

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + Refrain from automated querying Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

This book should be returned to the Library on or before the last date stamped below.

A fine is incurred by retaining it beyond the specified time.

Please return promptly.

APR 25'60 H

Digitized by Google

תיקונים והשמטות

דף עמוד שורה	דף עמור שורה	דף עמוד שורה .
ע א כ'ב פנים חת בגדיו כח למדת שכל המשנה מעבורה	לים, א ב וכחי כיל מוכחי	בסוף ההג"ה מפורשים בתוספתה כל"ל
לעבודה טעון טבילה מלחד כ"ה בת"כ עסק"ם	ה אחריכן [כרוסות ב': ט'.]	ב ליה פנים למטה וסמט אותו י צ'ל אותה .
ע'א ד גרש פ'ג כ'ל קר'לי	מ ובכריפות [ט"ו ט"ו] י	ד ו הגהות איכו · צ"ל איתנסו ·
ע'ב א ג'ז ר"ש במסי ציל שמס	י [י] ציל פיג	י"ז בשבועות ד' מ' ע"ח: ע'י צ'ל בשבועות
ב ה בכליכה ליל בכלכה .	ג י'ב וכן . צ'ל לכן . כ"ב וכ"ם בפסיקתה	ד׳ ס׳ ע׳ל : ו ע׳
ג מ"ב שמעון . לפיל ס' צו פרק א' ב"ו ובגמרא ובסיס פ"ד כרס מ'	ווטרפי שחין הלכור כפפשין על היחיד	כ"א א ח פנים שסום יסוד י צ'ל שיסה יסוד
ע"ג ב פ"ו ממינו " ל"ל ממונו "	באבילת קלב	א יד הגהות ויך כיל ומיך
ד י'ח הגהות בסָמס כל טריפה	ב"ב בפרומות כ"ב בירושלמי כלפים סיף פ"ם " ג"ז וכן דמו: צ"ל וכן כמי	ב א שסום מלבי צ"ל שסום שומן י
ט"ד א ב יכודכי ציל יוכאי	ד אב כר ליל כי	ד א פנים ולת דמו ישפוך כנ"ל כל מיותר . ד ת"ל ולת כל דמה כל"ל .
ב נ"א ר"ש וכסוריות [ס' וע"ט] וככריתות [ס']	א פ"ו הגהות כמום לסניף כצ"ל קשה מיוער •	כ"ב ד ה הגהות שמסר ו' לרמייתן כ"ל שמסר רמייתן
פרה י"ג טסמת הספר הוה מכוונת לנוסחת	ג י'ה דקוית ל'ל דקום ממינת	כ'ג ד פנים פרק י'ם ברייתה י' כמשפט עולת
סק"ח אך ברייתם ב' סמת חלת וחל חשם	ד ז פנים עולת תמיד לדורות עולת תמיד העשוי כל"ל י	בסמה כו' בתו"כ עם ק"ח כתוב חטחת
כום בתו"כ עם ק"ח מחומרת ושם סים	ד שורה אחרונה הגהות בניו על כל כגן פרן .	בכמה במקום עולת בהמה: מה מטאת
ברייתה ע"ו פיתר ברייתה המתחלת חים חים	מ"א ב מ"ו הגדות ל"ו כ"ל כ"כ	סעוף מולם ומום ומום : בת"כ עם ק"ח
וסר"ש פירשם בפ' קרושים ד' פ"ב .	ג ד כו׳ צילוכתבי	מס מטאת כעוף אומו בראש ובגוף ומוס
ע"ה ב י"ג הגהות שסרי כ"ל שתי : י"ד לתחים כ"ל לתחרים	ד י"ד ל למה כו' שייך במכילפת דמלותים ס' שמיני ברייתה ל' .	אף עילת סעיף אומו בראש ובגוף ומס
ע"ו א ה ר"ש [בתו"כ כו' סול סגסת המעתיק	בו מני ברייתא כי. מ'ב מגים שמיני ברייתא ג' על טוטפיסס י בתי'כ	אי מה להלן בסימן אחד אף כאן בסימן
ב ב"ח נמי חייבת מיבת נמי מיותר וליתח בסכ"	עם ק"א על עוטתיך י	פ"ל וסקריבו" . כ"ד ב כ"ב ר"ש מלח בתלוש [פ"ק דתר: מות מ"ה] .
יו פילים לליל כלים בלים בירום בירום לי	ג ה הגהות ע'י ל'ל ט'וי	כ"ו בקירושין [מ"ל :] •
ע"ז ד י"ם כ ומיט עובר על כל הלילה נ"ב ל"ל ומים	ד מ'ב פנים יכול ג'ל וכל .	ג פו הגהות לא יעשה עושה פסק בטומאה .
פובר עד שיעבור כל הנינה	מ"ג א ב הגהות שלין סכסנים כ"ל שהכסנים -	לעושה פסק בטומחה קיל
כ כדתנים בתוסנתם [רפ"י דב"מ]	ו תמה י צ"ל סמוה י	כיה ב מיז הגהות שם חיל : ציל כשם שחיל .
עש א מ"ז ל"ה כהגבות כחם מסמעתיק	ז ק"ו ל"ל ק"	א ייד ר'ש מהסיח . צ'ל דססיח
ד ו ומתקת " ל"ל ומתחקת " מ"ה חעפ"י שחין ישרחל רשחי - כ"ב ל	בג בד ברול פול ופעין ום כתבו כציל ופחוקוני	ג ייב ככים י ציל בח׳
שמין ישראל רשאי כו' וכן כיוא	פי' כו' ל'ל לפיל אחר עכ"ל הו"ר י בח כשנפטרה אחותו של ר"ת בעיר אחרת ואכל	כ"ו א ז פנים סלחןולת מן כל"ל .
דפרקין ס'ב וכלעיל פרק ד' ברייכ	בח כשנפטרה ממומו של ר"מ בעיר מסרת ומכל ר"מ בשר כצ"ל	מ"ב כסף חשם כסף 'כצ'ל י ב מ"ו ר"ש ד' ק"ם צ"ל ד'
ם א כ"ד המשנה מתיבת מפרש ע"ל הגהם כ	ב ד אסרן ומל מלעור כצילי	כ"ו ב מ"ח ר"ש דמנחות ק"ח
מ"ה ו שלת יכוכ ממני לת כצ"ל	ג ג פנים למה חשר לח כוה כניל	ב"ן ליתח . כ"ב כ"ה בפ" דם שמיטה כ"ב
ב ח ולא קרו מים: צ'ל וקא קרי לים	מ"ד א ל'הגחות כמעשה. ל"ל כמשוה י	וכובקים מ"ק י
ש"ב א ז הגרות דרשיון כל לרש"י	ב ריש העמוד פנים ויממרי כיל וידברי	ג ה וכי כ"ל וכן י
י חומפללי צ"ל ולפ"לי	כ"ח יכול לתה ובמך ובטתיך כל"ל	ב"ג ובתום' ב"ק י"ב כצ"ל י
ב יש ריש בעכוים ליל למ כעכו'ם מ'א ותינו מוכן שוב רחימי בתוספי	מהד י הגהות שמית ליל כמיות י	ד ב"ה כרפס בין שני מלחי לבינה לח וכיתי לספון כו"
ם"ל כ' אדם שול מיעוט וכא לכ	מ'ו א ב דמ'כ . ל'ל דמל'כ י ח מהם משמע כליל י	לא אדע מי סוא בעל הסג"ה וטעה בסגהתי
מיעוט וחין מיעוט אסר מיעוט כלכא	מ"ז כ ל"ב פנים יכול שמיני מולים יכ"ל יכול שמכי מולים	וס' וכפר בעדו.
פ'ג ד מ'ד קוי על סתומו ל'ל קוי על מכנות	ל"ג כעור אי בעור י בעו"כ עם הק"א בגד אי	ס"א גפנים בפילון כצ"ל סול מיותר . כ"ז א א דכ"ק [פ"ז] גבי שבעם גנבים כצ"ל .
פ"ד א פרק ו"ב ה"ג עד עמלה מ"כב כנ	בגל וע' כגסוע י	ב ביג בסלום ליל בסלומם .
כגכת כמעתיק י	ג הגחות מסרק . צ"ל מסרך .	ג ל בתוספתה לשביעות פ"ב י
פ'ב א פנים קודם פ'ט סגסת המגיה	ד פ"ו פנים ולינו מטמל לת כשל ר חף כול יטמל	ד ז ובירושלמי (שבועות פ"ד ה"ב) .
לק"ל לא שינה יותר מכנה	ממס שכתוך תוכו אעפין שלא יטמא	כ'ח א ב בספרת . ניל [בספרי רים פ' נשח] .
סנריים ד' מפוק ט' נסרף כ	את מוך תוכו ת"ל אל תוכו כשיפול	ג מ ספרת צ"ל ספרי
יצ ברייתות ט"ו וללה לוכד כ פ"ד ב כ"ה פגים עופש שמענו תוסוס לה שכיי	כ"ה מסחת התו"כ עם ק"ח " מ"ח א ב"ג ולא כל כאוכל פרט למוקף למיד פתיל בכל	מ ב מפסלי - ציל נפסלו -
ב בון פבש מועם ממכם מור רים יבמוכב מ	שטף וכפון לתוך ספטר יכא טפור ודין כו'	א י"ם פנים וסנסמט מון לומנו ומון כל"ל .
סגבת המעתיק ומקומה לקכון	כ"ם בתו"כ עם ק"ת וע" הגחות י	ג ב כדתנן מנמות י צ"ל כדתנן (מעילה ט' .) המנחות .
עד סוף כעולם י	ב מ ת'ל חשר שתה חין לי חלם שמילחן לשתי	שורה אחרונה למנסות [כו :] י
ם ר'ש חבין צ'ל חחיו	מכין כו' פ"ל אשר יבוא עליו מים יכול אפילו	כ"ם א מ"ם דמדקתיר ל"ל דהתיר
פיו ד ד מפיק כ'ל מפיך י	. כס, בבור ת כו' כ'ם בתו"כ עם ק"ח וע"ש	ב י"א כסינה על רטייה כצ"ל .
פ"ח א ז מינו צ"ל מוכן י	ד ז הגהות שלרוכה לפיית ג'י התיבות החלו מוקפים	ג ניד כקב . ציל בקב :
א ח פנים לוכלו יופי למר כצ'ל המרס מיומנה	מ"ם ב מ פנים תיל טמח - ציל תיל יטחח	ל א ליב חלמת י ציל חלמלת י
ש א השנים קונק יוטי סמר ככיל הקרם שיותר. פ"ש א כ"ב ת"ל משר יקרב יוסחת התו"כ עם ק"ח ת"ל משר הם מקדישים לי	מ"א מכוכם ת"ל טמח דבריר' יכודם כובלתה כל"ל - נ ג א הגדות סימן ד' - ל"ל סימן קל"ר.	ל"א א מ"ו שבשעת " ל"ל שבשתר י א ל"ה פנים הנסכים כו' הנסכים בתו"כ עם ק"ח
ג שורה אחרונה ר'ש ונתערב פרומה טמחה כיב	ב ד ארש יולדם לי כל נילדם	סמוספין כו׳ סמוספין .
ל"ע פ"ס דתה מות מ"ד	ד ליום צ'ל נום י	לב א נ"ר ר"ש מערבי ל"ל מערים והוח בפ"ב דתרומות
ד א טמאים לל טמאה.	נ'א ג י'ח רפ'ם כ'ב דפ'ם דף ו'י	וספ"ב דשבת ופ"ב רבילה ה"ב .
צ א שורה אחרונה ברביעית לטמח י כ'ב ע' תוס' סוליו	ב"א למסר י ציל למור י	ג שורה אחרונה קרע י צ"ל יקרע -
פ"ו: ד"ם כל משקם כתבו כמ"ם	ד ד פ'לו ציל בלוי שורה כיו אוי ציל אלוי	ד כ'ד התם בובמים מיירי כל'ל
כמן וע' מום' פסמים י"ר - ד"ם	ב"ג א ז הגהות כגרים כניל להגים בפשיקתת אלו	ליג א כיו למ"ד מדיקו . כ"ב ומע"ג דמסיק התם
צ ב ל"ב ל"ג פנים וכשתת לעבד וניסת לנכרי בתו"כ	התיבות מוקפים ·	והלכתת בלונן עכ"פ הות רחיה כדי שלת
מס ק"ח נשלת לישראל י	א י"ד ר"ש [ט": [צ'ל [ג' ·] · מ"ה שמכסס · ציל שמח כסס ·	לעשות פלוגתה רחוקה . ב ל"ב דם חטאת נסכב בטעות וצ"ל ובפ' דם
צ'א א יא רש ושמכי כיל ושמר	ג מ הגהות סות דנקט מתי'י כ'ל כת דנקט	מעאת ד' צו:
כז מקשים כו' י כ"ב ע' תום' כדה מ"ד : ד"ה	מחי' י ומחים שני מיותר י	א כ"א פנים קדשים לו חולין י ובתו"כ עם ק"ל בישל
בנעורים י	ב"ד א ל פגים שחור. ל"ל לבן	בו קדשים ומולין וקדשי קדשים וקדשים
שורה אחרונה כ"ל וככליקות ו' כל"ל	נ"ו ג גלו שנתקי נוסחת התו"כ עם הק"ח להביח	קלים אם יש בהם כו׳ .
ד מ'א וכנ' בתרם (דמיר ס'ב) מיירי בה	שמתק וע' סגסות י	ל"ג ב נ ג"א ר"ש ובתוספתת קתני כ"ב ובתוספתת
צ'ב ד' ב ג פעשה . צ'ל מיששה : ב"ג דגבי בסמה כ"ב צ'ל אדם והוא לעיל פרק ג'	ג י'מו 'הגהות כל'ל' , ד'ת' שורם כ'ב עכ'ל סר'ת כלילי	פ"י דובחים תפי" מירק ולמ שכוף לממול ובשל
ב ג וגני נפחם כב כל חדם ופוח נעינ פרון ג	נ"ז ב מ"ו י"ב י ל"ל י"ו ·	נ"ד וס"ע י ל"ל וס"פ .
צ"ח ג א ' לווכ כ"ל כ"ל	ג מ"ו פ"ל או אדמדם כל"ל פי' דמלת או הדרים	ג ל"א ל"ב רובת דלכור הן י ציל ריכה דלכור והן י
י"ד שמיני פרשה ו' ברייתה ג'	דכם להפרוד בין ירקרק למדמדם להורות	לד ג ג ולח עלק כ"ב ע' ובחים ס' : ו' : י' :
י"ח [ס"ס] ל"ל [פיס]	שלין מטמלין בפתוך	ר כ'ד פרט לעולת כנ"ל י
ד ד ממרים כל ממרון	ב"ח פ׳ מלורע ברייתה כ׳ חלק ככהן חל מחון	ל"ו א ח פנים מה ממנו תרומה לה' כו' אף ממנו
מ"ו מעורכון · צ'ל עורכון ·	למסנה ורחה הכהן מה ש"ל לפי שנחמר ויצח	תרומה לה' כ"ה בתו"כ עם ק"מי
צ"מ ב כ"ח הפי ליל הו"פי ב א פנים לשםי ליל לשמי	ככסן שיכול כים בתו"כ עם קית . ב. הו הובות מו תורת ודונושלות מד מות בדרומת ה	פרק י"ב ברייתא ז' מתוך כו' לבוקר לימד על מגיגת י"ד שנאכלת לשכי ימים ולילם אחת
ב א פנים נשם יציל נשמי ק"א א כ פלא כפאי פנא . כאן שייכם ספג"ם משורה ט"וי	ד הו הגהות מן עיכת ובורושלמי עד סוף כברייתם שייד לפרשתה כ' ברייתה ייה	יכול ליום ולילם מחת ת"ל לבוקר הרי בוקר
ק"א א כ"א פנים ו לו שדך לל עורע וכרמך כ"כ	נ"מד אג ישראל ל"ל יש"ר	שני אמור או אינו אלא בוקר ראשון ומס
בתו"כ עם ק"פ	ס"ו א כ"ה דבגמרם למ במ מלמ לפרש כצ"ל י	לני כ"ה בתו"כ עם ק"ח
ג מ'ו ר'ש פ'ס רכלמים י כ'ב ע' בבלי שבת	ב ב פגים שנים לשלשה צל שנים לשנים .	ל"ו א נ"ב ר"ש ובמקום ממר [מנסות צ':]
ק"ט וקמ"ג ·	ס'ז ד י"א ר"ש מנמות כ"ו וע"ם כצ"ל י	ב סוף העמוד למכירו איני חייב ככ"ל
ר נ"א בע"ל ליל בעל	יש מחלה י צ'ל מתחלה י	ג ו טרף בקלפי [יומת מ"ג :]
ק"ב ג י כדענים ביק קים .	ס"ח ב י"ו במערכסי צ"ל במערכסי	י שע"ג שמין כו' וכ"ב ליע למה לא פו' כמ"ש הק"א דמנן פי"א דפרה מ"ו כל הטעון
ק'ד א י'ד פנים משכועל במו'כ פס ק'פ מישכועלי	ס"ם א ה לשם אינו מובן י כ"ב הפיל החל פשונו ולא שיכפר טופאה לשם והוא פ"ד שאמר לפיל	בילתן מים כו' מטמל כו' במגע ובמשל י
ם"ו מעופיי לופר פן כ"כ שם וע' כגרות . ק"מ ג ה ר"ש לשון עד פיי לשון פדות .	טיכפי טומוט כטט וכוק עד טומו נעיכ	ד ג'ה לם כבר כליל סבר מיותר י
כ"י ג השתימ ליל שמילי י	כפיכול וכשכינה שתפיה בין העוואים לוה אמר	לוח א ד ובקום כ' כיל כיו :
קיאג ב דכמת כיל וכמתי	כפרק שקום נגופו וכד"מ פי' דלם תימם	Digitize of by Cook of DOSIC
קיב ג מ"ז ר"ש המיקדשין דהם בבכמה כציל י	עליי בשבילו	ב"ו "צ"ל טומלפו י
•	ד ב אמרו כצ'ל אם מי פרי	ז ל"ל קח יליף

JANBYT S mA Telefon Postschock-Ko

A.M.

קרא לתשיעי ולעשירי ייא עשירי ר' אומר אינו מקודש רכי יוסי בר

יהודה אומר מקודש י זה הכלל שהיה רבי אומר כל שנעקר שם

העשירי ממנו לפניו מקודש ולאחריו אינו מקודש: ד מתוך שנאמר

וכל מבחר נדריכם יכול יהיה מורגל ומוציא את היפה ת"ל לא יבקר

בין טוב לרע ולא ימירנו ואם המר ימירנו י הא אם המיר סופג את

הארבעים אם המר ימירנו לרבות את האשה ואם המר ימירנו לרבות

את היורש יוהיה הוא ותמורתו יהיה קודש לא ינאל בככור הוא אומר

לא יפדה נמכר הוא ובמעשר הוא אומר לא ינאל ואינו נמכר

לא חי ולא שחום ולא תם ולא בעל מום: הומנין שמעשר

בהמה בעמוד ועשר ת"ל יהיה קרש מלמר שמעשר בהמה בעשר

תעשר ר"י הגלילי אומר והעברת מלמד שמעשר בהמת בעמוד

ועשר: ז ר"ע אומר עשר תעשר מלמר שמעשר בהמה בעמור

ועשר: ז רבי אומר אלה המצות מלמד שמעשר בהמה בעמוד

ועשר אלה המצות אין נכיא רשאי לחדש עוד דבר מעתה:

אשר צוה ה' את משהכדי חשליה לשולחוי את משה אל בני

ישראל כדיי השליה למי שנשתלח אצלו וכדיי מי שנשתלח אצלו

לשליח אל בני ישראל זכות ישראל נרמה י בהר סיני שכולם

נאמרו מסיני:

שהבכור הוא נמכר: גאולה הוא המוליא מהקדש לחוליו ומכירה כמו שכוא בקדושתו: לח חי ולח שחוט י לחו דוקח שחוט מן התורה י חלח מדרבכן דגורו לחחר שחיטה חטו לפני שחיטה דכתיב והיה הוא ותמורתו יהיה קדש לא יגאל . אימת עושה שחיטה מחיים . אימתי אינו גגאל מחיים . הא לאחר

שחיטה נגאל - כך מפרש התם י ולכך מעשר בהמה של יתומים מוכר כדרכן אבל מעשר בהמה של גדול אינו מוכר [שם ל"ה :] אלה מבליעו בעורו בחלבו בגידיו וכקרניו : הן ותנין שמעשר בהמה בעתוד ועשר י תיהו לה כחתר בו ציווי כמו במעשר דגן דכתיב עשר תעשר י אבל הכא כתיב וכל מעשר בקר וצאן כל אשר יעבור וגו׳ ולא כתיב תעבורו והוה משמע רשות בעלמא : ת"ל יהיה קדש לווי היא: רבי יוםי הגלילי אומר והעברת כל פטר רחם בבטר כתיב ומצוה ליתן אותו לגכוה י וכן כמי מצות עשה לעשר בהמה י דילפינן העברה העברה מבכור: ך ר' עקיבא חומר עשר תעשר למעשר בהמה דריש לה: והרי כתיב בו מצות עשה: ה אשר צוה ה׳ את משה י כדאי השליח לשולחו י הכתוב משתבח בו שסים רחוי לשליחותו של מקום ב"ה : אל בני ישראל ישראל גרמו למשה שתשרה שכינה עליו : אם יש לאן יש רועה י וכן לעתיד אכות שולחין את אליה למשה לבשר תחלה גדולתן וישועתן

של ישראל : תגלה ותראה במהרה בימינו עם בנין בית מקדשנו לחיים ולשלום וכן סליקא מכילתא דתורת כהנים חוק ונתחוק יהי רצון אמן:

ונותן סימן לידע כמה עשורין יהיו לו: ר' יוסי בר' יהודה חומר י"ח קדוש . לא ס"ל דחד עישורא קאמר אלא גם כאן נעקר שם עשירי ממנו: ד יכול יכא מורגל (בילקוט לא גרים תיכה זו כלל אלא ה"ג יכול יהא מוציא את היפה ובת"כ שלנו גרים יהה מורגיל וכו' : והק"ה לה פי' כלום ול"ג דגרים

הה מרגל ומוליה כו' ופי' שירגל ויעיין בעדרו להוציח היפה) ומוציח חת היפה ת"ל ולח יבקר פי' יכול יהח בוחר בשמינים ומוליחם בעשיריות לשון גילוי: אם המר ימירטי לרבות את כאשה י אע"ג שהשוה הכתוב אשה לאיש לכל עונשין שבתורה. התם בעונש השוה הכתוב בכל - אבל בתמורה לאו כשוה בכל הוא י דתכן [תמורה י"ג] אין השותפין עושין תמורה י מ"ד אשה כמי לא תתחייב לכך לריך לרבויי לה ל"ה דם"ד תמורה לחו שחין בו מעשה הוא ואשה לא תתחייבי כך מפרש בריש תחורה [ב:]: ואם החר ימירט לרבות את היורשי מוי"ו דרישי ובריש תמורה איפכא ואשה הוא דקא מרבה לה מוי"ו י והכא אליבא דר׳ מאיר דחתר יורש תתיר יור׳ יסודה חותר בדיורש אינו ממיר: וכתם [3] מפרש טעמייהו: בבכור הוא אומר לא יפדה ונמכר חי במעשר הוא אומר לא יגאל ואיכו נמכר לא חי ולא שחוט וכו' ובפרק כל פסולי המקדשין [בכורות ל"ב"] מפרש לה רבי יוחכן: כחתר לח יגחל במעשר

ונחתר לה יגחל בחרמין י מה להלן מכירה עמו דכתיב אך כל חרם אשר יחרם וגו׳ לא ימכר ולא יגאל אף כאן מכירה עמו י וכי תימא נילף מיניה י בכור ממעשר בהעברה העברה ימיעט רחמנה גבי חרמין הוא י ולא הבכור :

תהלה לאל רם ונשא שוכן מעונים י הסופר והקורא לא יוזק לעולם . בנלך ואע״י

מהרי"ד הגהות

דין כ' וכ' כד'ם משמע דוקא פרים אבל מכירם נמכר ודוקא פס אבל שמוע לא דששלם גבום קא זכו וכעל מוס נמכר מי ושפוט בממון כסן י וכ' שלריך להיות עוד וכעוב בשדם סרמין לא ינאל מה להלן מכירה עמו אף כאן מכירה עמו עכ'ל: הן ד רמב"ם רפ"ז מה' בכורום וסמ"ג עשין רי"ב :
תמו ההגהות ומראה מקוטות על התורת כהצים :

דבמשנם דחיברם רבי חמר אמרו משום רבי מחיר: ך סופג אם הפרבעים - משנם רים מתורם ורמב"ם פ"א מכי היש שם ורמב"ם פ"א מכי משנם ורמב"ם שם דין ו' וסמ"ג שם: לרבות את היווש - גמרל שם וגמרא ובחים ו' ישם ורמב"ם שם דין ו' וסמ"ג שם: בכנור הוא אומר כו' י גמ' בכורות ל"א: וע"ש וד' ל"בי וכבל קמת י"ג י וע"ש ותמורם ה": וד' מ' וע"ש והובל ברמב"ם פ"ו מכ' בכורות ל"בי וכבל קמת י"ג י וע"ש ותמורם ה": וד' מ' וע"ש והובל ברמב"ם פ"ו מכ' בכורות

תיקונים והשמטות

לאשר כי התורת הכהגים הזה נדפם עפ"י תו"כ ישן והוגה מספרי תו"כ מדפוסים שונים אך לפעתים נמלא בח"כ עם קרבן אהרן איוו נוסחא אחרת כפי - אשר הגיה בעל ק"א : לכן הלגתי פה איוו גירסאות מספר תו"כ הנדפם עם ק"א : וההגהות מאאמ"ו נכהבו על גיליון התו"כ הנדפם עם הק"א והרבה פעמים אשר בתורת כהנים הזה הוא בפנים כאשר הגי" בכ"ז נדפסו כל ההגהות לאשר לא היה הפנאי מסכים לבררם . גם אציג פה איון תיקונים מטעיות הדפום בלעדי מטעיות דמוכחי. וכזה יהי התו"כ הזה מדויק ומבורר מאשר כדפסו עד כה:

דף עמור שורה	דף עמור שורה
מ'ו מוס י צ'ל מס י	ל לשכם מרוחין שביו מרוחין כציל .
מיח שותמות י ליל שטפים י	ל"ב בתמידים . 'כ"ל בתמיד
נים כלל י ציל כל י	נ פרשתה ז'. כ'ל פרק ז'
ד ו הגהות בני ל"ל בניו י	ט ב ל"ח ר"ש נוטל כל בית מב כציל י
י"ג א ג ר"ש דיומל [י"ו:] י	ב י"ז פנים ומף כנגד : כקימ כגים וכנגד .
מ לא יליף לצל אלא יליף י	ד י ר'ש שניים ל'ל שניכם:
ב ב"ז מי דמי כ"ב כפי הנרחה היה כתוב כחן	כ'ה [פ'ד] כ'ל י'ד
דברי התום' מנסות ס'ג י ד'ה וכשירות	ב"ז [י"ר:] ל"ל פרק ד'
מבים פאגי	ב מ פנים בסמיכה (כל) שחין.
ב ייג הגהות על סמי דרשת ומסי ציל סמי דרשת	י א מ'א ר"ש פרק ג' • 'כ'ל פ'ג':
מל ומס	ב ד סכרות י ליל חכרות י
יד ב כ'ה פנים הקטרם ל'ל סקטורת .	ג מ"ח בבסמה ובמים י ליל בבסמה ותימת .
כ"ש סלקונדרים ובנ"ם מסטורקנית	נ"ב דמין י כיל דמים י
מד ב ו פגים יכול למ יכנס כלצי	נ"ו ע"ו השם י ליל עוד השם י
י'ח ג ו הגהות וע' ע'ו בעום בוריות ג' סוף כל'ל	ד י אך אל כלי כלילי
יש א ז ע'ו צ'ליו	יא א ב'ה כרס שעיר כ'ל כרס שסרעי
ב ד פנים סימיל וכות מכית על שגגע מעשק	ב ח פנים לכונה והלח דין הוח נחמר כליל
יבים על כצילי	יצב א י"ז ר"ש משיב ריבוי מחר ריבוי כליל
ג פב ריש סוריות כיו ליל סוריות ט׳	ב ביח וכרים מע כושן : ג'ב ל'ל וכרים ככבן מן
ב א א מידי לל מיד וכיב ע' פוס' ב'ע ג' עיב	סמנחס לת לוכרתה והול במנחת מרטשת "
ובשיעה מקובלת שם .	לו שסן קבע לם לקבלת סדם ילל שכן למ
א מ'ז פנים כ"ב סעושה מלמכות בין השמשות	קבע לה כלי לקבלת הדם :
שפטור וכ"ס כל"ל :	ג ד ובסים פידי ליל יבמות קיד.
ב פרשתא ו' ברייתא ה' בתו"כ הנדפס עם ה"א אשר	ביד, ושמל י ציל ושמע .
ב פוענון ביינון טי בנון כ טוועט עט ון ען עשר	י די ועטען ל ל ועלע פ
כום כים לפני ש"ח כרכ"ג וליל י מסר מתיבת	ג ז הגרות מוסקי כ"ל ומוסקי ד זה ר"ש מכסםי כ"ל מוכסםי
משל הרחשון עד השני ואנסטו הדפסטוהו עפ"י תו"כ	
מדויק יובום יוכן סכג"ם ד"ם וכיפר כפי גירסמו	כ"ב ובסיפאי ליל ובספראי
avor	

כ'ה פנים לטמל בגדים במגע י ציל לטמל מרס במגע יי ב הגהות ועל ויממר יי ציל שעל ויממר י ר"ש תנופל [מנסות ס"ח: וצרכת כסנים [סגוטה ל"ח:] 7 ד ולפרוק - צ'ל וגבי משמר -ל"ב וגבי בכור - צ'ל וגבי משמר -ג'ד בפ' מ' דממיר - צ'ל דממורם -נ"ח מפני שמומין נ"ב ע' בכורות כ"ח ע"ב -ל"א במיוכו מקומן [נ"ם:] ומנין כצ'ל . ל"ר ול"ה ממנו ומלי קדשים צ"ל שמלו קדשי קדשים. י"ש סמים כ" מיומר " ב'ג כ'ד נפיק דקגיגה י ניב לח מלחתי שם והום בפיב לבילה י והטי כלפס בטעות י ב סותרין ממלה ונוספין המשכן. ג'ל סותרין ב ג כדי שיכים קודם . כדי שיכו קודמין . כ"ג עד שעגיע לחום . כגיע לחום . ג כדפריך שם . צ'ל כדפריך לעיל פרק ד' . כ"ה פגים של נכרים . צ'ל של גרים . ב'א ר'ש המם בבשרם יצ'ל המם בכשרם י מ הגהות ולמם לריך. צ'ל ולום לריך ובסוף הברות ולמם לריך. צ'ל ולום לריך ובסוף פרק ב' בריימלו ו' -א ריש ושמם צ'ל ישמם י ב ולמובם צ'ל ומובם כ"ג כמדות [פ"כ]

והוא הדוש וטעותו מתקדשת מה הוא אינו

מקודש אלא בסמוך לו י סמוך לו קורא

את עלמו כשמקדישו בעשירו: אף טעותו

אינה מתקדשת אלא בסמוך י טעותו

הייכו חשיעי וי"ה להפוקי שמיכי וי"כ

שחינו סמוכיו לו לח לפניו ולח לחחריו:

ב החשיעי נחכל בחותו מפרש לה במכילתין בפ' ויקרא בענינא דשלמים

דכתיב אם מן הבקר הוא מקריב

ותכים בקר לרכות מת י"ם מן הכקר

להוציה הת התשיעי ומה ראית וקאמר

אימתי עושה הקדש תמורה : לפניו או

לאחריו פי לאחר שנתקדשי מרבה

אני את י"א שהוא לאחר הקדושה :

ומוליא אני את התשיעי שהוא לפני

הקדושה י ומדמה תשיעי וי"ה לתמורה

סכמה מחמת הקדשי גם אלו כמין

מחמת עשירי וי"ה יקרב שלמים ועושה

תמורה י והכי אמרינן בסוף פ"א

דתמורה [י"ג :] תמורת שמו קריבה :

תמורת גופו אינה קריבה י תמורת

שמו קורת פשירי לי"ה שקרב שלמים:

א"ל רבי יהודה וכי תמורה עושה

תמורה - שוה ו"ח דחשביכן ליה תמורה

כילד תעשה תמורה י דתכן בפרק ש"

דתמורה [י"ב י] אין תמורה עושה תמורה

מיהו רבי מאיר לא חשיב ליה תזורה

אלא גזירת הכתוב דכי האי גוכא שלשתן

מתקדשים' כמו שהשיב לו רבי מאיר

גומל דאית ליה דתרומה גדולה ניטלת מאומד כמו כן מעשר בהמה : ב קרב

רבויה ובנת' נסיב מכל מעשר בקר וצהן ולקמן מפרש למחי מקודשין: חו יכול

לתשיעי עשירו ולעשירו תשיעי ולחחד עשר עשירו כו' ח"ל העשירו יהיה הדש

א׳ ראוי לפדמת מעשר פרט לשנכנם לירושלים ויצא דאינו יכול לפדוח מאחר שקלטוהו מחילות י מיהו אסמכתא בעלמא היא י שהרי מחילות [ב"מ נ"ג .] דרבכן לקלוט: פרט לשחין כו שוה פרוטה : שחין לו פדיון י וח"כ גם חותש אין לו י ובפרק הוהב [שם] איכא מאן דאמר אין כו שוה פרוטה י ואיכא מאן

דחמר חין בחומשו ש"ם: יא חיל כל מעשר בקר וצחן י מדלח כתיב כל מעשר בהחה וכחיב בקר ולאן י משחע מכל אחד בעי לעשורי ובגמרא פ׳ בתרת דבכורות [נ"ד :] קאמר אמר קרת העשירי תן עשירי לזה ועשירי לוה אי הכי כבשים ועזים כחי וחשכי ולאן כל לאן משמע כדכתיב ואם מן הלאן קרבנו מן הכבשים או מן העזים וגו' והכח לח הזכיר כבשים ועזים: רב ת"ל עשר העשר בשני מעשרות דבר הכתוב י פי מעשר דגן ומעשר בהמה י וכתיב שנה שנה חין מעשרין חותן משנה לחבירתה י בשני מעשרות דקחמר לענין כיקש מה מעשר דגן מן החדש על הישן לח חף מעשר בהמה מן החדש על הישן לח י וכי תיחה נקיש נחי לחנין זה מה מעשר דנן מין על שחיכו מיני לא י אף מעשר בהמה מן הכבשים על העוים לח . הח רבי רחמנה וצחן . וכי תימח ומה רחית להקיש לענין חדש וישן ולח לעכין מין על שחיכו מיכו אמר קרא שנה שנה לשנה הקשתיו ולא לדבר אחר . כזה הענין מסיק בפ' בתרא דככורות [כ"ג :] וכזו ברייתה דהכה איכו מזכיר באמלע דיכא קרא דולאן משום שכבר למדנו שמעשרין מן הכבשים ומן העזים יועל סמך דההוא קרא דן דין שלו י ומה שחמר דכתיב שנה שנה על פירכא דמה ראית י שלא להקיש במין על שאינו מינו י וקאמר חשום דסיפיה דקרא מפרש למאי הילכתא איתקשו מעשרות ברישא דקרא: דברי רבי עקיבת י תשום דלקתן נמי דריש ר' עקיבה מעשר בהמה מקרה דעשר חעשר . חמר כחן דברי ר"ע . וח"ח

הכה חתים הקישה ומפקה מק"ו : ובפ׳ כל פסולי המוקדשין [ל"ב :] גבי בכור ב"ש אומרים אין נמנין עליו אלא חבורה שכולה כהנים דכתיב ובשרם יהיה לך כחזה החנופה וכשוק הימין מה החם כהנים אין ישראל לא . אף ה"נ כהגים אין ישראל לא וב"ה אומרים אפילו זרים ובקרא דב"ש קאמרו הגי מילי תם : אבל בעל מום כחיב הטמא והטהור יאכלנו ומה טמא שאינו אוכל בקדשים קלים אוכל בבכור בעל מום יזר שאוכל בהדשים קלים אינו דין שחוכל בבכורן חלמה חע"ג שהוקשו זה לזה דכתיב ובשרם יהיה לך וחמרינן בס' ב"ש [זבחים ל"ז י] אחד הם ואחד בעל מום אתי ק"ו ומפיק מהקישא וי"ל סכם אי דרשינן ק"ו אין כאן הקישא שהרי מקרא דוצאן דרשינן דמששרין מן הכשים על העזים י והקישה מה דגן מן הישן על החדש לה י אף מעשר בהמה לה י ואי אמרינן ק"ו שלא יהא נוהג מעשר בסמס בדין חדש וישן יא"כ הקישא למה לי - אע"ג דאכתי איכא הקישא אחרת לר' יוכי בר' יהודה [בכורות כ"ט : וע' תוספות שם ל"ג ין דמה מעשר דגן ניטל באומד ובמחשבה אף מעשר בהמה דסבירה ליה כחבה חליעזר בן גומל כו׳ מ"ת גם הוה מודה דמשום החי

הקישה לבד לה הוקשו : ברם דג פרט לטריפה שאינה עוברת יוהיינו שנחתכה תן הארכובה ולמעלה אבל מן הארכובה ולמטה בעלת מום היא וחשבינן לה שיכולה לעבור י מיהו מכחן גם שחר טריפות ילפים כיון דגלי גלי : ומנין

(אשפ"י) שלא קרא עשירי אבל מ"מ מנאן: ת"ל העשירי יהיה ובגמרא [בכורות נ"ח:] נסיב לה ת"ל יהיה קדש מ"מ: יכול היו לו מחה כו' ר' יוסי בר' יהודה אומר מעשר י ובגמרא קאמר דסבירא ליה כאבא אליעור בן

שאני מרכה את י"ב י ובגמי [ם :] יכול שאני מרבה שמיני וי"ב : אמרת הואיל נאל ינאל ממעשרו ולא כל מעשרו י ממעשרו י פרם למעשר שנכנם לירושלם ויצא : חמישיחו : פרמ לפחות משוה פרומה : יוסיף עליו י שיהא הוא וחומשו חמשה: יא מנין שאין מעשרין מן הבקר על הצאן ולא מן הצאן על הבקר ת"ל וכל מעשר בקר וצאן: רב יכול לא יעשר מן הכבשים על העזים ודין הוא ומה

החדש והישן שאינן כלאים זה כזה אינם מתעשרים זה על זה י כבשים ועזים שתם כלאים זה בזה אינו דין שלא יתעשרו זה על זה ת"ל וצאן כל משמע צאן אחר: ינ ק"ו לחדש ולישן שיתעשרו מזה על זה ומה אם הכבשים ועזים שהם כלאים זה בזה מתעשרים מזה על זה החדש והישן שאינן כלאים זהכזה אינו דין שיתעשרו מזהעל זה ת"ל עשר תעשר שתי מעשרות י שנה אין מעשרין

משנה לחברתה דברי ר"ע:

ברכ יג כל אשר יעכור תחת השכם פרם למריפה שאינה עוברת

אין לי אלא כזמן שמונין בשבםי רבוצים או עומדים מנין ת"ל העשירי יהיה קדש אין לי אלא בזמן שקרא שמו עשירי מנין אף על פי שלא קרא שמו עשירי ת"ל העשירי יהיה קודש יכול אפילו היה לו מאה ונטל עשרה עשרה ונטל א' ת"ל העשירי אין זה מעשר : ר' יוסי בר' יהורה אומר מעשר : 🗖 קרא לתשיעי עשירי ולעשירי תשיעי ולאחר עשר עשירי מנין ששלשתם מקודשים ת"ל העשירי יהיה • או יכול שאני מרכה את י"ב אמרת לא הואיל והוא מקדש ומעותו מקדש מה הוא אינו מקדש אלא את הסמוך לו אף מעותו לא תקדש אלא הסמוך לה: 🛴 נמצאת אומר קרא לתשיעי עשירי ולעשירי תשיעי ולאחד עשר עשירי שלשתן מקודשים התשיעי נאכל במומו ' העשירי מעשר וי"א קרב שלמים ועושה תמורה דברי רבי מאיר ר' יהודה אומר וכי יש תמורה עושה תמורה אמר רבי מאיר אילו היה תמורה לא היה - סרב - סרא לם' עשירי ולעשירי עשירי ולי"א עשירי אין י"א מקודש

[בכורות סי] אילו היה תמורה לא היה קרב כדחמר בתמורה [ה:] בס׳ אלו קדשים [כ"ה י] על בכור ועל מעשר לא תפדה כי קדשהם הם קרינין ואין תמורתן קריבה : ומדקדקין כאן כיון דר׳ יהודה קרי לה תמורה מה שכח מכח משר י ח"כ סבירה ליה שממירין

וחוזרין וממירין · שהרי כאן המיר תשיעי תחלה · ואח"כ אחד עשר · ומתרציגן שמא לרבי יהודה לא קדשי שניהם כאחד · אלא או תשיעי או אחד עשר (פי' היכא דשחק בתשיעי י עיין נככורות דף ס' ע"ב) בפ"ק דתמורה [ט] נבי ממירץ אחד כשנים או שנים באחד כו' משמע שממירץ וחוורין וממירים ולר' שמעון אליכא דר' יוחנן אין ממירין וחחרין וממירין: קרא לחשיעי עשירי ולעשירי עשירי ולי"א עשירי אין י"א מקודש זה הכלל כל שאים נעקר שם עשירי ממנו אין י"א מקודש: הכי תכן לה בסוף בכורות פי' כיון דאמר עשירי [ם :] בראוי לו שוב אין בם עשירי מקדש אחריו . אבל לפניו דהיינו תשיעי ודחי קדוש ויחכל במומו שכרי כשקדשו שם עשירי עדיין לח נחקדש עשירי בראוו לו : והתם [ם:] אחר רבא יצאו שנים בעשירי עשירי וו"א מעורבין זה בזה י וכן אם קראן ו"א עשירי וי"א מעורבין זה בזה ז הא תו למה היינו הך י הא קמ"ל דכל בת אחת תרווייהו קובי אע"ג דלא נעקר שם עשירי היחנו . וסריך ליה חזה הכלל כל שלח נעקר שם עשירי היחנו חין י"ח חקודש מאי לאו לאתויי בכת אחתי פי׳ והוה ליה למימר לרבא עשירי וחולין מעורבין זה בזה י ומשני לא לאתויי יצא עשירי ולא דבר י דהא לא נעקר שם עשירי הימנו יוחס אמר לי"א עשירי לא הוי קדוש: קרא י"א עשירי ולעשירי י"א אין י"ח מקודש - דברי רבי זה הכלל היה רבי אומר כל שלא נעקר שם עשירי מחכו . לפניו מקודש לאחריו איכו מקודשי פי' לפניו אם אחר לתשיעי עשירי . אכל לאחריו אינו מקודש שלא נעקר שם עשירי ממנו י וכגמ' פריך והלא עוקר : שהרו קרא לו"א עשירי : ומשני האי דאמר אחד עשר : דחד עישורא קאמרי כלומר השתא יש לנו עישור אחדי שיש לו בהמות הרבה, וכותו

בתרי"ד

הגהות

פרט לשנכנס לירושלים וילא י משנה ו' פ"ג דמעשר שמי וע' גמרת ב"מ כ"ג: וסובא ברמב"ם פ"ב מס' מ"ש ונ"ר דין ע' ובסמ"ג עשין קל"ו: ממישיתו פרט לפחות משיה מרושה בגמרת ב"ג: וע"ש וסובא ברמב"ם פ"ה מ"ש ונ"ר לענין שאינו מוסיף חומש וכ"כ בבדית בירושלמי פ"ד דיו"ש וכ"כ כסמ"ג לאוין קל"ו: יוסף עליו שיכא כוא וחימשו ממשה. במדא ב"א מ"ש וכ"ר וסמ"ג עשין קל"ו: י"א משנה בכורות רפ"ט ל" כ"ג י וע"ש בגמרת ל"ד וסובא בימב"ל מ"ש וכ"ר וכמ"ג עשין וי"ב: ע"ש בגמרת ל"ג י"ג שם בגמרת ל"ג ע"ש: אין משיח בצמרת ל"ג מ"ש בימו מ"ש בימו בימב"ל מיו מיושה מומב"ל מיושה מיוש מעשרין משנה לחבירתה . שם ורמב"ם שם דין כ' וסמ"ג שם :

פרק יב א אלא בומן שמומן בשבט מומן רבולים כר תיל כששיר אין זה עשיר כ"ם בילקוט וכ"ם בגמות בכורות נ"ח: מיז: מיט לטרימה י פ" רש"י "מוסות ו" וי ובכורות נ"ח וכובא ברווב"ם כ"ו מה" בכורות דין יד וסמ"ג פשין ויב: לא קדם איו עשיר וכו". גמרא שם וע"ש ורמב"ם שם רפ"ו וסמ"ג שם: ב ת"ל וכל מששר או שמו עשירי וכו' . גמרת שם וע"ש וומצ"ם סר כליו וסמ"ג שם: ב מ"ל וכל משבת חו יכיל כצ'ל ד"מ וכ'ס בגמרת בכורות ס" : מה הוא חינו מהודם חולם בכמוך לו חף טפותו לא תתקדש אלא בסמוך לה כ"ה נד"מ וע"ש בבכורות בדש"י וכל זה הובא ברמב"ם פ"ח מה' בכורות ובסמ"ג שם : ב כוא משכה בכורות ס' וע"ש בומרת ורפ"י וע' הדיות י"ד - רי חנניה כן עקביא אומר נערך מפני שדמיו קצובים אכל

לא נדר מפני שאין דמיו קצובים ר' יוסי אומר נודר ומעריך

ומסדישי ואם הזיק חייב בתשלומין: 🔼 זרע הארץי לרבות

שום ושחליים ונרניר או יכול שאני מרכח זרע לפת וצנונות

ושאר זרעוני נינה שאינן נאכלים ת"ל מזרע הארץ ולא כל זרע

חארץ י מפרי העץ י לרבות כל פירות האילן י או יכול שאני מרבה

חרובי שכמה וצלמונה - וחרובי נרידה תיל מפרי העץ ולא כל

פירות האילן. מנין לרבות את הירקות ולמעשר ת"ל וכל מעשר י

יכול בשני מעשרות הכתוב מדברת"ל חוא י הוא אמר כאן ותוא אמר

להלן דברים מחוסרים כאן אמרן הכתוב להלן: י ואם נאל ינאל

לרכות את האשה ואם נאל ינאל לרכות את היורשי אישי

פרם לקטן ' או יכול שאני מרבה כן ט' שנים ויום א' ת"ל ואם

גאלינאל ממעשרו׳ ולא כל מעשרו׳ ממעשרו אין לי אלא

מעשר שנכנם משדותיו ולקח וירש נתן לו במתנה מנין ת"ל ואם

להלן נאמר כאן המתלא שטהגין גם שחלים ושום וגרגיר במעשר ראשון ה ודוחק הכי עיקר ההוא קרא במעשר שני הוא דכתיב ואכלת לפני כי אלהיך מעשר דגנך ולזה הפי' מסיק ליה הכא דכמעשר ראשון כתיבי אע"ג שתאמר דודאי עיקר קרא דהתם במעשר ראשון דמלוה להפריש מעשרות ואין

מעשר שני כלה מעשר רחשון מ"מ אין שייך לומר דברים המחופרים כאן על המדרש היוצא מן הפסוקים . אלא על שיקר שכתיב בקרם : ד וחם גחל יגחל לרכוח החשה דוקח מרכה החשה לפדיון מעשר · דפ"ד הוחיל וכתיב במעשר למען תלמד לירחה וגו' ודרשיכן כספרי גדול מעשר שחביה לידי תלמוד , שמעכב בירושלים לאכול מעשרותיו למד מסנהדרין ומשאר חכמי ישראל שישנם שם יותר מבחקום אחר י והוי אמינא אבל אשה שאינה בת תלמוד אינה בדיני מעשר של פדייה " ואפילו בדיני הפרשה י לכך לריך לרבוייה י ה"ל משום דכתיב חיש מתעשרו יוהוי ם"ד למעוטי אשה יקת"ל לרבויה · ומאיש ממעטינן לה שאינה מוספת חומש על מעשר שלה וגוירת הכתוב הוא יוהכי גרסיכן בפ"א דקדושין [כ"ד וע"ש נתוספות ולעיל

בחיבור זה פ' בחוקותי סוף פרשתה ד'] בזווי דידיה ובמעשר דידה י חיש המור רחמנה ולה השה י פי' דחין השה מוספת י והתם פירושים בע"ה י והם דתחמר הכה חיש לתשוטי קטן · ה"ה נמי למעוטי ששה כדמוכת התם י והם דקאמר איש למעוטי קטן · לאו דוקא ממעטן מחומש · דה"ה אפילו מפדייה · דלאו בני דעת נייבו · אלא משים דכבר רבי לה לאשה מגאל יגאל · ניחא ליה למנקט מאים למעוטי קטן י אע"ג שגם אשה נתמעטה משם מחומשי לא כדמשמע לכאורה שאחר שרובה אשה חזר ומיעטה: לקח ירש ניתן לו במתנה מנין: לקח התבואה וכן ירש וניתן לו : ולא זו אף זו קתני . לקח הוו שפי שלו מירש שבא לו בחנם . וורש שפי מניתן לו . אבל אם קנה הוו שפי שלו מירש שבא לו בחנם . וורש שפי מניתן לו . אבל אם קנה ולקח המעשר . א"כ הרי כבר פדאו ושל אחרים הוא . . ומעתה לא היה ולקח המעשר . א"כ הרי כבר פדאו ושל אחרים הוא . . ומעתה לא היה לריך אפילו קרן. ומיהו ירש וניתן לו במתנה מלי למיהוי אפילו במעשר מצמו - ויורש כמי בחכם תכי ליה י דלה גרע מניתן לו במתכם דחשים שלו ה"ל יורש צריך לר' מהיר [קדושין כ"ד :] הע"ג דלה מצי יהיב במתכה דמעשר ממון גבוה הוה יוחם נתכו לחבירו המקבל הינו צריך להוסיף חומש דחינו שלו מודה ביורש דחשיב מעשר דידיה ולריך להוסיף חומש כדחשכחן בגחולת הקדשות: דחרש מוסיף חומש כמו חביו חף על גב שהקדש חינו יכול ליתנו במתנה ולח להוריש: חיש להולים הקדשו יכול ליתנו במתנה ולח להוריש: חיש להולים הקדש וכן לם לעשר הקדש וכן לם לעשר ולח לחלל קדושת מעשר: או יכול שחני מוליח בן ט' שנים ויום חד . ולח לחלל קדושת מעשר: או יכול שחני מוליח בן ט' שנים ויום חד . יש מפרשים דלאו דוקה אלא במופלא [נדה מ"ה :] הסמוך לאיש דנדרו נדר והקדשו הקדש י עוד יש לפרש דמיירי בכן ט' שנים ויום ח'שהביה שתי שערות ועד י"ג שנה ויום אחד דהוי סיתן לדברי ר' יוסי בר' יהודה בפ' יוצא דופן [שם מ"ו י] והשתא אם יודע להפלות מבן ט' שנים ויום אחד הרי הוא כבן י"ב ויום חחד דלרבין הוי כגדול לענין נדרים והקדשות וכן לפדות מעשר ואי מופלא הסמוך לאיש מדרבנן הכא נמי בפדיון מעשר דרבנן [גיטין ס"ה י] כגון שזרע בעלין שאינו נקוב י ויש מפרשים לענין פדיון דבן ט' שנים ויום אחד פודה את המעשר הלכתא גמירי לה: והכא קרא אסמכתא בעלמא שהרי אין כלל משמעות לכן ט' שנים ויום מחד מהאי קרא. וקצת קשה דנגטין ם' האומר [שם] קאמר הגיעו לעונת נדרים נדריהן נדר והקדישן הקדש י וכנגדן בתינוקת י ואילו לענין פדיון מעשר לא קאמר כלל שיהא בן ט' שנים ויום

כיתכה שגבתן לכפרה . כגון מסית ומדיח ומכרך את השם: ה ר' יוסי אומר כודר ומערוך ומקדיש : ואם הזיק חייב בתשלומין : בפ"א דערכין מפרש דבנודר ובמעריך ובמקדיש לא פליגי אע"ג דאיכו נפרך מעריך הוא אחרים זכן מקדיש ושלם כשהוא חי : כי פליגי אם הזיק ומת וכשאר מוכ

על היורשין י ת"ק סבר פטורים דמלוה ע"פ הוא ואינו גובה מן היורשין י וגם לא משהיכן ליה עד שעת העמדה כדין ורבי יוסי סבר חייב דמלוה הכתובה בחורה כשטר דמי ונוכה מן היורשין י אב ל אין לפרש בכודר והעריך והקדיש לא פליגי דמשלמין היורשים . כי פליגי כחם הויק לבד י דח"כ קשה דכפ"ח דקדושין [י"ג :] גבי פשה שהביחה חטאתה ומתה יביאו יורשין עולתה וא"ר יוחכן והוא שהפרישתה מחיים אבל לא הפרישתה לא יביאו יורשין (בש"ם שלט גרים כב יהודה המר שמוחל כו׳ ורכי יוחכן אחר אפילו לא הפרישתה) והשתם רבי יומכן דממר כמאן אבל לפי פירושנו לעיל ר' יוחנן כתנה קתה: (ור"ל דלפו מה שפוי לעיל ה"פ דהח דַאמר כנודר ומעריך ומקדיש כ"ע ל"ם : היינו היכה דמשלם כשהוה חי שחל עליו שם הקדש וכחם הזיק

סלינו אם משלמין היורשים י וה"ה בטדר ומקדים אם לא שלם כמי פליני אלא דנקט הזיק לאשמועינן דלא משהינן ליה עד שיעמוד בדין י ום"ל לת"ק נמי במקדיש דחין היורשים משלמים ' ור' יוחכן אתיא כת"ק ולכך בעי שהפרישתה מחיים) בים זרע הארץ לרבות שום ושחליים וגרגיר רגילין העולם לאכול אותם י ולכך הוה בר מעשר: יכול שאני מרכה זרע לפת ולנונות כו' יכול שחני מרבה חרובי שוטה (וכ"ה בילקוטי ובח"ק שלנו שקמה) וללמונה וכו׳ . שאינם ראויים לאכילה . שוטה וצלמונה כר מקוחות הם וזרעים אלוופירות האילן מעשרותיהן מן החורה כדכתיב וכל מעשר החרץ. אבל תרומה שלהן היא מדרבנן . דכתיב ראשות דגנך וכו׳ . אבל מעשרות ירק אינו מן התורה אלא מדרבנן י וסמיכי להו מכל מעשר י כי פשטיה דקרא בורעי' ובפירות הארץ מיירי וכן כתוב נמי עשר תעשר את כל תטאת זרעך . אכל ירקות לא כחיבי וכן משמע בגמרא דמעשרות : ויש מפרשים שגם זרעים ופירות אילן מעשרין מדרבכן בעלמא יוקרא דכל מעשר הארץ בדגן ותירוש וילהר כחיב שהם זרע החרץ ופרי העץ וכן מוכח בפ' אחרון דככורות [נ"ד: מ"ע"ש בתוספות] דקאחר תירוש ודגן שהם כלאים זה בוה י אין מעשרין וע"ש בתוספות] דקאחר תירוש ודגן שהם כלאים זה בוה י אין מעשרין פרי דמדרבנן נינהו: יכול בשני המעשרות הכתוב מדבר י שאלו מניון חנין (מעשר ראשון) ומעשר שני: ת"ל הוא הראשות הראשון בי מ"ל הוא הוא הראשות הראשון בי מ"ל הוא הוא הראשות הוא האמור להלן . פי' שנאמר עשר תעשר י והכחוב לא מיירי אלא במעשר שני דכתיב ואכלת לפניה' אלהיך מעשר דגנך אדל במעשר ראשון כחיב ואכלתם או זו ככל מקום וללוים קאחר י ופרשת עשר תעשר נמי קאחר שלריך פדיון כמו הכח י והיינו דקחתר הוא האתור כאן הוא האתור להלן: ודברים המחוסרים כאן אחרם להלן התם נחפרש יותר בענין פדיונו חה שלא פירש כחן : מחכמי לוכיל : ויש מפרשים יכול בשתי מעשרות הכתוב מדבר : כחן במעשר שני ומרבינן מקרא דהכא הנהו מינין דתני הכא שלריך לעשר מהן יוהתם מעשר ראשון יומרבה בספרי מקרא דהכא מינין דקחני להו הכם . ועוד מרבהעל אלו מקרא דהתם אורו ודוחן ופרגין ושומשמין ושאר מיני קטניות ותורמסין וחרדלין י והשתח קסתר יכול הנהו דמרבה הכח יהיו נוהגין במששר שני והנהו דמרכה התם יהיו נוהגין דוקח בתעשר רחשון ולח במעשר שני ת"ל הוא הוא האמור כאן הוא האמור להלן דברים המחוסרין כאן אמרן להלן - פי' ומרבה נמי הכח אורו ודוחן וכו' - והוא הדין המחוסרין

הגהות מהרי"ד

וכפובות ל"ז : וסובא ברחב"ם פ"א מה' פרכין וסרמים דין י"ג י"ד וסמ"ג פפין קר"ט וע" משלמה פ"ק דנ"מ סי" ט"ז י והי"ע כ" כ" הראב"ד ו"ל קשיא לי כי מאסר שגנמר דינו להייג של שלמה פ"ק דנ"מ סי" ט"ז י והי"ע כ" כ" הראב"ד ו"ל קשיא לי שכלל מכסוב בכללו שכל הסייגה מה כ" מיימים קלה מה לי מיימים המחרה וכ"ל כי כוא שנין א" לפי שכלל ככסוב בכללו שכל בפורמתן איון הפיל חוד למר על על מו פרכי עלי משום דהשבינו ליה כמת ואין המתר במוך למדנו מן הכלל כוה שאינו יכיל להנלל מן המיתה בשום ממון שאילו היה יכול להנלל מר כחו כמי וש לו ערך והכא דילפיק הכי מן היין כללא הוא בערכין למימר אין לי מלל במידני מישות המאלן כ"א או כיול שאני מדבה מרובי שטה וללמונה כל ממן מאלי מרבה מרובי שטה וללמונה כל ממן שלי מרבה מר מידות למעשר כ" מ"ל הוא הוא המשבר כא" וכ"ל מון ב"ל חול המאר להן כ"ח ב"ל הוא המה באת הידות למעשר כ"א "ד"ה הי"ה אי לשמו ובכירות כ"ד" דכתבו דהך דהכא הא אממהמא וע" במצר מדי עו הוא הוא להוא הוא להוא הוא להוא הוא להוא משורת המה לה משו הל"ג והל"ו וכל בשר מעשרות ומיים ומ"ל במן ק"ב וע" מום משבר מון מ"ל ומים להפרי מדש פ"א מה מתכות פניים וסמ"ג פשין קל"ג וקל"ו : יכול בשר מעשרות ומשבר הלהן ב"ח להכל משא השרה הלדן מיור במשפר ראשון . ממרי העץ מיית במעשר שה ששהים מו שהיה בלהך מייתו במששר שה ששהיה בלהך מייתו במששר הלהרן מייתו במששר הלהרן מייתו במששר הלהון . ממרי העץ מייתו במששר שה ששהיה הלהרן מייתו במששר הלהרן מייתו במשבר הלהון . ממרי הען מייתו במששר שה ששהיה הלהרן מייתו במששר הלהרן מייתו במשבר הלשון . ממרי הען מייתו במששר שה ששהיה הלהרן

ידו הקדשי א"ג ע"י מתנה לר" מאיר דאחר בככורות [נ"ב:] מתנה אינה הקדשי א"ג ע"י מתנה לר" מאיר דברי רבי אליעזר א"ר אלעזר בן עזריה אם לגבוה אין אדם ראאי להחרים כו' ופריך בפ' המקדש היינו ת"ק: פי' ר' אלעזר ב"ע היינו ר"א בן שמוע איכא בינייהו דר' אילא דא"ר אילא באשא אלעזר ב"ע היינו ר"א בן שמוע איכא בינייהו דר' אילא

התקיכו המבזבז אל יכזבז יותר מחומש: ומפרש כנגד שני עישורין הכתובים ביעקב - ר"ח כן עורים חית ליה ור"ח בן שמוע לית ליה ויכול לבזבז יותר וכלכד שיניח לעלמו כל שהוא: ד לא ימכר : לגיובר - כדי ליתן חרם לבדק ולה יגאל . לבעלים שאין הבעלים יכולים לפדותו כמו שפודין קדשי בדק הבית : דאין טדין לחרמי כהנים : ת"ל הוח ובפ׳ כל פסולי המוקדשים [ל"ב י וע"ט] דריש הוא לגזירה שוה: ה ר' יהודה בן בתירא אותר מנין שסתם חרמים לבדק הבית וכו' י ופליגי רבנן בפ' המקריש [כ"ח :] התם על ר"י כן בתירה דדרים כסי קרה דסתם חרמים לבדק הבית ום"ל דסתם חרמים לכהנים : ך יכול הכהנים והלוים יהו מחרימין וכו': בפ' המקדיש מדקדק לר' יהודה בשלמח כהנים חין מחרימין שחרמין שלהם י פי' וזוכין בשלהם כמו בתרומות ומעשרות י אלא לוים בשלמה מקרקעי לה מהרימין דכתיב כי אחוות עולם הוא להם . אלא מטלטלי ליחרתי : וקחמר דחיתקש מטלטלי למקרקעי ור"ש לא מקיש וכי קאמר דמחרימין לוים אמטלטלי אבל במקרקעי מודה ליה לר"י דאין מחרימין והח דר' מפרש לה החם כרחין דברי ר"ו לר"ש במקרקעי שחף ר׳ שמעון לה נחלק עליו הלה במעלעלי וכו׳ : ל מכין למחוייבי מיתות לחחד שאחר ערכו עלי שלא אחר כלום ח"ל אשר יחרם לא יפדה לשון זובה לאלהים יחרם: אין לי אלא מחוייבי מיתות חתורו׳. כפ״ל דעירוכין [ו:] לא מחלק בין מיתות חמורות למיתות קלות י וכן נרחה שהרי מה לי חייב מיתה חמורה לחייב מיתה קלה . אך זה הלשון קחני החם בההית ברייתה דתניה ר' ישמעהל בנו של ר' יוחכן בן ברוקה חותר לפי שחלינו למומתין בידי שמים שנותנין ממון ומתכפר להם שנאמר אם כופר יושת עליו יכול בידי חדם כו׳ ת"ל חרם לח יפדה אין לי אלא מיתות חמורות שלח ניתן שגגתן לכפרה : מיתות קלות מנין ת"ל כל חרם : ויש שרונים לישב קושיה זו ותפרשים תותתין בידי שמים שחינן נפדין אפילו אחר על עצמו ערכי עלי 'אינו נפדה שהרי הוא חשוב כחת . וחכללה דהחי שמעים נתי (הק) לפדין דחייכי חיתות כדתכיח ר' ישמעחל בנו של ר"י בן ברוקה ולכך כמי מחלק בה וחמר חין לי חלה מיתות המורות כו': מיתות החמורות י שלה כיתכה

הבית חל על הכל לחחויי חאי אחר רבינה לחחוי נשפוי ונכייה וכדתכן ידי הקדש במעילה [י"ג י"ד:] המקדיש את החורש מועלין בכולו הגזברים שלקחו עצים פי לחזבת מועלין בעצים ואין מועלין לא בשפויי ולא בנבייה . לגבוה א והיינו נסורת של חתוכת העצים והעלין הנושרין מהם . לשון תטבות שדי . אלעזר ב

חל על הכל: 🕻 אין לי אלא בכור מנין לכל חקדשים שאין משנים אותו מקדושה לקדושה ת"ל בנהמה לא יקדיש איש אותו: 🏲 יכול לא יקרישנו הקדש עילוי ת"ל כבקרך ובצאנך הזכר תקדיש מה ראית להכיאו לחקדש עילוי ולהוציאו מהקדש מזבח אחר שריבה הכתוב מיעמ · מפני מה אני מביאו להקדש עילוי שהוא חל על הכל ומוציאו מהקדש מזכח שאינו חל על הכל: ה ר"ע אומר מנין שלא יקדיש אדם בכור ת"ל בכור לא יקדיש איש אותו: ן יכול לא יקדישנו הקדש עילוי ת"ל אך י מה ראית להביא הקדש עילוי ולהוציאו מהקדש מוכח אחר שריבה הכתוב מיעם מפני מה מביאו לחקדש עילוי שהוא חל על הכל ומוציאו מהקדש מזבח שאינו חל על הכל: 7 אין לי אלא בכור מנין לכל הקדשים שאין משנים אותן מקדושה לקדושה תלמוד לומר לא יקריש אם שור אם שח: 🏲 יכול לא יקרישם הקדש עילוי ת"ל אך: מה ראית להביאו להקדש עילוי ולהוציאו מהקדש מובח י אחר שריבה הכתוב מיעם מפני מה אני מביאן להקדש עילוי שהוא חל על חכל - ומוציאן מהקדש מזכח שאינו חל על הכל : 🗅 אם

שור אם שה לה' הוא י הוא קרב ואין תמורתו קריבה: פרק יב ואם בבהמה ממאה ופדה בערכך : מה ת"ל לפי שנאמר בשקל חקודש יכול אין לי אלא סלעים של הקדש מנין לרבות דבר הממלמל ת"ל ופדה ' לרכות דבר המטלטל י וא"כ למה נאמר בשקל הקודש פודה בכל דבר שהוא מטלמל ובלבד שהוא צדיך לישום בכסף י אמר מלית זו תחת חמור זה יצא לחולין וצריך לעשות דמים: 🗖 ויסף חמישיתו עליו י שיהא הוא וחומשו חמשה י לא ינאל בבעלים י ונמכר בערכך לכל אדם: 🕻 אך כל חרם אשר יחרים איש לה' מכל אשר לו ולא כל אשר לו ' מאדם ' לרבות עבדו ושפחתו הכנענים או אדם לרבות עבדו ושפחתו העברים ת"ל מאדם ' ולא כל אדם ' מבהמה ולא כל בחמה י ומשדה אחוותו ולא כל שדה אחוותו ייכול אם החרים אדם את כולם יחו מוחרמים י ח"ל אך א"ר אלעזר בן עזריה ומה לנכוה שאין אדם רשאי להחרים את נכסיו על אחת כמה וכמה שיחא אדם חייב להיות חס על נכסיו: 🏲 לא ימכר לנזבר יולא ינאל י לבעלים י מה יעשה לו בשדה החרם לכהן תחיה אחוזתו או יכול אף על פי שפירש לשם תייל הוא : 🎵 ר' יהודה כן בתירה אומר מנין שכתם חרמים לבדק הבית ת"ל כל חרם קודש קדשים חוא לה' י או יכול אע"פ שפירש לכהן ת"ל הוא: [מנין שמחרים אדם את קדשיו ת"ל חרם קדש י מנין שמחרים אדם את קודשי קדשיו ת"ל כל חרם ק"ק יכול הכהנים וחלוי' יהיו פחריפים ת"ל אך' דברי ר' יהודה ר"ש אופר הכהגים אינן טחרימים שהחרמים שלהם י הלוים מחרימים שאין חרמים שלהם י רבי אומר נראים דברי ר' יהודה בקרקעות שנאמר כי אחוות נולם היא להם ודברי ר' שמעון בממלמלים שאין חרמים שלהם: ז מנין למחוייבי מיתות שאמר ערכי עלי לא אמר כלום ת"ל חרם לא יפדה י אין לי אלא מחוייבי מיתות החמורות מחוייבי מיתות הקלות מנין י ת"ל כל חרם לא יפדה יכול עד שלא נגמר דינו היל אשר ידרם מן האדם לא יפרה ולא עד שלא נגמר דינו:

וכעירוכין [ע"ט :] ניב של תכן שבין שתי חצרות : ד יכול לא יקדישם הקדש עלוי ת"ל בבקרך וכלאכך הוכר תקדיש י משמע ליה לקדוש לשחר קדשים שמקדישין לבדק הבית י ובפ' המקדים [כ"ח :] תכן מחרים אדם את דמיו : [לפנינו הגירסה קדשיו] וכו׳ פי' מחרימים ליתן דמיהם לבדק הבית אם כדר שאחריותו עליו נותן את דתיו ואם כדבה נותן את טובתה י כילד שור זה של עולה ולחחר כן החרימו אומר כמה אדם רולה ליתן בשור זה להעלותו עולה אע"ג שאינו חייב פי׳ יתן לגובר חותה טובת הכחה: דן ר"ע חומר מנין שלח יקדיש וכו' ת"ל חן מיעט שלח להקדישו: כי וזחי יכול להקדישו הקדש עלווי וקרח דהוכר תקדים יסבור ר' עקיבא לומר אע"ם שהבכור קדוש מחליו מצוה להקדישו כדחמרינן לרבכן בסוף פרק המקדים [כ"ע ין ור׳ ישמעאל בקרא דר"ע דאך בכור יחמר שבח למעוטי ולדות קדשים שחינו יכול להקדישם לו בוה לקדושה אחרת כשהן בבטן אמס דכבר [חולין פ"ט :] ולדות קדשים במעי אמן הם קדושים י ושאני בכור שהוא חולין כבטן חמו ולכך יכול להקדישו לכל קדושה שירלה : וכבקרך וכלחגך שמח ידרוש ר' עקיבא לשותפות נכרי שפטורה מן הבכור : כדאמריכן בפ' ראשית הגז [קלה :] : מן ואין תמורתו קריבה ובתמורה [כ"ח: ה' :] בפ' חלו קדשים קאמר מקדש הם הן קריבין וחין

תמורתן קריכה: פרק יב וכלכד שיהה צריך לישום בכסף . דבעינן שוה כסף דהיינו ככסף : ולריך לעשות דמים תחלה כמה שוה י וכן אמרו בפ' הוהב [ב"מ נ"ה] גבי פרה זו תחת פרה של סקדש ' וכפ' ח' דקדושין [ח'] נמי גכי פדיון הכן עגל זה בחתם סלעים לפדיון בני כו׳ י ודוקה בהקדש לריך שומה כמה שמתכוין לפדות שוה בשוה יחבל חם אינו מתכוין לפדות שום בשוה מתחלל: ממשהי מכחן פושט בפ׳ הוהב [ב"מ כ"ד ין דחומש מלבר: ונמכר בערכך לכל אדם . בלא חומש: ב מכל אשר לו . ילא כל אשר לו בפרק המקדים [ערכין כ"ח י] מצריך לכולהו . בהמה למה לי לכדתכיה יכול יחרים הדם בנו וכתו שפחתו ושדה מקנתו ת"ל בהמה מה בהמה יש לו רשות למכרה חף כל וכו׳ י ושדה דמחרים חף על נכ שאינו יכול למוכרה לעולם שהרי חוזרת היא ביובל מ'מ נפקעת היא ממנו על

הגהות מדרי"ד

ערכון ומרמים דין י"ד: [משנם תמורם ל"ב : היתב"ם שם : ה" משנם פוכין כ"מ .
ורמב"ם פ"ו מם' מרכין ומרמים דין י"ל י"ב : ה" כ" הד"ע־כמו שכתבו התום" וע' מרכין
סוף פ"מ ד' כ"ט: ה" מ"ל לך כ"ל"ל וכ"ם בד"ע : ה" הוא קרב וכו' בממורם כ" : וכ"ל .
מפיק להם מסם וסרמב"ם רפ"ג מס" תמורם כ" מפי השמופה למדו הוא קרב ואין תמורתו
קריבה וכ' כלסם משנם כגם דרב ברל מד מרכי בד"ב ביות ברונים הדוב"ם לדה .

Digitized by Google

בדרכי מחיר ודחי היח שדה חחוזה

דמאבוה קא ירית לה : כי איצטריד

קרא להקדישה ואח"כ מת אביו: אין

מכסת חלח דמים: ה"ח"ר חלעור

בא וראה כאמר וכו׳ ובפ׳ יש בערכין

[ערכץ ו"ד:] תכן רבי אליעזר אומר

אחד שדה אחוזה ואחד שדה מקנה :

מה בין שדה אחוה לשדה מקנה

בשדה חחוזה כותן חומש עם כ' שק

וכשדה מקנה אינו נותן חומש: ן שלא

ישהה שחפילו מרגליות לקלים חין

לה אלא מקומה וכו'י בפרק שום היתומים [כ"ד ·] תכן וכן מרגליות

חם מעלין חותה לכרך משובחת היח

אין להקדש אלא מקומו ושעתו י כלומר

לחדם קל ועני חם הצריך חת עלחו

ויש לו מרגליות לא ישהנה הגובר לומר שישלה אותה לכרך שיש שם

סוחרים חלח ימכרנה במקומו במה

שהוא שוה שם א"נ שמין אותה ולקחה

סגיוכר לפרוע ערך שלו . וים

ספרים דגרסי שאפילו מרגליות

בקלים כו' כלומר אפי' אם מרגליות

הוא במקום דמים קלים שאין לה

קופלין לא ישהנה אלא שמין אוחה

שם יוח"ת התם [כ"ח: וע"ם כ"די

. בתום׳] תכן שום הקדש ששים יום

אלמא אכן ממתיכן להקדש : וי"ל התם

כדי לכרר שוויה ולח כדי ליקרה י

ובמרגליות שהיה מטלטלין יכול לברר

שוויה בזמן מועט י אבל אין לפרש

דהכח לח הקדיש גוף המרגליות י כי

בתוספחה קתני דין זה הפילו הם הקדים מרגליות וחכמי לוני"ל

נורסין שחפילו מרגליות לקלים כו׳

ומפרש אם הקדיש מרגליות יפדה

אותה מיד כפי מה שהיאשוה בשעתה ובמקומה ולא נמתין שמא יבא אדם

משוב ויקנה אותה ביותר: קלים י אדם

בן חורין : ז יכול הגיובר הנקנה תמנו

בפרשת ויקח קרח במתטות כהונה כתיב גרה הוא בהויתו יהא שלא יפחות: ולענין מוסיפין קאמר קרא דרשאין להוסיף על השקל אבל אין רשאין לפחות מחטו: מיהו כשהוסיפו על השקלים טתן נ' שקלים לערכין (כפי מה שהוא עכשיו לא) כאשר בתחלה בדאמר קכא ת"ל יהיה: וכן אמרי

בקדושין [י"ה:] חמשים סלפים של (כהן) [בן] שלשים של עבד כולן במנה לורי הכל הם פחתו חהן חייב ליחן

לפי שיעור הרחשן: פרשתא ח יכול לה יקדים הדם

בכור הקדישות . פי׳ אם לא כתב אותו אלא אך בכור אשר יכוכר לה׳ לא יקדיש איש י ולא הוי כתיב אותו וגם לא הוי כתיב בכהתה : הייתי מפרש קרא דאדם בכיר לא יקדים הקדשות י והא דהאמר אם שור אם שה להי הוא י משם ואילך מיירי בבכור בהמה : ואיידי דאיירי קרא לעיל בככור אדם י סיפיה דקרא כתי תיירי בככור בהתה: ת"ל אותוי ללמד שעל בכור בהמה החמי: עדיין אכי אומר כו' : דאכתי הוי משמע אך בכור חדם חשר יבוכר לה׳ דהיינו בכור בהמה לא יקדים אותו לקדושה אחרת אבל מחרים יהו מקדישין אותו לקדושה אחרת : דאותן שאיכן בכורות יקדישו בכור בהמה לקדושה חחרת להיות עולה או שלמים: ת"ל בבהחה בבהמה עסקתי ולא באדם י פי׳ לכך כתיב בבהמה לגלויי דהחי קרח בבכור בהמה מיירי שאין אדם רשאי להקדישו לשאר קדושה : ווש גירסא אחרת דכתיב בה ועדיין אני אומר בכור לא יקדיש אבל מקדיש הוא הקדשות אחרים ולמעט אדם פשוט שאפילו שאר הקרשות לא יקדיש : ת"ל בבהמה בכהמה עסקתי וכו' ווחת הגירסח כעין גירסא דמס' תמורה [כ"ה :] בפרק כילד מערימין דתנו רבנן חילו כחמר בכור לה יקדים הייתי חומר בכור לה יקדים הקדשות : ת"ל היש אותו . אותו אין אתה מקדיש . אכל בכור מקדיש הקדשות ועדיין אני אומר (בספרי הז"ם שלנו הגירסת הית כחו הגירסא הראזונה דהכא ובילקוט הבית גירסת הש"ם כמו שהביתו

המחבר כאן י ואח"כ סידר הברייחא דת"כ כגירסא הראשונה הנ"ל) בכור מקדים הקדשות פשוט לא יקדים הקדשות י חלחוד לוחר בבהחה כר: מקדים אחה או בכנון מולין הוא : מכאן אחרו בבחה כר: בחדים אחה או בכנון מולין הוא : מכאן אחרו בתחורה בכ' כילד מערימין: מנין שלא יקדים אדם בכור לקדושה אחרת י אבל מקדשה הקדם עילוי ולבדק הבית והיינו טובת הנאה שים להם בו: דאוחדין כתה יתן לו הקדם ישראל כדי שיתן הבכור לכן בתו כהן י ואותה טובת הנאה יתן לבדק הבית הבית בסרת בסרת בכיר בין תם בין בעל רום מחרימין אותו כילד וכו' ובפ' כתרא דחמורה (ל"ב י) תכן אחד קדשי מוכח או הקדם בית און משנין אותן מקדושה לקדושה ומקדישין אותן הקדם עילוי ולהוגיאן מהקדש מובח פי לשנותו מבכור לעולה ובפרק המקדים שהו [כ"ע י] תכן מהקדש מובח פי לשנותו מבכור לעולה ובפרק המקדים שהו [כ"ע י] תכן הקדש עילוי ואון אחת מקדים הקדם מובח מת מפרים לה מקדים הקדם עילוי ואון אחר מקדים הקדם עילוי ואון אחר מקדים הקדם מובח המכי מה אני מביאו להקדש בילוי שהוא חל על הכל כדתכן בפ' בתרא דתמורה [ל"א :] הקדש בדק

גיטין מ"ח: ופ' המוכר את הבית כ"ב ע"ב:] ובפ' חזקת הבתים [ג"ב נ' :] קאמר לרבי מאיר קנין פירות כקנין הגוף דמו : א"כ הכא לא קא ירית מידי מאביו : ולכך במת אביו ואח'כ • הקדישה לריך קרא לר' מאיר דחשיבא כשדה אחום : ולרבי יהודה קנין פירות לאו כקנין הגוף : הלכך

להיות שדה אחוזה: יצתה זו שהיא ראויה להיות שדה אחוזה: שדה מקנה אינה יוצאה לכהגים ביוכל שאין אדם מקדיש דבר שאינו שלו י וחשב לו הכחן את מכסת אין מכסת אלא דמיה מלמד שהוא נותן את שוייו : הן אר"א צא וראה נאמר כאן וחשב ונאמר להלן וחשב מה וחשב האמור להלן נותן בזרע חומר שעורים חמשים שקל כסף אף וחשב האמור כאן בזרע חומר שעורים בחמשים שקל בסף: [ונתן את הערכך ביים ההוא י שלא ישהה שאפילו מרגלית בקלים אין לה אלא מקומה בשעתה: ל בשנת היובל ישוב חשדת לאשר קנהו מאתו יכול הניובר חנקנה ממנו ת"ל לאשר לו אחוזת הארץ יאמר לאשר לו אחוזת ארץ מה ת"ל לאשר קנהו מאתו י מנין אתה אומר שדה שיצת לכהגים ביובל ומכרה הכהן והקרישה הלוקה יכול כשיניע היובל השני תחזור לבעלים הראשונים: ת"ל לאשר קנהו מאתו יוכל ערכך יהיה בשקל י ואין נערכים פחות מסלע י בשקל הקדש מה ת"ל י לפי שנאמר ופדה יכול בעבדים ובשמרות ובקרקעות ת"ל בשקל הקודש. אין לי אלא סלעים של קדש מנין לרבות דבר המטלטל ת"ל ופדה לרבות דבר המטלטל י א"כ למה נאמר בשקל הקודש פרם לעבדים ולשמרות ולקרקעות: תשרים נרה יהיה השקל ללמדך כמה היא פלע מנין אם רצה לרבות ירבה תלמוד לומר יהיה י (מניין) [יכול] אם רצה לפחות יפחות תלמוד לומר הוא:

שרשת אולו נאמר בכוד לא יקדיש ' יכול לא יקדיש אדם בכור הקדשות ת"ל אותו ' אותו אין אתה מקריש אבל מקדיש אדם בכור הקדשות ' עדיין אני אומר היא לא יקדיש אבל יקדישוהו אהרים ת"ל כבהמה בבהמה עסקתי: ביכול לא יקדישוהו מן הבמן ת"ל אשר יבוכר לא יקדיש ' משיתבכר אין אתה מקדישו מקדישו אתה מן הבמן מכאן אמרו אין מערימים על הבכור ר' ישמעאל אומר מנין לא יקדיש אדם בכור ת"ל בכור לא יקדיש איש אותו יכול לא יקדישנו הקדש עילוי ח"ל כל זכר תקדיש מה ראית להביאו להקדש עילוי ולהוציאו מהקדש מזבח ' אחר שריבה הכתוב מיעם מפני מה אני מביאו להקדש עילוי שהוא חל על הכל ומוציאו מהקדש מזכח שאינו חל

תחזור לו השדה ביובל י אפ"ג שהלוקח
שלקח מן הבעלים הקדישה ומכרה הגובר ועכשיו ביובל חחזור לגובר
שמכרה: ת"ל לאשר לו אחוזת הארץ י למוכר ראשון שהנחלה שלו: מה ת"ל
לאשר קנהו מאתו מנין אתה אומר שדה שילאת לכהגים וכו׳ יכול תחזור
לבעלים הראשינים ביובל שני י שהרי לזה המקדוש היתה בידו שדה מקנה:
ת"ל לאשר קנהו מאתו והיינו לכהן שמכרה י אבל בעלים הראשונים לא
מכרו אותה: אין בערכין פחות מפלע כו׳ . בפרק אין נערכין [ז' :] מפרש
מכרו אותה: אין בערכין פחות מפלע כו׳ . בפרק אין נערכין [ז' :] מפרש
בטור מן השאר ואפילו העשיר אחרי כן י אבל אם לא היה לו אלא פחות
מסלע ונתנה והעשיר טתן כל כ׳ ודריש ליה התם מהאי קרא כל ערכך יהיה
מסלע ונתנה והעשיר טתן כל כ׳ ודריש ליה התם מהאי חרא כל ערכך יהיה
בשקל הקדש . כל ערכין שאתה מעריך לא יהיו פתרחין משקל : לפי שנאתר
וסדה ואם בבהמה העמאה ופדה בערכך י משמע פדיון בכל דבר: יכול
בעבדים וכו׳ ומנין לרבות דבר המישלעל י והוא שיהיה נישום בכסף
וכדלקמן י וכאן קילר ,: דן עשרים גרה י ללמדך כמה תהא הסלע ומנין
שאם רלה להרבות ירבה . ת"ל יהיה יכול אם רלה לפחות יפחות ח"ל הוא

הגהות מהרי"ד

ומרמים והכסף משנה כ' ומ"ש וא' כל המטלטלין והנים חלק והוא מדואר בכאן והובא גם בסמ"ג עשין קל"ב: דן פי' ושאים הם להוסוף על המטבעות ולא לפסות מהן ואם הוסיפו על [השקל] לריך ליתן כ' סלעים בזרע חומר שעורים כמו שהן במוספות וכן בכל מקום שלריך ליתן סלעים ואם פיחחו מהן לריך ליתן כפי חשבין הראשון ד"ת. שם יכול אם שלריך לימון כלים בליל: מלמוד לומר הוא - בפ' קרם עשרים גרה רוא ההוייתו יהא שלא יפחות ד"מ.

שם סוף פ"ד: שדם מקנם וכו' שאינה שלו י משנם ערכין כ"ו: ורמב"ם שם דין כ"ו וסמ"ג שם: שהוא נותן את כל שויו - כ"ם בילקוט וכ' הו"ר ולא כשדם אחחם שפודם בית כור בנ' שקל וסובא ביתול מת כל שויו - כ"ם בילקוט וכ' הו"ר ולא כשדם אורם כמו שהיא לפנט ומפוד מומר שויו כענין שלאחר למעלה זרע מומר שעויום בממשים שקל כסף: לפנט ומפוד מומר שווים בממשים שקל כסף: דך רבי אלשור לומר לא וראם שאינו אומר וסשב אלא דבר שדמיו קלובים נאמר כאן וכ' כ"ם בילקוט וסובא בערכן י"ד יע"ש בגמרא : ו" משכה וברייתא שלכין סוף פ"ו ל" כ"ל ורמב"ם פלק ג' מה' עוכין וחרמים דין "ש ובפסירתא ווטרתי כ' שאשילו מרגליות בדמים קלים אין לם חלא מקומם ושעתם: "ן ע' לעיל סיף פרק י' וסובא בגמרא ערכין כ"ו וע"ש וברמב"ם פ"ו מה' ערכין דין ו' וע"ש: אין נערכין כו' י משכם ערכין רפ"ב כ"ו וע"ש וכ פרק ג' דין ג' וסובא במרא בכורות ו" ופ"ש: לפי שלא דופריו מבן מהש ערכין כיול כ"ל בילקוט וע" משכם וגמרא בכורות כ"ל: והובא ברמב"ם רפ"ו מה' ערכין מפרי יכול כ"ם בילקוט וע" משכם וגמרא בכורות כ"ל: והובא ברמב"ם רפ"ו מה' ערכין מפרי יכול כ"ב בילקוט וע" משכם וגמרא בכורות כ"ל: והובא ברמב"ם הפ"ח ב"א "ל" ב"

Digitized by Google

אחרים אני זוכה כ"ש במה שתחת ידו : ת"ל כשדה בחרם לכהן תהיה אחותו : אחיזתו של כהן שלו היא ולא זו שלו אלא יולאה ליחלק : והשתא הכי קאמר בשביל שהשדה לשון זכר דרשיכן אחותו שתהא שלו : אבל אם היה השדה לשון נקבה : אדרכא הוי אחרינן שהשדה שגאל יהיה שלו ולא ליחלק : שהרי

שדה לשון נקבה והוי קפי נתיעל שדה של גאולה אם היתה נקראת לשון נקבה : אבל השתא דנקרא לשון זכר לא קאי עליה תהיה אלא על אחחתו שהמחוזה לשון נקבה י כך מצחתי מפורש בשם רבי יצחק ב"ד ז"ל י י ובספרה ישן מחד מלחתי גירסה והיה השדה בצחתו ביובל מלחד שהשדה קרוי על שם הנזבר י פר חדלה כתיב ולה יגאל עוד ובצחתו ביובל קדש : וכתיב והיה השדה משמע שיש לו הויה ראשונה שהיא ברשות גזבר כמו שהיחה קודם שמכרה לו • ועכשיו בכוח יוכל חזר להיות כבתחילה ברשות הקדש ומן ההקדש יזכו בה הכהנים והיינו נמי פי' רי"ל שהכהן שקנחה קודם היובל אינו יכול לעככה כידו לחמר סיובלי חבל חם לח סיה קרוי על שם הגובר י היינו אותרים גם ואת נקראת אחוותו והרי היא שלו: מה קדש החמור להלן חיכו יוצח בלח פדיון . דכתיב גבי מקדיש בית וחיש כי יקדיש את ביתו קדש . דהתם אינו יולא מן ההקדש בלא פדיון י וכן בשדה כהנים מיכן יורדין לחוכה חלא א"כ פודין אותה תחלה: ברבי שמעון אותר וכו' י [ערכין כ"ה:] : רבי שמעון גמר קדש קדש מכבשי עלרת מה התם נחנם חף כאן בחנם -וטעמה דרבי הליעזר החר רבה [כ"ו -] אמר קרא והיה השדה בצאתו ביובל בנחתו מיד חחר : מכל כל זמן שלם באלה אחר אין הכהנים זוכין בה י דחל"כ הוי ליה למכתב והיה השדה קדש לה' וגו' כך מפרש בפ' פין מקדישין: ב הואיל ויוצאה לכהנים ביובל והרי היא תחת ידו הרי היא שלו : בפ׳ המוכר שדהו [כ״ה : כ״ט : ל"ד -] וכפרק הגוול קתה [ק"ט -] מסיים כה ודין הוא בשל אחרים אני זוכה בשלי לא כ"ש. פי' בשל אחרים כשנופלת לכהנים יש לי חלק שם ובפוף ערכין פריך על החי טעמה מי דמי התם זוכה בעלחה הכה קה שקיל ליה : פי׳ רולה למישקל כולה : אלא אילטריך דאכתי אית בה לאורויי התירא. סד'א הואיל וכתב כי אחות

עולם הוא להםי הא נמי אחרות הוא לא: ד" ילתה זו שהיא שדה אחרות שהרי ירשה תחילה ואח"כ הקדישה י ולרבי יהודה ורבי שחמון יש בכלל זה אפילו הקדיש תחילה ואח"כ הקדישה י ולרבי יהודה ורבי שמעון יש בכלל זה אפילו הקדיש תחלה ואח"כ מת אביו . זבפ' אין מקדישין [ערכין כ"ו :] זבפ' המוכר את הבית [ב"ב ע"ב :] מפרש טעמייהו מדהי לוה למכתב אם את שדה אחרות בין אשר לא שדה אחרותו י מאי משדה אחרותו שדהשאינה ראויה וכר' יומשמע ליה אשר לא מקלת שדה אחרות י ובפ' החובל [ב"ק פ"ח :] [שם כמלא הך ליה אשר להיות שדה אחרוב י זבפ' החובל [ב"ק פ"ח :] [שם כמלא הך דקנין פירות אבל הך ברייתא ופירושה לא כמלא שם וכראה דל"ל בפ' השלח

להיות

גיטין

שנה כמו שנה שליחה: ת"ל וחשב עד שנת היובל יוחשב יתירא הוא דהוי ליה למכתב ואם אחר היובל יקדיש שדהו על פי השנים הנותרות עד שנת הובל ונגרע מערכך - וכתב וחשב לו הכהן יהיינו שיחשב לו החדשים ש'יצאו. וא"כ אין כאן שנים הנותרות: עד שנת היובל שלא יכנם כה כלום י

כלומר שתחשוב שתי שנים לה תחשב יובל בכלל ולא תכנס בה לחשב עמה שתי שנים ואפילו רבי (יהודה) מודה דחין שנת היובל מסיימת אלא מתחלת . פי' אחר שלא יכנס בה . כלומר כשהוח פודה חותה קודם יובל שתעמוד לפכיו לעולם ולח תחזור להקדש לריך שיפדנה קודם שיכנם יובל . אם בעוד שתי שנים יפדנה בשני כלעים ושני פוכדיונים י ואם בשנה אחת קודם יובל יתן כ' סלעים י אבל אם נכנם יובל שוב אין לו חקנה בפדיון להעמידה לפניו. אלא מיד יולאה לכהנים אפיי קודם יום הכפורים: יצ הקדיש הית לחך יורועת חלי כור חו בית כחה וכו': מנין ישפודה חוחה לפי שיעור בית כור בנ' שקל: יב לחחר ולח לבנו שחם מכר גובר לבנו חינה יולחה לכהנים ביובל. חלח חוזרת לחביו: לחיש לרבות חת כחחי שכוח כחחר ויוצחה מידו לכהנים ביובל : שכום קס תחת אביו ליעידה י אס חביו קנה חמה עבריה בנו יכול ליעדה בכסף קנייתה וחין לריך קדושין חחרים: ולעבד עברי חם יעקב קנה עבד ומת בתוך ו' שנים משלים עבודתו ביד רחוכן בנו אבל חת החח חינו עובד . חם מת בלח בנים וחחיו יורשו: יב לכמות שהיתה י חינה כנחלת לעמוד בידו לעולם . חלח יו לחה מידו ביוכל י ובגמרא [ערכין כ"ו י] מוקי לה ביובל שני שאם אתה אומר ביובל רחשון מ"כ שמחי אינה נגשלתי שדם אחוום כוים שכרי עדיין לא יצאת לכסנים ביובל י אלא מיירי יובל שני לחחר שיוצחת לכהנים ביובל: והקדישה כהן י ואתי בעלים למפרקיה י סד"ח לא תפרוק אפילו להיות בידו כשדה מקנה י ת"ל עוד לכמות שהיתה

לינה נגאלת וכו':

תגיד שהשדה כלאחו ביובל:

תגיד שהשדה קרוי לשון
זכר י תיתא דבכתה קראי שתעיכן לה
לא יגאל עוד י והיה תפרש ה"ר י"ע
כר ילחק י דהא קת"ל שאם אתר
כלשון נקבה שדי תהא קדושה י או
שאתר תהא הקדש לא הויא קדושה יאה
אלא מ"כ אתר לשון זכר שדי יהא

קדושי ואינו נראה דכנדרים [נדרים ח"שי] הלך אחר לשון בני אדם . וחניא [יבתות כ"ב י קדושין כ"ו י] שדי מכורה לך שדי נחונה לך יבכחובות [יבתות כ"ב י קדושין כ"ו י] שדי מכורה לך שדי נחונה לך יבכחובות [נ"ש י] אמרינן שדה זו לכשאקהנה מתך תקדשי ועוד היכן מלינו שאם לא דקדק ואמר לשון נקבה ללשון זכר גבי הקדש דלא הוי הקדש לכך י"ל משום דדרשינן לקמן והיה השדה בלאחו כיובל קדש לה' כשדה החרם לכהן חהיה אחוחו מנין אתה אחר שדה שיולאה לכהנים ביובל וגאלה אחד מן ההקדש והרי היא חחת ידו יכול הרי היא שלו פי' ולא מחלק לכהנים כיון שכהן גאלה מן ההקדש. דמימר אחר אפילו בשל מחלק לכהנים כיון שכהן גאלה מן ההקדש. דמימר אחר אפילו בשל

תלמוד לומר וחשב עד שנת היובל שלא יכנס בה כלום: וננרע מערכך • אף מן החקדש שאם אכלה ההקדש שנה או שתים לפני היובל או לא אכלה אלא שהיתה לפניו מנכה סלע ופונריון בכל שנה ושנה: מי ואם נאל ינאל לדבות את האשה י ואם נאל ינאל לרכות את היורש י שדה מה ת"ל שיכול אין לי אלא המקדיש בית כור בענין הזה · הקדיש בית לתך בית סאה בית קב מנין ת"ל חשדה : ויסף חמישית כסף ערכך עליו וכם לו' אם נתן את הכסף הרי שלו ואם לאו אינו שלו: יב ואם לא ינאל את השדה הבעלים י ואם מכר את השדה י הנובר לאחר ולא לכנו או לאחר ולא לאחיו כשהוא אומר ולאיש לרבות את האח" ומה ראית לרבות את הבן ולהוציא את האחי אחר שריכה הכתוב מיעמי. מרבה אני את הבן שהוא קם תחת אביו ליעידה ולעבד עברי ומוציא אני את האח שאינו קם החת אביו ליעידה ולעבד עברי: "ג לא יגאל עודי יכול לא יקחנה מיד הנובר ותהיה לפניו כשדה מקנה ת"ל ולא ינאל עוד לכמות שהיא אינה נגאלת: אבל לוקחה היא מיד הנזבר ותהי לפניו

כשדה מקנה: פרס יא והיה השדה בצאתו ביובל מנין שהשדה קרוי לשון זכר בלשון קודש מה קדש אמר להלן אינו יוצא אלא בפדיון יאף קודש האמור כאן לא יצא אלא בפדיון : ב מלמד שהכהגים נכנסים לתוכה ונותנים את דמיה דברי ר' יהודה ר"ש אומר נכנסים אבל לא נותנין ' ר' אלעזר אומר לא נכנסין ולא נותנים אלא נקראת שדה רפושים עד היובל חשני זהגיע היובל חשני ולא נגאלת נקראת רטושי רטושים עד היובל השלישי לעולם אין הכהנים נכנסים לתוכה עד שיגאלנה אחר: 🕻 כשדה החרם לכהן תהיה אחותו י מה ת"ל מנין אתה אומר שרה שהיא יוצאה לכהנים ביובל ונאלה אחד מן הכחנים והרי וויא תחת ידו יכול יאפר הואיל והוא יוצא לכל אחיו הכהגים ביוכל הרי היא תחת ידי הרי תיא שלי ת"ל כשדה ההרם - לכהן תהיה אחוותו " שדה אחוותו של כהן שלו י אין זו שלו אלא יוצא לכל אחיו הכהגים: ן ואם את שדה מקנתו אשר לא משדה אחוזתו מה ת"ל מנין אתה אומר הלוקח שדה מאביו ומת אביו ואח"כ הקדישה יכול תהיה לפניו כשדה מקנה ת"ל ואם את שדה מקנתו אשר לא משדה אחוזתו שדה שאינה שדה אחוזה • יצתה זו שחיא שדה אחחה דברי רבי מאיר - ר' יהודה ור"ש אומרים הלוקח שדה מאביו הקדישה ואח"כ מת אביו יכול תחיח לפניו כשדה מקנה י ת"ל ואם את שדה מקנתו אשר לו משדה אחוזתו שדה שאינה ראויה

הגהות מהרי"ד

ערכין כ"ם ובמשנם שם וקלם מום בקדושין י"ו וסובם ברמב"ם פ"ד מס" ערכין וסרמים דין כ' : י"ג ע' גמרת ערכין דף כ'ו . מוקי לם לכשי ברייעם כרבי שליעור דלקטן פרק ר'ם ברייעם ב' וע"ש :

ברית היא א קרוו לשון זכר י קודש מם הודש כצ'ל ומיבת בלשון נמסק וכ'ס בר'ת משנם מכים ומיש כלן כי' החדש מם קודש כצ'ל ומיבת בלשון נמסק וכ'ס בר'ת משנם מרכון כ'ס: ומ'ש ובגמ' שם ד' כ"ו ורמב"ם פ'ד מה' ערכון וסרמים דין י'ע וס"ג עשון קל'א כרבי יסודה : ג משנם שם ורמב"ם פ'ד מה' ערכון וסרמים דין י'ע וכש"ג עשון קל'א כרבי יסודה : ג משנם שם ורמב"ם שם דין כ"ג וסמ"ג שם : ד סובמה בגיעון מ'ס וב'כ פ"ב וערכון י'ד יוכ"ו וע"ש ושם בגמול וושב"ם והצרם ברמב"ם

ו': י שם בבריישת ורשב"ם שם דין מ' י שלם יכנם בם כלום י בום חפ"ל מה שהקשה הלחם משנה על הימנ"ם פ"ד מה" עוכין וחומים דין כ"ד שכ' הרמב"ם שחם הגיע ו"ה של יוצל בשבת משון למשמר היוצל וכלה הרשב"ם כסק שביום הכיטורים מוורת השדוע לבעליהם דחפים דחפים החורת השדוע לבעליהם דחפים לענין הקדש גוירת הכתוב הוא שמתחלת השנה נמשב ליובל: ונגרע מעוכך אף מן ההידש ירמית שבין כ"ה : "א לוכנת את האשה והיותש ירמב"ם פ"ד הה עוכין או מי וחמ"ג עשין קל"א : שדה כו' בית כור [כענין] היה כ"ד ביליקוע וכ"ה בברייתה בגמות ב"ה וה"ב ל"ב בשבוא איותר אים לרבים את החם כו"ה בד"מ וכ"ה בד"מ ומי היה היא שלו כ"ה כשבר ומורל או היה היא הלי בברייתה כשבר עברי ומולים אם הלים הלים בברייתה כשבר עברי ומולים אם הלים הלים בברייתה של היה ב"ד"ם וכ"ב בד"מ וכ"ב

וכו' אחר לך רב הא מני רבנן היא ואנא דאמרי כרבי פי' רבנן דרשי אם משנת היובל יקדיש ולא בשנת היובל י ורבי ס"ל משנת היובל ושנת היובל בכלל י כדדריש בפרק השג יד [ערכין יח:] בססוק מיום הראשו עד יום השביעי רבי אומר מיום הראשון וראשון בכלל וכר י והתם

מיום הרחשון ורחשון בכלל וכר י והתם קדושה קחתר טעמה דשמואל השתח קדושה כבר יולחה שחינה קדושה לח כ"ש שלה תקדש והתם פרוך על החי ק"ו מיהו לרבנן ס"ל דחינה קדושה לח חשיבה להו פירכה ולריך ליישב תהי היו חדם רשחי דקהמר: היו בה נקעים עמוקים : בגמרא [כ"ה :] דהכא מוקי לה כנון שהם מלאים מים דלאו בני זריעה נינהו אבל אם היו כני זרועה מיהדשי באפי נפשייהו דהויין כשדות קטכות בפני עלמן ת"ל שרהו י ואין זה נקרא שדה י ולקתן אמריכן אם היו פחות מעשרה טסחים נמדדון עמה : דהנהו נחגני דארעא מיקרו אם כם נקעים לשון ספל וחם הם סלעים שידרי דחרעה מיקרו: 🏲 מה טיבו של פונדיון זה: היתר: קולבון לפרוטרוט מעה קטנה להכרע . דמן הדין נריך ליתן סלע ופונדיון חסר קולכון הכל משום הכרע לריך להוסיף קולכון ומיהו אפילו הקדישה משנת היובל ופודה חותה מיד לריך ליתן חמשים סלפים שלמום. שד לרוך ליתן עליהם פונדיון י והיינו דקא דריש הכא בערכך בכל שנה כן יקום הפדיון אפילו משנת היובל י ואין לדמות כי במשנת שקלים [פ"ח] תכן כששקל חלי שקל נותן קולבון להכרע והכח לסלע שהוא שקל שלם אינו טחן נמי אלא קולבון להכרע . דהתם קילתה כיה הם יכיה חלי קולבון ובשקלים . כמה הוא קולבון . רבי מאיר אומר מעה כסף • וחכ"א חלי מעה: ז ומכין שחין מקדישין לפני היובל פחות משתי שנים ' מפ' בפרק

つか

חוד היובל והים וכ"ד ין חין מקדישין לגחול בגירוע בסחות משתי שנים קודם היובל וחם הקדיש שתי שנים קודם היובל נותן שני סלעים ושני פוגדיונים י חבל חס הקדיש שתי שנים קודם היובל נותן שני סלעים ושני פוגדיונים י חבל חס הקדיש שנה וחדי לפני היובל ולערך לפדותה בנ' שקל מכף ולכך קתני בלשון חין מקדישין שיהם חדם חם על נכסיו ולח יקדישנה מלחל לכל הפחות שתי שנים קודם ולח פחובל שלריך ליתן נ' סלעים י וייל התר דחין מקדישין מיד לחתר היובל שלריך ליתן נ' סלעים י וייל התם לח טעי ולכך הקדישה ועוד התם יש לו מתון לפדותו ולח יבח להססודה והכח חין לו מתון לפדותו ולח יבח התם ולח והכח חין לו מתון : ולח גוחלין חחר היובל פחות משנה י מפרש התם ולח בשה מודיע בשנה פחות שחם בדד הקדש חחר היובל חלי שנה כשהוח פודה חין לו לגרע הפדיון של חלי שנה ' חלח נותן כתו מתחולת שנה כשנים והיינו דקתני לקתן בסחוך חין חדשים להקדש וח"ש חסתר מני טעם חין גוחלין וכו' לפי שחין מסדיון כל עשר שנים : דן חבל הקדש מחשב שנים וחלי לפני היובל נותן פדיון כל עשר שנים : דן חבל הקדש מחשב בערכין [כ"ה :] כגון דחקדשה בסלגה [דחרבעין] וחתני לח מגרע ולח מידי וחשלם נ' סלעים י ולח נחשב כחלני היו שנים שנים לפדות בערכין [כ"ה :] כגון דחקדשה בסלגה [דחרבעין] וחתני לח מגרע ולח מידי וחשלם כ' סלעים י ולח מחשב כחים מחשים נוחו החדשים שסחתו משתי שנים י חבל כשהקדש מחשב עתו החדשים ושוחת שנים י חבל כשהקדש מחשב עתו החדשים ופודה חליו מום מדשים ופודה חלים חבשים ופודה חלי

פרוטה: ולכך כשאמר אחר הרי שלי בכ"ה אכתי הבעלים אמרו יותר: שאמרו פרוטה: ולכך כופין אותו: פיון שאמרו יותר ממה שאומר זה: אבל אם לא אמר מתחלה אלא עשרים זוה האחר נותן עשרים וחמש: ה"נ דהוו בעלים מצי למימר יהיבנא לך גברא בחריקין: אמר אחר הרי היא שלי בעשרים וששה אם רצו הִבעלים ליתן

של זה אמר אחד הרי הוא שלי בעשרים ושש אם רצו הבעלים ליתן שלשים ואחת ודינר הבעלים קודמים ואם לאו אומרים לו הנעתיך: ב ואם המקריש ינאל י לרבות את האשה י ואם חמקריש ינאל לרבות את היורש י ויסף חמישית כסף ערכך עליו והית לו אם נתן את הכסף הרי היא שלו ואם לאו אינו שלו: ג משרה אחוותו אין לי אלא שדה אחוותו מאביו שדה אחוזתו מאמו מנין ת"ל יקדיש איש י והיה ערכך לפי זרעו י ולא לפי נידוליו - זרע חומר שעורים בחמשים שקל כפף י הרי זו נזירת מלך אחד המקדיש בחולת המחוז וא' המקדיש בפרדימות מוומטי: נותן בזרע חומר שעורים בחמשים שקל כסף : 🏲 מנין שאין אדם רשאי להקדיש שדתו בשעת היוכל ואם הקדישה תהא מקודשת ת"ל אם משנת היובל יקרישי שרהו מה ת"לי מנין אתה אומר היו שם נקעים עמוקים י' מפחים או סלעים נמוכין י' מפחים אין נמדדים עמה י ת"ל שדהו : ה כערכך יקום י נותן ארבעים ותשע סלעים וארבעים ותשע פונדיונות מה מיבו של פונדיון זה קולבון לפרוטרוט: [אחר היובל: סמוך ליובל מופלג מן היובל מנין ת"ל ואם אחר היובל יקריש שדהו י שדהו מה ת"ל י מנין אתה אומר היו שם נקעים נמוכים י' מפחים או סלעים גבוחים מי' מפחים הרי אינן נמדדין עמה ת"ל שדהו: 1 מנין שאין מקדישים לפני היובל פחות משתי שנים ולא נואלים לאחר היובל פחות משנה ת"ל וחשב לו הכהן את הכסף עפ"י השנים הנותרות: 🦷 מנין שאין מחשבים את החדשים להקדש אבל הקדש מחשבים חדשים ת"ל וחשב לו הכהן את הכסף על פי השנים חנותרות: 🔼 ומנין אם אמר הריני נותן דבר שנה בשנה אין שומעים לו אלא נותן את כלם אחת תלמוד לומר וחשב לו הכהן את הכסף על פי השנים הנותרות: ל שנים הנותרות שנים הוא מחשב ואין מחשב חרשים ומנין אם רצה הקרש לעשות חרשים שנה יעשה

שלשים וחחת ודינר הבעלים קודמים מפורש בגמרח . כגון שהבעלים חמרו מעיקרא ליתן חשכון המגיע השתם לשלשים וה׳ ודיכר י כנון דחמור מעיקרה עשרים ואחד סלע שהם עשרים ושש ודינר עם חומשיהן י וזה תוסיף השתח ה' סלעים י נמלח בין הכל שלשים ואחד ודינר וכיון שאחר כך מתחלה הבעלים קודמין על כרחם י שהרי עדיין אמירה שלהם יתירה על של אחר: ואם לאו י כלומר שלא אמרו הבעלים מתחלה אלא ך׳ סלעים שעם חומש שלהם הויין כ"ה סלעים ואחר אומר כ"ו אומרים לו הבעלים הגעמיך: במחים המתקדש יגאל לרבות את היורש מחם וחם קח דריש: חם נתן את הכסף הרי הוא שלו ואין להקדש קנין דמשיכה י וא"ת דבפ' הניזקין [גיטין כ"ב אן גבי יתמי מדמי להו להקדש דקמתר אייקר מלי למיסדר כהו דלא יהא כח הדיוט חמור מכח הקדש שהדיוט יכול לחזור בו אע"ג שקבל הכסף שעדיין לה משך המקחי והשתה וכלה כהן מוכח דהקדש בכסף קנו ולה בעיכן קנין החר וי"ל דהתם להו דוקה דומים דהקדש . דהקדש ודחי כי החי בוכא לא מצי למיהדר מדאורייתא כיון שנתן כסף אלא חכמים אחמור גבי ככסי דיתמי משום פסידייהו י וכן תק בקידושין פ"ח [כ"ט :] רשות גבוה בכםף ורשות הדיוט בחוקה י והתם בנתי קאתר משכו במאתים לשור של הקדש ולא הספיק לפדותו עד שעמד במנה כותן מחתים פי שכבר קנחו במשיכה וחינו יכול לחזור בו שלח יהח

כח הדיוט חמור מכח הקדשי התם החמירו בהקדש מדרבנן כדחמר טעמה ואין לומר משיכה בהקדש קניא מקל וחומר מהדיוט . דהתם לא מוכח כן . וכן הכח משמע דדוקה בכסף מקנה ולה בדבר החר: ב לפי זרעו חומר שעורים ולא לפי גידוליו . שאין פודה כחמשים שקל אלא קרקע גדולה שנוסל בה בזריעתה חומר שעורים יולח קרקע קטנה שגדל בה ויוצח ממנה כור שעורים: הרי זו גזירת מלך ה" המקדים כר" כלומר בין פודה קרקע גרועה בין שמינה נותן חמשים : חולת המחוז : מפרש כמו מחול הכרם שהיא סביב העיר ונמאֹסת ברגלי האנשים ובהמה : א"נ מפני עין הרע דאמר מר [ב"מ ק"ו . כ"ב כ' :] אסור לאדם לעמוד על שדה חבירו בשעה שעומדת בקמותיה י עוד מפרש לשון חול : חולת המחוז מקום גרוע לזריעה בח"ו: בשביסטי (גו' הילקוט) (ובת"כ שלנו בפרדיסות סווסטי) מקום שמן טוב הוא י וטוב לפרדיסות : 🏲 מנין שאין חדם רשאי להקדיש שדהו בשנת היובל ואם הקדישה תהא מקודשת ת"ל ואם משנת היובל י משמע הלשון משום שיהה הדם חם על נכסיוי שהם הקדישן ולה גאלן באותה שנה בחמשים סלע יוצא לכהנים י ואינו מוכח כן בגמרא דאפילו לרב [ערכין כ"ד י] דאמר קדושה היינו שמשם ואילך מתחילין שני יובל להבא לפרוע זרע חומר בחמשים שקל כסף דבפי חין מקדישין חיתמר המקדים שדהו בשנת היובל . רב אמר קדושה מכאן וחילך . ושמואל אמר אינה קדושה כל עיקר : מיתיבי מקדישין בין לפני היובל בין לאחר היובל . ובשנת היובל עלמה לא יקדיש . ואם הקדיש אינה קדושה

הגהות מהרי"ד

דערכין וכדמב"ם שם דין ז' וסמ"ג עשין קל"א פסקו כשמואל דגם בדיעבד אינה קדושה:
סיו שם נקעים וכו'' משכה ערכין כ"ה וע"ש בגמרא ורמב"ם שם דין י"ד: הן ומ"ע
פולדיונות וכלא סלע של הקדש אינה אלא ארבעים ושמוכה פולדיונות מה טיבו של קלבון
כל"ל וכ"ה בילקוע וכ"ה בגמרא בכורות ד' נ'. והדין הוא במשכה בערכין כ"ה ורמב"ם
שם דין ג' וסמ"ג עשין קל"א: הן גמרא ערכין כ"ה ורמב"ם שם דין ו': סיו שם נקעים
נמוכים משכה שם ורמב"ם שם דין י"ג: הן משכה וגמדא רפ"ז דערכין כ"ד ורמב"ם שם
דין ז' וע' וסמ"ג שם: הן ממין שאין מסשבין סדשים כו' משכה רפ"ז דערכין ל" כ"ד
וברייתה שם ד' כ"ה ורמב"ם שם דין מ' ב"ו משכה וברייתה שם ד' כ"ה ורמב"ם שם דין
ברייתה שם ד' כ"ה ורמב"ם שם דין מ' ב"ו משכה וברייתה שם ד' כ"ה ורמב"ם שם דין

לרבות את כאשם והיורשי רמב"ם פ"ם מה' ערכין דין ג' והכסף משנה רלה ללמוד דין וה ממעשר ואין זכורן והובא גם בסמ"ג עשין קל"א והובא גם ברמנ"ס פ"ד מה' ערכין דין יהב הא מה' ערכין והובא גם בממ"ג עשין קל"א והובא גם ברמנ"ס פ"ד מה' ערכין דין יהב : אם נתן הבסף כו' - ברישת קדושין כ"ט : ורמב"ם שירם שירש אדם מחורישיו הוא במקראת שדה אמוה כ' הכסף משנה פשוע הוא ול"ג שהרמב"ם בא להשמיענו הך דינא דאפילי יום מאמו : ולא לפי גדוליו - גמרא פ"ו דערכין כ"ה יולא כור עבואה ורמב"ם פ"ד מה' ערכין וחדמים דין ביול במולה ורמב"ם והיום וחדמ"ם שהיום בשתת היובל במולה ורמב"ם ו"ד ופ"ע וחדם האל להקדים שהיהו בשתת היובל - גמרא ופ"ו ב"ד ופ"א המה במולה והמ"ח במולה והמ"ח ביו בעתר היובל במולה והמ"ח במולה והמ"ח במולה והמ"ח במולה במולה במולה המה במולה במולה והמ"ח במה במולה במולה

העמיד את הכהמה לפני חכהן בהמה נפרית ואין העופות והעצים

יהלבונה וכלי שרת נפדים: [והעריך הכחן אותם בין מוכ וכין רע י

אין פודים ההקרישות אכסרה י כערכך הכהן כן יהיה י אמר

אחד הרי הוא שלי בי' סלעים ' אמר אחד בעשרים אמר אחד

בשלשים אמרא' בארבעים אמר א' בחמשים חזר בו של חמשים

ממשכנים מנכסיו עד עשר ' חזר כו של ארבעים ממשכנים

מנכסיו עד עשר חזר בו של שלשים ממשכנים מנכסיו עד עשר י

חזר כו של עשרים ממשכנים מנכסיו עד עשר חזר בו של עשר

מוכרים אותו בשוה וגפרעים משל עשר המותר: 1 ואם גאל

ינאלנה לרכות את האשה ואם גאל ינאלנה לרכות את היורש י

זיסף חמישית י על ערכך : הרי כאן שנים א' מִוֹסיף חמישיח

וא' שאינו סוסיף חסישית ואין ירוע אם בבעלים אם בכל אדם

מה מצינו בגאולות האמורות למטן הבעלים מוסיפים חמישית

ואין כל אדם מוסיפים חמישית את תנאולות האמורות כאן הבעלים

מוסיפים המישית ואין כל אדם מוסיף המישית: 🞵 ואיש כי

יקדיש את ביתו יכול בבית דירה הכתוב מדבר כשהוא אומר

ואם המקדיש ינאל את ביתו הרי בית דירה אמור הא מה אני

מקיים ואיש כי יקריש את ביתו מקריש אדם את נכסיו:

בל קודש לה' מלמד שמתם הקדישות לבדק הבית:

ברכן י והעריכו הכתן בין מוב ובין רע אין פודין את

יקום י הבעלים, אומרים בעשרים וכל אדם בעשרים הבעלים

סודמים מפני שהם מוסיפים חסישית אמר א' הרי הוא שלי בעשרים

וא' הבעלים נותנים עשרים וששי עשרים ושנים הבעלים

נוחנים עשרים ושבעי עשרים ושלשה הכעלים נותנים עשרים

ושמונה עשרים וארבע הבעלים נותנים עשרים ותשע ' עשרים

וחמש הבעלים נותנים שלשים שאין מוסיפים חמישית על עילויו

ההקדישות אכסרה 'כאשר יעריך אותו הכהן כן

דמעשר שני : והתם בתוספתה תניה : הכסרה כילד היו לו סירות מורקבין משות מוחלדון . לא יאמר כמה אדם רולה ליתן בלבור זה . וכמה אדם רולה ליתן בכרי זה׳ אלא אותר כמה אדם רוצה ליקח כירות אלו בסלע׳ ומעות חלו בדינר יפי פירות ומעות הם של מעשר שני והקונה הכל כיחד לוקח

כזול ויש חסרון נדול למעשר י וכי החי נוכח חין פודין הקדש : ך חמר חחד הרי היא שלי בעשר סלעים וכו' בערכין [כ"ז:] בפ׳ המקדיש שדהו מפרש לה דחזר בו של חמשים ועדיין בן לרבעים עומד כה: ממשכנין אותו עד עשר סלעים. שהרי אמירתו לנכוה כמסירתו להדיוט דמי וכתי׳ כערכך הכהן כן יהיהי וכל אחד אחריות עשר סלעים עליו י היינו אם חורו בהם בזה פחר זה אבל אם חזרו כלם כא' בעל חמשים משלים עשרה סלעים שאחר יותר על אחרים י וחוזר ומסריע לכל אותן שחזרו שהם למטה הימנוי שהרי גם הוא העריך ואמר כמו שהם אמרו וכן כולם י והראשונים נשכרים והאחרונים נפסדקי כילד חם מכרה גיובר בחמש סלעים . נמצא פחותים מה׳ סלעים : ויתן כן חמשים משר, סלפים לכדו י ומשדר של כן מי יחן החלי ששניהם נתרע כהן ומעשר של בן שלשים יתן השלישי ובן מ' יתן השלישי ובן שלשים השליש ששלשתן חמרו שלשים י והעשרה של בן ך׳ יתנו בין ארבעתם והחמש שפיחתו מבן עשר יתן כין חחישתן: ז ואם גאל יגאלנה לרבות את האשה ואת היורש י דחשה השרה הקדש שלה מוספת חומש אע"ג שכל הפרשה מדברת לשון זכר [ע' תוס' קדושין כ"ד ־ ד"ה אלא] ויש מפרש כשפודה את הקדש בעלה חוספת חותשי שהרי גם במעות שלה הבעל זוכה וכן יורש בהקדש חביו אם פודה לריך להוסיף חותש: ואם ינחל ינחלנו ויסף חמישיתו כרי כמן לשנים החד תוםיף הותש ומתר חינו מוסיף

בקרא דלעיל כחיב כערכך הכהן כן יהיה משמעשאין לריך להוסיף יותר על דמיה: ובקרא של אחריו מלריך להוסיף חומש: מה מלינו בגאולות של מטה במקדיש בית ושדה אחווה י שהבעלים מוספין חומש כמו שמפרש בהם בהדיא וכל מדם מין מוסיפין בהן חומש . מף כמן כן: דן ומה מני מקיים כי יקדים מת ביתו קדש בשחר נכסים . והמי דקרי להו ביתו לומר שמינו יכול להקדיש ממ"כ יש ברשותו דביתו כתיב מה ביתו ברשותו אף כל ברשותו . פי׳ אחר יכול בבית דירה הכתוב חדבר שעל בית דירה מוסיף חומש ולא על שאר הקדש הא מה אני מקיים ואיש כי יקדיש מקדיש אדם כל נכסיו ומוסיף חומש כשפודה אותו י ולפי ראשון יכול להקדיש והקדש חל עליהן אע"ג דאינו כית דירה: מד קדש לה׳ לבדק הבית ולח למזכח:

ברק י כאשר יעריך אוחו הכהן כן יקום : בש' המקדש [ערכין כ"ז :] הבעלים אומרים בעשרים וכל אדם בעשרים הבעלים הודמים כו' אחר אחד מהן הרי היא שלי בכ"א הבעלים נותנין וכו" שאין מוסיפין חומש על עילויו של זה למדנו מהחי קרה דהין חדם החר מוסיף חומש על הקדשו . וכן אין הבעלים מוסיפין חומש על עילויו של אחר. דכחיב כאשר יעריך אותו הכהן כן יקום - ולא כאשר יעריך אדם אחר על עלמו: אמר אחד הרי מוח שלי בעשרים וחחשה הבעלים נותנין שלשים י ופרוך בגמרה וליחרו בעלים חתח גברח בחרוקין כח חדם בחקוחנו שנותן הקרן כנגד קרן וח מש שלם שאחרט בחחלה כגון דאחור בעלים חחחילה בעשרים סלעים ופרוטה שלריך ליתן עשרים וחמש ופרועה וחומשה . חך במתני' לח חש למיתני פרוטק

לשמים ואין בהן מעילה י אבל מימ מצריך שתהא תחלת הקדש להוסיף חומש י כי אין לומר דמיירי לענין פדיון שהרי כבר מלינו מקרא דאם כל בהמה טמחה . ולכך על כרחך לענין חומש נישנית . וכששנה החנה לפני ר' חלעזר היה דותה לו דלענין מעילה מדברת ואמר לו ר' אלעזר שלא דבר בה לענין

מעילה כלום י אלא לענין חימשי וכדי נכיב מעילה התם י או שמא ברייתא מתחלת כדהכא דיליף בה מעילה ולענין סדיון י ושוב מסיים בה לענין הומש מקרה החרינה דהם בבהמה הטמחה . והיונו דמסיים בה המם כדמסיים הכח" ור׳ חלעזר ידע לה׳ וחירן דלח מיירי אלא לענין הקדש ראשון להוסיף חומשי עוד יש לפרש ההיח דפי הוהב היח ברייתה דהכה ושהיה תחלת הקדש וכולה לשמים : בהקדש ביק הבית מיירי [ולה כפסולי המוקדשין כבהמה סטמאה מיירי] והתם קאמר בשלמא כולה לשמים למעוטי קדשים קלים . וה"ה דהוי מלי למיפרך וכילד קתכי מועלין בה והלה לה מיירי במעילה חלם בחומש כדמוקי לה נמי התםי ועוד קשה דכילד חמר וכולה לשמים למעט שלמים מחומש . וכלה כשפודיובעלי מומין מוסיף עליהם חומש דתניה כפ' התודה [זבחים פ"ב :] המחפים מעות מעבר שני לשלמים כשהוא פודהו מוסיף שני חותשין אחד למעשר ואחד להקדש ומפרש [ר"ת כל"ל כי כ"ה כשיטה מקובלת ב"מ כ"ד שהרמב"ן ה"ג בשם ר"ת] ר' למעוטי שדה מקנה מחומש שאין כולה לשמים דחוזרת לבעלים ביובל וקשה דהכח לא קיימינן בקרקעות ' ועוד דבערכין [יד] נפיק מקרא אחרינה דפודה שדה מקנה אינו מוסיף הומש : בפ' יש בערכון - וי"ל מתחילה כוה ממעט להו לקדשים קלים מחומשי והדר בסוף ברייתה מייתי כולהו לחומש כדמוכח סכם : וקשה אמאי קתני בברייתה מה בהתה טתחה מיוחדת וכו' ומועלין

בה . סי׳ שהוח מוסיף חומש . וייל למעוטי גידולי הקדש חם כה לפדותן אינו מוסיף חומש וכמיד [מע לה י"ד :] אין מעילה בניחלין . אבל קדשים קלים חשיב להו בני מעילה כנון בחימוריהן חחר זריקה י ולכך מרבה להו לחומש הכא בסוף ברייתא ור"ת היה גורם ומועלין בה בשתיהן ברישא ובסיפה . אף כל וכו' ומועלין בהן כלומר שחייבין חומש . ואין הסוגיה מוכחת: הן ואין העלים והלבונה והעופות וכלי השרת נפיין . במנחות [ק:] חנן . המנחות והנסכים שנטמחו עד שלה קדשו יש להם סדיון משקדשו בכלי חין לכם פדיון י העיפית והעלים והלבונה אין להם פדיון י ומפי שמואל ארישא כיון שלח קדשו בכלי חפילו הן סהורין נפדין י ולח נקט ברישה נטחחו י הלם משום סיפה קדשו בכלי הפילו נטחחו נחי לח חלי לחיפרקינ:ו ' ובנחרה פריך הסיפה פשיטה קדושת הגוף נינהו י היצטריך סד"ה הוחיל ובעל מוס היקרי טמה טמה נמי כבעל מוס דמי - דהע"ג דקדיש קדושת הגוף כי נפיל בגויה מומא מיפריק • ה"נ ליפרוק קמ"ל וכו'י והעופות י והעלים מפרש שמוחל דלכך אין נפדין משום דלח שכיחי וחפילו לח מקדשי בכליי ועופות כמי קדושת הגוף כינהו ואפילו בעלי מומין יולא כאמר סדיון אלא בבהחה ופרוך חלחודה בשלחה לבונה וכלי שרת לה שכיחי אלה עצים חשכה שכיחי עלים נחי ביון דחתר מר כל עץ שנמלא בו חולעת ססול לגבי המובח סלכך לא שכיחי ורב כהנא אחר התם טמאין נפדין טהורין אין נפדין: אין פודין את ההקדשות אכסרה י פי׳ הערוך בלשון ישתעאל קורין להפסד כאסארא וכן בלע"זי וזו הלשון איתה בפרק ב' דמסכת דמאי ובפרק ב'

הנהוז מהרי"ר

וברייתא י'א ותלתא קראי למטלפלין ולבים ולבסמה מפאה והובא גם בסמיג פשין קל"א : וכרות יה תנספה קרפי למטכפנין ונכיח ונכסה מפסה והוכם גם בספיר בפון קרם :

ואין ידוע אם הבעלים מוהיפים מוחם אם כל אדם מוסף מוחם חם החינו כציל דית:

ואין ידוע אם הבעלים מוהיפים מוחם אם כל אדם מוסף מוחם חם החינו כציל דית:

ביתו א'כ. ג'ל למיכמב ואים כי יקדים את ביתו ו'ר: א' עיין מטכה ערכון דף כ"ם:

פלוגתא דר'י בן בעירא וחכמים ועיין רחב"ם רפ"ו טה' ערכן וחרמים וכסף משנם שם

פלוגתא דר'י בן בעירא וחכמים ועיין רחב"ם רפ"ו טה' ערכן וחרמים וכסף משנם שם

ברק י א אין פורין את הסקדישות אכסרה: רמב"ם פ"ו ופ"ש בגמרא ופול : הכפלים

לחמרים וכר' כל זה סוא במסר בנים כ"ו : ופ"ש בגמרא ופורבת המשכה מ"ג :

ברמב"ם פ"ם מה" ערכון וחרמים דין א' וע"ש בלחם" משכה ובמרכבת המשכה מ"ג :

לרכים

ה משנה ר"ב ו"ב דשנמות נקלמו לעיל ס" ויקרת דיבורת זמטתת פרק י"ח ברייתת ד" והובת ברשב"ם פ"ו מה" מיסורי מובח זיין ד": " מין פרין ההקדשות תכסורה - רשב"ם פ"ו שה" שרכ" פ"ו מה" מידור מידור במו שהשריבהו על עלמן מה שתכין דין י"ו: בערכך הכבן ה" ה" הכבוב במו שתעריבהו על עלמן מה שמכי פ"מ מה" ב"מחל ול" ב"מ משנה בהתב"ד שם יותרבת המשנה בגמות ורש"י ורשב"ד שם יותרבת המשנה שם מ"ג : " לרבות את המשה "מ"ם הד"ם וה"ר נכלל בדברי התום" דכתן ול"ע בתום קידוחין כ"ד: ד"ה אלת כבו דמין המשה מושם והוא תיישת דבא כאן האי על מידור המשה מוש והוא תיישת דים מוח והוא מידות המום המשה מידות הוא במום מידות המשה מוח והוא מידות המום המום מידים מרב"ם פ"ה מה" ערכון דן ג'והבסף מושב המהב"ם פ"ה מה" ערכון דן ג'והבסף משנה שם הלה מוח הלא מותר הלאוד ממששר ותיין לורך דמבותר כתן ולקמן פרק י" ברייתת ב"

ברייחה ומייתי בה הרה החרינה דכתיב להמן הם בבהמה הטמחה ופדה בערכד וגו׳ ודריש התם שאין מוסיף חומש אלא על הקדש ראשון ולא על הקדש שני • דומיא דבהמה טמאה שהיא רחשונה : [נ"ה -] דכתיב הטמאה שני דומיח דבהמה שמנוט ששיש ומשכם בי שחולל רחשון עליו חינו מוסיף שמחה רחשונה י חבל חס פודה הקדש שני שחילל רחשון עליו חינו מוסיף

חומשי והכא ברייתא אחרינא היא ומייתי לה קרא המאי והבי קאמר מנין לנו לכל הקדשים שהוממו שיהיה להם פדיון שהרי שמה חינו מדבר הלח במין בהחה טמאה י מה בהמה טמאה י מיוחדת בהמה טמאה ממש י א"כ מאי ניהו בעלת מוס שהקדיש שהיא תחלת הקדש שהרי לח תהיה סוף הקדש למובח י דאינה קריבה בה מעילה גמורה י וכולה לשמים דקדשי ה' קרינן ביה דחין בה היתר חלח על ידי פדיון : אף חני חרבה חת כיוצה בה י ומה יש לנו להביה י פרים הנשרפין ושעירים הנשרפין י שהכל לשמים ואפילו עורותיהן י ומועלין בהן והיינו כשלא הוחמו ולא נתחללו אלא הם כמו שהוקדשו תחלה י והשתא הווממו ויש בהם פדיון: ומנין לרכות קדשי קדשים וקדשים קלים של ליכור ושל יחיד אע"ג שהן תחלת הקדש חכתי יש מהן שאין כולן לשמים דכהנים ובעלים אכלי להו . ובקדשים קלים אין בהם מעילה : מנין שנפרים : ח"ל בהמה ואם בהמה ואם כל בהמהי לרבות את כולן לפדיון יוה"ה שמרבה כמי אמצע הקדש שיש לו פדיון י והכל הוי בכלל רחשון : כגון שהקדיש בהמה והומתה וחיללה על מחרת והומתה . כל זה נפיק מקרא קמא . דכל הקדשים כפדין בין הקדש רחשון בין הקדש שני : דלה כתיב כחן הטמחה דהוי משמע הראשוןי ובעלת חום משכחת לה בין בתחלת הקדש בין בסוף הקדש : וההיא ברייתא דפ' הנהכ דיליף התם דאהקדש רחשון מוסיף חומש ולח על הקדש שני יליף התם מקרא דאם בבהמה בטמאה מדכתיב הטמאה כדאמר רבא העולה עולה ראשונה הכי נמי הטמאה טמאה ראשונה והתם מסיים בה כמו שמסיים הכמ י וגרמה לי לומר מם בהמה מם בבהמה הרי כאן שני ריבויין לרבות קדשי קדשים וקדשים קלים וחעיג שאין דומין לבהמה טמאה דאין כולן לשמים

בריש תמורה [ז' :] : יא מה לי אינו מימר בחטאת ואשם שכן אין זכין בהן כחייהן י דעל ישראל להביאן לעזרה וכהן נותן דמים ומקטיר אימורים ושוב זוכה כבשר משלחן גבוה י חבל בכור ישרחל מטפל בו כל שלשים יום משנולד - ונותנו לכהן ומקריבו כשירלה: יב אם משנתנו לכהן בכור קודם

שלשים וחטחת וחשם : זה ווה חין עושין תמורה ביד כהן קחמר כי חין תוסס תמורה הלה בבעלים ולח בכהמת הקדש של חבירו : יך ומה חם הקדש שחון קדושה חלה עלוו בבעל חום קבוע כו' מקשים דחיכת למיפרך מה לקודש שכן חל על איברין ועל העוברין : מוף ר׳ יוסי בר׳ יהודה חומר יהיה קודש לעשות את השוגג כמזיד וכפ"ב דתמורה [י"ז:] תכן ר' יוסי כר׳ יהודה חומר עשה שונג כמזיד בתמורה ולא עשה שוגג כמזיד במוקדשין ומפרש בנמרה היכה דמי שונג כמויד אמר חזקיה כסבור מותר להמיר: דכוותיה גבי קדשים קסבר מותר להקדיש כעלי מומין לגבי מובה גבי תמורה לקי וגבי הקדש לא לקי פי אם גוו ועכד כאותה תמורה לוקה אע"ג שהמירה בטעות י אבל אם גוו ועבד בקדשים שהקדישן בטעות לאלקי :

פרשתא ד יכול יפדו על מוס עובר י בפרק בתרא דתמורה [י"ג י] יליף מהאי קרא דקדשי מזבח היו בכלל העמדה והערכה. מה בהמה טמאה מיוחדת ששוה שעת ועד שפדאה יש בב מעילה ויש בה פדיון כין שחיתה משעת הקדש ועד פריון בין שתתה שפדחה משום שחינה בת העמדה והערכה : אף אני ארבה את המתה . אם הקדיש בהמה טהורה כשהיא מתה יש כה מעילה ופדיון דמשעת הקדישה לאו בת העמדה היתה ואוליא אני את שאמר הרי זו הקדש ואח"כ מתה אין לה פדיון ואין בה מעילה משום דלריך בה העמדה והערכה י כך מפרש מוכח פירושה בם' [שלישי בירושלמי] דמעשר שני י מיהו אם הקדישה בעל מום ומתה י הוי כהקדישה מתה ויכול לפדותה כדתכן כפ"ב דככורות : [י"ד:] : ג מה נהמה טמחה מיוחדת שהיה תחלת הקדש בפ׳ הוהב [ב"מ כ"ד :] מיתנייא כי הך

מסירים בהם אף הבכור אין מסירים בהם ' א"ל ר"י בן נורי מה אינו ממיר בחמאת ואשם שאין זכים בהם בחייהם תאמר בבכור שוכים בו בחייו א"ל ר"ע השבתה על הדין: מה אתה משיב על המקרא והיה הוא ותמורתו יהיה קורשי היכן קדושה חלה עליו בבית הבעלים אף תמורה בבית הבעלים: יב ואם משנתנו לכהן זה וזה אין עושים תפורה: יג והיה הוא הקודש עושה תמורה ואין תמורה עושה תמורה: דו והלא דין הוא יומה אם הקדש שאין קדושה חלה עליו בכעל מום קבוע עושה תמורה תמורה שהקדושה חלה עליו בבעלת מום קבוע אינו דין שיעשה חמורה ת"ל והיה הוא קודש הקודש עושה תמורה ואין תמורה עושה תמורה: מן יהית קודשי מלמר שהקדושה חלה עליה בבעלת מום קבוע והלא דין הוא ומה אם הקודש שהוא עושה תמורח אין קדושה חלה עליה בבעלת מום קבוע י תמורה שאינה עושה תמורה אינו דין שלא תהא קדושה חלה עליה בבעלת מום קבועי ת"ל יהיה קודשי סלסד שקדושה חלח עליה בבעלת מים קבוע: בין רבי יוסי ברבי יהודה אומר יהיה קורש לעשות את השונג כמזיד :

פרשתא ד ואם כל בהמה,יכול בבהמה ממיאה הכתוב מדבר י כשהוא אומר אם בכחמה הממאה ופדה הרי בהמה ממאה אמורה הא אינו מדבר אלא בפסולי המוקדשים שיפדו • יכול יפדו על מום עובר ת"ל אשר לא יקריבו ממנה קרבן לה' יצא מום עובר שהוא כשר ליקרב למחר: ממאה לרבות את המתה יכול אפילו אמר הרי זה הקדש ומתה תפדה ת"ל והעריך י את שיש לו עמדה יש לו ערכה ואת שאין לו עמדה אין לו ערכה: 🕽 מנין לרבות המתה ולהוציא את שאמר הרי זה הקדש ומתה אחר שריבה הכתוב מיעש י הרי אנו למידים אותה כבהמה ממאה מה כהמה ממאה מיוחרת ששוה שעת פדיונה לשעת הקדישה אף אני איבה את המתה ששוה שעת פריונה לשעת הקדישה ומוציא את שאמר הרי זו הקרש ומתה שלא שוה שעת פריונה לשעת הקדישה: 🏲 או רבר שאת למדו בדרך אחדי את למדו בכל הדרכים שיש בוי מה בהמה ממאה מיוחדת שהיא תחלת הקדש ומועלים בה וכולה לשמים אף אני ארכה את כיוצא בו' וכי מה יש לנו פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים מנין לרבות קדשי קדשים וקדשים קלים של צבור ושל יחיד תלמוד לומר בהמה ואם כהמה ואם כל בהמה : והעמיד

הגהות

כמי יש לפיש לעיל בסמוך דקתני מה בסמה טמאה ששום פייונה לשעת הקדשה היינו טמאה ממש ואע"ג דלפי זה משמע מדיליף מבהמה טמאה ילא מבעלת מום דבעלת מום לא קרינן שמט וחע ג לפי זו משתע חייבין מכשום שמעם ידמו מצבנת חום לעבות הוח כמיחה הוחשם בינה שום שמע היונה לשעת הקידישה משום דשעת הקדישה היותר בעלת מום וא"ל א הדיונה לשעת הקדישה משלה נילוף מכעלת מים דאיירי בה קרא דלא בעיק שום שעת פדיונה לשעת הקדישה איבר לא נמירו בעלת מים ולמם לי טמאה דהא כתיב לאבער היריבו ממנה הרבן לה" וכו' דסיינו בעלת מים ולמם לי טמאה לא מא אל לא מחד בעיק דומיא דטמאה ששום שעת הקדישה לשעת פדיונה למעוטי אם אמר הרי זו הקדישה ומתה עכ"ל הדרך תמים: של לבור ושל יסיד י צ"ל של יחד ושל צבור ד"ת:

שף הבכור אין ממירץ בו א'ל ר"י בן כורי מה לי אינו ממיר כצ'ל וכ"ה שם במשנה: "ל יד שהקדושה הלה עליו בבפלת מום קבועי פי שאינו יוצא להולין ליצוז וליעבד מפי על יד שהקדושה הלה עליו בבפלת מום קבועי פי שאינו יוצא הקול של ליצוז וליעבד מפי על יד מיון מה שאין כן במחלת הקדש ד"ח. מ"ל וחים הוא הקודש עושה כצ'ל ומיבת קודש ממחק ד ת וע' תמורה י"צ. ב"ז לעשית את השוגג כמודי ב" ב" ומשנה ממורה ו"ז וע' גמ' מכות ו" : ע' י ומנחות ה"ע י והובל ברמב"ם פ"א מה' תמורה דין ב' :

בריבות ד א הובלה בגמ' מנחות ק"א ובכורות ל"ו: ותמורה ל"ב: ל"ג. וע"ש דין י"א וע' ירושלמי סוף פ ד דשקלים: ב" עמאה לרבות את הממה שאם הקדש בכולה והכסף משנה לא הרפה הקומו : מ"ל והעמיד והערה ו"ן י"ב וע"ש בראב"ד והכסף משנה לא הרפה מקומו: מ"ל והשמיד והבירה וב"ל מהלה במחוד להי מבחה במחה שמות הל"מי מושלה דמוב ב"א והו"ר כעב מה בהמה שמום בל"ל היו וא במוב"ל היו או בהחה במחה במחה במחה שמום שמת פרוונה לשמת הקדשה והביר המו"כ הוה"ל הובלו בירושלמי פ"ג המשבר מאל הובלו בירושלמי פ"ג המום הבמוב הערכה האום במת הבמה שמם שמת פרוונה לשמת הקדשה ודבוי המו"כ החלו הובלו בירושלמי פ"ג המום ל"א המום הערכה המום במת הבמה שמם שמת פרוונה לשמת הקדשה ודבוי המו"כ החלו הובלו בירושלמי פ"ג דמשה המום במום שמת פרוונה לשמת הקדשה ודבוי המו"כ החלו הובלו בירושלמי פ"ג דמשבר המו"ב החלו הובלו בירושלמי פ"ג דמשבר המו"ב המלו הובלו בירושלמי פ"ג דמשבר המו"ב המלו הובלו בירושלמי פ"ג דמשבר מינץ ר"פ רחשית כגו קף קר"ם יסוף ד"ם והם בעי דבשנת פירוכה בעיק המחדה והסורכה אדמן השת שישור שכת פירוכה לשנת הקדישה ודברי המו"כ החלו הוצחו בירושלמי פ"ג דמעשר שנו פ"ש: ך" פ" גגמ" ב"ח נ"ד: נ"ס ובשיטם מקובלת שם והו"ד כתב מחלת הקדש חבל מינה בכוף הקדש שהרי שינה רחיים לקדבו וכל לבנין חלת לרוך לפדותה ב"ח דף נ"ד וכולה לשמים שחין הנאם מהם לכהנים פרים הנשרפים שחין מהם לכפנים כלום חבל עולה עורה לכהמים וח"ח קשם דהם חין דומין לבהמה נחחלה דהח הם מוף הקדש שמקריבים חומם לגבוה ויל דעב"פ הם מחלת הקדש ולא בח למעוניו חלח אם פהקדש הכלה מחר שו שינה מחל מחר של בסמב כר ושרבית סכל לפדיון חבל מחום אין מוסיף בדחית שם בב"מ דגבי מחם כל בסמם כר ושרבית סכל לפדיון חבל

ולאנכם . אלא דורש יהיה לך למעשר דחינו בשותפות באם אינו ענין . כדמפר בפ׳ בתרת דבכורות [נ"ו :] : יש לך ללמד שתר קרבנותן שחר קרבנות דומין לו בכל הדרכים שיש בו : ימירנו (גירסה החרת היתה לפ יו ממה שהוה בת"כ שלנו ובילקוט): לרבות קדשים שנאכלין ליום ולילה שעושין תחורה

וכן קדשים קלים שנאכלין ליום ולילה כנון חודה ואיל נויר י וא"ת אמא לריך תרי קרחי לליכור ולשותפין דלח עבדי תמורה י וי"ל דחי מקרה החד הוי יהביכן לים לליכור : מכל שותפין שבדי תמורה דומית דנדנת עוף דחינה בליכור ואיתה בנותפין: דן ולא ימיר אוחו הקדש עושה תמורה ולא תמורה שושה תמורה : בגמ' מפיק לה מתמורתו ולח תמורת תמוי תוי בסוף פ"ח דתחורה [י"ג : ן והתם קחמר נמי וחין הולד עושה תמורה ' ומפיק לה בנמ' דחמר קרח הוח ולא הולדר׳ יהוד׳ אומר הולד שוש׳ תמור׳ מ"ט דאמר קרא יהיה לרבות את הולד ורכנו יהיה לרבות שוגג כמזיד: לרבות חת החשה : בריש תמורה [צ' י] קחמר ור"מ דאתר יורש מיתר מ"טי אתר לך אס המר ימיר לרבות פת היורשי ולר׳ יהודה מהאי קרא נפיק ליה לרבות את ור' מא ר אשה מכא ליה י י האשה כפקח ליה מוי"ו דוחם המר ימר : והכא על כרחין כר' מאיר י אלא שמהפך דרטה מדהתם: החד במחה כדמפרש בבהמה י דבהמות הרכה קרויות בהמה י מפרש בנמרא [תמורה ט' :] דכתיב וכהתה רבה : ור׳ שמעון בהמה רבה איקרי בהמה סתם לא איקוי כולה מפרש התם: ולא בהמת חולין באיכרי בהמת קדש וכן לא איברי בהמת חולין בבהמת קדם : ב' ר' יוסי אומר ממירין איברים בשלמים. כגון שחמר רגלה של זו בהמת חולין תמורת בהמה זושל הקדש דנתפסת כולה להקדש כדמפרשי חבל חיברי קדש חין להם כח להעיל קדושה על בהחת חולין - ומהכח מקשיכן בפ"ח דחמורה [יי] למיד עוברים קדושה חלה עליהם אם מקדישן: " והיכן קדושה חלה עליו בבית הבעלים מיסיה קדש קא דריש : דבמקום סויית קדושתה שם תהא תמורתה . כדתנן כריש

מל מעריכנו אפילו מת הנערך . דבשעת הנדר היה בו הערכה והעמדה . דבמת מעריך אמר בפ' החימר משקלי [כ'] דחייבין נכסיו . למ"ד מלוה על סה גובה מיורשין . א"נמלוה הכתובה בתורה ככתובה בשטר דמיח: שלא יתן אלא בומן הערך . מפרש במשנת השג יד [י"ח] יד הנודר ולא יד הנודר . שאם

אוציא את הנוסס י ת"ל והעמיד והעריך את שיש לו עמדה יש לו ערכה ואת שאין לו עמדה אין לו ערכה: און יכול אפילו אמר ערך של פלוני זה עלי ומת יהיח פמור ת"ל יעריכנו אפילו מת: והעריך אותו חכהן שלא יחן אלא כזמן הערך על פי אשר תשיג יד חנודר לא יד הנידר כין איש כין אשה ובין קמן מיכן אמרו השינ יד בנודר והשנים בנידר והערכים בנערך' והערך בזמן הערך י יעריכנו הכהן י בניין אב לכל הנערכים שיתו בכהן:

פרק מ אפר רגלה של זו עולהי יכול יהא כולה עולה ת"ל כל אשר יתן ממנו לה' קודש אין כולה קודש ' יכול תצא לחולים ית"ל יהיה קודש כולה י מה יעשה לה י תמכר לחייבי עולה ודסיה חולין חוץ סרסי אותה הרגל דברי רבי סאיר ורכי יחודה ורכי יוסי ור"ש אומרים מנין אפילו אמר רגלה של יו עולה תהא כולה עולה ת"ל כל אשר יהן ממנו לה' יהיה קודש זו לרבות את כולה: 🗅 יכול אף הקדש בדק הבית יעשה תמורה ת"ל קרבן יצא הקדש בדק הבית שאינו קרבן: 🕽 אוציא הקדש בדק הכית שאינו קרבן ולא אוציא את של צבור ת"ל ולא יחליפנו אוציא את של צבור ולא אוציא את של שותפים ת"ל ולא ימיר אותו : היחיד עושה תמורה ואין צביר ולא השותפין עושים תמורה: ד אר"ש והלא המעשר בכלל היה למת יצא להקיש אליו מה מעשר קרבן יחיד אף אין לי אלא קרבן יחיד או דבר שאת למירו בדרך אחד את למירו בכל הדרכים שיש בו ' מה מעשר מיוחד שהוא הקדש מזכח ונוהג בכקר וכצאן ונאכל לשני ימים אף איני מרכח אלא את שהוא כיוצא בו - מנין לרבות קדשי קדשים וקדשים קלים של יחיד ת"ל בחמה : ואם בהמה : 🎵 ולא ימיר אותו הקדש עושה תמורה ואין תמורה עושה תמורת * רבי יהודה אומר הולד עושה תמורה * אמרו לו הקדש עושה חמורה ולא הולד ולא התמורה עושה תמורת: (שוב ברע או רע כשוב ' תמימים בבעלי מומים ובעלי מומים בתמימים ' מנין לרע שהוא בעל מום ת"ל לא תזכח לה' אלהיך שור ושה אשר יהיה כו מום כל דבר רע' ואם המר ימיר ' לרבות את חאשה ואם המר ימיר לרבות את היורש י כחמה בכהמה אחד כב' וכ' כאחד בהמה בכהמה אחד כמאה ומאה באחר י רייש אומר בחמה בבהמה ולא בהמה בבהמות אמרו לו בהמה אחת קרויה בהמה וכהמות הרכה קרויות בהמה: ל בהמה כבהמה י לא בהמה בעופות ולא עופות בבהמה בהמה

היה כודר ומעריך עני נותן ערך עני אט"ג שהנערך והנידר עשירים הם ולח אוליכן אלא בתר הכודר לעכיות ולעשירות: וכן קיון . לדמים . אפילו פחות מכן חדש: מכחן חמרו מזו הפרשה חנן בערכין : [וי] השג יד בנודר מערוך עני נותן ערך עני ומעריך עשיר נותן ערך עשיר החי דלח תנח השג יד במעריך: משום דכתיב כחשר תשיג יד הנודר יעריכנו ולכך נמי תכן הוג יד בנודר: והשנים בנידר שהרג השנים בנערך הם ופירוש אם ילד העריך הזקן נוחן ערך זקן ווקן שהעריך חת הילד נותן ערך ילד: והערכין בנערך י חיש שהעריך חת החשה נוחן ערך חשה י וחשה שהערוכה את האיש נותנת ערך לים:

פרק מו תמכר לערכי עולה ודמים חולין חוץ מדמי אותה הרגל וכפ"ח דחמויה [י"ח:] פריך והח קא מייתי האיך עולה דמיחסרא אבר י ומשני באומר בוווא מו הדא בהחה לעולה כלוחר חוכרון לחדם להגיח חקלת עולה י דהשחת שניהם יביחו עולה חחת ב"ח חתריכן התם באומר הרי עלי עולה בחייה בלומר להקריב מן הבהמה אבר שהוא מיה בו־ ומשתה אינו חושש על רגל כיון שאין הנשמה תלויה בו: ב יכול וכוי יצא הקדש בדק הבית שאיני קרבן י אינו נקרא קרבן סתם י כך מפרש בפ"ח דתמורה [י"ג :]: ד ח"ר שמעון וכו׳ : סבירה ליה דקדשי בדק הכית חיקרי קרכן כדכתיב ונקרב את קרבן ה': והלא מעשר בכלל הקדשים היה דכתיב בהו לא יחליפנו . ולמה יצא דכתיב ביה לא יבקר בין טוב לרע וגו׳ אם כן הוי ליה דבר שהיה בכלל ויצח מן הכלל ללמד יכו': או דבר שאתה למדו בדרך אחד שהוח קרכן יחיד דכתיב יהיה לך גבי ככור י ודורשו למעשר דבכור חיתיה בשותפות דכתיב בכורות בקרכם

בבהמה ולא בהמה במנחות ולא מנחות בבהמה ולא בחמה בהם: 🎵 בהמה בבהמה ולא בחמה בעוברים ולא עוברים בבהמה כהמח כבהמה ולא בהמח באברים ולא אכרים כבהמה י ולא איברים כשלימים י ולא שלימים כהם: 🗅 רבי יוסי אומר ממירים איברים בשלימים ולא שלימים כהם אמר רבי יוסי והלא במוקדשים הוא אומר רגלה של זו עולה כולה עולה י אף כשיאטר רגלת של זו תחת זו תהא כולה תמורה תחתיה : י והיה חוא ותמורתו יהיה קודש י והיכן קרושה חלח עליו בבית הבעלים אף תמורה בית הבעלים: ואלא הככור עושה תמורה בבית הבעלים ואינו עושה כבית כהן דברי ריע: א'ר יוחגן בן נורי וכי מפני מה אין ממירים בבכור א"ל ר"ע חמאת ואשם מתנה לכהן י וחבכור מתנה לכחן י מח חמאת ואשם אין ממירים

הגהות מהרי"ד

שלימים כסם כ' הד'ת דלת גרסיכן לה היינו הך דולם בהמה בחברים ולם שברים בכהמה שנימים בפס בי הדית זכם גרטין כם היינו הן חופן בסחה בחברים זכם מבים בבפחם בקברים וכל מוברין וחייברים וכל הקתני לח מוברין וחייברים וכל שלימים בפס א'נ משום ר' יוםי דקתמר ממירין איברים בשלימים כקיע לים פכ"ל הד'ת: בלימים בפס א'נ משום ר' יוםי דקתמר ממירין איברים בשלימים כקיע לים פכ"ל הד'ת: בי ויוםי אומר כ' ווכל במוקדשים כאומר רגלם כ'ה במשנה תמורה ו' ובי הפרים שלפניג. ביבאה שם והבא ברמב"ם שם דין ע' ובסמ"ג שם : אמר רבי יוחק בן מרי פפני מם כו' ברמב"ם שם דין ע' ובסמ"ג שם : אמר רבי יוחק בן מרי פפני מם כו' שף

בערכין ד' ופ"ש והובח ברחב"ם פ"ח מה' עוכין וחימים דין י"ג וסח"ג עשין קכ"ח :

בו לשלו מת משכה וגמרח ערכין כ' יוהובח ברמב"ם ספ"ח מה' ערכין ובסח"ג שם:

בח של ימן חלח [מח] סערך כ"ל שם מיכן חלמרו כשג יד וכו' . משה פ"ד דערכין

בח של ימן חלח [מח] סערך כ"ל שם מיכן חלמרו כשג יד וכו' . משה פ"ד דערכין

בחל רבי יהודה ופ"ש בגמרח ד' ע"ו ורמב"ם פ"ח מה' ערכין וחלמים דין ב':

ברק ב"א הוכחה בגמר מולין מ"ט ופ"ש מכוחר בגמ' דל"ל דברו ד"ח ור' יהודה י

יוסו ור"ש מולים וחובח בחובח ברשבים ב"ל וע"ש מיכן מחוב מולין ובערכין שה בירושלהי

מור הלכה ח" : יהיה קווש בהותם תמור פ"א ופ"א יהודה ופ"ש מ"ל מהליפו בר"ן מה משור דין י"צ

כו' ב"ב "ב"ד משנה וגמרח תמורה י"ג ופ"ש והובח ברמב"ם פ"ח מה' ממורה דין י"צ

כו' ב"ב "ב"ד משנה וגמרח תמורה י"ג ופ"ש והובח ברמב"ם פ"ח מלי מליפו כ" מ"ל ולח

ימיו והקדש מובה חל דבר שלת למיו ל"ל מקד לת למידו לכל הורכים כי מיוחד שהול

קדשים קלים ונוהג בבקר כו' כ"ם בילקוט: "ה וחין תמורה פושה ממורה ולה הול עודה

כל החחר דערכון מלה' אלהיך י ושמא לאו דוקא נקט הכא הקישא י ולמילתא אחריתא אתא לה הקישא דדמים לערכון : ךן להכיא ערך סתום מפרש לה כפ"ק דערכין [7] כדתניא האומר ערך סתם עלי נותן נפחות שבערכין לה כפ"ק דערכין [7] כדתניא האומר ערך אינרין י דאין לשון ערך אלא לכולו וכמה ג' שקלים : ואינו נותן ערך אינרין י דאין לשון ערך אלא לכולו וכמה ג' שקלים : ואינו נותן ערך אינרין ליה מדמוי ליה למוכחב ערך

וכתב ערכך: ך ולח חוליה חת הגוסם ת"ל והעמיד והעריך י אע ג דאם שחט בה שנים או רוב שנים הרי היא כחיה לכל דבריה ואפילו לענין העמדה והערכה כדמוכח בפ' שני דחולין [לי • וע' תום׳ ערכין ד' :] גוסם לענין כן גריע מיניה כיון שחינו ח ונמשש חשוב כמת מע"ג דלכל שחר דברים הרי הוא כחי: ל ד"א נפשות להביא מטול ומוכה שחין : והה [גמרת ערכין ד' :] אפיקתיה להנך י הנך לא נריכו קרת מ"ט י קרת דערך שקול כום ויכוחו כלם י למנוול וימוכה שחין הוח דחילטריך: דן לרבות טומטים ואנדרונינום לדמים [שם] למה לי קרח לה יהה הלה דמי הקלי המר רבה לומר שנידון בכבודו . פי' אם אמר דמי אבר שתלוי בו חיותו שליו נותן דתי כולו: מלחד ששנת ששים כלחטה היחנו לוכר חמשים ולנקבה שלשים כסף אבל משנת ששים ואילך לוכר ש"ו כסף ולנקבה ו' שקלים י והשתח קח בעי ד דשנת חמש ושנת עשרים שהם כלמטה ולקולא מנין : ובפ׳ השג יד [שם י"ה] שקיל וטרי כה: יב מה להלן חדש ויום אחד אחר החדש : בכנור מדבר: דכתיב פקוד כל בכור זכר מבני ישראל מבן חדש ומעלה י פי' דר' חליעזר מלריך אחר ששים חדש ויום אחד ואו חשוב למעלה מששים י וכן אחר עשרים שנה : ואחר חמש שנים י וכן תנן בפ' השג יד ר"ה חומר עד שיהו יתירות על השנים חדש ויום אחד י ויליף בגמרה מההיה קרה דבכור י והתם פריך ואימא מה התם חד יומא אף כאן מר יומה י פי' מד יותה לריך עוד לכן חדש דבכור י אף לאחר שנים כן יניומשני ח"כ ג"ש חחי ההני: יג מה לחחר ששים חדש ה' ויום חחד : דכתיב ומעלה ' וילפיכן ג"ש מבכור: יך אם הוא עני מליחן ערך . לקתן מפרשינן להוליא את המת שאין לו ערך

בנינו אותו ואנו נסתור ולכך אין מקבלין מהם שקלים ' לפי שבשירי הלשכה מתקנין העיר ומגדליה ואין אנו רוצים שיהיה להם זכרון בירושלים ' והא דאמרינן התם וזה וזה מודים שהנכרי נודר ונודב ' התם נודר להביא עולות כדמפרש בגמרא דשקלים ' אבל להביא לבדק הבית אינו נודר כטעמיה דר'

רבי יהודה אומר בני ישראל נערכים ואין העכו"ם נערכים 🗅 יכול לא יהו מעריכים ת"ל איש ' א״ר יהודה אחר שהכתוב אחד מרכה וכתוב אחד ממעש י מפני מה אני אומר מעריכים אבל לא נערכים מפני שריבה מידת המעריכים ממרת הנערכים שהרי טומטום ואנדרוגינום מעריכים אבל לא נערכים : ג אי בני ישראל יכול אין לי אלא בני ישראל מנין לרבות את הגרים ואת חעבדים ת"ל ואמרתי אליהם ' איש פרט לקטן ' או יכול שאני מוציא את הקמן שיש בו הפלייה ת"ל כי יפליא ' כי יפליא . נאמר כאן נדר ונאסר להלן גדר מה נדר האמור כאן כי יפליא אף נדר האמור להלן כי יפליא י ומה נדר האמור להלן כל תאחר לשלמו אף נדר האמור כאן בל תאחר לשמו: ד נדר בערכך הקיש נדרים לערכים מה נדרים בבל תאחר לשלמו אף ערכים בכל תאחר לשלמו: בערכך: להביא ערך הסתום ' ד"א בערכך ערך כולו הוא נותן ואינו נותן ערך אבריו: ן או יכול שאני מוציא דבר שהנשמה תלויה בו' ת"ל נפשות נפשות ' לא המת' אוציא את המת ולא אוציא את הנוסם ת"ל והעריך את שיש לו העמדה ישלו ערכה ואת שאין לו העמדה אין לו ערכה: 1 דבר אחר מה ת"ל נפשות שיכול אין לי אלא,אחר שהעריך את אחד י אחד שהעריך את מאח מנין ת"ל נפשות י ד"א מה ת"ל נפשות שיכול אין לי אלא איש שהעריך את האשה אשה שהעריכה את האיש מנין ת"ל נפשות : ד"א מה ת"ל נפשות שיכול כל שהיה בכלל דמים יהיה בכלל עריכה י מנוול ומוכה שחין שלא היו בכלל דמים ' לא יהיו בכלל ערכים ת"ל נפשות : יהיו מה ת"ל שיכול כל שהיה בכלל ערכים יהיו בכלל דמים מנוול ומוכה שחין מומפום ואנדרונינוס ופחות מכן חדש שלא היו בכלל ערכים לא יחיו בכלל דמים ת"ל יהיו: 🗅 זכר ולא מוסטום ואגדרונינוס יכול לא יהיו בכלל איש אכל יהיו ככלל אשה ת"ל ואם נקיכה היא זכר ודאי י ונקיבה ודאית ולא טוסטום ואנדרונינוס ' ומנין ששנת ששים כלממה הימינו ' ת"ל ואם מכן ששים שנה ומעלה אם זכר מלמר ששנת ששים כלממה הימינה: ל אין לי אלא שנת ששים שנת חמש שנת כ' מנין ודין הוא חייב כשנת ששים י וחייב שנת חמש ושנת עשרים י מה שנת ששים כלמטה אף שנת חמש ושנת עשרים כלמטה הימינה: רב הין אם עשית שנת ששים כלממה הימנה להחמיר נעשה שנת חזש ושנת עשרים כלממת הימנו להקל ת"ל שנה שנה לנזירה שוה מה שנה אמורה בשנת ששים כלממה הימנה אף שנה תאמורה בשנת חמש ושנת עשרים כלממה הימנה בין לחקל בין להתמיר י ר"א

מאיר - וא"ת כיון דכתיב נדר בערכך חמחי דרשיכן בני ישרחל למעוטי נכרים מערכין: ולא ממעטין להו מנדרים: וו"ל דעיקר פרשה בערכין כחובה: מנין לרכות את הגרים ואת העבדים ת"ל וחמרת חליהם ותניח בתוספתח ריש ערכין נשים וענדים נודרין ונודבין י כערכין ומעריכין וחם יש להם בחותו זמן גובה מהן - ואם לאו כותבין עליהן וגובין מהם לחחר זמן פי חם יש להם שנתנו להם אחרים על מנת שאין לבעל רשות בו י וכן שאין לאדון רשות בוי ואם לחו כותבין עליהן שטר ומחתימין ומניחין בלשכה ואם ישתחרר העבד או תתגרש כאשה יגבה מהם י וא"ת ואמאי בעי רבויי לעבדים מקרא אחרינ׳ וכילף ליה מאשה י וו"ל דהכא הוי -אמרינן דון מינה ומינה י ויהא העבד כערך החשה יומיהו למחן דחית ליה [נדה מ"ד:] דון מינה וחוקי בחתריה ודחי אין לריך רכוי, אחר לעכד : וקרא כי אתא לרבות סגרים הוא דאתא י ובפ' בחרא דכויר [ס"א:] מרבה להו לעבדים לכזירות מואמרת אליהם י ופריך אחאי לא יליף חאשה וחשני לה: או יכול שאני מוציא את הקטן שיש לו הפלחה י ת"ל כי יפליח וחפילו קטן י ומיהו אכתי לא קמה ליה דמשמע מקרא הדין כי בהולאת הנדר בפה זהו הפלחה חעפ"י שחינו חבין בלב לשם מי נדרי וכילד דינו של נדרי לכך לריך למילף בנדר נדר ממקום אחר: ונחמר להלן נדרי חשר נדרת לה׳ אלהיך נדבה דהתם מיירי שנודר בכדבת הלב . אע"ג דדרשיכן מהאי קרא הכאשר נדרת כמה דרשות בר"ה [ו' '] וכזבחים [נ"ע '] כולהו אית ליה מלוה : וכמס' נדה[מ"ה :] האמר מופלה הסמוך להיש הוה בן י"ב שנה מחד וכודקין אותוכל י"ג שנה אם יודע לחי נדרים בבל תמחר הף ערכין וקשה ממחי לא נפיח ליה מכדר נדר דאיירי ביה . וכמם׳ ר"ה [ה׳:] נפיק ליה לתלמודה

אומר מנין לחודש אחד ויום אחר החדש חרי הוא כשנת ששים ת"ל ומעלה י נאמר כאן ומעלה ונאמר להלן ומעלה מה ומעלה האמור להלן חדש א' יום אחד החר החדש אף כאן חודש א' ויום אחד אחר החודש הרי היא כשנת ששים : "ג אין לי אלא לאחר ששים אחר חמש אחר עשרים מנין ודין הוא חייב אחר ששים וחייב אחר חמש ואחר עשרים מה אחד ששים חדש אחד ויום אחד החודש הרי הן כשנת חמש ואחר תמדש הרי הן כשנת חמש ואחר עשרים חודש אחד ויום אחד אחר החודש הרי הן כשנת חמש ואחר עשרים ליתן ערך וחעמידו לפני הכהן להוציא את המת י אוציא את המת ולא אוציא את המת ולא אוציא את המת אוציא את המת אוציא אוציא

הנהות מהרי"ר

שם: ת'ל וספמיר וסעריך כ"ס בד"ת ובגמרת שם: ז שסעריך תת מחה י רמב"ם שם
דין י"ע: אשם שסעריכה את המיש והמשה שסעריכה את ברשה. מנין כלי וכ"ם שש
דין י"ע: אשה שסעריכה את המיש והמשה שסעריכה את ברשה. מנין כלי וכ"ם שש
יבותר : מעול ומוכה שחין י מעב"ם שם דין מ': היו רביל די בכל די מים עומעים
המדרוגינום כליל ותיבות מעול ומוכה שחין ליתכו בילקוע וכן הקרבן אהר מקחו
למדרוגינום כליל ותיבות מעול ומוכה ששים כרי וברייתם "י"ב החד במכרה
ל"ח ול ע"ש וברמב"ם שם דין ה': ומנין ששנת ששים כרי וברייתם "י"ב החד במפר בילו ומעלה
ערכין י"מ יוע"ש בגמרת והובת במוד ומעלה מם ומעלה כי חודש א' ויום לתר מחד
שהוד כ"ה בילקוע: "ל היו הוד ומעלה מה ומעלה כי חודש א' ויום לתר מחד
שהוד כ"ה בילקוע: "ל היו הודלו מודש א' יום א' כלמעלה מששים וכן לגבי משם ולגבי
שברים כלמעלה הוא משנכנם ביום א' ולמת החודש א"ב [יש] לישב הגירשת והכי קחמר
מה את שבים בעיון יום א' ומודש אחר ופחות מכלון הרי הור כשנת ששים אף כלן וכי
מכל בד"ת: "ך אם הוא עני מליתן עדן דיקש לו כיון דכתיב ואם שן הוא מערכן
המשת שהוא עני ואין לי מה לימן א"ב מאי קמת עפ"י אשר תשיג יו הנודר ישריבו
משיג דו ליתן קדת ככ"ל דלת כב"א עכ"ל היות בעדן הקרוב במשם ומ"מ
משיג דו ליתן קדת ככ"ל דלת כב"א עכ"ל היות מוך הקרוב במשם ומ"מ
משיג דו ליתן קדת ככ"ל דלת כב"א עכ"ל היות בון להוא מת מה מת כ"י הוא
משיג דו ליתן קדת ככ"ל דלת כב"א שכ"ל ביות מון: להואים את משה היות היות היות

שהיה בידם למחות וקורא להם חלכי האמורי: וכי מה הניח להם לישר ל שלה נמאסו ולה נגעלו : ואילולי ספר תורה שנשתייר לנו לה היינו משונ ז מאומות העולם י ולא עדות היה בנו ומאהבחו של הקב"ה נשאר להיות ובתחון פה כנגד העכו"ם: לה מהסתים בימי הספסיינום קיסר שגמרו בדעתם

לכלותנו : יא ומנין שהברית כרותה לשבטים ישלח לחבד ורעם י כדכתיב [חכקוק כ'] שכועות מטות אותר סלס: והתורות אמר רבי עקיכא וכי שתי תורות נתנו לישראל וכויי אלא והתורות תורות כרבה כו' זאת תורת העולה

ואת תורת המטאת וכו': פרשתא ג ואין העכו"ם מעריכין י אין מעריכין לה הת עלתן ולה הת ישרהל כדי ליתן דמים לכדק הכית : דקסבר רבי מחיר דחין מקכלין מהן קדשי בדק הכית כדמפרש בערכין [ה :] דכתיב [עורא] לא לכם ולנו לבנות בית לאלהינו וסתם ערפין לבדק הבית חולו: שהרי חרש שוטה וקטן נערכין ולא מעריכין ובפ׳א דערכין קחמר רבה י דטעמה דר' מחיר לה מסתבר דשהני חרש שוטה וקטן דלאו בני דיעה נינהו יוחרש שמעריך כגון שמע יודעים בודמי ברמיזותיו אפ"ה לאו כלום כום . אכל חרש המדבר אע"פ שאיטו שותע " אמרינן בפ"ק דחגיגה [ג] שהוא כפקח לכל דבריו והילכתא דר׳ מאיר מסתברא׳ דאמר משום לא לכם ולנו לבנות ביח לאלהינו שלא יהו אומרים אח"כ אנחנו

בדכתיב [חהלים קושן] תעיתי כשה אובד : ומפרשים שגם אחרים לא פליגי של ר"ע בי' השבעים כדחתרי הרי חובדן ממש י חלח בחין ליישב המקרחות מכחן ומכאן: ויש אומרים דאחרים באו לחלוק על ר"ע ולא מפרשים אבדן אלא של גלות וכאי דקא מייתי ואכלה אתכם ארץ אויביכם היינו כאכילת הישואין

שאיכן כאכלין ויולאים אחרים תחחיקן . והת דקחמר הרי -חבדן ממש חמר " כתם על מיתה קאמר שמתו כמה דורות ולח על כיליון ממש: ב חינו חומר ימכרו חלח ימקו (כת"כ שלנו יש גירסח מחרת) לשון מק וחבורה. שנשרשו בחטא ובעון שבידם כמו שעשו אבותיהם מ"כ שעומדוי במקום אבוחיהם להרשיע: ד הם עשו את דיניי עראי בעולם: שלקו ולא חשוי אלא אמרו מקרה בעלמה הוה : העשה הותם ערחי בעולם י גולים ותח"כ חוורים וגולים ולח קבועים כשחר חומות: ך כדחי לכל חדם שיחלה העולם בגינו י שיחקיים העולם בשכילו: ישן ובישן יוכי רחש ברשם פרעתי מהם כלומר מה רלה הכחוב לומר יען וכיען יוכי גמול תחת גמול עשיתי להם בתחיה : והלח לח נפרעתי מהם אלא חדא ממאה וכו׳ . אלא כך רלה הכתוב לומר יען במשפטי מאסו שהם הדינין וביען את חקותי געלה נפשם אלו המדרשותי שנראין כמין חוקים שאיכן מפורטין בחורה אלא כם קבלה: י זאת וכו׳ ואף גם ואת דרים להו י שחטאו בעגל י וכבעל פשור י וכארלם חטאו מלכיהם מעין מלכי האמורי ותולה חלקלה בגדולים

יכול אוברן ממש כשהוא אומר ואכלה אתכם ארץ אויביכם הרי אובדן ממש אמור הא מה אני מקיים ואכדתם בנוים אין אובדן אלא גולה: 🗖 והנשארים בכם יסקו בעונם: אינואומר ימקו אלא ימסו בעונם' ובעונות אבותם אתם ימסו והלא ככר הכמיח המקום לישראל שאינו דן האכות ע"י בנים ולא בנים ע"י אכותם שנאמר לא יומתו אבות על בנים ובנים לא יומתו על אבות ' א"כ למה נאמר ואף בעונות אבותם אתם ימקו ' אלא כזמן שהם הפוסים מעשה אבותם דור אחר דור דוריהם נידונין על ידיהם : והתודו את עונם ואת עון אכותם י לצד חתשובה הם הדברים שמיד שהם מתוודים על עונותיהם מיד אני הוזר ומרחם עליהם שנאמר והתודו את עונם ואת עון אבותם במעלם אשר מעלו בי: אף אגי אלך עמם בקרי הם עשו את דיניי עראיי בעולם י אף אני אעשה אותם עראיי בעולם: הן והכאתי אותם כארץ אויביהם זו מרח פובה לישראל שלא יהו ישראל אומרים הואיל וגלינו לבין א"ה נעשה כמעשיהם : אני איני מניחם אלא אני מעמיד נכיאיי עליתם ומחזירין אותם למומב תחת כנפיי * מנין וחעולה על רוחכם היה לא תהיה אשר אתם אומרים נהיה כנוים וכמשפחות האדמה: אלא חי אני נאם ח' אם לא ביר חזקה ובזרוע נמויה ובחימה שפיכה אמלוך עליכם' על כורחכם שלא במובתכם ממליך אני מלכותי עליכם: ן או אז יכנע לבכם הערל ' לצד התשובה הן חדברים שמיד הם מכניעים לבן בתשובה מיד אני חוזר ומרחם עליהן שנאמר או או יכנע לככם הערל ואו ירצו את עונם:

וזכרתי את בריתי יעקבי ולמה נאמרו אבות אחורנית אלא אם אין מעשה אברהם כדיי מעשח יצחק ואם אין מעשה יצחק כדיי מעשה יעקב כדאי לכל אחד ואחד שיתלח לעולם בנינו: ז ולמה נאמר באברחם ויעקב זכירה וביצחק לא נאמרה זכירה אלא רואין את אפרו כאילו הוא צבור ע"נ המזבה ולמה נאמר באברהם וביצחק אף וביעקב לא נאמר אף אלא מלמר שממתו של יעקב אבינו שלימה: האין לי אלא אבות אימהות מנין ת"ל את: ואין אתים אלא אמהות שנאמר שמה קברו את אברהם ואת שרח אשתו י ומנין שהברית כרותה לארץ ת"ל והארץ אזכור: 🗅 והארץ תעזב מהם ותרץ את שבתותיה י אני אמרתי להם שיהו זורעים לי שש ומשמימים לי אחת י בשביל שידע שהארץ שלי וחם לא עשו כן אלא עמדו וינלו ממנה והיא תשמט מאיליה כל שמימים שהיא חייבת ליי שנאמר והארץ תעזב מהם ותירץ את שבתותיה בהשמה מהם והם ירצו את עונם יען וביען יוכי ראש בראש פרעתי מהם מישראל והלא לא פרעתי מהם אלא אחת ממאה שחמאו לפני א"כ למה נאמר יען וביען ייען במשפפי מאמר אלו הרינים ואת חוקותי געלה נפשם אלו הסדרשות : י זאת י זו עונה של סדבר י גם זאת י זו עונה של כעל פעור י ואת גם זאת זו עונח של סלכי האסורי - לא סאסתים ולא געלתים לכלותם : וכי סה גשתייר להם שלא גגעלו ושלא גסאסו י והלא כל מתנות פובות שנתנו להם נפלו מחם י ואילולי ספר תורה שנשתייר לחם לא היו משנים מאומות העולם כלום י אלא לא מאסתים בימי אספסיינים ולא געלתים בימי יון י לכלותם להפר בריתי אחם י בימי המן כי אני ה' אלהיהם בימי גוג : א שהברית כרותה לשכמים שנאמר חכרתי להם ברית ראשונים אשר הוצאתיאותם מארץ מצרים מלמד שהברית כרותה לשכמים: יב אלת החוקים והמשפטים והתורות י החוקים אלו המדרשות י והמשפטים אלו הדינים י והתורות מלמד ששתי תורות ניתנו להם לישראל אחד בכתב ואחד בעל פה י אמר ר"ע וכי שתי תורות חיו להם לישראל והלא תורות חרכה ניתנו להם לישראל י זאת תורת חעולת. זאת תורת המנחה: זאת תורת האשם: זאת תורת זכח השלמים זאת התורת אדם כי ימות באהל: אשר נתן ח' בינו ובין בני ישראל זכה משה ליעשות שליה בין ישראל לאביהם שבשמים י בהר סיני ביד משה י מלמד שניתנה התורה הלכותיה ודקרוקיה ופירושיח ע"י משה בסיני:

י בני ישראל מעריכים ואין העכו"ם מעריכים י יכול לא יחו גערכים תלמוד לומר איש דברי רבי מאיר אמר רבי מאיד אחר שחכתוב אחד מרבח וכתוב אחד ממעם י מפני מח אני אומר אכל לא מעריכים י שריבה מדת הנערכים ממידת המעריכים י שהרי חרש שומה וקמן נערכים אבל לא מעריכים :

פרק ב א מלא ימסו בעונם ואף בעונות אבותם אתם ימקו כ'ם בילקוע : שנאמר לבל בליום כל של לל יומת: ג ואת פון אבותם שכיון שנהפך לכם למשובה שהם מתודין על שנותיהם מדי ויותר בל משובה שהם מתודין על שנותיהם מד מרחמין עליהם כ"ם בילקוט אמנם בפסיקעא ונותני הוא כמ"ש כאן וסו"ר כ" כ"ל דדייה מדכתיב והבאמני אותם בארן אויביהם דקשה כיון שבו במשובה למה בארן אויביהם בארן אויביהם אלא ה"ק כיון שיהפכו לבם למשובה אביא אויביהם בארן אויביהם כדי שימורו תשובה במתוך אויביהם או או עב"ל : ך והבאמני אותם בארן אויביהם כדי שימורו תשובה במתוך אומרים או או עב"ל : ך והבאמני אותם בחרץ חורביהם כדי שימורו תשובה במעשה והיינו דמסיים חו חז פכ"ל: ך וכבלחי חותם בחרץ חורביהם כדי שימורו תשובה במעשה והיינו דמסיים חו חז פכ"ל. בחרץ מורכים כביה בחרץ חורביה במרץ חורביה במרץ חורביה במרץ מכן מי מי מי מי כ"ה בילקום שלמת ניקו ומעוד מעלות ניקו ומעוד מעלות ניקו מבון שנכע ברן נמשובה ומתרים על עוטתניהם מיד מרסמין עליהם לכן כחתר מו מו מד כ"כ בילקוע: ך ולמה מנה הכתוב חבות כי כדלי מעשה אי מהם שימה בליות כ"כ בילקוע: ד וביעקב לח כל מחר אף מפני שמטתו של יוסף בילקוע: ד וביעקב לח כל מחר אף מפני שמטתו של יוסף בילקוע: ד וכיעקב לח כל מחרץ - פ"י היינו חרץ שהמל ו"ר: ב"ן והם לח ששו כן במתרם עמוד ויגלו כ"ר מחלים עד שתולם לפני כל שמעים שהיים ליי בילקוע ומכר כבר לפיל פרק ז' בריחמת ב": וכי ראש בראש בראש כו" והלח לה כרעתו

מהם אלם אחם מחאם שעשו לפני כ"ם בילקוע וכ" הו"ר כ"ל דקשם לים דסם כפיב לפיל ואו ירצו עוונס מחי קחמר ככח שניע וכם ירצו את עונם אלם פיק וכחרן מעוב מכם

פרק ז כחיב בחקנת ספרים אינו איתר והבאתי חורך בלבבם . אלה והבחתי שרלעכו"ם בלבבם וחיוו זו פחד ורעדה דחגה וירחה כי תיך לשון שהרה וכמו [ב"ב ד י] לא ריכא ולא בר ריכא : כלומר כל שעה יהיה להם פחד מן העבו"ם שלא יקח ממונם ולא יגזור גזירות ויש ספרים דגרםי

אינו אומר מורך אלא מרוך כלככם שיהה להם רוך לכב י ומשמע לים מרוך יותר לשון קשה מן המורך (לפי הגירסחות של המחבר ולפי פירושו היה מפרש לשון איכו אומר וכו׳ אלא וכו׳ כמידת דרשת אל תיקרי שנהנו חז"ל אבל בספרים שלנו כתוב אינו אומר מרוך אלא מורך): ך ולה תהיה לכם תקומה י זו שעה שנלכדה ירושלים שנם לדקיה שברת דרך המערה רדפו אחריו ונמסר בידם: פרק ה ואבדתם בנוים י ר"ע אותר חלו עשרת השבטים שגלו למדי [סנהדרין ק"י:]: וכפרק חלק אומר ד׳ עקיבא עשרת השבטים אין עתידין לחזור י ודריש וחבדתם לשון אבדן וכליין: אין אבדן אלא גולה •

פרק ד ונקס שאינו נברית . כגון סימוי עיניו של לדקיהו שלא היה ראוי לכל אותו הדין אלא בשביל עון דורו שהיו רשעים ומשמע ליה נוקמת נקסי שהם שני עניני נקמות: ב לרבות כל מסעדי לחם . כגון

סלפתן : ויושבות ומשקלות בתכור : כשמוציאין אותו מן התכור שהיה בו

מורסן וסודין ולח סיה יכול לידבק פת כיפולין יוהן שוקלים ליקח כל החת חלקה: כיד חדם חיםר ופרוטה והוח יושב ומשקל משקלות ומנענען בידו ומחשב: לשעבר קונה בפרוטה אוכל ושבע ועכשיו בזה החיסר חומר חס חקח כו פת חוכל חכי וחינו שבע נמצח שיש לו להפסיד חיכר בחנם: ב וכשהקינה מצורת ירושלים: מצור של חויבים : ובנים יחכלו חבותם: מעשה באיכה רנתי: ד וגעלה נפשי מתכם זו הנולה . גלות שמוצחין שם לרות ולועקים : ואיכן נענין : דְ כְמִים הנשסכין ושוב חין. חוזרים לכליין י מאורך הגלות נראה כאילו שאין להם לחזור . ודרים מוהריקותי כחדם המריק מן הכלי :

ברכן והבאתי עליכם חרב נוקמת נקם ברית' נקם בברית ונקם שאין כברית י איזו הוא נקם שאינו כברית כגון סימוי עינים' שסימו את עיני צדקיהו מלך יהודה - ונאספתם אל עריכם מפני המצודה ושלחתי דבר בתוככם " שיהיה המות" הורג אהכם מבפנים ובעלי דבב מקיפים אתכם מבחוץ ונהתם כיד אויב : הלכה אין מלינים את המת בירושלים : וכשהם מוציאים אותו לקוברו זהו קוברי מיתיהם נתנין ביד אויב: בשברי לחם ממה לחם י לרבות כל מסעדי לחם י ואפו עשר נשים לחמכם בתנור א' מכלי עצים י וחשיכו לחמכם במשקל שתהא פת ניפולה י והן יושבת ומשקלות אותה בחנור · רי יוסי בן דורמסקית אומר משל ביד אדם איסר ופרוטה והוא יושב ומשקלו י ואומר אקח בו פת אוכל אני ולא שבע י אקח בו תמרים שמא אוכל אני ושכע אעפ"כ אוכל ולא שבע שנאמר ואכלתם ולא תשבעו דבר אחר ואכלתם ולא תשבעו זה רעב של מחומה:

ואכלתם בשר בניכם ובשר בנותיכם תאכלו אמרו עליו על דואנ בן יוסף שמת וחנית בן קטן לאמו והיתה מודדהו במפחים בכל שנה ונותנת משקלו זהב לשמים וכשהקיפו מצודת ירושלים מבחתו בידה ואכלתו ועליה מקונן ירמיה ואומר ריבוני אם תאכלנה נשים פרים עוללי מיפוחים י משיכה רוה הקודש ואומר אם יהרג במקדש ה' כהן ונביא י זה זכריה בן יהוידע חכהן י דבר אחר ואכלתם בשר בניכם ובשר בנותיכם תאכלו י אין לי אלא אבות אוכלים בשר בנים ובנות בנים אוכלים בשר אבות מנין שנאמר לכן אכות יאכלו בנים בקרבך ובנים יאכלו אבותם: ד והשמדתי את במותיכם כמשמע והכרתי את חמניכם אלו הנחשים והקסמים שבישראל י ונתתי את פגריכם על פינרי נילוליכם וכי מה הפגרים עושים אצל הגילולים י אלא שהיה אליהו זכור לטוב מהזיר על כל מפוחי הרעב י מצא אהד תפוח ומומל ברעב א"ל כני מאיזה משפחה אתה אמר לו ממשפחה פלוני א"ל וכסה הייתה ' א"ל שלשת אלפים וכמה נשתייר מכם א"ל אני ' א"ל רצונך לומר דבר אחר ולחיות א"ל א"ל אין אמור שמע ישראל ה' אלהינו ח' אחר ' צעק סיד ואמר הם כי לא להזכיר בשם ה' לא לימדני אבא כך י מה היה עושה נומל יראתו ונותנה על לבו ומנפפה ומנשק עד שכריםו נבקעת ונופה הוא ויראתו לארץ לכך נאמר ונתתי את פנריכם על פנרי גילוליכם וגעלה נפשי אתכם זו הנולה ויש אומרים זה סילוק שכינה י ונתתי את עריכם חרכה. עיר ערי עריכם י לרכות הכרכין וחמחוזות והשמדתי את מקדשיכם מקדש מקדשים מקדשכם לרכות בתי כנסיות ובתי מדרשות ולא אריח בריח ניחוחכם כמשמעו: 🥂 והשימותי אני את. הארץ זו מדה מובה שלא יהו ישראל אומרים הואיל ונלינו מארצנו עבשיו האויבים באים ומוצאים עליה נחת רוח שנאמר ושממו עליה אויביכם היושבים בה: אף האייכים הכאים אחרי כן לא ימצאו עליה נהת רוח: (ואתכם אזרה בנוים זו מדה קשה לישראל שבשעה שבני המדינה נולים כולם למקום אחד הם רואים זה את זה ומתנחמים: ואהם אין אתם כן ' אלא עתיד אני לזרות אתכם לבין כל האומות כאדם שהוא זורה שעורים במזרה ואין אחת מהם דבקה לחבירתה שנאמר ואזרם כמזרה בשערי הארץ שיכלתי איבדתי את עמי מדרכיכם לא שבו: ? והריקותי אחריכם חרב - החרב הנשמטת אחריכם לא במהיה היא הוזרת וכמים הנשפכים שוב אין הוזרים לכלים : ברק ז וחיתה ארצכם שממה ועריכם יהיו חרבה זו מדה קשה לישראל שכשעה שאדם גולה מתוך כרמו ומחוך ביתו ומופו לחזור כאילו אין כרמו וביתו חריבים י אתם אין אתם כן אלא והיתה ארצכם שממה ועריכם יהיו חרבה מפני מה שאין סופכם לחזור: 🗅 אז תרצה הארץ את שבתותיה אני אמרתי לכם שתהיו זורעים שש ומשמטים לי אחתי בשביל שתדעו שהארץ שלי היא ואתם לא עשיתם כן אלא עמדו ונלו ממנה והיא תשמט מאליה כל שמימים שהוא הייבת לי שנאמר אז תרצה הארץ את שבתותיה כל ימי השמה כל ימי השמה תשבות: בנו והנשארים בכם והבאתי מורך בלבכם. אינו אומר והבאתי מרוך בלבכם אלא והבאתי מורך בלבכם ואי זו זו אימה ופחד הדאנה ורעדה ויראה: 🏲 ורדף אתכם קול עלה נדף אמר ריב"ק פעם א' היינו יושבים בין האילנות ונשבה הרוח והמיחו העלים זה בזה ועמדנו ורצנו ואמרנו אוי לנו שמא ידביקונו הפרשים לאחר זמן נפנינו אחרינו וראינו שאין בריח וישבנו במקומינו ובכינו ואמרנו אוי לנו שעלינו נתקיים הפסוק ורדף אותם קול עלה נדף ונסו מנוסת חרב מפני אימה ונפלו ואין רודף מכלי כה: 🧻 וכשלו איש באחיו אינו אימר איש כאהיו אלא איש

בעון אחיו י מלמד שכל ישראל ערבים זה בזה : [ולא החיה לכם תקומה לפני אויביכם י זו שעה שנלכדה בה ירושלים: ברכ דו ואבדתם בגוים ר"ע אומר אלו י' שכטים שנלו למדי י אחרים אומר ואברתם בנוים אין אובדן אלא גילה י

מהרי"ד הגהות

ע"ג מרת מגולם כ"ח: הן נחת רוח לכך נחתר ושממו כ"ה בד"ת: ברייתה ו" שנחתר [ירמים ט"ו ז"] ואורם בחזרם: ז החרב הכשלחת אחריכם כו" חוזרה אלת כמים הכשפכים כל"ל:
פרק זא לישראל שבומן שבעל הבית גולה מביתו ומעירו כ"ה בילקוט: ב וגלי
ממכם עד שתרלה לכני כל שמיטים שהוא חיבת לי לכך נאמר אז וכו" כ"ה
בילקוט: ב אלא והבאתי מורך. כ" בד"ת מורך מלשון מהתענג ומרוך כלומר רוח הלבב
מכחד ורואג הראב"ד ויל וכ"ל עוד פי" מדלא כתינ מורך בו"ו אחר המים אלא כתינ
מרך חשמת כל מיני מורך אומים ושחד ראגה וכו" עכ"ל והו"ר כ" כ"ל דה"ג מורך
בלרבות אינו שורה אלא מורה בלרבה וכ" עכ"ל והו"ר כ" בד"ח מתמיל ולאת נוכר מרך מסר משמת כל מיני מורך אימה ופשר דמגה וכן׳ עכ"ל והו"ר כ' "ל דה"ג מורך בלבכם אינו אימה וכי והי"ר כ' הדרא מתחיל בלשן נוכם וא אימה וכי וה"ל דקרא מתחיל בלשן נוכם ואחר ואחר והנשארים בכם וחסיים בלשון כסתר מורך בלבכם והיל"ל מירך בלבכם אלא כ"ק שאתן מורך בלב אויביהם שלא ירדפו אותם ואקים ינוסו ישראל מפני אימה ופחר והיד שמסיים ורדף אותם קול עלה כדף ובק"א ובכ"א מביא נוסא אחריתי ול"כ כמו שכתבתי : ד ורדף אותם קול עלה כדף א"ר יסושע בן יהודה פעם אחת כי' לאחר שעה נפיני נ"ך וכך אותם קול עלה בסנהדרין ד' כ"ו: וע"ש ובשבועות ד' ל"ע וע"ש וע" ס' משכעת יעקב לרבי יעקב ף נעים סדר בחיקותי: ך וו שעה כי' פי' שאילו לאחר הגלות מסכנת יעקב לי ניים סדר בחיקותי וו מונה כל האדמה ד' בש שלאו לאחר הגלות הרי אפי קול סעלים היו רודפים אותם לריך לומר על האדמה ד'ת בשם הראב"ד ו"ל:

הגהות ווערתא יש בול בנממן ח"ם דרוש ל"ח: ונאספתם אל עריכם מפני המלור כ"ם בפסיקתא ווערתא יש ס ובעלי (דבא) מקיפים כ"ל : הלכה אין מלינים את המת במרה ב"ל : הלכה אין מלינים את המת בירושלים : גמ' בבא קחא פ"ב: וה"בא ברשב"ם כ"ל יו הלכה דין "ד ול" כו"ל מומא דאטו מפני הלכה זו ימסרו עצמן למיתה ועיד הא ברשיעי עסקינן וו"ל דה"ק מכח שאין מלינים את המת בירישלים יצאו למוד לקוברור הלויבים יכון רמוקים מן בעיר ומכח זה יצאו לקוברור הלויבים יכון רמוקים מן בעיר ומכח זה יצאו הפולין מין לעיר כעובדא ברבי יומנן בן וכאי (געין כ"ן:): ב כל מסעדי לחם יבן זורמסקית והפעשים וכל מנין אתם שהם סעד ללחם פסיקתא זוערתא : רבי יוסי בן זורמסקית אחות משל מה מ"ל מנין אתם חומר היה לאדם אוער הוב ומשקל אומר הם מעול בי פת אוכל מנין אתם למני ולא שבע אלך ואטול בו תמרים : כ"ה בילקוע וכ" ה"ץ פי' הדול"ל שימלקו הלחם ומשלל הדע שיסים הפת נפולין ומה : " ו בלא משקל והר"א כ' ופי' משקל שוקלו בדפתו מה יקנה בו: ב' אמרו כשמת דו זג בן יוסף הבים לאמו והיבא גם לאמו והיכה אם באיכה ובתו מין שלאת תאכלו וכה"א [יחקא לה] לכן למן אמות ביו במותי הנים לאח מחדתו כו' כ"ה בילקוע והובא גם באיכה ובתו כו' מל מכותי בלי בל תפופי רשב כ"ה בילקוע ול"ם במרה שובים כמשמעו כו' וקסמים ונפתי וכר' על כל תפופי רשב כ"ם בילקוע ול"ם בגמרא הבהדין ס"ב: אל אלל כ"ה בד"ם ופי' אבל מה להי ולה ודאי בילקוע ול"ם במרה במים כו' (פסוק בעמום ו' י'). שם לרבות בתי כנסיות כו' ולמית למי רוצה במים כו' (פסוק בעמום ו' י'). שם לרבות בתי כנסיות כו'

שנאמר ואם עד אלה

פרק ה עד שהעיד בהם תחלה

ר' יהודה (בספרים שלנו גרום רבי

הלעזר) דרים לשון עד יהושע

דרים לשון עוד : ב פסום כן יהודה ולוליאטים · מלכות הרגתן במסכת

תעניות [י"ח :] : 🏲 התם עברתם לפני

שבע עבירות : בחדרש שלחעלה : חם

לא תשמשי ולא תעשוי ואם בחקתי

תמאסו . ואם את משפטי תגעל נפשכם .

לבלתי עשות חת כל חצותי להפרכם

את בריתי הרי שבע י והיינו דאתר לעיל הא כל שאיכו לוחד ואיכו עושה

וכו' י והם ז' עם כופר בעיקר א"כ

[ירושלמי פאה פ"א] כופר בבריתושל

הברהם חבינו והיינו משך בערלמו:

בואו וקבלו ז' פורעניות י כתוב בפרשה

ראשונה ושברתי את גמון עוזכם י ונתתי אם שמיכם כברול : ואת ארלכם כנחושי

אתם לריק כחכם י נתפרש לכמה ענינים .

ולא תתן ארלכם את יכולה ועץ השדה

לא יתן פריו . בזה האחרון דרשיכן שתי

קללות : שלא יהא חוכט העץ פירותיו

ואם היה מפרה והא נושר פירותיו י הרו ז' ושבע פורעניות אחרות ישנם בפרשה

שנייה י וחפורשות על פי החדרש י אע"ם

שאין כולן בפרשב זו . ואלי הן . שן חיה .

ושן בהמה י עם המת זוחלי עפר יושכלה י

והכרותה והמעיטה ונשמו דרכיכם .

ושבע פורעניות של פרשה שלישית

והבחתי עליכם חרבי ונחסכתם חל

עריכם י והוא במצור שכביבכם י ושלחתי

דבר - אבל ונתתם ביד אויב אינו מן

המנין . דדרים ליה לקמן מתוך שאינן מלינים את המת יוצאין לקוברו ונמסרין ביד הווב . ומ"מ מוה יכולין לשמור : וי"ה זהת היה מן המנין -הבל ונחספתם אל עריכם אינו מן המנין כי איננו קללה חמורה כי מפני פחד החרב נאספים ונשמרין בעריהם - הרי כאן שלש בשברי לכם מעה לחם י ואפ

פרק ד ה אַנל בשעה שאשמיל עליכם מכם ובכם י כמו בשעת גזירת השחד: והמסורות המגלים (בשקר) את המטמוניות: ואין רודף אחכם מבלי כח לא יהיו לריכים לרדוף אחכם י שלא יהיה בכם כח אלא משיגים אחכם בלא רדיפה :

עשר נשים לחמכם בתנור אחד מחמת חוסר העלים . והשיבו לחמכם במשחל קללת לחם ניפולין ואכלתם ולא תשבשו הרי ז', ושבע פורעניום בפ' רביעית ואכלתם בשר בניכם י והשמדתי את במותיכם - הם הגגים והמגדלים שהיו מעמידין עכו"ם עליו י אבל והכרתי את חמניכם אינה מן המכין . מפני שהית הכרתת קוםמים ומנחשים בחמה ומולות וכריתת רשעים טובה הים לעולם : ונחתי את פגריכם על פגרי גלוליכם וגעלה נפשי אתכם . שא םילוק שכינה י ונקתי את עריכם חרבה י והשימותי חת מקדשיכם ולח חרים ברוח ניחוחכם . כרי ז' . מבל והשימותי אני את הארץ הוא בכלל ונתתי את עריכם חרבה : ודריש מיניה לקמן שנם אויבים לא ימלאו כחת רוח עליה. ותוכחות הכתובים מכאן ואילך . הם לוקין כהם משגלו חכל בעוד שהיו כחרן הם שניעיות שסדרנו יוהה דתכן [הכות פ"ה] שכעה פורעניות בחין לעולם על שבעה גופי עבירה : חיכן מפרשה זו : אלא דריש להו ממקום אחר י כדמוכח בפ׳ במה מדליקין והא דקתני התסושלא ליטול את החלה רעב של כליה באי סמיך על הדין קרא והפקדתי עליכם בהלה אל תיקרה בהלה אלא בחלה ויחד לה האי קרא (ונ"ל שלריך להיות והתחיל בהאי קרא כו' כי הוא תחלת פרשת הקללות) לומר שהיה חמורה משחר : פרשיות

את הבריות ' ואיזו זו זו מכת מותן: 🛴 את השחפת י זכי יש לך אדם שהוא חולה ומומל במימה ובשרו שמור עליו. ת"ל ואת השחפת מלמד שהוא נשחף י או עתים שהוא שחוף אבל נוח לו ואינו מקדיח י ת"ל ואת הקדחת ' מלמד שהוא מקדיח או עתים שהוא מקריח ' אכל סבור בעצמו שיחיה י ת"ל מכלות עינים י או הוא אינו סבור בעצמו שיחיה אבל אחרים סבורים בו שיחיה ת'ל ומדיבת נפש: וורעתם לריק זרעכם - זורעה ואינה מצמחת י ואם זורע ואינה מצמחת מה אויבים באים ואוכלים אלא זורעה שנה ראשוגה ואינה מצמחת ובשנייה מצמחת ואויבים באים ואוכלים אותה שנאמר וזרעתם לריק זרעכם י ואכלוהו אויביכם י כנגד הבנים והבנות הכתוב מדבר י שתהא עמל בהם ומגדלם והחמא בא י בלן י וכן. הוא אומר אשר מיפחתי ורביתי אויבי כלם: 🤼 ונתתי פגי בכם: כשם שנאמר במובה ופניתי אליכם כך נאמר ברעה ונתתי פני בכם י משלו משל למה"ד למלך שאמר לעבדיו פונה אני מכל עסקיי ועוסק עמכם ברעה: 🎵 ונגפתם לפני אויביכם שיהא המות הורג אתכם מבפנים ובעלי דבב מקיפים אתכם מכחוץ -ורדו בכם שונאיכם שאיני מעמיד עליכם אלא מכם ובכם ובשעה שאימות העולם עומרים על ישראל אינן מבקשים אלא למה שבנלוי שנאמר והיה אם זרע ישראל ועלה מרין ועמלק ובני קדם ועלו עליו יויחנו עליהם וישחיתו את יביל הארץ עד בואך עזה ולא ישאירו מחיה בישראל ושור ושח וחמור י אכל כשעה שאעמיד עליכם ככם ומכם הם מחפשים אחר מטמוניות שלכם י שנאטר ואשר אכלו שאר עמי : ונסתם מפני אימה : ואין רודף אתכם מבלי כח : ואם עד אלה רבי אליעזר אומר אין המקום מביא 🦰 🤼 פורענות בישראל עד שהוא מעיד בהם תחילה י

שנאמר ואם עד אלח י ר' יהושע אומר שלא יהו אומרים ישראל כלו המכות ועוד אין לו אחרת להביא עלינוי ת"ל ואם עד אלהי

עוד יש לי אחרות מאלה וכאלה להביא : ויספתי ליסרה אתכם שבע על חמאתיכם : אתם עברתם לפני ז' עבירות בואו וקכלו עליכם ז' פורעניות: 🔼 ושברתי את גאון עוזכם זה ב"ח וכן הוא אומר הנגי מחלל את מקדש גאון עוזכם · ר"ע אומר ושברתי את גאוז עוזכם אלו הגבורים שבישראל כנון יואב בן צרויה והביריו אהרים אומרים ושברתי את נאון עוזכם אלו הגיאים שהם נאונם של ישראל כגון פפוס בן יהודה ולוליינום אלכסנדרי וחביריו: 🕻 ונתתי את שמיכם כברול ואת ארצכם כנחושה י זו קשה לכם יותר מן האחרונה שבאהרונה מחו אומר והיו שמך אשר על ראשך נהושת שיהו השמים מזיעים כדרך שהנחושת מזיע והארץ לא תהיח סזיע כדרך שאין הברזל מזיע י והיא משמרת פירותיה י אכל כאן מהו אומר ונתתי את שמיכם כברזל ואת ארצכם כנחושה י שלא יהא השמים מזיעים כדרך שאין הברול מזיע י והארץ תהא מזיע כדרך שהנחושת מזיע והיא מאבדת פירותיה י ותם לריק כחכם . רבי אומר זה הכרס ויש אימרים זה הפשחן : וי"א זה הכח : דבר אחר זה שהוא משיא את כתו ונותן לח ממון הרבה ולא הספיקו שבעת ימי המשתה לצאת עד שמתה בתו נמצא קובר את בתו ומאבד את ממונו: 🏲 ותם לריק כחכם י הרי אדם שלא עסל ולא חרש ולא ניבשי זרע ולא ניבש ולא כיסח ובשעת הקציר כא שדפון וירקון וחילקה ואין בכך כלום אבל ארם שעסל וחרש וזרע ונכש ועדר וכיסח ובשעת הקציר בא שרפון והילקה הרי שיניו שלו קהות' ולא תתן ארצך יבולת סה שאת סוביל לה : ועץ השדה לא יתן פריו שלא יהיה העץ חונם את פירותיו ובשעה שהוא ספריח יחיה סקליח את פירותיו ויספתי בעולם אף אני אעשה אחכם ערי בעולם ויספתי היני עריי בעולם אף אני אעשה אחכם ערי בעולם ויספתי עליכם מכה שבע כחמאתיכם אתם עברתם לפני ז' עבירות בואו וקבלו ז' פורעניות: [והשלחתי ככם את חית תשרה י אין לי אלא היה משכלת היה שאינה משכלת מנין ת"ל ושן בהמות אשלח בם יכול יהיו נושכים ולא ממיתין ית"ל עם חמת זוחלי עפר ימה אלו נושכים וממיתים אף אלו נושכים וממיתים : כבר היו שנים בא"י : חמור נושך וממית ושור נושך וממית: ? ושכלה אתכם י אלו הקטנים י והבריתה את בהכתכם מחוץ י והמעימה אתכם מבפניםי ונשמו דרכיכם י דרך דרכיכם לרבות שביל גדולים וקטנים:

תגהות

מלון: ך ונתתי פני כו' ונתתי פני בכם משל לחלך כו' ופיסק אני בכם לרסה כ'ם כילקוע: ך, ונתתי פני כו' ונתתי פני בכם מדל לחלך כו' ופיסק אני בכם לרסה כ'ם בכוקן של היל בעלים מחדים על ישראל מינן נועלין אלא בגלוי כענין שנאחר [פופנים ז'] משראל אינן נועלין אלא בגלוי כענין שנאחר [פופנים ז'] והים אם כו' אכל כותן שעוחדין עליהם משראל אין מחפשין אלא אחר מטמוניות שלכם כענין שנאחר [מיכה ג'] ואשר אכלו שאר עמי לכך נאחר ורדו בכם שנאיכם שאפמיר עליכם מכם ובכם ובכם וכמחם כ' פי' לא יודפו אתכם ובכם ובכם ובכם ובכם ובכם ובכם ובלין אלא בכן בתיקוע של היל מדל מדל מרים מונים אתכם ובכם ובכם ובכם ובכם ובכם ובכם בובלים אלא מדל בי בכן לחבר בכן לחבר מדל מכי לי לא יודפו אתכם

מכם ובכם ונספם כו' כ'ל בילקוט ופ' מורסי וקרבן אסרן והר'ת כ' פי' לא ידדפו אמכם משיראו שאין בכם כת סחלם אף אם תנוטו:

משיראו שאין בכם כח סחלט אף אם תנוטו:

משיראו שאין בכם כח לסחלט אף אם תנוטו:

אלם לא משמעו לי רבי יהושע אומר שחא ישחל כלי כל החכות כו'

כ'ל בילקוט וכ'ז הוא בפתיסתא רבתא דשיכה 'ל ילי בשם רבי כנסש שאמר כן בשם רבי אליעור ורבי יהושע וע'ש ביפה פנף דף י"ב וע' במורסי: ב זה בית המקדש כערון שנאמר אליעור ורבי יהושע וע'ש ביפה פנף דף י"ב וע' במורסי בהיו בהן בישראל כו' פפום ולולינום (ימוקאל כ'ד כ'א) בנני מפלל כו' אלו הגבורים שהיו בהן בישראל כו' פפום ולולינום ואלכסדרו וחבירוו . ב"ה ביתה בילקוט וכ"ם במרא בישין ריש ד' ל"ז : ב זו קשם מוכם אלו ראפי בילאות שביהורה כ"ה בילקוט וכ"ם בגמרא בישין ריש ד' ל"ז : ב זו קשם

מדרידר

מן האחרונה [שבפרשת כי תבוא] שבאחרונה הוא אותר כו' מויע ותהא משמרת פירוסיה:
זה הכרם. כ' הו'ר ג'ל דגרסינן זה הכדים וכראיתא פ"ר דב"מ [זף ק"ו ומיר ג"ר:] בענבי
זכדים פי שהתלימו בין בצירה לרריכה וא"כ לאחר שנרם בה ובצרה מתקלקלו וי"א זה
הכדים פי שהתלימו בין בצירה לרריכה וא"כ לאחר שנרם בה ובצרה מתקלקלו וי"א זה
הכשון שצריך ג"כ שורח גדיל דרייק ונפין ונתקלקלו עכ"ל הי"ר: "א זה שהוא משיא את
במו וכו' נוססא רבי אותר זה וכו' ונתגלה לי במלום בשנת תרי"ד בחדש אייר שלכן הקרא
רבי יעקב איש תם רבינו תם עבור שהוא מיקן מיקון הורת הכדומא וביעל זו הקללה של תם
לריק: "ך ולא כיכש ולא זרע ולא כיסח כו' והלקה אין בכך כלום כו' בא שדשון ויודקון
והלקה היו שיניו של זה קהות לכך כאמר ותם לריק כמכם ולא תמן ארצכם את יבולה אף
והלקה היו שיניו של זה קהות לכך כאמר ותם לריק במכם ולא תמן ארצכם את יבולה אף
מה שאתה מוביל לה ועץ הארץ לל תון כו' פירומיו בשעה שהוא משרים יהיה מקלים כיש
בילקוט: "ך ואם תלבו עמי קרו כו' מש דימיו. פי' מלותו ד"מ: ו' אין לי אלא סית
השדה משכלם כו' ומחית [וערוד] נישך וממית כ"ה בילקוט וכ' ה"ר פי' זה מחור כה" הי"ר הכ" וה שלר דכי ודכים לרבות שבילים גדולים ושבילים קעוים וכ' ה"ר די וה מה" הרו" בין או דרכי דרביכם לרבות שבילים גדולים ושבילים קעוים וכ' ה"ר די התלים בירן או דרכי ורכים לחוד וכתב דרכיכם: ".

למיכתב דרך או דרכי וכתב דרכיכם:

ל לה כברות הראשונים שהסרתם אותה: שאתרו נעשה ונשמע ושוב עשו שהייחם עבדים י ובמכילתא מסיק דכתיב עבדים היינו לפרעה: ל וקצן שנחנין מאת העגל :

מת הקנקן מ"א הסמלונים מפרטי לשון שלמות ובגדים בלויין שנחנין שנחנין בעיל שני נקבים י וביניהם בלוין שנחנין בעיל שני נקבים י וביניהם משכני שלם תחת העול שלא יחבול בפרה ל"א נוקבין בעיל שני נקבים י וביניהם כעובי עורף השור וסוחבין בהן שתי יתידות והן סחלונים דפרש"י ו"ל כמם׳ שכת [כ"ט :] : ל קוממיות י

מלח לפרעה . וסיינו מהיות להס לכם י אומות העולם הללו עשו עמי מלאכה מועמת ואני נותן להם לשון קומה מחות י והייכו מחתים: שכר מועמי אבל אתם חשבון רב אני עתיד לחשב עמכם לכך

פרק ב ב שוב אינו מואם בכם י וכמקדש שני לא היה משכנו שלם שלא סיס בו ארון וגם לא חורו השבטים עוד: דן עבדים

היו לחלכים. שלא היו עושין חלאכה מבדים למלכים ומבית מבית בבית

נאמר ופניתי אליכם : ופניתי אליכם : במובה : והפריתי אתכם בפריה ורבייה : והרבתי אתכם : בקומה זקופה : וחקימותי את בריתי אתכם: [לא כברית הראשונה שהפרתם אותה: שנאמר אשר המה הפרו את בריתי ואגי מעלתי בם נאום ה' אלא ברית

הדשה שלא תופר מעתה שנאמר לכן הנה ימים באים נאום ה' וכרתי את בית ישראל ואת בית יהודה ברית חדשה: פרק ג ואכלתם ישן נושן י מלמד שכל המתישן יפה מחבירו י נושן אין לי אלא יין שדרכו לכן מנין לרבות כל המתיישנים ת"ל ישן נושן. וישן מפני חדש תוציאו ' שיהו נרנות מליאות חדש והאוצרות מליאות ישן ואתם מקפירים היאך נוציא ישן מפני חדש: 🗅 ונתתי משכני בתוככם זה בית המקדש ולא תגאל נפשי אתכם משאגי נואל אתכם שוב איני מואם בכם: ב והתהלכתי בתוככם משלו משל למה הדבר דומה למלך שיצא למייל עם אריסו בפרדם והיח אותו ארים מישמר מלפניו י אמר לו המלך לאותו ארים מה לך מישמר מלפני הריני כיוצא בך והקב"ה אמר להם לצדיקים מה לכם מדעזעים מלפני : כך עתיד הקב"ה ממייל עם הצדיקים בגן עדן לעתיד לבוא : וצדיקים רואים אותו ומזדעזעים מלפניו הריני כיוצא בכם: 🗖 יכול לא יהיה מוראי עליכם ת"ל והייתי לכם לאלהים ואתם תהיו לי לעם: אם אין אתם מאמינים כי כל הדברים חללו אני ה' אלהיכם אשר הוצאתי אתכם ונומר: אני הוא שעשיתי לכם ניסים במצרים אני הוא שעתיד לעשות לכם כל הניסים הללו: מהיות להם עבדים מה ת"ל לפי שנאמר ויפרך מבית עבדים יכול שיהו עברים לעברים ת"ל להם עבדים חיו למלכים ולא חיו עבדים לעבדים: (ואשבור סוטות עולכם : משלו משל למה הדבר דומה לבעל הבית שהיתה לו פרה חורשת והשאילה לאחר לחיות חורש כה והיה לאותו האיש עשרה כנים זה כא וחרש וישב לו וזה כא וחרש וישב לו עד שנתינעה הפרח ורבצה לה' נכנסו כל הפרות ואותה הפרה לא נכנסה י לא הכפיק בדעתו לקבל פיום מאותו האיש אלא בא מיד ושבר את העול וקצץ את הסמיונים י כך ישראל בעולם הזה שלמון אחד בא ומשעבר והולך לו שלמון זה בא ומשעבד והולך לו והמענה ארוכה שנאמר על נכי חרשו חורשים האריכו למעניתם למהר כשיגיע הקץ אין אומר הקב"ה לאומות כך וכך עשיתם לבני אלא מיד הוא בא ושבר את העול ומקצץ הסימיונים שנאמר ואשבור מומות עולכם וכן הוא אומר ה' צדיק קצץ עבות רשעים: 1 ואולך אתכם קוממיות י ר"ש אומר מאתים אמה רבי יהודה אומר מאה אמה כאדם הראשון אין לי אלא אנשים גשים מנין י ת"ל בנותינו כזויות מחומבות תבנית היכל וכמה היא תבנית היכל מאה אמה דבר אחר ואולך אתכם קוממיות בקומה זקופה ולא יהיו יראים מכל בריה:

פרשתא ב ואם לא תשמעו לי י אם לא תשמעו לפדרש חכמים יכול למה שכתוב כשהוא אומר ולא תעשו את כל המצות האלה הרי מה שכתוב בתורח אמורי הא מה אני מקיים אם לא תשמעו למדרש חכמים: 🔼 ואם לא תשמעו מה ת"ל אין לי אלא זה שהוא יודע את רבונו ומתכוין למרוד בו' וכן הוא אומר כנמרוד נבור ציד' שאין ת"ל לפני ה' אלא זה שהוא יורע את רבונו ומתכוין למרוד בו י וכן הוא אימר ואנשי סדום רעים וחמאים לוז' מאד שאין ת"ל לה' אלא אלו שיודעים את רבונו ומתכוין למרוד בו: ג ואם לא תשמעו לי מה ת"ל לא תעשו" וכי יש לך אדם שאינו למד אבל עושה ת"ל אם לא תשמעו ולא תעשו הא כל שאינו למד אינו עושה או יש לך אדם שאינו למד ואינו עושה אכל אינו מואס באחרים תשמעו ולא תעשו הא כל שאינו למד ואינו עושה סוף שהוא מואס באחרים או יש לך שאינו למד תלמוד לומד ואם בחוקותי תמאסו הא כל שאינו למד ואינו עושה סוף שהוא מואס באחרים אכל אינו שונא את חכמים "ת"ל ואם את משפטי הגעל נפשכם אינו אומר ואם (את) משפטי הגעל . נפשכם אלא ואם את משפטי תנעל נפשכם: הא כל שאינו למד ואינו עושה ומואס אהרים סוף שהוא שונא את החכמים' או יש לך אדם שאינו למד ואינו עושה ומואס באחרים ושונא את החכמים אבל מניח לאחרים לעשות תיל לבלתי עשות הא כל שאינו למד ואינו עושה ומואס באחרים ושונא החכמים סוף אינו מניח לאחרים לעשות או יש לך אדם שאינו למד ואינו עושה ומואס באחרים ושונא את החכמים ואין מניח לאחרים לעשות אבל מודה במצות שנאמרו מסיני ת"ל את כל מצותי הא כל שאינו למד ואינו עושה מואס באחרים ושונא את חכמים ואינו מניח לאחרים לעשות י סוף שהוא כופר במצוות שנאמרו מסיני או יש לך אדם שיש בו כל המידות חללו אבל אינו כופר בעיקר ת"ל להפרכם את בריתי י הא כל שיש בו כל המידות חללו סוף שהוא כופר בעיקר : ברק ד אף אני איני מדבר אלא באף ז אני אשר בניתי אני אהרום ז אני אשר נמעתי אני אתוש י וכן הוא אומר הנח אשר בניתי אני הורס ואשר נמעתי אני נוחש ' אעשה זאת ' זו קשה לכם יותר מכל ' ששמי הגדול הוי עליכם כבעל חוב : לכם מידיכם היתה זאת יאין הרעה יוצאת מלפני לעולם וכה"א מפי עליון לא תצא הרעות אלא חמוב : 🔼 והפקדתי עליכם בהלה י שיהיו המכות פוקדות אתכם מזו לזו י עד שהראשונה פקודה אצליכם אביא אחרת ואסמכה לת בהלה מכה תמבהלת את

הגהות מהרי"ד

פרק ד א אני שבניתי שני מסרום שני שנטעתי כים בילקוט וע' ס' גבול בניחין ס'ם דרום ליב : וכס'ת [ירמים מ'ם ד'] כנם משר כר וכס'ת [חיכם ג') מפי

אומר לכם לישראל כללו עשו עמי מופע וכו' שבל אתם השבונות כרבה אני עתיד לחשב

ך משק שבה שנכ חדים, והיה החומו ההות מיטח שנפני כו כיונט בן כן בנחיד הוג הם כי מוחשונים מלפני הריני כיונל של בכס יכול מו היה של מיסים מוחלי כו כיה מוחשונים מלפני הריני כיונל של ככס יכול לו יהיה מוחלי כו כיה מוחלי בי כיה מוחלי בי הם מחשבים מה ח"ל לפי שמחת כליל ובקרבן אהרן מיישב נוססם שלפנינו: הן מהיום להם עבדים מה ח"ל (פי שנאמר [להלן דברים ו") וימדך מבים עבדים יכול עבדים לעבדים (היו) מ"ל (מהיום) להם (עבדים במעבה של בים מחשבים להוב ביותר ביות ך נמם סדבר דומם כרי ושב נו והיעה הפשעה מוגה ורכה כה חומם הפום נכנטו כנ הפרום ואותם הפרה לא נכנסם וכשראה בעה"ב שלא נכנסם פרתו לא הספיק בדעתו לקבל פנים וקטן מיד ושבר את השנ ועסק את הסימלונים כך היו ישיראל בעוד"ו שלטון בא ומשעבד כר ומשעבד והולך לו השמגיע הקץ כרי מיד שיבר את העול ומפסק הסחלונים כרי כ"ה בילקוט ובר"מ : וכ" הד"ע הסמלונים פיר הרצוב"ד היונו כריכות שעשין לפרה

הקודמים דהוו שכיחי כולי יומי מפרשינן בעתם בכל הלילות שמטיים בבתיהם ואין רגילין לנאת בכל הלילות מפני המזיקין י וק"ל: פרק ב למשכים מויקין. מבטל אותן מלששות היחק אבל ישנם בעולם : ב על מחורת לפעוני . דורשו לשון מחור עיניו זו היח ההורגת

אדם י נחש י (בספרים שלנו גרם זו חיה וכו') ומידו הדה קא דרים שלוקח חרם נחש מכון שוניו ודריש הדה הדה היה דקטלה לשון תרגום י לברייתה פי שהתיכוק מרחה וחומר כך לבריות: ד וכן הוא החשכון: (כד היתה גירסתו) בתמיה : שלא כדרד החרץ . שהמועט מפיל חת המרובה: ד בני אפנה לך : לדקדק בשכרך : לפני בשבת ורגילין לשרוח לשכת ל"ח רבישיות רביעה רחשונה ושני׳ ושלישית דתנן בתעניות • ושוב דריש בלילות • דאינן מתבעלין ביום ממלחכה משום טורח הגשמים י ושוב דריש לילי שכתות דרוב בני אדם בבתיהם ויש ספרים גורסין כלילי שכתות ובלילי רביעיות ולה בה להזכיר לומר הלה בשעה שחין כני ,הדם רגילין

כשני אליחו ונשמים יורדים כערבי שבתות אינו אלא סימן קללהי הא מה אני מקיים ונתתי נשמיכם בעתם ברביעיות ' מעשה ביםי הורדום שהיו נשמים יורדים כלילות י בשחרית זרחה חמה ונשבה הרות ונתננבה הארץ והפועלים יוצאים למלאכתם ויודעים שמעשיהם לשם שמים י ונתתי נשמיכם בעתם י כלילות שבתות מעשה בימי שמעון בן שמח בימי שלמצו המלכה שהיו נשמים יוררים מלילי שבת ללילי שבת עד שנעשו חמים ככליות ושעורים כנרעיני זיתים ' ועדשים כדינרי זהב ' וצררו מהם חכמים והניחום לדורות הבאים להודיע כמה חשא נורם לקיים מה שנאמר

לילך בחוץ כמו כלילי רביעיות וכלילי שבתות בדורות אחרונים שאין המזיקין מצווים בהם : [מ"ש בדורות חחרונים כו׳ י פי׳ לפי שבדורות הרחשונים אחרינן בפסחים דף קי"ג מעיקרא כוו שכיחי כוליה יותה זימכה חדה כגעה בר"ח כן דוסא וכו׳ שכק לה לולי רבועיות ולילי שכתות . והתכח כקט לילו רבישיות ולילי שבתות כפי מש שהיה בדורו · אבל לפי הדורות

עונותיכם הפו אלה וחמאתיכם (הסתירו פנים מכם משמוע) מנעו המוב מכם : 🔼 ונתתי נשמיכם בעתם י לא גשמי כל הארצות י הא מה אני מקיים ונברכו בך כל משפחות האדמת ובזרעך שיהיה שבע בא"י ורעב בכל הארצות: והם באים ולוקחים מכם ומעשירי אותם בכספים כענין שנאמר וילקט יוסף את כל הכסף חנמצא בארץ מצרים ובארץ כנען בשבר אשר הם שוברים י וכן הוא אומר וכימיך דכאך שיהו כל הארצות דובאות כסף ומביאות לא"י : ג ונתנה הארץ יבולה לא כדרך שחיה עושה עכשיו אלא כדרך שעושה כימי אדם הראשון יומנין שהארץ עתידה לחיות נזרעת ועושה פירות בן יומה ת"ל זכר עשה לנפלאותיו וכן חוא אוסר תרשא הארץ דשא עשב מלמר שבו ביום שהיתה נזרעת בו ביום עושה פירות: 🧵 ועץ השדה יתן פריו לא כדרך שהוא עושה עכשיו אלא כדרך שעשתה כימי אדם הראשון י ומנין שהעץ עתיד להיות נמוע ועושה פירות כן יומה ת"ל זכר עשה לנפלאותיו. ואומר עץ פרי עושה פרי למינו מלמד שבו ביום שהוא נמוע בו ביום עושה פירות: 🎵 מנין שהעץ עתיר להיות גאכל ת"ל עץ פרי ' אם ללמד שהוא עושה פרי והלא כבר נאמר עושה פרי איכ למה נאמר עץ פרי אלא מה פרי נאכל אף העץ נאכל: ז והשיג לכם דיש את בציר ' שתהו עסוקים ז ומנין שאף אילני סרק עתידים להיות עושים פירות ת"ל ועץ חשדת יתן פריו: ז והשיג לכם דיש את בציר ' שתהו עסוקים בדיש עד שיניע בציר ' ובציר ישיג את זרע שתהיו עסוקים כבציר עד שמניע הזרע ' ואכלתם לחמכם לשובע אין צ"ל שיהא אדם אוכל הרכה ושבע אלא אוכל קימעא והוא מתברך במעיו כעניין שנאמר ועברתם את ה' אלהיכם וכרך את לחמך ואת מימיך וישבתם לבטה בארצכם בארצכם אתם יושבים לבטח ואי אתם יושבים לבטח חוצה לה: 🎵 שמא תאמרו הרי מאכל והרי משתה אם אין שלום אין כלום ת"ל ונתתי שלום בארץ: מניד שחשלום שקול כגנד הכל: וכן הוא אומר עושה שלום ובורא רעי מגיר שהשלום שקול כנגד הכל:

פרק ב ושכבתם ואין מחריד: לא יריאים מכל בריה: והשבתי חיה רעה מן הארץ: רבי יהודה אומר מעבירם מן העולם: רבי שמעון אומר משביתן שלא יזוקו י אמר ריש אימתי הוא שכחו של מקום בזמן שאין מזיקים י או בזמן שיש מזיקים ואין מזיקים י אמור בזמן שיש מזיקים ואין מזיקים וכן הוא אומר מזמור שיר ליום השבת : למשבית מזיקים מן העולם משביתן שלא יזיקו יוכן הוא אימר וגר זאב עם כבש ונמר עם נדי ירבץ ועגל וכפיר ומריא יחריו וגער קמן נוהג בם - ופרה ודוב תרעינה יחדיו ירבצו ילדיהם ואריה כבקר יאכל תבן ושעשע יונק על חור פתן ועל מאורת צפעוני גמול ירו חדה מלמר שתינוק מישראל עתיד להושים את ירו לתוך נלנל עינו של צפעוני ומוציא מרה מתוך פיו - וכן הוא אומר נמול ירו הדה י זו חיה ההורגת את הבריות : ג וחרב לא תעבור בארצכם י אין צ"ל שלא יהו באים עליכם למלחמה אלא שלא יהו העוברים וחשבים עוברים ממדינה לחבירתה כדרך שעברו כימי יאשיהו ורדפתם את אויביכם ונפלו לפניכם לחרב י שיהו נופלים לפניכם איש בחרב רעהי: 🏲 ורדפו מכם חמשה מאה ומאה מכם רבבה ירדופו י מכם מן החלשים שככם ולא מן הנכורים שככם . ומאה מכם רכבה ירדופו י וכי כך הוא החשבון והלא לא היה צ'ל אלא מאה מכם שני אלפים ירדופו אלא אין דומה המרובים העושים את התורה למעומים העושים את התורה י ונפלו אויביכם לפגיכם להרב - שיהו נופלים לפניכם שלא כדרך הארץ: הן ופניתי אליכם: משלו משל למה הרבר דומה למלך ששכר פועלים הרכה והיה שם פועל אחד ועשה עמו מלאכה ימים הרבה : נכנסו הפועלים לימול שכרם ונכנס אותו הפועל עמהם אמר לו המלך לאותו הפועל בני אפנה לך : הרובים הללו שעשו עמי מלאכה ממועמת ואני נותן להם שכר מועמי אבל את חשבון רב אני עתיד לחשב עמךי כך היו ישראל בעולם הזה מבקשים שכרם מלפני המקום י ואו"ה מבקשים שכרם מלפני המקום י והמקום אומר להם לישראל בניי אפנה

הגהות

לבטח חולם לם דחסור לנחת חח"י לח"ל עכ"ל כרחיתה סוף מם" כתובות וע" בקונטרם אחרון לשו"ע אימן האורמי כ' במיקותו: הן שמת כו' אין [כאן] כלום כי וכה"א פחשה שלום [במרומיו ואומר עושם שלום ובורא את הכל] כ"ה בילקוט וכ' הז"ר כ"ל דחייק ג"כ מדכתיב ונתתי לשון עבר כמש"ל ואט"ג דכתיב ונתתי גשמיכם י"ל דריש לשון מתכם כדאיתא

שיהיה בערבי שבתות והיפ"ת שם כ' שהגשם כרחשון היה בע"ש שנברח בו חדם הרחשון והד"ת כ' פרבי שבתות פי' יום חמשי וששי וכח דקחתר רביעי כ"ם חב"ג [וכמ"ש התום"] ולרבותה כים רבים דחפים החשות שבת כים רבים דחפים החשות שבת בים רבים דחפים החשות שבת הראב"ד ו"ל עכ"ל הי"ת : ב שיהיה פירות מרובים כא"י ורעב בכל החרצות ויהיו באים וניטלים מכם כו' שנאמר [בראשית מ"ז] וילקט וגו' וכה"א [דברים ל"ד] וכימיך דבאיך כ"ה בילקוט והיא גם בויקרת רבה פ' ל"ה ופי' ולא גשמי כל הארצות שהם ע"י שליח וכ"כ כ"ה בילקוט והית גם פויקרת רבה פ" נדה ומי זגמיי כג המדכות שהם ע"י שנית הדכ ב הוית רעכן: ג אלא כדרן שטשחה בימי אדם הראשון ומינו אתם אומר שהפא השדם הדעם ועשה פירות בת יומא מ"ל (חכלים ק" י"א) זכר עשה לככלאתיו וכה"א (בראשית א") תדשא הפארן דשא עשב ביום שהיא כו" כ"ה בילקוע וכ" הו"ר כל דרייק מדכמיב ונתנה גו" שהוא לשון עבר אלא שהו"ז מתהפכת להכא הולל ותתן הארץ יבולה כמ"ש ועץ השדם ימן פריו אלא ו"ל כמו שמתום כבר עכ"ל וכ" עוד זכר עשה פי שהקב"ה עשה בבראת עולם זכר לנכלאותי שימשה אחר כך: ך כדרך שעשה בימי אדם הראשון ומנין אחר האומר יהא אילן עתיד להיות טער ועותה פירות בן יומו על זכר כו" ביום שהוא כי עו בדים עושה בירות כ"ה בילקוט ובד"ת: ה מכין שאף העץ עתיד להיות מאכל מ"ל פד פרי אם ללמד שנושה פירות ובלא וכר" ללא מה פרי מאכל אף העץ מחלכל כ"ה בילהוט: לטע כו כיום עושב בייוע כם ביקוט ובדת: 11 מנץ שחף טען עמיד כהיות חתכל מיל ע פרי פי מחלק וכיו אלא מה פרי מחלל אף סען עמיד כהיות חתכל כי בי בילקוט: 1 עם פרי מחלל אף סען מחלל כים בילקוט: 1 עמידים להילית פיר ת כ"ה בילקוט: 1 כפנין שמחיר להלן וברך את כי וכ"ה בילקוט וכ' הו"ר קשה מ"ש לעיל מושת בה (פרך ד' ברימת ד') דפיר רבי יהודה אוכל היבה ושבע וי"ל דהתם כתוב ונתנה החרץ פרים וחכלתם לשובע ומיים פירות כשאוכל היבה מתפרן ברך עכ"ל ברם מחליב כאן מתעדן ברך עכ"ל ברם מחליב כאן דמתב חקוב היו בקרב המעיים יהים ברכה וכ" עוד ואי אתם יושבים וכ" עוד ואי אתם יושבים

ן כי אני ח' אלהיכם את שבתותי תשמורו ומקדשי תיראו י כנגד, זה הנסכר לעכוים הבתוב מדבר שלא יאמר הואיל ורבי עובד עכו"ם אף אני אעבור עכו"ם י הואיל ורבי מנלה עריות אף אני מנלח עריות ' הואיל ורבי מחלל שכתות אף אני אחלל את השבתות ת"ל לא תעשו לכם אלילים י את שבתותי תשמירו ומקדשי תיראו חוהיר כן הכתוב על כל המצות ' אני ה' אני נאמן לשלם שכר:

וסישוט ידים ורגלים: ך שלא יאמר הואיל ורבי עובד עכו"ם י דם"ד הואיל וכמכר לנכרי יעשה כל עצודות שהם לככרי לכך לריך הכחוב להוהיר חני ה' נחתן לשלם שכר:

ובפסיקתם ווטרתי כ' וויל הוהיד הקבים על כל התורה שלם תחללהו שלם תשנה מכל המצום עכ"ל ולי נרחה שע"י פונות ישרחל נחרב הבים ח"ו וח"ב ממה שהוהירם על המקדש כוהיום על כל השלות:

רמבים פיו מה" עכו"ם וסמ"ג לחיין מ"ג: ך כנגד הממכר לפכו"ם כי אלילים [ופסל מדכה לא תקימו לכם] עם שבתומי כו' הוהיר [ני] בכתוב [את] כל המלות כ"ב בילקוע כ' פו'ר פי' מכם שמתיום מהמקדש דסייטן שמי שכוסיר על המקדש ישמור כל המלות עכ'ל

בחקתי תלכו - מלחד שהקב"ה מחאוה שיהו ישראל עחלים בתורה -מדקחמר חם קח דריש שהוח לשון בקשה י דכתיב חם כח מנחתי

משאנ"ץ

ספרא פרשתא א

אני מקיים זכיר שתהא שונה בפיך .

תהה שונה הלכות שבת: זכור הת

השר הקלפת יבמעשה עגל : שתהה

שונה בפיך הלכוח ע"ו : זכור חת

לאחרים : בין לפי' ראשון בין לפירוש אחרון : ד וכן הוא אומר ונתתי את עריכם חרבה וכו' מעובר ושב ' נמצח שחין כחן זכרון חדם דומים דהנהו הן בעיניך . הי נמי מדכתיב תלכו משמע שמזרום שיעשו : וכן הוא אומר דבעו זכרון : וכן והשימותי את מקרשיכם וכו' מן הבדודיות י דהיינו לו פחי שומע לי ישראל בדרכי יהלכו . דהתם נחי לשון בקשה יסודות הכיח שלא יהא לכם זכרון י והיינו בליטת הגנין י והם כדכתיב לו יהי כדברך : ב הא מה

וכן הוח חומר דקחמר : מכיח רחיה שחשמש הדבר לשני ענינים כמו הנהו דלעיל יוצריכי תרי קראי לפרש ושרי מן הגדודיות חיילות של עולי רגלים:

פרק א ונתחי גשמיכם בעתם ברביעיות י ברביעי בשכת או קודם: או אינו אלא בערבי שכתות . דהיינו חמישי וששי שהם למנו

בחוקותי תלכו י מלמד שהמקום מתאוה שיהו ישראל עמילים בתורה וכן הוא אומרלו עמי שומע לי ישראל בררכי יהלכו. כמעם אויביכם אכניע ועל צריהם אשיב ידי ז לו הקשבת למצותי ויהי כנהר שלומך וצרקתך כנלי הים יויהי כחול זרער וצאצאי

אשר עשה למרים . שתהא שונה בפיך הלכות נגעים : זכור את אשר עשה מעיד כמעותיו ולא יכרת ולא ישמר שמי מלפני י וכן הוא אומר לך עמלק . שההא שונה בפיך הלכות מי יתן והיה לבכם זה להם ליראה אותי ולשמור את כל מצותי כל מגילה י ח"כ כנון ושכנתם לבניך הימים למען יישב להם ולבניהם לעולם י מלמד שהמקום מתאוה שתקבע זמנים להיות קורה בתורה שיהו עמילים בתורה: 💆 אם בחוקותי תלכו יכול אלו המצות י בכל אלו הענינים י ומאלו נלמוד כשהוא אומר ואת מצותי תשמרו ועשיתם אותם הרי מצות אמורות י הא מה אני מקיים אם בחוקותי תלכו להיות עמילים בתורח י וכן הוא אומר אם לא תשמעו לי יכול אלו המצות י ובשהוא אומר ולא תעשו את כל המצות האלה הרי מצות אשורות י א"כ לשה נאמר אם לא תשמעו לי להיות עמילים בתורה: ג וכן הוא אומר זכור את יום השבת לקדשו יכול בלבך: כשהוא אומר שמור: הרי שמירת לב אמורת יהא מה אני מקיים זכור י שתהיה שונה בפיך יוכן הוא אומר זכור אל תשכח את אשר הקצפת את ה' אלהיך כמרבר י יכול בלבך י כשהיא אומר אל תשכח הרי שכיחת לכ אמורה י הא מה אני מקיים זכור שתהא שונה בפיך וכן הוא אומר זכור את אשר עשה ה'

אלהיך למרים י יכול בלבך כשהוא אומר השמר בנגע חצרעת לשמור מאד ולעשות הרי שכיחת לב אמורה הא מה אני מקיים זכור שתהיה שונה בפיך יוכן הוא אומר זכור את אשר עשה לך עמלק יכול בלבך כשהוא אומר לא תשכח הרי שכיחת לב אמורה הא מה אגי מקיים זכור שתהיה שונה בפיך: 🏲 וכן הוא אימר ונתתי את עריכם חרבה יכול מאדם כשהוא אומר והשימותי אני את הארץ הרי אדם אמור הא מה אני מקיים ונתתי עריכם חרכה מעובר ומשב : וכן הוא אומר והשימותי את מקדשיכם : יכול מן הקרבנות כשהוא אומר ולא אריח בריח ניחוחכם הרי קרבנות אמורים הא מה אני מקיים והשימותי את מקרשיכם מן הגדודיות: אם בחוקותי תלכו ואת מצותי תשמרו ועשיתם אותם הלמד לעשות לא חלמר שלא לעשות שהלמד שלא לעשות נוח לו שלא נברא: ברכן אונתתי נשמיכם בעחם : ברביעיות אתה אומר ברביעיות או אינו אלא בערבי שבתות אמרו אפילו שנים

כשני

וב'א פי שמחייב להיית שונה הלכות שבת והלכות ע"ו והלכות מנעים והלכות מגילה (וכן וב"א פ" שמחייב נהיית שונה הכנחת שבת והגבות עשי והצבות עניים והצבות מניים והצבות מניים והצבות מניים והצבות מניים והצבות מניים המוסי במיים והצבות לו משאר הלכות לכן פיי מחום למן ובריך ומוסים מכ"ל נואי ודעמי מה מש"ל עכ"ל הי"ר: ד' וכן הוא אומר לי"ל מיש"ל מכ"ל הי"ר: ד' וכן הוא אומר הי"ר מהי מחיר וכן נהשימותי את מקדשיכם ד"ת: ד' שלא לעשות והלמד שלא משות וחל אם לל נברא כ"ה בילקוע והוצא בייום מולד שם מ"א דברכות ובפ"א דשבת לששות נו א הא הי"ר מוסי בייום המוסי בייום הורות מוסי ול"ל משות הרוום כו"ל במחית בשחיים מוסי ומתבי גשורים מוסי ולאים ומוסי גשורים מוסי ולאים ומוסי בשחיים יוצאים ומוסי במחיר והפעולים יולאים ומוסי במחיר ומוסילים וולאים ומוסי

פרק א א פח מה חהי מקיים ומשני נשמכם בעמם בניעו פשבים בימי הורחם כד בשחרים בשחר ברביעות . פירוש בכל ומני רביעה ראשונה ושניה כפי הלורך יפה תוחר בויקרה רבה סי' ל"ם סי ש': או מינו שלם בערבי שכתות . כ' החות ממת לל"ע דמקיכה תיסק חדעתין

א וכן הוא אומר [מהלים פ"א] לו עמי וכ" [ואומר ישעיה מ"ה] לו הקשבת כו" וכ"ה טמנק גיב מנום טוכור בדווים נחגיבה די יח ומחמשם עמנן עבור נביות שמנום לובור אותם פעם אחת בשכה וא'כ די כשקורון אותו בפרשה בשבעו אך מו"ל קבשו וכירם בפני עלמה למעשה עמלך סמוך לעורים כדי לסמוך מעשה עמלה למששה המל וכרמב"ן בפ' כי תלא גני מעשה מרים מנה ג'כ מלום. הללי לוכור אותם וגני עמלק כ' מצום לספרש לבנינו שידשו לווכר ע"ש ובשל"ם כ' שמצום לוכור אותם בכל יום וכ'כ בכתבי האר"י:

כל אדם לשחרור י דמיחר אחר אי חודבן וימנא אחריתא תו לא פרקי ליהי וח"ח לריך לחיכתב כאלה . דאי לאו באלה הוה אחינא כולהו לשחרור כחו בנאולת עלחו : ב יכול חושכו וילא י יחשכנו מבית הנכרי בלא דחים ויגולנו מחנו: יכול יגלום עליו יטעה אותו ויעשהו כגולם להדניא

העבד מידו בדמים מועטים: ב או אינו מדבר אלא לנכרי שאינו חחת ידיך . שחין חתה יכול לגולו כלח שום דחים . דגול עכו"ם חינו גול כשהות הומר ויצה בשנת היובל וכהגוול כתרה [ב"ק קי"ג] קחתר דסבירה ליה לר׳ שמשן עכד עברי גופו קנו לנכרי י ונול נכרי חסור חבל אי לאו גופו קנוי לעכו"ם היה יכול לגולו ממנו י דהוי כהפקעת הלוחה בעלחה והשתה ממדרש רבי שמעון האי קרת ויצה בשנת היובל היינו מן העכו"ם י מכלל דבכל הגחולות סבירה ליה לשחרור וכן המרינן בקידושין [ט"ו :]: דן מה פסל מס עשית פסלתו הף מלבתו חם עשיתו כסלחה י מזכת היה שלכני עכו"ם שעומדת עליה וכותנין עליה הרון. וחמרינן [משנה ע"ו מ"ו: חבן שעשחה מתחלה לבימום כרי זו אסורה י ובימום הוא מושב לעכו"ם והויא אסורה תיד כתו עכו"ם עלמה. ואמריכן במם' ע"ז [וכמשכה כ"א :] בפרק רבי ישמעאל עכו"ם של ישראל אסורה מיד ונפיק ליה מארור האיש חשר יעשה ססל ומסכה ונו' תוענת ה' משעת עשייה היא תועבת ה' ולרבי עקיבה עכו"ם של נכרי הסורה מיד דיליף מפסילי אלהיהם משפסלו נעבה לו אלוה: לא תקומו לכם אלו המרקולים בעל גבי הדרכים שהיה מרגמת הבנים ומשום דדרך שבדיה להעמיד על הדרכים מקום שבני אדם הולכים שם: אלו החתנים שברחשי הגגות : שכל פדם חופה אותם : לכך אחר לא תקימר לכם: בארלכם אין אתם משתחוים על החבנים ומפרש במגילה וכ"ב:] לה חסרה חורה הלה רלפת הבנים

מחשב עם היורבים: שאינו עובד את כן הנכרי כדאמרינן בפרק א' דקדושין [מ']: ד בכסף הוא נמכר ונגאל ואינו נגאל בתבואה וכלים ובקדושין [מ'] מוקי לה שיש בהם פחות חשה פרוטה י וכ"ת חאי למיתרא . מה דתימא הואיל ומיקרבא הנאתייהו אימא נמכר ונגאל בהן קח"ל דלא . וטעמא

דנעים שה פרוטה להיות נגחל מן הנכרי משום דעבד עברי קנוי לנכרי למעשה ידיו וחיט יכול לבחול ממט חלח כדמים וכקידושין גרם לה כלשון אחר בכסף הוא נקנה ואינו נקנה בחבואה וכלים: ה נחכר לו במנה והשביח והיינו ואם עוד רבות בשנים שהשביה ונתרבה כספו: תנין שחין מחשב לו חלח מנה . כשעת קנין: ת"ל מכסף מקנתי וסיפיה דקרא יואם מעט נשאר בשנים י שנחכר בחחתים והכסיף ונחמעיו ככפו וחנין שיחשב לו כפי חה שהוא פכשיו ח"ל כפי שניו ישיב י ביפיה דקרה הוה י כך מפ' בפ"ה דקדושין : [כ' :] ובפ' המוכר את שדהו [ל' :] פרק מ כחלה לשחרור הם נגחל בקרובים יולח לחירות וכשחר כל חדם לשיעכוד י יפבוד להם מה שהיה לו לעבוד לוכרו יי והכי משמע ליה לר"י הגלילי מם לח ינחל בחלה חלח בחחר כדחתר התם [קדושין ט"ו :] ותנינן לעיל" וכגחל ביד כל חדם י וקחתר ויצא בשנת היובל . כלומר שיהא משועבד לגוחל עד היובל : ר עקיבח אומר גאולת קרובים לשעבוד ושאר כל אדם לשחרור . לאו מכאי חרא נפיק ליה ונקוט ליה בלישניה דרבי יוסי הגלילי אלא נסיק ליה מהאי קרא דלעיל או זודו יגחלט חו כן דודו ינחלט חו השינם ידו יכנאלי הרי כאן שלש גאולות גאולת קרובים : גאולת עלמו : גאולת כל אדם י והשתא כיון דנאתר תיעוטא כחם לח ינחל בהם שדיכהו להחי מישוטה השחר כל חדם הם לה יגחל בהם אלא בהרובים אז יהיה לשעבוד שנאמר ויצא בשנת היובל י שאם אתה חונר בקרובים לשחרורי כל יומח ויוחא אויל וחובין נפשיה - אבל בשאר

ואינו מחשב עם היורשים משנת המכרו לו עד שנת היובל אינו יוצא בשש והיח כסף במכרו במספר שנים כימי שכיר יהיה עמו בכסף הוא ננאל ואינו ננאל בחבואה ולא בכלים: הן ומנין שהוא יוצא בנרעון כסף ת"ל אם עוד רבות בשנים לפיהן ישיב נאולתו מכסף מקנתו י מנין אתח אומר נמכר לו ממנת מנה והשביח והרי הוא יפה ממאתים מאתים כסף מנין שאין מחשב אלא ממנה מנה ת"ל מכסף מקנתו ישיב י נמכר לו ממאתים מאתים כסף ואינו יפה אלא ממנה מנה מנין שאינו מחשב אלא ממנה מנה מני ת"ל כפי שניו ישיב את נאולתו : הן למדנו לנמכר לעכו"ם כשהוא ננאל ידו על העליונה י מנין לנמכר לישראל כשהוא ננאל ידו על העליונה ול העליונה אף שכיר אמור לישראל כשהוא נמכר ידו על העליונה: העליונה אף שכיר אמור לישראל כשהוא נמכר ידו על העליונה: העליונה "העליונה לו העליונה והוא אוכל הוא אוכל ומה שהוא שותה הוא שותה: הן לא שהוא אוכל הוא אוכל ומה שהוא שותה הוא עושה לו ת"ל ירדנו בפרך ייכול יכנם לביתו לידע מה הוא עושה לו ת"ל

לעיניך י אין אתה מצוח אלא לעיניך: מרק מו ואם לא ינאל באלה רבי יוסי הנלילי אומר באלה לשיחרור ובשאר כל אדם לשעבוד רבי עקיבא אומר באלה לשיעבוד ובשאר כל אדם לשחרור: ב ר"ש אימר מנין שנזל העכו"ם נזל ת"ל אחרי נמכר יכול מושכו ויצא ת"ל נאולה תהיה לו יכול ינלום עליו ת"ל וחשב עם קונהו ידקדק עמו: 🕽 או אינו מדבר אלא בעכו"ם שאינו תחת ידך וכי פה אתה יכול לעשות לו כשחוא אומר ויצא כשנת היובל הוא ובניו עמו הא בעכו"ם שתחת ידך הכתוב מדבר אם כן דברה הורה בעכו"ם שתחת ידך ' עאכ"ו כעכו"ם שאינו תחת ידך א"כ החסירה התורה על נוילו של עכו"ם קייו על גזילו של ישראל: כי לי בני ישראל עבדים עבדי הם אשר הוצאתי אותם מארץ מצרים על תנאי שלא ישתעבדו בהם " אני ה' אלהיכם מה ת"ל מלמר שכל חמשתעבר בהם לממן מעלין עליו כאילו משתעבר למעלן: 🗖 לא תעשו לכם אלילים י זה אחד מן השמות המגוגים שנהננה בהם עברים לשם מעשיה י ופסלומצבה י מה פסל אם עשית פסלתו אף מצבה אם עשיתה פסלתה י מה מצבח כבל תקימו אף פכל בבל תקיפו - לא תקיפו . אלו הפרקולים שעל נבי הדרכים י רשב"ג אומר אלו החמנים שבראשי הננות ואבן משכית לא תתנו

בארצכם אי אתם משתחוים על האבנים אכל אתם משתחוים על האבנים שבמקדש:

בארצכם להשתחות עליה

הגהוח מדריד

ברק מי א סובלה בגמדל קדושין ט"ו : וע"ש בגמדלו ותוס' ומפרשים וכשו"ם מסר"י כי רב בסי קידושין שם יכחן בקרבן חדרן וסובה גם בירושלמי שם סלכם ב': בחלה לדי היי הידושין שם יכחן בקרבן חדרן וסובה גם בירושלמי שם סלכם ב': בחלה היי כחן בחול היי כחן בחול מו דודו מו בן דוחו יגדלנו מו ספרים בחל היי כחן בירו מו בירו מו בירו מו בירו מו היי כחן בחול מו בקרובים הלחל היי כל חדר וילד בשת סיובל בקרובים חלח ביד כל חדרם וילד בשת סיובל המשת דגחולת קרובים למסרור וגחולת כל חדם מלח בקרובים וילד בקרובים הלח בשת בחובל משת דגבחולת קרובים לשפרור וגחולת כל חדם מחל בקרובים וילד בשת סיובל משת דגבחולת קרובים לשברו ומחל כל מדם לשדרו והם דקחמיר ר' מקדבל בשת כיובל כלומד בשת סיובל משת דגבחולת קרובים לשברו ומדי סביר שלו כל חדם חלח מלח מובל בקרובים וילד בשת כיובל משת בתלולת הקרובים לשבר היי של בלחם מחל משל בקרובים וילד ב"ל היי מובל בשת היי ב"ל ב"ל חיין שגיו ובש"ף שגו למקדם בחל ב"ל היי משל בלחם בחל משל מובל בקרובים וילד ב"ל היי ב"ל ב"ל היי" ב"ב "ל חיין שגיו ובש"ף שנו "לחב"ם ב"ל היו משל בלחם מה ב"ל ב"ל היו ב"ל החבובים בלחם מוב"ם ב"ל ב"ל היו ב"ל החבובים שויים מובל משובר למתל משבבר למתל משבבר למתל בשישו היו ב"ל החבובים שיית היו ב"ל החבובים שיית ב"ל הובל מובל מובל מיין ב"ל החבובים ביו של שלחם במובים בלחל היו משמת בשים כחם ב"ל ומבל ומבכם ב"ל בחלים ב"ל ב"ל הוב"ל ה"ל ב"ל ה"ל משבם לך בש"ף ב"ל הוב"ל ה"ל ב"ל ה"ל בשל מובים בלחל מיים בשיחו עב"ם ב"ח ב"ל הוב"ל מהיו לב"ל היו לשבה לחם במים בלחל מובים בלחל מובים לו מקיו לבים ב"ל מקום לו מבשו לכם וותלים ומכל ומבים לו מבים ל"ל מקום לו שברים לחב"ם ב"ל מתלום בל"ל מתלום בל"ל מתלום בל"ל מובים לה"ל מובים לו מתלום ב"ל מתלום ב"ל מתלום ב"ל מתלום ב"ל מתלום ב"ל מתלום ב"ל מתלום מוב"ל מתלום כ"ל ב"ל הול מובים לו מתלום ב"ל מתלום ב"ל

קחשין כ"ל וע" קרבן מדם בירושלמי דטור פ"ד כלכם ו": ך ואינו מחשב עם היובשים .

גמרא הירושין י"ו: והובל ברמב"ם ספ"ב מהלכות עבדים ובספ"ג עשין פ"ג: ואינו יולא
בנתרא הירושין י"ו: והובל ברמב"ם ספ"ב מהלכות עבדים ובספ"ג עשין פ"ג: ואינו יולא
בנתרא בללים שם דין ו"ו וסימ"ג שם: במספר שנים בכסף הוא (נמכר) ואינו [נמכר]
במים וא שהיפ לפינו וע"ש בירושלמי: ואינו ממכר בתבואה ולא בכלים יוהראב"ר ו"ל פ" דלפי
כמו שהיפ לפינו וע"ש בירושלמי: ואינו ממכר בתבואה ולא בכלים והחלב"ר ו"ל פ" דלפי
במים און נמר דגרסיון בכסף הוא נגאל ואינו נגאל בתבואה ולאינו גבי ישראל כה"ג הוה
המש"ל לים באפי סרי ויול דישראל בני מסיאם פרוטה ואינו בברי מחול כה"ג הוה
אמיל לים באפי סרי ויול דישראל בני מסיאם פרוטה ואינו ברי אחולה ואינו ברי החלם היוושין
שים דבר בקוב מיוו ויול דישראל בני מסיאם ברים מחוסים דהא אחריק החם פ"ץ
מחול וא"ב בני שראל במי און מה שלו בכסף אואת אומרת כרב שמחל על גרעונו אין גרעונו
מחול וא"ב גבי ישראל כמי אין יולא מתחת ידו בפחת משום פרוטה דכל פת משוה פרוטה
בנחאה כלים נפחת משום פרוטם לא שיכא הכל לג גני גואל עלמו הירושין דאוקיו אוקים
בבחאה כולים נפחת משום פרוטם לא שיכא הכל לג גני גואל עלמו הייושין דאוקיו אוקים
בסף לא תבואה וכיה לים שמאה בסף משכה בשם הירושלמי ששיכה בכשוב כסף וכל משרי במום בסף במות במום וכלים הפתיא ו"ל בכסף משכה בשם הירושלתי ששיכה בכסוב בלו ביו במול מום במום ביום בכסף וא נברשו בכסף מכל לתב מכחים בלום בסף ובול משרים בכסף וביו בכסף ובאל מום ברום בסף בלו בני הול בגרעון בכלף מיואל למב בתום לאו ברשו בלא הבריש ולא הדרקו שכ"ל מי"ת : "ה" ל גמתל קיוושין כ"י ופ"ש
ווחביו ל" וע"ש ובירושלתי ל"ק הקושין סלבה ב" וכובל ברמב"ם פ"ב מהלכות מברים
ווחביון ל" וע"ש ובירושלתי "ק הקושין סלבה ב" וכובל ברמב"ם פ"ב מהכוכת עלדים

ושבדך ומתחך משר יהיו לך ממת הגוים וגוי . (מתוך פירושו כרמה

שהיה כחן להמחבר ז"ל גירסה חחרת

כגירסת הכרייתא דפ"ק דסוטה [ג' :] והיא היתה גירסת הילקוט ומה שנרשם שם המרחה מקום לפ"ק

דסוטה לפי שלח מצחו זחת הגירסח

בת"כ לפי הגירכה בח"כ שלנו י הבל

בעל סילקוט נראה שהיתה גירסתו

בת"כ כנוי הברויתה דסוטה הנ"ל:

וכמקום שמתחיל בת"כ שלנו מנין

אתה אומר א' מכל משפחות האדמה

כו' . מתחיל בגירסה שלהם מכין

לחחד מן החומות שבח על הכנענית

וילדה הימנו בן שחתה רשמי לקנותו

בעבד ת"ל וגם מבני התושביי הגרים עמכם מהם תקנו יכול אף כועני

שבא על אחת מן האומות והוליד בן

שאתה רשאי לקנותו בעבד ת"ל

אשר הול דו בארלכם מן הכולדים

בארנכם וכו' כמ"ש המחבר בפירושו

בארלכם וע"ם זה הגהתי שלריך להיות

כאן ת"ל וגם מבני וכו' ועלה מפרש המחבר לעיל כהיב וכו' והוא קרוב

ללשון רש"י ו"ל בסוטה ובקדושין)

וסמיך ליה וגם מבני התושבים הגרים

עמכם וממשפחתם חשר עמכם חשר

הולידו בחרלכם משחר חומות שבחו

לגור בארץ ישראל ובא על הכנענית והוליד בן תוכל לקנות מבניני אע"ג

שאמו תן הכנענים אין בו משום לא

תחיה כל נשמה:יכול חף כנעני הכח

על חחת כו' ת"ל חשר הולידו

בארלכם : בְקידושין פרק האומר [כז :]

ובסוטה [ג':] קאמר מן הטלדים בארלכם כנענים שהיו גרים ויושבים בה : שאם אחד מן הכנענים בא על אחת מן האומות והוליד כן שאותו הבן בכלל לא תחיה כל נשמה הוא : והחם ילפינן מכאן דבאומות הלך אחר הזכר • והכא גרם ולא מן הכנענים שבארלכם : וניתא טפי :

ה שאין אדם מורים זכות בתו לבניו י
ובכתונות בפרק נערה [ח"ג י] דאין
המחין יורשין זכות האב לזכות במעשי
ידי הבת: ומנין למוחזק אחריו שהוא
להביא עדים וכן אחרינן בפ' עשרה
יוחסין [קדושין פ' .] סוקלין על
להביא שחסור וכן אחרינן בפ' עשרה
החזקות: [אין לך בקן אלא עבודה
החזקות: ["א"ן לך בקן אלא עבודה
בלבד י שחסור להכותו ולצערו ובמס'
בלבד שחסור להכותו ולצערו ובמס'
לבושה . אע"ג שאם הבהו וביישו
לעבדו פעור כדתנן בבא קמא [פ"ז:
ל"ן וכן נהרג עליו בתוך יום או
יומים: רודה אתה בבן חורין בפרך
אם הוא שכירו ונשתכר לעבודה

קשה : פרק ה או לעקר זה הנמכר לעכו"ם עלמה י ונקרחח עקר שלריך לעקרה ולשרש אחריה: ונמכר לעכו"ם לרבן ולכבד לפניה: בא ואמר לו הרי אני נמכר : שמאיים על קרוביו י ואליבא דמ"ד [קרושין ט"ו :] גמולת קרוכים לשחרור ואומר להם אם לא תתנו כדי דמיי אני אמכור חת עלמי ואתם לריכים לפדותי ואני אהיה בן חורין יכול יהו נזקקין לו כו' אל תניחנו שיטמע . בקדושין פרק א' [כ׳ :] ובערכין [ל׳] פ׳ המוכר גרם לה בלשון אחר: ת"ל א׳ מאחיו יפי׳ מיוחד בנחלה : 🛴 לרכות כל הנאולות : שיהא הקרוב קודם: כגון שדה אחוזה ובתי החלרים אבל מוכר בית בבתי ערי חומה ועבד הנמכר לישראל קא בעי בפ״א דקדושין לקרובים אם כם כגאלים

ב ח"ל אשר יהיו לך: על וולדות דריש כדאמר בתמורה [י"ז:] בפרק
אלו קדשים רק קדשיך [אלו תמורות תמורה כ"ה]: אשר יהיו לך אלו הולדות:
ובגמרא יליף מהאשה וילדיה שולדה כמוחה [מה אמה אין לה קדושין
דכתיב האשב וילדיה וגו"] ביבמות [כ"ג.] ובקדושין [ס"ח:]: ך (ת"ל וגם
מבני התושבים וגו") לעיל כתיב

את הכום חזה והוא אינו צריך: הצין לי את הכום והוא אינו צריך י עדור תחת הגפן עד שאבוא שכא תאמר לצורך עצמי אני עושה י והרי הדבר מסור ללב שנאמר ויראת מאלהיך הא כל דבר שהוא מסור ללב נאמר בו ויראת באלהיך: שמא תאמרו הואיל ואסרת לנו את כל אלו במה נשתמש ת"ל ועבדך ואמהך אשר יהיו לך מאת הגוים מה ה"ל מנין אהה אומר ישראל שבא על שפחתו וילדה ממנו בן מותר אתה לשעבדו עבד : ת"ל אשר יהיו לך מאת הגוים אשר סביבותיכם ולא מן הכנענים שבארץ י מהם תקנו בניהם וכנותיהם הם עצמו מנין ת"ל מהם תקנו עבד ואמה י הקיש עבד לאמה מה אין לה קידושים אף עבד אין לו קידושים: ד וגם מכני התושבים הנרים עמכם מהם תקנו בניהם ובנותיהם הן עצמם מנין ת"ל מהם תקנו י וממשפחתם אשר עמכם מה ת"ל י מנין אתה אומר אחר מכל משפחות האדמה שבא על אחת מן הכנענית וילדה בן מוחר אתה לכנותו עבד ת"ל וממשפחתם אשר עמכם י או אחר מן הכנענים שבא על אחת מכל משפחות הארצות וילדה ממנה בן מנתר אתה לקנותו עבד ת"ל אשר הולידו כארצכם ' וחיה לכם לאחוזהי הרי הם כאחוזה מה אחוזה נקנית בככף בשמר ובחזקה אף עבדים נקנים בככף בשמר ובחזקה: 🤚 והתנחלתם אוחם * איתם לכניכם ואין כנותיכם לבניכם * מלמד שאין אדם מיריש זכות בהו לבניו י ומנין לכל המוחזק אהריו בנו שהוא בנו ח"ל והתנחלתם אותם לבניכם אחריכם לרשת אחוזה י מה אחוזה אין לו חונייה : אף עבדים אין להם חונייה : ן לעולם בהם תעבודו אין לך כהם אלא עכורה בלכד י ובאחיכם כני ישראל איש באחיו אין לי אלא איש באיש י איש באשה אשה כאיש מנין ת"ל איש כאחיו מכל מקום י וכאחיכם כני-ישראל איש באחיו לא תרדה כו בפרך כו אין אתה רודה בפרך י רודה את בכן חורים בפרך:

פרק ח וכי תשיג יד נר ותושב עמך. מי נרם לזה שיעשיר דיבוקו עמך ומך אחיך עמך י מי נרם לזה שיעני

דיבוקך עמו ונמכר לנר זה נר צדקי תושב זה נר אוכל נבילות משפחת נרי זה העכו"ם משהוא אומר או לעקר להביא הנמכר לעכו"ם עצמה בא ואמר לו הרי אני נמכר יכול הזקק לו ת"ל אחרי נמכר הא אין אתה נזקק לו אלא משיככרי נאולה תהיה לו מידי אל תניחנו שיממע. מנין שאחיו מאביו קודם לאחיו מאמו ת"ל אחד מאחיו ינאל: ב דודו זה אחי אביו בן דודו זה בן אחי אביו או משאר בשרו ממשפחתוי מלמר שהקרוב קרוב קודם : ג או השינה ידו יד עצמו ונגאל אביו כן דודו זה בן אחי אביו ינאלנו נ"פ לרבות את כל הגאולות שיהו כסדר הזה: דוחשב עם קונהוי עמו הוא מחשב ביד כל אדם ימה ת"ל ינאלנו ינאלנו נ"פ לרבות את כל הגאולות שיהו כסדר הזה: דוחשב עם קונהוי עמו הוא מחשב ואינו

הגהות מהרי"ד

וסיא משאר האומות שלא נאמר אלא שבע אומות כלבד אבל שאר האומות הותרו עב"ו היסיקתא והיא נוסחא נכונה מאוד דשניהם להיתר ואעפי"כ דברי הרמב"ם לריכים ישוב .

וע' קרבן עדה בירושלמי ניטין פ' השולא הלכה ה' : הרי הם כאמוה כו' משכה וגמרא קידושין כ"ב : ורמב"ם רפ"ה מה עבדים : ה' ואין בניתיכם כו' גמרא כתובות מ'ג וע"ש הימושין כ"ב ובמום' ובפני יהוש ובסיש ובחידושי מהרא"ן מיים כנדכם בשו"מ, מוהרנ"ח ה"א ו" במום' ובקודושין ע"ז : ובתום' שם וע' ירושלמי ר"פ ד' דכתובות : ומנין לכל המוסוף אחריי בנו שהוא [בנו] מ"ל לבניכם אחריכם כ"ם בילקוע וכיל דהו"א כיון דכל מה קחשבינן ליה בינו שומו אול המוסו החוב בעילת אחר הבעל וליק הולכין בממון ואחר הרוב לה ליא מיד המוסוק והעבד היא מוסוק בגוף של עלמו כדאמרינן קידושין כ"ג . גיטין ל"ע : גדולים קני ממוסוק והעבד היא מוסוק בגוף של עלמו כדאמרינן קידושין כ"ג . גיטין ל"ע : גדולים קני ממוס הבכה מהימל לבניכם אחריכם העומדים לחריכם : אף עבדים אין לכם הונים . משכ בבל ממעא ד' כ"ו ולמל פושך ג' מות מד מחריב באום ומין בר הנקנה מיד ליד והוא על הודושין הלכה ג' : ל אשה באש [חשר בלשה אוערת כלן מסים ומי ליד הודושין הלכה ג' : ל אשה באש [חשר בלשה] מנון כ"ה בילקוע : רודה מתה בבן סירון י רמב"ם פ"א מה' עבדים דין ו' וממ"ב באשה למון קע"ד וע" גמרא ב"מ ע"ג מ"ג בדו בול ב"מ ב"ג מ"ג לחון קע"ד וע" גמרא ב"מ ע"ג מ"ג לאון קע"ד וע"ג ברל ב"מ ע"ג ו"ג" בירון ני" ו"

שינט גבן שיין - וחבים פים חהי עבדים דין ז' וסמיג נחוין קע"ד וע' גמרא ב"מ פ"ג :

פרק הא וממר לגר זה גר לדק וכו' - הובלם בגמרא קדושין כ' : ב"ק קי"ג : ב"מ

ע"א י מרכן ל' : בא ואמר לו הרים הולך להחכר יכול מוקק לו ח"ל אחרי

נמבר או אתם זקוק לו אלא עד שימכר כו' שימע ומנין שאחי כו' שלהי יגאלנו כ"ה

במקוע וכ' הו"ר ואפשר דאפילו למ"ד גאולת קרובים לשבוד סד"א שהקרובים מסויבים

לקנותו כעבד ומ"ח קשה הכתוב לעיל והיוקת בו שמסויב לסייעי ו"ל דכשנמכר לנכרי מחויבין

לתון לו כל דמי שריו משא"ה קודם להשפחת אב קרוים מספחה ב"א מאחי מאחי מאחי מחלי וקדום לחברו ומסתמא אחי מאבין קודם להצמחת אב קרוים מספחה ב"ל מו שאחי בשל בבדו הקום הקרוב

קדום כ"ה בילקוע והובא בגמרא קידושין כ"א וברמב"ם פ"ב מה' עבדים-דין ז' ובסמיג עשין

פ"ג : ג' ונגאל מכל אדם כ"ה בילקוע והובא ברמב"ם שם : לרבות כל הגאולות כר' גמרא

סכום ומיט לריך הלין לי אם סכום ואינו לריך עדור מחת סגפן הום עד אבא כי' שנאחר וראת מאלקיך כ"ם בילקוט ומן תיבם הא עד סיף הכרייתא לתוכו שם אחנם לני פרק וראת מאלקיך כ"ם בילקוט ומן תיבם הא עד סיף הכרייתא לתוכו שם אחנם לני פרק ל" ביריתא ב' איימנהו לפק תיבות וכן לעיל ס' קדושים פוף פרשה ב' וכיבא בפת'ג לאוין הפ"ד וברתב"ם כ"א מכ" עד סיים לחסר"א אבולעפיא פ' בסר ד' ס' : "ב ואסרת לני את כל [כדברים באלים] במה בשתמש כו' וולדה מתול בן [מבא] מיתר אתה לשתבדו ת"ל כי' סביבותיכם ולא מן כו' מוץ אל [משתם כו' וולדה מחנו בן [מבא] מהם תקנו כ"ה בילקוט : ישרא של של על שפסח כי' יולא אחרין אין אדם עושם בארכם מהם תקנו כ"ה בילקוט : ישרא של של על שפסח כי' יולא אחרין אין אדם עושם בכללנו פיע מושמש ונית ומסתמא שחרכה דמ רענן : וע' רי'ף רוא"ש פ"ב דיבחות ד' כ"ג בניאם וע' בדוב מ"ד מו" מבי המשת אחרים דמ תכנן : וע' רי'ף רוא"ש כ"ב דיבחות ד' כ"ג בכיאם וע' ביו"ד סי' רב"ו סעיף ס"ט ופוצאה ברייתא זו ברמב"ם רפ"ט מה' עבדים : בכיאה וע' בשרכ מהם בארך שהם בארך של הכנענים שלוכ מלח בל מני בל בכנענית שלחן במלח לי מון בקונה בבל על בעבר מהם להוא בארך ב"ל און בתולי לון מקום בלא על בעבר הוא מון בילארי לי מור בעל בעוק בעון בעבר מנין שלם כתבר וב' הוא לי און בתבר לון בתול בלון בען ביה לי דין כעני ת"ל מהם תקט ומחשפתם אשר מחלם במאל מון בעבר מוליו בל מור בבלי ביון אין לי אלא שמתר באחן כיה לי דין כעני ת"ל מהם מקט ומשפחתם אשר מחכם משתם אעפ"י באחר באחן בעלה בוחד בחוף בולדו לכן כ"ל כמש מכ"ד "ר רובריות להו דובריו אין וחבנים ע"מ: הקרוניו של של בבל בנבלה ובליו בלחיב במלה אמר מון בבלים הלידו בל בעבר הולדו לבון הפסיקתא הואם בלה בוחד מון מובים ביים להואות שלח מובר בלחים וולדה ממט בן שמשר אתה לקטמו עבד שכו אחד מום הכבים אלה מות במחום למתו הלבים אלה מו הכבים אלה מון הכנום בהתול של הכבים המר בל מום הלהו מום הלה אחנו הלהמו הלרב מום הכר הלה הובים הלה מום הלה מום הלה מום הלהו הלה מום בל מל הלהום הלהו הלב"ד המום הלהב בהלה להום הבולה מום בלים הלהו מום בל מום בל המום הלהו הלה בולה בלה הלהום הלה בולה מום בלהום הלהום הלה הלה הוב"ד בהתה להם בהלה הלה הוב"ד הבתה להם הלהום הלהם הלה בלה הלהום הלה הלה הבלה הלהם הלה הבה הלה הבתה להם הבלה הלה הבה הלה הבה הלה הבלה הלה הב"ד הלה הבלה הלה הב"ד הלהם הב"ד הבל

כשכיר שש שנים: ותנן [ב"מ ק"ו:] היה שכיר שבוע יצא ביום גובה כל היום וכל הלילה יצא בלילה גובה כל הלילה וכל היום: מה תושב בטוב לו לא תוננו: האי קרא כתיב גבי לא תסגיר עבד אל אדוניו: ובספרי דריש ליה על חושב: (מה רבו חייב במזוטתיו כו') פי' ה"ר הלל (מה הוא

רבו חייב במזוכוחיו י) אף אשתו ובניו רבו חייב במזונותיהם וכן בפ"ל דקדושין [כ"ב י] : ת"ל הוא ואשתו ובניו י כלומר הוקשו אשתו ובניו לו . דכתיב הכח הוח ובניו עמו . וכתיב התם וילאה אשתו עמו . מה הוא לא נכנם לרשות רבו אלא מדעת רבו אף אשתו וכו': ושב אל משפחתו" מפורש למעלה כיוצא בו

גבי ושבתם איש אל אחוותו: פרשתאן שלה יעתידנו בסימטה כו'י כאדם המוכר חפליו בסימטא וכשוק למוכרו בפרססיא אלא ימכרט בלנעה כדי שלה יתכייש: ת"ל

[ס"ח :] מיסרש׳ שסיר: ל כספך ולח כסף חחרים י ולח כסף נכרי . כדי ולח כסף ולח כסף ולח כסף ולח כסף ולח כספך ולח כסף ולי :] מלוה ישרחל מעוחיו של נכרי מדעת נכרי : חו כספך ולח כסף מעשר וחפילו למ"ד [קידושין כ"ד:] מעשר ממון הדיוט ה ח מ"מ ס"ד כספך המיוחד לך הנאכל בכל מקום לאפוקי כסף מעשר שאינו נאכל

אלא בירושלים: לרבות כסף מעשר . אסילו למ"ד מעשר ממון נכוה הוא

מ"ת הנאה שלו הוא: פרק ז ת"ל ענד כלומר נקרת עכד בתקומות מרובים על כן יש עליו לנהוג חת עלמו כעבד לקרות אותך הדוני אבל אתה לא תקראנו עבד אלא תאמר לו אחי ועשה מלחכה זו: ב שלח ישול עליך בלנטייח : אלונטית להסתפג כה: מה שכיר ביומו תתן שכרו . אף זה בשישלים עבודתו ביומו תחן הענקה שלו ב"ח שחם מכר עלמו ולח שלם לו דמיו עד שהתחיל לעבדו בכל יום עובר עליו י ויש מפרשים שחינו עוכד עד לחחר שם מפני שהוח חללו

בהם יין : ויין אין לו אם ישלו חייב ליתן לו: ג וחי אחיך עסך זו דרש כן פטורי שנים שהיו הולכים כסדבר ואין ביר אחד אלא קיתון של מים אם שותהו אחד מניע ליישוב ואם שותים אותו שנים שניהם מתים : דרש כן פמירי ישתו שתיהם וימותו שנאמר וחי אחיך עמך י אמר לו רבי עקיכא וחי אחיך עמך חייך קודמים לחיי חבירך : כספך : ולא כסף אחרים : ואכלך : ולא אוכל אחרים י או כספך ולא כסף מעשר י ואכלך ולא אוכל בהמהי כשהוא אומר נשך כסף לרבות כסף מעשר ' נשך אוכל לרבות אוכל בהמה יובמרבית לא תתן אכלך אני ה' מכאן אמרו כל המקבל עליו עול ריכית מקבל עול שמים וכל חפורק ממנו עול ריבית פורק ממנו עול שמים ' אני ח' אלהיכם אשר הוצאתי אתכם י על תניי כך הוצאתי אתכם מארץ מצרים על תניי שתקבלו את מצות ריכית שכל חמודה במצות ריכית מודה

ביציאת מצרים: וכל הכופר במצות ריכית כאילו כופר ביציאת מצרים: 🥇 לתת לכם את ארץ כנען להיות לכם לאלחים: מיכן אמרו כל ב"י היושב בא"י מקבל עליו עול מלכות שמים יוכל היוצא לחוצה לארץ כאילו עובד עכו"ם וכן בדוד הוא אומר ארורים הם לפני ה' כי נרשוני היום מהמתפח בגחלת ה' לאמור לך עבוד אלהים אחרים י וכי עלת על דעתינו שדוד המלך עובד עכוים

אלא שהיה דורש ואיםר כל היושב בארץ ישראל מקבל עליו מלכות שמים י וכל היוצא חוצה לארץ כאילו עובד עכו"ם: ברק ז מנין שאין אדם רשאי למכור עצמו ולהניח באפונדתו וליקח לו בהמה וליקח לו כלים וליקח לו בית אא"כ העני ת"ל וכי ימוד ונסכר הא אינו נמכר אא"כ העני יומנין כשיהא נמכר אינו נמכר אלא לךי ת"ל ונמכר לך ומנין כשיהיו כ"ד מוכרים אותו לא יתו מוכרים אותו אלא לך ת"ל כי ימכר לך אחיך שתנהוג בו באחוה יכול אף הוא ינהוג בעצמו באחוה · ת"ל עבד יכול אף את תתנהג בו כעבד ת"ל אחיך חוא הא כיצד את נוהג בו באחיה והוא נוהג בעצמו בעבדות: 🗅 לא תעבוד בו עבודת עבר שלא ישול אחריך בלנטיא ולא ישול לפניך כלים בסרחץ י דבר אחר לא תעבוד בו עכודת עבד בו אין אחה עובד עבודת עבד י אבל עובר אתה בבן חורים עבודת עבר : בשכיר - מה שכיר ביומו תתן שכרו : אף זה ביומו תתן שכרו : כתושב : מה תושב במוב לו לא תונגו · אף זה במוב לו לא תונגו · יהיה עסך י עסך במאכל עסך במשתה עסך בכסות נקייה שלא תהא אוכל פת נקייה והוא אוכל פת קיבר אתה שותה יין ישן והוא שותה יין חרש אתה ישן על מוכין י והוא ישן על התבן י יעבוד עמך י שלא תמסור לו אומנתו לאחר שאם חיה בלן לרבים ספר לרבים נחתום לרבים לא יעשה רבי יוםי אומר אם היתה אומנותו לפנים מיכן יעשה אבל רבו לא ילמדנו בתחילה י אבל אמרו חכמים מספר לו את שערו ומככם לו את כסותו ואופה לו את עיסתו י ויצא מעמך י שלא תחיה אתה בכפר והוא בכרך: אתה ככרך והוא בכפר. הוא ובניו עמו. מה רבו חייב-במוונותיו. אף רבו חייב במזונות אשתו ובניו. יכול אפילו נשא אשה שלא סדעת רבו ת"ל הוא ואשתו ובניו" מה הוא סדעת רבו אף אשתו ובניו מדעת רבו: 🏲 ושב אל משפחת ואל אחוזת אכותיו ישוב" אמר רבי אליעזר כרבי יעקב במי הוא מרבר אי כנרצע הרי אמור אי במוכר עצמו הרי אמור הא איגו מרבר אלא בנמכר שנח או שתים לפני חיובל שיחא היובל מוציאו י דבר אחר ושב אל משפחתו ואל אחוזת אבותיו ישוב למה שהוחוקה משפחתו הוא שב דברי ר"מ'ר' יהודה אומר אל אחוזת משפחתו הוא שב ואינו שב לשררה שחיה בה' וכן הוא אומר בגולה ישוב לְרבות את הרוצח:

ברשתא וכי עבדי הםי שמרי קדם עליהם ראשון אשר הוצאתי אותם מארץ מצרים על תנאי שלא ימכר ממכר תעבר: דבר אחר לא ימכרו ממכרת עכד שלא יעמידנו בסיממא ויעמידם על אבן המקח: 🗖 לא תרדה בו בפרך י שלא תאמר לו החס

בתחלה כדלעיל רש פרק ב': שלח [ימסור] אומנעו לאחר י כ"ה בילקוט וכ' סו"ר יש גורסין שלח יעשה חומנתו לחסר וכ"ה בק"ח פי שהעבד ח"ל לעשות מלחכה לחחרים חף שדבו פשוט שהיא מדרש שלא ימסור אומכתו לאחר שאם עד הנה היה העבר מתנדכם מאיזם אומכת וכעת אינו צרוך לפרנסה כי רבי חייב במוונותיו אסור לרבו למסור אומנית העבר לאחר כי וכפת חינו לרוך לפרכסה כי רבי חייב במונותיו אסור לרבו למסור אומנית העבד לאחר כי בעת שילא ממנו יחוור לאומנתו א"כ שאין מיסרין לאחר אומנית שלו אסיר לאומנת הפירו: מה [סיא] רבו חייב כחונותני אף [בייו] רבו חייב בשונתן כ"ה כד"מ והוא אינן גורס אשתו ראשתו נקא מקרא אמרינא דפ' יושבטים ויללה אשתו משו בי ודלא והוא אינן גורס אחתו ראשתו נקא מקרא אמרינא דפ' יושבטים ויללה אשת שבעת יליאטו והוא אינן אות מהיה אתם בכפר וילא מצחן משמע שלפונס יסיה עמון ד שעת רבו י מ" שהיה לי קורס שלמכר אשה וכנס יידע רבו מהם עיין פ"ק דקוושין: ך ע' גמרא קייושין ט"ו ולעיל סוף פרק ב' ומה שהבאתי שם והובא ברמב"ם פ"ב מה' עבדים דין ב': דבר אחד וכו' פ" אין הדושין כ"א יושב המות לבי והומד או הובא בי והובא ביו מהירום ולבסיקתא ווערמי לרבות את הרובי ובסיקתא ווערמי לרבות את הלאם הואם ברובי ובסיקתא ווערמי לרבות את הרובי ובסיקתא ווערמי לרבות את הלאם בר ברבי וחוף פרק ה" ב' וסף פרק ה" ב' וסף פרק ה" ב' בלק מכרו ממכרת פבר כ"ה בלקוט וב"ת: שלים ולאתי אותם מארן מלרום של מכרו ממכרת פבר כ"ה עבדים דין ס' ובסמ"ג לאוין סי" קע"ם וליל על אבן [הלקח]: ב לא תאמר לי הוב לא המה מם מכום

ריש שער מ"ו : ווין אין לו [הא] אם יש לו כ"ה בילקוט וכד"ם : ג וחי אסיך כר' ישעו

מן הלוים מה ת"ל שיכול לוי מישראל ינאל כסדר הזה שהרי חורע

כח ישראל בשלו י אבל מלוי לא ינאל י ת"ל ואשר ינאל מן הלוים י

אף לוי מלוי נואל: ז מן הלוים י ולא כל חלוים י פרם לבן לוי

נתין ולכן לוי ממור ' ויצאת ממכר יכול בעבדים ובשמרות

ובממלמלים ת"ל בית ועיר ואחוזה וא"כ מה ת"ל ממכר : ממכרו יוצא ביובל ואין הקדשו יצא ביובל אלא בפריון : ה כי בתי ערי הלוים

היא אהוותם מה ת"ל מנין אתה אומר ישראל שירש את אבי אמו לוי

יכול ינאל כסדר הזה ת"ל ואשר ינאל מן הלוים אי אשר יגאל מן הלוים

יכול לוי שירש את אבי אמו ישראל ינאל כסדר הזה י ת"ל כי בתיערי

הלוים י עד שיהא לוי י ובערי הלוים י דברי ר' י וחכ"א אין דברים

אמורים אלא בערי חלוים : כי בתי ערי הלוים היא אהוזתם בתוך

כני ישראל ' להניד מה נרם: 🗅 מנין שאין עושים שדה מנרש

ולא מגרש שדה ולא מגרש עיר ולא עיר מגרש ת״ל ושדה מגרש

עריהם אר"א כד"א בערי הלוים אבל בערי ישראל עושים שדה מנרש

ולא מנרש שדה י מנרש עיר ולא עיר מגרשי כדי שלא יחריבו את

ערי ישראל ' לא ימכר ' לא ימכר מכר גיובר ' או לא ימכר מכר

עולם ת"ל כי אחוזת עולם הוא להם י הא מה אני מקיים לא

ימכר מכר גיזבר ' בי אחוות עולם הוא להם להגיד מה גרם:

ברשתא ה כי ימוך אחיך וממה ידו עמך אל תניחנו שירד

במקומו אחד תופש בו ומעמירו 'נפל לארץ חמשה אין מעמירים

אותו י ומנין אם החזקת אפילו ארבעה וחמשה פעמים

חזור והחזק ת"ל והחזקת בו' יכול אפילו אתה מפסידו לתרבות

רעה ת"ל עמך : נר י זה נר צדק י תושב זה נר אוכל נבילות וחי עמך י חייך קורמים לחייו : ב אל תקח מאתו נשך ותרבית י

ממנו אי אתה לוקח אכל את נעשה לו ערב • איזהו נשך ואיזהו

תרבית ' איזהו נשב י המלוה סלע בה' דינרים סאתים חטים בנ'

מפני שהוא נשך : איזהו תרבית : המרבח בפירות : כיצד לקח

היטינו חיטים מדינר זהב לכור י וכן חשער ' עמדו חיטים בשלשים

דינרים ' אומר לו תן לי חימיי שאני מוכרם ולוקח אני לו בהן יין

אמר לו והרי חיטיך עשויות עלי בשלשים דינרים והרי לך אצלי

הא למה זה דומה למשוי על נכי החמור עודנו

לא ימכרו מאי ימכר : משמע נמי הא דלא ימכר על ידי גובר : פרשתא ה יכול את מססיד לתרבות רעה : כלומר יכול אפיט עובר עבירה שהוא נפסד מדרך החיים : פי אחר יכול

אפילו מטה ידו בשביל עבירות ונות וקוביה תהה מצוה להחזיק בו - ס"ל

כדותה לך: ב חבל חתה עושה לו ערב י חם העכו"ם חלוה ישראל לישראל ברבית יכול להיות ערב בחבירו לנכרי שחם לא ישלם לו הלוה ישלם לו הערב הקרן והרכית : אע"ג שחוור וגובה מישרחל חבירו וח"ת כיון שחחריות המלוה על הערב חתחי לח יהיה אסור דהוי כאילו ישראל חבירו תלוה לו ברבית : ומוכח בתוספתה [דכ"מ פ"ה] ובירושלתי דהיכה שחחריות התלוה על ישראל אסור תשום רבית בין בשליחות בין בערכות דתניא ישראל שמינה חוחו נכרי חסטרופם תוחר ללווח לו ממכו בריבית יום הכלל באחריות ישראל אסור באחריות גכרי מותר י תרין דהכא מיירי כגון שקבל עליו נכרי לדון בדיני ישראל כדמם׳ כם׳ איוהו כשך [כ"ח פ"ח :] ולח ילד בתר ערבה תחלה אלה בתר הלוהי א"כ בשעת הלואה אין הערב באחריותי אלא כשיהיה לו חוב על הלוהי אם לא כמצא ליקה תמנו נעשה כמו שאומר לוה לערב כאוחה שעה פרע לו חוב מה שאני חייב לו ותחוור ותפרע ממני שוה מותר י וח"ת וחם מינהו נכרי אפוטרופם כילד מותר ללות ממנו והלא אין שליחות לעכו"ם בין לקולה כין לחומרה וי"ל דהוי שלוחו של ישרחל הלוה לילך לנכרי ללוות ממכו ברבית או ליקה ממשותיו של נכרי ולהלוות ממנו אבל בדבר זה יש להכריע חם מותר לישרחל המלוה לנכרי ליקח הקרן והרבית מיד ישרחל חבירו שהוח ערב לנכרי ואם לאו יוש מכריעים להיתר.כי עיקר השיעבוד הוא בלוה שהוא נכרי אם זה ישראל הערב היה אומר לחבירו תלוה לו לנכרי וחני חשלם לך רבית כשכילו שחכי רוצה לעזור לו

אחאי לא יהא חותר והוי כמו שאומר לחבירו [ב"ח ס"ט:] הילך ארבעה וווי ואוזפי ליה לפלניא וכ"ש אם יוציא הערב מן הנכרי הרבית ויתן לחבירו שאין כאן משל ערב כלום ומותרי ועוד גם כאן אחרינן: ישראל כי דיניה דאויל אחר משל ערב כלום ומותרי ועוד גם כאן אחרינן: ישראל כי דיניה דאויל אחר הלוה יועיקר שעבודיה בלוה ואם לא יוכל ליפרע משל ככרי אז הוא חוזר על ישראל ופורע לו כל המלוה של נכרי או שמא כיון שלא קבל הנכרי לדון על ישראל ואפילו קבל אינו מושש: דאשר פיהם דבר שוא הוא' ומיד יודע הוא ישראל המלוה: שאם ישאל לנכרי חובו ידחהו ויאמר לו לך אלל הערב כדיניהם י ומחחלה איני מלוה לו לנכרי אלא על דעת להפרע מן הערב ישראל חבירו: ומעתה כאילו ישראל הערב לוה ברבית מישראל הערב ושראל הבירו: ומעתה כאילו ישראל הערב לוה ברבית מישראל הבירו או שמא יש לדחות גם סברא זוי דלאו כל כמיניה דמלוה להיות הערב לא כך הוא דינאי אלא תלך אחר הלוה יכי כל זמן שתמלא משלוי הערב לאך דין עלי י אכל כשלא תמלא משלו אז יש שעבוד עלי לפרוע חובך מחייב לך: ומעתה גם בדעת המלוה לילך אחר הלוה תחלה ומותר: והדעת מרינה דאינו על ידי הלואה אלא ע"י מקח וממכר: וכו' האי חרבים מ"א מדבריהם דאינו על ידי הלואה אלא ע"י מקח וממכר: וכם' איוהו נשך מ"א מידי הלואה אלא ע"י מקח וממכר: וכם' איוהו נשך מ"א מ"א

למיסתר קייתי : הם הם גדולים או קטנים - ומשני סד"א אדהכי והכי אי מודכני ליחלטו קמ"ל : ך ת"ל מן הלוים אף לוי מלוי גואל - סי' גואל מיד וגואל לשולם : בשדה אחוה ובבתי ערי חומה וכראה דקאמר על זה שאם הקדיש כן לוי שדה אחוה וגאלו אחר מיד הגובר ולא גאלה כן לוי

מידו וכח יובל שחינה חלוטה לכהנים אלה חוזרת לו בחנם ביובל. מאחר דתייתי חד קרא לכולהו • דגאולת עולם חהיה ' וישראל כי האי גוונא יולחה לו בחנם בנתי החלרים כמו שכתבנו למעלה [ברויתה ג'] אליבה דרב הונח [ערכין ל"ג ·] : † מן הלוים ולח כל הלוים · פרש לבן לוי נתין · שכולד מן הנחינה ונפסל - ודרים ממן ולא כחיב ואשר יגאלו הלוים: ח"ל כית ועיר ואחווה י חלתא מיעוטי למעוטי עכדים וקרקעות ומטלטלין: ועד כחן דכר הכחוב על סדר העליון י גאולת עולם תהיה ללוים ואשר יגאל מז הלוים י ולא בדיני ישראל . ותכאן ואילך ענין אחר : וילא ממכר בית ממכרו יולא כיוכל ולא הקדשו וכו׳ . וכמדות דר׳ אליעור כנו של ר' יוסי הגלילי [סי׳ י"ה] קרי לזה סדור שנחלק: דן וחכ"ה חין הדברים הללו אמורים אלא בערי הלוים י ואפילו הוא ישראל שירש מאבי אמו י כַרמפרש בערכין [ל"ג :] וכן אם הוא לוי נתין . כיון שהוא מערי הלוים דמחי שנח: להגיד מה גרם כלומר לכך סרבה להם הקב"ה כמה גאולותי שמתחלה בחר כהם ורוצה שתתקיים חחוותם לעולם: בו ומנין שחין עושין שדה מגרש שדה שרחוק מן העיר לא יעשבו מגרש מקום סכוי שאין לו להיות אלה מקיר העיר וחוצה חלף החה סביב והות מקום פנוי לנוי העיר: ה"ר אליעזר בד"ה בערי הלוים אבל בערי ישראל עושין שדה מגרש ולה מגרש שדה י מגרש עיר ולא שיר מגרש כדי שלא יחריבו את ערי ישראל · פרי ולא ילפוכן מלוים לישראל אלא היכא שיש נוי בדבר · בערי ישראל לא חיישיכן לשדות · ואחר הנוי אולינן בחר יישוב הארץ

ולא חיישינן גם לנוו ת'ל ושדה תירש עריהם לא ימכר . ומפי בנמרא ת"ל מיל א ימכר מאי לא ימכר י אילימא לא ימכר כלל י והא כתיב גאולת שולם ההיה ללויים י אלא מאי לא ימכר לא ישתנה יכמו [מלכים א כ"א] החתכר לעשות הרע : לא ימכר מכר גיזבר י או לא ימכר מכר עולם ית"ל החתכר לעשות הרע : לא ימכר מכר גיזבר י או לא ימכר מכר עולם ית"ל כי אמוח היא להם י הא מה אני מקיים לא ימכר מכר גיזבר שאם הקדשה בן לוי לא ימכרנה הגובר לאחר לומר שאם לא גאלה לו עד החבל תלא לכהנים ביובל י אלא לעולם מלי לגאלה בן לוי לא ימכרנה ביובל יאלא לעולם מלי לגאלה בן לוי. א"ל נהי דהמקדים חוזרת לו בדמים י שלא יאמרו הקדש יולא בלא פדיון כדאמרי המכן ל"ג :] גבי בתי מלרים אכל אם מכרה הגיובר לאחר יולאה ממנו ביובל בחכם י וה הדיון כשדה ומגרש ועיר יוש מפרשים לא ימכרנה גובר ביובל לאחר. אלא מעמוד ביד הקדש עד שיסדנה בין לפני יובל בין לאחר יובלי הפינו שני בה ללו שלא תזלול אחיותו במכירתו מזה לזה י או לא ימכר מכר עולם י לענין שתחזור ביובל או שיכול לפדותה בדמים אבל ימכר מכר עולם י לענין שתחזור ביובל או שיכול לפדותה בדמים אבל ימכר מכר עולם י לענין שתחזור ביובל או שיכול לפדותה בדמים אבל מיורו בהקדש ובחכי ת בובר תלמוד לומר כי אחוזת עולם וגו" כלומר דדבר זה תהחם נפקא . הא מה אני מקיים לא ימכר כו' יולם תאמר וכא מפתחתי לא ימכר ללא ימכרה יוש לומר אם כן לימא וגר י

הגהות מהרי"ד

פעמים חור ובסמק (שנאמר) והמוקת בו כ"ם בילקוט וע" קרבן אהרן וגבול בנימין חלק ב"
דרוש ל"ח וע" גמרח בכא מליעל ע"א: וחי (אחיך) עמך חייך קודמים כ"ם בילקוט וכ"ם
בגמרא בכא פליעל ד" ס"ב: ב" אכל אתם נעשה לו ערב י בריימת בכבל מליעל ע"א
נעש"ם בגמרא והוכל ברמב"ם פ"ה מכ" מלים ולוה דין ה" וסמ"ג לאוין קל"ג וטוש"ע י"ד
ס"א קנג מים ושך וכ" מפני שהוא (נישך) כ"א מטים (בדינר) והב (הכור) כ"ו וליקף אני
ב"הם יין כ"ה בילקוט וכ"ה במשכה ב"מ ר"ב איום וש"א בגמרא ומפרשים וע" ירושלמי
פ"ו דדמאי (בדטום אמשטרדם הוא ריש דף י"ון ישראל שהיה מוכר זימים בששים לוג טפילים
אחר לו (בהן" תגם לי ואמי נותן לך ששים לוג מתוקנים מותר עכ"ל וא"ב אפשר ערכית
בלא נשך ועל מה שכתבתי שם על הגמרא ריש פ"ה דבבא מליעל חו" ב" אדולי מרושה

ק' כ"ו ורמב"ם פ"ד מה" ערכק וחרמין דין כ"א וחמ"ג עשין קנ"ה: "ל לוו מלוו כו"י ערכין ליג : ורמב"ם שם וסמ"ג שם : הן וסכמים אומרים שם במשכה וגמרא יוכ' הראב"ד ו"ל כהן דמריבין לדעת סכמים אפי" בן וסכמים אומרים ישם במשכה וגמרא לו בלה בן לי בקול ומחור ידיך תמים וברמב"ם פי"ג מה" שמנה ויובל יש מור ידיך תמים וברמב"ם פי"ג מה" שמנה שובן ש"ד מי כסכמים ב"ל שדה מגרש ולא מגרש שדה יודע וברכת הובם ובש"ן מ"א ס" קל"ה פ"ק ידי ושו"ח יודע וברכת הובם ובש"ן מ"א ס" קל"ה פ"ק ידי ושו"ח יו אלי "סו ל"ה : מ"ל פ" מדכו ב" מחות עולם היא (להם כ"ל וכ" ה"ל פ" מודכשיב כי אסות עולם היא לכם להם ב"ל וכ" מ"ל פ" ושוכם על כל פים דמכרים: ב"ל מי" ושה או או אומר מכלים שירו למה (המוד) כל תיפש בו [המוד] כל תיפש ב"ן והשמוד ומהן ממוד (מגביהין) אותו ומגין סמוקם ד" וה"

ולקרות עליהן: ב אחר שנתת לו כח יפה שבבתי ערי חותה: שגואל מיד: ובכח יסה שבשדות י שיצה ביובל ובגרעון כסף: יכול לה יצה ביובל י מילתה החריתה היה שהרי ודהי המרי׳ דיוצה ביובל . שלה כדהמרינן בפרם אחרון דערכין, ופריך התם [ל"ו :] תאי קאמר י א"ר כונא לא נצרכם

אלא למקדיש בית־בכתי החלרים וגאלו אחר מיד הקדש : ופגע כו יוכל בשכייה : לחחי חדתית לה : חי לבתי ערי חותה איחלט ליה ללוחת י ואי לשדה מחוזה לכהנים נפיקי להכי מילטריך וכיובל ילח ולרכי מושעים דלית ליה החי סברת דורשו בענין אחרי דקאמר וביובל יצם למה לי ה"ר פפח לה כלרכה הלה למוכר בית בבתי החלרים ופגע בו יוכל בשנה שניה : למאי מדמית ליה : אי לבתי ערי חותה איחלט ליה ללוקח ואי לשדה אחווה השלחה בעי . להכי איצטריך וביוכל יצא . דסלקא ליה שנת יוכל לשתי שנים י תיהו נרחה שנותן פדיון של חותה שנת יוכל : חך קשה היכן מציכו יוצאה ביובל בדמים לכך נרחה שיוצחה כלח דמים י והוי כתי דותיה דתילתה דרב הוכה שיולהה מיד אותו שגאלה מיד הגיובר : ויולא חנם ביובל קחתר יור׳ חושעים פליג ואתר דמהקדש לא נפקא ביובל בחנם וה"ה ממי שנאלה מיד הקדש : אבל הכח שחין כחן יד הקדש חודה חפילו רכי אושעיה דנפקה בחנם מיד חכירו ביוכל י ורב הוכח דלעיל מודה כמי כדר׳ אושציא : ומ"מ כיון דאשתופיכן דאית להו כח יפה יתירה מה שחין כן לא בבתי ערי חומה ולא כשדות נשמע מינה נמי" מה דינן בשנה שניים בלח יובל שיכול לגמלה י מע"ג שחין יפוי כח כיולח בו לח בכתי ערי חומה ולא בשדות . דבבתי ערי חומה הבית כחלט לחחר שנה י ובשדה חין גוחלה גוחלה בפחות משתי שנים מכל בבתי החלרים גואלה אפילו בשנה השנייה: ך לפי שנאחר שנים חקנה מאת עמיתך - שאין לו לגאול שדם אחוזה פחות משתי שנים יכול אף הלוים כן וכו': ה מתוך שנאתר ואם לא יגאל עד מלאת לו וכו׳ יכול אף הלוים כן : וְכָּפוף ערכין [ל"ג :] פריך בתי חומה ללוים מי אית להו י והתנא ערים הללו חין עוזין עיירות קטנות ולא כרכין גדולים אלא עיירות בינונית י פי ערים הללו ערי מקלע . לא עיירים שחין כהן שוק ולח ימלחו מזונום לרולח ולח כרכין שלח ירגיל גוחל הדם לכח שם ויהרוג את הרולח " מ"מ כיון שחמר חין עושין מכלל שמתחלה אין להם חומה ומסיק שנפלו להן הן ומגרשיהן " וסריך והלח למיסתר

נראה דאכתי רבלי לא הוכיר שום דבר משנה שהיה לנו לומר שמוסיף עוד שני ימים פליה י ואין לומר דקאי אתנא קמא י שהרי לקמן מיירי רבי כשנה כמה היא: ב ולא שנה לאחרון. דעד מלאת לו אלוקח ראשון קאמר . ובערכין קאמר רבי אליעזר הכית חלוט ללוקח ראשון ופודהו חלוקה

פחות משני ימים: ג ואם לא ינאל עד מלאת לו שנה תמימה מה ת"ל מנין אתה אומר מכרה לראשון ועמד ראשון ומכרה לשני ואיני יודע אם שנה לראשון אם שנה לשני כשהוא אומר עד מלאות לו שנה הוי שנה לראשון ולא שנה לאחרון: 🏲 תמימה שם"ה ימים כמנין ימות החמה הכרי רבי ' והכ"א שנה תמימה י"ב חודש מיום ליום לפיכך אם נתעברה חשנה נתעברה לו: 🎵 וקם הבית אין לי אלא הבית ' מנין בתי בדים בורות ושיחים ומערות והמרחצאות והשובכות והמגדלות ת״ל אשר בעיר יכול שאני מרבה את השדות ת"ל כית מה בית מיוחד בית דירה יצאו שדות שאינן בית דירה דברי רבי יהודה : [ר' מאיר אומר וקם הבית אין לי אלא כית מנין לרבות כתי בדים וכורות שיחין ומערות ומרחצאות והשובכות והמנדלות והשרות ת"ל אשר בעיר: 7 אשר לו חומה פרש לבית הכנוי בחומה רברי רבי יהודה . ר"ש אומר כותל החיצון היא הומתן ' רבי אלעור בר' יוסי אומר אשר לו חוםה אעים שאין לו עכשיו והיה לו לפנים סיכן: 🎵 לצסיתות לחולמנית * ד"א לצמיתות לרבות את הנותן מתנה בראשונה היח נממן יום ייב חורש שתחא חלומה לו יהתקין הילל הזקן שיהא חולש את מעותיו בלישכה וחיה שובר את הדלת ונכנס איםתי שירצה חלז יבא וימול מעותיו: לקונה אותו י יכול לו לבדו ת"ל לדורותיו י אי לדורותיו יכול לדורותיו ולא לו ת"ל לסונה אותו הא עד שיאפרו שני כתובים ואם לאו לא שמענו: לצפיתות לקונה אותו לדורותיו לא יצא ביובל יצא הקדש שאין לו דורות:

מרק ן אשר אין להם חומה סביב מה תיל ובתי תחצרים אלא שאעים שיש להם רואים אותם כאילו שאין להם י וכמה הם בתים שנים החצרים שנים שתי חצירות של שני שני בתים ' היו שלש של שני שני בתים חרי אלו כבתי ערי חומה : אשר אין להם חומת סביב על שדה הארץ יחשבי הרי הן כשדת הארץ: מה שדת תארץ ביובל יצא ובנרעון כסף אף זה כן י אי מה שדה הארין אינו מותר לנאול פחות משתי שנים י יכול אף זה כן יתל נאולה תהיה לו מיד: 🕽 אחר שנתת לו בכח יפה שכבתי ערי חומה וככח יפה שכשרות יכול לא יצא ביובל ת"ל וביובל יצא: ד וערי הלוים בתי ערי אחוזתם מה ת"ל לפי שנאמר נאולת עולם תהיה ללוים יכול בעבדים ובשמרות ובמטלמלים ת"ל וערי הלוים בתי ערי אחוזתם י נאולת עולם תהיה ללוים : מה ת"ל לפי שנאמר שנים תקנה מאת עסיתך יכול אף בלוים כן ת"ל נאולת עולם תהיה ללוים: הן מתיך שנאמר ואם לא יגאל עד מלאות לו שנה תמימה יכול אף בלוים כן ת"ל גאולת עולם תהיה ללוים: בתוך שנאמר ואם לא יגאל את השדה ואם מכר את חשרה לאיש אהר לא יגאל עוד ' והיה השדה בצאתו ביובל קודש לה' כשרה חחרם לכה; תחיה אחוזתו * יכול אף בלוים כן ת"ל גאולת עולם תהיה ללוים: ן ואשר יגאל

שני בתוך שנת ממכרו שלוי א"ג לאחר שנת ממכרו תחמר לרחשון : ור' יוחנן מתר חלוע ללוקח שני : דמה מכר לי רחשון לשני כל וכוח שתבח לידו: ומנין כתי כדים וכתי מרחלחות: לריך לרבויינהו משום דכתיב בית מושב י וכפ"ה דיומה [י"ה י] גכי תוווה ממעט להו משום דכתיב ביתך המיוחד לך: ך רבי מחיר חומר חין לי חלח כית וכו׳ . ובנמרה [ערכין ל"ב י] קחמר איכא בינייהו חולפיתי מקום שמוליאין חול י וכן מצולה חפירות מלחות מים ובקם דגים י רבי מאיר מדמי להו לבתים שהם עמוקים כמו דירה ור' יהודה מדמי להו לשחר שדות: ן פרט לבית הבנוי בחוחת העיר · כוחל החיצון היא חומתו וחשוב בית : ופליגי בדרשא דהאי קרא דכתיב כי ביתה החומה בדחתריכן בנתרח נשם] : אשר לו חומה אע"פ שאין לו פכשוו . דכתיב ל"ח בחלי"ף יוסבירה ליה קדושה רחשונה קדשה לשעתה וקדשה לעתיד לכח: דן לצמיתות לרטת חת המתנה י מדלח כחיב לצמיחת וכחיב לצמיתות: התקין הלל כוקן שיהה חולש מעותיו בלשכה . ולא הולרך לחקן אלא שלא בסניו מבל בפניו נחינה בעל כרתו הוי נתינה : מן ת"ל לדורותיו ליורשיו משום דכתיב לקונה לרוך רבוי ליורשים כמי ואיכא למיסרך לא ליכחוב לא קונה ולח לדורותיו: יצח הקדש שחין לו דורות י חין שייך דורות גבי הקדש ואם הקדישו אינו חלום להקדש ויכול לפדותו לחחר כמה שנים ובערבין [ל"ה :] קחמר חם כח קרובו וגוחלו תן ההקדש מונה לו שנה - ואם לא גמלוהו בעלים הרחשונים בתוך שנה הוחלט לזה הגואל . ודומה כמו שמכרוה לו י מדכתיב לקונה אותו משמע אפי׳

קונה מיד הקדש: פרק ן שתי חלירות של שני בתים . בסוף פרכין [ל"ג :] מיירי בה : ולח שור חיגר (בת"כ שלנו ליתח והיה גירסת הילקוט) ולה חותה הנעשין בבתים סביב זה חלל זה ומקורים למשלה · וכן בערכון [ל"ב ·] חכן שיר שגגיה חומותיה או שאיכה מוקפת מיתות יהושע כן נון מינה ככתי ערי מומה י וח"ת והלח לריך שיהח הוקף תחלה ולבסוף ישב וכח; תיפוק ליה שישב תחלה ולכסוף הוקף וו"ל הוקף היה תחלה כדי לעשות בתים מבסנים

הנהות מהרי"ד

בילקוט וכפין זה הוא בבריותא בפורין ל'ג : וע"ש והובא בתפב"ם ב"ב מס" שמיטה ויובל דין י"ד גי' התום' והילקוט אשר אין להם מומה סביב ולא שור איגר כ' השרון בערך איגר פי' שלא יהא במומת העיר גג כלומר שאם יש כותל של בית מומה לעיר למ משיב חומה פי' אחר שור איגר שעושין גגות לנריף עד שמגיעין לקרקע ואם בענין זה יש חומה לעיר לא סשיב חומה . וי'מ איגר חומה שמתקבלת מעש מכחן ומעט מכמן ומינה מותם לפיר לם סשיב אותם . וי מ חיגר מותם שמתקבלת מעט מלחן ומעט מלחן ואינם מסבדת כל פעיר מלשון איגר עב"ל סערון ובמוסף סערון שם כ" מרגום גג המגדל אגרל מגלא מגליא וע" ב" מגליה מ" : וערכון ל"ב ובמוסף הערון שם כ" לולא שור איגר מ" שלם היו הכתים של אלרים למבים ום בים בעיגול כל הכפר וכל הגגות של בעים להם לפי מותם ומגלים כשליין מוקפין סשובים דבעים מותם ולא שור אגר : ב ב היא בגמול ערכון ל"ג : וע"ש ום כא בלמב"ם פי"ב מה" שמיטם מובל דין ו" ובסמ"ג עשין קנ"ה: ב" למי שלאחר [במספר] שנים וכו" כ"ה בעוכין ל"ג : והיא שה במסמ"ג עשין קנ"ה: ב" למי שלאחר [נקם הבית וגר] יכול אף כו" ל"ה ב"מ והובלה בעוכין שם וברמב"ם פרק י"ג מה" שמיטם מובל דין ו" : מתוך שלאחר כו" קרש לה" כו" שם בערכין הם במרכין הם הבי"ג "ב" ב"ג ב"ג שלאחר ב"ר מ"ג בערכין הם בערכין הם במרכין הם במרכין הם במרכין הם בערכין הם הבי"ב "ב"

פרכן יים: כדה מיו: ורמבים שם וסמיג ששין קנ"ר: ל בגמי ערכין לים: ע"ש ברמבים שם : ד שם וברמבים שם בסמיג שם כתכמים: הו ל משכם וגמי ערכין ליב - וע"ש בממי קמיפלגי ובמפר"ם שם כרפי יהודם ובמשכה נשנה בלשון ת"ק והובא גם בירושלו שים שלשי דמששרות : ז פרט לבית הבטוי בחומה משנם וברייתת בפרכין שם וע"ש במסי קמיפלגי ובירושלמי ספ"ג דמפשרות חיתת רבי יהודה דרים חשר לו חומה (פי' שנבנית המומה לו] ורכי שמעון דרים אשר לו מומה [ומשמע דאפי" לא נבנה לשם מומה] וברמב"ם פי"ב לו ורכי שמעון דרים אשר לו מומה [ומישמע דאפי" לא נבנה לשם מומה] וברמב"ם פי"ב מי"ב שמיטה וורכל דין "ג כרבי יכודה ונ" ערוך ערן איגרוש"ו מגילה ה": ד"ה שוד איגר מה" משמטן דרים אשר לייגר ורש"ו מגילה ה": ד"ה של איגר ורש"ו מגילה ל": ד"ה אלעוד ברבי יוסי ב" בערכון שם ובמגילה ה": ד"ה אלעוד ברבי יוסי ב" בנית את הנותן מתכה " משכה ערכין ל"א וגמרא שם ורמב"ם שם דין ו": ב"א יוסי משכה ערכין ל"א וגמרא שם ורמב"ם שם דין ו": בראשונה וכו" [ויהא] שובר וכו" כ"ה בד"ח וכ"ה שם במשכה ובמים ובגישון ע"ד: והובא ברמב"ם שם דין ו": ב" יכול לו לבדי ת"ל [לקונה אותו] ל"ו יכול לו לבדי מ"ל [לקונה אותו] ל"א: מהוא וברייתא בערכין ל"א: מהוא וברייתא בערכין ל"א: מהוא שובה במ"ל ובחים הבל ברמב"ם פ"ב מה" שמטה ויובל דין מ":

פרק ו א כו' מה פיל ובתי המלרים שעפ"י שיש להם חומה כחלו שהין להם כ"כ

ל וחשב את שני ממכרו : שנים הוא מחשב : ואינו מחשב חדשים :

מנין שאם רצה לעשות חדשים שנה יעשה ת"ל והשכ י והשיב את

העודף לאיש אשר מכר לו' מנין אתה אומר מכרה לראשון במנה

ומכר הראשון לשני במתים ' מגין שאין מחשב אלא עם הראשון

ת"ל לאשר מכר לו " מכרה לראשון במאתים ומכר הראשון לשני

במנה : מנין שאין מחשב אלא עם האחרון ת"ל לאיש ' לאיש

אשר בתוכה עד כאן דבריר': ד רבי דוסתאי בן יהודה אומר

סכרה לו ממנה מנה והשביחה והרי היא יפה ממאתים מאתים •

מנין שאינו. מחשב אלא ממנת מנה ת"ל העודף מה שנשתייר

בקרקע ישב לאחוזתו יבבעל אחוזה דברתי ולא במוכר למוכר:

ואם לא מצאה ידו ' מה ת"ל מנין אתה אומר אם אינו ענין לבעל

ירו מצאה ענין לנואל שינאל כסדר הזה ת"ל אם לא מצאה ירו

ולא ילוה י די השיב לו י ואינו גואל חציים : [והיה מטכרו ביד הקונה

איתו עד שנת היוכל לא בהקדש עד שנת היוכל אלא מוכר ברחוק

ונואל בקרוב ברע וגואל כיפה ולוה ונואל חציים: ז א"ר שמעון

סה המעם לפי שבהדיום אם הניע יובל ולא ננאלה חוורת היא

אם הניע יובל ולא ננאלה חלימה היא שדה לבעלים ובהקדש:

ער שנת היובל ' שלא יכנם כה כלום נמצאת אומר שדות

וכספים משמימים כאחד י יובל מוציא בתחילתו והשביעית

משמטת בסופה' ויצא ביובל אף מן ההקדש' ושב לאחוזתו

פרשתא ד ואישכי ימכור בית מושב עיר חומה יכול

מושב עיר חומה יהוקפת חומה מימות יהושע בן נון י ולא

שהקיפוה מכאן ולהבא י ואלו הן בתי ערי חומה ג' חצירות

של שני בתים המוקפות חומה מימות יהושע בן נון כנון קצרה

הישנה של ציפורי וחקרה של נוש חלב ויורפת הישנה

ונטלה הרי בגליל ונדוד הרי בעבר הירדן וחריד ואונו

וירושלים הרי ביהודה ' אמר ר' ישמעאל ב"ר יוםי לא מנו אלא אלו

שקידשום כשעלו בני הנולה אכל הראשונות במלו כיון שבמלה

הארץ: 🔼 והיתה נאולהו מידי עד תום שנת מטכרו י לא שנה

למנין עולם ' ימים תהיה נאולתו ' רבי אומר אומר אני ימים אין

אפילו הקיפוה חומה מיכן ולהכא ת"ל בית

לרכות האשה:

דכחיב והיה השדה בצאחו ביובל קדש: שלא יכנס בה ביובל כלום . דחשמע עד שנת היובל ולא היוכל ככלל לומר שהיובל מוליא בתחלתו י ובערכין [כ"ח :] פ' המקדיש את שדהו מוקי לה כיכי ישמעאל בנו של ר"י בן ברוקא דחמר מר"ה חייל יובל: אלא שהיובל משמט מתחלתו וכו' י והתם בנמרא

קאמר משני שהיובל משמט מתחלחו כו' והיינו נתינת טעם שאמר שדות וכספים משמטין ביובל ולח שהיובל משמט כספים כדחמרינן י הלה משום שהשמטה משמטת כספים בסופה והז היובל מתחיל וכראה כאילו יובל משמט -שניהם שדות לבעלים וכספים י ושמטה בסופה דכתיב מקץ : ויצא ביובל . אע"פ שהקדישו . פי' אעפ"י שהקדישו כלוקח : מ"ח אף מן ההקדש: ושב לאחוזתו לרבות את האשה לכל סדר הגאולות ואפילו בקרובים דסד"א ואיש כי לא יהיה לו גואל כתיב . לכך

: לריך לרכות את האשה פרשתא ך כגון קצרה הישנה של צפורי והקלו

(בספרים שלכו וחקרה) של גוש חלב וֹגמלא בגליל י וגדוד בעבר הירדן י וחריד ואונו וירושלים שביהודה י כל העיירות שמוכירם על שם עיירות אחרות הכוכרות מפני שהיו אחרים כשמם במקום אחר שלא היו מוקפות חימה מימות יהושע בן כון י ולריך ליחן סימן כחלו . חבל חריד וחונו לא כוכיר מאיוה מקום היו . לפי שלא היו עיירות אחרות נקראות כשיום . אבל הם היו בארץ בניתין : וירושלים שביסודה : לאפוקי ירושלים שביסודה וכניתין שהיה בית החקדש בתוכה שאין הבית חלוט בהי דמני לה בכלל (זי) דברים שנאמרו בירושלים י וה"ק התם [ערכין ל"ב :] תרי ירושלים הוו וח"ח שחלו עיירות מונה משעלו בני הגולה: והשתח תיפוק ליה מירושלים דנית המקדש שלא היתה מוקפת חומה מימות יהושע כן כון י שהרי מוכח בעזרא שעולי הגולה כקיפו חומחה : ומה לריך משום י' דברים שאין הבית חלוט בה יו"ל פרצות היו שם וסתמום והגביהו החומה הראשונה י והיינו

פחות דכתיב שם בנו חוקו והגביהו: ח., ישתעאל לא חנו את אלו אלא שקדשום כשעלו מן הגולה ' ובערכין בפ' בחרא מצאו אלו וקדשום י מצאום בחומתם אבל הראשינית בטלו משבטלה הארץ: פיי משנחרבה . ואלו נמי שמלאו הולרכו לקדש דקסבר קדושה ראשונה לא קדשה לעתיד לבא י אבל למ"ד קדשה לבעתה וקדשה לעתיד לבא י אפי' אותן שלא מלאום בנויות קדושות היו והיינו דאמר [ערכין ל"ב :] רבי אלעזר בר' יוכי שאין לו עכשיו והיה ילו קודם לכן: ב והיחה גאולתו : מיד באותו יום יכול לגאול אותו : ופליג על רבי דבעי [שם כ"א :] שיהא ביד הלוקח שני ימים: ולא שנה למנין עולם: שלא תשלום שנה קודם ר"ה: ומוי"ו דחמכרו קה דרש ומפרש בימ' דלדידיה הה דכתיב ימים תהיה גחולתו לומר לך שצריך מעת לעת: ר' חומר ימים אין פחות משני ימים . כדפרישית יום מפרש לר' עוד שני ימים על שנתו יכול לנחול יוחינו נראה

לחצאין . פי שאם לא מצא אלא חצי דמים לא יתנם ויגאל חצי . וחציים האחר לחחר כן: ב שנים הוח מחשב וחינו מחשב חדשים י כגון שחם מכרה חמש שכים לפני היובל בחחש כלעים. ואכלה שחי שנים וחחלה לא יוכל לוחר לו לנכות שני סלעים וחצי י חלח מנכה לו שנים סלעים כנגד שתי שנים שלימות

ולה יותר - דחין לו לחשב חדשים שלה אכל ולשלם: ומנין שאם רלה לעשות עמו חדשים שנה יעשה י כנון חם מרויח התוכר י שמכרה לו בפסח ואכלוה עד ריה י ושוב אכל שנה וחצי שנה י הרי אם רצה לפדותה הרשות בידו של מוכר י שהרי כבר שהתה בפני לוקח שתי שנים י אע"ג שאינן שלימות אלא בצירוף שני חלאי שנה ח"נ כגון שחכרה שנה וחלי לפני היוכל - דמשלים לו חצי שנה לחחר היוכל . הרי כאן שתי שנים ופודה אותה כדתניה כפרק החוכר שדהו [כ'ט :] מכלה שנה מחת לפני היובל משליחין לו לשנה האחרת לאחר היובל: מכרה לרחשון במנה ומכרה הרחשון לשני במחתים וכו' וחכלה חלי השנים שעד היובל י כותן חלי מכה ולח מכה לפי מה שקנחה זה החחרון: מכרה לרחשון במחתים כו' תלמוד לומר לאיש שבתוכה: ד דברי רבי רכי דוסתאי בן יהודה אומר מכרה במנה והשביחה והעמידה על מאתים מכין שאינו מחשב אלא ממכה י ת"ל והשיב את העודף . שבידו כלומר מה שנשתייר מן הדמים י ולח לפי שווי הקרקעי כמו שפי למעלה במכרה לשני במחתים : וכן הכסיפה ביד לוקח י חוליכן לקולח מצל מוכר לגאול י ובערכין [לי :] קא בעי מאי בינייהו כיון דתרווייהו לקולה הצל מוכר י מה לו על ידי מכירה ומחי לי לי על ידי שבח וכוסוף י וקחתר היכח בינייםו דאייקר וזל ואייקר שמכרה במאתים והוזלה ומכרה זה לשני במנה והשביחה בידו למחתים: לרבי דדריש לאיש אשר בתוכה . הוי כמו שלקחה מבעלים במנה אע"ג דהשביחה בידו לח יחשב חלח במנה י חבל נדברי רבי דוסתחי דלח דריש לחיש ולח מחלק בגברי מלא חזיל בתר עודף שבידו

וח"כ הכח נמי עודף חיכח בין עודף בקרקע בין עודף במה שנשחר המעות בידו ולכך מחשב במחתים: בבעל החוזה דברתי שגוחל בכל ענין שאמרנו: ולא במוכר למוכר : ולא בלוקח ראשון שמוכר לשני שאוחו לוקח אינו יכול לגאול יותר : וכן אינה חוזרת לו אלא לבעלים הראשונים : הואם לא מלאה ידו די השיב לו מה ח"ל : פי שהרי כבר נאמר והשינה ידו ומצח כדי גאולתו ודרשינן שלא ילוה ויגאיל י ומצא שלא ימכור ברחוק י כדי גאולתו שלא יגאל חלאין " והשתא אחאי כתיב קרא אחרינא והיה לו לכתוב ואם לא היה ממכרו ניד הקונה אותו . אלא אם אינו ענין לבעל השדה . תנהו שנין לקרוכו הגוחל שיגחל כסדר הזה: ת"ל חם לח מצחה ידו שלח ימכור ברחוקי ידו ולה ילוה ידי השיב לו וחין גוחל לחצחין: ך לפי שבהדיוט אם הגיע יובל ולא נגאלה כו' ובהקדש הניע יובל ולא נגאלה חליטה היא י

הגה.ת מהרי"ד

ף ז לא (פרץ) כקדש עד שנת היובל כו' ולוה וגואל (וגואל) אניים כו' ובהקדש [הגיע יובל ואל נפרץ יצא לכהנים] כ"ה בילקוט והוא משנה וברייתה בערכין ל' והדושין כ': והובא דוא נגאלה יצא לכהנים] כ"ה בילקוט והוא משנה וברייתה בערכין ל' והדושין כ': והובא ברוב"ה פ"ה מה ערכין כ"ח: וע"ש בגמ' והובא ספ"י מה' שמיטה ויובל ובסמ"ג עשין ססי' קל"ג וע' להם משנה פ"ד דערכין דין כ"ד: אף מן ההקדש יכ' אם הקדיש כלוקה את השדה באץ לו שדה אמוס ד"ב לכות האשה "בח"א כיון דכתיב ואש כי לו יהיה לו גואל וסד"א למעומי אשה קת"ל והא דכתיב דיש שרבעי ליה למעוטי קטן שאין לייך לשור עליו וסד"א למעומי אשה בתילות בלאים בתילות היא בתיבדריו ביש פ"ח ומה בענו:

וסרים כמעוטי חשם קחיב והם לכתיב חיש חיבעי כים נמעוטי קטן שחק כין כשות עכו שם יש לו גומלים כדמימת בסוסדריון רוש פיח וית רעכן: מס יש לו גומלים כדמימת בסוסדריון רוש פיח וית רעכן: מס יש מורים מדמת מימות יסושע בן כון וכו' משנה וגמרת ערכין ליב וע"ש בשבר הירדן ומריד וחונו וירושלים ביסודה כליל ד'ת וכ"ה שם בערכין ל"ב וע"ש בגמרת למ מעו מלת מלו: בריתת ערכין ל"ב: וגמרת מגילה י': וע" רמב"ם פ"ב מה' שמעה ויובל דין ע"ו וטורי אבן מגילה ד'י וי וע"ש ושם בגמרת ובלמם יהודה פרק י"ב מה' שמעה ויובל: בן והיתה ומולשו מיד וכו' במשנה ערכין ל"מ י וע"ש בגמרת והיבת בגמרת והיבת במה"מ והיבת מיד ויובל מיד מה"ש שמעה למנו עולה י" רפיצב מה" שמיטה ויובל וע"ש בס' לחס יהודה לחוהר"י פייאש: לח שנה לחנין עילם ערכין

מוכל וסמ"ג לחוץ פירשו שלח יגמל סלי שדכו וכמלי השמ ישחר ביד כלוקח וכן משמע בקידושק כ': ע"ש וע" ערכק כ"ה. הריני נותן דכר שנם בשנם חון שימעין לו וע" ריטב"ח ותום" רי"ד בקדושין כ': ג וחינו מרשר מדשים וכו" פי" שיד במוכר על בעלוונה שחם מכרה לו ממש שנים לפני ביובל וחכלה ב" שנים ומחלה חינו נוהן [הלח] דמי שתי שנים מכרה לו חחם שמים לפני היובל ואכלה ב' שנים ומחצה אינו כוהן [הלא] דמי בתי שנים שבשארו שלימים עד הייבל ולא דמי הששה חדשים ואם רצה לעשות חדשים שנה במקום שיש שבשארו שלימים עד הייבל ולא דמי הששה חדשים ואם רצה לעשות חדשים שנה במקום שיש לו הנאה עשבה בגון אם מכרה לו בפרום הכסח ואכלה שתי שנים הקושעות יכול לחשוב הכל וחדי אכלה שני שנים מיל עד על מיל ול אין מוכר יכול לגאול בפחות משתי שנים פכל הד"ח וע' מום' ערכין ד' ל"א ובקרבן אסרן כאן : ב הוא משנה וברימת בערכין ל" והובא ברחב"ם פ"א מה" שישים ויובל דין ע'ז: ד ת"ל העודף מה שמשתיי בירו מכרם ממאמנים והכסיפה ואינה יום אלא מוכר מין שאין משב אלא ממנה מיל העודף על-מם שנשתיי בקרקע כליל ד"ח וכעין זה הוא בברייתא ערכין שם והבוא ברמב"ם שם והובא ברמב"ם שם ולא במוכר לאונים שלא במוכר לאונים במוכר יין שרלון מין להחותו לא בבתי המוכר שני לא שה אלא עם האחתו לא דבתי במוכר האון כל או שה של בעוכה בתביב ושב לאחתות לא דבתי במוכר מוכר מלו על לאחה עכ"ל: ד"ח ואם הוא מולה על לאחה עכ"ל: ד"ח ואם הוא בשום לאום היובל בשר הפקות ול" בשר הפקות ו"ר ביד לו מה של כציל ד"ח: שיגאל כסדר הוה שאם מכר ראשון לשני או פוסחו דמים יגאל בשר הפקות ו"ר

Digitized by Google

יצאו ממנה שגם הוא יצא ואחר בלשון נקייה י והיה לו לומר כשהיא שלכם הרי היה שלו : מן וככל גחולה תחנו יכול בעבדים כו' י פי׳ חם לה כתב הרז אחוזתכם סוי משמע תתנו גאולה בכל ממכר שיהא נגאל ככל קרוכים: לרבות בחים ועכד עברי : שנגחלים לקרונים : וכפ"ח דקדושין [כ"ח :] קח בעי חם

בתי החלרים קחתר דוקה חו חפילו בתי

ערי חותה: פרק ה ולסנים באפונדתו וליקח לו בהמה כו'י וקמל"ן דחין לו למכור שדהו אלא לצורך מזונותיו מבל לא להניח מעותיו באפונדתו א שלא לשמור אלא ליקח בהם בינמה : או אפילו ליקח לו בית · חלח ח"כ העני דכתיב וכי ימוך ומכר · והחי בהמה פי' סום לרכוב עליוי חבל לקנות שורים כדי לחרוש מוחר: כדמוכח בפ' הניוקין [גיטין נ"בי] אם לגבוה אין אדם רשאי להחרים כל ככסיו דכתיב אשר יחרים איש לה׳ מאדם ועד בהמה : מאדם ולא כל אדם : וכן חגי משנה בערכין בפ' המהדיש שדהו [כ"ח י] ולקמן (בפ' מס בחוקתי פרק י"ב) קחתר יכול החרים כלן יהיו מוחרמין ת"ל חד חר"ה כן עורים הם לגבוה כו׳ . ויש ספרים שכתוב וחם לגבוה חפילו דיעבד לאו כלום הוא ה"ז מכר להדיום שלח עשה כלום: [מפרש לחו דוקח דחם מכר כל נכסיו להדיוט לה עשה כלום] שהרי אין מיעוט גכי הדיוט כמו גכי הקדש י וֹכ״ת מ״מ כיליף מיניה דק"ז הוא לא היא דאיכא למיפרך מה להקדשות שכן אינן חוזרין ביוכל אלא הא קמ"ל שלא יהם אדם מולול ומפקיר בנכסיו ואפילו לצורך מטה ולדקה וכן יהה מלמלם במזונותיו בפ' כשר הדם [חולין פ"ד .]; וגאל את ממכר אחיו לרבוח חת המתנה שנגחלת לקרובים והח דלח כרבי מחיר דלית ליה תתנה כמכר בפ' יש בכור [נ"ב:] ובפ' המוכר שדהו [ל"ה:]: ב וכי יש לך כישרהל שהין לו גוחלים : וחין לומר בגר: דהכח בשדה אחוזה קיימיכן י ואין אחווה לבר בח"ו: שהוח יכול לבחלהי וחתים כרבו אליעזר : דאילו לר׳ יהושע קתני בפ"א דקדושין [כ'ח :] חלח זה שיש לו וחינו רולה ליקח שהרשות בידו דברי ר' יהושע ר"ח חומר וכו׳ הכתוב קבעו תובה: ה"ג לה כפ' המוכר שדהו [ערכין לי] והשיגה ידו יד עלחו. שלא ילוה ויגאלי ומלה פרט למלוי (שלה ימכור ברתוק ויגאל בקרוכ ברע ויגאל ביפה) בדו באולמו . כדי באולה סים בואל ואין בואל

לחכחין

והל וברוא בה: וישבחם ולא גוליםי כבר אחר לחעלהי אלא הכא בא לוחר בארככם אתם יושבים בטח י אבל אם תגלו לא תשבו בטח . אי נחי מתחלה אבטחינהו שלא יגלו ממנה לחוצה לארץ י והדר אבטחינהו שלא יגלו בה מעיר לעירי לה חפני הפחד ולה חפני השדפון: ה חכהן סחכו על הכפיחים שהם

הסורי' בשכיעיתי למעלה [פ"ח] פירשנו: וישבתם לבמח ולא מפוזרים ולא מפוחדים עליה ולא נולים: ה וכי ר אין לי אלא בששית בחמישית כו' י ת"ל כשנה כששית ישנה יתירא קא דרוש י שבכל שנה ושנה תהיה ברכה שיספיקו פירותיה משנה לשנה י אבל בששית צריכה יותר ברכה להספיק לשלש שנים: ד"ה לשלש השנים לשביעית וליובל ולמוצחי יוכל י אכל ששית משל חמישית היא ניוונית שהרי כל שנה מספקת לחבירתה: ל וזרעתם את השנה השמינית זו תוספת ברכה לחחר שחכל ששית ושביעית ושמינית י עוד ישאר לו במה לזרוע בשתינית: כשהוא אותר את השנה זו יתשיעית של אחר יובל שלאחר שמטה שיש כה לאכילת ששית ושביעית ויובל ומוצאי יובל שיהיה להם לאכילה ולוריעה: בלא סלמנטין י בלא רקבון הבא על ידי תולעתי מפרש בסוף המוכר את הספינה [ב"ב ל"ה:] עד התשיעית זו תשיעית שאחר השמינית שאחר השמטה י גם זו חוספת ברכה על הראשונים שאמרט למעלה י שפירות ששית יספיקו לששית ולשכיעית ולמולחי שביעית דהייכו שמינית : ומיסיף ברכה שמספיק גם לחשיעית י דעד ועד בכלל י והבטחה זו משום שלריכין לזרוע בתשיעית מתכוחה חדשה ושלא יכואו לדאג על זה: כשהוא אומר עד השנה התשיעית י זו עשירית שלחחר תשיעית שחחר יובל שחחר שמטה שהיא שמטה אחרונה של יובל דעד ועד בכלל י והבטסה זו (משום) שלריכין לזרוע בעשירית מתבוחת התשיעית: עד בוא מבואחה תאכלו ישן (יש כאן דלוג מחמת ט"ם ול"ל תחכלו ישן שרוח י"א לזית והזית יכו׳ י והיא גירסת ת"כ שלנו י וגירסת הילקוט שהיא י"א ליובל) והזית שחנט בעשירית חינו נגמר עד ו"ה כדמוכה בפי בתרה דכהה [מ"ה]

תאמרו עתידים אתם לומר מה נאכל כשנה השביעית הן לא נזרע ולא נאסוף את תבואתינו' אם אין אנו זורעים מה אנו אוספים - א"ר עקיבא מיכן סמכו חכמים על הספחים שיהו אסורים בשביעית וחכמים אומרים אין ספחים אסורים מדברי הורה אלא מדברי סופרים י אם כן למה נאמר הן לא נורע ולא נאסוף את תבואתינו אמרת לנו לא תזרעו ומה שאנו אוספים אין מכניסו לקיום אמרת לנו בערוהו ומה אנו אוכלים מן הביעור והילך: [וצויתי את ברכתי לכם בשנה הששית אין לי אלא בששית כחמישית וברביעית בשלישית ובשניה סנין ' משנה לחבירתה סנין ת"ל ובשנה י ועשת את התבואה לשלש השנים לששית ולשביעית ולמוצאי שביעית י ד"א לשלש השנים לשביעית וליובל ולמוצאי יובל: 7 חרעתם את השמינית זו שמינית שלאחר שמימה כשהוא אומר שנה זו תשיעית של אחר היוכל ושל אחר השמימה : ואכלתם מן החבואה ישן לא (סלממן) [סלמנמן] עד התשיעית זו תשיעית שאחר השמינית שאחר השמימה כשהוא אומר שנה זו עשירית שאחר תשיעית (ושאחרי היובל) ושאחר השמימה עד בוא תבואתה האכלו ישן שהיא אחת עשרה לזית: 🎵 והארץ לא תמכר לצמיתות ' לחולמנית ' כי לי הארץ אל תרע עינך בה כי נרים ותושבים אתם י אל תעשו עצמכם עיקר י וכן הוא אומר כי גרים אנחנו לפניך ותושבים ככל אבותינו . וכן דוד אומר כי נר אנכי עמך תושב ככל אבותי : אתם עמדי : דיו לעבד שיהיה כרכו כשתבא שלי הרי היא שלכם: 🗅 ובכל נאולה חתנו יכול בעבדים ובשמרות ובממלמלים * ת"ל ארץ אחוזה * אם כן למה נאמר ובכל נאולה תחנו לרבות בתים ועבד עברי:

פרק ה מנין שאין אדם רשאי למכור את שדהו ולהניח אפונדתו וליקח לו בהמח וליקח לו כלים וליקח לו בית אלא אם כן העני ת"ל כי ימוך ומכר ' הא אינו מוכר אלא אם כן העני יכול יצא מכל נכסיו בבת אחתי ת"ל מאחוותו . מאחוותו' ולא כל אחוותו' א"ר אלעזר בן עוריה ומה אם לנבוה אין אדם רשאי להחרים את כל נכסיו על אחת כמה וכמה שיהיה אדם חייב להיות חם על נכסיו ' וכא נואלו הקרוב אליו ' מלמד שהקרוב (קרוב) קודם : ונאל את ממכר אחיו לרבות את הנותן מתנה: 🗖 ואיש כי לא יהיה לו גואל י וכי יש אדם בישראל שאין לו נואלים א"כ למה נאמר נואל שהוא יכול לנאול י והשינה ידו יד עצמו י ומצא שלא ימכור ברחוק וינאול בקרוב י ברע ויגאול ביפהי ולא ילוח וינאולי כדי גאולהוי ולא ינאל חציים: וחשב

הנהות מהרי"ד

תכים שלכם כרו היא שלו ול'נ כמ"ש וע' בק"א מכ"ל הי"ר אמנם בפסיקתא ווערתי היא כמ"ש הביא כל ומן שאתם בה שכינתי בתוכה נסתלקתם מתוכה שכינתי מסתלקת: א יכול בעבדים [כנענים שהיקשו לקרקתות] ת"ל לארץ כ"ה בילקוע: לרבות בתים קידושין כ"א:

בעבדים [כנענים שהיקשו לקרקתות] בא לארץ כ"ה בילקוע: לרבות בתים קידושין כ"א:
בארק ה" א להנים באפורתי "פ"י אוור או שק שנותנין בו מעות והמלה הואה מכרת במשנה כ"ע דברכות ובשבת ד" ל"ב: וליקח לו בכמה " בילקוע

ליתנסו לפנך שלשה תיבות והנם שכתבו המחברים ומכללם גם הרב הש"ך בנקודות הכסף ריש ספרו שנודע שם' הילקוע מוסוק בטעות נרחה דהיינו בע"ם אבל היכא שנוספת הילקיע מוחלק מנוסמ שהביא דברי המדרש או העו"כ או הגמ" כ' הים של שלמה פ"ה דב"ק סי' י"

הממשי כפין פי' שני של הפום': וישבתם לבטם ולא מפוחדים עליה ולא גולים כ'ה בילקוט ומיכות ולא מטורים ליתא אמנם אפיל הטספא שלפיני דלכאורה כל וה מיותר דכבר אמר ום בנסוק הקודם וכמ"ש המום וגם בוים רענן כ' כדברי הסום לם חפיל דחע"ג שולכלפם ולם מטורים הר היותו לכל מחורים המום המום במום למוף גולם לום ממר כיון שחובל קימעה וכום מסום מ"ט י הנכנה מסעודת הרשות לסוף גולם לום ממר כיון שחובל קימעה וכום מכוך כיו כום ע"י קדושת המחבל וכחוכל כמו שלחרו בימי שמעון הלדיק כל מי שמגיעו כפול מלמם הפנים הוא שבע וחלו בימי הרעב להיפיך לום אמר אביג שומכלמם ולא מפוזרים רק בימד אעפייכ ולא גולים כי לא יוחשב לסעודת כישות רק ככל יכים נחשב לסעודת מלוכ: הן עתידים אתם לומרי, דוש וכי לשון ודמי וכיולם בו דריש [בסיפרי] פ' שופטים וכי תאמרו איכם מע ו"ר: את תבואתינו (מ"ר מקיבם) מם חין וורמין מה כן חופפין מיכן סמכו וכר שיניו חסורים וחכמים חימרים וכל משכה וב"ר משכה ב"ר משכה וב"ר ב"ר בד"מ ופ" . פסחים כ"ח ולפיל פרק ח" בריישם ב"ר ובמה שלייותו שם : ך משכה וכ"ר כ"ה בד"מ ופ"ר משכה ב"ר ובמה שלייותו שם : ך משכה וכר כ"ם בד"מ ומ', פסחים כ"א ולפיל פרק א' בריישם ג' ובמם שליינמי שם : ך משהה לסבותם מנין מיל [בשנה] כ"ם בילקוט וע' גמרא נדרים ד' ס"א : ז לא סלמנטין י גמ' לסבותם מנין מיל [בשנה] כ"ם בכל בפרא ס"ב כמוכר את הספינה : שהוא לחד עשר ליובל ב"ם בינקוט ובססיקתם ווטרתי : הן למולניתי ע' ס' גבול בנימין מלק שלישי דרוש כ"ט : וכן סוא אוחר כי גרים אפטר ב"ו וכיא מחתר דוד במלך לום בדרי סימים א' כ"ט פסוק ע"ו וכיא מאמר דוד במלך לום כואם שנ"ם סוא וצ'ל וכן דוד כחא לוומר כי גבים וכול' וכן סוא אוחר. מסלים סוף קכינול ל"ט כי גר אנכי וגו' : דיו לעבד וכו' [כשמסיו] שלי כ"ם בילקוט וכ' כו"ר פי' כשמסיו עמי ותשמרו מלום שמיין ווובלית סדי א"ב שלכם אבל אם לין עושין ולונו ולא תפנו מרוות ומשארות ולא משמיטו ושביעים ל"כ לא תסים סחרן שלי דכל סכינום שמשחו בשביעים א"כ לא תסים סחרן שלי דכל סים ליו מושרו אולים ממנים בשביעית בדי שתדעו שלי וא"ב אם אינה של מובר שהן לשון כוא שה"ל לומר אם ני דיו לעבד שיהא כרבו וב"א פי שאם יגלו ילך עמסם ותקון לשון כוא שה"ל לומר אם ני דיו לעבד שיהא כרבו וב"א פ" שאם יגלו ילך עמסם ותקון לשון כוא שה"ל לומר אם ני דיו לעבד שיהא כרבו וב"א פ" שאם יגלו ילך עמסם ותקון לשון כוא שה"ל לומר אם

וברכה זו קמ"ל כדי שיהו כל ברכותיה

וכמו שימלא להם זרעים שהם תכואה של

ששית ועשירית כך ימלאו לה כל פירות

האילן של ששית ועשירית : אע"ג ככל

פירות של עשירות יש מהם שהין נגמרין

אלא עד עשרהשנים כגון זית : הן אתם

עמדי דיו לענד שיהא כרנו . כשהיא

שלי הרי היה שלכם י הבטיחם שהם

של שביעית שוין לזרעים ולפירות החילן

וחשמע לה מופלג י ולכך לריך לשהול במופלג מן היובל מנין שיכול לקנות: ח"ל לפי רוב השנים ולפי מעוט השנים י ושמעינן מינה אחר היובל ומופלג י ומייתי לה בערכין [שם :] ולפי הענין חזהיר קרא ללוקח שלא ירבה מקנת כספו לפי מעט השנים שקודם היוכל . שהרי סופו להחזירה ביובל ועלה טובה

קמ"ל ולא בשביל אונאת הקרקע שהרי חין לה חוכחה כל כך: ולח שנת שדפון עולה לה לחנין שתי שנים שלריכה להיות לפני הלוקח : וכם החקבל [ב'ח ק"ר] מייתי לה: פע זים שחתה חוכל מתוכה שלש תכואות בשני שנים דהיינו בחריפי ואפליי כגון שקנאה בחדש סיון והיו תכוחות אפילות ועדיין לא נקלרו וקלרן הלוקח י ושוב עואה תכואה אחרת לסוף שנה רחשונה ותבוחה שלישית לסוף שנה שנייה והיו תכוחות חריפות קנדם חדש סיון וקלרן נמצח חוכל לוקח בשתי שני׳ שלש חבוחות: פרק ד זו אונאת דברים ובו'י בפ' הוהב [נ"חי]: ב אף לא יתלה עיניו על התקח : בתוספתא תפרש

מפני שמשביח דעתו של מוכר . פי' שסבור שוה רוצה לקכות וחיכו חלח שהוח תתלוצן בו: ב ליתן שמירה ועשייה לחוקים ללמוד משנה ולעשות: ד שיהה חדם אוכל ה־בה ושבע י ולא יהיה צריך למעט אכילתו בשביל להניח ליום אחרי שהרי יהיה שם פירות הרבה: אף היא אינה סימן ברכה : שאינו שובע עד שיאכל הרבה : חלח חוכל ולם נוסה יולח אכילה גסה י א"ב אינו צריך למלאות בטנו עד שיהא סותה סה מחמת הכלי ועשן של חחכל חלח בחכילה חוששת ישבע

אונאס וחביה רחיות שם: ב ילחו שערות וכו' . והם לקחם ביותר חשויים חין בכם אונאה : אבל אם מכרן בזול אין לריך למעטם מאונאה דאפילו גולם ממנו פטור : כדאמר בפרק הגוול קמא [ב"ק ל"ח : עי מה שכו. בחי על הרי"ף פ"ד דב"ת צ"ד :] השורף שטרותיו של חבירו פטור . דחתר ליה ניירה בעלמה

קלחי מיכך : ולמחן דמחייב בהו משום דינא דגרמי התם קנם הכמים היא: המוכר שטרותיו לכשם וכו' : בפ' הוהב [ב"ת כ"ו:] מפרש דם"ל יש אונאה לפרוטות: ד חרבעה כסף מכ"ד כסף כו׳ • מפרש בפרק הוהכ [מ"ט:]: מ אין לי אלא תגר לחגר מדכתיב לה תונו איש מת החיו משמע החיו הוא בתגרות: הדיוט את ההדיוט מנין . דמסתמא קרא בחגרין מיירי המוכרים והקונים: הדיוט לתגר אין לו הוכחה: (כאן היתה גירסת המחבר כגירסת ת"כ בלמי ולח כמו שהגיה בק"ח : חלח שבת"כ שלנו יש דילוג עים טעות הדפום שדלג ר׳ יהודה חומר תגר להדיוט יש לו חוכחה הדיוט לתגר חין לו חוכחה והק"ח פו׳ גם דברי ר"י חלח שנפל טעות בדפום י וכ"ה בילקוט ובדברי ת"ק גירסת הילקוט כמו שהגיה הק"ח) אם קנה מתגר בפחות דידע ומחיל . והחי דמכר כזול לזוזי הוה לריך: ר מנין למוכר שדהו בשנת היובל שחינו מותר לנחול בפחות משתי שנים : חינו גוחל לח קתני חלה חינו מותר לנחול דאפילו איסורא נמי איכא י ואפילו אס לוקח רולה יש לו איסוראי כך מפורש בערכין [כ"ט :] בפרק המוכר שדהו : מכין : שהרי כתיב חחר היובל תקנה

הונייה: 🕽 מנין שאין הוניה להקדשות ת"ל את אחיו לא הקדשי מנין שאין הונייה לשטרות ת"ל ממכר י מה זה מיוחד שנופו מכר ונופו לקח יצאו שמרות שלא נופם מכר ושלא נופם לקח -לא מכר אלא הראיות שיש בהם לפיכך המוכר שמרותיו לבשם יש לו הונייה: דאל תונו אישאת אחיו זו הניית ממון יכול זו הניית דברים וכשהוא אומר לא תונו איש את עמיתו הרי אוניית דברים אמורה ' הא,מה אנימקיים אל תונו איש את אחיו זו אונאת ממון: 🧻 וכמה היא אונאה ארבעה כסף מכ"ד כסף לכלע ושתות למקח יעד מתי מותר להחזיר עד כדי שיראה לתנר או לבקי הורה ר'ש בלוד ההונייה שמונת כסף לסלע ושליש למקח ושמחו תנרי לוד אמר לחם מותר להחזיר כל היום אמרו יניח לנו רבי מרפון מקומינו וחזרו לרברי חכמים: (אחד לוקח ואחד מוכר יש להם אונאה וכשם שיש אונאה להדיום כך יש אונאה לתנר י רבי יהודה אומר אין לתנר אונאה משהוטל עליו ידו על העליונה שחוא אומר לו תן לי מעותיי או תן לי מה שהוניתני: 7 וכמה תהיה הכלע חסירה ולא יהיה בה אונאה רבי מאיר אומר ארבע איסרות מאיסר לדינר י ר' יהודה אומר ארבע פינדיונות מפונדיון לדינר י רבי שמעון אומר שמונה פונדיונות משני פונדיונים לדינר: עד מתי מותר להחזיר בכרכים עד כדי שיראה לשולחני י ובכפרים עד ערבי שבתות שכן דרך השוק להיות עומד בעיירות מערב שבת לערב שבת ' ואם היה מכירה לאחר שנים עשר חודש מקבלה ממנו ואם לאו אין לו עליו אלא תרעומת ונותנה למעשר שני ואינו חושש שאינו אלא נפש רעה: 🗅 ואל תונו איש את אחיו אין לי אלא איש אשה מנין ' ואשה את איש

מנין ת"ל את אחיו מכל מקום י רבי יהודה אומר תנר להדיום יש לו הינייה הדיום לתנר אין לו הונייה י אין לי אלא תנר לתנר.י תנר להדיום הדיום לתנר הדיום להריום סנין ת"ל את אחיו מכל מקים: " מנין למוכר שדחו בשנת היובל אינו מותר לנאול פחות משתי שנים ת"ל שנים תקנה מאת עמיתך י אחר היובל סמיך ליובל י מופלג מן היובל מניין ת"ל לפי רוב השנים תרבה מקנתו ולפי מעום השנים תמעים מקנתו - שני תבואות י לא שנת שדפון ולא שנית ירקון ולא שביעית עולה לו מן המניין יניה או הובירה עולה לו מן המניין ר' אלעזר אומר מכרה לו לפני ראש השנה והיא מלאה פירות יכול יאמר לו הניחה לפני מליאה כדרך שהנחתיה לפניך מליאה ת"ל כי מספר תבואות הוא מוכר לך י פעמים שאתה אוכל ממנה שלשה תבואות לשתי שנים: פרק ד ולא תונו איש את עמיתו זו הונאת דברים יכול זה וזונאה ממון כשהוא אומר אל תונו איש את אחיו הרי אינאת ממון אמורה הא מה אני מקיים ולא תונו איש את עמיתו הרי הונאת דברים: 🗅 כיצד אם היה בעל תשובה לא יאמר לו זכור מעשיך

הראשונים מה היו ואם היה בן גרים לא יאמר לו זכור מה היו מעשה אבותיך י כיצד היו חליים באים עליו היה קובר את בניו לא יאמר לו כדרך שאמרו חביריו לאיוב הלא יראתך כסלתך תקותך ותום דרכיך י זכר נא מי הוא נקי אבד ואיפוא ישרים נכחדו י ראה חמרים מבקשים תבואה מבקשים יין לא יאמר להם לכו אצל פלוני והוא לא מכר חיטה מימיו רבי יהודה אומר אף לא יתלה עיניו על המקח ולא יאמר לו בכמה חפץ זה והוא אינו רוצה ליקח' ואם תאמר עצה מוכה אני מוסר לו והרי הדבר מסור ללב נאמר בו ויראת מאלהיך כל דבר שהוא מסור ללב נאמר בו ויראת: ב ועשיתם את' חוקותי ואת משפטי השטרו ועשיתם אותם ליתן שמירה ועשייה לחוקים ושמירה ועשייה למשפמים י וישבתם על הארץ ולא נילים י לבמח ולא מפוזרים: ד ונתנה הארץ פריה ואכלתם לחוקים ושמירה ועשייה למשפמים י וישבתם על הארץ ולא נילים לבמה לשובע שיהא אדם אוכל הרבה ושבע דברי רבי יהודה י רבן שמעון בן נמליאל אומר אף אינה סימן ברכה אם כן למה נאסר ואכלתם לשובע י אוכל ולא גוסי י דבר אחר ואכלתם לשובע שלא יהא דבר חסר משלחנו שלא יהיה עולה לו

תנהות מדרי"ר

: דמ'ק ורץ היח במחונה ב"מ כ"ח כ"ח והרמב"ם והסמ"ג וטוש"ע חו"מ שם פסקו כת"ק

דמיק ורץ היחל במשכה ב"מ כ"ל . והרמב"ם והסמ"ג וטוש"ע מו"מ שם פסקו כת"ק :
" ממן למוכר שדכו [בשעת] היובל כ"ה במשכה רפיט דערכין הובחה שם כל הבריותה
והובחה ברמב"ם פי"ל מה" שמיטה ויובל : חדר היובל סמון ליובל [מופלג] ממן כ"ה בילקוט:
והן תנא ס"ל כמ"ד בברחשית רבה פרשה מ"ד כל שנאמר אחר סמון אחרי מופלג דלא
והן תנא ס"ל כמ"ד בברחשית רבה פרשה מ"ד כל שנאמר אחר סמון אחרי מופלג דלא
כלידן מ"ד דאמר בהיפון : "א לי והובחה ברמב"ם פי"ד מה" מכירה דין י"ב
ברק ד"א ב הובחה בנמד ב"מ ד" כ"ח : והובח ברמב"ם פי"ד מה" מכירה דין י"ב
לי חבירון לחיוב איוב ד": ד" יהודה חיות חף לא יחלה שיים ול הקחק . הובא בגמו
שם ובממ"ג שם והגרחא בשם שאין לו דמים וע" בשאלמות : והוא אינו רובה"
ליקח [שמא תאמר] וכו" כ"ה בד"ש : כל דבר המסור ללב וכי עיין לעיל סין קושים סוף
פרשה ב" ולקמן פרשה ו" ברייתא ב": ב"ל יוסד אחרי מוף פרשה י"ב" דאוכל הרבה ושבע . לכאורה ל"ל קרא דהכתיב ומתכה הארץ פריה דפשים להובה הי" בי" דאוכל הרבה
ושבע . לכאורה ל"ל קרא דהכתיב ומתכה הארץ הרה דפשים למול הרון שאוכל
ה"ל דא"ד יהודה ליתן המשה ב"ב ומתכה בלרן מרה דפשים לא למול דכיון שאוכל
ה"ל דא"ד יהודה לעוד של ואימה בחים שייו ומונו לשבת ולא למול דכיון שאוכל
ב" מפורות מינו שיבל כ"ב כמו בחול ואימה בארש מוכר שיכוב ברהש של הרבה ביו להים היה ביה כל הרבה ביום מ"ל הדל והות מינו שיבל הרבה ביום מ"ל המ"ד מול המול הבה בל הרבה בעמים
בל צדכו כדו לתן מקום לסעודה שלשית ע"ב למתר חוברה ביל הרבה בעמים ג' ספורות חינו לובל כ"ל כמו בחל וליתה באו"ח והחכם עיניו ברחשו שנח יחנג נבוקה כל לדכו כדי ליתן מקום לסעידה שלישית ע"כ למת אוכל הרבה שיאכל הרבה פעמים כל לדכו כדי ליתן מקום לסעידה שלישית ע"כ למת אוכל הרש ש"ל דאף היא אינו סימן ביום ואפ"ה יאכל כל פס לשובעו שיתעכל החוון במעיד ורש ש"ל דאף היא אינו סימן ברכה פי"ד דמה עיעלת יש בהרבה אכילה עכ"ל הו"ר: ולא גוסה וע" ערוך ערך גם בחכם פי"ד דמה עיעלת יש בהרבה אכילה עכ"ל הו"ר: ולא גוסה וע"ל החום המשפי

ע"ז בפ׳ ר׳ ישמעאל [נ"ד :] י ובפ"ב דקירושין [נח :]: ה מכאן אמרו בפים דשביעית: הכובש שלשה ככשים כיון שכלה מין אחד מן השדה יבער הכל שטעם מין ראשון נתערב בהן: רבי יהושע אומר עד שיכלה כאחרון. דהאי קרא לא אתי עיקרו לדרשא דכלה לחיה מן השדה כלה לנהמתך . שהרי כתיב

קרה החרינה להכי ולבהתתך ולחיה השר בהרלך והכה כ"פ מן השדם תקבר ממנו בשדה הפילו הינו בעין אלא נתן טעם באחרים דהיינו בדבר בר כלה מן השדה חבול . כך פירש רכינו יעקב [נס׳ הישר סי׳ רס"ב] ככסחים [כ"ב י] ובגמ' דשביעית [ירושלמי] מפרש מ"ט דר"ה הרחשון כתן טעם במחרון פי׳ רמשון שכבשו בתחלה נתן טעם באחרונים שנתבשלו לבסוף וכבשן לאחר כך י ומעתה הולכין כולן לביעור אחר הראשון מ"ע דר׳ יהושעי החחרון נתן טעם ברחשוו. פי׳ נתחוק החחרון לבטל טעם הרחשון ולהעבירו וכולן הן מתבטלין בכח החחרון שנכבש חחר כן שכחו גדול ומבטל הראשונים: ר"ג אומר כל שכלה מינו מן השדה חייב לבערו : ולם יהיה רשאים להניחו בחבית י אפילו אם אינו אוכלו : כל הירק אחד לביעור " ואפילו בלח כבושה חוכל כל הירק מן הבית עד שיכלה האחרון שבשדה י ובחוספתא [פ"ז דשכיעית] ר' שמעון מומר שרשי קלחי כרוב אע"ם שיבשו אוכלין עליהן אוכלין ברגילה עד שיכלו סנדיות מבקעת בית נטופה: רגילה וסנדיות ירקות הן: ך לרבית המוכר חת השדה [נירכת הילקוט לרבות המקדיש שדהו וכו' והוא כפי השני דהכא] ועמד בנו וגאלה שתחזור לאביו ביובל . לפי שכתוב וכי ימוך אחיך ומכר מאחותו וכם גואלו הקרוב אליו ונאל ולא למדכו שתשחר בידו חו תנח ממנו ביובל . לכך לריך תשובו איש אל אחוזתו . א"כ משום דלקמן באם בחקתי ילפינן מקרא אחרינא שאם פדה בנו את השדה מן ההקדש לא תצא מידו לכהנים ביוכל אבל ת"מ לא לחדכו למי תחזור ביובל :

לכד לריך קרז דהכת: פרשתא ג שנקן דנר הכחוני שחוורות לבעלים ביובל:

או קנה מיד : דבר הנקנה טיד ליד: כך מפרש בפ' הוהב [כ"ו:]: וחין חוכחה לקרקעות י מפרש רבינו יעקב [בס׳ הישר סי׳ תק"ו וכתום ב"מ כ"וי] אוכאה דשחות אין להם: אבל עד פלג התקח יש להם ວດ້ານດ

פי' בפרשת וכי ימוך אחיך עמך ונמכר לך כחוב שם עד שנח היוכל יעבוד עמך ויצא כיוכל וכתיכ עוד ושב אל אחוותו ואל משפחתו והייט במוכר עלמו וחד במכרוהו ב"ד שיולאין ביובל ולגירסא דהכא דמוכיר או בנחבר לששי משמע במכרוהו ב"ל בשחר שנים מייריי שעובל ששי כבר

שיהא היוכל מוציאו ' דבר אחר ושבתם איש אל אחוזתו ואיש אל משפחתו תשובו - למה שהוחזקה משפחתו הוא שב דברי ר' מאיר ירבי יהודה אומר לאחוזתו ולמשפחתו הוא שב ואינו שב לשררח שהיה כה י וכן הוא אומר בגולהי תשובו לרבות את האשה:

יובל היא שנת החמשים שנה ' שיכול בכניסתה ברכן ג' תחיה מקודשת מראש חשנה וביציאתה תהיה מושכת והולכת עד יום הכיפורים שכן מוסיפין מחול על הקודש ת"ל יובל היא שנת החמשים שנה תהיה לכם י אין קרושתה אלא עד ראש השנה: 🗅 לא תזרעו לא תקצרו את ספיחיה ולא תבצרו את נזידיה כשם שנאמר בשביעית כך נאמר ביובל: 🕽 בי יובל קודשי מה קודש חופם את דמיו אף שביעית תופסת את דמיהי אי מה קודש יוצא להולין ודמיו נתפסים יכול אף שביעית כן ת"ל היא הרי היא בקדושתה נמצית אומר האחרון אחרון נתפס בשביעית ופירי עצמו אסור : כיצד לקח בפירות שביעית בשר אלו ואלו מתבערים בשביעית י לקח בבשר דנים יצא בשר ונכנסו דנים י בדנים שמן יצאו דגים ונחפס שמן האהרון אחרון נחפס ופרי עצמו אסור: 🏲 מן חשדה תאכלו את תבואתה כל זמן שאחה אוכל מן השדה אתה אוכל מתוך הכית י כלה מן השרה כלה מן הכית: 🎵 מיכן אמרו הכוכש שלשה כבשים בחבית אחד רבי אלעזר אומר כיון שכלה מין אחד מן השדה יבער כל החבית. יבי יהישע אומר אוכל והולך עד שיכלה האחרון שבה י רבן נסליאל אומר מין שכלה מינו מן השדה יבער מינו מן החבית והלכה כדבריו ' רבי שמעון אומר כל הידק אחד לבעור׳ אוכלים ברגילח עד שיכלו סנדריות מבקעת בית מיפה: [בשנת היובל הזאת זו מוציאה עכדים ' ואין השביעית פוציאה עכדים ' וחלא דין חוא ומה אם היובל שאינו משמים כספים מוציא עברים שביעית שמשממת כספים אינו דין שתוציא עבדים ת"ל בשנת היובל הואת ' זו מוציאה עבדים ואין השביעית מוציאה עבדים קל וחומר ליובל שישמים כספים י ומה אם השביעית שאינה מוציאה עברים משמשת כספים יוכל שה:א מוציא עבדים אינו דין שישמים כספים ת"ל וזה דבר השמימה שמום י שביעית משממת כספים ואין יובל משממ כספים והיובל מוציא עבדים ' ואין שביעית מוציא עבדים תשוכו איש אל אחוזתו ' לרבות המוכר שדהו ועמד בנו ונאלה שתחזור לאכיו ביובל:

מנין כשרוא מוכר לא תהיה מוכר אלא לעמיתך ברשתא ב ת"ל וכי תמכרו ממכר לעמיתך י ומנין כשהוא

קונה לא תהית קונה אלא מיר עמיתך ת"ל או קנה מיד עמיתך אין לי אלא קרקעות שבהם דיבר הכתוב מנין לרבות דבר המטלטל

אמור בפרשת ואלה המשפטים כי תקנה עבד עברי וחם בנמכר שנה חו שתים לפני היובל הרי כבר אמור ושב אל משפחתו והוי בין במוכר עלמו כדמוכח ריש פניינה ובין במכרובו ב"ד יוש לפרש דהחי תכח (שם י"ד:]י חית ליה שכיר שכיר מחחר דתיוייהו נפתי ליה מחד קרת בת חינו מדבר מלח כנרלעי ובפ"ח דקדושין קחמר מחי משמע דבנרלע מיירי אמר רבה בריה דרב שילה ה"ק ושבתם היש היוה דבר שנוהג באיש ואינו נוהג באשה הוי אומר זה רליעה: והתם מלריך: וכן בגולה . מפרש נסוף אלו הן הגולין [מכות י"ג י] י מאי וכן בגולה כדתנים : ישוב הרולח אל ארץ אחוורו : ופליגי ר' מאיר ורכי יהודה כמו הכא בחוזר לשררה: לרבות את האשה שיוצה חם פגע בה יובל קודש ששי ואע": דרושה דקרה לה מיירו בחשה -וחער: זו ישורו : מסיפה דקרה מרבינן דננרלע מיירו : מסיפה דקרה מרבינן לה שחם נמכרת שיולתה ביוכל ל"ה לרבות הת החשה שתחזירין לה קרקע ביובלי ובפ' יש בכור [בכורות כ"ב:) קאמר דרבכן דרשי תשובו לרבות את המחנה שהוורתי ור' מאיר לא דריש ליה : ואיפשר דאית ליה דרשא דהכח לרבות חת החשה י ובפי בתרח דעירכין [ל"ה] קחמר ורבי מחיר לה דריש תשובו וי"ל דההיה דרשה לה

: דרים פרק ג שיכול בכניסתה חהא מקודשת מר"ה לענין זרועה וקלירה אע"ג דשלוח עבדים לא היה כי אם ביוה"כי ולכך קא ם"ד שתהה מושכת ביליחתה עד יוה"כ שמשם מתחיל עיקר היוכל י ואליב' דר' יהודה דשלוח עבדים מעכנ : שכן מוסיפין מחול על הקדשי פיי ולכך אל תתמה אם מתקדשת מר"ה י אכל עקר שנה תהא מי"ה עד י"ה של אחר היובל . ובפ"ח דר"ה [ח': ט':] מפרש היכן מלינו שמוסיפין כו': ג ופרי עלמו לסור : דכתיב תהיה בהוייתה תהל : לקח בפירות שביעית בשר כו׳ מייתי לה בפי לולב הגזול [סוכה מ':]י ובמסי

ת"ל ממכר לרכות דבר המשלשל • מנין שאין הונייה לקרקעות ת"ל או קנה מיד אל תונו • המשלשלים יש להם חוניית ואין הונייה לקרקעות : וסנין שאין הונייה לעברים ת"ל והתנחלתם איתה לכניכם אחריכם לרשת אחוזה מה אחווה אין לחם הונייה אף עברים אין להם הונייה

מהרי"ד הנהות

ברמכ"ס פ"ו מה" שמטה ויובל רון י"ג וכסמ"ג עשין קמ"ס: ך לעיל פרק מ" ברייתם ש" י וששנה פ"ט דשביעים ורמב"ס רפ"ו מה" שמיטה ייובל וסמ"ג עשין קמ"ס: ה" ל פר שיכו [סגריות] מבקעת בית [נעופה] כ"ה בר"ת וכ"ה במשנה ה" פ"ט דשביעית וע"ש בייושלמי ובפי הרים והרחים ובמפרשים והובת ברמבים פיו מה׳ שמיטה מובל דין ו' כרבן גמלימל: ך מוליחם עבדים שסים בדין ומה חם כו' כ'ה בילקוט וע' סיפרי רחה פיסקם הי"ב וזרע אברהם שם וספרי דבי רב שם ד' רכ"ג והובת ברמב"ם ספ"ו מה' שמיטה ויובל ומשנה למלך חברכם שם וספרי דבי רב שם די רכיג והוכת בדמבים ספד מה שמיטה ויובג ומשכה נמנן
שם רפיט עוצ'ל ס' משר פרשתא ו' ברייתא ב': לרבות [החקומ] שדם כ'ם גירסת הילקוט
וכ'ם בערכין כ'ה וה.בל ברמב'ם פ'ד מה' ערכין וקרמין דין כ' יבסמ"ג עשין ססי קניצ :
פרישתא ג א לעמיתן [פי' לישראל דישראל קידם ו"ר] כר' ומנין [כשמים] קונה כו'
מנין לרבות [פל] דבר ת"ל מתכר לרבות [פל] דבר מין שליין אומפה וכר' כ"ם בילקוט ולרופי תרווייהו דחי כתב שימכיר לישיחל הו"ח דמציה נשמש הישרשכ שבנ לקנות לא ילער הציכר יאי כתיב שיקנה מישראל הי"א משום שהישראל לריך לדמים קמ"ל תרווייםו הדכן להרן: שאין אינאם לקרקעות: ברייתא בכבא מליעא פ" הוסב ד" ל"ו וע"ש במשנה ובגמרא והובא ברמב"ם פי"ג מה" מכירה דין ה" יסמ"ג לאוין ק"ע וכ" הד"א דמיד ימירא למעועי קרקעות: ב שם ושם ושם ולקמן פרשה ו" ברייתא ה" ע"ש: ג שם ושם -

ביוכל ברי ממיר דכתיב ושב של משפחתי כדאיתת לקמן בפרשת וכי ימוך אפיך בת שינו מדבר אלה בנרלע שנם או שנתיים לכמי כיובל שכיובל מוליאו מי' וחעפ'י שלה עבד שם אסר סירניעה וחעק"ו ששנה האיסור שעבר ונרצע ועבר על כי לי בני ישראל עבדים ולא שמה הרפשה וחשבי ששכה המדיבוד שעבר תרכע ושבר של כי נכ ישו שנועל עבוים ונמן עבדים לעבדים לפילו הכי ול קנסיקן ליה ויצל ביובל והשתא להך גירסא מוכר עצמו שנה או שמתים לפני היובל ומרכוסו ב"ד שכה או שמתים לפני היובל מחד קול נקד הפסוק שבכאן דהיינו ואיש אל משפחתו תשובו הכרלב לפני היובל שכה או שכתים לברצע לפני היובל שכה או שמתים לברצע לפני היובל שכה או שמתים לברצע לפני היובל שבה או שבתים לברצע לפני היובל משום דהא הך הרא ההכל כתוב ביה ואיש אחרים בקודמין (ע"ד :) איזהו שכתים לכני היובי אליש ואו ווכן בקודמין (ע"ד :) איזהו שבר אונה אול בנות מובה או ביונה אונה אול בנות ביונה היובי אליש ביונה אונה אול בנות ביונה אונה אול בנות ביונה היובי אלישו אונה אול בנות ביונה היובי אלישו היובי אלישו אונה ביוני אלישה בינו אושר או ביונים אלים היובי אלישו אונה ביונים היובי אלישו אונה ביונים אונה ביונים היובים להיובים אונה ביונים ביונים היובים היובים היובים להיובים היובים היובי שלמיים כפני סיובל משלם דפסי קרח דהכם כתיב כים וחיש וחמירון בקדושין [ע"י] חיהו לכני מוסג בחים בכלים וחין עיהג בלשה הוי חימר זו רליעה אבל קרח דהמים לל מתיב בים וחיש אלו ושב אל משפחת עכ"ל הד"ח וע" בגמרל קרושין ד" ע"י ו והובח בדמנים פ"א מה" עבדים דין ו" י משובו לרבות את סלשה " פ" הרלב"ד ז"ל על שמימת קרקעות קחי שאם מרכ החשה קרקעות קחי שאם מרכ החשה קרקעות קחי שאם מרכ החשה קרקעות החיים שלה שמשירון אותה לה ביובל אבל שלוח עבדים לא קחת שהיי המשה מרכ מרק ה" וסוף פרק ה" וסוף פרק"ו : בחלים בב"ד ולל עבדים ד"ת וע" לקמן סוף פרק ה" וסוף פרק"ו : בחלים שנת הממישים אכם מה ע"ל לפי שנאמר וקרשתם את שנת הממישים שרם מ"ל בנמים ה"ה פ"ו בעלמות ווסף ובשלו מתושים פ"ו כ"ד : והובא ע"ש בכפות תמרים וקדושין נ"ח: ע"ש בעלמות ווסף ובשלו מתושים פ"ו כ"ד : והובא

עמו שביעית: ג ומנין שהוא בשופר תלמוד לומר והעברת

שופר י אין לי אלא ביובל י בראש השנה מנין תלמוד לומר

והעברת שופר תרועה בעשור לחודש ביום הכיפורים י שאין ת"ל

בחודש השביעי ומה ת"ל בחודש השביעי י הרי תרועת שביעי

כזו מה זו בשופר אף הרועת ראש השנה כזו: 🏲 ומנין שהיא

פשוטה לפניה ת"ל והעברת שופר תרועה י ומנין שפשוטה

לאחריה ת"ל תעבירו שופר ' אין לי אלא ביוכל בראש חשנה

מניין ת"ל והעברת שופר תרועה בחודש השביעי בעשור לחודש

ביום הכיפורים שאין ת"ל בחודש השביעי י ומה ת"ל בחודש

השביעי שתהא תרועת שכיעי כזו מה זו פשומה לפניה ופשומה

לאהריה אף תרועת ראש השנה פשוטה לפניה ופשוטה לאחריה:

היום ולא בלילה י ביום הכיפורים אפילו בשבת י תעבירו

שופר בכל ארצכם מלמד שכל יחיד הייב י יכול אף תרועת ראש

השנה תהיה דוחה את השכת ת"ל בכל ארצכם והעברת שופר

תרועה בחודש השביעי בעשור לחודש ביום הכפורים שאין ת"ל

בעשור לחודש ביום הכיפורים ממשמע שנאמר כיום הכיפורים

איני יודע שהיא יום הכיפורים בעשור לחודש י אם כן למה נאמר

בעשור לחודש אלא בעשור לחודש דוחה אתהשבת בכל ארצכם

ואין תרועת ראש השנה דוחה שבת בכל ארצכם אלא בכית

דין בלבר:

פרק ב וקדשתם את שנת החמשים שנה מה ת"ל לפי

אלא בעשור לחודש . וכשהוא אומר וקדשתם את שנת החמשים

שנה מלמד שהיא מתקדשת מדאש השנה : אמר רבי יוחנן בן

ברוקה לא היו עבדים משועבדים נפטרים לבתיהם ולא שדות

חוזרות לבעליהם אלא אוכלים ושותים ושמחים ועמרותיהם

בראשיהם עד שהניע יום הכיפורים ' הניע יום הכיפורים תקעו

בשופר י חזרו שדות לבעליהם ועבדים נפטרים לבתיהם:

וקראתם דרור אין דרור אלא חירות א"ר יהודה מה הלשון

דרור (מדבר באידרא) [כמדייר בי דיירא] ומסחר בכל מדינה :

יושביה י בזמן שיושביה עליה י ולא בזמן שנלו מתוכה :

היו עליה אבל היו מעורכבים שבם יהודה כבניםו: ושבם בניםו

ביהודה יכול יהיה היובל נוהג ת"ל יושביה ' לכל יושביח

נמצאת אומר כיון שנלו שכם ראובן ונד וחצי שכם מנשה כמלו

היובלות: ד יובל אף על פי שלא השמימו אע"פ שלא תקעו

בשופר - או יכול אע"פ שלא שילחו העבדים ת"ל היא דברי רבי

יהודה י רבי יוםי אומר יובל אע"פ שלא השמימו אע"פ שלא

שילחו העבדים י או יכול אע'פ שלא תקעו בשופר ת'ל היא ' א״ר

יוםי אחר שהכתוב תולה אותה לעניין תקיעת שופר [וכתוכ אחד]

תולה אותה לעניין שילוח עבדים ' מפני מה אני אומר יובל שלא

בשילוח עבדים שאיפשר ליובל שלא בשילוח עבדים אבל אי

איפשר ליובל שלא בתקיעת שופר דבר אחר תקיעת שופר תלויה

בבית דין ושילוח עבדים תלויה בכל אדם: 🗖 ושבתם איש אל

שנאמר בעשור לחודש שיכול אין לי שנה מתקרשת

מהלחן על מהומן ורובו מעורבבין . אע"ג שלא גלו אין ביובל נוכג - דמהלח על מקומן לא חשיבי וא"ת במעורבבין נמי כבר נפיק לו לעיל משדך וכרמך שאין מונין שביעית עד שיהא כל אחד מכיר כרמו ושדהו וכיון שאין כאן שביעית חין כחן יוכל . וי"ל הכח חע"ג שכל ח׳וח׳ מכיר כרמו ושדהו כיון שמעורבכין חין

היובל נוהג י וכן לר׳ חין השמטה נוהגת: נמלחת חומר כיון שגלו חומר החמת שגלו ודחי הבל חינו חומר כיון שנתערבי שהרי לא חזיכן דנתערבו: יובל היא אפי' לא שמטו שלא החזירו קרקע לבעליהן : כגין בדורו של יהויקים י ודורו של לדהיהו שהיו רשעים . שהכשריו שבהו היו כוהגים יובל מלחרום ולזרוע ובתקיעת שופר : יכול הע"ם שלה תקעו ת"ל היא וטעמייהו מפרש בר"ה [ט :] דר׳ יוסי כדמפרש טעמיה יור׳ יהודה סבר מקרת כדרש לפניו חבל לח לחחריו ולח לפני פניו דכתיב תעבירו שופר בכל ארלכם וקדשתם את שנת החמשים שנה וקרחתם דרור בחרץ לכל יושביה יוכל היא ושבתם איש לאחזתו דהיינו השתטת קרקעות: והשתא יובל היא קחי על קריחת דרור-שלפניו יולח על העברת שופר שלפני פניוי ולא על השמטת קרקעות שהוא לאחריו אבל שמטת קרקע דחרושה וזרועה כתיב קרת החריכת יובל היה שכת החתשים שנה תהיה לכם לא תזרעו וכו' : וא"ת כיון דרבוים דיובל הוי חלפני פניו ולחחריו אע"ג דלה תקעו ולה במעו קרקע לבעלים . חתחי לח ניתח חיפכח דרבויה הע"ג שלה שלחו עבדים ומיעוטא דהיא הוה אלפני פניו ולאחריוי ויהיו מעכבים תקיעת שופר והשמטת קרקעות וחין לומר דרבוים דקמתר היינו מסמכתמ בעלממי והימ אתי למעוטי אין לומר כן דהחם קחמר רי יוסי וכי מחחר שמקרה חחד מרבה אלמא רבויא הוא ועוד דהתם פריך לרבכן דאמרי שלשתן מעכבין והא כתיב יובל יומשכי לאתויי בחולה לארץ : אלמא יובל רבויא היא י (תירוץ ואת הקושיא חסר מן הספר ועיין בר"ה דף ט׳ ע"ב בתום׳ ד״ה מקרא וכו׳): שאפשר ליוכל בלא שלוח עבדים כגון שלא נמכר ע"ע בשום מקום נמלא שלות פבדי' בטלה מעלמה: ד"א תקיע" שום׳ וכו׳ י מאי ד"א וכ״ת ה״א דליכא ע"ע בסוף העולם . תקיעת שופר תלוי בכ"ד וכויי כך מפרש בגמרא: ה אם בנמכר לשש הרו כבר אמורי אם בנמכר לשנה או שתים לפני היובל הרי אמור הה חינו מדבר אלה בנרלע שנה חו שתים לפני היובל וכו' ובקדושין [ט"ו] . גרסיכן בתי הוא מדבר אם במוכר עלמו הרו אמור : אם במכרוהו ב"ד הרו אמור : הא אינו מדבר אלא בנרלע כו'

שיהא

שמטות' גם בשחין ישראל כולם בחרץ : ועוד השתח נמי ליהוי יובל שהרי מונין לשמטות י וא"כ יש עמו שמטה י ואס היינו מפרשים מילתא דת"ה דלא מיירי כשאין ישראל בארץ אלא לעולם ישנם בארץ · והכי [כדאמרינן ר"ה טי] קאמר עשה שביעית אע"ג שאין יובל · כלומר אע"ג שלא עשו יובל שחרשו קרקע ולא

שלחו עבדים ולה חקעו י ות"ת דין שמטה כוהגת אחר כן י ולא כאמר מאחר שלא עשו יוכל גם שמטות בטלו ולא ינהוג מכאן ואילך י קמ"ל דשמטות נוהגות • וכסוף ז' שמטות עשה יוכל . והיינו מדכתיב והיו לך ימי שבע שבתות השנים וכן מנין שתעשה יוכל אע"ג שלא עשה שביעית מלח נהגו בהדין שחר שנים שחרשו וזרעו ולה שמטו כספים וס"ד מחחר שלח עשו שמטות כהוגן לח יהא יובל טהג אחריה : ח"ל והיו לך ימי שבע וגו' תשע וארבעים שנה י משמע אע"ג שכל השנים שוין שלא היתה שמטה ביניהן . אפ"ה לריך לעשית יובל אחריהן י וחכמים מודו ברישה ופליגי הסיפה ואומרים לא מכו שמטות ולא עשו אותן כהוגן גם יובל של החריהן הין בו שום קדושה : אלא יתחילו למכות בו שכה רחשונה של שמטה י וחפילו לרבכן [ר"ה ט נדרים ס׳ח] דפליגי על רבי יהודה ואמרי אין היוכל עולהל זכין שנה ראשונה שלשמטה י הכא מורה דעולה שהרי אין בו משום קדושה י ול"ע : ד ומנין שהות פשוטה לפניה י חיובל קחי: ה במם אפר בשבתי אסמכתא היא דאינה מלחכה אלא חכמה ואין לריך להתיר כדאמרינן בר'ה [כ"ט: שבת קי"ו:]י ולא משתעי קרא בהכי - ואפי רבכן לא בזרו על שופר של יובלי ומותר לתקוע אפילו בשבת כדי לפרסם שהעבדים נפטרים והולכים להםי אבל ר"ה גזרו שלח לתקוע בשכת משום דרבה: מלחד שכל יחיד ויחיד חייב י ולח תחמר העברת שופר הית בב"ד כמו ספירה בכ"ד וחין תרועת ר"ה דוחה שבת בכל ארנכם: הסמכתא כדאמרן: ואמרינן בר"ה [שם] לאחר שחרב הבית התקין רבן יוחגן בן זכחי שיהו תוקעין ככל מקום שיש שם ב"ד: ח"ל והעברת שופר תרועה בחדש השביעי בעשור לחדש י

פי׳ ולה בר"ה כדמפרש וחזיל: פרק ב מלמד שהיא מחקדשת מר"ה. משנה יתירא דכתיב בקרא קא דריש וכולה ר' ישמעאל בנו של ר' [כ"ה בר"ה ח: ובערכין כ"ח] יוחנן כן ברוקה הוא כדמוקי לה בפרק קמא דר"ה י ומר"ה נחסרו בחרושת קרקע: היו עליה חבל היו מעורבבים כו׳ י שהלכו שבע יהודה וישבו בארץ בנימן . וא"ת ולישמעינן שישנם שם ומעורבבין שחון סיובל כוהג י וכ"ש היכח שגלו וי"ל חם חיכן מעורבבין וגלו רובן . חפילו מקלתן על מקומן היוכל נוהג . אבל אם

אחוזתו ואיש אל משפחתו תשובו אמר רבי אליעור בן יעקב בסי סדבר אם בנסכר שש הרי אמור ' אם בנסכר שנה או שתים הרי אמור י הא אינו מדבר אלא בגרצע לפני היוכל

הגהות

לא היו עבדים משיעבדים [ולא] נפטרים לבסיהם כל'ל. וכ'ה שם בגמרא והובא מדמב"ם פ"י מהלכום שמיטה ויובל דין י"ד ובסמ"ג פשין קנ"ג וע" מ" נפעלי שבע רצון פ" בשלח: ב" בגמרא ר"ה ע" : וכ' הערוך בערך דר שלימי פ" כשירון הסבל כשניא הססודה לפוליך הססודה לפוליך הססודה כל מדינה לססוד ורומה למיואר שהוא ענין ריצה: ג הובאה בגמרא ערכין ל"ב: ובירושלמי שביעים פ"י ופ"ד דגיעין הלכה ד" ורמב"ם פ"י מה" שמיטה ויובל דין מ" וסמ"ג עשין קוב"ג : ד" הובאה בגמרא ר"ה ע": פ"ש : ה" אם בנמכר בש : פ" שמכרוםו ב"ר עשין קוב"ג : ד" הוא בשלח ביובל קא מיירי היו אמור וב" משפטים כי מקנם עבד עברי שהוא שהוא מדוא מדואה וודל הא מיירי להיו ברוציה מוצא ביובר או שייות למים. שם שמם יתבוד ומילו הכח ביניתם יובל קח מיירו גם בנמכר מעלמו שנה חו שנתיים לפני

ד"ם מנו : [אף מרועם ר"ם [בשופר] כ"ה בד"מ וכ"ה לעניל ס" אמור פרשתא י"א ברייתה "
י עד שוף הפרשה שם וסובא בכבלי ר"ה ד" ל"ג : ל"ד . ובירושלמי דר"ה פרק ג" וסובא
ברשב"ם פ"ע מהלכות שמיטה מובל דין " "א "ב וכסמ"ג עשין קנ"ג : ה יכול אף
מרועת ר"ב מהיה דוחה את השבת בכל ארלכם [ת"ל] והעברת שופר תרועה בחדש השביעי
שאין עלמוד לומר בעשור למודש כר" איני יודע [שיום הכיפורים] בעשור לחדש
כ"ה בילקוע :
כ"ה בילקוע :
פרק ב א הוכאה בר"ה ה" : וע"ש בעורי אבן אמום בפסיקתא ווטרתי אימא שנת
הממישים זה יובל מה ת"ל שנה הואל ואמר שכת הממישים אלא מלמד וכר".

בפירוש שמוציאים לסוריא ואין מוציאים לחוצה לארץ י 🤊 תהיה

אף להדלקת חנר אף לצבוע בה צבע בל תבואתה מלמד שאין

נאכלת אלא תבואת ' מיכן אמרו מאימתי אוכלים פירות האילן

בשביעית הפנים משהזריחו איכל בהם פיתו [בשדה] . ביחלו

כונם לתוך ביתו: "א וכן כיוצא כהם בשאר שני שבוע חייבים

כמעשרות הכוסר משנרע אוכל בו פיתו בשדת י הכאיש כונם

לתוך ביתו י וכן כיוצא בו בשאר שני שבוע חייבים במעשרות

זיתים כל זמן שהם עושים שלשת לונים לסאה: יב הכניםו

רביעית [למאה] פוצע ואוכל בשדה הכניסם חצי לוג כותש וסד

בשדת הכניסו לוג כותש בשדה וכונס לתוך כיתו וכן כיוצא

כחם בשאר שני שבוע חייבים במעשרות ' ושאר כל פירות האילן

אין את רשאי לכבוש מהם ולשלוק מהם ולא לאכול מפניהם "

אלא כעונתן למעשרות כך עונתן לשביעית י לאכול ולא לעשות

מכנה זלפין ולא לעשות מסנה מלונמא י ולא לעשות מסנה

: איספלנית י ולא לעשות - ממנה אפיקטפיזים

פרשתא ב וספרת לך בבית דין י שבע שבתות יכול

אי שבע שבתות שנים י יכול יספור שבע שמיטים זו אחר זו י

ויעשה יובל ת"ל שבע שנים שבע פעמים הא עד שיאמרו שני

כתובים חללו ואם לאו לא שמענו: 🔼 ומניין שיספור לשני שכוע

ת"ל והיו לך ימי שבע שבתות השנים מנין שיספור לשני יוכל

תיל והיו לך תשע וארבעים שנה' מנין עשה שביעית אע"פ

שאין יובל ת"ל והיו לך שבע שבתות שנים ' ופנין עשה יוכל

אע"פ שאין שביעית ת"ל תשע וארבעים שנה דברי ר' יהודה

וחכ"א שכיעית נוהנת אע"פ שאין יובל י והיובל אינו נוהנ אא"כ יש

שבע שבתות ימים ת"ל שבע שבתות שנים '

ברשתא ב וספרת בכית דין . בית דין סגדול היו מונין בתחלת השנה והיו מברכין על ספירת היובל היום נכנסה שנה אחת היום שבע שנים שהם שמיטה אחת וכן היום תשע וארבעים שנה: שהם שבע שמטות י והכל כמו שמונים לספירת העומר : יכול שבע שבחות ימים י אם

לא כתיב שנים הכי היי ס"ד : וספרת לך שבע שבחות ימים י וכשתסיים חחר ומוכה י וכן לעולם עד היובל י וגם יחנה שבע שנים שבע פעמים : ת"ל שבע שבתות שנים יכול יספור שבע שמיטין זו אחר זו שהרי שבתות משחע שחיטין שהן שכתות י ולחחר שיספור שכע שמטות זו החר זו י שוב יחזור ויספור שנים פשוטות עד היובל: ת"ל שבע שנים וגו' : ב ומנין שיספור לשני שבוע כדחמרינן לעיל י שנה חחת שתי שנים: ת"ל והיו לך ימי שבע ולא קאמר יהיה לך שבע שבתות יוכתיב ימי שבע לחיוה דבר מונין ימים י הוי אומר לשנה י ואי לא כתב יותר . הייתי אותר שיתנה בכל שנה ושנה (לשמיטה) ולבסוף יחמר שבע שנים שקן שמיטה מחת יוכן לשמטה שנייה ושלישית יאמר בתחלת מנינו היום שנה אחת היום שתישנים (לשתטה): ומנין שיספור לשני יובל י שיחתר היום שנה חחת ליובל · וכן היום שבע שנים ליובל שהן שמטה אחת · וכן י"ד שכה ליובל שהן שתי שמטות יוכן כולן י ת"ל והיו לך ימי שכע וגומר השע וחרבעים שנהי חלמח מונה כלן ולח כל שכע ושבע בפני עלמן: מנין עשה שביעית מע"פ שחין יוכל פי' שיש לך לעשות שביעית אע"פ שאין יובל . מפרש כנון חשגלו עשרת השבטים שבטל יוכל: אבל שביעית לא בטלה משבט יהודה ובנימין: ת"ל והיו לך ימי שבע שבתות השנים: ומנין עשה יוכל מע"פ שחיך

שכיעית י כגון שחם חזרו לפוף חמשים חע"ם שלח עשו ומכו שמיטק עושיו יובלי והה דהחרינן ספ"ב דערכין [ב":] הליבה דר' יהודה דהנך שני דהגלינה סנחרוב עד דהחה ורחיה והקדרינהו לה קה חשיבי הלחה הק עולין חן המנין לענין יובל מחחר שלח היו כל ישרחל בחרץ. החם לח קחחר הכי כך מפרש: (כל עין רואה חסרון הניכר שיש כאן ועיקר חסר ו'פי מה שנראה ממה שכחוב לקתן בסמוך בד"ה וחכמים חומרים י שגירסת המחבר היה דברי ר׳ עקיבא במקום ר׳ והודה שבספרים שלנו י נ"ל שלריד להיות התם לא האחר הכי אלא כדי לאוחותי הא דר׳ יוסי דמגלגלין כו' כר' יהודה עד כאן י וריל אבל למאי דמשני אידך שינויא נאדי מהא סברא · וה"ה נמי בברייתם דהכא שהוא דברי ר"ע לפי גירסת המחבר לא ס"ל הא סברא וק"ל · אבל לפי נירסה שלנו שהם דברי ר' יהודה ודהי קשיה דהיכה בעי להוקתי דר' יוסי כרבי יהודה דהם כן תיקשי הדרבי יהודה דהכה וק"ל . גם מ"ש כד מפרש נראה שחסר שם המפרש כמו שדרך המחבר ז"ל להכיא בשם אותרו): ומכוט לינוט שחומו שם שחומו מנות מע"ם שחון יובל : בהח מודי לר' עקיבח: כולהו דלה כר' דקחחר בניטין [ל"ז"] וכמס' מועד קטן [כ:] ווה דבר השמטה שמוט ומדחה שבישית לוובל בזמן שהיובל נוהג שמטה נוהגת חון יובל נוהג הין שביעית כוהג: והיוכל אינו טהג אלא א"כ יש עמו שכיעית . ותימם מחי קאמר שאם רוצה לוחר אין היובל נוהג אלא כשחונין שמטות י והלא לדידיה חונין

ופו"ר כ' בשם הב"א שיספרו השנים בכל ר"ה ובשנה השמימת יאמרו היום שמונה שמים שהם שבוע א' ושנה א' ביובל : יכול שבע שבפות ימים כ' בפסיקתא שמוכה שמים שהם שבת א' ושכה א' כיובל : יכול שבת שבתת ימים כ' בפסקתא מוחרת יכול השבתות של שבע שמים יספור ת'ל שבע שמים שבע פעמים אלו שבעם שמישן מחלמד שברוך לומר יש לנו הייום שבע שמים שפוא שבוע אחד וכן כל שבע שבתות השפים יכול יספור כו' ויעשה [יובל] כ' שמי כתובים ואם לאד וכן כל שבע שבתות השפים יכול יספור כו' ויעשה [יובל] כ' שמי כתובים ואם לאד וכן כל שפעו בבתוק באוח ותולתי ת'ל לך ימי אל באים וכן היא אוחר ויהיו ימי אדם אשר חי כ'ים בפסקתא ותולתי ת'ל בי שבעות בשבעות בשבעות לך [ימי שבע שבתות בשבעים שבעית וכן פידשו תום' בערכין ל"ב: חב"א לעפל" שאין שבעית כגון שאין כל וושבים על השבים לא את השבים כל משבעות וכן פידשו תום' בערכין ל"ב: חב"א כ' המידי שבל משבעות וכן פידשו תום' בערכין ל"ב: חב"א כ' המידי שבל משל השבעים ולא מוכן שבעית וכן פידשו אותו עם בני יהודם ובמיחן ואו קשים לא מחריק בערכין לרבי יהודם דהקד שני ואגלינהו לא קמשוב להו השבעים לא מיתוקמא מילתא בהכי דרסים בעלמא הוא עכ"ל ולי דלא הן האימאם שם ד' "ב: וע"ש בירש" וכ"ב בצ' בתוא ד' בניוש"י וכ"ב בצ' בתוא ד' ל"ב וע"ל וכ"ל ול" בייון ל"ו יותום' מרכן ל"ב: וע"ל ול" בירש" ור"ב שביש"א וכ"ב בצ' בתוח ד' בנ"ל ול" וב"ל ל"ו ותום' מרכן ל"ב: "ל"ב"ל ה"ב בירש"י וכ"ב בצ' בתוח ד' ל"ב וע"ל ול"ן בייון ל"ו יותום' שבי מ"ם פלק ל" בירש"י וכ"ב בצ' במים ב"ו וע"ל ב"ל" וושב"א ור"ן בייון ל"ו יותום' שכר מ"ם פלק ל" ה"ב"ל "ל" בירש"א וכ"ב במ"ב שמים בוה"ו וע"ל בש"ל וו"ב"א ול"ן בייון ל"ו יותום' מרכן ל"ב "ל"

והוי סוריה בחולה לחרץ: ולר' ישמעהל (בת"כ שלנו ובילקוט גר' רבי שמעון) כא"י דשמים כיכושי ושמא הוי טעמא דאין מוליאין פירות שביעית לח"ל שלא יתחלפו בפירות ח"ל ויהא נוהג בהם מנהג חולין: " תהיה להדלקת הנר אף לנכוע כה י וכפ"ח דשביעיח חכן קל מהם שכיעית שניתנה להדלקת

הלר יובפרק ז' תכן לוכעין לעלמן ולח ילבע בשכר שחין עושין סחורה בפירות שביעית וחיירי שלוכע בנד ליהנות ממכו כשכה שבועית . ולריך לבער במולחי שביעית להעביר בלפון חו לשרוף הכגד כדתנית בגד שלבעו בהליםי שביעית ידלה דחוותה מילתה היא : וכהנוזל קאמר דדריש לה מתהיה בהוייתה תהא . א"כ לביעה דקתני הכא היינו ללבוע אדם כעין נשים הכוחלות . וכהסיא דבבא מליעא [ס"ז] דאויל וצבעיה לרישיה ולדקניה י ובגת׳ ירושלתי דפ"ו דהתם קח בעח לבעיה לחדם חהו שיכח עליהן קדושת שביעית • וקחמר ר' יוסי בשם רבי חילה שמע לה מן הדא תהיה אף להדלקת הנר ולצכוע בה ודחי ה"ר מכה בחוכלי בהמה לחדם ולית ש"מ כלום י חבל ממחכל חדם לנכע חדם לח . שחין כאכלת אלא חבואה ולא קודם שנתכשל הפרי שיהו הפסד : מכחן אמרו י בפ"ד דשכיעית: הפגין י של תאנה : משהזריחו י לשון לבון וציהוב . כדרך פירות שמחחילין להתכשל: ביחלו . הוא בישול יותר ובנמרא [ירושלמי שם] מהו ביחלו ר' חייה בר אבא אמר חייתא כמה דאת אמר גם נפשם בחלה ביי וא"ת משהוריחו כיון שהוכל בהן פתו (למה) אינו תכניםן בבית : וו"ל כיון שלח נתבשלו כל לרכן איכן חשוכין ככית: "א הכוסר משיגרע. הוא כוסר [כרטת ל"ו :] הוא גירוע ובענבים חיירי חשהביא חים (כן הוא

שם במשנה הבוסר משהביחו מים כו") שכותשו וממעכו וטוכל בו פחו בשדה כשעושה שם חליכה : הכחיש : נחבשל ונתרכך : ובנחרה [ירושלתי פ"ח דמשבות] (דשביעית) משיקרתו בחשה - לשון חולה - כשחתבשלים מחלבנים וחשתנים מחתת היין שתחתלת בהם ומכסיפין פניהם כחדם חולה שהלך דמו מחנו . וכן לשנין מששר בשחר שני שבוע : וכדתנן במעשרות הענבים משהכחישו: זתים כל זמן שהם עושים ג' לוגין לסחה כשמתכשלין כל לרכן יוליה ג' לוגין שתן תן הסחה י וחם בתחלת בישולן הכניםו כבר רביעית הלוג בסחה פולע ומרככן וחוכל עמהן פת בשדה י חו בסני עלמן י שבכך כן ראויין בשדה ואם הכניסו חלי לוג כותש בשדה וסך בשתן הכניסו שליש דהיינו לוג כותש בשדה וכונסו לחוך כיתו . אבל לכנום לבית ולכתוש לה חלי עביד כיון שלה נתבשלו יותרי זו כתושה הינה חשוב בבית י וכן תכן לה בפ"ד דשביעית ובגמ' [ירושלתי פ"ד דשביעית] קה בעה תהי שליש הוה הלוג . מתני' במקום שהן עושות שלשה לוגין כו': ושחר פירות החילן חי חתה רשאי אלא לככוש מהן כו' דאין דרך שאר פירות לאכלן בפגיהן . ובטלה דעתי והרי הוא מפסידו: זולחין (בח"כ שלנו ובילקוט זלפין) זילוף כדאחרינן בפ' החלניע [שבת ל"ה"] אמיחר שרא זולחי . וכן בפ' משקין בית השלחין : חלוגחא . רפואה: איספלניאי לערב עם עשבים ולהניח על גביחכה: אפיקטוזין להקיא כל אלו אינן שוץ בכל אדם:

מהרי"ד הגהות

> פ"ם מכ" ממיטם חובל דין י"ג וסמ"ג עשין קמ"ם : י" אף לפרלקת הכר משנה ב" פ"ם דשביעית וירושלמי שם פ"ן ודמב"ם פ"ה מה" שביעית דין מ" : אף לצבוע בו צבע משנה ג"

חפיהון אחרין ליה' רבי שרי לן אחר להון ייתי עלי דחקחי כל חוטר וחוטר דהוי נחית עלי הוינא שרי לכון על קדמייא : באילין תרתי מילים נהג ר' טרפון כבית שמזי וסכין בנפשיה : בהדח: ובחרית שמעי כדמפרש כברכות [י'] והיינו לחומרת ובספרי גרסי' ב"ש חומרים חוכלי

פירות שכיעית בטובה וחיכו (גורם) רבי יהודה אומר חלוף הדברים וכ"ה להחמיר . וכן כמס׳ עדיות [פ"ה] מני לה עם קולי ב"ש וחומרי ב"ה י ובגמרא דשביעית [ירושלמי] על מתניתין שדה שנתקוולה בשביעית כו' י חכן אחרין שנטלו קולין י ותניין דהכא חמרין משחרש ולרבכן דהכח חיוהו הטיוב כל העם חירשין פעם אחד והוא חרש שני פעמים: ך לכם ולא לחרים י שחין נוחנין פירות שביעית לנכרי חפילו לחכילה חם חינו שכירו ולקיטו ' או לאכסניא של מלך שהם עליו כדלקמן: לחכלה ולח להכיח ממנה מנחה : שהקומן היה נקטר וכתיב לחכלה ולח לשריפה בדחתרינו בפ׳ כל קרננות [מנחות פ"ד י] וכן נסכים לשיתין חזלי וחין וה לחכלה . ובחוספתה דשקלים חין מביחין תודה ולחמה מפירות שביעית וחם הביח לח קידש: חבל לח הששירים דברי רבי יהודה י ובגמרא [י רושלמי סוף פ"ט דשבישית קחמר טעמח דרבי יהודה דכתיב וחכלו חביוני עמך פי' ולה העשירים: ורב יוםי סבר ואכלו אביוני עמך ויתרם י כלומר וגם יהכלו אותן שיתרים עליהם והיינו עשירים י תליח רבי שמעון אומר העשירים אוכלין מן האולר לאחר הביעור. ובגמרא מאי טעמא דר"ש דכתיב ואכלו אביוני עמך עד יתרם . פי׳ כשנשחר מן השדה . חבל מן האולר אפילו העשירים אוכלין ל"ח וחכלו חביוני עמך עד יחרם: כלומר בעוד שהע ורים יספיקו לעלמם מן החולר י שהעשירים עקר והעניים טפלים להם: ז הראוי לחדם לחדם: דחין נותנין חוכלי חדם לבהמה בשביעית שוהו הפסד י וכתוספתא

[ס"ה דשביעית] הלכה הכהמה תחת התחנה וחכלה מחליה חין חחייבין אותה להחזירה שנאחר ולבהחחך ולחיה וגוי: ולשכירך מן העכו"ם. שעושים מלאכה עמך לפעמים אכל אינו אומר אם קלץ לו מזונות שיתן לו מפירו ז שח"כ פורע הוח חובו משריעית כדחמרינן בפי בתרח דע"ו ' נכי שכר פועלים י וכן ולתושבך כגון ששרוי אצלך : ולאכסניא י ישרחל העובר ממקום למקום י והח דתנית בתוספתה חין מחכילין לתכסנים פירות שביעית ולא את הנכרי ולא את השביר : היינו אכסניא המוטלת עליו : שחייבים לחלך לפרנסם : וכן שכיר שחזונותיו עליו : דן וחה חני מקיים ביעור פירותיו כשכיעית : פי' דכתיב בהחי קרח והשניעית תשמענה וכששתה וחבלו חביוני עמך וחוץימנה לה נוחר הבישור : בסירות חדם י דכתיב ואכלו אביוני עחך : אבל בחאכלי בהחה תהא אוכלת לעולם כשהוא אוחר וכו' : לו מהן שהוליא עקילם לעבדיו לפונאום לפונטום . ס"א לפנתום : ומפרשינן מקום חחד יש בכוריחה ששמו פנתום : פקילם שם אדם י ואפשר שהוא הונקלים הגר - כדאמרינן [ילקוט מהילים מ"ח ולא כסמן שם מקומו והוח מירושלמי מגילה פ"ב ומ"ק פ"ג] תרנם עקילם וסבירא ליה לתכא קתא כיבוש יחיד לא שתיה כיבוש

בפירוש

אפילו בכחלי איסר איסור וכן בפרק אחרון דיבמות [קס"ב :] גבי פירות של עויקא שהם מן הישומרין ונשניעית מיירי וקלת קשה דההיא דפ' לולב סגזול משמע דדוקה אסור לקנות ממנו בכחצי איסר : אבל פירות שלחן מותרין י וכן משמע כאן י דלא תבלור כדיך הבולרים משמע דקאי

על פירות המשומרין בארץ: אין קולים אותן במוקלה . סכין המיוחד להם שמתקנס וחותך כהס ידות ופטמין לששות שגול של דבילה קורח לו מוקלה י וכן (בנזיר) [בנדרים ס"ה :] משהוככלו המהצועות לחחר שגומרים מלאכחן כופלין ברול לחוך קתא שלהן: בחורבה שם תער חרכות שלהן: בחורבה שם תער חרכות לורים [יהושע ה] תרגום אומלוון חריפין: אין דורכין אותן בכד להכביד מפרשי הבן קורה עליהם: קועבי כשק מהן גדולה ל"ה מחלה ותכניסן מן הדפין הנדחקים ביחדות ומכניםן לבררה כעין שקים שהשמן מתברר מהן ויש גורסין ב למין לבדדה ומפרשים נקב קטן הוא בכית הבד ומכביד עליהן קורה קטנה : ומפני שיוכור שהם פירות שביעית הלריכוהו לעשות בשיכוי: ד כיון שילחת שביעית ' אע"פ שעדיין פירותיה שמעה מותר אתה לעשות מלאכה באילן פי' שכל מה שחנט לחחר שנה שביעית עד ש"ו בשבט הכל הוא כדין פירות שביעית ונפיק לן בערלה ורבעי במם׳ ר"ה [י'] מדכתיב ובשנה הרביעית פעמים שפירות רביעית הן ערלה ומהדר על שלש שנים יהיה לכם ערלים לא יאכלי והיינו שחנטו מתשרי של רביעית עד ט"ו בשבט י וכן דריש שם וכשנה החמישית שפירותיה רבעי כשחנטו מתשרי עד ט"ו בשבט י רוהוא הדין נמי בשביעית ומיהו מה שחנט בשביעית מחשרי עד ט"ו בשבט] כרי ודמי ביין שביעים ולח בדין ששית דלא אמריכן לקולא אלא לחומרה . וטעמה . דקים להו לחכמים שהפירות שחונטים מתשרי עד ט"ו בשבט בידוע שהן חונטין משרף שבהילן שנכנם כו מקודם תשרי : הן השכות

בחרץ חתה חוכל וחי חתה חוכל מן השמור יפי׳ שלח נשבתה חלח נעבדה כה עבודה כדי לנדל פירות הוי שמור : ואפילו לא שמרם לאחר כן . ומיהו גם בשמירה בעלמה הסר לעיל גבי לה תבצור וה"ת [בתום' תנחות פ"ד ופוס' סוכה ל"ט :] וכילד ספיחין הנשחרים מותרין לעומר כיון שחסורין להדיוט וחמר כיון שחסורין ליום וחמר כן בפסחים [מ"ח י חולין ל' : מנחות ה' י ו' .] ממשקה ישרחל מן המותר לישראל מותר לגבוה : וי"ל הכח אסמכתא בעלמא היא ומדרבנן אסור : וגבי שומר לא אפשר והעמידוהו אדאורייתא י א"נ ענבי נזיניך כתיב דלבדיוט היח דחסור ולח לגכוה י ושירים הנהכלין משלחן גבוה קח זכי י ועוד הא דחנן [שקלים רפ"ו] שומרי ספיחים בשביעית לא שהיו יעכבים לבני אדם לבא שם אלא שהיו מודיעים להם שהן לצורך העומר ומעלמס היו פורשים משם ואת בהמחם: ה"ג לה בפ"ד דשביעית ב"ש הומרים הין הוכלין [פירות] שביעית בטובה יפי' שחין לריך לשחול רשת לבעלים הלה הוכל על כרחם יוהחם [בירושלמי] בגמרה רבי טרפון ירד לאכול קליעות מתוך שלו שלא בטובה כבית שמאי וחמיניה סנטיריה שרין חבטון עלוי כד חחה גדמיה בסכנה החר להון בחייכון החרין גו ביתיה דטרפון עתידין ליה תכריכין כד שמעון כן חשתטחון על

מהלכום שמינום ויובל דין כ"ב כ"ג: ה" לכם [לאכלה] מן השבות כו' כ"ה בילקוט: מכאן אמרו משבה ב' פרק ה' דשביעית : שנטייבה פ' מוספות מועד קטן י"ג י ד"ה נחייבה ומוטי גיטין מ"ד : ד"ה שנתיקולה : וב"ה אומרים אוכלין וכן פסק הרמב"ם רפ"ד מה' שמינום ויובל : וב"ה אימרים בטובה ושלא בטובה וכן פסק הרמב"ם סוף פ"ו מה' שמינום ויובל : ב"ה אימרים שאין צרין להפקירן לעבו"ם ו"ד י אמנים עיקר הפירוש שאסיר להאכלן לכם ולא לאחרים שאין צרין להפקירן לעבו"ם ו"ד י אמנים עיקר הפירוש שאסיר להאכלן לכם ולא לאחרים שאין צרין להפינות וברמב"ם פ"ק מה' שמינוה וי בל דין "רג : ולא לפברים חב"ה בפוספתת פ"ה השניעות וברמב"ם פ"ה מה" שמדטה ויבל אין יג: זכן לבדים ממוכה מוכחת משום השורפים הקומן ממוכה וכסכים בחין לחיבוד ששיפכין חותן לשינתין ופ" במוכחת משום הקומן מוכה וכסכים בחין לחיבוד ששיפכין שותן שביעית ביו מביחין יין של ער"ה של שביעית מ"ר שייני שגדל לפני שביעית וכבלר בתוך שביעית היו מביחין שנה של ער"ה של שביעית ב"ר מייני שגדל לפני שביעית וכבלר בתוך שביעית דלה סשכיון שנה חלה משעת בכירה ז"ר: "ה" עניים ות"ל עשירים פיין רמב"ם ורמב"ד ב"פ"ז מה" שמיטה ויוצל דין ג': ז [חם כן למה כחשה] יחבל כ"ר ב"ח מה" שחין מחבילין חושן לבהמה כחשה יחבר ב"חם במוכח לחשה ביות מוכח במוכח לחשה ביות מוכח במוכח לחשה בחוף מהוכח ביות מוכח במינה ו"ר" ב"ח של עניים במוכח מה במינה ו"ר" ב"חם ב"חם במינה ו"ר" ב"חם במינה ו"ר" ב"חם ב"חם ב"חם במינה ו"ר" ב"חם ב"חם ב"חם ב"חם במינה ו"ר" ב"חם במינה ו

אין קוצים אותה במוקצה י אכל קוצה אתה בחורבה י אין דורכים ענבים בנת אכל דורכים בעריבה י אין עושים זיתים בבר ובקומבי י אבל כותש ומכנים לבדידה • ר"ש אומר אף מוחן הוא כבד ומכנים לבדידה: ד שבת שבתון יהיה לארץ כיון שיצאת שביעית אע"ם שפירותיה שמימה מיתר את לעשות מלאכה בנופו של אילן אכל פירותיו אסורים עד חמשה עשר בשכם: 🗖 והיתה שבת הארץ לכם מן השבות כארץ אתה אוכל ואין אתה אוכל מן השמור . מיכן אמרו שדה שנמייבה . בית שמיי אומרים אין אוכלים פרותיה בשביעית ' ובית הלל אומרים אוכלים י בית שמיי אומרים אין אוכלים פירות שביעית במובה ובית הילל אומרים במוכה ושלא במוכה ' רבי יהודה אומר חילוף הדברים זה מקולי בית שמיי ומחומרי בית הילל: ן לכם ולא לאחרים: לאוכלה ולא להביא מסנה מנחות יולא לחביא נסכים ממנה י לך לעבדך ולאמתך י מה ת"ל לפי שנאמר ובשביעית תשמשנה ונמשתה ואכלו אכיוני עמך י שיכול אין לי אלא פירות שביעית נאבלים אלא לעניים בלבד י מנין אף לעשירים י ת"ל לך ולעכדך ולאטתך חרי בעלים עשירים אמורים ' עבדים ושפחות אמירים' אם כן למת נאמר ואכלו אביוני עמך העניים אוכלים אחר הביעור ולא עשירים דברי רבי יהודה: ר' יוםי אומר אחד עניים ואחד עשירים אוכלים אחר הכיעור: 7 דבר אחר ואכלו אכיוני עמך הראוי לאדם לאדם ' והראוי לכהמה לבהמה ' ולשכירך מן הנכרי ' ולתושבך מן הנכרי הנרים עמך לרכות את האכסניא: ולבהמתך ולחיה מה ת"ל ומה אם חיה שאינה ברשותך הרי היא אוכלת: בהמה שהיא ברשותך אינו דין שתאכל: אילו כן הייתי אומר יכנום לכחמה ותהא אוכלת לעולם מה אני מקיים ביעור פירות שביעית כפירות אדם י אבל בהמה תהיח אוכלת לעולם וכשהוא אומר ולבהמתך ולחיה מקיש בהמה לחיה כל זמן שחיה אוכלת בשרה כהמה אוכלת כבית ' כלה לחיה שבשרה כלה לבהמתך שכבית: 🗅 אשר בארצך י מה שבארצך אוכלים לא מה שהוציא עקילם לעבריו (לפונשום) [לפונטום] יא"ר שמעון שמעתי

וכ"ם בפוספתה פ"ם דשביעית וכן פסק סראב"ם פ"ם מה" שמיעה ויובל דין ה : וסרחיי לבסמה לבסמה לבסמה כלל לפרש דכרתוי לבסמה חבור לאים לחבול דסוה, כמו להפסד ולאכלם ולא לששר אמנם ממה שלא הפיא הרמנים הך דינא אציל דום לא כא אלא לפתירו לבהתה אבל אפשר דגם אדם מישר לאכלי שיב מכופי שבהדיא בירושלמי פ"ן דשביעים שבר באיכלי בהמה לחדם וכר' פי' שמותרין : לרבות חת החכסניה עיין ירישלמי רפ'ג, דרמחי נט כני בקחה נחדם וכרי פי שמותרין: נרבות חת הסחסמית פיין ירשניה רפיל דחמי במספונית שין ירשניה רפיל דחמי במספונית שין ירשניה רפיל במספונית שין ירשניה ולכיל המספונית שין במספונית שומי במספונית וככל צו סר י'ר כ' שהם שלמם : סר'ש שמעתי בפירוש כי' משנה ספ'ו דשביעים ורמב"ם

רבי יונתן בן יוסף אומר מניין לתבואה שהביאה שליש

לפני ראש השנה כונסה אתה בשכיעית ת"ל ואספת את תכואתה"

ואף משהביאה שליש:

פרק א ומנין לשלשים יום לפני ראש חשנה הרי הן ככל

מיכן אמרו בנות שוח שביעית שלהם שנייה שהם עושות לשלש

שנים. רבי יהודה אומר הפרסיות שביעית שלהם מוצאי שביעית

שהם עושות לשתי שנים י אמרו לו לא אפרו אלא בכנות שוח י

שבת לה' כשם שנאמר בשבת בראשית שבת לה' כך נאמר

כשביעית שבת לה' שדך לא תזרע וכרמך לא תזמור כל

מלאכה שבשדך וכל מיאכה שבכרמך: 🛴 את ספיח קצירך לא

תקצור : טיכן סמכו הכמים על הספחים שיהו אסורים בשביעית :

ואת ענכי נזיריך לא תבצור ' מן חשמיר בארץ אין אתה

בוצר י אבל אתה בוצר מן (המכוזר) [המופקר] י לא תבצור י

לא תכצור כדרך הבוצרים מיכן אמרו האינים של שביעית

השנה ת"ל ובשנה השביעית שבתון יהיה לארץ י

בארלך י ולא לריך כן לא נזרע וכו' י ועוד קשה דבפסחים [נ"א : וע"ש בחוכי] נזרו רבנן ספיחי כרוב אטו שאר ספיחים יוכל הנהו ספיחים דתכן בשביעית לא נזרו דתכן בפ"ו עיקר הלוף השוטה ועיקר הדנדגא וכו' אין לכם ביעור ולדמיהן ביעור יוריב"א הלוי הקשה מדאמר התם

ככנסתי אחריו לגינה ונטל ספיחי כרוב ואכל י משמע דאכתי היו שם. כרבה נוחוברין ח"כ מיירי קודם הביעור י ורכינו יעקב [שם כם' סישר סי ר"ם] הקשה מפ"א דמנחות [ה' :] דקחמר בשמעתין דשריפה יתיתי מתנחת סעומר מה למנחת השומר שכן מתרת חדש בשביעית שכן מתרת ספיחים . כר"ע דחמר ספיחים חסורים אלמה ספיחים אסורים אפי׳ קודם לזמן הביעור י דבפסח בשביעית עדיין לא גדלה תבוחה כל לרכה . ועוד ביעור לח היה אלא בשמינית כשינאה שביעית יכדתכן [שביעית פ"ט מ"ז] מאיחתי נהנין ושורפין כתכן וכקש של שכיעית משתרד רביעה שנייה י פי׳ אבל חודם לכן אין שורפין משום דחזי לככמה ואכתי לא כלה לחיה שבשדה י ואוכלי בהמה אסור לשרוף כל זמן שראוין לה . אכל לחחר שחין רחויין לה יש בהם דין עלים ומותר דחין בעלים קדושת

שביעית וכן מוכיח בירושלמי [שם וע"ש בפי' הרח"ש] וכן פירשנו במס' שביעית וזו הגירסה לריך ליישב במס' תעניות [ו':] ולה כגירסת הספרים דגרסי החם עד מתי נהנין ואוכלין וכו' י שהרי קשה דהוי ליה למימר עד מתי מאכילין לבהמה · ובגמרא [ירושלמי שביעית שם] קאמר א"ר הנינא מכיון שנסרח מה שבשדה מותר מה שכבית . תני רבי אושעיה הסילו לחחר ג' שנים אסור עד שיסרח . פי' אסור לשרוף עד שיסרח ופי' רצינו יעקב דלפני הביעור מיירי וה"פ כל הספיחים אסורים חוץ מספיחי כרוב שאין כיוצא באן בירקות השדה . כי' בספיחי כרוב אם ישנן על קלח מתיר רבי שמעון עד זמן הכיעור דהנהו לא חשיבי ספיחים . דספיחים הם מדבר הנורע ונקצר כדנפיק לן מקרא הן לא נזרע ולא כאסוף אבי כרוב הוא כענין אילן שיש לו קלח י ועל מה שנדל סביב הקלח הוא חשוב כפרי האילן ולכך קאמר חוץ מספיחי כרוב שהוא מותר י וכן נסוף כתובית [קי"ה :] א"ר שמעון כן חלפתח קלח של כרוב הניח לנו הבח והיינו עוליו ויורדין כו בסולם י ורבנן אסרי אפילו ספיחי כרוב כרמסיים בה בפ' מקום שנהגו . והקשה רבינו נסים דבפרק ט' דשביעית קתני רבי שמעון אומר כל הספיחים מותרים חוץ מספיחי כרוב שאין כיוצא בהם בירק השדה · וחכ"א כל הספיחים אסורים ' ופי' כא דקתני התם דמותרין היינו דגדלו בשיחזוכנסו למולחי שביעית דודחי בהכום ליכח למטעי דניכרין הן שנדלו בשיח ולח לטעות בחותן שנדלו בשביעית שאותן אינן נדלין כל כך . חון מספיחי כרוב שאסור במולאי שביעית אפילו גדלו בששית מפני שכרוב הגדל בשביעית גם הוא דומה לו שדרכו ליגדל מהר ובעלין ארוכין ואתו לאחלופי והיינו משום שאין כיוצא בהן בירק השדה : שכל הנהו התרנו כיון שגדלו נששית. וכן קחמר בנמרח התם [ירושלמי פ"ט דשביעית] כל ירק חתה יכול לעמוד עליו בין חדש בין ישן י ברם הכח שלח ילך ויביח מן החיסור ויחמר מן החימהות הבחתי ובפירושי משניות החרכתי יותר [ע"ש בר"ש] ובנמרח מם' שקלים [פ"ד] פריך על ההיא דמנחות פרק התרומה ר' חייא כר אבא [אדא כ"ה לפניטו] בע"א כו׳: ואת ענבי נוירך לא תכלור : מן השמור בארן אין אתה בוצר פי׳ נוירך . דורש שהוא לשון שמירה ופרישה מן בני הדם כמו נזיר החיו יוסתם ספרה רבי [סנהדרין פ"ו י] יהודה דלקמן (ססקה ה') קחמר דבית כלל לחומרם והוסרין לחכול פירות שמורים: מכחן חמרו בפ"ח דשבישות: תחנים של שביעית כו' לאו על שמורין קאי י אלא על מוסקרין י ודריש לא תכצור על ענין אחד . אבל שמורין אסורין בכל ענין ואין בהם היתר כלל . וכן חשמע כפ' לולב הגזול [סוכה ל"ט: וע"ש בתום'] דקחתר חבל הלוקח תן התשותר חפילו

לש וחבואה אחר שליש י דכתיב ועשת את התבואה לשלש השנים י אל חיקרי לשלש אלא לשליש י זכירושלתי [פ"א דשביעית ופ"א דמעשרות] קאמר עשר תעשר את כל תכואת זרעך דבר שזורעים ומלמיח י ילא אם הביאה פחות משליש שזורעים ואינו מלמיח פי׳ ונקרא תכואה משהביאה שליש:

פרק א ומנין לשלשים יום לפני ר"ה בערב שביעית שתותר לקייתו בשבישית שהרי כבר לקטו בערב שביעית : ת"ל וכשנה הבביעית סמוך ליה על וחספת את תבואתה דכתיב למעלה הימנו בלומר אעיג שנראית נטיעה חדשה בשביעית מוחרת סיא : וכפ"א דר"ה [י' :] קאמר דחדש אחד בשנה חשוב שנה • ובפ"ב דשביעית תכן אין כוטעין ואין מבריכין ואין מרכיבין ערב שביעית פחות משלשים יום לפני ר"ה : ואם נטע והבריך והרכיב יעקור י רבי יהודה אומרכל הרכבה שאינה חולטת לשלש ימים שוב אינה קולטת : ר' יוסי ור' שמעון אומרי' לשתי שבתות י ובס"ם דר"ה החמר עלה י א"ר נחמן אמר רבה בר סבוה לדברי החומר שלשים לריך שלשים ושלשים י לדברי החומר שלשה לריך שלשה ושלשים פי׳ שלשים [לקליטה] ושלשים להעלות לו שנה לפני שביעית .

דשלשים עד קליטה כחהן דתנחה בכדה דתו ותקליטה וחילך בעינן שלשים אחרים - ומקשה רבינו יעקב [נתום׳ ר"ה שם וע׳ ר"ש פ"ב דשביעית מ"ו] ז"ל דהתם והכח גבי אורו ודוחן לא קפיד אלא על השרשה שתהא קודם שביעית ולא יוחר: וכן נמי די לאילן אלא הא דרב נחמן לא אשביעית איתמר אלא שערלה דקתני התם [ר"ה ט' :] אחד הנוטע ואחד המבריד פחות מל׳ יום לפני ר"ה לה עלתה לושנה והסור לקייתן בשביעית והחי לה עלתה לו שנה דקאמר על ערלה קאי ואסור לקייתן בשביעית חשום שנקלטו כשביעית : עוד מדקדק דהתם [י'] מוקי ברויתה דשביעית כרכי מחיר דקרבנות ולא כר"א י ואי שלשים ושלשים נמי קאמר לשביעית י א"כ נוקי ברייתה כר"ה דברייתה קתני שלשים ומפרש בה שלשים ושלשים כדס"ד לעיל חתני' דשביעית חפרש רב נחחן שלריך שלשים ושלשים י אלא ודחי לענין שביעית לריך רק שלשים לקליטה ולרבי יהודה שלשה לבד : ת"ל שבת שבחון יהיה לחרץ כלומר כל מה שגדל כשביעית בהויתו יהה ואפר לפירות שיגדלו אחר שניעית: מיכן אחרו : במטכת שביעית [ריש פ"ה] נטת שוח שניעית שלהם שנייה י שחוחן שחנטו בשניעית נגחר בישולם בשנה שנייה לשמיטה שהיא שנה שלישית לחנטה י והתם בגמרא [ירושלמי] קאמר כילד יעשה תוחב בהן קיסחין י פי׳ שיכיר איזה הם פירות שביעית יושתא משום שאסור להלקל פירות שביעית בשביעית קודם שינתרו דאמר רחתנה לחכלה ולה להפסד ולכך תניחן עד שיתבשלו וחוזר ומבערן דע"ו [י"ד] מפרש שהם תחנות לבנות : הפרסיות : פרסייתה בגמרא פ"ה דכלאים: שהם עושות לשתי שנים: ואותן שחכטו בשביעית נגמרין בשמינית : לא אמרו אלא בכנות שוח י אבל שאר פירות בשנה אחת הונטין ונגמרין : ותניא [ירושלתי בפ"ה דשביעית] אמרו לו והרי עמך בטבריה ועושות לשנה החת: שבת לכי כשם שנחמר בשבת ברחשית שבת להי כך נאמר בשביעית וכו׳ כלותר שלריך להחמיר באיסור שביעית כיון שהוקשה לשבת בראשית . ל"א להקל קאמר . דאמרינן במ"ק [ד'] מה שבת ברחשים היה הסורה לפניה ולחחריה מותרין . אף שביעית היה אסורה לפניה ולאחריה מוחרין : ומשום כן נמנו (רבי חנינא ב"ג) [ר"ג ובית דינו] על שני פרקים שלפני שביעית והתירום : מעצרת לאילן : וחפסח לשדה לבן: כדאמרינן החם [ג':] : ג מכאן סמכו על הספיחים כו' : הין לפרש דספיחים של אחר שביעית מיירי דאון ביעור נוהג [בספיחי כרוכ] מפני שאין השורש כלה בארץ ולא קרים ביה כלה לחיה מן השרה. אין לומר כן דח"כ ליפוק לן מההוא קרא דכתיב ולבהמתך ולחיה אשר

בובות מברנ"ד

מנטכ : כך נאמר בשבועית שבת לכ" פי' אל תכי הלכ בעיניך מלוכ זו ששקולכ כשבת ברלשית שכרי נאמר בשתיכן שבת לה' או ירלכ שבות בשביעית לשם מלוכ בשם שלתם שובת בשבת בראשת לשם מלוה לבודיע שם כ' שכרי נשתיכן כתוב שבת לכ' וכטעם כמו שפרש כחוקוני שלא תכא כוותיך לסובירה כדי לטייבה אלא כרי לעשות מלות סקב"כ ד"ת : בחוקוני שלא תכא כוותיך לסובירה כדי לטייבה אלא כרי לעשות מלות סקב"כ ד"ת : ל על כספימים שיהיו אסורים בגמ' פסמים כ'א : ורמב"ם פ"ר מכ' שמיטה חובל דין כ' וממ"ג לאון סי' וס"מ ופ' לקמן מרק ד' ושל בר מב"חת אל ברא אפיל מותרון ולה שכל מרבו אכין מילן וע"ש עוד : לא מוברור [את] בברייתא לכא אפיל ואליבה ד"מ בילה בילה בלא מלוש ד' ק"מ וסובה ל'ע" בשמיר כו' בולר [את] המופק כ"ב בילקוט ופ" גמרא בכא מלוטא ד' ק"מ וסובה ל'ע" במחרי ב" בולר מובל מ"ר שם לא מבלור הבאור כ" בולר מובל מ"ר שם לא מבלור מכל בללורם מ"ר שם לא מבלור בכל מבלורם מ"ג לאוין ס" רס"ם : מיכן למרו משכה י' פ"ק דשביעים ורשב"ם פ"ר מכלי

שמם כבית כתבום מנפי רחש השוכ שיש חתה כוכוס בשתיים, ודכרי בכרייתה הוו רכם כירושלת "ל בכרית המברום והוכל ברתב" ביד חם" שמיטה ויובל דין ט' והרב בכסף חשבה משכ כירושלתי :
בכסף חשבה כירו לתקום מולא זה הדין והיא מבואר בתו"ב ובירושלתי :
שוכנסי לשמיית דכיון שגדלו בקלת שנה שביעית הרי הן כאילו כל גידולן בשנה שביעית הרי הן כאילו כל גידולן בשנה השביעית ובנוססת הילקוט היי הן [בכלל] השנה נכא"ם הקום על שלים יום לפני ר"ה היי הן בכלל וכשה לבירושל בילל אחרו אלא בנות שום כליל וכ"ה וה"ד כ' כ'ל ו"ר ודבשה כ השביעית והוא שום ב"ל וכ"ה שם בשמים והובל אור שוב בילש והיים ביל וכ"ה שם בשמים והובל דין ט"ו והיים רשוב בילל בילה ה"ל הלא שמים אובל אולינן בתר השישה איים הייבל אולים בתבולה בתבולה מבואר מדלים בתבולה בתבולה מבואר מהוא מדולים בתבולה בתבולה מבואר מהוא מהוא בתבולה בתבולה בתבולה בליל היולד בתבולה בתב

מבקיעין את הענפים שלו ומחלחלח: ת"ל שדך לא תורע כו' כל שכשדהי כו' דהוי ליה למיכתב לא תורע ולא תומור י וכתב שדך וכרמך וכן דרשינן שדך לא כלאים למקיים כלאים: הן שאין מובלין י למקשאות ולמדלעות ב"א לאין מיבלין י ובירושלמי [ס"ב דשביעית] מפרש אין מעבירין את מיבלין יובירושלמי [ס"ב דשביעית]

היבלות בי עולה בחילן כעין יבלת באדם ומכחים החילן: מפרקין בעלין מרובים המכחישים חותו . ל"ח מפרקין חבנים ועפר מעל שרשיו כמו שעושין לאנוז שאין שושה פירות מגלהי שרשין ועושה כדחמר במדרש [פסיקתא הוכא בילקוט 'משלי רמ"ז תתקס"ה) מאכהין כותכין חבק על שרשיו וו"ת חבק של סתמנין תשימים על עקרו כדי לפטחו: מעשכין : להחית התולעים: ומנין שאין מקרסמין ואין מזרדין ואין מפסגין ס"א מפסלין וכן יש במס" שביעית [פ"ב מ"ג] קירסום חותך ענפים יבשים : זירוד ענפים דקים העולים בעיקר האילן ומכחישין האילן י מפסלין מענפי החילן החרוכים ועל שם שעושה כפסל וקרדום . מפסנין י מנתחים ביד - ונתח אותו לנתחיו תרגום ירושלמי ויפסג יתיה לפסוגיה: ך לא יקשקש . כפ׳ משקין בית השלחין [מ"ק ג'] קאמר תרי קשקושי הוו סתותי פילי שרי אברויי אילנא אסור י שמחלה עפר בנקעים שתחת הזיתים או על בקיעי שרשיו וכן בחם׳ ע"ז בפ' רבי ישמעחל [נ' :] ובנמ' קחמר [מ"ק ג'] דכל הני תולדות מדרבכן אסירי וקרא אסמכתא : ולא ימלא הנקעים מים : שתחת הויתים עושים נקשים למטה משורת הותים וממלחים שם מים ליקח משם ולהשקות משם זרעים ואילנות : אכל אין זו השקאת האילן שא"כ היה אסור : כדתנן בפ"ב דשביעית [מ"ד] דדוקה משקין את האילן בערב שביעינו ולא בשביעית י ח"ג חסשר שמועיל קלת י לאילכות והוא אוקומי בעלמא : עוגיות בין אילן לחבירו י ואין זה כעיף עידור בנפנים שאסור י דהכא עושה בדוחק קלת : ה"כ מקבל עפר שיחוח מכחו ומכאן י וסעיגה לעשית מחליה:

רבי מה זרע וומיר שהם עבודה בחרן ובחילן : זרע עבודת זרעים בחרן יומיר עבודת החילן : יכול תהא שנת יובל עולה מתנין שני שבוע : ויעשה יובל בשנת מ"ט : ל"א שתעלה לתחלת שמטה שלאחר היובל : כמו שאותר רבי יהודה [ר"ה ט' : כדרים ק"א :] שנת כ' עולה לכאן ולכאן : "ן מנין לאורז ולדוחן וכו' מ"ל ואספת את הבואתה וסמיך ליה ובשנה השביעית : ובפ"א דר"ה [י"ג :] מפרש טעמא דאול בהו רבנן בתר השרשה : מפני שנששין פרכין פרכין דאין מתבש יון ביחד ולא מני למיקם עלה לא בתר לקישה ולא בתר שליש : ולכך אזיל בתר השרשה :

ותכומה

שברלת כהר סיני : מה ענין שמטה אלל הר סיני : למה לי להזכיר כאן שפרשת שמטה היתה ההר סיני : שהרי כבר ידענו שהיא נאמרה בסיני : שהרי מזכיר אותה בפרשת אלה המשפטים : אלא לומר לך שכללותיה ודקדוקיה נאמרו בסיני : שהרי כתיב ושבתה הארן משמע כלל

אפי מלחפור בורות : והדר כתב שדך לא תזרע וכרמך לא תזמור : באת שביעית ללמד על המנות כלן שהן כענין זה שכללותיהן ודקדוקיהן כאמרו בסיני דבסוף הענין הקישן כולן להר סיני . דכתיב אלה המשפטים והתורות גו׳ י ודריש התם | לקתן ם׳ בחוקותי סוף פרק ה'] מלחד שניתנה תורה הלכות ודקדוקים ופירושים על ידי משה בסיכי והיינו מהיקש שביעית שנכללה עמהם ולאפוקי מהאי הנא [רבי עקיבה דחתרינן סנהדרין פ"ו וֹכולהו סתיתתחי חליבה דרבי עקיבה] דקחמר בפ"ק דחגינה [ו ' סוטה ל"ו :] כללות נאמרו בסיני ופרטות בחבל מועד חלח כההי תכח דקחמר התם כללי ופרטי נאמרו בסיני ונישנו באהל מועד ונשתלשו בערבות מואב . והייט לזרום זירוז אחר זירוזי ולכרות ברות עמהם על כל פעם ופעם: ב הארן ארן המיוחדת י המשובחת : יכול משכאר לעמון ומיאב י דהיינו חשכון וכנותיה שהיתה כמי מיוחדת בשבח: וחין כל ח' וח' מכיר חלקו מפילו בח"י עלמה : יכול יהיו חייבים בשמיטה י מיהו לאחר שנתחייבו בא"ו י נם בעבר הירדן היתה נוהגתי ובספרי פרשת ואתחנן יליף לה בג"ש יהיה יהיה י וגם בכל מקום שכבשו והוסיפו על א"ו: ג כיון שעברו ישראל את סירדן נתחייבו בחלה ובערלה ובחדש שכחתר בהם ביחה בדתפרש בפיח דקדושין [ל"ו י] וכספרי [פ׳ שלח סי׳ ק"ו וכירושלמי פ"ק דערלה] גכי חלה : שינה הכתוב ביחה זו חכל ביחות שבתורה כו' ללמדך שכיון שנכנסו ישרחל לחרץ נתחייבו בחלה ובערלה לעיל בפרשת קדושים י וחפי׳ למ"ד [שם ל"ח] ערלה נוהגת אף בחוץ לארץ מודה הוא שלא נהגה עד שכאו לארץ ישראל י ובחדש כתיב בשתי הלחם

מחושבותיכם חשחת בכל מקום שהתם יושבים י ולה לחחר ירושה וישיבה :
לחחר י"ד נתחייבו במעשר י דכתיב כל תבוחת זרעך המיוחד לך ה"ל משום
דקודם שחלקו הוי ליה הפקר י וכתיב ובה הלוי כי הין לו חלק ונחלה עמך
יצה הפקר שידו וידך שוין בו : ך מנין לחרוש ולעדור ולניכוש ולכיסוח ולביקוע
וכי לחרוש בבקר לעדור י שהינו יכול לחרוש בבקרים מפני השרשים ועודרין
במעדר כמו שעודרין תחח הגפן י לנכש י עוקר העשבים מבין התבוחה י
לכיסוח חותך עשבים רעים והינו חולש מעיקרן י לביקוע י כשהילן זית מתיישן

גהות מהרי"ד

א מס ענין שמיטה [לענין] כר סיני והלא כל המלות נאמרו [בהר סיני) כו' ודקדוקיה [מהר]
סימי כר ודקדוקיהם מסימי כ"ה בילקוט וצ' מורסו וגור ארים ורמנ"ן וקרבן אכרן ושאר
מפרט המודה: ב ולם לעמון ומואב ע"ל ס' אחור ריש פרשה י' וס' קדושים ריש פרשתא
ג': ולא מדל מבתי מבת [מלקי לבעי אבות] וחין כל א' וא' מכיר את [שלו] יכול כו'
מ"ל שדן [ער] שיפאל כי כרמך [עד] שיהים כ"ם בילקוט: ולא לעמון ימואב המוס' כתבו
שהיון אבל אח"כ שיבכיםו לא"י גם בצבר הירדן סים נוכנ. ובירושלמי פ"ו דשביעית רשב"ל
שהיו לת ממון ומואב שטהיו בסימון שקודם שנכנסו לא"י לא הים נוכגת בעבר
מביל לרבי מבימא מחל במבר ליש עמון ומואב דר"א בן עודים א"ר ייםי ברבי בון כתיב כי
שבון פיר סימון מלך הממורי היא לירכ לרבי שמען טהרם מיד מימון ועוג אי לא טהרם
מבון פיר סימון מלך האמורי היא לרכים לרבי שמען טהרם מיד מימון ועוג אי לא טהרם
להגים נמון מולב דמשה לישום שאף עורא לא כיבשום ולי נראם שאין לורך
להגים וכיל מוכן יפה דהוא הקשה לרבי מני רש לקש לית
למבר וכיל מוכן יפה דהוא בב"ל דעות שאף עורא לא כיבשום ולי נראם שאין לורך
למברי וכיל מוכן יפה דהוא מבש חשם ע"י ששיסר בסימון דום נשב בפבר הירון ובליל לית
התתו במשכה דק"ש השביעית שלש אראת לביעיר יכודה ועבר הירדן וסגליל ביר דבעבר
הירון טובת קומת שביעית ולית כאן עמין ומואב דר"א בן עורים במשכה כ" פ" בתרל
הירום ביום שהושיבו את רלב"ע לבשיא נמלקו בעמון מואב במה שרבים בשביעית אי במשבר עני
אר במששר שניע כל מנים לא נכבר בהן קדושת שביעית ומתרן דמיבעית לים על אותם

וידבר הי אל משה כהר סיני לאמרי מה ענין שמימה אצל הר סיני והלאכל המצות נאמרו מסיני אלא מה שמימה נאמרו כללותיה והקדוקיה מסיני אף כולם נאמרו כללותיהם ודקדוקיהם מסיני : ב כי תבאו יכול משבאו לעבר הירדן ת"ל אל הארץ י ארץ המיוחדת י יכול משכאו לעמון ומואב ת״ל אשר אני נוחן לכם ולא עמון ומואב' מניין אחה אומר כיבשו אבל לא חילקו * חילקו למשפחות * ולא חילקו לבתי אבות ואין כל אחר ואחד מכיר את חלקו יכול יהו חייבים בשמימה ת"ל שדך שיהא כלאהד ואחד מכיר שדהו ° כרמך שיהא כל אחר ואחד מכיר את כרמו: [נמצאת אתה אומר כיון שעכרו ישראל את הירדן נתחייבו כחלה ובערלה ובחרש - הגיע ששה עשר בניסן נתחייבו בעומר ' שהו המשים יום נתחייבו בשתי הלחם ' לארבע עשרה שנה נתחייבו במעשרות י התחילו מונים לשמימה לעשרים ואחת עשו שמיטה י לששים וארבע עשו יובל: 🧻 ושבתה הארץ יכול מלחפור בורות ושיחים ומערות ומלתקן את המקוואות ת"ל שוך לא תזרע וכרמך לא תזמור י אין לי אלא לזרע ולזמיר לחריש לעידור לניכוש ולכיסוח ולביקוע מניין ת"ל שדך לא וכרמך לא כל מלאכה שבשדך ושבכרמך: 🦵 זמנין שאין מזכלים ואין מפרקים ואין מעשנים בעלים ואין מאבקים ת"ל שדך לא ומנין שאין מקרסמים ואין מזרדים ואין מפסלים באילנות ת"ל שדך לא: [וכרמך לא' יכול לא יקשקש תחת הזיתים ולא ימלא את הנקעים שתחת הזיתים ולא יעשה עוניאות בין אילן לאילן חבירוי ת"ל שדך לא תורע וכרמך לא תומור: הזרע והומיר בכלל היו: ולפה יצאו להקיש להם י אלא פה זרע וזפיר מיוחדים שהם עבודה בארץ ובאילן אף אין לי אלא דבר שהיא עבודה בארץ ובאילן יכול אף שנת היוכל תהיה עולה למנין שני שכוע ת"ל שש שנים תזרע שדך ושש שנים תזמור כרמך: שני זרעים עולות ססנין שני שבוע ואין שנת היובל עולה לסניין שני שבוע: ? סנין לאורז ולדוחן לפרנים ולשומשמים שהשרישו לפני ראש השנה כונסן אתה בשביעית ת"ל ואספת את תבואתה בשביעית: יכול אע"פ שלא השרישו ת"ל שש שנים תורע שדך ואספת י ששה זרעים וששה אסיפים לא ששה זרעים ושכעה אסיפים:

Digitized by Google

ליה היקש דתנא דבי חוקיה: חה חכה בהחה עד שיעשה בו חבורה: ובפי אלו הן הנחנקין [עד:] לא נפיק ליה מהאי הקישא . אלא מדכחיב לעיל מכה נעש בהחה ישלמנה אם אינו ענין לבהחה . דאפילו הכחישה נחי באבנים חייב . אסילו אין שם נעש : חניהו ענין להאי נעש לחכה אביו ואמו דבעינן הולאת דם כדכחיב

כו הדם הוא בנפש יכפרי והתם מתרץ דהחי הקישה דכתיב מכה בהחה לחטה אלל חכה אדם לוחר לך מה מכה בהמה לרפוחה ספור חף מכה חדם דהיינו מקיו חכיו וחמו לרפוחה פטור: מ חף דיני מחונות וכחקירה סנהדרון וכסוף יכמות קאמר דלא בעי בדרישה וחקירה שלה תנעול דלת בפנילוין: ת"ל עין תחת עין ריבה י ובריש סנהדרין קחמר משום דעיקר מילתה כי כתיבי בגזילות וחבלות דכתיב ונקרב בעל הבית אל האלקים מה לי חבל בנופו מה לי חבל בממולו ולהחי תכח לח כיחה ליה לחילף משום דנופו חמור מממונו י ומפיק ליה מדכתיב כאן עין תחת עין ובותר וכתיב בתריה מכה בהמה ישלמנה דמשמע לכל דיני ממון שוין שאין לריכין כ"ג : " מלמד שב"ד מבפנים ובפרק כנמר הדין קחמר הולח הת המקלל חוץ לתחום ישראל דלחון לב"ד לא לריך קרא . דהתם כי היכו דלח ליתחזו ב"ד רולחין: חף לסמיכה . וסמכו כל השומעים : חף לדחייה : בסיני כחיב או ירה יורה מלחד שכל הנסקלין כדחייה : כדתנן בית הסקילה סיה נכוה שתי קומות וכו' : אף לחלייה י כי קללח אלקים חלוי מסני שקלל את ה' בה' י וכמקלל בסקילה:

סכוכו עשרה כני מדם בעשר מקלות פטורין י[ריב"ב אומר כזה אחר זה אחרון חייב מפני שקרב את מיתתו יוסבר כל דסוא נפש - בפי אלו הן הנשרפין [סנהדרין ע"ח] מנין לרם באזנו כו' ת"ל כאשר עשהי ובפרק כילד הרגל [ב"ק כ"ז] נפיק ליה בושת מוהחזיקה במכושיו וקאמר [כ"ח] וקלותה את כפה ממון : ך ומנין הכהו כלאחר ידו כו' : בתוספתא נפשו ילחביא את שהבח ויש ב

נפשן : לחביא את שהכח ויש בו כדי להמית ובא אחר והמית חרי זה חייב: ב אילו אומר מכה נפש בהמה ישלם הייתי אומר מכה אדם ישלם בחמה וכשהוא אומר ישלמנה בבהמה עסקתי: ואיש כי יתן מום בעמיתו ' אין לי אלא בזמן שנתן בו מום מנין צרם כאוזנו . תלש בשערו י רקק והניע בו הרוק י והעביר מליחו ממנו ' ופרע ראשה של אשה בשוק ' ת'ל ועשה כאשר עשה כן יעשה לו: ך ומנין חכהו באחר ידו בלוח ובפנקם ובמיםסמירות שבידו תיל ועשה: הן מנין אחזו והעמידו בחמה וגשתרב - כצינה ונצמנן י חשיך כו את חכלב י חשיך כו את הנחש ת"ל ועשה: [יכול אפילו א"ל חמתן לי כאן בחמח ונשתרב. בצינה ונצמנן י שיסה כו את הכלב י שיסה בו את הנחש י ת"ל מום י מה ראית לרבות את אלו ולהוציא את אלו י אחר שריכת חכתוב מיעמי מרבה אני את אלו שהם מעשה ביד יומוציא אני את אלו שאין מעשה ביד: ז יכול סימא את עינו יסמא את עינו' קימע את ידו יקמע את ידו - שיבר את רגלו ישבר את רגלו י ת"ל מכח בהמה מכה אדם י מה מכח בהמה בתשלומים אף מכה אדם בחשלומים י אם נפשף לומר לא תקחו כופר לנפש רוצה י לרוצח אין את נושל כופר נושל את לאיברים כופר: 🎵 מכה כהמה מכה אדם מה תלמוד לומר לפי שנאמר מכח אביו ואמו יכול לא יהיה חייב ער שיכה שניהם כאחת תלמוד לומר ומכה אדם יומת אפילו אחד מהם יכול אפילו הכחו ולא עשה בו חכורה יהיה חייב ת"ל מכח בחמה ומכה אדם מה מכח בהמה עד שיעשה כה חבורה אף מכה אדם עד שיעשה בו חבורה ' יכול אפילו הכחו לאחר פיתה יהיה חייב ת"ל מכה בחמה ומכה אדם מה מכה בהמה בחייה אף מכה אדם כחייו: משפט אחד יחיח לכם כמשפט דיני נפשות דיני ממונות מח דיני נפשות כדרישה ובחקירה יאף דיני ממונות כדרישה וכחקירה י

דב"ק [פ"ט] קורה כל הלו דרך באון: ובטימום י ניירות שבידו י כרך של כמרום : ה סחזו והעמידו בחמה ונשתרבב : ונתחתם ומת : ובפרק הנשרפון [ע"ו] קאמר משום דבההיא שמחא מחחיל הכלא: השיך בו נחש י דארם נחש בין שיניו עומד . בפרק כילד הרגל [כ"ג . סנהדרון ע"ח .]: ל אף מכה אדם בחשלומין . ובפרק המובל קאמר [ב"ק פ"ג . כתובות ל"ג] ככוח בקטלה כוח דכתיב אלה ככחה ככחה נמרינן י דכתיב מכה נפש בכתה ישלתנה וסמיך ליה וחיש כי יחן מום בעתיתו וגו': וחם נפשך לומר מדרבה נילף ממכה מדם יומת דבות אדם חחדם חד בתם לה ניתן לפדיון אף הכא וכו' . הייט דקאתר לא תקחו כופר . כך מפרט בפרק המובל: הן יכול לא יהא חייב עד שיכה שניהם כמחד : ר' ימשיה היא [סנהדרק פ"ו י] דגבי מקלל לה משמע ליה אחד אחד בפני עלמו : ולא יליף מכה ממקלל: ת"ל ומכה אדם אפי אחד י ובמכילתה [משפשים] הכי קתגי לה מה מקלל אחד אחד אף מכה לה הם החרת בחקלל שכוח חייב על כמתים כחיים כו׳ 'ת"ל ומכה אביו ואתו אפילו אחד מהם דברי ר' יאשיה והתם שטיה בטעות דהו"ל למימר מ"ל ומכה חדם כדגרפוי הכח וכבירם לים דקרם יתירם כוח יולית

אי סה דיני נפשות בעשרים ושלשה אף דיני מסונות בעשרים ושלשה ת"ל עין תחת עין ריבה: ד וידבר משה אל בני ישראל הרציאו את הסקלל אל מהוין לכחנה זו הוא שאטר מלמד שבית דין מבפנים ובית הסקילה מבחוץ: זירגמו אותו ולא כמותוי אבן מלמד שאם מת באבן אחת יצא: ובני ישראל עשו כאשר צוה ח' את משה אף לסמיכה אף לדחייה אף לתלייה אף ללא תלין נבלתו על העץ:

הגהות מהרי"ד

כובחם שם בדייתת זו וע"ש בגמ" ומפרשים: הן משכה סנסדרון פ"ה: וע"ש בגמ" ורש"ז וכה"ן פידשו שם דבטעם דעכה למסר מיתה משום דלחפר מיתה ליכו מבורה ולרין מוכן דהם ככל הכל מוכף מוך כדי דיבור שלומר שלוט מיד עד שיעשה מבורה לויך ללמוד דלם יחייב לחסר מיתה: ב"ן הובלה בסוף מס' יבימות וברש מס' סבסדרון לי ג' דדף ל"ב וע"ש: מף דיני מטוטות בכ"ג ומה דיני נכשות מונין עפ"י חסד לוכות ואתפ"י שנים למובה יבול אף דיני מטוטות כן פ"ל עין תסת טין ריבה כ"ה בילקוט : "ו היא שלמר תסלם הפוק אף דיני מטוטות כן פ"ל עין תסת טין ריבה כ"ה בילהוט : "ו היא שלמר תסלם הפוק פ"ש וסבסדרון ו"ע נגמר הדין: [וידגש] אותו כי"ד גמרה סבסדרון ד" מ"ג י ורשב"ם רכש"ד מה" מכהדרון וסמ"ג עשין ק"ב:

שככם כו' וכמית [כמחרון] שיוב כ"ה בילקוט וע' גמ' הנכדרון ע"ח - והובא ברשב"ם פ"ג מס' דוצח דין ז' וכח"ג לפורן הס"ג : [ח"ל כאשר עשה כ"ה בר"ח והוא השוה בבבא קמא פרק בסובל ל' י וע"ש ד' ל"א בגמרא והובא ברשב"ם פ"ג מה' סובל ומויק דין ט' ובסמ"ג עשון פ" ד' קמ"ו ע"א : "ד ובטימום (שטרות) שבידו כ"ה בילקוט ובשבת קט"ו נעל ט ימום של ברכות מיש"א קבילת קונטרסים והובא בירושלמי ב"ק ר"פ החובל ובסמ"ג עשין ע' ד' קמ"ו ע"ד : "ד וגלעלן (אמו והשין) בו את הכלב (אמו והשין) בו את הנוט ע"ל (כאשר עשה) כ"ה בילקוט: ו" את אל (שאמי) מעשה ביד כ"ה שם וע' משנה הנהדרון פ' הנשך לנמר ע"ז ובגמ": ש"א ע"מ ע"ח ובכל המא כ"ג ורמב"ט פ"ג מה' רולה: "ן אם נפשך לנמר (הדי הוא אומר) לא תקהי הוכר כ"ה בר"ח וכ"ה בגמות בכל קמא ה"פ המובל ד' ע"ג :

נ"ב : נ"ג : פ"ע :] כל מיתה האמורה בתורה סתם אינה אלא חנם : ומתרלי משום דשאר הנסקלים שאין לחיב בהם סקילה גמרי מאוב וידעוני [שם נ"ג] והוה השתה מספקה לן אם במות יותתו גמירי והוי שבת נמי בסקילה שגם שם נאמר מחללים מות יומת׳ או בדמיקם בם ילפי ולא תהא שבת

בסקילה דלה כתיב ביה דמיהם כם י וכן כג"ש דרכי אליעור לא היו וודעים י דבפ׳ ד׳ מיתות [שם כ"ב:] גבי משת חיש קחתר רבי כחתר תיתה בידי אדם וכאמר מיתה בידי שמים מה כתם שחין בה רושם : חף הכם : וכן מכה אביו ואמו לא היו יודעים באיוו מיתה או בחנק או בסקילה י וכשנאמרה להם דמחלל שבת בסקילה אע"ג דלא כתיב שם דמיהם בם לחחר כן גמרו לסתם מיתה שהיא בחנקי שכך ניתנה תורה מחלה כללות ואחר כך פרטיות שהן גזרות שוות י וכאן באגדה הוא אותר לפרוש להם מלחד שלה היו יודעין כו׳ וא"ת א"כ כילד התרו בהם יוי"ל כא אמרינן בפ' הנשרפין [שם ע"ח: וע׳ בס׳ פניסיפות פ׳ זו] ותגדף הורחת שעה היחה : וכן נמי לענין החרחה : ועל כרחין מקושש נמי הורחת שעה היתה למ"ד בפ"ח דסנהררון [ח':] וצ"ע דלתה לו להבים תדיוק דכ"ה בהדות [בסנהדרון ב : בגמרת] עד שיודיעום בתיוו מיתה • ומקושש לת הודיעוהו

פרק ים וכית הסקילה מבחון . כי היכי דלא ליתחוו ב"ד רולחין . כדמפרש בפרק נגמר הדין [מ'כ :]: ב סומכים ידיהם על ראשו ואותרים וכרי נראה שוה לא היה אלא על מברך ולה על שהר מומתק י והסמיכה היה דרך כפרה ואומרים דמך בראשך ואלחנו נקיים מעוכך ולא נענש עליו: להכיח חת העכו"ם וכפ׳ ד׳ מיתות [כ"ו י] להביא שחייבים על הכנויים כישרחל: ך וכחתר להלן נשיחת חטח: בפסח שני והאיש אשר הוא טהור וגו' חטאו ישא האיש ההוא: מה להלן כרת דכתיב ונכרת : חף כאן כרת • וקסבר מגדף לפו היינו מברך השם . ולכך כרת במברך השם יליף בג"ש . חבל במגדף כתיב את ה' הוא מגדף ונכרתה י וכן מפרש בפ"ה דכריתות [ז' :] ובפ" מי שהיה טמח [פסחים צ"ג :]: ל א"ר מנחם ברבי יוםי להביא וכו" וכםי שכועת העדות [ל"ו י] ה"ג כנקכו

יומת ומה ת"ל שם להכיח כו': פרק כ כל נפש עד שיכה כל נפשו . כדמפרש וחזיל להכיח חת שהכה ויש בו כדי להמית י ובא אחר

והמית חייב כאחרון : דלדידיה הום כל נסש . ורבי יהודה בן בתירא הוא דאמר

שלם כביתו מקושש עמו י ושניהם כיו בפרק אחד י וכקשה הה"ר הלל מחרץ יון דסכה משמע שהיה מעשה זו בשנה שנייהי שהיו הולכין בדגלי וחילו בספרי קנים בפרשה מקושש ויהיו בני ישראל במדבר בגטתו של ישראל דבר הכחוב שלא שמרו את השבת אלא שבת ראשונה ושנייה בא זה וחללי ומפרש כי בספרי

גרם בעשות סופרים וה"ג לה' שלח שתרו את בשבת אלא שנה ראשונה ושניים חללו ועל כרחנו בשנייה היה כדתוכח הכח • עוד קשה מפרק כל כתבי [שבת קי"ח:] דקחתר חלמלח שמרו ישראל שבת ראשונה לא שלעה בהם אותה ולשון דכתיב [שתות ש"ו] ויבי ביום השביעי ילאו מן העם ללקוט וכתיב בפריה ויבם עמלק חלמה גם בראשונה חלנו י וויל דהח לח חשיב ליה לתנה דספרי חלול כל כך י דשתה חש"ג שכלפוו על שבת עדיין לא נאמר עוכשה עד סיני . ואסילו כאמר עוכשה לא עשו בו תלאכה שהיו חייבים עליה י שפרי לא סוציאו ולא הביאו כלום : ולם הענישן הכתוב אלה על שלה האמיכו מה שאמר להם משה היום לא פתולחוכו בשדה וכחיב ילחו מן העם ללקום ולם מצפו ותכיח במכילתה חלו מחופרי אמנה י ואפילו את"ל שהוליכו כלים עמהם להביה בהם המן שומי חלול גמור [כי י"ה שוה היה חשה המקושש שבת צ"ו :] מ"מ לם מליט שהתרו בהם והתירו עלמם למיתה כדאשכחן במקושש דהתם [בספרו בפי מקושש] תניא ויתלחו פיש מקושש חלחד שמינה חשה שוחרין ותלחו חת התקושש ויקריכו אותו המולחים אותו מקושש עלים שהתרו בו מעין מלחכתו שנחמר מקושש עלים שהתרו בו ועדיין מקושש דהח לה כתיב שקשש עלים י וכן מפרש בפ' כילד כודקין [פנהדרין מ"ח] וכך כ"ל ישד יקשה : בספרי זוטח תניח מקושש בשנה רחשונה בכ"ח לחדש כום י ומתרצון שנה שניים היה בפרק שנצטוו על השכת בשנה ראשונה אישתקד ' ותדע שכן הוא כי במכילתא תניא כלטוו על שבת בכ"ב לחדש י והשתח חם מקושש היה בשנה רחשונה בכ"ח לחדשי ח"כ הקדים תעשה שלו קודם שכלטוו על שבת: ה לה הניחו מקושש עתו : גזירת הכתוב שחין חובשין שנים ביחד. ה"כ שלה היו יודעין שהמגדף חייב מיתה . ואם היה פטור מולאין למו על כ"ד לוחר שטעו ומתחלה היו סכורין שחייב מיתה והניחוהו עם המהויב : ויודעין היו במקושש שחייב מיחה אלה שלה היו יודעין באיוו מיתה י ומקשין [בתוספות ביב פויט דיה שנחתר וע"ש תירון

אל משה ולא הכיאו חמקושש עמוי ושם אמו שלומית בת דברי למסה דן: נניי הוא לו וגניי לאמו וגניי למשפחתו ונניי לשכמו שיצא ממנו יוכנגדו אתה אומר י ואתו אהליאב כן אחיסמך למטה דן חרש וחושב י שבח תוא לו ושכח לאכיו ושכח למשפחתו ושכח לשבמו שיצא ממנו: הן ויניחוהו כמשמר ' ולא הניחו המקושש עמו ושניהם חיו בפרק אחד ויודעים חיו במקושש שתוא חייב מיתה שנאמר מחלליה מות יומת ' אבל לא היו יורעים באיזו מיתח ימות שנאמר כי לא פורש מה יעשה לו י וכן הוא אומר לפרוש להם עלפיה' מלמד שלא היו יודעים אם חייב מיתה : אם לאו

פרכן ים וידבר ה' אל משה לאמר: הוצא את המקלל אל מחוץ למחנה מלמד שבית דין מבפנים ובית הסקילה מכחוץ יוסמכו השומעים את ידיהם י אלו העדים י כל השומעים אלו הריינים י את ידיחם ידי כל יחיד ויחיד: ב ידיהם על ראשו סומכים ידיהם עליו אומרים לו דמך בראשך שאתה גרמתה לכך: ב ורנפו אותו ולא כסותוי כל העדהי וכי כל העדה רוגמתו אם כן למה נאמר העדה י אלו עדים כמעמד כל העדה ' יכול היריית שעה היתה תלמוד לומר ואל בני ישראל תדבר לאמר ' יהו מנהג לדורות: ד איש מה תלמוד לומר איש להביא את העכו"ם שיהו נהרנים על כללת השם כישראל אבל אינן נחרנים אלא בסייף שלא נתנה מיתה לבני נח י אלא דין חרג בלבד: הן כי יקלל אלהיו מה ת"ל לפי שנאמר ונוקב שם ה' מות יומת · שיכול אין לי חייבים מיתח אלא על שם המיוחד במיתה מנין לרבות כל חכינוים * ת"ל כי יקלל אלהיו דברי רבי מאיר י וחכמים אומרים על שם חמיוחד במיתה ' ועל שאר כל הכינוים באזהרה: [ונשא חמאו : רכי יהודה אומר נאמר כאן נשיאות חמא י ונאמרה לחלן נשיאות חמא י מה נשיאות חמא אמור להלן כרת אף כאן כרת: ז ונוקב שם ה' מות יומת ירנום ירנמו בו כל העדה י יהיו כל העדה כבעלי דבב לו ' גר . זה הגר ' כגר ' לרכות נשי גרים ' אזרח זה אורח : כאזרח : לרבות נשי אזרחים : בנוקבו שם יומת : א"ר מנחם ברבי יוסי להביא את המקלל אביו ואמו שלא יהיה חייכ ער שיקללם בשם:

פרק ב ואיש כי יכה אין לי אלא מכה איש י מכה אשה מנין ת"ל מכה בין איש בין אשה י אין לי אלא שחכת את האיש הכה את חאשה מנין: ואת הקטן מניין: ת"ל כי יכח נפש בין איש בין אשה בין קטן יכול אפילו הכה את "חנפלים יהית חייב ת"ל איש" מה איש מיוחד שהוא כן קיימא יצאו נפלים שאינן כני קיימא ' כי יכה כל נפש עד שיכה כל

הגהות

וכ'ם בברויתא סכסדרין כ'ו : ורמב'ם פ'ב מס' פ'ו וסמ'ג לאוץ ט'ו : ל ע' פססים ל'ג :
זר כתות ו': ז כל כעודם [בעלי] דבב לו כ'לל וכ'ם בילקוט ופי' שואים שלו : גר זם סגר
זרכיתות ו': ז כל כעודם [בעלי] דבב לו כ'לל וכ'ם בילקוט ופי' שואים שלו : גר זם סגר
זרנ' ע'ל ס' אחדי ריש פרסס ח' וריש פרק י"א : אר מוסם ברבי ווסי לעילם' קדושים פרק
זר' בילקוט וע' שם שליים לעילם בילקוט וע' שם שלייתני לעיל ס' קדושים ריש
משפטים' ומכם בין איש בין אשם אי לי אלא שככם את כאש הכל את כאשה מ"ל [בפ'
משפטים' ומכם בין איש בין אשם אי לי אלא שככם את כאש הככ את כאשה ואש השפטים מיום בין ליש בין ליש בין איש בין איש בין איש בין איש בין איש בין קשן אין לי אלא איש ואשם שככם את כאשם ואש הקטן
ממין אל' כי יכם [כל] נכש בין אשם בין ליש בין קשן אין לי אלא איש ואשם שככם את כאשם ואש הכל מית וומת מעל מקום מה מ"ל איש שכבל א מפלי סכם את המשכ ואים היום מידב כו' ילאו נפלים [דבני א" שאין בר קיימא כ"ה בילקוט ונראם לי
זריין למעט בני מ' ששום דאימא בבראשית ובה פ' "ד דכולד כבודר לשבם יוכל למות
אפי" אם טור ושות במשכ מ"ם ניו שלשנים מבראשים יוכל למות פמיום הוא בין שלשנים וכל כיון היוב
פפמים אינו מי פטור ושות במשכ מדם מ"ד וע' ברמב"ם פ"ב מה' רולם דין לי וע' שלשו
גבורים סביב בויף שבת פ' י"ע ד' נ'ע: סי תל"ה: עד שיכה כל נפשו [ולסביא] את
גבורים סביב בויף שבת פ' י"ע ד' נ'ע: סי תל"ה: עד שיכה כל נפשו [ולסביא] את
גבורים סביב בויף שבת פ' י"ע ד' נ'ע: סי תל"ה: עד שיכה כל נפשו [ולסביא] את

אחר] ואמאי לא דטבו בחגק : דהא כחיב ביה מיחה : ואמרינן [סנהדרין

עם ובכם במדם די קיש ותים במום:

מדי יש אב"ד מהפנים כו' משום סנפדרין ו"פ נגמר כדין ד' מ"ב: ודמב"ם פי"ב
מדי סנפדרין דין ג' וסמיב נשין ז"ם: וכמכו כו' זברישם ל' ימב"ם ספ"ב
מדי פ"ז וסמיב לחוץ ט"ז כתבו כמ"ם כמן בסום: "ג ולח כסותו י השם דס"פ קדומים
מדי פ"ז וסמיב לחוץ ט"ז כתבו כמ"ם כמן כסותו ו"ל דבח ללמוד כחן חותו בלח כסותו
הדי מותה במיתה כדחיתה פ"ו דסנסדרין ד' מ"ד ע"ב וע" מה באייתהי שם בסדר קדומים
מדי מות מותה מותו ולח כחות כ"ד בממחד כו כתוך כ"כ בייקוט ובד"ם
בנותה מותה במותה כ"כ בייקוט ובד"ם בגירסת העודה (פנת) עדים במעמר כל העדה: ד. ברייעת הנהדרין לין : ודמב"ם פ"ע מה" שלבים דין א" יד והמ"ג לפוין ע"ו : ד. כי יקלל פלהיו (מכל מקום) דברי ר"מ כ"ה בד"ע

בפנים תיל והיתה ולפי גירסא דהכאיש תיחא אחאי לא נקט הכא חילתיה דת"ק דרבי יודא דחתניתין דהתם י מיהו הכא קרא אסמכתא בעלחא דהתם קאחר שעחא משום דחדת יבש לא נתקדשה ותנור נתקדש: וכשרות בביש פאגי אפילו חוץ לחומת ירושלים: יא היא שאם נפרסה כו' - דמשתע

היא בהויחה אם נפרסה פסולה: ובפ"א דמנחות [ח' ט:] מפרשבין משפרקה בין עד שלא פרקה סלחם פסולי מים אם משפרקה מקסיר קומן עליה: יכול לו לבדו י אי לא כחיב ולבנח: לאהרן שלא במסלוקת י דלעולם נוטל מחלה כדאמר [ב"ב קח"ג' סנהדרין כ"א] מחלה לאהרן ומחלה לבנח: יחם שולם לבית עולמים י ולא בבמה דאין מנחה בבמה:

פרשתא יך וינה בן השה ישרהלית י

הוא היה ממור אצ"ם שלח היו ממזרים בחותה שעה שהרי כולר וכולד במלרים : וסבידה ליה [ע׳ יכמות ש"ה:] עכו"ם ועבד הכח על בת ישראל הולד ממור וזה היה כעין ממור: בתוך בני ישראל מלמד שנתגייר : פי׳ שאביו נתגייר וילא עם בני ישראל מתלרים : ולפי המדרש וירא איש תלרי ראה מה עשה לו בביתוכו׳ והרגו משה י"ל שנשתחד בחלרים כשידע שחים כן ישראל ושוב חזר בתשובה ושפיר קרי ליה גרי וכן מנכג לגלח שערו ולפרניו לכעל חשונה ולטובלו. ובפרקי ר' אליעזר [ת"ח] כן כנו של דן היה בעלה של שלומית כת דברי וכשת חשה תשבטו בהרנוהו נוגשי פרעה: ב מלחד שחין הורגין בכיכוי י כדמפרש ואזיל אלא לריוך להעיד לפני ב"ד כתו שחתר : ב והדיינין עוחדים על רגליהם : בפי ד" תיקות [סנהדרין ם י] יליף מעגלון דאתר ליה אהוד [שופטים ג'] דבר אלקים לי אליך ויקם מעל הכסם: וקורעין ולה מחפין : קורעין דכחיב [מלכים כ' י"ח] ויבה הליקים ושכנה הסופר קרועי בגדים ולה מהחין התיה קרועה קרועה מחלישע דכתיב [שם בי בי] ויקרעו לשנים: ד ויכיחו חותו חל משה חותו לכדו מדכתוב והיתה דהוים כחיב בה: אינו על גבי הלחם דלא כתיב והיחה על הלחם: שיש להם שולים: שבל עגולים למטה לא: כדי שלא יחגלגלו על דופני הלחם ויבצעהוי כן מפרש בפרק שתי הלחם ל"ח: ועיין פרק תחיד נשחט [פ"ג: בתום' שם]: ז ונאחר להלן אוכרה: במנחה: מלחד בטעונה שני קחצים: דאוכרתה לכל מערכת קאי

את הלחם : והיתה ללחם - אינה על גבי לחם אלא נותנה לשם בזיכים שיש לחם שולים ונותנם על נבי (הלחם) [חשלחן] כדי שלא יבצעו את הלחם: 7 לאזכרה : רבי שמעון אומר נאמר כאן אזכרה ונאטרה לחלן אזכרה י מה אזכרה אמורה להלן מלא הקומץ י אף כאן מלא חקומץ מלמד שהיא מעונה שני קמצים מלא חקומץ לסדר הזה ופלא הקומץ לסדר הזה: 🎵 ביום השבת ביום השכת עורך חדשה וכשבת יקטיר ישנה: יערכנו אין עורך עמו קנים בשכת אלא נכנס מערב שבת ושוממם ונותנם לאורכו של שולחן כל הכלים שהיו במקדש אורכן לאורכו של בית חוץ מן הארון: מואחר שבת היו נכנם וסודר שלשה תחת כל אחת ואחת ושנים תחת העליונה לפי שאין עליהם משאוי י מאת כני ישראלי מרצון בני ישראל ' ברית עולם ' ממי שהברית שלו: ' והיתח לאחרן ולכניו ואכלוהו במקום כחיש מלמד שאכילתה במקום קדושי אין לי אלא אכילתה במקום קדוש מניין אף לישתה ועריכתה במקום קדוש ת"ל והיתה יכול אף שתי הלחם לישתם ועריכהם כמקום קדוש ת'ל כי קדש קדשים יר' יהודה אומר כל מעשיהם בפנים ר' שמעון אומר לעולם הוי רגיל לומר שתי הלחם ולחם הפנים כשירות בעזרה וכשירות כבי פני: יא (הוא הית אומר) [היא] שאם נפרסה אהת מהם כולם פסולות לו יכול לו לבדו ת"ל ולבניו" אי ולבניו יכול לבניו ולא לו ת"ל (ולבניו) [לאהרן הכיצר] לאהרן שלא במחלוקת ולבניו במחלוקת מה אהרן כהן גדול אוכל שלא במחלוקת י אף בניו כהגים נדולים אוכלים שלא במחלוקת י מאשי ה' י אין להם אלא לאחר מתנות האישים י חק עולם י לבית עולמים:

של משה שבא ליטען אהלו בתוך מחנה דן של משה שבא ליטען אהלו בתוך מחנה דן של משה שבא ליטען אהלו בתוך מחנה דן אמרו לו מה פיבך ליטע בתוך מחנה דן אמר להן מבנות דן אני אמרו לו הכתוב אומר איש על דגלו באותות לבית אבותם יחנו בני ישראל נכנס לבית דינו של משה ויצא מחוייב ועמד וגידף והוא בן איש מצרי 'אעפ"י שלא היו ממזרים באותה השעה הוא היה כממור בתוך בני ישראל מלמד שנתנייר יוינצו במחנה על עיסקי מחנה בן הישראלית את השם זה שם המפורש שכנגדו: בן ויקוב בן האשה הישראלית את השם זה שם המפורש

שהם שתי אוכרות: דן אין עורך את הקנים בשבת : אע"ג דאין אפור אלא משום שבות דאיסור טלטול [עירובין ק"ג י] ואין שכות כמקדשי הכא לא לריך דבההות פורתת לה מיעפשה כדמכרש בפי כל הכלים [שבת קכ"ד .] ושבות שחינה לריכה לח התירו במקדש כדחיתח בפי תמיד נשחט [פסחים ס"ה י]: אלא נכנם מערב שבת שבא להדליה נרות: וחו שומטן וכר: כל הכלים שהיו במקדש אורכן לארכו של בית י וסבירא ליה דשלחן ומטרה מורח ומערב הן מונחין: חוץ מן כארון : שסים ארכו לרוחב של בית י והבדים נתונין בהם ובולטין לארכו של בית שנחתר ויחריכו הבדים : מו ואחר השבת היה נכנס וסודר י והיונו על כרחין כשהלך להטיב הגרות ביום ראשון ואח"ל שום לא היה ביאה ריקנית נכנם ויוצא בלא שום עבודת פנים כיון שלטרך הלחם היה עושה וסיה נכנם שם במולחי שבתי ולריך עיון: אע"ם שאין עליה משאויי היה ראוי לומר משום [במפרים שלנו גרם לפי שחין עליה משחוי] שחין עליה ולכך דו בשני קנים תחתיים ולגירםת כספרים היה מניחה על שני קנים ולח היה מניחה כלא קנים על חברתה . אע"ם שאין עליה משאוי ולא היה לחוש שמה תשבר הבירחה שתחתיה: מרלון בכי ישראל . שאין כופין את הליבור : ברות עולם ממי שהברית שלו בחת להם מטה זו ממי שהברית שלו והוא הקב"ה: ל ת"ל והיתה: כל הוייתה במקום קדוש לריכה להיות י והוא רבי יהודה דלקמן י מיהו לפי מה דגרסינו בפ׳ שתו כלחם [ציו] אחד שתו הלחם ואחד לחם הפנים לישתן ועריכתן נחוץ ואפייתן מבפנים והוא ת"ק של ר' יהודה ככת כוי שייך לגרום ומנין שתפייתן

ששמע מסיני זיקלל אינו אומר ויברך כענין שנאמר ברך נבות אלהים ומלך אלא ויקלל מלמד שאינן הורגים בכינוי : ג אמר רבי
יהושע בן קרחה בכל יום דנים את העדים בכינוי יכה יומה את יומה נגמר הדין לא חיו הורגים בכינוי אלא מוציאים את
יהושע בן קרחה בכל יום דנים את הגדול שבהם ואומרים לו אמור מה ששמעת בפירוש והוא אומר והדיינים עומדים על רגליהם
כל אדם בחוץ ומשאילים את הגדול שבהם ואומרים לו אמור מה ששמעו בפירוש והוא אומר והשני אומר אף אני כמוהו ואין העדים צריכים ליקרע שכבר קרעו משעה ששמעו: ד ויביאו אותו

הגרות מררי"ד

פריטרוא יד א ויצא בן ששם שראלים (מאין) יצא כים בילקוט : סוא סים [ממה] כים בילקוט ול ידי א ויצא בן ששם שילם: וע' רמבין על סטורם כאן כ' דכוא דלא כבלכתא רסא קיייל כוולד כבו הבלקוט וע' יבמות ש"ם: וע' רמבין על סטורם כאן כ' דכוא דלא כבלכתא רסא קיייל כוולד כבו הבלדעם מותרים שהודם מ"ם כולד כלך אחר סוכר וא"כ סים מצרי ממש וכשגרל נמגייר ואין דעתי כן אלא מעם שכא אברס בכרית סיו ישיאל וכעו שאמרו בעשו ודילמא שראל מוחד שאכי ויף'ו כיא ומס אם אס אחר מ"ן כיא מוחד אם אס אם מילם עכ"ל וכ' סיות מען לדביר רבותיט הצרפתים צ'ל דכרי נקט כמשר דלא סוי מחור ממש דסו"ל דין עכו"ם אבל להשב"ץ דס"ל דסו כאשר מ"ל דס"ל וכעום כאל מבר סבא על בת ישראל סולד ממור שכן בעב דסוא דלא כולד ממור שכן בעב דסוא דלא כסל הבעם "ל דמ"ל בעום" כאן פי" שאביו נמגייר וו"ל דשיאט למכן שקוא בכלט נמגייר דאם סוא בעלט מנגייר א"כ כוא יודע דנסשב אסר אביו ולחם רצם

למימר דפסול: ומנין שירדו בתנור שתים שתים לספות פי' שתים ביחד ' וגזירת ככתוכ: א"ב מלריך קרא שיתעסקו בו היטב: אבל יותר משתים יש טורח מרובה ולא יתעסקו יפה: ת"ל ושתת אותם י אחר לישה ועריכה כתוב י ווו שימה היא רדיית הפת בתנור : יכול אף שתי הלחם ירדו לתנור שתים

ת"ל ושחת חותם . וכפי שתי הלחם [צ"ד :] פריך וכח חפיקתים : ח"כ לימח קרה ושמתם מאי ושמת אותם ש"מ תרתי: ושמת חותם לדפום משמע שימה באומנות. דלא כתיב ונתת אותם י לפי שהיה לו קרנות ארוכים כדתנן בפ" שתי הלחם . צריך דפום שלא יתקלקל . וכן התכור שהיו רודים בו ואופין אותו היה שם בדופני התנור דפום כמין ספינה רוקדת או כמין תיבה פרולה . דאיכא פלוגתא התם ושוב כשהי רודה מן התנור היה כותן בדפום שלישי וברחשון לח היה מחזירו דכיון דחפי ליה נפחה כדחתר התם: ב שתים מערכותי יכול שמנה וארבעה . שהרי כבר נאמר שתים עשרה חלות ויהיה מערכה אחת משמנה ושנייה מחרבעה. חצ"ג דמשמע שלריך שתיהן שוות כתו שני עשרונים ח"מ הוי אמיכא למצוה י אבל אם עשה בשאינן שוות שפיר דמי כדאמריכן [יומא ס"ב'] גבי שני שעורו עוים דיום הכפורים לכך לריך לותר שש המערכת: חי שש המערכת יכול שם ושם ושם חס לח נחמר ו"ב חלות: הח שתים מערכות: ועדיין שם חלות שהיה מערכה שלישית . ת"ל י"ב חלות: אי שתים עשרה יכול ד׳ וד׳ וד׳ י ואפילו כתב שתים מערכות הוה אמינא למצוה י ואם רצה יעשה שלש מערכות : ת"ל שתים מערכות ושם המערכתי כלומר לריך ג' קראי לעיכונה וחם שינה פסל י ובנמרה דשתי הלחם [מנחות צ"ח ין גירסה החרת וואת כראה עיקר: ד ארבעה סניפין מפוצלין מרחשיהן שהיו עומדין משני לדי השלחן מערכה חחת בין שני סניפין לסמוך לדי כלחמים מכחן ומכחן שביו

כעשין כמין תיכה פרולה ומנכיהין ועולין ולריך לסמוך שלה יתהפכו להחוריהם י וכן מערכה החרת י וו"ד כיין חלהי קנים החתוכין לארכן להשים תחת הלחם למערבה אחת וכן לשנייה" וארבע חלות לרוכות כל אחת ג' קנים. וחלה העליונה ב' קנים י והתחתונה אינה לרינה כלום י כינד חלה ראשונה על טהרו של שלחן . ומניח על דסניה שלשה קנים י ועליהם חלה וכן שנייה וכן שלישית ורביעית אותן ד' חלות היו להן שלש: קנים ולמעלה מן הרביעית שהיא חמיבים מן התחחון . שניקנים על פיצולי השניפין . שהסניפין היו מפוצלין עם דופני חלה חמישים ' ויוצאין ראשי ה: יצו ין למעלה מן החלה החמישית ועל רחבי הפיצולין היה נותן קנה מכחן וקנה מכחן ועיקר הסגיפין עולה באחצע הפיצולין . ומגביה כניגד גובה חלה העליונה כדי לסחכה : אבל שני קנים העליונים לא היה נוחן על חלה שתחתיהן כדי שלא להכביד על התחחונים י ולח"ד הלחם היה כחין ספינה רוקדת י היה עושה כעין סגימות על דופני הלחם לקבל רחשי הקנים שלח ישמטו : וכמנחות [ל"ז"] מפורשת יכ פי המיתרה: דן וכחמר להלן מערכת י ושמת חותם שתים מערכות שט המערכת: תופש שתי מערכות מזויק קרא שתים מערכות דעלייה קחי: ן חלחד שהיה חשכנית וחפלגת שהבויכים הם חתירום את הלחם י וחם בהקשראן מחשב לחכול לחם חוץ לומנו נפיל הלחם י וכן חם שני בזיכין ילחו חון לחוחת העורה ונפסלו בחלה גם הלחם פכול . שחין מי שיחירנו יודרים מדכתיב

מקר כנרום וחפיט פסח שנאחר בו בערב ובין הערבים: יב על שהרה של מטרה י על גילויה י כדחתרים [חשנה יותח נ"ח :] על טיהרו של חובח וכיינו שינית הנרות על ראשי הקנים" וקני התנורה היו רחבים מלמעלה להושיב עליהם הנרות . והשתח לח יסמוך חת הנרות בקיסמין בין קנה לקנה דהוי

תמיד את כשימאה: יב על המנורה השהורה על מחרה של מנורה שלא יסמכם בקיסמים וכצרורות יערוך את הנרות לפני ח' שלא יתקן מבחוץ ויכנס : תמיר : אף בשבת : תמיד : אף במומאה:

פרק יח סולת ואפית אותה י מנין אף חישים יקח ת"ל ולקחת םולת ' יכול אף שאר מנחית נלקחות חימים תיל אותה. זו נלכחת חימים ואין שאר מנחות נלקחות חימים: ב שתים עשרה חלות שיתו שוותי שני עשרונים שיהו שויםי חחלה האחתי כל לישתה ועריכתה לא יהא אלא אחת אחת יכול אף שתי חלחם לישתן ועריכתן אחת אחת' תיל יהיה החלה האחת יומנין שירדו לתנור שתים שתים ת"ל ושמת אותם יכול את שתי הלחם ירדו לתנור שתיחם ת"ל אותה זו נאפת שתים שתים ושתי הלחם נאפים אחת אחת 'ושמת אותם לימפם ושלשה מפיסים היו שם ונותנם למפום 'כשהם בצק וכתנור היה לחם מפום ' וכשחוא רודם ניתגם למפוס כדי שלא יתקלקלו: ב שתים מערבות יכול שמנה וארבע ת"ל שש המערכת י אי שש המערכת יכול שש ושש ושש ת"ל שתים עשרה י אי שתים עשרה יכול ארכע ארכע וארבע ה"ל שתים המערכת ושש המערכת הא עד שיאמרו של שה כתובים ואם לאו לא שמענו: ד על השולחן המחור על המחרו של שולחן י שלא יהו הסניפים מנביחים את הלחם מעל גבי השולחן י מיכן אמרו ארבעה סניפים של זהכ היו שם מפוצלים מראשיחם שיהו כמוכים כהם שנים לסדר זה ושנים לסדר זה ועשרים ושמונה קנים בחצי קנה חלול ארבעה עשר לסדר זה וארבעה עשר לסדר זה : הן ונתת על המערכת יכול מערכת אחת הריני דן נאשר כאן מערכת יונאמר להלן מערכת מה מערכת אמור להלן תופס שתים מערכת י אף מערכות האמור כאן תופס שתים מערכות: [לכונה זכה שתהא ברורה: והיתה ללחם: חוכה ללחם י והיתח ללחם מלמד שהיתח מעכבת ומפגלת ופוסלת

מ"נ שלם ידלים נרות מבחוץ ויכנים וחשבים על הקנים (מחוך פירושו נרחה שנירסת המפרש לח היה כגירסת הח"כ שלט וגירסת הילקוט ולפי גירסתו היה כדרש דלח יתקן מכחון כו' מקרח דעל סמטרה הטהורה ול"ג קרח יערוך ונו׳ כגירסמ שלפנינו ויותר ברחה שיש כחן ט"ם ויש למחוק ח"כ ומתחיל הדיבור שלה ידליק וכו' ותקותו קודם ד"ה תמיד וכחן צ"ל של מטרה וסנירה ליה וכו") וסבירה ליה שהכרות לה היו קבועין ואפילו למ"ד קבועין היו אלא מ"מ היו כשמשין שהיו משין חותן לערות שירי שחן ופתילם בשעת בטבת נרותי והרי גם שם היה יכול לסחכם בקיסם ולהיות חציצה בין קנה לנר י ופלוגתייהו בפ׳ שפני מדות [מנחות פ"ה:]: תמיד אף בשבת כו"י שלשה תמיד כחיבי שנים בנר מערבי ואחד בשאר נרות י האחד שיהא תדיר י ושנים לשבת ולטומאה לנר מערני ולשחר נרות:

חלילה יוחין זה על גילויה של חלורה

פרק יח מנין מף חיטין יקח ת"ל ולקחת יכול מף שמר מכחות של ציבור יהיו נקחין חטין ח"ל אותה ובפ' אלו מנחות [ע"ו:] קאמר מפני החסכון: שהחורה חסה על מחונם של ישרחל י פי למצה ניקחת כלת שימלה בשוק לשחר מנחות ציבור נשבת ק"ב : זכחים כ"ח : מכחות פ"ט : דחין עניות במקום עשירות י חבל לחם כפנים שהיה דבר גדול לעשות בכל שבוע התיר הכתוב ליקח חטין ולעשות חלות כפי מה שתהיה הסלתי וגם ירויתו ללשכה : כפי מה שהחכוני מרויח לשכר טרחו . אבל שאר מנחות של ציבור כגון לנסכים ולשתי הלחם שאין הוצאה

מרובה כל כך . לא היו לוקחין חטין לעשותן במקום הקדש לטחון ולרקד ולנכות כדי להרויח שכר טורח החנוני . דחין זה כבוד ולח דתי לעותר שהיו מביחק לעורה שיבולין ומחעסקים בו שם' משום דלה היפשר לחקנו על ידי סדיוט הם לה על ידי שלוחי ב"ד ותקשים דניחה גבי שחן זית שחסה תורה דדוקה לתכורה ולה למנחות נסכים דבכל שבוע תמלחלוגין למנחות נסכים נכפלים מן המנורה . לכך חסה תורה : אבל כשתמנה עשרונות של לחם הסנים לכל השנה ועשרונות נסכים של כל השנה יהיו עודפים [של] (על) נסכים של של לחם הפנים י והשתח היה לחורה לחום על עשרונות של נככים וליקח חסין מן השוק : ומפרשים בהפך כי לשאר מנחות החורה חסה [מנחות פ"ה] וכשהים לוקח שלת הגיובר היה מכנים ידו לחוכה : עלה בה חבק פסולה אבל לא עלה בה אבק כשרה ואסילו אינה מניפה אלא בנפה אחת . אבל לחם הפנים היה מניפה בי"ח נפה . והיה בה עשרון מסחה כדתנן כפי חלו מנחות [ע"ו:] יואפיי לר׳ שמעון דחמר לא כיה להם קצבה אלא סלת מניפה כל לרכה היה מביה : משמע מתוך דנריו שהיתה יותר סלת מעולה משחר סלת שהוא לצורך מנחות ונסכים: ב שתים עשרה חלות שיהו שוים י בארכן וברחבן: שני עשרונים שיהו שוים י שלם ימדוד ה׳ נדוש נשניל שהעשרון קטן י והחד מחוק שמדת העשרון רחבה · ושניהם שוים י דאי כשאין שוים בחדה לרוכה

הגהות

ואים ביומא ד' ו' גבי מנחם פוטר שנטשאם אי ליפא אחרם קרובה בטומאה וא'כ תישא פנטשם כם במנוכה בשמן לפי שנימחו כל כשמנים כלח מותר לכדליק בעומחה ובפרט למ"ד בופרם טומחם בלבור דכיתר גפור כוח וחי לחו דמסתפינת כו"ח דכח דקחמר במד כותה בומחל בכבר דביתר גפור כוח וחי נמו דמספינת כו"ח דכת דקממר שטימלו כ במנים סיינו שנישלום לע"ז כדמתר בע"ז ד' נ"ב ששיקלום אבני מובם לע"ז ו" נ"ב ששיקלום אבני מובם לע"ז ובים מין אנו לריכים להדומקים שבלבוש עכ"ל כוים רפנן וע" בום במיושי מסר"ל מורחי על הסמ"ג ה' מנוכה ומ"ש זקני בפני יושע שבת כ"ל : בום וע" פרי מדש א"ח רים ה" מסרכה מ"ש בום והוא עיקר דלה הומרה אלא טומאת מת בלבור לא שאר טומאות בגן ובים וע"ש: במר לא באר טומאות בגן ובים וע"ש: ב"ב שלא ייסמכם פ" הפפילה לא יסמוך בדבר אחר וית רעון: ב"ב שלא הובלה בגמוא הפי" הפפילה לא יסמוך בדבר אחר וית רעון: ב"ב שלא שים ב"ך ה" א הובלה בגמוא הפיץ ומנסות ד" ע"ו: בשימי לאן: ב"ב שלה המסת ב"

מדליקין [שבת כ"ב :] עדות שהשכינה שורה בישראל שמפתילה קטנה סים מדליק מכורה בערב י וכל כך היתה קיימת ולאחר שהדליק ממנה היה משיבה ונותן. פתילה חדשה ושמן חדש י והוי פי' ובה היה מסיים ההדלקה י ור"ש פי' שם שבה היה מדליק שהניחה דולקת כל היום ומדליקה אחרים ובה היה מסיים

האבוקה למחרי שכולן כבו והיא החה דולקת ולפירושו כם דקתכי ומניח מת המערכי . היינו שדשנה בבקר והדליקה מיד להדליק ממנה בין הערבים י וחם מלחו שכבה מדשנו ומדליקו ממוכח העולה י והיינו כמי חשיב תמיד שחדש כאן שיכא כר מערבי דולק תמיד י ומיהו הלשון תשתע מניח חת המערבי דולק שלה היה מדשנו הלה מניחו דולק עד הלילה להדליק ממנו: מצאו שכבה ' הייני לחחר שנפטר שמעון כלדיק שחסר הנם לפי רחשון י והיה מדליקו מתוכה הע לה להדלים ממנו בערב - ובאותו זמן היה מטיב שתי נרות לחחר זריהת דם החמיד : מן והלה כל מ' שנה שהלכו ישרחל בחדבר לה הוצרכו לנר לאור בלילה י כ"ש במקום השכינה שהאורה בוקעת שם תחיד י ובפ׳ הוליאו לו בירושלמי תני עד שלה ניעל המרון משניטל הארון היה מנשש ונכנם מנשש ויוצא י פי כהן גדול בי"ה : אלא לכך נאחר העדות כו׳ כלוחר שלא הנרוכו להעלות נרות אלא בשביל הנש י יערוך אותו אהרן וכניו מה ת"ל : בפרשת וחתה תלוה כתיבי וחי מערכי כבר כתיב כחן: לפי שנחמר י בפרשת בהעלותך אל מול פני המנו רה יאירו יכול יהח כהן חחר נכנם כז׳ נרוח ת"ל להעלות נר יכול לא יהא כהן נכנס בו' נרות אבל יהו ז' כהנים נכנסים בו' נרוח ת"ל ישרוך חותוי פי׳ משום דבתיב דנד אל אהרן בהעלותך את הנרותי יכול יהא כהן א' דומיא דאהרן יהיה נכנם ומדליק ז' כירות בכת מחתב כגון כו' קינסות ורחשי קינסות בידו ניחד ורחשיהן מפוללים ומדליק ז' כרות ביחד ת"ל להעלות נר משמע שכר אחד מדליק: והדר החמר יכול לה יהה כהן חחד מדליק כולן בידו שהרי כתיב להעלות נר אבל יהיו ז' כהמים נכנסין ומדליקין כל אחד ואחד את שלוי כמצא שנחקיימו

שני המקראות: גם להעלות כר : וגם יאירו שבעת הנרות: ת"ל יערוך אחו אהרן ובניו אין מעורכין אלא אחד : כלומר כשהם עורכין יערוך כל נד בפני עלמו : וקאמר אהרן ובניו ? דאין לומר כולן יכנסו ויערט כר אחד : וכן מוכח בספרו זוטא בפרשת בהעלותך: יאירו שבעת הגרות יכול שיהא מעלה כלן כאחד ובניו כאחד יהיל להעלות כר אחד : יכול אהרן לא היה מעלה כלן כאחד ובניו יהיו מעלין כולן כאחד : ת"ל יערוך אותו אהרן ובניו : והשתא אינו משחדל בני מערבי כלל : אלא שקיל וטרי אם ידליק כלם ביחד. או כל אחד בפני עלמו: יא תן להם מדתם מערב ועד בקר : והיינו חליו לוג לכל כר : כדמפרש בפרק מתי מנחות פ"ש"] ובמם' שקלים בפ' אלו הן הממונים [פ"ה] תגן בן בני על הפקיע . כדתנן [כוכה כ"א"] מבלאי מכנסי הכהנים היו מפקיעין פתילתי וכן מפרש בירושלמי שהיה מזווג פתילות לפי לילות ארוכין וקלרין : ואפילו לאביי דמפרש על הפקיע .בענין אחר במס' יומא [כ"ג :] מ"מ מודה שהיו מחוגן בחילות לפי הלילות לפי הלילות: שלא תהא עבודה מערב עד כוקר אלא הםא מבודה אחרת מחיד נשחט [ססחים כ"ע :] יערוך אותו מיעט שלא תהא עבודה אחרת מחיד

מלשון [איוב] מטיניו מלאו חלב והוא ענין גומא : ך לא היה טוחנן ברחיים ישהם נשברים מאד ויש שם שמרים הרבה : ואינו נותן את הלחם (גירסא זו אינה בספרי שלנו י ולא במנמות פ' כל קרבנות [פ"ו.] ולא בת"כ ולא בילקוט י ועיין פירושו לקחן י וכן תיבת וקורדו דבסחוך אינו בספרים שלנו) תוך הסל אלא סביבות הסל

וקורדו לתוך כפל : כלומר כשמוליך זיתים הנכחשק בכלי החזוחן לכך: לח יתנם בחוד הכל : שבתוך הגיגית ויורד השתן לגיגית מפני שהקפטים והשתרים נסחטין ויולאין דרך דופני הסל שהן נדחקין מכובד זתים כחושים אלא מערה את הכל לתוך הגיגי'. ושוב כוען השל לתוך הגיגית והשמן מסתכן ומתכרר לתוך הסל ושוחבו כשפוח ללול ולח י הלחם כדתכן בפ"ב דכלים · וכן למיל בפ' [שמיני] כלי חרם מלודיות ועד לחמיות · ויש תפרשים הלחם קורה כל דבר הנכתש ונעשה כעין בלק י וכתוספתא דע"ו [ס"ח] נכרי העושה עם ישרחל בנת הרי זה מעלה את הלחם לגבי תפוח אש"ם שהיין לף על גבי ידיו מותרי שחין דרכן לנסך שם כו׳ ומיהו גם שם אם הוא כלי כמו שפירשנו מחיישב יפם: רשני שנין והראשין שבשני שואי 🏲 בגמרה [מכחות פ"ו : ע"ש בתום'] קאמר שוין למנחות : ומשום דמציה להביא מן המובחר : וקמ"ל שיביא מסיוה שירצה למנחה שלוי אכל אם ים שלישי שברחשון ורחשין נכשני יביח מרחשון שבשני שהוח מוכחר חבל למטרם לא היו אלא ראשונים לכד כשרים י ולה השניים כך פירש רש"ו ז"ל: ך יכול לה יהה כחית כשר למנחות . דמשמע כתיה למחור ולח למנחות י אפ"ג שהוא חשוב וטוב יותר: הא מאי אני מקיים למאור ולא למנחות · ואמר בגמרא מפני החסכון. שהחורה הסהגעל ממוק של ישראלי ולא הצריכו **הכתוב לכך להכביד עליהם · ודיים לה** מדכתיב למחור דיתורם הוח דהם במכורה קיימיכן ולא היה לריך לכתוב למאור: ל שתהח שלהבת עולה מחליהי כלומר להדליקה יפה כשגמרה שלהבת שלה לעלות י והייט כדעולה דחחר [שכת כ: כ"ח:] לריך שידליק כרוב היוצא . ח"כ שתכח שלהכת עולה מחליה וחין

לריך לסייע לה שתכח דולקת : והיינו כדתני ר' חיים [כ' כ"ה :] שתכח שלהכת עולה חלויה ולח תהח עולה על ידי דבר חחר י וחייתי לה בפ' יניחות השבת: מצח שלהי ווחיתי לה בפ' יניחות השבת: מצח שתי מנחות פ'ו :] דחורח הערב מנחים: וחניח חת החערבי דולק יוח"ת ח"כ לח היה חשיב הלח חתר לחחר זריקת דם התחיד (ובפ"ג) [ונפ"ג ל"ג :] דיוחה חתוינן וגיעבד השבת שתי נרות ברושה י כיון דחתחיל בתצוה עבד רובה י וניעבד שת י חתר קרם בהשיבו חת הכרות וחין נרות פחות חשנים וי"ל קרח לח חיירי בנם קרם בהשיבו חת הכרות וחין נרות פחות חשנים וי"ל קרח לח חיירי בנם חלח מסך על נס י אבל ודחי הם יבא מערבית הניחה: שחתה היה חדליק שחר מורחי לבדה י אבל שנייה לפי שהיא חערבית הניחה: שחתה היה להדליק שאר כרות וחיוהו זה נר חבוע להדליק שאר כרות וחיוהו זה נר מערבי וחה שקורה חערבי לשני של האשון חשום דכל דעייל בהיכל באותו כר שנע ברישה אכל ברחשון שהוא חורחי מתש לח אפשר בהיכל באותו לפני ה' ובחיצון לח קרינן ביה לפני כ' בהחתרונן בם' בתיב וערוך חותו לפני ה' ובחיצון לח קרינן ביה לפני כ' בדחתרונן בם' בחה הלחם [מנחות ל"ו:] וביינו דקחתר לחתן בפ' כל קרבנות [פ"ו:] ובפ' במה

הגהות מהרי"ד

בתם שני י חזר ופחן ופען זה שלישי הראשון למנורה וחשאר למנחות: ד רבי יחודה אומר לא היה מוחנן בריחים אלא כותשן במכתשת ולא היה פוענן כקורה אלא באכנים: ואינו נותן כתוך הסל אלא סביבות חסל נותנן וקורח מתוך חסל : 🎵 הראשון שבראשון אין למעלה הימנד' חשני שבראשון והראשון שבשני שווין י השלישי שבראשון והשני שבשני והראשון שבשלישי שוים: השלישי שבשני והשני שבשלישי שוים: השלישי שבשלישי אין למשה הימנו: [זך שיהא נקי כתית רבי יחודה אימר אינו אומר כתית אלא כתיש יכול לא יהיה כתית כשר למנהות ובשהוא אומר עשרון סולת בלול בשמן כתית רבע ההין ליסר על חבתית שהוא כשר למנחות תא מה אנימקיים כתית למאור לא כתית למנחות: 7 להעלות נר שתהא שלהבת עולה להעלות נר שתהא נר המערכי תריר שממנו יהיה מתחיל וכו יהיה מסיים וכשעה שאחיו הכחנים נכנסים להשתחוות. הוא חיה מקדם לפניהם: כיצד נכנס ומצא שתי נרות מזרחיים דולכים מדשן את המזרחי יסניח את המערכי דולק שממנו מדליקים את המנורה בין הערכים מצאו שכבה מדשנו ומרליקו ממוכח העולה י תמיד אף בשבת י תמיד אף בטומאה: 🏲 מחוץ לפרוכת העדות מה ת"ל לפי שנאמר וישם את המנורה באהל פועד ניכח השולחן י ואיני יודע אם סמוכת לפרוכת ואם סמוכה לפתח י וכשהוא אומר מחוץ לפרוכת הערות באחל מועד מלמר שהיא סמוכה לפרוכת יותר מן הפתח: העדות עדות לכל באי העולם שהשכינה בישראל וכי צריכים לנר י וחלא כל ארבעים שנח שעשו ישראל במרבר לא צרכו לנר שנאמר כי ענו ח' על המשבן ואש תהית לילה בו י אם כן למה נאמר העדות עדות לכל באי העולם שהשכינה כישראל: ר יערוך אותו אהרן וכניו מה ת"ל לפי שנאמר אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנירות יכול יהיה כהן אחר נכנם בשבעת נירות ת"ל להעלות גר תמידי יכול לא יהיה כהן אחר נכנם בשבעת נירות אכל יהיו שבעה כהנים נכנסים בשכעה נירות ת"ל יערוך אותו אהרן ובניו' הא אהרן ובניו אינן עורכים אלא אחד: אחרן ועד בוקר י תן להם מידתן שיהו דולקים מערב ועד בוקר י ושלא תהיה להם עכודה מערב ועד בוקר אלא הם תמיד אף בשכת

וכם הים מסיים: (תמיד אף בשכת תמיד אף בעומאה) הד"מ מוחק והדין עמו דהא ליה בסיף הפקר מאידן קרא: הן מחון לפרוכת העדות [כאהל מועד] מה ת"ל כו' מחון לפרוכת העדות הלמיד הפקר מאידן קרא: הן מחון לפרוכת העדות הלמיד וכו" כ"ה בילקוע: ב" הובאה בנו"ל בנו"ל בנו"ל בנו"ל וכ"ל בנו"ל ונו"ל בנו"ל ונו"ל בנו"ל ונו"ל בנו"ל ונו"ל בנו"ל ונו"ל ביל ביל מין הפ"ד. ולפכת פעות למוסר"י מדאר וכ"ל בנו"ל שהם כ"ל השל לבעל ברכת הובח פ"ל מוסר"ל מדאר מיים ל" המעלותן ומת חיים לשוכר"ל מון פ"ל במעלותן ומשכנות שקב לה"ן מון פ"ל במעלותן ומשכנות ישקב לה"ן מיים פ"ל מכו מאירות פ"ל מלום ומשכנות ישקב לה"ן מיים פ"ל מכו מלום מון מון מון מון במל מון בלבד וכ"ם בפססים כ"ע ווו"ל והובל ביל מון לעבודה מערב עד בקר אין לן עבודה משרב מערב ביל מון לו מבודה מערב עד בקר אין לן עבודה משרב מערב ביל מון מון מ"ל ביל מון משרלין בשבת למולאי שכת] ממיד אף בכומאה משרין ומוספון זין מ"ל : מחיד אף בשבת ושדלין בשבת למולאי שכת] ממיד אף בכומאה וליים להים ל

חמנו שחן על ידי הדחק בכתישה וכשלוקה : שלשה זיתים י בשלשה פעמים חלקטין זיחים: ובהם שלשה שמניםי בכל לקיטה יש ג' שמנים וכל אחרון גרוע מן הרחשון: הוית הרחשון מגרגרו ברחש הויתי בפרק כל הקרבטת [מנחות ס"ו י] מגרגרו תכן · כלומר מלקט ובורר הגרגרות המכושלים

מחוך הקשים - או מגלגלו תכן - כלומר שמכיחן להיות מגולגלין ומבושלין כל לרכן ברחש הוית חבל חינו מחהר כליקוטן עד כדי שיהה לריך לנרור אותן מתוך הקשים שבהם מברייתה דידן שמן זית מויתו מכחן וכר ש"ח מגלגלו תכן כך פרש"ו התם ובמסכת ע"ז [ל"ע :] גבי זיתי גלוסקחות המגולגלין וכן בילה מגולגלת [עיקלין ס"כ]: כונסן לבית הכד : שיש שם כלים המוותנים לשמן ונותן זיתים בסלים וכובש ידו עליהן והשתן יוצח מפני שהם רכות ומכושלים י ושוב פורקן מן הסלים וטוחנן בריחים שיש כבית הכד ונותן לסלים ומוליה כשמן למקום שהוה ברחשונהי ושוב טועט בקורה ' והיוצה על קדי אותן המעשים ה כא שמן ראשון י ושוב פורק וטוחט ומוליא שמן שני ועוד תוזרושותן וטוען בקורה וזהו שלישי כך הגירסה כחן וכמנחות גרסיכן כונסן לבית הכד וטוחנן בריחים נותנם בסלים והיולא מהם זה היה ראשון י מוכח דלשמן רחשון לח היה טוען בקורה : 🗖 הוית השני מגרגרו ברחש הגג מלקט נרגרים בעחדו על הגג שהם זתים בענפים נחוכים י ולח כתכשלו כרחשונים שהם למעלה ברחש כוית כנגד השתש ותלקטן בזתן שני: ב הוית השלישי שחלקטי שלישי מענפים נמוכים וקרובים לחרץ והם קשים ולריכים להתעכב במעטן ובקבון שלהם עד שילקה : שמתוך

החמימות מתרכבין עוטנו במעטן י והוח

ה וכאמר שבעת ימים באהל מועד י במלואים דכתיב תשבו יומם ולילה שבעת ימים: ל ואל יוכיחו שבעה שבלולב שאינן תדירין י שאין לוקח לולב אלא פעם סחת ביום דחתר מר [סוכה מ"ב י] מדחנבהיה נפיק ביה : מ החורת להולים מת הנשים י ונפ"ב דסוכה [כ"מ] קמחר : המורח משחע גברי :

אלם לריך הלכתה להוניה הת הנשים מכוכה חש"ג דמלות עשה שהומן גרמח כיול דמשום דם"ד חשכו כעין חדורו כחיב מה דירה איש ואשתו אף סוכה וכו': בישרחל לרכות גרים י לחו דוקח דחדרכה מכישרהל ממעטיכן גרים: ובנמרה מרבה להו מן החזרח: ים יכול כל הפרשיות נחמרו בענין אחדי כלומר כולן בדין ח' כדמפרש ואויל: מועדי ה׳ נאמרו ושכת בראשית לא נאחרה עחהן [נדרים ע"ח: כ"כ קכ"ה דמועדי כי לריכין קדוש שמקדשים חת רחש החדש שתקבעו בו מועד אבל שכת בראשית אין לריך קדוש דסד"ה הוחיל וכתיבה בענינה למועדות ליבעי קדוש ב"ד כמועדות י קחיל אלה מועדו ולא שכת: מועדו ה נאמרו ולה נאמרה פרשת נדרים עמהם י דמועדי הי לרוכים מומחים לקדש אותם כדמוכח בפ' ראוהו ב"ד ר"ה כ"ה :] אבל הפרת נדרים אפי׳ בשלשה הדיוטות י והא דכתיב שם ראשי המשות ביחיד מומחה : כך מפרש בפ׳ יש טחלק י וכחם׳ כדרים בפ׳ נערה: יב קבע מועד לכולן · שכולן דוחין שבת · ובם כינד צולין [שסחים ע"ו ·] גירסה חחרת והתם מפרש לה:

פרשתא יב אמר ר׳ ישמעאל (ובכל הספרים גרם ר"שי

ועיין בילקוט ר"פ תלוה) ביותר כל מקום שיש כו חסרון כים כלומר שלריך לורוז יותר : ובריש ספרי מפרש לכלהו : שתן זית מזיתו שיתכשל כל לרכו על הוית שהוח החילו ולח יצטרך להוליח

הריני דן נאמר כאן שבעה ונאמר שבעה באוהל מועד ' מה שבעה האמור באוהל מועד עשה כהם לילות כימים י אף שבעה האמורים כאן נעשה כהם הלילות כימים: ן או לכה לדרך זה נאמר כאן שבעה ונאמר שבעה בלולב מה שבעה אמורים כלולב לא עשה בהם את חלילות כבימים אף שבעה האמורים כאן לא נעשה בהן את הלילות כבימים: 7 נראה למי דומה דנין שבעת שהם תדירים כל היום משבעה שהם תדירים כל היום ואל יוכיה שבעה שבלולב שאינן תדירים כל היום: 🎵 או לכה לדרך זו דנין שבעה שהם מנהג לדורות משכעה שהם מנהג לדורות י ואל יוכיתו שבעת שבאהל מועד שאין מנהג לדורות י ת"ל תשכו שבעת ימים תשבו שבעת ימים לנוירה שוה י מה תשבו שבעת ימים שנאמר באהל מועד עשה כהם את חלילות כימים י אף תשבו שבעת ימים אמורים כאן נעשה בהם את הלילות כימים: "אורח - זה אורח : האורח : (לרבות) [להוציא] את הנשים ב כל האזרח לרבות את הקשנים י בישראל י לרבות נרים ועבדים משוחררים: ישבו בסוכות בסוכות של כל דבר שחיה רבי י יחורה אומר והדין נותן שלא תהא סוכה אלא בארבעת המינים ומה אם לולב שאינו נוהג בלילות כבימים אינו בא אלא בארבעת המינים : סוכה שחיא נוהגת בלילות כבימים אינו דין שלא תהא אלא מארבעת המינים * אמרו לו לרבי יהודה כל דין שאתה דן תחילתו לחחמיר וסופו להקל אינו דין י הא אם לא מצא מארבעת המינים ישב לו שלא בסוכה ' וחכתוב אומר ישכו בסוכות בסוכות של כל דבר: אומן עזרא אומר ואשר ישמעו ויעבירו קול בכל (מחניהם ובעריחם) [עריהם] ובירושלים לאמר צאו חחר וחביאו עלי זית ועלי עץ שמן ועלי הדם ועלי תמרים ועלי עץ עבות לעשות סוכות בכתובי למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבתי את בני ישראל בהוציאי אותם מארץ מצרים ' רבי אלעזר אומר כוכות ממש היו רבי עקיבא אומר סוכות ענגי

כבוד היו : כהוציאי אותם מארץ מצרים : מלמד שאף הסוכה זכר ליציאת מצרים : ובר משה את מועדי ה' אל (כל) בני ישראל י מלמר שהיה משה אומר להם לישראל חלכות הפסח בפסח והלכות עצרת בעצרת י והלכות החג בחג בלשון שהיה שומע בו בלשון הוא אומר להם לישראל י וכל פרשיות נאמרה בענין אחד י רבי יומי הנלילי אומר מיעדי ה' נאמרו ולא נאמרה שבת בראשית עמהם: כן עזאי אימר נאמרו מועדי ה' ולא נאמרו פרשת נדרים עמהם: דנ רבי אומר מת"ל וידבר משה את מועדי ה' אל (כל) כני ישראל לפי שלא למדנו אלא על הפסח ועל החמיד שידהו את השכת שנאמר כהם כמועדו ושאר כל קרכנות חצבור מנין שנאמר אלה תעשו לה' במועדיכם לעומר ולקרב עמו י ולשתי הלחם ולקרב עמחם לא שמענו י וכשהוא אומר וידבר משה את מועדי הי אל (כל) בני ישראל קבע מועד לכולם:

ברשתא יג צו אין צו אלא זירוז פיד ולדורות י אפר ריש ביותר כ"ם שיש בו חפרון כים. ויקחו אליך י אתה ניובר לדבר י שמן זית ולא שמן שומשמין ולא שמן אנוזים ולא שמן צנונות שמן זית מזיתו י מיכן אמרו שלשה זיתים ובו שלשה

שמנים חזית הראשון מנרנרו בראש הזית ובונסן לתוך הכד ומוחגם בריחים ונותגם בסלים ומועגם בקירה והיוצא מהם ראשון " פורקם ומוחגם שנייה היוצא מהם שניי וחזר ומוחן זה שלישיי הראשון למנורהי והשאר למנחות: 🗖 חזית השני מגרגרו בראש תג וכונסו לתוך הבד ומוחנו בריחיים ונותנו בסלים ומוענו בקורה והיוצא מהם ראשון פורקן ומוחנן שנייח היוצא מהם שני חזר ומחן ומען זה שלישי - הראשון למנורה והשאר למנחות: 🕻 הזית השלישי עומנו בבית הבד עד שילקה ומעלהו ועושחו תמרה בראש הנג כונסן לבית ומוחגן בריחים ונותן בסלים ומוענן בקורה והיוצא מהם ראשון י פורקן ומוחגן שניה היוצא

הגהות מהרי"ד

וְכַרֵ׳ גמ׳ סוכס כ'ח ודמב'ם פ'ו מס' סוכה וסמ'ג עשון מ'ג : ימים אין לי [66] ימים וכי גמי פוכם כי זו המכים פין מום שבכי ושמ בשוק מוצ . ישים עון כי נענתן ימים מלות שכין וכר ובריישם וי ז' מ' סול בנמדל סוכם מ'נ וע"ש בס' יד דוד בשם היבין שפישים וסבל ברמצ"ם ומיצ שם ועות"ע מ"ק סצ' מרל"ד: "ל פ' גמי קרושין ל"ד יוסובים כ"ם בנמי ועום' וע' ס' קרבן סגיונה למוסר"ם גלתנוי ד' מ"ד וע' במם שלייותוי לשיל ס' שלורע פרשם ובים פרשה מ' ברייתו מ' וע' קרבן עדם בירושלות יבמות רש פרק מלות בגמות סוכם ד' לין : שלות בשלכה ורלש דור להדב מד"ח מרשת בהר ד' פ"ע : י סול בגמות סוכם ד' לין : שלות בשלכה הפילב ורלש דור להדב מד"ח מרשת בהר ד' פ"ע : י סול בגמות סוכם ד' לין : ל'ז : וע"ם וככפות תמרום שם וע' לעיל רים ם' תוריע ברייתה כ' ותום' בשבם ד' הלץ: ד"ם דתנים וירושלמי פססים פרק כל שפם סלכם פ" ובסו"כ לפיל ם' חקרם דיבורם דודבם דה דענית ומושנה עם מים כל שנה כל שנה בינית בי והקדת הדבה מה הקדת הדבה מה בינית בי והקדת הדבה השם כ" בינית בי והקדת הברות הדבה השם כ" בינית ביני ומפרשינן דתמרים משמע לשון רכים:

א"כ היה לו לכתוב כפות לשון רבים י

וכתב כפת לגלויי דדרשיכן בלשון יחיד

וכן לר׳ ישמעחל שהיה לו לכתוב ענף

ען עכת וכתב עכות הכל לדרשם עיף אחד : עז עכות שתים : אבל פרי עז

הדר הכל לשון יחיד. ולכך כולכו לא

הוו חלח חד רש"י: ר' טרפון חומר אפי

שלשתן קטומים זלח בעי הדר בהדם:

כפת תמרים אחד משמע דכפת כתיכ:

ענף חד ען חד עבות חד: יכול יפנדם

כלם י ומף המתרוג עתכם : וכי נמתר

וכפת תמרים . דנסוי ו' מוסיף על ענין

רחשון ללרפו עם פרו ען הדר י והלח

לא נאמר אלא כפת משמע בפני עלמן

כן ולא עם כאתרוג וענף ען מוסיף

עליהן וערבי נחל מופיף עליהן שנחחר

כהן ווין לפיכך נפגדים עם סלולב:

שמעכבין זא"ו י אם חפר א' מארבעמן

ע"כ: ריט חומר ספר שלשתן קטומין

בירושלמי דסוכה י ר׳ חגי בעם סמי רב

אסי מה כח ר' ערפון להוסיף על דברי ר' ישמעאל לה

סבר קטום הדר: ורבי טרפון סבר: קטום הוי הדר: בו ולא בנבולין כל

שבעה י ובירושלמי [ר"ה פ"ד] ולקחתם

לכם בכל מקום ושמחתם לפני כי

אלהיכם שבעת ימים בירדשלים: וכר

למקדשי בסוכה [מ"אי] ובתבמות [פ"חי

ר"ב לי] אמריכן מכח לן דעבדים וכר

למקדש : ושיכה יום כנף כולו אסור :

למכול בו מת החדשי תפרש בסוכה

[שם] ובתנחות: חאי טעמא: חברם

יבנה בית המקדש : ויאמרו אשתקד מי לא אכליכן בהאיר המורח השתא נמי ניכול ולא ידעי דאישתקד

מתיר והשתם דסיכה שומר שמר

מתיר:

פרק ין ותנותם וטי: ד ולם

דכתיב בסכת חסר כדמפרט בפ"א דסוכה [ט:]: מם מין דיורין בעליונה שמין התחתונה יכולה לקבל ברים וכסחות

של עלחנה אלא על ידי הדחק כשרה

כדמפרש בגמרא ולרכט פסולה

דסוכה תחת סוכה חשבי ליה :

לא הוי שחר

והאיר

נסוכל שתחת פוכל .

ונאמר

קטומה זליות ענפי הדם ונסוכה [ל"ד:] אינו מוכיר זה הלשן: ריע מומר פרו עץ הדר מחד וכפת תמרים מחדי השתח סבירם לים יש מסלמפורה דכפת כתובי ובפ"א דסנכדרין [ד' . וע"ש בחום ובתום' סוכה ו': ל"ב י ספחים ל"ד י ובחים מ'י נדב ט"ו י וק"ח ויקרח דיכורה דחשחת פ"ג פ"ם מי"ה ין פבירה לים יש הם למהרה י

וכו' ברוב אסיפת כל פירות י ברוב מינין שנאספו כבר י שאם יש מיני פירות שלה כחספו ורוב מינים כחספו קודם כחג כרי זכ כח כחג בומנו . ורוב מינים היינו המינים שכיו רגילין לחצור ולחסוף בגבותיהן (חמר המעתיק כ"ל שמה שהביחו לפרש כן - ולח פירש כפשעם דמילתם כמו שפי׳ הק"ם י

ברוב אסיפת כל הפירות: 🎵 תחונו את הנ' ח' שבעת יסים בתשלומים כל שבעה ביום הראשון שבתון שבות וכיום השמיני

שבתון שבות:

פרק מז ולקחתם לכם רבי יהודה אומר נאמרת כאן לקיתה ונאמרת לחלן לקיחתי מה לקיחה האמורה לחלן אנודה אתכאן אנודהי וחכ'א אע"פ שאינו אנור כשר: 🗖 ולקחתם לכם כל אחד ואחד - לכם משלכם ולא את הגוול י מיכן אמרו אין ארם יוצא ידי הוכתו כיום טוכ הראשון של חג כלולכו של הבירו אלא א"כ רצה נותנו פתנה לחבירו וחבירו לחבירו אפילו הן מאת : מעשה ברבן נמליאל והוקינים שהיו באים בספינה ולא נמצא לולכ כי אם ביד רבן גמליאל בלבד ' ונתנו רבן נמליאל מתנה לר׳ יהושע ור׳ יהושע לר׳ אלעזר בן עזריה ורבי אלעזר בן עזריה לרבי עקיבא וכולם יצאו ידי הובתם: ג ביום ולא כלילח ' ביום הראשון ואפילו כשבת ' ביום הראשון אין דוחים את השכת אלא על יום מוב הראשון בלבד: 🏲 פרי עץ את שמעם עצו דומה לפריו זה אתרוג י כן עזאי אומר הדר חדר באילנו משנה לחברתה: וכפות תמרים י רבי מרפון אומר כפות ואם פרוד יכפתנו: ן וענף עץ עבות את שענף עצו דומה לקליעה זה הדם וערבי נחל אין לי אלא של נחל ושל בעל ושל חרים מנין ת"ל וערבי נחל אבא שאול אומר ערבי נחל שתים ערבה ללולב וערבה למקדש: זרבי ישמעאל אומר פרי עץ הדר אהדי וכפות המרים אחד' וענף עץ עבות שלשה' וערבי נחל שתים' שתי דליות ואחד שאין קמום רבי מרפון אומר אפילו שלשתם קמומים 'רבי עקיבא אומר פרי עץ הדר אחד וכפות תמרים אחד וענף עץ עבות אחר וערבי נחל אחד י חא כשם שלולב אחד ואתרוג אחד כך הדם אחד וערכה אחת ' רכי אלעזר אומר יכול אף האתרוג יהיה עמהם בכלל אנודה וכי נאמר פרי עץ חדר וכפות הא כיצד אתרוג לעצמו הללו אנודה לעצמם: 🎵 ומנין שמעכבים זה את זה שנאמר ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ חדר כפות תמרים ועגף עץ עבות וערבי נחל מלמר שהם מעכבים זה את זה: 🖒 ושמחתם לפני ה' אלהיכם שבעת ימים ' ולא בנכולים כל שבעה' ומשחרב בית המקרש התקין רבי יוחגן בן זכאי שיהיח לולב נימל במדינה שבעה זכר למקדש

פרק ין וחנותם אותו הג לה' שבעת ימים ' לפי שנאמר שבעת ימים תחוג לה' אלחיך ' יכול ימעון חגינה כל שבעת ת"ל אותו יום אחד בלכד: ב ואם כן למה גאמר שבעת ימים בתשלומים כל שבעה: 🛴 ומנין שאם לא חג ביום מוב הראשון של חג הונג את כל הרגל ויום פוב האחרון תיל בחודש השביעי (תחנוהו) [תחונו אותו] י יכול אם לא חג ברגל חונג אחר הרגל ת"ל (החנוהו) [תחונו אותו] · במועד אתה הוגג * ואי אתה חונג חוצה לו: 7 בסוכות : ולא בסוכה שבתוך הבית י ולא

ושיחיה יום חנף כולו אסור:

כוח כדי שלם תיקשה כח ברייחה לח"ש בפ"ק דר"ה מידי רוב אסיף כתיב' ודו"ק כ"ל ברור בכוונת המחבר י ונכון) וכפ"ם דסנהדרין [י"ג :] נפיק לה מקרם

דחג האסיף : פרק מן ונאמר לכלן לקיחכ יולקחתם לכם חגודת חזוב: מע"ם שאינו אנוד כשר י מפרש לה בפ' לולב כנוול [סוכה ל"ג ·]: ב ולפחמם שתהח לפוחה לכל א' וא'י תקשין מה לריך למעם שחין חחד מולים חח חחרים וכלה כמה מצות כגון מצות תפילין וציצית וסוכה דכל אחד חייב י ואין שייך שאחד מוציא אחרים אלא גבי שמיעה כמו בתקיעת שופר י ומפרשים שתהה לקיחה לכל ה׳ וה׳ מן המינים שצרוך לוחח כולם שיכח לקיחה חמה : וכם' הקומן רבה [מנחות כ"ו :] דרים ליה מולקחתם לכם לקיחה תחה שמעקבק זה חת וה ה' מינים שכלולב: אלא אם כן נתנו לי במתנה • ואינו דומה לההיח דפי יש כוחלין [ב"ב קל"ו :] כאחים שקנו אתרוג בתפוסת כבית דחם חינו יכול לחכלו לח ילחי כגון שלה הניח התרוגים החרים לחחין דהתם לוקת שלה ברשות ולה נתט לו': וכולן יצאו בו ידי חובה י ובגמרא [סוכה מיח: וע"ש בתום"] קחמר דר"ע החזירו לרבן נמליאל י וי"ל דר"ג כתכו מתחלה לרי יהושע ע"מ להחויר י ומע"ג שהוה לה החוירו מלה לר"ע אין לחוש כום רק שיכא לידו י דכם׳ יש מחלין קחמר שור זה נחון לך נמתנה על מנת שתחוירהו לי והקדישו והחוירו סרי זה מוחזר ומוקדשי ופריך א"ל רבא לרב כחמן ומאי אסדריה כו׳ י משמע אם פדאו והחזירו מתחלה הוי הקדש גמור למעול בו י הכא נמי מה שנחן ר' יהושע לחברו הוי מתנה גמירה מחחר שלבסוף כוחור לר"ג ומיהו החם ודחו גם דעתו של ר"ג היתה לכך שיצאו בו כולםי ואין דומה מתנה זו למתכם דבית חורון . דהתם היתה בערמה כדמפרש בירושלמי [נדרי' פ"ה]: ב ביום הראשון אפילו בשבת י ובפ׳ לולב וערבה [סוכה ח"ג י שבת קל"ח :] קַחָמר דָלח בריך קרם חלח למבשירי לולב ואליכא דר׳ אליעור דאתר מפשירי לולב דוחין חת בשבת וכוי כדחפרש התם : ל שתי דליות ואחת (שאינה)

בסיכה שהחת האילן יולא בסוכה שתחת סוכה י רבי יהודה אומר אם אין דיורים בעליונה התחתונה כשירה: 🧻 תשבו יואין תשבו אלא כעין הדורו: מיכן אמרו אוכל בכוכה . שותה בסוכה י ומפייל בסוכה י ומעלה כליו בסוכה י ימים י אין לי אלא ימים י לילות מגין דציני

מחמשטרדם פ' חמור : וכי כחמר פרי עץ הדר וכפות [והלם לם כחמר חלם פרי עץ הדר

מאמשטרום פי חמור: וכי נחמר פרי עץ הדר וכשת במהכם לד: וחמרים פי המנו בכל הלד כי בילקוט וברית הם בגמת! הן שם במוכם לד: וחמרים פי ומים ללב ומים במחרם במהכם לד: וחמרים פי ומים ללב ומים במחרם במחרם במהכם לד: וחמרים פי ומים ללב ומים במחרם במהכם במחרם במהכם לד: וחמרים פי ומים משחרב בית במחרם ומוכם מי י ומים בגמר ומוכם מי י ומים בגמר מוכם מי י ומים במחרם במחרם השביעו (מחוג) יכו מי בגמר בגמר מוכוב (מחון) מתם מדגב כי מי ומים במחרם במחרם בשרע מחוג מים ומוכם מדג כי בדית וכל ום כחל בגמי מתוגם טי ומים במגר מחוג מים ומים מתוגם מי ומים מתוגם מים מתוגם מי ומים מתוגם מי ומים מתוגם מי ומים מתוגם מים מתוגם מי ומים מתוגם מים מתוגם מי ומים מתוגם מתם מתוגם מי ומים מתוגם מתם מתוגם מתם מתוגם מים מתוגם מי ומים מתוגם מי ומים מתוגם מי ומים מתוגם מתוגם מתוגם מים מתוגם מי ומים מתוגם מי ומים מתוגם מ פים מכי מוכם והסמיג עשין מיג ופ' בס' מעשה רוקם לשלדו הגרים משמשמדם על מפרות פים דסוכה והכמיג עשין מיג ופ' בס' מעשה רוקם לשלדו הגרים משפח של בעין מחדו

דו שבעת מים [משלומים] כל שנעם כ'ם בד'ת ועי לקמן ריש פרק יוו : שבתון שבות פי מפילו

להדיום ת"ל חג הסוכות שבעת ימים לחי. הא כיצר חגיגה לנכוה

וסוכה להדיוט: ד ביום הראשון מקרא קודש קדשהו וביום

השמיני מקרא קודש קדשהו י במה אתה מקדשו במאכל ובמשתה

ובכסות נקייה: הן וכל מלאכה לא תעשו הרי זה בא ללמד

על ימי מועד שהם אסורים במלאכה: [יכול יהיו אסורים במלאכת

עכודת ת"ל הוא הוא אסור כמלאכת עכורה ואין ימי מועד

אסורים בסלאכת עבודה דברי רבי יוסי הגלילי: ז רבי עקיבא

אומר מהת"ל אלה מועדי ה' אשר תקראו אותם מקראי קודשי

אם לענין ימים טובים כבר ימים טובים אמורים ' שנאמר מלבד

שבתות ה' ואומר כיום הראשון שבתון וכיום חשמיני שכתון א"כ

למה נאמר אשר תקראו אותם מקראי קורש י כבר ימים טובים אמוריי

אלא אלו ימי מועד שאסורים במלאכה: היכול יהיו אסורים במלאכת

עבודה ת״ל הוא י הוא אסור במלאכת עבודה ואין יםי מועד אסורים

במלאכת עבודה: 🗅 להקריב אשה לה' עולה ומנחה אם אין עולה

אין מנחח שחקרום עולה למנחה י שאם קדמה מנחה לעולה

פסולה י זכח ונסכים אם אין זבח אין נסכים שיקדום זבח לנסכים י

שאם קדמו נסכים לובחים פסולים • דבר יום ביומו מלמד שכל

חיום כשר למוספין ' ביומו עבר זמנו אינו חייב באחריותו' יכול

לא יהיו חייבים באהריות נסכים למחר ת"לומנחתם ונסכיהם ביום

ומנחתם ונסכיהם למחר: * מנין למוספי שבת שיקרבו עם אימורי

הרגל ת"ל מלבד שבחות ה' מלבד מתנותיכם ומלבד כל גדריכם

ומלבד כל נדבותיכם אשר תדרו לה' י מה ת"ל שיכול אין לי קרב

ברגל אלא קרכנות הרגל בלכד מניין קרבנות היחיד וקרבנות

הציבור ושהוקדשו ברגל שיבואו ברגל תייל מלבד שבתות

ה' מלבד מתנותיכם ומלבד כל נדריכם ומלבד כל נדבותיכם

דכחיב והקרבתם על הלחם שבעת כבשים תמימים בני שנה ופר בן בקר אחד ואלים שנים יהיו עולה לה׳ ומנחתם נסכיהם אשה ריח ניחוח וגו׳ י וכשתה ניחא דקאמר ומנחתם ונסכיהם . כאישי רוח : מה איברים בלילה אף מנחה ונסכים בלילה י וגם משמע מינה מנחה ואחר כך נסכים דכסדר

הקרבה מיירי: ל מנין שנקרבו מוספי שבת עם איתורי הרגל ולא נאתר כיון שנמוספי הרגל הם ז' כבשים יעלו גם לשבת י ולא יביאו ברגל שני כבשים של שבת: קרבנות הרגלי תה שהם לטרך הרגל: ומנין לקרבנות לבור שהוקדשו לפני הרגל כגון לקין המובח . וכן מותרות דאולי לנדבת לבור דקרבין בחולו של מועד למ"ד [ביצה י"טי כ:] נדרים ונדכות אין קרבין בי"ט וכו קרבנות יחיד וליבור שהוקדשו ברגל שעבר שמקריבין ברגל יוש ספרים דגרסי שהודרו והיינו נמי שהופרשו . ועל שם שכחו בנדד קרי להו הודרו: ת'ל מלבד כל מתנוחיכם וכו' · לכולהו איכא רבויו שבאין ברגל : וי"ל להאי תכא בחים כמי בי"ט דאו בחולי של מועד השתה סלותי מסלתינן נדרים וכדבות תיבעיה : כדחתר בבילה [ייט:]:

פרק מו ב מס להתירכנר התיר. דכתיב מלבד כל נדריכם: ב ת"ל אלה תעשו לה׳ במועדיכם. מיעוע מועדות שתים כא ולימד שאינו עובר ברגל מחד ועדיין חכי חומר חם חיחר ב׳ רגלים יעבור בבל תחחר : לכך חזר וכתב בחג המצות וכחג השכועית וכחג הסוכות וכו׳ ובפ"ח דר"ה [ד-] מפרש טעמייהו: ה ב"ש אומרים יכול יחוג אדם בי"ט י בכדרים וכדבות פליגי כדאיתה בפ"ב דבילה [י"ט] יכול יתוג אדם בשבתי שיכיא קרבן חגיגה ובפ׳ אלו דברים [פסחים ע:] קאחר י שבעת ימים שמנה נינהו . מכחו לחניגה שאינו דוחה את השבת: ך עבר שנה שתעשה החג באסיפת הסירות והיינו דאמרינן בפ"א דסנהדרין [י"א:] על ג׳ דברים מעברון חת השנה על החביב ועל התקופה ועל פירות האילן: ז ולא כל גרכך ולא כל יקבך י דסרבה מיני זרעים ופירות יש להם גורן י וכן כמה פירות עושין מהן משקה והוא יקב: מי מגרגד ומיקבד יכול אפי׳ מקצחם : (שאר מינים דהוו) מיעוט פירות י והוי כהו דין אסיפה לאקבועי חג : השחדל

כשר ולה וקדיש הותה ח"ל חג הסוכות שבעת ימים וגו' . פי' דכחיב בתריה שבעת ימוס תקרובו אשה וכו' : דן כל מלאכת עבודה לא תעשו מה ת"ל · (בת"כ שלכו וכילקוט איכו בזה הלשון · ואף בזה הספר יש דלוג וחסרון כניבר שכל מתוך הפירוש נרחה שכך היתה גירסתו ' וע"ם גירסה זו היח

מפרש יועל פי הנהחו כח"ש בפנים) שהרו כבר נאמר למעלה : ואין לומר דמד קרא ליום ראשון והשני ליום שמיני . דה"כ לימה חד על שניהם : ל אלא ללמד על חולו של מועד י ודרש הכי כל מלאכת עבודה לא חעשו שבעת ימים י עלרת היא כל מלאכת ענודה לא תעשו : א ח"ל היא עלרת היה . היה חסורה במלחכת עבודה וחיו ימי מועד כו' י ובפרה חיו דורשין [חגיגה יים י] קאמר לא מסרן הכתוב חלה לחכמים חי זו מלחכה מותרת ואי זו מלאכה אסורה: בן שאם קדתה מנחה לעולה פסולה שהרי דם כזכח מתירה : וקודם דם הזבח אינה קדושה ליקרב י דומיא [מכחות מ"ד :] דוכח ונסכים דחין נסכים מתקדשים אלא בזביחה ' כדאמריכן כמי בחלות תודה ורקיקי כזיר דוכח כתיב שם י ובפ׳ התכלת ילפי׳ מינייהו כבשי עלרת דבוביחה מקדשין הלחם: ת"ל ומנחתה ונסכיה ביום כו׳ . אין לפרש דיליף ממנחתם ונסכיהם דכתיבי בפרו החג' דבפ' התכלת קחמר ורבי כהי ומנחתם ונסכיהם מיבעים ליה ומנחתם ונסכיה׳ בלילה מנחתם ונסכיהם למחר : ורבנן נתי מיבעיה ליה להכי אלא וכר י והשתא מאי קושיא דהרבה פעמים כחיב ומנחתם ונפכיהם בפרי בחג י ועוד לילה כחיך משמע מיניה זעוד לדרוש מיניה בפרק התכלת מנחה ואחר כך נסכים ומאי משמע והלא פרום וחילים כתיכי חחר כן: ועוד בפ"ב דתחורה [י"ד] לח תלי דריש מיניה למחר : חלח דרים ממלבד שבחות כי ואי מקראי דפרי החג · וכלא כתם טובה היכחי מיהו על זה חין לתמום דכתם מפיק למחר מקרה החרינה י וככל מקום קחמר דלמחר ולילם מחד קרא נפיק דמנחתם ונסכיה'. מידו דהוי אדרשא [גיטין כ"א :] דספר כורתה : ושכח נעורים [קדושין ג' :] דנהיט דלח כהלכתח (עיו' בתום' בפ' התכלח דף מיד עיב) י ורבינו יעקב מפרש דמקרה דכתב ככה לעיל יליף

אשר תתנו לה' אלו העופות והמנחות לרבות את כולם שכולם יבואו ברגל: פרק מן יכול רשות ת'ל אלה תעשו לה' במועדיכם אם להתיר ככר חתיר אם כן למה נאמר אלה תעשו לח' במועדיכם י אלא קבעם חובח שיבואו ברגל כולם: 🗅 יכול באיזה רגל שירצה ת"ל ובאת שמה והבאתם שמה אם להתיר כבר התיר אם לקבוע כבר קבוע א"כ למה נאמר וכאת שמה וחבאתם שמה אלא זה רנל ראשון שפגעהה בו: ג יכול אם עבר רנל ולא הביא יהיה עובר עליו משום בל תאחר ח"ל אלה תעשו לח' במועדיכם אינו עובר עליו משום בל האחר ' עד שיעברו עליו רגלי שנה כולה. רבי שמעון אומר שלשה רגלים כחידרן וחג המצות ראשון:

כיצר גדר לפני הפסח עד שיעכרו עליו הפסח והעצרת והחג נדר לפני עצרת עד שיעברו עליו העצרת והחג והפסח ועצרת והחג - נדר לפני החג עד שיעברו עליו החג ופסח ועצרת וחג : ה בית שמאי אימרים יכול יהוג אדם ביום טוב ת"ל אך במיעד אתה חונג ואין אתה חונג ביום טוב י בית הילל אומרים יכול יחיג אדם בשבת ת"ל אך: ביום מוב אתה חונג ואין אתה חונג בשבת: ן באספסם את תבואת הארץ עבר את השנה שתיעשה תהג באסיפת הפירות: ז יכול באסיפת כל הפירות ת"ל באספך מגרגך מיקבך: מגרגך ולא כל גרגך: מיקבך ולא כל יקבך: אי באספך מגרגך ומיקכך יכול מקצתם ת"ל באספכם את תבואת הארץ כיצד השתדל לעבר את השנה שתעשה את החג

הנחות מהרי"ד

מדבותיכם י מה מיל [למי שנאמר אלם פעשו לם' במועדיכם] שיכול כים בילקוט: שיכול כו' שיכול ברגל [ושכודרו לפני כרגל שיבואו כרגל] מיל וכו' לרבות את כולם שיכיו קרבים ברגל

[אחד] ולח הביח כ"ה שם וכל הברייתות שנו עד היים ברייתש ד" היח בירושנה עד דרי הכלכה א" והיחבים פיד מה" מכלב א" והיחבים פיד מה" מספה הקדנות דין י"ג פסק כת"ק וע"ש בכ"מ וכן פסק בסמ"ג לחוין של"ח וע" גגמ' ו"ה ד' ובילה י"ט וע" ב"ס "משם רוקם לשליה ה"ג מוהר"ח אב"ד מאמשטרדם על משכות כ"ח דר"ה : ה" [בית שמחי] חומרים כל"ל וע" בילה די "ע : וחין חתה מוגג בשנת רמב"ם פ"ח מסי מגיגה דין ש" וע"ש: ה" מסלנות קידות החדת דין ב": בפרות ברייתה פ"ק דסביהדרין י"ח : ורשב"ם פרק ד" מסלנות קידות החדת דין ב": שבמת

קרים: הן ז הן שי מגיגה ד' יים נתום" שם וכם" עורי חבן שם: ז רבי פקיבת מומר מכן שם: ז רבי פקיבת מומר (כדי כהם מומר) מלכ מומר וכו" מם לפנין ימים טובים כבר נממר ביים כרמשן כו' מ"כ למה נממר (מלכ מופדי ב") משר בקרמו כ"ב בילקוט: הן יכול יכיו מסורים (בכל מלמכת) פבודם כל"ל: מ" שתקדים פולה למכם (מנין) שמם קדמם מוכם למכול בילקוט ובד"ת וע" גמ" מנמות מ"ד: ב"ל מנים מומר מידו ביים מומר מומר מ"ד: קדמם מנסם נשורם (שפטונם עינ) וכם ונסכום כים בינקוע ובד'ת וע' גמ' מנחות מ"ד:
בד"ת ותרב"ם מ"ב מם' פסולי כמוקדטין דין ף': דבר יום מלמד שכל כיום כשר כ"כ
בד"ת ופובם ביומו ממסק ממים כ"ס במגולם כ' : וסובל ברמב"ם פ"ד מה' מעשם הקרבנות
דין י' וכל הבייחם כולו בתשורם ר"פ יש ביקרבנות ר" י"ד: שבר ומני יכו' פ" תמורם י"ד
ומות מ"ד יומל פ" טרף בקלפי ד' מ"ו: ומשכם למלך פ"ד מכ' מעשם הקרבנות ום' שים ילמק
יומל מ"ד יום' ספרי דבי רב פל ספרי פנסם " קמ"ם - קמ"ט ונדין פובל בסמ"ג עשין ק"כ":
שממתם ומביים לשמר גמ' ובסים מ" י פ"ד: מענים ב: ממורם י"ד י מנחות מ"ד: י שמין לפוספי שבם כר שמוספי רגלים היה הנוחם והיו מקניריו חיימורים שלהם עם מוספי שבם שהן פולות וכולה כליל ע' רצ'ו דובמים וברכות רצ'ד נפוס' ו'ר : 'ומלבד כל

פרק יך אלא אם כן טאו מקרא קדשי בכרכות שהוכיר בהם קדושת ערב. פרש"י דערב לילה הוא ועד בכלל: 🖒 מה שנש מלאכה אחר אוברב אף ענוי ובגמרא מסיק דיליף בג"ש דענויי ענוי :

פרשתא יב בחמשה עשר יום לחדש השביעי הזה חג הסוכות שנעת ימים לה' מה ח"ל . פי' שהרי כתיב למטה אך בחמשה עשר

יום לחדש השביעי באספכם את תכואת כארן תחונו את חג כ׳ שכעת ימים ביום הרחשון שבתון וביום השתיני שבתון : לפי שנחתר בסוכות חשם שבעת ימים ואיני יודע אם ז' ימים רחשונים או ז' ימים אחרונים . שכרי כתיב בחדש השביעי תחוגו אותו וסמיד ליה בסוכות תשבו שכעת ימים ואיני יודע אם ו' ראשונים דטולב ק ז' ימי בסוכה י או ז' אחרונים . דו' ראשונים ללולב כדאתר לתעלה וכיום בשמיני יהיה שמיני עלרת ולחחר שלי שמנה יהיו שבעה אחרות למצות סוכהי לכך נאמר כאן בט"ו יום חג הסוכות הא למדת שהם שבעה ראשונים : וסוכה ולולב חג אחד הוא : ב יכול תהוה חגונה וסוכה לגבוה שיעשה סוכה בהר הבית ויקדשנה לבמים . מלבד סוכה לישב בה כמו שכחוב בסוכות תשכו : ת"ל חג הסוכות תעשה לד שבעת ימים לד ולא לגבוה י ויש מפרשים סוכה לגבוה שיהה בה מעילה כמו באימורי חגיגה : ובפרק המביא [ביצה ל' :] קאמר דאסור להשתח בסוכה היינו חשום בווי מצוה. כדמוכח בפרק בחה חדליקין [שכת כ"ב] והם דקאמר כשם שחל שם שמים על החגינה כך חל על הסוכה היינד אסחכתא [ע"ש תום' ד"ה סוכה] : יכול תהם הגיגה וסוכה להדיום ישישחום לאכול

היום י א"ל שקדשו ב"ד את החדש שיום הכפורים עשירי בו י (כל עון רוחה שגירסה החרת היתה לפניו : משונה מגירסת הח"כ שלנו ומגירסת הילקוטי וסידר פירושו לפי גירסתו מכל הכוונה מחת עם גירסת

פרק יד מקרא קודש יום כיפורים הוא ועניתם את נפשותיכם כי כפורים הוא 'וכל מלאכה לא תעשו כי כפורים שיכול אין לי אלא יוח"כ מכפר אא"כ עשאו מקרא קודשי והתענה ולא עשה בו מלאכח לא קראו מקרא קודש ולא נתענח בו ועשה מלאכה מניין (אפילו שלא עשאו מקרא קורש) [שהיום מכפר] ת'ל יום הכיפורים הוא שיכול אין לי יום הכיפורים מכפר אלא עם הקרבנות ועם השעירים יום הכיפורים מכפר ומניין את על פי שאין קרכנות ואין שעיר ' היום מכפר ת"ל יום הכיפורים הוא יכול יכפר על חשבים ועל שאינן שבים י ודין הוא חמאת ואשם מכפרים יוום הכיפורים מכפר : מה חמאת ואשם אין מכפרים אלא על השבים את יום הכיפורים לא יכפר אלא על השבים: לא אם אמרת באשם והמאת שאין מכפרים על הזרון כשננה י תאמר ביום הכיפורים שהוא מכפר על הזדון כשגנה י הואיל והוא סכפר על הזרון כשננה יכפר על השבים ועל שאינן שבים ת"ל אך הא אינו מכפר אלא על השבים: 🛴 ובל מלאכה לא תעשו בעצם היום חזה הרי זה אוחרה למלאכה : כל הנפש אשר תעשה כל מלאכה בעצם חיום הזה והאבדתי הרי זו עונש למלאכה: בי כל הנפש אשר לא תעונה בעצם היום הזה ונכרתה הרי זו עונש עינוי והאבדתי מה ת'ל לפי שהוא אימר כרת בכל מקום ואיני יודע מהו ' כשהוא אומר והאבדתי לימד על הכרת שאין אלא אבדן י ומניין שיום הכיפורים אמור באכילה ובשתייה וכרחיצה ובסיכה ובתשמיש המימה ובנעילת הסגדל ת"ל שבתון שבות י יכול תהא שכת בראשית אסירה בכולם ת"ל שבתון הוא לכם ועניתם ' הוא אסור ככולן ואין שכת בראשית אסור בכולן: הן ועניתם את נפשותיכם בתשעה יכול יתחיל ויתענה בתשעה ת"ל בערב " אי בערב יכול משתחשך י ת"ל ועניהם את

הת"כ שלנו י ולא שלחתי בו יד להגיה י והעתקתי ככתבו וכלשונו) מקרא קדש כי יום הכפורים הוא : ועניתם את י משותיכם כי יום הכפורים הוא בקרם חד כחיב מך בעשור לחדש כשביעי הוה יום כפורים הוא מקרא קדש יהיה לכם ועניתם את נפשותיכם . רום הכפורים קאי אתרווייהו י ועוד קרה החריכה וכל מלחכה לה תעשו כי יום כפורים היה :מה חטחת וחשם אין מכפרין אלא על השביש . דכתיב או הודע אליו השב מידיעתו מביא קרכן על שגגתו: יכול לה יכה מכפר אלא פיכ עשאו מקרא קדש וכו׳ ולא עשה בו מלחכה ת"ל כי יום כפורים הוא מ"מי יכול יכפר על שבים ועל שאיכן שבים וכו׳ י והאי קושיא לרישא . ובפ"ח דשבועות [י"ג"] מתרץ לה רבח בכרת דיומה שחם חכל חו עשה מלחכה ביוה"כ אין יום הכפורים מכפר. אכל על שחר עבירות מכפר . ח"ג כח רבי סיא דאמר דמכפר אפילו בלא עשה תשובה יוכח רבי יכודה כיח דחמר דלא מכפר אלא כשעשה חשובה: ומנין שיוה"כ אסור באכילה ובשתייה וברחילה ובסיכה וכו' ת"ל שבתון שבות י כלומר מאחר שכתב שם עינוי בא שבתון והיסיף על ענויו כתו שחוכיף על חיסור חלחכה בשבחות וימים טוכים . ובסוף מסכת יומה [ע"ו] יפרש כולה : ך ת"ל מערב ועד

נפשותיכם בתשעה הא כיצד מתחיל ומתענה מכעוד יום שכן מוסיפים מחול על הקורש: [אין לי אלא מלפניו מלאתיו מנין ח"ל מערב ועד ערבי אין לי אלא יום הכיפורים שכת בראשית מניין ת"ל תשכתוי ימים מוכים מנין ת"ל שבתכם . חא כל שביתה שאתה שובת אתה מוסיף לה בין מלפניה בין מלאחריה: ז יכול יהא חייבים כרת על חתוספת תיל וכל הנפש אשר תעשה כל מלאכה בעצם היום הזה והאבדתי על עצם היום הזה ענוש כרת ואין ענוש כרת על תוספת מלאכה: 🎵 יכול לא יהיו חייבים כרת על מלאכה אבל יהיו חייבים על חוספת ענוי ת"ל כי כל הנפש אשר לא תעונה בעצם היום הזח ונכרתת על עצם היום חזה חייבים כרת ואין חייבים כרת על תוספת עינוי יכול לא יהיה בכלל עונש י אבל יהיה בכלל אזהרה י ת"ל כל מלאכה לא העשו בעצם היום הזה׳ על עצם היום הזה מוזהרים׳ ואין מוזהרים על תוספת מלאכת: 🐧 יכול לא יהיו מוזהרים על תוספת מלאכה אבל יהיו מוזהרים על תוספת עינוי ' ודין הוא ומה מלאכה שהיא נוהנת בימים מובים ובשבתות הרי זה מוזהר עליה י עינוי שאין נוהג בימים מוכים ובשבתות אינו דין שיהיה מוזהר עליו אכל אזהרה לעינוי ליום עצמו לא שמענו וכשהוא אומר עונש מלאכה שאין ח"ל שכבר קל וחומר - מה אם עינוי שאינו נוהג בימים מובים ובשבתות הרי הוא ענוש כרת ' מלאכה שהיא נוהנת בימים מובים ובשבתות אינו דין שיהא ענוש עליו י אם כן לפח נאמר עונש מלאכח נלמד. ממנו

אזהרה לעינוי מה עונש מלאכה לאחר אזהרח אף עונש עינוי לאחר אזהרח: פרשתא יב וידבר חי אל משה לאמרי דבר אל בני ישראל [לאמר בחמשה עשר יום להודש השביעי הזה חג המוכות שבעת ימים לה' מת"ל לפי שנאמר בסוכות תשבו שבעת ימים ואיני יודע אם שבעה ראשונים אם שבעה אחרונים כשהוא אומר ובחמשה עשר יום לחודש השביעי הזה י חג הסוכות שבעת ימים לה' חרי שבעה ראשונים ולא שבעה אחרונים : 🗖 הזה חג הסוכות י זה מעון סוכה ואין הג המצות מעון סוכה י והלא דין הוא ומח אם זה שאינו מעון מצה מעון סוכה י הג המצות שהוא מעון מצה י אינו דין שימעון סיכה ת"ל [הזה חג הסוכות] זה הג הסוכות מעון סוכה [ואין חג המצות מעון סוכה] : 🛴 חג הסוכות שבעת ימים לה' יכול תחיה חגינה וסוכה לנבוה ת"ל חג הסוכות תעשה לך שבעת ימים. אי חג הסוכות תעשה לך יכול יהא הגינה וסוכה

הגדות מדריד.

ע"ד י וברש"י שם וצמי שים ילמה וסיבל במשכה ביומל ר"ב יום הכיפורים וברמב"ם פ"ל מסי שבימת פפור וספ"ג לפוין ס"ט: ה" ל סול בגמרל ר"ם כי ' ויומל פ"ל יוצ' יר

בחדש השביעו י פרש"י לענו ולגר־קעווב אותם אני ה' אלהיכם וסמיך ליה בחדש

השביעי זכרון תרועה . אני כ׳ לשון מלכיות הוא יאני אדון לכם : ב וכילל מלכיות

עמהם עם קדושת השם שהוה החל הקדוש: ך אם אינו חוקע למלכיות

למה הוא מזכיר . בפ' בתרא דר"ה . ובנמרא מפרש כואיל ואשתני מלכיות

זכרונות

ושופרות לתקיעה שאינו

תוקע לחלכיות לחה חזכיר עשרה י

ליתה ט' כך השיב ר"ע לרבי יוחנן בן

כורו : ה חף כחן בחתלע בחתישית.

דתשע ברכות חיכה הכה: ועשה כר"י

בן טרי שלה חקע לתלכחת: ועשה ברבי עקיבה : שחקע לחלכיות : הבל

ת"ת רשב"ג התם סכירה ליה דקדושת

כיום עם הוכרונות ולא עם החלכיות

כדחתר ר׳ עקיבה יוהה דקחתר ביום

השני . ביינו לשנה הבחה . דלח חצינו

אלול מעובר : ז אין לי אלא ביובל כוי מקשין אמאי לא כייל לפו

בתחילה וליתה מנין בשופר ת"ל

והעברת שופר י מנין שפשוטה לפניה

כו'י והדר לומר מין לי חלח ביבל בריה מנין: שחין ח"ל בחדש השביעי

דהא בכמה קראי כתב לן דיום

הכפורים בחדש השביעי הוח :

י ומנין שלש של שלש שלש יש שחריע שלשה פעמים ועל כל

תרועה פשוטה לפניה ופשוטה לאחריה:

ת"ל והעברת ונו' וכרון וגו' מקרא

קדש וגו' שהם ג' פסוקים של ג'

מרועות י ולכל תרועה לחדנו פשוטה

לפניה ופשוטה לחחריה : חין לי

אלא בר"ה . דהתם כתיכי שתי תרועות :

וביובל לח כתיב חלח חדה יומנין ליתן

את האמור של זה בזה: ת"ל בחדש

השביעי לגז"ש וניחח ליה למילף בנז"ש

טפי מבהקישה כדמפרש התם [ל"ד י]:

י שיעור תרועה כשלשה שנרים . תימא

דהור לוה למומר תרועה הם שלשה

שכרים י וסבר האי תנא אימיה דסיפרא

גנוחי גנח: שיעור שופר כדי שיהא

ושלחם קשר דאי זה דבר שכלו לכהן הוי אומר זה לחם כך מפרש בגמרא [שם מ"ה :]: ה"ל כן נכם וכו' וטעמה דכן נכם שהומר כבשים עקר שוהו דבר שחקלתו לכי וחקלתו לכהן שהרי כחיב להי לכהן: י אבל אין הטעם כדבריו: כמו שדרש י אלא זהו הטעם שכל האמור בחומש הפקודים וכו' ולא

> לחם בלא כבשים שאין מי שיתירט י שהרי בשחיטת כבשים הוא קדוש כמו לחמי תודה ולחם כזיר : מיהו גם ר׳ שמעון בן נכם ור׳ עקיבא מודו היכא דאיתנהו לכבשים דלה מיקדש הלחם אלה בשחיטת כבשים : הבל בליתנהו לכבשים כגון בחדבר לר"ש בן נגם ולר"ע משכחו לחרן מקדשו הלחם בלה שחיטת כבשים ' ובפרק החכלה מפרש לה: [היה לבעל החיביר הלו גירסת הפסיהתה זוטרתה לעני ולגר תעזוב אותם הנח לפניהם ין הנח פרי הנח (לה ידענה היכה קחי וכ"ל שהי"ל גירם' הילהוט דגרם פל מי שמניח לקט שכחה ופחה וכו׳ וכל שחינו מניח וכויי ומפרש דלכך אמר האי לישנא ולא אמר שאינו מוציא כגי׳ הת"כ שלנו י לפי שדינו לקניח כו' או שהיה לו גירם' בתיב דנהט לה נתי הכא כתו בפרשת קדושים :) לפניהם חינו לריך לחלק להם אם לא במקום שיש להם סכנה: כדאמרינן לעיל (בפ' קדושים) : פרשתא יא בני ישראל מקרא

קדש ואין העכו"ם בו מלעשות מלחכה : ומשמעות דורשין איכא בינייהו - וליכא למימר דר"ע אית ליה קדושת היום לבסוף : שהרי קחמר כולל מלכיות עם קדושת היום

מקרה קדש י דם"ד המינה כיון שכולם כידוכין כו יהיו כלם חייבין לקדשו -קח"ל י ומטעם זה לריך גם גרים לרכויי דלה נימה דוקה ישרחל כמו שממעם עכו"ם : אע"ג דשייכי בה: זו קדושת היום י דמזכיר בתפלה מת יום הוכרון הוה וחותם: מפני מה (כך היא הגירסא בפ' בתרא דר"ה [ל"ב"]) לה נחמר שבתון שבות כלומר שבתח שבו לומר שטה הקב"ה לשבות

זהדר זכרנות ושופרות : ת"ל ה' אלהיכם

על פי שאין כבשים דברי ריע רבי שמעון כן נגם אומר לא כי אלא ככשים אף על פי שאין לחם יאמר רבי שקול מי מכריעי אמר לו בן ננס אני אכריע שכן מצינו במדבר ארבעים שנח קרבו ככשים בלא לחם - אף כאן בלא לחם: ר אמר ר"ש חלכה כדברי בן נגם אבל אין המעם כדבריו שכל האמור בחומש הפיקודים קרב במדבר והאמור בתורת כהגים לא קרב במדבר ומשבאו לארץ קרבו אלו ואלו שנאמר כי תבאו והבאתם מפני מה אני אומר יקרכו כבשים כלא לחם שהכבשים מתירים את עצמן לא לחם בלא כבשים אין לו מי יתירגו: יא וקראתם בעצם חיום הזה מקרא קודש: יב ובקוצרכם את קציר ארצכם לא תכלה פאת שדך בקוצהך ולקם קצירך לא תלקם אמר רבי אוורדימם ברבי יוסי וכי מה ראה הכתוב ליתנה באמצע הרגלים פסח ועצרת מיכן וראש השנה ויום הכיפורים מיכן י אלא ללמד שכל מי שהוא מוציא לקם שכחה ופיאה ומעשר עני מעלים עליו כאילו בית המקדש קיים י והוא מקריב קרבנותיו לתוכו י וכל מי שאינו מוציא לקט שכהה ופיאה ומעשר עני מעלים עליו כאילו בית

אותם אני ה' אלהיכם: פרשתא יא בני ישראל מקרא קורש ואין העכו"ם מקרא

קודש י או בני ישראל אין לי אלא כני ישראל מנין לרבות את הנרים ואת העבדים 'ת"ל יהיה לכם שכתון זכרון תרועה מקרא קודשי רבי אליעזר אומר שבתון זו קדושת היום: מקרא קודש קדשיהו י אמר לו רבי עקיבא אינו אומר שבתון אלא שבות שכן הוא פותה כשביתה ראשון . אלא זכרון אלו הוכרונות י תרועה אלו חשופרות : מקרא קודש זה קדושת היום ' ומנין שיהיה כולל עמה את המלכיות ת"ל ה' אלהיכם בחודש השביעי: ב רבי יוסי ברבי יהודה אומר מה ת"ל והיו לכם לזכרון לפני ה' אלהיכם אלא זה בניין אב כל מקום שאתה אומר זכרונות את סומך לה המלכיות: ביצד סדר ברכות אומר אבות ונבורות וקרושת השם וכולל מלכיות עמהם ואינו תוקעי קדושת היום ותוקעי שופרות ותוקעי ואומר עבודה והודאה וברכת כהנים דברי רכי יוחנן כן נורי:

המקדש קיים ואינו מקריב קרבנותיו לתוכו • לעני ולגר תעזוב

חוקע . היינו כדי שיאחוט בידו ויראה לכחן ולכחן והיינו טפח כדמפרש בפ׳ המפלת [נדה כ"ז :] אלא

ד אמר לו רבי עקיבא אם אינו תוקע למלכיות למה הוא מזכיר י אלא אומר אכות ונבורות וקדושת חשם וכולל מלכיות עם קרושת היום ותוקע : [זכרונות ותוקע] שופרות ותוקע : ואומר עבודה והודאה וברכת כהנים : 🎵 [רבי אומר עם המלכיות אומר קדושת חיום מה מצינו בכל יום ברביעית · אף כאן ברביעית] רבן שמעון בן גמליאל אומר קדושת חיום עם חזכרונות · אמר רבן שמעון בן נמליאל מה מצינו (בכל מקום אומרה רביעית אף כאן אימרה רביעית) [בכל יום באמצע אף כאן אמרה באמצע] וכשקירשו את השנה באושא ביום הראשון עבר רבי שמעון בנו של רבי יוחנן בן ברוקה ואמר כדברי רבי יוחנן בן נורי אמר רבן שמעון בן נמליאל לא היינו נוהנים כן ביבנה ביום השני עבר חנניה בנו של רבי יוסי הנלילי ואמר כדברי רבי עקיבא אמר רבן שמעון בן נמליאל כך היינו נוהגים ביבנה: [ומניין שהוא בשופר ת'ל וחעברת שופר תרועה בחודש השביעי בעשור לחודש ביום הכיפורים שאין ת"ל בהדש השביעי ' ומת"ל בחדש השביעי הרי תרועת שביעית כזו ' מה זו כשופר אף תרועת ראש השנה בשופר : ן ומניין שהיא פשוטה לפניה ת"ל והעברת שופר תרועה י ומנין שהיא פשוטה לאחריה ת"ל תעבירו שופר י אין לי אלא ביובל בראש השנה מניין ת"ל והעברת שופר תרועה בחודש השביעי בעשור לחודש ביום הכיפורים שאין ת"ל בחודש חשביעי ומה ת"ל בחודש השביעי הרי תרועת [כל חדש שביעי] כזו י מח זו פשומה לפניה ופשומה לאחריה אף תרועת ראש השנה פשומח לפניה ופשומה לאחריה: 🎵 ומניין ליתן את האמור ביובל בראש חשנה: ואת האמיר בראש חשנה ביובל ת"ל בחדש חשביעי בחדש השביעי לנזירה שוה: בן מנין שלש של שלש של שלש ת"ל והעברת שופר חרועה זכרון חרועה מקרא קודשי יום תרועה יהיה לכם מלמד שהם שלש שלש: ו כיצד סדר תקיעות תוקע ומריע ותוקע החיקע ומריע ותוקע שלש תקיעות שהם תשע שיעור תקיעה כדי תרועה ושיעור תרועה שלשה שברים י שיעור שופר כדי שיהא תוקע:

חוקת] שומרות ותיקע כליל וכ"ם במשכם ר"ם ל"ב וע" מום" סנסדרין מ"ע: ותותם מיים שם ום" כנין שמה שם: ך אחר לי ר"ע שם במשנה וע"ש בם" יום פרועה: ה" פמד רבי [ישתאל] בנו של ר"י בן ברוקה כ"ס בד"ת ורגמרית ר"ה מיתת עמד ר"י בן ברוקה כו" [יתר] רבי [מניתה] בנו של ר"י בן ברוקה כ"כ בגמרת: והבולה בירושלמי ס"ע בתות דשבישית ורפ"ג דר" ופ"ו דרדים כלכה ו" ופ"ק דסנסדרין כלכה ב": ו" עד סוף הפרק כות בגמרת ר"ה ל"ג: ל"ר וב"ושלמי פ"ג רות שבה כלכה כ" ולקמן ס" בכד מרשת ב" בריישלת ג" ד" וב"ו כ"ר מכ" מכ"ל מה" שופר כדי שיהם פוקע גמ" מדם כוכה ב" מושר שופר כדי שיהם פוקע גמ" מדם כוכה ברמב"ם פ"ג מה" מכ"ל מס" שוכר כלכה ה":

כפות פתרים סוכם ליו: א' משנם מנחות מים: וע'ש בגמרא ותום': א' מקרא קודש יהים לכם קדשהו בד' כ"ם בסיקתא ווטרתי וכליל גם כן דאליכ מה השמענו במסוק : יהים לכם קדשהו בד' כ"ם בסיקתא ווטרתי וכליל גם כן דאליכ מה השמענו במסוק : "ב שכל מי שכוא (מיח) לקט כר' כליל:
בר'שרוא יא א פי בתום' וכי היית דעק וליש בני ישראל דכמיב גבי עומר וגבי סוכות מאי דרשו בים וייל דבא למעט עכי"ם שלא יקלרו העומר עכ"ל וגבי מוכות לא מידף מידו ואפיל דכו"א כיון שמקריבין בסובות פרים גם עב ר כל השבעים למשת וגם לעשר יותן להם מלות סוכה פו"א דשיכו בה : ואת העברים (המשמרות) למשת וגם לעשר לים ליב י לאחר כ"א מרום ביון של בחי ווים לומר כ"ל היא בחוד יום פרועם : בן קדשת היום ומוקע (וכרומת

מקרא

כרחין זו ווו משל ליבור י ודברים המחוסרים כאן בסרשה לשון רבים שלם כתב קלוי בחש גרש כרמל : נחמרו להלן בפרשת ויקרה בלשון יחיד : וכן בדברים המחוםר לכלן י שטעונה מנופה ומתרת חדש. חמרן כאן יוש שנורסין דבר אחר וא"ת זו משל ליכור וכו': ד והקרבחם על כלהם חינה ללחם כלומר כבשים במים מפני חדוש

הלחם י וחינן אותם שבפ׳ פנחם שאותן הן למוספין: כבשים אף ע"פ שחין לחם . היינו ז' כבשים י דלם כתיב בהו הויח דדוקה בשני כנשים הווקקו על כלחם בתכופה . דגמרים בג"ש דכתיב במו סלת תסיינהי ובשני כבשים כתיב קדש יהיו לה׳ לכהן י מה להלן לחם . אף כאן לחם . והנסו ככשים מעכבים - ומייתי לה בפרק התכלח [מנחות מ"ה] : מלמד שלה נתחייכו בכבשים עד שנתחייבו בלחם: אפי׳ בשבעה כבשים לא נתחייבו עד שכאו לארץ ונתחייכו כלחם: דן ומנחתם ונסכיהם וגו' דבר הכתוב בקצרה . שלא פירש כחה עשרונים וכחה בלילות שמן שלהם כמו שמפורש בפרשת פנחם ומיהו דין אחד לכולן: ך כשחחה מגיע לפרים לחילים חינם הם דהכח כתיב פר ושני אילים וכפ' פנחם כתיב פרו' בני בקר שנים ואיל אחד : ובפ' התכלת [מ"ה:] קם פריך ודלתם היק רחמנה דחי בעי מייתי הכי ומסיק מדחשתני סדרן ש"מ חסריני נינסו דהכח כתיב כבשים תחלה והדר פר ואילים : והתם כתיב פרים בני בקר שנים ואיל אחד ושבעה כבשים בני שנה : ז ושני כנשים א"ר שמעק על מה שני כנשי עלרת מכפרין . בפ"ם דובחים [י':] פריך שני כבשי עלרת שלמים נינהו ושלמים לה מכפרי הלם אימא שני שעירי עלרת שהם חטאות למה כן בחין : לכפר על טומחת מקדש וקדשיו ולפי זה גם קרה בשיבש מייתי ולריך לומר ועשימס שעיר עוים אחד וגו׳ א"ר שמעון על מה שני שעירי עלרת בחין: הלח שחיסך הכתובי חם הקב"ה על חפרונוי וכן לקתן תפני החסכין ובריש כלים וחכוכי בגדים במגע. וכן [בית ע' :] חסוכה דנחשה ושני שע רים דקפתר הכא חד הכא וחד במוספין ויש לדקדק מנין דהאי שעיר מכפר על טותחת מקדש וקדשיו שהרי גם הנה שעירי רגלים דמוספין לא קים לן אלא משום דכתיב שעיר ושעיר דחתקש לשעירי ר"ח כס"ח דשכועות [ט':] ויש ספרים שגורסין כאן על שמר שחבל חת הטתח ועל טומחת מקדש

וקדשיו י וום לא כור אלא לר' שמעון בן יהודה שאמר משום רבי שמעון בפ"א דשבועות: דן עדיין הדבר לריך י בפ' כל המנחות באות [מנחות ס"ב :] הכי מיתניא ישתקל הכתוב ואינו יודע אם לחם על נכי כבשים או כבשים על גבי לחם: מה מציכו בכל מקום הלחם למעלה . היינו במלוחים דכתיב ומסל המטח אשר לסני כ׳ לקח חלת מלה אחת ונו' י וכתוב וישם על החלבים ועל שוק הימין : רבי יוסי בן משלם אומר כבשים על גבי לחם (יש באן דלוג וחסרון): לחם אע"ם שאין כנשים דברו רבי עקיבא . דיהיו עכובא הוא

ואלמם

והיינו כמין חמץ בכתודה שלריך לחלה : וכפרשת לו את אהרן מפרש שהן עשר חלות וכנגד חמץ מכיח מנה: חו מה לחלו שתי עשרונות חף בחודה שתי עשרונות ולא יותר. ת"ל סלת תסיינה הללו שתי עשרונות ולא בתודה שתי עשרונות . דתהיינה מיעוטם הוא שאין נתודה שתי עשרונות . וכיון

דלח הוי שני עשרונים העחידם על עשרה י דהח כתיב והקריב ממנו אחד כוה י מה זה עשרון לחלה י אף מה שאתה מביא ממקום מכל קרבן תרומה לה׳ וילפיכן מתרומה אחר עשרון לחלח יאו מה אלו שני עשרונות אף הללו שני לה' דכתיב גבי מעשר: והיונו אחד עשרונות ת"ל תהיינה • אלו שני עשרונות ואין הללו שני מעשרהי כך פירושו לפי פוגיא דהכאי עשרונות: 🗖 לחם תנופה שתים שיהו שוות · שני עשרונים ובפ' התודה [שם ע"ו: ע"ח:] מסיק שיהו שוות סולת תהיינה חמץ האפינה שאור בודה להם מתוכן אלא ת"ל תהיינה י מאי תלמודא ומחמצן דברי ר"ם : ר' יהודה אומר אף היא אינה מן המובחר אלא מביא את השאור ונותנו לתוך המרה וממלא את המרה אמר לו אף חיא היתה הסירה או יתירה: 🕽 ביכורים לה' רבי שמעון אומר נאמר כאן ביכורים לח' ונאמר לחלן ביכודים לח' מה ביכורים אמורים כאן של צבור את ביכורים אמורים לה' להלן משל ציבור י אם תאמרו זו משל ציבור והלן משל יחיד אמרת לאו אם זו ראשית קציר אין הלן ביכורים לה' ואם הלן ביכורים לה' אין זו ראשית קציר י דברים מחוסרים להלן אמרו חכתוב כאן: הקרבתם על הלחם חובה ללחם י וחקרבתם על הלחם שבעת ככשים תסימים בני שנח י ככשים אף על פי שאין לחם דברי ר' מרפון ' אם כן למה נאמר לחם מלמד שלא נתחייבו כבשים עד שנחחייבו בלחם: הופר בן בקר אחד ואילים שנים יהיו עולה לה' ומנחתם ונסכיהם אשה לה' ריח ניחוח לה' דבר הכתוב בקצרת: [ועשיתם שעיר עזים אחד לחמאת לה' יכול שבעת כבשים ושעיר האמור בהומש הפיקודים חם שבעת כבשים ושעיר האמור כאן י וכשאתה מגיע לפרים ולאילים אינם הם (אמור אלא שבעת כבשים ושעיר האמור בחומש הפיקורים הן שבעת ככשים ושעיר האמור כאן) י אלא אלו קרבו כנלל לחם ואלו קרבו בגלל חיום: ז ושני כבשים בני שנח לוכח שלמים שתחיה זביחתן לשם שלמים יושני כבשים בני שנה לזבח שלמים . אמר רבי שמעון על מה שני ככשי עצרת מכפרים על מומאת מקדש וקדשיו אם כפר הראשון על מה השני בא ומכפר על מומאה שאורעת בין זה לזה אמור מעתה כך היו ישראל צריכים בכל שעת אלא שחיסך חכתוב את ישראל: 🦰 והניף הכהן אותם על לחם הביכורים תנופה לפני ת'. יכול יהיה הלחם מלממן: (כשהוא אומר) [ת"ל] על שני כבשים [אי על שני כבשים יכול לחם ע"נ כבשים ת"ל על לחם הבכורים] עדיין הרבר צריך מה מצינו בכל מקום הלחם מלמעלן אף כאן הלחם סלמעלן י רבי יוסי בן משולם אומר כבשים על נבי חלחם : [ומח אני מקיים על שני כבשים להוציא שבעה חנינא כן עכינאי אומר מניח שתי לחם בין ירכותיהם של כבשים ומניף ונמצא מקיים שתי מקראות הללו לחם ע"נ כבשים וכבשים ע"ג לחם א"ר לפני מלך ב"ו אין עושין כן לפני ממיח הקב"ה עושין כן אלא מניח זה בצד זה ומניף]: מן קודש לה' לכהן י לחם אף

יחיד דכחיב אם תקרוב מנחת בכורים: וא"ת זו משל ציבור ולהלן משל יחוד י פר' וח"ת דג"ם דר' שמעון לחו כלום היח : ויש שני עניני עומר י אחד שמביא יחיד דכתיב ביה בלשון יחיד ואם חקריב מכחת בכורים י ואחד שכא משל ליבור דכתיב ביה בלשון רבים בפרשה דהכא והבאתם את עומר ראשית קצירכם: אמרת לאו י כלומר לא אסשר לומר כן: אם זו וכו׳ י פי׳ אם זו רחשית קלירכם שכתוב בליבור יביחנה תחלה יולחחר כן של יחיד י א"כ זו של יחיד לא תכח ביכורים לה׳ ואם יביא של יחיד תחלה שהיא בכורי׳ לה׳ ולחחר כן של ציבור ילח חהיה זו של ציבור רחשית קצירפס. חלח על

ד' נ"ג . והרמב"ם פ"ח מה" תמחיין דין ע" מסק כרבי והודם דהלכתם כותניה לגבי רבי מחר: ג זו משל צבור [לכלן] משל יחיד כ"ה בד"מ והבריתה זו הוש כעולה לעיל ס" וייקדם דיבורת הדבה פיה ט"ז והובל במשכה רפ"ד השקלים ורמב"ם רפ"ד השקלים: ך ל התמו במתחת פ" השכלת ז" מ"ה וברמב"ם פ"ח מה" תמחיון ומוספין דין ט"ו וע"ש ברחב"ד ובכ"ש ובסמ"ג עשין ר"ב: ז מחר ר"ש כו" שלא שמיסך הכשוב ובמוספתה השביעות פ"ח חיתה מלא שמים הכשוב על מחורן של ישראל: הן בגמות מנסות ס"ב ומסקו בשין ה"ב והדמב"ם פ"ח מה ממידן ומוספין דין י"ח דשמים זה בצד זה וע" על דברי הרמב"ם במ" והדמב"ם פ"ח מה ממידן ומוספין דין י"ח דשמים זה בצד זה וע" על דברי הרמב"ם במ"ח הבמים

ממר ע' מנמות ע'ו ע'מ ובתום' שם ולפיל ם' לו פרשתה ו' ברויתה ו' מ' וק"ם שם וכחן ב שתים שיכיו שות [פי' בתמונתן ולורמן] שני עשרונים שיכיו שות במדם בקמח כנ"ל ובפסיקתה בגירסה שתים שני פשרונים שיכו שנים ולפי זה כדלה בפירום שיכיו רלושום

א"ר יצחק בר אבדימי תסיינה כתיב י׳ יתירה שבחמן שבתודה יהיו י' עשרונות ולסוגיה דהכה חיכה למיפרך . דמה ראית לדרוש המיעוט לרבות ששרונות לחודה י חימה מקיש לשני עשרונית ותיעוטה שלה יהה עשרון בחלה מחת מלח הי חלות לעשרון : ב לחם תטפה שחים י שיכיו שות . השני עשרונים י שלה ימדוד א' גדיש וא' מחוק יערבם ויחלקם לשתי חלות יחלח מדת שניהם במחוק: שאור בוררה [בת"כ שלנו ובילקוט בודה] [וכן במשנה ריש פ' כ' דמנחוח] להן תחוכן ומחמלן י שלוקח מעם מסלת של שני עשרונים ומחמלה ועושה ממנה שאור ושוב מחמלן נו שחר פלח של עשרונים: חף היח אינה מן כמובחר : אין חמולן יפה מאחר שאינה מתחמלת מן שאור דעלמא : אלם מביא את השאור ונותן לתוך כמדה וממלא המדהיפי מי מודד עשרון עם השאור ולאחר כן מחמצה בו: אמרו לו אף כית כיתה חברה או יתירה י מפרש בגמרה [מנחות נ"ג :] כילד . עבה נמלחת יתרה רכה נמלחת ססרה י ורפ"ב דתרומות [ירושלמי] נראה עבה שאור רע שהוא למק שאילו היתה סלת היתה תפוח ועכשיו שהשחור רע וְכוֹח למק. חתה רוחה את הצמק כאילו תפוח - ונמלאת יתירה - מדת העשרון יתירה י רכה שאור ופה שהוא תפוח . שאילו היה סלח היה למק ועכשיו שהוא שאור יפה והוא תפוח י אתה רואה את התפוח כאילו למק ונמלאת חסרה י פי' מדת עשרון חסרה וקה סבר שהיו משערין לשחור כמה סלת היה שם ולא לכמות שעכשיו: ג ונאתר להלן בכורים לה' גבי עותר בפרשת עומר בפרשת ויקרא : מה כאן משל ליבור י דכתיב ממושביחיכם תביחו בלשון רבים: אף לכלן משל ציבור י אמ"ג דכתיב כלשון

צה

ה' חמשים ושנים וכן כלם י ומעתה אמאי כתיב תספרו חמשים יום: ל רבי יהודה בן בתירה כו' יש שמוחקים בן בתירה י משום דבמנחות [מ"ה: וו"ג שם רבי יהושע ב"ב וע"ש בתום'] פרק רבי ישמעאל יליף ריב"ב מג"ש : ספירה תלויה בכ"ד בקידוש החדש ניסן שעל פיהם מתקדש ונקבע י"ע ממחרת

התטפה: שנאמר עד עלם י וקא סבר עד ועד בכלל: "א חקת עולם לבית עולמים אבל בבמה אינו נוהג יואפי למ"ד [זבחים ס"ט י קי"ט :] יש מנחה בבמה אין שומר בבמה אינו נוהג הדבר לדורות י ואפי' בשביעית דסד"א לאכלה ככמה לאן שומר בבמה : שינהוג הדבר לדורות י"ד י בכורות י"ב .] בפ' כל כתיב לאכלה ולא לשריפה י והכי אמרי' [מנחות פ"ד י בכורות י"ב .] בפ' כל

ו"ט מנינן : ל"א ספירה תלויה בכ"ד שיודעין לדרוש ממחרת השבת ממחרת י"ט: ד ה"ג במגחות [ס"ו -] לא וכדוק איום שבתי ועוד נאמרה שבת למעלה וכו׳ . דהחם פריך ממחי דחי"ט רחשון החי . דלמה בי"ט החרון ממחרת די"ט אחרון קאמר י ואמר שלה בנמ׳ דמשום הח פירכח קחמר ועוד: ונחמר למטה עד ממחרת השנתי השכיעית דהיינו עלרת : ה אתה אוכל ששה מן החדש שהחדש מותר עם הבחת העומר יוכת ב וספרתם לכם ממחרת השבת וכו': ך יכול יביה ויספור כדכתיב וספרתם לכם וגו' מיום הביחכם : חבל קצירה יקצור קידם לכן כמה ימים וכן אי לא כתב אלא מהחל חרמש בקמה יכול יקנור ויספור: ויכיא כשירלה · והשתא דכתיכי כל הני קראי : קבע זמן אחד לכולן לקצירה ולססירה ולהכחה וספירה מפורשת היא מתי סופר דכתיב וספרתם לכם ממחרת השנת : יכול יקצור ויִםפור ויבית ביום . דהשתת זמן חחד לכולם: ת"ל תחימותי איחתי הם תמימות בומן שמתחיל בערב פי׳ שמתחיל לספור בערבי דהיינו מחחלת . הום : הא כילד קלירה וספירה בלילה דכחיב מהחל חרמש בקמה תחל וספירה מכערב שיהיו תמימות: והבחה ביום ' דכתיב מיום הביאכם י ומ"מ כולן זמן אחד להם: והקרבתם מנחה חדשה לה' שתהיה חדשה לכל המנחות י פי׳ שחין מביחין מן החדש מנחות במקדש עד שיכיאו שתי הלחם בעלרת: מנחת שעורים מניו י מנחת סוטה הכחה מן השעורים י שהרי כבר הביאו מנחת העומר מן השעורים: פרק יג ממושבוחיכם אפילו מן העלייה י שאין לרוך כאן קצירה לשחה כמו בעומר י א"נ י שיכול להביח חפילו מן הישן י חע"ג דכתיב כאן קרבן ראשית בפרשת ויקרא ההוא למצוה יובם׳ כל הקרבנות [מנחות פ"ג :] דרוש מתכיחו יחירה : מה שאתה מביא ממקום אחר כזה :

משם הבאת עומר אף כאן עומר י משקרב העומר מוצאים שוקי ירושלים מלא קמח קלי שלא ברצון חכמים דברי רבי מאיר רבי יהודה אומר ברצון חכמים היו עושים י משקרב העומר הוהר החדש מיד י והרחוקים מותרים מחצות היום ואילך י ולהלן משחרב בית המקדש התקין רבי יוחנן כן זכאי שיהא יום הנף כולו אסור י אמר רבי יהודה וחלא מן התורה הוא אסור שנא' עד עצם היום הזה מפני מה הרחוקים מותרים מחצות היום ולחלן מפני שהם יודעים שאין בית דין מתעצלים בו : "א חוקת עולם לבית עולמים י לדורת יכם שינהוג הדבר לדורות י בכל מושבותיכם בארץ ובחוצה לארץ י אמר רבי שמעון שלשה דברים תלוים בארץ ונוהני בארץ ובחוצה לארץ החדש והערלה והכלאים י החדש אסור מן התורת בכל מקום והערלת הלכה י והכלאים מדברי מופרים:

פרק יב וספרתם לכם כל אחד ואחדי ממחרת חשבתי ממחרת יום מובי יכול ממחרת שכת בראשיתי א"ר יוסי ברבי יהודה כשהוא אומר עד ממחרת השבת השביעית תספרו חמשים יום כל ספירתם לא יהיה אלא חמשים יום: 🔼 אם אומר את ממחרת שבת בראשית פעמים שאתה מונה חמשים ואחר המשים ושתים חמשים ושלש המשים וארבעה חמשים וחמשה המשים וששה: הא מה אני מקיים ממחרת השכת ממחרת יום מוב: . בי יהורה כן בתירה אומר ממחרת השבת ממחרת יום מוב יכול ממחרת שבת בראשית כשהוא אומר שבעח שכועות הספר לך ספירה שהיא תלויה כבית דין יצאה שבת בראשית שאינה תלויה בבית דין שספירתה בכל אדם: 🏲 רבי יוסי אוטר ממחרת השבת ממחרת יום מובי יכול ממחרת שבת בראשית וכי נאמר ממחרת שבת כפסח והלא לא נאמר אלא ממחרת שבת : והלא כל השנה מליאה שכתות צא וחשוב מאי זו שבת י נאמר כאן מסחרת שבת י ונאמר לממה ממחרת שבת י מה מחרת שבת האמור לממן רגל ותחילת רגל: את ממחרת שבת אמור כאן רגל ותחילת רגל: 🎵 רבי שמעון כן אלעזר אומר כתוב אחד אומר ששת ימים תאכל מצות וכתוב אחד אומר שבעת ימים מצות תאכלו ' הא כיצד יתקיימו שני כתובים חללו מצח שאי אתה יכול לאוכלה כל שבעה : אכלה ששה כן החדש הא מה אני מקיים ממחרת השבת: ממחרת יום מוב: [מיום הכיאכם חספרו יכול יקצור ויביא ויספור אימתי שירצה תלמוד לומר מהחל חרמש בקמה תחל לספור י יכול יקצור ויספור ויביא אימתי שירצת ת"ל מיום הכיאכם תספרו י יכול יקצור ביום ויספור ביום

קרבטת ליבור שלשה דברים חלויין בחרן וכו' : בפ"ח דקדושין [ל"וי] מפרש, לה יוה מצחתי בחוב סביב לדף בשלה' פיק דקדושין · [ל"ז בחום' שם]חחחרת פפסח אכול מעיקרא לא אכול · הקשה ר' אברהם א"ע היכי אמרינן דממסרת הפסח דהכח הוא י"ו בניסן שנקרב העומר דלמה ממחרת שחיטת הפסח קאמ׳ דהיינו ט"ו בניסן שטדיין לא נקרב העומר י דה"ג אשכחן בפרשת מסעי דכתיב ממחרת הפסח ילאו בני ישרחל מחרץ מלרים והם ילחו בט"ו יואותר ר"ת דהאי מתחרת הפסח דהכת ש"ו בניסן קחמרי וה"פ דקרח משכלו מעבור החרץ כלומר מן הישן ממסרת הפסח שהרי הוצרכו לחכול מטתי וקלוי דהייכו חדש לא אכלו עד עלם היום הוה דהיינו י"ו לחחר שקרב העומר וה"נ אשכחן י"ו דאיקרי עלם היום הזה יור"ו מפרש דנהי **דבעל**מא ממחרת הפסח הוי ט"ו הכא ר"ל י"ו י ולשון תורה לחוד ולשון כביחים לחדי ועל כרחך נריך לומר כן י דמל"כ אחחי חילטריך למיתר מעיקרה לם אכול י הה חין לחלק כין ט"ו לקודם ט"ו כיון דחכתי לה הקריב עותר . חלה פשיטא ר"ל ו"ז דהיינו ממחרת אכילת הפסח י וההים דפ׳ מסעי ר"ל ממחרת שחיטת הפסח כדפי׳ דחקריב עומר והדר אכול י [ע' ערכי הכינויים אות מ' ממחרת] גם רש"י כתב אל ארץ נושבת לאחר שעברו את הירקן אל קצה ארץ כנען בתחלת הגכול קודם שעברו מת הירדן והוא ערבות מואכ כמצאו כתובים מכחישין וא"ו אלא בערבות מוחב כשמת משה פסק המן מלירד וכסתפקו ממן שבכליהם עד שסקריבו עומר בי"ו בליסן ויאכלו מעבור כמרן ממחרת הפסח.עד כחן נפי׳ דוד קמחי בהפטרת בעת ההיא תמלא כתיב כמו אלו הלשונותי עד כאן כחוב בהגהה: פרק יב וספרתם לכם כל חחד ואחד : כדאמריכן [סוכה ליב] ולקחתם לכם לקיחה לכל חחד יאחד: ב פעמים חמשים ואחד

כשחל פסח בערב שבתי וכשחל ביום

ויכיא ביום ת"ל שבע שבתות חמימות תהיינה ' אימתי הם תמימות בזמן שמתחיל בערב י יכול יקצור בלילה ויספור בלילה ויביא בלילה הביאכם : ז עד ממחרת השבת השביעות ת"ל מיום הביאכם : ז עד ממחרת השבת השביעות תספרו חמשים יום : ז עד ממחרת השים יום יכול יספור תספרו חמשים יום זו היא שאמר רבי יוסי ברבי יהודה כל ספירתך לא תהיה אלא חמשים יום : ז תחשבר ובי יוסי ברבי יהודה כל ספירתך לא תהיו תהיינה יכול יספור ארכעים ושמנה ויקדש יום חמשים ויקדש חמשים ווחשים יום הא כיצד מנה ארבעים ותשעה וקדש יום חמשים כיובל : מו והקרבתם מנחה חדשה לה' שתהא ארבעים ותשעה ת"ל אלא מנחת חמים מנחת שעורים מנין כשהוא אומר וביום הביכורים בהקריבכם מנחה חדשה לה' בשבועותיכם אם אינו ענין למנחת חמים תנהו ענין למנחת שעורים:

פרק יג ממושבותיכם ולא מחוצה לארץ י ממושבותיכם אף מן העליה תביאו י מה שאתה מכיא ממקום אחר הרי הוא

רי"ד

"מים ובסים ממקס ולספרי ראם פסקא קל"ם וכמורסי פושע ראם שם על הפסוק דששע מיש בגמרא ותוס' וכספרי ראם פסקא קל"ם וכמורסי פושע ראם שם בגמרא וכתעב"ם סב"ו מהי תמים ורכן מתספק וסמ"ג עשין סי" ל" ז" די דו הום שאמר רבי יוםי בר"י. לעיל ברייתא א":

"ח"ל ו" שכתות מחימות [עהיינה וכשיספור כ"א יהיה יום א" יותר על "שבועת] כי ויוקדש יום ע"ע ואו יהיה " שבתות עם יום עלרת ויות רענן וע" תום' מנחת ס"ה : "ה כתיב ורא"ש פ"ע מרבי פסמים סי מ": "ב עיין לעיל ס" ויוקדם דיבורא דמדב פרשעל י"ב ברייתא ורא"ש פ"ע יורעב"ם פ"ס מה" מישור מוכן די וומע"ם פ"ט מה" משור משור ב"ב וומע"ם פ"מ מה" מחיון ו" ומתסות פ"ר י ורעב"ם פ"ס מה" משור לשור ב"ב "א מעשבתעיכם ולא משור לשור ב"ב ואף מן העלים ברייתא שם ורעב"ם שם ורעב"ם שם "מב"ם מחיון "פ"ע בכסף משכה ולמים משנה ולע"ב מין ווקרא דיבורא דמדבה פרק ע"ו ב" וועל א" בי מתקום לש"ב מתקום ל" ב"ע וועל א" בי מתקום לש"ב וועל א" ב" מועל א" ב"מוקום לשר

פרק יב א כל כפרק עד יום ברייעה ו' כול מנמות סיס: ס'ז : וע"ש נגמרת פרק יב א כל כפרק עד יום יום ברייעה ו' כול ממחת ממחת סיס: ס'ז : וע"ש נגמרת ממחת הדב"י ועים' : דוכי מחת ממחת בשבת [הפרח] והלח למ נחתר מלל ממחת [הפרח] וכלחר למטה ממחת [השבת] וכלחר למטה ממחת [השבת] המחת המחת [השבת] המחת כלים בר"ם וע"ש בגמרת :

בעומר: ח"ל אשר אני נותן לכם .

ובתוספתה דמנחות יכול הפילו בהו

לעמון ומוחב והיה כשר להביח שומר

משם ת"ל אשר אני נותן לכם י וסיינו

דלא כרבי יוםי ברבי יהודה דאמר בפ'

כל קרבנות [מנחות פ"ד •] דעומר בה

שכחה וכו' זהנהו לא מחייבי אלא בקצירה מעליא ולא בקצירת השחת: וחייב במעשר לחחר שהכיחה שליש כשקצר לבהמה ונמלך לחכילה חייב במעשר דלא שייכי מעשרות אצל קצירה אלא כשהיא תכואה הראויה לורע דכחיב עשר חעשר את כל תכואת זרעך תבואה שוורעין אותה ומנחחת והייט לאחר שהביאה שליש - אבל אם

התחיל כה לחחר שהביחה שליש חסור דקצירה היא וחייב בלקט שכחה ופיאה וכ"ש במעשרות: רבי ישמעהל חומר מף משהביאה שליש יקצור ומאכיל לבהחה מפרש בנחרה [ע"ה :] דפ' ר' ישמעהל דקח סבר כל לשחת לאני קצירה היח וכל זמן שלה נתכשלה לגמרי קרי לה שחת ותפילו קוצרה לתדם: הן שלשה שמות יש לו. עומר שבלים עומר תנופה שומר שמו . כלומר זה נקרת שומר · וכלשון זה יש משמעות ג' עכינים כי עוחר השבלים נקרא שוחר כדכחיב ושכחת עומר בשדם וכתיב גם כין העתרים חלקט - וגם זה נקרא עותר התנופה . ועומר שמו על שם מדה י וימודו בעומר : לרצוגכם. אין כופין את הציבור בעל כרחם . אין באין עליהן ב"ד לקיים המצות אלא ברשות וכרצון כי גנאי הוא לקרבן ליבור להיות קרם בהכרח : אפי אמרו רוצים אנו: בנין אב לכל התנופות שיהיו בכהן . שיש מה שלא נתפרשו בהדיא שהם בכהן בפי כל המנחות בחות [ס"ח : [חין הנפה אלא ביום . בפרק הקורא את המגלה למפרע [מגילה כ' :] מייתי לה ה יכול כשם שנכפלה סלתו כן יכפל יינו י וסבר האי תנא דבר שהיה בכלל וילא לידון בדבר החדש גמר כללים מינים ופלוגתה סיה בפרק היוהו מקומן [וכחים מ"ם :] וצריך לדקדק אם דותה לחשם נזיר שבח בתתן בסונותי וכן מיל כויר שבח לורוע בשלה י וגם בפ׳ התכלת [מנחות ניב : מיק ז׳: זכחים ז': י"ד :] גבי חביתי כהן דקחתר מחי דגלי גלי ומחי דלה גלי לה גלי: הכל יכפול שתכו שכוה נכלל עם הסלת: ת"ל ונסכו יין רכיעית ההין : כל נסכיו יהיו רביעית: וכם׳

שתי מדות [מנחות פ"ט:] קאמר מאי חלמודא י דא"ר אלעור כתיב ונסכס וקרינן ונסכו . כא כילד נסכה דמנחה כנסכו דיין מה יין רביעית הבין אף שמן רביעית : מ מחושבותיכם תביחו לחם תנופה י וכחיב שם סלת י וסלת באה מן החיטין שנא׳ וסלת חיטים תעשה אותם: ת"ל לחם וקלי וכרמל י תימא והא קלי איצטריך לגופיה דאי לא כתיב לא הוי ידעינן דאסור י דמלחם לא אתיא דמה ללחם שכן נתרבה אצל חלה : כדאמרינן בפ"א דכריתות [ה' י] ועוד אמרינן התם האוכל לחם קלי וכרמל לוקה שלש א"כ להכי חתי יו"ל דעיקר דרשה היה כדחמרי במנחות [עי :] בפ' רבי ישמעשל דילפי לחם לחם מחלב : ל מה שם הבחת עומר . דכתיב מיום הביחכם את שמר התמפה

אבל אם קולר קודם שפביאה שליש פטור ממטשרות כדאיתה פיק דמלם זית רסבן ודין דפטור מלקט שכסה ופיאה היבא ברמב"ם פ"ב מה" מתגות עליים דין ז": ר"ם אומר אף משהביאה

כר עד עלם פיום היה נגדות שם בוגן בש בינקוט ובי שי שש שייום ש למם מגופה סלת פהיינה ורפושם תלום כתיב סלת סטים מיון לרבות שעורים הפה דהאמר לעיל לסם מיוחד כו' מה' מיון וי'ל דהיים למעט שאר מיוחן וח"מ יל דאפא למעט ג'ר שעורים וכו' דאין לחם אלא מסים פר'ל היית רפקן: י אמור למען (מה) שם הראם עושר כ"ס

פרשתא ל הארץ המיוחדת י והיא ארץ ישראל י שהיא זכת חלב ודבש י אבל עבר הירדן אינה זכת חלב ודבש י כדאיתא בספרי בפרשת נכורים : ב יכול משבחו לשמון ומוחב. דכתיב והוח נלחם במלך מוחב הרחשון ויקח את כל ארצו מידו : ואף היא היחה זבת חלב ודבשי ואם היו שם בפסח קודם שעברו את הירדן יכול יהו חייבין

כרשתא יכול משבאו לעבר הירדן ת"ל אל ארץ המיוחדת: ב יכול משבאו לעמון ומואב ת"ל אשר נותן לכם: לכם ולא עמון ומואב: 🛴 וקצרתם את קצירה שתהא תחילה לכל הנקצרים יכול אף של בית השלחים ושל בית העמקים : ת"ל קצירכם קצירכם של כולכם אמרתי : ולא של בית השלחים ושל בית העסקים: ד קציר ולא הקיפניות י קצירה לא השחת י רבי יהודה אומר אם התחיל עד שלא הביא שליש קוצר ומאכיל לכחמה ולחיה ולעופות ופמור מן הלקמ ומן השכחה ומן הפאה וחייב במעשרות י ר' שמעון אומר אף משהביאה שליש מתחיל קוצר ומאכיל לכהמה ולחיה ולעופות ופטור מן הלקם ומן חשכחה ומן הפאה וחייב במעשרות י וקצרתם את קצידה והבאתם את עומר ראשית קצירכם אל הכהן אין מצות קצירת בכהן: 🏲 והניף את העומר לפני ה' י שלשת שמות יש לו עומר שבלים י עומר תנופה עומר שמו לרצונכם אין כופים אין הצבור על כורחו' ממחרת השבת ' ממחרת יום מוכ יניפנו הכחן בנין אב לכל התנופות שיחו בכחן: ועשיתם ביום כבש בן שנחו אף על פי שאין עומר י ועשיתח עומר אף על פי שאין כבש י ביום הניפכם ואין תנופה אלא ביום : כבש בן שנתו תמים לעולה לה' לא שנה למנין עולם : ומנחתו שני עשרונים סולת בלולח בשמן אשה לה' לריח ניחוח חרי זה יצא מכלל כל הכבשים לימען שני עשרונות: יכול כשם שנכפלח סולתו כן יכפל יינו ת"ל יין רביעית " יכול לא יכפול יינו שאין היין נכלל עם הסולת י אבל יכפל שמנו שהרי השמן נבלל עם הסולת ת"ל ונסכו רביעית ההין . כל נסכיו יהיו רביעית: מ אילו אומר קלי וכרמל לא האכלו יכול אף הקישניות בכלל ת"ל לחם ' אין לי אלא חימים שקרוים לחם שנאמר ממושבותיכם תביאו לחם תנופה י ומנין לרבות שעורים וכוסמים ושיבולת שועל ושיפון תלמוד לומר וקלי וכרמל לא תאכלו עד עצם חיום חזה: "עד הביאכם את קרבן אלהיכם זה העומר יכול זה הכבש צא וראה מה אמור לממן

הבעל שבעחקים חביאים בדיעבד והשתח והלח חפילו בכורים לח היו מביחים מהם י וכילד היו כשרים לקרבן . דתנן [בכורים פ"א מ"ג] אין מביאין בכורים לא מדקלים שבהרים ולה מפירות שבעמקים י ושמה שחני בכורים דגלי בהו דממיטב שבפירות בעי לאחויי עוד קשה אחאי לא חון בפרק כל קרבטת אין מביאין לא מן העמקים י ושמא שייר שום דבר וגם זה שייר י ומיהו אי גרסי קולרין של בית כשלחין ושבעמקים . מע"ג דחם כבים מכם כשר שמה הוחם פירות רגילין להתכשר קודם שאר פירות זלכך התירום לקצור שלא יפסדו וההיא דתוספתא פליגא: ד רבי יהודה אומר אם התחיל בה עד שלא הביאה שליש לקטר לשחת: קולר וחאכיל לבהתה י אף לאחר שהבישה שליש: ופטור חלקט

ספילו מחוצה לחרץ י ולפי זה ג"כ בהבחת עותר מיירי שחים כשר תעמון ומואב . והלשון דנקט יכול משבאו לעבר הירדן משמע כפירוש ראשון: ג שתהא תחלה לכל הנקלרים - דאסור אפילו לקצור קודם העומר: רחשית קצירכם קליר השוה בכולכם . והיינו פירות טובים שראוי להביא מהם שומר . לאפוקי בית השלחין - ובפ׳ רבי ישמעחל [ע"ח] מפיק מוקלרתם את קלירה והבאתם ממקום, שאתה מבים אי אתה קולר לפני העומר. והתם נמי [פ"ה י] חכן קוצרין (יש כאן חסרון הניכר י וכצ"ל וכתם נמי תנן קולרין בית השלחין ושבעמקים י וחע"ג דבם כל קרנכות חכן אין מביאין לא מבית הובלים ולא מבית השלחין ולא מבית האילן וכר) בית השלחין ושבעמקים ולח מבית החילן וחם הביח כשר הפ"ה מחיר קציר שכשלחין ושכעמקים קודם לעותר [ב"ז ע' תום' מנחות ס"ה י] משום דלכתחלה לה יביא מהם . וקשה אמאי לא תכי כמי קולרין בית הובלים י והיה נרחה לגרום קולרין בית השלחין שבעמקים דהנהו תרתי לגריעותה דחפי בדיעבד אסירי . אבל בית השלחין שכהרים הנהו נדיענד מותרים ואין קולרין אותם . וכן תניא בתוספחא חש"פ שחתרו חסור לקצור בית השלחין

שבהרים ובית הכעל שבעמקים קולרין

מפני הנטיעות • אך קשה א"כ גם מבית

הגהות

סיט' מוכן למה חימשים מחשר חלני נוכן לכם הלח' ממון וחוחב טיהרו בסימון והוח בכלל משר מני לכם ובכיו בסימון והוח בכלל משר מני טון לכם ובכיו בסיקום וונות מגייסם חל חרך המיחדת ולח חרך במ שחון וחוחב וע' לקון ס' בהר בריימת ב' רב בד"ת והוח במשר מנחת חלייה בו בהירכם שהם מת חלייה בחשר מנחת ב' רב בד"ת והוח במשר מנחת ע' י וברחב"ם פ"ו מה' ממידין ומוספו דין י"ג ולה' בכסי"ג עשין קל"ע כ' חסור לקלור לפני השוחר כדפנים בע"כ רחשים הלירכם שהם מתחלה לכל המקלדים: ולח של בית השלהין כי מהיה מתחיון ומוספון דין י"ג בחינות במוס' שה ד' ס"מ ה' ד"ם קולרים והובח ברחב"ם פ"ו מה' ממידין ומוספון דין י"ג במירום במוס' שהי ד' חלין לחום לנות משר והן מחת זכן חלמל מוקרין חומם זית רמכן ולפי פירוש במוח שהולה הוללור הודה משר מוחלה מוח להור מוחלה היו משר לקלור הודה המוחד היו משר מוחלה וב' המיות המחירו במוחלה הודה מתחיות המחרה במחירו במוחד המחירו במוחד המחירו במוחד המחור המחירו במחירו במוחד המחירו במוחד המחירו מתחלה במוחד המחירו מתחיות מתחיות המחירו המחירו המחירו המחירו מתחיות המחירו המחירו המחירו המחירו המחירות המחירו המחירו המחירו המחירו המחירו המחירו המחירו המחירות המחירו ברמב"ם ב"ו שם" ממדיון ומוספין דין ו"ג ופ' דלקמן ברייתם ט' : מד שלם הביסם שלים כר' וסייב במעשרום כ"ל דביים ספר במירום סבל קודם סמידום בבבמה פוכלת ופטור מן במעשרות כדחיתם ספיק דפימה ודווקה שקולר המר שסכיםה שלים רון שהתחיל קודם שהביחה שלים

ימים אשילו לצורך ויש תימא וכלא זהו דקתני לשיל קדשוהו קודם לזמנו ולאחר עבורו לא הוי מקודש וו"ל התם מיירי שנראה קודם זמנו או לא נראה עד ליל ל"ב - שזהו אחר עיבורו יום אחד והכא מפני הצורך שלא יהיו תרי שבי זה אחר זה : או לצורך אחד : ואשילו הכי אין מחסרין יום אחד ולא מוסיפין שני אחר זה : או לצורך אחד : ואשילו הכי אין מחסרין יום אחד ולא מוסיפין שני

יתים : ותמין שתחללון את השכת לסטיד עליהן : לקדש את החדש בותנו כדי שיבאו מועדות בותנן : ת"ל אשר תקראו אותם במועדם [כ"ה גירי הילקוש] אפי בשבת : מ"א דר"ה [כ"א:] : ז להודיע להם שיתקיימו : שילכו שלוחי ב"ד לכל המקומות להודיעם מתי קידשו את החודש :

פרק יא יכול משתחשך בירושלתי ם' תמיד נשחט קאתר יכול עם דמדומי חמה י ח"ל יום י פו׳ יכול עם שקיעת החתה ת"ל יום י שכתוב בפ' פנחם ותשתע שהיום בתקפו: חי יום יכול משתי שעות ת"ל בין הערבים י מה בין הערכים משפנה יום. כלותר שהשתש נטה למערב : אעם"ו שאין רחיה לדכר . דדברי תורה מדכרי קבלה לח ילפינן: ד יכול חף לילה הרחשון רשות ת"ל שבעת ימים תחכל עליו מצות הרי לילה הרחשון בכלל ז' הוח : ולכל שבעה אי אפשר להיות חובה שכנר חלקנו שבעח ימים · ומה שחור וכתבו כדי ללמוד על לילה הראשון שהוא מוכה : וכגמרא [פסחים ק"כ ין יליף. מעל מלות ומרורים יחכלוהו: ד יצח חלות תודה ורקיקי נזיר : וכי תימא תיפוק ליה שהיה מנה עשירה י הה קמשני בפ' כל שעה [ל"ח :] רביעית הוא ומתחלקת לכמה חלום: ה אין לך פרים הבח חילים ובפרק התכלת [מנחות מ"ה : ע"ש] קחמר דפרים לח מעכבי ההדדי - חבל חילים מעכבי : הכם בטומחה י בפ' כילד לולין [פסחים ע"זי] נפיק לה מכמועדיכם:

המרן

75

אל ילא חדש הראשון כלא פסח שלא יששהו בחדש שני על ידי עיבור. דאין השוחאה אנס כמו אחרים דקא סבר [שם ייב:] שוחאה היתר היא בליבור: † מה ענין שכת לענין מועדות י דכתיב שם והלא אינה לריכה לקדוש ב"ד כדאמרינן בם' שכת לענין מועדות י דכתיב שם והלא אומר אינו חייב אלא אחת י מסרש בם' יש נוחלין [ב"ב קכ"א]: רבי ישמעאל אומר אינו חייב אלא אחת י מסרש בם' גיד הנשם [חולין ק"א :]:

פסח אל יצא חודש הראשון ידי פסח: ז ומה ענין שכת לענין מיעדות אלא ללמד שכל המחלל את המועדות מעלים עליו כאילו חילל את השבתות: כל המקיים את המועדות מעלים עליו כאילו קיים את חמועדות ואת השכתות: ז ומנין ליום חכיפורים שחל להיות בשבת ושנג ועשה מלאכח מנין שהוא חייב על זה בפני עצמו ועלוד לומר שבת הוא יום חכפורים עצמו ועל זה בפני עצמו תלמוד לומר שבת הוא יום חכפורים הוא דברי רבי עקיבא: רבי ישמעאל אומר אינו חייב אלא אחת:

למעלן הוא סדבר בעיבור שנה וכאן הוא מדבר בקידוש הדש נראה בעליל או שבא עדים והעידו לפניהם ולא הספיקו לומר מקודש עד שחשיכה יכול יהיה מקודש ת"ל אשר תקראו אותם במועדם י אם קריתם אתם מועדיי ואם לאו אינן מועדיי : ב קידשוהו שלא בעדים י או שבאו העדים והעידו ונמצאו זוממים מנין שהיה מקודש ת"ל אשר תקראו אותם במועדיי יאם קריתם אתם מועדיי ואם לאו אינם מועדיי : במועדיי אם קריתם אתם מועדיי ואם לאו אינם מועדיי במועדיו אנוסים או שונגין או מומעים מנין שהוא מקודש ת"ל

במועדיי אם קריתם אתם מועדיי ואם לאו אינם מועדיי:

[קידשוחו אנוסים או שונגין או מומעים מגין שהוא מקודש ת"ל

אשר תקראו אותם מועדי [אתם אפי' מומעים אתם אפי' אנוסים]

אם קריתם אתם מועדי ואם לאו אינן מועדיי: [קידשוהו קודם

זמגן או לאחר עיכורו יום אחד יכול יהית מקודש ת"ל אותם איתם

אלו הם אלו מועדי ואין אלה מועדי: [יכול כשם שמעברים

את השנת מפני הצורך כך יקדשו את החודש מפני הצורך ת"ל

החודש אחר החודש הם הולכים: [יכול אם הוצרך שני ימים

נותנים לו שני ימים ת"ל יום ' אין לו אלא יום אחד בלבד ' ומנין

שמחללים את השכת להעיד עליהם ת"ל אלה מועדי ה": ז יכול כשם שמחללים את השבת להעיד עליו כך יחללו את השכת להודיע עליהם שנתקיימו תלמוד לומר אשר תקראו על קריאתם אתה מחלל את חשבת ואי אתה מחלל את השבת להודיע עליהם שנתקיימו:

פרק י ולה הספיקו לומר מקודש עד שחשיכה • וקת"ל דלה התריכן כיון דנחקרה עדותן מבעוד יום (לא) הוי כתחלת דין ונקדשה בלילה י כך מתריי בס' רפוסו ב"ד [ר"ה כ"ה :] : ד' קדשוהו קודם זמנו או אחר עיבורו יום אחד. קודם זמנו ביום כ"ח · דכתיב׳ החדש כזה קדשהו בשעק החדוש . או לאחר עבורו יום מחד חחר שלשים יום שרחוי לעברו דסיינו ביום ל"בי ובמכילתה תכים ובחמשה עשר יום לחודש וכו' יום אחד לחדש אתה מעבר ואי אתה מעבר יותר מיום אחד : והכח לקתן מפיק ממוחם: הן כך יקדשו את החדש לצורך שיקדשו חת החדש לכ"ח יום ויעשו לכתחלה שלא ע"ם הראייה : ת"ל החדש אחר החדש הם הולכים י כלומר מדסמיד ובחדש ברחשון בתר חשר תקרחו חותם במועדם . וכפ"ח דר"ה מכיק טעמיה מהחדש הוה י ובפ' ראוהו ב"ד [בירושלמי " ה"ח] מיירו בה : ן וכול חם היה לרוך שכי ימים נותכין לו שכי ימים תיל יום (כאן נראה בעליל שיש חסרון תיבה לגירסת הילקוט דגרם ת"ל אותו יום: אחד בלבד או חסרין כמה תיבות לגירי ת"כ שלט אבל מתוך פירושו נראה שהי"ל נירסת הילקוט ומה שהקשה וח"ת וכו׳ הרגיש כו כו"ה י עיי"ש) אחד בלבד . פי אותו מיעט י וח"ת והלא אותם תרי

משמע: ומתרצים אותם אמועדי ה' קאי ולא הבנתי. וי"ל אותם כמו

שדרכן להיות ברוב שנים שחין חדש

לריך שני יתים . ולכך אין נותנין שני

פרק יא ובחודש הראשון בארבעח עשר יום לחודש בין הערבים יכול משתחשך ת"ליום י או יום יכול משתי שעות ת"ל בין הערבים מרבים מיוחד משפנה יום י אף יום משפנה יום משש שעות ולמעלה י אע"פ שאין ראייה לדבר זכר לדבר י אוי לנו כי פנה יום כי ינמו צללי ערב:

בוחמשה עשר יום לחודש הזה חג המצות יום זה מעון מצה ואין חג המוכות מעון מצה יה שטעון סוכה אינו דין שמעון מצה ת"ל זה י הג המצות זה מעון מצה י ואין הג הסוכות מעון מצה:
בעון מצה ואין הג הסוכות מעון מצה:
בער מביעי בכלל הזה ולמה יצא להקיש אליו אלא מה שביעי רשות אף כולם רשות יכול אף לילה הראשון רשות ה"ל עליו תאכלו מצות הכתוב קבעו חובה:
און לי אלא בזמן שבית המקדש קיים בזמן זה שאין בית המקדש קיים מנין ת"ל בערב תאכלו מצות אם כן למה נאמר שבעת ימים מצות תאכלו - מצה נאכלת כל שבעה ויוצא בה ידי הובתו בפסח יצאו חלות ורקיקי נזיר שאין נאכלים כל שבעה:
בארב המשר ימים יקרבתם אשה לה' שבעת ימים מנין אם אין לך פרים הבא אלים ואם אין לך אילים מכל מקום:
מכל מקום:

.

הנהות מהרי"ד

ואיתא שם ת'ל אותם: וחמין עד סוף המרק הוגא בגמרא ר'ה כ"א : ורמב"ם פ"ג מס" קידות המרש המרש בלכה ב" וצ'ל אלה מופדי ה" אשר מקראו אותם וער": ז להודיע פליה [שיתקיימי] כ"ה בד"ת וכ"ה שם בגמרא והוגא ברמב"ם שם הלכה מ": להודיע עליה

[שתקוותו] כל לי וס בפרשם פרשת כל לי בי להם אחרות הכל לי בי וכל לכם למשת בכל לי וס בפרשם פרשת כל לי בי לי קדם אחרונת הוא בכל לי מל פרשה וחיה לכם לכם למשתת עד ארבעה עשר יום וגו': יכול משתי שעות י שבשעה האשונה יקרובו המשד ובשעה שניה יקרובו הפסק ז'ר: מה בין הערבים משפנה יום כליל ד'ת: וכר לרבר שנאתר רימיה וי פסוק ד' : ב ת'ל [סוס] כליל ד'ת וע' ם' מדום אחרות הכרן פרק ב' מלק פון ג' וחי אלי למסר ש גאליפפיש ד' קרב ומשנה למלך רפ"ו מה' מחץ ולקמן מרשה י"ב בריתות ב' ע' בי במה שלייתו שם ולקמן פ' בכי כוף פרק ג': ב מג המלות שבעת ימים לה' [יכול יוטען מלה כל שבעם] ת"ל ששת ימים וכר יכול אף לילה הרששות של בערב תאכלו מלית כ"ה בילקוע . ובד"ת הביא הגיים לעל שבעת ימים מתללו מלות לי בערב תאכלו מלית שבעת ימים מתללו מלות שבער תאכלו מלות שבערה של המינה ל מהינה מי שורה והקין מיר גמי פסקים לים משכה שם ל"ב וומן שאין בים המקדם קיים משה משה במי לים ומשנה שם ל"ב וומן שאין בים המקדם היים ומשנה שם ל"ב וומן שאין בים המקדם היים ומשנה שם ל"ב וומב"ם היא מכי אלה בעומלה ביו לה אול בעומלה ביו לה מול בעומלה ביו להון לי פרים כר מנחת מ"ד : מ"ב וומב"ם פ"מ מה' תמידן ומוספין : הבל בעומלה ביון לקטן ס"ב י"ו והובל ברמב"ם פ"ד מה' בילת ה" בעומלה ביון לקטן ס"ב י"ו והובל ברמב"ם פ"ד מה' בילת ה" בעומלה ביון לקטן ס"ב י"ו והובל ברמב"ם פ"ד מה' בילת ה" בעומלה ביון להים כ"ל ו"מ : מ"ב ומב"ם פ"ח מה' במידן ומום ביון בעומלה ביון לקטן כ"ל ו"מ :

מהקדש דין "ז: אל ילא מדש הראשין בלי פסח רבשלחת כשמעברין מפני החביב ומפני התקופה פיצ כחילו שינו מדש הראשין שהיי פריין מחשה בעולם כמו חדר וכן חם הדרכים מקולקלים אבל כשהמן כתקנה היי מדש הראשין ולכן חיין ומאין לעברו עכיל הו'ר: ז כחילו קיים את השכתות כ"ה בילוני ביניקום ובד"ת ושיבות המוכדות ואת לימנהו שם: הן יוה"כ הוא דברי לת היים הגלילי רבי מקיבם) אומר חיים חייב אלא אחת כ"ה בגמרא חולין ק"א: וע"א והרמב"ם רפ"ד מה שגנות ושם פ"א הלכה י" פסק דמייב שתים:
ברק י"א למעלן פוא מיבר פ"ד בפרשה כתוב אלה מעדי ה" זית רעון: נראם בעלול כו"

Digitized by Google

פחות חדש י שחיעטו חדש משנה : או יתר חדש . שעשו שנה מי"ד חדשים י וחגים במכילחם שמור את חדש האביב חדש אתה מעבר בשביל אביב ואין אתה מעבר יותר מחדש. עוד תניא התם יכול אם ביחל אביב ובא יהם פוחת מן

סשנה . ת"ל ושחרת את בחוקה הואת במועדה : הא כילד חוביף אתה ואין

אתה גורע: הן ומנין שמעברין את השנה מפני הצורך שחר צורך , שהרי מפני האביב ומפני התקופה עבר למדנו דכתיב שמור את חדש האביב י וכן מפני פירות האילן כתיב באספכם את תכוחת כחרן עבר שנה שיהח החג בותן אסיפה וכחיב וחג הקציר ביטרי מעשיך עשה שיכחו בכורים בחג הקמר עלרת י ומפני דהוינו שנעקרו ועדיין לא הגישו י נפי כספר-דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם מועדי ה' עשה שיעשו אותו כל ישלאל וכן מפני תקופת תשרי דכתיב וחג כחסיף תקופת כשנה י חלה חשילו המשובשים הדרכים החיילות ומפני הגשרים שנתקלקלי וכן מפני תנורי פסחים שנימוקו ולרקד זמן לייבשן • מנין : ת"ל אשר תקראו אותם מ"מ • אשר רבויא הוא • וא"ת בסנהדרין [י"ח י] חשיב מפני הדרכים ומפני הגשרים בתרתי וסלח שניהם הם מפני גלוות ישראל י וי"ל דבאלו שנים אע"ג דאכתי לא נעקרו מחקותן מעברין שוהו חונם ולח פשיעה ך תלמוד לומר וכחדש הרחשון חתנה שפי מדבי כלתה כדחתר בנת' [שם] : יא מת ללוקה י דהעמידו על דין תורה דמעות קוטת כחותן פרקים:

פרק מ ג ליתן שמירה ועשייה למצוותי שמירה זו מצוה שלריך ללמוד כילד יעשה מצוה: הן ושלה לעשות לו גם עושין לו גם

כדחמרו ליה לנכוכד נחזר לח חשחין וכו' והן לח מזיל ידיע ליהוי לך מלכח די לחלהך וכו' : עד שכחת פלח דוופלי חיל : מייתי לה בתשניות

: [: "] פרשתא מב ולא הספיקו לומר מעוברת עד (כ"ה גירסת הילקוט ונת"כ שלנו עד שמירע ניסן) שאירע דבר שעבר יום כ"ט של אדר דאין מעבדין אותה יותר ב ומברום חנופים שפיו צריכון לילך לחיל של מלך י זהרצ רבי הלל פי׳ אנוסין בההוא (דתכן) [דתגיא בסנהדרין ייה] אין מעברין את השנה אלה אם בן ירצה הנשיא - והכא רוצה הנשיא ליכך לחוצה לחרץ . ולה יבה עד זחן מרובה ושמא לא ימטי לה זמנא דאביכא ועברוה אנוסים . עוד מפרש שאנסם החלך בשביל אכסמא שלו להאריך השנה: שוגגין שהיו סבורים שמעבריון מפני הגדיים והטלאים: מוטעין שטעו בחשבון התקופה שבו תלוי העיבור · א"ג העידו לפניהם על האביב ועל פירות דלא ימטו ונמצחו שקריכין: ך עברוה בלילה כר דכתיב חקעו בחדם שופר וגו' כי מוק לישראל הוא משפט וגו' מה משפט ביום וכו' כדמפרש בסנהדרין [שם :]:

שחדבר ידוע ששניחם שוחמים ביום אחד: או ובארכעה פרקים אלו כופים את המכח לשחום כעל כורחו אפילו שור שות אלף דינרים ואין ללוקח אלא דינר כופים אותו לשחוט לפיכך אם מת מת ללוקח י אכל בשאר ימות חשנה אינו כן י לפיכך אם מת מת למוכר מפני שלא משוך: יב יום אחד האמור באותו ואת בנוי חיום חולך אחר הלילה י זו דרש ר' שמעון כן זומא לפי שכל הענין שלמעלן ושלממן אינו מדבר אלא במוקדשים ובמוקרשים חלילה הולך אחר היום יכול אף לענין אותו ואת בנו יהיה חלילה הולך אחר היום נאמר כאן יום א' ונאמר להלן במעשה בראשית יום אחד ים אחד האמור כמעשה בראשית היום הולך אחר הלילה אף יום אחר האמור כאותו ואת כנו היום הולך

אחר הלילה: פרק מ וכי תזבחו זבח חודה לה' לרצונכם תזבחו י ביום ההוא יאכל שאין ת"ל י אלא אם אינו ענין לאכילה תגיהו ענין לוביחה : אם תחילת זביחתו לא תהיה אלא על מנת לאבול ליום אחד : ב אין לי אלא תודה מנין לכל הנאבלים ליום אחד שלא תהא זביחתן אלא על מנת לאכול ליום אחד ת"ל וכי תזכחו זכח תורת וכי תזכחו זכח לרכות זכחים הנאכלים ליום אחד שלא תהא זביחתן אלא על מנת לאכול ליום אחר: 🕽 ושמרתם ו משנה ועשיתם זה המעשה וכל שאינו במשנה אינו במעשה יו ושמרתם את מצות ה' ועשיתם אותם ליתן שמירה ועשייה במצות אני הי י אני נאמן לשלם שכר: דולא תחללו שומע אני ממשמע

שנאמר ולא תחלל אמור קדש וכשהוא אומר ונקרשתי מסור את עצמך וקדש שמי יכול ביחידי ת"ל בתוך בני ישראל המרובים: 🏲 מיכן אמרו כל המוסר עצמו על מנת לעשות לו גם אין עושים לו גם ושלא לעשות לו גם עושין לו גם י שבן מצינו בחנגיה מישאל ועזריה שאמרו לנבוכדנצר לא חשחין אנחנא על דנא פתנם להתבוחך : הן איתי אלהנא די אנחנא פלחין יכול לשיזכותן מן אתון נורא יקידתא ומן ירך מלכא ישיויב : והן לא ידיע ליהוי לך מלכא דלאלהך לית אנן פלחין ולצלם דדהב דהקמת לא סגדין : וכשתפס מריינום את פפום ואת לוליינום אחיו בלדקיא אמר להם אין אתם מעמן של חנניה מישאל ועזריה יבוא אלחיכם ויציל אתכם מידי ואמרו לו חנניה מישאל ועזריה כשרים היו: וגכוכרנצר היה הגון שיעשה גם על ידו: אבל אתה מלך רשע אתה: ואין אתה הגון שיעשה גם על ידך י ואנו מחייבים מיתה עד לשמים ואם אין אתה הורנינו י הרבה מזיקים לפני המקום י הרבה דובים תרבה אריות תרבה נמרים הרבה נחשים שרפים הרבה עקרבים שיפנעו בנו אלא סוף שהמקום עתיד לתבוע דמינו מידך י אמרו לא נסע משם עד שבא עליו דיופלי מרומי וחוציאו את מוחו בבקעיות: 🕽 המוציא אתכם מארץ מצרים יעל חגאי חוצאתי אתכם מארץ מצרים יעל תנאי שתמסרו עצמיכם לקדש את שמי לחיות לכם לאלחים י על כרחכם י אני ה' י אני נאמן לשלם שכר :

ומנין שמעברים את השנה על הגליות שגלו ועדין לא הגיעו תלמוד לומר בני ישראל מועדיי עשה את המוערות ברים או ומנין שמעברים את השנה על הגליות שיעשו אותם כל ישראל : 🗅 היתה שנה צריכה להתעבר וישבו ונתנו בדבר ועמדו ולא הספיקו לומר מעוברת עד שאירע הדבר יכול תהא מעוברת ' תלמוד לומר אשר תקראו אותם מועדי קראתם אתם מועדיי ואם לאו אינם מועדיי: ג לא היהה השנה צריכה לעבר ועיברות אנוסים או שונגים או מומעים מנין שהיא מעוברת שנאמר אשר תקראו אוחם מועדי [אתם אפילו שונגים אחם אפילו מומעים אתם אפילו אנוסים] אם קראתם אתם מועדיי ואם לאו אינן מועדיי : ד עיברוה בלילה עברוה משנה לחבירתה פחות חודש או יתר חודש יכול תהא מעוברת תלמוד לומר אותם אותם אלה הם [מועדי]. אין אלה מועדיי: 🎵 ומנין שמעברים את השנה מפני הצורך תלמיד לוכר אלה מועדי ה' מקראי קודש אשר תקראו אותם במועדם: [יכול כשם שמעברים את השנה מפני הצורך כך יעכרוה מפני המומאה ת"ל ובחודש הראשון

וכמכם כ' בק"א שנענש על מסשכטי ברעם בגם שלא עשם מששם וע' ירושלמי פ"ד השבישות בתחלפי ובירושלמי סנבדרון פ"ג בלכם כ' ואמרו לו שאינו שלוי כלל בבחירשו הק בכל בגוירת כש" כי סכל מושנח בכשגחם פרטיות: וחנו מסוייבים מיתה ופיבות פר לשמים יתר

בגודת כש"ד כי סכל מחנה בסחנה פרעיות: ואנו מחומבים מתק ושיבות עד לשמים יעד בנודת כש"ד מי סכל מחנה בחנה את מחנה בחנה מחנה בחנה את מחנה ביות ביות מחנה ביות מח

יב את זו דרש וכו' ע' ס' אור מדש על התורה פרשת ברחשית ום' גבול בנימין מלק ב' לרוש לורכעים:

פרק מא ביום סכוח יחכל [יהו שחמרנו] חם חינו פרון כו' חלם פ'מ [לכחכל] ליום ח' כ"ם בר"מ ורילקוט ומ"ש זכן שלמתים כית לפיל ם" לי פרק י"ב ברייתם ב' ג'
ד' ום' קרושים ריש פרק מ": ב שלח שכם [פסלת] ובימתן חלם ע"מ [לכסלכ] ליום מ'
מ'ל וכי תוכם פודק וכי תוכם זכם לרכות [כל] כבחבלים כי" ע"מ [לכסלכ] ליום מ' כ"ם
בר"מ ובילקוט ולעילם' לו: ב שיו לפיל ש מסרי פרשתת פ" ברייתה ט": וכל שמינו במשכה בר"מ ביילקוט ולעילם' לו: ב" לרץ ושור חזיל דכח מד דגם כשמר דשם כוח נקו של מנו על מנור על דנים בל לפנימים לאו של משכם של התקום בל התקום התקום בל התקו בתה לא הוי בכלל בנו' ואפילו גבי עריות לרוך לכתוב את בת בנה ואת בת בתהי ואם לא כתב לא הוה בכלל בתה: דן השוחט לע"ו ר"מ מחייבי דאית ליה שחיטה שאיגה ראויה שמה שחיטה: ור"ש פוטרי דסבר לאו שמה שחיטה: בן ר"מ אומר יום תיוחד וטעון כרווי דלכך קראו יום אחד להטעון כרווי ורביכ: שלמה פי' התם קרי ביה לא תשחיטו ויש מפרשים

יום מיוחד : פי במוכר בערב שבת שרגילין לאכול בשר בשבח והאי דקאמר: ר מכאן אמרו משום דקאי על המשנה [שם פ"ג י] וס"ל דיום המיוחד בשנה הוא ימי השבת (ומכאן אמרו דה"ה לד׳ פרקים) י ואין לריך י אלא שבתורה כחיב יום מיוחד הרגיל באכילת בשר י וכם יונם יונס שכוח בד' פרקים י וגם יום המיוחד אינו אומר אלא על יום כשחיטה ולא על יום השבת : אף בערב יוה"כ . שהיו רגילין לעשות בו שמחה וי"ט ואוכלין בשר ומעדנים כהכוא [בראשית רבה פ'] שקנה דג בדמים יקרים בערב יוה"כ: בומן שאין לו ריוח: שמכר כמם באותו יום: מבל מם יש לו ריוח אם מכר המול ושלשום אין לריך להודיעו במכירת בתה ישחני חומר שהרחשונה נשחטה ביום מכירתה: חת כאם לחתן י אורחה דמילחה למטרח כי ממכה

מיירי בה י ושעה אחת היוט בשעת לידה . ומכאן ואילך יהיה עמה . אבל לא תחתיה י ור"י הגלילי בא לפרש קראי י דהכא כתיב תחת אמו · וגבי בכור הוא אותר עם אמו · וגם תחת אמו לא ממש מחתיה היא : ך מנין אף להקדש י שלא יקדישנו בתוך שבעה : לרבות שעיר המשתלח י שאם הומם לאחר הגרלה וחללו על

תחוסר זמן לא תפסה בו קדושה כדמפרש בפ' שני שעירו [סג :]: הן חיה שהיא נמצות כסוי כו' י חימא דאיכא למיפרך מה לחיה שבן אינה במתנות :

פרקדוב ואס נפשך לומר אותו ואת ובנו חת שבנו כרוך חחריו כר: וכגמ' [חולין ע"ח :] מחי חם נפפך לוחר וכ"ת אותו דמשמע זכר יהרי כוא אומר י אותו ואת בכו כו' ב אותו ואת אמו מכין אם שחם תחלה בת ואח"כ אם: לא תשחטו כרי כאו שנים בעונש : שאחד שוחט פרכי ואחד שוחם בחה : ואחד שוחט אמה י דאי שני בניה י פשיטה דחייכים : הן סומכום אומר משום רבי מאיר פופג שמנים. בגמרה [חולק פ"ב :] מסתפק מחי טעמיה דסומכום י אי משום דמחייב על כל אחת ואחת באוכל שני זיתי חלב בהעלם אחד. אי משום זגופין מחולקין: ובתוספתה מחייב גם ברישה עלכל החת ו אחת בשוחם חמשה אחין ואח"כ שחט את כחם: ך ולח חותה וחת כת בתהי דבת

יהיה אסור ' ת״ל הבפור ביום השמיני תתנו לי יכול יהיה הבכור מותר בשמיני ומשמיני ולהלן יהיה אכור ' ת"ל במוקדשים ומיום השמיני והלאה ירצה : אדון אני הבכור יהא מותר בשמיני ובמוקדשים משמיני ולהלן כנין ליתן את האמור בבכור במוקדשים י ואת האמור במוקדשים בבכור ת"ל אמו אמו לנו"ש: [ירצה אשה לאישים סנין אף להקדש תייל לקרבן אשה לה' לרבות שעיר המשתלח: ז מנין לשוהם אותו ואת בנו במוקדשים דרי זה כלא ירצה ת"ל לא ירצה לקרבן אשה לה' ושור או שה אותו ואת בנו לא תשהמו כיום אחד כלמד שהשוחם אותו ואת בנו במוקדשים הרי זה בלא ירצה: 🗖 שור ולא היה. והלא דין הוא ומה בהמה שאינה במצות כיסוי הרי היא כמצות אותוואת בנו ' חיה שהוא במצות כיסוי אינו דין שיהא במצות אותו ואת בנו. ת"ל שור ולא היה: 🔼 שה ולא עופות י והלא דין הוא ומה אם בחמה שאינה באם על הכנים הרי היא במצות אותו ואת כנו ' עוף שהוא באם על הבנים אינו דין שיהיה במצות אותו ואת בנו ת"ל שה ולא עופות: ל אילו אומר ושור ושה וכגו יכול לא יהיה חייב עד שישחם שניהם וכנו ת"ל או שה או זה או זה: וא יכול יהא

אותו ואת כנו נוהג בזכרים כנקיבות ודין הוא חייב כאן ' וחייב באם על הבנים ' מח אם על הבן לא עשה בו את הזברים כנקיבות אף כאן לא נעשה בו את המומן כשאינו מזומן ' תאמר באם על חבנים שלא עשה בו את המומן כשאינו מזומן ' תאמר באן שעשה את המומן כשאינו מוומן הואיל ועשת את המומן כשאינו מזומן יהא אותו ואת בנו נוהג בזכרים כנקיבות ' ת"ל אותו על שנים :

ברכ ד אחר שריבה הכתוב זכיתו לדין חייב כאן יחייב באם על הבנים יםה אם על הבן לא עשה בו את הזכרים כנקיבות י את כאן לא נעשה בו את הזכרים כנקיבות : 🗖 אם נפשך לומר אותו ואת כנו את שבנו כרוך אחריו יצא זבר שאין בנו כרוך אחריו: ב אותו ואת בנו אין לי אלא אותו ואת בנו: אותו ואת אמו מנין: תלמוד לומר לא תשחמו הרי כאן שנים: ד [הא כיצד] את שכא אחד ושחם את הפרה וכא אחר ושחם את אמה - וכא אחר ושחם את כתה י שנים האחרונים חייכים י אותו ואת בנו ולא אותה ואת האחים. כיצר חמשה אחים ואחר כך שחט את האם אינו חייב אלא אחתי אבל שהט את האם ואחר כך חמשה אחים חייב על כל אחת ואחת: האותו ואת בנו ולא אותו ואת אם אמה כיצר שחמה ואת אם אמה שכן הוא רשאי ואחר כך שחם את האמצעית סופג את הארבעים י סומכום אומר משום רבי מאיר סופג שמונים שהמה ואת אמה ואת אם אמה סופנ שמונים : [אותו ואת בנו ולא אותה ואת בת בתה כיצד שחשה ואת בת בתה שבן הוא רשאי ואחר כך שחש את האמצעית סופג ארבעים סומכום אומר משום רבי מאיר סופג שמונים י שחשה ואת בתה ואת בת בתה סופג שמונים: ז לא תשהמו פרם לשוחם ונתנבלת בידו לנוחר ולמעקר להביא את השוחם לאכילת עכו'ם ולאכילת כלבים: 🎵 השוחם ונמצית מריפה ' השוחם לע"ז י השוחם פרת חמאת י ושור הנסקל י ועגלה ערופה ר' מאיר מחייב ורבי שמעון פימר חשוהם ונתנכלה בידו הנוחר והמעקר פטור משום אותו ואת בנו : 🗅 כיום אחד רבי מאיר אומר יום מיוחד ושעון כרוז : י מיכן אמרו בארכעה פרקים בשנה המוכר בהמת לחבירו צריך להודיעו אמה מברתי לשחומ . בתה מכרתי לשחומ . אלו הן ערב יום מוב האחרון של הנ . וערב יום מוב הראשון של פסח ' וערב עצרת י וערב ראש חשנה"י וכדברי רבי יוסי הגלילי אף ערב יום הכיפורים בגליל י א"ר יהודה איפתי בזמן שאין לו ריוח אכל יש לו ריוח אינו צריך להודיעו י ומורח רבי יהודה במוכר את האם לחתן ואת הבת לכלה י שהוא צריך להודיעו שהדבר

הנהות מהרי"ר

שששע לחילו פוף ולע"ג דרושים לקמן שם ולל פוף ו"ל לי לאו בנו כו"ל דשם אינו בא אלא לפולים כלאים וו"ץ רובה מתורן כל מש שהקשו המוס" בי"ם וה בנין לב וכו" ובזה מתורן גם כן דהכ למדי לווד כבלאים וחו"ץ הבי לבי הכל מתורן בלאים מולו להכי מתורן להי בכל אחד לאו כבש מרכ כלאים שינכוג או"ב בכלאים והתם ממעשיון כלאים מאו דהר הכל מענין דהרא והי ככל שלני משום דבתי בנו וו"ץ עכ"ל וככל מענין דקרא ואינו דהר כ' וו"ל עוף שהוא באם כל הבנים וא"מ א"ב לא לכתור פוף גבי כיחי וניליף ק"ו משים שהיא במאו במש מל בלאים מים לשוף כרלשיל פי אחדי ביחי וניליף ק"ו משים שהיא במאו במאו בהמה במיםו ק"ו ממים וויל בראמרון פרי כמים וא"ב ניחיב באחם ביו הו"א ביו ביו או ביו ביו ביו מויל בלאחון מער הכלין תשפכנו כמים מה"ב ניחיב וכות וא"ב ניחיב באם כל הבנים בה" משוף וו"ל מה לעוף שכן שמון כיסיי עכ"ל הו"ר והיבא גם בעוש"ע יו"ד סי ע"ו ע"ו ב"א במ" ביו"ש וביף ע"ע " ושם אימה לאחר [שחלה] בורף ע"ע " ושם אימה אחר [שחלה]

משף אל ב פוח בנמות מלון ע"ח: ע"ט וכרף ע"ט ' ושם אימת אחר [שחלה]
ברק הא ב פוח בנמות מלון ע"ח: יוע"ש וכרף ע"ט ' ושם אימת אחר [שחלה]
מסי שסיטם וכסמיג וכציל גם כתן: מן ברייתת ג' עד סוף ספרק סובת ברמב"ם פי"ב
מסי שסיטם וכסמיג לחון המ"ע ובטוש"ע יו"ד סי" ט"ו: ? ך בגמ' שלון פ"ב וע"ש בנחם'
וכיש"ד ילסומכוס דבסמון גם כתן ליקה על כל מחד וחשר: " ה ו שם במשכם פ"ם
וע"ש: ז ולאכילם כלבים [ולסתיל לרשימה] כ"ם בילקוט ובר"ם: ה פוח שם במשכם פ"ח וע"ש בגמרח: "ב" יום סמיושד [טעין] כרח כן סגי בר"ח וכן פיום בגמרח מלון ס"פ חומו
ומת בנו ופי"ד כ" כ"ל כמ"ש ספוסקים ביו"ד סי" ט"ו דחף בכל ומית השום מם מכר כחס
לשחיט פיום לרין לסודיע לוקה אלת שכתוכת פרקים בשכה חם לת סידיע והיו מקח טעת
לשחיט שיום המיוחד שכשבתות וו"ט כשות השוב ח"ב מון לסודיעו חםי" מכרם בסתם כך ום לרין
לסודיע אם מכרם בפירום לשומט פיום פכ"ל: " פד סוף ספרק במשכה חולין כלודיע
לסודיע אם מכרם בפירום לשומט פיום פכ"ל: " פד סוף מפרק במשכה חולין ב"ב"ם:

המימים י דדלמה קפיד רחמנה שלה יפסלם להרבן :: ת"ל תעשי סתמה כתיב: ככל מקום שאתם י מדכתיב לא תעשו ולא כתיב ובארלכם לא תעשה: (ג"ל שכונתו בוה שחילו כתב ובחרצכם לח תעשה הוי משמע שכוח חובת החרץ הבל לה תעשו משמעו חובת הנוף) ת"ל בהרלכם בכם י כדברי בן חכיכמי

מדלה כתיב ובחרץ לה תעשו יב ומנין שהנקבות בסירום י שלה יחתוך המם שלה כדי שלח חלד: רבי יסודה אומר בהם אין הנקבות בסירום והיינו סירום שעושה בידים אבל על ידי משקה כדי שתלטמקו החם שלה ולה תקלוט העובר : הף בהשה מותר : מפני שחינה מלווה על פריה ורביה . וכזכר אסור בכל ענין בין באדם ובין בבהתה . כדתוכה בם׳ שתנה שרלים [שבת קו"ה :] ונטילת כרבלתו של תרנגול : התם לאו סירום כלל • מלח דרמות רוחה דנקיטה ליה:

פרשתא ה ולח חדם כי יולד

דכהן יוצא דופן כשר: ומה טריפה שאסורה כחולין לא עשה כה מקריבים כקריבים י מקשין . מכין לו דפשיטה ליה טריפה להכשיר טפי מיוצה דופן : דגבי בהמה מאשר כו מום ממעסיכן טריפה ויולא דופן י וייל דבמנחות [ה' : תמורה כ'ט :] איכא מיעוט לפריסה שאינה קרינה . אבל בחדם ליכח שום מיעום: בעל מום יוכיח : תימה מה לכעל מום שכן תומו בגלוי והכי פריך בתמורה [כ"ח:] בפ׳ כל החסורין: ב שור חו כשב פרט לכלחים חו עו פרט לנדמה בפרק מרובה [ב"ק ע"ו:ע"ח י] מפרש דעל כרחין הכח חו למעט . ולכך לריך מרי מיעוטי חד לכלחים וחד לכזמה . חבל אי הוי דרשיגן הכא או לרכות כדדריש בעלמה המהי לריך תרי ריבויי השתה כלחים רבוי נדמה מיבעים: נחמר כחן תחתי אמו : ונאמר להלן תחתי השבט : ומה להלן פרט לטריפה י דכתיב כל אשר יעכור תחת השבט . פרט לטרופה שאינה עוברת ישהרי אחת מן העריפות כשנחתכו רגליה מן החרכובה ולמעלה כפרק מעשר נהמה [בכורות כ"ח:] מיירי בה ' וכפ' כל האסורין [כים :] מצריך להו להני תרי קראי דממעע בהו טריפה . האי קרא ' וקרא דמן הבקר: הא כילד אפילו שנחקיימה לו המו שעה לחת . וכם' כ' דשחיטת חולין [ל"ח:] חמור י והייכו דחכן בבכורות [מ י] ושרגליו קלוטותי ענולות אע"ג דכדיקין כרחסרש בגמרם : ומנין אף לנדר יש כול לומר הרי בעל מום לבדק הביח:
יכול אף למזכח יכול לידור להכיא בעל מום לדחיו : לנדבה מנין שלא יאחר על בעלת חום הרי זו לדמיה לקדשי מוכחי והשתם חוקי רושיה דקרם בכדק

> כבית י וסיפיה דקרא דלא ירלה בקדשי מוכח : וגם לא יקשה רישיה דקרא לסיפיה י דמתחלה קאמר נדבה תעשה חותו לנדר. והדר כחיב לח ירלה רבי אותר ממקומו הוא מוכרע דלא מיירי סיפיה דקרם אלא בקדש מזבח: שנחמר לח ירצה והיינו בקדשים שמרצין כדכתיב ונרצה לו לכפר עליוי וכפ"א דתמורה [1:] ה"ג רבי אומר לא ירלה בהרצחת גופו הכתוב מדבר י וכריך (תכא קתא כיינו רבי ומשני) ת"ק כתי הדשי מזכח אמר אלא לדמי נסכים איכא בינייהו . לת"ק הקדישו לדמי נסכים נמי מחייב ור׳ סבר להרצחת גוכו הוח דלקי אבל לדמי נסכים לא לקי: דו ומכין מף בלא חעשה תיל וידבר הי אל משה לאמר : לאו נאמר בדברים : כך פי׳ כפ״ה דתמורה [שם] וכן סבירה ליה לר' יהודה כל היכח דחיכח כפרשה לאו הכא מכלל משה כי הכא דכתיב נדבה תעשה חותו חותו התה מקדיש לבדק הבית י ואי אתה מקדיש תמימים לבדק הביתי ונחמר בחחלת הפרשה לאחר . לוקין עליו כמו על לאו גמור . וכן בפ' כל שעה [ססחים ח'ב י] ואכלו את הכשר בלילה הזה ולא מבעוד יום י וכתיב שם לאמר שהוא בלאו גמור . ולוקין עליו : אכל שאר לאמר שבשאר הפרשיות לא דרשינן כן : אבל שבא ללחד על לאו שניתק לעשה : מ כולם בביצים בפ' על אלו חומין [בכורות ליט:] מפרש אימא אף בביצים הוי נחי מומין שבגלוי מעוך וכתות משום דמיכוולן י נתוק וברות משום דתליין ר' אליעזר בן יעקב אותר כולן בגיד י קסבר מעור וכתות לה כור מותה דמעיקרה כתי זימנין דמיכוולן כתוק וכרות לא כוי מומא דמעיקרא כתי זיתכין דתליין: ר' יוסי אותר תעוך ובחות אף בבילים דהוי מום דהא ליחינהו : נתוק וכרות בגיד ולא בבילים דהה היתנהו . ולה הוי מום שכגלוי: יא חין לי חלח שלח יקריבו ומכין שלה יעשו מעוך וכתות וגו'י כלוחר שמווהרין על הסירום: אין לי אלא

תעשה אותו לבדק הבית מנין אף לנדר ת"ל ולנדרי יכול על המוכח ת"ל לא ירצה י אין לי אלא נדר לנדכה פנין י ת"ל ולנדר ולנדבה לא ירצה ' רבי אומר ממקומו הוא מוכרע שנאמר ולנדר לא ירצה ' ואיזה הקודש מרצה זה קודש מזכח י ת"ל ונרצה לו: נדכה תעשה אותו אותו אתה עושה נדכה ואין אתה עושה תמים נדבה לבדק הבית: 🎵 מיכן אמרו המקדיש תמים לבדק הכית עובר בעשח ומנין אף בלא תעשה ת"ל וידברה' אל משה לאמר ד"ר יהודה וחכ"א אין בו כלא תעשה: 🔼 ומעוך וכתות ונתוק וכרות כלם בביצים דברי רבי יהודה: [ר"א אומר כלן כניד] ר' יוסי אומר מעוד וכתות בכצים נתוק וכרות בניד: ל לא תקריבו אלה זו היא שאמרר' יוסי בר' יהודה אי משום בל תקדיש הרי אמור' וכל תזרוק הדם חרי אמור' וכל תשחום הרי אמור וכל תקטיר החלב הרי אמור וכל תקמיר מקצתו הרי אמור י הא אינו אומר כן אלא משום כל תקבל את חדם: לא לא תקריבו אין לי אלא שלא יקריבו מנין שלא יעשות"ל לא תעשוי אין ליאלא תמימין בעלי מומין מנין תיל לא תעשו אין לי אלא בהמה ז חיח ועוף מנין ת"ל בארצכם ז אין לי אלא בארץ בחוצה לארץ מנין ת"ל לא תעשו בכל מקום שאתם י מנין אף כאדם ת"ל ובכם כדברי בן חבינאי: יב פנין שאין מקבלים שקלים מן העכו"ם ת"ל ומיד בן נכר לא תקריבו את לחם אלהיכם מכלאלה י אין לי אלא תמידים שהם קרוים לחם שנאמר את קרבני לחמי לאשי שאר כל כרבנות הציבור מנין ת'ל מכל אלה ' מנין שהנקיבות בסירום ת"ל כי משחתם בהם מום בם י רבי יהודה אומר בהם אין נקיבות בסירום * כי משחתם בהם מום בם לא ירצו לכם י מלמד שאין מרצים:

שור כי יולד לא אדם י והלא דין הוא ומה אם דרשתא ה מריפה שהיא אסורה כחולים ' לא עשה כה את

המקריבים כקריבים יוצא דופן שהוא מותר בחולים אינו דין שלא נעשה כו את המקריבים כקריבים ' בעל מום יוכיח שהוא מותר בחולים ועשה בו את המקריבים כקריבים: 🗅 אף אתה אל תתמה על יוצא דופן שאף על פי שהוא מותר בחולים נעשה כו את המקריבים כקריבים ת"ל שור כי יולד ולא אדם כי יולד: 🛴 שור או כשב (אועז) פרט לכלאים: [או עז פרט לנדמה] כי יולד פרט ליוצא דופן יהיה שבעת ימים פרט למחומר זמן י תחת אמו פרט ליתום י רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה אומר נאמר כאן תחת ונאמר להלן תחת י מה תחת אמור כאן פרמ לכלאים וליוצא דופן ולמחוסר זמן וליתום י אף תחת האמור להלן פרט לכלאים ויוצא דופן ולמחומר זמן וליתום יומה תחת האמור לחלן פרט לטריפה

אף תחת האמור כאן פרט למריפה: ד רבי יוםי הגלילי אומר מה ת"ל והיה שבעת ימים תחת אמו לפי שנאמר שבעת ימים יהיח עם אמו ' יכול עד שיהא עם אמו כל שבעה ת"ל תחת אמו ' או תחת אמו יכול אפילו יצא ממנו כשחיא מתה . ת"ל [עם] אמר חא כיצד אפילו נתקיימה לו אמו שעה אחת: 🎵 ומיום השמיני והלאה ירצה : יכול משמיני ולהלן יהיה מותר : ובשמיני עצמו

מרצים חתכם לפני המקים והו"ר כ' פי' שמפי' בדיעבד חין עולין לרצון : ברשתא ה א לא אדם [כי יולר] דבאדם כשר יולא דופן כדמיתא במשנה בכירית מים:

פרישרתא המשל בכירות מ"ב: בחרשתת במשכה בכירות מ"ב: בחרשת במשכה בכירות מ"ב: במילון כו' שסול מותר [בחלק] כו' שסול מותר [בחלק] כצ"ל ד"ת וילקוט: [פרט לכלמים וכו' סובל בגמי בכלק מ"ל: ע"ח וע"ש ובקרבן אמרן כלן ובכסודת "ב. י"ו - כ"ו - שלין לימ: וביש ובדם מ"ל י וע"ש וכל הבריותל סובלה ברמב"ם פ"ג מה' איסורי שובח דין ד' ה' וע" מולין ל"מ: דאייוי שוב פירש למיפה ווה פירש לפיים מורכ כ"ד : ד"ב קסבר: [" ע" גמ' מולין ל"מ: דאייוי שוב פירש למיפה ווה פירש לפיים ובוה צ"ע על הרמב"ם פ"ג מה' אוליו מוכח דין ד' כ" טלד אחר שבששה אמו וראיתי להכ"מ שם שכ" ואיני יודע למה השמיע רבינו דין שמתה אמו אמום הבישו הרמב"ם פ"ו מה' בכירות דין י"ד ואחרי החיפש ראימי בסו למה והידה למוהר"י עייאש על הרמב"ם פ"ב מה' מאכלות דין י"ד ואחרי החיפש ראימי בסו למה והר"י עייאש על הרמב"ם פ"ב מה' מאכלות דין י"ד ואחרי מסורום

מקום הדיבוק נקראו חיצונות מפני שכשהוא פותח את פיו מיד הם נראות. סילכך אם כנממו או נפחתו הוי מום שבגלוי ומאותו דבוק ולפנים אין ' נראין אלא בומן שהוא פנוי וכשהוא פנוי נמי כי נעקרו היא דמתחוו אבל כפנתו או כנתתו לא מתחוו : ומשום הכי הפניתיות אם נעקרו הוי מום י

ורבי חנינה בן הנטיגנום הותר הין בודקין מן התיומות ולכנים אף לא התיומות פי אף לא אותה שבלד התיומות ממש דלה מיפסל בהו לה בפגימה ולא בעקירה י ואע"ג . דכי פנוי מיחוי כן פיי חכתי לוכי"ל: דו נרב זו הזרם ילפת זו חוזית המלוית י חרם יכש בין מבפנים בין מבחוץ וילפת הוא הגרב האמור במלרים לח מכחוץ ויכש מכשנים והגרב הוא נמאם מחוזית אע"ג שהוא יכש : כי הוא גדול ורחב כדינרי זהב ודותה ללרצת י וחוזית היא דקה כעדשים : ואצ"ם שהיא לחה מבחוץ אינה נמאסת כגרם: כדמוכח בככורות [מ"ח :]:

פרק זב את שנענדה בהסענודה . חרש וענד בהן כדמפרש לה בפ' בתרא דסוטה: ד ואשה אלו התלבים אין לי אלה כולם ' דאשה משמע-כל הלריך לחישים: והוא החלב כולו: מקלחו מנין ח"ל לא תתנו מהם: והיינו דחמרינן לעיל עובר משום כל תקטיר כלו ומשום כל תקטיר מקלתו והכח אינו דומה לחיסורין דעלמח שחם אכל חתיכה של חלב בין גדולה ובין קטנה אינו חייב בהתראה אחת אלא מלקות אחת דהתם ליכא אלא לאו אחד י אבל הכא כתיב לאו שלו בין על כלו ובין על מקלחו לומר לך שחייב על כלן וחיייב על מהלתו - ודמי כמו שכתוכים שני לאוין יובפרק א' דתמורה [ו י] פליני חביי ורבה חי לקו התרויהו משום דהוי לחו שבכללות: זו זריקת הדם י שאם זרק דם בעלי מומין עובר: לרבוז שעיר המשתלח שאם הקדישוי בעל מס עוכר : ולריך לרכוייה משום דכחיב ואשה לא תתנו מהם והאי אינו עולה לאישים : קמ"ל כיון דמרכה כאישים הוא . עובר נמי עליו : 🎵 מנין לרבות כל הפסולין שכשור כו' י כנון מחוסר זמן דעוכר משום כל תקדים וכפי הותי ואת כנו [חולין פ"א :] (קאמר דהכתוב) כתקו לעשה ולא לקי : מיהו הוי כלאי שבכללות יוכן פנול וטמא שהם בכל תורקו יבל תקשירו : ך שרוע ירכו ארוכה משל חברתה וקלוט פרסת רגלו דוחה לשל סים פרסת רגלו דומה לשל

במובח ירד : ה. אין לי אלא שלמים שלריך תמימות מנין לרכות עולה וכו': כפל מן הגג ונשכר : שנעשה בעל מום : יכול יהח עובר עליו י שהרי הוי ליה לחבוקי אדעתיה שלא יפול: לא יהיה בו אל תתן בו מום: והיינו לא יהיה בו וה"ה נמי אם הניחו שם כדי שיפול זהו נמי לא יהיה (כיון שמתחלה היתה

נדבה ואין הציבור מביא שלמי נרבה: ז או אינו אומר ואיש אלא להוציא את השותפים כשהוא אומר איש לרבות את השותפים: הא מה אני מקיים ואיש היחיד מכיא שלמי נרכה ואין הצכור מכיאים שלמי נדבה: תבי יקרב שלמים: מנין לרבות העולה ת"ל נדר מנין לרבות את התודה ת"ל נדבה - מנין לרבות את היולדות ואת הנזירות : ת"ל לפלא : שנין לרכות חמאת ואשם : ת"ל בצאן : מנין לרבות את המעשר ת'ל בבקר י מנין לרבות את הוולדות ואת התמורות ת"ל בכקר או בכקר י בצאן או בצאן: 🔼 תמים יהיה לרצון : מ"ע : מצות לא תעשה מנין ת"ל וכל מום לא יהיה בו : נפל מן הנג ונשתבר יכול יחיה עובר עליו ת"ל וכל מום לא יהיה בו אל תתן בו מום: ל מיכן אמרו בכור שאחזו דם אפילו מת אין מקיזים כו את הדם דברי רבי יהודה " וחכמים אימרים יקיז וכלבד שלא יעשה בו מום: ואם עשה בו מום הרי זה לא ישחם עליו: ר' שמעון אומר יקיז אע״פ שעושה בו מום: אין עורת בין סושא בשתי עיניו בין סומא אפילו בעינו אחת י שבור מה ת"ל לפי שנאמר שבר יד או שבר רגל ' שיכול אין לי אלא שנשברת ירו או נשברה רגלו : סנין לרבות שבר זנב : ת"ל או שביר : אי יכול שאני מרכה שבר צלעי ת"ל שבר ידי או שבר רגלי מה אלו מיוחדים שמומן כנלוי ואין חוזרים יצא שכר צלע שאין מומו בנלוי: רב חרוץ רים של עיניו שניקב שנפנם י ושנסדק שפתו שנקבה ושנפנמה ושנסרקה י חומיו החיצינות שנפנמו ושננסמו ופנימית שנעקרו - רכי חנניה כן אנטיננוס אומר אין כודקים מן המתאימות ולפנים אז לא המתאימית: יג יבלת: זה בעל יבלתי גרב זה החרםי ילפת זה חוזית מצריתי (א"ב למה) [כאן לא] נאמר דק ותבלול ולהלן לא נאמר יבלת ' מנין ליתן את האמור כבהמה כאדם ואת האמור כאדם בכהמה ת"ל נרב נרב לנזירה שוה ילפת ילפת לנזירה שוה:

פרק ז לא תקריבו אם משום בל תקריש הרי בל תקדיש אמור למעלה חא אינו אומר כן לא תקריבו אלא משום כל תשחם: 🗖 לא תקריבו אלה לה' אלה אין אהה מקריב אכל מקריב אתה את שנעברה כה (עכירה) [עכורה] : 🕽 והר"ה ומה אם העגלה שאין המום פוסל בה : (עכירה) [עכודה] פוסלת בה : קרשים שהמומים פוסלים כהם י אינו דין שתהא (עכירה) [עבודה] פוסלת בהם ת"ל לא תקריבו אלה ' אלה אין אתה מקריב אבל אתה מקריב את שנעבדה בה (עבירה) [עכודה]: דואשה לא תתנו מהם: אלו החלכים לא תתנו אין לי אלא כולם מנין אף מקצתם י ת"ל מהם אף מקצתם על המזכח זה הדם לה' לרבות שעיר המשתלח: מנין לרבות כל הפסולים שבשור ושבשה תייל ושור ושה לרבות כל הפסולים שכשור ושכשה : [שרוע שנשממה יריכו : וקלומ פרסת רגלו דומה לשל סום ' פרסת רגלו דומה לשל חמור ' גרבה תעשה

כוכתו לכך): י אפי׳ מת אין מקיזין לו חת הדם - דחדם בהול על ממוכו דחי שרית ליה להקיו היכא שאין עושה בו מום אתי להקיז במקום שעושה בו מ ם: וחכ"ח יקיו וכלבד שלח יעשה בו מים דסבר אשור להטיל מום אפילו בבעל מום שחם לח יקיז ימות י ומיהו לח בזר מקום שאינו עושה כו מום אשו מקום שעושה כו מום וכפ' כל פסולי המוקדשין [ככורות ל"ג :] בברייתה תכית הכי חשמיה דר' מחיר . וחם עשה בו מוס ה"ו לא ישחוש עליו י אצ"ג שששחו שלח ככונה : דס"ל דבר שחין מתכוין אבור. והוי כמו שהשיל בכונה: ר׳ שמעון אומר יקיז ואע"פ שעשה בו מום דקםבר דבר שחינו מתכוין מותר: וגם און שם פסיק רישיה דאפשר שיקיו בלא מום אט לא ירד הברול בשומק וככטרות קאמר דמותר לשחוש פלח ולח קנסינן שונג יוחיכה התם פוד תנה שתתיר להקיו הע"ש שעושה בו מום דקה סבר מותר להטיל מום בבעל מום אך לא ישחוש עליו אם כתרפה מחמת הקזה מהחר שהטיל בו מום בכוונה: יב חרון לשון חרילין: רים של עין וכוי בנחרה דפי על חלו מומין [ל"ח :] מפרש תורא ברא דעינא : פי׳ שפה החיטונה שהעין בתוכה: חיטין החיל נות : אין לפרש כמו שפי הערוך שיניו . דגם גבי חדם לח נפסל משום מום בניטלו שיניו י אלא משום מראית העין והר' הלל משרש חיטין חניכיו והם במקום השיניים י ומפני שהם דומין לחיטין קורה חותם חיטין י וחותן חכיכים מם כפגמו או כגממו שהושוו לשאר בשר שסביבס : שתתחלה היו גבוהים על הכשר וכנחתו שכפחת גבהותם . כדהתרינן [חולין נ"ט י] חלה כהמה שפיה גמום י חתוך י וקשה דבפ׳ אלו מומין [מ"ג י] אמר קלוט וחיטים דליתנהו באדם בבהמה נמי לא פסליי ובשתח והלח שיניים וחניכים יש לו נמי לחדם ומפרש שהם המוריגים שיש לבהמה בין השינים החיצונית לפנימיות שהם דומים לחיטים ממש ודוגמתם כעין שינים והתיומות גוכרות כאן וככטרות [ל"ט"] היא על דיכוק שפתים . מקום שכל חיתוך השפתים הם נדבקים זו בזו הוא הנקרא תיומת ועוד אותו

הנהות נהרי"ר

פיז מה' ביחת המקדם דין ע' וכסמיג לחוץ שים : וקלוט כו' בגמרם שם וברמרים פיב מה'

הגדות נהרים ע' גמ' מנסות כ"ם : ל ל לעיל ס' ויקרת פרק ע"ו ברייתת ס"ו' ו' וסוף פרק י"ח:

א לרבות השתפים שם ורפב"ם רפ"ג מהי מעשם הקיבות והר"ת כ" משר לשון ול"ל עוד ר"

א לרבות השתפים שם ורפב"ם רפ"ג מהי מעשם הקיבות והר"ת כ" משר לשון ול"ל עוד ר"

מחת אשר יקרוב קרבנו לכל מדריהם ולכל מדנותם כל הקושים באים בשתפות עד שישק ה

המרני שת המנוסה ונ"ב בפ" ויקרת גרסיון אלא שש"ל הכתוב את המנוסה והוא גירשא

מ"ל בבקר ומנין לרבות הבכור והמעשר והשחש מ"ל בלאן ממן לרבות משאת ואשם מ"ל בבקר

מר בבקר ומנין לרבות הבים וכ"ם בסמ"ג לאיין שש"ו : ה" פ" בכירות ריש ד" ל"ד : ממיש

מר בלאן מילות עשם סמ"ג עשין קע"ו : אל תתן בו מום קרי בים לא יהים ד"ע : "מיכן

אחרו משר בכורות ל"ג : וע"ש והובא בשפחש י"א : ו"ש וירושלמי פ"ח דמין י"ג ובסמ"ג לאיין שט"ו

ומף פ"ו דפסשים הלכם כ" והובא ברות ב"ם פ"ב מה" בכורות דין י"ג ובסמ"ג לאיין שט"ו

ובטוש"ע יו"ד סי ש"ג וע" כ" בכורות לה"ג מ" יו"ע אלגאוי ד" ס"ם : "א עיין לעיל מרשה

ב" ביויתא בעינו אחת שבור [או שנה מ"ל מכ"ל מולאוי בר"ר וכל או שבר יו" אין לי כ"

ב"ל שות שבר יול שלת מדבם שבר [הילע] כ" שמומן בגלי ילא שבר ו" אין לו כו"

ב"ל שות שבר יכול שלת מדבם שבר [הילע] כ" שמומן בגלי ילא שבר [הילע] ב" שמ"ל מומב לר כלן והובל ביש ב" בל" מומ מום שלמר מדוק דתוסים לא חבולר כלן והובל בה במ"ג בל מ"ל מום מבולר כלן והובל ביש מ"ל מום שלמר מדוק דתוסים או והוא מבולר כלן והובל גם בסמ"ג בללי מדבר כול שלת מום שלמר מדוק דתוסיםת והוא מבולר כלן והובל בה במ"ל מום בנלר בל ד"מ והובל ביש"ל מדון דתוסיםת והוא מבולר כלן והובל בה בלא מדין הובל במה"ל ביש ה"ל מבול מום בל היום בל היום בל היום בל במה "ליום בל ב"ל מ"ל מולים בבל מ"ל מום בל בל ה"ל מום בל הובל ביש ב"ל מום אלמר מדיין דתוסים בל מום מום בל מ

ן סנין שאין משלמים אלא ממין על מינו ת"ל ונתן לכהן את

הקדש לפיכך אם אכל קישואים של ערב שכיעית ימתין לקישואים

של מוצאי שביעית וישלם מהם דברי רבי עקיכא ר' אלעזר

אומר משלמים ממין על שאינו מינו וכלבד שישלם מן היפה על

הרעה הא כיצד אכל נרונרות ושילם לו תמרים תכא לו ברכה :

ז יכול תהא הפרשתו מקדשתו לחייב עליו קרן וחומש ת"ל ונתן

לכהן את הקודש מתנתו מקדשתו לחייב עליו קרן וחומש ואין

הפרשתו מקרשתו לחייב עליו קרן וחומש דברי רבי מאיר רבי

אלעזר בר' שמעון אומר אף הפרשתו מקדשתו לחייב עליו קרן

ורומש: 🗖 ולא יחללו להביא את הסך ואת השותה את קדשי

בני ישראל על קדשי בני ישראל חייבים חומש ואין חייבים על

קרשי עכו"ם בחומש: בול יהיו חייבים בתרומה שכמבל ת"ל

אשר ירימו לה' על המורם הם חייבים ואינן חייבים על התרומות

שבמבל: ז והשיאו אותם עון אשמה מלמד שאף על המכל חייבים

מיתה באכלם את קדשיהם פרט לזורע ולמטמא כי אני ה' מקדשם

להניד מה נרם:

ישראל אלו ישראל ינר י אלו הנרים י הנר לרבות די אלו הנרים י הנר לרבות

א"כ מה ת"ל איש איש להביא את הנכרים שהם נודרים בנדרים

יבנדבות כישראל : אשר יקריב קרבנו לכל נדריהם ולכל נדבותם -

אשר יקריב לה' לעולה י אין לי אלא עולה ' מנין לרבות את

השלמים : ת"ל נדריהם : מנין את התודה ת"ל נדבותם : מנין

לרבות את העופות והמנחות והיין והלבונה והעצים ' ת"ל נדריהם '

לכל נדריהם י נדבותם לכל נדבותם י א"כ לפה נאמר אשר יכריבו

לה' לעולה : פרט לנזירות דברי רבי עקיבא : א"ל ר' יוסי הגלילי

אפילו אחה מרבה כל היום אין כאן אלא עולה בלבד י לרצונכם:

אין כופים את הצכור על כורחו י תמים זכר בבקר ובכשבים ובעזים י

תמות וזכרות בכהמה י ואין תמות וזכרות בעופות יכול שיכש

גפה ושניסמת עינה ושקטעה רנלה ' ת"ל מן העוף ולא כל העוף:

אשר בו מום י אין לי אלא בעל מום קבוע י בעל מום עובר

מנין ' ת"ל כל אשר בו מום: ד לא תקריבו ' אם משום בל תשחם

הרי בל תשחם אמור לממה הא אינו אומר כן לא תקריבו אלא

משום בל תקדיש: המיכן אמרו המקדיש בעל מום למזבח

עובר משום ה' דברים משום כל תקריש משום כל תשחש ובל

רבי יוסי ברבי יהודה אומר אף משום בל תקבל את הדם כי לא

לרצון יהיה לכם מלמד שאין מרצים: [ואיש היחיד מכיא שלמי

תזרק את הדם יובל תקמיר את החלב ובל תקמיר מקצתו

נשי הנרים : בישראל לרכות נשים ועכדים:

קדשי וילפינן חלול חלול מטמח שחכל חת התרומה: המחי חזר וכתב והשיתו חותם עון חשמה י אלא ללמד על הטבל שלמו שהתרומה באה ממנו שהוא כעין אשמה דלעיל והיינו מיתה דהא ילפינן חוול חלול . ובפרק אלו הן הנשרפין [כנהדרין פ"ג י] מפיק לה בע"ח מדכחיב חת חשר ירימו להי

בעתידין לתרום הכתוב מדבר ויליף חלול חלול מתרומה: במכלם : פרט לזורע ולמטמא • דדוקא האוכל בטומאה חייב : ולא המטמא אם התרומה : וכן פרט לזורע דהשתח מחללה . שהרי גידוליה חולין . ויש מפרשים פרט לזורע ואוכל הגדולין בטומאה י אע"ג שגידולין [תרומית פ"ט מ"ר] אכורים לורים [שכת י"ז] חומרא בעלמא הוא וא"ת והלא קרא מיירי באוכל טבל שהוא במיתה י וא"כ טומאה דתרומה מכין כאן י וי"ל מ"ח בתרומה קא עסיק ואתיי ועוד גם טבל יליף ביה . עונש מתרומה

ברשתא ל ומן הנר ביפרחל : מקשים למה כתוב

כאן גר יותר משחר מלות (ברור בעיני שיש כאן חסרון ודלוג ושהיה כתוב כאן שע"ם דרש הברויתה מיישב מה שכתוב כאן גר ולא בשאר מנות י אלא לפישבא הכתוב ללמדכו ביתור חיש איש להביח את העכו"ם שהם כודרים ואי לאו דכתיב גר בפירוש לא הוי מרבינן עכו"ם דהוי מסחבר טפי לרבות הגרים ולכך כתיב גר בהדיח : והיוט דחתר ח"כ הואיל ורבינו נשים ועבדים וגרים ונשי הגרום ע"כ איש איש להביא עכו"ם): ה"כ למה כחמר להי לעולה פרט לכזירות דברי ר' יוםי הגלילי דמין עכו"ם נודרין נזירות אע"ג שב אה בנדר: א"ל ר׳ עקיבא אפילו אתה מרבה כל היום כולו חין כחן חלח עולה כלכד י ובפי חלו תיחות [ע"ג:] תפרש הכי האמר אפילו הוא מביא שלמים יהיו עולות . וכן גרסיכן התם במנחות " וכספרים דהכם כתיב דברי ר' עקיבה ה"ל ר' יוםי הגלילי ובפ׳ בתרה מיירי בה : לרלונכס אין כופין את הליבור על כרחם מפרשים דלח כתיב בהו יקריב כמו ביחיד י וא"ת וכא דתק בפ"ח דשקלים משישבו שלחכות במקדש הרחילו למשכן (היינו ביחידים כדקתני) את מי ממשכן לויסוישראלים וגריסוכו׳ (כי׳ חם יש בהן לוים וישרחלים וגרים וכו׳ שלא נתפ ממשכנין אותן) י ועוד החם דממשכנין לאו משום שאינם רולים להביא י אלא כדי למבר ולהביא: ה אם משום כל תשחע כעל מום

של תרתיהון דאחרנייתה למה מכני שיש בהן זיקת תרומה . פי' מפרש מילתייהו דרבנן דמשלחין באלו . היינו בשתים אחרונות . אם שלם ממעשר שנטלה תרומתו . ובמעשר שני והקדש שנסדו . דחשיב להו כחד דלכמה מילי דומין זה לוה ולמדין זה מוה במס' קדושין [כ"ב] · וכשביל שבחו מויקת

תרומה לחפיקי לקט שכחה בפחה דפטורי ממעשר כדממרן י וכן הפקר פטור ממעשר : כזמוכח בנדרים [מ"ג] פרק אין בין הנודרי אבל מעשר שלח נטלה תרומתו ומעשר שני והקדש שלח נפדו חפילו רכנן מודו דלח הוי תשלומין שהכהן נפסד בדבר ואפילו אם שלם לכהן בכפלים מהן י מ"מ אין שם תרומה ראויה לחיל עליהן שהרו יש עליהן קדושה של עלמן י חע"ג שיש עליהן נמי זיקת תרומה: וזו נירסם ישרה יוכן כתובה בספרי לוני"ל י ויש משניות שכתיב בהן מששר ראשון שלא נכילה תרומתו ומעשר שני והחדש שלא נפדו יואין נרהה הגירסא כדפרישית • ועוד אם כקדש לא נפדה א"כ אינו שלו " וכי תיחה בשונג וחכי יהב ליה חשיל וילה לחולין . ה"כ מהי וחכמים מתירין משמע לכתחילה: ך ימתין לקישוחין בל מוצחי שביעית וישלם מן החדש על הישן [ונקט קישואין דלא שכיחא לשלם מן הישן ולרי חלישור חין צרוך להמתין הלח ישלם מתין חחר הבל שניהם מודים דחין משלמין של שביעית דהין עליה זיקת מעשרות י ועוד ספיהי בביעית לר' עקיבה [פסחים ג"ה :] הכורין ובתוספתה ר' הליעזר הומר משלחין על מין שחינו מינו וכלבד שישלם מן היפה על הרעה כילד חכל שעורים ישלם חיטים : גרוגרות משלם תמרים ותכח שליו ברכהי מכחן רצה לפשוט בפ' כל שעה [שם ל"בי] דלפי מדה משלם: ד יכול ההח הפרשתו מקדשתוי לענין אם חור ואכל בשוגג שיחחייב קרן וחומש על מה שחכל : דקיי"ל שהתשלומין נעשין תרומה לחי ב קרן וחומש ההוכל בשונג . כדתכן בתרומות : [ריש פיו] מתכתו מקדשתו כו׳ חבל תרומה שחכל [לכולי] עלמא חייב גם קודם נתינה : ר׳ שמעון אומר וכו' י טעמיה דר"ש דכתיב את הקדש שכבר נעשה קדש קודם ינתינה : דן להביא את הכךי לא תחללו קרא יתירא וכפ' בנות כותים [נדה ל"ב י] קממר להכיח חת הסך כשותה י חבל שותה חין צריך לריבוי דשתייה בכלל חכילה: פרט לקדשי

עכו"ם : אע"ג דאיתיה בתרומה דנפשיה

כדאתרינן בפ"ב ז קדושין [מ"ב]: דו השיאו אותם עון אשתה מלמד שאף על אתר לא תקריבו . הרי כל תשמט אמור למטה : 🎵 עובר משום חמשה שמות הטבל חייבים מותה קרא יתירא קא דרישי דכיון דכתיב ולא יחללו את שם 🛚 וכו'י כלן כתובים בפרשה: חלמד שאין מרלים. אפילו בדיעבד ואם עלה על

דולח ירימו כלימר לח ייהגו בהן מיכה פולק ועדיין קדשים שרחוץ להתרם לח ייתר בהן מיכה בהקב"ה וד: כתירון התום' הכיל ע"ש: י להניד מה גרם פי' מחיום טעם חייב מיתה שפגם בהקב"ה וד: פרישרא א א (הגר לרבות נשי הגרים) מוחק בד"ת ועיין לפול ס' חסרי רש פרשה ס'

פריטתא ז א (הגר לרבות שם: הגרים) מוחק בד"ת ועיין לעני סי אחדר רש פרשה סי מחדר יותם שליינתי שם: ועבדים [המשוחרין] כ"ם בילקוט וט" מה שליינתי לעיל ס' אחדרי שם וריש פרשה ו": וסוף פרק ו" שם וריש ס' ויקרא פרשתא ב" ברייתא ג" ב" שהם נודרים [נדרים ונדבות] כישראל כליל ד"ת וכ"ה בברייתא במוסוע ע"ג: ע"ש וסובא ברומרים פ"ג מה" מעשה הקבונת דין ג' וע"ש: פרט לנוירות רמב"ם פ"ב מה" נודרת דין ט"ו: לרצונכם אין כובין את הלבור כ"ל לפי מ"ש לעיל מיניה [פי' בילקוט שחיבורו הוא על הילקוט] שהקרבנות באין בשותפות ובנדבת לכור דהיינו קיין המוכה כשהמוב בטל וש"א שהב"ד יכופו את הלבור על כך כשם שכופין אותן על הפתחיון בראימא בשהיו מדשת וחרות וחד"א שהב"ד יכופו את הלבור על כך כשם שכופין אותן על הפתחיון בראימא בשהיו מרשת כ"ו (ושנחשה) עינה כ"ל היות רעון ועיין לקמן פרשתה ה" בחית ש"ג בתחת ה"ג מחל אומור וחברים בהדים בנה"ל הנו על כל בו מום ע"ש בעול הדושין סוף ד"כ"ד: ומוכם שם בהדים בנה" הכחית פעוה בעוה לת הוו שום ע"ש בעול שנים כ"ש בעול שלים הימב"ם פ"ב"ב מה" אינוני מובי דנסאת שינה בעיף לא הוי מום ע"ש בתום' ישנים אמנם הרמב"ם רפ"ג מה' איסורי מובם כ' שנסמית עינה היי מוס וליע דכוא נגד משמעית הגמרא דשם ובובחים ס"ק ע"ב בישבה בנסמית הכריסו המוס' שם מהך דקרושין דהכי' שנמטעה . וע' ירושלמי שקלים ספ"ד : בממית הכריסו המוס' שם מהך דקרושין דהכי' שנמטעה . וע' ירושלמי שקלים ספ"ד : בוגמתו לעיל כרשה ג' בריימא ה' וס' המלית לומב"ם לאין ל"ב וברמב"ם כ"א מה' אים רי ומוכה דין ה' ורמב"ם בס' המלות לאים ני ומה דין ה' וסמ"ג לאין ש"ג : מלמד שלין בלאין ל"ב ל"ב ל"ב ל"ב ל"ב ל"ב ל"ב ל"ב ל"ב מים מסורי מובח דין ד' וסמ"ג לאין ש"ג : מלמד שלין בלאין היים מהלים מים מהלים

ברכות מ"ו : ן ומנין שחין משלמין כו' משנה ספ"ו דתרומות ורמב"ם שם וסמ"ג שם : אכל

יניף דמוכל טבל מחת בחתה חדכתית ייתו בעתיין לעורם ליל דמניג על כצמי תדע הדמיל לכם לכל לכם לכל מחת במתרת כסמים דאוכל טבל טמא במיעם מדכתיב קדשים לכון רבים עכ"ל הדבריו תמוכין דקושייתו כוח קושיות תום' חולין סוף ד' ק"ל : כובלו בק"א וצ"ש וגם הרמב"ם פסק לתרווייפו לכן דסנסדרין סוא פ"י מה' מאכלות אסורות דין י"ט דמייב מיתה על כטבל ואשפי"כ כ' בפ"א מה' מעבר דין ה' האוכל פירותיו טבלין וכן לוי באכל המעשר בטבל אשפי"ב שהן מייבן מיתה לשמים אין משלמין המתנות לבעליהן כרי בפסק לתרווייהו ובטל אשפ"ד שה מיישו לה אין לך בהם כלום ער שירישו אותן ובה' מ"א כ' גם דרשא דגמרא שחינו משלם חומש : מבשר קדשי קדשים :

כנון חטאת ואשם לאחר יזריקת דמים

דחין כו מעילה דגבי מעילה כחיב

וחטחה כשנגה מקדשי ה' קדשי' המיוחדי'

לה׳ יש בהם חומש ואשם ולא שאינן

מיוחדים דהיונו לאחר זריקה דאינו משלם אלא קרן י ובתוספתא בפרק בתרא דשקלים פליג ר' ישמעאל בנו של

ר"ו בן ברוקה וחומר שנם חומש

חייב: והכהכים לוקחים בהן שלחים

ומקריכים לגבי מובח . ווה אפשר אפילו לר׳ ישמעהל דבכי החי גונה לוקחין בדמיו בשר י וטעמה דרבי ישמעהל

דחין זריקה מתרת חלם להפוקי

ממעילה דאינו הייב אשם אבל קרן

וחומש משלם. ה"כ מייתי לה מק"ו

דתרומה : הן מנין שחין משלמין מן הלקט ומן השכחה וכו׳ תיל ונתן לכהן

חת הקדש פרט לחלו שחיגן יכולים

להבית לויקת מעזרות י חם כן גם

תשלומיהם אינם יכולים ליעשות תרומה :

ונספרי וכא הלוי כי אין לו חלק ונחלה

עמך ילאו אלו לקט שכחה וכו׳ שידך

ויד לוי שוים בהם מם ה'וי עני זוכה

בהם ויש לו חלק בהם י ואין המעשרות

באים אלא מדבר שאין ללוי חלק בו

ומעשר והקדש מפיק מונתן לכהן את הקדש לאפוקי הני שבתחלתן קודם

שניטלה תרומתן וקידם שנפדו כבר

היו קדש ואכן בעיכן דהשתא בשעת

נתינה יהיו קדש ולא שיהיה עליו

קדושה מקודם לכן: וחכ"ח משלמים

מכלם : ואע"ג דמעיקרא קדש הוי

השתח מיהה חולין גמורין הם י ובפ"ו

דתרומה גרסי וחלמים מתירין באלו

ומפ׳ בנמרה [ירושלמי] רוש לקיש המר

משאנ"ץ

כהן ואוכל תרומת חברו: יכיל שאני מוליא [ע' זית רעגן בילקוט ד' קפ"ב] בן ט' שנים ויום א' מישראל או ביאה פסולה י וס"ד שלא פסלה: ב אין אכילה פחותה מכזית, לשלם חומש י מיהו אבא שאגל לא בעי כזית אלא שוה פרוטה : בפרק כל שעה [פסחים ל"ב :] מה קדש החמור להלן : וכל זר לח יחכל הדש: ד פרט למזיד

משום פינול נותר ושמא זתרומות אין הייכים עליהם משום פינול נותר וממא הא לפי שיש בתרומות מה שאין כן בקדשים וכקדשים מה שאין כן כתרומות צריך לומר בחרומות וצריך לומר בקדשים:

פרק ה יאמר נרושה מה ת"ל אלמנה שאילו נאמר נרושה ולא נאמר אלמנה הייתי אומר גרושה שהיא אסורה לכהן הדיום הרי היא חוזרת אלמנה שהיא מותרת לכהן הדיום אינו דין שתחוור אילו כן הייתי אומר נרושה שאין לה זרע תחזור אלמנה בין שיש לה זרע בין שאין לה זרע תחזור ת"ל אלמנה וורע אין לה: ב או אילו נאמר אלמנה ולא נאמר גרושה הייתי אומר אלמנה שאין לה זרע תחזור נרושה בין שיש לה זרע בין שאין לה זרע לא תחוור ת"ל אלמנה וזרע אין לה וגרושה וזרע אין לה אלמנה להחמיר עליה וגרושה להקל עליה: ג וורע אין לה אין לי אלא זרעה זרע זרעה מנין ת״ל וזרע אין לה כיצד בת כהן שניסת לישראל וילדה ממנו כת והלכה הכת ונשאת לכהן וילדה ממנו בן הרי זה ראוי להיות כ"נ ועומד ומשמש על גבי המזבח מאכיל את אמו ופוסל את אם אמו זאת אומרת לא ככני כהן נדול שהוא פוסלני מן חתרומה: ד אין לי אלא זרע כשר זרע פסול מנין ת"ל וזרע אין לה כיצד בת ישראל לכהן ובת כהן לישראל וילדה ממנו בת והלכה הבת וניסת לעבד וניסת לנכרי וילדה ממנו בן הרי זה ממזר היתהאם אמובת ישראל לכהן תאכל בתרומה ובת בהן לישראל לא תאכל בתרומה: 🦳 יכול אפילו זרע מן השפחה ומן הנכרית ישכול או יאכיל ת"ל (לה לה) [זרע] יצא זה שאינו זרעה כיצר בת ישראל לכהן ובת כהן לישראל וילרה מסנו בן והלך הכן ונככש עם השפחה והנכרית וילרה ממנו בן יכול יפסול או יאכיל תלמוד לומר אין לה יצא זה שאינו זרעה:

ברק ן ושכה אל בית אביה פרט לשומרת יבם בנעוריה פרט למעוברת וחלא דין הוא ומה אם במקום שלא עשה הולד מן הראשון כולד מן האהרון לפומרה מן היבם עשה את העובר נולד כאן שעשה את הולד מן הראשון כולד מן האחרון לפוסלה מן התרומה אינו דין שנעשה את העובר כילוד לא מה

מכין : פי' זרע זרעה פסול אבל זרעה היה כשר : ולורעה פסול לא איצטריך הרח י שהרי משנבעלה לפסול לה נפסלה כרמפרש בפ׳ חלמנה : [יכמות ס"ח :] וילדה הימנו בת י כל אחת ילדה כת

עליה באין לה זרע: ך אין לי אלא זרע כשר זרע פסול

פרק ה ב באתה אלמנה להחמיר עליה . ביש לה זרע וגרושה להקל

והלכה הבת ישל כל אחת ונישאת לעבד כו': היתה אם אמו של בן ממור בת ישרחל לכהן: תחכל זקנתו בתרומה: שהכן זרע זרעה פסול מאכילה י ה יכול יפשול זקנתו בת כהן לישראל: ומת כנה מישרחל ונשחה כן כנה משפחה " או יאכיל זקנתו בת ישראל לכהן ומת בנה כהן ונשחר בן בנה משפחה :

פרק ן ומה כמקום שלה עשה ולד מן הראשון כולד מן האחרון . אם היו בנים מן הרחשון ומת ונישחת לרחובן ומת בלח בנים בנה שיש לה מכעל רחשון חינו פוטרה מן היכום: עשה עיבר כנולד : אם יש לה עובר בר קיימא פטור מן היבום ואם חלץ לא הוי חלילה : ומותר בקרובותיה : כדתכן בפרק החולן [יכמות ל"ה :] מקום שעשה ולד מן הראשון וכו' לפוסלה מן התרומה ישהרו יש לה זרע: אינו דין שנעשה עובר של בת כהן מישראל דהוי כילוד ופוסל י דשמא יהא עובר של קיימא: מקשים מנין לו דגבי חליצה עובר פוסל דכתיב וכן אין לו ודרשיכן שיין שליו : בתרומה נמי כחיב וורע חין לה ותדרוש עיין עליה י א"כ ק"ו לחה לי: שכן עשה חת המתים בחיים : שחם **סיה לו בן ומת** אחר מיתת אביו פטורה • דים מן הייבום: נעשה את העובר כילוד כלומר לפוסלה מן התרומה : שלא עשה מת המתים כחיים י שבנה חי פוסלה מתרומת חבים ולח בנה. מת שהיה לה מישראל : ומייתי לה כפ' יש מותרות [שם פ"ו] והתם מפרט לה בנמרא: ב מנין לבת כהן שנישאת לישראל כו' והיכא שנישחת לחחד תן הפסולים חם חייבת חונש . פלוגתה דר"מ ורבין בפ׳ שביעי דתרומות : ומייתי לה בפ' ד' מיתות [כס:הדרין כ"ה ז' י]: יצאו אלו כת

לא עשה את העיבר כוולד - לפוטרה מן חיבם שכן עשה את המתים כחיים געשה את העובר כוולר לפוסלה מן התרומה שלא עשה את המתים כחיים ת"ל ושבה אל בית אביה פרט לשומרת יכם כנעוריה פרט למעוברת מלחם אביה תאבל הא אינו מרבר אלא בקדשי נכול: 🔼 מנין לבת כהן שניסת לישראל ואח"כ אכלה תרומה וכן כהן שאכל תרומת חבירו יכול יהיו חייבים כחימש ת"ל וכל זר לא יאכל קודט ואיש כי יאכל קודש בשנגה יצאו אלו שאין זרים לה איש פרם לקמן או יבול שאני סוציא בן תשע שנים ויום אחר ת"ל ואיש: 🛴 כי יאבל אין אכילה פחותה מכזית קדש מה קורש האמיר להלן בקדשי הנכול חבתוב מדבר אף קודש האסור כאן בקדשי הנבול הכתוב מרבר: ד בשננה פרם למויד א"ר יוסי שמעתי באוכל מבשר קדשי קדשים לאחר זריקת דמים שהוא משלם את הקרן לכהגים והכהגים לוקחים בדמיו שלמים ויסף חמישיתו עליו שיהיה הוא וחומשו חומש: 🎵 מניין שאין משלמים מן הלקם מן השכחה ומן הפיאה ומן ההפקר ולא ממעשר ראשון שנימלח תרומתו ולא ממעשר שני והקדש שנפדו [ת"ל ונתן לכהן את הקדש דבר הראוי לעשות קדש] שאין הקדש פודה את ההקדש דברי רכי מאיר והכמים אימרים משלמים מכולם:

מנין

כיון דחפילו בכלי דעת חייב חומש וח"כ סו"ח שגם סקטן יסים חייב ועיד כיון שנסנס יסח חייב קח"ל: שלני מוליח בן ט" ויום ח" וקשם מה ענקן ע" שרם לענין חכילם בשלמח לענין ביחם ביחתו ביחם וכחשה נסקלת ע"י וסוח פטור כרחיתה פ"ם דניה חבל לענין חכילם מה סילוק בין בן ט" לפחות מט" ול"ע שהק"ח לח סעיר בוח כל! ולקמן ס"פ בחקושי חיתה גב מששר שני נמי כה"ג ושם גרים בע"כ יכול שלני מרכה בן ט" שנים ויום חמד חיתה גב מששר שני נמי כה"ג ושם גרים בע"כ יכול שלני מרכה בן ט" שנים ויום חמד תרומות דין כ"ו : הן ולה מפעשר שני (וסקדש) שנפדו כצ"ל וכ"ס במשנם כ' פ"ו דתרומות וסרמב"ם פ"י מים' מרומות דין י"ח וסח"ג לחוין רנ"ח פסקו כמכמים ופ" בירושלמי שם ובגמ" ברכום

שאכלה בטומאה אי שלים קרבן כ"כ הקרבן אהרן והו"ר כתב דבקדש שלישי עושה רביעי משא"כ בפרומה עפ"ג דתרומות עכ"ל ולא הבנתי כוונתו וכ"ל דט"ם וכ"ל פ"ג דתגיגה והוא

שיום מדבר חלת בקדשי כגבול גמ" יכמות שם וע"ש בפוס" וברמב"ם שם פ"ו הלכה ל מ" החוש ב" במכל מדבר של מה מחוש ב" במכ ב" משכם פ"ז דמרומעת וכרמב"ם פ"י מה" מרומות דין י"ב: מ"ל וכל ורלם יחכל [כו]: עיין בתום' והו"ר כ' קשם דהה פשיטה דקטן לחו בר מיובה הוה ו"ל דחשמועיכן דחפילי המשכיל לכניו קטנים פטור מחומש כדחיתה שם [פ"ז] מ"ג פכ"ל ול"ג דחפ"ל דהכח הי"ם

פרוטה: מה להלן בקדשי הגבול : בתרומה הנאכל ככל גבולין : כדכתיב ואיש כי אם נכעלה לפסול לנתין : חלל : מחור : שמוני : חואכי : כדמפרש בפ' אלמנה [יבמות ס"ה :] מדת אכילה מעוטה : בעלה כהן ואכיה כשהיא סטיה מאכילק אותה : ח"ל ווליד ביתו הם יחכלו הם יחכילו . [בירושלמי] בפ' חלמנה הם י הם אוֹכלים ואין בהמה אוכלתי שלא יאכילנה חיטים ולחם הראוי לאדם: וכן

בפרקהשוכר חת הפושלים [ב"ת ליוע"ם בתום"] בפרה דשה בתרומה לא קרים כיה דישו : יכול לח תחכל בכרשינין אסמכתא היא דאין תרומה מכרשינן מן התורה ובפרק חחרון דחלה בירושלמי ביתי רעב שהיו ביתי דוד גזרו עליהן שיפרישו תרומה מכרשיני כדי שלא משתכח : ורוכן סיו מוכלין כרשיט כדמשמע גבי חלת החורו ברים מקום שנהגוי [פסחים כ': כ"ח י] ובתנח דבי אלי [ח"א ס"ג] מששה בכהן אחד שנפל עליו אש ואכל ממנו ל"ו זכרים ואמר לפני חכמים אני כהן והאכלתי את בהמתי תרומה י ענו כלם ואמרו ברוך המקום שאין לפניו משוא פנים : יצא המת שחין לו י חם מת בנה נפסלה - ולח נחמר כיון שאכלה הותרה לעולם י ויז מפרשים ולה המת שהין לסוכו בשמן של תרומה אפילו בשמן טמא: ה ת"ל לאיש לאיש המאכיל אפילו המזכיל כשלחה כגון כה"ג בחלחנה פוסל: בן אבל אוכלת היא אמה י אם יש לה בת מכהן אוכלת . אע"ג שבתה אינה אוכלת י שנישאת לעבד או לנכרי ונפסלה ואין לה תקנה יותר: (כ"ם גי׳ סילקום לעבד או לנכרי ובת"כ שלנו ניסת לישראל ובח"א מפ׳ ג"כ כגיר׳ הילקוט): פרשתא ן אם נאמר בתרומה. שהכן מחכבל חת המוי דחמריכן לעיל יליד ביתו הם יאכלו בלחמו

יאכילו : למה נאמר בקדשים י שמאכלת

את אמה :

रत्रतर

קודש אמור להלן כקדשי הגבול הכתוב מדברי אף קודש האמור כאן בקדשי הגבול הכתוב מדבר: ין תושב זה קנוי קנין עולם: ושכיר זה קנוי קנין שנים: יאמר תושב מה ת"ל שכיר אם הקנוי קנין עולם אינו אוכל · הקנוי קנין שנים יאכל · אילו כן הייתי אומר תושב זה קנוי קנין שנים י וכשהוא אומר שכיר כא שביר ולימד על התושב שהוא קנוי קנין עולם: יח רבי ישמעאל אומר נאמר כאן תושב ושכיר ונאמר תושב ושכיר כפסח מה תושב ושכיר האמור כפסח פסל בו את הערל אף תושב ושכיר האמור כאן יפסל בו את הערל ' רבי עקיבא אומר איש איש לרבות את חערל:

פרשתא ה מנין לכהן שנשא אשה וקנה עבדים שיאכלו בתרומה ת"ל וכהן כי יקנה [נפש] קנין [כספו חוא יאכל בו מנין לאשה שקנתח עבדים ועבדים שקנו עבדים שיאכלו בתרומה שנאמר וכהן כי יקנה קנין] אף קנ נו שקנה קנין אוכל: ב יכול אפילו קנה עבד עברי יאכל בתרומה תלמוד לומר כסף יצא עבד עברי שאין כסף : אוציא את עבד עברי שאינו כסף ולא אוציא את של שותפין ת"ל כספו הוא פרט לשחציו עבד והציו כן חורין: ד יליד בית מה ת"ל אם חקנוי קנין כסף אוכל ויליד בית לא יאכל י אילו כן הייתי אומר סה כנין כסף שיש בו כסף ' אף יליד בית שיש בו כסף ' ומנין שאעים שאין שוה כלום ת"ל ויליד בית מכל מקום: ה עריין אני אומר יליד בית בין שיש בו כסף בין שאין בו כסף אוכל . אבל קנין כסף אם יש בו כסף אוכל אם אין בו כסף לא יאכלי ת"ל קנין כספו ויליד ביתו מה יליד ביתו אע"פ שאינו שוה כלום אף קנין כספו אע"ם שאינו שוה כלום: [מנין לבן שיאכיל את אמו בתרומה ודין הוא אם עשה זרע כאב לפסול נעשה את הזרע כאב להאכיל הין אם עשה את הזרע כאב לפסול י שמידת הפסול מרובה י

ימכל קדש בשנגה: ין חושב זה קנוי קנין עולם י נרלע: קנין שנים י לשש: מם הקטוי קנין עולם אינו אוכל וכו׳ . מקשים מה לקנוי עולם [קדושין י"ד :] דאינו עוכד לה חת הכן ולה חת הבת י ולכך לה יחכל י תחמר בקנוי קנין שני שעובד

מת הכן ומת הכת יום"ד דימכל י לכד כתיב דלה יחכל: נחמר כחן חושב ושכיר וכו׳׳ כפ׳ הערל [יכמות ע׳] מייתי לה: פרשתא ה וענדים שקנו ענדים :

דעבדים קטן כספו מיקרי ודרשיכן וכהן כי יקנה נפש קנין כספו . שקנין כספו של כהן . יקנה נפש וח"ת תיפוק ליה דמה שקנה עבד קנה רבו : ביבמות פרק חלמנה בירושלמי קחמר כגון שנחנו לו כסף ע"מ שחין לרכו רשות בו פי' לח ביוף הכסף ולח במה שיקנה בו: ב אוליא את עבד עברי שאינו כסף שאין יכול למכרו: ולא אוציה את של שוחפין י עבד של שני כהנים : מכל ישרחל שותף בו פשיטח דלא גרע מדתנן בסוף תרומות ומיתי לה ביבמות בפי חלמנה [ם"ו:] כהן ששכר פרה מישראל אע"ם שמזונותיה עליו לא יאכילנה תרומה : (וכ"ם בז"ר : ואחליו בן חורין פי דהמי פשיטה שהיט הוכל משום לד חירות שבו דה"ל זרי עכ"ל י אבל הרמב"ם בפ"ז מהלכות תרומות הל' י"ז פסק עבד של שותפין שהיה ח' מהן כהן איכו מאכיל וכו׳ ודין חליו עבד וחליו ב"ה לה הוכיר כלל משום דהיינו הך ממש): וחליו בן חורין: והאי נמי כחליו בן חורין : וכענין זה [ב"ק ל .] בפ׳ החובל גבי יום או יומים: ד מה יליד בית אע"פ שאין שוה כלום . עבד שהוא שריפה מטול ומוכה שחין כדמפרש" בפ' השולח: [ניטין ח"ג :]: ך חם עשה את הזרע כחב לפסול : שיש לה כן מישראל: שמידת הפסול מרובה י כגון

נעשה את חזרע כאב להאכיל: שמידת אכילה מעומה: א"ר שמעון ת"ל ויליד ביתו יאכיל: הם יאכלו: הם אוכלים ואין הבהמה אוכלת' יכול לא תאכל בכרשינים י ת"ל נפשי בלחמו יצא המת שאין לו לחם: 1 ובת כהן כי תהיה לאיש זר אין לי שלא לסמזר : מנין אפילו ללוי ולישראל ת"ל לאיש זר : מנין אלמנה לכהן נדול נרושה וחלוצה לכהן הדיום : ת"ל לאיש : לאיש המאכיל: תודו הלא דין חוא ומה אם ישראל שאין ביאתו פוסלתה מן הכהונה : ביאתו פוסלתה מן התרומה כ"נ שביאתו פוסלתה מן הכהונה אינו דין שתהא ביאתו פוסלתה מן התרומה י לא אם אמרת בישראל שאינו מאביל אחרות י תאמר בכהן גדול שמאכיל אחרות י הואיל וחוא מאכיל את אחרות לא תהא ביאתו פוסלתה מן התרומה ת"ל לאיש לאיש המאכיל: 🗅 היא בתרומת חקרשים לא תאכל היא אינה אוכלת אוכלת היא את אמה: " כיצד בת ישראל (לכהן) שניסת לכהן וילדה ממנו בת - והלכה הבת ונשאת לעבד וניסת לנכרי הייתי אומר כשם שאינה אוכלת כך אמה לא תאבל: ת"ל היא בתרומת הקרשים לא תאבל: היא אינה אוכלת אכל אוכלת היא אמה:

פרשת למה נאמר בתרומה למה נאמר בקרשים ואם נאמר בקדשים למה נאמר בתרומה לפי שיש בקדשים מה שאין כן בתרומות ובתרומות מה שאין בקדשים קדשים הותרו לזר ותרומות לא הותרו לזר קדשים חייבים עליהם משום

עבד לריך ישוב למאי איצעריך ובפסיקתא זוערתי ליתא להך דרשא דרישא רק פרע לפ"ע עבד לרוך ישוב למאי אילנחרן ובפסיקתא זוטרתי ליתא לכך דרשא דרישא רק פרט לפ"ע
שאינו שום כסף ד"א פרט לשסליו עבד: ד" הובאו בגמות גיטין מ"ג. מ"ש: ד משכ
מדם מ"ג: ועיש בגמות מ"ד. הם יאכלי והם יאכילי וכ"ב ברושאמי יבמות פ" אלמכה סלכה
מ"ל ובמשכה יבמות ס"ט וברמב"ם פ"ו מסי תרומות דין י"ב: יכול לא סאכל בכרשימים פ"
משכה ט" פ" בתחל דתרומות ובפי יה"ש שם: ת"ל נכש וגם בהמה כדראת ככש החימת בבילה ד" כ"א קרבן אסרן ח"ר: ז" בשכאת לממור פסולם לעילם מתרומה כדאיתות פ"ז
דיבמות [ד" ס"מ"] דילשינן מהאי קרא כיון שנבעלה לפסול לה פסלה וא"ב ל"ע דכא ליו
דיבמות פ"ץ ט"מ"ן אלא בסיילין לה כבון שהי ערות בליים עלים מ" יבמות ס"ח עכ"ל ה"ר
דיכוושלמי ספ"ט ידימות מחור מעתה באאת לכשר מיורת ואוכלת לפשול ובתו"כ לא ברם לה דול
זכיוושלמי ספ"ט ודימות מחור מעתה באאת לכשר מיורת ואוכלת לפשול ובתו"כ לא ברם לה דול וכיוושלמי ספ"ט דיכמות ממור מעתה כשחת לכשר חיורת וחוכלת לפשול מחרת וחייכה חיכלה:
גרושה ומלוצה לכהן כדיוט בילקוט סגירסה ממורת ונתיכה לישראל ובתו"כ לא גרם לה דול
גרושה ומלוצה לכהן כדיוט בילקוט סגירסה ממורת ונתיכה לישראל ובתו"כ לא גרם לה דול
שדיפי מחללה ובלה"ה פסולה דלא עריםי מחללה כ"כ ה"ר וביותר יש לתמום על מ"ש עוד
בילקוט בת ישראל לממור ולנתן דממור ונתין אינם הכתים: הן ומה ישראל הכשר שבא עלי
מתחת לכהן סדיוט ביאשו מפילתה מן התרומה כל ומן שהיא אללו כ"ג שאם גא על
אלמנה עשחה פלל ומן שהיא אללו כן נאמר בכ"ג דאינו פוסלה מן התרומה רק כל ומן שהיא
אללו. שוב ראיתי דברי התו"כ אלו הובאו ביושלמי פ"ו דיבמות הלכה ג' ועמד שם הקרבן
עדה בוה: ת"ל לאיש לאיש המחכיל פ"י דהילל ובת כהן כי תהיה לור ומדכתיב לאיש זר
משמע דקרו לעיל מיוה פ"י לאיש המחכיל פ"י אפי הבעות ב"ע: והובא ברמב"ם פ"ו שה
עכ"ל הי"ר: " ונשאת לעבר או לכרו כ"ה במשכה יבמות ב"ע: והובא ברמב"ם פ"ו שה
תרומת דין "ג ע"ש: כך אמה לא מתכל דהוי כמו שאין לה ויע יות מתן:
ברישות דין "ג ע"ש: כך אמה לא מתלל דהוי כמו שאין לה וית יות מתן:
ברישות דין "ג ע"ש: כך אמה לא מתלל דהוי כמו שאין לה וית וית מתן:
שלונה

שמכלה

הגהות מהרי"ד

בריים מ ג' : מס קודש סממור להלן בפ' מבח בערפי הקודש מן הבית דמירי במעשר שהוח קדשי סגבול מף כפן מיירי בקדשי סגביל דסיינו תרומה דחין לומר דגם במעשר מייב מיתה קדטי סגבור הף כפן מייני בקחםי סגביר דסיינו תרומס דחין נוחד דגם כמעטר סייב מיתה מדכר משל כבר מיעטו לפיל בויתים על ולל במעטר וקשה דהם כל כל סגנין של מעלה מדבר מכחמה וח"כ לי ג'ש וייל חיי ש"ח המעשר ב"ל ב"ל ב"ל וייל חיים משור ב"ל ה"ל ב"ל ב"ל וכל הנחשים הפסיי, וקדושין ד"י ותכחים פ"ב: וע"ש ושם: ריש עשור ב"ל ק"ל: "ל כול מוכחים לחיים וקדושין ד"י ותכחים פ"ב: וע"ש ושם: דרך רבי חלושור כ"ה בנוססת סחרותי ר"ם וכ"ה ביבמית ע": וע"ש בגמ" ועוס" וע" ספרי פ"ל קרם ד"ל קי"ג עשור ג': הממור כהן [תפסל] בו חש הברל כ"ה בד"ת וחיין הכרש להגים: רע"ח בי"ל מיש חיש משמע דר"ע לח ס"ל דברה מורה כלשון בני חדים וע"מום וע" בו"ל מחי המכל ב"ל ב"ל חיים וויק ב"ל חיים וע" מוס"ל בכרה מורה כלשון בני חדים וע" מוס"ל בכרה מורה כלשון בני חדים וע" מוס"ל בכרה מורה כלשון בני חדים וע" מוס"ל ביותים וכ"ל ב"ל מ"ל בררה מורה כלשון ב"ל מוד ע"ל מוס"ל ביותים וכ"ל ב"ל מ"ל בררה מורה בלשו ב"ל מוד ע"ל מוס"ל ביותים וכ"ל ב"ל מ"ל בררה מורה בלשו ב"ל מ"ל בררה מורה בלשו ב"ל מ"ל ביותים וכ"ל מ"ל בררה מורה בלשו ב"ל מ"ל ב"ל מ"ל בררה מורה בלשו ב"ל מ"ל ב"ל מ"ל בררה מורה ב"לשו ב"ל מ"ל בררה מורה ב"לשו ב"ל מ"ל ב"ל מ"ל ב"ל ב"ל מ"ל בררה מורה ב"לשו ב"ל מ"ל ב"ל מ"ל בררה מורה ב"לשו ב"ל מ"ל ב"ל מ"ל ב"ל ב"ל מ"ל ב"ל מ"ל ב"ל מ"ל ב"ל ב"ל מ"ל מ"ל ב"ל ב"ל מ"ל ב"ל מ"ל ב"ל מ"ל ב"ל ב"ל מ"ל ב"ל מ"ל ב"ל ב"ל מ"ל ב"ל מ"ל ב"ל מ"ל ב"ל מ"ל ב"ל מ"ל ב"ל ב"ל ב"ל מ"ל ב"ל ב"ל מ"ל ב"ל מ"ל ב"ל מ"ל ב"ל ב"ל מ"ל ב"ל ב"ל מ"ל ב"ל ב"ל מ"ל ב"ל מ"ל ב"ל ב"ל ב"ל מ"ל ב"ל מ"ל ב"ל מ"ל ב"ל ב"ל מ"ל ב"ל מ"ל ב"ל מ"ל ב"ל מ"ל ב"ל מ"ל ב"ל מ"ל מ"ל ב"ל מ"ל ב"ל מ"ל ב"ל מ"ל ב"ל מ"ל ב"ל מ"ל מ"ל ב"ל מ"ל ב"ל מ"ל ב"ל מ"ל ב"ל מ"ל ב"ל מ"ל ב"ל מ"ל מ"ל ב"ל מ"ל ב"ל מ"ל ב"ל מ"ל ב"ל מ"ל מ"ל

פרישרוא היא הנתחה בנמחה בכני ימחת דים סנמה די סדר וביוסנים שם ע"ש וביוסנים שם וע"ש ווסבת ברמב"ס רפ"ו מס" פרושות הלכה ג' שם וסמ"ג לאוין וכ"ס: אונים שהני עברים שהני עמרים שם פ"ז דין י"ש: ב" לא פבד (פברי שאין לו בי) כסף כ"ה בילהוט וגירסת הד"מ שאינו כסף וא"מ. למה לי הוא למעט עבד עברי הא דריש לעיל מושב וביר ואפ"ל דאי לאו כך הוא דהכא הי מפרשיק מושב ושכיר בעבו"ה וכ"ש השותין פ"ל כספו " ב"ל האלא אל שותפין פ"ל כספו " ב"ל האלא אליא שותפין פ"ל בספו " ב"ל האלא אליא שותפין פ"ל בספו " ב"ל האלא אליא שותפין פ"ל בספו " ב"ל האלא אליא שותפין פ"ל ביוסנים ב"ל היים " ב"ל האלא אליא שותפין פ"ל ב"ל היים " ובירוסלמי ס"כ כפרה דמרומות מכין לכסן שקנם עבד וליפרתל בו שיתכות פפי" היה מחתם בו שפינו מפכילו ע"ל וכסן כי יקנם וכ"ב כרמב"ם פ"ו מס" פרומות דין י"ו: כוח פרע לשפיני

אוכלי חולים באוכלי תרומה · אוכלי תרומה · באוכלי קודש ·

אוכלי קודש באוכלי תרומה משקת תרומה במשקה חולים

משקה חולים במשקה תרומה משקה קודש במשקה תרומה

מטקה תרומה במשקה קודש מנין ת"ל מן חקדשים: יא כי לחם

כי לחמו מבלת את החימים כל שהוא רוצה : ומקנב את הירק כל

שהוא רוצה יכול תהיה קניבת ירק חול ת"ל היא . הרי היא

בקודשה: יב יכול תחיה נכלת בחמה משמאה בגרים בכית

הבליעה ת"ל נבילה ומריפה לא יאכל לממאה בה את שאין לו

מומאה אלא אכילתה יצתה נבלת בהמה שהיא מממא עד שלא

יאכלנה : דֹנָ יכול נכלת העוף תפסא מן הכתוב ונכלת כהמה מקל

והומר ת"ל בה בה את משמא אבית הבליעה ואין משמא בנכלת

בהמה כבית הבליעה: יך ושמרו את משמרתי ישמרו לי

משמרת : ושמרו את משמרתי להזחיר בית דין על כך י ולא יעאו

הטא יכול בנכלה הכתוב מדבר ת"ל עליו בקודש היא מדבר

ואינו מדבר בנבילה : מן ומתו בו ולא המעשר י כי יחללוהו .

פרט לשהור שאכל מן הממא: מן אם נאמרו הקלות למה נאמרו

ההמורות שאילו נאמרו הקלות ולא נאמרו החמורות הייתי אומר

על הקלות בלא תעשה ועל החמורות במיתח צריך לו מר החמורות .

או אילו נאמרו החמורות ולא נאמרו קלות הייתי אומר על החמורות

יהיה חייב ועל הקלות יהיה פשור צריך לומר הקלות וצריך לומר

י החמורות י זר אין לי אלא ממזר מנין אפילו לוי אפילו ישראל

ת"ל וכל זר' לא יאכל י אין אכילה פחותה מכזית י קודש מה

בפחות' מרביעית . וכן קשה אם היינו מפרשים משקה קדש לוג שמן של מצורע ואחר הואה שנטמא ונתערב במאה משקין של קדש . דהתם נמי כלם נטמאו . וי"ל לעולם במשקה שנטהר לצורך הקדש . וכשנתערב בהן מעט משקין טמאים . פודין אותו ומוציאין אותו לחולין . ואע"ג שכששתה אותו הן

משאנ"ץ

חולין: מ"מ כשנתערבו היו קדשי אך קשה ממשקה תרומה במשקה תרומה . כילד בטל בתערובת מחה תרומה טהורה י והלא נטמא הכל י וכן קשה אם נפרש משקה קדש היינו חולין שנעשו על טהרת הקדש שדרכו לשתות כשאוכל קדש עוד נוכל לפרש כלה בטמח המתערב: רושה וסיפה: וברישה הכי פי׳ פרע לערובין ולפחות מחחה י פו' פרט שנתערבה תרומה טמחה עם טהורה מדה במדה: שוהו ערובק : ולמחר כך נפלו בפחות ממאה חולין והיינו פרט לערובין והדר ולפחות ממחה ולחו דוקה לפי מדה לפחות ממחה : שהרי תכן בפ"ח דתמורה [י"כי] חין המדומע מדמע אלא לפי החשבון וקמיל דעירובין מדמע י ה"כ כנון שכפל מקלת תן עירובין לפחות מתחה חפר׳ לפי מדה שנפל ורבי חליעור היא דאמר התם [תרומות פ"ה מ"ה] דמדמע בתרומה: וכן אוכלי תרומה שנתערבו תחלה באוכלי חולין יוכן אוכלי חולין שנתערבו באוכלי תרומה וכן תרומה בקדש י וקדש בתרומה: וקדש בקדש י וכן משקין במשקין י והדר נפל מהן לפחות ממחה חולין : וכן בסיפה פרט לעיר בין וליותר ממהה : שמקלת מעירובין נפל ליותר ממחה חולין שמותרין לטמח הודם שטבלי וקלת קשה דחפי בעירובין חם נחערבה

תרומה או קדש במאה חולין הוי בטל ומותר אפילו לטמא : ויש לומר דנקט כלהו משום רישא דקתני לה לרבותה: וא כי לחם כי לחמו י מסלת את החיטין י מוציא סלת לאכול י והמותר נותן לבהמה ואין בו משום תרומה לכן כתיב כי לחמו שאם הוא מפונק לאכול להם נקי מוציא הסלת כפי מה שרגיל שיאכל לחם: וגן מקנב את הירק של תרומה מסיר עלין כמושין: הרי הוא בקדושתו. ואכורים לורים : כדמוכח כפ׳ בתרח דתרומות [מ"ה] ובקניבת ירק פלוגתה דרבנן ורבי דוסא בפ"ג [דעידיות מ"ג] רבי דוסא מתיר לירים: יך בקדש הוא מדבר וכו' . משום שהענין מדבר בשלשה מיני קדש י אשר יקרב מכל זרעכם י בקדשי מוכח י וכח השמש וטהר וגו' בתרומה י ולח יחכל מן הקדשים כי חם רחן בשרו במים : במעשר - ולא תשא על ו חטא מיירי בלשון יחיד דמיירי בא׳ מן הקדשים האלו והיינו בובח : וחשא היינו כרת על אכילת ובח בשותאת הגוף . ומתו בו בתרומה כתיב . שהרו הובח הוא בכרת ולא במיתה ובפרק הערל [יכחות ע"ד:] מייתי להו : אד אם כאמרו קלות וכו' לפי שנאמר לאו במעשר שני שהוא קל . לא יאכל מן הקדבים כי אם רחן בשרו . וגם נאמר טומאת שרץ שהיא קלה י ונאמר תרומה בענין ובומאת מת יוהם חמורים י ומפרש בובחים בפי ב"ש [מ"ג :]: אם נאמרו כל הקלות י והיינו שרן ומעשר י ומקלת המורות · דהיינו תרומה · ולא נאמרה טומאת מת · הייתי אומר על הקלות כלחוי דטומחת שרץ על מעשר בלחוי חבלמת חפילו על מעשר במיתהי ומש טעמה י מדקלות על המורות במיתה דהיינו שרץ על תרומה המורות על קלות נמי במיתה: דהיינו טומחת מת במעשר: לכך נחמרו כחן גם טומחת מת החמורה : לומר שבכלן על מעשר בלחו : וחם כחמרו חמורות שומחת מת עם מעשר ותרומה יולה נחמרה כחן שומחת שרן י הייתי חומר על החמורות יהא חייב ועל הקלות יהא פעור וכו': אין אכילה פחותה מכזית י וכם' כל שעה [פסחים ל"ג :] מחייב אבא שאול בפחות מכוית וכנון ששוה פרוטה

נתחללה שאינה ראויה אלא לשריפה י וגם אין כהן טמא חייב עליה מיתה כדאמרי׳ בפ׳ אלו הן הנשרפין [סנהדרין פ״ג :] ומתו בו כי יחללוהו פרט לטומאה שתחוללת וטומדת. ואפי׳ הכי לוקה עליה מפני שהכל היא תרומה י דאין תרומה מבטלת תרומה כך פירשו. וקשה לי והלא ודאי זאת לא נתחללה שטהורה

היא מן התורה ומותרת באכילה ותרומה טמחה נתבטלה בתוכה י ומה שפי' שחין תרומה מבטלת תרומה י משמע י אבל אם בטלה אותה לא היה בה לאו. והשתח והלה הדרבה חם נתבטלה טמהה בטסורה כולה טהורה היא ומיתה נמי מיחייב עלה כהן טמח י וכן חם טהורה נתבטלה בטמאה אז כולה טמאה היא " וכהן טמה קחי עלה בלה תעשה : דתנים [תוספתה פ"ו דתרומות] גבי הוכלי תרומה טמא האוכל את העמא בלא תששה י מיהו זר חייב עליה מיתה י בין של טהורה בין על טמאה כדמוכח בפ' מלו הן הנשרפין ומנין חוכלי תרומה באוכלי חולין יוכ"ש סאה חולין בתשעי תרומה : וכ"ש ספה תרומה בתשעים קדש. א"כ פאה קדש בתשעים תרומה: עד כאן זו ואין לריך לומר זו. ומעתה שואל כתערובת משקין . משקה תרומה בפחות ממחה חולין. וכ"ש חולין שנפלו לפחות ממאה תרומה י דאינו אוכל בטומאת הגוף יוכ"ש משקה קדש במשקה תרומה : ומשקה תרומה במשקה קדש " וכ"ש משקה קדש במשקה קדש : ת"ל מן הקדשים רובה. ריבה בכל חלו לבל יאכל עד חשר יטהר י לחו דוקה עד שיטהר שהרי סחה תרומה נמחה שנתערבה בפחות ממחה שהורה כולה בחוקת שמחה . וחחר ירכל מן הקדשים . יש לך קדשים שחינו חוכל בהן ע"

ירושלמי ערלה פ"ב] פרט לעירובין וליותר ממחה ולח פירשו כחן חתשהינו אוכל בהן י אלא אוחן שאוכל בהן שהכחוב מתירן י ומה הן עירובין עמאין ביותר ממחה טהורין : והח דקאמר הכח פרט . משים דנפקי מכלל החיסורין של מעלה מרבוים דקרה דלעיל דלה יהכל כי חם רחן . ומהי ניהו תרומה טמהה או קדש טמא שנתערב בפהות ממאה טהורין שהסור לאכלו וקהמר הכא דהני כינסו דוקה אסורין . פרט לעירובין וליותר מתחה שמותר לחכול בכל עירובי הקדש ביותר ממחה . וערובי תרומה טמחה בתרומה טהורה ביותר ממחה : ואפי תרומה טמאה בקדש טהור : או קדש טמא בתרומה טהורה י ואפילו משקין כמשקין : בין דתרומה בקדש בין דקדש בתרומה : ובין דקדש בקדש : ע"כ פירושם : ותימה דלה קתני הוכלי קדש באוכלי קדש כדקתני משקה קדש במשקה קדש (גירסת התו"כ שלו משונה מגירסת ת"כ שלנו ומגירסת הילקוט) והיינו כהכיח דתניח בפ' הערל [יבמות פח :] חתיכה של חטחת טמחהשנתערבה במאה חתיכות של חטאת טהורה י וכן פרוסה של לחם הפנים טמא שנתערבה במחה פרוסות של לחם טהור מעלה יו"ל דהוח הדין י ולכירושינו ניחה לחכול לכהנים טהורים אבל בפחות ממאה אפילו לטהורים אסור משום תרומה טמאה : ונ"ל דָהאי סתמא דלא כרבי יהודה דהתם בפרק הערל קאמר רבי יהודה לא תעלה י אף ע"ג דאמרינן [סנהדרין פ"ו] סתם סיפרא ר' יהודה א"כ אתיא גם כרבי יהודה : וחודה רבי יהודה בחין בשאיכו חיכו . דאוכלי קדש באוכלי קדש בטלי במאה עוד קשה [ע' ירושלמי פ"ב דערלה יחיישב קושיא זו] דמשקה קדש מאי נינהו דמותרין בשתייה דבטלי טמאין בטהורין י וכי תימה יין ושמן שנלקחו לנורך נסכים ונחערב בהן מחשקה קדח טחח דבטלי במחה והלח כיון שנישו להדדי נטמאו כלם . כדמוכח בנכורות [כ"ב .] גבי ליר של עם הארץ דלקדירה אסור משום דמלא מין את מינוי ואין לומר הכא כנון שאין בשמאים ברביעית לטמח : והלח חפי' בתרומה לח בעינן רביעית י וכ"ש קדש דמטמח

הגהות מהרי"ד

שאכל תרומה טמחה ולכהן טהור שאכל תרומה טמחה דייש בינמות ע"ג: מבשערך מאכלני ולא לאחר ולאו הבא מכלל עשה עשה והובא ברמב"ם פ"ו מה" תרומות דין ג': בין דוגמתו לעיל ב" ויקרא דיבורא דמטחת פרק י"ב ברייתא ט' והברייתא דהבא הכולה בגמ" זבמים לעיל ב" ויקרא דיבורא דמטחת פרק י"ב ברייתא ט' והברייתא דהבא הרומת דין ב" ובתום" מ"ג: וע"ש: אין אכילה פחיתה מכוית וכן פסך הימצ"ם פינום היוב ושמח דאבא שאול במסחים ל"ב: דגם בשום פרוטה מחיב ושמח דאבא שאול במסחים ל"ב: דגם בשום פרוטה מחיב ושמח דאבא שאול במסחיב ל"ב: דגם בשום פרוטה פואם מהרל מחראה דיליף בג"ש חטא משום להנת דמביב בים שאל לדין עיון דדלמא אבא שאול לא פינוב פסח לענוך לשנים לאום אולי המשלה אבו שאול לא פרוטה משום פרוטה משום לוגתא דמביא המשילה אמניל המוכן למו אין אכילה פסות מכוית וע" בתום" למיל כ" ויקרא דיבורא דמטאת פרשה י"א ברייתא ג'וע" לקמן פרק ר" ברייתא

לאוכלי מרומה [אוכלי הודש באוכלי הודש] משקה [מרומה] במשקה [מרומה] ששקה [מרומה] משקה הודש במשקה הודש משקה ב" משלה ב" משלה ב"א מקרומות וירושלמי שם ומשכה ב" מקרומות וירושלמי שם ומשכה ב" בדיתות וירושל מי שמי מקרומות פלכה כ" וסלכה י" י"ב י"ב כל לעיל ס" שמי מרשת מ" ברייתא כ" ו" וע"ש: "ד לעיל ס" אחרי פרק "ג ברייתא כ" ב"ל עליו (בובח) הוא מועד קטן ה"י ויבמות כ": מ"ל עליו (בובח) הוא מדר בי" בלקוט וד"ם וש" ה"ד יכול בנכילה פי" כשמוגם בכבילה הוא משא משא מ"ל עליו ואי בנכילה היל ושלה משלה עליה למים כוומאם הוא מייב עכ"ל: "ב"ל ומתו הוס ליה למים משלה ומועד משחל מ"ל במועד הוא מועד במומאם הוא מייב עכ"ל: "ב"ל ומתו בי ולא [במעשר] הובל הבמיל מכה דרוש מכי ימללוהו פרט לכהן טמאל כ"ל"ל וכ"ה בילקוט ובגמרא מכהדרין פ"ג יומלין ק"ג: דרוש מכי ימללוהו פרט לכהן טמאל כ"ל"ל וכ"ה בילקוט ובגמרא מההדרין פ"ג יומלין ק"ג: דרוש מכי ימללוהו פרט לכהן טמאל כ"ל"ל וכ"ה בילקוט ובגמרא מההדרין פ"ג יומלין ק"ג: דרוש מכי ימללוהו פרט לכהן שמא

פרק ד זרע אהרן אין לי אלא זרע אחרן י אהרן עצמו מנין י

יטחר : אוכלים הן ישראל במעשר מכולי יום : אהרן וכניו מנין:

ודין הוא ומה ישראל שאיגן אוכלים כתרומה במעורבי שמש הרי

הן אוכלים במעשר טכולי יום: אהרן וכניו שהם אוכלים בתרומה

בסעורבי שמשאינודין שיאכלו מבולי יום יצאו ישראל מן הכתוב

ואהרן וכניו מק"ו: 🔼 עד אשר ישהר י יכול עד שיכוא כמים ת"ל ובא

השמש ומהר י מה מהרה האמורה לממן ביאת שמש י אף כאן

ביאת שמש: 🛴 והנונע ככל ממא נפש ואין ממא נפש אלא במנע

אשר תצא ממנו שבכת זרע זה בעל קרי מנין לרבות את הנינע

בשבבת זרע ת"ל או איש: ד אשר ינע בשרץ אין לי אלא

השרץ י מנין לרבות את הנבילה ת"ל בכל שרץ אשר ישמא לו

לרבות את השיעורים י ארם זה המת י מומאת ארם זה ממא מת

מומאתו לרבות זכים וזבות נידות ויולדות ' אין לי אלא ימי קולן '

יםי חומרן מנין' ת"ל לכל מומאתוי אשר יממא לרכות בועל גדה י

לו לרבות כולע . (לרבות) נכלת עוף המהור: ה ונפש כי תנע

בו ' לא המסיטה ' ומטאה עד הערב ולא יאכל מן הקדשים יש

לך קרשים שהוא אוכל בהם יפרט לעירובים ולפחות ממאה:

ן אין לי אלא אוכלי תרומה באוכלי תרומה י מנין אוכלי תרומה

באיכלי חולים ' אוכלי חולין באוכלי תרומה ' אוכלי תרומה באובלי

קודש' אוכלי קירש באוכלי תרומה' משקה תרומה במשקה

חולים: משקה חולים במשקה תרומה: משקה תרומה במשקה

קודש משקה קודש במשקה תרומה י משקה קודש במשקה קודש

סגין יחיל מן הקדשים ריבה : ז כי אם רחין בשרו יכול יהיה

מרחיץ אבר אבר ת"ל ובא חשמש וטהד מה ביאת שמשו כולן

כאחת אף במים כולן כאחת: 🎵 ובא השמש ומהר ביאת שמשו

מעכבתו מלאבול בחרומה ואין (רחיצת גופו) [כפרתו] מעכבתו

מלאכול בתרומה: 🗅 ואחר יאבל מן הקדשים יש לך קדשים

שאינו אוכל בהם פרט לעירובים לפחות ממאה: ל אין לי אלא

אוכלי תרומה באוכלי תרומה י מנין אוכלי תרומה באוכלי הולים י

ת"ל וחוא צרוע או זב בקרשים לא יאכל עד אינר

ווהו) לערובין וליותר ממאה: ך אין לי אלא אוכלי תרומה טמאים שנתערב ביותר ממאה תרומה טהורה: שהכהן הטהור יכול לאכול אותה ולא קאי בלא יאכל מן הקדשים כשאינן ראויים . דהני בטילים הם . מנין אוכלי תרומה טהורה שנתערבו ביותר ממחה חולין טהורים שיכול לחכלם בטומחת הניף:

וכן כלם בענין זה י ת'ל מן הקדשים ריבה פי׳ ריבה מדיוק דיש קדשים שחוכל וכן בסיפה : ה ביתת שתשו מעכבתו מל כול בתרומה וחין כפרתו מעכבתו כו' : מייחי לה בריש משכת ברכות: לב ואחר יאכל מן הקדשים יש לך קדשים שחיכו חובל פרט לעירוכין ולפחות ממחה פי׳ חפי׳ כשכות טכור איכו אוכל כשים שם קדשים שאינן רמויין דלה בטלי יולה החרה תורה לחכול כל קדשים: ד אין לי אלא אוכלי תרומה שמחה בחוכלי תרומה טהורה שנפט לפחות ממאה שהכהן השהור אסור בהן י וכל זה קאי אדיוק שיש קדשים שאינו אוכל: מכין אוכלי תרומה שנפלו באוכלי מולין טמחין לפחות ממחה שחסור לחכול בטומחתו קודם שכטל : וכן כולם : ת"ל מן הקדשים ריבה : גם הכח ריבה מדיום דים קדשים שאינו אוכל: וים גירם ז אחרת בספרים ישנים בהפך י וכן בגת' דמס׳ ערלה [ירושלמי פ"ב] וגרם ברישה לא יאכל מן הקדשים יש לך קדשים שכוא חוכל פרט לעירובין ולפחות ממסה - פי׳ שכוה עיקר קרא מיירי דקאמר ולא יאכל מן הקדשים י מנין אוכלי תרומה דהוי בלא יאכל בטמא שנתערב שם בפחות ממאה כמו שפירשנו : ת"ל מן הקדשים רובה דהייט על עיקר קרח דלח יאכל שבת לחסורי וכו בסיפה וחחר יחכל מן הקדשים יש לך קדשים שאינו אוכל פרט לעירובין וליותר ממחה שיאכל וזהו כדאמר עיקר קרא י ואינו בכלל קדשים שאינו אוכל אלא יאכל כק טהור דמיעוט טומאה נחבטלה • א"ל בטומאת הגוף וכגון שנתבטלו טהורין ביותר ממחה חולין : (ע"ד) ת"ל מן הקדשים ריבה : והיינו על עיקר קרא שכח להתיר מיהו לח קחי קדש בתרומה ותרומה בקדש אטומאת הנוף י

כך נראה לי פירושה . ורבותינו היו מפרשים לה בטומאת הנוף דוקא והפכו את הגירסא לגרום ברישא לפחות ממאהי דכך נראה ניחא טפי לסברתם יוגם חכמי לוני"ל פי' כולה בטומחת הגוף . ודחקו לישב גירסח ישנה י והם מפרשים לה . ולח יחכל מן הקדשום יש לך קדשים שהוח חוכל בהם פרע לפירובין ולפחות ממחה . ערובי קדש ותרומה . מדקחמר ולח יחכל מן הקדשים כי אם רחן חלק בקדשים י שיש לך קדשים שהוא אוכל בהם אף ע"ג שלא רחן . ועכשיו לא פי קדשים שאוכל נהם אלא פיי אותו שאסר הכתוב לאכלו עד שיטהר: וממילה ידעינן הת שהוח מותר בהן : חין לי חלה חוכלי 'תרומה באוכלי תרומה י סאה תרומה שממה נתערבה בפחות יממאה תרומה טהורה בזו אמרה תורה האוכל ממנה בטומאת הגוף לוקה ואע"ג שכבר נת חללה

פרק ד ספרן שלמו מנין . כל כהן גדול בכלל : בקדשים לח יחכל עד חשר יטכר . משמע משיעריב שמשו הבל ישרחל חוכלין במעשר שני משטבלו . כי לטתאים נאסר לאכול כדכתיב לא בערתי תמט בטתא . וביכמות [ע"ד:] קאתר ולא יאכל מן הקדשים כי אם רחץ בשרו במים . הא

רחץ טהור. ומוחי לה במעשר שני ונרמה דהמי תנא דהכא נפיק לי' מרישא דקרא דהכא יוקרא דכי אם רחץ בשרו בחים חוקים ליה בתרומה כפשטיה כי חחריו נחמר ובה השמש וטהר וחחר יאכל וגו' : אהרן ובניו מנין : דדלמא כתו שתחתיר עליהם בתרותה לחכלה בעורבי שמש : כן נמי החמיר עליהם בכל מה שלריך טבילה ולח יטהרו עד שיעריב השמש ודין הוא וכו' י ובפרק הערל [שם] תפרש לה בענין אחר: מה טברה האמורה למטה ביאת שמש : כדכתיב ובח השמש וטהר : ב אין טמא כפש אלא במגע ולא בהיסט וכן בספרי כל חשר יגע בו העתה יטתה במגע הוא מטמא ואינו מטמא בהיסט: ויש ספרים גורסין ואין טתא טמא הנפש במגע ולה גרם הלה י והכי פי שתה הנפש כשחקבל טוחאה חן החת אינו מהכל ממגע לכד חלה יש לו עיד דרך אחרת . כגון אהל : ומנין לרצות הנוגע בשכבת זרע ת"ל או איש י רישא דקרא הוא או איש אשר תלא ממנו שכבת זרע : וכפרק יולא דופן [נדה מ"ג :] קאמר דסבירא ליה להאי תנא שכבת זרע מטמה במשהו וחיכה מהן דיליף משרץ ולטמחות בכעדשה כמו שרץ: 🏲 חשר יטמא לו לרבות את השיעורין דהיינו כעדשה זחי לח כתב חשר ישמח לו הוי משמע בשרץ שלם : באדם זה המת " טומחתו לרבות זבים וזבות נדות ויולדות. אין לי מלא ימי חומרן: פי' ימי זיבתן: יתי קולן ממן יתי ספירהן: ח"ל לכל טומאתו אשר יטמא לרבות בועל נדה : לו לרבות בולע נבלת עוף טהורי לא דריש לקרח כסדר כחיבתו" אלח כסדר הטומחות מחמורה לקלה י ול"ג נמי בטומאת אדם זה טמא מתי דההוא קרל בויקרל כתיב בטומלת מקדש

וקדשיו ועוד טחח נפש הוכיר למעלה והנוגע בכל שחח נפש: 🦷 נפש חשר תגע בו י ולח המסיטה יפי דקרח תפס נוגע ששוה בכלן שחמרנו ולח היסט שאינו בכולן : ולא יאכל מן הקדשים יש לך קדשים שהוא אוכל פרט לעירובים וליותר ממחה דלח קחי עליהן בלח יחבל . פי׳ שחלו חוכל חפי׳ קודם טבילה כיון שנתערבו ביותר ממאה: אף על גב דמדאורייתא חד בתרי בעל י חכמים החמירו לאפור בפחות ממאה: ודרשי ליה [ירושלמי פ"ד דתרומות] מאת מקדשו ממנו : והא נמי מסמיך ליה אגב אורחיה דפרט לעירובין היינו עירוב י תרומה וקדשי ומשמע ליה נמי ולא יאכל מן הקדשים כגון שאינם ראויים לאכילה שנטחאו · ואפילו גופו טהור · וכן מה שאחר יש לך קדשים שהוא אוכל · סיוט נמי בטמאים וטפו טהור (ונחערב תרוחה שמאה ביותר ממאה שהורים ·

הגהות כה י"ד

שנטמת במגע כדקתמה חץ שמד נפש חלת במגע ולום פידש"י בפי נשת שת"ח למשי נפשת דתישה פי שנטמת בצמות חדם שעלם כשערם משמת במגע וחץ משמת בחבל עכ"ל כ"ר:
חץ לי חלת ימין (שומד) יו יינון וכי כלצל דת וילקוט וכ"ם לעיל ש" וייקרת דיבודם דסטים פרק י"ב ברויתה ש" וש"ש: לרבות וכו' בנושח שובי כד שה דבר שה חבר שה חל של מי יובי כבי בריות חי וש"ש: לרבות וכו' בנושח שובי לו לת גרים לעיל שדר ישמת לו זה בתוח מת וגרים בעל חדב ישמת לו זה מת אחתם הרחב"ד ו"ל לת גרים לעיל שדר ישמת לו זה דכוותם פרוך בגמרת פ"ק השבושות ד"ו "על הך ברייתה דלעיל ש" וייקרת הכל לושטר דתישו שה מה מה בכל ומשה דתישו אחר מישוש אחר מישוש אלה לרבות הרבן אהרן: ה"ה לת. המסישה קחי אטמת שת הבל זב משחת מישוש אחר מישוש אלה ומשור הרבן למכון : ה"ה לת. המסישה קחי אטמת שת הבל זב במשקתת היש וצרי וב"ד לת לתורבים לכל ותורבים מה מה בל"ב ולי משום בה"ב בל משור ב"ם למשורבים ולי מת ומה באובי ולייתר מתחה וב" פרוש מהוה ב"ד לחול המום בחובה לוכלי תרומה בחובל הרומה בחובל החומה מחובל הרומה בחובל החומה בחובל החומה מחובל החומה החומה מהיה שהבה הורים מולין מכין חומה בחובל החומה בחובל החומה בחובל הודשה מהוה במה מולין מכין חומה בחובל החומה בחובל החומה בחובל השומה בחובל החומה ברובל החומה בתובל החומה בתובל החומה בתובל החומה בהוב המומה במום החומה בתובל בתובל החומה בתובל שנשמח בחבע כדקחמר חץ שמח נכש חלם במבע ולוה פירש"י בפי נשח שת"ם לשמי נפשם זים תי וגי' היכקום יהרית נתעות ביט של דתרומית ופ"ה דתרומות משנה ד": ך אין ני אכא שהיתה למעורבים ולייתר ממחה וע" פ"ד דתרומית ופ"ה דתרומות משנה ד": ך אין ני אכא מוכל תרומה באוכלי קולין משקה קודש במשקה קודש ממן מ"ל מן מרומה באוכלי קולין משקה קודש במשקה קודש ממן מ"ל מן מרומה כיבה כ"כ ב"מ ובילקוט: ך הוא באוכלי קודש משקה קו ברמתא פ" ובספ"ג משין ה"מ וצ"ל לף [ביאמי] במים כילו כאסת וכ"ה בילקים: ח היא ברמתא מש ברכות וע"ש ברש"י ומום ובעל המאור: ב" פיט לעיריבין לפסים ממאה שאם הפערבה תרומה וע"ש ברש"י ומום ובעל המאור: ב"ל פיט לעיריבין לפסים ממאה במרומה בילוכלי הוא ממאה בפחום ממאה בתרומה שהורה לוכולה ו"ד וע" פ"ה דתרומות: " אוכלי קודש בממה בפחום ממאה בתרומה בילוכלי

ברק ד א אוכלים ישיחל במעשר טבולי יום קשד מניל דקמי סאי קרת דוקת מישרתל ולמ משכין וקמי מסכנים כת כל ספרשם קתי מכהנים ותפשר מדכתיב נפש כי תגע בו ספטיק הענין וקחי משראל ות'ים כיין דבתמת אף כסמים מתרין במעשר טבולי יום למה סשטיק בענין וכתב נשש ויל דפוית דוקת כסנים לפי שמותרין בתנושה במעורבי השתם מערבי השתם עבילי יום לחל שתפיין בתרושה במעורבי שתש משרין בתרושה במעורבי שתש בו' בערושה (מערכי) שתש כו' עבולי יום (מעליי) יום הח'ל כציל ד'ת והים במשכה ג' פי"ד ובענים וכ"ח דכלים משם כו' ובגמרת יבות ע"ד: יוש והרלי כציל ד'ת והים משל בעיד עבולי יום בעולי בען מון בערושה בענין היום בעולי בען בערושה בעולי בען היום בעולים בעול בעולים בעולי בען היום בעולים בעולי בעולי בעולי בעולי בעולי בעולים בעולי בעולים בעולי בעולים בעולי בעולים בעולי בעולים כ׳ם בילקוט, והך בריותם שיוו בתרומה וכות במשנה שם ושם וביבמות ע"ר: ע"ש ורמב׳ם פ"ז מה' תרושות דין ב' וסמ"ג לחיון רנ"ו : ג חין טחח כשם חלם במגע דלח תימח שנינע מדם במת עלמו להכי קחתר חין טמח נפש חלח במגע פ" שנגע במת וח'כ הח דכתים טוחאה ונותר י שלא נוהג אלא באבות י לכך לריך לוחר לדורותיכם: והרבה מצות בבנים מה שאין באבות י כל המצות התלויות בארץ לבנים הם שנכנסו לארץ ולא לאבות י וס"ד פרשה זו לבנים נאמרה ולא לאבות י לכך לריך לוחר אליהם: ך או יכול טוחאת בשר ת"ל וטוחאתו עליו לג"ש מה להלן בטוחאת

הנוף . בפרסת לו : אף כאן י תיתא דחדרבה כהן מוכיח טפי שהוה בטומהת הגוף מהתם י דהכח כתיב כל חיש חשר יקרב מכל זרעכם אל הקדשים אשר יקריבו בני ישראל לה׳ וטומאתו עליו ונכרתה ועל כרחין וטומחתו ממש על חיש ולח על הקדשים והתם כתיב והנפש חשר תחכל בשר חזבח השלחים אשר לה' וטומאתו עליו וככרתה : ומשמע [ע' תום' זכחים מ"ג:] טפי וטומחתו על בשר ולח על נסשי לכך לריך לומר עיקר הברויתה שנויה התם ומיורו בג"ש מקרא דהכא דמוכח דמיירי בטומחת הגוף ונכתב כחן חגב שיטפח דגירסא וחדע דהתם שנוי כולה כלישנא דהכא: רבי אומר ואכל וטומאתו עליו בטומחת הגוף י ומפרש בזכחים [מ"ג :] בפי ביש הואיל ופתח בו הכתוב בלשון נקבה וסיים בלשון נקבה ולשון זכר באחלע. פי׳ התם כתיבי תרי קראי והנפש אשר תאכל בשר ונו' והשני ונפש כי תגע בכל טמא בטומאת אדם או בבהמה טמאה ואכל מבשר זכח השלמים אשר לה' ונכרתה הנפש וגו' וכי היכי דבפסוק השני פתח בלשון נקבה ונסש כי תגעי וסיים בלשון נקבה ונכרתה הנפש ולשון זכר באמלע שוהו בגוף האוכל . כן נמי בקרא עליון לשון זכר דוטומאתו עליו בנוף קחי חע"ם שפחח וביים בלשון כקבה . על שומחת הגוף מחייב. ולה על טומחת בשר הנחכל: ר' חייה אומר נאמרו קדשים לשון רבים כו' רבי חיים טעמיה דת"ק מפרש: אחרים. אומרים וטומאתו עליו במי שהטומאה פורחת ממנו דמשמע דחכתי טומחתו עליו . מכלל שיכול להפריחה ממנו כנון על ידי מקוה • חלמה בטומחת הגוף מיירי: ר מלד זה ללד זה י ממקום זה

> למקום אחר : אפרן

להלן הרצאה יוש ספרים שכתוב מה להלן הרצאה אף כאן הרצאה והראשון מכוי ולגירסא אחרת הכי פי׳ כיון דילפינן חלול האמור כאן בתחלת פרשה בפסול נותר מיירי מעתה נלמוד מענין דטומאה שלמטה: מה להלן פרשה בספול נותר מיירי מעתה לאוד מענין דטומאה שלו מתירין הרצאה . דאין חייב באכילה בטומאה אלא לאחר שנזרק דמו בדבר שיש לו מתירין

כגון [זכחים ח"ה :] דם דחחיר בשר ובדבר שאין לו חחירין חשיוכשר ליקרב : דהיינו משקדש בכלי : אף לעכין נותר כן י שמותר לחחר זריקה ולחחר כן ניחותר יולענין טומחה דבר שיש לו מתירון עד שיקרבו כל מתיריו . ואו חייב מוכל בטומחם נסיק לן מדכתיב בפ' לו והפשר כל טכור יחכל בשר [פסחים ל"ה : מנחות כ"ה :] הנחכל לטהורים חייבין עליו חשום טומחה ושחיכו כחכל לטהורים דהייכו קודם זריקה אין חייבין עליו משום טותאם יושחין לו מתירין עד שיוכשר בכלי כפיק מחשר יקרב בהוכשר ליקרב ' בזכחים פ' כ"ש [מ"ה :] ודין פגול בזה הענין : כי אין חייבין על פנול מלח על דבר שיש לו מתירין [שם] דומיא דשלמים שמפורש בהם י עוד שצריך ללמוד כרת לנותר של כל הקדשים : מנותר דשלמים : דמכרת דטומאה אינו רוצה ללמוד דההוא כרת שייך גם כדבר שחין לו מתירין י ודין ניתר לח הוי מלח בדבר שיש לו מתירין לכך קאמר מה להלן כרת אף כאן כרתי מה נותר שלמים כרת י שהרי כתיב בג בהדית חף כחן בנותר כל הקדשים כרת: רבי יהודה אומר נאמר כאן אני ה׳ ונחמר להלן בטומחה חני ה'י מה למטה לענין טומאה אני ה׳ מכרית אף אני ה׳ החמור כאן מכרית י טעמא דר' יהודה דשפיר מצינו למימר נותר דכל ההדשים שהוא בכרת מהא גופא : ב באבות שעמדו בהר סיני מהו אומר וכל בת יורשת נחלה וגר לאחד ממשפחת מטה אביה תהיה לאשה ולא נהג אותו הדבר אלא באותו הדור שנצטוו . כדמפרש בפ׳ יש נוחלין [נ"ב ק"כי אמר רכא] אמר רכה כר רב שילה דבר זה לה יהה נוהג הלה בדור זה: דרישיה דקרא דהתם זה הדבר אשר לוה ה'י וס"ד גם הכא דין פרשת

ר' יהודה אומר נאמר כאן אני ה' ונאמר לממח אני ה' : מה אני ה' האמור לממה מכרית ' אף אני ה' האמור כאן מכרית : 🛴 אמור אליהם אלו העומדים לפני הר סיני לדורותיכם שינהג דבר לדורות אם נאמר לאכות למה נאמר לבנים ' ואם נאמר לבנים למה נאמר לאבות לפי שיש כאבות מה שאין בכנים' ובבנים מה שאין באבות י באבות מהו אומר וכל בת יורשת נחלה מממות בני ישראל לאחד ממשפחת ממה אבותיו תהיה לאשה למען ירשו בני ישראל איש נחלת אבותיו בתוך בני ישראל יהרבה מצוות בבנים מה שאין באכות : הא לפי מה שיש באכות מה שאין בכנים וכבנים מה שאין באכות צריך לומר כאבות וצריך לומר בכנים: איש אין לי אלא איש אשה מנין ת"ל מכל זרעכם ' מנין לרבות " כל ישראל ת"ל כל איש: 🎵 כל איש אשר יקרב מכל זרעכם י אל הקדשים אשר יקדישו בני ישראל לה' ומומאתו עליו ונכרתה מה ת"ל לפי שנאמר והנפש אשר תאכל בשר מוכח השלמים אשר לה' ומומאתו עליו ונכרתה והלא שלמים בכלל כל הקדשים היו ' שיכול אין לי חייבים כרת משום טומאה אלא על השלמים בלבד י מנין לרבות כל הקדשים ת"ל אמור להם לדורותיכם כל איש אשר יקרב מכל זרעכם אל הקדשים ' או אינו מכיא אלא כיוצא בשלמים מה שלמים המיוחדים הנאכלים לשני ימים: ליום אחד מנין ת"ל בשר ששיריו נאכלים (על) [עולה] שאין שיריה נאכלים מנין ' ת"ל זכח ' מיני זכחים ' העופות והמנחות שאינן מיני זבחים עד שתהא מרבה לוג שמן של מצורע מנין - ת"ל אשר יקרב מכל זרעכם אל הקדשים: [יכול כל שחייבים עליו משום פינול יהיו חייבים עליו משום מומאה ורין הוא ומה אם פינול שהוא בקבועה ובידיעה אחת ולא הותר מכללו אינו נוהג אלא בדבר שיש לו םתירים : פוסאה שהיא כשתי יריעות ועולה ויורד והותרה מכללה : אינו דין שלא תנהוג אלא ברבר שיש לו מתירים ' מנין הקומץ והלבונה והקמרת ומנחת כהן משיח ומנחת נסכים י ת"ל אל הקדשים אשר יקרישו לרבות את כולם: 7 יכול יהו חייבים עליו סיד ת"ל אשר יקריבו ' אמר רבי אלעזר וכי יש נוגע חייב ' אם כן למה נאמר אשר יקרב עד שיכשר ליקרב את שיש לו מתירים עד שיקרבו מתירים : את שאין לו מתירים עד שיקדש בכלי : 🦳 ומימאתו עליו. מומאת הגיף יכול מומאת בשר. ת"ל ומומאתו עליו ושוטאתו עליו לנזירה שוה י מה טומאתו עליו נאמר להלן בטומאת

הנוף דיבר לא דיבר במומאת בשר: אף מומאתו אמורה כאן במומאת הנוף דיבר לא דיבר במומאת הבשר: לו רבי אימר ואיש מומאתו עליו במומאת הגוף דיבר לא דיבר במומאת בשר: [רבי חייא אומר נאמרו קדשים לשם רבים ונאמר מומאתו לשם יהיד הא מה אני מקיים מומאתו עליו במומאת הגוף דיבר לא דיבר במומאת בשר:] אחרים אומרים לא דיבר אלא במי שהמומאה פורשת ממנו: יצא חבשר שאין מומאה פורשת ממנו: דונכרתה חנפש ההיא: יכול מצד זה לצר זה תלמוד לומר מלפני ה' בכל מקום אני:

זרע

הגהות מהרי"ד

הממור כמן כרת אף כחן כרת כו' מה אני ה' האמור למטה (אני ה') מכרים אף אני ה' האמור כמן כרת אף כלו כרת כו' מה אני ה' האמור למטה (אני ה') מכרים אף אני ה' האמור כמן ואף המייר כמן אף המייר כמן אף בומר ובא למשר שאף טער מייבים עליו אפילו בדבר שאין בו מעירון לשבה משא"ל בפוגול בדבר שאין בו מעירון לשבה משא"ל בפוגול ברתים כדאישם בובמים די מיה לכלן מילול בפרשת הדושים גבי ניתר את הודש ה' מילל ונכרתה לכלון הילול וכרתה יד בי למוד דאיירי כאן בנותר עב"ל הו"ר וע' בגמ' סכהדרין כ"ג : ג שינסוג [הדבר] למי וכי למי במוך במוץ במייר עב"ל בי מי במוץ במוץ בי מוץ במייר כאן בניתר עב"ל כי כן הוא בפסוק : ד' מכל ורשכם ואי לכתוב כל איש וחשה היו ע"ל בי מייר בתיים משום זרות למפצוי הטן עיין ריש ערכין כי' ת"ל כל איש וחשה למקדות די מייר בתייב כל איש הוא ומשים טמאלה עב"ל הו"ר ופיין ברמב"ם פ"ע מה' בילות מחקד דין י"א שור ששימש בעומאה היון ליקה אלל משחים זרות למי ביותר מון בלכילתם לה מייר וה משום זרות לוה לרין לרבות דמכל ורעכם לא שמשינן היול של מייר מון בלכילתם לה מתייבו היום ורות לוה לרין לרבות דמכל ורעכם לא שמשינן היום שלה בלוות כמו בלפילתם לה מתייבו היום הוא מייר ביותר מור ביותר כמו בלפילתם לה מתייבו היום בוותר ביות להום בלוות היום במותר וגם ככלל משם ביון ולוות במון ביון לרשת ביון והל בלות ביון ללותר ביון דלועת ריש לקש בובמים ליג : ובמכות י"ד : ומנים כומות הווב לאוכל הווש כול אומיל בוומי מום מומלת והיא בוומי לוומי ביון דעיקר אוהיה לאכול קיוש בטומאם הוא מוכל מיון דעיקר אוהיה לאכול היוש בטומאם הוא מיול שהיל מיון דעיקר אוהיה לאכול היוש בטומאם הוא מוכל מיון דעיקר אוהיה לאכול היוש בטומאם הוא מיול ביון דעיקר אוהיה לאכול היוש בטומאם הוא מיול ביון דעיקר אוהיה לאכול היוש בטומאם הוא מול מול מיון באיך מוה לאוכר לאכול היוש בטומאם הוא מיול מום לאםה א"ד במר מוכש מחורה א"ד בותר מוכל

איכא למיפרך : למאן דאמר [נדה כ'ד :] מופנה מלד אחד למדין ומשיבין . מה לטומאה שכן אינה חייב בה אלא בשתי ידישות וגם הותרה מכללה : ולכך אינה נוהגת בקדשי נכרים . ומפרשים דלאו דוקא קאמר חלול חלול בג"ש אלא אחי בהקישה דכתיב ולה תחללו כשני חלולין הכתוב מדבר החד פסול נותר וה' פסול

טומאה : דמהתם ילפיכן בפ' ב"ש [מ"ו :] דחייכין על כותר חפי על דבר שחין לו מתירין בין לאדם בין למובח · וקייל בם' איוהו מקומן [מ"ע :] דדבר הלמד בהיקש חוור ומלמד בנ"ש. ואתיא פגול עון עון מנותר • וג"ש דחלול חלול ליתה אלה לענין טמה ששתש בסומהה שמה במיתה דיליף חלול חלול מתרומה בם׳ אלו הן הנשרפין [סנהדרין פ"ג:]: קדשי עלמן - של כהנים : ומה חלול החמור להלן הרצחה י פי׳ חלול דפיגול י אע"ג דלא כתיב ביה חלול חשיב כאילו כתיב ביה : שהרי סגול אחי בעון עון מנותר : וכנותר כתיב חלול : והשתא חלול דפגול הוא אחר הרצאה כדאמריכן [ובחים כ'ח: מ"ב: מנחות ט"ז:] כהרלחת כשר כך הרלחת פסול י מה הרלחת כשר עד שיקרבו כל מתיריו אף הרנחת פסול עד שיקרט כל מתיריו: אף חלול החמור כאן הרצחה דאוכל בטומאה אינו חייב על הקדש אלא לאחר וריקה ולאפוקי [ובחים מ"ב"] קדשי נכרים דאינו חייב עליהן כרת על אכילתן: ומה [היא גיר' הילקוט ובתו"כ שלמ ליתא ול"ג התם רו"ח עיו"ש] להלן כרת אף כאן כרת פי' מה חלול שנחמר בנותר כרת מף טומאה מיירי בכרת וסיכי דמי שאוכלים בטומאה . שלא תאמר דלא מיירי בטומאה אלא כשמשמש בטומאה · וכחלול דמיתה דנילף [סנהדרין פ"ג:] מתרומה : ומהח מפיק קדשי נכרים דלא מיחייב מיתה בשימש בטומאה - אבל לא מאכילה בטומאהי דודאי חייב עליהם באוכלם בשותאה כמו על קדשי ישראל קת"ל כרת כרת לאנמורי על טומאה: שוהו בחכילה בטומחה י ומינה מפיק קדשי עכו"ם דלה מחייבי עלייהו כך פירשום להחי פוגיח יוכולה תחום כי לעיל לא היה לו לומר בהדים מה חלול האמור להלן על פגול כיון דלא כתיד ביה חלול ועוד הוי ליה להביה תחלה כרת כרת דמיירי בטומחה באכילה ולחחר כן לחגמורי חלול חילול דחים חייב אוכל בטומאה אלא לאחר הרצאה . ועוד כיון דגמר חלול חלול שחיכו אלם לאחר הרלמה י ועל כרחין זה אינו [איירי] באכילה י מה צרוך מן לכרת לרתי פי אחרי מה כאן הרצאה אף להלן

לפסול: שאילו נאמר מן הקדשים יאכל הייתי אומר קדשי קדשים שהותרו לזר פי למ"ד [זכחים ק"ה: קי"ו:] יש מנחה בנמה וזר מותר בכמה : ה"כ כמו שהותרו זרים כמו כן בעלי מומין : הבל קדשים קלים שלה מלאנו היתר להיפורן סום ס"ד גם לבעלי מומין נחסר (לחכול) בהן - כך מפרש בפי טבול יום: בן יחכל

אף במחלוקת י חולק עם בית אב שלו : אים אוכלין במחלוקת . בפי טבול יום [ל"ט :] דריש כהן המחטם יחכל שחינו מחטה לה יחכל : יא יש ספרים דגרסי יכול לה יכנס בין הולם ולמזבח לעשות רקועים וקשה לישל כי בכתב חין שום רקועים לרקוע חוץ לדלתות ההיכל וחן זכ בין חולם ולמובח ולעשות מלחכה לשם לחו חורת חרעה ויש ספרים דלח גרסי בין חולם ולחובח: וכן היא מצותו . הכהנים נכנסים . אם אין שם כהנים נכנסים לוים . אם אין טהורים נכנסים טמפים ואם אין שם תמימים נכנסים בעלי מומין : ובסוף עירובין בשינוי מכחן . וכתם תניח דנכנסים כהגים שמאים ועהורים ובעלי מומין . אבל לויים וישראלים לא . ותניא אידך נכנסים כהנים לוים : וישראלים טהורים אבל טמאים לא יוהכא נכנסים כהנים ולוים טהורין וטמאים ובעלי מומין אבל ישראל לא י ומשמע בה כי לוים טהורים קודתים לכהנים טחחים ובעלי מומין: וכאמר להלן : כתרומה: מלול י ומתו בו כי יחללוהו (וחכמים אותרי׳ אין בעלי מום במיתה) בפ' אלו · הנשרפין [סנהדרין פ"ד י] מפרש דרבכן כתי ילפי מתרומה י ומפרשי ומתו בו ולם בבעל מום דלה מיחייב מיתה: יב הוסיר את אהרן על ידי הבנים שיוהור הבנים י ובנים יוהירו את ישראלי שלא יכנסו בעלי מומין וישראל לפנים

ממחילתן: פרשתא ד חייכים על פגול וכוחר וטמא וכו': 🗖 מכין שאין מדבר אלא בומן . כלומר טמא כתיב הכח ומנין לתכח דמיירי בסגול ונותר שפסול שלהן בותן . דלמה בשחר פסולין מיירי כגון הלן והיוצה : וכ"ח להלן בנותר : חלול הת קדש ה' חלל : וכובמים פ' כ"ש [מ"ד :] קאמר אתיה פגול עון עון מטתר ואחיא נותר [מ"כ -] חלול חלול מטומאה י וכטומאה כתיב בני ישראל ולא עכו"ם . והיינו דקחמר ככא מה חלול החמור להלן זמן בנותר יופגול הוי בכלל דגמר עון עון והשתח דבר הלחד בג"ש דהייט טתר חוזר ומלמד על פגול בג"ש י וא"ת והלא ב"ש אינה מופנה · דחלול דטומאה יליף בפ"ב דובחים [י"ו וע׳ סנהדרין פ"ג :] דטמא מחלל עבודה י והשתא

וחשומה והשיכור וכעלי ננעים מהורים י פסל בה אותו ואת בנו ומריפה ויוצא דופן ' אדם שפסל בו הכושי והניחור והלבקן וחקיפח והנגם והתרש והשומה והשיכור וכעלי נגעים מהורים אינו דין שנפסל בו אותו ואת בנו ומרפה ויוצא דופן ת"ל אשר מום בו מום פרש לאותו ואת כנו ומריפה ויוצא דופן: [מום בו פרט לשעבר מומו יוהלא דין הוא ומה אם בהמה שפסל בה אותו ואת כנו ומריפה ויוצא דופן אם עבר מומה כשירה אדם שהכשיר בו אותו נאת כנו ומריפה ויוצא דופן אם עבר מומו לא יהיה כשר לא אם אמרתי בכהמה שהכשיר בה הכושי והגיחור והלבקן וחקיפה והננס והחרש והשומה והשיכור ובעלי ננעים מהורים תאמר באדם שפחל בו את כל אלו אם עבר מומולא יהיה כשר ת"ל מום בו פרט לשעבר מומו: 🗖 לחם אלהיו מקרשי הקדשים ומן הקרשים יאכל י אם נאמר מקדשי הקדשים למה צ"ל ומן הקרשים ולמה נאמר ומן הקדשים שאילו נאמר מקדשי הקדשים ולאנאמרה מן הקדשים הייתי אומר קדשי קדשים שהותרו לזר מהם יאכל ומקדשים סלים לא יאכל ' צריך לומר מן חקדשים 'או אילו נאמר מן הקרשים ולא נאמר מקדשי הקדשים הייתי אומר מקרשים קלים יאכל מקדשי קדשים לא יאכלצייך לומר מקדשי הקדשים וצריך לומר ומן הקדשים : מ' יאכל אף במחלוקת והלא דין הוא ומה אם שבול יום ומחוסר כפורים שהם כשרים לעבודת מחר אינן אוכלים במחלוכת י בעל מומים שאינו כשר לעבודת מחר אינו דין שלא יאכל במחלוקת ת"ל יאכל אף במחלוקת: ר אם נאמר (על) [אל] הפרוכת צריך לומר (על) [אל] המזכח למה נאמר (על) [אל] המובח י שאילו נאמר (על) [אל] הפרוכת ולא נאמר (על) [אל] המזכחי הייתי אומר אל הפרוכת שהוא בפנים יהיה פסוליאל המזכח שאינו בפנים לא יחיה פסול צריך לומר אל המזכח ואילו נאמר אל המזכח ולא נאמר אל הפרוכת הייתי אומר אל המזכח שהוא כשר לעבורה יהיח פסולי פרוכת שאינה כשירה לעבודה לא יהיה פסול צריך לומר אל המזבח וצריך לומר אל הפרוכת: יכול לא יכנס לעשות רקיעות ת"ל אךי כך הוא מצוותו י חכהנים נכנסים • אם אין כחנים לוים נכנסים • אם אין מהורים נכנסים ממאים י ואם אין תמימים נכנסים בעלי מומים ומנין אם עבד עבורתו פסולה תלמוד לומר ולא יחלל את מקדשי ומנין שבעל מום כמיתה : רבי יהודה אומר נאמר כאן חילול ונאמר לחלן חילול מה חילול שנאמר לחלן מיתה אף כאן מיתה • וחכמים אומרים אין בעל מום במיתה אלא באזחרה: יב וידבר ה' אל משח ואל אהרן ואל בני ישראל

הבנים זה על ידי זה: פרשתא ד וידבר ה' אל משה לאמר : דבר אל אהרן ואל בניו יוינזרו ואין נזירה אלא הפרשה וכן

חזחיר את אהרן על ידי הבנים ואת הכנים על ידי ישראל ואת

הוא אומר וינזרו מאחרי ויעל נילוליו ' ואומר נזורו אחור ' וינזרו מקדשי בני ישראל ' על קדשי בני ישראל חייבים על פינול נותר וממא' ואין חייבים על קרשי הנכרים משום פינול נותר וממא' קדשי ישראל' אין לי אלא קרשי בני ישראל' קדשי עצמן מבין ת"ל אשר הם מקדישים לי אני ה' לרבות את כולם : ב מנין שאין מדבראלא בזמן: נאמר כאן חילול ונאמר להלן חילול · מה חילול שנאמר להלן זמן אף כאן זמן · ומה חילול שנאמר להלן מיתה אף כאן מיתה · ומה חילול שנאמר להלן הרצייה אף כאן תרצייה

[מנעבדם בו עבירה] אדם כר [והכיפה] כר' ויולם דופן ושנעבדה בו עבירה כר' ויולם דופן [ושנעבדה

משום עבודה: 🎵 כל איש אשר כו מום מה ת"ל לפי שנאמר זרע

אהרן אין לי אלא זרע אהרן אהרן עצמו מנין ת״ל כי כל איש אשר

בו מום אין לי אלא בעל מום קבוע בעל מום עובר מנין ת"ל כל אשר

בו מום: ן עיור בין סומא כשתי עיניו בין סומא אפילו בעינו אחת

חרוור קבוע והמים הקבועים מנין ת"ל איש עיור: 7 פסח בין

חנר בשתי רנליו בין חיגר ברנלו אחת רנלו חלולה ועקומה ודומה

למנל מנין ת"לפסח חרום שחוטמו שקוע י חוממו בלום י חוממו סולד י

חוממו נומף מנין ת"ל או חרום: 🗖 אבא יוסי החרם אמר איזהו

החרום הבוחל שתי עיניו כאחת אמרו לו הפלגתה " את על פי

יריכו יריכו שאין יכול לכחול שתי עיניו כאחת: באחת שרוע שנשמטה יריכו

פיקה יוצא מנודלו י עקיבו יוצא לאחוריו י פרסתו רחבה כשל

אווז סנין ח"ל או איש: ל שבר רגל אין לי אלא שנשברה רגלו

הקשן והעיקלן והקולבן מנין ת"ל איש : "א שבר יד אין לי אלא שנשברה ידו אצבעותיו מורכבות זו על זו או קילמות עד הפרק

כשר י למטה מן הפרק פסול י חתכה כשר מנין ת"ל או שבר יד:

לב נכן שיש לו שני גבינים ' אין לו גבינים ' או אין לו אלא

נבן אחדי זהו נבן האמור בתורהי רבי דומא אומר כל שנביניו

שוכבים • רבי חנינא בן אנשיננום אומר כל שיש לו שתים נכים

ושתי שדראות י דק זה הדוק חלזון נחש עיניו סנין ת"ל או דק:

רך תבלול לבן נבנם בשחור ושחור בלבן ר' יוםי אומר אין מומים בלבן : איזהו תבלול לבן פוסק בסירה ונכנס בשחור : רך בעינו

להביא את שבעינו שתי עיניו לסעלה ושתי עיניו לסמה י עינו

אחת למעלה ועינו אחת לממה ורואה את החדר ואת העלייה כאחר

סכי שמשוהזנדום והרואה את חבירו ואמר לו היא רואה : בן גרב

זו החרם - ילפת זו חזוית מצרית ' מרוח אשך ' רבי ישמעאל אומר

כל שנמיחו אשכיו י ר' עקיבא אומר כל שרוח באשכיו י חנניה

בן אנטיננום אומר כל שמראיו חשוכים:

פח

והעוקלן י מקיף וכומך פרסותיו בשביל שארכובותיו מעוקלות ועקומות כלפי חוץ

ופרסוחיו מתקרבות זו וזו: והקילבן יש לו עקומות בקליבוסת י והוא עלם רחב שבירך המחובר לקולית: והרחב שבו נקרא כף הירך: וראש הכרכשא עומד בין אותן שתי עלמות: והחלב שתחת הכרכשא קוראהו בספרים חלב בין

הפקוקלות י ובלשון גמרה [חולין ל"ג י] תרבח דחקליבסתח וקליבוסת הוח לשון מפתח יוכן פקוקלות הוא לשון פקק : מחכמי לוכיל : ושני שדרחות : בגמרה [ככורות מ"ג :] קחמר בששדרתו עקומה דק זה הדוק שבעין : חלוון ל׳ (גבי) מותי בהחה (מפרש בנתרה) [ח' :] חלוון זה נחש י וישנם שניהם חרוכים. אלא אחד מאומד (ואחד מושכב כנחש: ענבי . שנול כעובה . בחשוה פ׳ של הלו מומין [ל"ח י] גרם חלון נחש עצב י ובת"כ שלנו עיניו ' ובק"א הגיה וכתב וה"ג חלזון נחש בעינו י וגירסת המפרש ליה עובי כמו שהעתקתי הפי' וגי' הרמב"ם פ"ז מהלכות כיחת המקדש עינבי וכן הבית הכ"ת · וכן הות בתשניות): יג חיוהו תכלול לכן הפוסק בסירה ונכנס בשחור י אינו מחמת מכה אלא כך נכרא י אלא לכן שכו נכנם בסירה היח שחור החילון וחגים עד תוך השחור הפניתי שהוא בת עין: יך להביח חת שבעינו כל שינוי שבעינו : כמו שמפרש ואזיל: שתי עיניו למעלה למעלי מן הרחוי להם יוכן למט׳ מן הרחוי להם יוכן אחת למעלה ואחת למטה א"נ שחרורות שלה אינה באחלע העין אלא למעלה או למטה: הכי שחש שאינו יכול לראות בשתש: מ"א [מ"ד י סני שמש י שינה לרחות בשמש: והזונדום · שאינם שוים שניהם אלא אחד מהם משונה : מו [מ"ח :] התרם והוח מין שחין היבש בין מבפנים בין מבחוץ . והוח כחרם החמור בקללות: ילסת זו חוזית המלרית י לה מבהוץ ויכש מבפנים והוא גרב האמור בקללות אבל גרב שהוא לח מכחוץ ומבפני׳ הוא מום עובר : נימוחו לשכיו . נתמצכו ביליו : שרוח באשכיו . . כפוחי: מראיו השוכים : שחור ומפיחים

וכנת' [מד :] פרוך היינו כושי : פרק ג אין לי וכו': ב והגיחור אדום ביותר: הלווקן - לבן ביותר דומה לבוהק : והניפח [בת"כ שלנו והקיפח יכ"ה במשנה וכגמרא] גבוה וארוך. בנמרא [מה :] אריכא שמיטא סגיא (פי׳ רש"י שארוך ודק ביותר ולכך אין יכול לפבול קוחתו וניכפף ונרחה כחו שחוליותיו שמוטות): ה שפסל בה אותו ואת כנו תייש ובנו דומיא דאדם • ואליבא דחנניא דאמר [שם וחולין ע"ה] שנוהג בזכרים: אדם שהכשיר בו אותו

ואת בנו י כהן ובנו כשרים שניהם לעבודה י וכן טריפה שניקבו מעיו ואינו בגלוי: ובעלי לגעים טהורים. קודם שנוקק לו כהן: ח"ל איש אוש רובה . לפסול

כפרה מים חשיבה היא דחייבין עליה בחודי לאפוחי יציחות בלילות תנופות וכגשות דמין חייבין בחוץ ולח מעכבה כפרה יום"ת והה חמרינן בהקומץ רבה [מכחות י'חי כ' י] לא יצק כהן אלא זר כשרה : ומשמע דהוא הדין אפילו לכתחלה יכול לעשות י והכא פסלינן בעל מום לכתחלה יו"ל דהכח

ר׳ שמעון הוא י דחשוב להו להני בהדי עבודות המסורות לבני חהרן בפרשת לו את אכרן אבל לרבט ככי נמי כשר זר וכוח כדין בעל מום: הן מהרן עלמו מכין : כל כהן גדול קחמר : דהוה ס"ד כיון שמקריב אינו מקריב נמי בעל מום: ל חברבר והמים הקבועים מנין: חברבורות וטיפין לבנות בתוך שחיר של עין : וחץ זה תבלול שבמקרה : דהתם לבן של עין שנכנם בשחור : כדתכן בפי [על] חלו מומין [בכורות מ"מ ל"ת :] ח"נ חוורור שנחלבנו שיכיו וככה מאורו לגמריי וכן מוכח כפ׳ מומין שלו [מ"ד י] אמר רבא כלכך כל מחמת כפיותה מחיש עור. מחסרותא מאו דקי מבלבלותא מתבלול · משניותא מבעינו · וקאמר התם אי כתב רחמנם חיש עיור משום דלח חזו בהו כללי אבל מחטרותא לא כתב רחמנת דק: ומים קבועים : שעיניו דומעות תמיד : וכככורות [ל'ח : ל"ט י] גבי מומי בהמה מפרש. כמה הם קבועים אכל גבי אדם לא ידעינו: ד רגלו חלולה . בתוספתה תני פרסתו חלולה: חרום חוטמו שקיע י והוא בומה : במסכת עירובין [סוף ד' מ"ז:] גבי תחומי שכת : חפירה שהמים מתקבצים שם י וכן [נדרים כ' י] הרמו של ים י ומצודים וחרמים על שם שמושים חשיהות על שפת הים והנהר מכנים שם דגים וכן לחיות ביער מכסים מלמעלה והחיה הולכת ונופלת בו : כלום * כפות ובנדרים [ס"ו] שמא רגליה נאות מכולמות י נקבי סוטמו סתומות: סולד י דומה שהרתיחוהו ברותחין וכות תרוך ונקלף וכן [שבת ת': ל"ח פולד קלר: נוטף : חרוך ונוטף על פיו: הכוחל שחי עיניו כחחת . כשמנית כחול על עינו י זב משם דרך הנומא על עינו אחרת: הפלגת: שום איכו מצוי : מן שרוע וכו' : כמו פרוח לשון יתיר . כמו וכרח העודף שנשתרבבה ידו וארוכה מחברתה: פיקה יוצא מגודלוי ובגמרא [בכורות מ"ה. במשנה] בעל הפיקין שיש לו כסתית כרבה י בליטות בשר עגולות י עקיכו יוצא לאחריו א"ר אלעזר [שם | ששוהו יולה בחמלע רגלו: פרסתו רחבה כשל אווז. (שכן קלושות ואין ארכן יתר על

פרק ג אין לי אלא את אלו בלבר מנין לרבות שאר המופים ת"ל מום מום ריכה: ב מנין הכושי והניחור והלבקן והקיפח והגנם והחרש והשומה והשיבור ובעלי ננעים מהורים ת"ל איש איש ריכה: ג והלא דין הוא ומה אם בחמה שפסל בה אותו ואת כנו ומריפה ויוצא דופן הכשיר בו הכושי והניחור והלבקן והקיפח הננס והחרש וחשומה והשיכור ובעלי ננעים מחורים: אדם שהכשיר בו אותו ואת בנו ושריפה ויוצא דופן אינו דין 🥇 שנכשיר בו את הכושי והגיחור והלבקן והקיפח והנגם והחרש והשומה ובעלי נגעים מהורים ת"ל איש איש ריבה: ה אשר מום בו פרט לאותו ואת כנו וטרפה ויוצא דופן י והלא דין הוא מה אם בהמה שהכשיר כו הכושיוהניחור והקיפח והננם והחרש

> רחבן י א"ר פפח לם תיתה דטרפה ולה סדיקה חלה כיון דטרפה פי קלושה אע"ג דסדיקא): י שבר רגלי כל השוק קרוי רגל: הניקשן י ארכבותיו נוקשות:

הנהות מהרי"ד

וסכים נעלם ממנו מקומו: הן הוכם בסמיג לחוין שיח וברמבים פיו מה' ביחת המקדש דין כי וכפי לחון פרשם ז' בריתם ג': מכרן עצמו מרין והרמב"ן כתב פי הכהן בגדול תחת מהרן דחדים הומיל והותרה מניטם גבים מף המום והצרעת כי פרם קפיל מבל מהרן למ יפרע בו מוס ולרעת וויבה לפי שהות קדוש לה' ולכן כתיב במום ולרעת מורע חקרן שם: מרום כלי וברויתת מ' בנחרת מ"ג: מ"ד וברמב"ם וכמ"ג שם: שם: מסי מרום כלי וברמב"ם וכמו"ג שם: "מיקם יולאת וכו' משנה שם מהלכות מ"ג: מ"ד וברמב"ם וכמ"ג שם: "א שם בכרייתת וומב"ם וסמ"ג שם: "א שם בכרייתת וומב"ם וסמ"ג שם: "ב גבו שיש לו שני גבינים כן מאלמטי בכל המספחלות ופי' מדרך אדם הוא שים שם לי

אף כאן: דהתם אחרינן בני אהרן ולא בנות אהרן: בת גר זכר כבת חלל זכר . בגמרא דהתם [ע"ח :] יליף ר' יהודא מחלל וממצרי ראשון י מה חלל בתו ססולה אע'ג שנולד מטפה כשרה כ"ש גר : מה לחלל שכן יצירתו בעבירה : מצרי ראשון ווכיח מה למצרי ראשון שכן אינו ראוי לבא בקהל .

הלד כשום שבהן · מף אני אבים גר דבתו פסילה ומסיק התם דגר נתי

פוסל בביחתו תהמי דינה: פרשתא ג אמררי אלעזר החינוק פסול שאף על גב

שהות תמים . דחים מזרעך כתיב שים חילוק . בין תם לבעל מום . מבל תיטוק פסול אפילו תמים: ומאימתי עבודתו כשרה : ובפ"ח דשחיטת חולין [כ"ד י] מביא ברייתא (זו) והתם מדקדק (בה אי רבי היא דאמר התם עד שיהא בן עשרים · והיינו נמי דלח הגיחוהו הכהנים · דרכי נמי לח פסל לים פלם לכתחלהי ולרבכן אפילו לכתחלה כשרי אי רבנן היא דרבנן הוא דלא מכשרו אלא בריעבד אבל לכתחילה לם: והיינו דלח הניחוהי כו' הבל לר' מפי׳ דיעבד פסול): ב פין לי פלח שהים בו מום לאחר הדיבור י כזיבה וכנגעים * דדרשיכן לעיל מכי יהיה זב י ומכי יהיה בעור בשרו וכן כאן אשר יסיה ט מום : (וכ"ה בילקום ועיין בק"מ שנדחק בזה לפי גירסתו יוש כחן עיד חלופי גרסחות י עיין בת"כ שלפו וכק"ח י ובילקוט ובו"ר י): היה בו תום לפני הדיבור מנין : ת"ל אשר בו מום קרא אחרינה כחיב כי כל איש אשר בו מום לא יקרב: טולד בעל מום ממעי אמו מכון יפי׳ דם"ד כיון שמחעי אמו כולר במומו אין מום תיל אשר יהיה בו מום: ב שמר קרבנות ליבור מנין מוספין ושעירי רגלים: ת"ל שוב לחם י מום בו את לחם אלהי לא יגש להקריב: ך מנין היציקות והבלילות והתנופות וכר חש"ג דלם מעכבי : וכן הפתותות והמליחות יולם חש להוכיר: ת"ל ולם יגש להקריב: כולל כל הקרבטת שעל המובח י לחפוקי עבודות בחוץ שכשרות בכהן בעל מום י כגון השקחת סוטה י עגלה ערופה וטהרת מלורע ונשיחת כפים י הסיח דקחשיב ככח הקמיטת וכבקפרות

שיגרא דלישנא הוא שהרי כבר מינינהו לעיל: וההואות בהואת דם עוף מיניקות א"ב בהואת לוג שמן של מצורע: יכול יהו חייבים על כולם . אפילו איניקות ובלילות ותנופות והגשות: ת"ל לחם מה לחם מיוחד כו' דהיינו הקשרת אימורין דקרייה לחם "דכתיב בפ' ויקרא גבי אימורי שלמים לחם אישם לריח ניחוח וקא דריש התם ללחד על החלבים שהם קרויין לחם ' (ונ"ל שגם וה היא בכלל שאר העעות סופר ול"ל וכן] ולכך לעיל גבי מנין אימורי חשאם והימורי אשמות כו' ת"ל לחם לא יגש: יצאו אלו שאינן עבודה י דלא מעכבי כפרה וכן אין חייבין עליה בחון כדאתר בפ' אלו הן העוכדי והמוק והפותן והמניף והמגיש והקמות והמניף והמגיש והמנים והמנים והמנים והמנים והמנים והמנים והמקבל דמים בחר והקערת אימורין נמי פסולה בהן י אע"ג דלא מעכבא דמעכבא כפרה והקערת אימורין נמי פסולה בהן י אע"ג דלא מעכבא דמעכבא כפרה והקערת אימורין נמי פסולה בהן י אע"ג דלא מעכבא

כפרה

הולד ממור כו': ך מעמיו להביא כח הגיורת עמונית: דמשמע מעם שיש בו שני עממץ: והיינו גיורת מכנה אבל עמוני שנשא בת ישראל בתו פסולה שביאתו בעבירה • ומיירי בה בם' הערל [שם ע"ו]: ת"ל יקח אשה י אע"ם שאינה בתולה • כיון שקיחה באירוסין היתה נהיתר • א"נ הכי דריש בתולה

חולין: ך כי אם בתולת מלמר שהוא מצווה על חבתילה מעמיו להביא בת ניורת עמונית שתחא כשירה לכהונה יקח אשה מה ת"ל מנין אתה אומר אירם את האלמנה ונתמנה להיות כהן גדול יכנוס ת"ל יקח אשה מעשה ביהושע בן נמלא שקידש מרתא בת בייתום ומינהו המלך לחיות כהן גדול וכנסה · יכול אפילו עשה מאמר ביבמתו יכנוס ת"ל יקח אשה ולא יבמה: ך ולא יחלל זרעו אין לי אלא זרע שהוא מתחלל היא עצמה מנין ודין הוא יומח אם הזרע שלא עבר עבירה הרי הוא מתחלל היא שעברה עבירה אינו דין שית חלל הוא עצמו יוכיה שעבר עבירה ואינו מתחלל: ד לא אם אמרת באיש שאין מתחלל בכל מקום תאמר באשה שהיא מתחללת בכל מקום ואם נפשך לומר לא יחלל ולא יחלל אף מי שהיה כשר ונתחלל: בן בעמיו להביא בת חלל זכר יהודה אומר בת גר זכר כבת חלל יזכר כי אני ה' מקדשו להגיד מה גרם:

פרשתא וירבר ח' אל משה לאמר איש מזרעך לדורותם אשר יהיה בו מום לא ינש להקריב להם אלחיו אמר רבי אלעזר ברבי יוסי חא הינוק פסול אע"פ שהוא תמים מאימתי עבורתו כשירה משיביא שתי שערות אבל אין אחיו הכהנים מקריבים אותו לעבודתו עד שיהיה כן עשרים שנה: אשר יתיה בו מום אין לי אלא שלא יהיה בו מום לאחר חדבור כזיבה וכננעים היה כו מום לפני הדבור מנין ת"ל אשר יהיה בו מום אין לי אלא שנולד תמים ונעשה בעל מום נולד בעל מום ממעי אמו מנין ת"ל אשר יחית בו מום: ג לא יקרב להקריב לחם אלהיו אין לי אלא תמידים שהם קרוים לחם שנאמר את קרבני לחמי לאישי ושאר כל חקרבנות מנין ת"ל שוב לחם מנין לרבות את הדם ת"ל להקריב ואומר ויקריבו בני אהרן את הדם אליו: 🏲 מנין אימורי חמאת ואמורי אשם ואימורי קדשי קדשים ואימורי קדשים קלים מנין ת"ל לא ינש לחקריב מנין הקומץ והלבונה והקטורת ומנחת כהנים ומנחת כהן משוח ומנחת נסכים ת"ל לא ינש להקריב מנין היציקות וחבלילות והתנופות וחהנשות והקמיצות והקמרות והכליקות והקבלות וההזיות ת"ל לא יגש לחקריב יכול יהיו הייבים על כולם ת"ל לחם מה לחם מיוחד שהוא משום עכודה יצאו אלו שאינו

יקח . לאפוקי ואת שכבר לקוחה לו מן האירוכין: מששה ביהושע בן גמלא וכם׳ ככח על יכחתו [שם ס"ח י] קאמר מינהו אין נתמנה לא כלומר החלך מינהו אבל הכהנים וב"ד לא מינוהו שלא היה ראוי דא"ר יוסף תרקבת דדונרו עיילה ליה מרתה בת ביתום ליכחי מלכה עד דחוקמיה ליכושע כן גמלא בכסגא רברבא יוא"ת למה לא היה ממונה מאחיו הכהנים וכלא אדם חבוב היה . דאמרינן בבכא בתרא [כ"א וע"ש בתום"] זכור לטוב מותו המים ויהושע בן גמלמ שתו וי"ל תשום דכעיכן גדול בקותה וכדלעיל ריש פ"ב לגירסת הילקוע שם במדה] ויהושע קטן סיה י דחמרי ביומח [ירושלמי ריש פיה] והרים ממנו בקחלו הפילו כבן גחלה שלה כיה חחזיק קוחלו כשני וחים: יכול הפילו עשה מחמר ביבחתו - לחו דוקה ממעט לים מהאי קרם זמאמר קונה מדרבכן " ואיכ אק כאן אפילו אירוסין: ז היא עלתה מנין שמחחללת והבח עליה כגון כהן הדיוט הכם עליו חחריו חייב משום חללה: הוא יוכיח שעבר עבירה ואיט מתחלל. דכתיב לא יחלל זרעו זרעו מתחלל והוא איכו מתחלל . בפי היה נוטל [סוטה כ"ג :]: תאמר באשם שמתחללת במקום אחר . כדחתרינן ביבחות [ס"ח] בפ' חלמנה ובת כהן כי תהיה לחיש זר כיון שנבעלה לפסולה לה פסלה י כגון לגר עמוני ומוחבי מצרי וחדומי וח"ח מהכים קרא תיפוק לן גם הכא שנפסלה שהרי כבעלה לפסול לה י וי"ל דח"כ לח היה לוקה כבא עליה שאם משום זרות דכתיב בה (לח הוי לקי דמין בה לחו) קת"ל החי קרם שלוקה גם משום חללה דהמרוכן בפ' ו' יוחסין [קדושין פ"ו:] אין חללה אלא מאיסור כהונה בלבד ואט"ג דהתם [יכמות ע"ז י] כנר עמוני

ומוחבי וליף חכ"ג בחלמכם חה כ"ג
בחלמכם שביחחו בעבירה ופוסל אף כל וכו' י מ"ח איכן שוים : שזה פוסל משום
זרות - וזה משום חללם: ואם נפשך לומר י לא יחול ולא יחלל אף חי שבים כשר
זרות - וזה משום חללם: ואם נפשך לומר י לא יחול ולא יחלל אף חי שבים כשר
ונתחלל י מסרש בי' יוחסין מאי אם נפשך לומר י משום דאיכא למיפרך :
מסיכן קא מייתית לה מזרעה - מה לורעה שכן יצירתו בעבירה . אחר קרא
לא יחל ולא יחלל י שני חילולין החד לורעה ואחד לה י והיינו אישה שהיתה
כשרה קודם ביאה ונתחללה: בן בעמיו להביא בת חלל וכר שתהא פסולה מן
הכסונה י כגון שיש לו לכ"ג בן חלל י ואותו חלל נשא ישראלית והוליד בת
אחרה בת אסורה לכסונה והיינו בעמיו שמתיחסת על שם אביה והוא פסול אבל
אחר בת אסורה לכסונה והיינו בעמיו שמתיחסת על שם אביה והוא פסול אבל
אם היא בת חללה נקבה כשרה לכהונה י דלא קרינן בה בעמיו של כהן גדול
אחר כאן בעמיו ונאמר להלן לא ישמא בעל בעמיו י מה להלן זכרים ולא נקבות
אחר כאן בעמיו ונאמר להלן לא ישמא בעל בעמיו י מה להלן זכרים ולא נקבות

הנתות מהרי"ד

ג'י סילקוט והו"ר כ' לגי' שלפנינו פי' רבי הלל דרוש מילם יהיה דימירא הוא משא"ב גבי מלרע אט"ג דכמוב אדם כי יהיה בשור בשרו יהיה לאו ישירא הוא והארץ דה בק"א וכדמק בדבר ול"ג דגי' סילקוט פיקר ש"ל אשר בו מום וילוף מקרא פוא והארץ די בי יהיה דממלת יהיה ילפיק שיהיה לאחר הייבור אבל הכא במיב אמ"ב אמר בו מום משמע אפי דממלת יהיה ידרוש לאחר הייבור למל הכי דרוש לאחר הייבור לאחר הייבור לאחר הייבור לאחר החוק או לאוש אוהיה בו מום לפי הייבור כי של לאחר יהיה בי מום משמע ממטי אמו הוא והיה בו מום משאב לאחן ש"א ששר ב"ל והי"ר כ' מ"ל לאחר יהיה בי מום משמע ממטי אמו הוא והיה בו מום לשחר בי מולר כ"מ ממעי אמו מקו אוהיה בי מום משמע הוא הוא שם : ב לאישי שלר: כ"ל להקריב (ולהלן הוא מותר) ויקריבו כ"ה בילקוט ובד"ת והובא בסמ"ג שם : ב ואישרי הדשים קלים פ"ל לא יוש להקריב כו" [וההקטרת] והמליקים כי"ל לא יוש להקריב כו" [וההקטרת] והמליקים כ"ל לא יוש להקריב כו" [וההקטרת] והמליקים מום מילו אום שלין מום פנודה פ"א און עבודות שאין הור מייב עליהן מישה שוב במיה במח"ג מום מובדה בי" אול אום בעליה מובדה מי אום בודה פ"א הוא ביותר בלי מייב עליהן והדאים בודה פ"א ואף ק"ב :] וכ"ב הרמב"ם פ"ט מה" ביאת המקדש מום חייב עליהן והדאים בודה פ"א וף ק"ב :] וכ"ב הרמב"ם פ"ט מה" ביאת המקדש מום חייב עליהן והדאים בודה פ"א וף ק"ב :] וכ"ב הרמב"ם פ"ט מה" ביאת הכ"ב" וה"ב"

על בת הפראל דעגום מיסו סחי: ך שסוא מלווה על סבסולה משנה הוריות ייא ורשב"ם
פיא מהי איסורי ביאה דין ג'י ומח"ג עשין ג'י: להביא בת [גר עמומ] כ"ד בקלת נוסמאות
ד"ת וכ' יבמות ע"י וכן פסק סרמב"ם פי"ע מה' איסורי ביאה דין י"ג ובש"ע א"ע סיי ד'
ספיף ו': אירם את האלמוכ וכו' משנה יבמות ס"א : וע"שי בגמרא והובא ברמב"ם פי"א
מה' איסורי ביאה דין ו"ב: יכול אפילו עשה מאמר ע"ש בגמרא והובא כ"ע י והובא ברמב"ם
שם: ז דן משנה סוטה כ"ג י וע"ש בגמרא והברייתות האלי הובאו שם בירושלמי ובגמרא
קדומין ע"י וברמב"ם רפ"ע מה' איסברי ביאה ובסמ"ג לאוין קר"ב ובש"ע א"ע סיי ו'
סי"ב י"ג : בי מבה קדושין ע"י וומב"ם פי"ע מה' איסורי ביאה וש"ע א"ע סיי ו' ס"ע
סי"ב י"ג : בי מבה קדושין ע"י וומב"ב לאוין קר"ב:
הברייות או אוביא המענה פסול כו' שהרבים אומו לעובדה ב"ה במולה ב"ד ומנות

פרשתא ג א אריא התיטק פסול כר' מקריבים אותו לעבודה כ"ה בחולק כ"ד ותיבת בדיש ויום להתא התם והרמב"ם פ"ה מה' כלי המקדע דין ט"ד פסק כן וכם דמשק אלישור על חולץ ד' ל' י תון טעם לפסק זה ובסמ"ג לאוין ש"ח הגידסא א"ר אלעור ברבי דוק: ב אין לי אלא [שטלד] בו כו' ממעי אמו מכין ש"ל אשר בג מום כ"ם

כדרכה פסולה לכהונה אבל בבעולה שלא כדרכה לא י דלמיסר, בעולה שלא כדרכה ליכה לחימר מהחי קרה לחידרש עד שיהו כל בתוליה קיימין והפילו שלא כדרכה כדדרשינן לה אליבא דר' אלעזר דכיון דבחוליה ממעט בוגרת כ"ש בעולה שלא כדרכה . הלכך כי אתא קרא לחשרי אתא וכדדרשינן

ור"ח ור"ש סברי חי הוי כחיב בתולה שלמה משמע כדאמרת דמתסרא בוגרת השתא דכתיד בחוליה אפילו במקלת בתוליה במשמע לרבות בוגרת: בבתוליה ב' יתירה דמשמע שתהה בבתוליה בין כדרכה בין שלח כדרכה דכיון דחיתרבו בוגרת להתירח חיצטריך למיסר שלח כדרכה:

פרק ב גרושה שאסורה לכהן הדיוט וכרכי זרעו הימנו ממזר עקיבא דאחר [יכחות מ"ט י כתובות כ"ט: קדושין ס"ח .] יש ממזר מחייבי לאוין וא"ר פימאי מן הכל עושה ריע ממזר חוץ מאלמנה לכ"ג וכו' שאמרה תורה לה' יחם ולה יחלל חילולה עושה ולה ממזרות מיהו לרבכן דחמרי חין ממזר אלא מחייבי כריתות • (איצטריך) גרושה לחלק י כדחתרינן בפ' עשרה יוחסין [קדושין מ"ו] : 🗖 אלמנה להחמיר : שבניה חללין: וגרושה להקל. שאין בניה ממזרין: ך אי זו הוא חללה שנולדה מן הפסולין מייתור חללה שכתב בכ"ג קא דריש: שנולדה מפסולי כהונה · דסמיך ליה ולה יחלל כדמסרש בעשרה יוחסין: ך זונה מה ת"ל י בכ"ג שהרי כבר כתיב אשה זונה וחללה וגו' . אלא כחב לג"ם " שכמו גבי כ"ג זרעו חוליו . דכתיכ ולה יחלל . כן גבי ככן הדיוט אע"ג דאינו מופנה אלא מצד אחדי רבי ישמעאל הוא דאמר [כדה כ"ב :] מופנה מלך אחד למדין ואין משיבין: ד את חלה לא יקח אלה לא יקח ולא יחלל ואין זרעו מהנדה חלל הע"ג כשבה עליה הוי בכרת לה ששאה חללה בשביל כך לפסול זרעו . בפי החולץ [יבחות ח'ט :] הגל חודים בבא על הנדה ועל שותרת יכם שאין

בתרת דהתם חומר בכ"ג שהוא (יש כאן חסרון הניכר): ד מנין לרביעית דם שהוא משני מתים וכר י דקסבר יש אם למקרא בפרק א' דסנהדרין [ד' :]: חייב בלה יבה וחייב בלה יטחה . כגון שנכנם שם כשהוה גוסם ונפק נשחחי׳ . דטומאה וביאה בחדדי קא אחיין: אבל נטמא קודם בביאה מקלת תו לא

מיחייב משום ביחה כיון שמחולל ושומד כדמפרש בפי ג' מינין [נזיר מ"ג י]: אבל מטמא הוא למת חלוה י ולגופיה לח לריך שהרי ככר כתיב על כל כפשות מת לח יבח כדמפרט בנזיר ם׳ כ"ג [מ"ח]: הם נכסין יולחים ממכו : והוא נגלה ' בתוכו שלא יתראה באפל והוא ניוול לכהונה : אינו יוצא כל עקר י דלמה הגב מרריה נגע כדמפרש בסנהדרק פ' כ"ג [ו"ט :]: ד, ך (הא כהן הדיוט שעבד עבודתו פסולה) ומאן דאמר בפ"ב [בפי"ב] דובחים [ק"ח '] הן הקריבו קסבר מפני אטנות נשרפה ' דרש 'מהתם דכהן הדיוט פוסל עבודה: ת"ל כי כור היינו לין שמול אחד משמנה בגדים : להניד מה גרם להיות בקדושתו י וכפ׳ בתרת דהוריות [י"ב] מיירי בהאי עכינת: ז הוא ולה מלך: אע"ג שיש כור על רחשו : וכן בנזיר כחיב כי כזר אלהיו על ראשו אינן מוזהרין על הפסולות: פרט לצוגרתי בפרק הבח על יבחתו [יבחוח נ"ט :] והוא אשה בבחוליה יקח פרט לבוגרת שכלו בחוליה י דברי ר"מ ר"מ ור"ש מכשירין בכוגרת במחי קמיפלגי רבי מחיר סבר בחולה [אפילו מקלת בתולים במשמע] בתוליה מד דאיכה כל בחולרי בבחוליה כדרכה אין שלה כדרכה לה : ור"ה ורכי שתעון סברי בתולה שליתה משמע: בתולה ואפילו מקנת בתולה : בכתוליה עד שיהו כל בתוליה קיימין בין כדרכה בין שלה כדרכה • פרש"ו 'חי הוי כחיב בתולה יקח מקלת בתולה משמע והויה משתריה בוגרת י השתה דכתיב בתולים מיתסרה בוגרת דבעינן כל בתוליה . בבתולים בו"ת יתירא הכי מידרש במקום בתוליה שאם נבעלה

ועל כל נפשות מת לא יבוא אמר רכי עקיבא מנין' לרביעית דם שהוא משני מתים ת"ל ועל כל נפשות מת שתי נפשות ומת אחד לא יבוא ולא ישמא חייב בלא יבוא והייב כלא ישמא אין לי אלא כהן נדול שהוא חייב בלא יבוא וחייב בלא יטמא מנין לכהן הדיום שהוא בלא יכוא ושהוא בלא יממא ת"ל לא יממא לא יממא לנז"ש מה לא יממא אמור בבה"ג חייב בלאיבוא והייב בלא יממא אף לא יטמא האמור בכהן חדיום הייב בלא יבוא וחייב בלא יטמא לאביו ולאמו לא ישמא מטמא הוא למת מצוה: 🦷 ומן המקדש לא יצא עמהם אינו יוצא יוצא הוא אהריהם אלא הן ניכסין והוא נגלה הן נכסין והוא נגלה ויוצא עמהן עד פתח העיר דברי רבי מאיד רבי יהודה אומר ומן המקרש לא יצא אינו יוצא כל עיקר: ן ומנין אם עבד עבודתו כשירה ת"ל ולא יחלל את מקרש אלהיו הא כהן הדיום שעבד אונן עבודתו פסולה כי שמן משהת : לתיו עליו אין לי אלא משוח בשמן המשחה המרובה בנדים ו נין ת"ל כי שמן משהת אלהיו עליו אני ה' להניר מה גרם: ז הוא לא המלך הוא ולא הנזיר הוא לרבות כהן משוח מלחמה אשה נבתיליה יקח פרט לכונרת שכלו בחוליה רבי אלעזר ורבי שמעון מכשירים בבוגרת:

פרק ב יאמר אלמנה מת"ל גרושה שאילו נאמר אלמנה ולא נאמר גרושה הייתי אוםר אלטנה שהיא מותרת לכ"ה אסורה לכה"ג גרושה שהיא אסורה לכ"ה אינו דין שתהא אסורה לכ"ג אילו כן הייתי אופר אלמנה שהיא מותרת לכ"ה זרעו ממנו חולין נרושה שהיא אסורה לכהן חדיום יהא זרעו ממנה ממזר ת"ל נרושה ולא יחלל: ב או אילו נאמר גרושה ולא נאמר אלמנה הייתי אומר גרושה שהיא אסורה לכ"ה זרעו ממנה חולין אלמנה שהיא מותרת לכהן הדיום זרעו ממנו כשר ת"ל אלמנה ולא יהלל נרושה ולא יחלל אלמנה להחמיר עליה ונרושה להקל עליה: תללה איזו היא זו שנולדה מאחד מכל הפסולים: ד זונה מה ת"ל שיכול אין לי אלא כהן גדול שנעשה זרעו מן הפסולות ממנו חולין מנין לכהן הריום שנעשה זרעו מן הפסולות ממנה חולים ת"ל זונה זונה לנזירה שוה מה זונה אמורה בכהן גרול זרעו מן הפסולות מסנה הולים אף זונה האמורה בכהן הדיום זרעו סמנה

חולים: 🎵 את אלה לא יקח אלה לא יקח ולא יחלל ואין זרעו מן הנדה חולים והלא דין הוא מה אלו שאינו חייב על ביאתו כרת זרעו מסנו חולין גדה שהוא הייב על ביאתה כרת אינו דין שיהא זרעו ממנה חולין ת"ל את אלח לא יקח ולא יחלל אין זרעו מן חנרת

הגהות מהרי"ר

פרק ב א יאמר שלמנס מה תיל גרשה [ועה] שלמנה שהוא מיתרם כציל והשאר ממקה דית ועיון בקדישין עים לרכא בעל לוקה שתים וכן פסק הרמב"ם רפט"ו ד"מ. ועיון בקדישין ע"ח . לרכת בעל לוקה שתים וכן פסק הרחב"ם רפטיו מה' תיסורי ביתם וסח"ג לחיון קכ"ג ולפ"ז כהן גדול שקידש גרושה ובעלה ל קה שתים משת"כ מכ"ח ח"ל כיריך למכתב גרושה בכ"ג ח"ל ב"ל שתים משת"כ בכ"ח ח"ל כיריך למכתב גרושה בכ"ג ח"ל ה"ל הלכה ב" ברורה לפירש"י שם בקדישין דתין חילון הוח בין כ"ג לכ"ה ועי רמב"ם פ"ז מה"ז א"ב הלכה ב" וע"ש וקה בפני ישע שם: ב" ולו מתמנה קשה רהת חלמנה חיבערין לגיפרות בלה וע ד קשה גבי מלכה מחת חיבערין לגיפרות עליה בלחו וע ד קשה גבי מלכה מחת היבערין לילף מק"ז מכהן הדיוט ובפ" עשים יוחסין ד' ע"ז י קחמר בדרך חסרת יבו משיד כה"מ כ" שחיני בלי שהקשינו ד"מ וה"ר כ" וו"ל כיון דכתיב עשה בהייח ילפיכן הלחי מן הדין כח"ם פ"ל שחיני גבי בהסות טמחות והה דלה משני דלה הוי יכילין למילף לחו דחלמנה מלאו וגרושה פרופה בהסות טמחות והה דלה משני דלה הוי נו"ב במב"ח ברמב"ם רפ"ש מילו הדוה ומה מ"ל וחיון לומר הדלה לחיון קכ"ב ובעש"ע חבן עוד מ" ז' מ"ב וע"ש בחמר יום הגר שה וע" קדשין ע"ז הרבן לחיון והכ המתר שה וע"ק הישין ע"ז הרבן הכר להר ות שתין ודעי מחנה רק שלל לא מחור דכבר לחדב זה מגר שה וע"ק דישין ע"ז קרשו מדים ורע" ומוב הם וע"ק דישין ע"ז קרשו מדים ורע" ומוב הם וע"ק דושין ע"ז הרבו מדים ורע" וושה מהב של לחיון מובר שה וע"ק הוא הרבו לה רות שתין ודעי מחנה רק שלל לח מחור דכבר לחדב זה מצר שה וע"ק הדשון ע"ז הרבו שרים ורע" ומוב הפסולות שה מה ליון ד"מ ב" דחמר [יבמות מ"ט :] חין סולר מהם ממור אי נמי מעכר'ם עבד הכם על בת ישראל דאע"ד. דממור לא הוי פגום מיהו הוי עכ"ל הד"ת וכ"כ הבית שמיאל בא"ע סי' ד' ס"ק ט"ו דאפילי דממור לא הוי פגום מים הוי עכ"ל הד"ת וכ"כ הבית שמישנ בח ע שי ז ש ין שי יושב כגום לא הוי בשם כמה גדולים אמום במידושי הרמב"ן יבמ מ מ"ה י בעבו"ם ועבד הבא על במ שרקבום מיהו הוי והקרבן נתנאל שם מרק הח לץ הד" ל' ממה דהא אין מלל אלא במ ישראל דפגום מיהו הוי והקרבן נתנאל שם מרק הח לץ הד' ל' ממה דהא אין מלל אלא מפסולי כהינה ואישתמיטתיה דברי הרמב"ץ יבמות ם" כ" דמדשיון לם למכו"ם ועבד הבא מפסולי כהינה ואישתמיטתיה דברי הרמב"ץ יבמות ם" כ" דמדשיון לה למכו"ם מל

פים מכי אבל בפסלתו : ך כוא במשנה ב' פיב דאהלות והרית הגיה שכוא משני מתים וסובת ביותת יצ. ע"ש בתום' ובזבחים ט"ו וליט: וע"ש . וברחב"ם כ"כ מהי ביתת המקדש דון רושייון שם במשכה למלך אם גם לכתחלה מותר . וכנה בגמ' דח עד קטן י"ד: משמע דגם לכתחלה קחתר . וכנה בגמ' דח עד קטן י"ד: משמע הבי לכתחלה קחתר דלגבו כ"ג כל כשכה כרגל גם מ"ש כמשכה למלך דמח"ש הרחב"ם פ"ד דמם לכתחלה דוב לכתחלה דמפיל של היובל להקרוב לכתחלה דמפיל המיד ויבל להקרוב לכתחלה דמפיל המיד וובל להקרוב לכתחלה במ"ד למ"ד מחיד בכ"ב ק"י " מחיד מיד פיבל היובל ליתנו לכל כהן דקם תכן כ"ג מקריב מיד ולים מיח מחיד של מיד בי מיד בי בשבת היובל ליתנו לכל כהן דקם תכן כ"ג מקריב מיד ולמר מיד בי בשבת המוב"ן ובמגים שרש בי ל"מ"ד מ"ל כי (מר) שמן היובל לכתוב למוד מלך ונור מותרין לשח בשולה בהי כלי המקדש דין ו"ד בי במובה ביובל במורה בל למוד זמלן ונור מותרין לשח בשולה וקשה הכל היובל וביר מותרין לשח לבולהים בי למוד זמלן ונור מותרין לשח בוושה בושרין ביובל הכושה בא להיוב וביוני ו"ל דה "ח דהוא ממשטים שלמה גמול הביוב בו הרייני ו"ל דה "ח דהוא ממשט שמותר לשח גרושה ועדיין היובל לכתיד מלן כול מכיל היור יוםוא לרב ככן משות מלמה גמול הור בי ליש היום להבי היום לכב לבי יבמות כ"ט : וכחב תכן הביות כ"ט : ורשב"ם ו"ל דבול הביות כ"ט דיבמות כ"ט : ורשב"ם היום הלכה ב"ל דיבותום בלכה ב"ל ופ"ל הקד שין הלכה ו"ל דיבותום ב"ל היור במולה ב"ל דיבותום בלכה ב"ל היור הוחל לב"ל בולה במום מלמה גמול בורים ו"ל דובל היור שלם בורים ו"ל דובלת ב"ל דובלת ב"ל דיקד שין הלכה ו"ל דובלת ב"ל דיקד שין הלכה ו"ל דובלת ב"ל היור שלה הלכה ב"ל והובת ב"ל היור שלה ה"ל היור ב"ל היור שלה הלכה ב"ל היור ב"ל היור שלה הלב"ל היור ב"ל היור שלה הלכה ב"ל הובלת ב"ל היור ב"ל ב"ל היור ב"ל היו צ'ז: וע' ירושלמי פ'ח דפיכורים ופ"ח דינמות כלכה ב' ופ"ד דקד שין הלכה ו' וסובת ברמבים פי"ו מכלכות תיסורי ביחה דין י"ג התנת קמת וע"ם משנה למלך וסח"ג עשין כ'ז:

עקיבה דחתר בת ובת אני דורש י וקחתר י אחת ארוסה ואחת נשואה יה' רבי ולאה לשריפה : ין אפילו לנחין י אף על גב שכבר נתחללה : ין רבי אליעזר אותר את אביה בשריפה ואת חתיה בסקילה י בסנהדרין [נ"א:] מפיק לה את אביה בסקילה י והיים שזינתה בבית אביה יום"ל כרבין

דסקילה חמורה י ואת חמיה בשריפה ברשות חמיה . וס"ל נשואה ילאה לשריפה ולא ארוסה: יהן היא בשריפה ואין בועלה בשריפה י אלא בחנק כשאר אשת איש: ואין זוממיה בשריפה אב בועלה נקע י ועיקר זוממיה נפיק בפ' הנחנקין [נ' :] מכאשר זמס לעשות לאחיו ולא לאחותו :

פרשתא ב ומלמו נכ מת כמהלני

מקום שמסיעים ממנו אבנים ונשחר סנותה : וסלה חתנינו היה ואט בקיאין בו יותר: אלא חורש היה ולשם הכיחו לו ממון וגדלוהו ובחת לו גדולה בחרישה כמו בחלישע ששרתה עליו שם רוח הקדש : ב ת"ל חשר יולק על רחשו שתן המשחה אסילו שעה אחת - ובפ"א דיותא [ה' :] מקיש משיחה לריכוי דכתיב ובגדי הקדש וגו׳ לתשחה בהם ולמלח כם את ידם מה רבוי שבעה דכתיב שבעת ימים ילבשם הכהן (אף משיחה שבעה: חין לי וכו׳ יום חחד מנין ת"ל חשר ימשח חותו וחשר ימלח חת ידו מ"מ) : רבוי לשון רבוי בנדים : ומלוי ידים הוא רבוי: ומלא ידו וגו' אפילו שעה אחת: כדאמריכן ביומא [ייב] אירע ססול בכ"ג בין הערבים ביוה"כ במה מחנכין אותו לובש ח' בגדים ומהפך בצינורת : וקודם שנגמ שמן המשחה היו מושחין חותו ומ"מ כיון שכרבוי בגדים הוי כ"ג י דריש האי קרא דאשר יולק (וגו׳ ואשר ימלא וגו׳) או האי או האו: ב יכול לה יפרע ולה יפרום בשל סוטה . כלומר לא יפרע את הסוטה ופריחת בגדים כמוכן היה בהי כדחמריכן התם [סוטה ח׳ .] חין לי אלא ראשה נופה מנין ת"ל האשה: פורם חלמטה : פליגי בהוריות [י"ב :] רב ושתוחל י חד המר למשה בשולי בגדיו י וח"ח למטה בשולי שפה למטה בשפת בית הלוחר. וכן קתני בפרק

בתרח

מצא גם לרה נעשה כה מעשה: ואשה לרכות חלולה : בפ"ג דיבחות [כ"ד י] ובפרק י' יוחסין [ע"ח י] קאחר דחלילה מדרבנן וקרא - אסמכתא ובפרק י' יוחסין [ע"ח י] קאחר דחלילה מכח החלילה: יא ולא מאינושיה ביד אשה שאין לה ליאסר מכח החלילה: יא ולא מאינו אישה י מן השני שאין קידושיו כלום : ובפרק האשה רבה מאיש שאינו אישה י מן השני שאין קידושיו כלום : ובפרק האשה רבה

לומר ואשת ליבות את החלוצה יבול אף הצרה תהי חלוצה ופסולה מן הכהונה ת"ל ואשה נרושה מאישה שנירושית ביר אישה ולא שנירושית ביד אשה: יא [אשה נרושה] זו דרש רבי אלעזר כן פתיא חרי שהלך בעלח לפדינת הים ובאו ואפרו לה פת בעליך ונתקדשה ואחר כך כא בעלה מנין שהיא מותרת לחזור לראשון שאע"פ שנתן לה האחרון גם לא פסלה מן הכחונה ת"ל ואשה גרושה מאישה ולא מאיש שאינו אישה: רב לא יקחו לא יקחו מלמד שהאשה מוזהרת על ידי האיש: יג ומנין אם אינו רוצה דפנו ת"לוקדשתו בעל כרחו כי את לחם אלהיו הוא מקריב להניד מה גרם קדש יהיה לך לרבות בעלי מומים כי קרוש אני ה' מקרישכם להוהיר בית דין עלכך: יך ובת כהן כי תהל יכול אם חללה את השבת תידון בשריפת ת"ל כי תחל לזנות בשחיללתה בזנות ולא חללה בדכר אחר: און יכול אם זינת פנוית תדון בשריפה ת"ל אביה ונאמר להלן אביה מה אכית האמור להן זנות עם זיקת הכעל אף אביה חאמור כאן זנות עם זיקת הבעל [או אינו אביה אלא להוציא את כל האדם כשהוא אומר היא מחללת הרי כל אדם אמור חא מה אני מקיים אביה מה אכיה האמור לחלן זנות עם זיקת הבעל אף אביה האמור כאן זנות עם זיקת הבעל]: 🔼 או מה אביה האמ'ר לחלן נערה ארוסה אף אין לי אלא נערה ארוכה סנין נערה נשואה בונרת ארוכה בוגרת נשואה אפילו זקינה סנין ת"ל ובת כהן מכל מקום:' ין אין לי אלא בת כהן לכהן סנין בת כהן ללוי בת כהן לישראל אפילו לנתין ולממור מנין ת״ל ובת איש כהן אע״פ שאינה כחנת: יח את אביה היא מחללת ר' אליעזר אומר עם אביה בשריפה ועם חמית בסקילה היא באש תשרף היא בשריפה ואין בועלה בשריפה היא בשריפה ואין זוממיה בשריפה:

ברשתא נדול מאחיו שיהא גדול מאחיו בנוי בעושר בכח בחכמה ובמראה אין לו מגין בעושר בכח בחכמה ובמראה אין לו מגין שינדלוהו משל אחיו תיל הגדול מאחיו שיהא נדול מאחיו אמרו עליו על פינחם איש חבתה שעלה גורלו להיות כהן גדול והלכו אחריו ניזברים ומרכולין ומצאוהו חוצב ומלו עליו את המחצב דינרי זהב א"ר חנניה בן נמליאל וכי מתת היה והלא חתנינו היה והלא לא מצאותו אלא חורש כעניין שנאמר ושנים עשר צמדים והלא לא מצאותו אלא חורש כעניין שנאמר ושנים עשר צמדים

לפניו והוא בשנים עשר: באשר יוצק על ראשו שמן המשחה [מת'ל] לפי שנאמר שבעת ימים ילבשם הכהן תחתיו

[יכמות צ"ד -] שקיל וטרי כה · והח דתנן התם [פ"ו:] אם נישאת לשני לריכה גט מזה ומזה י לאו מדאורייתא לריכה אלא מדרבטן [פ"ח :] שלא יאמרו גרש ראשון וכשא שני והשתא יוצאת תן השני בלח געי ותשום דעבדה אסורה קנסיכן לה ולה חליכן לקולה [ל"ב י] כמו היכח שנחקדשה משני שמוחרת לחזור לרחשון בלה גע דתליכן לקולה שיאמרו קדושי טעות הן בשני ולא אתו למימר שסיח יוצחה בלה גע ולה קנסינן דלא ענדה איסורא . מיהו אחרינן דעיקר קרא אחו לריח גט שטוסל לכחנה כדאחרינן כפ' המגרש [גיטין ס"ב יכמות ל"ד :] באומר הרי חת מגורשת ממכי וחין חת מותרת לכל אדם דלא נפגרשה אלא מאישה: יב לא יקחו . לשון רבים וקאי כמי על חשה מחוללת שמוזהרת לינשה לכהונה [וכת"כ שלנו גרם לה יקחו לה יקחו מלמד וכו׳ : וכ"ה בילקוט] א"נ שני פעמים כתיב בהחי קרח לח יקחו ולריך להוהיר מהחי קרת דתי מקרת איש או אשה אשר יעשו מכל חטאת וגר׳ דסושוה הכתוב אשה לאיש כו׳ י הוה אמינא באיסור השוה בכל אבל באיסור שאיט שוה בכל לא · כדאמרינן בפרק יש מותרות [יכמות פ"ד:] יב שחם חינו רולה דפנו הלקהי בהוצא ודפנא . א"ג על דפניו : לרבות בעלי מומין . שלא יחללו זרעם: יך יכול אפילו חללה שכת י ורבי שמעון היא דחמר שריפה חמורה י כדמפרש בפרק ד' מיתות [סנהדרין נ"ח ·] : בוך ונאמר להלן אביה : בנערה המאורסה: או אינו אומר אביה אלא להוציא כל אדם שזינתה מאביה כדמפרש התם י ודוקא בת כהן ולח בת ישרחל יודלח כרבח דאמר אתיא כנה כנה אתיא ומה ומה: הרי כל אדם אמורי שוינתה משאר אדם ולא מאביה: ת"ל בת ובתי ומוקי לה התם כרבי שמעון י וסבירא ליה כרבי

מכניו אשר יבוא אל אהל מועד לשרת בקודש שיכול אין לי אלא שנמשח שבעה ונתרבה שבעה נמשח שבעה ונתרבת יום אחד י נמשח יום אחד י נמשח יום אחד ונתרבה שבעה נתרבה יום אחד ונמשח יום אחד ואפילו שעה אחת מנין תלמוד לומר אשר יוצק על ראשו שמן המשחה אפילו שעה ומילא ידו ללבוש את הבגדים אפילו שעה אחת: ך אילו אמר ראשו לא יפרע ובנדיו לא יפרע מת כדרך שבני לא יפרום יכול לא יפרע ולא יפרום של מומה ת"ל ראשו רבי מאיר אומר ראשו לא יפרע ובנדיו לא יפרום על מת כדרך שבני אדם פורעים ופורמים על מיתיהם לא יפרום לא יפרום כדרך הפורמים הא כיצר כהן גדול פורם מלממה וההדיום מלמעלה:

קגהות מהרי"ד

פרישרא ב' א ובמרחם בגמרם יומר ים והוריות ט' וחולון קל"ד: וכפסיקתם חוטרפי לימת שיבת ובמרחם ממנם במוספסת פ"ק דיומת ובירושלמי שם הלכם ג' וברמב"ם -רפ"ב מס' כלי המוקדם מיתם גם סיבת :כמרחם ובמדרם במדבר רבם פישם ג' וברמב"ם -רפ"ב מס' כלי המוקדם מיתם גם סיבת :כמרחם ובמדרם במדבר רבם פישם רכם פ"ל וכי מלחך הים והלת שלה סיתם השכינה שורה אלת של בעלי מרחם הוריקדם עליו היו פיו בעורות בלפיום למנס היה אלת א"ד סימון בשפה שהישה רום קרום הקודש שורם עליו היו פיו בעורות בלפיום למנס ביה אלת א"ד סימון בשפה שהישה בעל קומם וכן נראם שהישה ליום למים בעור ועשיר ועבל קומם ובנודים ליש ליום לא משב בעל קומם ללו של צורם הם אל מוכן בנראם מוכרות בים יומן שהקד"ם משמבת בבעל קומם ובנודים ל"ם "ל משים בעל קומם הבנודים במוכי ל"ם "ל משים הליום" למשים הליום לא צורם הם אל צורם פיום הללומיו סבמים ול גמים בסיב וכלת קפנירטן [ור"ל אתנו] היי [ולת] מלם כו כ"ה בר"מ הליות יום במ"ל הפיעל י"ט פסוף לא נופי במום" ובמר המום ל" הפיעל י"ט פסוף ו"ם והיום להיום להיום להיום היום להיום היום להיום היום להיום להיום במום" ובמר במום מים"ג דון "ב בל הלום לא יפרם כ"ל מים ב"ם מ"ל היום לא יום ב"ל מים מ"ל מים מ"ל מים מ"ל מים ב"ל מים מ"ל מים מ"ל מים ב"ל מים ב"ל מים ב"ל מים ב"ל מים מ"ל מים מ"ל מים מ"ל מים מ"ל מים מ"ל מים מ"ל מים ב"ל מים מ"ל מים

כשעורה מחביו . חלח חוזר על עלם

כשעורה מאביו) כך פי' בסוגיא דהכא .

והרי אמרגו לעיל שמטמא לאשתו דכתיב כי אם לשארו: בין פסולים י כדחתריכן לחתו מחוללת משמה לה וחין חלוק בין חחרים לחתו: וחינו משמה לחשתו פסולה . מחוללת : של בעמיו בזמן שעושים כמעשה עמיו מעמה להם ולה מטמה להם בותן שפרשו מדרכי ציבור . שנשתמדו הפילו לעבירה

החת להכול חלב הו דם . ולכך סמיך להחלו לבעמיו . בזמן שהוא אביו משומד לא ישמא לו . ואסיחור ומת בתשובה יטמא : בזמן שהוא עמו עבירה עמו ה"כ זו דרשה החריתה יועל השתו חללה קאמר . בומן שהיא עמו פסול לעבודה פירוש הרי הוא וכו׳ . כדתכן בפ׳ אלו מומין [בכורות מ"ה :] כהן שנשא נשים בעבירה פסול עד שידור הנחה והח דחמרי׳ בפ׳ אין עומדין [ברכות ל"ב:] כהן שהרג חת הנפש לח ישח חת כפיו כמי שלה עשה תשובה . הבל עשה תשובה מותר כדמוכח בירושלתי פרק הכוקין [הלכה ע] דגרסינו שלא תאמר אים פלוכי שופך דמים והוא מברכני : א"ל הקב"ה והוא מכרכך ולא כך כתיב

ושמו חת שמי על כני ישרחל וחני

אברכם : וכן בספרי : ובפ' ר' ישמעאל

נע"ז [ע"ש דף נ"כ :] כהן ששחט לע"ו

רב נחמן אמר קרבט ריח ניחוח וכן כפוף מנחות [קט :] : פרק א ן הם מקריבים ולה כלוים . דאיכן מוזהרין על טומאת מת י ולא שלא לישא פסולות : ז זוכה זו איילונית - בפרק הכא על יבתתו [כח .] מפרש משום דכתיב הזכו ולה יפרוצו : ושנבעלה בעילת זנות י נבעלה לחייבי כריתות דלא תפסי בה קדושין. ורש"י פי׳ בע"ח: דן איזו חללה כל שנולדה מאחד מן הפסולין מפרש בפ׳ עשרה יוחסין [קדושין ע"ז י] איזוהי חללה מפורשת בתורי שאינה לריכה פירוש מדברי סופרים כל שכולדה מפסולי כהונה דכתיב ולא יחלל זרעו בעמיו : ויש חללה מחרת שחינה מפורשת כל כך וזו היא הנגעלה לפסול להי ונפקח לן מלח יחלל מי שהיה כשרה וכתחלל כמו זו: י ואל תוכיח לרה שלא עשה כה מעשה ואם נפשך לומר : פי׳ וכי פרכת גם לרה נעשה בה מעשה שהרי חליצה שליחותה דידה קת עבדה : דחם לח כן מחחי לרה אפורה על החולץ והלח לח עשה בה מעשה . אלא ודאי שליחותא דצרה קא עכדה וכיון שלה בנה שוב לה יבנה

על עלם כשעורה מחביו . חם פירש הימנו עלם כשעורה מעמח הוק לכתחילה להביחה לחברה ירי יהודה (וכ"ה בילקוט י ובח"כ שלנו גרם רבי יוםי) חומר חינו מטמח לכתחילה דנפש בעינן: אבל אם כבר נטמח לאביו חוזר הוא ומביא עלם כשעורה שלו : (ה"ג בילקוט רו"א אין אדם מטחא על עלם

ששמה ש מומכיו) כן פר כפונים דהכם . אל כפ' ג' מינין [מ"ג :] באמעתין של בשעורה מאביו ' רבי יוםי אומר אין אדם מממא על עצם כשעורה מאביו: יך מעשה ביוסף בן פכסם שעלת נומי על רגלו ובקש הרופא לחותכה אמר לו כשתניח בה כחום השערה חודיעני חתכה והניח בה כחום השערה והודיעו ' קרא לנחוניא כנו אמר לו חוניא בני עד כאן היית חייב לימפל בי מיכן ואילך צא לך שאין משמא על אבר מן החי מאביו ' וכשבא דבר לפני חבמים אמרועל זה נאמר יש צדיק אובר בצדקו י הצדיק אבר וצדקו עמו: מון לא ישמא בעל בעמיו מה ת"ל לפי שנאמר לאמו ולאביו ולכנו ולבתו ולאחיו ולאחותו' משמא להם בין פסולים בין כשירים יכול אף לאשתו יממא בין כשירה בין פסולה ת"ל לא יטמא בעל בעמיו יש בעל שמשמא ויש בעל שאין מממא הא ביצד מממא הוא לאשתו כשירה ואינו מממא לאשתו פסולה: בעמיו בזמן שעושים כמעשה עמיו י לא בזמן שפרשו מדרכי ציבור י להחלו י נהג מנהג כזה הרי הוא חולים יכול יהיו חולים לעולם ת"ל כעמיו בומן שהוא עמו הרי הוא חולים י פירש הרי : היא בקרושתו

לא יקרהו יכול על חמש קריחות לא יהיה חייב אלא אחת ת"ל קרחה לחייב על כל קריחה וקריחה: בראשם מה ת"ל לפי שנאמר לא תתנודדו ולא תשימו קרחה בין עיניכם למת שיכול אין לי חייבים אלא על בין העינים בלבד מנין לרבות את הראש תיל בראשם לרבות את הראש: ב יכול בכהנים שריכה כהם הכתוב מצוות יתירות חייבים על כל קרחה וקרחה ועל הראש כבין העינים אכל ישראל שלא ריכת כחם הכתוב מצות יתירות לא יהיו חייבים אלא אחת ולא יהיו חייבים אלא בין העינים בלבד ת"ל קרחה קרחת לנזירה שות מה קרחה האמורה בכהני' על כל קרחה וקרחה ועל הראש כבין העינים אף קרחה האפורה בישראל חייבי׳ על כל קרחה וקרחה ועל הראש בבין העינים ומה קרחה האמורה בישראל אין חייבים אלא על המת אף קרחת האמורה בכחנים לא יהיו חייבים אלא על המת: 🏲 וככשרם לא ישרשו שרשת יכול על חמש שריטות לא יהיה חייב אלא אחת ת״ל שרטת לחייב על כל שרימה ושרימה: הן יכול הכהנים שריבה בהם הכתוב מצוות יתירות חייבים על כל שרישה 'ושרישה אכל ישראל שלא ריבה בהם חכתוב מצוות יתירות לא יהיו חייבים אלא אחת ת"ל שרמת שרמת לנזירת שוה מה שרימה האמורה בכהנים חייבים עלכל שרוטה ושריטה אף שריטה האטורה בישראל חייבים על כל שריפה ושריפה ומה שריפה האפורה כישראל איגן חייבים אלא על המת אף שרימה האמורה ככהנים לא יהיו חייבים אלא על המת:

אמר רב חסדה אמר רב נקטע ראשו של מביו מינו מטמה לו ופריך מהה ברויתם וגרם לה בע"ח. לה יטחה ואינו מסמה לאיבריה לפי שאינו מטמא לחבר מן החי של חביו חבל הוח מחור על עלם כשעורה של אביו : מאי מחור על ענם כשעורה לאו דאי מחסר פורתח : שתחלה כשנגע בו היה חסר פורתה כשעורה י והשתה חוזר מהביו ומחזיר עליה : ומשני ההיא ר' יהודה כים דתנים ר' יהודה אומר אינו מטמה על חבר מן כחי של חביו י חבל מטמח של מבר מן המת של מביו . משמע התם דעל עלם כשעורה לא תטחא אלא לרבי יהודה : והא דקתני אבל מחזור הוא היינו אפילו לכתחילה י ולפי גירסא דהכא איכא תלתא תנאי • לתנה פתה מטמה לענם כשעורה של חביו יולר׳ יהודה לח מטמח לכתחילה אבל מחזר כום עליה שכבר נתעסק **לאביו וכמס׳ נזיר [מ"ד :] תנא דסבר** כרב חסדה דחמר בותן שהוח שלם ולם בזמן שהום חסר וכפי כ"ג דכויר בירושלמי גרסי רכי יוסי אומר אין מדם מטמא על אבר מן החי מאביו אבל מטמא הוא על עלם כשעורה מאביו רבי יהודה אומר כשם שמטמא על עלם כשעורה מאביו כך מסמא על אבר מן החי מאביו : דר והניח בה כחום השערה דלה מטמה הכר מן החי עד שיפול . כדחתריכן בפרק העור והרוטב [חולין קנט :] : וקרא לחוניא בנו : כהן היה : הלדיק אובד ולדקו עמו : מתאוכנים היה על אבידת לדיק ומעשיו כי אין לנו כיולא בו י ובחסי שמחות המרו עליו המר נפשי בכפי תמיד ותורתך לם שכחתי וחבר מן החי מן החדם שמשמח בחהל יליף בספרי מחו בעלם חדם זה חבר מן החוי ובכזיר [כ"ג :] בפי כ"ג יליף מאו בחלל זה אבר שבחלל מן החי:

לא יטמא בעל בעמיו מה ת"ל בלומר

ן קרושים יהיו לאלהיהם על כורחם ולא יחללו את שם אלהיהם כי את אשי ה' לחם אלהיהם הם מקריבים והיו קודש להגיר מה נרם י הם מקריבים לא הלוים והיו קורש לרבות בעלי מומים: 7 אשה זונה ר' יהודה אומר זונה זו איילונית והכמים אומרים אין זונה אלא ניורת ומשוחררת ושנבעלה בעילת זנות רבי אלעזר אומר אף הפנוי הבא על הפנויה שלא לשם-אישות: 🎵 וחללה איזו היא חללה זו שנולדה מאחד מכל הפסולים: 🗅 גרושה אין לי אלא גרושה חלוצה מנין ורין הוא ומה אם גרושה שהיא מוחרת למנרש פסולה מן הכהונה חלוצה שהיא אסורה לחזור לחולץ אינו דין שתהא פסולה מן הכהונה צרה תוכיח שהיא אסורה לחזור לחולץ וכשירת לכהונה: ? הפרש גרושה עשה כה מעשה הלוצה עשה בה מעשה ואל תוכיח צרה שלא עשה בה מעשה ואם נפשך

הגדות מדריד

מתפסק עמו הדי הות חצרון פייש ועצר והוה היי בקרושתו כ"ה בפסיקתת זונדתי ופיי דלתת להירוע שלם יצטער הכה על כך גם מכיל שכל ומן שלת נטהר לת תח כפיי בשנה דלת משום דלת מפשר ליטהר:

פרק א א ב ב היבלה בגמי קרושין ל"ו - וכמנות כ'ו וכ"ש בבש"י ועוס" והובל ברמב"ה פ"ב מהי ע"ל הין ע"ו והמ"ג ללחון ה"ג ועוש"ע יו"ד הי "ק" ובפסיקתת וערעי כ' לל יקרסה בה' בתי מלחד שלם סן בה' מצעות כו' : ב מנין לרבות שת וערעי כ' לל יקרסה בה' בתי מלחד שלם סן בה' מצעות כו' : ב מנין לרבות שת [כל] היאש ב"ל ברמש מל ברמש לתבות שת [כל] היאש כן הגי בר"ת וכ"ה שם בגמ' וע"ש:

וקכן וגדולה וקטנה לשנה מעלית נקטי ה"נ החי דממעט גדולה היינו גדולה מטגרת הרבה שכבר פתחה פתוחי אבל בוגרת מרכה לה דתכפי אין פתחה פתוחי דבוגרת הרבה לה דמובות ל"ז:] לגירסת רבינו תכואל וספרים ישנים דגרסי התם אי נקט טעין טענת פתח פתוח הכי נמי דתין להי שאין רגילים בתוח הכי נמי דתין להי שאין רגילים הכחולים להסחלק כל כך שיהת פתוחי

הכח בחחי עסקינן דטעין טענת דחים דלענין זה אין לו טענת בחולים: וטממוכו קודם חטות כיכ שעדיין למו הגיע זמן שחיטת הפסח : אבל לאחר זמן הפסח אינו מטמא י כדמניא כרי שהיה הולך לשחום חת פסחו ולמול חת בנו ושמע שמת לו מת יכול יטמא אמרת לא יטחא' כך מפרש בס' טבול יום [זבחים ק]: "ה אינו מטחא על הספק כדתנן בס' נושאין על האנוסה [יכמות ק' :] כנון אם יולד ספק כן ט' לראשון או בן ז' לאי רון שאם היו שניהם כהנים קוא אינו מיטמא להם והם אינן מטמאין לו ואע"ג דלא אינטריך קרא למעושי ספקם : וי"ל עיקר הדרגה לחקרינה חתם : לה יחתר הוחיל ונטתחתי להבה אלקט עלמות פלוני . ואפילו בעודו מחובר לאביו איכא איסור ואם לאחר שפירש מילקה כמי לקי - כדמוכה בפ׳ ג׳ מינין [נזיר מ"ב:] גבי נזיר שסים לו מת מוכח על כתפיו וכו׳ י ושעמה דכשפירש ממת ראשון וטגע למת שני דחייב אע"ג דבלאו הכי כוא פחא" משום שכשנוגע במת מוסיף לו שומאה -שמי שנוגע בו טמא טומאת שבעה שוו היא טומאה בחיבורין כדאמריכן בפ׳ אין מעמידין [ע"ו ל"ו :] ומיירי בה כמס' שמחות בפ"ד י ובירושלמי בפ' ג' מינין: ואינו מטמא של איבריו שפירשו מחיים שאין אדם כו': דלפיל כחיב לנפש לא יטמא כי אם לשארו ותשמע דשארו נמי לא מיטמא אלא לחת ולא לאבר מן החי : אבל מעמא

ואיט מחסר בלא ישמא לכך נראה דמיירי כגון שנחארשה לכהן ונתאלתנה תן האירוסין ונישאת לשני ולא שהתה כדי הבחנה: וילדה לפוף זי לשני שאין כאן אלא חזקה י אבל איט ידוע כאמו : ולהכי זריך קרא דמטמא לו : ועוד י"ל דאלטריך רבויא דאביו דלא תילף טומאת שאר קרובים מאמו : מה אמו

מנין ת"ל ולאביו: ה או אילו נאמר לאביו ולא נאמר לאמו הייתי אומר מה אביו שהוא חזקה הרי חוא מממא לו אמו ודאי אינו דין שישמא לה אילו כן הייתי אומר מה אביו שאינו מתחלל אף אמו שאינה מתחללת י אמו שנתחללה מנין ת"ל ולאמו: [יאמר לבנו ולבתו י מה ת"ל לאמו ולאכיו י בנו ובתו שאינו חייב בכבודם י חרי הוא מיממא להם י אמו ואביו שהוא חייב בכבודם אינו דין שימסא להם י אילו כן הייתי אומר לכנו ולכתו יכול לבנו ולכתו הנפלים - ת"ל לאמו ולאביו ' מה אמו ואביו בני קיימא אף בנו וכתו בני קיימא יצאו בנו ובתו הנפלים שאינן בני קיימא . ומה תלמוד לומר לבנו ומה ת"ל לבתו " לפי שיש בכן מה שאין בבת ויש בכת מה שאין בכן ' הבן אביו חייב בו מצות למולו ולפדותו ללמדו תורה וללמדו אומנות ולהשיאו אשה מה שאין כן כבת ' הכת אביה זכאי במציאתה במעשה יריה ובהפרת נדריה • מה שאין בן בבן הא לפי מח שיש בבן מה שאין בבת בכת מה שאין בבן צריך לומר לכנו וצריך לומר לכתו: היאמר לאחיו ולאחותו מה ת"ל לבנו ולכתו באחיו ובאחותו שאינו חייב בהם מצוות הרי הוא משמא להם י בנו וכתו שהוא חייב כהם מצוות אינו דין שיהא משמא להם י אילו כן הייתי אומר לאחיו ולאחותו יכול לאחיו ולאחותו מאמו ת"ל לבנו ולבתו : מה בנו ובתו שהוא יורשו : אף אחיו ואחותו שהוא יורשו ' יצאו אהיו ואחותו מאמו שאינו יורשו: מהר לאחיו מה תיל לאחותו י שאילו נאמר לאחיו ולא נאמר לאחותו חייתי אומר מה אחיו בין גדול בין קטן : אף אחותו בין קשנה בין גדולה ית"ל ולאחותו חבתולה חקשנה ולא הגדולה: ל אילו נאמר לאחותו ולא נאמר לאחיו הייתי אומר מה אחותו שהיא קטנה ולא נדולה אף אחיו הקטן ולא הנדול תלמיד לומר ולאחיו בין גדול בין קמן : יא ולאחותו הבתולה פרט לאנוסה ולמפותה או יכול שאני מוציא את מוכת עץ תלמוד לומר אשר לא היתה לאיש שהווייתה על ידי איש ולא שהווייתה בדבר אחר: יב חקרובה לרבות את הארוסה אליו לרבות את הכונרת לה ישמא מצוה י לא רצה לישמא

בידוע הף בט ובתו בידוע הלל לבט בחוקה לא ישמא הכתב רחמנא לאביו מה אביו בחוקה י ואם אינו ענין לאביו . דמתה נפשך מטמא . תנהו ענין לבט ובתו: ה מה אביו שאינו מתחלל לא היה נפסל מכהונה אם סיה כושת נשים בעבירה דנודר מהם הנאה ועובד עבודה ויורד ומגרש כדאמריכן בככורות [מ"ם :] אמו שנתחללה מנין. שנתאם׳ ונבעלה לססול לה י או נישאת אלמנה לכ"ג : ך הכן אביו חייב בו מצות למולו וכו'י כדמפרש כפ"א דקדושין [כ"ט :]: הכת אכיה זכאי בתליחתה וכו' י כדמפרש בפרק : [: ז"מ מוכות מ"ו :] לאחותו הבתולה פרט לאנוסה ולמפותה (כפ׳ הכח על יכחחו) [יכחות ח'י] פרש"ו פרט ל זנוכה ומפותה אחותו שנאנסה או שנתפתתה י דברי הכל אין מטמאין לה י וטעמא מפרש לקמן בגמ': הקרובה לרבות את הארוסה (שם בם׳ הבח על יבמתו ת"ר) אחותו ארוםה כו' ופירש"י החותו הרוסה של כהן כדיוט מטמא לכ י אבל נשואה פשיטא לן דאין מטמא לה דכתי' ולאחותו הבתולה : ור"מ ורבי יכודה תני לה ורבי יוסי ור"ש פליגי: אליו לרטת את הצוגרת י השתא מרכה אפילו (בוגרת בכלל) אחותו הבתולהי ותימא דלעיל קאמר יכול מה מחיו בין גדול בין קטן מף מחותו בין גדולה בין קטנה ת"ל ולמחותו הבתולה קטנה ולם גדולה . וי"ל דה"ם מה מחיו בין קטן בין גדול פר בין בעל בין לח בעל אף אחותו בין בתולה בין בעולה ת"ל ולאחותו הבתולה קטנה ולא גדולה פיי בתולה ולא בעולה י והאי דנקע גדול

ממסין אותו בעל כורחו י ומעשה ביוסף הכהן שמתה אשתו בערבי פסחים ולא רצה ליממא לה ודחפוהו חבמים ומימאותו על כורחו : רך לה יממא הוא על הוודאי י ואינו מממא על המפק י לה יממא יאינו מממא שלא יאמר אדם הואיל כורחו : רך לה יממא חוא על הוודאי י ואינו מממא על איבריה י שאין אדם מממא על אבר מן החי מאביו י אבל מממא הוא על ונמטאתי אלקט עצמות פלוני בידי י לה יממא אינו מממא על איבריה י שאין אדם מממא על אבר מן החי מאביו י אבל מממא הוא על עצמות פלוני בידי י לה יממא אינו מממא על איבריה י שאין אדם מממא על אבר מן החי מאביו י אבל מממא הוא על

בובות מבריאר

ומשביו משידש זוער כדשמיתן בקדושין וגם כתידון לען שייך כתם רכתם שין איסור שם מכבדו ומשתיים ממנו משליכ כמן שמטמא לו ומם שסקשו שסוקלין ושורפין על בסוקות זכ דווקא באביו ומעתיים ממנו מבל רבל בכל לובל בבל לבל בסובת שיים ליחוש שמש העתר ג"כ מחלם רח"ל וע"ל דר שרכב לותם דאוקאת מילעא אחקה וא"ל מום עד מבער מבל ב"ל וב"ל ונ"ל ב"ל היום לחוף לחים בשלים היום להיום שמש אחתם ב"ל משל בכל לשבל בכל לחיב במוכר שם בשר"ם בכל לתיבת לבכל לשבל בכל לחיבת לבל לחיב לוע"ל בכל מ"ר ונ"ל בשל בכל לחיב בכל לתיבת בכל לחים בכל לתיבת בכל לחיבת לחים במוחל לוע בכל לחיב במוכר שם בשר"ם בשל"ם מיים לו במוחל בכל ליום בעלים מיים במוחל לוע ממוחל בכל לחיב במוחל בכל ליום בעלים מיים לחים בל להיום בעלים מוחשם ב"ל מוחשב במיים לותר מב אחוד דאין שלדם מתמחיב מלקות ומתם של מפ"י שני עדים בשרים ביום כלו כ"ל ליושב עבלי דאים של מת בכל לוע מוחשב בעלים בל היום בלות בל לועד בעלים בל היום בלות בל לועד בעלים בל בל ביום בלות בל לועד בעלים בל מוחל בל היום בל הלוע לועד מוחל בל היום בל הלוע בל הלוע להיום בל הלוע בל הלוע לועד בעים של מוחל בלות בל הלוע לועדים בללות בל בל ביום בל בללון בלוע בל הלוע לועדים בל בללון השורם לל בשמי ש לותר לענין בוסא מוחל בלל לועל בלוע בל הלוע בל בלות בל בללון השורם לל מוחל למון בללום בל בללון בל בלות בל בללון בל בלות בל בללון בלות בללות בלל ביום בל בללון השורפים בל בללון השרפין של בוללון בללון בל לועד בל הלועל הלועל בלל ועל לביו בל בל ביום בל בללון ושל הלוע בל הלועל בל לועד לל הוע בל בלב בות הלות לל שבש בל הבלון הלוע בל הלועל לל הל בלב בל בלות בלל למון בללון בללון בללון למון בללון בללון בללון בללון בללות בלל בלון הלועל ללועל בלועל בללון בללות בלל בלון בללם ללם ללם ללם ללם בללם ללתות בללם ללועל ללי בלום מללם לללות בלל למול בללון בללון בללות בללם ללמון בל"ם להמול בלל בלון הלועל ללום ללים ללועל ללי בלל בללן בללון בללום ללים ללעלון לעיל "לל מושל בללם ללועל ללועל בללום לללם ללועל ללים בללם ללתות בללם ללועל ללים בללם ללועל ללועל ללים בללם הוולם ללועל ללים בללם ללום בללם ללועל ללועל ללועל ללועל ללועל ללים בללם ללועל ללועל ללועל

אינח מקיימת עוברי עבירות לכך נאמר ולא תקיא אתכם הארץ בשמאכם אותה כאשר קאה את הנוי אשר לפניכם: 🔟 ושמרתם את חוקותי ואת כל משפטי ועשיתם אותם ליתן שטירה ועשייה לחוקים ושמירה ועשייה למשפטים י ולא תקיא אתבם הארץ אשר אני מביא אתכם שמה לרשת כהי ואני איני מביא אתכם אלא על מנת לירש לא ככנעניים שהיו שומרי המקום עד שתבואו: ויאמר

מכאן אמרו שש עריות המורות מאלו מפני שהן גשואות לאחרים צרותיהן סותרות: יג אזהרה שמענו עונש לא שמענו ת"ל כי כל אשר יעשה מכל התועבות ונומר: יך ולא תקיא אתכם הארץ בשמאכם אותה ונומר ארץ ישראל אינה כשאר כל הארץ אינה מקיימת בעלי עוברי עבירות משלו המשל למה"ד לבן מלכים שהאכילוהו דבר שאינו עומד במעיו אלא מקיאו כך ארץ ישראל

אמרת להזהיר גדולים על הקטנים - שלא ישמאו אותם : (בת"כ שלנו ליתא אלא בסיום הפיסקא גרם בני אהרן

אף הקטנים . גם בילקוט הביאו מנח׳ דיבמות): יכול חללים . מאלמנה לכהן

גדול וגרושה לכהן הדיוט: מנין לרבות בעלי מומין: שבניהם כשרים לכהונה

והם עלמן אוכלים קדשים: ב מנין לרבות את הדם של מת שמוזהר עליו

וטומחמו ברביעית: ב לרבות כל הטומחות: כזית בשר ועלם כשעורה

וכל הני דקתני באהלות [פרק ב'] :

כל זמן שעמיו שם אינו משמא : שיש לו קוברין כדתניה בהבל [פ"ד] רבתי

איוהו מת מצוה כל שלוות ואין בכי

העיר שומעין קולו ואם לווח וכני העיר

שומעין קולו חין זה מת מטה ובם׳

כהן בדול ירושלמי במס׳ מיר חיוהו מה

מצוה כל שצווח ואין בני העיר באין י

באו בני העיר הרי זה מושך ידו . עד

היכן עד כדי נושחי המטה וחלופיהן

וחלופי חלופיהן : כשאין לריכין לו : אבל אם היו לריכין לו לא כו"י ובפ' האשה

רבה [יבמות פ"ט :] כהן מטמח למשתו קטנה הוחיל ויורשה ולח ירשי

לה קרוביה קרי ולא יענה קרינן לה

הגהות מהרי"ד

🖆 ושמרפס את [כל] מקומי וכר' טיין לפיל כ' אמרי בוף פרצב י'א ובגרשתין בוף פרק ה' : שביא אמכם שמב [לשבמ] בב אכי מביא אמכט ב"כ בילקוט ובד"מ וע' קרבן אכרן :

משאנ"ץ ספרא פרשו

אע"פ שיש שם עוסקים עוד מדקדקים כן מפ׳ כהן גדול דמסכת כזיר [מ"ג:]: ד הקרוב ולח חרוסה יחם הכהן חירש חשה וקדשה ומתה חינו מטמח לה שעדיין לא נחקרב להי ובירושלמי [יבמות פ"ו הלכה ד'] פריך דלקמן קאמר ולאחותו הבתולה הקרובה אליו לרבות את הארוסהי הכא ממעט והתם מרבה י

וקח ס"ד כיון דלריך למשושי מחרום שלה שקדשה י מכלל שכבר נכנסה קלת לרשותו: מזה הטעם היה סברא נמי למעוטי שלא יטמא לה אחיה: ומשני א"ר אילא כל מדרש ומדרש לפי הענין. תמן אחותו לעולם בפנים עד שתלא לחוץ כלתו לעולם בחוץ עד שתכנם לפנים : פי׳ אחות כהן הארוסה כל זמן שעמו בבית קרויה אחותו עד שתלא לחוץ לבעלהי לכך מרבה לה . אבל ארוסת כהן שהיא כלה י לעולם בחוץ רחוקה לו עד שתכנים לפנים ולכך ממעט לה הכח: מה אמו שמתחללתו חם נבעלם לפשל לה נתחללה וחסורה לכהן: מה אמו בידוע אף אביו בידוע שהיו חכושין בבית האסורין: אכיו חוקה מנין . רוב בעילות אחר הבעל וזו היא חזקה כדאמרינן בפ"א דחולין נ"א:]: ת"ל ולאביו . צריך להתישב למה לי ריבויה בחביו חזקה י דממה נפשך

ואינו

ויאמך ה'אל משה אמור אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם לנפש לא ישמא בעמיו' בני אהרן אין מישמים למתים' מישמות הן כנות אהרן למתים * בני אהרן יכול חללים ת"ל הכהנים יצאו חללים ומנין לרבות בעלי מומין ת"ל בני אהרן יבני אהרן אף הקטנים: 🗅 ואמרת אליהם לנפש לא יממא בעמיו ' אין לי אלא המת : ומנין לרכות את הדם ת"ל לנפש י ואומר כי הדם הוא הנפש: 🕽 מנין לרבות כל המומאות הפורשות ממנו מן המת ית"ל ואמרת אליהם לרבות את המומאות הפורשות מן המת ' לנפש לא ישמא בעמיו בזמן שעמיו שם אינו מישמא : מישמא הוא למת מצוח: ד כי אם לשארו הקרוב אליו: אין שארו אלא אשתו" שנאמר שאר אביך הוא י הקרוב לא את הארוסה י אליו לא את הנרושה יאמר לאסומה ת"ל לאביו מה אמו שהיא מתחללת הרי הוא מישמא לה: אכיו שאינו מתחלל אינו דין שישמא לו: אילו כן הייתי אומר מה אמו כידוע אף אביו בידוע : אכיו חזקה

גרם בני אהרן

וכויה במת מצוה י פי' הע"ג שהידושיה מדרכט והייט משום שהוטל עליו לקברה תחת ירושתה והויא אצלו כמת מצוה י מעמא לו דאם אביו הוא מטמא לו מק"ז דאמו י ואם אינו אביו הרי הוא ממור י

הגהות

אשת אסי כאב שאשתו כגופי לפיכך דודתו קרי לם ושאר דאמים דכתיב גבי אמום שייך כמי גבי אשם אסי כאב דמאי שנא ומילמא אגב אורמים אתא לאשמוטינן שלשולם ישא אדם בת אמיו ובת אמותו עכ"ל הוהב : ובפסיקתא זוערתי איתא שארו זו אשתו וכן הוא אומר גומל נפשו איש חסר ועוכר שארו אכורי וכתיב עוכר ביתו ינחל רוח מה זה באשתו מדבר אף ום במשתו מדבר ד'א שמרו בשרו רכתיב וכיו לבשר למד לכך אמרו רבותינו שארו וו לשתו וכן כוא אומר שאר מביך שמות אביך עכ"ל . יפו"ר כ' וו"ל פי' ראמות אביו מקרי שאר אביו משום גע וא"כ אף אם זינתם עם ככן אחר בנם כשר ובק"א כי שמושב"א הקשם עוד כמם לח הקשו כן גבי כיבור אב ואם ומורא ועוד קשם הא קי"ל סוקלין ושורשין על סחקות ולכן מירן מם שתירן וליל דמפיצור ומורא אין קושיא דאמריני וליי וידוע שהבי מכבר אמו יוער

א מטמום כן בטם חברן גמ' קרושין לב : וסיטב כ"ג : ויטמין רמב"ם פ"ב מב' חבל דין
ר' פסק דבשים חימן כלל מעות לביטמת לקרוביבן וברחב"ד וכרת"ם חולקין וע' רמב"ם
שם פ"ג דין י"ם וכ"ו בינבל בריף ורח"ש בכלכות קטות ריש כ" טומתם וכובת שם כל
בפרק בעום: בני חברן בינול מללים וכו" פיין לעיל ס' ויקרת דיבורת דרבים בריםת ד"
בפרק בעום: בני חברן יכול מללים וכו" פיין לעיל ס' ויקרת דיבורת דרבים ביותר קי"ד בריםת ל" ובקרבן חברן מכין שם ובלן ובשובים יוצור חייב העום ובגמרת יכשום ק"ד כ"
לכוביר גדולים על בקטנים וע"ש ברשב"ם פ"ג דין י"ב ובטור וש"ע יו"ד ס" שכ"ג ובשורחי
כלן ובפסיקשת זוטרתי בני מכין לכבית חברן לכבית חם בקטנים וחמרת מליכם לכוביר גדולים
כלן ובפסיקשת זוטרתי בפר עם בנו"ד דרשו"ע וו"ד פי"ע ב" ל הוח שם ברי"ף ורח"ש ורחד"ם
כדי מל לבום לנון ת"ד דרשום"ע יו"ד בי"ע ב" וחומר [ויקרת י"ו פסוק י"ת] כי
סדים פול בנים בל וחוק ל"ר ונוש"ע יו"ד פי שט"ע ב" וחומר ביותר"ם בל"ג ד"ת וכ"ב בילקון
ובריף ורת"ש שם י"ו ביותר מ" שב"ד ב" בי חם
נמחר למון רל"ד בושר לבין ב"ד ורי"ף ורח"ש שם ורחב"ם פ"ג מה' לבל דין מ'
נוסמיג למון רל"ד מישר "ב" ומיצות בקרובה חלו לתנכו וכן ברי"ף שם לתכם למכו
בסח"ג למון רל"ד מיש לה ש"ד של"ד מול ומיעו מובן דום בתיב גבי חמום חביו
לל מקרב כתיב גבי חשם מהי לבין בות ומים וב פות חביב בבי בלו משוב דום בתי בול משום למים לל מקרב בחבר בני מום מרכב משתים דמל משם
לל מקרב כתיב גבי משם מה מבין וסימל דקרל כתיב גבי מחום חבין ומיון מום לבין
י"ם משכם מ" דפ"ף ומים לה מבין וסימל ובין בית חדד שם ורחים בס" וותה מלט ומ"כ יולע משכם א' דפ' יום שפל שהי שבין ושיפט ויות כמיד גבי שמוע מבין בש כל מיד מש משכם א' דפ' יום שפלון וכמן כמיים שם ודם' ניתוד שם ורחיפו בכ' יותה אלם לפ"ר ממסט פודים פרי בני עומאם כסן שפוא אשתו כדקם פלקה דעתין מדכתי בני אפות פלב שאר אבין פוא דאי אחוש גבי עומאם כסן בהאים כסן בהאים כסן בהאים בהאים כתיבא אם אינו ענין לאחושו תנכו ענין לששט דכתיב אל אשתו לא תקרב גבי בהאים כתיבא אם אינו ענין לאחושו תנכו ענין לששט דכתיב אל אשתו לא תקרב גבי

Digitized by Google

האם ' אף אשת אחי אכיו כין מן האב כין האם ' ועוד

קל וחומר ומה אם במקום שהתיר מכלל אשת אחיו מאביו אסר

מכלל אשת אחיו מאמו י מקום שלא התיר מכלל אשת אחי

אביו מאביו דין הוא שלא נתיר מכלל אשת אחי אביו מאמו י

ת'ל דודו נאמר כאן דודו ונאמר להלן דודו מה דודו שנאמר להלן

במשפחת אביו הכתוב מדבר אך דודו שנאמר כאן במשפחת אביו

הכתוב מדבר: 7 המאם ישאו ערירים ימותו יאם יש להם בנים

קוברין את בניהם . אם אין להם בנים מתים כלא בנים ' ואף

על פי שאין ראיה לדבר זכר לדבר כה אמר ה' כתבו את האיש

הזה ערירי נבר לא יצלח בימיו ונומר: עונש שמענו אזהרה לא

שטענו ת״ל ערות אחי אביך לא תנלה: איש להוציא את

הכמן: אשר יקח את אשת אהיו : באשת אחיו מאביו הכתוב

מדבר או אינו אלא כאשת אהיו אפילו מאמו י והרין נותן

הואיל ואסר אחות אמו ואחות אביו ואסר אשת אחיו מה אחות אביו

ואחות אמו בין מן האב בין מן האם אף אשת אחיו בין מן האב

כין מן האם ת"ל נדה היא לא אמרתי אלא באשת אח שהיא

כנדה מה נדה יש לה איסור ויש לה היתר אף אשת אח יש לה

אסור ויש לה היתר ואיזו היא אשת אח שיש לה אסור ויש לה היתר

זו אשת אחיו מאביו אם יש לו כנים אסורה אם אין לו כנים מותרת:

ערות אחיו גלה ערירים יהיו ' אם יש להם בנים קוברים את

כניהם אם אין להם כנים מתים כלא בנים: ואף על פי שאין

ראיה לדבר זכר לדבר כה אמר ה' כתבו את האיש הזה

ערירי וכו' עונש שמענו ת"ל ערוֹת אשת אביך לא תנלה :

ר ואשה אל אחותה לא תקח ונוסר עליה לסה נאמר לפי שהוא

אומר יבמה יבוא עליה שומע אני על אחת מכל העריות האמורות

בתורה ת"ל עליה י לכך נאמר כאן עליה ונאמר להלן עליה מה

עליה שנאטר להלן ביבטה הכתוב מרבר אף עליה שנאטר כאן

ביכמה הכתוב מדבר: אין לי אלא אחות אשתו שאר כל העריות

מנין " אמרת מה אחות אשתו ערוה שחייבין על זדונה כרת ועל

שנגתה תמאת ואסורה להתיכם אף כל ערוח שחייבין על זדונה

כרת ועל שנגתה חמאת ואסורה להתיבם: וא אין לי אלא היא

צרתה מנין תלמוד לומר לצרור צרת כל העריות מנין אמרת מה

אם אהות אשתו ערוה שחייבין על זדונה כרת ועל שננתה חמאת

צרתה אסורה אף כל ערוה שחייבין על זרונה כרת ועל שננתה

חמאת צרתה אסורה מכאן אמרו מ"ו נשים פומרות צרותיהן וצרות

צרותיהן עד סוף כל העולם: יב או אף שש עריות חסורות

שאמרו שיהיו צרותיהן אסורות י אמרת מה (תלמוד לומר) אהות

אשתו ערוה שחייבין על זדונה כרת ועל שננתה חטאת ומותרת

לינשא לאחיו וצרתה אסורה אף כל ערוה שחייבין על זדונה כרת

ושננהה חבאת ובותרת להנשא לאחיו שאין צרה אלא מאח

[עיון תום' ריש יבמות] דלא תנא חמש עשרה עריות כמו (ר"ל בפסקה שאחריק יכול מף שש עריות וכו" וה"ל למיחני ט"ו עריות וחמחי תנם ט"ו נשים) בסיכה משום שחינן עריות שחינן הסורות על כל החחין י ועוד משום דבגמרא [גי] ממעט ממנינא לרת סוטה ולרת ממאנת ולרת איילונית ולרת מחזיר

גרושתו והנהו לא נאסרו משום ערוה אביו מאמו והדין נותן הואיל ואסר אחות אמו ואחות אכיו ואסר אשת אחי אביו מה אחות אמו ואחות אביו בין מן האכ בין מן

ואי תנא הכא עריות לא הוה מצי מפרש ואזיל ט"ו נשים השנויות במשנה ריש יבמות למעוטינסו שלה נהסרו משם ערוה ובפרק המגרש פרוך בירושלמי וליתני שם עשרה וכרבי חליעזר דאמר המם המגרש את האשה ואמרלה הרי את מותרת לכל אדם חוץ מראוכן מותרת לכל אדם חוץ מראוכן י ואם הלכה ונישחת לשמעון ומת בלח בנים אסורה לראוכן היא ולרתה יוכן אם הלכב לרתה ונישחת ללוי ומת בלח בנים אסורה לראובן גם לרת לרתה י ומשני אלמנה התורה אסרתה עליו - ברס הכא הוא אסרה עליוי פיי ולכך לא תני לה : עד סוף העולם . שלח תחמר לרות לרותיהן דפטורות נפקא לן מללרור בכ׳ רישי"ן וס"ד דהוי די לפטור לרה ולרת לרה ולא יותר המ"ל עד סוף ספולם בתו של ראובן אם נישאת לשמעון ומת בלא בנים י וכן כולהו י וגרסינן בסנהדרון [ע"הי במשנה] יש כלל חשה וכתה וכח כתה וכח בנה י חמותו ואם חמיו שכשם שנשא אשה אסורה בבתה וכת בתה כך אם נשא בת בתה אפור באמה ואם אמה שני דורות למעלה ואם חמיו כחם חמותו דהיינו בת בנה אחותו מאמו . לאה נישאת ליעשב ולה בת מאיש אחר ונשאה שמעון וכולד לוי ממנה ומת שמשון בלא בנים י ונפלה לפני לוי שסיה החותו תהמו יוכן החות אתו יעקב ושמעון בנו כשאו שתי אחיות וכולד ליעקב ראוכן ומת שמעון בלא בניםי ואחות אשתו . ראובן ושמעון נשאו שתי אחיות ומת שמעון אשת אביו מאמו . ללאה אשת יעקב כבר היהלה בן מאיש אחר קודם שנישאת ליעקב: שנשה השה וחת ונשחת לשתעון בן יעקב שהיה לו מרחל י ומלאה נולד לו ראוכן י וחת שמעון ונפלה לפני רחובן שהיח אשת אחיו מאמו - ואשת אחיו שלא סיה בעולמו . כגון מת שמשון ולחחר כן נולד ראובן וחשת שמעון חסורה לו שלם היתה להם ישיבה אחת בעולם ונתיבמה ללוי ומת לוי גם לרתה אסורה לראוכן . וכלתו של רחובן שמת בנו ונשחה שתעון ומת ונפלה לפני ראובן : יב יכול אף שש עריות חמורות שאסורות על כל כני יעקב : אם אחד מבני יעקב עבר ונשחה ומת שתהח לרתה חסורה אמרת ומה אחות אשה וכר י א"כ חם נישחו לחחד מן השוק ומת שיהיו לרותיהן חסורות לבני יעקב וח"ת

והלה כי החי גונה אף הלרות של חמש עשרה נשים מותרות להם כיון שהם מן השוק : וי"ל דהוה ס"ד כך שוה לרת עריות הבחה מן השום וחסורה על בני יעקב כמו לרת חמש עשרה נשים לאסור על אחד מן האחים שאסורות לו . ויש ספרים שמסיים כאן דרשת קרא ולא תלכו במקות הגויי שכחן הוא מקום כיום יואזיל ודריש להו עד פוף סידרא ובספרים שלנו חברם למעלה מפרשיות העריות . כאן מסיים בקרא ולא חקיא הארץ משל לבן מלכים שהאכילוהו דבר יכו': כליק סדרא י שבח לטרא י הנחצא בעזרה: ואמרת

ועוד ק"ו לחיסור יותר מלד חם : הם במקום שהותר מכלל חשת החיו מאביו : שמותר ליבם אשת החיו מאביו כשאין לו בכים אסר מכלל אשת אחיו מאמו י שאסור ליכם : ת"ל ערות דודו גלה ונאמר להלן דודו או בן דודו יגאלנו מה להלן מן האב דכתיב ממשפחתו יגאלנו ומשפחת אב קרויה

משפחה ולא משפחת אם [יבמות נ"ד:]: ק אשר יקח את אשת אחיו באשת אחיו מאביו הכתוב מדבר: או באשת אחיו אפילו מאמוי והדין טתן דקרא לא מיירי באשת אחיו מן כאב דוקא הלא מיירי גם באשת אחיו מן האם " ועוד יותר יש לאוקמים במן האם וליתן בה כרת . שברי אין בה היתר . מלאותמי במן האבי דכיון דאית ליה היתר לא מיסתבר ליתן בה כרת: ת"ל נדה היח וכו' אלמא באשת אחיו מאביו מיירי אבל תית גם באשת אחיו מן האם יש בה כרתי דהה מרבינן לה ללאו בפרשת אחרי מות וכתי' ונכרתו אכולהו' וכדמוכח בריש הבא על יכמתו [נ"הי] וא"ת מאחר שידענו שכחוב בהם כרת בחשת חחיו מהמו ה"כ יביה משם למילף השת אחיו מאביו י ואמאי מייתי מאחות אביו ואמו י וו"ל דבעי לאתויי מהך פרשה דלעיל מינה דכתיב בסמוך י ולה מחשת אחיו מאמו שהוא בפ׳ אחרי מות י וא"ת ומאי אמר כאן והדין נותן ומביא מאחות אביו דאדרבא אביו יכיא מדודתו דהוי דוקא מן האב י וי"ל לא הוה סברא לחוקומי לחשת אחיו במן האב דיש לו היתר אי לאו דכתיכא נדה - כך פירש רב ילחק ברי שמוחל ז"ל : ד וחשה חל אחותה לא תקת ללרור וכו׳׳ זה המהרא אין כאן מקומו ולא נכתב בפרשה זו וככתב 'למעלה בפ' לחוין י אלא חברו עם שחר עריות: שומע חני על חחת מכל עריות האמורות בתורה : ואמר בגמרא [יבמות ג':] משום דאתי כל העריות בהקישא • וס"ד הואיל והותרה אשת את ליבם י כוא כדין אם נפלה לו פרוה מחחיו : כגון חחות חשתו וכחו שהיו נשוחות לחהיו : ומת כלה כנים : מותרת ליבם : לכך כתיב וחשה חל אחותה לא תקח ונו' י ולהלן הוא אומר יבתה יבא עליה וכו'י וכיון דאחות אשה אינה מתיבמת . כמו כן כל העריות דהוקשו כלן בהקישא דר' יונה כדמסיק בשמעתין וכי תימא נקשינהו להתירא לאשת אחי הא אמרינן התם [ח"] היכא דאיכא קולא וחומרא לחומרא מקשיכן ולה לקולה: יא נרתה מנין ת"ל ללרור : לרת לרתה מנין : אמרת מה אחות אשה וכו׳ (בת"כ שלנו גרם הכי ת"ל לנרור נרת כל העריות מנין חמרת וכו' וגירסת הש"ם [ג':] לרת צרתה מנין ת"ל לצרור התורה רבתה לרות כרבה ') מקשים י דניכמות קחתר דמללרור ריבתה תורה לרות הרבה י והכא לא נפיק ליה מלצרור אלא

לרה החת י ועוד החם [י"גי] לרת לרה מפיק רב אשי מסברה י דה"ר אשי לרה מ"ט אפירא דנמקום ערוה קיימא י לרת לרה נמי במקום ערוה קיימא וכשתא החאי לה מייתי טעמה מברייתה זו : ורבינו יעקב לה היה גורם הין לי אלא לרה וכן אינו בה"ג ' ויש מיישבים הגירסא : פוטרות לרוחיהן ' כגון בת ראובן נישאת לשמעון ומת בלא בנים ונפלו נשיו ליבום לראובן אסורה בתו וצרתה - ואם הלכה הצרה ונתיבמה ללוי ויש לו אשה אחרת ומת כלא בנים אסורה לראובן גם אשת לוי שהיא לְרה של לרת בתו י וכן עד עולם י והאי

הגהות מהרי"ד

של אנתם לפול פרק ו' ברוישם ח' : ז וט' ע' גמ' נכמות נ'ה יושום' בשכת פ' במה חוליקין ד' כ'ה י"ה כרה י"ה כרה ומום' רש במות ד'ה משת אחיו : הן ואיש להוליא את הקטן [ע' גמ' יבשות נ'ה: מן ואשפ'י שאין ראיה לדבר וכר לדבר דדברו תווה מדברו קבלה לא ילפינן כ'כ

היץ סביב החלפם על הך דגמי פסמים ז': כה ממר כ' וגו' כפוק פוף ירמיה:
י או יב יב בגמי ירמום ג' ועיש בכל ספוגים בגמ' ומפרשים :

מה להלד השום שבהן שכן איסור הבא מאליוי משא"כ באיסורין הבאין מחמת אישותי וקא מייתי מדר' יונה דהוקשו כ! העריות לנדה וכו'י ושמא זה התנא לא חמיר ליה איסור הבא מאליוי ולכך לא פריך ליה . א"כ לא חש להאריך עוד כי כמה ברייתות מתרץ התלמוד ומסיק בענין אחר: ד ערות

אחות אביך ואחות אחך י בין מן האב בין מן האם . כמו שמלינו בדודתו . שקרובי האב כמותה : כך מפרש בנמ' (שם וע"ש) והתם מלריך אחאי כתב חמות חמו וחמות חביו . חי כתב חמות אביו שיש לו חיים י ואי כתב אחות אמו שכן ודאית: ת"ל ערות אחות אביך ואחות אתך לא תכלה בין מן האם בין מן האב . קרא יתירא הוא שכבר כתב לעיל בפרשה וחור וכתב חוברתו בפרשת עונשין: כי את שארו הערה לענין שאחרנו - ללחד - העראה לכל העריות (בת"כ שלמ ובילקוט ל"ג הכח תיבת מחביו): הן בחשת החד חביו מחביו הכתוב מדבר לרחובן חשת עשו י שהוח אחי אבע מאביו של יעקב י שילחק אב לשניהם - ולא אשת אחי אביו מצד אמו שנולדו מאם אחת ולא מאב אחד: 7191

כחלה מפרש החס: ך חס כך חס המקום על כבודן של רשעים כו׳ הע"ג שטה קצ"ה לחבדן מהשולש כדחמריכן לקמן לענין רשעים הוח חומר רק עץ החשר תדע כי לח עץ מחכל וגו׳ חפי' הכי כיון שחבדו מן העולם וקבלו הדון שיש להם לקבל י הקב"ה מקפיד למי שמספר בגנותן :

פרק יב פ"ג בילקוט אין דום אלא נידה שנאמר והדוה בנדתה והוב חת ווכו לוכר ולנקיבה ולחים חשר ישכב עם מחחה חכל מקום י ולפי אותה הגורסא פירש התפרש ולחים חשר ישכב עם טחחה מכל מקום . הכי האמר כיון דדוה כדה משמעי ומשכחן עוכש שלהי עוכש של זבה ושל שותרת יום היכה השכח ולאיש אשר ולאיש אשר ולאיש אשר ישכב עם טממהי מית וחיתקוש כולה לטומחה לחזהרה ולעונש: ב לח רחי נדה כרמי חחות חב וחחות חם שהנדה מטמאה את בועלה • משא"כ בקני: ולא ראי אחות אב ואחות אם כרחי כדה י שהם חבורות משום שחר . משא"כ בנדה : הלד השוה שבהו וכוי "

וכפ' הכח על יבחתו (יבחות נ"די) פריך

שחוא גורם לחבירו להפותו מדרך החיים לדרך המות עאכ"ו שיעבירנו חמקום מן העולם י וכי למה אמרה התורה לההריב את המקומות ולאבד את האילנות מפני שמזכירין ננותו של אדם והלא הדברים קל וחומר ומה אם כך חם הקדוש ברוך הוא על הרשעים קל וחומר על כבודן של צדיקים לענין צדיקים מהו אומר כי תצור אל עיר יטים רבים להלחם עליה לתפשה לא תשחית את עצה לנדוח עליה נרזן כיממנו תאכל ואותו לא תכרות והרי הדברים כל וחומר וכה האילנות שאינן לא רואים ולא שומעין ולא מדברים על שעושין את הפירות חס עליהם המקום מלהעבירם מן העולם ארם שעושה את התורה ועושה רצון אביו שבשמים עאכ"ו שיחום עליו המקום מלהעבירו מן העולם: 7 לענין רשעים הוא אומר רק עץ אשר תדע ונומר והרי דברים ק"ו וכי אם האילנות שאינן לא רואין ולא שומעין ולא מדברים על שאינן עושין את הפירות לא חם עליהן המקום מלהעבירן מן העולם ארם שאינו עושה את חתורה ואינו עושה רצון אביו שבשמים עאכ"ו שלא יחום עליו הכתוב מלהעבירו

מן העולם: \$\infty\$ ר"י בן זכאי אימר הרי הוא אומר אבנים שלמות תכנה את מזכח ה' אלהיך ונומר אבנים המשילות שלום והרי דברים קל וחומר ומה אם אבנים שאינן לא רואות ולא שומעות ולא מדברות ע"י שמטילות שלום בין ישראל לאביהן שבשמים אמר חבתוב לא תניף עליהן ברזל אדם שמטיל שלום בין איש לאשתו בין משפחה למשפחה בין עיר לעיר ובין מדינה למרינה ובין אומה לחברתת עאכ"ו שלא חבואהו הפורענות: \$\infty\$ ר"ש בן אלעזר אומר הברזל נברא לקצר ימיו של אדם יא אינו בדין שיניף המקצר על המאריך: "ואיש להוציא את הקטן אשר יקח את אחותו בת אביו או בת לאמו) אין לי אלא בת אביו ולא בת אמו ולא בת אביו מן האב ומן האב מנין ת"ל אחותום"ם ועד שלא יאמר הכתוב יש לי בדין אם חייב על אחותו מן האב ושלא מן האם מן האם ושלא מן האם מן האם אלא אם אמרת כן ענשת מודין יותר הוא ושמא תאמר קין נשא את אחותו ת"ל חסד הוא והעולם מתחלתו לא נברא אלא בחסד שנאמר כי אמרתי עולם חסד יבנה ונומר: "\infty ולא בת אמו ולא בת אמו ולא בת אביו מן האב ומן האם מנין ת"ל אחותן מ"מ וער שלא יאמר הכתוב עולם חסד יבנה ונומר: "לא בת אמו בת אמו ולא בת אביו מן האב ומן האב ומן האב ומן האב ומן האב ומן האב אמרת כך חוהר מן אל בדין אם הזהיד על אחותו מן האב ולא מן האם מן האם ולא מן האב קל וחומר מן האב ומן האב אא אם אמרת כך חוהר מן אשת אביך אי בת אבין אפילו מאיש אחר ת"ל מולדת אביך וא"כ למה נאמר מולדת בית או מולדת חוץ "בין שאומרים לו קיים בין אשומרים לו קיים לו הוציא:

ברק יב ואיש להוציא את הקפן אשר ישכב את אשת דוה אין דוה אלא נדה שנאפר והרוה בנדתה וחזב את זובו פ"ם: בה את שעותה את סקורה הערה מגיד הכתוב שעשה בה את המערה כנומרי אין לי אלא גדה שעשה בה את המערה כנומר " שאר כל העריות מנין: אמרת מה נדה שחייבין על זדונה כרת ועל שננתה חמאת עשה בה את המערה כנומר אף כל ערוה שחייבין על זרונה כרת ועל שונתה המאת נעשה בה את המערה כנומר ' לא אם אמרת בנדה שיש בה מומאה לפיכך עשת בה את המערה כנומר תאמר בשאר כל העריות שאין כהם מומאה לפיכך לא עשה בחן את המערה כנומר ת"ל כי את שארו הערה: הרי את מבנין אב מכינין שניהם לא ראי נדה כראי אחות אב ולא ראי אחות אב כראי נדה: הצד השוה שבהן ערות שחייבין על זרונה כרת ועל שנגתה חמאת ועשה בה את המערה כנומר אף כל ערוה שחייבין על זרונה כרת ועל שננתה חמאת נעשה בה את המערה כנומר: גַ ונכרתו שניהם מקרב עמם ' עונש שמענו אזהרה לא שמענו ת"ל ואל אשה בנדת מומאתה: ד וערות אחות אמך ואחות אביך לא תגלה: אחות אמך בין האב בין מן האם ואחות אביך בין מן האב בין מן האם: אתה אומר אחות אמך בין מן האב בין מן האם ואחות אביך בין מן האב בין מן האם או אחות אמך בין מן האב בין מן האם ואחות אביך בין מן האב נותן הואיל ואסר אשת אחי אבי: ואסר אחות אם: ואחות אביו מה אשת אחי אביו מן האב ושלא מן האם אף אחות אמי ואהות אביו מן האב ושלא מן האם ת"ל ערות אחות אמך ואחות אביך לא תגלה ואחות אמך בין מן האב ובין מן האם ואחות אביך בין מן האב בין מן האם ו הערה לפנין שאמרנו: הן עונם ישאו עונש שמענו אזהרה לא שמענו ת"ל ערות אחות אביך לא תגלה שאר אביך היא ערות אהות אמך לא תנלה כי שאר אמך היא: ן איש להוציא את הקפן אשר ישכב את דודתו: באשת אחי אביו הכתוב סדבר או אינו מדבר אלא באשת אחי אמו ת"ל ערות אחי אביך לא תגלה ואל אשתו לא תקרב וגומר נאמר כאן דודתך ונאמר להלן דודתך מה להלן כאשת אחי אביו הכתוב מדבר אף דורתך שנאמר כאן באשת אחי אביו הכתיב פדבר או אינו מדבר אלא באשת אהי

הגדות פררי"ד

שלק יב א ואים להיציא את הקטן י שיון במה שייתיתי לעיל פרק יי ברויתת ס' :
שלמר בסוף סדר מערע: ב אף כל ערום כו' נמשם בם אם המערם
בנותר משנם ביבמות רש פין ל' נ'ג: וע"ש דף נ'ל ורמב"ם פיא מכי איסור ביאק דין
יי וסמ"ג לאון קר"ם: כרי את [רן] מבון אב [מבין] שניסט כציל דית: ד ושלא מן
באס [ואמות אבין מן כאב ושלא מן כאס] והדין ניתן כ"ה בדית והיבא ביבמות נ"ד
וברמב"ם פ"ב מה' איסורי ביאה דין ס' וסמ"ג לאין ק"ו: והנה מה שאמר בגמי אשרם
אם שבן וראי צרון לימר השי שהיא אפית אמו מן סאס וע' ש"ת רשב"א מ"א מאי כ"י:
לא במרא הבשת נ"ד י ורמב"ם פ"ב מה' איסורי ביאה דין ב' וסמ"ג לאוון ק"י ופי במה

ותוחות הכן כי' לענתן לדיקום מסו לחמר (הכחם כ'א) למנין. רשנים מסו לחמר שם והכול בשפי שמסות כוף צ'ם בשינו לשן וע' בגמ' סנסדרון נ'ם: י' וו'ב סול בנמר שם מכות כ': וו'ב סול בנמר שם מכות כ': וו'ב של שנים מכות מיים למסח"ם שן פ' נס: יא מד שיסיו שניכם מוידן פ' גמרל סנסדרון סיף דף מ': שכלמר [מבלים פ'ט]: יב שלון מוסירון פ' גמרל יבשת כ'ב: יב לפי שפחם כי' מ'ל בת לשת לפין סובל בסח"ג. ללוון ק"ם כביל וכ מכלל מסך דיבמית כ"ב וולד שפחם וכרית כמום ותייחם שלא סוכיר שכן מפרש כלן ול"כ למס ממר מולדם בים מלח מיכיר בין מפרש כלן ול"כ למס מום ומימה שלא סוכיר שכן מפרש כלן ול"כ למס מום ומימה שלא סוכיר בין מפרש כים ול"כ למס מום ומימה ב"ב וולד שפחם וכמ"ג ללחון ק"ם:

יליף מדורות" שלמטה : והכי קסמר כו'י ונקט בהחי כד לדרשם שלי ממין לעשות למעלה מחשתו שלשה דורות לחיבור : אם חמיו וחם משיחו בשלשה דורות למעלה ומה בכה ובת בתה : שמליט שהחהר ונענש עליהם : נחתר למעה זמה : שחרה הנה ומה היח ונחתר למעלה זמה : בי יקף ספ

אשה ואת אתה זמה הים י מה למשה שלשה דורות . מף למעלה שלשה דורותי הרי למדנום לעונש · נחזיר וכלמודן י לחוברה שברי גם חמותו עלמה לפ נאמרה כה אוהרה י מה בשנש למשה כלמעלה רבינו שחר שלמטה לשריפה אף באוהרה עשה שאר שלמסה כלמעלה כבתה וכת בנה י ורב משי שמר לם תיפוך לומר אף כאן למטה כלמעלק (מחי למטה למטה בחיסור) ולמטה קמי איטור קל דהיינו אם המיו ואם המופו ולמעלה קרי איסור חמור דהיינו חמותו: בן ר׳ עקיבה הומר הותו והת שתיכן: בפ' הנטרפין: [ע"ו :] אמר רכא חמות. לחחר מיתה חיכם בינייםו י ר' ישמעחל סכר אע"ג שכבר אשתו מתה וכא על המותו חייב · ור"ע סבר עד שיהי שתיהן קיימות · ואם מתה אשתו פל חמותו אינו בשריפה אלם איסור לאו וכרת כדקייתי קייתי כדמשתע בפרק נושחין על החנוסה (צ"ח:) דקמתר עלה דקליש ליה חסורת י משמע שמין שם שריפה אלא איפורא איכא והולד ממזר. אפינו לחחר מיתת השתו י וכן קחמר בכחשם רבה (ל"ד :) נהי דמעטיה פרא משריפהי מאיסורא לא מיעטיה קרא: שאם כשא בתה ובח על חמה חייב י והיינו לר׳ עקיבה כשחשתו קיימת י וכן הם כשה אמה וכא של בתה חייב - ומשמע כאן אכל אם לאחר תיתת אשתו בא על בתוי פטור הוא ממיתת ב"ד : וקשה דהוי ליה לרבא למימר חמות וכת אשה איכא ביכייהו : ועוד אפילו אי אמר סכי הלא בת משתו נפיק לן שנש דידים מחתים הנה הנה וחה ומה ולם מקרם דבחש ישרפו חותווחתהן ודוחק לומר דהחי תכח סבר דבתו מסחי קרח כפקה לן ולה מג"ש ' והכי קפתר פעמים אותו ואת שתיהן כגון אם נשת הבת הוו על חתותו בשריפה אי אם נשא כאם הוי על בתה בשריפהי שכך משמע דאמר נשא אמה וצא על בתה חייב י וחפילו נפרש לר' ישתעחל הוי קשיה : שהם נשה בתה והפילו מתה ובח על חמה חייב כדחמר ר׳ ישמעאל י מ"מ סיפא דקתני אם נשא אמה ובא על בתה חייב י והלא לאו מהאי קרא נפיק שבתה בשריפה : שונש שמעט אוכרה מנין ת"ל ערום אשה ובתה וגו' השתח מפרש תחי דקסמר לעיל נחמר כחן זמה ונחמר להלן זמה י

דילפינן פינש מחזהרה וחזהרה מעונש י וקחמר הכח חזהרה זו היכן נחמרה וגם זמה היכן נכתבה בחזהרה :
היכן נחמרה וגם זמה היכן נכתבה בחזהרה :
גבי מסית דכתיב כי וחת הבהמה תהרונו: ונחמר לסלן הרינה י
גבי מסית דכתיב כי הרוג תהרגט וכו': קרחו הכתוב לנשכב
שוכב (בת"כ שלנו ליתח וה"ג חח"מ לשוכב כו' כמו הגירם' בסנהדרין (נ"ד:)
שמביח המפרש) ובפ"ד מיתוח קחמר אם חינו ענין לשוכב תנהו ענין לנשכבי

נאסרם בזטת הראשונה והאונם והמפתה על הנשיאה שנשא בכר הראשונה חייב: טשא אדם את אטסת אביו כו' (בח"כ שלט ליחא והיא גירם' הילקוט בח"כ) דכתיב איש כי ישכב את אשת אביו י אשת אביו אסר רחמנא: ר' יהודה אוסר באטסת אביו י דכתיב לא יקח איש את אשה אביו ולא יגלה כנף אביו י כנף

ועל המפותה והאונס והספתה על הנשואה חייב: זג אשה ואמה י אין לי אלא אשה ואמה בתה בת בתה ובת בנה מגין הרי את אומר כאן זמה וגאמר להלן זמה מה זמה האמורה להלן בתה ובת בתה וכת בנה אף זמה שנאמר באן בתהובת בתה ובת בנה ידך מנין לעשות זכרים כנקבות חרי אתה דן נאמר כאן זמה ונאמר להלן זמה מה זמה האמורה להלן עשה את הזכרים כנקבות אף זמה האמורה כאן עשה את הוכרים כנקבות ומנין לעשות לממה כלמעלה הרי אתה דן נאמר כאן זמה ונאמר לחלן משה ממה כלמעלה אף זמה שנאמר כאן עשה לממה כלמעלה: בון באש ישרפו אותו ואתהן את אחת מהן דברי רבי ישמעאל י רבי עקיבא אומר אההן עד שיהיו שתיהן שאם היו נשוי אשה וכא על בתה חייב באש ישרפו אותו ואתהן עונש שמענו אזהרה לא ממענו ת"ל ערות אשה ובתה לא הנלה:

בין נדולה בין קפנה מות יומת בסקילה : אתה אומר בסקילה או באחד מכל המיתות שבתורה ת"ל ואת הבהמה תהרונו נאמר כאן הרינה ונאמר להלן הרינה מח הרינה האמורה להלן סקילה אף כאן סקילה: 🔼 למדנו עונש לשוכב נשכב מנין ת"ל כל שוכב עם בהמה מות יומת אם אינו ענין לשוכב תנהו לנשכב למדנו עונש בין לשוכב בין לנשכב אוהרה מנין ת"ל ובכל בהמה לא תתן שכבתך לפמאה בה למרנו אזהרה לשוכב אזהרה לנשכב מנין ת"ל לא יהיה קדש מכני ישראל ואומר וגם קדש היה כארץ רברי ר' ישמעאל ר"ע אומר א"צ הרי הוא אומר לא תחן שככתך לא תהן שכיבתך: 🕻 ואשה אשר חקרב על כל בהמה לרבעה אותה והרנת את האשה ואת הבהמה מות יומתו י בסקילה י אתה אומר בסקילה או אינו אלא באחר בכל מיתות שבתורה ת"ל כאן דמיהם בם ולהלן נאמר דמיהם בם מח דמיהם כם האמור להלן סקילה אף רמיהם בם שנאפר כאן סקילה: דעונש שמענו אזהרה לא שמענו ת"ל ואשה לא העכור לפני בחמה לרבעה תבל הוא: הו והרנת את האשה ואת הבחמה אם אדם חמא מה חמאה בהמהאלא לפי שכא לארם תקלה על יריה לפיכך אמר הכתוב תסקל ק"ו ומה אם בהמה שאינה יודעת להבחין בין מוב לרע על שבאת תקלה על ידה לאדם אמר הכתוב תסקל אדם שנורם לחבירו להמותו מדרך החיים לדרך המות עאכ"ו שיעכירנו המקום מן העולם: ל כיוצא בו אתה אומר אבד תאבדון את כל המקומות ונומר ונהצתם את סזבחותם ונומר והרי דברים ק"ו ומה אם המקומות והאילן שאינן לא רואין ולא שומעין ולא מדברים ע"י שכאה לאדם תקלה על ידיהן אומר הכתוב השחת שרוף וכלה וחעבר מן חעולם אדם שהוא

שרחה אביו לא יגלה י כדמפרש בפ"א דיבמות [די] ובאנוסה כתיב למעלה הימנו ונתן המיש השוכב עמה לאבי הנערה כו'י ודרשיכן סמוכין במשנ' תורה ורככן דרשי ליה כנף הראוי לאביו דהיינו שומרת יכם של חביו: יב אין לי חלח חשה וחמה י מפרש בחלו הן הנשרפין דאמה היינו חמותוי בתה אפילו שנולדה לה מאיש אחר : מנין שהיא בשריפה . כחתר כחן זמה י לעינש שריפהי ישרפו אותו ואתהן ולא תהיה זמה : ונאמר לסלו. באוהרה דבתה ובת בתה ומה . ערות אשה וכתה לא תגלה את בתכנה וצו' שארה הנה זמה היא : אף כאן נמי ומה דכתיב בשריפה י בתה מאיש אחר בכלל : יך מנין לעשות זכרים כנקבות י מה הוא דמשמע קרובות הכאים מזכרים קרובים אילימא בת בנה ובת במה: בהדי דדיה קם אתיין . אלה במם חמיו כמם חמותו חכתי חם חמותו לא קמה לן י ואפילו למאן דאמר אם חמותו כתיבא לאו ממשמעותא דחת חישה וחת חמה י חלח נפק ממשמשת חותו וחתהן . חם חמיו מהדר עלה להביח לכלל חם חמוחו. חמר אביי ה"ק עליו ועל אשתו קאמר זכרים כנקבות ולח על קרובים י תנין לעשות שחר הכח ממנו שהוח זכר הָבח מתנה שהיח נקבה והיינו להביח לשריפה בת בנו ובת בתו מאנוסתו : דלה אתו מכלל אשה וכתה דההוא קרא בקדושין מיירי דכינמות [ל"ו :] רמי רבה כחיב ערות בת בתך הו בתבנך ובו' כה בת בתה שלם ילדה מתך גליי וכתיב ערות אשה וכתה לא תגלהי משמע אפילו ילדה מאיש אחר . לא קשיח כחן במונסין (כחן בנישוחין: חם אנוסתך או מפותה לך היא אי אתה מוזהר על כתה חש"כ מתך היה וחם השתך היה אתה מווהר אף על) בתה שילדה מאיש אחר י נאמר כאן זימה וט' יופריך והא בשחר דידים לח כתיב ומהי חמר רבח אתיא הנה הנהי בשני פסוקים דאוהרה כתיב הנה - ומוסיף קרא דנשואין דכתיב ביה נמי זמה · מה התם הנה וומה עמו · אף בקרא דאנוסה הנה וומה עמו : השתח דחייתיכן זמה בשחר דידיה : ילפים ליה בשריפה בזמה זמה . והיינו דַקחמר נחמר כחן זמה וכו': מנין לעשות למעה כלמעלה י ופריך מה היא : (אלימא) אילימא בת בנה ובת

בתה לכת שבים דודות אחרונים ותחתונים. כלמעלה ' דהיינו כבתה ' שהיא קדמה והייט עליונה - בהדי הדרי קא אחיין אלא אם חמיו ואם חמותו כחמותו כאי עליונה בלמטה ביא. שבאטת עליונים הם שקדמו. וחמותו היא למטה שהיא אחרונה ' תני למעלה כלמעה ' אי הכי נאמר כאן וחה ונאמר להלן ומם י בשתא אינהי לא כתיבי ומה דידהו כתיבי פי' לא כתיבי לא אוהרתן ולא פונשן השתא אינהי לא כתיבי ומה דידהו כתיבי פי' לא כתיבי לא אוהרתן ולא פונשן אמתר אביו הלא הליף אם חמיו ואם חמותו מחמותו אלא דורות שלמעלה אחר הביו הלא לא יליף אם חמיו ואם חמותו מחמותו אלא דורות שלמעלה

הגדות מהרי"ד

אינמות ל"ד ול"ק: וכ"א והובל ברחב"ם פ"ב מס" ליסורי ביאסדין כ" ובסמ"ג לאיין ק"ג פ"מ: פרק "א א וב' בגמ" סנהדרין נ"ד: ונאמר לכלן [גבי מסית דברים י"ג] והיבא ברחבים במב"ם פ"ל מס" ל"מטורי ביאס רץ ט"ו ט"ו ובסו"ג לאיין ל"ס חצ"א ובמילירי מסרט"ל אם: ב פ"ל לל יהיה קדש [רציים כ"ג] ואופר וגם קדש [מלכים א" י"ד]: מסרט"ל אם: ב פ"ל ל"ד ורמצ"ם אם: ה" מספרין נ"ד": ל כיולא בו אבר האברון בכימ"ג אם ס" ל"ד ורמצ"ם אם: ה" מספרין נ"ד": ל כיולא בו אברים

מיפרר בימס דין י' י'ם וסמ'ג למוץ ק'ג : על הנשומה חיב' נושם מדים מנוסת מביו ומפותת פביו מנוסת בנו ומנותת בנו ר' יכודם מוסר במנוסת מביו ומפותת מביו כ'ה בילקוט ובד'ת וכ'ה במשכה רבי"א דיבשת ועל וה קמי פי העום' שבהן : יב י"ד הוא בגמ' הנכדרון ע"ה יוע"ש וע' מ' השרלו "ש מי תב"מ : ין" במופה למנוה בלושלה י ומה כחן למעלה כלמטה מף להלן למעלה כלמטה כ"ה מיתו וכ'ה שם בגמ' : נ"ן הובאה בגמ' סנהררון ע"ז : ע"ם החטא י לשון חיכור ואריגה י כתו כולהו בחדא תחתא מחקינהו י ויש גורסים (שחיתו את החשא) ומפרש לשון נכילה ומיאום שעשו חשא י כדאמרי במסכת מכות [כ"ג :] ומה אם הדם שנפשו של אדם חותה ממנו : ילא שפחה ושובדת כו"ם י ביבמות בפ"ב [כ"ג :] ובקידושין [ם"ש :] בפ' האומר מפרש

לה: לא הרי זה בח ללמד וכתלח לחד : בא ללחד על הזכר ונחלאת למדה על עלמה • שיש בה שתי משכבות ־ ויש שדורשו לאנדרוגינוש י ואותר איזהו דכר שיש בו שתי משכבות הוי אומר זה אנדרוגינום יולדברי זה למד על עלתו ולחד על חברו : א:הרה לנשכב מגין ת"ל לא יהיה קדש : ואותר גם קדש היה כארץ עשו כתועבות הנוים ומפרש בירושלמי [סנהדרין פ"ו ד' ח'] דיליף קדש מקדש י ותועבה מתועבה י יליף לא יהיה קדש מגם קדש היה בארץ : מה להלן שכיבת וכר : אף כאן שכיבת זכר י והיא גופה מנ"ל י ויליף האי כתועבית הגוים ההם מואת זכר לא תשכב חשכבי אשה תועבה היא: ר"ע אומר שיכו לריך הרי הוא אומר ואת זכר וגו' קרי ניה לא תשכב : ר' חנינה חומר משכב זכור והבהמה היו בכלל כל העריות והרי הוציחן כו׳ כלוחר נקרחו תועבה בכלל שחר עריות דכתיב כי כל אשר יעשה את כל . התועבות האלה : והוציאם מכללם שכתוכ בהם תועבה ובבהחה כתיכ תבל היא לשון מאום י וכן שוה כמו תועכה : וכן עכו"ם קרא תועכה בפני עלמה לומר לך מה עכו"ם מיוחדת שחייבים על זדונה כרת ועליה גלו הכנענים · כדכתיב כי החרם תחריתם וגו' עד כי יסיר את בכך מאחרי ועכדו אלהים אחרים אף כל ערוה שחייבים על זדונה כרת : דהיינו משכב זכר : והבהמה שייחד להם תועבה בפני עלתן עליהן גלו כנעניים ולא ללמד על עלמו בלבד יצאו - אלא ללמד על הכלל כולה ילאוי לומר שגם בשכיל העריות גלוי ואע"ג שכל העריות נקראו תועבה בכלל לא היינו לומדים כן . אם לא אמר בשתי אלה תועבה בפני עלחה י ותאחר שהם קרא יתירא : ע"כ הוציאן כדי

ללחד על הכלל כלו: יב ללחד שחינו

חייב אלא על הנשואין שנשא הראשונה

לאשה ואח"כ בא על חברתה י (אבל

אם בא על הראשונה בזנות) אין השנייה

הנכרי אסורה וחייב עליה וי"ל ודאי אין עליה עונש חיתה ולא מלקות דכי היכי דממעטינן ממיתה מאשר יתאף את אשת רעהו איכא למעוטי מלאו ומכרת מואל אשת עמיתך לא תחן שכבתך לורע י וכן ההיא דגורו [בסכהדרין פ"ב: וע"ש בתום' ותוספ' ע"ו ל"ב י] עלה משום נשג"ו ולא

רעהו להוציא את אשת אחרין ' מות יומת בחנק אתח אומר בחנק או אינו אלא באחת מכל מיתת שבתורה אמרת צא וראה כל מיתה הסתומה בתורה אין אתה רשאי למושכה להחמיר עליה אלא להקל עליה דברי רבי יאשיה ' רבי יונתן אומר לא מפני שהיא קלה אלא מפני שנאמרה כתם וכל מיתה שנאמרה כתם אינהאלא חנק י רבי אומר נאמרה מיתה בידי שמים ונאמרה מיתה בירי אדם מה כיתה האמורה כידי שמים מיתה שאין בה רושם אף מיתה האמורה בידי ארם מיתה שאין בה הושם י מכאן אמרו מצות הנחנקין חיו משקעין אותו בזבל עד ארכובותיו ונותנין סודר קשה לתוך הרכה וכורך על צוארו זה מושך אצלו וזה מושך אצלו עד שנפשו יוצאת י לא הנאף אחד האיש ואהד האשה: 🗅 ואיש להוציא את הקמן אשר ישכב את אשת אביו משמע הוא אשת אביו שחיא אמו " אשת אכיו שאינה אשו אשו שאינה אשת אכיו מנין ת"ל ערות אביו נלהי מופנה להקיש לדין נ"שי מות יומת במקילח : אתה אומר כסקילה או באחת מכל המיתות שבתורה ית"ל דמיהם בם ולחלו נאמר דמיחם כם מה דמיחם כם שנאמר לחלן כסקילה אף דמיהם כם שנאמר כאן בסקילה · עינש שמענו אזהרה לא שמענו ת"ל ערות אכיך וערות אמך לא תגלה ערות אכיך זו אשת אביך אתה אומר זו אשת אכיך או ערות אביך כשמועו חרי אתה דן נאמר כאן ערות אביך ונאמר להלן ערות אביך לא תנלה מה ערות אביך שנאשר להלן כאשת אכיך הכתוב מדבר אף ערות אביך שנאמר כאן באשת אכיך הכתוב מדבר י ומשמע בין אשת אביו שהיא' אמו כין אשת אכיו שאינה אמו שאינה אשת אביו מנין ת"ל אמך היא מ"מ" אין לי אלא אזהרות שעשה אמו שאינה אשת אביו י כאמו שחיא אשת אביו בעונשין מנין הרי אתה דן נאשר כאן ערות אביו ונאשר לחלן ערות אביו מה ערות אביו שנאסר להלן עשה אמו שאינה אשת אביו כאמו שהיא אשת אביו אף כאן עשה אמו שאינה אשת אביו כאמו שהיא אשת אביו: אמך היא: משום אמו אתה מחייבו ואי אתה מחייבו משום אשת אב: ל ואיש אשר ישכב את כלתו תבל עשו על שם שתיבל את החומי תבל עשו על שם שחיתו את חחמא : מות יומתו בסקילה אתה אומר בסקילה או באחת מכל מיתות האמורות בתורה ת"ל דמיהם כם ונאמר לחלן דמיהם כם מהדמיהם בם האמור להלן בסקילה אף דמיהם כם האמור כאן בסקילה י עונש שמענו אזהרה לא שמענו תייל ערות כלתך לא תנלה אי כלתך אפילו שפחה אפילו נכרית: ת"ל אשת כנך היא לא אמרתי אלא באשה שיש לה אישות עם בנך יצאו השפחה והנכרית שאין לה

משום נשג"א משום דנשייהו לא מפחרו ואיכא לתיתר אפילו חשום גזירה לא מיחייב מלקות בחשת חיש דנכריי משום דחשת 'חיש חינו חלח מהנוירה דרבכן . תיהו עשה יש בה מדקאמר רחמכה ביפת תוחר והפילו השת חיש: ככא הוא דשרו הא בעלמא אסורה י ולחו הבח חכלל עשה עשה: לח חפני שהיה קלה י דם"ל כרי שמעון דחמר חכק חמור כדמפרש כפ' ד' מיתות [מ"ם:] שאין בה רושם י והתם [נ"ב:] פריך ואימא שריפה ומשני מדאמר רחמנא בת כהן בשריפה י מכלל דהאי לאו בת שריפה הוא: משקעין אוחו בזבל עד החרכובה . כדי שימות מהרה. דאם לא כן ישקעו בטים או בקרקע: ל אמו שפונה אזת אביו מכין י כנון חנוסתו : כדון תמכו נ"ש, לחמיה מפרש לה: או אינו אלא ערות אביך כמשמעו . לחייב עליו שתים משום זכור ותשום חביו: ונחמר לכלן ערות חביו גלה י חיש חשר ישכר עם חשת חביו ערות מביו גלה - מה כמן בחשת חביו אף כחן ערות חביך בחשת חביו י וכנמרא ד' מיתות נ"ד י] הכי קאמר מה להלן באישות הכתוב מדכר י גבי שונש י אף כאן י ומשמע בין אשת אביו שהיא אמו בין אשת אביו שאינה אמו . אמו שאיכה אשת אביו מכין אנוסה ת"ל ערות אמך לא תגלה כעונש מנין. נאמר כאן ערות אכיך וערות אמך לא תנלה · ונאמר להלן בעונש ערות חביו גלה י מה בחוהרה עשה הכתוב אתו שאינה אשת אביו כאתי שהיא אשת אביו (אף כאן בעוכש אחו שאינה אשת אביו כאמו שהיא אשת אביו אמך הגא משום אמו אתה מחייבו כו') וסתם רבי יהודה קתני לה י ור כן פליני ומחייבי באנוסה מבוס אשת אביו: ל חבל עשו על שם שתבלו את החשה לשון תבלין ובברחשית רבה תובל קין זה תובל עבודתו של קין . קין הרג ולח היה לו במה להרוג חבל זה לוטש כל חורש נחשת וברזל: ד"ל תכל עשו על שם שחיטה את

אישות עם בגך: איש להוציא את הקפן. אשר ישכב את זכר אף הקפן כסשפעי סשכבי אשה פניר הכתוב ששתי משככות באשה ר' ישפעאל אומר הרי זה בא ללפר ונפצא לפדי פות יומת בסקילה אתה אומר בסקילה או באחת פכל פיתות שבתורה ת"ל דמיהם בם ולהלן הוא אומר דמיחם בם מה דמיתם האמור להלן בסקילה אף כאן בסקילהי עוגש שפענו אזהרה לא שמענוי ת"ל דמיהם בם ולהלן הוא אומר ולא אזהרה לשוכב אזהרה לנשכב פנין ת"ל לא יהיח קדש בכני ישראלי ואומר וגם קדש חיה בארץ ר"ע אומר ואת זכר לא תשכב משכבי אשה קרי ביה תשכב ר' חנינא בר אידי אומר משכב זכר ותבהמה היו בכלל כל העריות הרי הכתוב פוציאן מכללן וקוראן תועבה לומר פה אלו ערוה שחייבין על זדונה כרת ועל שנגתה חפאת ועליה גלו כנעניים: בין ואיש להוציא את הקפן אשר יקה את אשה ואת אף כל ערוה שחייבין על זדונה כרת ועל שנתה הפאר ועליה גלו כנעניים: בין ואיש להוציא את הקפן אשר נשאין על האנופה אמה בכולן הוא אומר שכיבה וכאן הוא אומר לקיחה ללפרך שלעולם אינו חייב אלא דרך ליקוחין מכאן אמרו נושאין על האנופה ועל

הוהות מהרו"ד

ל"ד וע"ש והוכא ברמב"ם פ"א מה' איסורי ביאה דין י"ד: ששתי משכבות באשה שם דין י":
הרי זה בא למדיומצא למד ע' תום' מההרון ע"ג. ד"ה הרי זה בא ללמד: ולכלן הוא
אומר [באוב וידעוני] כו' וגם קדש היה בארץ [מלכים א' י"ד] [דברי ר' ישמעאל] ר"ע אומר
אומר ובאוב וידעוני] כו' וגם קדש היה בארץ [מלכים א' י"ד] [דברי ר' ישמעאל] ר"ע אומר
איט ביר וכי המוסדרין כ"ד וע"ש ברש"י ד"ה וגם קדש וע"ש בתום' השיגו על רש"י וכדברי וש"י משורש
ע' סוהדרין כ"ד: וע"ש ברש"י ד"ה וגם קדש וע"ש בתום' השיגו על רש"י וכדברי וש"י משורש
שם בירושלמי והקרבן אהרן כ' דמלת תועבה נדרש לפכיו אוכר ולאחריו אבהמה י והוית
רעון כ' פגם דכ' ואת כל התועבות על כל זה דרש ליה דקאי על זכר ובהמה דייין לה
מדכתוב פ' עריות והפסיק וכ' דין מולך ואח"כ כ' זכר ובהמה ש"ע דאת כל המועבות לל
קאי רק על זכר ובהמה עכ"ל: "ב משוה רפי"ל דיבמות ל' ל"ו: וע"ש וברמב"ם פ"ב מה'

מחרים פ' סמיג לחוץ ק'ג : בחקה רמב"ם פע'ו מה' סנסדרון דין י"ג וסמ"ג לחוץ ק'ג :
כל מישה המשרה סתם מינה אלא חנק רמב"ם פי"ד מה' סנסדרון דין א' וסמ"ג שם :
מכאן משרו מצות הנחקקים משנה סנסדרון נ"ב : ורמנ"ם פע'ו מה סנסדרון דין פ' וסמ"ג שם :
מכאן משרו מצות הנחקקים משנה סנסדרון נ"ב : ורמנ"ם פע'ו מה סנסדרון דין פ' וסמ"ג
לחוץ ק"ב : פר שנפש יולפה [שום שמעט אוהרה מון] ת"ל לא מנאף כ"ה בד"מ :
מ"ל מס כר ולהלן נממר [באוב וודעור] כי ונממר להלן ערות [אביו] גילה מה להלן [למשת]
כ"ל מממר כאן ערות (מבין לא מגלה) ונאמר להלן ערות אביו [גילה] מה [באוהה] משה למו וכי "לה מלא וכ"ב בגמי סנסדרון ד' ס"ד . ופ"ש בגמי מוכחדותי הר"ן שה י "ליש [פרט לקון] ל"ה בד"ת : שמיבל את המוט [פי' שמידבו המיט מנסדרון משחתם בטן כ"ה במו לאו איל אום לחות ק"א : א' כלתו אילי שפחה ונכרי [ומטסת בט ומשתם בטן כ"ה במו"ג לאון ל"ג : "א איש להוציא את סקטן : הוכא בגמי סנסדרון

שניהם י ואתרינן במכילתא ביו"ד כ"אי

מכחן חתה דן כל השבועות שכתורה

סתם ופרט באחת מהם שאינה אלה

כיו"ד כ"ח פורט אני גם כל השבועות

אינם אלא היו"ד כ"א • עד כאן

והיינו השבע ולא חשבע י ותיהו איכא

תכח דשכועת העדות [ל"ה :] דגמר

מסוטה באלה האלה י וההוא דלא כספרם

ודלא כר׳ חנינא בן אידי לפרי המחרון"

ולפי׳ הרחשון כר״ח בן חידו : לח רשר

דיין כראי נשיא · בפ׳ ד׳ מיתות [ס"ו :]

קחמר שדיין חתה מצווה על הורחתו :ולם

רחי נשיח שחתה תצווה על המרחתו "דכתי"

כל איש אשר ימרה פיך: ז באומללים

בשפלים. כמו היהודים האומללים דעורה

[נחמיה ג']: לא ראי חרש שחרשותו גרמה

לו . והחם פריך מה להצד השוה שבהן שכן

משונין י ומשני היכ ליכתוב קרה הו הלקים

וחרש או נשיא וחרשי אלהים דכתיב רחמנא

אם אינו ענין לגופי תנהו בענין לאביו

(ממ"ש והתם פריך נרחה שלח היה כתב

כל זה בת"כ שלוי ובת"כ שלכו כתיב כל זה

בסוף הפיסקה) ולמ"ד חלקים קדשי

אם כן ליכתוכ לא תקל לא תקלל לחה לי ש"ח תרתי : דן איש פרט לקטן : שאינו בעונש : אכל אשה נענשה

על ידו י וכנון שהוא בן טי שנים ויום

מחד: פרט לח:ת חחרים י עכו"ם וכן בסנהדרין [ד' ע"א :] בא על אשת חבירו

ונתגייר פטור וטעמה משום דהילו

עכד השתח פשור וקשה מדחמרים

בקדושין [כ"ה :] גבי יפת תוחר השה

חפרי חשת חיש מכלל דחשת חיש של

בכתו . כגון חורגו. מקום שהחמיר

באשתו . אינו דין שנחמיר בבתו . כגון

אחר אביו וכן הרבה י ומלי למימר

התנו יוכיה ישאסור בבתו משום אחות

אשה י ומותר באשתו שאינה המותו י וגם

על זה יש למיפרך.מה לחתכו שגם בכתו

מותר לאחר מות אשתו: הכאת עריות

מן הדין . אע"ג דאין מזהירין מן הדין

ולא יהיה לוקה מ"מ היו אסורות כמו

לאו שאין בו מעשה : (מכאן ואילך הוא

ביאור הח"כ הכחוב בח"כ שלנו שסידר

:(כעל ק"א בפוף פ׳ קדושים ונרשם שם) פרק י והנסש חשר תפנה וע' לחה

חד למיחת כ"ד י וחד לחזהרה יוחד

לכרת : ב קדושת פרושת עכו"ם • לפרוש

ממנה באיסור עבודה ובאיסור הנאה:

ה עד שיפרוט לך יחדיו י כמו בכלחים : וחם לח כן גם שם הייתי חוסר וה

לעלמו וזה לעלמו בין בשעטכז בין

בחרושת כלאים י ורבי יאשיה דורש

ליחדיו בעכין אחר י דמי לא כתב

יחדו הוי אמיכא אסור להנהיגם יחד

אש"ג שאין קשורים יחד . וגם גכי

שעטכז אי לא בתב יחדו : ה"א דאסור

ללכוש חלוק של למר על גבי חלוק

של פשתן : אין לי הלא חיים (בת"כ

שלע ליתה הכה) דותיה דמכה שהם

חיים כדחמרינן בפי חלו הן הנחנקין

[סנהדרון פ'ה :]: ך נשם המפורש י

כשם כן חרבע חותיות מפורש כמו

שנקרא באלף דלתי ולמעוטי כנויין

הות דתתם : שדי - לכתות : חכון : וכם

ד׳ מיתות [נ"ו] גרם בע"ח: י׳

חנינא אומר הואיל ואמרה תורה וכו׳ ·

כאמר כר י מביא ג' פסוקיםי

את בת בנה ואת בת בתה לא תקח: חורגו יהא אסור בכתו . שיש לו מאשה

אחרת . וזה לא אסרה תורה י וה"ה דמצי להביא מק"ו י ומה במקום שהקל

בבתו . החמיר באשתו . כגון באחי אביו מקום שהחמיר בבתו . אינו דין שנחריר באשתו כגון חורגו וכן לאידך גיסא ומה במקום שהקל באשתו החמיר

פי השבע וקלל בסוטה . דכתיב והשביע אותה הכהן . לאלה י ונאמר לא תשבע שבועת העדות ושבועת הפקדון י ולא יקלל אביו ואמו י מה השבע וקלל של סוטה כשם י אף לא תשבע ולא תקלל בים ומקשינן ששבועה בסוטה בשם ליתא אלא קללה בלבד . ומפרשינן אתרה תורה כשבע שבועת ה' תהיה בין

ז הבדלתם בין הבהמה המחורה לממאחי צריך לומר בין פרה לחמור והלא כבר מפורשים הם יאם כן למה נאמר והכדלתם בין תבהמה המהורה לממאה בין מהורה לך לממאה לךי בין שנשחמ רובו של קנה בין שנשחם הציו וכמה הוא בין רובו לחציו מלא שיער: 🗖 ובין תעיף המסא למהורי ולא תשקצו את נפשותיכם בכחמה וכעוף ובכל אשר תרמוש האדמה הבדלתי אתכם לממא לאסור: 🔼 והייתם לי קדושים כי קדוש אניה' כשם שאני קדוש כך אתם (קדושים) היו קדושים י כשם שאני פרוש כך אתם היו פרושים: רואבדיל אתכם מן העמים להיות לי אם מוכדלים אתם מן העמים הרי אתם לשמי ואם לאו הרי אתם של נבוכדנצר מלך בכל וחביריו ד' אלעזר בן עזריה אומר מנין שלא יאמר אדם אי איפשי ללבוש שעמנו אי אפשי לאכול בשר חזיר י אי איפשי לבוא על הערוה י אבל איפשי מה אעשה ואבי שבשמים נזר עלי כך ת"ל ואבדיל אתכם מן העמים להיות לי נמצא פורש מן העבירה ומקבל עליו מלכות שמים: רא איש ואשה אי לי אלא איש ואשה י טומטום ואנדרונינום מנין ת"ל או אשה י כי יהיה בהם לא הנשאל בהם - אוב זה הפיתום המדבר משחיו י וידעוני המדבר בפיו' הרי אלו בסקילה והנשאל בחם אזהרה: ים מות יומתו באכן ירנמו אותם דמיהם כם יזה כניין אב לכל

דמיהם כם האמורים בתורה בסקילה פרס י והנפש אשר חפנה אל האובות ואל הידעונים לזנות אחריהם י למה נאמר לפי שהוא אומר איש או אשה כי יהיה בהם אוב או ידעוני ונו׳ י עונש שמענו ' אזהרה מנין ' ת"ל אל תפנו אל האובות ואל הידעונים ' עונש ואזהרה שמענו ברת לא שמענו ת"ל וחנפש אשר תפנה אל האוכות ואל הידעונים: י והתקדשתם והייתם קדושים י זו קדושת פרישות עכו"ם י אתה אומר כרושת פרישות עכי"ם או אינה אלא קרושת כל המצות כשהיא אומר קדושים החיו הרי קדושת כל המצות אסורה ומה תלמוד לומר והתקדשתם והייתם קדושים זו קדושת

פרישות עכו"ם כי אני ה' אלהיכם אני דיין ליפרע ונאמן לשלם שכר: 🕽 ושמרתם את חקותי ועשיתם אותם שאין לי אלא מה שפרט הכתוב שאר דקדוקי חפרשה מנין תלמוד לומר ושמרתם את חוקותי ועשיתם אותם: ך אני ה' מקדשכם כשם שאני קדוש כך אתם היו קדושים: 🎵 איש מה ת"ל איש איש לרבות כת שומטום ואנדרונינום י ומקלל אביו ואמו מות יומת אין לי אלא אביו ואמו שלא אביו אביו שלא אמו מנין ת"ל אביו ואמו קלל מכל מקום דברי ר' יאשיה רבי יונתן אומר משמע הוא שניהם כאחר ומשמע אחר ואחד בפני עצמו עד שיאמר לך חכתוב יחדיו: [כי איש איש אשר יקלל את אביו ואת אמו י בשם: אתה אומר כשם או אינו אלא ככנוי. ת"ל בנקבו שם יומת שאין ת"ל שם ומח ת"ל שם אלא לחביא את המקלל אביו ואמו שלא יהא חייב עד שיקללם בשם (המפורש) דברי רבי אחי כר יאשיה : רבי חנינא בר אידי אומר הואיל ואמרה תורה השבע ואל תשבע קלל ואל תקלל מה חשבע בשם אף אל תשבע בשם: ז מות יומת בסקילה אתה אומר בסקילה י או באחת מכל חמיתות שבתורה : ת"ל דמיו בו ולהלן נאמר דמיהם בם מה דמיהם בם שנאמר להלן בסקילה אף דמיו בו שנאמר כאן בסקילה י עונש שמענו אזהרה לא שמענו תלמור לומר אלהים לא תקלל ואם נשיא הוא אביו הרי הוא בכלל ונשיא בעמך לא תאור: אינו לא דיין ולא נשיא אלא בור הרי את בכנין אב מבינין שניהם: לא ראי דיין כראי נשיא ולא ראי נשיא כראי דיין הצד השוה שבהם שהן בעמך ואתה מוזהר על קללתן י אף אביך שבעמך ואתה מוזהר על קללתו · אי מה הצד השוה שבהן שהם נדולים ומעמך ונדולתן נרמה להן ואתה מוזהר על קללתו' אף אביך שהוא נדול ומעמך ונדולתו גרמה לו ואתה מוזהר על קללתו תלמוד לומר לא תקלל חרש דבר הכתוב באומללין של אדם י מה לחרש שכן חרישותו גרמה לו נשיא ודיין יוכיחו מה לנשיא ודיין שכן גרולתן נרמה להן חרש יוכיח הרי את דן בנגין אב מבינין שלשתן לא ראי דיין כראי גשיא ולא ראי נשיא כראי דיין ולא ראי זה וזה כראי חרש ולא ראי חרש כראי שניהם חצד חשוה שבהם שבשלשתן שהם בעמך ואתה מוזהר על קללתן אף אביך שהוא בעמך את מוזהר על קללתו מה לחצר השוה שבחן שכן משונין א"ב גכתוב קרא אלהים וחרש או נשיא וחרש אלהים ל"ל אם אינו ענין לנופו תנהו ענין לאביו : 🎵 ואיש להוציא את הקמן אשר ינאף את אשת איש להוציאה את קפן אשר ינאף את אשת

עופש שמעטו כו׳ לא מקלל [אם כים אביו דיין כרי כוא בכלל אלקים לא מקלל] ואם סים אביו ז בין טכור לך : פי על ידי מעשיך מוכחי וגיר סרים: מלם [השפרה] כ"ה בילקוט: רא סין

ל מין טפור כך . פיי על ידי מפשק מהלמי וגרי מרים: מלט נהשמהם) כיה בינקוע : יא מין לי שלח ליש: "
ברק יא וכי ששנם סנהדרין ס'ה י ורשב"ם פילח משכנ"ם : ד' לרבות בת עומעום ואמדרוגימום
ברית מ' ופ"ש ופבועי של"ם י ופ"ש והובא ברמב"ם פ"ה מה" מחדים : ך בשם משנה
השנה שם ע" ם' פן המיהם למיהר"ח אבולפפיא בלשומות כרמב"ם סוף ד"ב : באין ע"ל שם כו'
בינאה בגמ' שבועות ל"ו י ולימן פ' למור סוף פרק י"ע: ר' המיא בר איזי אומר כ' הינאה
בנח שבועות ל"ו י ולימן פ' למור סוף פרק י"ע: ר' המיא בר איזי אומר כר הינאה
בנח שבועות ל"ה : וע"ש : ז כל הברייתה הובאה בגמ' סנהדרין ס"ו - וע"ש וכאן הסר וכל"ל

בהכרתי אלא בייסורים: מן וחברתי אותו ואת כל חזונים

אחריו לזנות אחרי הפולך לרבות שאר עכוים י בחיכרת מקרב

עמם ועמם שלום:

בכל ספרי עורע ככנים מסרו פה מקלע ברייעות ובסיאן שלבוע . ובספר קרבן אבין הכנים מיך בספרא ומלקן לשלשה פרקים אך מפירוש הר"ש מילה שהיו כספחות לספרי

קרקבאות בפי משמאות תרנום

לגילות שותי שכר י חמריהון דמולק

למשתי בבית קרקסיון . בערוך :

והמילטדמות י כמו מלטבמות מקום

שחוק שלהם : אלו דרכי האמורי שמכו

יהודה כן ככם הומר שלה תנהורי שלה

חכתים בתוספתה דשבת [פ"ו]: ר

שנה לפורענות של מצרים התחילו ללקות י וסם מ' שנה של חדבר:

החדם הנדול בענקים . החכובד שבענקים י כחו סינמו גדול בבית הוה מחנו : שלה תלפו בנימוסיהם . בחוקיהם : כנון שאטראוח . בחי

שכו"ם הקבועים להם העשויין בגופה בלשון ארמי קורון לגג פיראפין:

[לפי]: מוך לרכות שאר עכו"ם בהברתי בפי ד' מיתות [ס"ד:] קאמר ולמ"ד מולך עכרם היח כרת במולך למה לי וסחמר למעביר בט שלח כדרכה (ועתו שלום דכתיב מקרכ וכשחין בידם למחות) (העתקתי כפי גירסת הספרים שלנו ובס זר שהעתקתו הביה קושית הנת' ולח"ד מולך למו עכו"ם היה: פרק מ ולה אכי אכיו . מדלה

כחיב את אבותיו אביו ולא הספק : כגון פירש אחד ובעל ולש ידע אפיו : א"כ כגון שנתערכו במחבת שיש שם ספק חביו וספק חמו: ב שיכו חייב על קללת אמו י דהוקשו זכ לום י ואין הגר חייב על קללת אמו: ותודם בשתוקי ום שחייב על חמו . שום יש לו חב חלח שספק: ג מה המכה חינו מייב חלח על החיים בם' סכחנקין [פ"ה: במשנה] קחמר חינו חייב חלח על הכחה שיש בה חבורה ובמת לה שייך חכורה : ת"ל חביו וחמו קלל אפילו לאחר מיתה בגמ' [שם] מוקי לם כר׳ יונחן דחייתר לה דחית לי׳ דמשמע שניכם כחחד ומשמע חחד חחד בפני עלמו עד שיפרט לך הכחוב יחדיו: ד וחקון בם כחדם שקונם (בתיכ שלנו קץ ממוונו ובילקוט קווטי וכוה ספירוט כתית פעם קונט י ופעם נוקט י) ממזוטי טקט מיצר ורוצה להקיח: שפתם פתחתם תחילה שהייחם גדורים מן פעריות י וכן הוא אותר גן כעול: הן והרי שלכם הוא מלרשת אחוזה קא דריש: ך מקשע עלמו וגמסר לאחר לתשכב זכור: אשר הכדלתי אתכם י לטמח לחיסור : דלח תיירי בטוחחת כנוף חלם בחסור חכילה ובחעילה [ט"ו :} פרק קדשי מוכח דורשו כענין אחר : דקאמר פתח הכחוב באכילה דכחיב אל חשקנו את נפשותיכם ופיים **בטומאה: לומר לך מה אכילה בכזית אף טומא' בכזיח** : (כל הפרשה כולה עד אשר יחלל כור סימן בספרים שכולם לריכה להיות למעלם עד אשר יקלל את אביו כו' אלא שהניח פנים אחרים לדרוש למעלה י והשתח פמך אני ה'כו') (בת"כ שלפנינו הוא כתוב בסוף פי אחרי ונרשם שם): פרק יג מני הי אני הוא שקבלחם

קבלו גזירתו . לא יהיה לך אלהים אחרים · אני כי אלקיכם שני כוא שקבלתם אליכם בסיני אחרו לו הן כו' : שפותח ביו"ד ה"א בשם של ארבע אוחיות דכתיב וידבר ה' אל משה ונו': וכן כסוף הענין ולח תטתחו בהם חני ה' חלהוכם : ב חתרו לו ולח חחד עשה . בתמיה . הלה מי שברה ישרחל הוח שברה הח החומות ולמה צריך לפרוש מהם. אחר להם חי שהוא אחד מבקש ורע אלהים - זרע שנורע בקדושה : ואותר ומבני יהוידע בן אלישיב הכהן הגדול חתן לסנבלע החורני ואבריחהו מעלי : פי' שפסל אותו ואת בניו מהיות מגישי מנחה לה': ך כך אמור להם שיקבלו : ולא תאמר אחרי שאוחר להם שוב אין לו לחוש כמו שיש בשליחות בשר ודם י אלה לרוך החה לורום ולהוהירם לקבל על כרחם : ל לחה קדמו חלרים לפורענות י לכנענים ארבעים שנה י שהכנענים לחחר חי

שומרי הפקום עד שתבואו: [אני ה' אלחיכם אשר הכדלתי אתכם מן העמים ראוכמת כיניכם ולעכו"ם. בעכו"ם אדם מקשמ מלכותו במלרים : כך אמר את אשתו ומיכרה לאחר אדם מקשמ את עצמו ונמסר לאחר: הקב"ה לישרחל בסיני יוהם השיבו וחמרו לו הן וענה ואמר להם אם חבלתם מלכותי

פרק מ איש אין לי אלא איש אשת מנין ת"ל איש איש כי יכלל אלחיו ואת אביו ולא את אבי אביו ואת אמו : ולא את אבי אמו : אביו ודאי ולא המפק - אמו ודאית לא הספק: ב אביו ואמו קילל : מה ת"ל לפי שנאמר ומקלל אביו ואמו מות יומת יכול לא יהיה חייב עד שיקלל שניתם בכת אחת תיל אביו קילל אמו קלל אפילו אחד מהם וחלא הגר חייב על אמו האינו חייב על אביו דברי ר' יוםי חנלילי יר"ע אומר אביו ואמו כלל את שהוא חייב על אביו חייב על אמון ואת שאינו חייב על אביו אינו חייב על אמו : מודת רבי עקיבא בשחוקי שהוא חייב על אמו אעפיי שאינו חייב על אביו : ג אביו ואכו קללי אפילו לאחר מיתח : וחלא דין הוא הואיל וחמכת חייב וחמקלל חייב מה המכה אינו חייב אלא בחיים י אף חמקלל אינו חייב אלא בחיים ת"ל אביו ואמו קילל יואפילו לאחר מיתה י דמיו בו בסקילה: ד ולא תלכו בחוקות חנוי ' אלו המצריים ' אשר אני משלח מפניכם אלו חכנענים כי את כל אלה עשו מלמד שהיו כנענים שמופים בדברים חללו י אני איני מנלה אותם אלא על ידי דברים חללו י ואקוץ כם ' כאדם שחיא קץ ממזונו' ואומר לכם אתם תירשו את אדמתם אתם נאים יורשים אותם שאתם פותחים תחילה וכן הוא אופר גן נעול אחותי כלה גל געול מעין חתום : ואני אתננה לכם לרשת אותה עתיד אני ליתנה לכם ירושת עולם: שמא תאמרו אין לך ליתן לנו אלא משל אחר והלא משלכם היא והיא אינה אלא חלקו של שם ואתם בניו של שם י וחן איגן אלא כני חם ומה מיכן כתוכה י אלא שהיו

תנדל לינית : ושלה תספר קותי שלה תנהור לחשות בושם להנהיל פנים : ועשם מכם פרק משיעי על כן שמרעי מע סדרו כחשר כוח לפניך: (א"כ) שלא יראה בתראה ליפות את עלתו כדי שיתנו בו עיניהם הנשים: ולה יגדל לילית כמו חלו קדרוים המגדלים שערות ומקלעין חותן לשם חוק ויש מפרשים בלורית: ולא תספר קומיי שלח ידבר בעכו"ם י פי׳ רב כלל לא מספרים על מלח ומניחים שערות ללד האונים שלא יתערב בהם דברים אחרים: ל כפלוני (כת"כ שלנוןובילקוט ליתה לתיבת כפלוני) היו מכירים כו ולח הוכירוה י וסיה דרכו לעמוד מתוך הלמוד ולעסוק בדברי סחורה חו

בזברים אחרים: שתא למדתי חכתת ישראל כו' כדבעה כן דמה כן החותו של ר' ישמעאל כפי שתי הלחם [מכחות ל"ט:]: והקיצות היה תשיחך - התה תשיחנה מיבעים ליה וחומר במדרש ויכולו . לפי שפעמים אדם עומד בחצי מסכתה ונסטר בעולמו וכשיהוו המתים אומרת לו בכאן הנחת ומכאן מסיים גותיי והיינו היא תשיחך : יא שאר דקדוקי הפרשה מנין דברים הבחים בנו"ש לו מק"ו או מדרכנן : יב לפילו נכרי ועושה את התודה כו' וכם' ד' מיתות [נ"ט :] מוקי לה בו' מצות דילסו י ודריש ליה מהחדם החשוב שבחדם כמו [חולין צ"ח י] הירך כמיומן שבירך והאדם [ואינו מוכן] משמע שהוה הדם הפי' עכו"ם הכל היכח דכתיב חדם התם הוי למעוטי עכו"ם כמו גבי אהל. וגבי על בשר אדם לא ייסך דממעטינן עכו"ם כפ"א דכריתות [ו :]: יכול אפילו

בפרהסים . בסוף פי בן סורר [ע"ד:] מפרש פרהסיח : והתם פליג ר׳ חליעזר חומר עכו"ם חפילו בצנעה יסרג יומיירי כה נמי בפ"ב דשבועות [ליתח שם] : היום אני נפרע מן שונחיכם דריש לה מדכחיב חוחוה בסנסיניו: ערות חביך וערות חתך פרע וה"ה כל העריות נכוכרות פרט : הואיל ומותר בבת אחי אביו . בן ראובן מותר ככת שמעון ושמעון מותר בכתו של רחובן: הם למדתי שבן רחובן הסור בחשת שמעון . שהוח חחי חביו . כמו כן שמעון יהח חסור בחשת בן רחורן: ווה לא אסרה תורה כמו שאסרה אשת אחי אכיו דכתיב ערות אחי אביך לה תגלה הל השתו לה תקרב: הוחיל ומותר בחשת חורגו · הוחיל ורחובן מותר בחשת שמעון בן השתו שהיה לה תבעל החרי וחורגו מותר בחשת רחובן שאינה אמו : ושניהם שוים בדבר זה : אם למדתי שאסור בבת חורנו : כדכתיב

DÓ

והבדלתם

דלתני מהן דרשה: ב (משר יקלל שם) אכיו (ואת) אמו מה פיל כי' פיל (את) אכיו [ואת] שמו כ"ה כילון וש' בגמ' פנסירין ש"ם: ס"ו : שבישות כז : כ"מ צ"ר : ופ"ש פילון ע"ח: וסלה סגר כו' ר"ע אומר (את) אכיו (ואת) אמי את שהים סיב כן סבים ברים שמנם הברייתה שו הובחם גם בירושלמי פיים דיבמים הלכה ב' כניספה שלפנינו בד מ שמנה שבריתו שה שהום גם בירושמי פיים. דרמית הככם בי כניספת שפמיני וע"ש בקרבן עים ומביאר שם בירושמי האייני בגר שסירתו שאל בקדושה ולדתו בקרושה אכל בגר שהירתו ולדש בקדושה שהל מעליא שיא וסיבא בימבים פים מד' ממרים דין מיד כיש משר להוציא מחמיין להך דוד ששת וסיא מכידם כאן וסיבא גם ביוד סיי רמ"א ס" וש"ד כיש סשר להוציא מחמיין להך דוד ששת וסיא מכידים כאן וסיבא גם ביוד סיי שיקלל שנים כמפי ששרי אף שגר שאין לי מיוב אכ כלל אצי' סכי חייב על את עכיל ישיקלל שנים כמפי ששרי אף שגר שאין לי מיוב אל כלל אבור סי מיוב על את עכיל ישקלל שנים כולם נעלם מחנו גם כן דברי היושלמי פניא שבתב כן משבית עלמי: ומסיית וניא ובטוש"ע ו"ד שי' המיום בממ"ג לאין ריש ובטוש"ע ו"ד שי' רש"ב ב" מכחר (פתחתם) מחיים כלל וכים בילקוט וברים וכים לעיל כ"ס לעל מ"ל מוד פרן ה"ג:

בגמי שבושות ליע ועים: מוך פי גמי סיחדרון סיף די ס"ד: ועומה שלום עיין לעיל ברויתם ס' ושם שליונתי שם והעושה שלום יברכנו בשלום: פרק מי א פיל מיש מיש [משר] קול י מת מכיו כי כדיל: ומת ממו ולת, מת (מס] לה חשתעי אלה בעכו"ם לחהי קם מרבה לערות סדי ליה לחדדש כן לקמן כפי פרות: ב השר יתן חורעו לחולך י לה שיתן חורעו מכך וכך • פירוש ולה שיתן משכבת זרעו ממש שלה העניש על כך ומכך וכך כינוי כות ולה שיתן האוכרה דכתיב להעביר לחולך שיכול להעביר דכיינו בכיש ובנחתי

ויש מטרשים ולה שיחן מחרפו לשחר עבירות : והיינו מכך זכך : יכול שפילו מסר לכומרים שהה משר מהן שע"ג שלם העביד יהים חייב - ובגמרם דשנהדדין מפרש כילד דרף העברה שרגם [בד : דליבני בי תלעי וטרה מסחי בישה וטרה מהאי גיסא : ך ירנמופו ולא כשתו : כדתנן [שם מ"ד :] סיה רמוק מנית הסקילה היה מסשיסין בגדו ובפי נגמר הדין נשקם ליה לו ולח כסורנו : הן והכרתי חותו וחם למ דנוהו כב"דשלה התרו נו : ועמו כשלום י כשמין כידם למחות: ך כי מורשו כתן למולך מת"ל כו'ת"ל מורעו למולך י וסריך בנתרם : כי מורעו לדרשה בחרינה היה : (יש כפן חסרון ועיין בנתרת סנהדרין דף ס"ד ע"ב וכנרחה שהיה להתפרש גירפח החרת בחו"ב): ל חין לי חלה זרע כשר זרע פסול תנין ת"ל כי מזרעו כי ככל מקום שכתב זרע סתם י זרע כשר משמע בדתנים ביבמות [ע י] האן לי אלה זרע כזר וכו׳: יך ופון משפחתו בהכרתי אלא ניסורין. רשעים דתשפחתו בדין חמורי ורשעים דעלמה המחזיקים בידו בדין בקל ולדיקים דככה וככם סטורי כך מפרש כפי שבועת הדחמן [("ט"]

שאין מוצאין כדין : של טחן לו גירומין י הכרשיחיו . וכולה בפרק החוכר את הכפינה [פ"ט] לחדוד בדקה י בקב : (כך היא הגירסא בילקוט ארשביג וכוי אלי מכ' ביבש חקום בנהנו לחדוד בדקה לא יחדוד גנסה י בנסה לא יחדוד בדקה לא יחדוד בנסה לא יחדוד בנסה לא יחדוד בנסה י

בסחה ויתלקום לקבין ה"ג כדתק במס׳ דמד [סס"ב] חי זו היח חדה בס ביבש שלשת קבין ובלח דינרי פחות מיבן מדה קטנה: "כל הטפר במטת מדות: שעושה בהן עול: "א ליתן שמירה ועשייה לחוקים ' ליתיד וצירפה וחוקים הם מטת שחין להם טעם .

ותשפטים שים להם מצם : פרשתא " יכול לריכר להדרש : למה נחתר בחתו בחתו לשה

כדגמרינן [לפיל כדר צו וקידושן כ"פ ל יבל מחום שנחתור צו סיכו חלח תיד ולדורות וחמריבן בפלחה הרכל יש בין וידבר לויחמר · חלה שלין בנו כה לדרוש י ויש מפרשים שבכל מקים שנחתי ישרחל חנו מרכים נשים וגרים ועכזים. ויש מקומות שאנו מרכים אפילו עכו"ם בטלן לרוכין לידרש לפי הענק : ב פ"ל למה כחתר חים מים י מחחר שכבר רבינו אפילו נשים פנוחת לפריות מה יש לט עוד לרכותי וחחיר להכיח חת העכו"ם שכחו על הערוות וכו' 'ובפ' ד' מיהו' [פנהדרקנ"ו:] פריוכא מהכה נפק' מבחם נפקם (לחמר) זה גלוי בעריות . ומשני לה כצרכה -לה לנערם המחורשם דלדידמו לית לכו ודייטיכן לכו בדיני דירן צפקילה י ודיני המומות בסייף כדכתיב בחדם דתו ישפך . קיתח דכבח

בשבת - ויקנח מאזנים על כל משקל משקל: בו אמר רבי שמעון בן נמליאל במה דברים אמורים בלח אבל ביבש אינו צריך והייב להבריע לו מפח י היה שוקל לו עין בעין נותן לו נירומים - אחד מעשרה נותן בו בלח ואחד מעשרים ביבש: " אני ה' אלהיכם אשד הוצאתי אתכם מארץ מצרים על תנאי כך הוצאתי אתכם מארץ מצרים ' על תנאי שרקבלו עליכם מצות מידות שכל המודה במצות מידות מודה ביציאת מצרים וכל הכופר במצות מידות כופר ביציאת מצרים: "א ושמרתם את חוקותי ואת כל משפמי ועשיתם אותם ליתן שמירה ועשיה לחוקים ושמירה ועשייה ועשיה

למשפמים אני ה' אני נאמן לשלם שבר:
תברי אמור אל בני ישראל האמרי ואל בני ישראל הברי אמור אל בני ישראלי דבר אל בני ישראלי צו את בני ישראלי ואתה תצוה אל בני ישראלי רבי ישראלי צו את בני ישראלי ואתה תצוה אל בני ישראלי רבי יוסי אוסר דברת תורה כלשון בני אדם בלשונות הרבהי ובולם צדיכים להידרשי ישראל אלו ישראלי נר אלו הנרים יתגרי לרבות נשים ועבדים: בא"ב למה נאמר איש לחביא את העבו"ם שבאו על העריות העבו"ם שידונו בדיני שראל: באשר יתן מורעו למולך הא שיתן מזרעו מיכך וכך אשר יתן מזרעו למולך מחתיל לפי שנאפר ומזרעך לא תתן יכול אפילו העביר ולא מפר יהיה חייב ת"ל למולך לא תתן להעביד למולךי יכול אפילו מסר היכות להעביד למולך לא תתן להעביד למולךי יכול אפילו מסר היכות להעביד למולך לא המצא מעביר בני להעביד למולך שלא באש יהיה חייב ת"ל לא ימצא מעביר בני להעביד למולך שלא באש יהיה חייב ת"ל לא ימצא מעביר בני

ובתו כאש וקוסם קסמים' העברה חעברה לנזירה שוח' מחתעברה האמורה לחלן למולך י אף העברה האמורה כאן למילך י ומה העברה האסורה להלן באש אף העברה האסורה כאן באש י נמצית אתה אומר שימסור ויעביר באש למולך: 🥇 סות יומת בכית דין מנין אם אין כבית דין כח יפה שעם הארץ מסייעים אותו ת"ל עם הארץ ירגמותו . דבר אחר עם הארץ - עם הארץ שבנינו נבראתת הארץ י רבן נסליאל אומר עם שחם עתידים לידש את הארץ על ידי חדברים הללו ירנסותו ולא כסוחו י באבן י סלמד שאם מת באבן אהת יצא: 🏲 ואני אתן את פני פונה אני מכל עסקי ועוסק בו · באיש ולא בציבור י ההוא ולא אנוס ולא שונג ולא מוטעה י והכרחי אותו מקרב עמו ועמו שלום: (כי מזרעו נתן למולך מה ת"ל לפי שנאפר לא ימצא כך מעכיר כתו ובנו כאש י אין לי אלא בנו ובתו י בן בנו וכן בתו מנין ת"ל כי מזרעו נתן לפולך : ז אין לי אלא זרע כשר זרע פסול מנין ת"ל בתחו מזרעו למולך כל זרע שיש בו: 🦪 למען ממא את מקרשי ולחלל את שם קדשי פלמד שהוא מממא את המקדש מחלל את חשם ומסלק את השכינה ומפיל את ישראל בחרב ומנלה אותם מארצם : ואם העלם יעלימו מגין אם העלימו ברבר אחר סוף שדברים הרבה מעלימים ' ת"ל אם העלם יעלימו : " ומגין אם העלימו בית דין אחד סוף שבבתי דינים הרבה מעלימים ת"ל אם העלם עלימי: וא מנין אם העלימו בסנהדריות של ישראל שסוף שסנהדרי נדולה מעלמת ודיני נפשות נטלין מהם על כך לכך נאמר ואם העלם יעלימו: 🔼 ואם העלם יעלימו עם הארץ את עיניהם מן חאיש ההוא בתתו מזרעו למולך לבלתי המית אותו בכל מיתה שירצו: יג ושמתי אני את פני פונח אני מכל עסקי ועוסק בו׳ באיש ולא בציבור. ההוא ולא אנום לא שונג׳ ולא מומעה׳ ובמשפחתו מה ת"ל א"ר שמעון וכי מה המאת המשפחה אלא ללמדך שאין לך משפחה שיש בה מוכם שאין כולה מוכסין שיש בח ליסמים שאין כולה ליסמים מפני שמחפים עליו: יך והכרתי אותו מה ת"ל לפי שנאמר ובמשפחתו יכול תהא משפחתו בהכרת ת"ל אותו ' אותו בהכרת ואין משפחתו בחכרת

הגהות מהרי"ד

טשין ע"ב כשם הירושלמי דב"ב סוף פ" הספינה דמייבין ב"ד לעשות כן אבל אין נפנשין על יו פי ע" ספר גבול בממון א"ג דרוש מ"ד: ב"ן משנה בכל בפרא פ"מ וע"ש בגמול ורתב"ם פ"ח מה" גמבה ועוש"ע ח"ח מי רל"ש: " שכל המודה במלות מדות מודה ביציאת מלוים [ג"ע מ"ש מלות מדות מדות דהקט הא יציאת מלוים המוך למשקלות טפי מלמדות עכ"ל היות ועפ"י מ"ש למיל ש"ץ מיין למיל ש"א למיו מוף כישה וע"ל פ"ץ ולקמון פרץ ע" ברימתל ד" והמד בהר פרק ד" ברימתל ג":
בר"שהוא א "א דברה תורה לשונות היבה כ" כ"ה בידת ובילוית וובפיקתא וועדתי וו"ל

מ"ו י] הכי גרים לה בחולה לחרן חנין ח"ל חתך כל חקום שחתך י ח"כ חה ת"ל בארץ : בארץ לריך להביא ראיה בחולה לארץ אינו לריך להביא ראיה . דברי ר' יהודה י והתם מפרש לה ותפ' דוקה שהכרטהו עד עכשיו שהיה נכרי אבל לא הכרנוהו אין לריך ראיה : כיון שמחזיק שלמו כדת יהודים . דומיא

דהסוא [פסחים ג' :] נכרי שהיה אוכל פסחים · והתם פסיק הלכה בין בחרן בין בח"ל לריך להביא ראיה : ג מכאן אמרו . בתוספתא דדמאי [פ"ב] ומיותי לה בפ׳ עד כמה [בכורות לי :] דצרוך שיהה גר דומיה דחורה שקבל כל התורה בסיני: ך במדה זו מדת הארן ובפ' המוכר את הספינה [ב"ב פ"ט] האתר שלא ימדוד לאחד בימות בחמב ואחד בימות הנשמים י משום שהחבל נקוון בימות החמה ומתפשט בימות הגשמים ובפי' ר"ח שהקרקע מתפתחת בימות החמה : ובימות הגשמים נקוולת וגם נחחמת: במשורה זה זר גדול מדה גדולה מלשם מתחת לזרו י והייכו שפה המספת על הכלים לכן זו החדה גדולה היא משאר מדות: ויש אומרים זו קוסית קטנה : בנתרא תפרש אחד מל"ו כלוג: זה המחק י כדחמריכן התם שאיכן עושין החחק בא של דלעת ולא של מחכת: ל לדק את המשקלות יפה י שלריך שיהח נפש של מחונים חלויה באויר ג' טפחים (ולמעלה הוא בטורטני: משקולם גדולה ימשקל הככר ביחד וכחן במאונים קטנים) [א"ה מן תיבת למעלה עד תיכת הטנים לא ידענא שותא דמרי ויגעתי ולא מלאתי והעתקתי אות באות וכלי ספק שיש כאן עעיות רבות בחסר ויתיר וחלוף:] ובכלל זה לא יטמין משקלות במלח . ואין מעיינין במקום שמכריעין: שיהח לחו שלך נדק : שלח ידבר חחד בפה ואחד בלב י וכן לענין מקח וממכר למאן דאמר דברים שבלב הוין דברים ומייתי לה בפ' הוכב [ב"מ מ"ט:] הן מנה אגרדמים על כך . ממונה להלקות ולהעניש במקום

יש מפרשים מלשון אובות הדשים יש מפרשים מלשון אובות הדשים י (שירו של מת נפוח כנוד י) ובעל חוב מוליח קול מחחת שחיו של חוב י וחשיב לנשחל בחותו קול והכל על ידי שדים והשבעה יוכשמשביע מיד מעלה המת חכרותו למעלה ומדבר מחותו מקום י ועולה ויושב תחת זרועות

המוב : וכוח מקיש עליו בורועותיו והקול יוצא על ידי ההקשה י ולפי שאינו מדבר ממקום שכני אדם מדברים קולו כמוך יולא מדכתיב והיה כאוב מארץ קולך ווה נקרא פיטום על שם שפיו מטום כך מפרשים ובמגדה דשמומל גבי בעלת חוב קחמרי חמרה מה דחתרת ועבדה תה דעבדת וסליקי וניחח טפי לפרש דשם מכשפות שמו זכורו . ולם עלשם שיושב על זכרותו או עולה דרך זכרותו י כתו דמשמע התם שעל ידי השבעותיו של בעל חוב מעלה ורוחה החת כשעולה וחשביעו לענות שואל . והכשאל שומע קולוי ובפ׳ ד׳ מיתות [סכהדרק ס"ה :] מביא ברייתא בגירסא אחרת יוש נורסין פיסוס נסמך שם. מכשף : וידעוני שמניח עלם ידוע לתוך פיו יש מפרשים בפיו של מת: הם עלמם בסקילה : כדכחיב כי יהיה בכם אוב או ידשני מות יומתו: והנשאל בכם באזכרם - דבתיב אל תפנו אל האוטת אל יפנה: יא דע מה אתה מחליף מה במה י קדושה ושהרה בטומחה ובהבל : יב יכול ישמוד לפניו מרחוק ת"ל והדרת וגו' ימפרש בפ"ק דקדושין [ל"ג ·] קימה שיש כה הדור בתוך ד' אמות כדמפרשינן בפרק בתרת דהוריות [י"ג :] מה קימה שַחן בה חסרון כים ובגמרת [קדושין ל"ג '] פרוך מי לא עסקינן דנקיב מרגליות י אלא מקיש קימה להידור (מה הידור שאין בו בטול אף קימה כו' וחקיש כמי הדור לקימה מה קימה

שחן בה חסרון כים וכו"): פרק ה אין לי אלא בארן שמקבלין גרים . כפ׳ סחולן [יכמות

וחומר: * אל תפנו את האובות ואל הידעונים ' אוב זה פיתום המדבר משחיו "ודעוני המדבר בפיו. הרי אלו בסקילה והנשאל בהם באזתרה: אל תבקשו לממאה בהם מלמד שאינם באים עליו על אדם אלא אם כן הפנה דעתו להם ונממא בהם הא אם משמא את בהן : דע מה את מחליף מה במה: לב מפני שיכח תקים יכול מפני אשמיי ת"ל זקן ואין זקן אלא חכם שנאמר אספה לי שבעים איש מזקני ישראל י רבי יוםי הנלילי אומר אין זקן אלא זה שקנה חכמה שנאמר ה' קנני ראשית דרכו: רג יכול יעמוד לפניו מרחוק ת"ל והדרת פני זקן י אי והדרת יכול יהדרנו בממון י ת"ל תקום והדרת : מה קימת שאין בה חסרון כים אף הידור שאין בה חסרון כים: "ך איזהו הידור לא ישב במקומו ולא מדבר במקומו ולא סותר את דבריו ' יכול אם ראהו יעצום עיניו כאילו לא ראהו - הרי הדבר מסור ללכ י שנאמר ויראת מאלחיך אני ה' הא כל דבר שהוא מסור ללב נאמר ויראת מאלהיך: מן רבי שמעון בן אלעזר אומר מנין לזקן שלא ימריח ' ת"ל זקן ויראת מאלהיך:

פרק ה בא ואפר לו גר אני יכול קיבלו ת"ל אתך בפוחוק לך את שבאו עדים מנין ת"ל וכי ינור בארצכם ' אין לי אלא בארץ בחוצה לארץ מנין ת"ל אתכם בכל מקום שאתם : א"כ למה נאמר בארצכם אלא בארץ צריך להביא ראייה : ובחוצה לארץ אין צריך להכיא ראייה: 🗖 לא תונו אותו שלא תאמר לו אמש היית עובד עכרים ועכשיו נכנסת תחת כנפי השכינה: ב כאזרח מה אזרח שקיבל עליו את כל דברי התורה' אף גר שקיבל עליו כל דברי התורה : מיכן אמרו גר שקיבל עליו את כל דברי התורה חוץ מדבר אחד אין מקבלים אותו ' רבי יוסי ברבי יהודה אומר אפילו דבר קמן מדקדוקי מופרים: 🏲 והיה לכם הנר הנר אתכם ואחבת לו כמוך כשם שנאמר לישראל ואהבת לרעך כמוך: כך גאמר לנרים ואהבת לו כמוך כי גרים הייתם בארץ מצרים דעו מנפשן של גרים שאף אתם הייתם גרים כארץ מצרים: ה לא תעשו עול במשפט אם לדין כבר הדין אמור אם

כן למה נאמר לא תעשו עול במשפט במדה ובמשורה מלמד שהמודד נקרא דיין שאם שיקר במידה קרוי עוול שנאוי ומשוקץ " חרם ותועבה וגורם לחמשה דברים משמא את הארץ ומחלל את השם ומסלק השבינה ומפיל ישראל בחרב ומגלה אותם מארצם: [במידה זו מידת הארץ: במשקל זו מריטני ובמשורה זו זיר הנדול: ויש אומר זו קומית קמנה: ויש אומר זו המחוק: מאזני צדק צדק את המאזנים יפה: אבני צדק צדק את המשקלות יפה: איפת צדק. צדק את האיפות יפה: והין צדק צדק את החין יפה : רבי יוסי ברבי יהודה אימר והלא ההין בכלל איפה היה שנאמר ואיפת צדק אם כן למה גאמר והין צדק יהיה לך • לאו צדק והין צדק: 🮵 יהיה לך: מנה לך אגרדימים על כן. מיכן אמרו הסיטון מקנח את מידותיו אחת לשלשים יום: בעל הבית אחת לשנים עשר חודש י רבי שמעון בן נמליאל אומר חילוף הדברים י החגוני מקנח מידותיו פעמים בשבת יוממחה משקלותיו פעם אחת

אך ליראת שמים אין זוכם ע"י זם רץ כאשר זכם לקום לפני ת"מ אמיתי לום ר' אבא לא סיה מסויק עצמו לצדיק ולא סים רוצה להטרים הצבור וד' יוםי אמר לו בבום אין מקום לבסויק במדת ענום ושלא להסויק עצמו למכם כי אדרבא בום מביאים ליראה ועקב ענוה יראה ומום הטעם אם מקיף מיי דעל ידי ענום אמתית זוכם לאריכת ימים ואפ"ל דעבור זה ביו"ד

ומוה סטעם אם מקף מיי דעל זרי עטים אמתית ווכם לאויכת ימים ואפיל דעבור וה ביידי מיי רמ"ד ס"ו מובל סדין וה של ידע ווי עטים אמתית ווכם לאויכת ימים ואפיל דעבור וה ביידי על מי שהוא והן לא שיין למח שיחיק עלמי שאינו והן רק באם שיהים מסויק עלמו בוקן אשמלי על מי שהוא והן לא שיין למר שיחיק עלמו שאינו והן רק באם שיהים מסויק עלמו בוקן אשמלי בוה לא דכרה עורה ולעולם ימייק עלמו כליול חליו וכליו וכליו במוך לבה לה דבה תחלה ולעולם ימייק עלמו בליול חליו וכליו יו"ד סי" רם"ח מ"ד וב"א וה"א כאן לתב ונדמה ל"ח ובסמ"ג לאוין קט"ו ובטום"ע יו"ד סי" רם"ח מהגר הגר אתכם: ב"ל גמ" בבא מליעל כ"ח: והוגל ברמב"ם פי"ד מה" מהיה דין י"ג ובסמ"ג לאוין קע"א וע" מכילתל משפטים פרשב ו"ח: תחת כנפי [שמים] כ"ה בילקוע להב למון קע"א וע" מכילתל משפטים פרשב ו"ח: תחת כנפי [שמים] כ"ה בילקוע למד בכורות ל: כנוסח אות כמון בלון למול ממון בוו מולח מין בוו ואידמו למשל ל"ב והברייתל בכורות ל: כנוסח אות כמי ב"ל והברייתל זו הובאה למון ות"ל השים כ"ה בילקוע להב בבו מון ל"ל בשום בוא לפמנו: "ד דמו (מה) נטן של למשל לישב גרים כ"ה בילקוע מול"ה בלוח מון לוון לשל ריש פ"ד והברייתל זו הובאה בבל מון ל"ה וב"ל השים מקובלת ובכל בתול פיע ע"ש בישם מקובלת ובכל בתול פיע ע"ש בישם מקובלת ובכל בתול פיע ובסמ"ג בשון ע"ב ובם" בחל בתול פיע ובסמ"ג בשון ע"ב ובם" בחל המול ב"ה בילקוע: "ן בם" החלות לרמב"ם בעון ה"ח ובסמ"ג בשון ע"ב ובס" במילן ע"מ וה"ל באום מ"ע ונ"ל ובט"א מ"ח ה" ול"ל באום מ"ע ו"ל"ל ולחו ל"ה ובמ"א מ"ח מ"ל ול"ל ובמות ב"ח מ"ל ול"ל ובמות מ"מ וה" הל"ל ובטוש"ע ק"מ ח"מ" הל"ל ובסח"ג מבין

בס' המינון עשם וכ'ל וע' ס' יד יוסף פרומה דרוש ג': ' משנה סנסדריון ס'ה ורמב'ם בס' המינון עשם וכ'ל וע' ס' יד יוסף פרומה לרוש ג': ' משנה לאוין לים ל'ט וע"ש וע' בס' הפשלות לאון ה'ל שנה בסי בסנסדריון ובספר המינוך לאו דנ'ים דנ'ים יד' שאין באים עליו . פירוש המינוך לאו דנ'ים דנ'ים מינוש שהיים שליום שליו שליו ויש רעבן . מה את מומלף מהבכחה פי' כרי אתה המונות והידעותים אינם שרוים עליו זיש רעבן . מה את מומלף מהבכחה פי' כרי אתה נמשב כבסמה וצ'ע למה דוקה בעבירה ון מדמיהו לבכמה וית רענן וחפשר שכיון שמי שהום

לחייב על כל קרחה וקרחה יוכן לא ישרטו שרטת י וו"ל דילפינן מיניים שהקישן להדדי בכהנים ובישראל י דכחיב בכהנים לא יקרחה קרחה ברחשם ופחת זקנם לח יגלחו ובכשרם לח ישרטו שרטת י העים לוקן בין שניהם י וכן בישראל כחיב לא חקיפו פאת ולא תשחית ונו' זשרם לנפש ור'ו

מוסיף על ענין ראשון: ד ר' אלעור אומר אם נטלן כלן כאחד י בלא הנבהת וכתוספתא מפרש בה מנביה ונוטל חייב על כל מחת וחחת : י קעקע מלשון נקעי והות גומתי ומקעקע וממלה גומות דיו וכופל וכום הנקרה כתובת. הע"ג שלה כתב הוחיות אכל כתב על בשרו בלא קעקוע אים חשב : עד שיכתוב חת השם - שם דעט"ם כדמפרט נמכות [כא :]

פרק ז יכול לה יתכנה לפי ולישרהל כהן לח יתן בתו ללוי ולישראל שפוסלין חותה מתרומה כדמפרש בפ' אלו הן הנשרפין [סנהדרין פ"ו י]: מזנים הם הפירות י שזורעים חטים וגדל הווכן י מוכתתוייה בלע"ז י האוכל ממנו משתעמם בראשו ובלבו · ובנחרם דכלאים אמרינן זוכן היא בא מדרא דטופנה: יכול על מעשה יחידי שחחד מישרחל קלקל בונות: דו מה היהי שיש לשחול חם יש בה חתוה ובפי החולן [יכתות ל"ו] לה נרים בברייתה זו מה היא וכתוספתא דקדושין [פ"א] אמר רבי אלעזר זה פנוי הבא על הפטיה אמר ר' אלעזר מנין שענוש לפני הקב"ה כבח על חשה וחמה כו': ז יכול בנין בית המקדש יהה דוחה את השבת כלאו דמחמר : וס"ד דליתי עשה ודוחה לא מעשה כדמפרש בפ"א[דיכמות ו'י] (דמכות): כן קפנדרים מפרש בפ' הרואה שהולך לקצר דרכו דמער אדמקיפנא אדרי איעול בהאי: באבק שכין רגליו : שחמרה חורה של נעליך מעל רגלך : ה"נ מכי הין לבה חל שער המלך כלבוש שק : ורקיקה מק"ו . דמנעל

כמעביר על העינים : בפ׳ ד׳ מיתות [סה:] גרסינן המעביר שבעה 'מיני זכור ועושה בהשבעה במעשה שדים ' ורואה מה שאין בני אדם רואין ודריש מעוכן מלשון שינים]: ר"ע אותר אלו נותני עתים ' ר"ע דורשו מלשון [עונה : כגון אלו כאומרים למודות ערבי שביעיות להיות חטים יפות : עקורות

אלו נותגי עתים כנון אלו שהם אומרים לכודות ערבי שביעית להיות יפות ' עקורות י קשניות להיות רעות: ב לא תקיפו אהר המקיף ואחד הניקף ' פאת ראשיכם סיף ראשכם ' ואלו הם הצדעים מיכן ומיכן: ך ולא תשחית את פאת זקנך מהת"ל לפי שנאמר ופאת זקנם לא ינלחו ' יכול אפילו נלחו במספריים כבתער יהיה חייב חיל לא תשחית פאת זקנך יכול אפילו לקמו במלקם וברהימני יהיה חייב ת"ל וזקנם לא ינלחו הא כיצד גילוח שיש בו השחתה הוי אומר זה תער: 🎵 פאת זקנך כוף זקנך מלמר שהוא חייב על הראש שתים אהת מיכן ואחת מיכן י ועל הזקן שתים מיכן ושתים מיכן ואחת כלפטן י רבי אלעזר אומר אם נטלן כולן כאחת אינו חייב עד שיטלני בתער: [ר' אלעזר אומר אפילו לקמו במלקמ וברחימני חייב: 7 ושרט לנפש יכול אפי' שרט על ביתו שנפל יועל ספינתו שאבדה בים יהי חייב ת"ל לנפשי לא אסרתי שריטה אלא שהוא על מת: תמנין לחמש שריפות על מת אחד שהוא חייב על כל שרימה ושרימה . ת"ל ושרם לחייב על כל שרימה ושרימת: רבי יוסי אומר מנין לשריפה אחת על חמש מתים שהוא חייב על כל מת ומת ת"ל לנפש לחייב על כל מת ומת: " וכתובת קעקע יכול אפילו כתב ולא קעקע יהי חייב ת"ל קעקע׳ אי קעקע יכול קעקע ולא כתב יהא חייב תלמוד לומר וכהובת ' הא כיצד ער שיכתוב ויקעקע בדיו ובכוחל ובכל דבר שהוא רושם : רבי שמעון בן יהודה אומר משום רבי שמעון אינו חייב עד שיכתוב שם השם שנאמר וכתובת קעקע לא תתנו בכם : 'אני ה

פרקזאל תחלל את בתך לחזנותה יכול לא יהננה ללוי לא יתננה לישראל ת"ל להזנותה ' לא אמרתי אלא חילול שהיא לשם זנות י ואיזה זה זה המיסר (דין) לחבירו בתופנויה שלא לשם אשות י וכן המוסרת עצמה שלא לשם אישות: 🕽 ולא תזנה הארץ י מונים הם הפירות יכול על מעשה יחידי ת"ל ומלאה הארץ זימה יולא על מעשה יחידי: ד רבי יהודה אומר הרי הוא אימר ותחניפי ארץ

קטניות להיות רעות : פי עקורות הם מן הטובה להיות רעות : כגון שעושה מעשיו לפי העונות שמנחש בהם ומוכר תבואתו שכופה להיות בזול י וכן קונה קטניות למכור ביוקר בערב שביעית כמצא שאיט בוטח בהקב"ה ואומר שהעולם כתנהגו טהג וחין כח לשנות . ויש מפרשים עקורות קטניות להיות רעות י אם איכן נקלרות בערב שביעית י כי דרך קטניות להיות עוקרין מותן: לח תקיפו פחת חחד שמקיף וחחד כניקף י וכפ׳ אלו הן הלוקין [מכות כ:] מפרש בטקף ידי עלמו שחייב שתים א"כ במסייע י חבל בניקף מחחרים פטור דלה קה עביד מעשה : הלו הלדעים . בי פירקי דרישה מקום שמתחבר עלם הגולגולת עם עלם כלחיים י ולמשה משם פיחות הוקן שתים זו חצל זו בשתי כניסות של עצםי וכן מלד אחר : ואחת באחלע הוקן . שהם כ' : וחכמי לוני"ל מסרשים : למטה לחיבור הרחש פחה חחת י וכן מכחן והשלש אחרות אינן מהום פרקים יאכל הם כמו קרנות וכל דבר שיש לו קרנות שלש או ארבע נקרא ארבע פיחות שברי שבולת וקן י והוא הוקן הארוך של אדם י אינו מקום הפרק כי אוחו נקרא מנטו"ן בלע"ו י עלם אחד כוא י ואעפ"כ נקרא פאה י והוא סוף הוקן שפירשו במס' מכות י ומפני שהיה זוית נקרה פיחה י וכן בלחיים התחתון שיש בהם זויות י ואחת מלמטה והיא שכולת הוקן י וחייב חמש אפילו בהתראה אחת ואפילו במשחית בבת אחת . אע"ג דליכא קרא יתירא כתו בקרהם ושריטה דכתיב לא יקרחו קרחה

בתזנותיך וברעתיך : מהו עונשו של דבר וימנעו רביבים ומלקוש לא היה : ומצח אשה זונה היה לך מאנת הכלם : הובי אליעזר בן יעקב אימר מתוך שהוא בא על נשים הרבה ואינו יודע על איזה מהם באן והיא שקבלה מאנשים הרכה ואין יודע מאיזה מהם קיבלהן שנג וגשא לבתו שנג והשיאה לכנו נמצא הוי נשא לבתו ובנו לאחותו נמצא סמלא את העולם ממזירים שנאמר זמה : זה מה הוא : [רבי אלעזר אומר מנין שהוא ענוש לפני המקום כבא על אשה ואמה: נאמר כאן זמה ונאמר לחלן ואיש אשר יקח את אשה ואת אמה זמה היא מלמד שהוא ענוש לפני המקום ככא על אשה ואמה: 🕻 יכול יהיה בגין בית המקדש דוחה שבת 'ת"ל את שבתותי תשמורו ומקדשי תיראו ' אמר שבת משם שמירה י ואמר מקדש משם מורא יכול יהיה ירא מן המקדש ת"ל ואת שבתותי תשמורו ומקדשי תיראי מה שבת לא מן השבת את מתיירא אלא ממי שפיקד על השבת אף מקדש לא מן המקדש אתה ירא אלא ממי שפקד על המקדש: הא אלא בזמן שבית המקדש קיים בזמן שאין בית המקרש קיים מנין ת"ל את שבתותי תשמורו ומקרשי תיראו ' מה שמירת שבת לעולם ' אף מורא מקדש לעולם: איזו מורא לא יכנס להר הבית במקלו ובתרמילו במנעלו ובאפונדתו ובאבק שעל רגליו ולא יעשנו קפנדריא וברקיקה מקל

זוטרתי מסיים כלומר זו מה תקנה יש בה שמעוות לא יוכל לתקון : ך כבא על אשה ואמה את בתו אלא כאח נישל חחותו ושים דניכת כחימש נבתו דבנשונין מכיז כע עד נושע טבי כל לידע אם סיס לאביו אשם אחית ול'י דאיפכל כיא דשאר כל עדיות אפיי ובפואין של בנו אין מוס כשסות במאי ובפואין מכי בנו מוש שבי באין מוס כבות מנו וא אך או ביא מוש טבי ומענייר מעלה עליהן עליהן עליהן עכל היים דעון: א אף אף אף ביא מנוע ומענייר מעל עליהן בעל ביא באין היים מעות ו'י ובומב"ם בס' המלום עשין כ'א וכ"ה בים הבסירה פ'ו ובסמ"ב עבין קס"ה ובמעות ו' : ובומב"ם בס' המלום עשין כ'א וכ"ה בים הבסירה פ'ו ובסמ"ב עבין קס"ה ומתביר על פימיו ועושה כשמים והובא ברמב"ם שם דין ט' ובסח"ג לפוין כ"ג כתנא המא ובס' הסיטך לפוין רלד פסק כפרוויה: [גמ' מכות כ': ורמב"ם רש"ב מה' ע"א וסמ"ג לפוין ל"ו וטוש"ע יו"ד סי קפיא וע"ש: ך הובאה בגמ' קרושין ל"ה: מויר מ': ונ"מ ומכות כ"א ו' ש"ל ו' מ"ל [ופאת] והכם לא יגלמי ד"ע וכ"ה בגמ' שם והובא ברמב"ם שם דין "ו נהספ"ג לאוין כ"א וס" הסיטוך לאו רכ"ו וטוש"ע יו"ד שם: ה" האת הקניך סוף וקניך בריים אותר שכיא מהוד של המה"ל מי משנה שם ד"ל ורמב"ם שם וסמ"ג שם בריים אותר ב"א מול שהוד מהוד מה"ל ורמב"ם שם וסמ"ג שם ה"ל"ל "ומב"ל היו משנה שה"ל כ"ו ורמב"ם שם וסמ"ג שם ""ל"

בשון ונות מסרכ בפירות וקצת שום סים גם בתוסנתם רוש מם' קידושין לשם משמע שקפי

בשבט הם נדונין אחר שנה שעברה קודם חשרי יוליף ובשנה הרביעית ובשנה החמישית פעמים שהיא שנה רביעית ועדיין אסור משום ערלה ופעמים שבחמישית ועדיין אסורה משום רבעי והיינו פירות שחנטו מחשרי עד ש"ו בשבט וטעמה שהן נדלין מן הלחלוחית של שנה שצברה. ושלשים יום בשנה חשיב

שנה יליף [שם ו] מדכתיב (ברחשית ח') ויהי בחחת ושם חחות שנה ברחשון באחד לחדש : מדאכתי לא עייל אלא יום אחד ולא קרי ליה חדש ה"כ שלשים יום כשנה חשוכים שנה דמה חודש למכויו אף שנה למכוייה : והחם פליגי תנאי : יהיה פריו כל פריו להביא הפרט והעוללות שהכל לגת ואין לעניים בו כלל: כדברי ב"ה' דפליגי ב"ש וב"ה במסכת פאה פ"ז [מ"ו]: קדש מה קדש האמור להלן במעשר שני בפרשת חם בחקותי וכל מעשר הארן מזרע הארן מפרי הען קדש לה' : חף קדש כו' לב"ה חיצטריך שחומר יש לו חומש ויש לו ביעור וכ"ש אומר אין לו ולא דרשי קדש קדש : וכפ"כ דקושין [נ"ד :] מיירי בה ובגת' [ירושלתי] מעשר שני בפ׳ בתרא קאתר טעתא דכ"ש דכתינ בחול יבחל חיש ממעשרו חמישיתו וגו׳ פרט לנטע רכעי שחין חייבים עליו חומש: מן להוסיף לכם תכוחתו רבי יוכי הגלילי אומר הרי אתם כמוסיף פירות חמישית על פירות רביעית מה פירות חמישית לבעלים כו׳ ובנת' פ"ז דפחה [ושם] מפרש אתיא דר"ו הגלילי כר' יהודה דאמר מעשר שני ממון הדיוט הוא י ור"ע דאמר ליה כר"מ דאמר מעשר שני ממון גבוה הוא ולכך דריש ליה להאי קרא שלא דברה תורה אלא כנגד הינר שלא יאמר נצטערתיו ד׳ שנים בחנם לכך נחמר להוסיף לכם תבוחתו . כלומר יוסיף לכם הקב"ה פירות בחמישית שישלים כל השנה שאכדו אותם לשמו : ר מלמד שאין נפדה אלא תבואה . פיי שלא ילקט קודם שנגמרה ויפדה בזול: לעונת המעשרות מפורשת במס' מעשרות ואע"ג דנשנה חמישית קאי מוסיף על שנה רביעית שגם שם צריך להיגת פירות גמורים: פרק ו מנין לחוכל בהמה עד שלח

תלה נפשה כו' [סנהדרון ם"ג ·] אע"ג שנשהטה יפה · וכן אמרינן בפ' השוחט [חולין ל"ג ·] ובפרק העור והרוטב [קכ"ה :] שאין מברין על הרוגי כ"ד [סנהדרין מ"ו :] דאין מתאבלין עליהן אלא אוננין כדאמרינן בפ' ד' מיתות [ס"ג :] אלו המנחשים בחולדה ובעופות . הפוגען בהן . או שהולכין מימינם או משמאלם ומנחשים בוה הדבר בעופות המכירים בהם הניחוש יוכן בכוכבים הרואים בהם כשרולים לילך בדרך אי לעשות סחורה או שום דבר י והנשאל בהם עובר משום תמים תהיה עם ה' הלקיך : כדאמריכן כסוף מס' פסחים : [קו"ג :] אלו אוחוי עינים : בכישוף : מראים לבני אדם דבר שאינו ואוחזים מראיתם : זה

שמוד והפניתי חייב וכן תכן בריש ערלה י פי' אם נטש אילן שיהא חציו למאכל כמו שהוא לכד פנים לגן שלו י ושהוא מכד חוץ שיהא לסייג חציו מוחר והציו אכור משום ערלה י ונגמרה קחמר טעמה ממשמע שנחמר שלש שמים יהיה לכם ערלים לא יאכל . אימי יודע שבעץ מאכל הכחוב מדכר

ומה ת"ל וכטעתם כל עץ מחכל חלח חת שהוח למחכל חייב לשייג ולקורות פטור י וחית ליה לר' יוסי ברורה כדמית לים נכי קנים [פ"ח ח"ד] ותייתי לה בעירוכין [ל"ו] עוד בנמרח ח"ר יוחכן כשם ר' שמעון כן יהולדק נפן שעלתה במקום חורשין פטורין מן כערלם מ"ר יוסי מפי נטעה והמ **תניכן וכעולה מאליו חייב בערלה** תתן כשע לו בתקום כרם ככח בתקום חורשין: יכול שחני מוליח הקטלות (בתיב שלט עקנקלות ובילהוט בקכוקכות) וכלשון משנה [פ"ק דערלה מ"ח] ענקוקלות וכנמרה דהתם מכו ענקיקלות מחד רב ענכים שלקו עד שלה הביהו שליש ה"ר הונה בר הדה לשת מטריקון עובים שלקו תלתיהון . וכתמד שלכן (מפרש והולך לשון המשנה) שפנקוקלות שהביה לעיל והפשר שבח"כ שלו היה כחוב בלשון החשנה תחד שנששה מו קטקטת ויש גורסין ברישה חמר ומפרשים כעין תמרה דסוכה קחמי לכ [ל"ג] גבי הדם קליפי רמון וככן שלו - ככן שעל הפשחה שלו כשהן לחין ראויין לאכילה קליפי אנחים קליפה העליונה וראויים לטבישה ואסור בערלה י הגלעינין גרעין שכפרו : ך להכיח חת הנטוע לרבים וטעמה ונטעחם ליחיד משמע לרבים לא משמע כתב רחמנא לכם והכיא את הנטוע לרבים: ר' יהודה אומר כו': **דס"ל ונטעמם בין יהיד בין רבים · לכם ביו** מיד בין רבים וחין רבוי אחר רבוי אלא לחשם יכך פי כפי כל שעה [פסחי'כ"ג]: וכעולה מחליו לרבים י שגדל בדרכים ובר"ה : פטור י דחולינן בתר רוב דישות דתתיחשין מפירותיו י ודעתם ליכנות מן העץ להיסק או לדבר אחר כשינטרכו להם אבל הנוטע לרבים רוב דישות לא מבטלי דעת הנוטע שלם יסנה מתנו: ך לה יהליפנו. במהכל אחר : ולא ילבע בפרי הראוי ללבוע כנון קליפות י ושומר לפרי מסור כפרי י (בסו"כ ליתה חלה לה ינבע ולה יכוה

וגירסת הש"ם היח ולה ידליקנו) ולה ידליק את הנר כגון שמן · ובפרק בנחל קתה [ק"א] מלריך כולהו : מנין לשלשים יום לפני ר"ה שהם ככל כשנה ועלתה לו שנה: ת"ל ובשנה הרביעית חשמע שהשלישית נכנסת לרביעית י שלח כלו שלש שנים של ערלה חיום חל יום י חלח א"כ נכנסים לתוך שנה רביעית ואפילו הכי אמר רחמנא מיד בתחלת תשרי של שנה רביעית כל פריו קדש הלולים וכן דריש לקמן גבי חמישית: אלא מקצת שנה ככל שנה י מיהו בפ"א דר"ה [ט :] מייתו לה אמתניתין דמנינו שנה לנטיעה מתשרי וגמר שנה שנה לג"ש : וחם הנטו פירות מתשרי ועד ט"ו

הנהות

פ"ז דפים וסובמה מקדומין נ"ד: והיכבלה בפ"ה דמשה מני ובפ"ד ועדי ת והיבם ברמב"ם פ"ע שס' מ"ש ונ"ר דיון ד' ועש"ע יו"ר סי" רל"ד ס' ו': דן משנה שם ושם ורמב"ם שם דין ב' וע" לל"מ בילה כ": ד"ה דיע לענין שומן הוה ופ" המפור להלן גבי מעשר שני:

עץ י מאימתי הוא מונה לא משעת נשיעתו י פריו פרפ לעלים ולולבים ולמי נפנים ולמי סמדר י או יכול שאני מוציא את ענקוקלות וחבוסר ת״ל פריו פריו דברי ר׳ יוסי הגלילי ר״ע אומר וערלתם את ערלהו : ערלים לרבות כולם : 🏲 שלש שנים יכול בתוך שלש שנים הוא אסור ולאחר שלש שנים יהיה מותר ת"ל יהיה ' לכם : להביא את חנמוע לרבים י רבי יהודה אומר לכם פרם לנומע לרבים ' רבי שמעון בן אלעזר משמו הנומע לרכים חייב בערלה' עלה מאיליו לרבים פמור מן הערלה: ן לא יאכל אין לי אלא שלא יאכל מנין שלא יצבע בו ושלא יהנה בו ת"ל וערלתם ערלים : לרבות את כולם: ז מנין לשלשים יום לפני ראש השנה הרי הן ככל השנה תיל ובשנה הרביעית ' יהיה כל פריו להביא את הפרט ואת העוללות כדכרי בית היללי בית שמיי אומר יש לו פרט ויש לו עוללותי והעניים פודים לעצמם י ובית הילל אומרים כולו לנת: 🎵 קודש מה קודש אמור להלן מעון חומש וביעור אף קודש האמור כאן מעון חומש וביעור: 🔼 הילולים מלמד שהוא מעון ברכה לפניו ולאחריו ' מיכן היה רבי עקיבא אומר לא ימעום אדם כלום קודם שיברך : מנין לשלשים יום לפני ראש השנה הרי הן ככל השנה ת"ל ובשנה החמישית תאכלו את פריו להוסיף לכם תבואתו י רבי יוםי הנלילי אומר הרי אתה כמוסיף פירות המישית על פירות רביעית • מה פירות חמישית לבעלים אף פירות רכיעית לבעלים ובי עקיבא אומר דברה תורה כננד היצר שלא יהיה אדם אומר הרי ארבע שנים אני מצמער בו חנם לכך נאמר להוסיף לכם תכואתו: ? תכואתו מלמד שאין נפדה אלא תבואה מיכן אמרו אין פודים את חרבעי עד שיכוא

לעונת המעשרות: פרקן מנין לאוכל מן הבחמה עד שלא תצא נפשה עובר כלא תעשה תייל לא תאכלו על הרם י דבר אחר לא תאבלו על הדם : אל תאכל מן הבשר והדם קיים במזרק ר' דוסא אומר מנין שאין מברין על הרוגי ב"ד ת"ל ולא תאכלו על הדם ר"ע אומר מנין לסנהדרין שהרגו את הנפש שאין פועמין כלום אותו היום ת"ל לא תאבלו וגומר ור' יוסי ב"ח אמר אזהרה לבן סורר ומורה מנין ת"ל לא תאכלו על הדם: ב לא תנחשו כנון אלו שהם מנחשים בחולרה בעופות וככוככים לא תעוננו אלו אוחזים עינים רבי ישמעאל אומר זה המעביר על העינים י רבי עקיבא אומר

כחמישית חסורין משום רבעי עד ע"ו בשבע והיכי משכחת שנעע שלשים יום לפני ר כשמגיע ר'ם הרביעי משוב שנה חמישית והפירות מסורין זית רעמן: ר' יוםי הגלילי אומר

מ הלים חלחד שעעון כו' גח' ברכות ד ל'ה : של וכשנה החחישית י שפעחים חף בשנה

כשמגיע ר"ם הלביעי השוב שנם ממשית והפירות אסורין זים, רפון: ר' יוסי הגלילי אומר וכר' פיין ירושלמי פ"ז דפיאה ופ"ה דמעשר שני : ר"ע אומר |לא] דברה מגרה (אלא) כנגד הילר |הרע) שלא יהיה אום כ"ה בילקוע: י אין פודין כו' רמב"ם פ"ע מה' מ"ש ור"ד דין הילר |הרע) שלא יספ"ק דערלה פרי אתה שרה ולא בוסר ולא פגין והובא בסמ"ג עשין קל"ז: פרן ל"א כל הבריתא הוא בבבלי המהדרין ס"ג: מנין לאוכל מן הבהמה, פר שלא תכא פרן ל"א כל הבריתא הוא בבבלי המהדרין ס"ג: מנין לאוכל מן הבהמה, פר שלא תכא מולין הכ"א ואינו אלא אהמתכתא : והדם קיים במורק מכות י"ז ורמב"ם פ"א מה' משם הדבנות דין ד' וסמ"ג לאון שכ"ד שאין מברן כו' למבהדרין שהוגו כו' רמב"ם פ"א מה' מסי מכותרין דין ד' וסמ"ג לאון ב"ד שאין מברן כור ומורה רמב"ם ב"ל במלות כלאין הכ"ל וודי פ"א ומה' לאון ר"ב: ב"א שהם מנמשים כו' בריתל ובסברין ה"ן ד' וסמ"ג למון ר"ב: ב" שהם מנמשים כו' בריתל ובסברין ה"ל וודי"ם פ"א מה" מכות בלאין ה"ל ווד"ב פר"א וש"א פ"א והבסברי המנות להמ"ס בלאיו ה"ל ה"ל ווד"ע י"ד ה" הק"ע ובסברי המנות להמר"ס בלאיו ס"ל "ג ובס" הסיקרין ס"ל : ל"ל נוש"ע י"ד ה" הכ" הקב"ע ובסבר במות מומר וכר) על השבית כ"ל המב"ל בלאין כ"ל במנית כ"ל ווד"ב מומר מומר כ"ל המב"ל בלאיו כ"ל במבר מימ וכר) על העניים כ"ל במכיחון ס"ל ב"ל ווד"ב מכבת ורפ משבמה ברות שבבת מימ וכר) על העניים כ"ל המב"ל ב"ל השבבת מימ וכר) של העניים כ"ל המב"ל הבבר מימ וכר) של העניים כ"ל המב"ל הבבר מימ וכר) של השבית הייד וב"ל המב"ל הבבר מימ וכר) של העניים ב"ל המב"ל המב"ל המב"ל המב"ל הבבר מימ וכר) של העניים ב"ל המב"ל הבבר מימ וכר) של העניים ב"ל המב"ל הבבר מימ וכר) של העניים ב"ל המב"ל המב"ל הב"ל המב"ל הייד ב"ל המב"ל המב"ל המב"ל המב"ל המב"ל המב"ל המב"ל הבבר המב"ל המ (שמבנור

איל אשם י מה איל האמור להלן בכסף שקלים אף כאן בכחף שקלים:

וכפר עליו הכהן באיל האשם לפני ה' על חטאתו אשרחטא סלמר

שהיה מכיא חטאת אחת על ביאית הרכה ונסלח לו מחטאתו אשר חטא

לעשות את המזיר כשוננ: תכל העריות לא עשה בהם אה הקטן

כנדולי ושפחת עשה בה הקפנת כנדולה: 🖸 כל העריות עשה כהם

המערה כנומר ושפחה לא עשה כח את המערה כנומר: ? כל העריות

אחר האיש ואחר האשה שוים כמכות וכקרכן: וכשפחה היא לוקה

והוא אינו לוקה חוא מביא קרבן והיא אינה מביאה קרבן י כל

העריות בחמאת י ושפחה חרופה כאשם יכל העריות בנקיבה

ושפחת בזכר * כל העריות חייב על כל ביאה וביאה ובשפחה אינו

חייב אלא אחת על ביאות ערוה ' כל העריות לא עשה בתם מזיר

כשונג ושפחה עשה כה את המזיד כשונג:

כי תבואו יכול משבאו לעבר הירדן ת"ל אל הארץ

תארץ המיוחדת: ב כי תבואו ונמעתם: פרט לשנמעו נכרי עד שלא באו לארץ: או יכול שאני מוציא את

שנמעו נכרי משבאו לארץ ' ת"ל כל עץ ' מיכן אמרו עד שבאו

אבותינו לארץ ומצאו נמוע פמור י נמעו אף על פי שלא כיכשו

חייב יונטעתם פרט לעולה מאיליו י ונטעתם פרט למרביב ולמבריך י

מיכן אמרו סיפוק גפנים י סיפוק על סיפוק אף על פי שהבריכה

בארץ מותר י רבי מאיר אומר סקום שכחה יפה מותר י מקום

שכחה רע אסור · אין לי אלא שנמע איוו ושקד · נמע ייחור מנין

ת"ל כל עץ י עץ מאבל ולא עץ סרק י עץ מעכל פרם לנומע

לסייג ולקורות ולעצים י רבי יוסי אומר אפילו אמר הפנימי למאכל

ותהיצון לכייני הפנימי חייב והחיצון פמור: 🕻 אמר רבן שמעון

בן נמליאל כמח דברים אמורים בזמן שנשע לסייג ולקורות ולעצים '

דבר שהוא ראוי להם י שאין ראוי להם מנין י תלמוד לומר כל

עץ י נפעו לעצים וחישב עליו לאכילה פנין תלפוד לופר כל

שהוא חי ונדל מן היקן וכנמרא דהתם [בירושלמי] פריך וזש לומר שמא בשרישה הילדה עד שלא תתאחה בוקנה . א"ר חנינא בריה דרב הלל מתחחה עד שלח תשריש : ר' יוסי בשם ר זעירה חמר שרשים חין בהם מתש י כלומר כשתתחחה לוקנה הוי כל כחה מן הוקנה י וכן חם לוקח

ענף ותוחב בקרקע אלל בילדה וקשר ומחבר כה ומתחת לה גם זו מותרת שכל חיות של אלו מכח היקנה. וכן עד עולם י ויהו חעין מרכיב שמרכיב עם הזקנה י וכן מוכח גבי ילדה שסיבכה בוקנה כו׳ . וכ"ש חם חבקע הוקנה. ומרכיב בה ענף • וכשמתחקה מרכיב באותו ענף הרכבה אחרת שכולו מותרין שכרי אין כאן אפילו שרשים בקרקע ממקום אחר י וכל חיותן מכח הוקנה יוכן אם פושה סוכנה תחת הקרקע שמדכים רחש הענף לוקנה ומתחחה ומכסהו בעסר ויולה ממקום החר רחוקה מן הוקנה . וכן שליש בשני אפ"ג שנראה מחש כמו שנטוע בחרן י אפילו הכי ראש סענף המדובק לגפן זקנה מתירתו אכל אם חור והשריש הענף החדם ממקום דבוקו בוקנה הוי כחילו נוטע וחייב בערלם מחחר שהפסיד כחו שהיה לו מן הוקנה . כדתנן [פ"ק דערלה מיה] הנריכה שנפסקה והיא מלאה פירות אם סוסיף במחתים חסור י פי׳ בריכה שנתחחה לוקנה והיתה מותרתי ופסק סחם להפרישה מן הוקנה מפילו פירות שנדלו בה בהיתר חם הוסיפו במסתים לאחר הפסקה מן הוקנה נאסרו בתערובת ערלה י והיינו כמי מבריך ומרכיב של חיוב ערלה י כדתכיה בפ"ה דר"ה [ט':] אי המטע ואי המכרוך וח׳ התרכיב בלשים יום לפני ר"ה עלתה לו שנה כגון פסק הכרכתו ושומד נפני עלמו דומיה דהנוטע אבל בהרכבה באילן זקן אין שם דין

ערלה י אינ דחיוב ערלה כגון שתכדיך וחרכיב בחילן סרק דחשיב כמו שנוטש בקרקש י כגון שנטשן מתחילתן לסייג ולקורות י ולח לשם פירות . דבהנהו רחשונות חין בהם דין ערלה כדחק בערלה י וכדמוכה בפרק משיח מלחמה [סוטה מ"ג] ועחה הרביבם וחייב בערלה יוכן תני בחוספתה מי שהרכיב הילן מחכל על גבי הילן סרק אע"ם שישראל רשאי לעשות כן חייב בערלה י וכשפירשם משנת ערלה חמהכני אמאי נקט אילן סרק . מכל השתא ניחא לן . כי באילן מפכל אין לחסור להרכנה משום ערלה כמו שפירשנו: מקום שכחה דע חסור שלח נדבקה היטב עם הוקנה אלא כמעט שיכול להפרידם הרוח זה חזה נחלא שאין עיקר גידולם אלא חן השרשים: אין לי אלא אנון דכתיב מאכל: אם לא היה כחוב עץ : שנטע לסייג י סביב הגן שלא יכנס כל הרולה י אינ לסטל החומה שלה תיכפה: לקורות : משפין ענפי הילן מ בלדדים ומרחשי כדי שיחעבה ויעלה בקומה לעשות קורה לצרכי הבית: ולעצים להסיק בתנור . וכירים : ג אבל אם נטע דבר שאין ראוי להם כגון פץ מעוקל לקורה : ובנתרה [ירושלתי רוש ערלה] לעצים ברוצף . פרי זה חצל זה שחין להם כח לגדל פירות : ולקורות במשפה י וסייג מקום הסייג מוכיח . ויש ספרים שמוגה בהם כחן יר יוםי חומר חפילו חמר הפנימי למחכל והחיצון לפייג החיצון

איל האשם מה איל האשם האמור להלן בכסף שקלים אף האשם האמור כאן בכסף שקלים) דחייבי אשמות שעבר עליהן יוה"ל חייבים להביא: מה להלן כו' בפרשה ויקרת תנית מנין- לחשם שפחה חרוכה שלח יבת אלא בכסף שקלים י ת"ל אשם אשם י ובאשם תלוי קאי י והחם נמי מפרש

דמותר חשם נופל לנדבה : ז שמביח אחת על ביאות הרבה י מיתורא דאשר חטא קדרים והיינו שכא על שפחה אחת כמה ביאותי אכל אם בא על כ׳ שפחות בהעלם אחד חייב על כל אחת ואחת י כדמפרש בפ"ב דכריתות [ט'י] וכן בפ' כלל גדול [שבת קב ין דקחמר הכל מודים על שפחה חרופה וכו' : לעשות שונג כחזיד בקרא כתיב במזיד: (בת"כ שלט לעשות מזיד כשוגג וכן הוח בכריתות [ט י] וגירסת המפרש היא כמסקנא דשים שם אלה פיתה כוי): ה כל - הערחת עשה בהן קטן כגדול ושפחה לא עשה בה קטנה כגדולה פי' שבכל העריות חייב גדול על הקטנה אם היא בת ג' שנים ויום אחד וכן חייבת גדולה על הקען שהוא ראור כן ט׳ שנים וווס אחד אבל בשפחה לא עשה קטנה כגדולה שאם אינה בת עונשין גם הוא איכו מבית קרבן י דהכי חמר רחמנת . אם בקורת ומלקות תהיה בשפחה גם הוא והכיא את אשמו • כדמפרש בכריחות (י"ח) מיהו היא נענשה אפינו פ"ד קון כן כ" שנים ויום א" כדאתרינן לעיל דאינו חולה עונש שפחה באיש ושפחה משה חויד כשוגג אפי׳ אם שגג האיש מביא קרכן : (כנראה שבני׳ הח"כ שלו היה כתוב כמן בבח דכל העריות לח עשה בהן מזיד כשונג כו' מה שכתוב בת"כ שלפו בכוף הפרק): מ כל העריות עשה מערה כגומר . דאיתקוש לנדה מה כדה בהערחה חף כל הערות בהערחה . בפרק הכח על

יבחתו [יבחות כ"ג] אבל בשפחה חרופה שכבת זרע כתוב : י כל העריות בנקבה י כשבה או שעירה חון מחשיח ונשיא שהמשיח מביא פר והנשיח מכוא שעיר:

ברשתא ג נטעו חעים שלה כיבשו חייב י פי׳ ישרהל נטעו כי בבואכם תולה י וכבר באו י בריש מס' ערלה תנינן להי והתם [קדושין ל"ו] פריך והא רבי ישמעאל הוא דאמר [נירושלמי פ"ק דערלה] כל ביחות שנחתרו בתורה לחחר שכיבשו וחיל קו. ומשני מודה ר' ישמעאל בחלה וערלה : ותני כן לפי ששנה הכחוב משמעו שינו חכמים חיובו . פי׳ סמך הכחוב נטועה לביחה לומר שמיד שבחו נתחייבו . וכן גבי חלה כחיב בכוחכם חשמע חיד י וחפילו ערלה וכלחים של עכו"ם נוהגים בכל מקום ואסורים כדתכן בתוספתא דתרומות . אבל פרלה וכלאי הכרם שוים בעכו"ם בא"י בסוריא בחוצה לארץ: ונטעתם פרט למבריך ולמרכיב שעושה בהיתר כדמפרש: מכחן חמרו : בפ"ח דערלה ומ"ה] סיפוק נפנים וסיפוק על סיפוק אע"ם שהברוכה בארץ מותר . לשון כיכוק בגפנים כתו הבריכה בחילן : פי' שנוטע שנף הגפן שנטעו חותו בחרץ י ומה , הוח למעלה מדכק ומחכר וקושר בנפן וקן ומתאחן יחד י ואין על החדש דין ערלה · מאחר

הנהות

שף כאן כחשם כן [מנסות ה"מ י] כאמור לכלן בכסף שקלים באשם מעילות עכ"ל כו"ר:

ר כוא חשכה מס' ובחים ד' צ' וכיבא ברמב"ם פ"ר מכ" פסילי כמוקדשין דין כ"ב ולעיל

ס' ויקרא דיעורא דסטואת סוף מק כ"א מייעי לה מקרא אחרותי: ן מלמד [שכוא מכיא
אחר] על ניאות כרכה כצ"ל ו"ת וכ"ה בילקוע ופ"ה בגמ" כרותות ע" וע"ש וסובא במרים במי"ה מ" ע"מ מ"ל שגנות כרותות ב" ו"ע"מ מ"ל מגוני במים במום" כחן ב" ו"מ" מפ"ר במום" כאן :

ע"מ מה" שגנות יון ד' וסמ"ג ששין רע"ו: ה" מד"ח פ"ר מי"ר פי"ר כמום" כאן :

ברותות א ביל המיולה במיומדת [יכול אפילי באו לעמון ומואה מ"ל וכ"מ במוח לא כהרוך
בנגעי במים וגבי עומר מה כתם פוע לעמון ומואה דכתיה בהדים אשר מה מותן לכם אף
בכל פוע לעמון ומואה אי נוקר וי"ו דוכי עבאו ואחר ביתה משמת אעב"ד שכלו מתובר סירון וכלאה: ה" מיכן שמרו במלו מחוד כי"רן וכלאה: ה" מיכן שמר ולא מיכור בי"רן וכלאה: ה" מיכן שמרו לשו ולא
במו ומואה לו תוסייבו עד שיבואו לאבין ישראל שמעבר סירון וכלאה: "ב" מיכן שמרו לשו ולא
כ"ר משנה כ" כ"ר דערלה: בעוע מעי"ם אחר שכנבו שראל לארן ואולי בעל בסיבורו פ"י
בועת למה מ" כן כי אפי" כשעה שהעב"ם שמע לעלעו פעור מבל אח"כ בשיעת המב"ם כ" בי"ר מעם למ"ר בסיבורו פ"י

Digitized by Google

הארוג: יכול לא יפשיל את הפוסה לאחוריו ת"ל לא תלכש י פרי אם כלאים בתוך הקוסה יכול לה יסשילנה להחוריו שוהו לה יעלה עליך י והה דתנן בסוף מם׳ כל אים השק והקופה מצטרפין לכלאים התם פירשנו אם כלאים תפורין על שק או על קופה אפור להוליכם על כתפו . אפ"ג שאינו נוגע

בכלחים שבהן תפני שהשק יש בו תשום מלכוש : כדחתרינן בחם׳ שכת [ס"ב י] הרועים יולחים כשקים וכו' וכן הקופה מלטרפת ואסור (להתכסות כו) מן החתה ותן הגשתים י והתם היה רולה לומר כי הסל חינו מצטרף מפני שהוח ארוב נקכים וחורין גדולים ואין הנאתו הנחה י חשכח דחני שנם כסל : מלטרץ

פרק הבוחציה נת חורין התחורםם לכן חורין וכש' השולח [ניטין מ"ג י] מפרש רב ששת תמורסה מיוחדת . דקידושין לח תפסי כה . ומדמה לה למקדש חלי חשה דחינה מקודשת : וניחם לן נמי דגרסיכן כדר׳ עקיכת לכן יוכדר׳ ישמעהל לעבד עברי אכל בפ"ב דכריתות [י"א י] בשניהם גרסינן עבד עברי וטעמא כוי בחליה שפחה וחליה בת חורין במילתיה דר׳ עקיבא דוקא לעבד עברי דמותרת לו שפחה הוי שפיר מיוחדת: אבל לבן חורין דאסורה ליה לא הוי חיוב בייחוד שלו וטעמא מפרש שם לר' ישמעאל והפדה לא נפדתה דברה תורה כלשון בני אדם ואינה פדויה כלל י ומיוחדת לעבד עברי דכחיב לח יותתו כי לה חופשה י מכלל דהוה חופש אלתא עכד עברי הוא : ור' אלעזר בן עזריה אומר כל עריות תפורשים וכו׳ בחיזה ערוה חיירי ויש מהן בק"ו : ויש מהן בנ"ש : אבל זו סמימה באי זו שפחה מיורי : אין לכו אלא שחליה שפחה וחלייה בת חורין י והתם פריך רבי חלעור ב"ע היינו ר' עקיבח י וחשני

התם ר' אלעזר הוא דקאמר ליה לר' ישמעאל בעלמא כוותיך סבירא לי דדברה חורה כלשון ב"ח : והכח שחני מכדי כחוב ליה קרח כי לח חושם והפדה לא נפדתה למה לי ש"ח לחליה שפחה וחליה בת חורין היא דחתח י פי' מדשני קרח בדכוריה ולח קחמר גם לח נכדתה : ג מה כסף בחלי׳ וכו׳ י ואייתי לה בפ׳ השולח [מ"א :] גבי המשחרה חלי עבדו בשעה רבי אומר קנה : ך בקורת מכות י ובמם' כרימות [י"ח :] מפרש בקרמי תהא כדרנן מכות כ"ג . גדול שנכולן קורא שבשעת המלקות היה קורת והפלח כ' חת חכותך: ד כח חופשה יומתו ירי זירה חמר שחם לחקדשה חליה שפחה ונשתחררה גמרו קידושיה והרי היא אשת איש והכא עליה בהנק . רי נחמן אמר כקעו קדושין . וכא קתני כא חופשה יומחו . אם נחקדשה לאחר שנשתחרר וכא גופה קמ"ל דקודם לכן בחליה שפחה אין בה לד מיתה . בפ' השולח [ח"ו] יכול יהא כסף גומר בה : להפקיעה מאיסור שפחוח : אורעה כל הפרשה ללא חופשה : מקראה ועיקרה לומר שאין גוחר בה אלא שטר י והוא מדלא קאמר כי לא חופשה ולא נפדתה ש"מ שאין כסף גומר בה לחירות אלא השטר לאכוקי מהנהו דאמרי גם כסף גומר בה בלא שטר : כדקאמר בפי השולה [מ"א:]: ך אף לאחר יוה"כ (המברש ז"ל היה לפניו גירסת הילקוט : מה שלא נמצא בח"ב שלפנינו : וו"ל . והביא אף אחר יום הכפורים י אשמו נאמר כאן אשמו ונאמר להלן אשמו י מה אשמו האמור להלן מותרו נדבה אף אשמו האמור כאן מותרו נדבה: 316

איל

אח"כ ואמר הסיפוש ראיפי בשיורי כנסת הגדולה בא"ח כסוף הספר כ' בשם המאירי כמו שכתבתי דלא אתרכי רק שתהא השפחה חייבת אבל הקטן שטור ות"ל מלאתי לי רב גדול עוד לי והיותר תמים על התורת חיים שם בסנהדרין ס"ט שכ' על הראב"ד ודגריו תמוסים כאמור לכלן בפרשת שמיעת קול דשם קאי אמטאת דאם נתוער לו שעות יפול לנדבם

שמתוברין יחד בחרונה חו בשתי תכופות : ח"נ לכך מוכיר חרוג במתניתין לחפוקי דכר שחינו בנד כנון פיף של לחרי דחחעטו לפי שחינו בנד ולח חש לפרש׳ בחשנהשחחשטו מקדם שנחתר בנדי ולבי׳ ינחק כ"ר שחוחל הבית רחי׳ חבח׳ דכלחי׳ [ירושלתי כ"ט] דמדקדק התם וקחמר: וליתני שועולה ליחני טווי חילו תנינן

שוע ולם תכיכן שווי הוה אמינא טווי מותר " מתכי' לה המרה כן . הלה הין עליו: מכלל שנאמר לא יעלה עליך יכול לא יפשיל את הקופה אסור משום כלאים אלא טווי יוארוג לאחריו תיל לא תלבש לא תלבש אין לי אלא שלא ילבש מנין שלא וכיתני שעם ולא ניתני כח י אילו תניכן יתכסת ' ת"ל לא יעלח עליך סותר אתה להציעו החתיך ' אבל אסרו ששט ול**ת תכיכ**ן כוז הוה המיכא כוז מותר חכמים לא תעשה כן שלא תהיה גימא אחת עולה על כשרו: מתכיי לה החרה כןי חלה פיף של לחר ושל פרק ה איש פרם לקמן או יכול שאני מוציא בן תשע שנים פשחן חסור מפני שהן חוורין בחרוג וכיתני כוו ולה ניתני שוע הילו תכיכן ויום אחדי ת"ל ואיש: ב כי ישכב את אשה פרט כח ולה תכינן שוע הויכה המרינן הה לקמנה * שכבת זרע פרט למערח • וחיא שפהה יכול בשפחה שוש מותרי מתניתין לה המרה כן הלה כנענית הכתוב מדכר ת"ל והפדה אי והפדה יכול כולה ת"ל לא הלכדין חסורין מפני שהן שועין י פי׳ מתכני לח אתרה כן אלח חמרה [כרחה נפרתה הא כיצד פרויה ואינה פרויה: את שחצייה שפחת לי שחסר כחן תיבות וכו' וחיכו חלה וחצייה כת חורין המאורסת (לכן חירים) [לעבד עברי] הכתוב ביחור לשון הירושלתי מ"ש חלח וכו' שר"ל מדבר דברי ר'עקיבא י רבי ישמעאל אומר בשפחה כנענית הבתוב אלם הכי שמרה וק"ל] מ"מ ארוג ונוז מדבר המאורהת (לבן חורים) [לעבד עברי] י רבי אלעזר בן עזריה **ככל אחד** מדסיים מפני שהן כארוג אומר כל עריות כבר אמורות משאר אין לנו אלא שחצייה שפחה מיהו קשה לי לכל הפירושים דמהי וחציה בת חורים המאורסת לעבר עברי אחרים אימרים לא יומתו קחמר וכיתכי שוע ולח ליתכי טווי והלח לפי׳ שכתב שאין כלאים אלא עד שיעוום כי לא הופשח בשפחה כנענית המאורסת לעבר כנעני : 🐧 והפדה כיחד ויחרנם וכן לפי׳ שכתוב עד לא נפרתח ככסף ושות כסף. בשבר סנין ת"ל או חופשה לא שיטוום כל אחד לעלמו והדך יחברם י נתן לה להלן הוא אימר וכתב לה מה לה האמור להלן בשמר י שכ"פ בעי טווי וכן קשה אתרי דיוקי בתרמי ושפי ה"ל למיפרך דברישה אף כאן בשמר : או אין לי אלא כפף בחציה ובשמר בכולה מנין אף שמר בחציה ת"ל או חופשה לא נתן לה מה כסף בחצייה אף תכן שין אסור משום כלאים אלא טווי שמר בחציית: ד בקירת תהיה מכות מלמד שהיא לוקה יכול אף הוא ילקה - ת'ל תהיה היא לוקה וחוא אינו לוקה : וארוג י והדר קתני והלבדים אכורים מפכי שהן שועי ותו לה בעי החריכי ומשמ׳ שחלמוד ירושלמי סבר כדפריך רב ה לא יומתו כי לא חופשה הא אם הופשה הרי אלו הייבים מיתה: השי במס' נידה [ס"ה:] ואיתה או שוע רבי שמעון אימר משום רבי עקיבא יכול יהא הכסת נימר בה ת״ל או טווי או נוז כדמשמע הכא במכילתא לא יומתו כי לא הופשה י עירה כל הפרשה כולה לכי לא חופשה ולכך פריך התם בנמרא מכל אחד . ותשמע [כחן חוור לפרש לפי שיטת מלמד שאין גומר בה כי אם בשמר: [והביא את אשמו לה' אל התלמוד שלנו דהילכתה כמר זוטרה פתח אחל פוער איל האשם 'נאמר כאן איל אשם ונאמר להלן ולה כרב חשי] דלה הסור עד שיהו כולן שעטכז . לפי' רבי' שלחה כדחית ליה

ולפי' ר"ת כדאית ליה א"ב הנה שכל אחד ואחד בפני עלמו הוה כלאים מדרכנן וקרא אסחכתא בעלמא כנון לבדין חפני שהן שועי ונוז כגון פיף של לחר ושל פשתן כו'י מיחין הנישולין חלמר חסור להניחן עם שחי וערב של פשחן (ניחין וכו' היא מפרט לשון הירושלמי מהו פיף של נמר ושל פשמים) מפני שהם חוזרים בל היא מפרט לשון הירושלמי מהו פיף של נמר ושל יוחוזרין ומתעקמין והוי באריג פעמים נדבקין סביב החוט כשרולה לארגן יוחוזרין ומתעקמין והוי כעין טוייה יוכן פיף של פשחן בלד שתי וערב של צמר יוהחם בריש פרקה [ע' דכלחים] חמריכן שמוחל בר רב יצהק הוו מיפקד בגוביית׳ דלח מוקמי גבב דעמר גבי גבב דכיתן ' כגון כיפה . וגבב דעמר הוא קודם שנטוה ' א"נ כדקתני בתוספתה הנותן למר בפבחן להיות הורג עליו הכור שבשעה שהיי לנגז היה נשוה : פיי למר שהינו טווי ורולה להרוג בגד דק כעין שטובין הלפועין וחורג פשחן כגון שהוה בנימין דקין וכן למר כמות שהוה שלה נטוה : ואפר ככי אכור . שכשהן לוגזין כן טוין לא להיות האורג עליו לעכב : האורג בתחלת האריגה שלא יעלה וישמוט י וקושר ראשו השתי בלמר ובפשחן י וחסור לעשות כן שנטווה בעסק הלגיוה וקשירת החיטין וחכתי לוני"ל כתב כן י מיסו איכא דהו. שוע וטוי חד חד לח דיה וקטר ליה בהדי הדדי הכוא קטרא עביד יהו כאילו הוו שוע וטווי וכוז בהדי הדדי מעיקרא והא מילתא נמרינן לים מדהינטריך רחמנה למשרה כלחים כלינית דהתם ליכה חיבור לה בשיעה ולה בטוויתם הלה בנוזתם בלבד והוה הקשר הטעמה דלילית כות דשרי הת בעלמת הוה תפור מן בתורה יש"מ שהקבר חמור יותר מן

הגהות

רפ"ג ונוש"ם יו"ד סי' ש"ם: יכול לם ימשיל שם הקופה יהרחב"ד ו"ל פי' קופה שים בה בגד

רפ"ג וטש"ע א"ד סי" ש"א : יכול לא יושיל את הקופה יהראב"ד ו"ל פי" קופה שים בה בגד למר ובגד פשפים מסוברים בה ד"מ וש" נוסמא אחריתי בסכרי עלא ובירוטלמי רפ"ע דכלאים: אין יו אלא שלא ילבש כו" ת"ל לא יועלה עליך [עליך לא יועלה] ד"א והיבלאים: אין יו אלא שלא ילבש כו" ת"ל לא יועלה עליך [עליך לא יועלה] ד"א והיבל בגל בילה י"ד : וש"ש וביוחא ס"ט י וצ"א תמיד כ"ו יוע"ש בבגל בילה י"ד : וש"ש וביוחא ס"ט י וצ"א חלקוט וסובא בות מהדרין ס"ט י בגל בילה מלקט וביל באל יועל שלה מולים למרוע ולום גם סכי מסתמא מוקמין לים דסלבתא הוא דבן ע" מיום א" ש"א שלו ראוים להורע ולום גם סכי מסתמא מוקמין לים בכך ע" ויום א" יוסובא ברמב"ם ספ"ג מה" איסורו ביאם והראב"ד השיגו דכא אמרין בכרישות "א דבשכתה מרופה ביכל דקטן פשור גדול נמי פשר וחירץ הוב כמציד דום איע בכרישות "א דבשכתה מול הכים להבין דאעפי"כ אין יים סייב קרבן ודי או מא הכיא היבת מלקת הבם שהוא קון שבל לא שיםת היה הרבן וביותר יוקשה על מ"ש כרמב"ם פ"ע מה" שגנת דין ג' ויואה לי שאיע מביא קרבן וביותר יוקשה על מ"ש כרמב"ם פ"ע מה" שגנת דין ג' ויואה לי שאיע מביא קרבן וביותר יוקשה בן דעת כי אם אינו לאוי בשעת ממשה להכיא קרבן כאין יוואה בי אבות דין ג' ויואה לי שאיש מביא הרבן ביותר מהם בן דעת כי אם אינו לאוי בשעת ממשה להכיא קרבן כאין יותר ב"ב באר וויה בין די ויואה ליבן דאוי בין בין היה בן דוב באר וויה בין די ביותר ווקשה בן דעת כי אם אינו לאוי בשעת ממשה להכיא קרבן באויב

אכלתי ולא אכלתי שוא י ואוהרתי מלא משא את שם י וגרסיכן אוכל ולא אוכל שקר ואוהרתיה מלא תשבעו בשמי לשקר י יכוד ר"ץ בן רבי שמואל וצ"ל : מ"ל לא כלאים י דכחיב כלאים בין הרבעת בהמה לשדך והרי אכי קורא כלאים שדך לא ירן יכול לא ילבש גיווי למר ואכילי פשתן י שאם ערבן יחד למ

ילבש ויכרוך של ידו כדי לחמם נס ידו ח"ל בגד: מכין לרבות חת הלבדון : ת"ל שעטנו ששוע פווי וניו : פי' או שוע או טווי או כח : וכיכמות [ה י נדה ס"ח : וע"ש בתוכל] פי רכיט שלחה שעטנו שוע טוי וכוז מן הפורה אינו חייב עד שימו הצמר והפשתן מתוקנין יחד במסרק שוע לשון חלק דמתרגמינן שעיע יונוז כיינו פרוג ומדרבנן כוח דמסור מו זכ חו זכ והקשה רבינו יעקב אם כוא כן שאין כלאים עד שיכא שוע ביחד וסווי וארוג א"כ לא תחלא כלאים בלילים דחוטין של חכלת הן של צמר לכד כלח מערוכת פשתןי ואמאי לריך להתיר כלאי׳ בלילית ועוד פי נח ארוב י ומה ל"ל זה דאפי' שתי תכופות הם אסירים מן התורה וכ"ש אריג י דמיחדיו ממעטי תכיפה אחת אבל שתים כוו חיבור י לכך מפרש רביט תם [נספר סישר פי"נ:] שוע עד שיהה הלתר שוע לכדו ומטפן וחלק י כדמתרגמיט על שעישות לוואריה י וטווי ומשוזר לבדו י וסייכו טווי וכוז : וכן פשתן שוע לבדו וטווי וכוז • וככל אחד יש שעטכז אם מחבר ביחד ואפילו והדר בשתי תכופית הן כלאיםי וראיה לדבר דבכל חחד בעינן כן דחתרי במס' נידה

פרק האשה [שם] האו מאן דרתי ליה חוטא דכיתנא בגליתא דעמרה ונתקיה ולא ידע כו' שפיר דמי משום דהוי שוע וטוי יולא משור ומשום ככי פיי מדרבכן : וספיקא דרבכן לקולא . ופריך והימא או שוע או טווי או כח כי׳ או שוע כל אחד והברו כמו לבדין. או טווי בלא שוע ומז וחיברן כמו בגדים גריעות דלא שעיעי ולא שוורי או נוז כמומשור ששור פתילה של למר ופתילה של פשחן וחיברן י והלכתה כמר זוטרה מדהפקינהו רחמנה בחד לישנה דשעטנו בעינן בצמר ושעכנו בעינן בפשחן פירוש נח משור כוה כדהמרים הכה ובכיכרי דנלוו ומליו הוה להביו שבשמים הנטו"ר בלע"ו כלומר מעוקם כמין חוטי משזר ונכתל ובירושלמי אמרינן מאי מוזרות בלבנה [נטים שטוות פשחן משור כן העתיקו נחוספות סוטה כ"ז ד"ה דומה] . וכן שמעתו מפי כבמועה דנוז היינו משור' וניחא נמי גבי לילית דשחר חוטין של למר בפני עלמן וכן של פשחן והדר מחברן ומקשרן . דלילית שיורין בשיכן כדחוכת בפ' החולא תפילין [עירובין צ'ז :] וניחא נמי הא דחושא דמם' נידה דמדרבנן שלא הים חושור והר' ילחק כלבן הקשה לרבינו תם מתחפיתין דכלחים [פ"ט מ"ח] דחכן חין חייבין על כלחים אלא על סווי וארוג שנאמר שעטנו שוע טווי וכוו אלמא אריג דריש מכח יור"ת השיב דלא נקט התם ארוג מדרשא דשעטנו זכוו היינו מושור ולא ארוג. וחדע דשוע לא נקט נמי ברישא אע"ג דמקרא קא נפיק . אלא ודאי דלא מייחי קרא אלא משום טווי לחוד . אבל ארוג נפקא לים מיחדיו

פ"ג מכ' כלמים לח כבים פיסור עץ סרק פל גבי פץ סרק וע' גמ' קד.פין ל"ע: ירן פנין לרבות שם כלברים פסום ע' פ"ע דכלמים ורמב"ם פי' פה' כלמים וספ"ג לפוץ

ר לכך נאמר לא חקום . תימא שלא כחיב לאו פל ראשון שכתחיל בתקלה ולא השחילו קודם י וי"ל משום שלה עשה מחמת שנהה י חצה שלה יחבד חפצו חו יפנם או יכפור . אבל השני גילה שהוא מחמת נקימה . אבל אם גם הראשון פשק מחמת שנאה כ"ש שעובר משום לא תשנא את אחיך ומשום נקימה :

מנלך לכך נאמר לא הקום: 🙌 לא חשור עד היכן כחה של נשירה אמר לו חשאילני כרדומך ולא השאילו · למחר אמר לו השאילני מנלך אמר לו הא לך איני כמוהך שלא השאלת לי קרדומך לכך נאמר לא תמור: רב לא תקום ולא תמור את בני עמך : נוקם אתח וַנופר לאחרים ואהכת לרעך כפוך י רבי עקיבא אופר זה כלל נדול בתורה יבן עזאי אומר זה ספר תולדות אדם יזה כלל נדול מזה : ינ אילו נאמר בהמתך לא תרביע כלאים י יכול לא יאחוז כבהמה ויעסירנה לפני הזכר ת"ל כלאים י לא אמרתי לך אלא משום כלאים: יך אין לי אלא בהמתך על בהמתך . מנין בהמתך על בהמת אחרים בחמת אחרים על בחמתך בהמת אחרים על בהסת אחרים מנין ת"ל את חוקותי תשמורו: 🔼 אין לי אלא בהמה על בהמה ' בהמה על חית וחית על בהמה מנין . ממאה על מהורה: מהורה על ממאה מנין ת"ל את חוקותי תשמורו: שדך לא תזרע אין לי אלא שלא יזרע' שלא יקיים מנין ת"ל 🔼 לא כלאים לא אמרתי אלא משום כלאים: ין מנין שאין מרכיכים עץ סרק על גבי עץ מאכל ולא עץ מאכל על גבי עץ סרק ולא עץ מאכל על גבי עץ מאכל ת"ל את חוקותי תשמורו : רח ובגד כלאים מה ת"ל לפי שנאמר לא תלבש שעמנז צמר ופשתים יחדיו " יכול לא ילבש ניזי צמר ואניצי פשתן - ת"ל בגד ' אין לי אלא בגר מנין לרכות את חלבדים ' תיל שעמנז דבר שהוא שוע מווי ונוז ' רבי שטעון ברבי אלעזר אומר גלוז ומליז הוא אביו שבשמים

יב וטקם למחרום . לעכו"ם : ומהבת לרעך כמוך יר' עקיכה הומר זה כלל גדול בתורה : כדהית' בפ' נתה מדליקין [שבת ל"ה '] דעלך סני לחברך לה תעביד כלל גדול הוא לרוב חלות בן עואי אוחר זה ספר חולדות אדם כלל נדול בזה י כדמפרש נברחשית רבה י דאי מקרא ואהכת לרעך כמוך י פו"א הרי שנחבוה ונחקלל יכול לוחר גם חני רולה בכחיון ובקללת חברי שכבר באתי לידי מדה זוי ח"ר תנחומה למי אתה מכזה למי שבדמות עשה אותו י נמלא שוה הכלל גדול מו הרחשון ועוד נרחה לי דבקרה וחכבת לרעך כמוך כתוב פעם חחת חלהים שהקב"ה יושב בדין על הדבר י ובקרם דוה ספר כתיב שני פעמים שהקב"ה יושב בדיט והדר יושב : וכה"ג תוכח בחבות דר' נתן דחתרינן התם וחהבת לרעך כמוך ר' שמעון בן אלעזר אומר בשבועה גדולה כאמר דבר זה וחהבת לרעך כמוך כי חני ה' נחתן לשלם שכרי וחם לחו נחתן ליפרע ממני : יב יכול לה יחחו את הבהמה . היינו שלה יכנים כמכחול בשפופרת עם מין שלה ת"ל כלחים : בכלחים דוקח חסור לעשות כך : כדמפרט בפ' השוכר חת הפועלים [ב"ת צ"ה :]: יך על בהחת אחרו׳. על בהתח נכרו׳ שגם הם מוזהרו׳

על הרכעה ועל הרכבה מין בשחינו מינו : כזכתיב חק חקותי השמורו [קדושין ל"ט: סנהדרון ם י] חוקים שחקקתי לך כבר · חבל לפשות חלבוש שעכנו לנכרי לה החהרו ישרחל · וכן על כל דבר שלה הוהרו הנכרים · שהרי חוכרים לה הוהרו ישרחל · וכן על כל דבר שלה הוהרו הנכרים · שהרי חוכרים להם נבילה · וחאכילין חוחם : בין בהחה על חיה. כדהחרון בפרק בהחה החשב החשב ביו שיודה הדברה : יך מנין שלא יקוים י לחייב לאן על כך כגון שעושה מעשה כגון שגודר סביבס ומובל חוחם [ע' טורי חבן מנילה י"ג :] וחליבה דרבי עקיבה דמחייב מלקות על מקיים כלחים בפרק בתרה דמסכת מכות [כ"ה :] ודמסכת ע"ז [ס"ד :] ובריש מועד קטן: [ב':] אבל בלא מעשה לא מחייב ר"ע דס"ל אין לוקין על לאו שאין בו מעשה : בפ"א דמכות [ד':] דקאמר רבי יהודה לוקין על לאו שאין בו מעשה : בפ"א דמכות [ד':] דקאמר רבי יהודה לוקין על לאו שאין בו מעשה : וקאמר משום דיליף ליה מעדים זוממין וממוציא לוקין על לאו שאין בו מעשה : וקאמר משום דיליף ליה מעדים זוממין וממוציא ש"ר י ופרוך מה להלד השוה שנהן שכן קנם י וקהמר דרבי יהודה לא פ"ל כר"ע דחמר עדים זוממין קנם מכלל דר"ע לית ליה דלוקין על לאו שאין בו מעשה דלדידיה עדים וומחין קנם ולית ליה ממה למילף · ורבינו שלמה מפרש בכל מקום י מקיים בגודר סביביו י ובערוך בערך קם פי' מקיים בכלחים ברוחה ומניחן י והוח לשטת הירושלמי דמשמע כן בריש פ"ח [דכלחי"] וא"ת בריש שבושות [ג' :] כשי לאוקמי חתכי כר"ע במלקות דקתני בה אוכל ולא אוכל אוכל אלמא אית ליה דלוקין על לאו שאין בה מששה : וי"ל שאני גבי שבושות דגלי קרא וסכר לה כרב דימי פ' ג' [כ"א :] דא"ר דימי א"ר יוחנן

הגהות

מהרייד

לפני ר"ג ברבי : "ל"ל כות בגמ" יומת כ"ג וברמב"ם סוף כ" דימות וכם" כמלות שלו לפוין סי" ש"ד ש"כ וכפן כמו"ב ברשת כהדים מגלן ותמ"ב הרוומן ונסיבת בסיטן תבל בנמב"ם שם סגירסת שום בשמים וכן בסמ"ג למוין ס" י"ל י"ב וכן בם" הסיטוך בלפוין ומ"ו ומ"מ בגירסת שום בריסת ובסיבת : "ב" ום כלל גדול סובת בברתשית רבם סוף כישם כ"ד וע"ש ביטם תתר וחר בקודם ובהקתנטי שם ובירושלמי פ"ט דנורים כלכם ד" ובר"ם כ" לפגיה ום כחיב יעמדו : כדמוכח בפרק . אלו מגלחין [מ"ק כ"א .] גבי קריעה : מעומד : דפריך ועמד ואמר ה"ל ומשני מי כחיב ויעמוד ויאמר משמע אם היה יושב אין לריך לעמוד : ותדע דבסנסדרין פ'כהן גדול [י"ט :] דאמר ליה עמוד על רגליך ולא קאמר עמוד שהיה משמע מכלל שהיה יושב : ובפ' ליה עמוד על רגליך ולא קאמר עמוד שהיה משמע מכלל שהיה יושב : ובפ'

ד' מיתות [נ"ד] גני מברך השם והדיינין עומדין על רגליהם י בירושלמי גרסינן מתחדן על רגליהם י בירושלמי גרסינן מכהן לדיינין שקבלו עדות מעומד שדנין עפ"י עדותן י ח"כ משמע נמי וכן עדים שלריכין להעיד מעומד אם העידו מיושב בדיעבד הויא עדות: הן לא תעמוד על דס רעך י דריש לשן שחיקה כ דכתיב ובפתחו עמדו כל העם י וכן עמדו ולא ענו: מנין שאם הוכחתו אפילו ד' ולא ענו: מנין שאם הוכחתו אפילו ד' וה' פעמים כו' י בפ"ב דערכין [ע"ו:] גרסינן בשיטי ממה דגרים הכא לכך

שללה להכחה: רך כ"ח בלהרים שישחרבב : שיתחמם : כמו לח יכם שרב ושמש : פרק ד קרוי שול שנוי ומשוקן חרם חועבה : דכחיב הכח לח תעשו עול : וכחיב במשקלות כי חועבת חלקיך כל חלה כל עושה עול : וכחיב בע"ו שקן תשקלנו ותעב תחעבנו כי חרם הוח : וכחיב כל תועבת ה' חשר שנה :

וגורם לכי דברים מטחא את הארן י כיון שנקרא תועבה הרי הוא כשבד עכו"ם שגורם להדברים אלו בדמפרט שבודם מקוחות: בן גדולים הוא זה אביישנו ואראה בבשתו בתחיה' וכי אברן לעשות לו בושת: עד כתה כי על את מביישו : ך בעלי דינין שוחדין י בם' אברת העדות [ל"] יליף לה חועמדו שני באנשים וחפרט [וע"ש בתום"] דוקא ששוחדין מתחילה אין להם לישב " לא אבל אם ישבו אין להם לעמוד דלא

מכשול לפני סומא בדבר בא ואמר לך בת איש פלוני מה היא לכהונה אל תאמר לו כשירה והיא אינה אלא פסולה: היה נומל מסך עצה אל תתן לו עצה שאינה הוננת לו: אל תאמר לו צא בהשכמה שיקפתוחו ליכמים - צא כצהרים בשביל שישתרבי אל תאמר לו מכור את שדך: וקח לך חמור - ואת עוקף עליו ונומלה ממנו: שמא תאמר עצה מובה אני נוהן לו והרי הדבר מכור ללב: שנאמר ויראת מאלהיך אני ה':

פרק ד לא תעשו עול במשפם בדין : מלמר שהדיין המקלקל את הדין קרוי עול : שנוי משוקין : חרם : ותועכה :

ונורם לחמשה דברים מטמא את הארץ ומחלל את השם ומסלק את חשכינה ומפיל את ישראל בחרב ומנלה אותו מארצו: לא תשא פני דל י שלא תאמר עני חוא זה י הואיל ואני והעשיר הזה חייבים לפרנסו אזכנו ונמצא מתפרנס בנקיות לכך נאמר לא תשא פני דל: 🕻 ולא רוהדר פני נדולי שלא חאמר עשיר הוא זה כן נדולים הוא זה לא אביישנו ואראה בבושתוי (על אחת) [עד] כמת שאני מביישו לכך נאמר לא תהדר פני גדול : ד בצדק תשפום עמיתך שלא יהיה אחד מדבר כל צרכו ואחד וערן כטה שאני כבישו יכן נאטי יה אחד עוסד ואחד יושב: אמר רבי יהודה שמעתי שאם רצו להושיב את שניהם מושיבים אתה אומר לו קצר בדבריך: שלא יהיה אחד עוסד ואחר יושב: דבר אחר בצדק תשפום עמיתך הוי דן את כל האדם לכף זכות: ד לא תלך ואיזהו אסור שלא יהיה אחד עוסד ואחד יושב: דבר אחר בצדק תשפום עמיתך הוי דן את כל האדם לכף זכות: רכיל בעמך י שלא חהיה רך דברים לזה וקשה לזה י דבר אהר שלא תהיה כרוכל שהוא ממעין דברים וחולך: ן אמר רבי נחסיה כך הוא סנהגן של דיינים בעלי הדין עומרים לפניהם ושומעים את דבריהם ומוציאים אותם להוץ ונושאים ונותנים בדבר נמרו את הדבר הזה : מכניסים אותם : חגדול שבריינים אומר איש פלוני אתה זכאי איש פלוני אתה חייב : וכנין שכשיצא אחד מן הריינים לא יאטר אני סוכה וחבירי פהייבים אבל פה אעשה ורכו עלי לכך נאטר לא תלך רכיל בעסך ' וכן הוא אומר חולך רכיל מנלה סוד ונאמן רוח מכסה דבר: הומנין שאם אתה יודע לועדות אין אתה רשאי לשתוק עליה ת"ל לא תעמוד על דם רעך. יוסנין אם ראית מובע בנהר או ליסטים באים עליו או חיה רעה באה עליו הייב אתה להצילו בנפשו ת"ל לא תעמוד על דם רעך. וסנין לרודף אחר חבירו להורנו ואחר הזכור ואחר נערה המאורכה חייב אתה להצילו בנפשו ת"ל ולא תעמוד על דם רעך׳ ולא תשנא את אחיך יכול לא תקללנו לא תכנו ולא תכמרנו : ת"ל בלבבך : לא אמרתי כי אם בשנאה שבלב : ומנין שאם הוכחתו ארבעה המשה פעמים חזור והוכיח ית"ל הוכיח תוכיח יכול אפילו את מוכיחו ופניו משתנות ת"ל ולא תשא עליו המא : 🔼 אמר רבי מרפון העבודה אם יש בדור הזה יכול להוכיח י אמר רבי אלעזר בן עזריה העבודה אם יש בדור הזה יכול לקבל תוכחת י אמר ר"ע מעבודה אם יש בדור הזה יודע היאך מוכיחים ' אמר רבי יוחנן בן נורי מעידני עלי שמים וארץ שיותר מארבע והמשה פעמים לקה עקיבא על ידי לפני רבי גמליאל שהייתי קובל לו עליו וכל כך הייתי יודע שהיה מוסף לי אהבה: ל לא תקום עד היכן הוא כוחה של נקיסת אמר לו השאילני מנלך ולא השאילו ' למהר אמר לו השאילני קרדומך אמר לו איני משאילך כשם שלא השאלתה לי

הגהות פדריר

שהפקדת לי: סופך לשקר: לא היו דברים מעולם: ה פופך לישכע כו' כל שעה מעיי ומעיי: לפי שכאחר ונשבע על שקר למדטו עובש י (בפ"כ שלנו ליתא: אכל בכ"ק דף ק"ה מייתי לה לסיכא דוכהש בה למדכו שוכשו כי עייש) שכשבע והודה משלם קרן ומומש: ר בכל שמת שיש לי שמייע לאו י

וכשמועה סעדות [שבועות ל"ב :] פליני היצה ת"ד דרוקה כשם התפוחד חדיב קרבן: ל נפשית חולין על החים י שחין פימתך עליהי דחיה רעה בחה על שעופ שוא כדתכן באבות [פ"כ מ"ש]: מ יכול אפילו אחר אים פלוני ביכור ופושקו שמתביים כדכר שחותרין שליו וחין כוי ויש מפרשים עישקו כמו חושקו החומד עליו לותר הוה גיבור והום שלתו חיט גיבור י והרכה דונמתו דמשאלף חיים כעי"ן י עושו וכוחו כמו חושו וכוחו לפחם ארן כמו נחתם שחש וקלוט כמו סרות : ופרה העודף: ל על בופר אינו עובר וכו' אינו עובר אלא פל לילה הרחשון בלבד וחיכו פובר על כל הלילה כדתניה בתוספתה ובפי החקבל (שם ק"י :) קמתר מכחן ומילך עובר על בל חשהה: יא יכול החחם אלל הנוני י וכתוספתה דבעל הבית אינו עוכר אכל הטני עובר י ודוקא לרכ ששת דחמר [שם קי"ב י] חין חחר עליו י חבל לרבח דממר חוזר חין נרמס שיעבור החנוני מחחר שיכול לחזור כו: יב מה חרששיש בחיים: דלפחר מיתה אינו נקרם חרש הלה מת יובפי מלו הנחגקין [סנהדרין פ"ה] נשיק לַרְ דחקשינן ללקט: שותעים לו ישותעים לבזבו: דכיחי גפן חודלת ע"ג החילן ויש שם סכנה שלה ידחפו בתהירותם י וכן דקל גבוה הוא וכל אחד רחוק תחבירו ויש בו סכנה י וכ לן חשום סכנה י וקראי אסמכתא בעלחא: אפילו זקן אומר לבובו י ואין הפסד לחבירו יכי אין לו כח כמו אחר: ד חלופי אגווים י ובנתרא

[ירושלמי רפ"ד דשאה] מעשה וחתו חמשה ארון בחמשה חלוקי אנוזים: ד כשם שוכו כהם כך זכו בעליהם: ולא יעככם בעל כבית לעלמו: ספק לקע: שאינו יודע אם נפל מחחת הקלירם אם לא..: אינו נובה מהם אלא נפשות: ובלבות דר' נחן קאמר שיתה אשתו ושני בניה שלא הניחם בעל השדם ללקע:

פרשתא ב ב למיקט להקניטו ולנערו שלה יהה רגיל להכיח חפלים בחקים שחינו מבחמר: לא תנכיבו אל תנכוב שלך מבים החרים : הפילו הם מעכבין הת שלך וחיכן רולין להחיירי ובתוספתה דבבה קמה קתכי הל ינכב הת שלו מבית הנכב : ומייתי לה להחדבן בג בנ בבכח קמח [כ"ו:] על דעביד חינש דינה לנפשיה: מכלל שנחמר וכחש בה למדנו עונש : שהמכחיש ממון לחבירו כקרא חוטא ומועל בה׳ כדכמיב בראש ענינה נסש כי תחטה ומעלה מעל בהי וכחש בעמיתו וגו׳ : ובפ׳ הגחל עלים [צ"ק ק"ה:] קאמר דנעשה עליו גולן בכפירתו וחייב בחוכסין : חזהרה מכין שהווהר על עון זה : ח"ל לח תכחשו סופך לכחש לותר חיני יודע חיני זוכר

כן ת"ל איתם י אפילו תשעים ותשעה אופרים לבזכז ואחד אופר לחלק אפילו זקן אפילו חולה לזה שומעים שאפר כהלכה: [מה ראית לומד בדלית ובדקל לחלק ובשאר כל הפירות לבזכז י אחד שריבה הכתוב פיעם ת"ל קציר מה קציר פיוחד שהקפון מושל בו בגדול יצאו הדלית והדקל שאין הקפון מושל בהם כגדול יבי שפעון אומר חלוקי אניזים כדלית וכדקל: [תעזוב לפניהם הנח תבואה בקשה יתלתן בעפיר ' תפרים במכבדות יכול אפילו השירה אותן חרוח ת"ל אותם ' הפרישם ואחר כך השירה אותן הרוח כשם שזכו בהם כך זכו בעיציהם ' מנין שמפק לקם לקם ' מפק שכחה שכחה מפק פיאה פיאה ' ת"ל לעני ולגר תעזוב אותם י אני ה' אלהיכם אני איני גובה מכם אלא נפשות שנאמר אל תנזול דל כי דל הוא ואל תדכא עני בשער יוכן הוא אומר כי ה' יריב

ריבם וקבע את קובעיהם נפש:

כרשתא ב לא תנובו מה תיל לפי שנאמר נניבה שנים
ישלם. למדנו עונש אזהרהמנין ת"ל לא תננובו:

לא תננובו על מנת למיקם י לא תננובו על מנת לשלם תשלומי
כפלי ולא על מנת לשלם תשלומי ארבעה וחמשה בן בנ בנ אומר
לא תננוב את שלך מאחר הנגב שלא תראה גונב: (ב לא תכחשו
מה תלמוד לומר לפי שנאטר וכחש בה למדנו עונש י אזהרה
מנין ת"ל ולא תשקרו: (ד איש בעמיתו אין לי אלא איש באיש איש באשה מנין י ת"ל בעמיתו מכל מקום: (ד לא תננובו לא
תכחשו ולא תשקרו איש בעמיתו ולא תשבעו בשמי לשקר י
הא אם נגבת מופך לכחש מופך לשקר מופך להישבע בשמי לשקר:

ן לא תשבעו בשמי לשקר מה ת"ל לפי שנאטר לא תשא את שם ה' אלהיך לשוא שיכול אין לי חייבים אלא על שם תמיוחד בלבדי מנין לרבות את כל הכינויים ת"ל בשמי כל שם שיש לי: ז וחללת את שם ה' אלהיךי מלמד ששבועת שוא חילול השם. מנין לרבות את כל הכינויים ת"ל בשמי כל שם שיש לי: ז וחללת את אבלה ארץ ויאשמו יושבי בה על כן חרו יושבי ד'א וחללת: נעשה אתה חולים להיה ולבהמה: הן וכן הוא אומר על כן אלה אבלה ארץ ויאשמו יושבי בה על כן חרו יושבי ארץ ונשאר אנוש מוער: מ"ל לא תעשוק את רעך' יכול אפילו אמר איש פלוני נמור שהוא של ממון אף עושק דבר של ממון יאינו חבם איש פלוני עשיר הבחמה והכלים מנין יואיוה זה חבובש שבר הבחמה והכלים מנין עד בוקר אינו עובר עליו אלא עד בוקר הראשון יפול אפילו לא בא ולא שבר הקרקעות מנין ית"ל לא תלין פעולת כל דבר: "עד בוקר אינו עובר עליו אלא עד בוקר החנוני ואצל השולחני יהי עובר תבעו תלמוד לומר אתך לרצונך: "ב"ל לא תלין פעולת שכיר אתך עד בוקר אין לי אלא שכיר יום שהוא גובה כל הלילה" שכיר עליו תללה שנובה כל היום מנין תלמוד לומר ביומו תתן שכרו: "ב"ל לא תקלל חרש אין לי אלא שרש מנין לרבות כל אדם ת"ל ונשיא בעמך לא תאורי אם כן למה נאמר חרש מה חרש מיוחד שהוא בחיים יצא המת שאינו בהיים: "ד" ולפני עור לא תחיד ונשיא בעמך לא תאורי אם כן למה נאמר חרש מה חרש מיוחד שהוא בחיים יצא המת שאינו בהיים: "ד" ולפני עור לא תחיד מהיים יצא המת שאינו בהיים: "ד" ולפני עור לא תחיד מהיים יצא המת שאינו בהיים: "ד" ולפני עור לא תחיד מהיים יצא המת שאינו בהיים: "ד" ולפני עור לא תחיד מהיים יצא המת שאינו בהיים בחיים יצא המת שאינו בהיים ביד מורד מומר מורד מוחד מה מרד מיום בחיים בחיים יצא המת שאינו בהיים ביד מורד מומר מורד מיום בדים בידים בחיים בחיים בחיים בחיים בחיים בידים בידים בחיים בחיים בחיים בחיים בידים בידים בידים בידים בחיים בחיים בחיים בחיים בחיים בחיים בידים בידים בחיים בידים בידים בידים בחיים בחיים בידים בידים

הגהות כהריד

כיון דעיקר סגניכם חיון רק חלי שיצר חו חם פיח לאו גמור: ד מל משמישו שיש פיי מדלא כמו חיש בחיוו ולית חיב ל חי

מתטות פניים דין ט"ו ט"ו : ך ר"ש אומר אף חלוקי אגווים כרי כם כדלית וכדקל ר"מ":

ז תשוב כנה לפניכם במחובר תבואם בקשים כ"ם בד"ת ובירושלמי רפ ד דפיאם היבא גם
בפי' כר"ש שם שאין הקבן משל בם כגדול אית דבעי משמעיכה מן כדא תשוב כנה לפנים אבי תבואם וכר משמע דפליני בכא מר יליף לם מקציר ומר יליף לם מתעווב: ת"ל אותם שאם מבואם וכר משמע דפליני בכא מר יליף לם מקציר ומר יליף לם מתעווב: ת"ל לעני ולגר תשוב אותם כנו שביק לקע וכר' ת"ל לעני ולגר תשוב אותם כנה לפניהם משלך א"ר לא לגר ליתום ולאלמכה יסים בין מדולך בין מדילים כ"ה בירושלים ספ"ד מם מתכות עמים דין של ובסא"ג לאון רפ"ז ומסיים שם ושכפה כדי מסכה שבספרי דווש שליתום ולאלמכה יהי

בכליו הוא נותן פיאה לכל: 🕽 הכל מפסיקים לורעים ואינו מפסיק

לאילן אלא גדר שהוא נכוה עשרה מפחים י אם היה שער כותש

אינו מזסיק לאילן אלא נותן פיאה לכל: 🏲 לחרובים כל הרואים

זה את זה : אמר רבן נמליאל נוהנים היו בית אכא נותנים פיאה

אחת לזיתים שהיה להם ככל הרוח י ולחרובים כל שרואים זה

את זה י ר' אליעזר בר צרוק אומר משמו אף לתרובים שהיה להם

בכל העיר: ה ולקם קצירך לא לקם קיסוף י ולקם קצירך אין

לקם אלא מחמת הקציר : מיכן אטרו היה קוצר קצר מלא ידו

תלש סלא קומצו ' הכהו קוץ ' עקצתו עקרב ' נבעת נפל מידו

על הארץ הרי של בעל הבית י תוך היד ותוך המנל לעניים י אחר

יר ואחר המנל לבעל הבית ' ראש המנל וראש היד רבי ישמעאל

אומר לעניים * רבי עקיבא אומר לבעל הבית : ן לא תלקם לעני

לא תסייע את העני לא תלקם הזהיר את העני בשלו:

י וברמך לא תעולל מיכן אמרו כרם שכולו עוללות

אמר ר' אליעזר ובי תבצור לא תעולל י ואם אין בציר סנין עוללות י

אמר לו רבי עקיבא וכרמך לא תעולל אפילו כולו עוללות שיכול

הואיל והתיר הכתוב את העוללות לעניים יכול יבואו עניים וימלו

אותם בבל שעה שירצו - אם כן לפה נאמר וכי תבצור לא תעולל י

אין לעניים בעוללות קודם לבציר: 🗅 ופרט כרסך: אין פרט

אלא מחמת חבציר . מיכן אמרו היה בוצר עקץ את האשכולות .

הוסבך בעלים ונפל לארץ ונפרט הרי של בעה"ב : הסניח כלבלה

תחת הנפן בשעה שהוא בוצר הרי זה נוזל העניים י על זה נאמר

לעניים עוללות שבארכובה אם (נקצרת) [נקרצת] עם האשכול הרי

של בעה"ב: ואם לאו הרי של עניים י נרניר יחיד י ר' יהודה

אומר אשבול י וחבמים אומרים עוללות: 🏲 לעני יבול לעני

פאחרים ת"ל לנר י אי לנר יכול לנר תושב י ת"ל ללוי מה לוי בן

ברית אף נר בן ברית: האו ללוי ולנר יכול בין חסרים בין

שאינם מחוםרים ת"ל לעני מה עני מחוסר וכן ברית אף כלם

מחוסרים וכני כרית י תעווב י הנח לפניהם והם יכובוו אפילו

תשעים ותשעה אומרים לחלק ואחד אומר לכובו אפילו בריא

אפילו ידיו יפות לזה שומעים שאמר כהלכה: יכול בדלית ובדקל

לא תשינ גכול *עולים: 🕽 איזו היא עוללת כל

שאין לה לא כתף ולא נמף יש לה כתף אבל

לא נשף י נשף אבל לא כתף לבעה"ב אם ספק

ירבי אליעזר אומר לבעה"ב • ר' עקיבא אומר לעניים

פרק ב חם חין בציר מנין עולנות : שלח נחחייב בעולנית : חלח חם כן מתחיל לבצור . דומיה דפהה שלה נתחייב בה . הה"כ מתחיל לקצור : ובכרם שאין בו בציר לא דיברה חורה להנית עוללותי ובגמרא [ירושלמי סוף פ"ו] דפחה כמה שיעור בליר שלריך להיות בכרם להייבו בעוללות דבי ר'

שילה התרי ג' השכולות שעושין רביעית התר לו ר"ע כרתך לה תעולל הפילו כולו עוללות : דהכי משמע לה תקח שולנות בכל שנין שישנם בכרם יוקרה דכי תכנור לדרשה החריתה : ב היוהו עוללות כל שחין לו לח כתף ולח כטף שחין חשכול שכיהם י חבל חם יש לו חפילו חחד מהם לה הוי עוללות: ובתוספתה תניה איוהו כתף פסיגים המחוברות בשדרה זו על גב זו : נטף המחוברות בשדרה ויורדות . פסיגים כמו נתחים יונתה אותו לנתחיו בתרגום ירושלתי ויפסג יתי׳ לפסגיה: והם ידות האחווים בשדרה של אשכול ותפוצלים בסופו לשלשה וארבעה גרגרים של ענכים י וכן דרך רוב האשכולות . והפסיגים הם בדוחק זה על גב זה . ונקרה כתף : שכל החד כותך ומכתף הת חבירו : עוד יש השכולות והפסגים שלהם ארובים ואינן מפוללים בסופן כל כךי אבל מחוברים זה אצל זה אלא שאין ענבים דחוקים ורצופים יחד זהו כטף שכל אחד כוטף על חבירו . וגם כוא מאשכולות חשובין . אכל אם יש פסיגין קלרים ורחוקים זה מזה עד שהשדרה של אשכול נראית בנתים · וכן כטף פסיגין חרוכים מרוחקים זה מוה ושדרה של אשכול נראות בנתים סכתו הוויין עוללות שום אינו נקרא לא כתף ולח נטף ובנתרח [ירושלתי פ"ז דפיחה] חיוהו כחף פסינים זו ע"ג זו איוהו כטף תלויות בשדרה ויורדות: ואם ספק לענייםיספק אם נראות שדרה בנתיים כגון נראית ואינה גראית במקלת וילפינן מדכתיב עני ורש הלדיקו הלדק במתנותיהן . פי׳ אפילו סיכח שיש ססק : בגמרה דפחה : וכם׳ הורוע והלחיים [חולין קל"ד]: עוללות שבחרכובה : של גפן יודה דבוק עד יד שבחשכול: חם נקלרתי נחלשת: גרגיר יחידי ר' יהודה אומר אשכול וכו'י בנתרה דהתם [ירושלתי פ"ו] מ"ם דר"י דכתיב ונשחר עוללות כנוקף זית שנים שלשה גרגרים כראש אחיר כאן עוללות יותר מכאן אשכול : ולפי

הגמרא צריך לומר שבל אשכול עשוי גרגרין ואין בו פסיגין מפוצלין שתלויים כמה גרגרים בסיצולין וגם אין השדרה נרחית י ות"ת מקשקשים הם בשדרה ואינם שוככים בדוחק: וחב"ה עוללותי דחינם כשחר השכולות: חין פרע חלה מחמת הכציר : (בת"כ שלפנינו ליתה י והוא גירשת הילקוט חחר פלוגתא דר"י וחכמים בגרגיר יחידי ה"ג ופרט כרמך חין פרט אלא מחמת כליר מכאן אחרו היה בוצר ועוקן את החשכול הנסכך בעלין ונפל לארץ ונפרט הרו אלו של בעל הכית הת יח כלכלה תחת היפן וכו' לעני יכול לעני תאחרים כו') שנפרט כשחותכו מן הארכובה : ולא כשהוספג והוסבך בעליו וכשמוליאו משם נפרט : ד לעני מאחרים : לעני עכו'ם : ד חסרים עניים החסרים מכל טוב : הנח והם יבוזו . לשון ביזה . ואין ללקט ולחלק ביניהם: חפילו ידיו יפות מהירים

רולה לומר בהפך כמו

יוררים היונו העליים '

ללקט

כטרשים שבינתים : ועודרין אותו במעדר : כי אינו יכול לחרוש בבקר : טחו פחם על הכל . דבכך היח קרויה קמה אחת ושדה אחד : ב ואין מפסיקין לאילן אלא גדר י שבנתים ליתן פאה לכל אחד ואחד דבלאו הכי דרך אילנות להיות מפוזרין : וחם היה שיער כוחש : הענפים שבחילן מכחן ומכחן שוכבין

על גבי הגדר והעולה ללקט פירות אין הגדר מפסיק בין האילנות וחשוב סכל שדם מחת וחין כחן ניתן חשדה על חבירתה . ובירושלמי [רפ"ב דפיחה] קחמר חפילו חם הניח חינה קדושה לפאה וכמם׳ כלאים [פ"ג מ"ה] היה : הופך את השיער י פי׳ הענפים ד ולחרובין כל הרוחין וה חת וה וחק הגדר מפסיק ביניהם י כי דרך החרובין להיות מפוזרין זה מום ושרשיהן מרוכק כדתנן [ב"ב כ"ד :] בחרוב וכשקמה כ' חתה ונקרחים שדה חחת כל שרואין זה חת זה: חף לחרוכין ככל העיר . אע"ג שיש הפסק וגס אין רואין זה את זה : 🯹 ולא נקט קיטוף י אם קיטף שדהו בלא קצירה פיור וכן גבי חדש לה חשיב קיטוף קנירה כדתוכת בס"ה (דססחים) [י"ה:]: תלש מלה קמנו בדברים שתולשים אותו . הרי אלג של בעל הכית שלא נשר מחמת בקצירה אלא מחמת פחד: חוך היד וחוך המגל : נשר מחחת ידו או מתוך המגל כשהיה עסוק בקצירה הרו זה לעניים שהרו היה בידו ליקחט י א"כ הרי זה לקט גמור י אבל לחחר היד שלח היה יכול ליטלן יוכן מחר המגל שלח היה יכול לקצור חוחה השטלת : הרו זה לבעל הבית שהרו עדיין שומדות ליקלר י ולה דמי לשכולת שנכנסה לתוך המגל ונמלטה שלה במתובר: רחש הידורחש התגלי שהיתה ונרחה לי דלתלמודה הוה סבירה

קלרה דהבוח הוי לקט דלקט הוי -אפי׳ שבולת ברחש הלבעותיו . הרי הם כתכוין סיה יכול לסשוט ידו וליטלה וכן לפשוט מעש מגלו ולקצור . בהא קח מיפלגי כך פירשנו במסכת פחה וקשה דכרחשים הנו [חולין קל"ו ·] קחני לקט קצירך ולה לקט קיטוף ר יוסי חומר חין לקט חלח הכחה מחמת הקציר ופריך ר' יוסי היינו תנא קמא י ורולה לפרש דמחמת קציר דקאמר היינו ולא מחמת קיטוף והשתה והלה הכה מוכח דמחמת קציר כום לחפוקי שנופל חידו לחונסו .

ליה מדקאמר אין לקט אלא הבא מחתת קציר משמע שהוא שונה על רישא שאם לא כן הי: לו לותר כתו תנא קתא ר' יום אותר לקט קצירך ולא לקט שלא בא מחמת קציר. והשתא קאמר אין לקט : במאי פליגי והלא גם תנא קמה הומר כך שממעט הקיטוף ושני ליה הימה שר' יוסי הומר כו' ו ולריך לומר כן פל כרחין חפני שעוכה על הכה קחה יהכל להפוקי שכשר מחתת כאינם בוה לא נשתדל בברויתא י אע"ב שגם בוה הלשון שייך לתיתני סתם למעוטי שנפל מידו לחונסו: ך לח תשייע חת העני מפני שהוח רע לעניים אחרים וגוולן כדחכן בפי כ' דפאה [מ"ו] : להוהיר עני על של י ושלה יחמר בשל החרים חני זובה בשלי לה כ"ש : וכן קחמר בפ"ה דניטין

[י"כ חולין קל"ה:]:

מהרי"ד הגהות

מף בדלים כ"ם בר"ם ובילקוט וכות ששנה רפ"ד דפיתה ופ"ש בר"ם וכובת בימבים פ"ב מה" מם בדלים ב"ב מה" מתנום מתנ ות

קת"ל שיכול להניח אפילו באחצע ובלבד שלא יכלה את שדהו כולה י דהא כתיב לא תכלה ולא כתיב לא תקצור פאת שדך י אין פאה אלא שיש לה שם . שהוא אחד מששים י ויש מפרשים שלריך לקרות להם שם . אין פאה אלא בסוף מכאן אמרו וכו' אדרבי שמשון דלקמן קאי דמלריך ליתן פאכ בסוף שדהו י פי' בסוף קלירת שדהו

משום די דברים וכולן הן א משום למ מכלה : כדממדינן כם' במה מדליקין [שבת כ"ג -] ור' שמפון לטעמים דדריש טעמה דקרה י והתם גרסים מפני הרתחון שלח ידחה חת העניים הכחים בתחלה לוחר בפוף חני חנים . והכאים כפוף יאמר כבר הגחתי ובירושלמי דפאה [פ"ד] קחני כשם ר׳ שמעון כן יוחחי תשום כ׳ דברים אמרו להניח פחה בסוף י וחד חינייהו מפני הרמאין . וחד שלא ידחה אם העניים י היינו אפילו שאינו רונה להונותן · אלא לדמותן : יא שדך ולא שדה אחרים · אם ישראל שכור של נכרי האן חיסור שליו הס קולר ומכלה הכל : ולח שיתוף ישרחל שם העבוים וכם׳ רחשית הבו [קל"ו :] מתעט מבקולרכם : לחייב על כל שדם ושדה וחין לו להניח משדה על חברחה: פרק ב הנחל י נחל מים: והשלוליתי מפרט בפיהכונם [ב"ק פ"ה י] שמי גשמים שוללין שם : פי' מושכין ועוברין דרך שם : וכירושלמי [רפ"ב דפיחהך שלולית כל שהיה תושכת נחל אע"פ שאינו מושך : דרך סיחיד ד׳ אמות: דרך הרבים י"ו אמותי וכגמרא [ירושלמי שם] קאמר דלכך נאחר דרך הרבים לוחר דאסילו הכי אינו מספיק לאילן אלא גדר : וחיירי אפילו איכן קבועין י אבל שביל היחיד ושכיל הרכים דוקה בקבופנים וחד תכה שביל יחיד ותו לה הום התיכה אכל שכיל הרכים אע"ג דאינו קבוע כימות הגשמים וקבוע בימות החתה מפסיק . לכך תנה שביל הרבים שקבוע לעולם : והבור : שדה בור שחינה חרושה : והנור חרושה : כמו בירו לכם כיר: וורע אחר באמנע ישדם חיטים זרע קטנים : הקולר לשחת [מנחות ע"ח] קלר תכוחה שלה הביחה שליש אתת המים

באחלפ השדה : אחת החום החום באחלפ השדה במים אחת החים החום הקבועה באחר אינה רחבה אלא חעט אם אינה יכולה ליקלר כאחת שאינו יכול לתפוש בשבולין בשני עבריה ולקטר כמחם: וכל ההרים משר במעדר ונו׳ . נחם לישנה דקרה כישעיה: הע"ם שחק הכקר יכול לעבור ככליו . מפני

טכשיו הוא טתן פאה [עכשיו הוא טתן מיחה] אלא ילכו כו' כג'ל ד'ם וכ'ה בירושלמי פ"ד

טדן לחייב על כל שדם ושדם "חלב סיוני אם מענטע עליים ונחייב למוין ועדי והסת ב ברושלה ב" מיכן אחרו בקלת טסמחות למתל ד"ת י ואין צורך למסוק דקאי אדלפיל לקייב על כל שדם בפני פלחה: אלו מכסיקין כי משלם רפ"ב דפיאה ות"ש בירושלות ור"ש. ורע"ב ופנס" יו"ט והובל בומב"ם פ"ג מה" מענות עמיים דין י"ג ובסמ"ג לאוין רפ"ד: ברני יהודה אומרשם משלם ב" ומדבני רמב"ם פ"ג מה" מעשר דין ב" ומסמ"ג לאוין רפ"ד: משמע דר"ו איט סולק הין מפרש: כל ההיים אשר במעדד כר ומב"ם שם דין ו" וסמיאג שם:

ל חולד מנין : ס"א עולד מנין : פי' חותך במעלד ואיט מקפיד אם חותר מם תולשי ומפצד גרון שפוסלין בו את העלים י ובפי ראשית הגו [חולין קל"ו י] אין לי חלה קוצר עוקר מנין: קטנית מנין שדרך לעקור ולה בקצירת המגל כדחתרוטן עקורי קטנית בס' ד' מיתות [סנהדרין ס"ה] : מלפפון - דומה

לאבטיח - ובגמרא פ"א דכלאים ר" יהודה אותר נועל אדם מעה מפיטמא של מבטיח ומעד מפיטחא של תפוח ומתחמין ולווחין להון כלשון יון חלפפון וחברת מתרגם וחלפף ופי' מעה גרעין ויש לפרש שחותך מפיטמה כעין מעה ומתחחד כעין שעושין לשורש חרוך ומר ומין לנון הוח: כל שהוא אוכל מפרש בנתרא ם' כלל גדול [שכת ס"ח] ובפרק כח סימן [נדה כ'] אוכל למעוטי ספיחי י וקולה י שלובעין בהן ולכך קאמר ספיחי סטים שכל ומן שהן דקין ראויין לאכילה קלת : וכשתר : לאפוקי הפקר : ולהיסחי לחפוקי הפקר : ולקיטתו כמחת לתשושי תחכה: וגידוליו תן הארן . למעועי כמסין ופטריות ותכנים לקיום . למעוםי ירק שחין טתנין אותן לאולד י ובפ' מקום שנהגו [פסחים כ"ו] מיירי בה : דן וכחילן אלו מייבין בפחה : כחוג י חדום הוא כדמוכח נמסכת מעשרות [פ"ח מ"ב] וחין זה פרי שקורין קורטיכ"ל שאוחן אין מכניסין לקיום י ויש מפרשים שהוח פרי חמון קלת ומכניסין חותו לקיום לקדירם וח"ת ותחי קחמר ולקיטחו כמחת למשטי תחנה י והלא איכא נמי שחר חילנות ולקיטתן כחחת ופטורים וייל מ"ח חמבה כוי ליה לרכויי שהוח מו׳ המיכין אי לאו שאין לקיטתו כאחדי ויש תימה דמהי שכה מהוגין וכחרוכין ותפוחים ואפרסקין - ושמא אלו מצויין טפי בין ז' התינין ח"ל דמו להו טפי בלקיטתו כחחד : תיהו כל הני חילנות מדרבנן הוי פיחה דידהו לבר מהנהו דכתיבי בקרא דו' המינין י וא"ת כיון דגפנים וויתים פחה דידהו מן החורה אמאי קפני לם באמלע יוכ"ת אחריני איידי דהכיכון ליה דמסמיך להו אדרשא אקדמינהו י א"כ ליתני להו בסוף י וי"ל דנקט להו כדרך שכל אחר הוי לקיטתו

כאחד טפי מחבריה: כד לא מכלה אין פאה אלא מסמת כלוי אין פאה אלא שיש לה שם י אין פאה אלא בסוף י מכחן וכו' פר מחמת כילוו י פי שלח תחמר מה שחמרה תורה ליתן פחה כיינו אחד מקרנות שדה . כעין פאת הראש ופאת זקן שיש להם שם במקומם

פמים דין ב' ודברי הכסף משנם שם תמוסים למם סולרך לדייק ממשמטות י ושוב ראיתי לשארי פ"ג מוהר"ל אב"ד מאמשטורם בספרו מעשם רוקם על משנית שם פמוד רבו וכ' יישוב לוכ ע"ש: ב"ל פאם שדך אין פאם כל ל"מ וכ"ם בפסיקא ווטרפע: ואין פיאם אל לב בפוף מישוב לוכ מישוב אל חברי שמעון אימר ובלבד כל"ל ד"מ מישול אמרו נפן בין במסילם בין באמצע בין בסף יכא רבי שמעון אימר ובלבד כל"ל ד"מ נישול אמרו נפן בין במסילם בין באמצע ולאן ניאם אלע בסף ואם נמן בין בתסילם בין באמצע יכא מושן בין וכר' לדיך ליפן בסוף כשיעור ופ"ש בפי' כ"ש ובירושלמי שם וספרים על מישול מישול מישול ליותר דמפד דם"ל דר"ש אינו שולק את"ק רק מפרש דברון אמנם אכני רבעור משום דבירושלמי ליותר משום דבירושלמי בין ליותר משום דבירושלמי ליותר משום דבירושלמי מושר מישול בורש ליותר משום דבירושלמי מושר מישול בורש ליותר משום דבירושלמי אורד לכבים לותר משום דבירושלמי מפרש נותר כ"ב כל לותר משום דפירושלמי אחד לורד לכביבת באו ליותר משום ליבול ליותר משום דרשל וביום ליותר ביותר ב

שכחה אלא בשעת העימור: ז אין לי אלא קוצר תולש מנין ת"ל לקצור קומף מנין ת"ל קצירך אין לי אלא תבואה י קיטניות מנין ת"ל בארצכם י אילנות מנין ת"ל שדך יכול הירק והקישואים והדילועים והאבטיחים : והמלפפניות חכל בכלל ת"ל קציר : מה קציר מיוחד שהוא אוכל ונשמר וגידולו מן הארץ ולקימתו כאחת ומכניםו לקיום יצאו ירקות אף על פי שלקימתן כאחת אבל אין מכניסן לקיום יצאו התאינים שאף על פי שמכניסן לקיום אכל אין לקיטתן כאחת והתבואה והקיטנית בכלל הזה: 🗖 ובאילן האוג והחרוכים האגוזים והשקדים י הגפנים והרימונים הזיתים והתמרים הייבים בפיאה : 🛆 לא תכלה פאת שדך י ואין פאה אלא מחמת הכילוי ואין פאה אלא שיש לה שם ואין פאה אלא בסוף : מיכן אמרו נתן בין בתחילה בין באמצע הרי זו פיאה : ובלבר שלא יפחות באחרונה אחר מששים: ל וכן היה ר' שמעון אומר בשביל ארבעה דברים אמרו לא יהן אדם פיאה אלא בסוף שרהו מפני נזל עניים מפני במול עניים ומפני מראית העין ומשום שאמרה תורה לא תכלה פאת שדך: מפני גזל עניים: כיצד שלא יראה אדם שעה פנויה ויאמר לקרובו העני בוא ומול לך פיאה מפני בימול עניים כיצד : שלא יהיו עניים יושבים ומשמרים כל היום ואוכרים עכשיו הוא נותן פיאה אלא ילכו וילקטו בשדה אחרת ויבואו בשעת חכילוי ' מפני מראית העין ' כיצד שלא יחיו העוברים וחשבים אומרים ראו היאך קצר איש פלוני את שדהו ולא הניח פיאה לעניים יומשום שאמרת תורה לא תכלה פאת שדך : שדך ולא שרה אחרים : רבי שמעון בן יהודה אומר משום 🤾 רכי שמעון שרך ולא שותף עם הגכרי: שדך לחייב על כל

שדת ושרה: פרק ב מיכן אמרו אלו מפסיקים לפיאה הנחל והשלולית י דרך הָיחיד ודרך הרבים ושביל הרבים: ושכיל חיחיד הקבוע ביסות חחמה וביסות הגשמים ' הבור י והניר י וזרע אחר' והקוצר לשחת מפסיק דברי רבי מאיר וחכמים אומרים אינו מפסיק אלא אם כן חרש: ב אמת המים הקבועה הרי זו מפסקת רבי יהודח אומר אם אינה יכולה ליקצר כאחת חרי זו מפסקת כל ההרים אשר במעדר יעדרון אף על פי שאין הבקר יכול לעבוד

בכליו

Digitized by Google

למעלה וכן כדין מפני ששלשתם שותפים כו: 🗖 רבי שמעון

ה זה בנין אב כל שהוא קדש חייבין עליו כרת : דלא חימא בשלמים איירי לכך לריך בנין אב לחייב על כל הקדשים משום נותר : א"ל בנין אב דיליף קדש קדש מנותר דמילואים דכתיב ושרפת את הנותר באש לא יאכל כי קדש היח י מה להלן בחיסור נותר חף כחן בחיסור נותר י ומיעם רחמנה

מוחוכליו למשוטי חוץ למקומו מכרת כדאיתא פ"ב דובחים [כ"ח י] חכו כל שהוא קדש י היינו שנאמר בו קדש י חייבים עליו כרת והיינו נותר וחית לפי׳ ראשון והלא כל הקדשים שהן בפר׳ מפר׳ כפ׳ צו י (נ"ל כונת קושיתו דבשלמה הכה דמיירי בנוחר גמור שפיר ילפי׳ לכל הקדשים ממ"ש כי את קדש חלל י והתם בם' צו דמיירו במחשבת חוץ לומנו . התם מנ"ל לשחר הקדשים כיון דקרה דהתם כמי לה מיירי הלה בשלמים יותר׳ דהתם וכר׳ מיישב לה בת"כ . ועי שם זו הית כוכתו . והלשון מגומגם) . וי"ל כתם מפרש נמי ומיישב לה: ך פרע לשקלרוה ליסטים אפילו הם ישרחל : וכנת׳ [ירושלתי] דפסה [סוף פ"כ] קאמר כשקלרוה לאכדה אבל קצרוה לנחלה הואיל והם ישראל תובת קלור בקמה והעניים יקחו במחובר ג קרסמוה נמלי מין זה קצירה כדמוכח במנחות בס' ר' ישמעהל [ע"] : פרט לשקלרוה עכו"ם יבנת׳ דפחה [שם כשקצרוה לעצמן י מכל קצרוה לישרמל נתי חייבת י וכן תני אין שוכרין פועלי נכרים מפני שאין בקיאין בלקט י והיינו דקחמר הכח מכחן חמרו עכו"ם שקצר שדהו ונתגייר כו' דוקם לעלמן פסור: אבל קצר לישראל חייב מכאן ממרו כר בפ"ד דפחה: ר' יהודה מחייב בשכחה שאין שכחה אלא בשעת שימור י וכבר נתגייר : ורבק סברי כי תקצור קציר בשדך ושכחת מחן דמחייב בשעת קצירה מחייב בשעת עימור י וכיון דהחי קצור לה מיחייב בשעת קצירה שוב לה יתחייב י וכמס׳ סוטה [מ"ה :] כפ׳ עגלה ערופה יליף מהכח דשכחם נוהג נס במחובר דכתי קצירך כשדך ושכחת:

[כפ"ה דף ל"ה ין דקדושין: י מהכיל ומשקה וכו' [שם ל"ב] משל מי רב יכודם ממר משל בן י ווב נמן ממר משל מב: לח סומר מת דבריו . בגמרח ברו שהיה עובר על דברי תורה אומר לו אבא מקרא כתיב בתורה כך הוא: אל תפנו לראותם ודאי שיכולין לומר פנה שם לראותם ולא לשאר לרכיו:

[בת"ב שלט גרים חל תפנו לרחותם ודיו וכילקוט לה גרים תיכת ודיי . עמ"ש מה שפי נקיח וכונת החחבר כ"ל שהוח מפרש דלר"י רחיה בעלמח שרי - אלא דאסור לראות ראייה ודאית ור"ל שלח ירחה חת הע"ו ויעיין בה מה שהים לרוכה לחקן בה לחיוו תיקון בגוף הע"ו חו לנוי ע"ו והיינו דתייתי עלה כח דמם׳ שבת ור"ל דהש"ם פליג ום"ל דצורה עלמה אפי להפתכל בה אפור] ונמס׳ שנת גרסי׳ וטרה עלמה חסור חפי׳ להסתכל נה שנאתר אל תפנו וכו' : עלבים על שם שנששו פרקים : חלשון אין מעלבין את הקטן [שם קח"ו] : תרמים על שם שתרקיבין : וכפ׳ לא יחסור [י"ט:] גבי גרוגרת שהתרופו: גילולים על שם שהם מגועלין : כשיורד גשם עליהם כרמין כמו נגפלו י וכן של מתכת כשמתיישנין מעלין חלודה ונשחרין: וכן של עץ כשילחבנה האש נמאסין . ומתחוקים מפחרים י שלריכים לסמוך

ולהעמידן : מלשון אשרו חמדן: שאין מ"ל פו' שאם לקבוע להם ומן אכילה בא הרי ככר כחמר וחם נדר או נדבה זכח קרבט ונו׳ פ׳ לו: 🙇 תובח תוכחהו תוכח שלה יכו שנים שוחטין ובח חחדי דיש אם למסורת י וכתיב תובחהו חסר וי"ו יותחובחהו שלה יהה החד שוחם שני ראשים : וכן הוא בפ' השוחט [חולין כ"ט] מכל כסי מה שכחוב בספרים לה היה לו לומר תיבה תובחסו - שלא תובחהו שלא יהא אחד שוחם שני ראשים : די ואם האכל יאכל כיום השלישי וגו' שאין ת"ל : פי שהרי כבר נאמר בפ׳ לו את אהרן:

אימר כבשים קורמים לעזים בכל מקום י יכול מפני שהם מובחרים י ת"ל אם כבש יביא קרבנו לחמאת מלמד ששניתם שקולים ' תורים קודמים לבני יונה בכל מקים יכול מפני שהם מובחרים ת"ל וכן יונה או תור לחמאת מלמד ששניתם שקולים: 첩 האב קורם לאם בכל מקים יכול שכבוד האב עודף על כבוד חאם ת"ל איש אמו ואביו תיראו מלמד ששניהם שקולים ' אבל אמרו חבמים האב קודם לאם בכל מקום מפני שהוא ואמו חייבים בכבור אביו: איזו היא מורא לא ישב במקומו ולא מדבר במקומו ולא סותר את דבריו אי זחו כיכור מאכיל ומשקה׳ מלכיש ומכסח מכנים ומוציא ' או איש אמו ואביו תיראו ' יכול אם אמר לו אביו ואמו לעבור על אחת מכל מצות האמורות בתורה ישמע להם י תייל ואת שבתותי תשמורו בולכם חייכים בכבודי אל תפנו אל האלילים אל תפנה לעובדם יר' יהודה אומר אל תפנה לראותם ודיי: אלילים זה אחל מעשרה שמות מנונים שנתננה בהם עכו"ם לשם מעשיה י אלילים על שם שהם חלולים י פסל על שם שהם נפסלים י מסבה על שם שהם ניסוכים י מצבה על שם שהם עוסדים י עצבים על שם שנעשים פרקים פרקים תרפים על שם שהם מרקיבים ' גילולים על שם שהם מנועלים ' שיקוצים על שם שהם משוקצים: חמנים על שם שהם עומרים בחמה : אשרים על שם שהם מתאשרים מאחרים יאל תפנו אל האלילים ואלהי מסכה תחילתם אלילים הם: אם פונה את אחריהן את עושה אותן אלוהות: יב ואלהי מסכה לא תעשו יכול יעשו לחם אחרים : ת"ל לא לכם : או לא לכם יכול הם יעשו לאחרים : ת"ל לא תעשו לא לכם י מיכן אמרו העושה עכו"ם לעצמו עובר משום שתי אזהרות משום לא תעשו ומשום לא לכם רבי יוסי אומר משום שלש משום לא תעשו משום לא לכם ומשום לא יהיה לך:

פרק א וכי תובחו זבח שלמים לה' לרצ נכם תזבחוהו ביום זבחכם יאכל וממחרת שאין ת"ל אלא אם אינו ענין

לאכילה תניתו ענין לזביחה אף תחילת זבחכם לא יהיה אלא על מנת לאכול לשני ימים: ב אין לי אלא שלמים מנין לכל הנאכלים לשני ימים שלא תהיה זביחתו אלא על מנת לאכול לשני ימים ת"ל וכי תובחו זבח שלמים וכי תובחו זבח לרכות זבחים הנאכלים לשני ימים שלא תהא זביחתן אלא על מנת לאכול לשני ימים: תובח תובחותו אין שוחטים שני ראשים בבת אחת: ד אם האכל יאכל ביום השלישי ' פינול הוא לא ירצה שאין ת"ל אלא אם אינו ענין לחוץ לומנו תניהו ענין חוץ למקומו: 🎵 ואוכליו עונו ישא כי את קודש ה' חלל ונכרת י חזה כנין אב כל שהוא סודש חייבים עליו כרת: [ובקוצוכם פרם לשקצרות הליסטים קירסטיה נמלים שיברתה הרוח או בהמח ' ובקצרכם פרט לשקצרות עכו"ם מיכן אמרו עכו"ם שקצר שדהו ואחר כך נתנייר פמור מן הלקם והשכחה והפיאה. ורבי יהודה מחייב בשכחה שאין שכחה

וע' באבות דרבי נתן פרה ל'ד זית רכיון: שהם נפסלים מעץ מפשה ידי אדם כסוכים ממשכות וית רעון: שהם עוקדים ולם זוין פסיקמה זוטרתי: עלבים י פל שם ידיך עלבוני

ע"ק וכובם גם בגמ' יבמות י' יוכ' בסמ'ג פשין ססי קי"ג וח'ת פשיטה דלה ישמע לי כיון דפינן עושה מעשה עמך וכ' דמוכח מכפן דבריבור בעלמם חין נעשה הפב רשע דדברי כיון דמיע פושב מעשם עמך וכ' דמוכח מכאן דבדיבור בעלמל אין נעשם כאב רשע דרבני מדר מבין בשמשם ביו אין משמש למדר מבין מאוכח מכאן דבדיבור אלא במסים למוד עב"ל ואל מדינו להדו מי שמשין ואל מלינו עוכש בדיבור אלא במסים למוד עב"ל ואל הדיבו להדו עב"ל מחוד להדים להדיבו ביו ביו להדיב ביו ביו מי מנסם יכודה פ"ל הושים כ"ל הדיבו להדיב להדיב ביו הדיב ביו להדיב ב

מתחייבת גלום יושכי הארץ: ב אשה שהיא ערוה שתהא עטשה כרת מנין חל הנסשות: בא העשות ולא הקרובות שלא תאחר העניש כרת גם על הקרובה בעלמה דמיירי בה לעיל: כב שחרו לי משחרתי לתקן שניות לעריות: להזהיר בית דין על כךי להוהיר ולהשחר: (כהן לה סידר פרשת

עריות שבסדר זה י חלח בסדר קדושים מכר מוהרות ועונשין ימד י וקודם שפתה בה חזר ודורש פרשת כמעשה ארן מלרים : בפנים אחרים שלא דרש כאן וכת"כ שלפנינו סידרם בעל ק"א ו"ל במקומם בפרשה זו): מלמד

נאסרה · צרוכו : יך אל השתאו נכל אלה [ע' סנהדרין פ"א] : בין בכולן בין בחקצתן · בכל אלה חשחע בין בכל שחנה שרצים · חשחע נחי במקצחן - ככל שיש מחלה אפי כעדשה: כיון שחני פותח הפנקם . לדקדק במעשיהם כדחנן [אבות] הפנקם פתוחה הם הלוחות שהחגוני כותב

אל תמסאו בכל אלח' בין בכולן בין במקצתן' כי בכל אלה נטמאו הנוים אלו המצריים י אשר אני משלח מפניכם אלו הכנענים י ותשמא הארץ מלמר שהארץ מישמאה על ידי הדברים האלו ואפקוד עונה עליה : כיון שאני פותח חפינקם מיד אני גובה את הכל : ותקיא תארץ אה יושכיה כאדם שמקיא את מזונו: "ן ושמרתם אתם ' אתם נאים שומרים אותם שאתם

פקפותיו : ין חתם נחים שותרים: כאים וראניים לשתור אותם: שאתם פתחתם תחלה קודם שהזהרתי אתכם כבר הייתם נוהרים בחלרים: וכה"ח גן נעול וגו' מעין חחום י פי' הבחורים והכחולות שלה טעמו טעם חטא וכדדריש במכילת׳ בפרשת והי׳ לכם למשמרת: ים מלמד שהארן

פתחתם אותם וכן הוא אומר גן געול אחותי כלה גל געול מעין חתום: יך ולא תעשו מכל התועבות וואלה בין מכולם בין מקצחם אזרח זה אזרח י האזרח לרבות נשי אזרחים י נר זה הנר [הנר] לרבות נשי הגרים י בתוככם לרבות נשים ועבדים : רב כל התועבות האל עשו אנשי הארץ אשר לפניכם סלמד שהארץ מיטמאה על ידי הדברים הללו: ולא תקיא הארץ אתכם כאשר קאה את הנוי אשר לפניכם פלפד שהארץ חייבת גלות על ידי חדברים האלה: 🗖 כי כל אשר יעשה פכל התועבות האל בין פכולן בין מקצתן - ונכרתו הנפשות מה תיל לפי שנאמר איש שיכול אין לי אלא איש שהוא ענוש כרת על ידי אשה י אשה ענושה כרת על ידי האיש מנין י ת"ל הנפשות חרי כאן שנים: בא העושות מה ת"ל לפי שנאמר לא תקרבו יכול יהיו חייבים כרת על הקריבה ת"ל העושות ולא הקריבות : מקרב עמם ועמם שלום: בב ושמרתם את משמרתי שמרו לי משמרת : ושמרתם משמרתי להוחיר בית דין על כך -לבלתי עשות מחוקות התועבות אשר נעשה לפניכם י ולא תממאו בהם מלמד שכל העריות קרויות פומאה י ולא תפמאו בהם ונשמחם כם: אם מישמים אחם בהם נפסלים אהם מאחרי: מה הגייה יש לי בכם ואתם מתחייבים לי כלייה לכך נאמר אני ה': אני ה' אלחיכם: בג וכן עורא אומר חנשוב לחפר מצותיך ולהתחתן בעמי החועבית האלה הלא תאנף בנו עד כלה לאין שארית ופלימה י ה' אלהי ישראל צדיק אתה:

עולם לא תתחייב כרת על כל מנים: בא ישמה שלים פיין לעיל פושה ח' בריים א ד' ושה שליינתי שם: בב שמרו לי משמים בגמ' מועד הטן ה'. יבמות כ"א י ולקמן כ" אשר פרק ד' ברייתא י"ד: [דבר אמר] ושמרתם משמרתי להוהיר ב"ד כ"ה בפסיקתא ווערשי: לכך ברייתא י"ד: (דבר אמר) האלקיכם כל"ל וכ"ה בילקוע וכד"ע:

י ושו"ם בים ימקב סי' פ': באן גובס את ככל י אפי' מה שכבר נמסל קובן אסרן:
ין שאמם פתסתם ממלה כליל ד'ת ואית אמת: יךן גר זה הגר [הגר] לדנות ושי הגרים
כליל וכ'ה בילקוט וכן הגרי באות אמת ובד'ת: ועבדים [המשומריון] כ'ה בילקוט וע' לפיל
רים פרק י' וריש פרשה כ' וריש פרק י'א ובמה שליינתי שם: יב' מלמי שכארץ [מתחייבת]
גלות כליל וכ"ה בילקוט ובאות אמת: כ אשה שנשה כרת ממין. דה"א מפר שהוא קרקע

פרשתא א מלמד שנחמרה להם פרשה זו בהקהל . שלח כשחר פרשיות .

משאנ"ץ

קדושים ז ספרא פרשתא א

אינם לצורך השעה יולא נאמרו בה קהל י לב"ד מפרשה זו שיש בה מצות שהיה אהרן נכנם תתולה ואח"כ בניו ואח"כ וקנים ואח"כ הרבה ורוב עונשים של כריתות: אבא שאול אותר פתליא לחלך מה עליה כל ישראל כדתניה במה עירובין [נ"ד:] אבל כאן כולן שמעו בכת אחת. להיות מחקה לחלך . כלותר החיל של חלך מה לו לא זה דרך ילך לו לפי שנופי תורה תלויון בה . וא"ת הרי פרשת החדש כתיב בה דברו אל כל החלך אם לחלחתה אם לשלום אלא שילם עיוו . כך שרוא שהם חילו מה לפי שנופי תורה תלויון בה . וא"ת הרי פרשת החדש כתיב בה דברו אל כל

לכם לעשות אלא לשמוע בקולו ולדבקה בו ולהיות קדושים : ג מפני שרשות אחרים עליה י רשות בעלה י וחם נתגרשה חייבת בכבודם כדחיתם

נידבר הי אל משה לאמר דבר אל כני ישראל ואמרת אליחם קרושים תחיו ' מלמד שהפרשה נאמדה בהקהל ומפני מה נאמרה בהקחל מפני שרוב נופי תורה תלוים בה' קדושים תהיו : פרושים חיו קרושים תהיו כי קדוש אני ה' אלחיכם לומר

עדת בני ישרחל י וו"ל בפי שהי צורך לכל ישראל בחותה שעה להתעסק בתצות הפסח : וכן ויקהל תשה חת כל עדת בני ישראל וגו׳ לורך היה להם לגבות התדומה י אבל שאר המצוח

אם מקדישים אתם עצמיכם מעלה אני עליכם כאילו קידשתם אותי ואם אין, אתם מקדישים עצמכם מעלה אני עליכם כאילו לא קידשתם אותי או אינו אומר אלא אם מקדישים אתם אותי הריני מקודש ואם לאו איני מקודש ת"ל כי קדוש אני בקדושתי אני בין מקרשים אותי ובין אין מקדשים אותי אבא שאול אומר פמליא למלך: ומח עליה להיות מחקה למלך: 🗅 אין לי אלא איש אשח מנין ת"ל תיראו הרי כאן שנים: 🕻 אם כן למה נאמר איש אלא שהאיש ספיקו בידו והאשה אין ספיקה כידה ' מפני שיש רשות אחרים עליה: 🏲 נאמר איש אמו ואכיו תיראו ונאמר את ה' אלהיך תירא הקיש מורא אכ ואם למורא המקום: הנאמר כבר את אביך ואת אמך ונאמר כבר ח' מהונך הקיש כיבוד אב ואם לכיבוד המקום: [נאמר מקלל אביו ואמו מות יומת י ונאמר איש איש כי יקלל אלהיו ונשא חמאו הקיש קללות אב ואם לקללת המקום: ז אבל אי איפשר לומר מכה כלפי

כררי"ד הגהות

דקך עניינו מודם כמוכרים בסמוך ברייתה ו' גם המשם יכולה לקיים מ'מ יש עניינו מודה שמלוום מבים פלים שפלך לפיום מקום חם מין רשות ביום לפשות וקני ם ג שבר'ל בם' גור מרים : ך הור ז בגמי קרופין ל' : ירושלמו פ'ם ופימס ופ'ם דקרופין ופ' ם' נכפלי

ועלי בטחונך יוכן הוא אומר ועד זקנה אני הוא ונוי ואומר כה אמר ה' מלד ישראל ונואלו ה' צבאות ונו' ואומר אני ה' אני ראשון אף אני אחרון : ואומר אני ה' ראשון ואת אחרונים אני חוא : ים ושמרתם את חקתי ואת משפטי שאין לי אלא מה שפרט הכתוב שאר דקדוקי הפרשה מנין ת"ל ושמרתם את חקותי ואת משפטי: לג אשר יעשה אותם היה רבי ירמיה אומר אתח אומר מנין אפילו נכרי ועושה את התורח חרי חוא ככ"ג ת"ל אשר יעשה אותם האדם וחי בהם - וכן הוא אומר וזאת תורת חכהנים וחלויים ישראל לא נאמר כאן אלא וזאת תורת האדם ה' אלחים (ה' אלחים) -וכן הוא אומר פתחו שערים ויבא כהנים ולויים וישראלים לא נאמר אלא ויבא נוי צדיק שומר אמונים יוכן הוא אימר זה חשער לה' כהנים לויים וישראלים לא נאמר אלא צדיקים יבואו בו " וכן חוא אומר רננו כהנים לויים ישראלים לא נאמר כאן אלא רננו צדיקים כה' י וכן הוא אומר חמיבה ה' לכהנים ללויים לישראלים לא נאמר כאן אלא הטיכה ה' לטובים י הא אפילו נכרי ועושה את התורה חרי הוא ככהן גדול: יך וחי בהם לא שימות בהם: היה ר' ישמעאל אומר מנין אתה אומר שאם אמרו לו לאדם כינו לכין עצמו עבוד עכוים ואל תהרג יעבור ואל יחרג תיל וחי בחם לא שימות בהם ' או אפילו ברבים ישמע להם ת"ל ולא תחללו את שם קרשי ונקרשתי אם מקדישים אתם את שמי אף אני אקדש את שמי על ידיכם שכשם שעשו חנניה מישאל ועזריה שחיו כל אוסות העולם בזמן ההוא שמוחין לפני הצלם והן עומדים דומים לתמרים ' עליהם ספורש בקבלה זאת קומתך דמתח לתמר ונו' : אמרתי אעלה בתמר אחזה בסנסיניו היום אני מתעלה בהם לעיני אומות העולם מכחישי החורה היום אני נפרע להם משונאיהן: היום אני מחיה בחם את וממתים ' אני ה' אני דיין ליפרע ' ונאמן לשלם שכר: בן איש איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו לנלות ערוה כלל י ערות אביך וערות אסך לא תגלה פרמי כלל ופרם ואין ככלל אלא מה שבפרט י הואיל ומותר בכת אחי אביו ואחי אביו מותר בכתו י אם למדתי שהוא אסור באשת אחי אביו אף אחי אכיו יהא אסור באשתו חואיל ומותר כאשת חורגו י וחורנו מותר באשתו אם למדתי שהוא אסור בבת חורנו אף חורנו יהא אסור בבתו י אם אמרת כן הבאת עריות מן חרין לכך נאמר איש איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו לנלות ערוה כלל ערות אביך וערות אטך לא תגלה פרטי כלל ופרט ואין בכלל אלא מה שכפרמי אני ה' אני דיין ליפרעי ונאמן לשלם שכר:

עמטין ואותו המקום שישבו בו ישראל מקולקל מכולם וכמעשה ארץ כנען אשר אני מביא אתכם שמה לא תעשו י וחלא בידוע שבארץ כנען הם באים ומה תייל וכמעשה ארץ כנען וכז' אלא מניד הכתוב שמעשיהם של כנעניים מקולקלים שכל עמים ואותו המקום שנתכוונו בו ישראל מקולקל מכל: 🦰 כמעשה ארץ מצרים אשר ישבתם בה לא תעשו וכמעשה ארץ כנען וכו' הקיש מעשה מצרים למעשה כנעניים ומעשה כנעניים למעשה מצרים י וי"א שמופים מצרים מה מעשיחן של כנעניים שמופים בעכו"ם וכנ"ע וכש"ר וכמשככ זכור וכחרבעת בהמה אף מעטיהן של מצרים כיוצא כהן וא"כ למה קדמו מצרים לכנעניים כמ' שנה לפודענות מפני שכיבדו את אותו הצדיק שמענו אדני נשיא אלחים ונו' ואומר האדם הנדול בענקים הוא ונו': 🖒 ובחקותיחם לא תלכו' וכי מה הניח הכתוב שלא אמרו והלא כבר נאמר לא ימצא בך מעביר כנו וכתו כאש ונומר וחוכר חבר ונו' ומח ח"ל ובחוקותיהם לא תלכו שלא תלכו בנימוסות שלהן בדברים **ה**חקוקין להם כגון תימריות וקרקסאות והאסמריות^י ר"מ אומר אלו דרכי האמורי שמנו הכמים יר' יהורה בן בתירא אומר שלא תנהור ושלא תנדל ציצית ושלא תספור קומי שפה: ושמא תאמר לרם חוקים ולנו אין חוקים ת"ל את משפטי תעשו ואת (מציתי) [חקותי] תשמרו ללכת כהם אני ה' אלהיכם' עדיין יש תקוה ליצר הרע להרהר ולומר שלהם נאים משלנו ת"ל ושמרתם ועשיתם כי היא חכמתכם ובינתכם: * את משפטי תעשו אלה הרברים חכתובים בתורה שאילו לא נכתכו כדין היה לכתבן כנון הגזילות והעריות וע"א וקללת השם ושפיכת דמים שאילו לא נכתבו בדין היה לכתבן ' ואלו שיצר הרע משיב עליהם ועכו"ם משיכון עליהם כגון אכילת הזיר ולכישת כלאים והליצת יבמה ומהרת המצורע שעיר המשתלח שיצר הרע משיב עליהן ועכוים משיבין עליהן תלמוד לומר אני ה' חקקתים אין אתה רשאי לחשיב עליהם: יא ללכת בהם עשם עקר ואל תעשם מפלה . ללכת בהם שלא יהא משאך ומתגך אלא בהם שלא תערב בהם דברים אחרים בעולם י שלא תאמר למרתי חכמת ישראל אלמוד חכמת אומות העולם ת"ל ללכת כהם אינך רשאי ליפמר מתוכן וכן הוא אומר יהיו לך לבדך ונו' בהתהלכך תנחה אותך בעולם הזה בשככך תשמור עליך בשעת מיתה והקיצות היא תשיחך לעה"ב י וכן הוא אומר חקיצו ורננו שוכני עפר ונו' ושמא תאמר אבד סכרי ואבד סכויי ת"ל אני ה' אני סכרך ואני סכוייך

הגהות מהרי"ד

פרק יו ב ואל אשה וגו׳ אין לי אלא שלא יגלה כרי גבי עריות כחיכ לה תקרבו לגלות ערוה י ודרשינן ביה ולה לגלות דאפי׳ שום קרובה אסור . וכן לגבי נדה כתיב לא תקרב לגלות ערותה . ואמריט לה תקרבי ולה לנלות י וצריכי תרוייהו י דחי כתב לגבי נדה ה"ה משום דגים

בה ודלמה התי לידי גילוי מבל שחר עריות לה יוחי כתיב גבי שחר עריות ה"ה החתיר בהו שהרי אפילו יחוד אסור אבל אשתו כדה שתותר לייחד עתהי איתא קריבה בעלמא כתי לא כמפרכ

אסר ישכתם כה לא חעשו וגר' ומגין שישיבתן של ישראל גרמה להם לכל הדברים סללו י פי' מעון ששישבדו כישראל באו לידי עכרום הללו כדי שנחחייבו ויפלו לפניכם . לפי שבעבירה גוררת עבירה : ך מפני מה זכו כנענים לישב בארנם ארבעים וו׳ שנים יוחר מן המלריים • דכתיב וחברון שבע

> שנים גכנתה לפני משן מלרים וארכשים שנם שפין ישראל במדבר: מן לא המשגה כגוד אלם כמעשה כגוד לא המדרש הוא עקר י אלא המעשים העובים של חדם מושכים אותו ומכימים אותו לחיי העולם הבא י משכו וקסו תרגומו כנידו ויש נורפין אותו לשון כנידות: כלותר שהמעשה עיקר:

ישבתם בה ולא תעשו' ומנין שישיבתם של ישראל נרמה להם לכל המעשים הללו ת"ל אשר ישבתם בה לא תעשו: ד ומניו שלא היתה אומה באומות שהתעיבו מעשיהם יותר מן הכנענים תיל וכמעשה ארץ כנען לא תעשו י ומנין לרור אחרון שהתעיבו מעשיהם יותר מכולם ת"ל וכמעשה ארץ כנען לא תעשו יומנין למקום שבאו בו ישראל וכבשו שהתעיבו מעשיהם יותר מכולם ת"ל אשר אני מביא אתכם שמה " ומנין שביאתם של ישראל גרמת להם לכל המעשים הללו ת"ל אשר אני מביא אתכם שמה לא תעשו:

ר' שמעון אומר חרי הוא אומר מי פעל ועשה קורא חדורות מראשי זימן לדור החייב שיבואו ישראל ויפרעו מהם: [ר' יוסי הגלילי אומר אחר שחכתוב שוקל מעשה ארץ מצרים כמעשה ארץ כנען ומעשה ארץ כנען כמעשה ארץ מצרים י מפני מה זכו הכגענים לישב בארצם ארבעים ושבע שנים שנאמר וחברון שבע שנים נכנתה לפני צוען מצרים. אלא בשביל שכר שכבדו את אברחם אבינו שאמרו לו שמענו אדוני נשיא אלחים אתה בתוכינו ' בני אדם שכבדו את אברחם אבינו זכו לישב בארצם שבע וארבעים שנה: ? רבן שמעון בן נמליאל אומר משום ר' יחודת בן לקיש הרי הוא אומר האדם חנדול בענקים הוא והארץ שקפה ססלחמת: בגי אדם שכבדו את הצדיק זכו שתשקום עליהם את הארץ: 🎵 או כמעשה ארץ מצרים וכמעשה ארץ כנען לא תעשו יבול לא יבנו בניינות ולא ישעו נשיעות כמותם ת"ל וכחקותיהם לא תלכו י לא אמרתי אלא בחוקים החקוקים להם ולאבותיהם ולאבות אבותיהם ומה חיו עושים האיש נושא לאיש והאשה לאשה י האיש נושא אשה ובתה והאשה ניסת לשנים לכך נאמר ובחקותיהם לא תלכו : בם משפטי אלו הדינים · חוקותי אלו המדרשות · תשמורו זו המשנה · ללכת בתם זו המעשה י המעשה בנוד : י ושמרתם את חוקותי ואת משפטי אשר יעשה אותם המעשה י תשמרו ללכת בהם : לא המשנה ננוד אלא המעשה ננוד : י חאדם ליהן שמירה ועשייה לחוקים ושמירה ועשייה למשפמים וחי כהם לעולם הכא ואם תאמר בעולם הזה וחלא סופו מת הוא הא מה אני מקיים והי בהם לעולם הבא י אני ה' נאמן לשלם שכר :

ברכ יג איש מה ת"ל איש איש י להביא את העכו"ם שיחיו מוזהרים על העריות כישראל י לא תקרבו מה ת"ל לפי שנאמר איש איש שיכול אין לי אלא איש ממש שהוא מוזהר על ידי אשה אשה פוזהרת על ידי איש מנין ת"ל לא תקרבו הרי כאן שנים: 🗖 ואל אשה בנידת מומאתה לא תקרב לנלות ערותה. אין לי אלא שלא ינלה מנין שלא תקרב ת"ל לא תקרב אין לי אלא נידה בל תקרב בל תגלחי מנין לכל חעריות בל תקרבו ובל תגלו . ת"ל לא תקרבו לגלותי אני ה' אנו נאמן לשלם שכר:

הברושתות השבודרות כם לון מקור מקושם בספרי שורם כספרים ובכל הספרים השבים לא מצאפי כי אם משוב ראשונה ושמים שי של מדל מפרוש בספרים ובספר קרבן אסרן שמרעי סדר היוצא מפירוש רביע הראב"ד :

וידבר מ' אל משה לאמור: דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם אני ה' אלחיכם: רשב"י אומר הוא שנאמר להלן אנכי ה' אלחיך ונו׳ אני ה' שקבלתם מלכותי עליכם במצרים אמרו לו הין והין קבלתם מלכותי קבלו נזירותי. לא יהיה לך אלהים אחרים על פני חוא שנאמר כאן אני ה' אלהיכם אני הוא שקבלתם מלכותי בסיני אמרו לו הין והין קבלתם מלכותי קבלו גזירותי - כמעשה ארץ מצרים אשר ישכתם בה לא תעשו רבי ישמעאל אומר חמורות העריות שהוא פותח בהם ביו"ד ה"א וחותם כהם ביו"ר ה"א שבתחלת הענין הוא אומר איש אל כל כל שאר בשרו לא תקרבו לגלות ערוה אני ה' ובסוף הענין הוא אומר ושמרחם את משמרתי לבלתי עשות מחקות ונו׳ אני ה' אלהיכם הא חמורות העריות שהוא פותח בהן ביו"ד ה"א וחותם בחם ביו"ד ה"א רבי אומר גלוי חיה לפני מי שאמר והיה העולם שמופן לינתק בעריות לכך בא עליהן בנזרה: אני ה' אלהיכם: דעו מי הגוזר עליכם יוכן מצינו שניתקו בעריות שנאמר וישמע משה את העם בוכה למשפחותיו ונו' וכן מלאכי אומר לחם וזאת שנית תעשו כפות דמעה את מזבח ה' בכית ואנקה: אמר לחם אין זו תחלה לכם כבר בכיתם כימי משה: אמרו לו ולא אחד עשה ושאר רוח לו לא כי שברא את ישראל תוא ברא את האומות. אמר להם ומה האחד מבקש זרע אלהים: ענו כולם ואמרו יכרת ה' לאיש אשר יעשנה ער ועונה מאחלי יעקב לא יהיה לו לא ער בחכמים ולא עונה בתלמידים ואם היה כהן ומגיש מנחה לה' וכן הוא אומר ומבני יוידע בן אלישיב חכה"ג חתן לסנבלם החרני: "ה רבי אומר דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם אני ה' אלהיכם: אמור להן אף אני מוזהר כשם שאמרתי לך וקבלת כך אמור להן ויקבלו: ואמרת אליחם הרי זו אזהרה לב"ר: אני ה' אלהיכם: אני דיין ליפרע ונאמן לשלם שכר: [כמעשת ארץ מצרים אשר ישבתם בת לא תעשו: מניד הכתוב שמעשיהם של מצריים מקולקלים מכל

הגהות מהרי"ד

כמפשם חדן מלדים וגר' . משר ישכפם בם [למ] ממשר כליל . ומרון שישיבתן ע' בתום' וכ"ל בם כד"מ בשם סרמב"ד ומפ"ל עוד דידוע דהקדושה והפכה הם שתכנגדים וכשוה קם כו' וכיון שישיבתל היו משמעלים בקדושה היו הם מתשקים לשעות כל התועעות כי מת זה לשות היה: ך יותר ען הבנשנים כין הם מתשקים לשעות כל התועעות כי מת זה לשות היה: ך יותר ען הבנשנים ביבשנים כדלמיל [בילקום ד' קם"ע:] : ע'ל [וכמשפה מרי בינתן מפר מני שנים ר"ל בילקום ד' קם"ע:] : ע'ל [וכמשפה מרי שי"ב מכן בילקוע הפנשנים כדלמיל [בילקום ד' קם"ע:] : ע'ל [וכמשפה מרי שי"ב מכן בילקוע בפרשפין כשף רוע הקפ"ל העוסמת וען (מת הדור המייב) בילקוע בפרשפין בשף רוע הקפ"ל העוסמת וען (מת הדור המייב אותר משום ר"ע בן לקים שכים מרי אותר משום ר"ע בן לקים שכים מרי אותר משום ר"ע בן לקים שכים מריו על רוני מתוך מדוב מנותר מבינת מותר מבינת מבינת מבינת מבינת מותר מבינת מבינת מבינת מותר מבינת ביותר ביותר מבינת ביותר מבינת ביותר מבינת ביותר מבינת ביותר משום ר"ע בן לקים ביותר משום ר"ע בן ליותר ביותר מבינת ביותר משום ר"ע בן לקים ביותר משום ר"ע בן ליותר מותר משום לשני מותר משום ליב מיותר משום ליב מתוך מותר משום ליב מתוך מותר משום ליב מתוך מותר משום ליב מתוך מותר משום ליב מתוך משום ביותר מתוך מותר משום ליב מתוך משום ביותר מותר מתוך משום ביותר משום ליב מתוך מותר משום ליב מתוך מותר משום ליב מתוך משום ליב מתוך משום מיב מתוך משום ביותר משום ליב מתוך משום ביותר משום ליב מתוך משום ביותר מותר משום ליב מתוך מיותר משום ביותר משום ביותר משום ביותר משום ליב מתוך מיותר משום ביותר משום

או בשתאל או בלילה: ה"ג לה בובחים

[ס"ט '] ח"ל נכילה ' הא נחו נכלה היא אלא ח"ל שרופה ' מה טרופה

שחינה מתרת את האיפור אף נכלה שאינה מתרת את האיפור יצתה

המליקה שבפנים הואיל ומתרת את האיפור שאינה מטמאה אבית הבליעה

<mark>פרי מליקה פסולה מתרתי</mark> את האיסור

לענין שחם עלתה על החובח לח

מרד: וכח וכו׳ פרי וכח לכלל טרופה

גם המולק קדשים בחוץ וחולין בין

בפנים בין בחוץ שלה התירו הת החסור

שאם עלו ירדו שהן מטמאים בגדים

אבית הבליעה : דא אחרים אומרים

באזרח ובגר מי שליסורו שוה באזרח

ובנר יצחת חליקה שבפנים שחין חסורו

שום בחורת ובגר יפר חם היח כשירה י

ולה הותרה אלה לכהנים ה"כ הינה

בכלל נכלת עוף שהלריך הכתוב ככום בגדים : ואפי היא מליקה פסולה

כיון שמליקה שכסנים מליקה קרינה

ביה י וגם וחת חין חיפורה שום בחורת

ובנר . דמן סדין סים לה להיות מותרת

לכהן . מלם בח לה פסול מחמת דבר

מחר ולח מחמת מליקה: יב יכול השוחם עוף חולין בפנים וקדשים בחוץ

או בפנים וכו׳ ת"ל נבילה בגמרא

[שם] קאמר הא נמי נכילה אלא

מת"ל פריפה י מה טריפה שוה בפנים כבחת וכו' יצחת שחיטת חולין שהיח כפנים דלח מטתחה כגדים חבית

הבליעה דלה שוו לשחיטת חוליו בחוץ

דסנהו ודחי דלה מטמחו וחפי שלה

בהכשרה כגון בעוף טרופה : משום

דשחיטה מטהרת טריפה לר' מחיר

וקדשים כין מכפנים כין מכחוך הואיל ולה שוו בפנים כבחוץ : שאיכן מטמאין : ופריך בשלמה חולין לה שוו בפנים

כבחוץ · חלם קדשים אידי ואידי פסולין נינסו · מחר רכא אם הועילה לו

שחיטה לחייבו כרת פי' בשוחט בחוץ :

לא תועיל לו לטהרו מידי נבילה .

אשכחן חוץ פנים מאי איכא למימר

שחיטת קדשים בפנים מאי איכם לתימר אשאי אינה מטמאה

ומשני כוחיל ולח שוה בפנים כבחוץ :

שאין השחיטה טובה בפנים כתו בחוץ שתתחייב בשחוטי חוץ וחעתה איכן

דומין לעריפה ששוות בכל מקום י ותחחר שחינו דומה לעריפה מה

שחיטת חון חינה מטמח מק"ו דחם

מטמאס י הא לא שוו בפנים כבחוץ י והיה לנו ללמוד מליקת חוץ שלא תטמא ממליקה בפנים י אמר רב אשי דנין דבר שלא בהכשרו מדבר שלא בהכשרו ואין דנין דבר שלא בהכשרו מדבר בהכשרו . פי שחיפת עוף קדשים בין בפנים בין בחוץ שלא בהכשרו הוא י אבל מליקת חוץ הוא

משאנ"ק

שלא בהכשרו ממליקת פנים שהוא בהכשרו וח"ת וכילד דנין חולין בפנים שהוה שלה בהכשרו ממליקת חוץ שהוה בהכשרו . וי"ל דגם שחיטת חולין בפנים סות בסכשרו . דם"ל חיסור חולין שנשחטו בעזרה לאו דאורייתא א"נ ילפינן משחיטת קדשים מה שחיטת קדשים שחץ בה לד היתר לח בחוץ ולא בפנים אינה מטמאה בפנים שחיטת חולין הינו דין שלא תטמא בסכים ומקשינן אמאי לא ילפינן שחיטת קדשים דלא מטמאי משום דמתיר את החיסור שחם עלתה לח תרד דתחי שנח ממליקה פסולה דלה תרדי ושחיטת בהמת קדשים בלילה: יכול אף הניסה למעלה פירשט : (לעיל בפרשת מלורע בפ' זבים פרשתה כ' פיסקה יוד חבל נחסר כחן כזה הפירוש) ויבו אחת על גבי התכור : משמע אבל ידו על כלי שטף הינ דמטמח :יג על רחילת גופו ענוש כרת אם לא רחץ ונכנם למקדש ובריש סיפרי קממר מו למ ענש אלא על כיבום בגדים אחרת ומה טומחת מת חמור לח ענוש בו על כבום בגדים / האוכל מכבילה קלה דין -הוא שלא יענש על כבום בגדים: על כבום בגדים בארבעי' דכתיב מזכר עד כקבה תשלחו וגו' ולה ישתחו הת מחניהם : ודרשינן מיניה שילוח בגדים במס' נדה [כ"ח :] ובסיפרי [נשח]: יך הוהיר וענש על ידי טומחה ולח יטמאו את מחניהם אוהרה - ועונש כי חת מקדש ה' טמח ונו': וחייב קרבן על הטומחה : גבי חו כפש חשר תגע ככל דבר טמח וגו' : מפורש בפרש׳ ויקרָא ה"ג : בון אחרים אומרים עונו עונו לג"ש מה להלן כרת אף כאן כרתי גבי נותר כתיב וחוכליו עונו ישח וגו' ונכרתה הנפש וגו' ובספרי כתב וכשה עוכו וכשה עוכו לנ"ש י ולה מלינו בהדיה כרת בשום מקום הלל ונשא עונו . רק באשם תלוי שכתוב בו ונחת שונו . (ומה שכתוב בסיום זה הדיבור יגעתי ולה מלחתי כוכתו והעתקתי חות בחות עם כל הטעיות דמוכחי כמות שהם כתובים לפני) ובהוריות ובכריתות ילפינן ואשם ואשם מתטחת חטחת להלן כרת חף כחן כרת יוחי מהתם יליף קשה · אמחי נותר דכתיב כרת אצל עונו

בהדים: ברשתא מג מנין לדור אחרון כמשה ארן מלרים אשר מחלוקות בדבר . לר' מאיר בין מליקה בקדשים בין שמיטה במולין מטהרין מריפתה מוף וכן תכן נמי במם' שהרות מריפתה יולרי יודא שניהן אין מטהרין טריפת העוף וכן תכן נמי במם' שהרות [פ"א מ"א] ולר' יושי שחיטה מטהרת ולא מליקה: י יכול מליקה שבפנים תהא מפתאה בגדים אבית הבליעה ובמליקה פסולה קאמר כגון שמלקה זר

במנע וכמשא שחימתה ממהרת מריפה ממומאתה: נכלת העוף שאינה מממא כמנע וכמשא" אינו דין שתהא שחימתה ממהרת מריפה ממומאתה י מה מצינו בשחימתה שהיא מכשרתה לאכילה ממהרת מריפה מטומאתה י אף מליקתה שחיא מכשרתה לאכילה תמהר מריפה מטומאתה. רבי יוסי אומר דיה כנכלת בהמח שחימתה מטהרת ולא מליקתה: י יכול המלוקה שכפנים שתהא משמא בגדים כבית הבליעה' ת"ל נבילה ומריפה מה נבילה שאינה מתרת את האסור ' את מריפה שאינה מתרת את האסורי יצתה המלוקה שכפנים שהיא מתרת את חאסור וכא המולק קרשים בחוץ וחולין בין בפנים ובין בחוץ שאינן מתירים את האסיר: אחרים אומרים באזרח וכנר את שאיסורו שוה באזרח וכנר יצאת מלוקה שכפנים שאין איסורם שוה באזרח ובגר: יבול השוחם חולין כפנים וקדשים בין בפנים בין בחוץ יהיו מממין בנרים כבית חכליעה ת"ל נכילה ומריפה י מה נכילת ששוות כפנים כבחוץ יאף מריפה שוות בפנים ככחוץ יצא חשותם חולין בפנים וקרשים כין בפנים כין בחוץ שלא שוו בפנים כבחוץ : וכבם יכול אף הציפה ת"ל בנד י אי כנד יכול בנד גרול לבן המשמא כזב והמשמא בנגעים מנין גדול צבוע קשן לבן י קשן צבוע עד שתהא מרכה להביא את שבים של סבכח וגינגליון מנין ת״ל בנד כנדים ריבה י מנין לעשות שאר כלים כבנדים ת"ל ממא יכול יממא אדם וכלי חרש ת"ל בנד בנד הוא משמא ואינו משמא אדם ולא כלי חרש: יג נמצאת את אומר היה אוכל בנכלת עוף מחור וידו אחת על נבי התנור וידו אחת על נבי חבירו שניהם מהורים ואם לא יככם ונשא עוונו י יכול על כיכום בגדים יהיה ענוש כרת 'ת"ל וכשרו לא ירחץ ונשא עונו - הא כיצד על רחיצת נופו ענוש כרת ועל כיכום כנדים בארבעים: דר מנין שאינו מדבר אלא במומאת מקרש וקרשיו הוחיר וענש על ידי מומאה וחייב קרבן על ידי מומאה : מה קרבן שחייב להלן על ידי מומאה במומאת מקדש וקדשיו אף עונש ואזהרה אמורים כאן על ידי מומאה במומאת מקדש וקדשיו: מן אחרים אומרים ונשא עוונו ונשא עוונו לנזירה שוה מה נשיאות עון אמור להלן ככרת אף כאן בכרת:

ואמרת אל משה לאמר דבר אל כני ישראל המרת אליהם אני ה' אלהיכם אני ה' שאמרתי ואמרת אליהם אני ה' אלהיכם אני ה' שאמרתי והיה העולם אני דיין אני מלא רחמים: אני דיין להיפרע ונאמן לשלם שבר: ב אני הוא שפרעתי מדור המבול ומאנשי סדום: ומן המצריים ועתיד ליפרע מכם אם תעשו במעשיהם: ג מנין שלא היתה אומה באומות שהתעיבו מעשיהם יותר מן המצריים מעשיהם יותר מכולם ת"ל כמעשה ארץ מצרים לא תעשו: מנין מעקים שישבו בו ישראל שהתעיבו מעשיהם יותר מכולם ת"ל אשר למקום שישבו בו ישראל שהתעיבו מעשיהם יותר מכולם ת"ל אשר

ישבתם שהתעיכו מעשיהם יותר מכלם י ת"ל

הועילה לו שחיטה לחייבו כרת וכו' . כחו כן שחיטת פנים אינה מפחאה : ופריך אי הכי חולק קדשים בחוץ אחאי

הגהות מהרי"ד

וידו א' וכו' ד'ת : יכול על כיבוס בגדים פי' אם כככם למקדש טהור רק בבגדים טמאים :
ת'ל ובשרו לא ירוא יכ'ל דמפיק לים מדכתיב ובשרו ולא כתיב ואם לא יכבם ולא
ירסן ד'ת וע' כאן בקרכן אבין ובורע אברסם בספרי נשל בתחלעו והדין סובא ברחנ"ם פ'ג
מס' ביאע מקדש דין יו ועל דברי הרמב"ם שם פ' בס' ספרי דבי רב על ספרי נשל י' ד'
ובצל"ק פססים ע"ע : "ך שאינו מדב: אלא בעומאת מקדש וקדשיו פי' אבל אם לא ככנס
ברשרא מ' פין בס' גבול בנימין שלק א' דרוש כ"ע : ב' אני כוא (שרעת) מדור
בב"א שהור כאחרון שהים בחן הסודבן דהיע בימי דרקים עכיל והים א"כ כאין קאמר
בב"א שהור כאחרון שהים בחן הסודבן דהיע בימי דרקים עכיל והים א"כ כאין קאמר

יבון שון אם בי מין גם לגול מנין על יווט כי . מין לחיל המי היה יוור מי המביל כ"ם בילקוט: ג פיין גבול בניחין שם : חוק לדור אמרון וכר פי' בב"א שהור האחרון שהים בזמן המדרבן דהייט גיחו אדרים עכ"ל וקיים א"כ האין קאמר מיל כמטשם ארן חלרים וכר' לכן כ"ל דהכי האחר חנין שהור האחרון הייט אוש הדור שהיו בזמן שילאו ישראל מחלרים המפשרו כו' פ"ל כמטשה וגר' מששע שראו ישראל מעשיהם למיכר השירה למיכר המדרם על יושב דברי הברוע ארוכים שלו הלכו למצרים כמשרש במקרא בירחים שהביות ההירם על ום לום הוהירם או הלכו למצרים כמשרש במקרא בירחים שהביות ההירם על ום לום הוהירם

ליש דין [שמסל] שמינתם מנוהרת וכו' כל'ל ד'ת וכ"ה במשוכה וכמים ס"ט : וע"ש בגמי ודף ע"ש שם יו מוש"ש שם : י הרמה בגמי ובמים ס"ט : וע"ש בגמי ודף כל של ושמי אם : י הרמה בגמי ובמים ס"ט : וע"ש והד"מ כ' ח'ל אליבה די [יהודה כל'ל] במעלה דחית ליה שמינת כפוף מנוסרת טריפתו ולה דריש להביה טריפה ששמטה כלל במעלה דריש ליה למעני מלוקה שבפנים ושמונה שבפנים וגבור פרוך כה מוי בבילה היה די במטחת הפוף שנפסלה במליקתה כגון שמלקה ור או שמלקה בשחול או ביליה שמסולה בקודש אי מו מותחת העוף בשירה שתכלה ור וחשוני אלם ת'ל עדיפה מה בלינה שמסול בקודש אי מו מתחת העוף בשירו לאויה למקור לגביה והוחה במלים מליקה שבפנים שהיה מתחת את המיטור פיו שלים מלתה לא היה במליל מוי שלי מתחת התיש של מתרת לא המשור מללה מליל ביל וו ולפ" הרחב"ד ו"ל דמיירו במטחת פטול מתחת המיטור הייט שלים עלתה לא תור עכ"ל: שהיו והוחל הייט שלי מבכה (והגלות) לי ושדים של מבכה (והגלות) מ"ל ובדי (והוא בכית הבלועה) מ"ל בגד (בגדיו) רובה כ" מ"ל (וטמל) כ"ל ל"ת : "ג עוף טהור (והוא בכית הבלועה) מ"ל בגד (בגדיו) רובה כ" מ"ל (וטמל) כ"ל ל"ת : "ג עוף טהור (והוא בכית הבלועה) מ"ל בגדיון רובה כ" מ"ל (וטמל) כ"ל ל"ת : "ג עוף טהור (והוא בכית הבלועה)

Digitized by Google

נבילה וחל אאיסור טחא: נבילה שיש לה טרופה ישיש בחינה טריפה י ובפרק חטאת העוף בזבחים [ע' :] קאחר לר' מאיר טריפה דכחיב למעוטי עוף טחא: ורבי יהודה עוף טחא מנבילה נסקא ליה יור"ח האי נכלה מאי עביד ליה מיבעיא ליה לשיעור אכילה בכזית וחיפוק ליה מקרא קמא מדאפקיה רחמל בלשון אכילה דכתיב נכלה

וטריפה' לא יאכל לפתאה בה י חד לשיעור חכילה בכזית וחד לשיעור שהיית אכילה בכדי אכילת פרם י סד"א הואיל וחדוש הוא נימא ביותר מכדי אכילת פרם כתי ליטחי קח"ל: ד חשר תפכל נכלה מה ת"ל שרופה מ"ר יהודה אם שרופה חיה והלא נאמר נכלה י כלומר אם דיבר הכתוב באוכל תן הטריפה בחייה שמשמח בגדים חבית הבליעה יוהלח כאחר נבילה דמשמע דוקה נבילה מטמאה ולא שרופה חיה י שאם היתה טרופה מטמחה מחיים כ"ש לחחר מיתה · ולא היה לריך לכתוב כבלה · וכן אם דבר על טריפה שמתה גם היא בכלל נבלה א"ב למה נאחר טרופה י להביה טריפה שלה תתה ממילה י הלה ששחשה י וקמ"ל דמשמחה נכלה ואין שחיטתה מטהרתה י כי דותה טרופה בהתה מטהרת השחיטה ולח טרוסת העוף : לן ומה חם נכלת בהמה שמטמחה כו' וחי פרכת מה לכבלת בהחה דלא מטמאה בבית הבליעה ועוד הא ודאי איכא למימר דיו כדפריך ר' יוסיי לכך יש לומר שקר הוא כדמפרש בפרק השאת השף [ובחים ם"ע:] מהקישה דומת תורת הבהמה והעוף מה כהמה שהמכשיר באכילה מטהר טריפתה ิจกาก מטומחתה י חף- עוף דבר שמכשיח טריפתו מטהר באכילה מליקה かつ ומחי כטומחב

ושחיטה כחולין י ושלש

מחלוסות

ך ר"מ מחייב כדמפרט בגמרה [פ"ד:) דיליף משמוטי חוץ. מה החם שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה אף הכא: ז לא יכסנו ברגל שלא יהו מצות בזורות עליו: ובכמה דוכתי קאמר [שבת כ"ב] אבוהון דכולה דם: לא הקפיד . (נראה שגירסת המפרט היתה כך: לא הקפיד מנין שאף אחרים מוזהרים עליו ח"ל

כי נפש וגו' והוא קרוב לגירסת רבינו הלל שהביא בק"א יוק"ל) ולא השגיא לכסותו: ת"ל כי נפש כל בשר דמו בנפשו הוא וסמיך ליה ואומר לבני ישראל דכולן מווסרין לכסותו: ובגמרא [חולין פ"ז :] מייםי האי קרא : ב"ן א"ר יהודה אימתי יוכן במתניתין דכסוי הדם האימתי יוכן במתניתין דכסוי הדם פ"ז :] והתם מסרש לה : יוכל מפר עליו כלים יפידשט בריש ססרא : יכול ממעט עליו כלים יפידשט בריש ססרא : יכול דאיקרי עפר ברימתים בנמ" [פ"א] :

פרשת נבלת העוף פרק יב ב פרט לחרטום ישחינו בשר: ב יכול תְהח מטמח בגדים בחוך המערים כשכלעה לכוש כגדים: ח"ל יככם בגדיו וכו' כם' בכתה כתקשה [חולין ע"ה י] קאתר מי לא עסקינן דאכל סמוך לשקיעת החמה וטבל וקאמר רחמנא טהור אע"ג דחכתי לח נתעכל בו: בבית נסש סיא מטמאה : בבית הבליעה שסוא חי דרך שם : ד יכול אם הקיא . דרך הפה: מטמח בגדים כשתגיע לכית הבליעה . וכסוף פ' גיד הנשה [ק"ג :] דחין שיכול בהקחה דרך פה : דן יכול תהח נכלת בהחק מטחחה בגדים חבית כבליעה כגון שתחב לו חברו בפיו: ך ונבלת בהמה מק"ו . כדמפרש בפ' יולא דופן [נדה מ"ב:] ומה נבלת עוף שאין לו טומאה בחוץ יש לו טומאה בפנים וכוי: ל יצא עוף טמא שאין איסורו משום כל חחכל נבילה ומסרש בגמרם פ' גיד הנשה [חולק ק' :] משום דקסבר אין איסור חל על איסור ולא אתי איסור

ולאכילת כלבים: [השוחם ונמצאת מריפה : השוחם לעכו"ם חשוחם חולין בפנים וקרשים בחוץ י חיה ועוף הנסקלים רבי מאיר מחייב שנאמר ושפך וכסה: וחכמים אומרים אשר יאכל ושפך וכסה י שחישה שהיא כשירה לאכילה חייב לכסות י ושאינה כשירה לאכילת פמור מלכסות: 1 ושפך וכסה במה ששפך בו יכסה : לא יכסנו ברגל שלא יהו מצוות בזויות עליו : ושפך וכסה מי ששפך הוא יכסה ולא יקפיד אם אחר יכסה ומנין שאף אחרים מוזהרים עליו ת"ל כי נפש הכשר דמו בנפשו הוא: 🎵 ושפך וכסה : מצוה שיכסנו הוא : כיסהו ונתנלה פטור שלכסות כיסהו הרוח חייב לכסות: 🗅 את דמו וכסה מלמד שכל דמו חייב לכסות : מיכן אמרו דם חניתו ושעל הסבין חייב לכסות : א"ר יהודה איסתי כזמן שאין שם דם אלא הוא אכל אם יש שם דם שלא הוא פמור מלכמות: ל וכמחו יכול יכפה עליו כלים ויכפה עליו אכגים ת״ל עפר י אין לי אלא עפר מנין בשחיקת אבנים בשחיקת חרסים . כנעורת של פשתן דקה י בנסורת של חרסים דקה . כזבל דק כחול דק בסיד ובחרסית ובלבינה ובסנופה שכתשה ת"ל וכסהו "אי וכסהו יכול בשחיקות כלי מתכות בקמח בסובץ ובמורסן ת"ל עפר י מה ראית לרבות את אלו ולחוציא את אלו י אחר שריבה מיעם י מרכח אני את אלו שהן ממין עפר ומוציא אני את אלו שאינן ממין עפר: יא שתמצי אומר כלל שהיה רשכ"ג אומר מה עפר שהוא מיוחד שהוא מנדל הצמחים ומכסים בו ' אף כל דבר שמנדל צמחים ומכסים בו ' יצא דבר שאין מנדל צמחים אין מכסין בו: "ב כי נפש כל בשר דמו .בנפשו הוא : להגיד מח נרם : ואומר לכני ישראל דם כל בשר לא תאכלו : לחזהיר גדולים על הקטנים. יכול יהיו גכרתים על יריהם ת"ל כל אוכליו יכרת י הא אין נכרתים לא על ידי נדולים ולא על ידי קטנים: פרק יב וכל נפש יכול אף הנכרי ת"ל נר אי גר יכול אף נר תושב ת"ל אזרח מה אזרח בן ברית אף נר כן

ברית: ב אשר תאכל אין אכילה פחותה מכזית' או אשר תאכל נכילה פרט לחרטום ולצפורניים ולכנפיים ולנוצה ולבצים: ביכול יחא מטמא בגדים בתוך המעיים ת"ל יכנס בגדיו ורחץ בסים וטמא עד הערב וטהרי אינו מטמא בגדים בתוך המעיים יכול לא יטמא בגדים בתוך המתיה בתוך הפת ת"ל נפש י (אבבית) [בבית] נפש היא מטמאה ולא בתוך המעיים ולא בתוך הפתוך הפתיה הא מטמאה בגדים דרך יציאתה ת"ל אשר תאכל בדרך אכילתה היא מטמאה ואינה מטמאה דרך יציאתה: היכול תחא נבלת בהמה מטמא בגדים אבית הבליעה ת"ל נכילה וטריפה לא יאכל לטמאה בה את שאין לה מוטאה אלא אכילתהי יצאת נבלת בהמה שהיא מטמאה עד שלא יאכלנה: ל יכול נבלת עוף תטמא מן הכתוב ונבלת בחמה מקל וחומר ת"ל בהי בה את מטמא בגדים בבית הבליעה' אין את מטמא בגבלת בהמה בבית הבליעה: ל יכול אשר האכל נכלה וטריפה את שאיטורו משום בל תאכל נבילה יצא עוף עוף הטמא בגדים בבית הבליעה ה"ל אשר האכל נכלה וטריפה נבילה וטריפה נבילה שיש לה טריפה יצא עוף מטמא שאין לו טריפה: הוא אשר האכל נבילה יבר רבי יהודה אם שריפה מויה וחלא כבר נאמר נבילה ושריפה מכוא שאין לו טריפה: הוא אם כן מה ת"ל נבילה פרט לשחוטה: מ" אמר רבי מאיר ומה אם נכלת בהמה שהיא מטמא מרים היה וחלא כבר נאמר נבילה פרט מריפה מתה הרי היא בכלל נכילה ואם כן מה ת"ל נכילה פרט לשחוטה: מ" אמר רבי מאיר ומה אם נכלת בהמה שהיא מטמא במנע

הגדות מדרי"ד

כקדשים

בדים: ן משכה חולין פ"ם - וע"ש בגמ": ן במה ששפך בו ינכסה גמ" שבם כ"ב " מי ששפך הו יכסה ולא יקפיד אם אחר יכסה י מי אפפי שהמלוה שיכסה הוא בעלמו אפפי"כ אם אחר יכסה ולא יקפיד על וה האחר יכסה י מי אפפי שהמלוה שיכסה הרבן אהרן והנה האחרונים מקרו ביה אם יוכל בשומע לכדו במלוח ביחי וונ"ל היתר היכל שחבר ובעל מי שהעוף של כי גם וה הוא בכלל מי ששפן שביין שהמלוה היל על מי שידלה לאחרו שמשו ומצוח של יו גם וה הוא בכלל מי ששפן שביין שהמלוח היל על מי שידלה לאחרו שמשו ומצוח בן ניון שרשף של ופליו הוא מיעל מצות בשחשה רק שלים ומחו אבל עיקר המלוח כן כיון שרשף של ופליו הוא מיעל מצות בשחשה רק שלים ומחו אבל עיקר המלוח כשחת פ"י המר יכול ביון למשות שלים ומסי בשחש בני שדול כ"כ בנה" מילן פ"ז - " אלה שיכסני הוא ביו במל מעור מלכסות הם ששפע בני שדול כ"כ בנה" מילן פ"ז - " אלה שיכסני הוא ביו במלה דם פעור מלכסות ב"ב בד"ם : "ב" לח דוו מולה שיכסני הוא ביו בולה ליון ביו מולחן פ"ז י אחר שיכה להוא ביו וביסה בנור מלכסות ב"ב בד"ם : "ב" לח דמו ומיכל ומילה ליון ביו מולח ב"ב בנה" מולון פ"ז י אחר שינה לח דשו ומיסה והי לה של הבד להוא מניה להיו ביו מולח לה בניות ומלחת ב"ב בד"ם וכ"ה בבחים במלו היא אחר מיום ב"ל הם היא מולח ב"ל בנה מולון פ"ז ביו ובחף בנוית השחת ב"ל לה מילון וכמל להם מילו להם מילון ומכל להם מיל המותל להם הוא בול הביל להב"ל להשיל ברות ול"ם בול מולח בול הוא להיל להוא להול של מולה ביול לחוף להוא ביול להוא להול של מולה ביול לחוף להוא ביול מולון פפ"ד דיבמות [ר' ק"ד] וברל"ם כול הוא לשל מום מלח המם מולון פפ"ד דיבמות [ר' ק"ד] וברל"ם כלה מולון פפ"ד דיבמות [ר' ק"ד] וברל"ם

מפרשים דרחמנה קחתר מה שלמרתו ליתן דם על המזכח לה כשביל שיש למובח הכחה בדם חלח כדי שיהיה כפרה על נפשותיכם: ך להוהיר גדולים על קטנים והיונו כל נפט חכם לא חאכל דם וביבחות [קר"אי] בפ' חרט גבי שרלים ורמשים קאחר לא חאכלום לא חאכילום : 7 אבל יהו נכרתים על ידי הגדולים אם ספו ליה בידים או אם

חינו מוחה בידן" ויש חימה דכבר מיעסט לעיל החוכלת ולה המהכלתי וי"ל הי מהמם ה"ח התם בששניהם חזידין ולכך המאכיל פטור והכא באוכל שוגג דומיא דקשן ותחכיל מזיד דליחייב מזיד קמ"ל כל חוכליו:

פרקיאב חיל ניד חימי כן גרסים בס' כסוי הדם [פ"די] : אלא בהומנה הואת שכא לו מעלמא י ולה שיוליה חמינו על לעיטה שלו מסיל עלמו על הליבור: ג מה חיה שהיח מטמחה י בכבלחה חף השוף וכוי: ולח שוף טחה שהינו מטחה בגדים . הבית הבליעה: שחינה בחם על הבן י חין בה משום לח הקח החם על הבנים: ד כין מרובה בין מעוטה שדי להם בכסוי חחד לכולם: חחרו לו כרי כוח אומר כי נפט כל בטר וגרי ופצמרא דכסוי סדם [פ"ר] מאי קאמר ומאי אהדר ליה הכי קאמרי ליה רבכן האי או מיבעית ליה לחלקי ור׳ יהודה לחלק מדמו נפקח י ורבכן דמו סובה משתע דכתיב כי נפש כל בשר דמו בנפשו הוח: ק פרט לשוחש ונתנבלה בידו י וסבירה ליה יש שחיטה לעוף מן החורה · (ובחולק רפ"ב דף ק"ז דמשני לכת דשומט ונתנבלה דמיירי בחיה דיחוים הוא לפי מאוי דבעי לחוקתי לכולי מתכייתה דחין שחיט׳ לעוף כו׳ חבל לבתר דמסיק הות דחמר כהחי תנח כו' ודחי דמתני' סברה דים שחיטה כו' וסשום) . ויליף ושפך חת דמו דהכה מדם שפך דשחומי חוץ דהתם שחיטה היא: להביא את השוחט לחכילת עכו"ם דת"ת שחיטה היח יוה"ה השוחט שלרוך לדם חויב לכסות:

ברשתא ה נחוכם לרבות נשים ועבדים י רבים מחמיהין על רבויים אלוי וכן מרבה גרים ונשי גרים י וולדום נשים מן העכו"ם - דבכולן

נפקא לן שהם כשרים גמורים · ועוד מאי שנא הכא דמרצה להו יותר משאר מצות · ועוד קשב שבו"ל לוחר להביח חת שנולד חבת ישרחל וחן העכו"ם׳ וחחחי נקט

ישראל אלו ישראל גר אלו נרים הגר לרבות הבר לרבות נשי הגרים י בתוכם לרבות נשים ועבדים: אם כן למה נאמר איש איש אמר רבי אלעזר ברבי שמעון להביא וולד ישראל מן הנר ומן העבד: 🕽 אשר יאכל כל דם מת"ל לפי שנאמר כי נפש הכשר בדם י שיכול אין לי חייבים אלא על דם הנפש במוקדשים י מנין על דם הנפש בחולין ועל דם החמצית בחולין ועל דם התמצית במוקדשים ת"ל אשר יאכל כל דם דברי רבי יהודה וחכ"א על כולם אינן חייבים אלא על דם הנפש כלכד ד ונתתי פני פונה אני מכל עסקי ועוסק בה : בנפש ולא בציבור : האוכלת ולא המאכלת : האוכלת את הדם אין הדם והחלב מצפרפים זה עם זה וחכרתי אותה מקרב עמה ועמה שלום: כי נפש הכשר בדם הוא להגיד מה גרם ' ואני נתתיו' ואם נתנם במתנה אחת כיפרי לכם ולא לאחריםי על המזבח כל מקום שיתן על המובח יכפר. לכפר על נפשותיכם ולא על קרקעו של מזבח בי הדם הוא כנפש יכפר הא אם נתן מדם החשצית לא עשה כלום: [ועל כן אמרתי לבני ישראל כל נפש מבם לא תאכל דם להזהיר גדולים על ידי קמנים י יכול יהיו נכרתים על ידיהם ת"ל האוכלת האוכל נכרת: ז יכול לא יהיו נכרתים על ידי הקמנים שאין הקמנים נכרתים על ידי עצמם אבל יהיו נכרתים על ידי גדולים שהרי גדולים נכרתים על ידי עצמם ת"ל כל אוכליו יכרת" איגן נכרתין לא' על ידי גדולים ולא על ידי קמנים:

שראלי אלו ישראל גר אלו הגרים הגר לרבות נשי הגרים ' בתוכם ' לדכות נשים ועכדים: אם כן למה נאמר איש איש לרבות י לפי שנאמר אשר יצור אין לי אלא הצד לקח ירש נחן לו בסתנח מנין ת"ל איש איש י אין לי אלא צד נצוד כנון אווזים ותרננולים מנין ת"ל צד מכל מקום אם כן למה נאמר אשר יצוד רבי אומר לימדך תורה דרך ארץ שלא יאכל אדם בשר אלא בהזמנה זו: 🕻 עוף יכול אף עוף ממא במשמע ת"ל חיה ' מה חיה שהיא כממאה בגדים אף עוף

ולד י וייל אפיג דאמרונן בעלחה כנילם וטריפה אין ב"ד י] קטן שאכל בנילם וטריפה אין ב"ד מצווין להפרישי אבל שון מאכילין אותו בידים והכא קם"ד כאן שהות בן עכו"סובן עבד מספין ליה ממחכל חביו המספיק לו מזונות קח"ל מיש איש שגם על זה כחחרי הפרשה ולקמן מוסיר גדולים על הקטנים: מת"ל כל דם מיירו בה בפ"ה דכריתות [ד:] וכפ' דם שחיטה : מינו מוכיר בה ד' יהודה] ה מם נתנו מתנה חחת כיפרי בובחים כפ׳ כ״ם (ל״ח) ילפים בה דמתנה אחת מכפרת נסטחת מדכחיב בה וכפר וכפר חד בנשיא ושפים בהדיוע בכבשה ובשעירה וקאמר הפט וכפר אע"פ שלא נתן אלא שלש וכו' ה"ג מקרה דודם ובחיך ישפך כדמפרש המם י מלמ כך דרך החורת כהגים דמגל מורחיה מסמיך מחי דנפיק מחקום חחר: לכם ולח לחחרים דבקרכן עכו"ם חם נטמח דם חרקו בין בשוגג בין במזיד לא הורלה ואם היא עולה חין להחטירה על המזבח ולח אימורין בשאר כדר ונדבה - ואם הביא לנדרו לח יצח יוכפי ב"ש [ח"ה:] חפרש דכתיב לרצון ועכו"ם למו בני הרלמה נינהו : כל מקום שיחן על המזבח יכפר . אפילו לא נתן על הקרן אלא למטה ממנו בדמים העליונים וכן בדמים התחתונים בכל מקום שיתן למטה מחוט הסיקרה כדתפרם בפ"ב דובחים [כ"ו] גירסת םסרי לוני"ל על המובח ולא על קרקעו " פר ולח על הקרקע שברגל החובה מ"כ מתקפה דמוכח : מה שמקיף המוכח ושלה מן היסוד ולמעלה למעוטי על היסוד ממשי וספרים שלנו גרסי לכפר על נפשותיכם ולה על קרקעוי ויש

שתוא מממא בנדים יצא עוף ממא שאינו מממא בגרים: אי מה חיה שאינה באם על הבנים אף העוף שאינו באם על הבנים - יצא עוף מחור שהוא באם על הבן ת"ל אשר יאכל יצא עוף ממא שאינו נאכל: ד אין לי אלא עוף נאכל חיה נאכלת מנין ת"ל חית או עוף אשר יאכל : חיה לרבות כל משמע : חיה בין מרובה בין מועמת : עוף לרבות כל משמע : עוף בין מרובה בין מועמ מבאן אמרו שחט מאה חיות במקום אהד כיסוי אחד לכולם י מאה עופות במקום אחד י כיסוי אחד לכולם י חיה ועוף במקום אחד י כיסוי אחד לכולם י ר' יחודה אומר שחמ חיה יכסה ואחר כך ישחם את העוף שנאמר היה או עוף אשר יאכל י א'ל והלא כבר נאמר כי נפש כל בשר דמו בנפשו הוא: הן ושפך - פרט לשוחט ונתנבלה בידו ולנוחר ולמעקר להביא השוחט לאכילת נכרים

הנהות מהרי"ד

ורמב"ם פ"א מה' פסולי כמוקדשין דין ו': ן [על] כן כו' וסוסיר גדולים סוכא בגמ' יכמות קי"ר י וע"ט: ז מ"ל כל אוכליו י קשה כא לעיל דרים בפ" דו [פרספא ו' בריישא ו'] גבי מלב כאוכלת ולא המאכלת וסגי נמד קוא וי"ל דככא כיון דכפיב ריבויא לכוסיר גדולים על הקטנים קו"א דלא בא למעוטי אלם כמאכיל לקטנים אבל כמאכיל לגדולים שייב קמ"ל וים רעכן

יות רעקן : "א א לרכות נשים ומבדים [המשחררה] כ"ב בילקוט ועיין לעיל רוש פרשה ו' וריש מרק י' וריש פרשה ח' דוגמת ברייתח זו וע"ש ברייתח ב' ובפסיקתם ווטרפי מדק י' וריש פרשה ח' דוגמת ברייתח זו וע"ש ברייתח ב' ובפסיקתם ווטרפי הקר"ב האשם למה למעלה מון כענין כום מגית ישראל כדי לככניל ככל מפני שכשה הקר"ב האשם לכל מיסורין שבשורה ופרשה זו ומארה מגינ ישראל אלו הזכרים שאין דרך כישים לגיד : ב א"ב למיסורין שבשורה ופרשה זו ומארה מציל ומיד בעל ברות ממקן: יוש הדרך כישים לגיד : ב א"ב למים נאמר אש לי מלא כלד נצחין ועומדין כגון אוחין ומרובולין מנין מ"ל (ניר) מ"מ א"ב למה למתר אשד ילור (אחר רבי) למדן עורה כ"ה הד"מ ומרובולין מנין מ"ל (ניר) מ"מ מ"ב למה למתר משו לי מלא כלד כלודין ועומדין כגון אוחין וביל מון לי מלא כלד כלודין כגון אוחין וביל מיד כי מולין פ"ד - וע"ש ברש" ובילקוט הגירסא אין לי מלא כלד כלודין כגון אוחין מיל מון מיל לולן כלה בלדין לכות מון : "ב מ"ב המשל ל"ל ו"ל דמו למו בקשם ב"א שאר יאכל הקו של מול מון לפיל בלדין לכות מון הן עדים שמל לו"ל ו"ל דמו למו בקשם ב"א של מו מוף אשר יאכל ליון לכות מון היו שף טמא שאינו ולכל כלל שלריך לכות דישו של בל מיש כל אום מים לון מתחר דכף של ממע טכור לככי אילנרין מים במאכלת הילמת און דכל פשע אשר יאכל ושאר העלין מ"ל מער הילמת היה מון מים במאכלת הילמת אורש"י של משר מי מון מון מון מון היו בגמ" מון מים במאל מול ובותל הממר משר היל מו עוף אשר יאכל ומנת מון כל בצמי השל ווה בגמ" אוש"י של משר מי או עוף מול מון באף לשר יאכל מון עוף אשר ולבום מור מול ביון מול בנה" שליון פ"ו: וע"ש בגמ" וואר משר מי מון עות היאמם בנה" של המשחר היא וועות היאמם בנה" של המשחר לבים מובר לבים [והשטט לרשה] כיים ומתנדלה ביה מולין פ"ו במים בשומע כ" ולאכילת כלבים [והשטט לרשה] כיים ברייקם מול מול פ"ל מים מולין פ"ו ביום מול מים בלים מוכר לבים וומעם ל"י ולאכילת בידו משפה המין פ"ל מים בה" של מומף בנמים בה" בלים במים מולין פ"ו ב"ל הכייל השום בנמים בל"ל בלדים במים מולין פ"ו ב"ל משחר היא מולים ל"ל מיל בלים במיים מולין פ"ו ב"ל משחם ב"ל מיל מולים בנמים במ"ל מול מוף של מולים בל"מים בל"ל מולים בה"ל מולים ב"ל מולי

כם׳ כשומט וכמשלם וכפרק גיד כנשם [מולין ק"ח י] מפרש כנגן שנשחח בשר תתלה ואח"ב כטמא הנוף רבט אים להו אישור כולל . מנו דאית שר בסחיכות טשרום דעלמא אים בר נמי בחסיכות טמאות . ולר"י הנגילי ל.ית ליה שפור כולל י וכתם פרוך לר"י הגלילי ליתי איסור הגוף הפתור שבו 6 בכרת י

משאנ"ץ

וליחול על חיפור בשר דמינו פלה למו אמר רב אשי מאן לימא לן דשומאת הנוף המירה דלמה טומהת בשר חמירה דלית ליה טהרה בתקוה: כמן שנגע ט טמאו ולא מסתבר בתוחב לו חברו דקרא מיירי בכל ענין: ד מה עולה מיוחדת שהיה עבודה . בפ' כתרה דונחים [קט"ו :] קאמר מה העלפה מיוחדת שהוח גמר עבודם : חבל כל יהני יש אחריהן עבודה י למנחם ושלחן י נמר שלהן הקטרה : לקבלת דמים : זריקה אחריה - להטבת נרות : איכא הדלקה י והדלקה גופה לאו עבודה היא כדאתרונן בפ"ב דיותה [כ"ד י] דאין זר חייב עליה י ושחיטה איכא לחיחר שהיא גמר דמוליאה מידי שבר מן החיי א"נ משום דלאו עבודה היא שמותרת בור י ואם"ה חייבה התורה עלה בחון י אבל הגך כלהו אסורין בזר כתו בעלמה י ומעתה ילפינו שחר מה שמפור לזרים בהעלחה ותקשינן תתחי לח קחני הקומן בהדי יוצק וכולל וחין לומר חש"ג שיש אחריה עבודה דומה סום לשחיטה ומחייב עליה : שכרי קתני לה במתניתין ובברייתה בס' פרת מטאת: רא העלה ומזר והעלה חייב על כל העלחה והעלה : דברי ר׳ שמעון וכו' ובפ' השוחט והמשלה [ק"ח"] מפרש מחלוקת בחבר חקד שהעלה בחוץ וחסר ממט ופקע משם וחור והעלהו י"ש סבר דהוי כמוקטרי פנים שחזרו והעלו כחוץ חייב שהרי מתקבל הוח בפנים שמקזירין חת קפוקעין למערכה : והכי נמי במוקטרי חוץ שפקעו והעלה חייב אע"ג שחורוי ולה דמו לפחות מג' לוגין ופחות מכוית דפטור : דהתם לא איחזי לכתחילה בפנים ור' יוםי דפטר עליה סבר

דלח מחוירין פקיעין למופח ולכך נס בחוץ סטור עליה:

על הסלע י וחפיק כתם מויכן נח מובח : ואין ריה ניתוח בכמה י כובחים בפ' ב"ש [מ"ו :] רית ניתוח לאסוקי איברים שללאן י אבל בבמה אפי׳ ללאנו העלן שפיר דמו : ה חוקת עולם לבות עולמים . כשנבנה נאסר להקרעב בחוץ: 🖸 סהוב בחון כוה שעכשיו בחורכן לא הותרו הבמות: ואת להם ולא אחרת להם" אקדשים קאי

שהקדישום בשעם היתר הבמות . והקריבו בחוץ בשעת איסור הבמות י ולא מיחייב אלא עשה ולא תעשה המפורש נכן ולא כרת יכדמפרש התם בפ׳ השוחט והמעלה [ק"ו] ובפ׳ ר׳ ישמעאל במס׳ ע"ז [נ"א:] שינהיג הדבר לדורות . ולח לחותו הדור לבד:

פרק י ואליהם תאמר כל האמור בעניןי כדמפרש בפרק השופט וכמעלה [ק"וי] מנא דבי ר' ישמעאל ואליהם תאמר לערב פרשיותי שאם העלה בחוץ כל מה שנאסר בחוץ חייב " ואפילו כם איברים של קדשים ששחטן בחוץ : ולאפופי מדר׳ יוסי בגלילי דאמר שחינו חייב במעלה בחוץ אלא באיברי קדשום שנשחטו בפנים שהם רחוים להקריבם בפנים י א"ב כל האמור בענין לענין שחיטה דבר המתקבל בפנים : על זה חייב בהעלחם כחוץ . אבל דבר שאינו מתקבל בפנים : כמו שפטור על השחיטה כך פטור על ההעלחה ומשום דחיכח מישוטי טוכה גבי שחיטה מה שחין בסעלחה יליף העלחה מינה בעירוב פרשות: ת"ל זבחי הכא מרבה כולהו . ויש מקומות דלה מרכה כולהו • דבפ׳ כל הפסולין [לוי] מרכה חטאת ואשם מוכח : וכפ' ב"ש [מ"די] מרכה עולה וכם׳ (ד' מיתות) [שתי מדות מנחות ל"ה] מרבה פטחת מזבח יוהשם מחו י והתם פריך ומשני ולריך לפרש כל אחד לפי ענינו: ז רבי חומר מה לשוחט בפנים כו' י משוב לסיוע לרבי יופי סגלילי ובגמרא [זכחים ק"ח :] מפרש דבין רכו וכין ר"ה כ"ר שתעון פיכה בינייהו שחיטת לילה י וקבלת דם בכלי חול . דלה כיה להם שעת הכושר אבל מתקבלים כן בפנים . אליבא דר׳ שמעון דלם ממעט לכו מוחת חורת: טחח שפכל וכו׳ . נקע ליה אעו מחלוקת דר׳ יוסי הגלולי הדומה לעיל: ר"ו הגלילי אומר טמא שמכל טהור חייב .

את החלב לריח, ניחוח לח' ואין ריח ניחוח ככמה : 🎵 ולא יובחו עוד את זכחיהם לשעירים ואין שעירים אלא שדים שנאמר ושעירים ירקדו שם י אשר הם זונים אחריהם לרכות שאר עכוים חוקת עולם לכית עולמים: 🗅 תחיה בזמן הזה זאת להם ואין חייבים עליהם כרת • לדורותיכם י שינהוג הדבר לדורות: ברק י ואָליהם תאשר ככל האפור בענין ישראל י אלו ישראלי נר אלו הגרים אשר ינור לרבות נשי הגרים י בתוכם י לרכות נשים ועבדים: 🔼 ואם כן למה נאמר איש איש לרבות שנים שהעלו דברי רבי שמעון י אמר רבי שמעון ורין הוא ומה אם במקום שהשוחש להדיום הייב פפר שנים ששחפו י מקום שהמעלה לחריום פטור אינו דין שנפטור שנים שהעלו ת"ל איש איש להביא את שנים ' רבי יוםי אופר ההוא אחר שהעלה חייב שנים שהעלו פפורים: ב אשר יעלה עולה או זבח י אין לי אלא עולה מנין אימורי חמאת ואימורי אשם ואימורי קדשי קדשים ואימורי קדשים קלים ת"ל זכח ומנין לרבות את הדם ת"ל או זכח: ד מנין הקומץ וחלבונה וחקמורת מנחת כהנים ומנחת כהן משוח ומנחת נסכים ושלשת לוגים מים ושלשת לוגים יין תלמוד, לומר אל פתח אהל מועד לא יביאגו כל שהוא בא אל פתח אהל מועד חייבים עליו: האין לי אלא כשירים פסולים מנין הלן והיוצא והממא ושנשחמ חוץ לזמנו וחוץ למקומו ושקיבלו בו הפסולים וזרקו את דמו והניחנים לממה שנתנם למעלה והניתנים למעלה שנתנם למטה י והניתנים בפנים שנתנם בחוץ י והניתנים בחוץ שנתנם כפנים והפסה והחמאת ששחמם שלא לשמן ת"ל לא יביאנו לעשות כל המתקבל לכא אל אהל מועד חייבים עליו: הייב על השחיפה ועל העלייה רבי יוסי הגלילי אופר שהם בפנים והעלה בחוץ חייב שהם בחוץ והעלה בחוץ פמורי שלא חעלה אלא דבר פסול אמרו לו אף השוחם בפנים והעלה בחוץ כיון שהוציאו פסלו: 7 ר' אומר מה לשוחט בפנים ומעלה בחוץ הייב שכן היהה לו שעת הכושרי תאמר בשוחם בחוץ ומעלה בחגץ שלא היתה לו שעת הכושר י רבי אלעזר ברבי שמעון אומר מה לשוהם כפנים ומעלה בחוץ חייב שכן המוכח מקבלו תאמר בשוחם בחוץ ופעלה בחוץ שאין הסוכח פקבלוי ממא שאכל בין קורש טמא בין קודש מהור חייב׳ רבי יוסי הגלילי אומר ממא שאכל מהור חייב י וטמא שאכל ממא פמור י שלא אכל אלא דבר

ממא י אפר לו אף מבא שאכל מהור כיון שנגע בו ממאהו י ומהור שאכל ממא פמור שאין חייב אלא על מומאת הנוף : ד יכול המעלה פחות מכזית מן העולה פחות מכזית מן האימורים פחות מכזית מן תקומץ פחות משלשת לוגים יין יהיה חייב ת"ל אותו על חשלם הוא חייב ואינו חייב במקצת: בנול המעלה מבשר חמאת מכשר אשם מבשר קורש קדשים מבשר קדשים קדשים קלים מותר העומר ושתי הלחם ולחם הפנים יושירי מנחות יהיה חייב ת"ל עולה יומה עולה מיוחדת שהיא ראויה לאישים יצאו אלו שאין ראוים לאישים: ל יכול היוצא וחיוצק והבולל וחפותת והמולח והמניף וחמניש המסדר את חשולחן ותממיב את הנירות תקומץ והמקבל דמים בחוץ יהא חייב י תלמוד לומר עולה מה עולה מיוחדת שהיא ראויה לאישים והיא משם עבודה יצאו אלו שאינן משם עבודה: וא ונכרת האיש ההוא ולא הציבור - חחוא אחר שהעלה חייב י שנים שהעלו פפורים דברי רבי יוסי י רבי שמעון אומר איש איש להביא את שנים · חזר והעלה וחזר העלה חייב על כל העלייה והעלייה דברי רבי שמעון · רבי יוסי אימר אינו הייב אלא אחת ' אינו חייב עד שיעלח ראש המזכח י ר"ש אומר אפילו העלה על חסלע או על האבן חייב: ישראל

חברהם ע"ש וסובת ברחב"ם פי"ח מס' מעשם הקרבנות דין ה' וכסט"ג שם: ז גמ' ובסים ק"ח: וע' רחב"ם ורחב"ד פי"ח מס' מעשם הקרבנות דין י"ו: טמח שלכל כר' ר'י הגגלתי הומד שמכל [חת הטבור] הייב וטחח שחכל [חת הטפחה] פשר כליל ד"ח וכחל חומר טחת שלכל [חת הטפחה] פשר כליל ד"ח וכחל ד' ק"ט י ע"ש: פחות מכזית מן הקומן [פחות מכזית מן הלבונה] פסות מג' לוגין יון כ' ד' ק"ט י ע"ש: פחות מכזית מן הקומן [פחות מכזית מן הלבונה] פסות מג' לוגין יון כ' פחות מעשם הקרבנות דין ד' וחמי"ג לחוין שליג וסובלה ברייתה זי ושלסדים בגמ' ובסים קי"ו ב' צי יכול המלל וכבולל ובר' מם שלם מיוחדת שהול גמר עבודה לילו שלש שחיון גמר פרוד כלי ד"ח היחביל וכ' מה שלה מיוחדת שהול גמר עבודה לילו שלש מחיון גמר פרוד כליל ד"ח היחביל ורב' מה של של מיוחדת שהול גמר מבודה לילו שלש לחיון גמר ברייתה ז' וכובל בדמב"ם פי"ע מה' ברייתה ב' ובובל בדמב"ם פי"ע מה' והעלה הור וב' היה בלי מוד וביות והול וב"ש בה בי"ו והובל בדמב"ם פי"ע מה' פסולי המוקדשין דין י"ה ופ"ש במבה להלך הפרוך בבילורו: ל' אפי מומר וחיני חדב לבנה פולי מוה בי"ם מה' מוף הפולי המוקדשין דין י"ה ופ"ש במכה הכים הי"ח והשלה בהיחה הי"ח מה מה מות בי"ח הור בלילה בליים הור מות הור בי"ח הי"ח בי"ח מה מות הור מות הור מות הי"ח מות הור מות הור מות הי"ח מות הור מות הור מות הור מות הור מות הור מות הור מות הי"ח מות הור מות הי"ח מות הור מות

הקרכנות עד שיעלה לרחש החיבה: לו מהיה אף בוחן הוה גמ' ובסים ק"ו : ורמב"ם סוף כ' מעשה הקרבנות וע"ש משכה לחלך וע' פ"ג מה' פסולי החוקדשין דין כ"ב וס' עץ הסיים למיהר'ם חבילעפית פ' ויצח וצרור הסיים על רמב"ם פ"ו מה' מעשר שה וע' סמ"ג לחוין םסי שליג:

ססי שליג:

פרק י א זכסים ק"ז : קי"ט: לרבות שים ועבדים המשומרוים כ"ה כילקוט וע" מה שליתני ולעל מישמת ז' ברייתל א": ב לרבות שנים שסעלו דברי ד' יהודא שליתני לעל מישתת ז' ברייתל א": ב לרבות שנים שסעלו דברי ד' יהודא יה שמש ז אומר וכלא דין בוא כו' להדיוע חייב שנים ששסעו מוזרים מקום שהמעלה כ"ר כ"ה בילקוט וע" גמ" זכחים ק"מ: ב אשר יעלה שלה או זכח אין ני וכ"ל כב בנמ" זכחים ק"ע י וע"ש ברש"י אמנם הד"מ מסק מיבות או זכם וכן כסח"ג לאוץ של"ג ליתנסו לכקן ב" תיבות וכובא הדין ברש"י אמנם הד"מ מי"ע מה" מעשה הקרבנות דין ג": "ד" שם ושם לא הובא וריכת נכונה וכ"ה שם במשנה : ותמה כבות" לשות לל השות לל הובא לה בל הובא של ובמא"ג שם והובא ברש"א שם כוא לשות כל במתקבל [בפנים] מייבים עליו [במא] כ"ל ד"ת אמנם בגמ" שם ובמא"ג שם הוא במו שהור לפנית בל וחייב על [בעלקה] כ"ה בד"מ ובילהונו וכל מברתת לפנית של הוא שמנת דים פ"ו"ג במו שכול לפנית ב"ל וחייב על [בעלקה] כ"ה ב"ש ובילהונו וכל מברתת לפנית שמנת בנת "ב"ל ה"מ מהם בנת" בי של ה"ג כמו שהוח לפניט : ל וחייב על [העלחה] כ"ם בד"ם וכילקוע וכל סברויםם סום משנם רים פ' ו"ג

חייב עליהן י דאמרינן בפ׳ שני שעירים

[ס"ג] אם שחטן בחוץ עד שלה הגריל עליהן חייב הואיל וראווין לשעיר

בנעשה על המזכח החיצון אבל

לא למזכח הפניחי שעדיין מחוסר כגרלה וברייתה דהכא מייחי

נפרק בתרה דובחים [שם י] ובפ׳

שני שעירוי [שם : ין ובפ"ח דחחורי [ו:

י"ג י] : דן ולה חוליה עולה ומחוסר זמן

ותורים שלא הגיע זמנם · שעדיין קטנים הם · א"נ כגון שנשחטה אמה

בו ביום: חטחת מחוסרת זמן בבעלים:

חטאת של זכ ווכה ויולדת - קודם

שנטהרו כדתנן בובחים [קי"ב :]

והתם [קט"ו] כפ׳ פרת חטחת מדקדק

אמאי לא קתני הכא אשם בהדי חטאת

דמחוסר זמן בבעלים כדקתני החם

במתניתין: ר' שמעון חומר הוחיל והן כשרין לחחר זמן כו' המס [קי"ד]

מפרש מחי טעמה המר ר' הילעה ה"ר

שמעון בן לקיש אמר קרא לא תעשון

ככל חשר חנחנו עושים פה י ח"ל משה

לישראל כי עייליתו לארץ ישראל ישרות

אקריבו יפי׳ נדרים ונדבות חובות לה תקריבו יוממר להם כן על זמן היותם

בגלגל שהותרו הבמות ונאסר להקריב

שם חוכות : עד שכחו לשילה שנחסרו

וכמצה גלגל לגבי שילה כמחוםר זמן דמי וכתיב ביה לאו דלא

: תעשון פרק מ או יכול שאני מוליא עולה

ואשם מצורע גבי אשם לא קתני

מחוסר זמן : וכזכחים [קט"ו ל"ע שס]

מדקדק או מיירי שלא בזמכן דהייכו

במתוסרין זמן י מו בומכן : ת"ל שור

וכו׳ לרבות דהוה מצי לתימר איש אשר

ישחם במחנה או אשר וכו': ההוא ולא

שלוחיו (הכי גרם רש"י פ"ב דקידושין" ובת"כ גרם ולה לשולחיו וכ"ה

בילקוט) דשליח חייב ולא מי ששלחו :

בפ"ב דקידושין [מ"ג י] אתי׳ הך מילתא

ככיש וכמ"ד שני כחובים הבחים כח׳

מלחדין וסד"ח נילף ממעילה טביחה

ומכירה שיש שליח לדבר עבירה לכך

מחוסר זמן ואשם נויר

כבמות וכותרו להקריב חובות

בתוך שמנה ימי לידתה

איש ששחט לחיש: האיש ולא הליבור : דאין הליבור נענשים בשבילו כחו בעונש שכועה ובעונש ע"ו שנפרעו מחנו וחכל העולם : ההוא ולא אנום י משמע שבדעתו שוחד לוחר שחותר והיינו שלבו אונסוי לא שאנסוהו עכו"ם דההיא פשיטא דסטור דאונם רחמנא פטריה: ולא שוגג י נתחלף לו קדשים בחולין:

מועד הין חויבין עליו בחוץ והחס [קי"ג :] פריך מברייחא דהכא דמשמע בה שראוי לבא אל פקח אהל מועד אלא דממעט להו מלה' ומסיק ומשני כאן **תודם וידוו שהיה ראוי לפתח אהל מועד**י אבל ממעטינן לה שאינו להקרבה לה׳ · ולאחר וידוי ממעטו שכבר אינו ראוי לבא לאכל מועד. אבל קודם הגרלה

ולא מוטעה . בהליכה שהעלה על גגו של היכל שסבור שחין זה חוץ לעזרה או שהטעוהו החרים: מקרב עמו ולה עמו וכו' : פוגע בו עונו ועמו שרויים בשלום אין פרץ ואין צוחה בהם שלא חטאו: ב עד כאן הוא מדבר בקדשים שהקדישן בשעת חיסור הבמות ימתחלת הפרשה ועד כאן כתב סתמא ומעתה יש לנו לומר שמדבר בקדשים שהיה ראויין ליקרב בפנים : א"נ כיון דלקמן מפרש דמיירי ב דשים שהקדישן כשעת היתר הבמות ש"מ דעד כחן מיירי שהקדישן בשעת איסור הכמות דהיינו משהוקם המשכן: הרי ענשן אמור כחמר בהן כרת לחלו שחמרנו ששחטן בחוץ: אוסרה מנין ח"ל השמר לך פן תעלה וכגמרא דהתם [זכחים ק"ו י] יליף שוחט ממעלה: ד מכאן ואילך מדבר בקדשים שהקדישן בשעת היתר כו' : כנון שהקדישן קודם שהוקם המשכן ופוקם המשכן ומוהיר לשחטן בכמה : אע"ג שהוקדשו כדי להקריבן בבמה ועל הנהו לא מיחייב כרת: מלמד שכל הזוכח בכמה כזוכח כשדה מאחר שהוקם המשכן . וכן בשוחט קדשים שהוקדשו בשעת היתר במת גלגל ובאו לשילה ונאסרו הבמות י השוחטן בבמה חייב כמו שהיה שוחטן בשדם: הן מצות לא תעשה מנין ת"ל ולא יובחו עוד : כמו שהיו זובחים ע"כ חוץ לפתח ההל מועד וכמס' ע"ו כפ׳ רבי ישמעאל וזכחים [. ה"ח] [ק"ו .] מפיק מולה יוכחו עוד כוובח בהמה למרקולים שהוא חייב: ך מה שלמים מיוחדים שהם בנדר וכו' : ובפ׳ בתרא דוכחי ם [קו"ו :] מפרש טעמיה דר"מ דנידר ונידב קדב בבמה ולא שאינו כידר ונידב מדכתיב חיש את הישר בעיניו דה"ל משה לישראל כי עייליתו לארץ ישרות תקריבו חוכות לא תקריבו י ותנחות וכזירות ישרות נינהו י והיינו טעמא דיליף מהתם דאי מקרא דשלמים איכא למיפרך אי מה שלמים הנחכלין אף כל . לחפוקי עולה ולהביה חטחות וחשמות: חין לך קרב בבמה אלא עולה ושלמים בלבד : אבל כשנדר בנזיר חובה עליו להביח : והתש האמר מחלוקת בעולה ושלמים של כזיר

אבל חטאת ואשם דברי הכל חובות

אלו שאינן מיוחדים לשם ולא אוציא עולה ומחוסר זמן בנופה וחמאת בין כנופה בין בכעלים י ותורים שלא הניע זמנם ובעלי מומים עוברים תלמוד לומר לפני משכן הי הכשירים ליקרב עכשיו יצאו אלו שאין כשירים אלא לאחר זמן י רבי שמעון אומר הואיל והם כשירים לאחר זמן י יהיו חייבים עליהם בלא תעשה: י או יכול שאני מוציא עולה מחומר זמן בבעלים בעלים מו ואשם נזירי ואשם מצורע ששחמן שלא לשמן י ת"ל שור מכל מקום כשב מ"מ עז מימי דם יחשב לאיש ההואי ולא לשולחיו דם שפך אחד ששפך חייב שנים ששחמו פמורים: והר'ה ומה אם במקום שהמעלה להדיום פטור ' חייב שנים שחעלו י מקום ששוחם להדיום חייב אינו דין שנהייב שנים ששחמו י ת"ל דם שפך י אחד ששחט חייב ' שנים ששחטו פטורים ' ונכרת האיש ולא הצבור י ההוא ' לא אנום ולא שונג ולא מומעה ' מקרב עמו ולא עמו ועמו שלום: 🕽 עד כאן הוא מדבר בקדשים

המיוחדים לשם יצאו אלו שאין מיוחדים לשם: 🎵 או אוציא את

שהקדישם בשעת איסור הכמות והקריבם בשעת איסור הכמות מבחוץ שהרי עונשם אמור י אזהרתם מנין תלמוד לומר השמר לך פן תעלה עולותיך בכל מקום אשר תראה כי אם במקום : 🏲 מיכן ואילך הוא מדבר בקדשים שהקדישם בשעת היתר הכמות והקריבם בשעת איסור הכמות שנאמר למען יביאו בני ישראל את זכחיהם אשר הם זוכחים זבחים המותרים להם כבר : על פני השדה : מלמד שכל הזובח בבמה כזובת בשדה: 🦵 וחביאום לה' מצות עשה ומצות לא תעשה מנין ת"ל ולא יזכחו עוד זכחיהם לשעירים אשר הם זונים אחריהם י ואיני יודע אם אלו קדשים קריבים כבמה ת"ל שלמים י אין לי אלא שלמים מנין לרבות את העולה ת"ל זכחי : ל או יכול שאני מרכה חמאת ואשם ת"ל אותם : פה ראית לרכות את אלו ולהוציא את אלו י אחר שריבה הכתוב ביעם ית"ל שלמים י מה שלמים מיוחדים שחם כאים כנדר וכנדכה אף איני מרכה אלא

כל שהואבאבנדר וכנדבה י אף המנחות והנזירות דברי ר' מאיר י

וחכמים אומרים אין לך קרב בבמה אלא עולה ושלמים בלבד:

וורק הכהן את הדם על מזבח ה'י זריקת כהן במזבח ' ואין זריקת כהן כבמה אלא אף הנרים אף הנשים אף העבדים כשירים בכמה י מוכח ה' פתח אחל מועד אין מזכח ה' בכמה י אלא אפילו העלה על הסלע או על האכן חייב דברי רבי סאיר: רבי ישמעאל אומר לעולם אינו הייב עד שיבנה כמין מזכח ויעלה עליו ' והקטיר את

> צריך כאן למעוטי אבל לב"ה אין צריך למעוטו . חלח הוי משלחו פטור מסברח דדברי הרב ודברי התלמיד דברי מי שומעין וקרא אתי למעוטי שנים שאחזו בסכין ושחטו: דם שפך י חחד ששפך חייב דשפך משמע חחד: ב ומה חם במקום שהמעלה להדיוט פטור י לשם בן אדם י דכתיב לה' והיכה דמעלין בנים חייבים דמרבינן להו מאים אים: מקום ששוחט להדיוט חייב דמרבינן ליה תאיש אישי מפרש רש"י בפרק השוחט ומעלה [זכחים ק"ח :] להביא

נינהו ולא קרבין יוכן לרבנן מנחה לא קרבה בבמה י ובסוף מס' זבחים [קי"ט:] קאחר ויזכחו זכחים שלמים זכחים ולא מנחות: ל אלא אפי' העלה על הסלע או על האבן חייב . בפ׳ השוחט ומעלה [ק"ח] פריך . חייב יצא מיבעיא ליה : ה"ק בשעח איסור הבמות העלה על אכן או על סלע חייב : הואיל וחשיבה העלחה כשעת היתר הכמות: עד שיבנה כמין מובח . בכנין ולח

הגהות מהרי'ד

במון כצ'ל ד'ת: ב המשלה לכדיוט פטור פי' כל שהשלה שלח לשם שמים נקרח מעלה להדיוט כן כ' הרחנ"ד ז'ל ורש י ז'ל פירש שסייב משום עובד ע"ח ופטור משום העלחת חין ואם היו לבדיוט כן כ' הרחנ"ד ז'ל ורש י ז'ל פירש שסייב משום עובד ע"ח ופטור משום בעלה ב'ת ב במי גמ' המי ובגמים הי'ט: ה מחייבם איני יודע אם אלו כן קדשים הקריבים בנמה כצ'ל ד'ת: ז' וחץ ורקת כהן בנמה ע' בגמי סוף מס' זבמים ולעיל ס' לו פרשתא ה' ברית וסיב ה' פירש מסים משום ב'ל מינו מייב כ"ה בקצת פוסחות ד'ת וכ"ה כ' מייב דבני ר' שמעון וחכמים אומים לשולם אינו מיים הי ב'ה בקצת פי"ע מה' מעשה בילקוע וע' במשנה פ' וצ דובחים ד' ק"ה ' ובגמ' שם: וברמנ"ם רש פי"ע מה' מעשה

כ"ם פילקוט : דן ולא אוציא שולם מחוסים ומן כציל וכ"ה בר"מ וכל זה הובא במשכה ר"פ יד חבסים ד' קי"ב ופ"ש ד' קי"ר והובא ברמב"ם פ' י"ח מס' מעשה הקרבנות ובסמ"ג

רים יד דוכסים די קי ב ופים די קיד והוכן נותב טפיים לו מעשם "הוכעם ונכשו בלחוץ שליג :
פרים בין א שנים ששמטו פטורים משכה וכמים ק"מ : והוכל בקרושין מ"ג : והוכל ברמב"ם
פ' ייח מס' מעשה הקרנית זין ט"ו: ב ולח הלבור וכו' מ' לפיל ם' לו
פרשתה ה' בריים ה' ופי הו'ר שלפי' בדין קל מין מעשים . לם שוגג וכו' גמ' ובהים ק"ח:
וע"ש בפוס' ד"ה המומר שוגג ופ' לפיל כוף כרק ט"ו : ב ד ה הוא בגמ' ובמים ק"ו :
וע"ש ובנמ' עבודה זרה נ"ח וע"ש ובם' למס סתרים שם : והקריבם בכעת חיפור הכמות

כה אחר הי אבל זה הדבר חשחע שהיה לפני השכינה שחשים לו הדבור דכתיב זה הדבר אשר צוה כ': ך יכול המולק כו'י בכולה מיירו בפ' השוחע והמעלה [זכחים פ"ג]: ז ולה חוציה הרובע והנרבע המוקצה והנעבד ואחנן

וראויון כן לקרבן אלא שנססלו לאחר כן : ת"ל להקריב · ובובחים כם' בתרא ן קי"ד י] קאמר י בשלמה רוכע ונרבע לאקדשינהו והדר רבעינהו יפי׳ שנעשה בהן מעשה י שלה מוקצה וכעבד . הה און אדם מקצה דבר שאינו שלוי ומשני בקדשים קלים ואליבא דר"י הגלילי דאמר ממון בעלים כוא י והשתא רובע ונרכע מוקלה ונעבד נססלים משום דבר ערוה וע"ו י אלא אתכן ותחור וכלאים וטרוסה ויולא דופן כוי כולדות קדשים ומסבר ולדות קדשים בכוויתן כן קדושים : כך גרסים לה התם : וים לפרש דלא נקט [ע"ש בתוםי] בסייתן הן קדושים י אלא משום אתכן ומחיר דלה הפשר במעי המן להיות קדושים. שהרי כשהחדיש הנהמה ונתעברה ונתן העובר לחתכן ומחיר חינו נפסל דלחו דידיה · אבל אי בהויתן הן קדושים שין קדושה חלה עליהן עד שיוולדו · וכשטחכן הוי עליהן שם אתכן ומחיר: אבל כלאים ויוצא דוסן משכחת ליה בכל מניןי דכשהן בתעי אמן ראויין כן לבא אל פתח אהל מועד אגב אמן י וכשילאו נפסלו מתילא עוד קשה אמאי לריך למעט קרא אתנן ומחיר כלאים ויוצא דופן שהרי הם חולין גמורים י כדמוכת בפי כילד מערימין [חמורה כ"ד :] נכי ילדה טומטום ואנדרוגיטם רשב"ג אומר אין קדושה חלה עליהן וקאמר בגמרא [כ"ה :] דקסבר בהוייתן הן קדושים [ע"ש בתום'] ואין לומר דכהי דאין קדושים מ"מ פדיון הם לריכין ום"ר דליחייב עליהן בשחטן בחון ולכך לריך קרא למעוטי אין לומד כן דאמרינן בחמורה בפרק אלו קדשים [ט"ו: מגו דנחתה עלה קדושת דמים נחתה עלה קדושת הנוף וצריכה רעייה . נכי מקדים נקבה לחשם י מכלל דטומטום ואכדרוגיכום דאין לריכין רעייה י אפי' פדוון לה לרוכו : ולה חוליה פרת חטחת פרש"ו בפ"ח דתמורה דל"ג פרת חטאת שהרי אינה ראויה לבא לפתח אהל חועד . כדתנן [זבחים קו"ב י] פרת חטאת ששרפה חוץ מניתה וכן שעיר המשתלח שהקרים בחוץ פטור שכח׳ וחל פתח חכל מועד

לה הכיחו כל שחינו רחוי לפתח חהל

מועד

היום מכפר : י שכל הפרשה נאמרה על הסדר ואין לשנות ' ובפ' הוציאו לו [ס׳ : ל"ט :] קאחר הויט כדברים העשויים בנגדי לכן י אבל נדברים העשויים בכגדי זהב אם הקדים מעשה לחברו מה שעשה עשוי יור׳ יהודה פליג (ואחר דחף בדברים הנעשים בבגדי לכן אין הסדר מעכב אלא בדברים ומחיר וכלאים וטריפה ויוצא דופן כו'י שאלו באין מתחלה לפתח אהל מועד

הנעשים בפנים) . וכן אמריכן לעיל וכא אהרן אל אהל מועד שלא על הסדר כתיב: וכן הכתוב משכחו בקבלה כמו שמשכחו בתורה י דכתיב ביה ויעש כאשר צוה ד' את משה י וכתיב התם

ברותי היתה אתו וגומר: מרשתא ך שמוטי מון י ואין הנכרים חייבין וכו׳ י אע"נ דנדרים נדרים ונדנות כישראל: אלא שהנכרים מותרין לעשות במה בכל מקום. כדמוכח בפ׳ בתרא דובחים [קט"ו:] גבי הא דשבור מלכא דשדר עגלא תילתא לקתיה דרבי י והתם מייתי הך ברויתה : מנין לרכות רחשי המטות נאמר כאן זה הדבר ונאמר להלן י בפרשת כדרים וידבר משה חל רחשי המטות ונומר זה הדבר . לאו לרבויינהו לאיסור שחוטי חוץ קאמר שהרי הם בכלל ישרחל והכי פי׳ מנין לרכות ראשי המעות דשייכי הכא ' ובנדרים [ע"ח :] ס' נערה וכפ' יש טחלין בכבה בתרה [ק"כ] קהמר למחי הלכתה ה"ר ששת לומר שיש שחלה בהקדש כמו שיש שאלה בשאר כדרים : ומה כאן בשחוטי חוץ אהרן ובניו וכל ישראל אף זה הדבר האמור בהפרת נדרים כו" למאי הילכתה ה"ר החה בר יעקב לומר שהפרת נדרים בשלשה הדיוטות . של זה כשרים כל ישראל . והאי דכתיב שם ראשי המטות היינו להיחר נדר ביחיד מומחה ישכל רשש יתיר לשבטו: ב זה הדבר חשר עוה ה' מלמד שהפרשה באמרה בכה אמר י כשהיה משה רולה לומר פרשה היה פותח ואומר כה אמר כי ודריש מחשר לוה ה׳ בהיה חומר להם מפי הגבורה : פי׳ אחר מלמד שהפרשה נאמרה בכה אמרי כשהקב"ה אותר למשה היה סותח ואומר כה אמור להם לישראל . כדכתיב נמי קודם הדברים כה תחתר לבני ישראל חתם ראיתם יוכן משה היה פותח ואומר לישרחל כה חמר ה׳ ונספרי פרשת ראשי המטות קאמר זה הדבר אשר לוה ה׳ מגיד שכשם שנתנבא בכה אחר כן נתנבאו הנביאים בכה אחר ה' חוסף עליהם משה שנתנבח בזה הדבר י משמע שמשה היה אומר זה הדבר י כי כה אמר לכד אין כו כל כך גדולות הנכוחה דמשמע שנשמע להם מרחוק וחומרים

מכפרים שלא בשעיריתם: י מגין שכל הפרשה אמורה על הסרר ת״ל ויעש כאשר צוה ה׳ את משה י מנין שאין אהרן לובש בגדים לגדולתו אלא כמקיים גזירת מלך: ת"ל ויעש כאשר צוח ה' את משח : מנין שאף אהרן שומע מפי משה כשומע מפי הקורש ת'ל ויעש כאשר צוה ה' את משה ' וכן הכתוב משבחו בקבלה י בריתי היתה אתו י תורת אמת חיתה כפיהו י ועולה לא נמצא בשפתיו בשלום ובמישור חלך ורבים השיב מעון שחשיב פושעים לתורח:

ברשתא ן בני ישראל חייבים משום השוחם והמעלה בחוץ

ואין הנכרים חייבים משום השוחם והמעלה בחוץ ולא זו כלבד אלא שהנכרים מותרים לעשות במה בכל מקום ולעלות לשמים י אי בני ישראלי אין לי אלא בני ישראל טנין לרבות את הגרים ואת העבדים ת"ל ואמרת אליהם יכול ישראל שחייבים על תעלייה כפנים חייבים על השחימה בחוץ ' אהרן ובניו שאין חייבים על העליה בפנים לא יהו חייבים על השחיפה בחוץ ת"ל אחרן וכניו וכני ישראל י אין לי אלא אחרן וכניו וכני ישראל ומנין לרבות ראשי הממות ת"ל זה הדבר ולחלן נאמר זה הדבר : מה זה הדבר האמור להלן ראשי המפות אף זה הדבר האמור כאן ראשי הסטות · ומה זה הדבר האמור כאן אהרן וכניו ובני ישראל ' אף זה חדבר האמור להלן אהרן ובניו ובני ישראל : זה הדבר אשר צוה ה' מלמד שהפרשה נאמיה בכח אמר אין לי אלא זו בלבד מנין שבל חפרשות נאמרו בכח אמר ת"ל זה הדבר אשר צוה ה' בנין אב לכל חפרשות שהיו בכה אכר: י איש איש מבית ישראל אשר ישחם שור או כשב או עז במחנה י יכול השוחם חמאת בדרום יחיה חייבי ת"ל מחוץ למחנה: אי מחוץ למחנה יכול עד שישחם חוץ לשלש מחנות ' ומנין אף במחנח לויה י ת"ל במחנה י אי במחנה יכול אף השוחש חמאת בדרום יחיה חייב ת"ל מחוץ למחנה מיוחד שאינו כשר לשחימת כל זכח אף מחנה שאינו כשר לשחיפת כל זכח ' יצא השוחם חטאת בדרום שהוא כשר לשחיטת קדשים קלים: 🏲 אין לי אלא השוחם את הבהסה יחיה חייב' מנין לשוחם את העוף יחיה חייב ת"ל או אשר ישחש יכיל השולק את העוף יהיה חייב ודין הוא ' ומה אם שחימה שאין דרך תכשירה בכך בפנים חייבים עליה בחוץ ' מליקה שדרך הכשירה בפנים אינו דין שיהא חייב עליה בחוץ ת"ל אשר ישחם ' על חשחיםה הוא חייב ואינו חייב על המליקה: הן יכול חשוחם חולין בפנים יהא חייב ודין הוא ומה אם קדשים שהיה להם שעת היתר בחוץ חייבים עליהם משום שוחם כחוץ חולין שלא היתה לחם שעת חיתר בפנים אינו דין שיהו חייבים עליהם משום חשוחש כפנים ' ת"ל קרבן ' על הקרבן הוא חייב ' ואין חייב על החולין : ן אי קרבן יבול יהו חייבים על הקרש בדק חבית ' ת"ל אל פתח אהל מוער לא חביאו '

יצא הקרש בדק הבית שאינו כא אל פתח אהל מועד: ? אוציא הקדש בדק הכית שאינו בא אל אהל מועד ולא אוציא את הרובע ואת הנרבע והמוקצה והנעבד : והאתגן והמחיר והכלאים והמרפה ויוצא דופן : וכני יונה שעכר זמנם : ובעלי מומים סבועים י ת"ל להקריב הכשירים ליקרב ' יצאו אלו שאין כשירים ליקרב ' או יכול אוציא פר החמאת ושעיר חמשתלח ת"ל לה' המיוחדים

ל מנין וכו' וישם כחשר לום י פי' מושבסו סכתוב לחסרן שטשם כחשר צוסו משם ולח שינם ש"מ שעל הסדר מחמרה והיונו בדברים הנעשים בנגדי לכן כדחימת בפי הוליחו לו [ר' ס י] ור' יהודה פליג השם ובנג'י מסדר שמשייהו ולשיל ריש פרק ו' חמדים מח ובח חסרן חל חסר מועד לח מחמר על החדר ד"ע בשם סרחב"ד: פנין [שהיה] חסר שימע מפי משם כלל ד"ע ...

כריטרוא לא סוכחם בוכחים קט"ו: וברמצ"ם סוף כי מעשם הקרנום: שהכנרים בחינות לא הובחים בוכחים קט"ו: וברמצ"ם סוף כי מעשה הקרנום: שהכנרים מוסרים לעשות במה בכל מקום ולכעלות עליו לשיים כצ'ל ו"מ וילקוט: וחת העבדים המשופרון כ"ה בילקוט וע" במה שליינשי רש פ" ויקרת מישתת ב": ברייות ג" ובסדר הום פוף מרק ו": ממן לרבות וחשי המשות קשם מהיכי חימי למעוטו וחשי המשות ו"ל כיון דחשבים מיחי העורו לשיר במה מיחי שהעריון להקריב בחוך המיל וית כעבו ודברון מלחו מוטר דחשי מחת להום מחוד שקיל וערו בנמי הדרים קמ"ל וית רעבו ודברון מלחו מחתר וחשי המטות בשפוטי שון והוכרח לוחר דיש שחלם ע"ש: וב"ב ק"כ י למחי הלכתם בחתר משבועות בשפוטי שון והוכרח לוחר דיש שחלם

מוכח דיוה"כ אינו מכפר (בשבושות דף י"ג בתום' ד"ה דאי לא תימא הכי) עי"ם המזיד ומבעט ולכך הם עשה מלחכה בחני היום יוה"כ חולה עד שתחשך שמח יחזור ויעשה עוד מלחכה ויבטל כפרתו . כי חינו מכפר חלח על מי שחינו טוסק עוד במלחכה י והיינו נמי שיסד רבינו משולם בפנות ערב תמחה

זדוני : עבירות שבין חדם למקום וכוי י בסוף יומה מיירי בה : הן מכין לרבות כהן אחר המתמנה ת"ל וכפר הכהן כלומר מנין שלריכין אנו להתקין כהן אחר שמא יארע בו פסול י וזו התהנה תהיה במקום משיחה חו ריבוי בגדים שלריך לעשות בכ"ג קודם י"ה ולפי שחי מפשר למשחו קודם שחין שני כהנים גדולים עושים כחחד משום חיבה י ולכך לריך התקנה להיות במקום משיחה: ל מנין לרבות לו כלים אחרים בין הערבים כדתנן ביותה [ל"ד:]:דן וכפר חת מקדש הקדש זו לפני ולפנים מפרש בירושלתי מתנות שלפני ולפנים: חהל מועד זה היכל : מתנות שבהיכל : המוכח כמשמעו י מתנות שבמובח הזהב: יכפר אלו עורות: זה שירים שנשפכין ליפוד מובח החיצון שהוא בעזרה. ור׳ יהודה לטעמיה דחית ליה דשירים מעכבין י ורבינו שלמה ז"ל [עיין יומה ס"ה י] פי׳ על טומהה שאירעה בהן ולא כפרה במעשה שלהן: השוה כולן בכפרה אחת י תדכתיב יכפר: שכולן מתכפרין בשעיר המשחלחי וכשחר עבירות ' לכד משומחת מהדש וקדשיו : ודם פר מכפר על הכהנים . ודם שעיר הנעשה בפנים על ישראל: ר' שמעון אומר כשם שדם השעיר וכו'־ וטעמיה מדכתיב את שני השעירים מקיש שעיר המשתלה לשעיר הנעשה בפנים : מה שעיר הנעשה בפנים אינו מכפר אלא על ישראל דכתיב אשר לעם אף שעיר המשחלה אינו מכפר אלה על ישראל לבד ורבי יהודה המר להכי היתקוש שיהיו שוים במרחה וכקומה : וכם׳ הורוע [חולין קל"א] קאמר דהאי תנא סכר דלוים לא אוקרו עם ומצריך לרבויינהו הכא מדכתוי יכפר: משלח בשעיריהם שיהח קדושים יותר : מ שלא יעלה באילן י מדרבנן הן י ואסמכינהו אקרא : לא יעלה באילן [ביצה ל"ו:] שמא יחלוש : ולא ירכב ע"ג בהמה אקרא : לא שמח יחתוך זמורה: ולח ישוע על גבי המים . שמח יעשה חכית של שייטין: ולה יספוק . בירושלמי שהוה עושה מכעסו . כמו ויספוק הת כסיו : ולה

> יטפח : טיפוח לרצונו : ולה ירקד : שתה יעשה כלי שיר יר ירמיה בשם ר׳ זעירה קיפון עוקר שתי רגליו עיקור שוקר מחת ומכיח מחת: לא יקדים קרבן: ולח יעריך י מטום דדמי למקח וממכר י וכמסכתה שבת [קמ"ח:] מתיר להקדים בחובות שקבוע להם זמן. והתם מיירי בה: ולא יגביה. חלה : ולא יתרום : ואפי ליתן לכהן בו ביום : בתוככם לרלות נשים ועבדים לפי סישן [סוכה כ"ה:] מרבה להו מה"א דהחורת : וקחתר לה נצרכה חלה לחוספת ענוי פד"ה הוחיל ומיעטיה רַחמנה מעונש והוסרה היתה לה ליחייבו ביה : חח"ל · אבל יוה"כ גופי' מדרב יסודה ממר רב נפקח דהשוה הכתוב אשה לאיש לכל עונשים שבתורי ופשוטה דברויתה מרבה נשי החזרה ונשי הגרים וס"ד היינו שלח ינהנו ביניהם שתי תורות וחייבו׳ משום חובת בעליהן י חבל פנויות לח י לכך לריך

לרכות מכתוככם:

ברק דו וחין שעיר היום מכפר וכו׳ . ולתוספתה השעיר מכפר מיד י מוה"כ עד שתחשך כך גרסינן כשבופות וחותר ביוה"כ שתכפר בלח שעיר י ואין שעיר מכפר כלא יוה"כ ובנת' ירושלמית זעירה חמר יוכ"כ נמי מכפר, מיד וכפרק ה' דכריתות [ז'] ודשבועות [נ"ג י] לרכי כרת דיממא היכי משכחת ליה י כגון דחנקתי׳ חומצה ומית י ח"כ דעביד סמוך לשקיעת החמה מי נמי דפסקיה מרח לשקיה ומית : ולוו הגירסה חשמע שנם יה"כ מכפר מיד אם עשה מלאכה בחצי היום וקשה דעל סוגיה זו מכיח בשבועות כדתניא חומר בשעיר מבי"ה וכו' וי"ה עד שתחשך וכפר ר"ה גרם תניה ולה קהי אלמעלה י ורביט שלמה מחקה י ואינה

גם בכריתות י מיהו יש ליישב דהתם

מלאכה ריבה: מן לי אלא מלאכה שחייבים על מינה כרת מלאכה שאין חייבין על מינה כרת מנין שלא יעלה באילן ושלא ירכב על גבי בהמה ולא ישום על המים ' ולא יספוק ולא ימפיח ולא ירקד ת"ל שכתון שבות ' אין לי אלא שביתת רשות י שכיתת מצוח מנין לא יקריש ולא יעריך ולא יחרים ולא ינביח ולא יתרום ולא יעשר ולא יקדש ולא ינרש ולא ימאן ולא יחלוין ולא ייבם ולא יפרח נטע רבעי ומעשר שני ' ת"ל שכתון שבות אזרח זה אזרח האזרח לרבות נשי אזרח יגר זה חגר הגר לרבות נשי גרים ' בתוככם ' לרבות נשים ועבדים :

ברכ ה כי ביום הזה יכפר עליכם בקרכנות יומנין שאע"פ שאין קרבנות ואין שעיר היום מכפר ת"ל כי ביום הזה יכפר י עבירות שבין אדם למקום יום הכפורים מכפר ושבין אדם להבירו אין יום הכפורים מכפר עד שירצה את חבירו: ב זו דרש ר' אלעזר בן עזריה מכל חמאתיכם לפני ה' תמהרו : דברים שבינך לבין המקום מוחלים לך: דברים שבינך לבין חבירך אין מוחלים לך עד שתפיים את חבירך: 🕻 ומנין שיום הכיפורים אסור באכילה ובשתיה וברחיצה וכסיכה ובנעילת הסגדל וכתשמיש המיטה ת"ל שבתון שכות י יכול תהא שכת בראשית אסורה בכולם ת"ל הוא : היא אסור בכולם ואין שכת בראשית אסור בכולם: ך וכפר אשר ימשח איתו מה ת"ל לפי שכל הפרשה אמורה באהרן אין לי אלא אהרן עצמו מנין לרכות כהן אחר ת"ל אשר ימשח אותו . אין ליאלא משוח בשמן המשחה מרובה בגדים מנין ת"ל ואשר ישלא את ידו י מנין לרבות כהן אחר השתמנה תייל וכפר הבהן: הן לכהן תחת אביו : מלמד שהבן קודם לכל אדם : יכול אף על פי שאין ממלא מקומו של אביו ת"ל ואשר ימלא את ידו בזמן שהוא ממלא מקומו של אכיו הוא קודם לכל אדם י ואם אינו ממלא מקומו של אכיו יכוא אחר וישמש תחתיו: [מנין שכשם שמתקינים לו כהן אחר תחתיו שמא יארע בו פסול כד מקדשים לו אשה אחרת על תנאי שמא יארע דבר באשתו ת"ל וכפר בעדו ובעד ביתו : וביתו היא אשתו דברי רבי יהודה : אמר לו רבי יוסי אם כן אין לרבר סיף: ? סנין לרבות כלים אחרים כין הערבים ת"ל ולכש את בנדי הבד כנדי הקדשי בנין אכ לכל בגדי בוץ שיהו משל קודש: 🎵 וכפר את מקדש

הקורש י זה לפניי ולפנים י אחל מועד זה ההיכל י המזכח יה מזכח י יכפר אף לעזרות י הכהנים י אלו הכהנים י עם הקהל י אלו ישראלי יכפר אף ללוים : חשוה כולם ככפרה אחת מלמד שהם מתכפרים בשעיר המשתלה דברי רכי יהודה : ר' שמעון אופר כשם שדם השעיר הנעשה בפנים מכפר על ישראלי כך דם הפר מכפר על הכהניםי כשם שוידויו של שעיר המשתלח מכפר על ישראל י כך וידויו של פר מכפר על חבהנים: 🔼 והיתה זאת לכם לחוקת עולם לכפר על בני ישראל י מכל חמאתם אחת בשנה מה ת"ללפי שמצינו שזה מכפר עליו שלא בשעיריו יכול אף שאר הימים כך מכפרים שלא בשעיריהם ת"ל אחת בשנה "אוציא את הפסח ואת חחג שהם שבעת ימים ולא אוציא את העצרת שהוא יום אחר ת"ל אחת כשנה ' אוציא את העצרת שהוא רגל ברנלים - ולא אוציא את ראש השנה שהוא יום מוב כיום הכיפורים : ת"ל זאת אחת בשנה י זה מכפר שלא בשעירויו ואין שאר ימים

הגהו ת

של יום רק בקרבנות וממין וכר' קרבן אסרן: מבירות וכר' וברייתא ב' משנה יומא פ"ה: פיין שם בממרשים ופיין סכר משכנות יפקב לר"י ל' נפים סדר נלבים וילך ובשו"ש שפי הלחם סי' ט"ו וכאן בקרבן אסרן: ג' וממין שיום הכיפורים אסור ברחילה וסידה וכו' כג"ל ד"ת וכ"ה בגמ' יומא פ"ד י וכן פיקר דסא כבר רבי לפיל דפיקר העינוי הוא באכילה ושפים ועוד דבאכילה ושמיה פנוש כרת והשאר איכן אלא שבות ובגמ' יומא שם מביא קד הברים: יכול מביא השבי דב ריב ורב פיוש"י שאר ספרו דלאי תורת כהיים ספר וידבר ואלה בררים: יכול מביא אף שבת בראשת כ"ה בד"מ ויבולקוני : ד" ט"א מפר ד' והברייתא הכרבה והוא הוא של מביא פ"ק דמוצלה בלכה ל' ופ"ג דסורות: הוא בפול ביום למיל בלי בו מורים וו" אי מימא ב"מ שהכתד"ם הכול בעול לי ול מביא של מהמד"ם היום בפול ביום ב"מ שהכתד"ם לכנובל וכנטונה בינסה בירושנים פין דיומת בוכם בי ומיק דמונים בככם י וע ג דמויות:

הן הוא פכעולה לעיל מ' צו פרק ס' ברייתא ב' וע' צמה שייוננישם וע' שו"ש מהרשלים מ"ל סי' פ'ה ושרת מתם סופר חלק א"א סי' יד: ו משנה רש יושל ופ"ש בגמ' ל' י"ג ובירושלמי שם סוף כלכה א': ז מתן שמתקינון לו כלים אחרים לבין בערבים כצ'ל ל"ע וע' קרבן אסרן: הבת' וכפר אלו שרום כר יכפר אלו לוים כו' מלמד שכולם מתכפרים כל"ל וכ"ה בי"ע מנות בנה' יומא ס"א שבושוע י"ג: מנכות ציב: כ"ז י מלון קליא ממנם כליל וכ"ב ב"ז מלון קליא ממנם בירושלמי יומא פ"ם כלבם כ' פוא כמו שכתא לפצינו ופיש בדש" ותום' : יכפר אלו עורות פי" ששיורי כדם שמפכים ליכוא למו שכתא לפצינו ופיש בדש"י ותום' : יכפר אלו עורות פי" ששיורי כדם שמשפכים ליסיד מובח בסילון שכאא בעורם ור' יסודם קסני לם כדאיתא בסילו אר יסודם לעומים דאמר שיוים מכפרים כדאיתא לפיל ריש פרשתא ד" אם כילם כיפר סראב"ד ד"ת : ב" לפי שמצינו שם מכפר עליו שלא בשעירו כדלמיל רים כפרק :

שביתת מצוה מכין לא יקרים ולא יעריך ולא יחרים ולא יתרום [כ"ה בילקוט ותיבות לא יגביה ליתא

סדר הקרם פרסעם ב' בריתם ג' הנמה שמינמי שם: פרכן הא כי ביום שם יכפר בקרבנות [פי פנשר לשוש ביום ביון היום מבל לת בעידועו

לחלחכה דיתים טובים : וחנין לרכות הקדשים שחלוה לחכלם ומחבר עליהם על בל חותר: ת"ל תענו חת נפשותיכם דהוי מצי לחיכתב תחעלו ולח ליכתוב נסשותיכם: ענוי שהות חבוד הנסש : זו תכילה שנוגעת לנסש י ובחם׳ יותת [שם] משיים בה ואם נסשר לומר הרי הוא אומר והאבדתי את הכפש ההיא

דבר שיש בו חבוד נפשי ופריך התם מחי ואם נפשך לומרי וכי תיתא בעריות קא משתעו קרח . פיי בתשמיש מיירו דכל הנחתו לגוף ולח לנפשי ותלינו בו עינוי אם תענה את בנותי יחיל והמבדתי את סנפש . עינוי שיש בחלל המיף . א"נ הוא היה ירא מעינוי שלא יאבד כפשו והי׳ רוצה לקייתה . לכך מתר גם חצר מחבד את נפשו ולא תופיל לה אכילתו י ולכך לא קאתר ונכרתה הנפש סהיא י והאי דקחתר וכי תיחה בעריות קח משתעי משו׳ דהת׳ וליף עכוי ענוי מעריות דכתי׳ על דבר חשר ענה תו'י מה להלן ענש והוהיר וכו' וכיון דילפי מהדדי לימא נמי בעינוי דעריות כחיבי כח דמייתי קרת דוהתבדתי תת הנפש תע"ב דההות קרה במלחכה מיירי : משום דמקשיק להו ברושה להדדי : ך מה להלן רעבון : וכתם פריך עלה (ונילף מחם תענה חת בנותי ומענוי דמלרים דכתיב וירח את עניינו ואמריכן זו פרישות דרך ארן י ומשני דנין עמי דרבים מענוי דרבים ועינוי בידי שמים מעינוי בידי שמים) : ד מה (מלאלה אחורה במלחכת המשכן וכו׳ דכתיב בה) מלחכת מחשבת :ך אי מה התם מלאכה גמורה דכתיבה תלהכה סתחה והה לתחייב חדם חפי על מקצתה החוח מקרם אחרינא דכתיב מאחת מהכה: ל שני חופין במכנסיים . בבגדי להוכה והוכיר

לבוש רחשון שלובש בתחלה: ובפרוכת י

קדופים

לרחשו למטה: ב יכול בזירת חלך למצוה ולה מפלי הטוחחה: ולחחר בפרה חדומה וחחר יכח חל המחנה והמם כתיב וטמח הכהן עד הערב: ד מה תיל הטאת חטאת - שני פעמים כתיב בהאי קרא : ד להלן אתה טמן שלש מחנות לפר משיח ולפר העדה ובפי שני שעירום [פיח :] יליף בג"ש

ל בכם בנדיו ורחץ בשרו במים יכול יהא נזירת מלך ת"ל ואחר יבוא אל המחנה מה ואחר האמוד להלן במומאה אף כאן מפני מומאה: 🕇 ואת פר החמאת ואת שעיר החמאת: אשר הובא את דסם לכפר כקודש יוציאי והשורף אותם יככם בגדיו מה ת"ל שיכול אין לי מטמים בגדים ונשרפים בבית הדשן אלא אלו בלכדי ומנין לרבות פר כהן משיח ופר העלם דבר של צבור ושעירי ע"ו ת"ל המאת המאת ד"ר יהודה יר' אומר ממקומו הוא מוכרע אשר הוכא את דמם לכפר בקדש' זה בנין אב כל שדמו נכנס לפנים' חשורפו משמא בגדים ילכפר בקודש - אם כפרו במצוותם נשרפים בבית הדשן ומשמים בנדים : אסלא כפרו במצוותם נשרפים בכית הבירה ואינן מממים בגדים: הן יוציא אל מחוץ למחנה מה להלן אתה נותן שלש מחנות וכאן אתה נותן מחנה אחת ' איכ למה נאמר יוציא אל מחוץ למחנת י אלא כיון שיצא חוץ למחנה אחת השורפו מממא בנדים: ל מיכן אמרו היו סובלים אותם במומות י יצאו הראשונים לחומת העזרת ואחרונים לא יצאו הראשונים מממאים כגרים ואחרונים אין סטמאים כנדים עד שיצאו: "ושרפו כאש את עורותם ואת בשרם ואת פרשם י נאמר כאן עוד וכשר ופרש. ונאמר להלן עור וכשר ופרשי פה עזר ובשר ופרש האפור להלן ע"י ניתוח אף כאן ע"י ניתוח: ושורף לא חמצית את האור ולא המסדר את המערכה י איזהו השורף המסייל בשעת שרופה : יכול יממא בגרים משיעשה אפר תיל אותם אותם משמים בגדים י ואין השורף משיעשה אפר משמא דברי ר' יהודח דרכי שמעון אומר אינן מממאין בנדים עד שיצת האור ברובן י אותם ניתך הכשר אין השורף מממא בנדים:

ברכן ז והיתה לכם ולא לאחרים י לחוקת עולם לבית עולמים י בחדש השביעי יכול כולו ' ת"ל בעשור לחדש •תענו את נפשותיכם יכול ישב לו בחמה ובצינה כדי שיצטער ית"ל

דמחלה מחנה: ך מכחן חמרו - בפ׳ טכול יום [ובחים ק"ד :] מיירי בה י וכפי כילד לולין [פסחים פ"ל :] חון לחומת עורה שחוה מחנה חחת: ונאמר להלן בפר כהן משיח: שור וכשר ופרש וחת עור הפר וחת כל כשרו וגר ופרשו : מה להלן על ידי ניתוח ויליף שם [יותה סיח:] כנ"ש מעולה וחוזר ומלמד להכח וכן בפי חיוהו מקומן [כ']: דן ולא המלית את האור במערכה · ומחותם קח דרים : משיעשו אפר י בפ׳ טכול יום י [ק"ו י] ובפ׳ שני שעירים [סיח:] קחתר חיכח בינייה דשוים חריכה לתכה קתה חכתי לה כוי אפר ומטמא י ולרי שמעון טהור: פרק ז והיתה לכם ולה לחחרים . בו : לחוקת שולם לבית שולמים י לבית המחדש שהחרכנות חרוכין שם . לאפוקי (בקרבנות) [בבחה] שאין להקריב : מלאכה אסרתי במקום אאר ועיטי אסרתי במקום אחר : בפ׳ בתרא דיותה [ע"ל י] תייתי לה כלשון החר קלת והכי קחמר כיון שהשוינן עינוי שיש בו שב וחל תעשה יכול נקיש אותם לגמרי ולא נאסור את האכילה : אלא שכבר נאסרה בכרת י דומיא דמלאכה שנאסרה בשבתותי וכן עכוי יהא בפגול ונותר י שכבר הוזהרנו שלא לחכול מהם י וחם חכלם בשוגג ביוה"כ יהח חייב שני חטחות: 🕻 חרבה חת הנבלות שיש בהם חיסור מ"ח י דומיה

וכל מלאכה לא תעשו י אסרתי לך במקום אחר מלאכה ואסרתי לך במקום אחר עינוי מה מלאכה אסרתי לך כמקום אחר מלאכה שהייבים עליה כרת י אף עינוי שאסרתי לך במקום אחר עינוי שחייבים כרת : 🗅 ואלו חם חנותרים והפינולים מנין לרבות את המבלים תיל תענו את נפשותיכם ריבה : ל ארבה את השכלים שהן בשיתה ' ולא ארבה את הנבילות שאינן בסיתת ת"ל תענו את נפשותיכם ריבה ארבה את הנבילות שהן כלא תעשה ולא ארבה את החולין שאינן בלא תעשה תיל תענו את נפשותיכם ריבה : ארכה את החולין שאינו בעמיד ואכיל יולא ארבה את התרומה ומעשר שני שהם בעמוד ואכול ת"ל תענו את נפשותיכם ריבהי ארבה את התרומה ומעשר שני שאינן בכל תותירו ולא ארבה את הקדשים שהם ככל תותירו ת'ל תענו את נפשותיכם ריבה י ד"א תענו את נפשותיכם ' עינוי שיחא כבית נפשותיכם ' ואיזו זו זה אכילה ושתייה : 🏲 משום רבי ישמעאל אמרו נאמר כאן תענו את נפשותיכם ונאמר לחלן ויענך וירעיבך י מח עינוי האמור לחלן רעבון אף ענוי האמור כאן רעכון: 🤭 וכל מלאכה לא תעשו יכול לא יקנב את חירק ולא יציע את המשות ולא ידיח את הכוסות ודין הוא נאשר כאן מלאכה ונאשר מלאכת במלאכת המשכן מה מלאכה האמורה במלאכת המשכן שיש עמה חשיבה אף מלאכה האמורה כאן שיש עמה חשובה: (או מה מלאכה אמורה במלאכת המשכן מלאכה גמורה ' אין לי אלא מלאכה גמורח שלא יכתוב על הזפר ולא יארוג את תבגד ולא יעשה כל חנפה י מנין שלא יכתוב שתי אותיות ושלא יארג שני חומים ולא יעשה שני כתים בנפה וככרה ת"ל מלאכה וכל מלאכח ריבה: ? אין לי אלא מלאכת רשות מלאכת מצוח מנין י שלא יכתוב שני אותיות בספרים תפילין ומווזות ושלא יארג שני חומים במכנסים ובפרוכת תלמוד לומר מלאכה וכל מלאכח ריבת: 🎵 אין לי אלא מלאכה שחייבים עלית כירת מלאכה שאין הייבים עליח כרת מנין שלא יכתב אות ושלא יארג חום אחד ושלא יעשה בית אחד בגפה ובכברה תיל מלאכה וכל מלאכת

לבישות כילד תמיד של שחר שהוא בחוץ בבגדי זהבי ועבודת היום עם הכנסת הקעורת בכגדי לבן : ועשיית עולתו ועולת העם כחוץ בבגדי זהכ : והוצאת מחתה בכנדי לכן ' ותמיד של בין הערכים בכנדי זהב . וכפשעיה דקרת דובת חהרן חל מועד כו' לה הפשר י וכי היה פושט ולובש במקום

הקודש . ועוד והלה לריך לטבול בשינוי בגדים : ולח היה שם מקום טבילה : ולפי המדרש לריך לומר לחחר ביחה זו לריך להפשיט בגדי לכן להלניעם כי לא כולרך יותר לבגדי לבן: ת"ל ופשט ורחן ולכש י דהיינו שתי רחינות קידוש לפשיטה וקידוש ללכישה . ופרך בנמרא [יומא ל"ב:] הא בטבילה כתיב י ומשני חם חינו ענין לטבילה דנפיק לן מבגדי קדש הם ורחן במים י תנהו עני להידוש : ומה מם במקום שמינו טפון טבילה טעון קידוש . דכתיב בבוחם חל אהל מועד ירחצו מים דהיינו קדוש ידים ורגלים : מה להלן אחת כל היום בשאר ימים: 🏲 בלשכת בית הפרוה: כדרום עזרה היתה כדתנן במדות ן [פ"כ ־] ומייתי לה בפ"ח דיומח [ט"ז] חוץ מן הרחשונה שהיה עושה לשחיטת התמיד שהיה עושה בחול על גבי שער המים י ובפ"ח דיומה קחמר דבלד לשכתו היתה : וכפרתו חודמת לכפרת

: ע"ז - דריש מבמועדיכם פרשתא ה ולה החשלה המשלח י שהמלוון

העם . כדי שיבא זכאי ויכפר על החייב:

אף בשבת : בפ׳ כילד לולין [פסחים

המשלח איכן מטמאין בגדים י ובירושלמי קא בעי שלחו ביד ובירושלמי קא בעי שנים מהו שיטמאו בנדים . נשמעינן מן הכא . המשלח ולא משלח את המשלח הדה המרה שלחו ביד שנים חינו מטמה בגדים אבל חלה משלח ראשון לא מיירי הכא י ובפ' שני שעירי' מסתפק כה י ובירושלמי וחכמים אומרים חלה המשלח משלחו כיד אחר: ב והזירקו כבת ראש המקפילו דרך ראשו שדוחפו ברחשו

או בר"ח שמכפר על הטהור שאכל את הטמא: כלן נאים לכפר על טומאת מקדש וקדשיו י הקרבה כל שהוא וכיון שכך שוים אע'ם שכפרוחיהן מולקות יוכול הוא ליקרב . דהא לכפר על טומאת מקדש וקדשיו הופרש ועל טומחת מקדש וקדשיו הוא קרכ: ך ר"ש כן יהודה אומר תשמו של ר'

שמעון בן יוחחי : הן ועל שחר עבירות שנתורה י מפרש בנמרה בין סבירות שניתי השל שעשאן שונג כין מויד : ואותן שעשאן כשונג כין בין מויד : ואותן שעשאן בשונג כין שכודע לו ספיקו כין שלא כודע לו אלו כן קלות עשב ולא תעשה ואלו הן חמורות כריתות ומיתת ב"ד על כלן שעיר המשתלח מכפר לשון רבינו שלמה שפי׳ בשכועות [י"כ]:

פרק ל לרטת שילה וכו׳ שלריך שילות גם בתקוחות שלה היה חשכן קבוע . מויתי לה בפרק שני שעירים [יומא ס"ו]: 🗖 וכא אהרן אל אהל מועדי כל הפרשה אמורה על הסדר וכו'י ולמה הוא בא להוציא את הכף ואת המחתה מלפני ולפנים שהכנים קשרת יומפרש לה בפי א"ל הממונה [ל"ב]כי כסדר שכתוב בפרשה משמע שאחר התחיד עסק בעבודת היום ואח"כ כתיב וכא אפרן אל אהל מועד להוציח כף ומחתה כבגדי לבן שלבש לעכודת היום ושוב כתיב ועשה חת עולתו וחת עולת העם יוכן חחיד של בין הערבים שכל חלו נעשין בחוץ ובבנדי וכב . נמצח שחין כחן חלח שלש לבישותי לחמיד של שחר בבגדי והב . ועבודת היום והולחת כף ומחתה בבידי לבן ועולתו ועולת העם ותמיד של כין הערכים בכגדי זהכ . ואכן גמירי שהיה עושה חמש לבישות בו ביום: והיה משנה מכגדי זהב לבגדי לבן . ומבגדי לבן לבגדי והבי ולכל לבישה היה טובל : ומקדש שני קידושין : שהם תמש טבילות ועשרה קידושין : לכך לרוך להסיע מקרה של סולחת מחתה מתקומו ולקובעו לחחר עשיית עולתו ועולת העם י ומעתה מצאנו ה׳

חם קריבים י אמר להם כולם כאים על מומאת מקדש וקדשיו לכפר: (רבי שמעון כן יהודה אומר משמו שעירי ראשי חדשים מכפרים על מהור שאכל ממאי מוסף עליהם של רגלים שהם מבפרים על מהור שאכל ממא ועל שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא כסוף מוסף עליהם של יום הכפורים שהם מכפרים על מהור שאבל ממא ועל שאין כה ידיעה לא בתחילה ולא בסוף יועל שאין בה ידיעה בתחולה אבל יש כח ידיעה בסוף: 1 אמרו לו אומר היה שיקרבו זה כזה אמר להם הן ' אמרו לו אם כן יהיו של יום הכיפורים קריבים לראשי חדשים י אבל היאך של ראשי חדשים קריבים ליום חכפורים לכפר כפרה שאינה שלהם: אמר להם כולם באים לכפר על פומאת מקדש וקדשיו: 🗖 ועל זדון פומאת מקדש וקרשיו שעיר הנעשה כפנים יוה"כ מכפר : ועל שאר עכירות שבתורה הקלות והחסירות הזרונות והשגנות הודע ולא תורע עשה ולא תעשה כרית ות וסיתות בית דין שעיר המשתלח מכפר: פרקן הסדברה המדבר בסדבר י לרבות מדבר נוב ונבעון י שילה ובית עולמים: 🗅 ובא אחרן אל אהל מועד כל הפרשה כולה אמורה על הסדר חוץ מן הפסוק הזה י ובא אהרן אל אהל מועד י ולמה בא כדי להוציא את הכף ואת המחתה: אמר רבי יהודה מנין שחמש מכילות ועשרה קידושים מכל ומקרש בו ביום ת"ל וכא אהרן אל אחל מועד ופשם את בנדי הבר אשר לבש בכואו אל הקודש ורחץ את בשרו במים במקום קדוש ולבש את כנדיו י מלמד שחמש מכילות ועשרה קידושים מובל ומקדש בו כיום: 7 רבי אימר ובי מכאן אני למד וחלא כבר נאמר בנדי קודש הם ורחץ כמים את כשרו ולכשם מלמד שהמשנה בגדי זהב לבגדי לבן יוסכנדי לבן לבנדי זהב מעון מבילה: חמש עבודות היה עושה תמיד של שחר בבנדי זהכ י ועבודת היום בכנדי לכן יויצא ועשה את עולתו ואת עולת העם אילו ואיל העם י ושבעת ככשים תמימים י בכנדי והב י נכנס להוציא את הכף ואת המחתה בכנדי לכן: ועושה תמיד של בין הערכים בכגדי זהכי ואומר כנדי קודש חם ורחץ כמים את בשרו ולכשםי מלמד שהמשנה מכנדי זהכ לכנדי לכן ומכנדי לכן לכנדי זהכ מעון

מבילח: [אם כן למה נאמר ורחץ את בשרו במים במקום קרוש ולבש את בנריו הא אינו מדבר אלא בקדוש ידים ורגלים י ומנין ששני קידושי ידים ורגלים על כל מכילה ומכילה ת"ל ופשמ ורחץ: ורחץ ולבשי אמר רכי אלעזר ברבי שמעון ודין הוא ומה אם במקום שאינו מעון מכילה מעון קידוש ידים ורנלים : במקום שמעון מכילה אינו דין שמעון קידוש ידים ורנלים מול לך מה שהכאת או מה לחלן אחת כל היום : את כאן אחת כל היום : וא"כ למה נאמר ופשט את בנדי הבר שאין ת"ל אשר לבש בו וכי עלתה על דעתך כלום הוא פושט אלא מה שהוא לוכש: וא'ב למה נאמר אשר לבש הקישפשימה ללבישה מה לבישה בקירוש ידים ורגלים: אף פשימה צריך קידוש ידים ורגלים: 1 והגיחם שם מלמד שהם מעונים גניזה ואינם כשירים ליוה"כ הכא: רבי יוסי אומר כשרים לכהן הדיומ [א"כ מה ת"ל והניחם שם שלא ישמש בהם ביוה"כ אהר]: 🏲 ורחץ בשר: כמים במקום קרוש: כלשכת בית הפרוח: וחמש מכילות היה שם באותו היום וכולם בקודש בכית הפרווה חוץ מזו הראשונה שהיתה בחול על גכי שער המים י ויצא ועשה את עולתו זאת עולת העם וכפר בעדו ובעד ביתו ובעד העם: עולתו קודמת לעולת העם וכפרתו קודמת לכפרת העם: 🔼 ואת חלב החשאת יקטיר השזכחה יקשיר אף בשבת יקשיר אף בשומאה:

ברשתא המשלח י לא המשלח את המשלחי המשלח את השעיר לעואול יכבם בנדיו יכול ישמא בנדיו משיצא חומת העורה ת"ל לעזאול יכבם בגריו י אי לעואול יכבם בגדיו יכול לא יממא בגדים עד שיניע לצוק י תלמוד לומר והמשלח את השעיר לעזאול יככם בגדיו חא כיצד כיון שיצא חומת ירושלים מממא בנדיו דברי רבי יהודה: ב רבי יוסי אומר לעזאול יככם בגדיו אינו משמא בגרים עד שיניע לצוק : ר' שמעון אומר המשלח את השעיר לעוא ל יככס כגדיו : והזורקו ככת ראש משמא בגרים : יככם

שלם קידוש ש' בלבד וכן לרוך לגרום כאן ד'ת וש'כ שין לורך למה שהגיה לעיל בסמוך:
ז שהם טעורם גרוה הובאה בגמ' פסמים כ'זי ע"ש יומא י"ב: כ"ד יובדים ע"ו יע"ש
כרושות ו' וברמצ"ם פ"מ מה' כלי המקדש דין ה' כמ"ק וצ"ל רבי דוסא אומר כי כן הוא
שם בכל המקומות הכיל: דן וממש עבילית כר' פון מן הראשונה כר' ב"לל וכ"ה ביומא
י"ע י"ל ל"א וע"ש במום': על גבי שער המים וכלד לשכתו היתה כ"ה בילקוט וכ"ה ביומא
שם אבל מפי המעם' כאן משמע שגם לפניהם לא היתה כאן הגירהא כן: (א" יקטיר אף
בשבת אף בשעמה שיין לעיל פ"ל לו פרשת ג' בריועת ה' וסדר והקרא דיטורת דמהה
בחים אל בל המשלם וכ" הוא בגמ' יומא ס"ו: וברמצ"ם פ"ה מה' פרה אדומה
ברישתא ה' מ"ל וכ"ש וכשגת הואב"ד שה הברושלה פ"ו דיומה הלכה ג' יומ"ם.

דין ר וע"ש וכסשגת פרחב"ד שם ובירושלמי פ"ו דיומה כלכה ג' וע"ש: (*)

ה כולם במים לכפר של טושחת מקדש וקדשיו כצ'ל ד'ת וכ"ה שם במשנה : ל של טהור שמכל חת הטמח כו' על טהור שמכל חת הטמח כו' על מכר שלכל חת הטמח כצ'ל ונ"ם שם במשנה : ז חמרו לו מה שקרבו והב"י : על מכרו שמכל חת הטמח כצילו וכ"ם שם במשנה : ז חמרו לו מה פר"ק ל ב יומח ע': ע"ל יונוב ספרה שם י"ל צ' וע"ש ב" שים ילמק וע"ש בגמר הש"י : ץ חי מה לכלן קידום ח" לכל היום אף כחן מסד לכל היום וח"כ למה כחת וכ"ם גם בירושלמ ע"ג דיומח כלכה ל : מה לבישה בקדוש יידם ורגלים פרש" ול ביומח ל"ב . דנפקח ל מק"ו מעבילה הלמה וח"ש בלה ביומח של לבי מה לבישה בקדוש מיל לך מה שהבלת מה לכלן קידום ח"ל בי דנפקח ל מה לכל היום לכן כרחה דלח גרים לעיל היום חלל מה לכלן קידום ח"ל מיום לכן נרחה דלח גרים לעיל היום חלל מה לכל היום לכן היום ח"ל מה ביום מה לבי היום מל הבים לכל היום משלם לבים כל היום מה לה היום לכל היום להיום לכל היום לכ

מות ו ספרא פרשתא

עד כאן הוא זקוק לו להיות חי: 🏲 וספך אתרן את שתי יריו על

ראש השעיר מלמד שהסמיכה בשתי ידיו ' בנין אב לכל הסמיכות

שיהיו בשתי ירים: העל ראש החיי חי מעון סמיכה ואין שעירי

ע"ז מעונים סמיכה דכרי ר' יהורה ר"ש אומר חי מעון סמיכה באהרן

ואין שעירי ע"ז מעונים ססיכה באחרן . שחיה ר"ש אומר כל חמאת

צכור שדמה נכנס לפנים מעונה סמיכה: [והתודה עליו ' זה וידוי

דכרים - כיצד היה מתודה אנא השם חמאו עוו פשעו לפניך

עמך בית ישראל י אנא השם כפר נא לחטאים ולעוונות ולפשעים

שהמאו ושעוו ושפשעו לפניך עמך כית ישראל ככתוב בתורת

משה עכדיך בי ביום הזה יכפר ונוי והם עונים אהריו ברוך שם כבוד

מלכותו לעולם ועד: ז אין לי אלא וורייהם ספיקותיהם ואנסיחם

המאתם לכל המאתם ייכול אף הייבי המאות ואשמות עמהם ת"ל

אותם י אותם על ראש השעיר י ואין הייבי חמאות ואשמות על

ראש חשעיר: 🎵 מכאן אמרו חייבי חמאות ואשמות וודאים שעבר

עליהם יום הכיפורים חייבים להכיא לאחר יום הכפורים י וחייבי

אשמות תלויים פמורים ושלח ביד איש עתי להכשיר את הזר י

עתי שיהא מזומן . עתי אף כשכת עתי אף בטומאה: 🗅 וגשא

השעיר עליו עליו הוא נושא י ואין שאר שעירים עמו י ועל מה

שאר שעירים מכפרים על מומאת מקדש וקדשיו ואיזוהי מומאת

מקדש וקדשיו ששאר שעירים מכפרים עליה י מזידים במומאת

מקדש וקדשיו הם בשעיר הפניםי:

פרק ה מיכן אמרו כל שיש בה ידיעה בתהילה ובסוף והעלם

ואין בה ידיעה כסוף - שעיר הנעשה בפנים ויוה"כ תולה עד שתוודע

לו יביא בעולה ויורד: ב אין בה ידיעה בתחלה אבל יש בה

יריעה בסוף. שעיר הנעשה בחוץ ויוה"כ מכפר שנאמר מלכד חמאת

הכיפורים' על מה שזהמכפר זה מכפרי מה חפנימי אינומכפר אלא על

דבר שיש בה ידיעה: אף החיצון לא יכפר אלא על דבר שיש בה יז יעה:

ושעירי בה ידיעה לא בתחילה ולא בסוף ישעירי רגלים י ושעירי

ראשי חדשים מכפרים דכרי רבי יהודה י רבי שמעון אומר שעירי

רנלים מכפרים אכל לא שעירי ראשי חדשים מכפרים ' ועל מח

שעירי ראשי חרשים מכפרים על מהור שאכל ממא ' רבי מאיר

אימר כל השעירים כפרתן שוה על שמישא מקדש וקדשיו:

היה רבי שמעון אומר שעירי ראשי חדשים מכפרים על מהור

שאכל ממא ' ושל רגלים מכפרים על שאין בה ידיעה לא בתחילה

ולא בסוף י ושל יום הכיפורים מכפרים על שאין כה ידיעה

בחחילה י אבל יש בה יריעה כסוף: 🦰 אמרו לו ומהו שיקרבו

זה בזה אטר להם יקרבו י אטרו לו הואיל ואין כפרתן שוה היאך

כינתיים הרי זה בעולה ויורד יש בה ידיעה בתחילה

במוספין י והוא כחיב עם שאר כל מוספי המועדים בפי פינחם: תולה להגן עליו מן היסורין. שאש"פ שאינו יודע שחטא יש לו לדאוג שהרי כל השוגנים לריכים כפרה לכשידעו. אלמא קודם ידיעה ענושים הם עד שיודע לו שאכל קודש בטומאה והדר הוי ליה ידיעה בתחילה ובסוף והעלם בנתים :

והרי הוא בעולה וחרד: ב את שאין בה ידיעה בתחלה שאכל קדש (או שלא ידע בטומחה) זו מימיו זה לה יכה לכלל קרכן עוד . שהרי אין קרכן בא אלא על שיש כה ידיעה בתחילה : שעיר הנעשה בחוץ ויה"כ עלמו מכפר עם הקרבן: (שנאמר מלבד כו') כתוב בשעיר הנעשה בחוץ ושעיר מטחת חחד מלכד חטחת הכפורים והוה שעיר הנעשה בפנים י והקישן לך הכתוב ללחדך שעל חה שוה חכפר זה מכפר י מה פנימי אינו מכפר אלא על דבר שים בו ידיעה י ומחי כיהו ידיעה בתחילה . דהכי יליף לה בהדיח בגמרח דחינו חולה חלח על מה שיש בה ידישה בחחילה - חף חיטון חינו מכפר אלא על דבר שיש בו ידיעה י ומאי ניהו ידיעה בסוף ולה בתחילה דלה חתי לכלל קרבן ' ומכפר זה כפרה גמורה בלה תלויה וה"ת יכפרו שכיהם על שיש בה ידועה בתחילה י ונפקח תינה לטומאה שאירעה בין זה לזה י הא בגמרא [מ' :] פרוך לה ומשכי לה : ב שעירי רגלים • בכל הרגלים כחתרו שעירי חטחת וכגמרה [ט'] משרש מנא ליה דשאין בה ידיעה לא בתחילה ולא כסוף מכפרי : ר' שמעון אותר שמערי הרגלים מכפרים עליה אבל לא שעירי ר"ח וכו' הטהור שאכל שמא י אדם טהור שאכל קדש טמאי ובגמרא [י] מפרש מנה ליה והע"פ שחין כו חיוב כרת ניתנה כפרה זו על כך: כל השעירין כפרתן שוה . כל שעירי התוספין שעושין כחוץ בין ביה"כ בין ברגלים בין של ר"ח כפרתן שוה . כלן מכפרין על

הכלי בין על שחין בה ידועה בסוף בין על שחין בה ידיעה בתחילה ולח בסוף : בין על טהור שאכל את הטמא : [ח':] ונפקה מינה לטומהה שחירעה בין זה לזה : אבל שעיר הנעשה בפנים לה נחלקו עליו שחינו מכפר עם אלו ואלו ואלו הולין את תלייתן כשש בה ידיעה בתחלה ולא בסוף כדאת רו׳ בנמרא :ך היה רש"אוכו"י הא דהדר ונקט ליה (משום דבעי למימר עלה) אמרו לו מהו כו' : אם אמרו לו מה שיקרבו זה כוה י אם אבד שעיר שהפרוש ליוה"כ ונתכפרו בחתר ונמצח זה ברגל או בר"ח • מהו שיקריבו אותו לשם שעיר

של יום : האיך הם קריבים והלא כשהופרש לא לכבר על כפרה זו הופרשי ורבי מאיר קאמר ליה להא • בשלמא אי אמרת כלן כפרהן שוה יקריב י שהרי כולן בכפרה אחת מכפרין • אלא י כחיד לדידך זה שהופרש על שחין כה ידיעה בתחלה ויש בה ידיעה בפוף יקרוב ברגל והוא אינו מכפר אלא על שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בפוף בנשפך הדם : ך בנין אב לכל הסמיכות יכפ׳שתי מדות [מנחות ליג:] מיירי בה : ה ואין שעירי ע"ו טעונין סחיכה : לאפוקי חדרבי שחעון: אין לי אלא ודחיהן . דומיח דפשעים : תלויותיהן י חיוב אשם תלוי : שגנותיהן . ששגג כסבור שחושה וחכל נכלה: חוכה שנים עבר עבירה ע"ם עדים שהעידו היתר .

חו בהורחת ב"ד : דן עתי אף בשבת י [דהוה אמינא] דשלוח השעיר אינה בעבודת שאר קרבנות דדוחין שבת שהפילו רבי שתעון דתחמיר בשעיר המשתלח דהמר [לעיל פ"ב ובגמ' יומה מ:] יעמד חי עד שעת וידוי דוידוי מעכנ אבל שלוח לכולי עלמא לא מעכב לכך דומה לאיברים ופדרים דלא מעכבי ודחו שבת י ומיהו מביאין מירושלמי דודאי מעכבי ואם מת לאחר וידוי מביה שנים ומגריל עליהם ושולחו לצוק י ושננותיהם מנין ית"ל עוונות לכל עוונות יפשעיהם לכל פשעיהם י שעורום מכפרים עליהי חם מזידים בטומחת מקדש וקדשיו הרי הן בשעיר הסכימו . מדכתיב ביה וכפר על הקדש שחינה בת קרבן מדכתיב בשעיר הפנימי חשובה לשאלת ואיזהו וכו' דמפרש התם ועלשאין כה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף שוהו שנגה שחינה בת קרבן עו"ש ודו"ה וכ"ה בילקוט י וגם אין שם פיסקה שירפה דמ"ש מזידים כו׳ י מיכן פמרו כו׳ והוח סיומה דמילתה :) פרקה מכחן ממרו במשני דשבועוי [בי] כל שיש לו ידיעה בתחילה למקדש ויצא וכודע לו שטומאה אכל או בטומחה נכנם :והעלם בנתים יכשחכל חת הקדש או נכנס לחקדש ונעלחה ממנו הפומחה: הרי זה בקרבן עולה ויורד . המפורש באותה פרשה . לעשיר בהמה י ולעני עוף י ולדל שבדלים

עשורות החיפה - והוא מנחת חוטא האמורה בכל מקום י וזה לשון עולה ויורד י לשעיר עולה ולדל יורד ובגמרא דשבועות [ד׳ י] מפרש מנ"ל דבידיעה נתחלה וכסוף והעלם בנתים מכפר : שעיר הנפשה בפנים" שלשה שעירים נעשה לליבור ביה"כ " אחד מתן דמו לפנים. וחברו משחלה לעומול • כמו שכתוב באחרי מות י ואחד קרב במוכח החילון

הגהות

מכפר רק דחינו חייב הנוחת חבל על כל פרים לרוך כפרה מיהו על הך דינח דהרמ"ח לם קשים משום מכפר רק דאינו חייב השאת אבל על כל פנים צרון כפים מיסו של הדדינא דכרמ"א לא השיא משום דאם יהא לנין כפרם על האונם יהא לדו ניקפי ופורש שוב ראיתי שכן הוא מבואר בש"מ הרא"ש כל לל כיע סיי ב' שרבי מאיר לא היה מצריכה כפרם משום דא"כ לבו נוקשי ופודש אמנם במדרכי ריש שבוצות משמע דמשעם אונם לאיד פעור ומ"מ יוכל לכיות דדוקא השם ממים ש"מ ממדת מלמם יו"ד סיי א' וקרבן עדם על ירושלמי ש'ק השבועות הלכה ו" בשאר שמירם עמי וכו' במין ממרו וכו' משכה כריתות כ"ס" ורמב"ם פ"ג מה' שגגות דין ש" : ושלש בדר איש עתי וכו' גמ' יומא ס"ו כריתות י"ד ופ" ירושלמי פ"ג מה' מקרבן אסרן ופ" בשאר שמירם מכפרים עליו שוגגים ומוידים כו' כן הגי' הקרבן אסרן ופ" בתום' :

ברך הנל הפרק הוא ששכה ריש שבועות ופ"ש בגמום ותום' ומפרשים והקרבן אסרן מכים כלרן מלוד בביאור סוגית הגמ" בן שן מיבת ר"ש מומר תניכת עבור שימבל את הטמח בו" שימבל את הטמח בו" בי של טהור שאכל את הטמח כר' על שומת מקדש וקדשיו כצ"ל ד"ת וכ"ה שם במשכה: ד"ע עובור שאכל את הטמח כצ"ל :

פיומח: עד כאן היא זקוק לו להיות חי כיבי יהודה דלשיל פרק ב' ברייתה ח' שוקוק להיות חי עד מתן דמו של חבירו ד'ת: הן על ראש השעיר החי החי טעון סמיכה כל'ל להיות פי עד מתן דמו של חבירו ד"ת : ה" על ראש השעיר החי החי היו יועון חמיכה נג'ל והובל במנחת ג'יב וע"ש ברש"י ותום' והרוחב"ם פ"ג מה" מעשה הקרבעת דין י" פסך כרבי החדה וכובל במנחת ג'יב וע"ש ברש"י ותום' והרוחב"ם פ"ג מה" מעשה בח"ב וע"ש במ" שיו ילהק וע" בנחרת הכודה ובסתם מתניתון דמנחות שפיים אל המרדים מטחמם אלו שגגות אין לי אלת ורחיםם מפתוחוהים כי כי לג'ל ד"ת וכ"ה בילקוע: אומיםהם ע" פי" הי"ש והיות רענן כ" כגון שבא לידו עבירה באומי (ו" עום" ביל ב"ל ב"ל ד"ה אומים מני מי ה"ל היות לידו עבירה באומי (ו" עום" מום" ביל לוכם יותר משוגב]: ואומיםהם דאפי עשה עבירה באומי הגיו ללוכן לידו במות מותר השוגב]: ואומים מלון קשה עבירה באומים המציעה ביותר הותר השמיר המשל כל וכי לידוך כפרם ועל זה ייוו כל הדווים ומכאן קשה על א"ש הרא"א במשיעת ביו"ד מסיי הפ"ה דאומים א"ל במרי כלל וכר כלן מבואר השמיר המשת המק ב" סימן עליו הי דרי לאים משר המשר מותר המשר הות הלו הלישור אומי האומים ע"א שמש ומשלם עריפה בסתר פער ולי הלעיר אין האת ממלת המ" המשר המשתלת המסיר המשת המשתלת לא היה משתת מלת ה"ה המשתל המשת המשתלת המה משתה משלת לה השל מה שמיר המשת המשתלת השלם המה משתה משלת המשתלת המשת המשתלת לא היה משתה משלת המשתלת המשתה המ

צריך לרבות ששילוחו דוחה שנת י והוה ושל שם ירעה עד שיסתאב . וו"ל טעמה דלריך שילוחו רבוי משום דלהו קדשי מזכח הוא: 🖆 ואין שאר שעירים שמו דהוא מכפר על שאר עבירות י ישאר שעירים על טומאת מקדש וקדשיו: (ואחובי טומאת מקדש וקדשיו) ששאר מטומחות בני ישרחל ומפשעיהם ודרשינן ביה [שבועות ז: מ:] אלו המרדים אלא על כרחין על שגנת טומאת מקדש וקדשיו הן מכפרין ועל חיוו שגגה לכל חטחתם מכלל דחתי לידי מטאת: (נראה לי דהוא מפרש שמה שאתר בפרק שאח"ו מכאן אמרו וכו׳ בוח סיומה דמילתה דבכה והוה ולפ"ו אין צורך למה שהגיע בעל ק"א הרו הם בשעיר הפנים הוא סיום הקושיא כמו שפירש לעיל וע"ז אמר ולכסוף שידע שנטמא · וידיעה בכוף · משאכל את הקדש בהעלם או נכנם

Digitized by Google

ממ

מאצבע כלפי ידו למטה ומסווםו מאניה: שיווב לקוך בית ידו י כדמוכח בנמרא: י מה באן סביב ונאמר להלן בעולת נדבה סביב בם' ויקרא :מה כאן פיסוק

דרומית מורחים לא סיה לה יסוד

הא כילד נותן בשתי קרנות בפיסוח ד' מתכות וכותן וחוזר וכותן ובפ' ויקרא תכא קמא פליג ואמר שנותן שתים שהן ארבע: רב מן הדם שבענין בובחים [ל"ג:] וכמנחות [ו:] מפרט למעוטי שירים שבאלבע שהם פסולים להזות . אלא מקנח אלכעו בשפת מזרק ועוכלו בדם י וכן לכל הוחה והוחה : יב וטהרו לשתבר מטומאה שעברה י ובוה יהיה מקודש לפנים מכאן ולהבא : פרשתא ד אם כיפר כלה י דברי

ר' עקיכא י ר' יהודה אומר אם כלה כיפר : האמר בפ' הוציאו לו [ם:] שירום מעכבים איכא בינייהו י ר' עהיבא סבר לא מעכבי אלא במתנות שהן כפרה י אבל שירים לא י ור' יהודה סבר גם שירים מעכבי שגם מתן שירים מיקרי מתנה: ומיירי בה בובחים בפ׳ ב"ש [מי] ובפרק איוהו מקומן [נ"בי]: מכחן חתרו בפי הוליחו לו [ס"ח"] נתן מקלת מתטת וכוי מקומות היו של מתן דמים על כין הבדים ועל הפרוכת - ועל מזבח הוהכ י ושירים ביסוד מזכח החילון וכל חחת חשיבם כפרה בפני עלמה יולכך אם נתן מקלת מתנות ונשפך הדם יביה דם פר או דם שעיר אחר : שישחוט בהמות החרות ויתחיל בתחילה במתכות שבסני' שעל בין הבדים ומתנות הראשונות נפסלו בשאר מקומות. אבל אם גמר מתנות שבפנים ונשפך כדם י הרי גמרה אותה כפרה ומודו גם רבנן שיבית דם חחר ויתחיל בחוץ על הפרוכת: אינו מתחיל אלא ממקום שפסק יוהתם קאמר רבי יוחנן ושניהם מקרא אחד דרשו מדם חטאת הכפורים אחת בשנה יר' מאיר סבר חטמת מחת מתרתי לה שתי חטחות שַּקין לו לעשות כפרה אחת משתי חטאות ור׳, חליצור ור׳ שמעון סברי חיטוי חחד אמרתי ולא שני חיטויין שלא לעשות הואות שני פעמים: גמר מתנות המובח וכשפך הדם אין מתן היסוד מעכב וקשה דהכח חשיב מתכות המובח כולה חדח כפרה על טהרו ועל הקרטת: ואילו בזבחים בפי [מ"ב:] ב"ש קחמר משכחת לה בא רבעה פרים ובארבעה שעירים י והשתח והלח חין כחן (חלח) שלשה י מיהו התם פי׳ רבינו שלמה ז"ל שנים על המובח חחת על טהרו וחחת על הקרנות ה"כ כשתי חטחות חשיב ליה : וי"ל גם הכח ה"ל לתיתר כן : אלא לא רנה

אפגין אף ביניאה אף כשיולא משם לריך לפרוש : ל לפי שחלינו בפר סבא על כל כחלות עומד חוץ למובח ללד, מזרח ומוס: דהתם בקיב מובח קפורת בסמים לפני כ וחין הכהן לפני כ': בן וכפר פליו בפרה ד' מתנות : אף להלן בעולה פיסוק ד' מתנות י ובפ' חיוהו מקומן [כ"ג] קחתר שהיא בנופו כפרת דמים על קרנותיו ועל עהרו ולא בפרת נומחלה לשם : (מ"ש אי מה לכלן על ד' קרנות אף כאן על ד' קרנות אחרת עולה טעונה יסוד וקרן

> ת״ל כבואו לכפר י אין לי אלא בכיאה מנין אף ביציאה ת״ל כצאתו עד צאתו וכפר בעדו וכעד ביתו ובעד כל קהל ישראל כפרתו קודמת לכפרת ביתו וכפרת ביתו קודמת לכל ישראל: 1 ויצא אל תמובח אשר לפני ה'מה ת"ל אמר רבי נחמיה לפי שמצינו בפרו הבא כל המצוות שהוא עומד חוץ למזכח ומזח על הפרוכת בשעה שחוא מזה יכול אף זה כן ת"ל אשר לפני ה' והיכן היה לפנים מן המובח: תיל אשר לפני המובח החיצון תיל אשר לפני ה' הא אינו מדבר אלא בפוכח הפנימי: 🗅 וכפר עליו כפרה שהיא כנופו - ולקח מדם הפר ומדם השעיר בזמן שהיה מעורבים יכול מזה בפני עצמו ושות כפני עצמו : תייל מדם חמאת הכיפורים אחת י הא מה אני מקיים ולקח מדם הפר ומדם השעיר בזמן שחם מעורבים: י ונתן על קרנות המובח מתחיל מקרן מזרחית צפונית ' צפונית סערכית ' מערכית דרומית' דרומית מזרחית ' מקום שהוא מתחיל בהמאת על מוכח החיצון ישם הוא נומר על מוכח הפנימי : רבי יהודה אומר משם רבי אלעזר במקומו הוא עומד י ומחמא ועל כולם הוא נותן מלמשן למעלן הוץ מזו שהיתה לפניו שהיה נותן מלמעלן לממן: אי סביב ר' ישמעאל אומר נאמר כאן סביב ונאמר להלן סביב מח סביב האמור באן הפסק ארבע מתנות אף סכיב האמור להלן הפכק ארבע מתנות: "ב והזה עליו על שהרו של מזכח מן הדם שבעגין י שבע פעמים לא שבע מיפים י שהרו של מזנה שבע פעמים לא אחת ושבע : יג ומהרו וקרשו מטומאות בני ישראל : מהרו לשעבר וקידשו לעתיד לכא : ברשתא ד וכל המכפר (אל) [את] הקודש אם כיפר כלה דברי ר'עקיבא אמר לו רבי יהודה מפני מה הוא אומר אם כלה כיפר . אלא ללמד שאם חיםר אחת סכל המתנות כאילו לא כיפר ' וכלה מכפר את הקודש זה לפניי ולפנים - את אהל מועד זה היכל המוכח זה המוכח. מלמד שכל אחד ואחד כפרה בפני עצמו : 🗖 מיכן אמרו נתן מקצת מתנות שבפנים ונשפך הדם יכיא דם אחר ויתחיל כתחילה במתנות שבפנים • ר' אלעזר ורבי שמעון אמרו אינו מתחיל אלא ממקום שפסקי גמר את המתנות שבפנים ונשפך את חדם יביא דם אחר ויתחיל כתחילה במתנות שבחוץ' נתן מקצת מתנות ונשפך הדם יכיא דם אחר ויתחיל כתחילה בפתנות שבחוץ ' רבי אלעזר ורבי שפעון אופרים אינו מתחיל אלא ממקום שפסק. נמר מתנות שכחוץ ונשפך הדם: יכיא דם אחר ויתחיל במתנות המזבח ינתן מקצת מתנות במזבח ונשפך הדם יביא דם אחר כתחילה ויתחיל במתנות המזכח: ר׳ אלעזר ורבי שמעון אומרים אינו מתחיל אלא ממקום שפסק : נמר מתנות המזבה ונשפך הרם אין מתן היסוד מעכב - וכולם משמאים בגדים י ונשרפים כבית הדשן דברי רבי אלעזר י ר' שמעון ור"ם אומרים אינן משמאים בגדים ולא נשרפים בבית הדשן אלא האחרון שהוא נומר את הכפרה י והקריב את השעיר החי

ולה כפרת טומחה לשם חיכו מוכן וכק"ה פי' וו"ל כפרה שהיה בגופו שהוה חזה ע"ג כמונכח : וכפרה שכיח בגופו היח כפרת דמים בכיח בגופו של מוכח וכוח מ"ש לקמן ולם כפרה מחרת י ור"ל שהומ מה שפירש הכתוב לקמן בסמוך ולקח מדם הפר ומדם השעיר וכמו שפירש"י בחומש וכפר עליו ומהו כפרתו ולקח וגו" וריל שלח תפרש וכפר על וידוי דברים כמו וכפר בעדו וגו' כמו שפי הרח"ם ז"ל ולום כיון הק"ח בח"ש ולח כפרם אחרתי חם ג"כ כוונת זה התפרש במ"ש כפרת דמים וכר׳ חבל מה שסיים ולח כפרת שומחה כו׳ - כ"ל שיש כחן חסרון שכוח מחתת ט"ם ושכמפרש פי' עוד פר בחר והסופר דלג מן מלת ולח שבפר כרחשון למלח ולח שבפר השני והיה לו לפרים כפי׳ הרחשון ולח כפרה. מחרת : או ולה כפרת דברים : וכיוצה בוה א"ל כפרה שהיא בגופו פי' שהכפרה ביא של גוף המובח וכענין שאמר בפ' מלוה גבי חיטוי מוכח החיצון ופר חטחת וגו׳ על ככפורים ופרש"ו לכפר על המזכח שכל זרות ותישב י ודרים נמי לכסר עליו דהכא שהכסרה היא על המובח עלמו ווכו כפרה שבגופו דהואות ראשונות שעל בין הבדים ועל הפרוכת כיו כפרת טומסת מקדש וקדשיו . חבל כאן כתיב וכפר עליו דהיינו על המובח עלמו כיה מכפר במתן דמים עליו ולא על בטומאה וו"ש ולא כפרת טומאה לשם - ר"ל ששם לא היה כפרת טומאה כמו של בין הבדים ועל הפרוכת:) מקום שהוא מתחיל בחטאת על מובח החילון . שסים מחסיל בדרומית מורחית " כדתכן [זכחום ו"ני] בפ׳ חיוכו מקומן : בכחן כים מסמם באותה קרן: במקומו היה שומדיבם׳ סוליטו לו [יותה נ"טי] לתנה קמה כקפה.ברגל שמה כקפהי [הלשון סיט מדוקדק היטב דהקפה ברגל ודחי שמה כקסה ולא פליגי רק כהקפה דיד אי שמה הקפה] כתו סביב דתובה המוצון ומר סבר הקפה ביד דכוליה מובח הסנימי במקום חדה דקרן המזכח בסיצון קחי דהוי חמה על חמה ובחדה קרן דחינון חינו מקיף: ועל כולם כוח נותן מלמטה למעלה י דכיון שהוח תושך ידו למחוק י יכול להנמיך הלבעו למעה מגובה של קרן ולתח דם בחלבעו ועולה למעלה : חוץ מזו כו' מקרן מורחית לפונים שכוח חללו שלריך להנחיך אנבש וליתן חלחעלה לחטה מגובהו של קרן לנד מטהי שאם כיה מתחיל מלמטה ושלה למעלה יווב הדם להוכיר מזבח שני פעמים: וכלן מטמאין בגדום - כל פרים שנשחטין לכל כפרה

למיחר ולה חסת ושבע דלה שיחה ככם נמי חסת ושבע למו בהוחות שעל הכפורת ועל הפרוכם

יותם שים וכן פסק הרמב'ם פ'ה מה' פבידת יוסיכ כסכמים דהכם וע"ש בש' שים ילחק

חמר גם הם ביתו של אהרן דכתיב בית אהרן וגו': מה דם השעיר נכנם כו לפמם י דכתיב והביא את דמו אל מבית לפרוכת: ב והוה אותו מלמד

שטתן אחת למעלה י ובפר מפורש שבע למטה ולמדן זה מזה : אלבשו בכהן המטהר את המשרע: יב כל מקום שנאמר פני כפרת פרק ד ב מה מלינו שחלק הכתוב מכלל העומאות בשומאת מקדש

וקדשיו בפרק ה' דשכופות [ה' -] מפרש מחי חלק חלק להקל שהן בקרבן עולה וחרד ום"ד תשום כן רובה להן כפרה ביום הכפורים יותר משחר כל הטוחחות : ג יכול על כל שוחחום שנקדש יהי שעיר זה מכפר : מפר' יש כה ידיעה בתחילה וידיעה בסוף יוכגון דחתידע ליה סמוך לשקיעת החמה דלם הו"ל שהות לחתויי בעולה ויורד כך מפרש בשבועות : ך יכול בעורה י לא יהא בשעת הקטרה: אין לי אלא כשנכנם נשעת הקטרה ' בפ' טרף בקלפי [יחח ח"ד י] מפרש דכתיב וכפר בעדו ובעד ביתו ובעד כל קהל ישראל י איווהי כפרה שהית שוה לכולן הוי תומר זו קטרת : ולכך פשים ליה בקטרת טפי מדמים · והתם מוקמים ליה בקטרת לפני ולפנים . אבל בקטרת דהיכל פורשק אפילו מבק האולם ולמובח:

לחוהרה וחד לעונש: או שחסר מכל סממניה חייב מיחה י והחס פריך תיפוק ליה משום דקה עייל ביחה דיקנית : ומשני כגון ששנג בכיחה והזיד בקטרת: יא והוה ולא המטיף י בלא השלכה : ולא הזורק בכלי י ונאמר להלן

הסונה למזרח . דהייט כנגד המזה : יב ולא למעלה על עוביה יוכן ולא על הצדדין : חלח כחצליף בנחרח [ל"ח] מחוי ר' יהודה כמנגדנה הוה שפעתים מגביה ידו פעמים מורידה וכן אתרינן כפ׳ הוציאו לו [יותה נד :] : יך שבע פעמים ולה שבע טיפין - הם בהתות ההוחה ניתנין שבע טיפין חיכן עולין אלא לאחת: שיהא מונה אחת וחחת כו' חחת ושבע ומפרש בנמ' [שם כ"ה ין ר' חלעור חומר שלח יטעה חם לה מנה ולה טעה כשר ולרכי

יוחכן פסול דיליף לה מקרח: פרשתא ל שלח יהו אחוו הכהנים מתכפרים בו י מחשר

לעם דריש - ולגופיה לא לריך שכבר כתב ומחת עדת בני ישרחל יקח שני שעירי עזים : כדמפרש בפ"ח דשבועות: כפרו של אחיהם ישל כהן גדול : ואם נפשך לומר והא ביתו כחיב י הדר

ולא יפות : הא אם לא נתן בה (לא היה) מעלה עשן : או שחיסרו אחת מכל סממנית חייב מיתה: רב ולקח מדם הפר י נומלו ממי שהוא ממרם בו' והזה' ולא הממיף' והזה ולא הזורקי אצבעו נאמר כאן אצבעו ונאמר להלן אצבעו ' מה אצבעו האמור להלן הימנית המיומנת שבימין אף אצבעו האמור כאן הימנית המיומנת שבימין: רֹגָ (אל) [על] פני הכפרת קדמה זה בנין אב כל מקום שנאמר כפרת זה הפנים למזרח: יד דבר אחר (אל) [על] פני הכפרת קדמהי אינו מתכוין להזות לא למעלן ולא לממן אלא כמצליף: מן לפני חכפרת יוה שבע פעמים לא שבע מיפים - שבע פעמים שיהא מונה שבע פעמים הרי אחת ושבע:

שלא יהו לעם שלא שעיר החמאת אשר לעם שלא יהו אחיו הכהגים מתכפרים כו וכמה הן מתכפרים בפרו של אחיהם יכול לא יתכפרו בפרו של אחיהם שהרי הוא אומר אשר לו ' מעתה אין להם כפרה וכשהוא אומר על הכהנים ועל כל עם הקהל יכפר חוי אומר יש להם כפרה ובמה הם מכפרים

מומב שיתבפרו בפרו של אחיהן שכן מצינו שחלק מכללו שהרי הוא וביתו מתכפרים כו ואל יתכפרו בשל צכור שלא מצינו שחלק משל צבור י ואם נפשך לומר והקריב אהרן את פר החמאת אשר לו וכפר בעדו ובעד ביתו י ביתו של אהרן תם: 🔼 והביא את דמו אל מבית לפרוכת מלמד שהוא נכנס בו לפני ולפנים אין לי אלא דם חשעיר שהוא נכנס בו לפני ולפנים מניין לדם הפר שיכנס בו לפני ולפנים ת"ל ועשה את דמו כאשר עשה לדם הפרי מה דם השעיר נכנס בו לפני ולפנים אף דם הפר יכנס בו לפני ולפנים: 🕻 והזה אותו אל הכפרת מלמד שהית נותן אחת למעלהי ולפני הכפורת איני יודע כמה הם הריני דן גאמר מתן דמים בפר למטה ונאשר פתן דמים בשעיר למטה מה מתן דמים האמורים בפר למטן שבע אף מתן דמים האמורים בו למטן שכע: 🏲 או כלך לדרך זו נאמר דמים למעלה ונאמר דמים לממה מה למעלה אחת אף לממה אחת נראה למי דומה דנין מלממן משל ממן * ואין דנין למטן משל מעלן ' או כלך לדרך זו 'דנים רם השעיר מדם השעיר ואין דנים דם השעיר מדם הפר ' ת"ל ועשה את דמו כאשר עשה לדם חפר י מה דם הפר לממן שבע אף דם חשעיר למטן שבע : 🏲 ואיני יודע כמה ליתן מדם הפר למעלה י נאמר למעלה מתן דמים בשעיר י ונאמר מתן דמים בפר למעלתי מה מהן דמים האמורים בשעיר למעלה אחתי אף מתן דמים האמורים בפר למעלה אחת: [או כלך לדרך זו י נאסרו דמים למשן ונאסר דמים למעלן מה דמים האמורים בו למשן שבע את דמים האמורים בו למעלה שבע: 1 נראה למי דומה דגים של מעלן משל מעלן ואין דנים של למעלה משל מטה או כלך לדרך זו דנים דם חפר מדם הפר ואין דנים דם הפר מדם חשעיר : ת"ל ועשה את דמו כאשר עשה לדם הפר [שאין תלמוד לומר כאשר עשה ומה תלמוד לומר אשר עשה] שיהיו כל מעשיו שוים ' מה דם הפר למטה שלע אף, דם השעיר למטה שבע' ומה דם השעיר למעלן אחת אף דם הפר למעלן אחת:

ברק ד וכפר על חקודש ממומאות בני ישראל ומפשעיהם לכל חמאתם וכן יעשה לאהל מועד וגוי. יש לי בענין הזה להביא שלשה מומאות מומאת עכו"ם : כמה שנאמר למינן ממא את מקדשי ולחלל את שם קדשי י מומאת נילוי עריות שנאמר לבלתי עשות מחוקות התועבות אשר נעשו לפניכם זלא תממאו בהם" מומאת שפיכת דמים שנאמר ולא תממא הארץ אשר אתם יושבים בה אשר אני שוכן בתוכם: ב יכול על כל המומאות חללו יהיה שעיר זה מכפר ת"ל ממומאותם ולא כל פומאותם מה מצינו שחלק הכתוב מכלל כל המומאות בפומאת מקדש וקדשיו אף כאן לא נחלוק אלא בפומאת מקדש וקדשיו דברי רבי יהודה ' רבי שמעון אומר מסקומו הוא מוכרע שנאמר וכפר על הקודש מפומאת בני ישראל (ולא כל פומאות שבקודש) [מפוסאות שבקדש]: 🕽 יכול על כל מומאת מקדש וקדשיו יהיה שעיר זה מכפר ת"ל פשעיהם אלו המרדים: וכן הוא אומר סלך מואב פשע בי וכך הוא אומר או תפשע לבנה בעת ההיא: ד מיכן אמרו כל שיש בה ידיעה בתחילה וידיעה כסוף תולה לו עד שתוודע לו יביא בעולה ויורדי וכן היא אומר לכל חמאותם י במחוייבי חמאות: 🎢 וכן יעשה לאהל מועד כשם שהוא עושה לפניי ולפנים כך הוא עושה בהיכל י מה לפני ולפנים אחת למעלן ושבע למשן מדם הפר. אף בהיכל אחת למעלה ושבע למשן מדם הפרי ומה לפניי ולפנים אחת למעלה ושבע לממה מדם השעירי אף בהיכל אחת למעלה ושבע לממה מדם השעירי השוכן אתם בתוך מומאותם אף על פי שהם מפאים שכינה ביניהם : [וכל אדם לא יהיה יכול בעזרות ת"ל כאהל מועד אין לי אלא באהל מועד מנין לרבות שילה ובית עולמים י ת"ל לכפר בקודש י אין לי אלא בשעה שנכנס לכפר בקמורת י מנין כשנכנס לכפר כדמים תייל

סח

קודם כמיסתו י ופיי במעלה של רובד רביעי בצאחו מן ההיכל י ולא היה לריך לפרוש מבין האולם ולמזבח בהקטרת לפני ולפנים כדמפרש התם : די יכול עוממות בפ'י כילד לולין [פסחים ע"ה:] מפרש יכול עוממות ולא לוחשות יהחם מפרש לה: ומנין שתהא האיש בעילה על גבי גחלים ולא לוחשות יהתם מפרש לה: ומנין שתהא האיש בעילה על גבי גחלים

ת"ל גחלי אשי פיישבטלה שלהכת מעל הנחלים שנחחכל כל העץ מבפנים . חבל חם עדיין שלהכת תלהטת היינו דחכמי לח נתחכל העץ מבענים י לכך קרי להי נחלי חש ולח חש נחלים : הן מן הסמוך בלמערב י שיהיו עושין מערכה שנייה במערב המזבח לארך הקטרה כדתגן בפ"ב דתמיד [כ"ש :] : ך כל הנישל מכחון להנתן בסנים בחלים של קטרת בכל יום: וכל הניעל בפנים להנחן בחוץ . כגון שני בזיכי לבונה של לחם הפנים וסיו נקטרים במערכה של מובח . ומיירו בה בזכחים בם׳ קדשי קדשים [כ"ח י] הגדול לפי גדלו ככן קמחית והקטן לפי קטנו כר' יהושע כן גמלם דמוכח במם יומה ירושלמי [ריש פ' הוציאו לי]: שיהו סחמניה לחוכה י ולה שיחסר מהן י ולה שיש בה סממנים אחרים: לשלא יתן מכחוץ ויכנם י שהרי כתב והבית ולחחר כן ונתן חת פקטרת י ומנין שטתן בכ מעלה עשן ח"ל וכסה ענן ובפרק הוציאו לו [נג] פריך דחרי קראי במעלה עשן כחיבי : וקאמר חד לאוהרה

וכן של עומול על של עומול ימזור ויחליף ח"ל וכו': ך יכול יהא נותנו על נכיו י כלומר לא יהא קדש עד שיתן עליו : ח"ל אשר עלה וגו' מתוך קלפי: והדבר היה ברור ששעיר שכנגד ימינו היה נותן עליו גורל של ימינו : וכן של שמאלו י ובפ' ערף בקלפי (מ':] הנחה למטה בעלמא : ך והשני ימות י

וכתם (יותח פ"ד") פליגי [רב ורבי
יחסן) (רב ושמחל) הם שני שבווג
רחשון חו שני שבווג שני ובחמורה
[כ"ו] נפרק ולד חטחת חיירי נה:
[י"ו] בפרק ולד חטחת חיירי נה:
[י"ו] המריק הפילו לח"ד החם
בילוו מד שמת שפיטה: " עד שיכפרי
מליו עד שמת שפיטה: " עד שיכפרי
דם של חבירו נפנים: מת המשתלח
ישפך הדם בם' שני שעירים [פה"]
מפרש לה: והם שנים החריו ברוך:

כדתק כפדר תעניות [ע"ו:]:

לרק ג ולקח חלה החחתה גמלי
גירסת הילקוט) שנותנו לאחר למרכ
הת דמו וכו' פי' מן שם . חלחר
מלוקה חחתה וככנם שם י מה יעשה
מלוקה חחתה וככנם שם י מה יעשה
מלוקה מחתה וככנם שם י מה יעשה
מלוקה מחתה וככנם שם י מה יעשה
בכתנו למרם שלה יקרש י וכפ' הקוחן
רבה (חנחות כ"ה ") דם שכקרש
במסלת הסנימית פסול דחין רחי
במסלת הסנימית פסול דחין רחי
במיסתו להיכל . ופריך בפרק טרף
קס"ד שנותנו להיכל . ופריך בפרק טרף
בקלפי [מ"ג:] והכתיב וכל הדם לה
היה בההל מועד בבחו כבר יומשני
תני של היכל י מעלות היו להיכל

אין כאן לעזאזל אלא 'אחד: 🕽 אם כן לפה נאפר נורלות שיתיו שוים שלא יעשה אחר נורל נדול ואחד קטן אחר של כסף ואחד של זהב אחד של שיש ואחד של אשכרוע: 🏲 והקריב אחרן את השעיר אשר עלה עליו הגורל לה' יכול יהא גותגו על גביו ת"ל אשר עלה עליו הנורל שעלה לשמו מתוך קלפי: הן ועשהו שאם מת אחד מהם משינריל יבוא שנים וינריל עליהם כתחילה ואומר אם של שם מתי זה שעלה עליו הנורל לשם יתקיים תחתיו ואם של עזאול פת אומר זה שעלה לעזאול יתקיים תחתיו והשני ימות דברי רבי יהודה : וחכמים אומרים ירעה עד שיסתאב יום בר ויפלו דמים לנדבה יועשהו חמאת שיאמר לה' חמאת י רבי ישמעאל אומר לא היח צריך לומר חשאת אינו אומר אלא לשם: [והשעיר אשר עלה עליו הנורל · יכול יהא נתנו על נביו ת"ל אשר עלה עליו הנורל י שעלה לשמו מתוך קלפי יעמר חי לפני ת' מה ת"ל לפי שנאמר לשלח אותו שילוחו למיתה יכול שילוחו לחיים ת"ל יעמר חי לפני ה' לכפר עליו הא כיצד עמירתו חי לפני ה' : ומיתתו בצוק: ז עד מתי הוא זקוק להיות חי [עד מתן דמו של חבירו דכרי רבי יהורה ר"ש אומד עד עת וירוי] י לכפר י עד שיבפר שנאמר וכלה מכפר את חקודש ואת אהל מועד ואת המזכח דברי רבי יחודה י רבי שמעון אומר לכפר עליו כפרה שהוא בנופו י לשלח אותו ישאם נשפך תדם ימות המשתלח י מת המשתלח ישפר הרם: 🎵 לעואול למקום הקשה בהרים: יכול ביישוב ת"ל המדברה יומנין שיהיה בצוק ת"ל אל ארץ

גזירה: מוהקריב אהדן את פר החמאת אשר לוי זהו שאמרו שלא יכיא משל צכורי וכפר בעדו ובעד ביתו זה וידוי דבריםי כיצד היה מתודה אנא השם חמאתי עויתי ופשעתי לפניך אני וביתי ובני אהרן עם קדושך ככתוב בתורת משה עבדך ליצד היה מתודה אנא השם המאתי נוים הזהי והם עונים אחריו ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

ברק ג ושחם את פר החמאת אשר לו ולקה מלא המחתה ומכיא אותו שם י שהוא נותנו לאחר למרס את דמו על הרובד הרביעי שבהיכל כדי שלא יקרש: ב ולקה מלא המחתה וחביא י בכל יום היה חותה בשל מרבים ומערה בשל לחבר לתוך של שת קבים והיום חותה בשל ארבעת קבים ומערה בתוך שלשת קבים והיום חותה בשל שלשת קבים ומערה בתוך שלשת קבים והיום חותה בשל שלשת קבים והיום חותה בשל מאת והערה לתוך של שלשת קבים והיום חותה בשל שלשת קבין ובה היה מכנים: ב נהלי יכול עוממות ת'ל אש אי אש יכול שלהבת ת"ל נחלי אש הא כיצד מן חלותשות הללו מנין שתהא האש במילה על גבי הנחלים ת"ל נחלי אש : ן מעל המזכח יכול כולו ת"ל אשר לפני ה' הא כיצר הממוך למערב : ן אמר רבי יוסי זה סימן כל הנימל כחוץ להינתן בפנים נימל מן הסמוך לפנים: בו וכל היוצא מבפנים להינתן בחוץ ניתן על הסמוך בפנים: בו ומלא חפניו קמורת ממים דקה הנדול לפי נדלו והקמן לפי קומנו כך היתה מירתה יקמורת שתחא משל ציבוד ממים שיהו מסמניה לתוכה דקה מתר הול והלא כבר נאמר ושחקת ממנה הדק ואם כן למה נאמר דקה שתחא דקה מן הרקה: "ל כיצד היה עושה מפריש כשלשת מנים מערב יום חביפורים ומחזירם למבתשת כדי למלאות חופניו לקיים בה דקה הדקה מביא אל מבית לפרוכת ונתן את הקמרת על האש לפני ה' שלא יתקן מבחוץ ויכנים מבפנים י אם לפני בשר ודם עושים כן יקל וחומר לפני המקום . ואומר כי בענן אראת אל הכפרת אמרו על הכשר על האש לפני ה' אינו נותן אלא בפנים י אם כן למה נאמר על העדות על הכפרת מלמד שהיה נותן בה מעלה עשן ומנין שהוא נותן בה מעלה עשן ת"ל וכסה עגן הקמרת את הכפרת אשר על העדות ולא

הגהות מהרי"ד

כפרם בשעיר המשחלח : ותניח לקתן ובם׳ טרף בקלפו [מ :] בכפרה שנגופי מק"ז השתה מכנסים שהם על מקום המולנע קם הכחוב מדבר וידוי דברים : ג ואם נפשך לומר והקרוב וכפר ועדיין לה נשחט הפר יוכפ׳ ה"ל המחונה [ל"ו :] מהי הם נפשך לוחר י וכי פיחם למעלה מן הכחונת י וכן מצופח על הראש י והוה ס"ד כשעשה טכילה ולבש כילף משעיר המשחלה הנעשה בפנים דכפרה בדמים הוא י דכחיב וכפר על מכנסים יששע אותם וישבול לשם כתונת

ד וחכמים חומרים עופת אלו הזדונות וכו׳ וכן הלכה דחמר ליה ר׳ חבם

שכקת רכם ועכדת כר' מחיר: פרק ב מלחד שק תעכבין זה מם זה. כדמיפה בהקומן רכה [מנחות] מעמידו בשער ניקטר ותנן כפ' אמר להם המתונה [לו :] כא לו למורח העורה ללפון המוכח הסגן בימינו וכו' . היינו שכה מסמיכות כי היה עומד בין האולם ולמובה : 🗖 יכול שניהם על זה יוה ביתין חה בשמאל לקיים גורלות על שני כשערים מ"מ כבר הות יודע חי זה לשם שמים ומנין שיניח מחלה לשם ולחחר כן יניח חצלי של עוחול וכן שניהם על שני ה"ל נורל חחד יכול של שם ושל שומול על זה יתן של שם תפלה ויפיר פותו משם ולחחר כן ינים של שומול מיהו בפ׳ ערף בקלפי בגמ׳ ירושלמי פריך ולם הרת הית קדמתת י בתמיהת . ומשני דהכי קחתר י משנתן של שם ועל שעיר של שם 121

פרשת אחרי פ"א ינ יכול יכח טכילה בין מכנסים וכחונת וכו" ונחמר

שביד טבילכי לא כ"ש למכובדים מהם . והכא כל אחד יש לו מעלה מחבירו אבנם

ל פורש ילבש שיתו משל כודש אין לי אלא אלו בלבדי מניין לרכות שאר כנדי כחונה נדולה ובנדי אחיו חכחגים ת"ל כנדי סודש : בניין אב לכל תבנדים שיהו משל סודש : רא מניו שחוא מעון מכילת שנאמר זרחץ כמים את בשרו ולכשם: רב ומנין חשנה מכנדי לכן לבנדי זהב ומבנדי וחב לבנדי לכן שיחא מעון שבילח תלפור לופר בגדי קורש הם ורחץ בפים את בשיו ולכשם: יכול חמשנה מבנדי וחב לבנדי וחב ומכנדי לבן לכנדי לכן ישעון שבילה תלמור לומר חםי יכול ישעון שבילה בין מכנסים לכתונת בין כתונת לאכנם ובין אכנם למצנפת תלמוד לוסר ולכשם כולם כאחת: יך ומה ת"ל ילבש יחגור ויצנית לפי שמופנו לרבות לו כלים אחרים בין חערכים. אין לו יכול לא ילבש בשחרית ת"ל ילכש ויחנור ויצנוף:

פרשתא ב ומאת עדת בני ישראל שיהו משל ציבור יקח שעירי מיעום שעירים שנים י אם כן למה נאמר שני שיתיו שוים ומנין אף על פי שאינן שוים כשירים ת"ל שעיר שעיר ריכח: ב ואיל אחד לעולה י רבי אומר איל אחד הוא הוא האסור כאן והוא האמור בחומש הפיקורים י רבי אלעזר כרבי שמעון אומר שני אילים תם' אחד אמור כאן ואחד אמיר בחומש הפיקודים וחקריב אחרן את פר החשאת אשר לו י שלא

וכן כלם: יד מת"ל ילבש ויחנור וכו' כדכתיב כתונת בד קדש וילבש ובאבנט בד יחגור וכו': לפי שסופינו לרבות לו כלים בין הערבים · נפיק לו מולבש בגדים אחרים בפי איל הממוכה [לק וע"ש] ואם אין לו אחרים יכול לא ילבש שחרית . שלא יהא עכובא מ"נ מם חסר לו אחד מהן בין הערבים " לא ילבשנו בשחרית יוישמרנו לבין הערכים: ת"ל ילבשי כוליה קרא יתירא כוח דכסיפיה דקרא כתיב ולבשם: פרשתא ב ח"ל שעיר יעיר

רובה : והקרוב אהרן את השעיר והשעיר אשר עלה עלח' וגו' : 🗖 והוא האמור בחומש הפקודים . במוספים : ומשום דכתיב איל אחד משמע אחד ולא שנים כדמפרש בפרק בא לו '[יומא ע :] ור' אליעור בר׳ שמעון דריש ליה למיוחד שבעדרו ולעולם שני חילים היו ור' חליעזר בר' שמעון אומר שני אילים הם אחד אמור כחו ואחד בחותש בפחודים : וכחתר

יביא משל ציבור יכול לא יביא משל ציבור שאין ציבור מתכפרים בו אבל יביא משל אחיו חבחנים שחרי אחיו חבחנים מתכפרים בו ת"ל אשר לו יכול לא יביא ואם הכיא כשר ת"ל שוב אשר לו וכפר בעדו ובעד כיתו זה וידוי דברים יכול כפרת בדמים חריני דן נאמר כפרה בפר ונאמר כפרה בשעיר י מה כפרה האמורה בשעיר וידוי רברים חוץ מדמים י אף כפרה האמורה בפר וידוי דברים חוץ מדמים: 🕽 אם נפשך לומר והקריב אחרן את פר החמאת אשר לו וכפר בעדו ובעד ביתו ועדיין לא נשחמ : ד כיצד חיה מתודה אנא השם עויתי פשעתי חמאתי לפניך אני וביתי אנא חשם כפר נא לעונות ולפשעים ולחשאים שעויתי ושפשעתי ושחשאתי לפניך אני וביתי ככתוב בתורת משה עבדך לאמר כי ביום הזה יכפר עליכם למהר אתכם מכל השאתיכם לפני ח' תמחרו' ואומר והתודה עליו את כל עונות כני ישראל ואת כל פשעיהם לכל חמאותם דברי רבי מאיר' וחבמים אומרים עונות אלו חזרונות י פשעיהם אלו חמררים י חמאתם אלו השנגות מאחר שהוא מתורה על חזרונות ועל המרדים הזהר ומתודה על השננות י אלא כך היה מתודה אנא חשם חמאתי עויתי ופשעתי לפניך אני וביתי י אנא חשם כפר נא לחמאים ולעונות ולפשעים שחמאתי ושעויתי ושפשעתי לפניך אני וביתי בבתוב בתורת משת עבדך לאמר כי ביום חזת יכפר עליכם למתר אתכם י ועונים אחריו כרוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד: דן וכן מצינו דרך כל חמתודים מתודים י דוד אמר חמאנו עם אבורינו חערינו וחרשענו י שלמה כנו אמר המאנו והעוינו והרשענו י דניאל אמר המאנו ועוינו והרשענו ומרדנו י אף הוא כך היה מתודה המאתי ועויתי ופשעתי לפניך: ן מהו שמשה אמר גושא עון ופשע וחמאה ונקה ואומר והתודה עליו את כל

עונות בני ישראל ואת כלפשעיהם לכל חמאותם י אלא כיון שהיה מתודה על הזדונות ועל המרדים כאילו 🕿 שנגות לפניו: פרק ב ולקח את שני חשעירים מלמד שתם מעככים זה את זה י לפני ה' פתח אחל מועד : מעמידו בשערי ניקנור אחוריתם למורח ופניו למערב : ב ונתן אחרן על שני השעירים נורלות של כל דבר יכול שנים על זה ושנים על זה תיל כורל אחד לחז ונורל אחד לעואול יכול של שם ושל עואול על זה ושל שם ושל עואול על זה תיל נורל אחד לה' ונורל אחד לעואול

הגהות מהרי"ד

רשוין ביושנמי עיד דישמי הנכם כרבי מפיי נגדרים ברים יסנסם דסולרן כהדיענו חפיי נגד רשבים כל ששים דשמי הנכם כרבי מפיי נגדרים ברים ריח ברים וכנם לפית הוועד היו פמו של ר' מקרידום וע"ש עוד וע" ספר ידי חליהו למכר"ח גולויעת ד' ק"ב ע"ד נמן עסם לפסק סרמב"ם כרבי : האמור כלון (וסאמור) במושם ספקודים כצ"ל ד'ים : של יבית משל לבוד גמ' יומא נ"א : שביעות י"ד ובטים צ"ח ישלין כ"ב י ורמב"ם פ"ם מס" עבודת מס"כ דין י"ג וסמ"ג שבין ר"ע : וה וידוי דברים י נמ' יומא ל"ו : והר"מ כ' בגמ' לא גרסי מרן מדמים וכצ"ל השמיר דאייור ביה הכא דכמיב ביה כמרה סיינו שעיר המפתלם ושעיר י המסתלם חין דשים וע ליישב הגירסא וע" מו מישה כלומר ס"ל דלא דמים שלא דברים במסתלם חין משים וע ליישב בגמ" מה אים ליים למישרך : "ך עד סוף המרק מוספתא דיומא לעדות ת"ל וכסה עגן הקמורת את הכפורת אשר על העדות ולא ימות הי זה ימות הא אין דבר חוצץ בין כפורת לעדות: "ג' ולא ימות הרי זה עונש" כי בעגן אראה אל הכפורת הרי זו אזהרה וא"ר אלעזר יכול עונש ואזהרה נאמרו קודם למיתת שני בני אהרן ת"ל אחרי מות שני בני אהרן יכול שניהם נאמרו לאחר מיתת אהרן ת"ל כי בעגן אראה על הכפורת הא כיצד אזהרה נאמר קודם למיתת שני בני אהרן זעונש נאמר לאחר מות שני בני אחרן:

בדק א בזאת יבוא אהרן אל הקורש מה ת"ל לפי שנאמר אל הקדש אל פני הכפורת אשר על הארון שיכול אין לי אלא קודש שיש בו ארון וכפורת שאין בו ארון וכפורת מנין ת"ל בזאת יבוא אהרן אל הקודש לעשות קדש שאין בו ארון וכפורת כקודש שיש בו ארון וכפורת: 🗅 אתה אומר לכך נאמר אל חקודש לעשות קדש שאינו כזה בפר זה' או אינו אומר אלא לעשות פר שאינו כזה כקודש זה ואיזה זה זה פר חבא על כל המצות: הלא דין הוא ומה אם פרו הכא על לא הודע נכנס בו לפניי ולפנים י פרו הבא על הורע י אינו דין שיכנס בו לפניי ולפנים -תלמוד לומר בואת יבוא אהרן אל הקודש למעט פר חבא על כל המצות שלא יכנס בו לפניי ולפנים: ד בפר כן בקר לחטאת ואיל לעולה יכול מקום מתן דמו של פר שם מתן דמו של איל : אמר רבי יוםי מה אני מקיים לא תעלו עליו קמורת זרה עולה ומנחה איזו היא עולה שצריך הכתוב למעמה זהו איל העולה לכך נאמר כפר בן בקר לחטאת ואיל לעולה: ה בד שיהו של בוץ י בד שיהיו י הדשים - כד שיחיו כפולים בד שלא ילבש עמחם בנדים אחרים יכול לא ילבש עמהם בנדי פשתן אבל ילבש עמהם בגדי צמר ת"ל כדי יכול לא ילבש עמחם כנדי פשתן אבל ילבש עמחם כנדי י חול ת"ל בד ומה ת"ל בד בד ארבעה פעמים למעט ארבעה כלים שנאמר בהם לפני ה': [בתוך שנאמר בחשן ונשא אהרן את שמות בני ישראל בחשן המשפם על לבו בבואו אל הקודש לזכרון לפני ה' תמיד יכול יכנס כו לפניי ולפנים ת'ל בד ולא בחשן : ל בתוך שנאמר כאפוד ונשא אהרן את שמותם לפני ה' על שתי כתיפיו לזכרון יכול יכנם בו לפניי ולפנים תלמוד לומר בד ולא כאפור: ה כתוך שנאמר במעיל והיה על אחרן לשרת ונשמע קולו בבואו אל הקודש יבול יבנם בו לפני ולפנים תלמוד לומר בד ולא במעיל: 🗅 בתוך שנאמר בציץ והיה על מצחו תמיד לרצון לפני הי יכול יכנם כו לפניי ולפנים תלטוד לומר בד ולא בציץ:

כהרי"ד

מדהוה ליה למיכתב אל הקודש סתם וכולל כל הבית וכתיב מכית לפרוכם א"ל יש כאן קרא יותרא לרבות שאר ייותר משר מתום בשנה ד"מ אמנם בפסיקתא זונולתי הגירסא מבית לפרוכת הל לכנו ולפרס ועיין בגמ" מנחות דף כ"ו : וברמב"ם פ"ב מם" ביאת המקדש דין ד" : הי לפני ולפרס ועיין בגמ" מנחות דף כ"ו : וברמב"ם פ"ב מס" ביאת המקדש דין ד" שנסטה ממנו הארון ד"ת : "ב" דבר מוצץ, היינו כמו בגד שש ורקמה ומשי לכבוד הלוסות לכסותם מלמעלה ד"ת : "ב" הרי זה עונש פ" אם כא ביאה רקנית דבהכי מיירי קרא כי בענן אראה כו" הרי זה אוהרה קאי אואל יבא דסיינו אוסרה והא דרקע כי בענן אראה משום דלא מתפרש ואל יבא עד דמיו ענן כלומר אל יכא בכל עת אלא במת שמכנים הקטורת שיש בה מעלה עשן דמיונו ען פ"ו ביאלב"ד ו"ד "דת ודברי תורת הכרום הלוים הלא שוב א"ב אלעונו וביר שוב ב"ב מולה לשום לייתא ושם לייתא היים הלוים וב"ב א"ב אלעונו וביר מוכה כו" וע"ש ביהמלמי :

שתכנים הקטורת שיש בה מעכה פשן דסיינו עכן פי הרחב"ד ז"ל ד"ת ודבי עותם כהכנים הלל סובאו בגמי יומא כ"ג. ע"ש פירושו ובירושלמי סוף פ"ק דיומא ושם אימא לבירושו בירושות ובירושלמי סוף א"א אלשור [בר' שמעון] יכול שינש ואוסרה כו" וע"ש בירושלמי:
בפסיקתא ווטרתי בואת יבא שלחן כו ארון קרבן אסרון ווים רעכן אמס שאין בו ארון על הסיכל משמע דמסרש שאין בו ארון על הסיכל ועיין לעיל פישתא א' בריישת ה": ב אתה אומר ר' לששת החדש אים"ב או אינו בו [פי בית שני שאין בו ארון וכפורת] בפר וכ [שגם שם יכנם בפר זה של יום"ב) או אינו כו [שיכול לכנם גם בדם פר הבא על כל המלות לפני ולפנים והיים"ב) או אינו כי [שיכול לכנם גם בדם פר הבא על כל המלות לפני ולפנים והיים על מדע מום או היר"ב בתכפר על טומאת מקדש והרשיו שלא כודע לו כדאיתא פ"ק דשבועות] ק"א ח"ר [דמו] ככנם לכני ולפנים מרו הבא והרשיו שלא מודע אינו דיון שיכנם [דמו] לפני ולפנים כרו הבא על אות הודע אינו דיון שיכנם [דמו] לפני ולפנים כרו הבא על אל הודע אינו דיון שיכנם [דמו] לפני ולפנים כרי של מובה הובה] כר' איוהו עולה ומובה בל"ל ד"ם וכ"ב שלא ולחב בו בקר למשאת ואיל לעולה ומתרן דאילו לא מאחר כאן לא הוי דעיקן איום עולה משנים עולה משנים לכן במחר כאן לא היו דעיקו שלא משנים ב"ל ובוש מתרן דאילו לא מאחר כאן לא סיי דעיקן איול לעולה ומתרן דאילו לא מאחר כאן לא סיי דעיקו איום ועלה ומתרן דאילו לא מאחר כאן לא סיי דעיקו לאול לעולה דיום ומולה עלה לעולה דסר"א כיון ביו לאור בנום דמו לפני לעולה דיום שלא בוביר ניהי או למולה דיום שלא לבולה ביום אולה ב"ל היום לביו לא לבש ממהם בצדי [קודש] אבל ילבש ממהם ובדר לשו לביו שלה ווערמי בלה לא ולבש ממהם בצדי [קודש] אבל יכנם כן לרין להאת דא וכ"ל בכליקתא זוערמי בולות לא לה הקודש [לפני ה"ן יכול לכנים במאחת וליו להים בפסיקתא זוערמי בולות לתולו אל הקודם [לפני ה"ן ביל ווערמי ביות ול"ל בלה הקודם ווכרום בולחות ללפני ה"ל היות לכו כל בכליקתא זוערם ביות היות וכ"כ בפסיקתא זוערםי שיהוו

קריבה לעצמה: 1 ויאמר ה' אל משה דבר אל אהרן אחיך ואל יבוא בכל עת ' ואין אנו יודעים מה נאמר לו בדבור הראשון ' היה ר' אלעזר בן עזריה אומר משלו משל למה הדבר דומת לחולת שנכנם אצל חרופא אומר לו אל תשתה צונן ואל תשכב במחב י בא אחר ואמר לו אל תשתה צונן ואל תשכב במחב שלא תמות כדרך שפת פלוני וזה זרוו יותר מכולם לכך נאמר אחרי מות שני בני אהרן ויאמר ה' אל משה דבר אלאהרן אחיד ואל יבא ככל עת: ואם בא מת הוא שנאטר ואל יבוא ואל ימות י ואם בא מת הוא באשר (מת פלוני) [מתו בניו] לכך נאמר אחרי מות שני בני אחרן ויאמר ה' אל משה דבראל אהרן אחיך ואל יכא בכל עת : הן משום רבי ישמעאל אמרו הואיל ונאמר שני דיברות זה בצד זה אחד פתוח ואחד סתום: ילמד פתוח על הסתום : מה פתוח דבר ביד משה שיאמר לאתרן. על ביאת הקודש אף סתום דבר ביד משה שיאמר לאחרן על ביאת הקודש ואיזה זה דבור של יין ושל שכר שנאמר ואחיכם כל כית ישראל יככו את השריפה אשר שרף ה' י וידבר ה' אל אהרן לאמר יין ושכר אל תשת: ן אחיך באל יבוא : ואין משה בכל יכוא או אחיך כבל יבוא ואין הכנים כלא יכוא ' אמר רבי אלעזר ודין הוא ומה אם שנצמוה לבוא נצמוה שלא לבוא מי שלא נצמוה לבוא אינו דין שנצמוה שלא לכאי תמימים יוכיחו שנצטוו לבא אל אחל מועד ונצטוו לבא שלא שתויי יין ושכר: אבל בעלי מומים שלא נצמוו לבא לא נצמוו לבא שלא שתויי יין (אבל) [אף] כאן המצוה נצמוה תיל דבר אל אהרן שאין ת"ל אחיד ומה ת"ל אחיד לרכות את הבגים: 🎵 ואל יבוא בכל עת י זה יום הכיפורים ' אל חקורש לרכות שאר ימות השנה ' אמר רבי אלעזר ודין הוא ומה אם על יום שנצמוה לבוא נצמוה שלא לבוא י על יום שלא נצטוה לכוא אינו דין שיצטוה שלא לכוא י ישראל יוכיהו שנצמוו לבוא ברגלים ונצטוו לבוא שלא ריקנים: אבל בשאר יסות השנה שלא נצמוו לכוא לא נצמוו לכוא שלא ריקנים (אבל) [את] כאן על יום שנצמווה נצמווה ת"ל אל הקודש לרבות שאר ישות השנה: ל מבית לפרוכת לחזהיר על כל הבית י יבול על כל הבית במיתה ת"ל אל פני הכפורת אשר על הארון ולא ישות: הא כיצד אל פני הכפורת בפיתה ושאר כל הכית באוהרה: אל פני הכפורה אשר על הארון מת ת"ל לפי שנאמר כפורת יכול יהי כסוי לארון ת"ל כפורת י כפורת לארון ואין כסוי לארון: יכול לא יהיה כיסוי לארון אבל יהיה דבר חוצץ בין כפורת

הגהות

על ההקובם: ל מה כאמר לו בדבור הראשון י מי דכתיב ויודבר הי אל משה אמרי מות וג' ויממר ה' אל משה וגו' ובדבור הראשון לא כמוב מה דיבר עמו לכך נאמר אחרי מות שפי לל משה וגו' ובדבור הראשון לא כמוב מה דיבר עמו לכך נאמר אחרי וותר וכ"מ ביומא ובפידש"י ובמפרשים זית רעכן וע' מורמי ווקני בגור אחרי מותם חרוו יותר וכ"מ ביומא ובפידש"י ובמפרשים זית רעכן וע' מורמי ווקני בגור אחרי ולבש האורה וקרבן אחרין י"א ב"ע משלו משל כ"ה ב"א של מיות נום וחיקני בגור הגידשא היה ראב"ש לומה מותר מחלוב מל מחות והו וותר ומה מותר מחלוב מל מחות משל למה"ד ותוצח ששלו ליתא בשל מיות נום ורוו יותר מכלם מחלוב כל מים שנים חרן ממנו אחרים בסוקתא ווטרתי רגידשא זה ויתו יותר מון הראשון שכל כל מים שנים חרן ממנו אחרים בסוקתא ווטרתי רגידשא זה ויתו מון הראשון המנו מדבר היא לה למה וואר מון הראשון בילך נאמר דבר של אסרן אחין וגו' סתום [דיבור ולמון לל פ" מם דיבר עמו] ו"א סתום [דיבור ראשון לל פ" מס דיבר עמו] ו"א סתום [דיבור ראשון לל פ" מס דיבר עמו] ו"א סתום [דיבור האון לל פ" מס דיבר עמו] ו"א סתום [דיבור האון לל פ" מס דיבר עמו] ו"א סתום באמר ואמרם כל בית שראל יבכו וכו' ואמר בכת בל בל בכל נה ווער ב"ל לל משם אמרו שות וגו' היינו במשח בל בל בל מת ונמין טוף במשל וו"ל משם למרו שות וגו' היינו במים במלכווה לבל בכל בת ונמין טוף במשל לבל בכל עם מש של לנטווה בלא לבל בכל עם מש של לנטווה בלא לבל בכל מת ונמין טוף במשום האלה בלו ווער מים המלכו הלו למו משה בכן וולא שכסן לו שכמי רובין לחין למעם של לבל בל מי וובילון ב"א הלמון למין למשם הלו בל בעל מו מון מול המין וואתר עכשו המלה לנטווה בלא למעון בלא מצמן לו שום ורכוא מקר למון בלל מצמן לו בלל מכל וכל למל לבות בבים המלה בלו מה לבל וכ"ם בלים למון להו מלו בלונו בלא לא למעון בלא מל בלעון באור בסיקת ווון ואלה בלא וכל בל מל להל לבות הבנים המלה בלו מוו באלא לבות הבנים המלח להון ש"ג אמר לל המים בכים ומל בל בל בל בל בת הובים לאלה לבות הבנים המלח בלוון בלא בל בלל וכ"ם בלית ווון לאלן לבלו הלל הלה ולא לבוו בלא בלל וכ"ם בלית ווון לאלן לבל ורים ב"ל בלו בל בכל בת הולה"ץ לאון בלה בית של להון ש"ג שמנו בלו בלו בל הבית של לבות לרבות בלו בל מוו באלן בלו בל הבית של להון ש"ג שמנו בלו בלו מות להבית הללה של הבית היה "הרוש לרבות בלו מות לביוו בללן להלוון ש"ג שהמות להו

מצורע ה ספרא פרשתא ה

שכינה ביניהם: 🎵 תורת מזכ ואשר תצא מסנו שככת זרע י זה שראה ראייה אחת שחוא כבעל פרי ומוכל ואוכל פסחו לערכ: והרוח בנידתה זו שראתה שתי ראיות שתיא כנרה מממא משכב ומושב וצריך ביאת מים חיים * ופמור מן הקרבן * תורת הזב והזכ את זובו זה שראה שלש ראיות שהוא זב נסור מממא משבב ומושב וצריך ביאת מים חיים וחייב בקרבן: * תורת חזב ואשר תצא ממנו שכבת זרע מה חוב סותר בוב אף שכבת זרע מותרת בוב אי מה הוב סותר את חכל אף שכבת זרע תסתור את חכל ת"ל לשמאה כה אין לה אלא יום אחד : איכול אף פיפי רגלים יחיו סותרים בזב ת'ל זאת: יב וחדות כנידתה זקנים חראשונים היו אומרים תחית בנידתת לא תכחול ולא תפקום עד שתבא במים עד שבא ריע ולמד נכנם חדבר לידי איבה והוא מבקש לנרשה י הא סה אני מקיים וחדות כנדתה תתא בנדתה עד שתבא בפים: "לַ והזב את זובו אחרים אומרים מה חזב משמא במשא אף חזוב משמא במשא לזכר לדבות את הטצורע י ולנקיכה לרבות את היולדת י ר' ישטעאל בנו של רבי יוחנן כן ברוקה אומד הרי היא אומר וחזכ את זובו לזכר ולנקיבה י לזכר כל שהוא זכר בין נדול ובין קמן י ולנקיבה בין שהיא קמנה כין שהיא נדולה י ולאיש אשר ישכב עם מסאה לחביא את חבא על שומרת יום כגגד יום:

מזוכה מנגעה י מזוכה ולא מזוכה ולידתה יוספרה לה לעצמה שבעת ימים יכול בין סמוכים ביז מפוזרים ת"ל ואחר תמחר אחר אחד לכולם: ב ר' שמעון אומר ואחר תמחר אחר המעשה חמחר׳ כיון שמבלה מהורה להתעסק במהרות אבל אמרו חכמים לא תעשה כן שלא תבא לידי ספק בשמיני יכול בין ביום ובין בלילה תלמוד לומר ביום ולא בלילה : 🕽 תקח לה לעצמה שאם הפרישתן לזיבתה הראשונה לא תביאה לזיבתה שנייה שתי תורים או שני בני יונה חילופי תורין בני יונה חילופי בני יונה תורים ואין חילופיהם עשירית האיפה: 🥇 מנין שהיא פובלת מבעוד יום ת"ל וחכיאה אותם אל הכחן • אל פתח אחל מועד כיצד הוא מכיאה אותם אל פתח אהל מועד אלא אם כן תהיה מעורבת שמש מלמד שהיא מובלת מבעוד יום: 🗔 ועשה הכחן את האחד י חמאת ואת האחד עולה שיפרישם חכהן אחד לעולה ואחד לחמאת ימנין שאם הפרישתן היא יהי הפרשה ת"ל א' לחמאת ואחר לעולה י והביא אותם אל הכהן וכפר עליה הכהן לפני ח' מזוב פומאתה: ן והזרתם את כני ישראל: אין נזירה אלא הפרשה וכן הוא אומר וינזרו מאחרי ויעל גילוליו על לכו * ואומר גזורו אחור: ז והזרתם את כני ישראל מפומאתם ' הרי זו אזהרה י ולא יפותו בפומאתם ' זו עוגש בממאם את משכני אשר בתוכם ' אף על פי שהם ממאים

הגהות מהרי'ד

אחרי מות ו ספרא פרשתא א

מות שני בני אהרן: ב בקרבתם לפניה' וימותו יר' יוסי תגלילי אומר על הקריבה מתו ולא מתועל ההקרבה יר"ע אומר כתוב אחד אומר בקרבתם לפני ה'וימותו" וכתוב אחד אומר ויקריכו לפני ה' אש זרתי הכריע בהקריבם אש זרה לפני ה' הוי על הקריבה מתו ולא מתו על ההקרבה יר' אלעזר בן עזריה אומר כדיי קרבה לעצמה וכדיי קריבה

לידבר ה' אל משה אחרי מות שני כני אהרן מה ת"ל לפי שנאמר ויקחו שני בני אהרן נדב ואביהוא איש מחתתו : כני אהרן לא נמלו עצה מאהרן י נדב ואביהוא לא נמלו עצה מכשה י איש מחתתו איש איש מעצמו עשו י לא נמלו עצה זה מזה מנין שכשם שעבירת שניהם שוה כך מיתת שניהם שוה ת"ל אחרי

הנהות

ברשרוא א א שני בני אסרן מס ת"ל [פי" מלת שני כוליל בני אכרן אלא למדוש שניסן שון [כדרשינן לקשן ריש פרשתם ב] ד"ת וק"א וו"ר: בני אסרן לא [מלקו כביד לאסרן] כ"ס בילקוט וכ"ס לשיני במכלתת זמלוחים ברייתה ל"כ לא [מלקו כביד לאסרן] כ"ס בילקוט וכ"ס לשיני במכלתת זמלוחים ברייתה ל"כ וע"ש: לא נטלו עלם מששסי פי" דאימה בפ" במדבר שלם תולדות ההרן ומשס וולפין שנשש חולדות משס שמי משס ומים מורס וא"כ אמר כדב ושביסו כלומר שלא כיו בני אסרן אלא בני משט שלא משט ומשס ולא בני משס שלארו מעו ואפ"ס לא נטלו עלם ממט ווע עלם שלם מור על מור מלח משלא ילאו ולא נטלי עלם וכ מום משח בילא שמיני איש משלאו ילאו ולא נטלי עלם וכ מו מות שסים לים ליטול עלם כן מית שמים שמיני איש משלאו ילאו ולא נטלי עלם ומים במים לים ליטול עלם מחיו בדול כדרשינן ו"ז ישירא לרבות אסרן בגדול זית רפנן וסיינו דכיון שכיו לרובים מחוד שלא נטלו עלם מחס הוא הכן לא היו לרכין ליעול עלה מחס הוא להכין לה היו לריכין ליעול עלה מחס הוא להכין לה היו לרכין ליעול עלה מחס בויקרא הכים שלא שמקרע שמוי יון כ"כ הר"ם אמנם בויקרא רבם פ"כ" מבואר שלא נעל מנים ו"מ שמקרע שמוי יון כ"כ הר"ם אמנם בויקרא רבם פ"כ" כ" מבואר שלאנים למני לבי מים ו"מ שמקרע שמוי יון כ"כ הר"ם אמנם בויקרא רבם פ"כ" כ" מבואר שלא ביוקרא רבה פ"כ" כ" מבואר שלים ביוקרא בכ"כ ב" כ" מבואר שליבים להכים בי"ב ב"ב ב"כ" ב"כ"ם ליכול בכ"כ ב"כ"ם אמנים בויקרא כב"כ כ" כ" מבואר שלא ביוקרא הב"כ ב"כ" ב"מ מותר בניין ב"כ"כ ב"ל ב"כ"ם אמנים בויקרא בכ"כ ב"כ" מבואר ב"כ"כ ב"ל ב"כ"כ"ם למני לב"כ"ל ב"כ"ל ב"ל ב"כ"ל ב"ל ב"כ"ל ב"כ"

ימים רבים הא כיצר חרבים הללו יהו מרובים על שנים וכמה הם חוי אומר שלשה:

פרק דו יכול הרואה שלשה בתחילה תחא זכח י ומה אני מקיים ואשה כי תהיה זכה דם י ברואה יום אחד אבל חרואה שלשה בתחלה תהא זבה י תלמוד לומר על נדתה אחר נדתה היא משמאה ואינה משמאה בתחילת: ב אין לי אלא ממוך 'נדתה' מופלג מנידתה מנין ת"ל או כי תזוב על נידתה אין לי אלא מופלג מנידתה יום אחרי מנין שנים שלשה ארכעה חמשה. ששה שכעה שמונה תשעה עשרה י מה מצינו ברביעי שהוא כשר לספירה וכשר לזיבה אף אני ארבה את אלו שחם כשירים לספירה וכשירים לזיבה: ב מנין לרבות אחר עשר ת"ל בלא עת נירתה י או יכול שאני מרבה את שנים עשר אמרת לאו' מה ראית לרבות אחד עשר ולהוציא את שנים עשר אחר שריכה הכתוב מיעם מרבה אני את אחד עשר שהיא בספירת (בלא עת נדתה) [או כי תזוב] ומוציא את שנים עשר שאינו בספירת (כלא עת נידתה) [אוכי תזוב]: ד אין לי אלא הרואה שלשה שהיא זבה מנין לרואה שנים תהיה זכה ת"ל ימי (זובת) [זוב מומאתה] כימי נידתה : מנין לרואה יום אחר תהיה זבה ת"ל כל זובה כימי נידתה: 🚡 מנין שהיא משטרת לחם יום אחד ת"ל ממא יחיה: יכול כשם שהיא משטרת א' לאחר כך תשמר שנים לשלשה י ודין הוא ומה אם הוב שאינו סופר אחד לאחד סופר שבעה לשנים יובה שחיא סופרת אחד לאחד ' אינו דין שתספור שנים לשנים ' ת"ל יחיה לת - אין לה : אלא יום אחד: ן אין לי אלא חרואה שלשה שהיא משמאה משכב ומושב י מנין לרואה שנים שתממא משכב ומושב י ת"ל ימי זובח כמשכב נידתה: ז מנין לרואה יום אחד שתממא משכב ומושב ת"ל כל ימי זובה כמשכב גדתה: התיה ממאה לרבות את בועלה היא מממאה את בועלה ואין הזב ממשא את שהוא כועל: 🗅 הלא דין הוא ומה אם הזכח שאין מטמאה אלא בשלש ראיות לשלשה ימים מממאה את בועלה הזב שהוא מממא בשלש ראיות ליום אחד אינו דין שיממא את שחוא בועל י ת"ל תחיה ממאה לרכות את בועלה י [היא] חיא משמאה את בועלה ואין הזב משמא את שהוא בועל אלא שדברו חכמים כלשון נקייה: ל כמומאת גדתה ולא כימי נדתה וחד"ח ומה אם כמקום שלא עשה מומאת הפיממא כמממא עשה ימי המימסא כמממא כאן שעשה מימאת המימסא כמממא אינו דין שנעשה ימי המישמא כמשמא ת"ל כשומאת נידתה ולא כימי

נידתה כל הנונע כם יממא על ידי חיבוריהם פרכ מובה מוובה כשתפסוק מוובה מוובה ולא

הנהות מהרי"ד

אסרינא דאיכא לפקפוקי בים: כי יווב זוב דמה [דמה] מסמת עלמה כ'ה בגמ' מיה ל'ו ופ"ם: ב כמה יהים בחיפוי משבה נדה ל"ו: מ"ם דף ל"ו: ג הובחה בנמ" נדה ל"ם: פיון שם בגמרת וצ"ל מקום שחין וולד ולח תבח יולדת בווב": ד שם ל"ו ל"ח ע"ח: עיין שם בגמום וכל מהום שמין ווכד וכם ענטו יונדת בווב : ן שם כדין כוחם של ה:

דוכו' עד בריימת לי שבפרק ח' סיבל בריים שבועות פ"ב וע"ש בפי סר"ן וכחש פ"ח :

דף פ' - ותום' סוכה כ': ורחש השנה סוף דף ד' הביחו בתום' דברי הת"כ החלו וכל וה

דף פ' - ותום' סוכה כ': ורחש השנה סוף דף ד' הביחו בתום' דברי הת"כ החלו וכל וה

בתוב ובול בנת' סוף כדה ד' ע"ב: ע"ב: וע"ש חה שינויים וע" כלן

בתוב ונור חוב והרגו חברו ובר"ח בי וות' נרסית שמו בתחוב חלי

במורחי וגור אריה וקרבן אסרן וכד"ת כ' בגמ' גרסים שפיר בספירת או כי תווב וסית גירסת נכונם יותר די"ת כוי ספירה לחו כי תווב כי דישיק מינים פופלג יום א' דסיינו שרתתה ב' וג' וד' וסופרת ה' שהשביעי סית י"ח . דן ת'ל עמת יהים אית דגי סי ת"ל טמחה הוח וגירסת הספר נכונה דהח חצטריך טמחה לרבות חת בועלה לחת ובגמי סוף פ' מינוקת משיק הכל מוהים לה ע"ש ד"ת וע" ק"ח: מ" ת"ל הח הים מטמחם כו! כליל ותיכם תהים טמחם לרבות את בועלה נמחק ד"ת: כטומחם נדתה ולא כימו נדתה פי שהמשכב ימישב מטמח אדם לטמח בגדים כמדם עלמה אבל אין כמסכב טמא ככדה עלמה אלא טהור מיד לאחר טבילה בהטרב שמש . זית רעוק: במקום שלא עשה טימאת המיטמא כמימא [פי ביפל דה שאינו טמא כמדה עלמה לעשות מחשב נימאא מדם כי אם אוכלין ומשקץ כיאמת לעין עשם ימי סמיטמא למעות מחשב לטמא שלא מדם כי אם אוכלין ומשקץ כיאמת לעין עשם ימי סמיטמא למעות במימא שבתי מיחא בגדים ככדה עלמה ומי משה שוע בכל נדה בי"כ מומא אדם ככדה עלמה ואי משה שאין עושם משכב כאל גם מסכב אין פושה משכב כדאיתא לעיל [ריש מישמת ב"ן וי"ל דנמשכב אין שיק משכב לכ אל גם משכב אין ביש משכב ואפיה אין עושה משכב אל נפיל ק ליום משכב אל נפילן אין בערוך ערך טמא זים רפק: כל ידי מדביריםם עי קרבן אהרן יסות רניק כ' ל'ג דה"ק היבור משכב נמאר משלים על פיל [פיל א דה"ף היות מיבר במאר ביול פיל בי"ר: ולי כדה מהמט שה כל הבי" בוא ל ביול בי"ר: ולי בדה בי" בוא כל רנוגע שהוא לא נגם בשלמן הק על ידי מיבורו נגם בס וכדלפיל פה ד' בריימא ה" ברינות במשכה ד' פ"ס חבים הק על ידי מיבורו נגם בס וכדלפיל פה ד' בריימא ה" משכב ומשב : כמסכב טמח כמדם עלמם חלו טהור מיד לחתר טבילה בהעוב שמש • דים רעכן :

רק על ידי חיבודו נגע בסט וכושב פון , פר משכב ומושב: וברמב"ם ספ"ם משכב ומושב: פרק מי א כשמפסוק מזיבה הפי הוא כדלפיל ריש פרק ס' גבי וב שאין לדיבה שפטבול

י [וכל כמשכב] אשר ישכב עלון יטמא יכול וכרי כציל ד"ת וילקוט: מם כיא אינם מטמאם כו' בריתמא י"א ב"ל משכב י קשם שלעולם סימם לך שכום לם יטמם חפרי טומחם קלם דבר שחינו מיוחד לשכ בם משום דכתיב בים

דתרים בנות ישרשר וכרי וסיה טברייתה דנשיר דיש פי תחיני וסוגה נגמ יכשות ע ז.

וע"ב מנות ישרשר וברי וסיה של השאלפות היא גם כן בגמי שם בכריתות ובשטותי

מלם שמנו דבגמי לא בא לפידם השטנה ממן דיולדים שפחה היא ככל השים שפיר

הובא הברייתא דריש כי תורים אבל השאלפות האיירי כאן לעכין איסיר ודים למה הורך

להביא הברייתא דאייר לענין לידם ואדרבא מוכח כאן כיון דמדוש הוא דאיינו נוסג באושים

ולא אפי שג"ש דלה לה אלערין קדא בפני עלשו לרבויא בדום הגם דכבר יליף לה

ניולדים לא יליף הדא משברים וא"ב למה שבק הן קדא דהכל דכלוד מחנו ונקט קדא

שאין מחסת דמים ת"ל וממא שכעת ימים שיספור שכעה לביאה אחרונה: ל כל אשר ישכב עליו יממאי וכל אשר ישב עליו יממאי יכול ישמא משכב שאינו מיוחד לשכיכה ומושב שאינו מיוחר לישיבה · לאו מה היא אינה ממצאה אלא משכב המיוחד לשכיבה וטושב חסיוחר לישיבה אף הוא לא ישמא אלא משכב המיוחד לשכיבה ומושב חמיוחד לישיבה: יא יכול היא והוא לא יממאו סומאת חמורה אבל היא וחוא ישמאו פומאה כלה : תיל משכב אין לי אלא משכבי מרכב מנין ת"ל וכל המרכב: אין לי אלא בזמן שהוא שוכב עליו ונונע כו י מנין למשכבות עשרה זו על גבי זו ואפי על גבי אבן מסמא : ת"ל וכל המשכב אשר ישכב עליו עד : שינשא רובו עליו

ברשתא ה ואשהבין ניורת כין שפחה בין משוחררת בין בת ישראל י כי, יזוב זוב דמה מחמת עצמה ולא רמה מחמת חילד אי דמה מחמת עצמה י ולא דמה מחמת האונסה כשחוא אומר זב לרבות האנסים י הא מה אני מקיים דמה י דמת מחמת עצמת ולא דמת מחמת הולד: 🔼 כמה יהיה בקושי ויחיה תלוי בוולד י ר' מאיר אומר אפילו ארבעים וחמשים יום י ר' יהודת אומר דייה חודשה י רכי יוםי ור' שמעון אומר אין קישוי יותר משתי שבחות ' לפיכך אם קישתה שבעה עשר שלשה ראשונים ראוים לויבה וילדה בזוב: 🕻 ויש מקשה עשרים וחמשה ואינה זכה בתם שנים לבלא עת ' שכעה נירה ושנים אחר הנידה יארבעת עשר שלנקיבהאכל אי איפשר שתקשה עשרים וששה: מקום שאין הולד ולא ילדה כזב: ד ויש רואה מאה ימים ואינה זבה בחם שנים לבלא עת י שבעה נירה ושנים לאחר הנידה י ושמונים של נקיכה י שבעה נדח ושנים לאחר הנידה: ה ימים שנים יכול לימים הרבה אמר ר"ע כל ששמועו מרובה ושמועו מיעם תפשתה המרוכה לא תפשחה תפשחה המועם תפשחה: [ר׳ יהודה כן בתירה אומר שתי מרות אחת כלה ואחת מדה שאינה כלה 'מודדים מדה כלת ואין מורדים מרה שאינה כלה: 1 רבי נחמיה אומר וכי למה בא הכתוב לפתוח או לנעול לא בא לנעול אלא לפתוח ' אם אומר אתה ימים עשרה אינו אלא מאה אלא מאתים אלא אלף: אלא ריבוא: וכשאתת אומר ימים שנים פתחת: הי מונא אומר משום רי יהודה ימים שנים יכול ימים הרכה י אם מרובים הם והלא כבר נאמר רבים הא לא דבר אלא ימים מועמים וכמה הם הוי אומר שנים: רבים שלשה ' יכול רבים עשרה אמר ימים אמר רבים מה ימים מיעום ימים שנים את רבים מיעם רבים שלשה: * יכול שנים ושלשה הרי חמשה ' וכי נאמר ימים ורכים והלא לא נאמר אלא

מצורע ה ספרא פרשתא ד

אמרו רוב ממא על המהור או על מקצתו רוב מתור על הממא או על מקצתו אחד זב ואחד משכב ממאי מקצת ממא על המהור או על מקצתו י מקצת מהור על הממא או על מקצתו בזב מומא ובמשכב מהור - ר' שמעון אומר אף מקצת ממא על המהור אף בזב מהור: יךן משכב זה משכב אשר היא יושבת עליו זה המושב י כלי זה המרכב שנאמר בנגעו בו' ואיזה דבר חלק מגעו ממשאו הזי אומר זה מרכב:

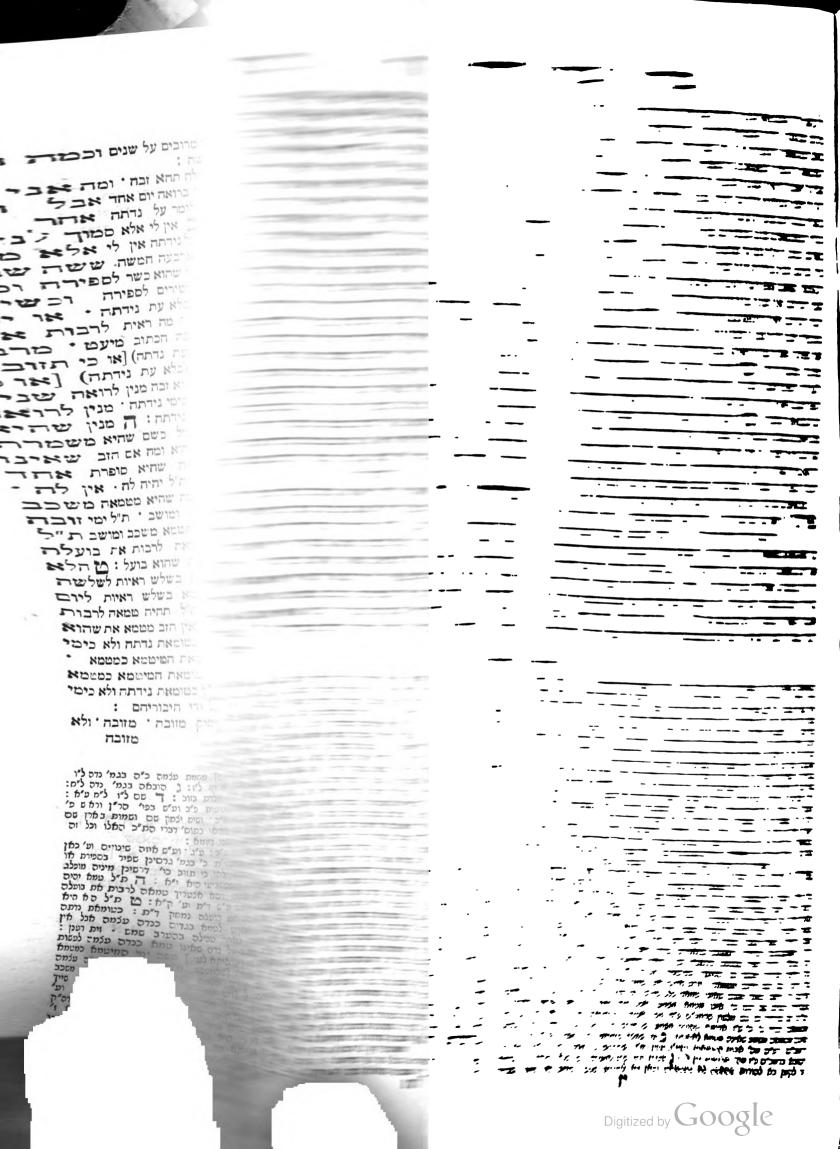
פרק ז ואם שכוב ישכב לוכות שתי שכיבות י אם שכוב ישכב לרבות למערה - איש פרמ לקמן או יכול שאני מוציא בן תשע שנים ויום אחד' ת"ל ואם שבוב ישכב: 🔼 אותה פרט לסצורעת וחלא דין הוא מה הנירה שאינה מממאה כביאה משמא את בועלה ' מצורעת שהיא משמאה בביאה אינו דין שתשמא את בועלה ת"ל אותה פרט למצורעת: 🛴 ותחי גדתה עליו יכול תעלת לרגלה ת"ל ומכא שבעת יכום: יאמר ומכא שבעת יכום: מה ת"ל ותהי נדתה עליו ייכול לא ישמא אדם וכלי חרם - ת"ל ותהי נדתה עליו י מה היא משמא אדם וכלי חרם את הוא ישמא אדם וכלי חרם או מה היא ממטאה משכב לממא אדם ולממא בגדים יכול אף הוא ישמא משכב לשמא אדם ולשמא בנדים תיל ותהי נדתה עליו וממא שכעת ימים - וכל המשכב אשר ישכב עליו ישמא שאין ח"ל אלא שנתקו הכתוב משומאה הטורה והביאו לפומאה קלה שלא ישמא אלא אוכלים ומשקים: 🏲 נמצאת אחה אומר משכבו כמיעו מה מגעו לממא אחד ולפפול אחד אף משכבו לשמא אחד ולפסול אחד: 🎧 נמצאת אתה אומר ככר של תרומה שהיא כרוכה במפה ונתונה בין כר לחבירו אם כנגדו נתוגה שמאה שאם נממאת המפה נממאת הכבר ושלא כננדו מהזרח ששין מגעו מממא בגרים: [וממא שבעת ימים שיספור שבעה לביאה אחרונה הלא דין חיא מיממא כמת ומיממא בנידה מה מצינו כשחוא מישמא כמת אינו סופר שבעה אלא לפוסאה אחרונת : את כשהוא סיממא כנדה לא יספור שכעה אלא לכיאה האחרונת: 1 או לכה לך לדרך זו היא מישמאה ומשמא את בועלה מח חיא אינה סופרת שבעה אלא לראייה חראשונה: את כשתוא סיממא בנדה לא יספור שבעה אלא לביאה ראשונה: 🎵 נראה למי דומה דנים מומאה שהיא ממקום אחר ממומאה שהיא ממקום אחר ואל יוכיה דמים שהם מנופה: 🗅 או לכח לך לדרך זו דנים מומאה שהיא מחמת דמים משומאת שהיא מחמת דמים ואל תוכיה פומאת הפת שאין

מלמד שתוא משמא בפנים כבחוץ וחד'ה י ומה אם הזב שהוא מעון ביאת מים חיים . אינו משמא בפנים כבחוץ נדה שאינה מעונהביאת מים חיים אינו דין שלא תממא בפנים כבחוץ ת"ל בבשרה מלמד שחיא מממא בפנים כבחוץ אין לי אלא נדה זכה מנין ת"ל זוכה פולמת שכבת זרע מנין תיל תהיה רבי שמעון אומר דייה כבועלה י מה בועלה אינו משמא בפנים כבחוץ אף חיא לא תממא בפנים כבחוץ: 🎵 ז' ימים תהיה בגדתה ולא בזיבתה - כל שבעה ' יבול עד שתחא רואה דם כל שבעה ית"ל תהיה אעים שאינה רואה: ן אין לי אלא ימים : לילות מנין ת"ל תהיה לרבות את הלילות : : יכול בין סמוכים בין מפוזרים ת"ל תהיה תהא הווייתן אחת מנין שאינה מובלת מבעוד יום ת"ל שבעת ימים תהיה בגידתה תחיה בנידהת כל שבעה: מ כל הנונע בח ישמא יכול לא יהיה נונע כה משמא בנדים במנע : הין אם משמא במשכב לשמא אדם ולמסא בנדים הוא עצמו לא תממא בנדים במנע י אם כן למה נאמר כל הגונע בה ישמא ער הערב יכול יהו הנונע מממא אדם וכלי חרם ודין הוא הנוגע כזכ מממא והנוגע כנידה מממא ' מה הנוגע-בזב אינו מממא אדם וכלי חרם אף הנוגע בנידה לא יממא אדם וכלי חרם: ל לא אם אפרת בזב שאינו משמא אדם לשמא אדם ממקום (מהור) [אחר] י תאמר כנירה שהיא מממאה לממא אדם ממקום אחר י הואיל והיא משמאה אדם ממקום אחר י יהא הנוגע בה סמכא אדם וכלי חרם : אם כן לפה נאמר כל הגונע בה ישמא עד הערב אין הנונע בה מממא אדם וכלי חרם: אין הנונע בה מממא אדם וכלי חרם: עליו בנדתה יממא וכל אשר תשב עליו תממא יכול תממא משכב שאינו מיוחד לשכיכחי ומושב שאינו מיוחד לישיבה ת"ל כל הנונע במשכבה יכבם בגדיו: יב וכל הנוגע בכל כלי אשר תשב יבבם בנדיי מה לממה אינה מממא' אלא משכב המיוהד לשכיב' ומושב המיוחד לישיבה: אף כאן לא תממא אלא משכב המיוחד לשכיבה ומושב המיוחד לישיבה: ינ יכול לענין לממא לא תממא אלא משכב המיוחר לשכיבת ומושב המיוחר לישיבת אבל לענין ליממא תממא את חכל י שתרבה מיממין ואינן מממין ת"ל עליו עליו עליו אמור לענין לישמא י עליו אמור לענין לשמא י מה עליו האמור לענין לשמא אינו מממא אלא משכב המיוחד לשכיבת ומושב המיוחד לישיבה: אם עליו האמור לענין לישמא לא ישמא אלא משכב המיוחד לשכיבה ומושב המיוחד לישיבה: יך ואם על המשכב הוא יעד שינשא רובו עליו או על הכלי אשר היא יושבת עליו או על מקצתו מיכן

הנהות מהרי"ד

כתיכ במשכבה משמע המיוחד לה וכן בכל כלי אשר משב עליו ששמע המיוחד לישיבה כדמישם בשבת דף ע"ד: מה למטה כו' לענין שהמשכב יטמא מסרים מף כמן לא פניחא היא ההב בשבת דף ע"ד: מה למטה כו' לענין שהמשכב יטמא מסרים מף כמן לא פניחא היא הובירי והכירו שיידיה מיוחד ויש. רופן והובא ברחב"ם ריש צ"ז מה' משכב ומשב ב" פור והבירי והוביר והוביר הוביר של מי משב בי שוחד ויש ביש מדים למדו כו' ששה ביק א ובשף בין ג' והו"ל כ' מדכמיב הוא משמע שישל כול בל ומלח בל מדלחו כו' משבי מים משמע שישל כול בל ומלח בל מדלחו כו' משב מים משב דין ג' והו"ל כ' מדכמיב הוא משמע שישל כול מלו מלח בל מקלחו בין מסרט בין מסרט בין מסע לא בעיק ווב וכן וב וכן וב לגבי משכב בעיק ווב קלרו של דבר כל מקום שש בין מסרט בין מסרט בין מסע לא בעיק ווב וב כלל אין לריכין רוב לאלו בעלון לא בתחב שעה מועל בעומל מול מקלת בעומל פין ביל מולח הול מקלת בעומל פין של מקלת בעומל פין בילים ווב למין לריכין רוב לאלו בעלון לא בתחב בעומר מוב מל מקלת בעומל פין בילים לווב מלים מולח על מקלת בעומל בין שבעתל פול הוב עליו ב' מולח על המשבב מיםור עד שישל רובו עליו: ר'ש מומר כו' [בתוספתל מיק והלו בריים ומלח מונח על העומל לא מומר מקלת בעומל מכורות עומל ובין ב' מים לווחר מקלת בעומל מכור עומל בעומל לא מומר מול בעומל לא מומר מול בעומר מולם בעומר מולם בעומר מולם בעומר ביום מומר בין בעומר וכלה התוספתל היקל וכאו בריים לווחר מקלת בעומל בעומר בין בעומר בין בעומר וכלש בעומר בנועו ביום בנחים בנועו ביום במומל בין מיול בין של בין מיול בין מין הוב להוון היול שליון מומר בין הוב להוב לוות הובל בין מין בל מסרים בנועו ביום ברים ברים ברים ביומל בין ב' הוא משכים ביום מול מים ביומל בין ביום מולה ביום לא משכב ביובל ביובים בומנו ביום ביום ביום ביום ביום ביום מול מים ביום מול מים ביום ביום ביום ביום מולי מים ביום מולים ביום מולים ביום מולים ביום מיול מולים ביום מיול שלי משכי מול דום ה' משב ביום מול מוב ביום מול מוכה ביום מול מוכה ביום מול מוכה ביום מול מוכה ביום מיום מולי מוכה ביול מול דום ה' משכב לרבות [בתוכב לה ביום ביום ביום מול מוכב ביום מול מולים מולים ביום מול מיום ביום מול מיום ביום מול מולים ביום מול מיום ביום מול מולים ביום מול מולים ביום מול מולים ביום מול מול ביום מול מול הוב מול מול מול מול מול ביום מול מול היום ביום מו

מהריע וכפ' יולדם פרק ג' בריחשל ו': ך שטחל מטמל בממט ככסון משכה ריש פ"ה דודה ורמנ"ם פ"ה מסי ליטורי ביחה : טולטע ש"ו מוץ ת"ל [יסיה] כל"ל ל"ע וכ"ה בגח" מדה מ"א: וע"ש בגמ' וחוס' ובקרבן לוהרן כלן: הן ולל בויבעה כל שבעה . פ" טלא תטבול מיחה בשביעי בשטחל מדה עד הלילה לובל הדבה שבלת בשבעי "לע וע"ל וה שפיר קלחר מחל"ל בידע עד עד עד מהסיל מדה עד הלילה לובל הדבה שבלת בשבעי בידע על וה שפיר קלחר לחוס מחלים בידע מהיה ולע ועדים שבע מיחה מהיה ברחשה מחלים כל שבעה יכולה לעבול קודם מחליל בסיקעל וועדעי שעע יחים מהיה ברחשה מחלים הוא הניקע בידע מען פירושים אחרים והם הוא הגיון ברחימת ו"מיח תהיה בנחתם המלחת ו"מיח תהיה בנחתה המלחת ו"מיח תהיה בנחתה הלחת בלות בידע לול בויעת הלל בלילה שלחת שביע מהיה לולה לותר הוא בובחה ולעות בידע שמטבל עכ"ל והיה הגיון ל"א והלכות ברחימת הי" אול מול בובחה הל ו"ע"ל בידע הוא בידע המחל בגדים היות של מיחה בידע הוא הוא בידע מחלות היון ו"בי כול מיה לול לוי היה המגע בה מחמת בהוש מיחל בידע הוא בידע הוא הוא הוא בידע הוא בידע הוא הוא הוא בידע הוא בידע הוא בידע הוא הוא הוא בידע הוא הוא בידע הוא בידע הוא הוא בידע הוא בידע הוא בידע הוא הוא

מצורע ה ספרא פרשתא ב ג

אומר והנושא אותם מה ת"ל שיכול אין לי מממא במשא אלא אלו בלבד מנין זובו של זב ורוקו ומימי רגליו ושכבת זרעו ודם הנדה ת"ל והנושא אותם לרבות כל האמור בענין: הן בו ולא בצואה שעליו ולא בקילקים שעליו ולא בשירים ולא בנזמין ולא בטבעות ' אף על פי שאין ייצאים ' או יכול שאני מוציא את השיער ואת הצפורן תיל מכא ' וידיו לא שמך במים מה ת"ל ' לפי שנאמר זרחץ את בשרו במים יכול אף בית הסתרים ת"ל וידיו ' מה ידיו בנראה פרט לבית הסתרים אף כל בנראה פרט לבית הסתרים: מנין לעשות אחר ספרו של זב בימי נמרו תלמוד לומר וידיו לא שמף במים אפילו לאחר מאה שנים ' אמר רכי אלעזר בו ערך מיכן סמכו חכמים למהרת ידים מן התורה:

ברשתא ג כלי חרם אין לי אלא כלי חרם מניין לרבות כלי נתר תלמוד לומר וכלי חרם אשר יגע בו הזב יכול אפילו נגע בו הזב מאהוריו יהא ממא ודין הוא ומה אם מת החמור לא מימא כלי חרם מאחוריו ' הזב הקל אינו דין שלא ישמא כלי חרם מאחוריו י לא אם אמרת במת שאינו עושה משכב ומושב תאמר בזב שמממא משכב ומושב - הואיל והוא עושה משכב ומושב ישמא כלי חרם מאחוריו י ת"ל אשר יגע בו י ולהלן הוא אומר אשר תבושל בו י מה בו האמור להלן מאוירו אף כאן מאוירו: באחר שלמדנו שאין מטמאים אותו אלא מאוירו מה ת"ל אשר ינע בו מגע שהוא ככולו הוי אומר זה היסימו: 🕽 וכל כלי עץ אשר ישמף בסים אמר רכי שמעון מה זה כא ללמד אם ללמרינו שמממא כלי שמף במנע והלא כבר נאמר והנוגע בבשר הזב יכבם בגדיו י אם הנונע בו משמא כלי שמף במנע: הוא עצמו לא ישמא כלי שמף במנעי אם כן למה גאמר וכל כלי עץ ישמף במים אלא אלו אוכלים ומשקים וכלים שעל נבי הזב: 🥇 והלא דין הוא ומה אם במקום שעשה משכב תחתיו לא עשה תחתיו מדף : מקום שלא עשה על נכיו משכב אינו דין שלא נעשה על נכיו מדף ח"ל וכל כלי עץ ישמף מלמד שעושה תחתיו מדף: ה"ו שיעשה על גביו סשכב : ומה אם כסקום שלא עשה תחתיו מדף עשה תחתיו משכב · מקום שעשה על גביו מרף ' אינו דין שנעשה על גכיו משכב ' ת"ל וכל המשכב אשר ישכב עליו הזב יפסא משכב הוא עושה תהתיו ואין עושה על גביו משכב : [קל וחומר שיעשה תחתיו מדף : מה אם במקום שלא עשה על גביו משכב עשה על גביו מדף : מקום

שעשה תחתיו משכב אינו דין שיעשה תחתיו מדף ת"ל וכל ד אשר ישכב עליו הזב ישמא : משכב הוא עושה תחתיו ואיני תחריו מדף: 🕻 קל וחומר שלא יעשה תחתיו משכב ומה אם שעשה על נביו מדף לא עשה על נביו משכבי מקום שלא תחתיו מדף אינו דין שלא יעשה תחתיו משכב - ת"ל כל אשר ישכב עליו הזב יממא מלמר שהוא עושה תחתיו כ פרק ה וכי ישהר הזב מזובוי כשיפסוק מזובו מזובו ולא ,

מנגעו ' מזוכו וספר אף מקצת זובו מעון ספירת ש להביא את שראה שתי ראיות שימעון ספירת שבעה 🗅 דין הוא ומה אם מממא משכב ומושב בשתי ראיות לא ימעון שבעה לשתי ראיות י זבה תוכיח שהיא מממא משכב ומושב ראיות ואינה סופרת שבעה לשתי ראיות: 🕽 אף אתה אל על הזב שאף על פי שהוא מממא משכב ומושב בשתי ראיי ימעון ספירת שבעה לשתי ראיות ת"ל מזובו וספר ' אף כי זובו מעון כפירת שבעה להביא את שראה שתי ראיות ש ספירת שבעה: ד וספר לו לעצמוי מיכן אמרו הזב והזבה שב את עצמם ביום הראשון ומצאו מהורים - וכיום השביעי מצאו מה: ושאר כל הימים לא בדקו י ר' אליעזר אומר הרי אלו בחזקת מהר ור' יהושע אומר אין להם אלא יום הראשון ויום השביעי בלבד עקיכא אומר אין להם אלא יום השכיעי כלכד: 🗖 רבי יוסי שמעון אומרים נראים דברי רבי אליעזר מדברי רבי יהושע . וד. ר' עקיבא מדברי שניהם אבל הלכה כדברי ר' אליעזר : ן שב ימים יכול בין סמוכים בין מפוזרים ת"ל למהרתו שתהא מהר אחת: [וככם כנדיו ורחץ בשרו' היקיש כיבום בנדיו לרהי: בשרו - מה רחיצת נופו בנקיות אף כיבום בנדיו כנקיות : הא למד: חוצצים בכלים: 🮵 ורחין בשרו במים חיים: חזב מעון ביאת מי חיים ואין סצורע מעון ביאת מים היים: 🗅 הלא דין הוא ומה א: הוב שאין מעון הזיית מים חיים מעון ביאת מים חיים י מצור? שהוא מעון הזיית מים חיים אינו דין שימען ביאת מים חיים י ת"ל ורחץ. כשרו בכים חיים הזב מעון ביאת מים חיים ואין מצורע מעון ביאת מים חיים: ל יבול אף כליו ישענו ביאת מים חיים: ת"ר בשרוי בשרו מעון ביאת מים חייםי וכלים עולים בכל מימות: -ומהר מלממא כלי חרם במשא בן עזאי אומר ומה אם במקום שלא עשה ולר הטומאה קל כולד הטומאה הקל לטמא באב הטומאה

הגהות

הגרות החדם במעב"ם פ'ג מס' טומאת מת דק ג': ך ממין זובי של זב כו' משנה ג' פ'א דכלים וע"ש בפי' הר'ש ובגמ' בבא קמא כ'ס' והובא ברמב"ם פ'א מס' משכב ומושב: דכלים וע"ש בפי' הר'ש ובגמ' בבית אחל כ'ס' והובא ברמב"ם פ'א מס' משכב ומושב: הוכאן מיירי בוב שנגע בנואת סוב הדנות בוסור ווע בעסור שנגע בנואת סוב הדנות בו וכלון מיירי בוב שנגע בדבר הדבות בשהיו ויע עתן: מס ייריו בנראה כו' גמ' קדושין כ'ה וע"ש בשום' וע" מתר מי מדם מ"ב ב' מקרואות סי כ'ס וע" גמ' מה מ"ג: ול מד (יש" ספר כל'ל ל"ת ופי' כל זמן שלא טבל והובא ברמב"ם מיל מדל מולים הבולם לוקני ה'ג מה מ"ג: ופי' מדבר הדוב מתר ב' גמ' עבודה ורה ל'ג: ופי' במשכה בלי מול ברמב"ם הב'ל מרב"ם רפ"ב דכלים וע"ש במשכה דכלי נתר בכל דיניו שה לכלי מרם והכלל ברמב"ם ספיל מה' כ'כלים! יו מ"ל וכלי מרם ווי"ד יתיית קא דריש: משה לכלי מרם והמלון ה' כ"ד : כ"ה וע"ש בגמ' ותום' : במת שאינו עושה משכב ומושב (שאין עמא מותר שונגע בו או משכה לעיו וקהה דבובמים ל'ה מיבעית לן תלאו באוור מעור מלו אותו שנוגע בו או משכה לעיו וקהה דבובמים ל'ה מיבעית לן תלאו באוור מעור אלא אותו שנוגע בו או משכה לעיו וקהה דבובמים ל'ה מיבעית לן תלאו באוור מעור מלו אותו שנוגע בו או משכה לעיו וקה דבובמים ל'ה הים שיב הלו בעי שיגע בו א'כ ול' ב'ל ה"ל היב המים דמשר ומיא לו הלאו באוור מעור מסום דכי ביר ביר ב'ל ב"ד וב'ל ביל דים ב"ב הלים ושם בפי ברי" בפיר ביר ב"ב ול"ג ורמב"ם פ"ג מה' מה'ש בדין ג': ד לא מושה בפי הר"ש ובנה "כ"ב שלינן משה ב"ל וב" מהבים במקרו מידף [כל כלי שאינן משבב מושב מידף קרו לכו פ" הר"ש משכם ב' פ"ב הבים במשכם ב' פ"ב הבים הר"ש משכם ב' פ"ב המושב מידף הרו לכו פ" כ"ב" משכם ב' פ"ב הובים מושב מידף הרו ב"ב" הלה מיירי ב"ב"ם המושב ביון ג': ד לל

וגמ' מדם ד' ס'ק: וד' ו' ורמב'ם פ"ג מה' מחוסרי כפרה דין ג': ז מה רחילת גופו בנקיות גמ' עירובין ד': סוכה ו' י הא למדנו [שיש] חוללין בכלים במשכה פ"ע דמקוחות ורמב'ם פ"ג מה' מקוחות: ה"ן ורחץ בשרו [דייק בשרו של זה ולא של אסר: הב טעון בישת מים היים כר' משנה סש"א רמקוחות זרמב'ם פי"א מה' מקוחות וסמ"ג ששין רמ"ם: ב" הלש דין הוא ע' לעיל ס' נגעים פרשתא ב' ברייתא ע': י וכלים עולים בכל מימות רמב"ם שם וסמ"ג שם: "א וטהר מלטמא כלי מרם במשא [גמ' מגילה מ' :] פירש"א שאם טבל ביום שביעי וראה אחר העובילה בגם שסותר על כל זה אם הסיע במוך כך כלים קודם שראה אינו שממא ונו"א של זור אבן וכן פסק הרמב"ם ספ"ה מה' משכב וחושב והרמב"ץ " קמ"ב ע"ד פי" דרומי מחבר אלינו מוואת כלי מרם ברומים וביות ביות מחבר אלינו מוואת כלי מרם ברומים וביות ביות מחבר אלינו מוואת כלי מרם ברומים וביות ביות מחבר אלינו מוואת כלי מרם ברומים וביות מחבר אלינו מוואת כלי מרם ברומים וביות ביות מחבר אלינו מוואת בלי בכל בל מלים ברומים ביות מחבר אלינו מוואת כלי בכל בל המאמר דבימי ספרו חינו מטמח כלי חרם בסיסיו והוים רעק ממה עליו מיהו מרמה דגם לח קשמר רק בשטבל אחר שכחק מלראות קודם ששפר אבל בלא טבילה ודאי מטמא כמקודם: וסד"ם כ' זה לשונו פי' הרחב"ר ו"ל שכשרחה ויבה ביים שטבל מיירי שכוח סותר חת שלפריו ומיירי נשרץ אין בגדיו טמאים ווכו שאמר שלא עשם אם וולד כטומאם כקל כולד כשומאם כקל פי" בשרן חן כגדיו מחמים וזכן שחמו שנח עם מם הם וורד השתחה הקר כולד בשמעם הג ניי אם חדם לבוש בגדים ונגד בשרן אין בגדיו שחאין כאילו נגע כשרן שכוא אד בשתעלה ואעפייב עשה ולד כטוחאה כולד השתחה פיי שלני חיכה מקבל שתחה מן השת לדרן שאדם מקבל טומאה מקום שעשה כו' פי' שאדם הטגע בוב מנומא בגדים כמו שמנומא אופן הזב עלמו עאר'ו שהוב יטמא כ'ם בהיסט כדרן שמנומא אדם אעפיי שעבל י ק"א וו"ד : ומה אם במקום שלא עשה וולד הטומאה הקל (כוולד השתחה בחל ליטמא בוולד הטומאה הקל שתחה וולד הטומאה הדי במומאה הקל (כוולד) שממחה הקל ליטמאה בחב השמחה הקל שתח

ואם נפשך לומר י נאמר בגד ועור בשרץ ונאמר בנד ועור במתי ונאמר כנד ועור כשכבת זרעי מה כנד ועור האמור בשרץ וכמת עשה כל שאר הכלים כבנד ועור י אף בנד ועור האמור בשכבת זרע נעשה שאר כל חכלים כבנד ועור: האשר יהיה עליו את על מקצתו י שבבת זרע י מה שבבת זרע האמור לממה כברייתה י אף כאן כברייתה פרט לשכבת זרע שנסרחהי מיכאן אמרו הפולמת שכבת זרע ביום חשלישי פהורה דברי רבי אליעזר כן עזריה י ר' ישמעאל אומר פעמים שהם ארבע עונות י פעמים שהם חמש עונות פעמים שהם שש עונות ' רבי עקיבא אומר לעולם חמש: ואם יצאת מקצת עונה ראשונה משלימים לו מקצת עונה ששית: ואשה פרט לקטנה או יכול שאני מוציא בת שלש שנים ויום אחר ח"ל ואשה: 🎵 אשר ישכב איש פרט לקטן אותה פרט לכלה דברי ר' יהודה אמרו לו לר' יהודה וכי מה ראייה לכלה י אלא אותה פרט לדבר אחרי שכבת זרע פרט למערה: 🛆 ורחצו במים ושמאו עד חערב י חיקיש רחיצתה לרחיצתו מה רחיצתו בנקיות י אף החיצתת כנקיות מה רחיצתו בארבעים סאה אף רחיצתה בארבעים סאה י מה רחיצתה פרם לכית הסתרים אף רחיצתו פרט לכית חסתרים: 🤊 רבי שמעון אומר מה ת"ל ורחצו במים וממאו עד הערב אם לענין חנונע בשככת זרע ' הרי נונע בשככת זרע אמור לממן י אם כן למה נאמר ורחצו במים וממאו עד הערב י וכי מפני שהוא בבית הסתרים הלא אין ארם מממא מכית הסתרים אלא נזירת מלך היא אפילו כל שהוא לכך נאמר ורחצו במים וממאו עד הערכ:

ברשתא ד ואשה אין לי אלא אשה נמורה פנין לרכות את הקשנה ת"ל ואשה פיכן אפרו כת יום אחד לנידה בת עשרה ימים לויבה: 🗅 כי תהיה מן חדיבור ואילך: כי תהיה זבה יכול אפילו זבה מכל מקום תהא ממאה ת"ל והיא נלתה את סקור דמיח ' לימוד על הדמים שאינן אלא מן המקור : 🕽 יכול כל מראה זב שתזוב תהיה פמאה ת"ל דם אי רם אין לי אלא מראה דם אחד כשהוא אומר דמיה מלמד שדמים הרכה ממאים בה האדום והשחור וכקרן כרכום י וכמימי אדמה וכמזת י בית שמאי אומרים אף כמימי תלתן וכמימי כשר צלי ובית הלל מטהרים: 🏲 בכשרה

מערה וכ"כ היים רעכן אמנם אני מלאתי ת"ל ראים ברורה לפשע וה שברמב"ם פ"ה דין יכ" בכועל את האשה ולא היות מלאתי ת"ל ראים ברורה לפשע וה שברמב"ם פ"ה דין ב"ל ביות לא האשה ולא היות מלאתי ת"ל ראים ברורה לפשע וה שברמב"ם פ"ה דין האשה יהי ב"ל בועל את האשה ובר"ת כ" מכאן האשה יהי שמקורם הניל דין האשה שבהיר ואמ"כ בימי דין האשה יו"ל וכן מלאתי בנושמא שכם : אמי בימי מקורה גמ"ל נירובין די בשמחם כן פ" הראב"ד ו"ל וכן מלאתי בנושמא שכם : אמי במי מקורה גמ"ל ורמב"ם ו"ל מכ"ל ברש" במב"ל ב"ל ברש" וברש" במב"ל ב"ל ברש"ל ורמב"ם ר"ל מכ"ל מכן מלא לקון גביו מקולות וחמ"ג עשין רמ"ם : "ד מהין לרבות שאר כל הכלים רמב"ם רפ"ה מה "ל מבות מקולות וחמ"ג עשין רמ"ם : ואם נשל מר מרביכן כל מיני עור אבל שאר כלים לא ווים מינו בגד שאינן למר ופשמים ומוכל עור מרביכן כל מיני עור אבל שאר כלים לא ווים מענו וע" בשלע האור לישור וששימן ובמת איכל למיר ויים בער מול מול מלו לו ואפשר ראינו מופנה אול למיפר דיות ומלה לה הלא לו המב"ל בים מילו וויל בערם ששים בה השל לו מופר לי ורמב"ן מיל מיכר לו מפרך ויים בער וע"ל בערם שמת היום לו המב"ל הי"ל מיכר וע"ל מופר בריים מהים ב"ל מה לו מלה לי ורמב"ן מילו מיכר לו ולמבן וששים שבת הקשו כיון ומוב לה קרא ווים בת הקשו ביון מתוך להבב לה קרא וע"ל ומצין וי"ל במב"ל מיכר מילו וויל המב"ל בים מילו וויל ולי"ל הי"ל המלח דאתים בהקשת עות וכתב לה קרא וע" ואב"ן ו"ל המ"ל מותר וחבר לה הרא וויל ומפרן וויל במיק בשין מיון וויל המה לו הול מותר ה"ל ה"ל מותר ה"ל ה"ל מותר הה"ל מילו וויל הלאו די"ל המלח דמתים בהיקשת עות וע"ב מבין ומ"ל בהיקשת שום בבריתה די"ל המב"ל בים מילו וו"ל במ"ל בשין מ"ל במיק וו"ל המ"ל עשין מ"ל במיק במיל במיק מול מלה לו ה"ל מ"ל עשין מ"ל במ"ל בהיים מילו מותר ה"ל מותר ה"ל מותר ה"ל מה לו הוב"ל מילו במותר ה"ל מילו מותר ה"ל מותר חיכת כמיפרך זים רעק וע"ש בפעם" שבת הקשו כיון דחיכם להקש ג"ש למה לי ורמב"ן די קח"ם והשב"ח בס פירצו הי"ל דמילתם דחתים בהיקשם טרם וכפב לב קרח וע" רחב"ן די קח"ם וקרבן חבון כחן : ה סח"ג עשין רח"ו : מה ש"י בשמור למסב בברימבה דכתיב ולשב חבו בינו במדים בלוו ש"ו וכחל דלח ילף מבכת ורם אף ש"י דכתיב וכל בגד לשר יהיה פליו ש"י ו וכחל דלח ילח יחבב מיש לומר לפעל ומיש כי עלה ממנו ש"ז שומר למניל מייח שבום עמו נטמח לבן יליף מקרח הדבתיה שהשלה בינו ורב"ח שבת פ"ו : וע"ש וסמ"ג עשין רח"ו : מכלן ממרו משבה פ"ח יר : מרע לש"ו שבתפסה גח" בבת פ"ו וע"ש וסמ"ג עשין רח"ו : מכלן ממרו משבה פ"ח ביון יוע"ש וסמ"ג עשין רח"ו : מכלן ממרו משבה פ"ח דמקולות ועוספתל שם פרק ו" וגמ" שבת פ"ו וע"ש וסמ"ג עשין רח"ו : מכלן למרו משבה בשוחמות דין י"ל כרלב"ע וסו"ד כ" מכלן ומתו וועב"ם שבה דהל בגם לו למנן מבו הל לשבה וו"ל ריסתם כו"ל מעלה בעלחל בדלמבתן בפ" מיעלתים ובפי מרה לבן ולפינן מבבח דהל משם שבט שבי וו"ל דימתם ב"ל מולים מעלה בעלחל בדל לבינו לבינו בעלחל בדלמבתן בכ"ל ב"ל מוספת בל לידעים בכיל וליון מעוכה בשלחים וג"ל בינו מביע מייח מבת פ"ו והד"מ כ"ל ידעים בכמה ישים ביל מתו מעול הבגד ליון ומספת ב"ל ומיו ובמים שם ביל היו ב"ל וליון לוון משונה בלל לידע בל הוב"ל ב"ל היום בלל ברדכה וסובה דין ע"ו ומ"ל שבי מרו לביל בית שביל מון ב"ל ומ"ל ביל מה בשוחלות הין ל" ב"ל מה בילון ב"ל מה"ל ביל מה בשחות הין ב" וגמ" שם ב"ל ב"ל ול"ל ביל מביל בנת להים ה"ל ב"ל ול"ל ב"ל מביל בנת לה מ"ל ב"ל מה בילות בקרות (פ" בלל מביל ביל ה"ל ב"ל וליון לורן והולה בגמי כים מה לבית השמחלות דין ל" מו"ל ב"ל היום להל בנת לה ל"ל ב"ל מולל מפני שבוח מת בסתרים ולון בית המות בלון לוון לוך והולה בנת לה מ"ל ב"ל מביל ברוף ב"ל וליון לורן והולה בנת"ל פ"ל מה"ל מהל ברוף פ"ל ב"ל מה"ל מות במות ובל"ל ב"ל משבה ב"ל מול לוון לוות ל"ל ב"ל משלה ב"ל וליון וובלל ופין וכל וה עד בריישל מ"ל מולל ברוף פ"ל מ"ל מולל ברוף פ"ל מולל מול ב"ל מש"ל ב"ל משלה ווליון דוגמת משלה ב"ל מ"ל משלה ב"ל משלה ל"ל ב"ל מביה ובמרל מול ב"ל מ"ל מול"ל ב"ל משלה ווליון לורן והולה במי"ל מול"ל ב"ל משלה ב"ל מ"ל מולל מה מ"ל מולל מולל מ"ל מ"ל משלה מ"ל משלה מ"ל מולל מול מ"ל מ"ל משלה מ"ל משלה מ"ל מ"ל משלה מ"ל מ"ל משלה מ"ל

קל עשה ולר חמומאה חמור בוולד המומאה חמור ליממא באב המומאהי מקום שעשה וולד הטוטאה החסור [כולד הטוטאה חסור] ליטטאה כאב המוסאה החמור אינו דין שנעשה וולד המוסאה החמור בוולד הפוסאת החמוד לממא כאב הפומאה החמור: א"ל רבי יוסי הגלילי שניהוי אמר לו אין שונים לחכם א"ל פרשוהו א"ל אין מפרשים לחכםי חזר ר' יוםי חגלילי ופירש ומה אם במקום שלא עשה בגדי המשמים בשרץ כבגדים בשרץ עשה כלי חרם בשרץ כאדם בשרץ י כאן שעשה בנדי המשמאים בזב כבנדים בזב אינו דין שנעשה כלי חרם בזב כאדם בזב י ת"ל ומדר מלשמא כלי חרם במשא: יב בשמיני יכול בין ביום ובין בלילה תיל ביום: ביום ולא בלילה: יל יקח לו לעצמר שאם חפרישו לויכתו הראשונה לא יביאם לזיכתו שנייה: שני תורים או שני בני יונח חלופי תורים כני יונה וחלופי כני יונה תורים ואין חילופיהם עשירית האיפה: יך מנין שהוא פוכל מבעוד יום ת"ל וכא לפני ח' אל פתח אחל מועד ' כיצד הוא כא אל פתח אחל מועד אלא אם כן היה מעורב שמש י מלמד שחוא מוכל מבעוד יום: מן ועשה אותם הכהן אחד לחמאת ואחד לעולה שיפרישם חכהן אחר לחמאת ואחר לעולה מנין שאם הפרישם הוא יהיה הפרשו הפרש י ת"ל אחד לחמאת ואחד לעולה ונתגם אל הכחן: בזן וכפר עליו הכהן לפני ה' מזובו מקצת זכים מביאים ומקצת זבים אין מביאים י הא כיצד ראה שלש יביא י ראה שתים לא יביא י או אינו אלא ראה שתים יביא י שלש לא יביא י והלא מי שראה שלש ראה שתים הא מה אני מקיים וכפר עליו חכהן לפני הי מזובוי מקצת זכים מביאים קרבן ומקצת זכים אין

מביאים קרבן הא כיצד ראה שלש יכיא ראה שתים לא יביא: פרק ן ואיש פרט לקטן' או יכול שאני מוציא בן תשע שנים - ויום אחד תיל ואיש: 🗖 כי תצא ממנו שכבת זרע עד שתצא פומאתו חוץ לכשרו ' מיכן אמרו הזב וכעל קרי שהרגישו אחזים באמה ובולעים את התרומה: ג שכבת זרע פרט למערה -ורחץ בסים אפילו כמי מקוה י את כל בשרו י מים שכל בשרו עולה להם וכמה חן אמה על אמה ברום שלש אמות נמצאת אתה אופר שיעור הפקוח ארבעים סאה: ד בגד ועור אין לי אלא בגד ועור מנין לעשות שאר כל הכלים כבנד ועור ת"ל כל בגד וכל עור י

הגהות

מררי"ד

תמובר מה מיד: דים חמור פניי: בין לשלם (פיעשם) הכהן כים בנסספת מחרתי רים: פיצ א' (לפולם וא' למטחת) כציל ובדלית של מצורע כתוב ד"ת . וע' גמ' עירובין ל'ו:

מדום כי מיען כממ משום שמינו נממה כנג כמיש בתוספתת ידב דובים שבכת זינ חדומה מסחדה רבות של הען כי אינו מעמה משמע אבל היה טחות דין כי אינו שמחה מעמה ששמע אבל היה טחות דין כי אין ש"ו של הען מטמה הדין בי אין אדומה טרב"ם פ"ה מה' אבות הטומאות דין כ' אין ש"ו של אשן מימה מעמה ובין ב' כ' ש"ו אדומה טרב"ם פ"ה משמע שטרוה היה מכל וכל וכלן דקרק לכתנד היב"ם רפ"ה מה אבים משמע שאינה מטמה לחתרים : ב מד שבלא טומאת לחון משוה ופ"ה דרה דף מי ורפ"ב בית משלה ובין ב"ה בית משורה משורה מיומות דין ל" ב שכבת ורע פרע למערה פי שלה הוציה ש"ו בכיתה וו לקמן בל הורח שהם אות בית משורה שלה הוציה בית משלה הוציה שלה הוציה שלה הוציה שלה הוציה שלה הוציה בית משלה הוציה בית המשלה הוציה שלה הוציה בית הוציה בית המשלה הוציה בית הוציה בית הוציה בית המשלה הוציה בית המשלה הוציה בית הוציה בית הוציה בית הוציה בית הוציה בית הוציה בית המשלה הוציה בית המשלה הוציה בית המשלה הוציה בית הוציה בית הוציה בית המשלה הוציה בית המשלה הוציה בית הוציה בית הוציה בית המשלה הוציה בית המשלה הוציה בית המשלה בית המשלה בית הוציה בית המשלה בית המשלה הוציה בית המשלה הוציה בית המשלה בית המשלה הוציה בית המשלה הוציה בית המשלה הוציה בית המשלה בית המשלה הוציה בית המשלה הוציה בית המשלה בית המשלה בית המשלה המשלה בית המ

מצורע ה ספרא פרשתא ב

אוסר והנושא אותם פה ת"ל שיכול אין לי מטמא במשא אלא אלו בלבד מנין זוכו של זכ ורוקו ומימי רגליו ושכבת זרעו ודם הנדה ת"ל והנושא אותם לרבות כל האמור בענין: הן בו ולא בצואה שעליו ולא בקילקים שעליו ולא בשירים ולא בנזמין ולא במבעות ' אף על פי שאין ייצאים ' או יכול שאני מוציא את השיער ואת הצפורן תיל ממא' וידיו לא שמך במים מה ת"ל' לפי שנאמר זרחץ את בשרו במים יכול אף בית הסתרים ת"ל וידיו ' מה ידיו בנראה פרט לבית הסתרים אף כל בנראה פרט לבית הסתרים: ן מנין לעשות אחר ספרו של זב בימי גמרו תלמוד לומר וידיו לא ששף במים אפילו לאחר מאה שנים ' אמר רבי אלעזר בו ערך מיכן סמכו חכמים למהרת ידים מן התורה:

ברשתא ג כלי חרם אין לי אלא כלי חרם מניין לרבות כלי נתר תלמוד לומר וכלי חרם אשר יגע כו הזב יכול אפילו נגע כו הזב מאהוריו יהא ממא ורין הוא ומה אם מת החמור לא מימא כלי חרם מאחוריו ' הזב הקל אינו דין שלא ישמא כלי הרם מאחוריו י לא אם אמרת במת שאינו עושה משכב ומושב תאמר כזב שמפמא משכב ומושב • הואיל והוא עושה משכב ומושב ישמא כלי חרם מאחוריו ית"ל אשר ינע בו י ולהלן הוא אומר אשר תבושל בו י מה בו האמור להלן מאוירו אף כאן מאוירו: באחר שלמדנו שאין מטמאים אותו אלא מאוירו מה ת"ל אשר 🗅 ינע בו מגע שהוא ככולו הוי אומר זה היסימו: 🕽 וכל כלי עץ אשר ישטף במים אמר רבי שמעון מה זה בא ללמד אם ללמדינו שמממא כלי שמף במנע וחלא ככר נאמר והנונע בבשר הזב יכבם בנדיו אם הנונע בו משמא כלי שמף במנע י הוא עצמו לא ישמא כלי שמף במגע' אם כן למה נאמר וכל כלי עץ ישמף במים אלא אלו אוכלים ומשקים וכלים שעל נבי הזב: ד והלא דין הוא ומה אם במקום שעשה משכב תהתיו לא עשה תחתיו מדף מקום שלא עשה על נביו משכב אינו דין שלא נעשה על נביו מדף ת"ל וכל כלי עץ ישפף סלמד שעושה תחתיו מדף: 🎵 ק"ו שיעשה על גביו · משכב : ומה אם במקום שלא עשה תחתיו מדף עשה תחתיו משכב מקום שעשה על גביו מדף י אינו דין שנעשה על נכיו משכב ית"ל וכל המשכב אשר ישכב עליו הזב יפמא משכב הוא עושה תהתיו י ואין עושה על נכיו משכב : [קל וחוסר שיעשה תחתיו מדף ' מה אם כמקום שלא עשה על נביו משכב עשה על נביו מדף : מקום

שעשה תחתיו משכב אינו דין שיעשה תחתיו מדף ת"ל וכל חמשכב אשר ישכב עליו הזב ישמא משכב הוא עושה תחתיו ואינו עושה תחריו מדף: ז קל וחומר שלא יעשה תחתיו משכב ומה אם במקום שעשה על נכיו מדף לא עשה על נביו משכבי מקום שלא עשה תחתיו מדף אינו דין שלא יעשה תחתיו משככ - ת'ל כל המשכב אשר ישכב עליו הזב יממא מלמר שהוא עושה תחתיו משכב: פרק ה וכי ישהר הזב מזובוי כשיפסוק מזובו מזובו ולא [מזובו] מנגעו ' מזוכו וספר אף מקצת זובו מעון ספירת שבעה :

להביא את שראה שתי ראיות שימעון ספירת שבעה י הלא דין הוא ומה אם מממא משכב ומושב בשתי ראיות לא ישעון ספירת שבעה לשתי ראיות * זכה תוכיה שהיא מממא משכב ומושב בשתי ראיות ואינה סופרת שכעה לשתי ראיות: 🕽 אף אתה אל תתמה על הזב שאה על פי שהוא מממא משכב ומושב בשתי ראיות לא יטעון ספירת שבעה לשתי ראיות ת"ל מזובו וספר ' אף מקצת זוכו מעון ספירת שבעה להביא את שראה שתי ראיות שמעון ספירת שבעה: ד וספר לו לעצמוי מיכן אמרו הזכ והזכה שבדקו את עצמם ביום הראשון ומצאו מהורים · וביום השביעי מצאו מהורים · ושאר כל חימים לא בדקו ' ר' אליעזר אומר הרי אלו בחוקת מהרה ' ור' יהושע אומר אין להם אלא יום הראשון ויום השביעי בלבד: רבי עקיבא אומר אין להם אלא יום השביעי כלכד: הרבי יוסי ורבי שמעון אומרים נראים דברי רבי אליעזר מדברי רבי יהושע . ודברי ר' עקיבא מדברי שניהם אבל הלכה כדברי ר' אליעזר : ן שבעת ימים יכול בין סמוכים בין מפוזרים ת"ל למהרתו שתהא מהרתו אחת: [וככם כגדיו ורחץ בשרו' היקיש כיבום בגדיו לרחיצת בשרו • מה רחיצת נופו בנקיות אף כיכום בנדיו בנקיות • הא למדנו חוצצים בכלים: 🗖 ורחץ בשרו במים חיים: חזב מעון ביאת מים חיים ואין מצורע מעון ביאת מים היים: מים הלא דין הוא ומה אם הזב שאין מעון הזיית מים חיים מעון ביאת מים חיים י מצורע שהוא מעון הזיית מים חיים אינו דין שימען ביאת מים חיים י ת"ל ורחץ בשרו בכים חיים הזב מעון ביאת מים חיים ואין מצורע מעון ביאת מים חיים: ל יכול אף כליו ישענו ביאת מים חיים י ת"ל בשרו' בשרו מעון ביאת מים חיים' וכלים עולים בכל מימות: וטהר מלטמא כלי חרם כמשא ' כן עזאי אומר ומה אם במקום שלא עשה ולד המומאה כל כולד המומאה הכל לממא באב המומאה

ושם בפיי הר"ש ובגח' מדם סוף ד' ל"ב ול"ג ורמכ"ם פ"ג מם' משכב ומושב דין ג': ך למ

עשם שמתיו מידף [כל כלים שחיון משכב ומושב מידף קרי לכו פ"י הר"ש משנם ב' פ"ב דובים

וכדלפיל ריש פרק ב': מקום שלא עשם על נביו משכב [גח' מדם ריש ד' ל"ג]: אינו דין שלא

וכדלפיל ריש פרק ב': מקום שלא עשם על נביו משכב [גח' מדם ריש ד' ל"ג]: אינו דין שלא

[יששם] על גביו כר' שמשם [על גביו] מידף כליל ד"ח: ה' אינו דין [שיעשם] על גביו

משכב כר' ישמה [מספין כול מנספר עד לחזר עבילה וספיתם שבעם כוח קודם

שביל כי הרק א כשיפטק [פי דכה לא מובו ומנגש [כו בגם שלא נעסר עדיין מוגפו

משכב ושל לישבר שביל משמחתו ע' גמ' מדם ל"ז: וגמ' מגילה ס': ושורי אבן שם

משכב ומשב - ועיין במקומום שליינתי של מלוע דלאלו בימי גמרו גם מלודע מעמה

מ"ב ברימתה י' ושם שליינתי של שליין וערולה דאין לורך למ"ש ה"ר: ב' ב משכה ריש ובים

פ"ב ברימתה י' ושם שליינתי מגם לעיין וערולה דאין לורך למ"ש ה"ר: ב' ב משכם ריש ובים

דין ר': ד' וספר לו לעלמו היינו פגם דאתפה הישרת דעומתם לעפי"כ כיא כאחו על לין ו' : די וסמר לבת שבורים הינו שגם דמתמה איסורת דעומתם אפריכ כית מחון על מעלמו בינו בכם דמתמה איסורת דעומתם אפריכ כית מחון על מעלמו בינו בנים דמתמה שם ולקמן ריש פרק ע' : וספר לו לעלמו יו' ישים יכול בין סשוכים כין שפוחרים ע'ל לעהרתו שתהת שהבת אחת מכלן אמרו הוב וכו' בישים יכול בין סשוכים בין שפוחרים כ'ל לעהרתו שתהא שהבת אחת מכלן המרו כ' וברייתה כ' משכם

וגמ' כדם ד' ס"ח: וד' ו' ורמב"ם פ"ג מה' מחוסרי כפרה דין ג': ז מה רחילת גופו בנקיות גמ' עירובין ד': סוכה ו' הח למדנו [שיש] חולנין בכלים במשנה פ"ע דמקוחת ורמב"ם פ"ג מה' מקוחות: דן ורחץ בשרו [דייק בשרו של זה ולח של חתר: הוב טעון ביקים בכלי חרם שהסיטו בין יובילה לרחיה וגזירת הכתוב הוא שהוא טהור ודוקא כלי סרם שכל adrede

בדרך שירדה עליו המומאה אינו דין שתצא ממנו י לאו מה לי החמיר במרכב הנישא שהרי החמיר בזב הנישא נחמיר במרכב הנישא שהרי היקל בזב הנישא ית"ל כלי לרבות את המרכב: ה בבשר חזב ולא בצואה שעליו ולא בקילקים שעליו י ולא בשירים ולא בנזמין ולא בטבעות ' אע'פ שאין יוצאים ' או יכול שאני מרבה את השער ואת הצפורן ת"ל ממא: [בבשר הזב ולא בעצם הפורש ממנו ולא ככשר הפורש ממנו 'ק"ו לפורש מן המחור שיהיה מהור חא מה אני מקיים או כעצם אדם או כקבר י זה אבר הפורש מן חחי בין פרק לפרק: ז אם נאמרו כזב למה נאמרו במשכב אם נאמרו במשכב למה נאמרו בזב אלא לפי שיש בזב מה שאין במשכב ובמשכב מה שאין כן כזב י הוב עושה משכב ואין המשכב עושה זב י חיבורי הוב מהורים ' וחיבורי המשכב ממאים ' הא לפי שיש בזב מה שאין כן במשכב: וכמשכב מה שאין כן בזב צריך לומר במשכב וצריך לומר בוב: הוכי ירוק הזכ במחור יכול אפילו רקק ולא נגע בו יהיה ממא - ת"ל במהור עד שינע בו ' אין לי אלא רוקו ביחו וניעו ורירו ומימי האף שלו מנין ת"ל וכי ירוק: בא אשר ירכב צלין הזב יטמא יכול אפילו רכב על המשכב ועל המושב ת"ל מרכב ולא משכב ומושב: ל אוציא את אלו ולא אוציא את האוכף ת"ל מרכב מרכב המיוחד: איזה המרכב המיוחד זרז האשקלוגי ומרוכה המדית' ועבים של נמל ומפימו של סום ' רבי יוםי אומר מפימו של סוס ממא מושב מפני שעומדים עליו בקומפון י אבל איכוף של נקה ממא: רב אין לי אלא כזמן שחוא רוכב עליו ונונע עלין מנין לעשרה מרכבות זה על נבי זה אפילו על נבי אכן מסמא ת"ל וכל המרכב אשר ירכב עליו הזב יממא עד שינשא רובו עליו: פרק ד וכל הנונע בכל אשר יהיה תחתיו י תחתיו של זב יכול תחתיו של מרכב ודין הוא אם הזב החמור לא טימא כלי שמף אלא במנע מרכב הקל אינו דין שלא יממא כלי שמף אלא במנע י הא מה אני מקיים וכל הנוגע בכל אשר יהיה תחתיו ' תחתיו של זב: ב והנושא אותם מה ת"ל ' שיכול אין לי אלא משמא כמשא אלא המרכב כלבד משכב ומושב מנין ודין הוא ומה אם מרכב שאין מנעו מממא בנדים משאו מממא בנדים: משכב ומושב שמנעם מממא בנדים אינו דין שיהא משאן מטמא בנדים ' נולל ודופק יוכיחו' שמנעם מממא בגדים ואין משאם מממים בנרים: ב אף אתה אל תתמה על המשכב ועל המושב שאף על פי שמנעם מטמא בגדים לא יהיה משאם מטמא בגדים ת"ל והנושא אותם לרכות את המשכב ואת המושב: 🧻 רבי אלעזר

ולא כלי חרם: "א מיכן אמרו כל המממא בגדים בשעת מגעו משמא אוכלים ומשקים להיות תחילה והידים להיות שגיות יומטמא שאר כלים כבגדים ואינו מטמא לא אדם ולא כלי חרם לאחר פרישתן משמים משקים להיות תחילה והאוכלים והידים להיות שניות ואינו מטמא בגדים ואין צורך לומר אדם וכלי חרם:

מסמא בגדים ואין צורך לומר אדם וכלי חרם:
בזמן שיושב עליו ונוגע בו מנין לעשרה מושבות זה על יות ואפי על גבי אבן מסמא ת"ל והיושב על הכלי אשר ישב עליו הזב יממא מקום שהזב יושב ומטמא ישב המהור ויממא: באין לי אלא יומב ומדות ויקם כמלא: ג"ל בזמן שהוא יושב עליו והזב שם מנין לעשות ריקם כמלא: ת"ל כלי לעשותו ריקם כמלא: ג"ל און לי אלא משכב: מרכב מנין ודין הוא אם מצינו שלא חלק הכתוב בין גושא לנישא למרכב: מה לי לא חלק בין נושא לנישא למרכב: בין גושא לנישא למרכב: דרכי חנניה לתבות ממשאו ת"ל כלי לרבות את המרכב: דרבי חנניה

משומאתו אם נשבר לא יהיה מהור ' לא אם אמרת בכלי חרם שאין

נעשה אב הטומאה לטמא אדם ולטמא בנדים י תאמר במשכב

שחוא נעשה אב הטומאה למטא אדם ולטמא בגרים י הואיל והוא

נעשה אב המומאה לממא אדם ולממא בגדים ' ואם נשבר לא יהיה

מהור ת"ל משכב במשכבו אם נשבר מהור: 🏲 כמשכבו ולא כחבל

היוצא מן הפמה פחות מחמשה או יתר על עשרה או יכול שאני

מוציא מחמשה עד עשרה ת"ל ממא: ה במשכבו ולא בנימין היוצאים מן הקשר חוץ משלש אצבעות' או יכול שאני מוציא

משלש ולממן תיל ממא: [במשכבו ולא הנזול או יכול שאני

מוציא את הננוב ת"ל שמא : 7 ר"ש אומר במשכבו ולא הננוב או יכול שאני מוציא את הגוול ת"ל שמא: 7 אמרולו מה ראית לרבות

את זה ולהוציא את זה אחר שריבה הכתוב מיעם ' מרבה אני את זה שת מתנה שנתייאשו הבעלים ממנו ' ומ"ציא אני את זה שלא נתייאשו

הבעלים ממנו: בין ואיש אשר ינע במשכבו יככס בנדיו בשעת מבעלים ממנו בירים פירש אינו מממא בנדים: רוכבס בנדיו או

יבול הציפה ת"ל בנד י אי בנד יכול בנד גדול לבן י הסיטמא בזוב

המישמא בנגעים מנין גדול צבוע ' גדול לכן י קמן לכן קמן צבוע ' עד שתחא מרבה להכיא שבים של סבכה וניננילון מנין ת"ל בגד

בנדיו ריכה י מנין לעשות שאר כלים ככנדים ת"ל ממא י יכול ישמא אדם וכלי חרם ת"ל בנד י כנד הוא משמא ואינו משמא לא אדם

הגהות מהרי"ד

פרק ד א מחתיו של זב (מי סיינו מוכד ברתב ונומח ולא כתוב יכבס בגדיו וסיינו מרכב שחילה מגנו ממחל דאות משכב ומשב לא פרק בי. שחילה מגנו ממחל דאינו משכב ומשב לא פרק מגנוס ממשאס ואילו שאר כלי שטף כס טסורים לגמרי ד'ת: יכול משפיו של מרכב (פי' אפי' בעם שסוב לא ישב ורכב עליו וגם המרכב לא נגמרי ד'ת: יכול משמיו של מרכב (פי' אפי' בעם שסוב לא ישב לא נומח כלי שטף (פי' כלי ען ומתכות) אלא במגע (פי' כיון דאינו מווחד למשכב ולמושב לא כיון דאינו מווחד למשכב ולמושב ולמרכב לא משמח אלא במגע ע' בגמ' מדם סוף ד' ליב ירש ד' ליג: ב וסנושא אותם מה מיל (פי' דאי למרכב לאודים קאי והכושא אותו מיבעיא לים למכמב ד'ת וק"א : מרכב שאין מגעו משמח בגדים כו' לעיל פרק ג' בייתו ג' ומשכם ג' פ"א דכלים ודשב"ם מרכב שאין מגעו משמח בגדים כו' לעיל פרק ג' בייתו מא במשכה ל' פ"ב לא דכלים ודשב"ם פ"ז מס' משכב ומשב דון ב': גול ודופק יוכימן כ' (כתגל קמל במשכה ל' פ"ב לאסלות

בן חנינא אומר אם בדרך שלא יררה עליו המומאה יצאת ממנו י

עליו . המיוחד לשביבה לא שאומר לו עמור ונעשה מלאכתנו : (או יכול שאני מוציא תיבת חכלנים ותיבה שפתחה מצידיה ועריבה משני לונ ועד תשעת קבים שנסדקה או שאינו יכול לדחוץ רנלו אחת ת"ל כל כלי ריבה : מה ראית לרבות את אלו אחר שריבה הכתוב מיעט י מרבה אני את אלו שהם משמשים ישיבה עם מלאכתן י ומוציא אני את אלו שאין משמשים ישיבה עם מלאכתם: ז אין לי אלא כומן ששכב על המשכב וישב על המושב י מנין שכב על המושב וישב על המשכב עומד ונתלה ונשעו מנין תיל יממא ישמא ריבה: הוב ולא בעל קרי יוחלא דין הוא מה (אם) חוב מומאתו ממקור וכעל קרי מומאתו ממקור מה הזב מממא משכב ומושב אף בעל קרי יממא משכב ומושב ת"ל הזב ולא בעל קרי : 🔼 הזב ולא אכן הסנונעת י הלא דין הוא מח אם הזב שאין משמא כביאה משמא משכב ימושב ' אבן המנוגעת שהיא משמא בביאה אינו דין שישמא משכב ומושב י ת"ל הזב ולא אבן המנונעת: ר הזב ולא ממא מת וחד"ה ומה אם הזב שאינו מעון הזאת שלישי ושביעי מטמא משכב ומושב ממא מת שמעון הזייה בשלישי ובשביעי אינודין שישמא משכב ומושב ת"ל הזב ולא ממא מת: אינודין שישמא משכב ומושב ת"ל הזב ולא המת והד"ה ומה הזב שאינו מממא מומאת שבעה מממא משכב ומושב מת שמשמא מומאה שבעה אינו דין שיממא משכב ומושב ת"ל הזב ולא המת: יב ר"ש אומר אשר ישככ עליו ואשר ישב עליו את שיש לו שכיבהויש לו ישיבה מממא משכב ומושב ואין זב שמת מממא משכב ומושב: רֹנָ ושאמרו הזב שמת מממא במשא עד שימוק חבשר מדברי כופרים י אשר ישכב עליו ואשר ישב עליו עד שינשא רובו עליו: ברשתא ב ואיש אשר ינע במשכבו יכבה בגדיו י אדם נונע במשכב מממא כנדים ואין המשכב הנוגע

במשכב מממא בנדים י הלא דין הוא ומה אם במקום שלא נממא אדם מתחת הזב לפמא אדם ולפמא בגדים נפסא משכב מתחת חוב לממא אדם ולממא בנדים י מקום שנממא אדם במנע משכב [לטמא אדם] לטמא בגדים ' אינו דין שיטמא משכב במנע משכב [לממא אדם] לממא בגדים י ת"ל ואיש אשר יגע במשכבו יכבס בנדיו י אדם הנונע במשכבו משמא בנדים ואין המשכב הנונע במשכב סממא בגרים: 🗖 קל וחומר שיממא אדם מתחת הזוב לממא אדם ולממא בנדים ומה במקום שלא נממא משכב במנע משכב לממא בנדים משמא אדם במנע משכב לשמא בנדים * מקום שנשמא משכב מתחת הזב לממא אדם ולממא בנדים אינו דין שיממא אדם מתחת הזב לממא אדם ולממא בנדים : ת"ל כל משכב אשר ישכב עליו הזכ ישמא י משכב משמא מתחת הזכ לשמא אדם ולשמא בגדים ' ואין אדם משמא מתחת הזב לשמא אדם ולשמא בגדים: משכב במשכבו ואם נשבר מהור : הלא דין הוא מה אם כלי הרם שאין לו מחרה מפומאתו אם נשבר מהורי משכב שיש לו מהרה

מהרי"ד

פ' נגעים פרשה ב' ברייתא ו' וע"ש] אמריק וכבם המטסר את בגדיו וכר וטסר מלטמא משכב ומושב חלח דמצורע משמח משכב ומושב מה שחין כן בחבן המנוגפת ומיהו פירש"י ול בפרק חלו דברים [בפסחים ד' ס'ו:] דחינו מטמח משכב ומושב להיות חב לטמח חדם וכלים פני א מור זכוים ובשניים ל שוק דה אמרון משפח משכב החושב כמית מור מחלות מחשב ומור מחלות מחל ומושב דין ל': עד שינשל רובו עליו רמב"ס פ"ו מה' משכב ומושב דין ו':

פרשתא ב א אדם [הנוגע, במשכב כו' נכמת ששכב מתחת הוב לטמת אדם [לטמת] בגרים [פי' לחקר שפירש] מקום שנטמח חדם במגע משכב לטמח חדם לטמח בגרים לטמח בגרים פי' בעוד שלח פי' ד'ם ובילקוט הגירסה נטמח משכב מתחם הוב לטמח בגרים שמיני סוף פרשם ו': מם כלי מרם שלין לו טהרה כר לפיל בתו"כ שם ובגמ' שבת פ"ר: ועירוכין

סיפונים חרי זה זב גמור: דר׳ אומר למחיד לחבל של מאה אמה : ראה כתחילת מאה וכסוף המשים וכסוף מאח אמה: הרי זה זכ נמור : ראה בתחילת מאה כתוך חמשים ובסוף מאה או בתחילת מאח ולאחר חמשים ובסוף מאח אין זה זב גמור: המזובו אף מקצת זובו משמאה משכב ומושב : לחביא את שראה שתי ראיות שיממא משכב ומושב: [והלא דין הוא ומה אם חובה שאין סופרת שבעה לשתי ראיות מפמאה משכב ומושב בשתי ראיות ' זב שהוא סופר שכעה לשתי ראיות אינו דין שימטא משכב ומושב בשתי ראיות י לאאם אמרת בזבה שהיא משמא משכב ומושב בראייה אחת י תאמר בוב שאינו מטמא משכב ומושב בראייה אחת י הואיל ואינו מממא משכב ומושב בראיה אחת לא יממא משכב ומושב בשתי ראיות ת"ל מזובו" אף מקצת זוכו מטמא משכב ומושב י לחביא זב שראה שתי ראיות שיממא משכב ומושב: מומאתו בזובו בלובן הוא משמא ואינו משמא בדם יוחלא דין הוא ומה אם הזכה שאינה משמאה כלוכן משמאה כדם י זכ שהוא מממא בלוכן אינו דין שיממא בדם תלמוד לומר מומאתי בזובו בלוכן חוא משמא ואינו משמא בדם: 🎵 כל וחומר לזכה שמשמאה כלוכן ומה-אם חזב שאינו משמא בדם משמא כלוכן ' זכה שמשמאה כדם אינו דין שמשמאה כלוכן תלמוד לומר בום היא ישומאת האיש בלובן ושומאת האשה בדם :

שכב על יכול אפילו שכב עלי הזב יממא יכול אפילו שכב על עדיינה ועל הדלת * ת"ל משככ ולא עדיינה ולא הדלת : אוציא את אלו ולא אוציא מהצלת הקנים ושל חלף ת"ל משכב 🗅 המיוחד: 🕻 אין לי אלא מיפה והכר מניין הסינום והרדיד והחלוק וחשלית והקלסתר ארבעת קבים והתורמל חמשת קבים והכריתית סאה והחמת של שבעה כבים ח"ל כל משכב ריבה י או יכול שאני מרכה הסרוד וחדף של נחתומים ועריבה נדולה שהנדות שוכבות בתוכח ת"ל אשר ישכב עליו המיוחד לשכיכה ולא שאומרים לו עמוד ונעשה מלאכתנו: ד או יכול שאני מוציא הסגום והרדיד והחלוק וחקלסתר ארבעה : ותורמל חמשת קבים וחכריתית סאה והחמת של שבעה קבים תילכל משכב ריבה י מה ראית לרבות את אלו ולהוציא את אלו י אחר שריבה חכתוב מיעםי מרכה אני את אלו שהם משמשים שכיכה עם מלאכתם יומוציא אני את אלו שאינן משמשים שכיבח עם מלאכתם ' אשר ישב עליו הוב יממא' יכול אפילו ישב על האבן ועל הקורה ת"ל כלי ולא אכן ולא קורח י אוציא את אלו ולא אוציא כסא של גללים ושל אדמה ושל אבנים י ת"ל כלי כלי חסיוחד: ד אין לי אלא כסא וספסל וקתדרה המיוחדין מגין תיבת הבלנים וחיבה שפתחת מצידיה ועריבה משני לוג וער תשעה קבים שנסדקה שאינו יכול לתרחיץ בה רגלו אחת ת"ל כל כלי ריבה יכול אפילו כפח סאח וישב עליה' תרקב וישב עליה ת"ל אשר ישב

הגהות

הורגל : אפילו לאחר קרי הויא ראייה וסותר נקיים : ואם היא של שלישית מצטרפת להכיא קרבן . אע"ג דאיכא למימר שניהם ראה . ואין לו לסחור אלא יומו מן קרי דאפילו זיבה כיון דפתיכא ומעורבת בה שכבת זרע אינה סותרת אלא יום חחד : מ"מ כיון שנוקק לטומאה ספק טמא וסותר וא"ת בההיא

ומאוט : 🗖 מה זבה מקום שהיא משמאה שומאה קלה כיון משמשת ופולטת : שכבת זרע : מטמאה בטומאה חמורה דכתיב ואיש כי ישכב את חשה דוה וולחה

דמסכת זכים אין חילוק בין ראיות ראשונות לאחרונות דבכלן קרי סותר את זיבה כל מעת לעת י הכא נפרש ספיקו טמא בראה זה אחר זה קרי וזיבה: וספק אם זיבה קודם וסותר: ומלטרפת לשתים רחשונות יחו קרי קודם ואינו סותר ואינה מלטרפת -והוי לחומרא : דן זוכו טמא יתור כוא דכיון דחמר לעיל רר בשרו מזובו שוב לח היה לריך להזכיר זוכו: שעיר המשתלח יוכיח ישגורם טומחה והוא טהור : כדקתני בסוף פ' טבול יום . והוי מלי למימר נמי ולד יוכים שגורם טומאה והוא עלמו טהור : כדאמריכן לעיל בפרשת כי תוריע: ד יכול הדם היולא מן האמה יהא טמא י דם עלמו יהא כיובו וכרוקו י ולקמן שקיל וטרי ברוחה חודם חם הוח טמח כרואה זיבה ואם לאו י וממעט להו מטומחתו בזובו בלוכן ולח בחודם והייכו דם : וההיא דרשא היה נכון לומר תחלה וכיון דהוי ממעטיכן ליה משומחתו עלמו דלה משמה בו להיות כזב: שוב לה היה צריך למעטו שחין בדמו דין זוב. דהה לה גרים שומהה הוא . אלה משום דקחי הכא גבי זוכו ורוקו ומרבה לטומאה גם מימי רגליו . קחמר דם לח מטמח . ובפ' דס נדה [ט׳:] מפרש אמאי טמאים טפי מימי רגליו מן הדם : וקאמר דומים דרוק מה רוק שמעגל ויוצם וחוזר ונכלע יוכן מי רגלים כשנלרך לנחת מתעגלין לבית יציחתם וכשרולה להעמיד את עלמו ולשהות את נקביו חוזרין למקומם : לאפוקי הדם שאינו מתעגל ויוצה אלה ראשון ראשון מטפטף: ולאפוקי חלב אשה אע"פ שחתענל ויולא איכו חוזר וכבלע - ודם האמה אפילו טומאת משקים אינו מטמא ' כדחיתה בפרק כל היד [י"ט:] דדוקה דם חשה יליף התם מהרחי חבל דם איש לא י דבעיכן דם חללים י וגם אינו כדם מגפתו דהתם קרינן ביה דם חללים דמה לי קטליה כוליה מה לי קטליה פלגא : יג והליחה סרוחה ליחת השחין : והראי . רעי מנקב גדול . ואפילו מ"ד בפ"א דפסחים שיש עליה תורת משקין (גם כאן אין שום הפסקה בין תיבת משקין לתיכת יכול דלקמן):

כל בשרו: 🎵 אחר שחילק הכתוב זכיתי לדין ' מימא בזב ומימא כזכח י מה זבה מקים שמממאה מומאה קלה משמאה טומאה חמורה י אף הזב מקום שמשמא טומאה קלה משמא מומאה חמורה: [מכשרו עד שתצא מוכאתו חוץ לבשרו והד"ה: ומה אם הזבה שאינה מממאה אלא כנ' ראיות לנ' ימים מממאה בפנים כבחוץ י זב שהוא מממא כנ' ראיות ליום אחד אינו דין שיטמא בפנים ככחוץ ת"ל מכשרו י עד שתהא מומאתו חוץ לבשרו: 7 מכשרו ממא ולא מחמת ד"א : מיכאן אמרו בשבעה דרכים בודקים את חזב עד שלא נזקק בזיבה : במאכל וכמשתה בקפיצה במשא ובחולי ובסראה ובחרהורי משנוקק לויבה אין בודקים אותו יאונסו וספיקו ושכבת זרעו ממאים כי רגלים לדבר : זוכו ממא י לימד על הווב שהוא ממא י חר"ה ומה אם הזב שחזוב נרם לו מומאה הרי הוא ממא י הזוב שהוא גרם למומאה אינו דין שיהא משאר שעיר המשתלח יוכיח שנרם למומאה והרי הוא שהור: 🔼 אף אתה אל תתסה על הזוב שאע"פ שנרם לטומאה לא יהיה שמא ת"ל זוכו הוא שמא י לימד על הזוב שהוא ממא: ל יכול הדם היוצא מן האמה שלו יהיה ממא ת"ל הוא י הוא ממא ואין דם היוצא מן האמה שלו ממא אלא מהור: 🐪 אין לי אלא זובו מימי רגליו מנין ' ודין הוא ומה אם רוק שהוא יוצא ממקים מהרה הרי הוא ממא ' מימי רגליו שהם יוצאים ממקום מימאה אינו דין שיהא ממא י הדם הייצא משם יוביה שהוא יוצא ממקים מומאה והרי הוא מהור: לב ואף אתה אל תתמה על מימי רגלים שאף על פי שהם יוצאים ממקום מימאה לא יהיו ממאים ת"ל וואת י לרבות את מימי רגלים: ינ יכול הזיעה והליחה סרוחה והראי יהו שמאים ת"ל הוא ' אוציא את אלו שאינן מממים מומאת משקים ולא אוציא דמעת עינו ודם מנפתו וחלב האשה שהם משמים מומאת משקים ' ת"ל זאת 'נמצאת אתהאימר תשעה משקים בוב הליחה וחזיעה סרוחה וחראי מהורים מכלום י דמעת עינו ורם מנפתו . וחלב האשה משמים שומאת

משקים : זובי ורוקו ומימי רגליו משמים מומאה חמורה: ברק א וזאת תהית שומאתו בזובו ' שומאתו ' בזובו תלויה' ואינה תלויה בימים: ב והד״ה י ומה אם הזבה שהיא משמאה את בועלה אינה משמאה אלא בנ' ראיות לנ' ימים ' זכ שאינו משמא את שהוא בועל אינו דין שלא ישמא אלא כנ' ראיות לנ' ימים ' תיל וואת תהיה מומאתו כזוכו מומאתו כזובו תלויה ואינה תלויה בימים: ? זובו רר זוב מלמר שהוא מממא בנ' ראיות אין לי אלא נדולות י קטנות סנין י ת"ל תהיה אפי' כל שהוא י החתים אפי' כל שהוא - בשרו אפי׳ כל שהוא יאם נאמר בנדולות י למה נאמר בקשנות - אלא ליתן שיעור לנדולות ' שאם ראה אחת פרוכה כשלש שהוא כמנד יון לשילוח שהם כדי שתי מבילות' ובשני

את ערותה את מקורה הערה דהיינו מקום יליאת דמים : אף וכ מקום שמשמא טומאה קלה בשכבת ורע : מעמא טומאה חמורה : בויבות : ל משמחה בפנים כבחון . לקמן ' ובפ' חצם דופן [מ' .] (מדכתיב) דם יהיה ווכה בכשרה : זב שהוא מטמא בנ' ראיום כיום אחד אינו דין שיהא משתא בפנים כנחון ת"ל מכשרו וח"ת מה לזכה שכן מטמחה חפי׳ בחונם : כדלקמן: וכן מטמאה משכב ומושב בראייה ראשונה י ומטמאה את בועלה י ומטמאה באודם · ואלו חותרות בתוספתה בובה קתכי (כפן חסר תירוץ קושיא זו): ל מכאן אמרו בפ"ב דובים יובפ' אחרון דנויר [ם"ה :]: בשבעה דרכים וכו^י עד שלא נוקק לטומאה י בראיים ראשונה ושנייה : כדתנן בפ"ב דובים : ומייתי לה בפ' בנות כותים [ל"ו:] ראה האייה ראשונה ושניה בודקין שלישית אין בודקין: משכוקק לויבה חין בודקין משרחה שתים שלח מחמת מונם ישכבר יש עליו כל טומאח זב למשכבות למושבות ולספירת שבעה שוב אין כודקין אותו בשלישית לקרכן ובנמרת בפרק אחרון דמויר דרחייה שלישית חיחקש לנקבה דמטמחה בחוכם: במחכל . אם חכל רוב מחכל אינ כל סנסו שתרגילין טוחאה דקתני בסוף פ"ח דיותה : במשה שנשה משהו כבר : בקפילה ן שקפץ: במראה : שראה אשה אע"פ שלא הרהר : בהרהור שכרכר ולא ראה: אונסו ספקו ושכבת זרעו מטמאין י אפי' ראה באונסו לחחר שנעשו זב בשחים י וספקו י בפ׳ אחרון דנזיר [ס"ו י] אחר רבא לא חיתא ספק חוא : ספק לא הוא : אלא ודאי חוא . ספק מחמת שכבת ורע ספק מחמת ראייה כילד שמלא בלבושו שכבת זרע וזיבה ויודע שממנו ילחו שניהם אך פפק לו אם ראה שניהם כאחד ולא יסתור דאונם תוכיח הוא : ואם ראה זו בפני עלמה וזו בפני עלמהי א"כ יסתור את נקיים שהתחיל לספור וגם אם היא שלישית מלטרפת להביא קרבן - וח"ת והלח חפי׳ רחה זו בפני עלמה וזו בפני עלמה שמא ראה קרי קודם ותכן בפ"ב דוכים הרוחה קרי סותר זיבה שלחחריו כל מעת לעת ר' יוסי אומר יומו : וי"ל דהיינו בראיות ראשוטת שלא הורגל עדיין י ויש לתלות שמא ראה מחמת קריי אבל אם כבר

הגהות מר**ר**י"ר

עשין רמיח וגמי כדם מ"ג: מן תיל זוכו טמת כלל ותיכת הוח ממסק ד"ם וכן בגא' כדם שם ליתח: י גמ' כדה לי וסובת ברמב"ם ספ"ח מה" משכב וחושב דחינו בגא' כדם שם ליתח: י גמ' כדה כי ו וסובת ברמב"ם ספ"ח מה" משכב וחושב דחינו בפי ספים י יאן יב גמי כדה יה כי כי ו ורמב"ם פיח מה' משכב ומושב דין ידב בפי ספום': יאן יב גמי כדה יה: כיו ורמב"ם פיח מה' משכב ומושב דין ידב וסמ"ג עשין רמ"ח : יג וכול [מף] הויעם וכו כ"ה בילקוט: ת"ל [וחת] חולת כר' משל והוח לידב ורמב"ם שם מחתי שם וכו כ"ה בילקוט: ת"ל ומתן חולת מהיח משבה משקין הם וכו' גמי כדה יה כי כיו ורמב"ם שם ומתי אם: בפרי משכה מוד בלי כדה במיח משכה כדה ביל מהי בל מחת כ"ד: ורמב"ם שם ומתי ביל מודים לבל במחת משכב מה מודים במח" רי "ג: והובל שברת"ם פ"ב מה" לי "ג: והובל ברמב"ם פ"ב מה" מו "א: והובל ברמב"ם פ"ב מה" לי "ג: והובל ברמב"ם פ"ב מה" לה" כל מחוד שכל ח' די לם בכל שהוח קרבן מהרן ומ' גמ' כדם ג' לימודים לכל ברמב"ם בל מהוע בבל א' די לם בכל שהוח הרק וה" גמ' כדם מה"ב להמוע הלה בדעונת למה כלתר בגדלות כ"ה בקלת מסחלות ה"ת וכ"ם במיח הבשפתח שהיה מורוב כי שהוה בל במה הרש הכים הבים הכיח השבפתח המשבן שהיה חדוך ה" ממם ורמב כ' ממם וח"ב מה מה"ם במהל הי ולכסוף המשבם ה' ולי מה במשל שהיה מדוך ה' ממם ורמב כ' ממם וח"ב ממר המשל שרחם במשלם ה' ולכם מה"ב

מה קלה הימנה וכן פי' הסמ"ג עשין ר'כ ד' רכ"ו: ה אחר שחילה הכתוב פי' ופ' בכים למדע שלא בכל המקומית מעמת בוב הגם שהיא חמור שמטחת בראיות כבימים ומימי רגליה י וזובה י שיהו טמאים י ומרכבה י והיסט כלי מרם י ומדף שטולה י לכך הוצרך לרבותה בדיני זבה : ואת הקטן . בלשון אחר מתנים בם בטת כותים [ל"ב :] והתם [כ"ה שם] קאמר לרבי ישתעאל בט של ר יוחנן בן ברוקה דנפיק ליה חלוכר כל שהוא וכר בין גדול בין קמן י והאי

דכתיב איש איש דברה תורה כלשון בני חדם ומשמע דר' יהודה דדריש מחיש מים לה ס"ל ד"ת כלשן ב"ה ומקשי מדר' יהודה בפרק הין מעמידין [ע"ז כ"ז:ן גבי המול ימולי מיהו ר' יהודה מצי למידרש לזכר לרבות מצורע למעינותיו כדדרים לקמיה בסוף המפלת [כיח: ל"ד:] יכול אף זב ת"ת יהה טמח י הם זב מפיו ומחושמו

פרשתא אואין העכו"ם מטמאין כזיבה י וכן בכל טומאות אינן מטתחין כדחמרינן בפ' בתרח דמסכת נויר [ס"ח:] מטתחין כוכים מדרבנן . דגורו עליהם מדרבנן מבן ש' ואילך שלא יהא רגיל חינוק ישראל במשכב זכור: ושורפין על מגעו תרומה - אע"ג דעל זוכן וקריין אין

שורפין כדחתרים בפרק בנות כותים [נדה ל"ד :] דעבדו בהו רבנן הכירה דלח לישרוף עליהן תרומה וקדשים ולכך טיהרו קריו של עכו"ם: וחין חייבין עליהן כו' מס נגע בהס ונכנס למקדש בשוגג מינו חייב קרבן דטומאתו לאו דאורייתא : ומנין לרכות את האשה : אע"ג דדיני אשה כתיבי יש מדברים שלא נתפרש בה : כגון סיסט מגופה : ומשכבה ומושבה ורוקה

עומד בפנים ופשם ירו לחוץ ומבעותיו בידו אם שהה כדי אכילת פרם ממא יהיה עומד כחוץ ופשמ ידו לפנים ומבעותיו בידו ר' יהודה ממטא מיד - והכמים אומרים עד שישהא כדי אכילת פרם: יב אמרו לר' יחודת ומה אם כומן שכל גופו ממא לא מימא מה שעליו עד שישהא כדי אכילת פרם י בזמן שאין כל גופו ממא לא יממא את מה שעליו עד שישהא כדי אבילת פרם: רֹג אמר להם ר'יהודה מצינו שיפה כח הממא להציל יותר מן המהור ישראל מקבלים מומאה ומצילים בגדים בבית המנונע ' הבהמה והעכוים

שאין מקבלים מומאה אין מצילים בנדים בבית המנונע: יך וחזה על הבית ועל השקוף ויש אומרים על כלו: ושלח את הצפור החיה : ר' יוסי הגלילי אומר ציפור שחיה חוץ לעיר ואיזו זו דרור: מן וכפר על הכית ומהר אם נאמר במצורע למת נאמר בבתים ואם נאמר בכתים למה נאמר במצורע . לפי שיש בבתים מה שאין במצורע י ובמצורע מה שאין בכתים מצורע מעון קרבן והבית אינו טעון כרבן י מצורע יש לו מהרה משומאתו י והבית אין לו מהרה משומאתו הא לפי שיש במצורע מה שאין בבתים י ובבתים מה שאין במצורע צריך לומר במצורע וצריך לומר בבתים: 🎦 זאת התורה לכל נגע הצרעת ולנתק ולשאת ולספחת ולבהרת מנין אתה אומר כהן שבקי בנגעים אבל לא בנתקים . בנתקים אבל לא בקרחות בקרחות אבל לא באדם י באדם אבל לא בבנדים אבל לא בנתקים לא יראה את הנגעים עד שיהא בקי בהם ובשמותיהם. ת"ל זאת התורה י ולצרעת ולשאת ולצרעת חכנד וכו' ולהורות רבי אומר ולמה בא [ולהורות] ביום מלמד שביום הוא מממא וביום הוא ממהר הנניה בן חבינאי אומר ולמה בא להורות מלמד שאינו רואה את הנגעים עד שיורנו רבו:

פרשת זבים

פרשתא בני ישראל מישמים בזיכה ואין העכו"ם מישמים בזיכה י ואף על פי שאינן משמאים בזיכה מישמים בזבים ושורפים עליהם את התרומה וחייבין עליהם על ביאת חמקרש י אי בני ישראל י אין לי אלא בני ישראל מנין לרבות את הגרים ואת העבדים ת"ל ואמרת אליהם: איש אין לי אלא איש מנין לרבות את האשה ואת הקמן י ת"ל איש איש דברי ר' יחודה ור' שמעון בנו של ר' יוחנן כן ברוקה אומר הרי הוא אימר הוב את זוכו לוכר ולנקיבה לוכר כל שהו זכר בין נדול בין קמן נקיבה בין גדולה בין קשנה: ב כי יהיתי שן הדבור ואילך · והד"ה : שישא בנגעים ושישא בזבים מה נגעים פשר בהם לפני חדיבור אף זבים יפשר בהם לפני הדבור קל וחומר ושה אם נגעים ששישא בהם אנסים פשר בהם לפני הדבור י זבים שלא מימא כחם אנסים אינו דין שיפמר בהם לפני הדכור לא אם אמרת בנגעים שאין מומאתן ומתרתן אלא בכתן י תאמר בזבים שמומאתן ופחרתן בכל אדם הואיל ופוסאתן ופחרתן בכל אדם לא יפפר בהם לפני הדבור ת"ל כי יהיה פן הדיבור ואילך: ג כי יהית זכ יכול אפילו זכ מכל מקום יהיה ממא . ודין הוא מימא בזכ ומימא כוכה מח זכה במקום שמממאה במומאה קלה מממאה מומאה חמורת: אף חזב במקים שמממא במומאה קלה מממא מומאה חמירה: ך לא אם אמרת בזבה, שאינה מממאה אלא בג' ראיות לנ' ימים י תאמר בזב שהוא מממא בנ' ראיות ליום אחד י הואיל והוא מטמא בנ' ראיות ליום אחד יממא מכל מקום ת"ל מבשרו לא

ילור עינינו בתורתו:

פרישרוא א א סובמה בנת' שבת פיצ . כרם לדי וברמבים פיצ מה' משכב ומושב דין י' : ושורפון עליכם חת החרומה כ' בפום' דעל מגען שורפון ולם על זיבתן וכ"כ הקרבן אהרן ובעיות לא ורחים כ" בסוס" דעל מגען שורפין ולא על זיבתן וכ"כ הקרבן אהרן ובעיותו לא ורחים להבין היון דספמים הגם שה אירו בטומחתן שיירו קריין כי סיכי לניסו סיכרת דלא לשרוף ערומה וקדשים אין יגורו על מגען לטמא ערומה וקדשים ולך פסך כסמיג עשין ו"כ דעל מגען שורפין את התרומה ובסיותי בום ראיעי לסוכיר ביאור דברי ירושלמי ישבת פרק א' הלכה ד' משוב שם כדרים שגירו עליהן מכמים שכים ורען ציין שם כירושלמי שכבת ורען ולא כן א"ר אהה לי מיות של עכ"ם טסורם שא"א לש"ו לצאת בלא מימי רגלים כ" מיותן שדה לא מימי רגלים שגירו על שכבת ורען של שבורן של שכו"ם אלא אחרו של שכו"ם אלא אחרו של שכו"ם אלא אחרו של שבורם של שבורו של שבו"ם אחרו

מצורע ה ספרא פרשתא ה ו ז

ומונחים על כתיפוי כלים מקופלים ומונחים בתוך הבית יכול לא
יהו ממאים עד שישהו כדי אכילת פרס ת"ל ולא יממא כל אשר
בבית מיד ואחרי כן אחרים כיוצא בהם יר' אומר אם ממתינים
לדבר הרשות לא ימתינו לדבר מצוחי וכמה היא מצותו נראה בחתן
נותנים שבעת ימי משתה לו ולביתו ולכמותו וכן ברנל נותנים לו כל
ימי הרגל:

פרשתאן וראה את הנגע יכול כנרים ת״ל וראה את הנגע והנה הנגע מלמד שאין הבית מממא אלא בשני גריסים: ב בקירות הרי שנים ולמטה הוא אומר בקיר קירות הרי ארכע מלמד שאין מממא אלא כארבעה כתלים: ג מיכן אמרו בית ענול בן מרינון אינו מיממא כננעים: דיכול עד שיראה בשני כתלים ת"ל ומראיהם שפל מן הקיר אפילו בכוחל אחד יכול אפילו על אכן אחת ת"ל וחלצו את האבנים אין פחות משתי אבנים דברי ר'ע י ר' ישמעאל אומר והלצו את האבנים אין פחות משתי אבנים מנין אפילו לא נראה אלא על אבן אחת ת"ל ומראיהם שפל מן חקיר שפל מן הקיר אפילו על אבן אחת [ר"א בר"ש אומר עד שיראה כשני נריסין על שני אבנים בשני כתלים בזוית אחת ארכו כשני גריבין ורחבו כגרים]: השקערורות שוקעות כמראיהם ירקרקות או אדמדמות ירוק שבירוקים אדום שבאדומים ומראיהם שפל מן הקיר ולא ממשן: ל ויצא הכחן מן הבית יכול ילך לביתו ויסניר ת"ל אלפתח הבית אי אל פתח הבית יכול יעמוד תחת השקוף ויסניר ת"ל מן הבית ' עד שעקר מכולו [והא כיצד עומר בצד המשקוף ומסניר]: ? (מיכן אמרו) [ומנין אם] הלך לתוך ביתו והסניר הסנרו מוסנר י עמד (על פתח הבית שחנגע בתוכו) [תחת השקוף] והסניר הסנרו מוסנר: ת"ל ויצא הכהן מן הבית אל פתח הכית י והסניר את הבית מ"מ: 🎵 בשביעי יכול בין ביום בין בלילח ת"ל כיום ולא בלילה : 🔼 וחנח פשה י זה פיסיון הסמוך כל שחו י מנין לרבות את תרחוק ת"ל בבית יכול כל שהוא ת"ל נגע י נאמר כאן נגע ונאמר לחלן ננע מה נגע האכור להלן כנרים אף כאן כנרים: ל נמצאת אומר הפיסיון סמוך כל שהוא י הרחוק כנרים י והחוזר [כשני גריסין]: בקירות חבית ולא בקירות היציע ולא בקירות האיבום ולא בקירות המחיצה ולא בקירות המגורה:

ברק ד וצוה חכהן וחלצו 'הציווי בכהן והחליצה בכל אדם:

ב וחלצו מלמד ששניהם חולצים מיכן אמרו אוי לרשע או לשכינו שניהם חולצים שניהם קוצעין שניהם מביאים את האבנים יכול הכותל סמוך (לאחר) [לאויר] יהו שניהם חולצים ת"ל ואחר חלץ את האבנים. הכיצד כותל שבינולבין חבירו שניהם חולצים וכותל הסמוך לאויר הוא לבדו חולץ: ג וחלצו את האבנים יכול יחלוץ בו שתי אבנים ויקיים בו מצות חליצה ת"ל אשר בהן הנגע יכול אפילו קרומדים אפילו לבנים ת"ל כהן הנגע. אי אשר בהן הנגע יכול אפילו קרומדים אפילו לבנים ת"ל

אבנים הא עד שיאמרו שני כתובים אם לאו לא שמי אתהן אל מחוץ לעיר אתהן חוץ לכל העיר אין אדם ד חוץ לעיירות המוקפות חומה בלכד' אל מקום ממא ש רבי יהודה אומר אל מקום טמא לרכות את הגיטל: יקציע יכול מבפנים ומכחוץ תייל מבית . אי מבית ומן הקירות תלמור לומר סביב לא אמרתי אלא ן ושפכו אשר הקצו יכול צרורות י ת"ל עפר י אי עפר ת"ל את אשר הקצו עד שיאמרו שני הכתובים ' ואם ק ולקחו אכנים י אין פחות משתי אכנים וחביאו אל אין פחות משתי אבנים מיכן אמרו אין חולצים פחות _ מביאים פחות משתים ואין מביא אחת תחת שתים: וכ אחת י אלא מכיא שתים תחת שתים תחת שלש תחת א תחת שלש תחת שתים: 🎵 ולקחו אבנים יכול יטול זה ויביא לצד זה ת"ל אחרות • אי אחרות יכול אפילו קרי לבנים ת"ל אבנים הא עד שיאמרו שני כתובים ואם לאי י לעפר לרבות כל משמע י עפר אפילו לכנים אפילי חרסית יכול ישול עפר מצד זה ויביא לצד זה ת"ל א־ יכול אפילו סיר אפילו נפסים ת"ל עפר הא עד שיאמרו שנ ואם לאו לא שמענו ז ל ועפר אחר יקח ומח את הבית א משפל עמו בטיחה:

אס ישוב הנגע ופרח בבית' משל חזר אי ז' אחור אי למקימו י כשיחזור הנגע לאותם האבני אלא מקומו י מנין לרבות את כל הבית ת"ל בבית יכור נאמר כאן נגע ונאמר לחלן נגע מה נגע האמור לחלן בשנ אף כאן כשני גריסין: 🔼 נמצאת אומר חפיסיון סמוך כד חרחוק כנרים י והחוזר בבתים כשני נריפים: באין לי א־א 🚉 שלא כמראיו מנין י תלמוד לומר ופרח כמראיו ושלא בני או אינו אומר ופרח אלא שלא יהא ממא ער שיחזור יינ... ודין הוא שמא הוא בכנדים ושימא' בכתים מה בכנדים מימא החוור אע"פ שאינו פושה י אף בכתים ישמא החוור אע"פ פושה: 🎵 הין אם החמיר כבנדים שהעומד בהם בכוף שני שורף. נחמיר בבתים שהעומד בסוף שני שכועות אינו ני צרעת מסארת צרעת ממארת לנזירה שוה י מה צרעת יי האמור בבנדים מימא את החוזר אע"פ שאינו פושה אה האמור בבתים ישמא החוזר אף על פי שאינו פושה: [אב לרבות את החוזר מה ת"ל וכא הכהן וראת והנה פשה הנד שומע אני אם ישוב חנגע ופרח כבית וחזר חנגע בו ביום ת"ל ושב הכהן: ואם ישוב הנגעי מה שיבה האמורה י שבועי אף כאן כסוף שבוע: ן ומנין אם עמד בראיב בשני חולץ וקוצה ומח ונותן לו שבוע ת"ל ובא הבהן וד

הנהות מהרי"ד

טמחת לרעת דין ו' וסח"ג עשין ול"ט וכ' הטעם דהבגדים שהוא לבוש בכן הם
בטכים אלל גופו אינן מיטמאין אלא מגופו לפיכך הם טהורים עד שישהא כדי אכילת
בטכים אלל גופו אינן מיטמאין אלא מגופו לפיכך הם טהורים עד שישהא כדי אכילת
פרם ואסרי כן אחרים כיולא בכן פי שיש עוד שמתתינים להם ולכליהם וע"י האחר שהוא
אחרי מופלג וא"ב הכל היו מיכף אחר הפינוי לריך הכם לבא ולחה אחר לאון אחרי
שהוא מופלג לוה אחר שלפעמים לריך להמתין יותר: ו' אחר אם ממתינים לי לדכר
שהוע פ' גענים פרק ה' בריים לב' וב"ל יש שם והוא משכ ג' פ"ג דנגעים ולעיל ה'
שחרות פ' נגעים פרק ה' ברייםא ב' וב"ל שוברבן אהון שם והובל ברחב"ם פ"מ מה'
שומאת לרעת דין ה' ב'
בריים ב"ל מה" מוכל כגרים פ"ל ובקירון וראה את הנגע כ"ה בילקוט : פ"ל כו' [פי'
הח"ר ע"ש ורמב"ם פ"ד מה' עומאת לרעת דין ו' וע' וע' וע לרק על משכות פ"ד
דמבמים: מלחד שאין הביתן מטמא אלא (עד שיהו ב') בעלה כל אל ד"א : ך כ"א
דמבמים: מלחד שאין הביתן מטמא אלא (עד שיהו בין ו' בעלים כל"ל ל"א : ך כ"א
הממה לבנים יהיו בו ור' ישמעאל אומר ארנים (או על מבן אחת ה' עקיבל אומר עד

וכך וכנ כשני גריםין נשתרבב מלשון כמשנם ספ'ב דנגעים ודלקיין:
ב': י כוא משנם ד' פי'ב דנגעים וע"ש בפי' סומב"ם והר"ש ידי שומאם לרעת ובפסיקעא ווטרתי לימא לכך ולא ביי".
ב': י כל ספרק כובא בפי' כר"ש משנם ז' פי'ז דנגעים וע"ש וברק, כל ספרק כובא בפי' מה"ש משנם ז' פי'ז דנגעים וע"ש וביתקוט איתל אפי' קדומין: ד לכל ספיר [ואין] אדם סיון י למת : מון לכל ספירון ד' ל'כ: ד'ם יקדשו וכו'ל כ' ועד' כל ייי מתטינן אדם שאין משתלם מסוץ לעיר א"ב כל כאי דכתוב מייז ייי מתטינן אדם שאין משתלם מסוץ לעיר א"ב כל דכור עכ"ל: ה' אי מבית יכל (אף) הקרקע (אף כה' וה' בכ' לאת מכר כהלו (כל) עד שיאמרו כל'ל לית וכ"ם בכ" בכ" בכ"

התמשה כלל : הן מי מבית יכול [מף] הקרקע [מף הדי ר:
ר את משר הקצו [הם] עד שימתו כלל לית וכיה בכי [מרבע תחת] שלם כליל ד'ת וכיה שם בריש : הן יכול רי
[מרבע תחת] לבות כליל ד'ת וכיה שם בריש : הן יכול רי
[ועפר] לרבות כליל ד'ת וכיה שם בריש : אפיי [מרד :
שם ורמנים שם :

תרישרוא ז כל הפרחה הובחה בפר הר"ש ספי"ו הנ
פט"ו מה" טומחם לרפת וסח"ב עביין
כל"ל ד"ם וכ"ה שם בר"ש כ" מ"ד פי בר"ח דחי לח
יביד שישוב מחש למקומו לכן כתיב בבית עב"ל יי
ישוב העע וכר שהיו חותן החבים שהים בהם היי
היה בהן נגע מעולם לכן למר משל מור חיש פ.
פי" כיון שהוח במקום היחשון שייך לוחר ים ב
לעיל פרשתם ו" ברייתה ט" ו" וחה שביינתי בי
פרק ע"ו ברייתה כ" ו" ע"ש ברייתה מ" : [

Digitized by Google

לג וממא מה ת"ל לפי-שמצינו בבית המוסגר שאינו מממא אלא מתוכו יכול אף המוחלמ כן ת"ל כי ממא הוא חוסיף לו מומאה שישמא כין מתוכו בין מאחריו:

פרק ה ונתין את הבית את אבניו ואת עציו ואת כל עפר הבית מלמד שאין הכית משמא בנגעים עד שיהו בו אבניו ועציו ועפר: 🗅 וכמה אכנים יהו בתוכו ר' ישמעאל אומר ארבע ר' עקיכא אומר שמונה שרבי ישמעאל אומר עד שיראה כשני גריסין על ב' אבנים או על אבן אחת ורבי עקיבא אומר עד שיראת כשני נריסים על שתי אכנים ' ולא על אכן אחת ' ר' אלעזר בר' שמעון אומר עד שיראה כשניגריסים על שתי אבנים בשתי כתלים בזוית אורכו כשני נריסים ' ורוחבו כנרים: 🕽 אבניו שלו ועפר שלו ועציו שלו מלמד שהוא גורר ומוציא את אבניו כל אכנים שנכנו עמו עציו כל עצים שנכנו עמו אכניו ולא אכני העלייה עצים ולא עצי העלייה י עפר ולא עפר העלייה י מיכן אמרו נראה נגע כבית נותן את הקורות בעלייה: נראה בעלייה נותן את הקורות לבית י אבניו ולא אכנים שהכנים לו משנכנה: עציו ולא עצים שהכנים לו משנבנה י עפר הבית ולא עפר המתכות שלו י אם נאמר כחליצה למה נאמר בנתיצה י ואם נאמר בנתיצה למה נאמר בחליצה י אלא לפי שיש בחליצה מה שאין כן בנתיצה י וכנתיצה מה שאין בחליצה בחליצה האבן שכזוית כזמן שהוא חולץ חולץ את כולה וכזמן שהוא נותץ נותץ את שלו ומניח של חכירו וכנתיצה נותץ את האכנים שיש כחם נגע ואת האבנים שאין כהן נגע וכחליצה אינו חולץ אלא את האבנים שיש כהם הנגע ' הא לפי שיש בחליצה מה שאין בנתיצה • ובנתיצה מה שאין בחליצה צריך לומר בחליצה וצריך לומר כנתיצה: ד והכא אל הכית כשיכנס ראשו ורובו ' ימי הסניר אותו לא ימים שקלף את נגעוי יכול שאני סוציא את המוחלם שקלת נגעו ת"ל כל ימי: ७ ושמא עד הערב מלמד שאין משמא בגדים יכול אפילו שהה כדי אכילת פרסי ת"ל והאוכל בבית: ל אין לי אלא אוכל: שוכב מנין ת״ל והשוככ בבית יכבם: ז אין לי אלא אוכל ושוכב : אוכל ולא שוכב שוכב ולא אוכל מנין ת"ל וככם בגדיו ריבה: האם סופינו לרבות את כל האוכל אע"פ שאינו שוכב : מה ת"ל האוכל והשוכב י אלא כדי ליתו שיעור לשוכב כדי שיאכל וכמה היא שיעור אכילה כדי אכילת פרם פת חימים ולא פת שעורים מיסב ואוכלו כליפתן: 🗅 כל כיבוס בגדים האמור בתורה להחמיר וזה להקל אפי לכוש עשרה סבריקים ועמוף עשרה פוליוניות כולם מהורים עד שישחא כדי אכילת פרם: ? יכול חבהמה והעכו"ם יהו מצילים כנדים בכית המנוגע ת"ל יכבם בגדים ריבה המממא בנדים מציל בגדים כבית המנוגע יצאו הבהמה והעכו"ם שאין מממים בנדים אין מצילים כנדים בכית המנוגע: אין מכאן אמרו אם היה

מהרי"ד

וחולי דהתם דיין מתיבת כל הבא אל האסל דכל רבויא הייא שיב עיינתי בספרי דבי על הספרי כ' הקת ד' ק"ב הביא קומיא זו דמ"ש בגעים מחת בשם מוהר"ד הבי הסמיג הכיל שמח בקישיא זו : לא יחים בשלם שוהר"ד הברי הסמיג הכיל שמח בקישיא זו : לא יחים [שכלה] את נגעו כ"ה בקלת נוסחלות דברי הסמיג הכיל שמח בקישיא זו : לא יחים [שכלה] את נגעו כ"ה בקלת נוסחלות דרת והבריות הודאה במח"ג עשין דל"ע : הן ל" ז' מ' מול חובי ולבים וקרבן אהרן : א"מ וכ"ה בפי הר"ש חשנה ט" פי"ג דענעים ת"ל וככב בגדיו רובה [דה"ל לחומר בבא את החב האובל והשוכב יכבי בגדיו היבה [דה"ל לחומר בבא את החב האובל והשוכב יכבי בגדיו הים לולו לומוכב כדי שאכל ולשוכב) כדי שאלל והשוכב יכ"ב בספרים אחרים ד"ח : אלא פת שישור [לחובל כדי שאכל ולשוכב] כדי שאלל כ"ה בספרים אחרים ד"ח : אלא מכי ברי משורן [מיםב] ומול הצלב במין רל"ע ובחדב קהלת בפסוק כי העושק פע"ז חה" טומאת לרעת דין ו' וסמ"ג עשין דל"ע ובחדב קהלת בפסוק כי העושק יהול מכם בר"א בן ערך שבכה תלחורו מאחר וון באו אללי שאלו אותו פת חיטין הול מכם בר"א בן ערך שבכה תלחורו מאחר וחיינו שאלו לו איום פת חיטין או שבר ומהים בפירוש והוא פשוע שליל כמו שהנהתו והיול שמש שליד מהום במירו שוה באל מחות שבי והמת שיש שליד מנו שלים במים לחות של שלחור הלחות שלח הוא ששהם יותר מדלו ובומן בהיו להות שלו המלל וי איום פת חיטין או בהיו לו שון ביל להות שב ליות שלו שלל ול איום פת חיטון או היו לחות שבי להמחר שלי מכם באבילת בליפתן דבית שלו הוא השם יותר מדלו ובומן הכל לא מותו שבי להמת דביו שברי בל מת בשיל לפותן וה בום השתע ששיהם שות ושהם באכילתם כ" אלי לבוש הביל נחם מיום וושהם באכילתם בי" אלים מות מותרי היו משה בליל הית והטעם כ" בסו"ג עשין דל"ע הוא מות שהם ברי אכל מום מברי מוכל בום מום מום במום בהיול מות אל הובי אום מבי במיל מום מי שישהם ברי אכלת מים בבלי ומיכל מום מום הוחים ער שישהם ברי אכלת מים בכלל ום הכ"ם מום מום בכל ום" בכ" במום" מם מום מל מת "מים בכל"ל וו" בהכל"ל וו" בהכל"ל וו" בכל מהל מים בכל" וו" בהכל"ל וו" בהכל"ל וו" בהכל"ל וו" בהבל בלים בהבל היו בי מ"ב בלל מום בהברי אכלים בל"ל בי הלבום בל"ל בו" במום במום מום במום מום בל"ל ב"ב מלל ב"ב במי בל בלים בל"ל בי מת היו בי בי בל בלים בל בלים בל בלים בל בלים בל"ל בי בל בלים בל בל בל בל בי בל בל בל בל בל"ל בי בל בל בל בל בל בל בל

פשה במה הוא מדבר אם בפושה בראשון הרי אמור הא איני אימר וכא הכהן וראה והנה פשה אלא שבא כסוף שבוע ראשון ומצאו עומד י ובא בסוף שבוע שני ומצאו פושה י מה יעשה לו הרי אני דן מה מצינו בפושה בראשון חולין וקוצה ומח ונותן לו שבוע אף בפושה בשני חולץ וקוצה ומח ונותן לו שבוע הין אם היקל בפושה בראשון שחרי היקל בעומד בו ' נקל בפושה בשני שהרי החמיר בעומד בו ויהיה הפושה כעומד ת"ל ושב הכהן ובא הכהן זו היא שיכה זו היא ביאהי מה שיבה חולץ וקוצה ומה וגותן לן שבוע אף כיאה זו חולץ וקוצה ומח ונותן לו שבוע: 🎵 מנין אם עמד כזה ובזה חולץ וקוצה ומח ונותן לו שבוע תלמוד לומר ובא ואם כא יבוא הרי כאן כ' ביאות כמי הוא מדבר אם בפושה כראשון הרי אמור ואם כפושה בשני הרי אמור הא אינו אומר וכא ואם בוא יבוא אלא את שבא כסוף שכוע ראשון וכא כסוף שבוע שני וראה והנה לא פשה זה העומר ' מה יעשה לו ומהר חכהן את הבית: יכול יפטר וילך לו ת"ל כי נרפא הנגע: לא מיהרתי [אלא] את הרפוי: 🖆 מה יעשה לו הרי אני דן מה סצינו בפושה בשני חולץ וקוצה ומח ונותן לו שבוע את העומד בשני חולץ וקוצה ומח ונותן לו שכוע: * הין אם נחמיר בפושה בשני שחרי החסיר בפושה בראשון נחסיר בעוסד בשני שהרי חיקל בעוסר בראשון ויהא עומד כפושה בשני י ת"ל ובא י ואם בוא יבוא הרי כאו שתי ביאות . ביאה האמורה למעלה וכיאה האמורה לממה ' מה ביאה האמורה למעלה חולץ וקוצה ומח ונותן לו שכוע אף ביאה האמורה לממה חולץ וקוצה וטח ונותן לו שבוע: לא משום ר׳ ישמעאל אמרו נאמר צרעת כמארת בכנדים : ונאמר צרעת ממארת בכתים : מה צרעת סמארת האמור בכגדים עשה העומר בשני כפושה בשני : את צרעת סמארת האמורה בבתים נעשה העומר בשני כפושה בשניי אחרי הקצות את הבית ואחרי המוח מת"ל שיכול אין לי חוזר ונותץ אלא אחר פושה בראשון ' מנין לרבות את החוזר אחר פושה בשני ואחר העומר בשני י ת"ל ואחר חלץ את האבנים שאין ת"ל ואחרי הקצות ואחר המיח : וכי יש חליצה שאין עמה קציעה ומיחה אם כן למה נאסר אחרי הקצות את הבית ואחרי הטוח אלא לרבות את החוזר אחר הפושה כשני ואחר העומד בשני: יב מנין לכהה כשני והולך לו קולפו והוא טעון ציפרים ת"ל ולקח לחטא את הבית הרי כאן בית אחר י מכאן אמרו עשרה בתים הם הכהח כראשון והולך לו קולפו והוא מהור והכהה בשני והולך לו קולפו והוא מעון ציפרים והפושה בראשון חולץ וקוצה ומח ונותן לו שבוע י חזר נותץ י לא חזר מעון צפרים ' עמד בראשון ופשה כשני חולץ וקוצה ומח וניתן לו שבועי חזר נותץ ' לא חזר מעון ציפרים ' עמד בזה ובזה הולץ וקוצה ומח ונותן לו שבועי חזר נותץ - לא חזר מעון ציפרים:

הגהות

ברק הא משנם ב' פיצ דנגעים ורמצ'ם פיד מי טומחת לרעת דין ו': ב משנה ג' שם וע' לעיל פרשתח ו' בריתח ד' ומה שלייתי שם : ר'ע חומד שמנה בהיים ר' ישמפחל חומד עד שירחה כ"ם שם במשנה וע"ש בר"ש ובגמי סנסדרין ע"ח : מסיד יו סנסדרין ע"ח ולי פ"ח : ובגדה י"ש יו הרמצ"ם פיד מה' טומחת לרעת דין ו' וממיג עשין וליע פסקו כל' עד ז ובגדה י"ש יו הרמצ"ם פיד מה' טומחת לחות חורב כו' כצ'ל ד'ת וכ'ה בפי' הר"ש שם : ב כל חבנים בשתי כבעי ממו כל עני שבנים עמו כל'ל ד'ת ו'כ'ה בפי' הר"ש חבר לכל היים במעלה בי לי ליש : ולח המוחד לשנים כו' דנעיון שיסיה מיוחד דוקח לוה החדר שהנגע בתוכי חבל מל הדל מה ולח הוח מיוחד לשנים כל נקדח מיוחד דוקח לוה החדר שהנגע בתוכי חבל מל הדל מהוח החוד במיצ מחליב מה בעלי מהית במיצ במלילה מה שחין ולת עפר העלי כ' מת הקורות לבית והוח במשנה ג' פ"ג דנגעים: עפר [הבית] ולח עפר העלי כ' מת הקורות לבית והוח במשנה ב' פ"ג דנגעים והובה במ" ולח בבמ" מלון קר"ח : וע"ש והובחה ברמב"ם פו"ו חה' גריי בי במלילה מה שחין מולן ברמב"ם והוח בי החבן שבווים מוסה ב' פ"ג דנגעים והובה בבמ" מולן הכ"ח במחלה ברמב" מכו"ו מה' גבעים ורמב"ם פט"ו מה' גבעים ורמב"ם פט"ו מה' גבעים והובה במיל הבית בשיכם רחשו ורובו כלל ד"ת והוח משלה מ"ג הבמים ורמב"ם פט"ו מה' נבעים ולחד להתיים במרן שבימרט במהל במית בשיכה לאפי משלה ורובו להדיך להתישב בערן שבימרט במהלם (מ"ר לה"ג דנגעים ורמב"ם מלו מהי מדים מ"ל התי מדים מ"ר לה"ח והבח חל המהל מפ"ר משהם עכ"ל ורובו להדיך להתישב בערן שבימרט במהלם (מ"ר הב"ח חל המהל מפ"ר משלה מב"ר הב"ר חל המהל מפ"ר מבים שבימרט במהן שבימרט במהלם במהן שבימרט במהלם במהן שבימרט במהלם ב"ל מהלה במהלם במהלם

Digitized by Google

מצורט ה ספרא פרשתא ה ו

ומונחים על כתיפו י כלים מקופלים ומונחים בתוך הבית יכול לא יהו מסאים עד שישהו כדי אכילת פרס ת"ל ולא יממא כל אשר כבית מיד: ואחרי כן אחרים כיוצא בהם - ר' אומר אם ממתינים לדבר הרשות לא ימתינו לדבר מצוחי וכסה היא מצותו נראה בחתו נותנים שבעת ימי משתח לו ולביתו ולכסותו וכן ברגל נותנים לו כל ימי הרגל:

פרשתאן וראה את הננע יכול כנרים ת"ל וראה את הננע והנה הנגע מלמד שאין הכית מממא אלא בשני

גריסים: בקירות הרי שנים ולמפה הוא אומר בקיר קירות הרי ארבע מלמד שאין מממא אלא בארבעה כתלים: 1 מיכן אמרו בית ענול בן פרינון אינו סיפסא בננעים : דיכול עד שיראה בשני כתלים ת"ל ומראיהם שפל מן חקיר אפילו בכותל אחד יכול אפילו על אכן אחת ת"ל וחלצו את האבנים אין פחות משתי אבנים דברי ר"ע ' ר' ישמעאל אומר וחלצו את האבנים אין פחות משתי אבנים מנין אפילו לא נראה אלא על אכן אחת ת"ל ומראיהם שפל מן הקיר שפל מן הקיר אפילו על אכן אחת [ר"א בר"ש אומר עד שיראה כשני גריסין על שני אכנים בשני כחלים בזוית אחת ארכו כשני גריכין ורחבו כגרים : השקערורות שוקעות כמראיחם ירכרכות או אדמדמות: ירוק שבירוקים. אדום שבאדומים ומראיהם שפל מן הקיר ולא ממשן : ן ויצא הכחן מן הבית יכול ילך לביתו ויסניר חיל אלפתח הבית אי אל פתח הבית יכול יעמוד תחת השקוף ויסניר ת"ל מן הבית ' עד שעקר מכולו [והא כיצד עומד בצד המשקוף ומסניר]: ז (מיכן אמרו)[ומנין אם] הלך לתוך ביתו והסניר הסנרו מוסנר י עמד (על פתח הבית שהנגע בתוכו) [תחת השקוף] והסגיר הסנרו מוסנר י ת"ל ויצא הכהן מן הבית אל פתח הבית י והסניר את הבית מ"ם: ה בשביעי יכול בין ביום בין בלילה ת"ל ביום ולא בלילה: מו והנה פשהי זה פיסיון הסמוך כל שהוי כנין לרבות את הרחוק ת"ל בביתי יכול כל שהוא ת"ל נגעי נאמר כאן נגע ונאמר לחלן נגע מה גגע האכור לחלן כנרים אף כאן כגרים: ל נמצאת אומר הפיסיון סמוך כל שהוא : הרחוק כגרים : והחוזר [כשני גריסין]: בקירות חבית ולא בקירות היציע ולא בקירות האיבום ולא בקירות המחיצה ולא בקירות חמנורה:

ברס ד וצוה חכהן וחלצו ' הציווי בכהן והחליצה בכל אדם: וחלצו מלמד ששניהם חולצים מיכן אמרו אוי לרשע או לשכינו שניהם חולצים שניהם קוצעין שניהם מביאים את האבנים יכול הכותל ספוך (לאחר) [לאויר] יהו שניהם חולצים תיל ואחר חלץ את האבנים: הכיצד כותל שבינו לבין חבירו שניהם חולצים וכותל הסמוך לאויר הוא לכדו חולץ: 🛴 וחלצו את האבנים יכול יחלוץ כו שתי אכנים ויקיים כו מצות חליצה ת"ל אשר בהן הנגע. אי אשר בהן הנגעיכול אפילו קרומרים אפילו לבנים ת"ל

אבנים הא עד שיאמרו שני כתובים אם לאו לא שמענו: 🧻 וחשליכו אתהן אל מחוץ לעיר אתהן חוץ לכל העיר אין ארם חוץ לכל העיר אלא חוץ לעיירות המוקפות חומה בלבד' אל מקום ממא שיהא מקומו ממאי רבי יהודה אומר אל מקום שמא לרבות את הגימל: 🧻 ואת הבית יקציע יכול מבפנים ומבחוץ ת״ל מבית . אי מבית יכול מן הקרקע ומן הקירות תלמור לומר סביב לא אמרתי אלא סביב לנגע: ן ושפכו אשר הקצו יכול צרורות י ת"ל עפר י אי עפר יכול אף הנושר ת"ל את אשר הקצו עד שיאמרו שני הכתובים ' ואם לאו לא שמענו: ולקחו אכנים י אין פחות משתי אבנים וחביאו אל תחת האבנים אין פחות משתי אבנים מיכן אמרו אין חולצים פחות משתים י ואין מביאים פחות משתים ואין מביא אחת תחת שתים: ולא שתים תחת אחת י אלא מכיא שתים תחת שתים תחת שלש תחת ארכע י וארכע תחת שלש תחת שתים: 🎵 ולקחו אבנים יכול יפול אבנים מצד זה ויביא לצד זה ת"ל אהרות · אי אהרות יכול אפילו קרום דים אפילו לכנים ת"ל אכנים הא עד שיאמרו שני כתובים ואם לאו לא שמענו : לעפר לרבות כל משמע ' עפר אפילו לבנים אפילו מדר אפילו חרסית יכול ימול עפר מצד זה ויביא לצד זה ת"ל אחר אי אחר יכול אפילו סיד אפילו נפסים ת"ל עפר הא עד שיאמרו שני כתובים ואם לאו לא שמענו : " ועפר אחר יקח ומה את הבית אין הבירו ממפל עמו במיחה:

אם ישוב הנגע ופרח כבית : משל חזר איש פלוני ברוני למקימו י כשיחזור הננע לאותם האבנים אין לי אלא מקומו י מנין לרבות את כל הבית ת"ל כבית יכול כנרים נאמר כאן נגע ונאמר להלן נגע מה ננע האמור להלן כשני נריסין אף כאן כשני גריסין: 🔼 נמצאת אומר חפיסיון סמוך כל שהו הרחוק כנרים י והחוזר בבתים כשני נריסים: [אין לי אלא כמראיו י שלא כמראיו מנין ' תלמוד לומר ופרח כמראיו ושלא כמראיו: "או אינו אומר ופרח אלא שלא יהא ממא ער שיחזור ויפסה ורין הוא ממא הוא בבנדים ומימא' בכתים מה בבנדים מימא את החוזר אע"פ שאינו פושה: אף בבתים יממא החוזר אע"פ שאינו פושה: 🦰 הין אם החמיר כבגדים שהעומר כהם בסוף שני שבועות שורף. נחמיר בבחים שהעומד בסוף שני שבועות אינו נותץ חיל צרעת ממארת צרעת ממארת לנזירה שוה ' מה צרעת ממארת האמור כבנדים מימא את החוזר אע"פ שאינו פושה אף צרעת האמור בבתים יממא החוזר אף על פי שאינו פושה: [אם סופנו לרבות את החוזר מה ת"לובא הכהן וראה והנה פשה הנח לו יאו שומע אני אם ישוב הננע ופרח בבית וחזר הננע בו ביום יהו ממא ת"ל ושב הכהן ואם ישוב הנגעי מה שיבה האמורה לחלן בסוף שבוע י אף כאן בסוף שבוע: ן ומנין אם עמד בראשון ופשה

הנהות מהרי"ד

פשק רליט: ף ז משכם ו' פיצ דינגפים וכורכל שם בר"ם ורגמי מדרים כ'ו : ע"ם ורגמי מולון ו' ע"ם וכורכל ברמצ"ם פי"ד מכ' טומחת לרעם וע"ם במשכם למלך: דן עיין לעיל רים פרק ב' וסדר פורע פ' כנעים רים פרק ב' ורים פרק ט' : ב"ן ע' לפיל ס' סוריע פרק ו'ד ברויתם ט' ו' ובמשנה סוף פי"ב דנגעים ורמב"ם פי"ד מה' טומחת לרעת דין ב'

כשני גריסין נשתרכב מלשון המשנה ספיב דנגעים ודלקמן פרשעם י' ברייעם הוא משנה ד' פי'ב דנגעים וע"ש בפי' הרמב"ם והריש הכרמב"ם ספיד מה' טומפת לרעת ובפסיקתם זוטרתי לישת לכך ולם במחילם:

בשני חולץ וקוצה ומח ונותן לו שבוע ת"ל ובא חבהן וראה והנה

טומלות לרעת ובפסיקתא זוטרתי ליחא להך ולא במחילה:

ברק , כל הפרק הובא בפי' הר"ש טשוכה ו' פי"ו דנגעים וע"ש בפירושו והמשכה שם
וברקיט איתא אפי' קרדומין: ד לכל העיר [ואין] אדם פון לכל העיר כלי! מה' טומאת לרעת: ג יכול אפי' [קרישורין] כ"ה בד"מ
ובילקוט איתא אפי' קרדומין: ד לכל העיר [ואין] אדם פון לכל העיר כלי! אות
אחת: חון (לכל העיירות) המוקפות כליל שם ור"ה ביל ושד כ"ל מדכפיב אפקו מפון לפיר
דכלים ומום' מרכין ד' ל"ג: ד"ה יקדשו והו"ד כ' ושד כ"ל מדכפיב אפקו מפון לפיר
ממעטינן אדם שאין משתלח מחון לעיר א"ה האי דכפיב מחון למחנה הייע מין למומה
ככ"ל ברור עכ"ל : ה" אי מבית יכול [אף] הקרקע [אף הקיורש] כ"ל ד"מ ור"ה ביל הייע וכ"ד בים בר"ם ב"ר וכיל אפי' [קלשרון] כ"ה בילקוט:
[ארבע שחת] של כל"ל ד"ת וכ"ה שם בר"ש: אור יכיל אפי' [קלשרון] כ"ה בילקוט:
[צועפר] לרבות כל"ל ד"ת וכ"ה שם בר"ש: אפי' [מרד] כ"ה בר"ש ושיון שם: " משנה שם ורמנים שם:

פריטרוא ז כל ספרים סובחם בפי סרים ספייו דענעים ופים ובמשכם שם רשבים פעיו מה' טומחם לרפת וסמיב עשין רליע: אלמקומו [שיסות סכנת כליל ד'ת וכ'ם שם בר'ם כ' סי"ר פי' בק"ח דמי ל מום כתיב בבית סו"ח דים מים מים שים בחים משל מים בתים ברים בית בית עכיל וליכ דקשם לים סמין שיין לוחר ומם שים בתים ברים בית בית עכיל וליכ דקשם לים סמין שיין לוחר ומם שים בתים ברים בית ב ישוב הנגע וכר שהיי חותן החבנים שהיה בהם הנגע כבר הכלו משם ובתבנים הללו למ היה בהן נגע מעולם לכן המר משל פור חיש פלוני למקומו שמד הפגע לחותן החבנים פי' כיון שכוח במקום כוחשן שיך לומר ישוב עד כחן לשון סיים דעכן : ב עיין לעיל פרשת ועכן : ב עיין לעיל פרשת ו' ברייתה ע' י' ומה שליינתו שם : ג עיין לעיל סדר עורוע פ' נגעים פרק ע"ז ברייתה כ' : ך ע"ש ברייתה ע" : ך כנם לו ע"ש בפי' סר"ש ובקרבן חסכן :

ובאכסדיא על ארבע קורות ולהביא את הבנוי על העצים ועל העמודים: אחוותכם אחוות משמאה בגנעים ואין ירושלים משמאת בנגעים י א"ר יהודה אני לא שמעתי אלא בית חמקרש בלבד: [ר' ישמעאל אומר אחוותכם י אחוותכם מממים בנגעים יאין אחוזת עכ"ום מממים כננעים וכשם שאין אחוזתם מממים בנגעים ' כך אין בנדיהם משמים בננעים : ז אשר לו הבית שלא ישלח ביר שליח יכול אפילו זקן י ואפילו חולה י ת"ל וכא והניד לכהן י ידקדק הכהן כיצד בא הנגע לביתו ' לאמר יאמר לו הכהן דברי כיבושים בני אין הנגעים כאים אלא על לשון הרע שנאמר השמר כנגע הצרעת לשמור מאד ומלעשות י זכור את אשר עשה ה' למרים יוכי מה ענין זה לזה אלא מלמר שלא נענשה אלא על לשון הרע: י והלא דברים קייו ומה אם מרים שדברה שלא בפניו של משה כך מדבר ננאי של חברו בפניו על אחת כמה וכמה: 🛕 ר' שמעון בן אלעזר אומר אף על נסות הרוח ננעים כאים שכן מצינו בעוזיה שנאמר ובחוקתו גבה לבו עד להשחית וימרוד בה' אלהיו ויבוא אל היכל ה' להקריב על מובח הקטרת ויבוא אחריו עזריהו הכהן ועמו כהנים לה' שמונים בני חיל ויעמרו על עוזיה ויאמרו לו לא לך עוזיה להקריב לה' כי אם לכהנים בני אחרן המקוד שים צא מן המקדש ויועף עוזיהו ובירו וכו': ל גנע מה ת"ל כנגע אפילו תלמיד חכם ויודע שהוא נגע וודאי לא ינזור ויאמר נגע נראה לי בבית אלא כנגע נראה לי בבית: אם נראה לי ולא לאירי מיכן אמרו בית אפל אין פותחים בו חלונות לראות את' נגעו ' כבית להכיא את הצבוע ' בבית להביא העלייה בבית מתוכו הוא משמא ואין משמא מאחוריו: יב וצוה הכהן ופינו י הציוי בכהן והפינוי בכל אדם ופינו את הכית אפילו חכילי עצים חכילי קנים דכרי רבי יהודהי. רבי שמעון אומר עסק הוא לפינוי ' א"ר מאיר וכי מה מיממי לו אם תאמר כלי עצו ובנדיו ומתכתו משבילם והם שהורים על מה חםה חתורה על כלי חרסו ועל פכו וכי מה מממא בנגעים הרשעים או הצדיקים הוי אומר הרשעים אם כך חסה תורה על ממונו הבזוי קל וחומר על ממונו החביב: אם כך על ממונו ק"ו על נפש בניו ובנותיו י אם כך על של רשע ק"ו על צדיק: יג בשרם יבוא הכהן לראות את הנגע לראות את הפגוי ולא ימטא כל אשר כבית מה ת"ל לפי שמצינו בנכנם לבית המנונע שאינו מממא בגדים עד שישהא בכדי אכילת פרס יכול אפילו היו שם כלים מקופלים ומונחים

הגדות מהרי"ד דנגטים ורמב"ם פ"ז מס" כים הבחירה דין י"ד ופי"ד. מס" טומחת לרעת דין י"ק וע"ש בתיו"ט וכגמ' ב"ק פ"ב: וכמגילה כ"ז - וכיותה י"ב נע"ם כש" שיח ילחק וע' כירושלמי פ"ק דערלה וכח ששר לו הבית פרט לירושלים שהיה לכל השבטים: ך וחין חחות עכו"ם כו' גמ' גיטין רש פ' המגרש וע"ש בתמים דעים לרחב"ד סי' רל"ט והובח ברמב"ם פי"ד מה' גמ' גיניון ריש כ' המגרש וע"ש בממים דעים לראב"ד סי' רל"ט וסובא ברחב"ם פ"ד מס' טומאת לרעם דין י"ד וסח"ג עשין רל"ט: כן אין בגדיהם [וגיפן] מוטחאין בנגעים כללל ד"ח וכ"ס בילקוט ובפי הר"ש במשכה רפי"ד גנעים וסח"ג עשין שם: ז ת"ל ובא לובא לו הבית וס"ב בילקוט ובפי הר"ש במשכה רפי"ד הצמים חקן ומולם מותר לשלים ע" שלים ו"ד. אמנם בפסיקתא ווטרתי הגירסא ובא אשר להבית ולא ע"י שלומו ואפי" סוא וקן או מולם עכ"ל ולפ"ו כראם דסוא מדקדק מובא והגיד לככן שסוא בעלמו וגיד לכהן ולא סשלים כעין דאמרים יבמות מ"ד: ק"א: וקראו לו הם ולא שלוחם גם אפ"ל דמילי ניהי ולא מימסרן לשליח גם אפ"ל בכדי שיהיו לי הכנעה מופלגת בבואו בעלמו להגיד אין שינעם על חשאתו: אלא על לשן הרע [שכן מליט במיים שלא כענשם אלא על לשן סרע] שנותר של חביא וצרי "ס בילקיט וכ"ה בסח"ג עשין סמי רל"ט ובפי" הר"ש משכה ה" פי"ב דנגעים וע" בגמ" ערכין טו ז' משנה כר' עתה נ" נשים בפרשתיו ובור לחרי וקרבן אהרן וכבים" וו"ש ובס" משכת תהב לר' עתה נ" נשים בפרשתיו והוכא ברמב"ם פ"ד מס" לפית וכו' ולפי זה החלה דגרסיכן בבית להוליז את היליע להביא את העליה ובמשכה פי"א הכתים בין לבועים בין שאין לבועים מיטמאים בנגעים ולפי זה גירסתינו טובה להכיא את הלבועי בועים מיטמאים בנגעים ולפי זה גירסתינו טובה להכיא את הלביל את העלי בליא תה כעלי בעל הד'ת ודבריו מבוארין ביתר ביאור בתום' ורשב"א ורץ מרים שלפניו בבית להוליא את היליע ואת השלי וראת העלי : ואין משח מאמוריו משכה ד' פי"ג דנגעים וע' בגח' יבשות ק"ג : והובא ואת השלי מיו של העת דין ב' אמנם נראה לי דוה כוא את את שלי שאם של הבית והובא שלה ולאת כעת להפוסףים שיביאו זה אפשר דלפו כולי על מה דלפו ווער מבית וחובה של ד'ת וכ"ב המשלח לי ביבית מתוכו ואין מעוא מאמוריו וע' משכה למוך רש פט"ו מה' עומאת לרשת ולקמן סוף פרשתא ו' : יב אפילו מכילי בילי מניל הביל ועל פכיל ועל המשר הלאות למנו השור בעלים כר' ועל פכו וועל ניצורן להגי להתות את הפנו ב'"ב בילוע ורק בעלים הלהך ב'" ביתות ועל שפו ו"ג' לראות את הפנוי ל"ב בילות את הנגג [ול] כו" עד ששה כ"ב בילון עוכן הגיה באות את וכ"ב בפסיקתא זוערתי : לפי שלי מה' לראות את הפנוי כ"ב בילון כן הגיה באות או ומשכה ע' פי"ג דנגעים וומב"ם פט"ו מה מלי מה במיר מומלת ב"ב ביתות על מה ככר כ"ב בילון כן הגיה באות את וכ"ב בפסיקתא זוערתי : לפי שמליע בו" מדים בח"ג שומלת ב"ב ביתות לו משבה ע' פי"ג דנגעים וומב"ם פול" מה" שומלת ב"ב ביתות או משלה בר"ב משליע שומלם

מקדש מביא מחשג ידי מה מטמא מקדש מביא שנים תחת אחדי אף זה יביא שתים תחת אחד: ל נראה למי דומה דנים מחוםר כ**פורים מן מחוסר כפורים ואל יוכיח מממא מקדש שאינו מחוסר** כפורים או כלך לדרך זו דנים קרבן שנוהג באיש כבאשה מקרבן שנוהנ באיש כנאשה ואל יוכיה קרבן יולדת שאינו נוהנ באיש כבאשה ת"ל שני תורים או שני כני יונה י שנים הוא מביא ואינו מביא ארכעה: וא אשר תשינ ידו מאשר תשינ ידו ואת אשר תשינ ידו: יב אשר תשיג ידו מה ת'ל שיכול אימתי אני אומר יביא קרבן עני בזמן שהוא עני מתחלתו היה עשיר והעני מניו ת"ל אשר תשינ ידו: רב מאשר תשינ ידו מה ת"ל שיכול אימתי אני אומר ינמר בעני בזמן שהתחיל בעני י הביא את אשמו עשיר והעני מניו ' ת"ל מאשר תשיג ידו ואת אשר תשיג ידו מה ת"ל שיכול אימתי אני אומר ינמר בעשיר בזמן שהתחיל מבעשיר הביא אשמו עניי והעשירי מנין ת"ל ואת אשר תשינ ידו: יך יכול אפילו חביא קרבנו עני והעשיר ינסר בעני ת"ל אחד לחטאת ואחד לעולה ממין חמאת תביא עולה י למנחהי שתקדום מנחת בהמה לחמאת העוף: מן יכול אף יולדת שהביאה קרבן (עמה) ענייה והעשירה תנמור כענייה ת"ל זאת: מון תורת אשר בי נגע צדעת מלמד שעני שהביא קרכן עשיר יצא יכול אף עשיר שהביא קרבן עני יצא ת"ל זאת תורת. אשר בו נגע צרעת מלמד שאדם מביא על ידי בנו ועל ידי בתו ועל ידי עבדו ושפחתו קרבן עני ומאכילו בזבחים יכול אף על ידי אשתו יביא קרבן עני ת"ל זאת דברי רבי יהודה י אמר רבי יהודה לפיכך אם פטרה אינו חייב בה שכן היא כותבת לו ואחרן די איתיין לי עלך מן קדמת דנא:

פרשתא ה כי תבואו יכול משבאו לעבר הירדן ת"ל אל הארץ " אל הארץ המיוחדת: 🗅 יכול משכאו לעמון ומואב ת"ל אשר אני נותן לכם יולא עמון ומואב: ב לאחוזה עד שיכבשו מנין אתה אומר כיבשו אבל לא חילקו חילקו למשפחות, ולא חילקו לבית אבות ואיז כל אחד ואחד מכיר את שלו יכול יהו מטמאיז בנגעים ת"ל וכא אשר לו הבית עד שיהא כל אחד מכיר את שלו: דונתתי נגע צרעת א"ר יהורה (וכי) כשורה היא להם שכאים עליהם נגעים. רבי שמעון אומר ונתתי נגע צרעת פרט לנגעי אנסים ' כבית ארץ אחוזתכם ' פרט לבית בנוי בספינה

סוריות ו' ע"ש : פרט לבים בנוי בספינה ובאסקריא ובנוסחא אחריתי ובאסדא ד'ת כלקוע הנוספת ובתכמרת וצ' במשנה רש פרב דנגעים ובפי הר'ש שם וסובת ברתנ'ם פרד מכי שומחת בל גבי הכסדרת: פרד מכי שנים בנגעים בני לבשנים בני משמה בנגעים בני לי מי"ב מכי הישוח של גבי הכסדרת: הי"ב

מצורע ה ספרא פרשתא ג ד

ואם דל הוא שומע אני דל איש פלוני מסה אני דל איש פלוני מסה שהיה : שהיה כן מאה מנה ונעשה כן חמשני מנה ת"ל ואין ידו משנת או ואין ידו משנת יש לו ואינו מוצא ליקה ת"ל אם דל חוא עד שיאמרו שני כתובים ואם לאו לא שמענו: הוא ולא נודריו לפי שבערכים עגי שהעריך את עשיר נותן ערך 🗅 עני יכול אפילו אמר קרבנו של מצורע זה עלי והיה מצורע עשיר יביא קרבן עני ת"ל הוא ולא גודריו: 🕽 רבי אומר אימר אני אף בערכים כן וכי מפני מה עני שהעריך את העשיר נותן ערך עני שאין העשיר חייב כלום אבל עשיר שאמר ערכי עלי ושמע עני ואמר מה שאמר זה עלי גותן ערך עשיר' היה עני והעשיר או עשיר והעני נותן ערך עשיר י אף זה הואיל והוא חייב בשלש בהמות וכקש האיש זה לפומרו : לפיכך הוא מביא קרבן עשיר: רכי עקיבא את רבי זו שאל רבי עקיבא את רבי נחמיה מה ת"ל אחד אמר לו זה מביא מחשג יד מממא מקדש מביא מחשנ יד מה משמא מקדש מביא שנים תחת אחד אף זה יכיא שגים תחת אחדי והעולה תעלה חובה א"ל רבי עקיבא ממקום שכאתה זה מכיא מהשג ידו ומממא מקדש מכיא מהשג יד' מה מממא מקדש מביא שנים תחת כפרתו אף זה יכיא שנים תחת כפרתו תייל אחדי א"ל אם לאו מנין אתה סקיימו אייל זה מביא מהשג יד ' ובערכים מביא מהשג יד ' מה בערכים מביא כל השג ידו אף זה יביא כל השנ ידו י ת"ל אחד: 🧻 לתנופה לכפר וכי יש תניפה מכפרת אם כן למה נאמר לתנופה לכפר אלא ללמד שאם עשה תנופה שירי מצוה כאילו לא כיפר · ועשרון מלמר שכל עשרון ועשרון מעון לוג כדברי חכמים ירבי נחמיה ורכי אליעזר בן יעקב אפילו מנהה של ששים עשרון אין לה אלא לונה שנאמר למנחה ולוג שמן: ן ולוג מה ת"ל שהיה בדין שיביא שליש לוג י מה מצינו בעשיר שהוא מביא שלשה עשרונים ומביא לונ אחד אף עני שהוא מביא עשרון אחד יכיא שליש לת ת"ל ולוג שמן: ושתי תורים או שני כני יונה שנים הוא מכיא ואינו מביא ארבעה: 🎵 חלא דין הוא זה מביא מהשג יד' ויולדת מביאה מהשג יד מה יולדת מביאה אחד תחת אחדי אף זה יביא אחד תחת אחד: 🗅 או כלך לדרך זו זה מביא מהשג ידי ומממא

שקיבל בכלי בא וזרקו על המזבח י וזה שקבל ביד בא לו אצל מצורע: ומצורע פובל בלשכת המצורעים כא ועמד בשער ניקנור רכי יהודה אומר לא היה צריך מכילה שכבר מכל מבערב : ונתן על תוך יכול על תוך ודאי הייל על תנוך אי על תנוך יכול על נובה של אוזן ת"ל תוך נוך י הא כיצד זה נדר האמצעית על בהן ידו הימנית ועל בהן רגלו הימנית: ן סלת חשמן ויצק חסר הלוג עד שלא יצק ימלאנו" משיצק יביא אחר כתחילה דברי רבי עקיבא י רבי ישמעאל אומר חסר הלוג עד שלא נתן יםלאנו - משנתן יביא אחר כתחילה: 1 ויצק על כף הכהן חשמאלית מצוה שיצק לתוך כפו של חבירו ' ואם לתוך כף עצמו יצא ושכל ולא המספנ: 🏲 ושכל והוה על כל הזייה שבילה י אצבעו נאמר כאן אצבעו ונאמר להלן אצבעו מה אצכעו האמורה כאן המיומנת שבימין אף אצבעי האמורה להלן המיומנת שבימין: 🔼 והזה מן השמן באצבעו שבע פעמים מלמר שהוא מוכל ומוה שבע פעמים כנגד בית קודש הקדשים ועל כל הזייה מכילה: ל ומיתר השמן אשר על כפו י על דם האשם שיקרום הרם לשמן או אינו אלא יש שם דם יתן אין שם דם לא יתן ת"ל אל מקום רם האשם הוי אין חדם גורם אלא המקום נורם: לא אין לו בוהן יד בהן רגל אוזן ימנית אין לו פהרה עולפית רבי אליעזר אופר נותן הוא על מקופו ' רבי שמעון אומר אם נתן על שמאל יצא: רב והנותר בשמן אשר על כף חכהן יתן על ראש המטהר לכפר אם נתן וכיפר לא נתן לא כיפר דברי ר' עקיבא ' ר' יוחנן כן נורי אומר שירי מצוה הם בין שנתן בין שלא נתן כיפר ומעלים עליו כאילו לא כיפר: יג ועשה הכחן את החמאת שיהו כל מעשיה לשם חמאת י ועשה הכהן את החמאת וכפר: מת ת"ל לפי שנאמר והעלה הכהן את העולה ואת חמנחה המובחה יכול יהו כולם מעכבים אותו תל ועשה הכהן את ההמאת וכפר מלמד שכפרה בחמאת ' וכפר על הממהר ממומאתו ולא מזובו ' ואחר ישחם את העולה אחר המעשה חזה: "ך" והעלה הכהן את העולה - אעפ"י ששחמה שלא לשמה והעלה הכהן את העולה אף על פי שקדמה לחמאתי והעלה הכהן את העולה מלמד שאיברי עולה קורמים לאימורי חמאת א"ר שמעון חמאת דומה לפרקלימ שנכנם לרצות רצה הפרקלים ונכנם הדורון:

הנהות מהרייר

וצם" שימ ילמק וגמ" ובחים מ"ו : וע"ש בתום' ובם" טברת כקדש : ך מלורע טובל כר" : ממס וע"ש בתום בתום במום במה"ם ופ"ר מכן מקוםרו כפרם : משוכם כל פיד דנגפים ועש בשנטפנת עם וסגנת בדמנ טיניך מהי מטוטרי כמה ...
דן יכול פל (מעד) ודמי (פי הרכה שקוא למטה במוון מיל מוון) מיעל (מוון) יכול וכו' כליל ו"ר:
דר המחלמי (וכן של בקי ידון ד"מ וע' מוס" יו"ע יפ"ד דנגעים משובה ט' ובית יוד שם:
דר משילה יביא ממר במחלה דברי כ' עקיבא בנוסחא אחריתי דברי כ' יעקב ד"מ: ר' ישמעאל
השילה יביא ממען אומר ד"מ וכ"ה בילקוט ובטשבה י' פי"ד דנגעים וסובאה בגמ'
אובים ע"ו : ע"ש ובמנסות ט'י ע"ש וברמב"ם פ"ה מה' מחוסרי כפרה דין ד' כר' עקיבא : ועבל
אובים כ' ואם [ילה] למוך כליל ליע וכ"ה במשובה שם וברמב"ם שם פ"ד דין ד' כר' עקיבא : ועבל בוצחים הי: עיש והנחים ושט והשום יותם שיח יותר שפיד מיח מוספר כפרה דון בי כר עידבם:
"א שיפו כל מעשים לשם מעות [דסד"ת כיון שחון בח של מעות ומה כש של של שמה קח"ל
ז"ר ולני כרוחה דתשוטה בגם" ובשים מ" הלריבות חל דלרוך למכתב בשטחת שליות ובחטחת
חלב והפטחת סיר ע"ש: שלמה שהכשים בחילת ע"ג ה" פססים נ"ט " ויש"י שם וגמ" עורכן
סוף פ"ה ד' כה! ולפיל ש' שוריע סוף פרה ד' ורמב"ם פ"ח מה" מחוסרו כפרה דין ה"
וכסף משובה שם ומרכפת המשכם שם ב"ג: משומחתו ולה [משומחתו ומיובון ד"ם וכ" כה"ר
פ" שעפ" שכו זוב טובל וטהור משומחת מלורע ומותר במשמים המינה ה"ג שותר לגלפ
פ" שעפ" אום ברוח במוחחת עלמו מיד וכ"מ במגילם ל' מ' וח"ם והם זב אמור לכנים להר הכנים וח"כ אין מעמו מיד וכ"מ במגילם ל' מ' חולם והם זב אמור לכנים ע' ביבמות ז': א"כ מירון להוות שלאו ו"ל דוטו מדרבק מבל מדמוריותה מותר לכנים ע' ביבמות ז': א"כ מיירי שלחםר שהוה עליו נשם זב מותר להבים מח"כ מעותו ועולתו וה"ה פי' שאם היה מיירי שלחקר שכום עליי נמשם זב מותר כפנים חחיב מעתתו וענתנו וקדה פיי שחם הה זב אין קרבן וה שלם להיבתו שכל וליע דהם כאן מיירו במלורע ששיר שמנית בהחות חב מרץ בומו וייל שבח ללמות על מליים עני מעני מעל"י שמבים עופות חין ע לה לו ליינו עכיל היר: ותחר ששט כו אפר המששה (פי' אחר שהם על המלירע ז"ר ורמר"ם פ"ר חה ממושר עלו לבעלים לשם שנה ולריך להבית אחרת מכל הכח קמ"ל שחין לריך להביח אחר ז"ר ולי נרחם עפל" מה שהכתפי לעיל ברייתו יי הבחים הדברים המושם מארע ממושח מחרת ז"ר ולי נרחם עפל" מה שהכתפי לעיל ברייתו יי הבחים החושת מארע ממושח מחרת ז"ר ולי נרחם כרם ישר"ם ו" מ" מ"ל כי היול כיון שספמית היוורה במצורע דמפילו שחין בה כרם לדיך שיסם לשמה כי"ם דגם משלם לרץ שמשת לשמש קמ"ל : שם והעלה סבהן כו" ע" מסמים כ"ע והמה שליינתא בספוף ברייתה "ו"ג : שמיברי עולם- קודמין כו" משכם ובחים פ"ע : ופ"ש.

בגמ' וסובת ברמב'ם פ"ט מס' תמידין ומוספין דין ס': חר"ש מעתם דומס כר [כ' סקרכן מסרן וכפי זכ לר"ש מעתת קדומת לעולם לכל דבר . ולי כצעיר שין מדשם לששוע פלוגסס מקרן וכפי זה נר"ש מטחת החדמת נעונה ככל דבר . ולי הבעיר פין מדקה לכשות פצובפם בכרי ובפרט דלת אחר ר"ש אוחר דים אוחר דים אוחר דים אוחר בכרי ובפרט דלת אחר ר"ש אוחר דים אוחר בכרי ובפרט דלת לותן טעם ואדרבל גם לעשמו של ר"ש דעיקר יהטעם שבא הטאת החדם מפני שכל זמן של הודלה ליון טעם ואדרבל גם לעשמו של ר"ש דעיקר יהטעם שבא הטאת הדה מפני שכל זמן של הודלה ליון כל לישורים או שאבדו ביום כאשר היו שלמים בשעם הבלת הדם ישויין גם ברחב"ם פ"א מה' פטולי המוקדשין א"כ כיון שכפר כבר שב איברי עולה קודמין מפני הטעם החבולר במשבה ובמים פ"ע איברי עולה קודמין מפני שבן כליל לאישים ודלה היותר גדולה דר"ש במשבה ובמים פ"ע מיברי וולה קודמין מפני הברלעו נכני שבתאם דליכל דפליג על היו אחרוני. למיני אחרוני

אלא שסיו קורון מן כתובתר יובק"א פי' דגבי עני לא סטרית עליו סקר"ם לסנית ולקרים סיותר מובחר עכיל ולי נראה כיון דכתיב גבי תמיד אחד שיבוא שן המובחר ולפיק מיני' לכל הקרבטת שיהיו מן המובחר א'כ א' למה לי : שנים תחת א' שעשיר מבוא מטאש, ועני

זקן של כל אדם אינו אסור במספרים כו' דלא אסרה תורה אלא גלוח שיש בו השחתה כדחמרינן בסוף מס' מכות: הרחש מותר לכל חדם שחינם נזירים " ואפר למ"ד הקפת כל הרחש שמה הקפה מותר לגלח מקלתו שחינו נאסר אלה בנויר . והשחתת זקן אסור בכל אדם שאינן נזירו' מכאן ואילך נחסר (ב' זכיס :)

לה בפ"ל דסוטה יובפרקין דלעיל פירשנו: ראשו מה ת"לשהרי מגבות עיניו ומחת כל שערו דרשינן בריכה ומיעט כל הני והח ברייתה מפרש לה בפ"ח דיבמות בפ׳ ג' מינים פ"ו דנזיר : ובפ׳ אחרון דנזיר : ויש בה הויה דרבינו ילחה בר׳ שתוחל ז"ל: הרחש חסור במספרים כבתער רחשו של נזיר וחפרש בפ' ג' מינים מדכתיב תער לח יעבור לרכות כל המעבירים: והזקן השחתת

בוקן ובוקן מה שאין בראש הראש אסור במספריים ' ובתער י י והזקן אינו אסור במספריים ובתער הראש מותר ככל אדם והזקן

אסור בכל אדם : הא לפי שיש בראש מה שאין בזקן ובזקן מה שאין בראש צ"ל ראשו וצ"ל זקנו : 🗂 רבי יוםי הגלילי אומר גבות עינים ולא ריםי עינים י את כל שערו מה ת"ל ינלח אלא ליתן אחריות לתגלחת שאם לא ינלח בשביעי מנלח בשמיני בתשיעי ובעשירי : שלשה מנלחים ותנלהתן מצוה הנזיר המצורע הלוים וכולם שנלחו שלא בתער או ששיירו שתי שערות לא עשו כלום בשביעי ינלח בשמיני יביא שאם נילח בשביעי יביא קרבנותיו בשמיני ואם גלח בשמיני מביא קרבנותיו בו ביום דברי ר"ע י אמר לו ר"ם מה בין זה לנזיר י אמר לו שהנזיר מהרתו תלויה בימים ומצורע מהרתו תלויה בתנלחתו י ואינו מביא קרבנותיו אלא אם כן היה מעורב שמש: 🗖 יקח כבשים מיעומ כבשים שנים: אם כן למה נאמר שני שיהו שוים: סנין אף על פי שאינן שוים כשירים: תייל כבש ככש ריבה: 🔼 וככשה אחת כת שנתה שתהא ברורה י אחת מלמד שמביא אחת על נגעים הרבה י בת שנתה לא שנה לפנין עולם י ושלשה עשרונים סולת בלולה בשמן לבחמה יכול אף למנחה י כשהוא אומר והעלה הכהן את העולה המזבחה לימדן שאינה אלא סנחת בהמה: ל עדיין הדבר צריך כשהוא אומר תעשה על העודה זו עולת מצורעי לזבח להביא המאת מצורעי או לזכח להביא את אשמו:

שביא בהמה אחת ומביא עשרון מה מצינו בעני שהוא מביא בהמה אחת ומביא עשרון בל בעני שהוא מביא בהמה אחת ומביא עשרון אחרי אכל העשיר שהיא מביא שלשה בהמותי יביא שלשה עשרונים. הא מה אני מקיים שלשה עשרונים סולת סנחה בלולה בשמן לבהמה: 🔼 ולוג אחד שמן: שהיה בדין שיביא שלשת. לונים מה. מצינו בעני שהוא מביא עשרון ומביא לוג אחד: אכל עשיר שהוא מביא שלשה עשרונים יביא שלשה לוגים ת"ל ולוג אחד שמן: גַ והעמיד הכהן הממהר את האיש המימהר ואותם למרנו שהם מעונים עמידה כולם י יכול כשם שמעונים עמידה כך ימענו תנופה ת"ל האיש ' לא המאת ולא עולה: ך או אינו אלא איש אלא להתניא את האשה ואת הקטן ' ת"ל המשהר בין איש בין אשה בין קטן : 🎵 אם כן למה נאמר איש לא חשאת ולא עולה: אם כן למה נאמר אשם שיכול הואיל ואשם בא להכשיר והאיש בא להכשיר - מה אשם מעון תנופה את האיש מעון תנופה ת"ל אותו לאשם והניף אשם מעון תנופה ואין האיש מעון תנופה: [לפני ה' פני אהל מועד מעמירו בשער ניכנוד אחוריהן למזרח ופניהם למערב: ? ולקח הכחן את הכבש האחד והקריב אותו לאשם י למדנו שהם מעונים תנופה כאחת י מנין אם הניף זה בפני עצמי וזה כפני עצמי יצא ת"ל אותו לאשם י יכול יניף ויחזור ויניף ת"ל והניף תנופה תנופה ולא תנופות . לפני ה' במזרח: 🎵 ושחט את הכבש במקום אשר ישחט את החטאת ישהט את העולה מה ת"ל י לפי שיצא לידון בעמידה יכול מקום העמדה תהא שחישה ת"ל במקום אשר ישחט את החמאת ואת העולה: 🗅 יכול על טבעתו ת"ל במקום הקודש להכשיר את כל הרוח:

י אין לי אלא אשם בסקום הקודש - מנין אף הפאת ועולה במקום הקודש י ת"ל את החמאת ואת העולה במקום הקודש : פרס ג כי כחמאת האשם הוא לכהן מה חמאת מן ההולין ביום בידו הימנית אף אשם מן החולין וביום ובידו הימנית י מה חמאת מעונה כלי אף אשם טעון כלי מה המאת דם מזבח מתירה אף אשם דם מזבח מתירו אי מה המאת דמה נתון למעלה י אף אשם יהיה דמו נתון למעלה י ת"ל קודש קדשים היא ואת דמו יורוק לרבות כל האשמות ואשם מצורע שיהא דמו נתון למטה: 🗖 ואיני יודע איזה יקדום אם מזכח אם בהונות כשהוא אומר הוא לכהן הכהן יקדום י מה מצינו מכשירו לכהן המזכח המזכח יקדום · הוא פרט לששחטו שלא לשטו : קודש קדשים לרבות לוג שטן של מצורע : הוא פרט לשחסר כל שהו : ג ולקח יכול בכלי ת"ל ולקח הכהן ונתן הכהן סה נתינה בעצטו של כהן אף קכלה בעצטו של כהן : ד יכול אף של מזבח תהא ביד ת"ל כי כחטאת האשם הוא לכהן מה חמאת מעונה כלי אף אשם מעון כלי נמצאת אומר שני כהנים מקבלים את דמו אחד בכלי ואחד ביד: זה שקיבל

מה' מחוסר כפרס דין ב': ךן ושמט את כו' את המטאת [ואת] סטולה כליל וכ'ה בד'ת: לדון [בהעמדה] כליל ד'ת וני גמ' יבמות ז' : והדין היא במשכה זכמים כ'ד וברמב'ם פ'ה מה' מטשה הקדבות דין ג': ב' יכול על טבטתו (מי על אותו טבטת שמטט המטאת ישמט המטולה שבנית המטבחים היו ו' סדרים של ד' טבטות כדמיתא בתמיד] זית רעון: י מרץ אף העולה שבנית המטבחים היו ו' סדרים של ד' טבטות כדמיתא במחד

חה' מעשה הקרבנות דין ג': ב' יכיל על טבעתו (פי' על חותו טבעת ששמט המטחת ישמט העולה שבנית המטבסים היו ו' סדרים של ז' שבעות בחמית בתחיד | זית רעקן: י ממן חף העולה שבנית המטבסים היו ו' סדרים של ז' שבעות בחמית בתחיד | זית רעקן: י ממן חף בה מאת ועולה שהכי חלף מי ג' ג' מולדו ולפיל ה' מי הבסים צ'ח יותום' שם ב' ד'ה חס חותום' ומגיגה ח י ז'ה מלמד ולפיל מ' ויקרח פוף פיק ייח ולפיל ס' צו ריש פרק ע: חף חשם מן החולין רמב"ם פט"ו מה' מעשה הקרבנות דין ט"ו: ולפיל ס' צו ריש פרק ע: חף חשם מן החולין רמב"ם פט"ו מה' מעשה הקרבנות דין ט"ו: ורמב"ם פים מה' ביולת מקדש דין י"א : בילקוע מה הטחחת טעון ממיכה חף חשם טעון ורמב"ם פים ו' הולד משחת בקרבנות ומשה במגילה: ובידו בימנות ע" גמ' ובמים כ"ל פולד ועים משיכה חבל חשם לידן בדבר החדש ביולן מנופה חיים ומתן בסונות צרין להחירו לכללו עספ"ל חובל לידון בדבר החדש ינמות ד' ז'. וובמים ליג. יק"ע : וע" בכ' התום' לעיל ח' ויקרת דיבורת הדבה פרק ד': בילתו מנופה חיים ומתן בסונות צרין לכללו עספ"ל הובחים עכ"ל כו"ד וע" גמ' מוכור נכרה דין ב' . וע"ש בנה' ורש"י ותום' : אף אשם דם במובה מתידו [פי" לחתי לאשמושיין דחתיל החלף אשם מען כלי גמ' וומה ס"ל : ומובה ח' פ"ד הי' החתי לאשמושיין דחתיל לחלף דים ורמב"ם בבומ' ובחיד הפרץ החלף החלף מתום בהונת שהבו וחתי בפיל בחובת הדבות החלי וביור מל המוב"ם הק"ח לחלי ולחת לשמות בכונ חתו בפונת בהונת פיום ישל החלים מעבין וכול בפר פחק דחם מתן בהונת שעבנו וחתי בפיל הורמ בל בחוב לוחל במוב החלין מתן בבע וחתן בהונת מוכב בתוחות בפר בל שחוק מוב בונות משבב וחתי בל דבות בלוב מדשורן הדם הות הולה להכל הובה כד שחוק הדם הות ה"ד מה מובר ולחל במו מלי וחם מלנו במשחת להבילה ופה פרש ולחדך מירוש לה לחלי ותום במונות משבב וחתי בל דבות לחבות בל המוב ולחות הי' בי ות' לוחל המום הוב ביום מוב מום מום מום הוחום בלום מום החלי מום מוחל מום מום הוחד הוחום להות הי' בלי ותום מום הוחות הי' בי וחלי מום מום הוחד הוחלי במום הוחות הי' בי וחלי מום מום הוחות הי' בלחים מל הוחות המבי הוח הולי בות מלום מום המום הוחות הי' בי וחלי מום מום הוחות הי' בי מה' מוסום בלה מום המום הוחלי בות מום המום הוחלי בות מום מום המום הוחות הי' בי מה' מום הוחות הי' בי מה' מום מום הוחות הוחות הוחות המשבי הוחלים הוחות הוחות הוחות הוחות הוחות הוחות הוחות הו

ודף כ"ס: ע"ש: הראש אסור במספרים ובתער משנה נויר ל"טי בחיר חייב וע' תוס' שנועות ב" ד" ועל הוקן: הראש אחור בכל אדם פ" חון מן הנויר רק בשאר כל אדם והדין הד" ועל הוקן: הראש אותר בכל אדם פ" חון מן הנויר רק בשאר כל אדם והדין הודל דה ב" ד" הב"ח מה" מה" מה" מה" מה" כ"ל ל"ת דהשערות שבעינים בעת: ד" ד" ד" הב"ל ל" אומר גבות [עינין] ולא ריסי (עימין) כ"ל ל"ת דהשערות שבעינים וע' בגמ' מין לריך לגלח ז"ר: ר הסיר (והמאורע והלרים) כ"ל וכ"ה במשנה ל" פ"ל דנעהים וע' בגמ' מין ה" וחיבל ברמב"ם פ"א מה" מו בק"א ורמב"ם פ"א מה" משומר כפיה דין ב" וע' פ" ה"ש משנה ו' פ"ד דנגעים: דן גמ' יומא סב: ע"ש ועיין לעיל פרשת א" ברישת א" ברישת א" וחיש במ" מפיק לה מקרא אחרינא ומ"ש ב" אחרינא וע"ש וברישה אחר על ב" מה" מפיק לה מקרא אחרינא וע"ש וברמב"ם פ"ה מה" משומרו בפרה דין ח': לא שהם למרין עולם גמ' מה מ"ו: ערכין יח: ורמב"ם פ"ה מה" משמה ב"רבעת דין "ג ולמיל ב" מורע פרק ג" בר"עת ג ב" במוסה בכלה עם הובח הכתור מתבה לתוח במוסה הבלה עם הובח הכתור מתבה לתוח במוסה הבלה עם הובח הכתור מדבר אתה לומה במוסה בכלה עם הובח הבחור מדבר חתה חומר במנחה הבחה עם הובח חו חינו חלח במנחה הבחה בפני עלמה כשהוח

 היא דדרים ריבויי ומיעוטי י וא"כ ברייתא המייתא דממעט כל בים הסתרים ר' ישמעאל היא ברייתא בתרייתא ומתכיתין ר'ע דדריש רבויי ומיעוטי ולא ממעט אלא שבתוך החועם: הן אם הקלו בימי ספרו שאינו מטמא משכב ומושב כו׳ הקשה רש"י מכאן נפסחים פ׳ אלו דברים

[ס"ו וע"ש בתום׳ וכיומל ו' : ד"ה שמטמא] דהתם קאמר בזב מטמא משכב ומושב ולא מצורעי והכא קאמר דחלורע כימי גמרו מטמא משכנ ומושב ' וכן תנן בפ' אחרון דנדה הזב והובה והמלורע וכו' משמח במשח עד שימוק הבשר ואמרינן מאי משא באבן מסמא ואבן מסמא מטמא מכח משכב ומושב . ותירץ דכי עביד משכב ומושב היינו לטמא אוכלין י אכל לטומאם אדם וכלים י דוקא משכב הזב משמא חבל מצורע לח יוהה דתנן בפ׳ בתרה דמם' זכים הנוגע כזכ וכזכה ובמצורע וכו' אחד הנושא ואחד הנישא דהיינו שמלורע מסיטו : וכפסחים קאמר גבי זב ומטמא כלי חרם בהיסט מה שאין כן בחצורע י אומר רבינו ישקב כי התני הנישא אשארא ולא אמטרע ויש מיישבין בפסחים ביתי ספורו של מצורע האמר ואיתו הוא קל שכבר 726 . נטהר ואינו עושה משכבות בימי חלוטו הכי כמי דמטמה י ויש ראוות ודוחין אותן: אם היקל בימי ספרו כו' : מקשים בפ' השותפין יליף דמלורע בימי ספרו מטמא אדם נאמר כיבום בנדים בימי גמרו ונאמר כיבום בגדים בימי ספרו וכו' : כ"ל שאין קשה כלום : הכא קאמר כחמר תבלחת כו' והיה רוצה ללמוד כמה מצינו ולכך פריך ליה אם הקל ביתי ספרו והוצרך ללמוד בג"ם דכל שערו . כמו כן התם אם היה בח ללמוד במה מניכו דמטמח חדם בימי ספרו מימי גמרו הוי ליה למיפרך

מים חיים לה כל שכן שיהה טעון ביחת מים חיים שהחמיר בהן : בעלמא פרק א ב אי מה נכות עיניו מקום כינום שער וכו׳ • מפרש

אם הקל בימי ספרו כרי אבל התם

יליף גם שם בג"ש מכיכום בגדים והיינו כמי כי הכח : מן ומה חם הוב שחינו

טעון הזיית מים חיים טטון ביחת

מים חיים י וא"ת וליפרוך מה לוב

שכן מטמא י משכב ומושב כדפריך בפ' אלו דברים י ויש לומר מיניה

וכיה פריך מלורע כיון שטעון הויית

לכדה : האמורה למעלה נהואה : האמורה למטה ברחילה : השלא יעמוד וכו' וישלחנה לים כו' למדבר כו' כלפי העיר ' פי' דעל פני השדה חשמע למקום זרע ולא לים ולא למדבר ולא לדי העיר: תהא מותרת באכילה . דאמר רבה בפי שני דקדושין [נ"ז :] לא אמרה חורה שלח לחקלה : ך אם

ללמד וכו׳ י פי׳ ועל בגדי׳ שנגע החמר וכבם : אם ביתי ספרו וכו' מטתא בגדים במגע דהא כחיב וכבם בגדיו וטהר : כימי גמרו דהיינו בגמר לרעתו קודם לפרים ותגלחת : מלטמא משכב ומושב - כי מתחלה טמא לטמא טומאה קלה אוכלין ומשקין . כי אינו חמור כזב שמשה משכב ומושב לטמה הדם י כדמוכח בפסחים פ' אלו דברים ועל משכבו ומושבו [6"ז וע"ש בתוסי] קאמר שיכבם: מפני שהם שני כיבוםי בנדים כלומר מפני מה אנו דורשין מלטמא משכב ומושב י מפני שהם שני כיבוסין דכתיב ביה י ואין לומר שמטמח שחר בגדים בימי גמרו י ק"ו הוא מימי ספרו . אלא לכך כתב כיבום ביתי גמרו שהוא כבום חמור מלטמא משכב ומושב : מה תגלחת האחרונה פרט לבית הסתרים י דכתיב ראשו וזקנו ודרשינן [סוטה ט"ז :] ליה כלל ופרט וכלל כו' : אף תגלחת ראשונה : בימי גמרו: [בת"כ שלכו לא גרים אחרונה ראשונה אלא גרים בימי ספרו בימי גמרו " וכ"ה בילקוטי] ואית השתא משמע דקאמרי׳ פרט לכל בית הסתרי׳ ולקמן לא ממעט כל בית הסתרים דקתני יכול אף כל בית הסתרים ת"ל גבות שיניו מה גבות שיניו בנרחה וכו׳ אי מה גבות עיניו בנראה ממקום כינום שער אף אין לי אלא מקום כינום שיער ונרמה כגון בחוה וכשוקיים ובורועותיו מנין לרבות כינום שער שחינו נרחה כנון נית השחי ובית הערוה : פיזור שער ונרחה כגון בצלעות ובכרם . פיזור שער ואינו נראה • כגון בית הקמטין שבכרם ושבין פרקי שוקיים ת"ל וחת כל שערו יגלח . הרי ריבה הכל . ומאי מיעט . מיעט שבתוך החוטם שאינו מצוי בכל אדם י והשתא אע"ג דכתיב גבות בתגלחת שנייה לא ממעט רק שכחוך החוטם והכא בתגלחת ראשונה אע"ג דלה כתיב גבות חמעט כל בית הסתרים - ושד דחנן בנגעים בא לו להקיף חת החלורע מעביר חער על כל בשרו וביום השביעי מגלחו תגלחת שנייה כתגלחת ראשונה ומתרן לה רב אשי בפ' היה מביא הא ר' ישמעאל דדרים כללי ופרטי כדלעת מני ר"ע

וטחרו ושחר: מהרה אמורה למעלה ומהרה אמורה למשהי מה מהרה האמורה למעלה בדברים הנעשים בנופו י אף מחרה האמורה לממה בדברים הנעשים בגופו: 🗖 ושלח את הציפור החי שלא יעמוד ביפו וישלחנה לים: שלא יעמוד בגינות וישלחנה למדבר: שלא יעמוד חוץ לעיר וישלחנה כלפי העיר אל פני השרח הא אם שלחה וחזרה לתוך ידו תהא מותרת באכילה: [וכבס חמטהר את בנדיו אמר רבי שמעון מה זה כא ללמדינו אם ללמוד לממא בגדים במנע והלא ק"ו הוא יומה אם בימי ספרו שאינו משמא בכיאה משמא בגדים במגע׳ בימי נמרו שמשמא בכיאה אינו דין שישמא בנדים במגע' אם כן למה נאמר וככם הממחר את בגדיו מלממא משכב ומושב מפני שהם שני כבוסי בנדים אחד מלממא משככ ומושב ' ואחד מלממא בנדים במגע : ונלח את כל שערו יכול אף בית הסתרים ודין הוא נאמר תנלחת בימי ספרו : ונאמר תנלחת בימי נמרו : מה תגלחת האמורה ביםי ספרו פרמ לבית הסתרים אף תנלחת האמורה בימי גמרו פרמ לבית הסתרים : 🎵 הין אם הקיל בימי ספרו שאינו מטמא משככ ומושב ואינו מממא בביא' ניקל בימי גמרו שהוא מממא משכב ומושב ומשמא בביאה : הואיל והוא משמא משכב ומושב ומשמא בביאה . ינלח אף בית הסתרים ת"ל כל שערו לנז"ש . מה כל שערו האמור בימי ספרו פרם לבית הסתרים אף כל שערו האמור בימי נמרו פרט לבית הכתרים: 🔼 ורחץ אפי' במי מקוה י והלא דין הוא מה הזכ שאינו מעון הזיית סים חיים מעון ביאת סים חיים י מצורע שמעון הזיית סים חיים א"ד שיטעון ביאת מים חיים ת"ל ורחץ במים אפי' במי מקוה: לורחץ במים ושהר ואחר יבא אל המחנה רחיצת גופו מעכבתו ליכנס לפגים מן המחנה : ואין צפרים מעכבי' אותו מלכנס לפנים מן המחנה: רא וישב מחוץ לאהלו ישב מחוץ לאהלו יהא כמנודה והוא אסיר בתשמיש המטה י אהלו אין אהלו אלא אשתו שנאמר שובו לכם לאחליכם שבעת ימים ולא ימי ההלימו דברי רבי ר' יוסי בר' יהודה אומר ק"ו לימי החלימו א"ר חייא השבתי לפני רבי והלא למדנו רבי שלא היה יותם לעוזיה אלא בימי החלימו אמר להם אף אני כך אמרתי:

ברכ ב בשביעי יכול בין ביום ובין בלילה ת'לביום ולא בלילה: ינלח את כל שערו יכול אף בית הסתרים ת"ל נכות עיניו מה נכות עיניו כנראה פרט לכית הסתרים ' אף כל שערו בנראה פרט לבית הסתרים: 🕽 אי מה נבות עיניו מקום כינום שיער ונראה · אף אין לי אלא מקום כינום שיער ונראה · מנין לרבות כינום שיער שאינו נראה פיוור שיער כנראה פיזור שער ואינו נראה: ת"ל את כל שערו יגלח: ד ראשו מה ת"ל לפי שנאמר תער לא יעבור על ראשו יכול אף על פי סנוגע ת"ל ראשו יוקנו מה ת"ל לפי שנאמר פאת זקנם לא ינלחו יכול אף על פי מנוגע ת"ל זקנוי מה'ת"ל ראשו ומה ת"ל זקנוי לפי שיש בראש מה שאינו בזקן

הגהות מהרי"ד

בפי' הפסוק במלכים שם א'ר חיים אני השבתי לנמי רבי ע' ס' מבלות חכמה לה"ר ישראל

ח"ל כ"ל דסבר כר"ע דחפי בית סשרים טעון גילוח ולא הישט אלא שנתוך המטס פכ"ל ביל דסבר כר"ע דחפי בית סשרים טעון גילוח ולא הישט ורחב"ד שם שד רחיתו שב"כ סד"ת חס"כ פי" ולא מיעט אלא שיער שבתוך סמוטם ור"ע סול דרים יובוי וחים שכ"כ סד"ת חס"כ פי" ולא מיעט אלא שיער שבתוך סמוטם ור"ע סול דרים יובוי וחים שריב מסברת ד"מ וכן בסמ"ג עשין רליו לא גרים להך סיומא דברייתא : ב מ" ניהור ר"א מחכי כרש"י וגמ" סוטם ט"ו ורמב"ם וראב"ר רפ"א מס" טומאת לרשת ובירושלה פ"ק דקרושין סוף כלכם ב": מכין לרבות כינום שיכר [ואיני] נראם כל"ל ד"ח : מכין לרבות כינום שיכר [ואיני] נראם כל"ל ד"ח : מכין לרבות כינום שיער שאינו נראם [לכל] פיוד שיער ולידו (כלל) פיוד שיער ובירושלה ביל וכלל מ"ל וכו" כים בסמ"ג עשין ול"ו והק"א כ" ור" כלל לא גרים לסבין שלשם סיבות פיוור שיער ונראם: ד"וקנו מה מ"ל גמ" יבות פ"ו ע"ש ובש"ח משב"א מ"ל ס" של"ג וגמ" מיר מ" וע"ש

חדלת כתוב וטהר דייק ובתר הכי לחד אף על וטהר דכתוב שהים כחוהו ד"ת: האחוד למטה [דהיינו רחיצה הוא הדבר הנעשה בגופו ה"ה כל דבר הנעשה בגופו ה"ה כל דבר הנעשה בגופו ה"ינו רחיצה ביו" מה שכתבתי בגדים שלוח לפור שינו מעכב ובק"מ כ" דאף לקיסת לפרים אין מעכב ונ" מה שכתבתי בגדים שלוח לפור משטב הובק"מ ב"א לוף משטב דהם צריך להחת מעכב ההל צריך להות לקיון בשם התום"ד בשת לקיוקה ב" ונ" ברמב"ם פ"א מה" ביו מאלת לרפת דיון ל" וכראב"ד שם: ה" שלם יעמוד [בגבת] וישלמה למדבר כו" כלפי העיר [על] פני כצ"ל ד"מ והרבל בגמ" קרושין כ"ו: וברמב"ם רפ"א מה" עומאם צרעם ובסמ"ג עשין רל"ד וע" גמ" מולק ק"מ: "ר"מ שובה ב"ר בנ"ל ד"ת והבריית זו עד סוף הפרק הוות מולק ק"מ: "ר"מ שובה ב"ל ביות המתנים כ"ו שלמר בגלים מולק ב"ל ומדין הובריית מולח בגלים ב"ל מיים מרק ב" בויית ש" בניית של מ"ב ב"ל ב"ל הודין הובל ברמב"ם רפ"א מה" ל"מ: מה מבלח בל"ל מ"מ ומשכה ד" ורמב"ם בתב"ם ביו" ורמב"ם שם דון ד" ב"ח ביות המ"ב ביות למבלו נשהן ר"מ: "מי מלון בלת שמש משבר הטן וו ש"ו ע"ש בור"ם וובלת השבון וליון בילת שמש משבר הטן וו ש"ו ע"ש ווים ומי המ"ב מחן למבלו נשתק הית: אין אסלו אלת אשתו שמשר הטן ו: ט"ו ע"ש וע" של מולין המ"ב" ומים המרן הוו של מתר המ"ב ומשה היון ולא ימי מלוטו כל"ל ל"מ ומין המשבון בפסהקתם וומרתי וברש" המ"ב" ומים המ"ב ומה בל"ל מים מכר ומשום בכסהקתם וומרתי וברש"ד המ"ב מורון ב"ל מים מכר ומשלה ב"ל מ"מ מים" ומה" ברש" מות המש"ד ומ"ב" מים מכר המ"ב" במה המה"ב ומים מכר המ"ב" מים מים ומים המהון ולא ימי מלטו כל"ל ל"מ ומין בסמבון בפסהקתם וומרתי וברש"ד מדלח כתוב וטהר דייק ובתר הכי למד אף על וטהר דכתיב שהים כמוהו ד'ת: האמור למטה

ובים וובות שחם לקחן לשם חים זה

פסולים לשם אחר יואפ"ה כשרו

בעירובים . אם נחערבו עולות בעולות

מקריבים סחמה ועולים לכלן . כהן

שכשרו וכו׳ ה"כ כשרו לעירובין שחם נתנו מעות לשופה וקנו מהם קינין

עלו לכולן י ולה נחמר משל השה החת

היו כולן למעלה או למטה למאן

דחית ליה ברירה . וקשה דהכח חי לחו

קרא דממעטי היו כשרין בתערובת דמן י

והשתח תפשוט בעיח דבפ' היה מכיח

[סוטה ו"ח :] שאם כתב שתי מגילות

לשתי סוטות למחקן לתוך שני כוסות

וחור ועירכן : חי כשירות דכל כתיבה

ומחיקה לשמה היתה י או דלמא כל

אחת שותה משל חבירתה : תיפשוט

מהכח : דחי לחו , קרח לפסול לח הוי

אמרינן האי מדחבריה קא מדו והאי

מדחבריה קא מדו וו"ל אין סברא

לפשוט מכחן י דהכח חפיי שחיטת

לפרים בכל חדם לר' יוסי בר' יהודח

ובחוץ : לאפוקי התם דכתיבה ומחיקה

והשקאה בכהן וגם בפנים - ולכך יש סברא שהקפיד יותר ופסולות

כתערובותן ועיד דהכח כשרו משם

לשם והתם מגילת לחה פסולה לרחל:

תים תכובים : הנפסקים בפולמסיות

ובשני בלרון לר׳ יהודה י כך מפרש

במס' פרה [פ'ח:]: מה מים שלח

נעשה בהם חלאכה . דבעינן שתהא

חיותן בכלי ובפרק היה מביח [סוטה

ק"ו] מים שנתאכמו ונשתחרו מחמת

(בתורת כהנים שלנו כתוב זו קיפל: ובילקוט ליתוי כלל : חלא אף הליפור

הברורה : שכמינה י) ובתוספתא שתי

לפרו׳ אלו הדרות בעיר : ר׳ שמעון

אומר הקיבלאות: דו וכורכן בשירי לשון בונב לשון כדתרלינן בם' טרף בקלפי גבי פרה ולכך כורכן שלריכין

אלו שלשה להיות באגודה ולפור בפני

עלמה : דכתיב את הליפור החיה יקח

אותה י ואת עץ הארו ואת האווב

ואת שני התולעת: (בפרשה זו יש כתה דילוגים וחלופי׳ וכם"ד הלגתי

כל אחד על מכונו ומקומו עד מקום

שידי יד כהה מגעת י ואשר לא

היה בכחי למלחות . חבל על

העשן פסולים : זו שכלי וקכלו

כשרו לעירובים : שחם שחט חטחת רחובן לשם שמעון פסולה : חפי' הכי אם נתערבו דתי שתי חטאות של ראובן ושמעון כשרים ונותן תן הכלי ד' מתנות : ועולה לשניהם : כאן שכשרו משם לשם · כדאמרינן לעיל לקח לחיש כשרות לחשה : חינו דין שיוכשרו בתערובות דמים י ש"ח ומה במקום שלת כשרו וכוי ב כגון קיכי

דסיפא דפסיל בטעימת הרשות . אין נראה לומר כן - דסוגיא דמנחות מוכחת דאפי׳ בטעימה דרשות מכשיר בן דהבאי י וא'ת אמאי לא מייתי התם פסול טעימה לת"ק מקרא דהכא דמיירי ביה נמי יוחנן כן דהבאי . דהכא ומי פסול ח"ק סעימה מקרא דיוחכן כן דהכאי וי"ל משום דת"ק דריש ושני לוהורית טובה

אזוב ולא אזוב יון ולא אווב בחלית ולא אזוב רומי ולא אזוכ מרברי ולא כל אזוב שיש לו שם לווי:

ברק א וצוה הכהן ציווי בכהן ושחישה בכל אדם דברי רבי יהודה בר' יוסי רבי אומר אף שחימה בכהן: ושחט את הציפור האחת: האחת שכשתים : האחת הכרורה שכשתים האחת שאם מתה אחת מהם או שנעשת מריפה יקח זוג לשנייה: 🕻 האחת אל כלי חרם ואין שתיהם אל כלי חרם והלא רין הוא מה אם כמקום שלא כשרו משם לשם כשרו לעירובים ' כאן שכשרו משם לשם אינו דין שיכשרו לעירובים ת"ל האחת אל כלי חרם י ואין שתים אל כלי חרם: ד כלי יכול אחד מן הכלים י ת"ל חרם איחרם יכול מקידה ' ת"ל כלי הא כיצד זו פיילי של חרם מים חיים ולא מים מלוחים ולא מים פושרים ולא מים מכזבים ולא מים מנטפים י רבי אליעזר אומר מה מים שלא נעשה כהם מלאכה אף כלי שלא נעשה בהם מלאכה" רבי שמעון אומר מה מים הכרורים שבמינן אף ציפור הברורה שבמינה זו קיפל: 🦰 כיצד חוא עושה נופל ארו ואיזוב ושני תולעת: ובורכן בשירי לשון ומקיף להם ראשי נפיים וראש הזנב משל שנייה ומובל ומזה בדם · יבול בדם וודאי ת'ל חיים ' אי מים יכול עד שיהא כולם מים חיים ת"ל דם : הא באיזה צד מים חיים שדם הציפור ניכר בהם שיערו חכמים רביעית: [ומנין אם נשפך הדם תמות המשתלחת י מתה המשתלחת ישפך הרם ת"ל את הציפור החיה יכח אותה מלמד שהוא מפרישה לעצמה ואת עץ הארז ואת שני התולעת ואת האזוב ומכל י מה ת"ל יבול היאיל ולא היתה עמהם בכלל אנודה לא תהא בכלל מבילה ת"ל ומבל אותה ואת הצפיר החיה בדם הצפור השחומה י החזיר את הצפור לכלל מכילה: 7 חשחומה ולא המליקה והלא דין הוא הואיל ודרך הכשירו כפנים כעוף דרך הכשירו כחוץ כעוף י מה דרך הכשירו בפנים במליקה אך דרך הכשירו בחוץ במליקה ת"ל השחומה ולא : המלוקה י ציפור השחומה על מים החיים אין כלי חרם על מים חיים פרשתא ב והזה לאחר ידו של מצורע ויש אומרים על מצחו והזה על הממהר מן הצרעת שבע פעמים המהר מן הצרעת מעון שבע הזיות' אין ממא מת מעון הזיות שבע: ב הלא דין הוא מה אם מצורע שאינו מעון הזיית בשלישי ובשביעי מעון הזיית שבע ממא מת שמעון הזיית שלישי ושביעי אינו דין שיטעון הזיית שבע ת"ל וחוה על חסטהר הטהר מן הצרעת מעון הזיית שבע ואין ממא מת מעון הזיית שבע: ב ק"ו למצורע שיטעון הזיית שלישי ושביעי מה אם ממא מת שאינו

ושמע ר' יוחכן כן דהכחי ודרשו לשני שבתולעת להכשיר טעימה כמו במנחו ת וחזר ת"ק להחזיר עלא לפסול טעיתה והסמיך על חותו הרא עלמו דמיירי ביה : אך עיקר טעמו מכליל חכלת : דההית הרת ושני תולעת מסתבר טפי כדדריש ליה יוחכן כן דהכאי כך כ"ל יו"מ דת"ק דמנחות מפיק טעמי מכליל חכלת דכתי' במעיל דמשמע כל כח התכלת . וכמו דקביד רחמנה על התכלת להכיחו בכל כחו הכי נמי קפיד בתולעת שני דבגדי כהונה י וכמו החולעת שני דהתם טעיתה פסולה: ה"כ תולעת שני דהכא דמלורע טעימה נמי פסולה י ומדתכלת דמעיל טעיתה פשולה י תכלת דלילית כמי טעימה פסולה וולפיכן תכלת מתכלת ויוחנן בן דהבאי סבר ושני תולעת השני שבתולעת משמעי וכן שני שנתולעת דבנדי כהונה כשרה וכן נמי תכלת דהתם י ומדתכלת דבגדי כהונה טעימה כשרה: כן נמי תכלת דמעיל וכליל חכלת דמעיל דרים ליה שכלו תכלת י ותנא דהכא מפיק שעימה דמלורע מגופיה דכתיב ושני תולעת וחזוב : חכמי לוכיי"ל : וקשה שבתחלה פירש תולעת שני דהכח דטעימה פסולה יליף מתולעת שני דהתם לח"ק : ושוב פי׳ מנופיה דקרא נפיק לים הכח : חווב ולח חווב יון וכו׳ (גם כאן יש חסרון הניכר כי מה שהקשה תחלת דברי היש מפרש לסופו אין לו שחר : שתחלה פי׳ טעמה דת"ק דברייתה דמנחות שהוה ר׳ הנינה בן גמליאל ולבסוף פי' טעמח דת"ק דהכח בתורת כהנים ובלתי ספק שאין זה סיום הקושים והמעתיק הוא דעוית ודילג סיום הקושית גם דילג ביחור הברייתא אזוב ולא איזוב יון כו') : פרק א החחת שנשתים החשונה כמו הירך המיומן: הכרורה

שנשתים : שיש לשם שתים ולה שלקח אחת אחת (נראה שכך היתה גירסת המפרש החחת שבשתים הכרורה שבשתים: והיא קרובה לגיר' הילקוט: אלא דבילקוט גרים אחת משתים י אחת ברורה שבשתים יולגירם' הילקוט מידרש בהפך ממה שפירש כחן . דמ"ש חחת משתים ר"ל ולה שלקה החת אחת י וק"ל : ב האחת שאם חתה כי משמע אותה שנשארה מזוג שלה הרחשון שלוקח זוג שני: ג וחין שתים לשני תלורעים לכלי חדש חחד

בחערובת להזות עליהם . כי דמי

דאכדין כו'): פרשתא ב'ד ועסרו נדנרי׳ הנעשים בגופו

ומהרו הואה וגילות ורחיצה האמורי למטה

לפורים המתערבים יחד פסולים : ומה במקום שלא כשרו משם לשם פרט לשילוח לפור וכיבום בגדים דאינן מעכבי' : יכול יהא מסולק בהואה

כודרי"ד הגהות

טעון הזיית שבע טעון הזיה כשלישי וכשכיעי סצורע שהוא טעון

הזיית שבע אינו דין שיפעון הזייה בשלישי וכשביעי ת"ל שבע

פעמים ומהרו חזיית שבע הוא מעון ואינו מעון הזייה בשלישי

ובשביעי: ד ומהרו בדברים הנעשים בנופו ' יכול יחי מסולק

ת"ל ושלח ונלח וכבם ורחץ יכול יהו כולם מעכבים אותו ת"ל

נסול]: זית רעכן: כשרו לעירובין [שהרי מערכין דמן]: ד משנה רכי"ד דנגעים והברייתם

פרישתא ב א וסוה [ולא סמטיף וסום ולא סוורק] כניל דים וילקוט וע' לעילם' ויקרא דיבורת דמטתת פרשתת ג' ברייתת ח' ט': למחר ידו וכר' משנם רפיד דניעים ורמב"ם רפידה מם' טומחת לרפת לחמר ידו וסמ"ג עשין רל"ו הבים גם סו"ח על מלחו ובפסיקתת זוטרתי לח הבית רק דעת החומר על מלחו: ך ע'ל וטכרו וטכר [פי'

ין משכה ו' פייר דנגעים והובל בגמ' סוכה ייג . וברמב"ם רפייא מט' טומחת לרעת ין מטכם ו' פייף דנגעים והוגם בגמי סוכה י"ג . וברמנ"ם רפייה מנ" נוחמת לדפת:

פרק א א ומה הכהן [וספו] צווו בכהן וסדינה בכל מדם דברי רבי [ובי יוסו ב"ר יכודה]

מומר אף שמיטה בכהן כליל וכ"ה נד"מ. ובילקוט ישיין לעיל פרסה א'
בריתת ג' ורמנ"ם פייל מה' טימות ליעת דין ה' פסק דבכהן והו"ר כ' והא דכתיב ולוה
הכהן הייט שילום שיביאו לו הברורה שבשתיהן וקשה חם למדנו מאחת וי"ל דה"ק הכהן
המטהר ולוה לכהן אמר לשמוט והוא מקבל הדם בכלי מדם בענין שמציט בקייבנות עמש"ל
וכי עד האשומים עד בשמוט עוד ציפור א' מון מב' הרמשוכים לכן האמר הא' מדי
הראשונים וע"ז קפי לה למה לי האמר הל"ל הליפור ל"א הברורה שבשתיהן פי המעבהרה
הראשונים וע"ז השתידו ואח"ר פ" דרליםם שלם ממה בל': ד' הבכורה שבשתיהן פי המעבהרה כדרכמים א' סמיוחד שכפדרו ואת"כ ה" דימחת שאם מתה כו': ב סברורה שבשתים רמב"ם פיא מה' טומאת לרעת: שאם מתה משנה כ' פי"ד דנגעים ור מב"ם פ"ט מה' טומאת לרשת דין ע': ג שלא כשרו משם לשם [כגון פר ושעיר של יום"כ שאם שמש א' לשם סבירו

שבתולעת י כגון תכלת הלבוע בדם חלזון: ח"ל ושני המשונה שבלבעים שאין אחר כיולא בו: וזו היא זהורית טובה שלובעין בכרמו י בגירסא כך בספרי ללוניי"ל י וכספרים שלנו אינו כתוב : יוחנן בן דהבאי אומר ושני תולעת השני שבתולעת · אפי' אם כבר לבע באותה יורה שאר בידים · עתה פרשתא א יב שבתי היחה י שבת היה לי לדרוש י והלך ליסול רשות מרי טרפון רבו : וארכה אחה כו' חשום דכתיב בה ען לריכה שיעור בפחות מחשחשי הכלים וזה ראי ליד קורדם דכתיב אם בכלי עץ יד וכו': ושלא בפני הבית י דחסתמא זה העץ לא נשאר לר' טרפון לאחר

יכול ללכוע צה לחר לטהרת חלורע: בוך ומפין אם טעמה פסלה ח"ל ושני תולעת ואווב : מה אווב בתחלתו אף שני בחחלתו . לאפוקי טעימה : פי כמו שטועמים התבשיל כך לוקחים מעט למר ונותנין לתוך היויה לנסות אם נתבשל כל לרכו והוא קרוי טעיתה הח סיפה לח"ק דיוחכן כן דהכחי לה קפוד על זה ובפרק התכלת [מנחום מ"ב] מוקי טעימה פסולה כתנאי ר' חנינא בן גמליאל כוסל מדכתיב כליל תכלח: וליוחנן בן דהבאי כשרה דכתיב תולעת שני השני שנתולעת . א"כ סיפא זו אין לפרש כר' יוחנן כן דהכאו י ועוד ביה קשה מרישה לסיפה דברישה מכשיר ייחנן בן דהבחי השני שבתולעת י ובסיפה פוסל י וחין נרחה לחלק ולפרש לעולם סיפה ליוחנן כן דהבחי ובטומחה דרשות כ"ע לח פלינו דפסולה : כ"ם בלביעה למנוה כגון שליבע ראשונה ושנייה לת"ק בכל ענינים פסולה שנייה י וליוחק בן דהבאי כשרה אפילו שנייה וטעיתה **דסיפה**

בכהן י אין לי אלא שומאתו ושהרתו ככהן י מנין שחישת ציפרים וחזיית דם ציפור ותגלחתו בכחן ית"ל תורת המצורע בכהן יביל את לקיחת ציפרים ושילוח ציפרים וכיבום בגריו ו חיצתו בכהן ת"ל זאת : ביום פחרתו והובא שלא ישהא: ד כשהיה פונכז דן לפני ר"ע אם משפטרתיו בעמידתו אחזתיו בהליכתו שבעה " משאחזתיו בעמירתו שבעה אינו דין שיאחזנו בהליכתו שבעה א'ל רבי עקיבא מוסיף אני על דבריך וכי במה החמירה תורה ' בימי נמר או בימי כפר ' חמורים ימי נמר מימי ספר שבימי ספר אינו-מטמא משכב ומושב: ואינו מטמא בביאה . ימי נמרו מממא משכב ומושב ומממא בביאח' ואם לימי ספר הקלים נתנה לו שבעה לימי נמר החמורים אינו דין שאתן לו שבעהי א"ל רבי כל שכן חוספת ' (א"ל ר"ע) וכשנתתה לימי נמר שבעה י נעשו אף הם ימי ספר ' ונמצאו אלו ואלו ארבעה עשר ' ואם לימי ספר הקלים נתת לו ארבעה עשר לימי נמר החמורים אינו דין שאתן לו ארבעה עשר נמצאת מרבה לו והולך עד לעולם י הא מפני הדין הזת צריך הכתוב לומר ביום מהרתו והובא אל הכהן שלא ישהא: 🎵 ויצא אל מחוץ ל נה מה תיל לפי שנאמר וראה הכחן שיכול אין לי ממהר את המצורע אלא כהן שהיה לפנים מן המחנה חיה כימים וכנהרות ובמדברות מנין ת"ל וראה הכחן י אם כן למה נאמר ויצא הכהן : נהן שאיפשר לו ליכנס

החורבן (שר' טרפון היה גם קודם החורכן כדחיתה בירוטלמי ביומה פ"ג' הטתי אוני אחר כ"ג ובמגילה פ"א שטעה בין חקיעות קרבן לתקיעות הקהל ור׳ שקיבת חבירו ותלמידו היה חתכו של כלבח שבוע שהי' בשעת החורבן כדחיתה בכלי גיטין) וקודם החורכן טיהר כך: ור׳ טרפון כהן היה כדמוכח בפסחיט [ע"ב:] ומכין ושוכין . וחין צריך ליטול חדש להזות למצורע אחר כל זמן . שהטרף עליו: יד ושני יכול פיקם . לשון כיחול ופיקום והוא לבע אדום שהנשים צובעות רימוני פנים י ה"נ ברזי"ל בלפ"ז שחותכין קיסמין ומרתיחין אותן והוא אדום ובבראשית רבה (כן הוא בבראשית רבה הגירסא וקרוב לשמוע שגירסת המפרש ז"ל כב"ר היה פקסינן דהוי קרוב ללשון פיקום וו"ם והיינו פיקום) תאשור זה פסקינין ולמה נקרא תאשור שהוא מאושר מכל מיני ארזים והיינו פיקום יכול שילבע בו הלחד : ת"ל תולעת לבע הכח מתולעת: אי תולעה יכול א' מז הלבעים

הגהות מהרי"ד

להרי"ד מתר לחם שבעות שחם על לועין ירושלתי שיחה דחילו יש בו סימני שוחחה החלילו של כי סימני שוחחה לכנול עמי ורושלתי ש"ק דמגילם הלכה מ' נראס דכוא אמריל ועין ירושלתי ש"ק דמגילם הלכה מ' נראס דכוא הושית סירושלמי שם ע"ש: לא וכלקיסם בכל אדם רמב"ם פי"א מה' שוחחת לנעת דין כ" יל מיטהי לשם מעש: לא וכלקיסם בכל אדם רמב"ם פי"א מהל שוחחת לנעת דין כ" במירות] למלורע [כסירות] למינו לשם משכה כ" פי"ד דנגעים וסובל נולם מחון לאסלה זב עם מלורעת מותר וע"ש: "א שיםו שוות משכה כ" פי"ד דנגעים וסיבל נולם יומת לאסלה זב עם מלורעת מותר וע"ש: "א שיםו שוות משכה כ" פי"ד דנגעים וסיבל נולם יומת לי ג' מ" ברחב"ם סום ע" ש"א ל" כ" כהוא שתי מובעים וסיבלה בני "ב סיות ולא שחיב ברוא דכתוב לחת לחת ופיין שם שחילת שלום לות ל"ב י"ב סיות ולא שחיש בכוא ברחב"ם בל" בקעת של לח כ" ובריתת ל"ג כיול בתוספתל מה" מ"ש משנה ו" וסיבלה ברחב"ם רפ"א משרי ש"א מוליל בלון ביו שיברתי ל"ל ביול בתוספתל מ"ל ובילקט ובנוקשם ל"א וכ"ל לות למוד עושם לרבו עושל לרביל וב"ל ב"ל בניים במחלת בל"ן ביו לותות מספת מתל"ל מולה בניין לותו ויסברו שמוע שדר וול"ל למשר דבסנל שבד ול"ל למשר דבסנל בל"ן ביו ולושות בהספת מנול מיוו בל לי מולי בל לושות בהספת מתל"ל מיוו ליכרון לותו ויסברו שומו לבר מול מוד עושם לרבו מול מור בל"ל ומיל בבל מיוו ביו לושות בהספת הבית ע"ל בחול מיווא בי כן כעבד לום אחר לו ביו של מול בלון ביו ולושות בהספת הבנות שומול פרוש ביום בל"ל ומ"ל ביו ולושות בספת במורב ול"ל בול המול בפום לב הליו וה ככרו השחשו בעבד וסובל בליו מיות בשום בלת בל ל"א דנו לותות בסחת בל הות לו ר"ש שמת לו ליש שמת שמון לומת היותו ביו אחר בליות ביו לול בשת המוע המות ביות ומת ביותו הוא בעורם ומלול בשת המות והיות וותל היות שמות היות ול"ל במת המורון וכן רול הוא לו ביו מת מתו בלול בשת המורון וכן בני תומות מותר מותר מות מחובן וכן רבי מחיבל מתים הם אלל במת המונן ולן מיות המות המורבן וכן רב יותם לה מות המורבן וכן רק "יכורם אם מותב המירו ומלשות היום שלל הבשת הקובן לחר לו מיות הבת היום שלל המת המונים ולה מות מולה מות מלות מות הביות מהירו ומלשות מות בל המת המורבן וכן רה" מותם הבל ה"מו להמי אם מותם בללול בשת הבלל המשת המורם לה"מת המורם מותם מותם הוא שלה בל מות המות הבל המות מותם המותם הוב הוא שלות המות המותם המותם המותם המותם המותם ב

משנכ

. חכם גדול אתה שקיימתה דברי חכמים י הפיסיון הסמוך כל שהוא הרחוק כגרים: ל והבגד או השתי או הערב או כל כלי עור אשר תכבם יכול יקיים בו מצות ככום ת"ל ופר מהם הננע" אי ופר יכול מצר זה לצר זה ת"ל מהם עד שיעקר מהם מכולו: יא וכוכם שנית ומהר והשניה למהרו והראשונה להסגיר את ננעו: יב זאת תורת ננע צרעת בנד הצמר או הפשתים מקישם לבית." מה בית משמא בביאה אף כולם משמאים בכיאה או מה בית שעון ציפרים אף כולם ישענו ציפרים ת"ל זאת : רבי אומר הרי הוא אומר זאת התורה לכל נגע צרעת לנתק ולצרעת הבגד ולבית הקיש בגד לכית מה בית משמא בביאה אף כולם מטמאים בכיאה י [אין לי אלא בגד מנין לרבות את כלם ת"ל זאת תורת נגע צרעת בנד הצמר וגומר מקישן לבגד' מה בנד משמא בביאה ' אף כולם משמאים בכיאה -] אי מה בגד מישמי בכל השמאות אף כולם ישמאו בכל חשמאות תלמוד לומר זאת: למהרו או לממאו כשם שמצוה בארץ כך מצוה בחוצה לארץ י לטהרו או לטמאו כשם שמצוה לטהרו כך טצוה לשמאו ' לשהרו או לשמאו ' כהן שהוא משהרו משמאו ואם מת כהן אחר רואהו:

האמור כאן כהה לפראה שניולא כהה למראה שלישי אף נגע האמור לחלן כחה למראה שני ולא כהה למראה שלישי: ד ומנין שהוא מולה עליו ממלית ת'ל ואם תראה עוד ואין עוד אלא מקומו י מלמד שהוא טולה עליו משלית: הר' נחטיה איםר אין צריך משלית: חזר נגע על הבנד מציל על הממלית י חזר על הממלית שורף הבנד המולה מן המוסגר בשהור י חזר ננע על הבנד שורף את המשלית י חזר על המטלית הכנד ראשון ישרף והמטלית תשמש את הבנד השני בסימנים: [אין לי אלא מקומו · מניין לרבות כל הבנד ת"ל בבנד יכול כל שהו ת"ל עוד י מה ראשונה כגרים אף שנייה כנרים: אין לי אלא כמראה שלא כמראה מנין ת"ל פורחת כמראה ושלא כמראה: הא אינו אלא פורחת אלא שלא תהא ממאה עד שתחזור ותפשה: וכשחוא אומר היא הרי חיא כמות שהיתה הא מה אני מקיים פורחת כמראה ושלא כמראה : 🔼 קימא שיש בה פסי פסים צבועים לכנים פוסים מזו לזו שאלו את רבי אליעזר והרי הוא פספם יחידי אמר לחם לא שמעתי י אמר לו רבי יודה בן בתירה אלמד בו י אמר לו אם לקיים דברי חכמים הין אמר לו שמא יעמד בו שני שבועות י והעומד בכנדים שני שביעות ממאי אמר לו

הנהות מהרי"ד

שריפה ולענין כיבום לכל דבר והוא עלמה קתני עלה בתוספתא דטעונה שריפה באחרונה שהרי משח בו הנגע מתחלתו כבר הווך לשריב ואציי שהלך הנגע לגמרי מן המעלית טעונה שריפה עכ"ל הד"ת: וע' מוס' יו"ע פ"א דנגעים משכה ו' : ך לפיל פ' י"ד בריישא טעונה שריפה עכ"ל הד"מ: וע' מוס' יו"ע פ"א דנגעים משכה ו' : ך לפיל פ' י"ד בריישא ט' י" ע"ש : דף או מישל ון לומר] אלא כי' ושלא במראה כי' במראה הראשונה אבל הוא מתאה כי' הרחון כגרים ו' פ"א דנגעים וע"ש ול' קיוטיא שיש לה פספים (לבוטים) ולבנים כי' מהחות הובא ביצה מהיב" מספיב מסיב"ב מה' טומאת לרעת: " יכול יקיים בו מלות כיבום פ"ל כל דהו ואפי לל סר ממיו הכגע ילא וכיילא ביה אים ארעת דין ב"א דמראות גגעים לרוכין להעביר בשבעה סממנין והובא ברמב"ם פ"ב מה' טומאת לרעת דין הראות לגבנים לרבר ידה להשות להעת דין הולא ברמב"ם פ"ב מה' טומאת לרעת דין הי' וראי לדברי דהל בפסיקתא וטרתי גורם יכול יקיים בו מלות כיבום בלבד ת"ל וכי' וע' ב"ב רב אומר לדברי דהל בפסיקתא וטרתי גורם יכול יקיים בו מלות כיבום בלבד ת"ל וכי' וע' ב"ב רב אומר רבי לית ולה דשא הקורמת דהא איכא הכיסף בין שאר נגעים לנגעי בתים סמ"ג בשין ססי רל"א : "א והראשונה לסיר את כנעו כלל לגב בלדעת ולנתק אולדעת בהיה להי בר"ש משכה איב דמשה בלהדי דכתיב ואת המורה לכל נגעים לנגעי בתים בבגד ולבית ושאר נגעים מבגדים ד"ת : מה בית מטמא בביאה אף בגד מטמא בביאה כל"ל ד"מ מיא דעמה לחבר ה"ל במה אות המור לשה לו שלו הלות לו שלו והובר את הואנו אום לו שלו הלות לו שלות לו שוהו אתה לא יראנו הלות ולי מהו בלות הלות לו שהור אתה לא כו לא של היראנו הביית אום מילו בלן איל ברף לומר לו שלה להים הלות מלה לכל אישור והיתר שבתורה שבים שום מלום ובלד בפסיקתא ווערתי מסיים מיכן אני למד לכל אישור והימת שבתורה שבים שם מלום ובלד שתהל היות בל היא ברייתא וו והובר ב

שמי למראה שלישי שהיא מכבסו כ"ה בפי" הר"ש משוה ה" פי"א דנגעים וע"ש בפי" הר"ש השמעית כו" בסק הרמב"ם רפ"ב מה" טומאת לרעת ע"ש: ך ומנין שהוא טולה עליו את המעית כ"ש: ך ומנין שהוא טולה עליו את המעית כ" של"ח והוא במשנה שם ובי מר"ם שם: המעית ר"ח הוא במשנה שם ובי מר"ם שם: המעית דין החר גגע לבגד משוה אלך האריך בוס: והד"ח כ" חזר עצע לבגד פ" הרא"ד ו"ל בגד סתם קתני בין שחור לבגד ראשון בין לבגד ר"בי מי" מועלית מפני שהוא לו פטין אחר הבי בהראשין בין לבגד ר"בי שורף את המעלית מפני שהוא לו פטין אלא שאם סדר לבגד ראשין שורף את הבגד וגח המטלית ואם סור לבגד השני שורף המטלית שאם שהפי שהיה כי הראב"ד ו"ל וב"ש שהם מו לביד רשני שורף המטלית ואם סבגר פ" הראב"ד ו"ל וכ"ש שהפיון וריש בי הנו ברים בין מהבד המטני עון סבגר: שורף בבד פי הראב"ד ו"ל וכ"ש שהפיו ור"ש פ" שהמטלית הוה שורה בין ביל מבד בשני שורף בין שהטלית ור"ש ב" שהטלית וו"ש ב" של של מבויה ברבי בולו וחסשה בבי משור הוא בין שהטלית הוא בין בין והראב"ד והראב"ד ו"ל וו"ש ו"ל גורם מליל את המטלית: שרף: המטלית ור"ש כ" שהטלית והוא בין בין והראב"ד והראב"ד והראב"ד ו"ל וור"ש ו"ל גורם מליל את המטלית מדי בין שהוא את הבגד השני בראשון והם כורף שווף: המטלית באיל השוח את הבגד השני בראשון וה כורף על הרול במול בשל השני הוא נשר בעול בולם הוא בור בראשון וה כורף על הרול היו בין שהטלית בלול היו בול המטלית שלא תהחלף בלות מולל המטלית המשוח שלי הוא בין שנים בראשון המטלית בלול הוה מעלית ומירו בבגד בראשון וה כורף על הוא בולים ולא מורם בענוד בעלים ועלת בועל המעלית מור בבעד מוסת להול הול ברים בראשו שולים המשלית שלה למעלית ה"ב הראשון שוף באלון וו המעלית שלה בבגד כו' מליל את הבצד השני בסימנים שחבור שני בעלמו לענין המגר השני בסימנים שחבור בעי בסימנים שחבור שני הבגד ביו מיול בכי מולן המבד ביו מיולים שלה הבגד ביו כיולים ולום המבד בעים בכימו לענין שהוא משלים המני מהכי בולים למסו הבבד כיו מיולים שלחם הבגד השני בסימו בולמו לענין המבגד ביו בילמו לענין המבגד בשני הסימים שחבור בעים בכימו לענין הבגד ביו מיולים את הבגד ביו בילמו לענין שלה הבגד השני בכימו לענין הבגר השני בליל את הבגד ביו בילמו לענין בכלה את

מצורע ה ספרא פרשתא א

זה: ג תורת המצורע כיום י מלמד שמומאתו ומהרתו ביום י אין לי אלא מומאתו ומהרתו ביום מנין שחימת ציפרים והזיית דם ציפרים ותגלחתו ביום י ת"ל תורת המצורע יכול אף לקיחת ציפרים ושילות ציפרים וכיבום בגדיו ורחיצתו ביים י ת"ל תורת המצורע ביום י תורת המצורע בכהן י מלמד שמומאתו ומהרתו בכהן

הגהות מהרי"ד

ליה מביום הראות רדאיתא פ"ק דמ"ק [וי ולעיל ס' תוריע פ" נגעים ריש פרק ב") ואפשר דס"ל כאידך תכא דמיבעיא ליה לחתן וכנגע נראה לי לנגעי במים ונגעי אדם יליף מכאן דס"ל כאידך תכא דמיבעיא ליה לחתן וכנגע נראה לי לנגעי במים ונגעי אדם יליף מכאן ע"ש ו"ר ופ" ק"א: מנין שחיות לפרים וכו" מ"ל תורת המצורע ביום יכול כל"ל ד"ח וכ"ה בילקוע והובא אל הכהן מלמד כו" כ"ל ד"ח וילקוע | א"ח מה ראית לרבות את אלו ביום עהרתו והובא אל הכהן מלמד כו" כ"ל ד"ח וילקוע | א"ח מה ראית לרבות את אלו ו"ל דאלו היו כמו עבודם הקרבנות ולכן היו ביום ותגלחתו כיון שליוך ווקא בין הוו ווקא ביום כנ"ל ו"ר וכ" עוד וא"ח טומאתו הלא כבר ילפיון לה לעיל פ" תוריע דהוא ברם ו"ל דה"ק אעפ"י שכרפא מצרעתו עדיין סוא עוד שיטהרנו הכהן ממה

פרישרוא א א לבית טולמים י שינהוג גם כן בבית המקדש דם"ל דוקל בחדבר והיה טכג מפני שהמשכן קרוב להם אבל במקדש לא ילטרך כמצרוע להביא קרבנותיו קמ"ל ז"ר ולי כראם דמה דאמר לבים עילמים הוא כנחק מם שלמים אח"כ לבית שילמים אבל לא בבחם ודוגמחו לשיל ט' צו רש פרשתא ב' וריש פרשתא ג' וע"ש: תהיי שולמים אבל לא בבחם ודוגמחו לשיל ט' צו רש פרשתא ב' וריש פרשתא ג' וע"ש: תהיי ז"ר והובא ברמב"ם פיא מהי טומאת דעות היי לכל המצורעין ע" גמ' כרותות שיהי ממיאים כליל ד"ת ויוקרוש ותידת עד נמתק: תורה א' לכל המצורעין ע' גמ' כרותות ש': ותום שם המצורעין ע' גמ' כרותות ש': ותום שם המצורעין על ב"ל ד"מ [דמלת ביום מדש למשקת וטהרשו ביום כליל ד"מ [דמלת ביום מדש למשקת וטהרשו ביום כל ד"מ (ממלת שום כדים למקד למיו | [על מהכת ולפ"ץ אין למשגה תיבם שורם המצורעין ולאמריו |על טהרשו |ש"ם הא נפקא

תורת המצורע לבית עולמים ' זאת אינה נוחנת בכמה תהיה

עד שיהיו מכיאים קרבן זה : וכי מנין יצאו לפי שמצינו שחילק

חכתוב בפופאותיהם ובשבועותיהם יכול אף כן נחלקו בקרבנן

ת"ל תורת הסצורע תורה אחת לכל המצורעים שיהו מביאים קרבן

בומן הזה: תורת המצורע תורה אחת לכל המצורעין

Digitized by Google

חיבורו למוסאה: דיכול אף עור המצה ועור האיפה במשמע ת"ל מלאכת עור יצאו עור המצה ועור האיפה שלא נעשח בהם מלאכה: אוציא את עור המצה ועור האיפה שלא נעשה בו מלאכה ולא אוציא עורות רצועות סנדלים שנעשה בהם מלאכה ת"ל כלי יצאו עורות רצועות סנדלים שאיגן כלים : לב או יכול שאני מוציא עורות אהלים שהן כלים ת"ל לכל אשר יעשה העור למלאכה לרבות עורות אהלים:

פרק יד אי מה צמר מין בהמה דקה בנאכל אף אין לי אלא מין בהמה דקת בנאכלי מגין מין בהמה דקה ואינו נאכלי בהמה נכה ונאכל: בהמה נסה ואינו נאכל: עד שתהא מרבה להכיא עורות של שרצים מנין ת"ל בעור בעור ריבה יכול יהו מיממים בין צכועים בין שאינן צבועים 'ת"ל בנד ' מה בנד כולו לבן אף עורות כולם לבנים דברי רבי מאיר ' רבי יהודה אומר או בעור לרכות את הצבועין ' רבי שמעון אומר כתוב אחד אומר בכגד י כתוב אחד אומר בעור הא כיצד צבועים בידי שמים מיממים בידי אדם אין מישמים: ב והיה הנגע ירקרק יכול כל מראה ירוק ת"ל ירקרק ירוק שבירוקים י אדום יכול כל פראה אדום ת"ל אדמדם אדום שבאדומים : ירקרק או אדמרם מלמד שאין משמאים בפתוך יכול כשה שאין משמאים בפתוך כך לא יצטרפו זה עם זה ת"ל והיה : בכנד ולא הנימין : כבנד או כשתי או בערב או בכל כלי עור בצמר מה ה״ל שיכול אין ליאלא בגד שיש בו לעשיר ולעניי יש בו לעשיר אבל לא לעני לעני אבל לא לעשיר לא לעשיר ולא לעני מנין ת"ל ננע צרעת הוא והראה אל הכתן לרכות את כולם: דצרעת כגרים הלא דין הוא מימא כאן ומימא בעור הבשר מח עור הבשר כנרים י אף כאן כנרים: ה או כלך לדרך זו מימא כאן ומימא בבתים מה בבתים כשני נריסים אף כאן כשני נריסים: (נראה למי דומה דנים דבר שהוא מממא בשני שבועות מרכר שמממא בשני שכועות ואל יוכיהו כתים שהם מישמאים בשלשה שבועות: או כלך לדרך זו דנים דבר שהוא משמא בירקרק ואדמדם מדבר שהוא משמא בירקרק או אדמדם ואל יוכיח עור וכשר שאינו מטמא בירקרק או אדמדם י ת"ל צרעת כנרים: [וראת הכהן את הנגע והכניר הכהן את הנגע שבעת ימים תחלה : תבשביעי יכול שבעת ימים בין ביום ובין בלילת ת"ל ביום ביום אין ולא בלילה: ٌ כי פשה זה פיסיון הסמוך כל שהוא י ומנין לרבות את הרחוק ת"ל בבנד י יכול כל שהוא נאמר כאן ננע ונאמר להלן נגע מה נגע האמור להלן כנרים

אף כאן כגרים: " נמצאת אתה אומר הפיסיון הסמוך כל שהוא: והרחוק כגרים י והחוזר כנרים: אי צרעת ממארת תן בו מאירה ולא תהנה בו אין לי אלא מוחלם מוסנר מנין ת"ל צרעת או מה מוחלם ועשאו מוכין ממא ואסור בהנייתו יכול אף מוסגר הלמוד לומר כי צרעת:

שרף את הבנד או את השתי או את העדב בצפר או בפשתים יכול יביא ניזי צמר ואניצי פשתן דישרפם

עמה י ת"ל היא יהיא כאש תשרף אינה צריכה ד"א לישרף עמה: אוציא בשריות: 🕻 אוציא 🔼 א"כ למה נאמר בצמר או בפשתים להוציא את האמריות: את האמריות של שיראים ושל זהב שאין מינן מימטא בננעי' ולא אוציא את של ארנמן ושל זחורית מובה שמינן מיממא כנגעים ת"ל אשר בו הנגע הראוי לקבל נגע: 🏲 ואם יראה הכהן והנה לא פשה חנגע בבנר או בכל כלי עור זה העומר וצוה הכהן וככסו הצואה בכהן וחכיבום בכל אדם: הן וכבסו הנגע יכול הנגע בלבר ת"ל וכבסו אשר בו הנגע י הא כיצד יכבם מן הבנד עמו: [והסנירו שבעת ימים שנית מלמד שיום שביעי עולה מן המנין בין מלפניו בין מלאחריו : 7 זראה הכהן אחרי הכבם ולא פשה שמא הא אם לא הפך ולא פשה שמא הפרולא פשה איני יודע מה יעשה לו תיילוהסנירו שבעת ימים שנית דברי ר' יהודה וחכמים אומרים (אינו) ממא (אלא) משם עומד הא מה אני מקיים והנח לא הפך הנגע את עינו והנה לא פשה ממא הפך ממא בכל מין שהוא מממא לו: 🎵 פחתת שיהו כל מראיה שוקעין או אינו פחתת אלא כמראה שני כשהוא אומר היא הרי הוא כמות שהיתה הא מה אני מקיים פחתת שיהו כל מראיה שוקעים: בקרחתו אלו השחקים בנבחתו אלו החדשים מיכן אמרו סגום שנראה כו נגע יר׳ אליעזר כן יעקב אומר עד שיראה בארינ ובמוכים: י וראה הכהן והנה כהת למראה שני או כהה למראה שלישי י תיל והנגע אי והנגע יכול בפראיו ת"ל והנה בהה הא כיצד לפראה שני ולא כתה למראה שלישי:

פרק מז וקרע יכול יקרע בו קרע קמן ויקיים בו מצות קריעה ת"ל אותו ' אי אותו יבול ישפצנו ויניחנו במקומו ' תייל מן הכנד ינתקנו מן הבנד: באי מן הכנד יכול יקרע וישליך את הקרעים לאשפות י ת'ל באש תשרפנו את אשר בו הננע לימד עלכל הקרעים שהם טעונים שריפה: 🕻 לסדנו לכהה בסוף שבוע שני למראה שני שהוא קורעו ומנין לכהה בסוף שבוע ראשון למראה שני שהוא מככסו ת"ל ננע נא־־ כאן נגע וגאמר להלן נגע מה גגע

הגהות מהרי"ר

דין ד' וע"ש ברחב"ד וע"ש בכסף משיה וסובת גם בסמ"ג עשין רל"ד : "א חו מה מוסלם אם הכלצו ועשהו מוכין כל"ל ד"ת וכ"ה בפי" הר"ש ספי"ח דוגעים וסיבת ברמב"ם פי"ג מה" אם קצלו ועשאו מוכין כל ל ד'ת וכ"ה נפ" הר"ש ספ"א דנגעים וסיבא בלחב"ם פ"ג מם" שומאו לכעת דין יא י"ב ובמשנה ספ"א דנגעים וע' ווח' דנגעים ופית מלות חלילה ל' ק"ג ע"ב: ת"ל כי לרעת ממארת הוא כל ל נראה מל"ן היאב"ד ו"ל הגרסיקן לרשת ממארת הוא כל ל נראה מל"ן היאב"ד ו"ל הגרסיקן לרשת ממארת הבלע טומא הוא פ"ל הוא לשון היאב"ד ו"ל ווע" אם המשבה הבלע ממארת ומה משבין מ"ל לרעת ממארת כונה שמש כוא מישט את השושגר חבק וה ע"ל למון היאב"ד ו"ל וע' בפ" כו"א להנגעים ל"מ : ב להוליא את המאמרות שבו כל"ל ל"ע וכ"ה בפ"ל הרש משכה י פ"א דנגעים פ"ש והובאה בשו כל"ל ל"ע וכ"ה מ"ג בבי הר"ש משכה י פ"א דנגעים ב"ב והובאה ביום ב"ל וכנסו כו" מ"ל וכנסו בא כילל ל"ע ולהוט והובא ביום בל ל בבד כולו יכא טעון ביום פ"א וכנסו הא כילל ה"ל וילהוט והובא ברמב"ם פ"ג ב"ה מולא במק ב"ב להוא לא לושמה ב"ב ל"ב והבמב"ם מ"א במבים ומב"ם כל"ל ל"ע וילהוט והובא ברמב"ם פ"ב הב"ל מחלא משו ה"ל ושמה ב"ל וומו בשין ול"ש ב"ב משל לו ב"ב הבני מה"ב ל"ל מולא ב"ב ובני הוא אור במבים המול ביום ב"ל וומו בשין ול"ש ב"ב להוא לא דנגעים ובפ"ל כ"ל ל"ב וילהוט והובא ברמב"ם כ"ל מולא ברות ד"ן ה" ומשכה ב"ל ו"ל ב"מ של הוא מולה ברות ל"ל מהל שוו וע"ש והיבא בומב"ם לוש פ"ב מה" שומה ב"ל ו"מ ומ"ל דנגעים ובפ"ל ה"ל בומבים הוא מולא מול מול משל משו משום עומד כו את עינו והנגע לא פשה כליל ו"מ ומ"ש שם כפי הבריים הוא בה ב"ב שם מובאה ב"ש שהור כו"ל את עינו והנגע לא פשה כליל ו"מ ומ"ש שם בפי הבריים הוא בה ב"ב שם מובאה ב"ב שם ב"ב מה"ב שות ב"ל את עינו והנגע לא פשה כליל ו"מ ומ"ש שם בפי הבריים הוא בם ב"ב בריים הוא ביה ב"ב שם ב"ב בריים הוא בה ב"ב שם ב"ב בריים הוא ביה ב"ב שם ב"ב בריים הוא ביה ב"ב ב"ב"ם שם ב"ב ו"בר"ם הוא ביה ב"ב ב"ב"ם ב"ב ל"ב"ב בריים ה"ב ב"ב ב"ב ל"ל ו"מ ומ"ם שם בפי הבריים הוא ב"ב שם ב"ב מ"ב בריים ה"ב"ב שם ב"ב מ"ב בריים הוא ב"ב שם ב"ב שם ב"ב מ"ב בריים ה"ב"ב ב"ב ב"ב ב"ב בריים ה"ב"ב ב"ב ב"ב ב"ב ב"ב"ב בריים ה"ב"ב ב"ב"ב ב"ב ב"ב"ב ב"ב"ב"ב ב"ב"ב ב"ב"ב ב"ב"ב ב"ב"ב"ב ב"ב"ב"ב ב"ב"ב ב"ב"ב"ב ב"ב"ב ב"ב"ב"ב ב"ב"ב ב"ב"ב"ב ב"ב"ב ב"ב"ב ב"ב"

עומד כו' את עינו והנגע לא פשה כל'ל ז'ת ומיש שם בפי' הברייתא הוא גם בריש שם : הן או אינו אומר פחתת אלא כמראה שני כצ"ל ד"ת ופי' מראה אחרת שאינו לא ירקרק ולת הדמדם ה'ת וו'ר : לה הות משנה ייט פי'ם דנגפים ופיש בפי' כר"ש וברשנ"ם פי'ב מה' טומחת לרעת דין ט' וספ"ג עשין ססי' רל"ח והד"ת כ' בשם הרתב"ד שוה הסגום פידב מהי טומחת הרפת דין ט' וסמדג עשין ססיי רבים והדית כי בשם הרסביד שוה הסטרם הכממי של היינו דומית דהומת רסיינו השחקים שלון בכם שיער והמיצון שלו היל נשל שיער והמוכים כלון בהם ביש ולנותם המוכים כלון היינו החלום לעילם שדש ולנותם המוכים הם שתי או ערב הראוים לבגד והם דומית דגבמת דסיינו מדשים ואם כולם העגע באריג ולא בשוכן שדף את הארג ומתיד את המוכין ואם שורף את המוכין והאריג טהור עכ"ל : " ואם ירוקים להוק ומארמהים וכ"ה בר"ש משנה כ' פ"א דנגעים כו' כהה למראה שה מירקרק שבירוקים להוק ומארמהים שבארומים לאום וזה טעון קריעה כו' כול כהה למראה שה ולא כהה למראה שה שלאינו לא ירוק ולא אהים כל לו סובא ברמבים רפיצב מה' טומאם לרעת ע"ש למראה המרכ"ם הפרצ מה' טומאם לרעת ע"ש ברחם משרה.

יא ועור החיפה כר' ועור החיפה כו' ועור החיפה כצ'ל ד'ת: יצאו עורות רציעות סרדלים עיין לעיל הדר שחיני שם וחשנה יא פייא דנגעים ובפי' הר"ש שם ורמב"ם פייא מה' טומאת צרעת דין ו': יב לרבות עורות אכלים תוספתא רפ"ה דנגעים ורמב"ם רפי"ג מה' טומחת לרעת:

תרק יד א ככחה דקה [ונמכל] כו' בהחה דקה ונמכל כצ'ל ד'ת: ת'ל מו בעור כ"ל כ"ל ב"ת: ת'ל מו בעור כ"ל כ"ח בקה מחמלות ורודס על הגליון בגמ' שבת ד' כ"ח בתום' וע"ש: ת'ל בעור בעור ריבה: מין לי מלח של משים של נשים מנין מין לי מלח של ישרחל של מכו"ם מנין מין לי מלח של ישרחל של מכו"ם מנין ושל עבדים מון ת'ל בעיר בעור ריבה כ"ה עוספת הילקיע וכ' היית רענן מכ"ד מנין מין עבדים מנין מיל בעיר בעור ריבה כ"ה עוספת הילקיע וכ' היית רענן עכו"ם חווין ושל עבדים חוץ ת"ל בעיר בעור ריבה כ"ה טסחת הילקיט וכ" היות רעכן וקשה חסיכי חיון ושל עבדים חותר חשחר נגעים וחפשר מדכתב לעיל וחש כו" וולפיכן חיינים שחין כחשה פורעת ועירות ודישינן והבגד וי"ו חושיף הוח דחמעון מגנעי בגדים חיינים שחין בחיל וכ" של"ל בגדים ועירות ודישינן והבגד וי"ו חושיף הוח דחשינן מגנעי בגדים הב כן קחין ולשל בגדים מועחת בעישה מון עכ"ל דהח בריש פ"ח דוגעים תמון כ"ל הובחה בפי"ד משהה ג" פ"ח דנגעים מון משל עבו"ם: יכול יהיו מיטחחן בין לבועין כו" הובחה בפי"ד משכה ג" פ"ח דנגעים ובחשה שם ברמב"ם ומוספתה שם פ"ח ורמב"ם מחות וע" השלח והי שמעון וע" הטעם שם בכסף משכה: ב" חשום ו" פ"ג דנגעים ותוספתה שם פ"ח ורמב"ם מחותר והיה שמעור והיה שמעורים ושום ול"ח בתחות והיה והיה שמעורים ושום בכת" מחותר היה שמעורים ושום לי פרק "ח"ר: ב"ה בגד וולה כנותיון פיון ליחיד והובח של שבור ועם לבנייון וה הם במ"ח במורים ולח לפניים ולח לעניים ולח לבשירים משחש אפי" חין נהם ג" חלבעות טחח ובמשכה י"ח תנינן ההי בל הרחוי ליטחת חת מיומחת בבעים וו" בר"ש מל חוץ בהם ג" חלבעות חיון חיום והתובה ה"חים והחיום הוא מיום חיום ה"ל ובעיר בשור ליטחת חתום מ"ל והבגד וכ"ם פ"ב במוח מ"ל והבגד ובי" בר"ש מנון מ"ל והבגד וכ"ב פ"ב ביות מ"ל והבגד וכ"ב פ"ב החות מ"ל והבגד ול"כ מ"ל המנה ב"ל מ"ל וח"ל לחין ליחלת שהיו להוצד ול"ל מין ליחלת בדשה מ"ל למנים ולח לעביים לכן ל"ל המירי הר"ש מיום מלח שרשתו להכים כחות שהיח שהיח שמחל כרחית בשבת פ"ו "ל"ל מ"ל ה"ל השה היו" מות מ"ל מניים ולח לעביים ולה מבשבת פ"ו "ל"ל ח"ל השה היו שמחל כרחית בשבת פ"ו ה"ם ברוש" במום" בתום" בחום" במום מיום שביח במום לביות בבתם פ"ר ה"ב מ"ב בתום" בחרוג כל שהוח שדעתו להכיחו כמות שהיח שטמח כדחיתה בשבת פיו ד' ס"ג וע"ש בתום" וכח דקחמר לעשיר ולת לעני כיינו תכשיע כל שהוח . לעני ולח לעשיר כגון חעיכה בגד והא דקאמר צפשר וגם פעני היינו תכשים כל שהיח' נעני ונם נעשיר כגון מתיכה בגד שהיא יותר מג' אלצטנת וממות מג' טנסים כדאימא בגמ' . לא לעמי ולא לעשיר כגון אריג כל שהוא דאין ראוי לגגד רק לתליתו בלואר בעו ככ"ל והקרבן אהין אפשר כיון למים הבתבתי יית רעק: ד' לדעת כגרים עיין למיל ריש פרק ג' ופרק "א ברייתה ו" א' ח' והובא בדמב"ם ריש פרב מ" שומאת לדעת: ז וראם הכהן את הנגע והסגיד הכהן את הנגע תחלם כליל ותיבת ו" יומים נמחק ד"מ: דן ביום ולא בלילה גמ' פ"ק דמ"ק ח' יו וסנהדרין ל"ד יובמות ה"ד יולעיל פרק א" ברייתה ע" ורמב"ם פ"ט מה' טומאת לדעת דין ו' וסמ"ג עשין רל"ד ולעיל ויש פרק ב' : " משהה" מ"א דנגעים והובא ברמב"ם מ"ב מה" טומאת לרעת ל"ד ולעיל ויש פרק ב' : " משהה" מ"א דנגעים והובא ברמב"ם מ"ב מה" טומאת לרעת

או בבנד פשתים: ב'אין לי אלא צמר ופשתים המיוחדים מגין לרבות את הכלאים ת"ל והכנד אין לי אלא אחד מן המינים הבא מקצתו ' ומנין לאחד מן המינים הכא בכולו ' כלאים שבא בכולו ' כלאים שבא כמקצתו מנין 'ת"ל והבנד ' אין לי אלא בנד וארג בו שלש על שלש בנד ולא ארנ בו שלש על שלש מנין ת"ל והבנד בבנד אין לי בנד שיש לו לאיבן שיפשה י בנד שאין לו לאיכן שיפשה מנין ת"ל והבנד דברי רבי אליעזר י א"ל רבי ישמעאל הרי את אומר לכתוב שתוק עד שאררוש אמר לו רבי אליעזר ישמעאל דקל הרים אתה: גָ יבול יהו משמאים בין צבועים בין שאינן צבועים ת"ל בכנד צמר או בבנד פשתים מה פשתים כברייתו אף צמר כברייתו : ד אוציא את הצבוע בידי אדם ולא אוציא את הצבוע בידי שמים ' תלמוד לומר לפשתים ולצמר מה פשתים לבנה אף צמר לבנה: 🎵 או בשתי או בערב יכול שתי וערב של נפה ושל כברה יהו מסאין ת"ל בבגד צמר או בבגד פשתים ' אוציא שתי וערב של נפה וכברה ולא אוציא את של שער ורין הוא מה הצמר שלא הוכשר לקבל שריפה על ידי מומאה במקום אחר הרי שתי וערב שלו ממא: [שער שהוכשר לקבל שריפה על ידי מומאה אינו דין שיהא שתי וערב שלו ממא ת"ל לפשתים ולצמר ולא של שיער: 1 יכול יהו מיממים מיד ת"ל בגד י מה בגד משתינמר מלאכתו אף כולם משתינמר מלאכתם ' איזהו נמר מלאכתם - השתי משישלק והערב מיד והאינים של פשתן משיתלבנו ד"ר יהודה יכול יהו מטמאים בכל שחו ת"ל בגד מה בנד משיארג בו שלש על שלש טתי וערב י אף כולו משיארג בו שלש על שלש שתי וערב י אפילו בולה שתיי אפי׳ כולה ערבי היתה פסיקות אינה מממאה בנגעים ר׳ יהודה אומר אפילו פסיקה אחת וקשרה אינה מממאה בננעים: 🎵 עור יכול אף עורות שבים והיו ממאים י ודין הוא מימא בשרצים ומימא בנגעים מה שרצים פמר בהם עורות שבים אף נגעים פמר בהם עורות שבים: בהם צבועים שרצים שמימא בהם צבועים פמר כהן עורות שבים נגעים שלא מימא כהם צבועים י אינו דין שיפטור כהם עורות שבים ' לא אם אמרת בשרצים שלא טימא בהם שהי וערב : תאמר כננעים שמימא כהם שתי וערב : היאיל ומימא בהם שתי וערב יפטור בהם עורות שבים: ת"ל בגד מה בגר הגדל בארין אף עור חגדל בארין י או יכול שאני מוציא את שהיבר לו מן הגדל הגדל בארין כל שהוא ת"ל בעור לחביא את שחבר לו מן הגדל הגדל בארין כל שהוא ת"ל בארץ כל שהוא אפילו חום אפילו משיחה ובלבד שיחברנו לו כדרך

מנופם ת"ל ממא הוא ממא יממאנו הכהן י זה מומאתו בכהן ואין שאר השמאים שומאתם בכהן: הן והצרוע אע"פ כהן גדול לפי שנאסר ראשו לא יפרע ובנדיו לא יפרום יכיל אף על פי מנונע מה אני מקיים בגדיו יהיו פרומים וראשו יהיה פרוע ככל אדם חוץ סכהן נדול ת"ל אשר כו הנגע אע"פ כהן גדול: ן בגדיו יהיו פרופים יהיו כרועים וראשו יהא פרוע לנדל פרע דברי ר' אליעזר" ר"ע אומר נאפר הויה בהאשו ונאמר הויה כבנדים מה הייה האמורה כבנדים דברים שחם חוץ מנופו אף הזיה האמורה כראש דברים שהם חוץ מנופו: ועל שפם יעשה חופה ראשו כאבל י וממא ממא יקרא · אומר פרוש י אין לי אלא:זה בלבד מנין לרבות שאר המנוגעים ת"ל ממא ממא יקרא: 🥂 או מה זה מיוחד שבראשו נגעו ' אף אני אביא את הנתקים שבראשו נגעו ' ומנין לרבות שאר המנונעים תלמוד לומר וממא ממא יקרא: 🛆 ומנין לרכות שאר הממאים ת"ל ומסא מכא יקרא ארבה את הממאים החמורים ולא ארבה הממאים הקלים: ממא מת ובועל נידה וכל המממאים את האדם מנין ת"ל ממא ממא יקרא: ל ימי אשר הנגע בו יממא י לא ימים שהיתה בו בחרת ונקצצה - יכול אפילו קצצה במתכווין ת"ל כל ימי : מאיםתי חיא מהרתן · רבי אליעזר אומר כשיולד לו נגע אחר וימהר ספנו וחכ"א עד שתפרח בכולו: רא א"ר אלעזר לא נחלקו רבי אליעזר וחכמים על שקצצה וקצץ עמה כשר חי שאין לו מהרה עולמית ועל שקצצה ושייר ממנה כל שהוא אילו פרחה בכולו יהא מחור ועל מה נחלקו על שקצצה מובאות י ר' אליעזר אומר כשיולד לו נגע אחר ישהר מטנו וחכמים אומרים עד שתפרה בכולו: יב בדד ישב אין לי אלא זה בלבד מנין לרבות שאר המנונעים ת"ל בדד ישב: רֹגָ או מה זה מיוחד שבראשו ננעו אף אני אביא את הנתקים שבראשו ננעוי ומנין לרבות שאר המנוגעים ת"ל בדד ישב יכול יהיו שנים ממאים עמו ת"ל הוא בדר ישב אין שני ממאים עמו: יד מחוץ למחנה חוץ לשלש מחנות מושבו מושבו ממא מיכן אמרו השמא יושב תחת האילן והטהור עומד ממא [•] המהור. יושב תחת האילן והממא עומד מהור יואם ישב ממא ' וכן באבן המנונעת מהור ואם הסימ הרי זה ממאו רבי יוסי הגלילי אומר מחוץ למחנח מושבו הבנד לימד על הבנדים שהם מעונים שילוח חוץ לשלש מהנות:

פרק יג והבנד יכול השיריים והסיריקון והכלך וצמר גפן וצמר גמר גמלים וצמר ארנכיים ונוצה של עזים ת"ל בכנד צמר

הגהות מהרי"ד

מו

תזריע ד ספרא פרשתא ה

ברק יא נגע לבן אדמדם מלמר שחוא משמא בפתוך יצרעת י מלמד שהוא מפמא במחיה י הלא דין הוא מה אם השחין והמכוח שהם משמאים בשיער לכן אין משמאים במחיה י קרחת וגבחת שאינן מיממות כשיעור לבן אינו דין שלא יממאו במחיה י ת"ל צרעת י מלמד שהוא מממא במחיה: ב פורחת מלמד שחיא מממאה בפיסיון י חיא אינה מממאה בשיער לכן י הלא דין הוא שה אם השחין והמכוח שאינן מיממאים במחיה מיממאין בשיער לבן י קרחת ונכחת שהם מיממאים במחייה ' אינו דין שיממאו בשיער לכן י ת"ל היא יה אינה משמאה בשיער לכן: 🛴 וראה אותה הכהן והנה שאת הנגע לכנה אדמרמת ' למדנו לשאת שהיא מממאה בפתוך : ומנין לרכות שאר המראות ת"ל נגע לבן אדמדם י כמראה צרעת עור הבשר בשני שבועות: 🏲 הלא דין הוא מימא כאן ומימא בעור הכשר מה עור הכשר כשני שבועות אף כאן בשני שבועות: או כלך לדרך זו טימא כאן וטימא בשחין ובמכוח י מה שחין ה ומכוה בשבוע אחר אף כאן בשבוע אחד: (נראה למי דומה דנים דבר שהוא מיממא במחיה י מדבר שהוא מממא במחית י ואל יוכיהו שחין ומכוה שאינן מישמים במחייה' או כלך לדרך זו דנים דבר שהוא בשני סימנים מדבר שהוא מממא בשני סימנים ואל יוכיה עור הבשר שהוא מממא בשלשה סימנים: ת"ל מראה צרעת עור בשר בשני שבועות י הרי עור הכשר כזו מה זו מממאה בפתוך אף עור הכשר משמא בפתוך י רבי אומר הרי היא כעור חבשר י מה עור הבשר מממא חלקה שלא פתוכה אף זו תממא חלקה שלא פתוכה: צרעת כנרים ' הלא דין הוא מימא כאן ומימא בשחין ובמכות - מה שחין ומכוה כנרים אף כאן כגרים: ז לא אם אמרת בשחין ומכוה שהן מישמים כשיער לכן ואין מקום שיער לכן צריך כלום י תאמר בקרחת ובנכחת שהם משמות במחייה ומחייה צריכה כערשה : עור הבשר יוכיח ' שהוא מממא במחייה ומממא כנרים: 🎵 לא אם אמרת בעור הבשר שהוא מממא בשלשה סימנים תאמר בקרחת ובנבחת שאין מטמאות אלא כשנים * הואיל ואין מטמאות אלא בשנים לא יהיו כנרים ת"ל צרעת כנרים:

פרק יב איש אין לי אלא איש מנין לרבות את האשה ואת הקמן ת"ל צרועי בין איש בין אשה בין קמן י אם כן למה נאמר איש לענין שלממן האיש פורע ופורם ' ואין האשה פורעת ופורמת: 🗅 ישמאנו הכהן י מלמד שמומאתו בכהן י אין לי אלא זה בלבד י מניין לרבות שאר המנונעים ית"ל ממא יממאנו הכהן: או מה זו מיוחר שבראשו נגעו אף אני מרכה את הנתקים שבראשם ננעם ומנין לרבות שאר המנונעים ת"ל ממא ימסאנו הכהן: 🏲 יכול אף שאר הממאים תהא מומאתם בכהן ת"ל הוא אוציא שאר השמאים שאין שומאתם מנופם ולא אוציא הזב והזכה ששומאתם

ופורמת ערכון שם וכניתות שם ופועם כו' וע"ם ורמב"ם פ"א מס בק הים בין בין המן בי

אומר משום רבי שמעון כל נתק שמהר שעה אחת אין לו מומאה לעולם: 🔼 נרפא הנחקי הילל אומר לא שנתק נתק בתוך נתק ר"ע אומר לא מיהרתי אלא הרפויי מהור הואי יכול יפמור וילך לוי ת"ל ומהרו הכתן: אי ומחרו הכהן יכול אם אמר כחן על ממא מהור יהא מחור ת"ל מהור ומהרו הכהן על הדבר הזה עלה חילל מבבל: ברק יכול לא ישמא משום שבוהק מהור יכול לא ישמא משום אום ' אבל יממא משום פיכיון ' ת"ל הפורח מהור ' יכול ישהר את הבהרת שיצת ממנו 'ת"ל הוא יכול לא ישהר את הבהרת שיצת ממנו אבל ימהר את הבהרת שנסמך לה י ת"ל בוחק הוא מהור הוא יהוא מהור ואין הכהרת שיצת ממנו ושנסמך לה מהורה אלא ממאה: 🗖 מנין אתה אומר היה בו נתק כגרים ונתק כל ראשו פהור ' ת"ל ואיש כי ימרפו ראשו קרח הוא יכול יהא הזקן מעכבו ודין הוא ומה אם עור הפנים ועור הכשר שיש דבר אחר מפסיק ביניחם מעכבים ביניהם זה את זה י הראש והזקן שאין דבר אחר מפסיק ביניהם אינו דין שיעכבו זה את זה י ת"ל ראשו יראשו פתור ואין הוקן מעכבו : 🕽 או אינו אלא ניתק את ראשו מהור : ניתק זקנו לא יהא מהור : תלמוד לומר ואיש להביא את הזקן: 🏲 או אינו אומר איש אלא להוציא את האשה ואת הקמן י ת"ל הצרוע בין איש בין אשה בין קמן: 🦪 א"כ למה נאמר איש לתביא את חזקן א"כ למה נאמר ראשו י ראשו מהור י ואין הזקן מעכבו דברי רבי יהודה . רבי שמעון אומר ודין הוא ומה אם עור הפנים ועור הכשר שיש דבר אחר ספסיק ביניהם מעכבים זה את זה : הראש והזקן שאין דבר מפסיק ביניהם אינו דין שיעכבו זה את זה י דבר אחר מצינו בכל הראוי ליממא בנגע הבהרת מעכב את פריחת הבהרת: אף כל שהוא ראוי ליממא בנגע הנתק יעכב את פריחת הנתקי תלמוד לומר ראשו יראשו מהור ואין הזקן מעכבו: ן יכול אפילו נמרט ראשו מחמת חולי יהא ממא ת"ל

קרחת ונכחת מה קרחת כידי שמים אף גבחת בידי שמים - אי מה

כרחת שאינה ראויה לנדל שיער·אף נבחת שאינה ראויה לנדל

שיער י מנין אכל נשם סך נשם תלמוד לומר קרחת קרחת

: ריבה י ואם מפאת פניו ימרמ ראשו קרח הוא מהור הוא

ן פאת פניו אין לי אלא פאת פניו מנין לרבות הצדעין מיכן

ומיכן י תלמוד לומר ואם מפאת פניו י איזהו קרחת ואיזהו

גבחת מן הקדקוד שופע לאחריו זו היא קרחת מהקדקוד שופע

לפניו זו היא נכחת: הן וכי יהיה בקרחתו או בנבחתו מלמד שאין

מצמרפים זה עם זה כך אין פוכות מזו לזו:

קרחת ונבחת כצפרפים זו עם זו יכול לא יצפרפו זה עם זה אבל יפסו מזו לזו ' ת"ל בקרחתו או בנכחתו הא כשם שאין

וצומח בכוף ת"ל שיער שיער ריבה: מן רבי שמעון בן יהודה

ובקרבן אסרון ובמשנה שם וברמב"ם כ"ח מה" טומאת לדעת דין ו' : (ב"ן (מי שסים כו מתק ורו שער לסוב ממה מלו שינור שביר שמר מסור אפנה" שהלך לו שיער שחור טהור) ר"ש ב"י מומר משום ר"ש כל מתק שטהר שעה אחם אין לו טומאה לעולם ר"ש אומר כל שיער להוב שטקר שעה אחם אין לו טומאה לעולם כ"ם ב"ת ובילקוע כ"ם במשנה אף פ"י דינגעים וע"ש שטקר שעה אחם אין לו טומאה לעולם כ"ם בד"ת ובילקוע כ"ם במשנה מי פ"י דינגעים וע"ש

ולא בלילה: ב יכול עור הבשר שהוא משמא בארבע מראות יהא צריך יום : נתקים שאין משמאים בארבע מראות לא יהו צריכים יום ת"ל ביום ולא כלילה: 🕽 והנה לא פשה הנתק ובו שיער צהוב: רבי יהודה אומר אינו אומר לא הפך כו השיער צהוב אלא לא היה בו שיער צהוב הא אם קדם את הנתק מסא' רבי יוחנן בן נורי אומר אינו אומר לא היה בו שיער צהוב דק אלא לא והיה בו שיער צהוב ואפילו ארוך י ומראד הנתק אין עמוק מן העורי לא ממשו: 🕇 והתגלח בכל אדם י לפי שמצינו שתגלחת האחרונה בכהן יכול את זו בכחן ת"ל והתגלח בכל אדם: התגלח בכל דבר לפי שמצינו שתנלחת אחרונת בתער יכול אף זו בתער ת"ל והתנלח בכל דבר: [והתנלח אע"ם שהוא נזירי לפי שנאטר תער לא יעבור על ראשו יכול אע"פ מנוגע ת"ל והתגלח אע"פ גזיר : ז יכול כשם שתנלחת הנגע דוחה להתנלחת הנזיר בזמן שהוא ודאי - כך תהא תנלחת הנזיר דוחה לתנלחת הנתק בזמן שהוא ספק ת"ל ואת הנתק לא יגלח וכי מה יש בו י ואם כן למה נאמר ואת הנתק לא יגלת אלא סמוך לנתק לא יגלח הא כיצד מגלח חוצה לו ומניח שתי שערות סמוך לו : כדי שיהא ניכר אם פשה : ומניין לתולש סימני מומאה מתוך ננעו עובר בלא תעשה ת"ל ואת הנתק לא יגלח: 🮵 וכבם בגדיו מלטמא משכב ומושב ומלטמא בביאה וטהר מן הפריעה ומן הפרימה ומן התנלחת ומן הציפרים יוכבם בגדיו ומבל' יכול הרי הוא מסולק ת"ל ואם פשה יפשה ממא: 🔼 אחרי מהרתו אין לי אלא לאחר הפמורי ומנין אף בסוף שבוע ראשון ובסוף שבוע שני ת"ל יפשה ' ואם פשה תפשה: ל החלימו בשיער צהוב והלך שיער צהוב וחור יוכן בפיסיון בתחילה בסוף שבוע ראשון בסוף שבוע שני לאחר הפטור אחר החליטו הרי היא כטות שהיה לכך נאמר יפשה . ואם פשה יפשה ' החלימו בפסיון הלך הפסיון וחזר הפסיון ובן שער צהוב כסוף שבוע ראשון בסוף שבוע ב׳ ואחר הפטור הרי הוא כמו שהיה ת"ל פשה ואם פשה יפשה ב׳ ומנין לשיער צהוב החוזר לאחר הפטור שמאי ת"ל ולא יבקר הכהן לשיער צהוב ממא הוא: רב ומנין לשיער צחוב שיממא שלא בפיסיון ומנין לפיסיון שיממא שלא בשיער צהוב י ת"ל לא יבקר לשיער הצהוב ממא הוא: יג ומנין אין מסגירים את חמוסגר ואין מחלימים את המוחלם ואין מסגירים את המוחלם ואין מחלימים את המוסגר בנתקים: ת"ל לא יבקר חכהן לשיער הצהוב ממא: יך ואם בעיניו אין לי אלא בעיני עצמו בעיני בנו בעיני תלמירו מנין ת"ל ואם בעיניו עמד הנתק: ושיער מיעום שער שתי שערות ' שחור אין לי אלא שחור י מנין לרבות את חירוק ואת האדום ת"ל ושיער שחור צמח בו אע"פ שאינו מבוצר בו אין לי אלא הצומח בתחילה והמשואר בסוף ' ומנין למשואר בתחלה

הגהות פהרי"ד

וכי יראה הכהן את נגע הנתקי א"ר שמעון מה ת"ל נגע נתק חקיש נגע לנתק מה נגע שיער לבן שבו אינו מממא אלא הפוך ' אף הנתק שיער צהוב שבו לא יממא אלא הפוך - שיער צהוב דק: ב קל וחומר י ומה אם שיער לכן שאין שיער אחר מציל מידו אינו מטמא אלא הפוך שער צהוב דק שיש שער אחד מציל אינו דין שלא יממא אלא הפוך לא אם אמרת בשיער לבן שלא יפָה כחו במקומו ליממא בכל מראה תאמר בשיער צהוב דק שיפה כוחו בסקומו ליממא בכל מראה הואיל ויפה כוחו במקומו לישמא בכל מראה ישמא הפוך ושלא הפוך י ת"ל נגע נתק הקיש נגע לנתק מה הנגע שיער לבן שבו אינו מממא אלא הפוך אף הנתק שיער צהוב שבו לא יממא אלא הפוך: רבי יתורה אומר כל מקום שצ"ל הפך אמר הפך אבל הנתק שנאמר בו ושיער צחוב מממא הפוך ושלא הפוך: 7 אם כן למה נאמר ננע נתק היקיש נגע לנתק מה גנע אינו פחות מכנרים אף נתק מכנרים י וכשהוא אומר למטן נגע נתק הקיש נתק לנגע מה נתק שאין הפיסיון לתוכו אף הנגע שאין הפיסיון לתוכו : ושיער מיעום שער שתי שערות י שחור אין לי אלא שחור ומנין לרבות את הירוק ואת האדום · ת״ל שיער ' אם כן למה גאמר שחור י השחור מציל והארום והצחוב אינו מציל: [איזהו צהוב שאינו מציל תרי שקדם את הנתק ממא דברי דבי יהורה אלא שהיה בו שתי שערות אחת צהוכה ואחת שחורה י ואחת צהוכה ואהת לכנה הייתי אומר הואיל ואינו מצמרפים למומאה יצמרפו למחרה י ת"ל שחור השחור מציל והציהוב אינו מציל · רבי אליעזר בן יעקב אומר שיער צהוב שקדם את הנתק לא מממא ולא מציל י ריש אומר כל שאינו סימן מומאה בנתק הרי סימן מהרה בנתק: אין בו עד שיהא מבוצר בו : מיכן אמרו שני נתקים זה בצד זה ושימה של שיער מפסקת ביניהם נפרץ ממקום אחד ממא משני מקומות מחור : כמה תהא פירצה מקום שתי שערות : נפרץ ממקום אחד כנרים ממא מפני שלא כנם שיער שחור לתוכו: 🎵 שני נתקים זה לפנים מזה ושמה של שיער מפסקת ביניהם נפרץ ממקום אחר ממא משני מקומות מהוד י כמה תהא פירצה מקום שתי שערות נפרץ מסקום אחר כנרים מהור מפני שכנס שיער שחור לתוכו: 🔼 ושיער שחור אין בו והסניר: ואם יש בו פטור או אינו אומר אלא ושיער שחור אין בו והסניר ואם יש בו מממא ' כשהוא אומר ואם בעיניו עמד הנתק מחור הוא הרי זה כא ללמר על שיער שחור שהוא סימן מהרה בנתק הא מח אני מקיים ושיער שחור אין בו ואם יש בו פטור והסניר הכהן את נגע הנתק שבעת ימים תחלה:

פרק מ בשביעי יכול בין ביום ובין בלילת תלמוד לומר ביום

פרק ה א פיל נגע סנתק כו' למ יטמת חלם ספוך : ב קין שיער חסר מניל מידו

ר' ז' פ"ד דנגשים וע"ש בפי" הר'ש במשכם ג' וברמב"ם פ"ח מה' טומחש לרעת דין י': לא ומס יש בו [טהור] פו מיט כר' ומס יש בו [טמא] כשהוא אומר וכר' ומס בפיניו עמד הנפק [משמר שסור למס בו מרפא הכתק] טהור כר' ומס יש בו טהור כל"ל ד'ש : שבעת ימים תחלם [משמר שסור למס בו מרפא הכתק] מהור ב"ד מה ברצא ו"ב"

פי' ספגר ראשון ו'ר: פרק מו ג וסנס לא משם סנמק ולא סים בו שימר לסוב כליל: רבי יסודם אומר כו' בא לספא שיר נאים לדבריו דלשיל פרק ס' בוייתא ג': ר'י בן נורי אומר בא לספא עוד סאוק לדפרע דלשיל פרשם כ' ברייתא ו': ך שפגלמת האמרונה בכהן כדמיתא לקחן סוד מלודע פרשתא א' ברייתא ב': וספגלם בכל אדם נעב"ם פ"א שם' טומאת לרעת

תזריע ד ספרא פרשתא ד ה

תפשה בעור י שיכול אין לי פיסיון מממא אלא כסוף שכוע מנין אף לאחר הפטור תלמוד לומר תפשה ואם פשה תפשה: 🗠 החלימו בשער לבן הלך שיער לבן וחזר שיער לבן וכן פיסיון בתחילה ובסוף שבוע לאחר הפטור החליטו בפסיון הלך הפיסיון וחזר יוכן בשיער לכן בסוף שבוע לאחר הפמור לכך נאמר תפשה ואם פשה תפשה י מח ת"ל צרעת צרעת צרעת שלש פעמים י צרעת כנרים: צרעת ליתן את האמור בשאת בבהרתי ואת האמור בכהרת בשאת: צרעת ליתן את האמור בשחין במכוה: ואת האמור במכוה בשחין מה ת"ל היא היא היא שלשה פעמים היא אינה מממאה במחייה בתחילה ובסוף שבוע לאחר הפמור: היא פרמ לשפשת לבוהק בסוף שבוע לאחר הפטורי היא אין לת סראה

המישית היא אין השחין והמכוה מצמרפים זה עם זה פרשתא ה איש להביא את שניתק נתק בתוך נתק דברי רבי עקיבא י איש ואשה אין לי אלא איש ואשה רבי

מנין לרכות מומטום ואנדרונינום ת״ל או כי יהיה בו נגע בראש או כוקן מלמד שאין הראש וחזקן מצטרפים זה עם זה: 🔼 יכול לא יצמרפו זה עם זה ' אבל יפסו מזה לזה ת"ל צרעת הראש או הזקן כשם שאין מצמרפים זה עם זה כך אין פוסין מזה להה : 🕽 אין לי אלא בזמן שיש לו בראש ובזקן יש לו בראש אבל לא בזקן בזקן אכל לא בראש לא בראש ולא בזקן מנין ית"ל ואיש או אשה כי יהיה בו נגע בראש או בזקן: 🏲 מראה עמוק אין לי אלא מראה עמוק מנין לרבות את השוה לנבוה ת"ל והנה אין מראה עמוק מן העור וא"כ למה נאמר מראהו עמוק · יכול אם נתקו אדם יהא ממא ת״ל מראהו עמוק י מה מראהו עמוק כידי שמים ' אף אין לי אלא כידי שמים: 🦳 ובו להביא את שבתוכו ושוכב חוצה לופרט לשחוצה לו ושוכב בתוכו " ושיער: מיעום שיער שתי שערות. צהוב לא ירוק לא אדום ולא שחור י אוציא את כולו ולא אוציא את שיער לכן י ודין הוא ומה אם שיער צהוכ שאינו סימן מומאה בנגעי הרי הוא סימן מומאה בנתק שיער לכן שהוא סימן מומאה בנגע · אינו דין שיהא סימן מומאה בנתק ית"ל צהוב י צהוב ולא לכן יולמה חוא דומה לתבנית הוהב: "דק לקוי קצר דברי ר"עי רבי יוחנן בן נורי אמר אפילו ארוך אמר רבי יוחנן בן נורי ומה הלשון היא אומר דק מקל זה דק קנה זה דק לקוי קצר זא דק לקוי ארוך י אמר לו רבי עקיבא עד שאנו למידים מן הקנה נלמד מן השיער י דק שערו של פלוני דק לקוי קצר לא דק לקוי ארוך: ז יכול יהיה מוסף על ארבע מראות שבעור הבשר י ת"ל ושמא אותו הכהן נתק הוא: 🧖 יכול אינו מוסף על ארבע מראות שבעור הכשר אבל יממא מקום הבהרת ת"ל נתק הוא. הוא אינו משמא מקום הכהרת: 🗠 יכול לא ישמא מקום הכהרת אבל תהא הכהרת משמאה בראש ובזקן ת"ל נתק הוא צרעת הראש או הזקן הוא ' אין לראש ולזקן פוסאת אלא משומאת נתקים בלבד:

הגהות מהרי"ד

הבהה ועל מרחה חמישי וחד נגופיה ואעפ"י דכבר נאמר לרעת לרעת ליתן האמר של זה בוה מ"מ לאו לכל מילי גמרי מהדדי דהא אלטריך לרבות לעיל מכוה שלפני הדבור ושאר לימודים זית רעכן וע' קרבן אהרן:

בום מיח כתו ככב חיני גמרי מחדי דקח מנטרין מרבות נפני מכום שלפני סדבור ושחל לימורא הו א לסביח את מיח מנטרין מרבות נפני מכום שלפני סדבור ושחל מהיות או הו א לסביח את שמתה נתק כתוך נתק משבה ל פ"י דנגשים וומב"ם פ"ם כדם סוף ד' ח"ג ושם בגמ' ח"ד וערכין ג' ימין לרבות קטן וקטנם כ"ם כד"ם וסוח משבה ל ד' מ"ג ושם בגמ' ח"ד וערכין ג' ימין לרבות קטן וקטנם כ"ם כד דמו וע' משכם רפ"ג דנגשים ורמב"ם ס"מ מה' שחלה לרשת ומח"ג שקו לליד : ג בחן מבל לל כחשמו כל ורמא מחן כל"ל וכשחר מחקה ב" בריתת ה" ול" בל לש מחן כל"ל וכשחר מחקה ב" לרבות את כשום וכו' ע' לעיל פרשם ד' בריתת ה" ול' בריתת ה" ול' וכשחר מחקה ב" למים משל בריתת הו ב" ביות לה לולה לת פתק ב" בריתת ה" ול' וכל אם מקו להם כי' רמב"ם כ"ל מה מי עומת בל בריתת הי בריש בי" דנגשים : למה כוח דומי מהעם במבית מוכב רמב"ם פ"ש חלי שומת בריתת הין ומחל במשו להוב במשות הוב ב" בוות משו לומת ברית ה" ומח"ג בשון לומר כל"ד בן נורו מה בלשון מומר כל"ד בן נורו מה בלשון מומר כל"ד מוכ"ה במשו כ"ל מים פ"ל מוסיף על מכן לאחן ולח כשחת לבד מול מחל מה כי" בי" בל מי מל מומיף על " מרחות בי" מוסיף על מכן לאחן ולח כשחת לבד הוא מחל מתום כהים בו א" מר" מרות שבשר בבשר פ"ל נתק סום מלח שבשית שבור בבשר מ"ל נתק סום מלחד שבשית בי" בו הוא שלה שבשית שבור לבד בנם שחין בי מחלד בשים למות הוא בי" בל הוא והן מ"ל מות הוא בכשית שם בכרת מי לבד בום שחון שות מדחו וכהן מה מות במשו שבה שות למות ומה כה" שלם כית המם במות הבל בל מתות מהם בלות מות המש שבס בעור כבשר ומים ומחן ממחל בר" מרחות נגמים ד"ם מה מה מה בלת ברמש ובחן מתם ב" מה מה בלים בלים מדון כתיים ומת וגבסע שבם בעור כבשר בלש ברום וכחום נגמים ד"ם ה" מה" ב" מה" ב" מה" ב" מה" ב" ב" מחלם בל מתון מדון מחלי וכ"ל ומחל הוותן מול מה"ר ב" מולם בול מנמים ל" מה"ר ב" מלחות נגמים ד"ם לה" ב" מה"ר ב" מה"ר כ" מלחות נגמים ד"ם מה מה מהום מבמר בראש בכות מולם בד" מרחות נגמים ד"ם ל" מה"ר כ" מלחם במר במשר בלתם בלתם מובת בלש בה" מלחות נגמים ד"ם ומ"ל ב"ל ומחלות נגמים ד"ם מה"ר ב"ל מ"ל מה"ל ב"ל ומחלות נגמים ד"ם מה"ל ב"ל מ"ל מה"ל ב"ל מולם ב"ל מה"ל ב"ל מה"ל ב"ל מה"ל ב"ל ומ"ל ב"ל ומ"ל ב"ל ומ"ל ב"ל מ"ל מ"ל ומ"ל ב"ל מ"ל ב"ל מ"ל מ"ל ומ"ל ב"ל מ"ל מ"ל מ"ל ב"ל מ"ל ה"ל ב"ל מ"ל מ"ל ה"ל ב"ל מ"ל מ"ל ה"ל ב"ל מ"ל מ"ל מ"ל ה"ל"ל ב"ל פי' שמם יש בכרת ברחש ובוקן יטוים:

מממא אלא בשביעי בלבדי שמיני תשיעי עשירי מניין ת"ל תפשה: ואם פשה תפשה: 7 החלימו בשיער לבן: הלך שיער לכן: וחזר שיער לכן וכן בפיסיון בתחילה ובסוף שבוע לאחר הפמור החלימו בפיסיון ' הלך הפיסיון וחזר הפיסיון יוכן בשיער לכן בסוף שבוע ראשון ובסוף שבוע שני לאחר הפטור ' לכך נאמר תפשה י ואם פשה תפשה: - ושמא אותו את הודאי הוא משמא ואינו משמא את הספק כיצד שנים שהיו אצל כהן בזה בחרת כנרים וכזה כסלע כסוף שבוע בזה כסלע ובזה כסלע ואין ידוע באיזת מהן פשה כין כאיש אחד כין כשני אנשים מהור י רכי עקיכא אומר כאיש אחד ממא בשני אנשים מהור י אמרו לו והלא נאמר נגע הוא אם כן למה נאמר ישמא אותו ' את הודאי הוא משמא ' ואינו מפְּמא את הספק: 🗅 ואם תחתיה תעמור הכהרת לא פשתה מקום שתחתיה הוא פושה י לא פושה לא בעור הבשר ולא בעור חמכוה י צרבת שיהא מקומה צרוב ' ושיהא מקומה ניכר ' ומהרו ' את הודאי ממחר י ואינו ממחר את הספק . כיצד שנים שבאו אצל כהן בזה בהרת כנרים ובזה כסלע כסוף שבוע בזה כסלעועורי בזה כסלע ועוד : שניהם ממאים : אע"ם שחזרו להיות כסלע וכסלע שניהם ממאים י עד שיחזרו להיות כנרים לכך נאמר ומהרו י את הודאי הוא משהר ואינו משהר את הספק:

וכשר כי יהיה בעורו שחין או בשר כי יהיה בעורו ברכן ז וכשר כי יהיה מכות אש מלמד שאין שחין ומכוה מצמרפים זה עם זה: 🗖 לא שבאו ואין ירוע אם שחין הוא אם מכוח היא ' אלא אפילו כחצי נרים שחין וכחצי נרים מכוח אין מצמרפים: 🛴 מכות אש יכול מורדת ת"ל והיתה מחיית המכוה ' יכול עד שתעשה צלקת ת"ל מכות אש הא כיצד חייתה ולא חייתה ' וכן הוא אומר לממן צרכת המכוח היא עד שתקרום כקליפת השום: 🏲 אין לי אלא בזמן שנכוה בעור מנין נכוה בנחלת או ברמץ או בסיד רותח בניפסים רותח וכל שהוא מחמת האש זו היא מכוה 'ת"ל מכוה סכוה ריבה י אין לי אלא מכוה שלאחר הדיבור שלפני הדיבור מנין : בעכו"ם משנתנייר עד שלא נתנייר מנין : בקמן משנולד י עד שלא נולד סנין ת"ל מכוה מכוה ריבה י אין לי אלא מכוח שיש לה להיכן שתפשה י מכוה שאין לה להיכן שתפשה סנין ת"ל כי יהית בו ' אפילו בכולו ' אין לי אלא בזמן שמקצתה סכוה ומקצתה בהרת י מקצתה סכוח וכולה בהרת י מקצתה בהרת וכולה מכוחי כולה מכוח וכולה בחית מנין. ת"ל בעורוי בעורו ריבה: 🎵 בחרת לבנה אדמדמת מלמד שהיא מטמאה בפתוך ומנין שתממא חלקה ת"ל לבנה י מנין לרבות שאר המראות ת"ל או לכנה: (ואם יראנה כולה כאחת. והנה אין בבהרת שיער לבן זהו שאמרנו לרכות את החום היוצא ממנו שיש בו רוחב שאמרו זהו שאמרו העור והיא כהה זהו שאמרו שאמרו שאמרו לרבות את השוח לנבוה: הוראה הכהן ביום השביעי ואם פשה

סכסן גבי מכום כפוב : ז עיין לעיל פרק ב' ברייתא י"ב והכא לא נקט מחיה דלא מטמא בשמץ ומכוה - קרבן אסרן: דן ב' משנה ד' ה' פ"ה דנגעים וומב"ם פ"ו מה' טומאת לרעת דין ה' ו': אמרו לו כו' ש"כ למה נאמר וטמא אותו פי' הראב"ד ו"ל א"כ למה נאמר וטמא אותו פי' הראב"ד ו"ל א"כ למה נאמר וטמא אותו מכל מקום אינו כן אלא את הודאי הוא מטהר ואינו מטהר את הספק ד"ת י והו"ר לחמו הכל מקורם חים כן מכני של שותי היום במות בלחים ליוע באחם נגע פשם אבל מרכשיב וטחא אותו משמע על בלחים אין משמע של ביריכין ליוע באחם באריכין ליוע באחים אין שפשה אבל שניהם באיש א' טחא חצ' קרבן עדם בירושלמו פ"ע דמור הלכה ה': את הודאי הוא מטחא כו' הובא בירושלמו פ"ע דמור הלכה ה': בן הוא שוה בל לא למערן הכשר ולא (אמנה) כליל ד"מ : ושיהא מקומה מכר בירושל היום של החבר היום את המות מכר

ם: פי שלם משם [פוינו] פושם כח [פפור] הבשר ונח [ממכוה] כניד דית : ושיהח חקומה מכר פי שלם מדמה למתר פי מהחלקן הכתוב שני פרשות גם חולין ח' ורמנ"ם פ"ם מס' טוחחת ברק ז א מלחד פי' מהחלקן הכתוב שני פרשות גם חולין ח' ורמנ"ם פ"ם מס' טוחחת לרעת דין ס' וסח"ג עשין רלד סוף ד' רלד: ב לח [שבח] וחין ידוע כציל : ב מחית המכום חי מחית המכום יכיל פר כציל ד"ת ועיון לפיל פרק ו' בריותח כ': ך משנה דיתוע לעיר פורן ז ביישמר ז' מעם די מניים בי שמיים בי הופל שבעם פפמים דית בפי מכום בשרץ בכרת מכנים ברכם בכי מכום שמין בכרת מכנים במעב בפמים דית בפי מכום אינם מטחלם במחים במפר (ה') ובחף שבע [ב'] לחקר הפעור [ג'] כוח מכוף שבוע [ג'] לחקר הפעור [ג'] לחקר במחין והמכום מלעופין [ז'] וקשם בסוף שבוע [ד'] לחחר הפעור [ה'] אין לה מרחם ממשי [ר'] אין השחין והמכום מלעופין [ז'] וקשם דכרו גבי שחין נמי נחמר ד' פעמים כוח משי דבים בי וחפיל דמלמד על המסים ועל

Digitized by Google

פריחת החלמ מחיה בתחילה י מנין אחר חזרת פריחת החלמ מחיה כסוף שבוע ראשון בסוף שבוע שני אחר הפטור אחר חזירת פריחת חלטה שער לבן בתחילה בסוף שבוע ראשון בסוף שבוע שני אחר הפמור אחר חזרת פריחת החלם פסיון בסוף שבוע ראשון בסוף שבוע שני אחר הפטור אחר חזירת פריחת הסנר ית"ל וראהו והנה נהפך מהור הוא לרבות כולם: 🏲 יכול הכא בכולו לכן בתחילה יהא מהור ת"ל הוא י הוא מהור ואין הבא בכולו לכן בתחילה מהור אלא ממא: הן שחין יכול מורד ת"ל ונרפא ' אי ונרפא יכול עד שיעשה צלקת ת"ל שחין י הא כיצד נרפא ולא נרפא וכן הוא אומר למטה צרבת השחין הוא עד שתקרום כקליפת השום: [אין לי אלא שחין שעלה מאליו מניין לקה בעץ ובאכן וכנפת וכמי מבריא ובכל שאינו בא מחמת האש הוא שחין ת"ל שחין שחין ריבה אין לי אלא שחין של אחר הדיבור שלפני הדיבור מנין ' בעכו"ם משנתנייר י עד שלא נתנייר מנין : בקפן משנולד : עד שלא נולד מנין : ת"ל שחין : שחין ריבה : אין לי אלא שחין שיש לו להיכן שיפשה שחין שאין לו להיכן שיפשה סנין ת"ל כי יהיה כו אפילו בכולו : אין לי אלא בזמן שמקצת שחין ומקצת בהרת מקצת בהרת וכולו שחין - כולו שחין וכולו בהרת מנין ת"ל כי יהיה בו י בו אפי' בכולו י בעורו אפי' בכולו : ז שאלו את ר' אליעזר מי שעלה לתוך ירו בהרת כסלע ומקומה צרבת השחין מהו אמר להם יסגיר ' אמרו לו למת' לנדל שיער לבן אינה ראויה ולפיסיון אינה פוסה ולמחיה אינה מממאה י אמר להם שמא תכנום ותפשה אמרו לו והרי מקומה כגרים אמר להם כך שמעתי יסניר ' אמר לו רבי יהודה בן בתירה אלמדנו אמר לו אם לקיים דברי חכמים הין אמר לו שמא יוולד לו שחין אחר חוצה לו

ויפשה לתוכו אמר לו חכם אתה שקיימת את דברי חכמים: ברשתא ד והיה במקום השחין שאת: שיקרום השחין לשאת: ולא תקדום השאת לשחין 'ר' אליעור בן יעקב אומר

קרוי הוא כמקומו עד שלא בא לשם: ב כיצד היה בעור הבשר עד שלא נעשה שחין והיה ר' אליעזר כן יעקב מממא והכמים ממהרים: שאת לכנה י מלמד שהיא משמא חלקה י בהרת לכנה אדמדמת י מלמד שהיא משמא בפחוך: יכול השאת תשמא חלקה והבהרת תשמא כפתוך: ומנין ליתן את האמור בשאת כבהרת: ואת האמור בבהרת בשאת ית"ל נגע צרעת: 🏲 מראה שפל אין לי אלא מראה שפל י י ומניין לרבות את השוה ואת הנכוה י ת"ל ושפלה איננה מן העור בשחין פרהה ולא בעור הבשר יכול לאתפשה בעור הבשר אבל תפשה בעור המכוה ת"לואם תחתיה תעמוד הבהרת לאפשה" מקום שתחתיה היא פושה אינו פושה לא בעור הבשר ולא בעור המכוה: 🦳 ואם יראנה כולה כאחת והנה אין בה י ולא בחום היוצא ממנה יכול אפילו יש בו רוחב שתי שערות ת"ל והנה אין בכהרת שער לבן: ן ואם פשה תפשה בעור מה ת"ל לפי שנאמר וראהו הכהן ביום השביעי' ואם פשה תפשה בעור שיכול אין לי אלא פסיון

הגהות מהרי"ד

ב': ך הוא במשכה רפ'ט דנגעים ורמב'ם רפ'ה מה' טומאם לדמת וע' פסמים ע'ה ומולין מ' היכן שיפשה פי' אפי' שכסתה הבהתת כל כשחין פי' הר'ש ספ'ט דנגעים מ' אי שאין לו להיכן שיפשה פי' אפי' שכסתה הבהתת כל כשחין פי' הר'ש ספ'ט דנגעים וכד"ת כ' פי' שכל גופו מאץ ומקלת שחין וע' קרבן אהרן: אין לי אלא הימן שמקלתו שחין ומקלתו שחין ומקלתו שהין והקלת שחין בהרת שיש לו להיכן שיפשה השחין או נמי מקלתו בהרת מקלת בחיו של להיכן שיפשה השחין או מחין בהרת שהי לו להיכן שיפשה השחין או מחי מקלתו בהרת וכולו שחין שאעפ"י שאין לשחין להיכן שיפשה יש לבהרת מיהא להיכן שיפשה אבל כולו שחין וכולו בחות שאלין לאחד מהם להיכן שיפשה מיון ה'ל כצל ד'ת תוכב של'ל ומקלת בהרת מקלתו שחין וכולו בהרת מקלת בהרת מולא שחין: ין הוא במשכה הפליט דנגעים ושם איתה מלקתו שלים מלחתו מלחתו הברו מרונה בדנו מכמים מלסתור מכנית בולה מרם ביומה דרנו מרמות שלים מלחתו חכם גדול חתה שקיימת דברי חכמים שום כוח חכמה גדולה יותר לקיים דברי חכמים מלסתור

חי האמור לחלן בכעדשה אף כאן בכעדשה: ב וביום מלמד שנותנים לו שני ימים שני ימים לביתוב' ימים לכסותו דברי ר' יהודה י רבי אומר הרי הוא אומר וצוה הכהן ונוי: אם ממתינים לדבר הרשות לא ימתינו לדכר מצוה וכמה היא מצותו גראה בחתן נוחנים ז' ימי המשתה לו ולביתו ולכסותו יוכן ברגל נותנים לו כל ימי הרגל : ב בו מת"ל מנין אתה אומר פרחת ככולו אכל לא בראש וכזקן בשחין וכמכוה ובקרחת המורדים חזר הראש והזקן ונקרחו והשחין והמכוה והקרח ונעשו צרבת יכול יהא ממא ת"ל בו בהופך י אם הפך ממא י הא אם חזר לראש ולזקן ולמכוה ולקרח אינו ממא: 7 בשר חי החוזר ממא י אין שיער לבן החוזר ממא י ר' יהושע מטמא שרכי יהושע אומר שער לבן סימן מומאה ומחיה סימן מומאה ימה מחיה חוזרת ממא אף שיער לכן יחזור ויממא ' א"ל ר"ע אימתי יפה כוחו של שיער לממא בזמן ששימש החלמי או בזמן שלא שימש החלמ אמר לית בזמן שלא שימש החלמ אמר ליה מה בזמן שימש החלמ אינו מעכב את הפריחה: בזמן שלא שימש החלם אינו דין שלא יעכב את הפריחה ועוד שנאמר כשר חי כשר חי החוזר ממא ואין שער לבן החוזר ממא בשר החי חחוזר ממא ולא הבהק החוזר ממא הלא דין הוא בוהק מעכב ומחייה מעכבת מה מחייה חוזרת ומממאה אף הבוחק יחזור וישמא: ה"ל בשר חי בשר הי החוזר שמא ואין הכוהק החוזר שמא: [וראה הכהן את הכשר החי ושמאי מה ת"ל שיכול אין לי אלא ראשי איברים שנתגלו שיהו ממאים אלא לאחר פריחת החלם מחיה בתחילה: מנין אחר פריחת החלם מחיה בסוף שבוע ראשון בסוף שבוע שני לאחר הפטור אחר פריחת החלט שיער לכן בתחילה בסוף שבוע ראשון כסוף שבוע שני לאחר הפמור אחר פריחת החלם י הפיסיון כסוף שבוע ראשון בסוף שבוע שני לאחר הפפור אחר פריחת הסנר י ת"ל וראה הכהן את הכשר ההי ומסאוי לרבות את כולו: זיכול הבא בכולו לבן שחזרו כו בראשי איברים מתוך הפמור יהא ממא ת"ל חוא: אוציא את הכא בכולו לכן שחזרו בו ראשי איברים מתוך הפמור: ולא אוציא את הבא בכולו לבן שחזרו בו ראשי איברים בין מתוך החלט בין מתוך הסנר ת"ל ממא הוא צרעת הוא הוא ממא ואין הבא בכולו לבן שחזרו בו ראשי איברים בין מתוך החלמ בין מתוך ההסגר בין מתוך הפמור ממא אלא מהור:

פרכן ן או כי ישוב הבשר החי ונהפך ללכן הרי זה בא ללמד על ראשי איברים שנהגלו והזרו ונהכסו שיהו מהורים יכול פעם אחת ' ומניין אפילו מאה פעמים נהכסו מהור נתגלו ממא ת"ל ישוב. או כי ישוב: 🔼 ונהפך ללבן אפילו למראה בוהק שהייתי אומר הואיל והוא כימן מומאה בתחילה תהא כימן מומאה בסוף י ת"ל ונהפך הלכן למראה בוהק: 🕻 וראהו - הכהן והנה נהפך הננע ללכן ומהר את הננע י מהור הוא מה ת"ל שיכול אין לי אלא ראשי איברים שנתנלו והזרו ונהכסו שיהו מהורים אלא אהר חזרת

וסדין סוא שם במשנם וברמב"ם פ"ט מכי טומאת לרעת דין ד' : ב ע' גמ' מועד קטן ו'
וחשנה למלך פ"ז מכי יו"ע דין ט"ז ומ"ש וקני בפני יושע בקונטרם אחרון לכתובות פ"ק סי" מ'
וחשנה למלך פ"ז מכי יו"ע דין ט"ז ומ"ש וקני בפני יושע בקונטרם אחרון לכתובות פ"ק סי" מ'
וסדין סוא במשנם ב" פ"ג דנגעים וברמב"ם שם דין מ' וסמ"ג עשין רל"ד ! ת"ל בו בסופן
מ"ס פיר טמא כצ"ל וסדין סוא במשנם כ" פ"ח דנגעים וברמב"ם פ"ז מכ' טומאת צרעת דין
יב" פ"ח שישר לבן לסמא כצ"ל ד"ת וסדין סוא במשנה רפ"ח דנגעים ובתוספתא שם פ"ג:
וסברייתם סוכאם שם בפי" סר"ש וברמב"ם שם דין ו' : הן [ד"א] בשר מי כו' כצ"ל ד"ת
ומבין קרבן אסרן שאין מן סלורך לסגים וכדין סוא במשנה ו' פ"ח: ד' לרבות את כולו
ומיו קרבן אסרן שאור בי ראשי אברים כו' אוציא אם וברמב"ם פ"ז מכ' טומאת צרעת :
"ניל הבא כול לבן שאורו בו ראשי אברים כו' אוציא אם הבא [כיל] לבן כ' ולא אוציא אברים כ"ז ובלום משנה ו' פ"ח
דנגעים וסדין סוא שם במשנה : אלל טוסור פ" דכפרים אינה מטמאם רק נשאר כמו שכים
דנגעים וסדין סוא שם במשנה : אלל טוסור פ" דכפרים ליונה מטמאם רק נשאר כמי שכים

לבנת וכוש) נכן כו ומין פנת וכול וכן כרי לדת והפרייתה זו הובחה בפיי כר ש משנה זי פים דנגעים והדין כות שם במשנה: תלם טבור פיי דבפריחה חינה מטמחה ה ה נשחר כח שביה מס טבור נותר וחס מוסגר מוסגר:

ברק לא פיל שוב [מי שוב] חו כי שוב כצ'ל ד'ת וכ'ה בפי בר' בר'ש משנה ד פ'ח דנגעים וכות שם במשנה וברתב"ם פ'ו מכ' טומחת צרעת דין ה': ב הוחיל ובהק סימן טומחה בתחלה כי של וכתר לבן חפי למרחה בהק כצ'ל ד"ת וכות במשנה ו' פ'חדנגעים וברתב"ם שם דין ד' וע"ש ברתב"ד וכסף משנה: ב ת'ל וטיהר את הנגע שהור היו לי פ'ח דנגעים ורמב"ם שם דין ד' וע"ש ברתב"ד וכסף משנה: ב ת'ל וטיהר את הנגע שהור החל לרבות מותר וכל המיה בתר המינו והיו של מרתבי וכעיקר בגירסתינו וכות שהם גורמים יכול הפור מון בירו וים כחן בותר מותר מותר בירות וכל מותר מיל בכור ויהו שהור ת'ל בירות במותר והיותר בירות ביר סדם טסור ואין וספיר, בצרפעור טסור אלא עמא ואינו עיקר דכא ככר דושיקן זה לעיל יותר של טסור אין ספור משנה ב' פ'ט דנגעים ורמב"ם פ'ט מהי נגעים דין ג': יכול כל מורד פי' מכה עד' רמב"ם פ'ט מהי נגעים דין ג': יכול כל מורד פי' מכה עד' רמב"ם פ'ס מס' טומאת דרעת דין ג' והסמ"ג עשין רל"ד ריש דף רליה כ' כלימר בתחלת סולי השמין וע"ש והוא גם במשנה ב' פ"ט דנגעים והובא בלשונו בירושלמי פ' כידד דולין הלכה

תזריע ד ספרא פרשתא ג

ובה שתי שערות חרי זו להחלים מפני שהפכתו חבהרת: 7 ומחית כשר חי יכול כל שתו ת"ל שער לכן י ומחית מה שיער לכן מקום ב' שערות אף מחיה מקום ב' שערות: דיכול לא תהא בה עד שיהא בה שיער לבן ומחיה ת"ל צרעת נושנת היא היא ממאה ואינה צריכה דבר אחר לסעדת: 🗅 ואם כן למה נאמר שיער לכן ומחית בשר חי מלמד שלא תהא ממאה עד שיהא בה כדי לקבל שיער לבן ומחית: ל יכול שיער לכן מצד זה ומחית מצד זה ת"ל בשאת שתהא מבוצרת בשאת: או כיצד מקום שתי שערות משמאלה וכן למעלה הימנה וכן לממה הימנה מרובעות ונמצאו שלשים ושש שערות נמצאו גופו של בחרת כגרים הקילקי מרובעי בשר חי לא השחין בשר חי לא כוחק בשאת לא השחין בשאת לא בוהם:

ברק ג צרעת בנין אכ לכל חצרעת שיחו כנרים ' נושנת מלמד שהוא מממא שלא הפוכה י הלא דין הוא שיער לבן סימן פומאה ומחיה סימן פומאה י מה שיער לכן אינו מממא אלא הפך י אף מחיה לא תשמא אלא הפוכה י ת"ל נושנת מלמר שהיא מממא שלא הפוכח: 🗖 היא מלמר שהיא מממאה הפוכה הלא דין הוא מה אם שיער לכן שאינו מממא שלא הפוך מממא הפוך י מחיה שהיא מממאה שלא הפוכה אינו דין שתממא הפוכה : ת"ל היא מלמד שהיא משמאה הפוכה: 🛴 ושמאו הכהן ולא יסנירנו מלמד שאין מסנירים את חמוחלט י מניין שאין מחליטים לא את חמוסנר ולא מסנירים את המוחלם 'ת"ל ולא יסנירנו כי ממא הוא כל שנקרא שמח עליו ממא ואין זקוק לו: 🎵 או אינו אלא ולא יסנירנו או כי ממא הוא שלא יסנירנו כהן אבל מוחלם יסנירנו ת"ל כי שמא הוא כנראה דברתי לך ולא דברתי לך ברואה: 🦷 ואם פרוח תפרח אין לי אלא בזמן שפרחה ככולו כאחת ' פורחת וחוזרת פורחת וחוזרת מנין י ת"ל פרוח תפרח: (אין לי אלא מלממה למעלה: מלמעלה לממה מנין ת"ל תפרח: ואם פרוח תפרח: ז אין לי אלא מממאה למהורה ממחורה לממאה מנין תלמוד לומר תפרח י ואם פרוח תפרח ירבי נחמיה אומר אם מתחילה פרחה מממאה למהורה מהור: ממהורה לממאה ממאה:

ברכ ד צרעת מה ת"ל שיכול אין לי אלא פריחת מטהרת אלא כשאת כלכד מנין לרכות שאר המראות תיל חצרעת • וכסתה חצרעת לא הכוהק שהייתי אומר הואיל וחוא סימן מהרת בסוף תהא סימן מהרה תחילה : ת"ל וכסתה חצרעת לא

הגדות מהרי"ד

ז שער לכן שתי שערות כדלעיל פרק ב' כרייתה ב': אף מתי' כר' סובה בפר' הר'ש משנה ב' פ"ד דנגעים ודמב"ם ריש פ"ג מכ' עומחת לרעת: דן וכול לא תכא טומחם עד שיכא כליל דענים ודמב"ם ריש פ"ג מכ' נמחר דשער לכן כוא סימן טומחם לבדו כו"א דמינה ד"ת וכ"ם בפי' כר'ש שם וכגם דכבר נמחר דשער לכן כוא סימן טומחם לבדו כו"א דמינה אלל בבכרת כחמור לל בשלת שדיהה ממנה . ק"ל והכרייתה הובלה בסמ"ג עשין רלד : אלל בבכרת כחמור לל בשלת שדיהה ממנה . ק"ל והכרייתה היא בשרות מימינה מקום ב' שערות "א ב"א הובלו שה בי' שערות מימינה מקום ב' שערות מימינה מקום ב' שערות מימינה מקום ב' שערות מימינה של ב"א משחתלם דית וכ"ם שם בר"ש וברחב"ם רפ"ג מה' טומחת לרעת : בשר חי ולם השחין בשר מי ולם סבוסק בשחת ולח בשחין בשחת לם בבסק כצ"ל דית וכוח בתשכם כ' פ"ח דנגעים וסובח שם בר"ש וברחב"ם פ"ג חם" טוחתם ברעם דין ג':

והובח שם בריש וברחב"ם פיג מהי פוחתת כרעת דין ג':

ברק ג א בנין חב לכל הלרעת שיהיה כגרים משנה רפיז דנגעים ורמב"ם פיא מה' עומחת

למשה מסיני וליל לדבריו דהבך דרשות אסמרכתה בעלמה נינה: מלמד שמשמחה שלה הפינה
למשה מסיני וליל לדבריו דהבך דרשות אסמרכתה בעלמה נינה: מלמד שמשמחה שלה הפינה
וכי' הוכחה בפי' הר"ש משנה ג' פ"ד דנגעים וע"ש ובמשנה שם והובאה ברחב"ם שם פ"ג
זין ד' ובסח"ג שם: מס שיער לבן חינו מעמה אלה הפוך בדלעיל פרק ב' ברייתה ב':
דין ד' ובסח"ג שם: מס שיער לבן חינו מעמה אלה הפוך בדלעיל פרק ב' ברייתה ב':
מה לשיער לבן שכן מעמה הפוכה וח"ם למה לי היה הה אתות לים וייל דמיכה לומורד
מה לשיער לבן שכן מעמה מהבוכ ותיות מיבור משור אוצר מה ביות הוצרה בל למוד

הָבוהק: ב את כל עור הנגע עור הראוי לקבל נגע פרם לשחין המורד ולמכוה המורדת או אינו אומר את כל עור הנגע עור הראוי לקבל נגע כנרים יעכב י ושאינו ראוי לקבל נגע כנרים לא יעכב י ת"ל כולו הפך לבן . אי כולו הפך לבן יכול תוך ראשו תוך רגליו ת"ל למראשו . להוציא תוך ראשו . עד רגליו . להוציא תוך רגליו: ב לכל מראה עיני הכהן פרם לבית הסתרים י מיכן אמרו האיש נראה כעודר וכמוסק זתים י כעודר בבית הסתרים וכמוסק בבית השחי האשה כעורכת וכמניקת את בנה ' כעורכת בבית הסתרים : וכמניקה את בנה תחת הדד י כאורנת בעומרים לשחי ליד הימנית - רבי יהודה אומר אף כמוה פשתן לשמאלית כשם שהוא נראה לננעו כך נראה לתנלחתו: דיא לכל מראה עיני הכהן פרט לכהן שחשך מאור עיניו מיכן אמרו כהן שחשך מאור עיניו והסומא באחת מעיניו או שכחה מאור עיניו לא יראח את הנגעים: 🎵 וראה חכהן וחנה כסתה הצרעת מה תיל שיכול אין לי פריחה משהרתו אלא מן השאת בלבד׳ מנין לרבות שאר המראות ת"ל את הצרעת י את כל כשרו להביא את בין האצבעות ידים ורגלים י ד"א מה ת"ל את כל בשרו מנין אתה אומר פרחה בכולו י אבל לא כחצי ערשה הסמוך לראש ולזקן לשחין ולמבוה ולקרח י חזר תוך חראש והזקן ונקרחו חשחין והמכוה וחקרח ונעשו צרבת יכול יהיה מהור : ת"ל את כל בשרו עד שתפרח בכולו: [ומהר הנגע י מהור מה תייל שיכול אין לי אלא פריחה ממהרת אלא לאחר חלימת מחיה בתחילה י מנין אחר החלט מחיה כסוף שבוע ראשון י כסוף שבוע שני לאחר החלמ י שער לכן בתחילה כסוף שבועי בסוף שבוע שני לאחר הפטור אחר החלט הפיסיון בסוף שבוע ראשון בסוף שבוע שני בסוף שבוע שלישי לאחר הפמור ופריחת הסנר ת"ל ומחר הנגע מחור לרבות את כולן: יכול הפורח מן המהור יהיה מהור ת"ל הוא · תוא מחור · ואין הפורח מן המהור מהור: אלא ממא:

פרק ה וביום הראות בו כא ללמד על ראשי איברים שנתנלו שיהו ממאים יכול כל שהוא ת"ל כאן בשר חי . ולהלן הוא אומר בשר חיי מה בשר חי נאמר להלן כעדשה אף כאן כעדשה דברי ר' יוכי ' ר"מ אומר וכי משום מחיה הוא מממאי וחלא אין מחיה מממא בראשי אברים אלא נזירת מלך הוא ואפילו כל שהן י איר יוסי וכי משום ראשי איברים הוא משמא והלא אם הזרה לאמצעיתו מם א אלא נאמר כאן כשר הי ולהלן נאמר כשר חי מת בשר

סבר פרוח תפרח הצרעת דוקח ולח הבהק ד'ת וע' קרבן חהרן ועי' פ"ח דנגעים ובתוספתח

סבר פרוח מפרח הלרעת דוקם ולא הבהק ד"מ וע" קרבן אחרן ועי" פ"ם דנגעים ובמוספתם פ"ג דנגעים:

ברק ד א הלרעת שיטל כו' אלא בשאת בלבד פ" כשהפריחה הוא במראה השאם קרבן אהרן ועיין לקשן ברייתת ה" ב" לרבות שאר המראות רמב"ם פ"ז מה" שמשאם לדעת דין ה" וכסתה הלרעת לא הבהק פ" שאם נהפך לבהק הוא שוא וכ"כ הריש"ם פ"ז מה" שומאת וכ"כ הריש"ם פ"ז מה" שומאת והכים הכחק הלדעת דין ה" אפילו בראש א" מראשי הסברוים שבהפך לבהק היו יו טומא מוחלע שנאחר והכים כחתה הלרעת לא הבהק פכ"ל : שהייתי אומר הואיל ואין סימן שומאם שמאחר והכים כחתה הלרעת לא הבהק פרי ב"ש משום ו ופ"ד בתחיל שוא נהור ביל וכי" בשר מי הפיור שמא ולא הבהק החוד שאל וכי" והבריית היו הוביאה ב בפיי הר"ש משום ו" פ"א דנגעים : ב" פרע שחיון השחד מא" והבריית או הו הובאה ב בפ" הר"ש משום ו" פ"א דנגעים : ב" פרע לשחין השחד מא" הכבע אלא הראוי וכר "מ"ל מראוי ולא תוך ראשו ולא גרים לפוליא והכי פירוש דלא מיוא הראשו וראשו בוץ ורגליו וראליו וראליו בכלל ומיו לא הראי בלו היו בית המתרים אלא שקשה הראשו וראשו בלו רגליו וראליו בעל היו בית המתרים אלא שקשה הראשו וראשו ביון מי בון בער הבשר ותוך רגליו הוב בת הסתרים אלא שקשה הראשו בוץ שיער אינו נדעול בער הבשר ותוך רגליו הוב בת המתרים אלא שקשה למי להיו המל התלי בלן וראשו ולא רגליו בכלל משום לב" וה או מהול בוץ שיער הוא וראשו בוץ המול בלו וראליו וראליו וראליו בללן וויים במיר הוא להיו המל להיו בלון משו ולא רגליו בלן בשיער שיום הוא הוא המול במון הבלי המהרים אלא בוץ המול הליו המול הוא בים המול הליל ד"ת והוא במשכה ל" פ"ב דמגים וברמב"ם ספיש מה" טומאת ביה מיכן אמרו כ"ב המכן המון ב"ה מיכן אמרו כהן המות בל"ב המול ה"ב מיכן אמרו כ"ב מכן מתור כל"ל ד"ת והוא באמה מיניו בל"ל ושאלר נמסק ד"ת ו"ה ב"ב המול בלה ובשלה באות בלום ביום המות הל"ם במות משיפיו בל"ל ושאלר נמסק ד"ת ו"ם במום בחות בל"ל השמה בל"ב הבגשה ב"ב מיכן אמרו בה"ם במשכה ב" את בנה לתחת הדד כצ'ל ד'ת והוא במשנה ד' פ"ב דנגעים וברחב"ם ספ"ט מה' טומאת לדעת: ך" מיכן אחרו כהן הסומא באחת מטיניו כצ'ל והשאר נחסק ד'ת וכ"ה במשנה ג' פ"ב דנגעים ובחב"ם חיים אחרו כהן הסומא באחת מטיניו כצ'ל והשאר נחסק ד'ת וכ"ה במשנה ב"ב פ"ב דנגעים וברחב"ם שם דין ה' וסמ"ג עשין רל"ד: ה' אלא מן השאת בלבד פי שסנג מיחות ד"ת הוא שאת ופח מראן מראות ד"ת מיחות לעיל ריש פרקין: ולקדם המורדין חד הראש והוקן כו' ונעשי לדבת מעפ"י שנשו מקום המחי" בהרת יכול יהא טהור כצ'ל ד'ת בשם הראב"ד וכ"ה במשנה ה' ב"מ דנגעים והובל בן בתחלה בסוף שבוע ראשון בסוף שבוע שני לאחר הפעור אחר הסלע שיער שם במחלה בסוף שבוע ראשון בסוף שבוע שני כצ'ל ד'ת וכ"ה בר"ש ופ"ח דנגעים והול שם במחלה בפי "ש"ש משנה ג' פ"ד דנגעים והול שם במחלה בפי הר"ש משנה ג' פ"ד דנגעים והול מחוך הפעור מכ"ל הר"ח וכ"ה בחשור עמל והמב"ם מחוד הפעור מכ"ל הר"ח וכ"ב המשנה ג' פ"ד דנגעים הפורח מן הטהור עמל והמב"ם רפ"ד כ"ל ה"ל מומלע וליין הכ"ח והין הכ"ח מומלע וליין הכ"ח והים הכיל:

במשנה הניל: פרק ה א מף כאן כעדשם דברי ר' יופר אמר רבי משיר וכוי משום ממף ט' ואפיל כל פרק ה א מסח ביר מם בשר חי סאמור לכלן כציל ר' מ וילקיט וכ'ים בר'ש רפ"מ דנגפים

Digitized by Google

לשפשתה לבוהק: ברשתא ג נגע צרעת כי תהיה באדם וראהו הכהן למרנו לשאת שהיא מממאה במחיה. ומגין לרבות שאר המראות י ודין הוא אם מצינו ששיוו כל המראות לשאת ליממא בשער לבן ישוו כל המראות לשאת ליממא במחייה - קל וחומר אם שיוו כל המראות לשאת ליממא בשער לבן שאין שיער לכן משמא בקרחת ובנבחת י לא ישוו כל המראות לשאת לישמא במחיה שהמחיה משמא בקרחת ובנבחת ' לא אם שוו כל המראות לשאת ליממא בשיער לבן ששיער לבן מממא בשחין ובמכוה י ישוו כל המראות לשאת לימסא במחיה שאין המהיה מממאה בשחין וכמכוה ת"ל ננע צרעת: ומה השאת אום. אף הכהרת אום: ומנין לרכות שאר המראות הוא הדין והיא תשובה ת"ל נגע צרעת: בכי תהיה מן הדיבור ואילך י באדם י להביא את הבא בכולו לבן י שתהא חמחייה משמאתו" וחלא דין הוא בהרת קשנה מחיה משמאתה בחרת נדולה לא כל שכן ' לא אם אמרת בבהרת קמנה שהוא סימן מומאה ' תאמר בבהרת גדולה שאינה סימן טומאה: הואיל ואינה סימן טומאה -לא תהא מחיה מממאתה י ת'ל באדם להביא את הבא בכולו לכן שתהא מחיה משמאתה: בַ קראו לו לראות נגע אחד וצמח בו נגע אחר מניין שהוא זקוק לו: ת"ל וראה הכהן והנה שאת והיא הפכה שהפכתו (כולה) היא לא שהפכתו חבירתה: 🏲 זחו שער פקידה שעקביא בן מהללאל מטמא וחכמים ממהרים י אמר רבי עקיבא מודה אני בזה שהוא מהור - איזהו שער פקידה מי שהיתה בו בחרת ובה שתי שערות הלך ממנו כחצי גרים והניח לשיער לכן במקום הבהרת וחזר : אמרו לו כשם שבימלו דברי עקביא אף כך דבריך אינן מקויימים: 🎵 והיא' רפכה שהפכתו כולה י ולא שהפכתו מקצתה י כיצד בהרת כחצי גרים ובה שתי שערות ונולדה בהרת כחצי גרים וכה שערה אחת הרי זה להסגיר: ן והיא הפכה, שהפך כולה את כולו לא שהפכה כולה את מקצתה כיצד בהרת כחצי גרים ובה שערה אחת נולדה כהרת כחצי גרים וכה שערה אחת הרי זו להסניר בהרת כחצי נרים ואין בה כלום ונולדה בהרת כחצי נרים

פרק ב בשביעי יכול בין ביום ובין בלילה ת"ל ביום ולא בלילה: ב יכול כל מראה היום יהו כשירים ת"ל לכל מראה עיני הכהן * ומה כהן פרט לשחשך מאור עיניו אף היום פרט לשחשך מאור עיניו: ג מיכן אמרו אין רואים את הנגעים בשחרית ובין הערבים ולא בתוך הבית ולא ביום המעונן לפי שכהה נראית עזה ולא בצהרים מפני שעזה נראית כהה ' אימתי רואים בשלש בארכע בחמש בשבע בשמונה ותשע דברי ר"ם רבי יהודה אומר בארכע בחמש כשש בשמונה ובתשעי רבי יוסי אומר כארבע וחמש בתשע כעשר אכל אמר רואה אני את דברי רבי: 🏲 והנה הנגע עמר בעיניו שאם העו והכהה כהה והעו כאילו לא כהה ולא פשה שאם כנס ופשה או פשה וכנס כאילו לא פשה: והסגיר שבעת ימים שנית מלמד שיום שביעי עולה לו מו המנין בין מלפניו בין מלאחריו וראה הכהן אותו ביום השביעי שנית כהן שרואהו כראשונה רואהו בשניה: ואם מת רואהו כהן אחר: הנה כהה יכול למפה מארבע מראות ת"ל והנגע יאי הנגע יכול במראיו ת"ל והנה כהה הא כיצד כהה ממראיו לא לממה מארבע מראות: [והנה כחה שאם העז וכהה כאילו לא העז י הנגע י שאם כהת והעז כאילו לא כהה: ז לא פשה שאם כנם ופשה כאילו לא כנס הנגע שאם פשה וכנס כאילו לא פשה: הם נאמרו בשבוע ראשון למה נאמרו בשבוע שני אלא שבבנד העומד בראשון מסניר ובשני שורף ' ובאדם העומד בראשון מסניר וכשני פומר ' צריך לומר בשבוע יאשון וצריך לומר בשבוע שני : 🗅 ומהרו הכהן מספחת אף על פי שלא נשתנו מראיה או יכול אף על פי שהלכה וחזרה ת"ל הוא מה יעשה לה רבי יהודה אומר תראה כתחילה וחכמים מטחרים: ל וכבס בגדיו ' וכבס בנדיו מלשמא משכב ומושב י ומלממא בביאה י ומהר מן הפריעה ומן הפרימה ומן התגלחת ומן הציפרים : וכבס בגדיו יכול הרי הוא מסולק : ת"ל תפשה ממא : יאם לי אלא כמראה שלא כמראה מניין ת"ל תפשה י ואם פשה תפשה: יב החליטו בשער לבן הלך שיער לבן וחזר שיער שחור וכן במחיה ובפיסיון בתחילה בסוף שבוע ראשון בסוף שבוע שני לאחר הפטור הרי הוא כמות שהוא החליטו במחיה ' הלכה המהיה וחזרה המחיה י וכן בשיער לכן וכפיסיון בתחילה בסוף שבוע ראשון בסוף שבוע שני לאחר הפמור הרי הוא כמות שהוא ת"ל תפשה ואם פשה תפשה: וג יכול יהיה הפיסיון משמא כתחילה י ת"ל אחרי הראותו אל הכהן למהרתו יכול אם ראהו כהן שהוא פושה והולך יזקק י ת"ל למהרתו אינו נזקק לו אלא משעה שהוא רואה אותו מפומאה למהרה ונראה שנית אל הכהן יכהן שהוא רואהו בראשונה רואהו כשנייה ואם מת רואהו כהן אחר: "דוראה הכהן והנה פשתה המספחת בעור חרי זה בא ללמד על הפיסיון שלא יממא אלא בארבע מראות וכהם המראות שהאום

הנהות מהרי"ד

פרק בא ביום ולא בלולם פרק א' ברייתא ט' וגמ' מועד קטן ח' ורמב"ם פ"ע מה' מעמים רחב"ם שמאת לרעת דין ו' ב' מה כהן פרט לשהשך מאור עימיו משום ג' פ"ב דענעים ורמב"ם שם סומ"ג עשין: [ע"ש במום' יו"ט ובס' אחתהת במייון! ב' מכאן אחרו פי רבי יהודא: "די ורמב"ם ב' שם ובפי הר"ש שם הביא הכוסחל רואה אני את דברי ברבי ודי יהודא: "ד' אחס והמי"ג שם ובהי הר"ש שם הביא הכוסחל רואה אני את דברי ברבי ד"ת ופ' רבי יהודא: "ד' אחס [סעו וכה כאלול לא השה ב' ל"ע ופ' רבי יהודא: "ד' אחס והמי שביעי עולה לי מן המנין וכ' משכה ג' פ"ג דנגעים פ"ל דענעים שביעי עולה לי מן המנין וכ' משכה ג' פ"ג דנגעים ורמב"ם פ"ט מה' טומאת לרעת דין ל': הו ל ז ח ב' הובלה בפים תוספתא סיף פ"ק דנגעים ורמב"ם פ"ט מה' טומאת לרעת דין ל': הו ל ז ח ב' הובלה בפי הר"ש משכה ג' פ"ל דנגעים ליש וע" בחבל או לי הואל לה כום כלל ל"ת וכ'ה בפי שלם שה ובנם כאיל ול מסה כלל ל"ת וכ'ה בפי הר"ש שם ובם כאילו לא פסה כלל ל"ת וכ'ה בפי הר"ש שם ובל ברמב"ם פ"ל מ"ל משכה ג' פ"ל המוך ב"ל הוע"ש במרכבת המשכה אלק ה" שם מולה בול אתפ"י שלתם פה ב"ל שם הוא מולה בול "ל דנגעים ורמ"ם של הלה בולה לאתחה ד"ת וכסיקת אושרתי שם בפי ה"ש שם שלה שם מולה בול אתפ"י שלתם הוא ברוב הלל ה"ת וכ"ה בל אתפ"י ששמנו מראה בול מלב מהל מלחה בלור המולה בול "ל אתפ"י שלתו ברום לה לחשר המולה וע"ץ ה"א: יכול לעפ"י שהלכה ומורה בהלכה לגמרו וחורה דמו וסכמים הוא למפ"ד ששמנו מראה של מפ"א וכ' אול מולה במול בלור בל במיל משל במול און ה"ל במשכה הל א" ב" וב"ל במשמת וס בם' שים ילא הרא" ב"ל ומ"ל בי אולה בל הוא מולה בנהי ווסר מן הכול שומה בלל ד"ע: ובמרכת המשכה לה א": ובמרכת המשכה לה א": ובמרכת המשכה לה א": ובמל המראה בנגע שלא במראה שנשיו וכ"ל מי גמי במי וכחל הוראה בפי ה"ל בל הוא מראה בנמיו בל במראה שהשוק וכ"ל מול מראה בנגע שלא במראה בנמי ווסר מו הל במראה שהשיו כול מחלה בנגע שלא במראה בנש מי אלה במראה במי ה"ל בסי והל במראה שלה במי מכול במראה שהשה בי שהי ללומר משם וכמום ולא במראה בנמי ה"ל במה ול במראה במים ול במראה במשיון הול שה ללומר משם וכמב ולשו מכל במתם במי וכמר להם מכמה ול שלה בלל מיל מראה בנגע שלא במראה במשם ה"שה שהי בלל לחת במשון הלו מול במראה במשם ומות שלה בלו מות בלל מול ביול במול במל הלב ה"ל שלה במוב ה"ל שלה במשם ה"ש משכה ב"ל במה בל במשם ה"ש משכה ב"ל במום

הרי "ד שסיקן כל שער לבן וממיה בסוף שביע ראשין ובסוף שבוע שני ולאחר הפשיון היי הוא כמות שסיקן כליל דית וילקוע והוא במשכה ב' פ"ה דנגעים וע"ש בפיי הר"ש והובא ברמב"ם סוף פ"ד מה" טומאת לרעת : "ל, יכול יהא הפסיון מטמא בתחלה ת"ל אחרי הראותו אל הכהן יכול אם ראהו כליל ד"ת וכ"ה בפי" הר"ש משכה ג' פ"א דנגעים והובא ברמב"ם פ"ד מה" טומאת לרעת דין ב': יוקף לו ת"ל לטהרתו כל"ל: כהן שהוא רואהו בראשונה כו' רמב"ם פ"ט מה' טומאת לרעת דין ד' ולעיל בפרקין ברייתא ד': "ד" שלא יטמא אלא בארבע מראות במשנה ב' פ"ד דנגעים וברמב"ם רפ"ד מה' טומאת לרע ובסמ"ג עשין ול"ד : ב"ן מה שיער לבן מטמא בכל מראה לובן כרלפיל פרק ב' ברייתא ג' י"ן פרט לששתה לבוהן [הרמב"ד ו"ל פ"ר לפי שמשתה למקום שיש בו בוהק והרמב"ם ו"ל פ"א שהפשיון הוא מרחה בהן חבל אם פשתה במקום הפוהק הוי פסיץ וכן גירסת ה"ש ז"ל ד"ת] וע" משכה ו' פ"ד רבייתו לרעת דיהו ישוון וצ' כסף משנה פרק י"ב מה' טומאת לרעת דיהו ישוון וצ' כסף משנה פרק י"ב מה' טומאת לרעת דיהו בתוכ" ע"ל מי שומה לרשני דנגעים משנה ה"ע"ל "א"ן וע" פלא המיע דנגעים משנה ה"

ובה

ב' מפ"ד מה" טומחת לרעת דהיי פשיון וע' כסף משנה פרק י"ב מה" טומחת לרעת דין ד" העתיק לשון המחב"ד בשירושו לתורת כהנים לבריתהו זו וע' פדק רביעי דנגעים משנה ה" בתוס' יו"ע :
בתוס' שו"ע בדרית מי שחר לחדנו לשחת לחינו לשחת מי שחר המרחת מה" מחלות כי שחר המרחת שהן
בנע לרעת חו מה השחת פוס כלל ד"מ : ב כי תהיה מן הדיבור וחילך לעיל
פרק א' בריתח ב' גבי שיער לבן ע'ש : ב הבח כולו לבן כו' כליל ד"מ והובח ברחב"ס פ"ז
מה' ב' וחיתח ה' ע"ש ורחב"ס שם פ"ע דין " וסמ"ג עשין ול"ד : מ"ל וחלה הכסן והנה
מדין ב' בריתח ה' ע"ש ורחב"ס שם פ"ע דין " וסמ"ג עשין ול"ד : מ"ל וחלה הכסן והנה
הוד שלת מקודם כקע לשון נגע ולבסוף לשון שחת שפירוש נגע אחר ולעיל פרק ב' מיידי שחתחת
היה כו בש כנגעים וכחן קח"ל קדל מיד לבן המתמילה לח היה חלל נגע מחר ולבסוף
מתה בו בהרת ובה שער לבן הלכה הבהרת והמחם לשער לבן במקומו וחודה חמר ר"ע
וכו' כל"ל וכ"ה במשנה ג' פ"ה דנגעים ע"ש והמה"ם פ"ב מה' טומחת לרעת דין ו" מ" :
הור הובל בני הרש מבה י פ"ד דנגעים ע"ש במשנה וברמב"ם ספ"ב מה' טומחת בעת דין ו" מ" :

לקרון . וקלת מוכיח כן בתוספתה דתניה שלה יהיה מדמין שבגולם הם נדונים הלה הם רקה שיער לכן טמה . וחכמי פרובינלה נורסין חודו של שער . [ע' כזית רעכן על הילקוט ד' קנ"ג י גירסא חחרת] ומפרשים חפי' לדו חחד נתלכן אע"ג שלא הלבין כל הקיפו כדאתר בעירובין חודו השניתי יורד וסותם

סיינו לדי הקורה: ד לבן ולא להובי הרבה פעמים כתב לבן י ואין להקשות א"כ הוה ליה מיעוע אחר מיעוע ולרכות להוב אין לוחר כן שהרי לריך למעט אדום ירוק ושחור : ה מראה הנגע עמוק ואין מראה שיער לכן עמוק דמטמח בכל מרחות לוכן . כלתכן בפ׳ ד׳ דנגעים . אפי׳ מרחה שלמטה מד' מרחות: לרבות מראה (בספר שאני מעתיק ממט כתוב בלי הפסק לרטת מראה שבתו סיתה וכו׳ • ויש כחן חסרון גדול ודילוג עד פרשת חלורע פרשתה ה' משנה יג' כמו שליינתי לקמן):

משאניץ

יהו בני אדם מדמין לומר דהאי שמתחלה היה שחור ועתה נחלבן אין זה מחמת ליקוי המכה שלא כמנהג הגוף שהוא גולם דפעמים כשהוא מגיע לוקנה מחהפך שער שחור ללכן אלא ודאי כיון שחור להיות שער לכן טמא שאט תולין שמכח לקוי הנגע נחלבן ושחינו שער לבן השתח . אלח כבר היה קודם

לכן שהלבינו כל שערות : אע"ג דהשתא זה שבנגע משונה בלבנונית יותר מחחרים אפילו הכי טהורי ורב הלל מארץ יון גרים חוד שער ופי' שלח יהו מדמין שכנולם הם נידונים מדמים גידולו וגלמו של שער לומר שלריך לכלו לכן . אלא חודו של שער ועיקרו לכן טמא י ורב שתוחל ב"ר קלוניתום גורם הוד שער לכן טמאי ומפרש דת"ק קאמר כשיעור : דהייט שיעור המפורש במשנה כדי לקרון בלפורן וחתח ר' מחיר למימר דאין לריד. ולא ידמו אותו בגידולו אלה ממקום שניכר הודו ויפיו של שער דהיינו סמוך לכשר י אע"ג דאין בו כדי

לבן לא אדום ולא ירוק ולא שחור אוציא את כולם ולא אוציא שיער צהוב : ודין הוא ומה אם שיער לבן שאינג סימן מומאה בנתק הרי הוא סימן מומאה בנגע ' שער צהוב שהוא סימן מומאה בנתק אינו דין שיהאסימן מומאה בנגע ת"ל שיער לכן ולא צהוב : 🎵 מראה הנגע עמוק י אין ממשו עמוק י מראה הנגע עמוק • אין מראה שער לכן עמוק • מראה הנגע לרבות לו מראה רביעי הוא י אין לו מראה חמישי: ן מראה הנגע עמוק מעור בשרו נגע צרעת הוא מת"ל לפי שנאמר ופמאו הכהן לא יסנירנו למדנו שאין מסנירין את המוחלמ: ן מנין שאין מחלימין את המוסגר ואין מסגירין את המוסגר ואין מחלימין את המוחלם י ת"ל ולא יסנירנו כי ממא כל שנקרא עליו ממא אין זכוק עליו: היכול לא יאמר הרי את מוסגר בזה ומוחלם בזה מוחלם

בזה ומוסנר בזה ומוחלם בזה ובזה ת"ל גנע וראהו צרעת וראהו כולו כאחת שאם היה בראש חוממו שופע הילך הילך בראש אצבעו שופע הילך והילך אינו ממא: 🗅 מיכן אמרו עשרים וארבעה ראשי איברים שבאדם שאינן מממאים משום מחיה ראשי אצבעות ירים ורגלים וראשי אזנים וראש החומם וראש הנוייה וראשי דדים כאשה י רבי יהודה אומר אף של איש ר' אלעזר אומר היכולות והדלרולים הסספרות אינן ספסאין כשום סחיה: ל ופיסא אותו אותו הוא ספסא ואינו ספסא את חתולש סיסני פוסאה סתוך ננעו עד שלא בא אצל הכהן י אמר רבי עקיבא שאלתי את רבי ישמעאל ואת רבי יהושע בהולכים לנדבת תוך הסגירו מהו אמרו לו לא שמענו אבל שמענו עד שלא בא אצל הכהן מהור לאחר חלומו ממא התחלתי מביא להם ראיות מפני מה עד שלא בא אצל כהן מהור לא מפני שלא ראה כהן סימני מומאה אף בתוך הסנרו מהור עד שיממאנו הכהן לישנא אחרינא אחד עומד לפני כהן ואחד עומד בתוך חסגירו מהור עד שיממאנו הכהן אמרו לו יפה אתה אומר י מאימתי הוא מהרתו י ר' אלעזר אומר כשיולד נגע אחר ומדר ממנו ' וחכמים אומרים עד שתפרה בכולו ' או תתמעם בהרתו מכנרים :

פרשתא ב בחרת לבנה אין לי אלא בחרת לבנה: מנין לרבות את השאת ת"ל לממן שאת לבנה: ומנין לרבות שאר מסראות ת"ל ואם בהרת: ב יכול כשם שהוא שלישי לכתוב כך תהא שלישי למראות ת"ל לבנה לבנה היא לבנה (היא) ואין למעלה הימנה יוכסה תהא לבנוניתה כשלנ שנאמר והנה מרים מצורעת כשלנ: ג יכול לכל מראה השלנ יהיו ממאים ושאר כל חמראות יהיו מהורים ת"ל בוהק הוא בוחק מהור הוא ממנו ולמעלה ממא: ד מיכן אמרו מראות ננעים שנים שהם ארבעה בחרת עזה כשלג " שנייה לה כסיר ההיכל " השאת כקרום ביצה שנייה לה כצמר לכן דברי רבי מאיר " וחכמים אוסרים חשאת כצמר ושנייה לה כקרום ביצה: 🎵 הפתוך שבשלג כיין הסווגי הפתוך שבסיד כדם המזוג בחלב דברי רבי ישמעאלי רבי עקיבא אומר אדמדם שבוה ושבוה כיין המזונ במים אלא של שלנ עוה ושל סיד דיהא הימנה: (רבי חנינא סנן הבהנים אמר מראות נגעים ששה עשר י רבי דוסא בן הרכינס אומר שלשים וששה י עקביא בן מהללאל שבעים ושנים י אמר רבי יוסי שאל רבי יהושע בנו של רבי עקיבא את רבי עקיבא אמר לו מפני מה אמרו מראות ננעים [שתים] שהם ארבעה אמר לו אם לאו מה יאמרו אמר לו יאמרו מקרום ביצה ולמעלה ממא ומצמרפים זה עם זה י אמר רבי יוסי שאל רבי יהושע בנו של רבי עקיבא את רע אמר לו מפני מה אמרו מראות ננעים [שתים] שהם ארבעה אמר לו אם לאו מה יאמרו אמר לו יאמרו מקרום ביצה ולמעלה ממא א"ל לומר לך שמצמרפים זה עם זה א"ל ויאמר כל שהוא מקרום ביצה ולמעלה ממא ומצמרפים זה עם זה אמר לו מלמר שאם אינו בקי בהם ובשמותיהם לא יראה את הנגעים : 7 ושערה לא שיער מחייתה כיצד בהרת כנרים ובה מחיה כעדשה ושיער לבן בתוך חמחיה י הולכה המחיה ממאה משום שער לבן הלכה שיער לבן ממא משום המחיה ' רבי שמעון ממהר מפני שלא הפכתו חבהרת אמר לו וחלא כבר נאמר ושיער בננע הפך לכן נגע זה בכל מקום: 🦳 ושערה לא הפך לכן ולא שער מקצתה כיצד בתרת היא מחיתה כנרים ושיער לבן בתוך חבחרת חלכה המחיה ממאה משום שיער לבן חלך שיער לבן ממא משום המחייה ירבי שמעון ממחר מפני שלא חפכתו חבהרת כנרים יומודים שאם יש במקום שיער לכן כנרים שהוא ממא: 🗅 ושערה לא הפך לכן והסגיר הא אם יש בה שיער שחור אינו ממעמה י שאלו התלמידים את רבי יוסי בהרת ובה שיער שחור חוששים אנו שמא מיעם ממקומו את הבהרת מכנרים אמר להם בהרת ובשער לבן חיישיגן שמא מיעם מקומה את הבהרת כגרים אמרו לו לא אם אמרת בשיער לבן שהוא סימן פומאה תאמר כשער שחור שאינו סימן מומאה אמר להן הרי שיש בה עשר שערות לבנות כלום הרי הם סימני מומאה אלא שתים חוששים אנו על חמותר שמא מיעם ממקומו את בחרת מכגרים: אמרו לו לא אם אמרת בשיער לבן שהוא מין מומאה תאמר בשיער שחור שאינו מין מומאה אמר להם את שיער שחור הופך והווה מין מומאה ואומר ושערת לא חפך לכן ותסגיר הא יש בה בשביעי שיער שחור אינו ממעמה וחסגיר הכהן את הנגע שבעת ימים תחלה:

בודרידי

ולכים שם בריש וכסמיג עשין ול"ד: ג מ"ל בוסק סול בוסק טסור ממט ולמעלם שמל כג"ל

ול"מ: ך הוא משום רש נגעים והובלה בשבושות ה" ו" וע"ש וברמב"ם פ"ל מים" שמלמת

ול"מ: ך הוא משום רש נגעים והובלה בשבושות ה" ו" וע"ש וברמב"ם פ"ל מים" שמלמת

ול"מות דין בי וסמיג ששין ול"ד: ה" הפתוך שבשלג משום כ' ע"ל דנגעים וסובלה שם בשבושות

ול"מות ה" ב" מ"ל דנגעים וע"ש פ" הרמנ"ס ור"ש וע" בגמי ובסים פ"ל במ"ד ותום" ותום"

במסכת שבת ד" ב" ד"ה מרסות: מן ל"ר יוסי עד ל"ר יוסי ימר ולדוך למסוק ומדין

לסיות ע"ב לדר יוסי כו' ל"ל לומר לך שמצערפין זה עם זה ל"ל וילמרו כל שכול מקרום

במלם וכו' שלם לינו בקי בסם ובשמומים במ" שבועות ו" - ורשב"ם פ"ל מכ" עומלת לדעת

דין ג' וסמיג פשין ול"ד: ז ושערם לה שמר מיסים כילד כי משום ל"ד דנגעים וע"ש

דין ג' וסמיג פשין ול"ד: ז ושערם לה שמר מיסים כילד כי" משום ל"ד דינגעים וע"ש

דין ג' וסמיג פשין ול"ד: ז ושערם לה שמר מיסים כילד כי" הוכ" בסים כחל ומיסים כילד מ"כ וכ"ל פכתו בסת כנות ומודם שלם יש כיל"ד ו"ת וכ"ם שם במשכם וע"ש

בגרים כו' שלה שכפכתו בכרת כגרים ומודם שלם יש כילי ד"ת וכ"ם שם במשכם ומ"ב כמים ל"ב מיכ" מיל מיכן מיכ"ם של מסים בים שימר שמר שלינו ממענים משכם ד" פ"ד דונגמים ורשב"ם פ"ב מס" בפי' סר'ם: מ' מס יש בה שיפר שחור מינו ממענום משנה ד' פ"ד דנגעים ורמב"ם פ"ב מס" שמשת לרעת דין כ' וכובאם בעוספתת פ"ב דנגעים:

רל"ד: ך מיל שיער לבן פי' דכמיב ושערם לם הפן לבן זהן לבן מיותר הוא הרבן אהרן ויית רעגן: הן מראם העגם עמוק ואין מששו עמיק כנ'ל ד'ם והובא בסמ"ג עשין ול"ד: לרבות לי מראם רביעי שני לשאת כדלעיל פרק י"ם ברייתא ד': ל נגע לדעת הוא מה פ"ל

לטחא את הנגע עד שיהו עיניו בו ובעור הבשר י ויש מפרשים שלריך ליחן עיניו סביבות הנגע לראות כשיפשה י וקשה דא"כ משמע שיש לו חובה לראות על סביבו כמו הנגע עלמו י ולקחן משמע דלא קפדינן אלא על הנגע עלמו דריש וראהו כולו כאחת שאם היה בראש חושמו שופע אילך ואילך טהור

אלמא על כגע עלמו הפדינוי ובתוספתא גבי ראשי אברים תכיא אם היה מקומן יושב כגרים הרי אלו טמאים. משמע אפילו שאין בשר נראה עם הנגע י אבל אם אינו מצריך לראות בבשר שסביבות הגגע אלא לצורך הנגע לידע בדמיון בשר כילד הוא לבניטתה . דהיכא דלה 'הפשר כנון בכנרים ברחשי חיברים תו לא חיישיכן לראות בשר סביבו: שיהא כל החולה לו סמוך לעור הבשר י (ורחוי לפסיון) לחפוקי סמוך לרחש ולוקן דחין רחויין שם לפסיון וכן לשחין ולמכוה ולקרח אפילו קרמו כקליפת השום מ"מ אין דיניהם שוה לעור הכשר ולכך אין פסיון שם: ב מיעוט שער שתי שערות לכל הפחות [ע" חום' יו"ט נגעים פ"ד מ"ח] כדכתיב חת שער רחש נזרו אבל לאחת קורין שערה : כמו אל השערה ולא יחטיא · כד פירש לי מורי הרב ר׳ דוד בר קלונימו"ם משום רב שמוחל בר קלונימו"ם: להביח חת שבתוכו וכו' עיקר השער בתוך הנגע ומשם נוטה ל חוץ: מכחן חתרו במתני׳ ממס׳ נגעים פרק ד׳: ר׳ יהושע חותר כהה : בפ׳ בתרא דנזיר [ס״ה:] קא בעי מאיכהה. כיהה וטיהר. ופריך ודלמא כיהה וטימל : פי׳ וכולה מתכי׳ רבי יהושע היא י ומשני אמר קרא לטהרו או לטמאו הואיל וכו׳י וקים ליה לתלמודא שוה טעמו של רבי יהושע : מכחן אמרו בס"ד דנגעים [מ"ר]: עיקרן משחיר כו' עיקרן מלבין וכו' הכא לכולי עלחה הולינן בתר עיקר . הבל במם׳ פרה [סוף פ"ב] גבי פרה איכא מ"ד הכל הולך אחר הכראה י ואין לדמות כי גבי כגע שיקרו מגוף לקוי: וכמה יכח בלבטנית שבעיקרו: וחכ"ח כשיער כם׳ כא סימן [נדה נ"ב:] פליגי תנאי בשועור זה: אמר ר' מאיר שלא יהו בני אדם חדמין שכנולם הם נידונין אלא חורה שער לכן טמח ושחימו שער לכן טהור . ונרחה לי דהכח פירושה שלח

י ושאינו שיער לכן מהור · לכן לא לשתאו י ולכך אין לדרוש הגך קראי להחמיר ולא להקל : בעור בשרו לגרמוני ואם נראית כהה טהור י ולא בשם בינוני לגרמוני ולהחמיר : זה וזה כבינונית יוא"ת היינו ת"ק י זי"ל אומד מדעת איכא בינייהו י ולית להו הקיף שממנים : ך והיה בעור בשרו מלמד שהוא מצטער ממנו י מגיד הכתוב

שמכחוב הוח ובעל כרחו מלטער: ומנין שאף אחרים רואין אותו שהוא מצעער שנונה מתכחובו עד שהחרים יודעים ואינו יכול להתאפק • ויש מפרשים הוא מצטער והם מצטערים שלריך לפרוש מהן שלא ינע בהם י וכן הם שלא בו ולא משמע כן: (גם כאן נראה בעליל שיש כאן חסרון וט"ם והעתקתי כמו שהיה כתוב לפני ולא שלחתי בו יד) : לנגע לרעת כגרים לקמן במחיה נפיק ליה נגע כגרים . נגע של מחיה כדילפינן בפרשת שחת : מן וחומר לכהן אפי׳ שהוא שוטה י ובריש ערכין [ע:] פרכינן הכל רוחין חת הנגעים חשתע **אפילו** ישראל לאתויי את שאינו בקי י והאמר מר אם אין בקי בהן ובשמותיהן אינו רואה את הנגעים אמר רבא הא דמסברי ליה וסבר : ואותו דסבר אותר לכהן אפילו הוא שוטה אמור טהור [ל"ע שם בערכין מי הכריחו לפי זה דתרי כינהו]. וה״ת אתאי לריך שני ישראלים: אחד דמסכר ושני דסכר וחומר לכהן וי"ל כנון דמסבר זקן הוא ואינו יכול לרחות ועל כרחך הנהו מתנייתה בישראל מיירי : כיון דמרבינן אפילו ישראל לראיית נגעים : מה נגעים ביום - דכתיב וביום הראות מייחי לה בפ' בא סימן ובפ' דיני ממונות [סנהדרין ל"ד]: מה ריבים שלח בקרובים **נפיק** מלא יומתו אבות על בנים בפ׳ זה בורר [כ"ח] : בשלשה י שלשה אלהים כתיבי בפרשה כדחחר פ"ח דסנהדרין [ד]:

ברק ב שיהו עיניו כו בשנה שהוא ולהחלים י ולה שיראה החלה ולאחר ולהחר שיעלים עונו יאחר דינו : בעור הבשר שימה חלה כל הבשר עמו כאחד יכוי שיהא חדע באחה מראה הוא מסגירו שיהא חדע באחה מראה הוא מסגירו וכן הכילד היה לבנינותו י מן העור וכן לאחר שהסגירו שמכהה לבנוניתו ובתוספתא תניא לשולם אין כהן רשאי ובתוספתא תניא לשולם אין כהן רשאי

רבי מאיר אומר שלא יהא בני אדם מרמין שבנולם הם נידונים: אלא חוד שיער לבן ממא

לא להחמיר רואה הגרמוני בכשרו להקל נמצאת מקיים בעור כשרו י ותכושי כבינוני להקל נמצאת מקיים בעור הכשר וחכמים אומרים זה כבינוני: [והיה בעור בשרו מלמד שהוא מצמער מסנו ' ומנין שאף אחרים מצמערים מסנו רואים אותו שהוא מצמער ממנו ת"ל לנגע י צרעת כגרים י הלא דין הוא מימא כאן ושימא במחיה מה במחיה כנרים אף כאן כנרים: לא אם אמרת במחיה שהיא צריכה כעדשה תאמר בשיער לכן שאין מקום שיער לבן צריך כלום ת"ל צרעת כנרים: 🗖 והובא אל אהרן י אין לי אלא אהרן עצמו . מנין לרכות כהן אחר ת"ל הכהן י מנין לרבות בעלי מומים ת"ל מכניו או יכול שאני מרבה חללים * ת"ל חכהנים יצאו חללים * ומנין לרבות כל ישראל ת"ל או אל אחד: 🔼 אם סופינו לרבות כל ישראל מה ת"ל או אל אחר מבניו הכהנים י אלא ללמר שאין מומאה ושהרה אלא מפי כהן: הא כיצר חכם שבישראל רואה את הנגעים ואומר לכהן אעפ"י שומה אמור ממא והוא אומר מסא י אמור מהור והוא אומר מהור ' דבר אחר מה ת"ל או אל אחד מבניו הכהנים לפי שנאמר על פיהם יהיה כל ריב וכל נגע היקיש ריבים לנגעים מה נגעים ביום אף ריבים ביום: י מה ריבים שלא בקרובים אף נגעים שלא בקרובים אי מה ריבים בשלשה אף נגעים בשלשה ק"ו אם ממונו בשלשה י אינו דין שלא יהא גופו בשלשה: ת"ל או אל אחד מכניו הכהנים מלמד שכהן אחד רואה : את הנגעים

ראה חכהן את הנגע שיהו עיניו כו בשעה שהוא רואה אותוי בעור בעור הבשר הבינוני בעור הבשר שיהא רואה כל הכשר עמו כולו כאחד - רבי יוסי ברבי יהודה אומר מה ת"ל בעור הבשר שיהא כל החוצה לו סמוך לעור הבשר וראוי לפסיון שאם היה סמוך לראש ולזקן ולשחין ולמכוה י ולקרח המורדין אינו ממא : [ושיער י מיעום שיער שתי שערות בנגע הביא את מה שבתוכו ושוכב חוצה לו פרם לשחוצה לו ושוכב בתוכו י בנגע הפך לבן לא הקודם י מיכאן אמרו אם בהרת קדמה לשיער לכן ממא ואם שיער לכן מיכאן אמרו אם בהרת קדמה לשיער לכן ממא ואם שיער לכן קדם לבהרת מהור ואם ספק ממא רבי יהושע אומר כהה : גושיער בנגע הפך לכן מיכן אמרו שתי שערות עיקרן משחיר וראשן מלכין מהור עיקרן מלכין וראשן משחיר ממא וכמח יהא בלבנונות י רבי מאיר אומר כל שהוא יוחכמים אומרים כשיעור בלבנונות י רבי מאיר אומר כל שהוא יוחכמים אומרים כשיעור

הגהות מהרי"ד

פרק ב א שיהא עימו בי שלא יסים דעמו ממנו כמ"ש בכום של ברכה ז"ד ומאם עפ"י מ"ש המקובלים על ולא הפך הנגע את עיט שאין בעובה למעלה מענג ואין מרעה למעה מנגע זה הוא פי הפסוק ולא הפך הנגע את עיט שאין בעובה למעלה מענג ואין מרעה למעה מנגע זה הוא פי הפסוק ולא הפך הנגע את עיט שאין בעובה למעלה מתסק את מניע ליה לידן הכהן שהוא בא לנתקן הפנה מלא לתקוב שביי אות מיין מסוף המיד של למני להוא השני שביי לאמרינן בגמי מולין וי זמ"ל דאוקמים אחומה הענגע דמתא אדופיק ויחל בלה למקן הפנה עפ"י דאמרינן בגמי מולין וי זמ"ל דאוקמים אחומה הנגע דממא אדופיק והנת בלה לי המיד שיעורא אה היוד שהיא מדי מדלוריתות הק מורבון אפשר למו. בנגעים הוא הברים בכתוב מהך במעמל ויעודין יבמות דף פ"ו כיון דתחלתו וסופו לקוו לא חיישין שאת הברים במוד בנמים: במעמל ויעודין במות דף פ"ו כיון דתחלתו וסופו לקוו לא חיישין שאת הברים במוד בניים: מיין מיוד המעום וראבים לי שלה הבשר לי מוד במיד לנותו ביוד המרכה לו עור הבשר כ"ה הלב נותו שישר ד' שבות כשו אחרו כל מקום שמלחו עד הר כאן מתום - כ"ה הלב מה מולים ביוד במעים וביוד שהיא ביוד לו מות הבשר ווים במוד ליוד במול ווחלה ביוד הורבים ליוד במול ווחלה ביוד במעלה ווחלה ביוד הורבים שומאה לפע דון די : מכאן מותום לועות וחמ"ב עין ה"ד : פרט לשמולה לו רמב"ם פ"ד דנגעים ופ"ש במי" וועות שיח ביוד מותום מה במוד לונים במוד במול ובמוד מותוב במוד וובנים מובר בובחים ביוד במעול ובות היי כ"ו ווחל שם ובמים לובד במול ווים במוד משות ב"ו ווים במוד ווים מות ב"ב ווים במ"ד ווים במיד ווים מותום בות מותות ב"ב מד" ווים מות בותו וחות ב"ב מד"ב מה" מותות בותו מותות בותו וחות משנם ד" ל"ד דנגעים והוב בי מדר ב" מדק ה"ד במעים והובל במשבה שם מו"ש בנת" וע"ם מיום מות בו"ב מילו משות כ"ד וב"ד מסיד מות"ב מס"ד מות מות בו"ב מס"ד מות"ב מסיד מות בו"ב מס"ד מות"ם במי"ם במי"ו ווים מ"ד במי" ווים מות בו"ב מי"ם ומות בו"ב מות הוב מי"ם במי"ם במי"ם במי"ם במי"ם במות בי"ב מות"ם ביוד ב"ד מות בי"ב מות"ם במות בו"ב מות"ם במי"ם במות וויש בנות ב"ב מות וויש בנות וויש בנות וויש בי"ב מות ווויש בי"ב מות וווים ב"דים מות מות בי"ב מות וווים ב"ב מה מות מות ב"ב מה מות בי"ב מה מות מ

לה קשות לפי שפורשט שם [בתום׳ ד"ה הכן]. גרים בריש מסכת שבושת [ו :] ספחת טפלה לשחת: לכך כרחה דגרסינן גם הכח ספחת שני לשחת . ומרחה הנגע עמוק : שני לבהרת : פי׳ מדלה כתיב מרחה וכתיב הנגע לרבות שנייה י מיהו חין להקספיד בגירסת הפך כי בשבועות [ו:] הסוגים בענין אחר יוליף טפילה לבהרת חג"ש דלבנה לבנה . ובמחניתא תנא הסיל הכתוב לספחת בין שחת לבהרת לוחר לך כשם שטפלה לשחת כך שפלה לבהרת י ותנאי כיכהו : והיה מלמד שחלטרפין וה עם והי על אטת קמי דמלטרפין אפילו למאן דאמר שאין החולדה מצטרפת אלא עם אביה ולא זו למעלה מזו י מודה הוא דשכי אבות מלטרפין מגזרת הכתוב י וכן בירושלמי דשבועות אמר ר' יוסי בר אבין והיו אין כתוב כאן אלא והיה מלמד שמצטרפין זה עם זה פי׳ שהכתוב מוכה שלשה י וכתיב והיה י לומר שהווה כוגע אחד משכי חלאי גרים מזה ומזה: בטור בשרו של נרחה · מדלח כתיבי בעור הבשר: בהרת עזה נראית בגרמוני כהה בחדם לבן נרחית כהה שעור בשרו מסביב מכהה אותה ולפן לריך להסגיוד ה"נ אע"ג שהנגע כראה כשלג וכלמר גזירת הכתוב היא כיון שאינה לבנה מעור בשר לא מיש**מא בה**` תרגוסעלם גרמה ועלם לבן הוח: וסכסם בכושי עזה: להחחיר וחסגירו: מרחן כראה שהשחרורית מסביב טתן כה ללבנינות שנרחית כשלג וכלמר ח"ב

כקרום ביצה יוחם היה בשחר בשר לח היה הנגע לבן כל כך יוכן לבסינות הבשר מסביב מכהה ליבון הנגע עד שנרחה כוהק : ד בית ישרחל חני כפרעון י כהן היה ורחה כשעוסק בנגעים להיות יודע ובקי בהן לצורך שיבוחו לכניו להסגיר ולהחליט · וקחמר חני כפרחן שלא יצטרכו לכך · ויצוחו עליו קודם · דבר שחיט הגון יוכן בחנדה כשכח הקב"ה לפתוח בקרבנות שהן כפנ ה ושלום כחב חדם כי יקריב מכם וכשפתח בנגעים לח חמר מכם וכרב אדם כי יהיה בעור בשרו : וכן בזבים איש כי יהיה זב מבשרו : וכן אדם כי ימות באהל י שאין הקב"ה פותח לרעה של ישראל : הרו הן כאשכרוע י תדי, ד ותחשור מחרגמיכן מורגין וחשכרועין כלומר חם גרמוכי חו כושי מקיפק משכרוע וכתו שהנגע נרחית תתוכו אם עזה ואם כהה כך ידונו אותו. וקשה דלה קחתר מקיפון כמו רבי עקיבה לשון חחר: פטר ר' ישמעהל גרמוני וכושי: וחתר הי (חפשר) לרחות בהן הנגע : דחין לעמוד על תוכן. מרחם שלהן : וחין רחיון חלה בבשר בינוני שהוה כחשכרוע : ולר' עקיבה רוחיון נגעים בכלן בענין זה שחביא סחחנים בינונים וחלייר סביב הנגע י הואכ הנגע מחוך הסממנים א"ל מליירים בקלף וקורע כאמצע כמקום הענע ומניח על הנגע ורוחה ולשון מקיפו משמע טפי הכי : לפי שמציע מרמים נגעים להקל ולה להחמיר . דבפרשת שחין כחיב וטמה הותו הת סדה כוה מטתה והינו מטתה הת הספק עד שלה מקק לטומהה וכן נותנין לו כל ימו הרגל וכל ימי המשחה יוכן סואיל וסחח בו הכחוב בלשון סהרה לסהרו אח"כ טלד י ואע"ג דהשתא הם אדם ח"מ כי יהיה בהייתו דהיינו משנולד י ווים מפרשים משום דבמעי אמו אינו קרוי אדם • כדמוכה בפ' בהמה המקשה [חולין ע"ב י] דאחרי כל הנוגע במת כנסש האדם איוהו מת שהוא בנפשו של אדט הוי אותר זה עובר . אלמא לריך ריבוי ולא נפיק מאדם כי ימות

באהל : ולא ניחא : דהא כשיצא מחשי אמו אין צריך שום ריבוי לטומאתו . אלא כשהות במעי אמו שיש סברא לטהרה משום טומאה בלועה כדפליג ר' ישמעאל התם ומטהר: קמט י עור הכשר שנכפל ואין הבהרת נראה בכיפולו והכך ממעטי מכי יהיה שלריך הוייתה ולידחה של כגע מחחלה במקום הרחוי לטומחה: ברחש חקן ונתקרחו מיטמחין במחיה כדין בשר: ואלו דיניהם • עור הכשר מטמא בשני שבועות ובשלשה סימנים . בשער לבן . וכמחיה ובפסיון י והשחין והמכוה מטמחין בשבוע אחד י ובשני סימנים י בשער לבן י ובפסיון - והנתקין מטמאין בשני שבועות ובשני סימנים : בשער להוב וכפסיון . וקרחת ונכחת מיטמחות בשני שבועות וכשני סימנים במחיה ובפסיון . ודין שחין מכווה לטמח בנגע כשקירם עליהם עור כקליפת השום ולא קודם לכן י ולא אחר שמתענה העור יותר מקליפת השום י ובקרימת עור (יותר מעובי) קליפת השום נקרא לרבת השחין שנגמרה המכה ונתרפחת י כמו ביעי דלריכי במס' יוס טוב [י"ז :] שנתבשלו וכן לורבה מרבנן שנגמר בלימודו ויודע ובהי וכהדח המורדי כשמחחם בשר אדם קודחין בו מיני שחין . מלשון כי אש קדחה י המורדים . לשון עין שמרדה י חו לשון מכת מרדות וחי גרסיכן וכקרח : לשון קרח וקור : שבה השחין על ידי קור י עוד גרסיכן המוררין. מלשון רר בשרו . וקחי המוררין חכולהו שחין ומכוה וקרח שעדיין לחים ולה קרם שליהם עור · וכן חלן בחם' נגעים

[פ"ט ח"ב] כיו מוררין ונעשה קרום כקליפת השום: נשתנו מרחיהן . קחי אלפיל שנולדו בפטור ובחו לכלל חיובי וטיהרגום : ואב נשחנו מרחיהם : בין להקל . שנשתנה הגגע להקל שהיחה כשלג ונעשית כסיד ההיכל . היתה כלחר לבן ונעשית כקרום בילה : להחמיר היתה כקרום בילה ונעשית כלמר לבן . היתה כסיד ונעשית כשלג: ר' אלעזר בן עזריה מטהר דאע"ג דשינה להקל או להחמיר הכל הוא מכח הנגע הראשון . להקל טהור . שהוא מן הנגע הראשון שמככה והולך לו : להחמיר דשינתה מסיד לשלג : תרחה בתחלה · דכיון דנשתנית הוי לה נגע חדש: לכך נאחר אדם כי יהיה למעוטי . לר׳ אליעור לחשוטי כלהו . גם בנשחט חראיהן . דבכולהו חטהר . ולר' עקיבא ולר' אלישור הסחא לחשוטי הנהו דלשיל . אבל בנשחטו חראיהן נגע חשיבי : ב כי יהיה מן הדיבור ואילך . ממחן תורה ולא קודם דלא בתיב אדם אשר בנשרו שאת . והא דלא כייל האי עם הנהו דלעיל . היינו משום שדומה לעכו"ם עד שלח נחגייר ונחגייר : דישראל נמי קודם מתן תורה בני נח נקראו : זכין פטר בהן לפני הדיבור : לקתן דריש מכי יהיה זב : ב זבין טומחתן טסרתן בכל אדםי טמא כשרואה וטהור כשמנה נקיים וטבל י ומטומאתן הוא דאתא לחידן י אבל מטהרתן קולא היא שטהרתן בכל אדם ולא בכהן: תאחר בנגעים שטימה בהן הנוסין ובפ' בחרה בהורוות [י"ה "] פריך מדחמר ר' שחשון ונתחי נגע לרעת פרט לנגעי הונסין ומשני החם פרט לנגעי כשפים וגגעי רוחות . אבל אונסין דמן השמים מטמאי ולקמו במפומו

הנהות

יבורר טפי : ך שאין ראוי לגדל שער י בכפיו: שאת זו שאת י שהים שחורה קלח לשון גבהות י כדכתיב על הגבעות הנשאות י ואינה לבנה כל כך י כי כל דבר לבן נראה עחוק : בהרת זו בהרת שהיא לבנה י כדכתיב אם בהרת לבנה היא י ולא תקשה אטו קמן קאי כדפריך בפרק אל פריפות [חולין ס"ג] גבי עורב וכלאו הכי

בקרח המורדין נשתנו מראיהם בין להקל בין להחמיר: ר' אלעזר בן עזריה מטהר : רבי אלעזר בן חסמא אומר להקל מהור ולהחמיר תראה כתחלה ר"ע אומר בין להקל בין להחמיר תראה. כתחלה לכך נאמר אדם כי יחית: ב כי יהיה מן חדיבור וחילך - והלא דין הוא : מימא כזכים ופימא בנגעים מה זכים פמר בהם לפני הדיבור אף נגעים פמר בהם לפני הדיבור: ג קל והומר ומה אם זבים שמומאתן ומהרתן בכל אדם פמר בהם לפני הדיכור ' נגעים שאין מומאתם ומהרתן אלא ככהן אינו דין שיפמור בהם לפני הדיבור י לא אם אמרת כזבים שלא פימא כהם אנוסים י תאמר כנגעים שמימא בהם אנוסים הואיל ומימא כהם אנוסים יפמור בהם לפני הדיבור ת"ל כי יהיה מן הדיבור ואילך: ד בעור כשרו מה ת"ל לפי שנאמר ושער בנגע הפך לבן שיכול אין לי אלא מקום שהוא ראוי לגדל שער לבן " מקום שאינו ראוי לגדל שער לבן מנין ת"ל בעור כשרו ריכה י שאת זו שאת י בהרת זו בהרת י ספחת זו שני לכהרת: ומראהו עמוק: שני לשאת: מה לשון שאת: מובהקתי כמראה הצל שהם נבוהים ממראה החמהי מה לשון עמוקי עמוקה כמראה החמה שהם עמוקים מן הצלי מה לשון ספחת מפילה ' שנאמר ספחני נא אל אחת הכהונות ' והיה מלמד שהם מצמרפים זה עם זה לפמור ולתחלים ולהסגיר בעור בשר : בעור בשר של גראה : מיכן אמרו בהרת עזה נראית כנרימני כחה י והכהה ככושי עזה : 🦵 רבי ישמעאל אומר בית ישראל חריני כפרתן חרי הן כאשכרוע לא שחורים ולא לבנים אלא כינונים יר"ע אומר יש לציירים סממנים שהם צרים עורות שחזרות לכנות וכינוניות מביא סם בינונית ומקיפו מבחוץ ותראה כבינוני ' רבי יוםי אומר כתוב אחד אומר בעור כשר וכתוב אחד אומר בעור הכשר מצינו שמראות נגעים להקל אכל

לגגעי לווכין ומרוך כגמ' כורות י' דכל ככל סתם ברייתו דמיטשו בלותם תלל פלוג ר"ץ
ומתרך להל בין לותם בשפים רומות לשלרי לווכין לדל לי יהודם דסתם מחל מינה ר"ץ
נגעי לווכין מטחלו: ך" מקום שלינו רפוי לגדל שתר שבל כ"ד מדנה במתם סמדל כי נתוק כל
מוגבסת כמולסב כלל כו' כן כעמיק בסמ"ג עשין רל"ד ודפי "סר"פ משנה ל' פרק ל' דמנים
מוגבסת כמולסב כלל כו' כן כעמיק בסמ"ג עשין רל"ד ודפי "סר"ם ויש כלכת משמלת לדעת:
מ"ש בר"ש ובילקוע ליימל שלת כמרלם ממה וכו' והרולסב בושנ"ם ויש כלכם משמלת לדעת:
מלמר ספסיני כו שמולל ל' סוף קפיטל ב' : מלמד שמלטרפין זמ"ו משנה ב' פ"ל דנגפים ופ"
גמי שבושות כ' : ורמב"ם כלכב ג' פ"ל מכי עומלת לדפת ורמב"ם ויש בכסף משני בריו הדבל
גם בסמ"ג עשין רל"ד כל מסור ולכשלים ולכבניו שו "סמ"ג עשין רל"ד מסון כביוני בשני בריוני בי וומלם לדעם מומלם כתוב ל' כ"ל רבי ויהודה לומר
ני"ב דנגפים ורמב"ם כ"ל וכ"ה שם במשכה :רבי יום לומר כתוב ל' כ"ל רבי יהודה לומר
לדים לרום לדות שמדות כ"ל וכ"ה שם במשכה :רבי יום לומר כתוב ל' כ"ל רבי יהודה לומר

[ב"ב קם"ה :] : ה"ג רביט יעקב מביחה

מביחה שלשה : חלו שתים שתי תורים: ועוד חחד לעולה תחת כבש בן שנתו שמביחה עשירה: מטרע עשיר מביח שלש"בהמות לחשם ולחטחת ולעולה י ובדלות מביא כבש לאשם . ושתי תורים א' לעולה וא' חטאת . והיינו אחד תחת אחד : מטמא מקדש מביא שנים תחת אחד י עשיר כשבה לחטאת . ועני שתי תורים

א' לחטאת וא' לעולה: מחוםר כפורים ממחוסר כפורים יולדת ממצורע דתרווייהו אסירי בקדשים קודם הכאת קרבן : מי שאין העני שלו מביא בהמה לחשם: ב כ"מ שנתחלפה חטחת . כנון מטמח מקדש: הקדים חטחת לעולה דכתיב ביה אחד לחטאת ואחד לעולה: וכאן ביולדת שנתחלפה י עולה בשתי תורים כתיב בה אחד לעולה ואחד לחטחת: כ"משהיה בחהעל חטח מטחה מקדש: כאן ביולדת שאין מכיאין על חטא : שנים באים על חטאת י בחטתא מקדש: כאן אין שנים באים תחת חטאת אלא תחת עולהי טעמיה קאמר למה כתב שם חשחת קודם וכחן כתב עולה קודם ובם' כל התדיר [זכחים לי] קחתר למקראה הקדית' הכתוב . כלותר כתוב בפסוק קודם : אבל ודאי חטאת קרובה קודם : [שם נתום'] ויש מפרשים למקראה לקרות שם לעולה קודם לחטחת כשמקדישה : מנין וכו' שתביח חטחתה ממין עולתה : פי' חס הביחה עולתה תור שתביח הטחתה תור וחפי׳ כבר הביאה בן יונה חטאת׳ לריכ׳ לחזור ולהביה הטחתה תור ממין שהביה עולתה: ת"ל ה' לעולה וה' לחטחת נם כאן לרוכה להביא עולה חמין חטאתה וכדמפרש בסיפא : כן עואי אומר הולכות אחר הראשונה אם הביאה עולתה תור צריכה להביא חטאת תורי ואם הביאה מטאתה בן יונה לא עלתה לה . ומשמע שמה שמקפיד להביה ממין רחשונה היינו כשהקדים עולה תחילה כדכתיב אחד לעולה ואחד לחטאת דמיניה יליף : אבל אם הקריב חשאת תחלה מצי להביא עולה אפרי ממין אחר (נ"ל שהיי לפניו גירסי רחשוני של בעל ק"א והיא גירסת הילקוטי . ולכך פי׳ כן דברי בן עואי דלא תיקשי בן עואי היינו ת"ק ' וק"ל) ותימא דהכא משמע דלכ"ע מלי למיקרב עולה תחלה וכן מוכח במם' קינין : ובפרק תמיד נשחט [פסחים כ"ט] פריך אהא דאמר גבי עולת מצורע דחקריב לה קודם לחטחתו ומשני שאני הכא דכתיב והעלה הכהן שכבר העלה ומשמע אבל בעלמא הוה פסולה . ותירץ רב חיים משום דכתיב במלורע הויה וחת תהיה יעל כן לריך לחרן כך דחפילו שם חינה מעכבת להיות חטחת קודמת: ואחד לחטחת

וכפר . דחשחת מכשירה לחכול בזבחים: פרשת נגעים . חדם כי יהיה בעור בשרו מה ח"ל וכו' כלומר למה כתב אדם ולא כתב איש כמו שכתוב בנתהיו ובכוהק ובקרחת וגבחת י ונתן טעם לדבר י לפי שנה' חיש או חשה כי יהיה בשר בשרם כו' וכחיב ורחה הכהן והנה בעור בשרם בהרות בהרות כהות לבנות נוסק הוא פרח בעור טהור הוא : ואין לריך לומר בכהרות שאין בהן מראות לבינות כלל אלא, שחורות או דומות לבשר י ושלא כאו לכלל . כגון בעכו"ם עד שלא נתגייר וכשנתרפא נתגייר · ובקמט עד שלא נתגלה : וברחש ובוקן עד שלה נקרחו י הלה הפילו הלו טהורות הע"ם שיש בהן מראות נגעים : כגון שנולדו בעכו"ם ואח"כ נתגייר וכן בקטן במעי אמו ומת"כ

סייבת להכיח על המוחר כשתשיג ידה יועל ספק תיפטר לגמרי י ולכך לח ברסיכן לים . מיהו אפילו אי גרסי׳ לים היה לרוך לומר דללדדין קתני כדפרו׳ . ומוירי בענון שקרבן לידה וזיבה שלה שוין: עד שיהו בדינרין של כסף ובחתני לה גרפי׳ אלא עד שימו בדינרין והייט נמי דינרי כפף כדמוכח בפ׳ גע פשוע

> קרבן וחוכלת כובחים והשפר עליה תוכה ול"ג וחון השאר דליכא שום תנא דמיספר ליה לנמרי ולכד עמדו ברבעתים שמותר חובה שעליה יכולה לכבית כל השנה וחינה מעכבת לחכול בקדשים י ועוד חי רשב"ג פער לה לנחרי ש"כ פליג אחנא קחא וסוי לים מעשה לסתור יורבינו שלתה גרים שם ואין השאר עליה חובה. ופי אע"ג שהקל על דברי תורה עת לעשות להי כפרו תורתיך י שביה ירה שימדלו בשנחת מלהביה ויכוחו לחכול בקדשים בטומאת הגוף ואינו נראה ואפילו אם דרש להם כך כדי שימכרו בזול . מ"מ לא היה לו לרשב"ג להוציא שקר מפי דלח כסלכתה ובסוכה [לד:] דטמר להן שמואל להנהו דמובני אסא לשו זביניים וחי לח דרשים לכו כר' במים זכן בססחים [לי] חחר לכו כר' במסחים ביניים וחי לם דרשיכן לכו כר׳ שמעון הכי הוה פבירה לים ולה הים חומר שקר: ברבעתים פר׳ רש"י שני קינין בשני רבעי כסף רובע לקינו יוכן חמרינן כסס [כריתות ו' :] קן אחד משיתסר בששירות . דעשיר מכיח כבש בסלע וכסלע ד' דינרין י ורובע דינר הוא מ׳ משיקפר בפלע . דהיינו שני זוזי . **דדוכר לירי כום ח' זוזי מדינה וקשה דביותם פ' הוליחו לו [נ"ה] דקחמר גבי** סטפם העוף שמתו בעלים ונישקול ד' אווי וכישדו בנהרא והגך לישתרו · ופרש"ו ד' זוזו מדינה דהיינו חלי דינר צורי וו"ל ההום שיעור קחמר שביי בימי חכמי התלמוד : ח"כ רגיל התלמוד לומר כך ד' זווי · דמי בעי שקיל ד' זווי וססיל ליה מתרומה · בסוף פ"ה דגיטין[י"גי] וכן ככ"ח פ"ט וע' תום' מנחות ק"ו : ד"ה ככש] שקול ד' וחי ואחפר לפלוני עניה : ולה כמו שפרש"י בד"ה רובע לקינו היינו רובע סלע חלי דיכר יוחיכו . כדחוכהן דהוח חד משיתסר בסלע מיהו ודחי אין לו שיעור ויכול להביא אפילו במשהו ובפי הוהב [כ"ב :] קאתר עד כמה תחסר ויהא רטחי לקייחה י בסלע עד שקל י בדינר עד רובע י והתם מפרט רובע שקלי

וקטה דהכח משמע דסתם רובע . חצע דינר יו"ל שאני החם . דחי רובע דיכר הוי ליה לחיחר בדיכר עד רובעו י חיסוד ר' יצחק בר' שמואל זל"ל: פרק ד יכול אף ללידה ולויכה תביא קן אחד ח"ל ואת . ובפ"ב דכריתות [ט' :] פריך אלא מעתה אכלה חלב וילדה אכלה דם וילדה ה"ל דאינה מביאה אלא קרבן אחד : אלא אימא הכי יכול אף של כלידה שלפני מלחת ועל הלידה שלחחר מלחת : ח"ל וחת: להביח חת סמפלת סנדל י ולעיל נמי מרביכן לה לטומחת לידה : אין אומרין לה ללוות מהחרים ולפרוע לחחר זמן כדי להבים קרבן עשירה וכן חין חוחרין לה לעסוק במתנותיה כדי להבים בעשירות : ובתם׳ ערכין בס׳ק : חין חותרין לו לך לוה לך עשה מלחבה וכ׳ : וחין לה לרכיו : מכים שלו : ב שנים היא חביאהוחינה

המעון הזה לא אלין הלילה עד שיהו בדינרים של כסף נכנס לבית רין ולמד האשה שיש עליה חמש לידות וודאות וחמש זיבות וודאות מביא קרכן אחד ואוכלת בזכחים והשאר עליה חובה ועמרו קנין ביום בריבעתין: פרק ד יכול אף ללידה אף לזיכה תביא קן אחד ת"ל זאת לזכר או

לנקבה * להכיא את המפלת סנדל או שליא או שפיר מרוקם יואם לא תמצא ידה די שה אין אומרים לה ללוות ולא לעסוק באומנותה יש לה שה ואין לה צורכין מנין שתביא קרבן עני ת"ל די שה: ב ולקחת שתי תורים או שני בני יונה שנים היא מביאה ואינה מביאה שלשה יוהלא דין הוא זו מביאה מחשג יד ומצורע מביא מחשג יד מה מצורע מביא אחד תחת אחד אף זו תביא אחד תחת אחד י או כלך לדרך זו זו מכיאה מהשג יד וממא מקדש מכיאה מחשג יד מה ממא מקדש מביא שתים תחת אחד אף זו תביא שנים תחת אחד י נראה למי דומה דנים מחומר כיפורים ממחומר כיפורים ואל יוכיח ממא מקדש שאינו מחומר כיפורים ' או כלך לדרך זו דנים מי שאין העני שלו מכיא בהמה ממי שאין העני שלו מביא כהמה ואל יוכיח מצורע שהרי העני שלו מביא בהמח ת"ל ולקחה שתי תורים או שני בני יונה שנים היא מכיאה ואינה מכיאה שלשה: אחד לעולה ואחד לחמאת כל סקום שנתחלפה חמאת הקדים חשאת לעולה כאן שנתחלפה עולה הקדים עולה לחשאת יכל שהיא בא על חמא הקדים חמאת לעולה יכאן שאינה באה על חמא הקרים עולה לחמאת כל מקום ששנים כאים תחת חמאת הקדים חשאת לעולה י כאן שאין שנים באים תחת חשאת הקדים עולה לחמאת י דבר אחר מה ת"ל אחד לעולה ואחד לחמאת לפי שנאמר אחד חמאת יאחד עולה שאם הביאה חמאתה תחלה תביא עולתה ממין חמאתה מנין שאם הביאה עולתה תחלה שתביא חמאתה ממין עולתה ת"ל אחד לעולה ואחד לחמאת י חביאה חמאתה תור ועולתה בן יונה תכפול ותביא עולתה תור י עולתה תור וחמאתה בן יונה תכופל ותביא עולתה בן יונה יבן עזאי אומר הולכים אחר הראשונה י אחד לעולה ואחד לחמאת וכפר מלמד שהכפרה בחשאת ושהרה לוכל בזבחים:

פרשת נגעים

וידבר ה' אל משה ואל אהרן לאמר' אדם כי יהיה בעור בשרו ' מה ת"ל לפי שנאמר ואיש או אשה כי יחיה כעור בשרו בהרות בהרות מהורות ' אין צ"ל בהרות שאין כהם מראות נגעים ושלא כאו לכלל אלא כהרות שבהם מראות נגעים שחיו בעכו"ם ונתנייר י בקפון ונולדי בקפט ונגלה בראש ובזקן כשחין ובסכוה

הנהות מהרי"ד

דממר בפספים סוף ד' קרג: וכיושכת על דם שוסר אסורם לשמש שוכה ומשמע דכיל כספוסקים דכינית וושף מי"ד סי קלד: מספוסקים דכמיות של בשלון על דם שוסר אין לדין למוש לוה וע" נית יושף יו"ד סי קלד: פר מספוסקים דכמיות בעלים פר עומר או בשרו בסרות לבנות אין ליל כי כציל וכ"ה בד'ת פר מושר בסי מראות נגעים שלה ובילקוע וכ"ה בפסוק: שאין בסם מראות נגעים שלה בשל כלל כליל וכיו" זהלה משסק ד'ת אמנס לפי מ"ש בפי עום" אין לרון למסוק הורין: שהיו בשם לכם ממשר בשלום וכקדם וכמורין ועשו לרכת משמע שהיו בשם לכם ממנו מותרים ומשורים במושר בשם המושרים ביותרים בשלום בש שרפיסן

הראשונות י ת"ל תביא י לכן י לחייב על כל כן ובן י לכת י לחייב

על כל בת ובתי וכשהוא אומר או לבת להביא את המפלת אור

לשמונים ואחד שתחא חייבת בקרבן כדברי בית חללי שבית

שמאי פופרים כן הקרבן י אסרו לחם ב"ח לב"ש אי אתם מודים

לנו ברואה אור לשמונים ואחד שהוא ממאה י אמרו להם ב"ש אי

אתם מודים במפלת לשמונים ואחד שהיא חייכת בקרבן אמרו להם

ב"ה מ"ש אור לשמונים ואחד מיום שמונים ואחד אם שוה לו למומאה י

לא ישוה לו לקרבן י אמרו להם ב"ש לא אם אמרתם במפלת יום

שמונים ואחד שכן יצא לשעה שהיא ראויה להביא בה קרבן י אמרו

להם ביה והרי תמפלת יום שמונים ואחר שחל להיות בשבת תוכיח

שלא יצא לשעה שהיא ראויה בה קרבן וחייבת בקרבן אמרו להם ב'ש

לא אם אמרתם כמפלת יום שמונים ואחד שחל להיות כשבת שאעיפ

שאינו ראוי לקרבן יחיד ראוי לקרבן צבורי תאמרו במפלת אור

שמונים ואחד שהרי הלילות אין ראוים לא לקרבן יחיד ולא לקרבן

צבור: ב הרואה דם אינה מוכחת שהמפלת תוך מלאת דמיה מחורים

ופטורה מן הקרבן י אמרו להם ב״ה וכשהוא אומר או לבת להביא את

הספלת אור לשמונים ואחד שתהא חייבת בקרבן: 🛴 תביא כבש בן

שנתו לעולה שנתו שלולא שנה למנין עולם וכן יונה או תור להמאת

או זה או זה · הלא דין הוא ומה אם כמקום שלא כשרה חמאת

י העוף עם עולת בחמה בשרה חמאת בהמה עם עולת בחמה

כאן שכשרה המאת העוף. עם עולת בהמה אינו דין שתכשר

חמאת בהמה עם עולת בהמח י תיל ובן יונה או תור להמאת או

זה או זה: ד אל פתח אחל מוער אל הכהן מלמד שהיא מימפלת

בחם ומביאה אותם אל פתח אחל מועד אל הכהן: 🏹 והקריבו מה

ת"ל לפי שהיא מעונה שנים יכול יהיו שנים מעכבים אותה

ת"ל והקריבו אחר מעכבה ואין שנים מעכבים אותה איני יורע אם

חמאת אם עולה כשהוא אומר וכפר מה מצינו ככל מקום כפרה

בחשאת אף כאן כפרה בחשאת: [ושהרה לאכול בזכחים: משקור:

מלמד שכל דמים שהיא רואה אינן אלא מן המקור י דמיה י

מלמד שדמים הרבה ממאים בה : האדום וחשחור וכקרן כרכום

וכמימי אדמה וכמזג ' ב"ש אומרים אף כמימי תלתן וכמימי בשר

צלי י ב'ה מטחרים י תורת היולדת י האשה שילדה וולדות הרבה

והפילה בתוך שמונים לנקבה וחזרה והפילה בתוך שמונים לנקבה י

וכן המפלת תאומים מכיאה קרבן אחר רבי יהודה אומר מכיאה על

הראשון ואינה מכיאה על חשני מכיאה על השלישי ואינה מכיאה

על הרביעי: 7 תורת חיולדת י האשה שיש עליה ספק חמש

לידות י וספק חמש זיבות מביאה קרבן אחד ואוכלת בזבחים ואין

השאר עלית חובה י חמש לידות וודאות וחמש זיכות וודאות

מכיאה קרבן אחד ואוכלת כזבהים וחשאר עליה חוכה י מעשה

שעסדו קינים בירושלים בדינר זהב י אמר רבי שמעון בן גמליאל

היה בשעת שחיטה בן שנה ובשעת זריקה בן שתי שנים ספול י וחדבתיב שם יהיה לכם שיהיו כל הווייתיו תם ובן שנה י איכ התם אף על גב דכתיב בן שנה י על כרחך בן שנתו היא חדפוסלות בו שעות בשעת שחיטה י כגון שנולד בחלי יום פ"א בניסן יואם שחטו קודם חלי היום לשנה הבאה וחרק

דמו לחחר חלי היום פשעל י וחי לשנות עולם לח מיפשר שחם כולד בחלול ושחטו לשנה החרת ביום פחרון של חלול : סמוך לשקיעת החמה : וחם זרק דמו למחר שקיעת החמה מין זה פסול מחמת שעות של שנה שנייה . הלה מחמת לילה שעבודה פסולה בו: ובן יוכה או תור לחעאת · או זה או זה · אבל לא בהמה לחעאת : והלא דין סות יותה בתקום שלה כשרה חטחת העוף עם עולת בהחה . כגון נזיר טהור ומלורע עשיר כשרה מטחת בהמה עם עולת בהמה וכו': 🏲 מלמד שהיח מיטפלת י וש לה להוצים משלה להוליכו לירושלים י ולה חלי למימר לכהן הואיל שהעכודה שלך היא תלך ותיעפל בו: ך שכל דמים שהיה רוחה חים אלא מן המקור · וכומי לידה טיהרם הכחוב לכעל אבל לא לאכילת קדשים עד שינחו ימי מלחת ותביח קרבן: שדמים י הרבה טמחים בה י וב נמרח דנידה [י"ט י] קם יליף מדכתיב בה שמי פעמים דמיה . או ד' דמים ושחור הוא בכלל האדום: אלא שלקה: האדום : בפ"ב דנדה מפרש במתניתין אחהו אדום כדם התכה י ומפרש בגמרא כדם המכה בתחלת הכחה של שחיטה: שחור כחרת י כחרתם דדיותה: וכקרן כרכום • כברור שבו לח ולה יבש ובגושיהם שנינו י נקרן כרכום . פחת זוית קרקע שהכרכום גדל שם: כמימי אדמה י הבאה מבקעת בית כרם ומליף עליה מים והיא אדומה כשעוכרי' אותה: וכמוג י שני חלקי מים ואחד יין מיין השרוני : כמימי חלחן שנתבשל בהם . וכמימי בשר צלי - אדומים קלת: ר' יהודה אומר מביאה על הראשון ואינה מביאה על השני. דם"ל מולד הרחשון מניכן ד כמצח ולד שלישי אינו בחוך של ראשון י ולכך לריכה קרבן שני ורבכן סברי מולד שני מנינן כמצח כל חחרון בחוך מלחת של חבירו . בס"ב דכריחות [י']: ל ספק ה' לידות. שעברה בנהר והפילה - וחינה יודעת מה הפילה . אם ולד אם רוח . והפילה כלן כל ח׳ וח׳ לחחר שמ ים של רחשון שראווים להיות ימי מלאת לנקבה: ספק ה' זיכות שראתה ככל פעם ג' ראוות וסונה יודעת אם ביתי זיבה או בימי כדה: תבימה קרבן אחדי חטאת השף הבחה על הספק . כדתכן חלו מביאות קרבן ואינו נאכל · בפרק א'

דכריתות [1': שם ח':] חמש לידות ודלות חמש ויבות ספק וכו' י וחסיים כה ר' עקיבא אוחר בין על הזראי בין על הספק כשמביאה קרבן תאחר על הח חקן ותיפטר וחדמו להו לטבילה דמאן דמיחייב ה' טבילות כיון דטבל הדא ויחנא איטהר רש"י לא גרים הכא בדברי ר"ע ותיפטר וטעמו נראה שדבר האו והיא על ודאי היה צריך לפרש תיפטר כדי לאכול בקדשים אבל והאו כל ודאי היה צריך לפרש תיפטר כדי לאכול בקדשים אבל ח"מ

לם תביח בחוך מלחת של ולד זה ששמדת בו י ת"ל תביח כדון שהוח לחחר מלחת לולד רחשון י והרב ר' הלל הכי גרים לה י יכול לח חביח חוך מלחת י חבל תביח חוך מלחת על ולדות הרחשוטת י ת"ל ובמלחת תביח מבל לם תוך מלחת י והכי פי דהיח עלמה לח תביח י דלח חתי עשה

דהבאה וודחה את עשה דטומאה וקשה אמאי צריך קרא להכי כיון דאפשר לה ליטהר ולהביה ועוד והרי חיפשר לה על ידי שליח: מאחר שאין קרבנה טעון סמיכה וגם אין נראה לפרש שכח הכתוב למעט דבתוך מלחת לח משלח קרבן שכבר חייבת קודם לכן : לבן לחייב על כל כן וכן . דלח הוי לריך למיכתב אלא ובמלאת ימי טהרה תביא ככש וגו' י שהרי כבר פי שהרתן של כן ובת למעלם: להביה הת המפלת חור לשתנים ואחד י בלילה שלאחר שתנים: כדברי ב"ה שמחייבין כדמפרש ואזיל • ואיתא במתניתין רפ"א זכריתות: אי חתם מודים ברוחה חור לשתנים וחחד שהיא טמאה נדה • ש"כ אין דין לילה כדין יום שלפניו שדמיה טהורין : חמרו להם כ"ש אבל י כמו אבל שרה אשתךי לשון אחת וקבלת דברים: אם שיוה לשומחה הם דומה לו לשומחת כדה הרואה בהן: לא ישוה לו לקרבן בחמי : שכן ינחה לשעה שהיח רחויה להביא בה קרבן · דיום היא ראוי להקרבת קרבן ולא לילה · דכתיב ביום צוותו את בני ישראל להחריב וגו' וכל זמן שילדה ועדיין לא הגיע ומן הקרבת קרבן הכל בכלל ולד ראשון: המפלח יום פ"ח שחל להיות כשבת שחין תרבן יחיד קרב בו. ואתם מודים שחייבת קרבן : שמעפ"י שמיט רמוי לכתחלה לקרבן יחיד: ראוי לקרבן ציבורי ולכך קריכה ביה שרחוי גם לקרבן יחיד דחם עבר כהן והקריבו ה"ג דילחת כו י ומ"מ זהו מכה מה שרחוי לקרכן ליבור כוא: 🗖 הרואה דם אינה מוכחת: שחתם מדמין על ולד שני חיוב קרבן על ולד שני בליל פ"ח • כמו רוחה דם שהיא טמאה נדה י שהרי מציט רואה דם שסיא טמאה ואינה בת קרבן על ולד שני באותה שעה ישהמפלת תוך מלחת וכו' : או לבת להכיא את המפלת וכו' עקר טעמייהו מיתורא דהאי קרא או לבת להביא ומה שדנו עם ב"ש להוציחם מסברתם י ובתוספחה תניה חמיו להן ב"ש הרי חמרתם הלילה מלטרף עם היום הבה חחריו וכשם שחייבת ליום פ"ח כך חייבת לחתר פ"ח . אמרו להם ב"ה הרי הוא אומר או לבת וכו׳ י ובפ"א דכריתות שאל ר׳ אושעיא לבר קפרא אי טעמייהו דב"ה דלילה לאו מחוםר זמן הוא י והוי בדין זה

נמי זב שרחה ג' רחיות בליל שמיני וחייב קרבןשמי או דלמח לעולם סבר לילה מחוסר זמן היא וגבי יולדת משום דמייתר קרא או לבת: 2 כבש בן שנתו ולא שנה למנין עולם מדלא כתיב בן שנה דהוי משמע למנין עולם י והוי מיפסל לאחר תשרי כשמלד קודם תשרי. אכל השתא דגהיב בן שנתו מניכן ליה שנתו מיום ליום י ובפ"ב דובחים [כה: בכורות ל"ט:] יליף משה תמים זכר בן שנה דשעות פוסלות בקדשים שאם

הגרות מהרי"ד

ערכין י"ם: ורמב"ם פ"א מה" מעשה הקרבות דין י"ג: ך" שהם מיטפלת בהם לפיל סדר "יקרא דיבורת דרדבה פרשתם י"ג וע"ש: ך" מ" מעכב ואין שנים מעבבים כ"גמ" פסקים נ"ע ורמב"ם פ"א מסים מחסובים פ"גמ" פסקים נ"ע ורמב"ם פ"א מהי מחסובי פרכים דין ה" וכסף משהם שם ושם במרכבת המשום הלף ג" ורמב"ם ורמב"ם ורמב"ם רומב"ם המ" ידמות ע"ד: ובמשכה ג" מ"ד דמנפים ורמב"ם רים הלכות מחסובי כמה בל למים שהים רומב ממין א" הוא והמורן פ" וממין א" הוא והשור ברדה במ" מעין א" הוא ובמורן ק"ש: אחר לן רדה שרה לן דם טוהר: ב"ה מטהרן ע" גמ" נוה י"ע: מורת היולדת מלמד שמביאם קרבן א" על וולדות הרדה כל"ל ד"ע וכ"ה בגמ" מה שנ" וברתות ע": ל" ה"א מסוברי כפרה דין י" ועים" נ"ב ד" קס"ד ואין השאר עלי מובם וע" רמב"ם וראב"ד פ"א מה" מסוברי כפרה דין י" ועים" נ"ב ד" קס"ד ואין השאר עלי מובם וע" רמב"ם וראב"ד פ"א מה"

Digitized by Google

ד. קבה דבעה לחינקט לים ז' יחי טומחה דלידה • וה"ק יכול היכח דילדה תאומים : נקבה מעיקרא ווכר לבסוף : תפסיק טומאה דלידה באמצע : ונימני לה ששים וששה מפוזרין : ויהא מודה : בתאומים דמראשון מכיכן לה : והא דאמר רכנן במתניתין דחשני מכינן לה י היינו שהפילה ולד שני שנולר ונולד בימי דומים עליו] את השבת י דערל זכר קרינא ביה י ומיירי בה בגמרא דשבת בפר"ח דמילה [קל"ה י] ובחגינה אי מחייב ליה לר' יהודא לענין ראייה: ל שרלה כבושה שור דבוק בבשר : ז ושלשים יום יכול בין סחוכים בין מפוזרון מיו זי לה כפ"ב דכריחות : [ט:] (ועיי׳ לקחן בפ"ב) :

טהרתו של ראשון : ת"ל יום מה יום כלו רצוף הף ששים כלם רצופין ואפילו בתחומים סבירה ליה לרבכן כך : וששת בין סמוכים בין מפוזרין כיון שילדה מחר פ׳ לנקבה י ופ"ד דלחחר שתנתור יתי טומחה לשני תגמור ו' ימים לולד ראשון י והדר תמנה לולד שני ימי טהרתו : ת"ל וששת ימים יו"ו מוסיף על ששים שאיגן מפוורון ומוקי לה כר' יסודה דחש"ג דחמר התם מולד רחשון מכיכן מודה הוא לענין טומאה ועהרה לא מכיכן לחקולי עליי לחמשוכי ימי טהרה שלה אחר ולד שני יומעתה מדסיפא ר׳ יהודה י רושה נמי ר׳ יהודה ולענין ימי טהרה חינו דין שימי טהרתה מועטין ולח יהיו לה יותר מלוכר: ד שכל ימים שהיא רואה שהם טהורים בין שרואה בקושי בין שרואה בשופי : פלוג תייהו בפי בנות כותים [נדה ל"ח:] ובנמרת מייתי לה להת ברייתת: ומה בחקום שהחמיר בדם השיפוי שלפני הולד חם עומדת בימי זיבות ושופעת בשופי כמר שהרגילה בנידותה וכזיבתה ושפעה ג' ימים קודם שילדה הויא זבה : היקל בשופי שלאחר הולד בשופעת ביתי טהרתה : ואפילו עוחדת ביתי זיכות הקיל עליה שהדמים טהורים: מקום שהקיל בקושי שלפני הולד . אם עומדת כימי זיכות וקשתה ושפעה דמים מחמת ולד הקיל עליה שחינה זבה: היכו דין שכקל בקושי שלחחר הולד: שחם קשתה מחמת לידה שנייה ושפעה דמים שהן טהורין:

פרק ב יכול לה הכיה בתוך מלחת

אם חייבת כבר קרבן י שעברה כבר

שנה שילדה ושום קרבן לח הביח יכול

על וולדות הראשונות אפילו

65

ואין ולד בין השמשות דוחה את השבת : ערלתו וראי דוחה את השבת ואין שנולד מהול דוחה את השכת ' שב"ש אומרים צריך להמיף ממנו דם ברית וכ"ה אומרים אינו צריך: ל א"ר שמעון כן אלעזר לא נחלקו בית שמאי ובית חלל על שנולד מהול שהוא צריך להמיף מסגו דם ברית מפני שהוא ערלה כבושה על מה נחלקו על נר שנתנייר מחול שכ"ש אומרים צריך לחמיף ממנו דם ברית וב"ה אומרים אינו צריך: ? ושלשים יום יכול בין סמוכים כין מפוזרים ת"ל יום י מה יום כולו אחד אף שלשים כולו אחד י יכול שלשים סמוכים ושלשה בין סמוכים בין מפוזרים ת"ל ושלשים יום ושלשת ימים י מה שלשים סמוכים אף שלשת סמוכים י ושלשים יום ושלשת ימים מה ת"ל ישיכול נקבה ישימי מומאתה מרובים ימי מהרתה מרובים י זכר שימי מומאתה מעומים אינו דין שימי מהרתו מרובים י ת"ל ושלשים יום ושלשת ימים. תשב להביא את המקשת כתוך אחר עשר יום שתהא מהורה מן הזיבה יכול תחא שחורה מן הנדה תלמוד לומר דווהה תממא בימי שהרח אף ע"פ שהיא רואה: 🎵 ככל קודש לא תנע יכול אף מן המעשר ת"ל ואל המקדש לא תבוא מה מקדש שיש בו נמילת נשמה אף קורש שיש בו נפילת נשמה יצא המעשר י אי מה מקדש הנכנס לו כטומאה ענוש כרת אף קודש האיכלו בטומאה ענוש כרת י יצתה תרומה ת"ל ככל קודש לרבות תרומה ' אי מה קודש משמע נגיעה אף מקדש משמע נגיעה ומנין שלא כנגיעה תלמוד לומר ואל המקדש לא תבא י עד מלאת ימי מהרה לרבות יולרת נקכה: פרק ב נקבה אין לי אלא נקבה מנין לרבות שומשום ואנדרונינום ת״ל ואם נקבה תלד וממאה אין הדבר תלוי אלא בלידה ופואה שבועיים י שני שבועות שהם ארבעה עשר יום: ב שאלו תלמידיו את רבי יהודה בן רועץ שוסעים אנו וממאה שבעים יכול תהא ממאה שבעים אמר להם ממא ושי הר בזכר ממא ומיהר בנקבה מה ימי מהרתה כפלים בזכר אף ימי מומאתה כפלים בזכר מאחר שנפמרו יצא ומחזר אחריהם אמר להם לא הייתי צדיך להיזקק לכם מפני שיש אם למקרא אלא זו תשובה לדבר מימא ומיהר בזבר מימא ומיהר בנקבה י מה ימי מהרתה כפלים בזכר אף ימי מומאתה כפלים בזכר או כלך לדרך

השבת יוחייבים עליו כרת י ערלתו ערלתו וודאי דוחה את השבת

פרק ב מנין לרבותט ומטוס ומי אין הדבר תלוי וכו' . פירוש חלד חשמע אין הדבר חלוי אלא בלידה אפילו טומטום ואנדרוגינ ם: ב יכול תהא טמחה שבעים . ול זומרה . וח"ת והרי קריכן שבועיים וכי בחנם הוא הקרי כדי לסתור חותו יןוחפשר לתרן כת"ש בובחים [ל"ח .] אהני מקרא ואהני מסורת והכי פרון חקרה שבועים ומהכי מסורת ותשב מ"ב] וי"ל דהוי תפרש ליה שנועים הרבה עד שבעים. ולמר אין א' פותר את חבירו ואמר להם בנין חב י טימה וטיהר בוכר כו' · סבל לח היו סוברים לדרוש מפורת דח"כ כילד היה בנין חב מוליה מידי מסורת יכ הדרבה מסורת מולים מידי בנין מב: יצח מחור מחריהם י מכר שיש אם למקרא: אלא זו תשונה לדבר: אם יש להשיב לבכין חב שחחרת כך יש להשיב כדמסיים חו כלך לנידך זו וכו' : שיתי טומחתה מועטים: ולח יהיה סלח ז' ימים כמו לוכר: ת"ל וטמחה שכועיים כנדתה שני שנועות שהן י"ד יום . ולח נחמר ו"ג כמו בנגעי בשר שהן שני שבועות . דהתם נסוף שבעה קוחה ומסגיר. ויום כביעי עולה לכאן ולכאן: ב וששים יום יכול בין סמוכין כו' אף ששים כלם אחד . בפ"ב דכריתות [ט' :] פליגי ר יודא לרבק ביולדת חוך מלחתי ומזו הברייתה רולה להוכיח דרבי יהוגה לחומרה קאמר . דמוולד אחרון מונה ימי טהרה ולא מן הראשון : דא"כ לא היו רלופין והוי לריך לאפסוקי בימי טומאה דשני והדר למליינהו לימי טהרה דרחשון י ודחי לה לשלם רבנן היא ומשכחת לה כגון שילדה תאומים וילדה נקנה תחלה . ואח"כ ילדה לזכר בעשרים לימי טהרה

שיםי שהרתה מרובים אינו דין שיתו ימי פומאתה מעופים ת"ל וממאת שבעים כנדתה שני שבועות שהם ארכעה עשר יום: וששים יום יכול בין כאוכים בין מפוזרים ת"ל יום · מה יום כולו אחד אף ששים כולן אחד · יכול ששים סמוכים וששה בין סמוכים בין מפוזרים ת"ל וששים יום וששת ימים מה ששים סמוכים אף ששה סמוכים: ששים יום וששת ימים מה ת"ל זכר שימי מומאתו מעומים ימי מהרתו מעומים : נקבה שימי מומאתה מרוכים אינו דין שיהו ימי מהרתה מעומים - ת"ל וששים יום וששת ימים תשב: תשב להביא את המנשה בתוך שמונים של נקבה שכל דמים שהיא רואה מהורים עד שיצא הזולדי ורבי אליעזר מטמא אמרו לו לרבי אליעזר ומה אם כמקום שהחמיר בשופי שלפני הוולד היקל בשופי שלאחר הוולדי מקום שהיקל בקושי של לפני הוולד אינו דין שנקל בקושי של אחר הולד אמר להם דיו לבא מן הדין להיות כנדון ממה הקיל עליה ממומאת זיבה אבל ממאה היא מומאת נרח" אמרו לו הרי אנו משיבים אותך בלשון אחרת מה אם במקום שהחמיר בשופי שלפני הוולד היקל בקושי מבשופי מקום שהיקל בשופי שלאחר חוולד אינו דין שניקל בקושי מכשופי אמר להם אפילו אתם משיבים אותי כל היום דיו לכא מן הדין לחיות בגדון מה קושי הראשון ממאה נדה אף קושי האחרון ממאה נדה על דמי מהרה אף על פי שרואה:

זוי זכר שימי מהרתו מעומים: ימי מומאתו מעומים: נקבה

פרק ג ובמלאת אינה מביאה בחוך מלאת ואם הביאה בתוך מלאת לא יצא י יכול לא יביא בתוך מלאת על הוולדות הראשונות

הגהות

ולחם משנה פים מה' מחוסרי כפרה הלכה ה' ועי גמ' נויר ס"ד : ברמב"ם :

קרבן העדה וע' כל קול בן לוי שאלה ג' ד' ל'ד: ז ושלשום יום ושלשת יווים מה ת'ל פי' כיון מקרב שימי טומאה של זכר מלי מן הנקבה א"ב ממילא נדע גם ימי טהרת הוכר הלי משל כקבה: ו"ד וק"א י וכ"ה לקמן פרק ב' ברייתא ב' ג': ששב להביא אם המקשה כו' פ' גמ' מה ל"ז : פ"ל דוותה פטמא הוא סוף ענין ד"ת י ואמ"כ מתמיל נדמי טהרה: ה" ב"ל יבמים ע"ה ממות יד: זבמים ל"ג: מ"ל בכל קודש לרבות את התרומה גמ' שבועות ד' ר' ע"ש: וממין שלא מכנס בגליפקאות פ"ל כ"ה בד"מ ובילקוט מנין שלא מכנס בגלימקאות מ"ל וכו':

ואל תוכיח מומאת חמת שאין ממנה ת"ל וילדהופמאה שבעת ימים

ותספור שבעה לולד האחרון: יב שבעת ימים יכול בין סמוכים בין

מפוזרים תיל כימי נדתה מה ימי נדתה סמוכים את ימי לידתה

סמוכים: רֹגָ כיםי נדתה הקיש יםי נדתה לימי לידתה מח ימי נדתה

אינן ראויה לזיכה ואין ספירת שבעה עולה מהם אף ימי לידתה אינן

ראויים לזיכה ואין ספירת שבעה מהם: יך דותה תממא לרכות

כועלה - דותה תממא לרבות כל הלילות י דותה תממא לרבות את

היולדת כזב שלא תתא מהורה י עד שתשב שבעה נקיים:

ברק א בשמיני יכול בין יום ובין לילה ת"ל ביום י ביום ולא

לתשעה ולעשרה לאחד עשרי ושאר כל הנימולים לא יהו אלא

ביום ת"ל וביום: 🗅 אמר תלמיד אחד לפני רבי עקיבא צריך

לאומרו אך שומעני וממאח שבעת ימים וביום שמיגי ימול

יכול שבעה ושמונה הרי חמשה עשר ת״ל וביום י אמר לו רבי

עקיבא צללתה במים אדירים וחעלית חרם בידך י והלא כבר

נאטר וכן שמונה ימים יכול לכם כל זכר לרורות: 🛴 וביום

מלמד שכל היום כשר למילה אלא שהזריזים מקדימים למצות

שנאמר וישכם אברהם כבקר ויחכוש את חמורו . בשמיני ימול

אפילו בשבת י ומח אני מקיים מחלליה מות יומת בשאר כל

המלאכות חוץ מן המילה או מקיים אני מחלליה מות יומת אף

אפילו בשבת: ד יסול בשר ערלתו אף על פי שיש שם בהרת הא

מה אני מקיים השמר בננע הצרעת חוץ מן חמילה י או מקיים אני

השמר כנגע הצרעת אף כמילה יומה אני מקיים ימול בשר ערלתו

בזמן שאין שם בהרת י תיל בשר אף על פי שיש שם בהרת:

ת ערלתו ערלתו וודאי דוחה את השבת ואין הספק דוהה את

השבת . ערלתו ערלתו ווראי דוחה את השבת י ואין אנדורונינופ

דוחה את השכת י רבי יהודה אומר אגדרוגינום דוהה עליו את

בסילה ומה אני מקיים כשמיני ימול הוץ מן חשכת ת״ל וביום

בלילה אין לי אלא הניסול לשמונה שיהא ביום מנין

קודם לידה י וצריכה לספור ז' נקיים לויבוק יולדה י ואינה שופעת דם ביתי לידה י חותן הימים חין עולים לה לו׳ נקיים לזיבתה . וה״ם חה הביח רחיה מימי כדה ואין ספירת ז' שולה בהן . והלא זהו משום דלא אפשר . שהרי אין ימי לידה יכולים להיות בו' של ספירת נקיים של זיבה : מבל ימי לידה יכולין לבא בז' ימי ספירת

נקיים לזיכה יומעתה יהיו כמי שולין לימי ספירת שבעה י כך פריך בפ' בנות כותים [ל"ז:] וקאמר וכי דנים אפשר משאי אפשר . ומשני הא מני רבי אליפור היא דאמר דנין אשד משאי אפשר: במנחות פ' התודה [פ"ג :] רב ששת אמר על כרחך הקישו הכחוב וחין משיכון על ההיקש לומר החם לח חפשר: יך לרבות בועלה דטמה ז׳ בבועל כידה . וה׳ת פשיטם מחחר שדם טמח כוח י וי"ל הכח מיירי בלידה יבשתח . ולמ"ד ח"ח לפתיחה הקבר בלה דם בפי המפלת [כ"ח] הכחלח ידרוש הקישה רק לרטת את הלילות: שלא תהא טהורה עד שתשב ז' נקיים . אחר ז' ימי כלידה : פרק א מנין לנימול לפי וכו' . כפ׳ ר"ח דמילה [קל"ו וע"ש קל"ב י בתום׳] קחתר כגון שכולדה כין השמשות י מיהו הא לא צריך קרא [ע' יכחות ע"ב:] וכחן מלי לחיתר דמיירי כנון שהיה חולה כיום ח' : ח"ב אחותו חמה ביום שנולד דיהבינן שבעה להברחתו ונימול לט׳: ת"ל וביום יובם׳ הערל [שט] איכא מאן דלא דריש וכיום: ב שומע אני שבעה ושמנה י הרי ש"ו. שיהיו ז' דטומאכוז' נקיים ולמחר נקיים בח' נימול: לללת במים אדירים והעלית חרם : הרי כבר נחמר וכן שמנת ימים. משמע בשמיני ללידתו : והח ברייחה מפרש בפ׳ ר"ח דמילה [קל"ב -] והתם נפיק ביום ולח בלילה מוכן שמנת ימים כדהמר ליה רבי יוחכן לריש לקיש: ב בשאר מלאכות חון מן המילה או מקיים אכי מחלליה מות יומת אפילו

במילה וכו' י ופריך בפר"ח דמילה [שם:] הא תנא מעיקרא מאי קא ניחא ליה ולבסוף מאי קשיא ליה ה"ק אפי' בשבת י הא מה אני מקיים מחלליה מות יותת בשאר מלהכות חוץ מן המילה אבל מילה דחית מק"ו . ומה נרעת שדוחה תת העבודה . ועבודה דוחה את השבת . מילה דוחה אוחה : בכת שנדחית מפני טבודה אינו דין שתהא מילה דוחה אותה : ומאי או אינו דקא מהדר ממאי דלרעת חמורה דלמא שבת חמורה והתם משום גברא הוא דלא חזוי וחה אני חקיים בשחיני ימול חוץ משבת י ת"ל ביום אפילו בשבת : ד הא מה אני מקיים השמר בנגע הצרעת חוץ מן המילה : או מקיים אני השתר בכגע הלרעת אפילו בחילה וכו׳ . בגת׳ [שם] קאתר ותנא מעיקרא מאי ניחה ליה ולבסוף חחי קשיה ליה י ה"ק ימול בשר ערלחו הפילו יש בהרת י מה אני מקיים השמר ונו' חוץ ממילה י אכל מילה דוחה מאי טעמא דאתי' בק"ז שכת חמורה דוחה לרעת לכ"ש ומאי או אינו דקאמר : ה"ק ממאי דשבת חמירם דלמה לרשת חמירה שכן דוחה הת העבודה ועבודה דוחה הת השבתי הה מה אני מקיים ימול בשר ערלתו בזמן שאין שם בהרת י ח"ל בשר : רבא אחר מילה בומנה לא לריך קרא דאתיא בק"ו שבת חמורה דוחה לרעת לכ"ש: ערלתו ודאי וכו'ולא ספק כגון ספק בן ז' ספק בן ח' : ר' יהודא אותר אנדרוגיטם

השבת

בולד כו׳ וחתכה תראייה ראשונה י ת"ל וילדה ולא היה יכול לותר נראה לתי דותה שהרי זיבה נתי גופה כתו דתים: רב וטחאה שבעת יתים : וס"ד אלו ו' ימים לנקיים וק אמר יכול בין סמוכין שעשתה נקיים כל ז' וה אחר זה: ובין מפוזרים . פירוש לחחר שפסקה עשתה שלשה ימים נקיים . ושוב רחתה

> ושוב עשתה ד' ימים נקיים שבין כלם הפרישה ז' ימים נקיים ולחחר כן תטכול לישב על דמי טהרה תלמוד לוחר כימי כדת דותה י מה ימי נדתה סמוכין אף ימי לידתה סמוכין . דכדה משרחתה רחיים רחשונה מונה ז' ימים סמוכין בין ראתה בין לא ראתה וה"כ יולדת יולח מיירי בנקיים י וגבי כדה תכיא ז' ימים תהיה יכול בין סמוכין בין מפוורים י ת"ל תהיה הוייתן אחת וס"ד אלו ז׳ לנקיים לאחר שפסקה מלרחית יויהיו בין כמוכין כלם נקיים וה אחר זה בין מפוזרין שראתה בנתים ויעלו ראשונים ואחרונים לז' נקיים שהרי כך מליכו לומר גבי נקיים דובה אלא שכתב שם ואחר תטהר [ידה ל"ג: ל"ו י ס"ו :] אחר אחר לכלם שלא חהא טות ה מפסקת ביניהם י וקאמר ת"ל תהיה י כלומר בכל ענין חהיה בנדתה שבעה . וטובלת במולחי שבעה בין ראתר בכל ז' ובין לא ראתה בהן אלא ראיה ראשונה וכן נמי יולדת ילפינן מינה : עוד : נרחה לי לפרש וטמחה שבעת ימים יכול בין סמוכין וכו' י קח ם"ד שמנריך הכתוב להיות טמחה לרוחה כל ז' משנפתח הקנר ללידה שדרכה להיוח רוחה ושופעת ויהיו אלו ז' בין שפעה בכולן זה אחר זה בין שהפסיקה בנתים י אבל ימים שלא ראתה בהם לא יעלו לה לימי ז׳ ליולדת י ת"ל כימי נדתה מה ימי נדתה סמוכי' כוי · כלומר בכל ענין עלו לה לימי נדחה בין רוחה בכולן בין שחינה רוחה בכולן והרי כולן חשובין סמוכין ואין חילוק בין רואה בין שחינה רוחה וה"ל ביולדת . והתם תניח שבעת ימים תהיה בנדתה יכול בין סמוכין כו׳ . וקם"ר שלריכה להיות רוחה

כל ז' משהתחילה לרחות בנדחה וחחר כן מיטהרת י וקחתר יכול בין רלופין שרוחה כל ז' ימים . בין מפוזרין שרחתה נדחה ג' ימים ופסקה ושוב ראתה והשלימה ד' להיות שבעה עם הראשונים י אבל מכל מקום ימים שלא ראתה ברם לא יעלו לה לז' ימים ' ח"ל תהיה תהא הוייתן אחת י כלומר בכל ענין הם ז' ימי נידתה בין רואה בכולן ובין שאינה רואה בכלן י והרי תמיד הם סמוכים כי גם יחים שלא ראתה בהן מצטרפין לז' ימי נידתה: יג מה ימי נדה אינן ראויין לזיבה : כדתניא בפ' זבים : ומייתי לה בפ' חינוקת [עב :] יכול הרואה ג' בתחלה תהא זכה י ת"ל על נידתה י אחר נדתה מטמאה ולא הרואה ג' בתחלה: ואין ספירת שבעה עולה בהן י כי לעולם ספירת שבעה נקיים לזיבה . אינן יכולין לבא בימי נדה בי ימי נדה אין חלין עליה עד שתסתלק חזיבות ומספירת ז' נקיים ' א"כ אין ספירת ז' נקיים של זיבות עולה בימי נדתה דלא אפשר לימי נדה להיות כל זמן שלח כלו ימי ז' נקיים של זיבות : חף ימי לידתה חין רחוין לויבה . שחם ילדה בחוך י"ח יום שבין נדה לנדה בשפעה בדחי לידה ג' יחים חפילו בשופי לא הויא ובה להצריך ז' ימים נקיים אחריהם י וגם אם היתה ובה

הגהות מהרי"ד

בות ז', כסוסין דוגמתו שנינו בסכרא וכנדה פ' בנות כותים כימי נדת דותה תטמא הקיש ימי נדתה לימי לידתה כו' ולפי דיקרוקם ז'ל לא הו"ל לומר אלא מקש ימי לידתה לימי הדתה לימי הדתה בלומי לידתה כו' ולפי דיקרוקם ז'ל לא הו"ל לומר אלא מקש ימי לידתה לימי הדתה אלא הבדרים כמוקשים וכדומים כל שד דומה וכל אחד קודם בלשון אחד שהקשו עכ"ל פובה כדי כביא ולים מטסא שלנו ואין להגיה מסברא : ואין ספירת שבעה מטס כל"ל ד"מ וכ"ס בגמי מדה ל"ו:
ב"ל ב אילו אמר וטמאם שבעת ימים ויום השמיני ימול וכ"ל בילקוט: ל אלא שהיין שליל אילו כממר וטמאם שבעת ימים וובשמיני ימול וכ"ל בילקוט: ל אלא שהיין כל' גמ' פאסים ד' יומול לפי בילתו כ"ל בשנת הל"ב ובמום "שבת הל"ב ובמום "שם והם" יוי אליה מישה של המליש היי ומול בשר עולתו בד"ת השם עלי מוכר של הוה ב"ל ביני בל והם הייני אומרים אילו לא כיה כת ב תובת בשר וכבריתא הובאם בנבל בת הל"ב ולא וכל הבלה בבבל הביל בתלאם בל" מבלח וחלו וכל הבלאם בל מבת הל"ב ו"ה מילוע וחלו וכל הבלאם שבת הל"ב ו"ה מילוע וחלו וכל הבואה שבת הל"ב ו"ה מילוע וחלו וכל הבלאם שבת הל"ב ו"ה מילוע וחלו וכל הבואה שבת הל"ב ו"ה מילוע וחלו וכל הבלאם בכל שבת הל"ב ו"ה מילוע וחלו וכל הבואה שבת קל"ב וע"ש גמ' ותום' ובירושלמי נדרים ס"פ שלישי ופ"ש : ה מרלתו ודמי וכר' כובמכ בבבלי שבת קל"ה : וע"ם תום' ומכרש"ח והובסה בירושלמי יבמות פ' כערל הלכה מ' וע"ם

כן לריך להיות ד"ת: "א שתספור שבעה לולד כאחרון הובא בטור וו"ד סימן ד' ולמדה הרשב"א בשפר ששי בית שביעי מגמ' כרימות ד' ט' וכאן היא מפירש בהדיא: "ב יכול מפוריון פי' הק"א יכול שאם ילדם וילד שני תמנה לשני ותשלים אח"ב לימי טומאה דרששון ותמה הו'ר דכבר כשמיענו בברייתא הקודמת ולכן פי' הוא כמו שפי' בפי' המוס למנס בפסיקתא ווטרתי משמע כפי' הק"א שכתב שם דין דברייתא ראשונה בוב"ל כגון שילדה האחד באחר נהשני בשבת והשני בשבת השני משום שנאחר וילדה וטמאה שבעת המחד באחר וילדה וטמאה שבעת המחד באחר וילדה וטמאה שבעת המחד בשבת וילדה וטמאה שבעת המחד בל הביו בית השני בשבת המחד בשבת והשני בשבת השני שורה בשבת המחד בל המחד בית השני בית השני בית השני בשבת המחד בית השני בית השני בית השני בית שור בית השני בית השני בית השני בית השני בית השני בית השני בית המחד בית השני בית המחד בית ה ימים רליפים זה חמר זה עכ"ל חמנם יש מרום לבע"ד למלוק ולומר דהך שנחמר חלדה ונמחם כות סוף דיבור וחס"כ מתחיל ענין חסר שבעת ימים רלופים חמנם כנכון כמו שכתבתי תחלם: ילו שו זיכור וחות ב שנתוני עבין ממי שבעת יחים דנופים ממכם סככן כמו שכתל לפני לל כימי דתפה כקיש יחי ליות לממי נדתם מם ימי נדתפה כ"ם בד"ח אמנם כמו שהוא לפמד כ"ם בילקוט ובגמ' כדם ל': וכבר הוהכני שלא לכגניה כספרים ויטיין במידושי חשב"א פ"ק דגיטין ט' - אחת מן הדרכים ששוי גיטי כשים לשימרוני עבדים איכא מאון דק"ל איפלא כו"ל דגיטין ט' - אחת מן הדרכים ששוי גיטי כשים וכלי ול"ג דכל שני דברים ששוין זום בום אין משגימין למתכני ששוין שימרוני עבדים לגיטי כשים וכל ול"ג דכל שני דברים ששוין וכעמין שכעוב כסומי מי קודם בלשון אלא זה דומה לוה ווהם להם בדומין אין קודמין וכעמין שכעוב כסומי ואויל: אם טיסר החי את אתוי שיושבת על דם טוסרי ישהר החת את אתוי בתחי'י כלוחר אם אתה בא ביוצא חת לטתא טוחאת לידה חק"ו כלא קרא. א"כ לדין טהרת אתו לא יהיה לדין ק"ו יוכ"ת כיון שהשוה חת לחי לענין טוחאת לידה יכחו כן תשוויה לטהרת אתוי אילא לחיפרך אם טיהר

החי את אמו כו׳ י ת"ל זכר לרבו׳ את המת . לכל דבר בין לטומחת לידה בין לטהרת אמו: ך סנדל דומה לדג של ים שנפחתה לורתו ' כך מפרש בפ' התפלת [כ"ה:]: שליח דחין שליח בלה ולד [שם כ"ו י] חלה שניתוח: שפיר מרוקם י שהוא תחלת צורתו של ולד [שם כ"ה י] שתחלת ברייתו בראשונה שתי עינים כשתי טיפין כו': וכיולא מחותך מוליאן אותו אבר אבר : אע"ג דאין זה מנהג לידה : דן בריית ראש שאינו חתוך: שאינו במטבע ראש שיש בו נקבי׳ וחוטים : אלא כלו אטום: שעיר המשחלת יוכית שגרם טומאה דכתיב והמשלח את השעיר לעואול יכבם בנדיו: והרי הוא טהור ' דלא מציכו טימאה לבהמה: לא אם אמרת כו׳ שחין לו טומחה • וח"ת בפרשת זכים החני זובו לימד על הזוב שהוא טמא והלא דין הוא לאחרים גורם טומאה לעלמו לא כ"ש . שעיר המשתלה יוכיח . והתם אמאי לא קאמר לא אם אמרת בשעיר המשתלח שחין לו טומחה . ומייתי לה נמי בפ׳ דם הנדה [נה י לד: לה י] וי"ל מן הדין לא היה ראוי להזכיר שם שעיר המשתלח : אלא אגב דהכא נקטיה התם והכי הוי ליה למיתר לימד על זוב וכו' : והלה דין הוח לחחרים גורם טומאה וכו׳ ולד יוכיח דגורם טומאה לאמו והוא עלמו טהור אף זוב לא יהה טמה ת"ל זוכו : תחמר בולד שיש בו טומאה : כדתנן בפ' יולא דופן [מג :] בן יום ה' מטמה בזיבה מטמה בנגעים מטמה שומחת מת : כן שתספור שבעה לולד החחרון אם ילדה תחומים ואחר נשתהה אחר חברו ב' או ג' ימים: אינו סופר שבעה אלא לטומאה האחרונה כגון שנטמא ביום ראשון ופעם שני ביום ב׳ מוכה ז׳ מטומהה שכייה : ל ומיטמהה כולד מה מצינו כשהיא מיטמאה בדמים אינה פופרת שבעה אלא לראיי׳ ראשונה אף כשהיא מיטמחה בולד לא תספור׳ שבעה אלא לולד ראשון . נראה ם. כשהיא מיטמאה בדמים אינה סופרת אלא לראייה ראשונה אפילו שפעה כל ז׳ דכתיב ז׳ ימים תהיה בנדתה אפילו שופעת כל, שבעה עולין לה לשבעה ימים : רא דנים טומחק שהיח ממקום אחרי שבאה מחמת ולד : מטומאה שממקום אחר : מטומאת מת וכן נמי הוי מלי למיתני מטמחה בזיבה ומטמחה בולד כשהיא מטמאה בזיבה אינה מטמאי אלא מראייה אחרונה אף בולד כו' או כלך בדרך זו מטמא בדמים ומטמאה

שרשת תזרינן וטמחס מה פ"ל משמעה למה לרוך לכתוב משמעות . הטומחה שכתוב בענין בכל קדש לח תגע וחל המקדש לם תבח יכי לח היה לו לגלות ולכתוב כי אם וטמחה שבעת ימים וחני יודע לענין מה שהוא ביאת מקדש דכתיב והורתם את בני ישראל מטומאתם ולא לענין מה שהוא ביאת מקדש דכתיב והורתם את בני ישראל מטומאתם ולא

בני ישראל בענין חזה ואין העכו"ם בענין הזה בני ישראל אין לי אלא בני ישראל מנין לרבות את הניורות ואת השפחות בין משוחררת ובין אין משוחררת ת"ל ואשה ואשה כי תזריע וילדה זכר וממאה שכעת ימים מה ת"ל לפי שנאמר והזרתם את בני ישראל מטומאתם ולא ימותו בטומאתם בטמאם את משכני אשר כתוכם: שומע אני בין מתוכו בין מאחוריו ת"ל ביולדת ואל המקדש לא תבא: ב יכול יולדת הקלה תהא מממאה אותו מתוכו ושאר כל הממאים בין מתוכו בין מאחוריו ת"ל בני ישראל הרי בני ישראל כיולדת מה יולדת אינה מממאה אותם אלא מתוכו אף כולם לא ישמאו אותו אלא מתוכו: 🛴 אין לי אלא הבא מידי שומאה חמורה כיולדת - הבא מידי מומאה קלה י ממא מת ובועל נדה וכל המממא את האדם מנין ת"ל לא ימותו בממאם את משכני אשר בתוכם לרכות את כולם: 7 וילדה פרש לשילדח לפני חדבור או יכול שאני מוציא את שעיברה לפני הדבור וילדה לאחר הדבור ת"ל ואם נקבה תלדאין הדבר תלוי אלא בילדה וילדה עד שתצא ממקום הוולד פרם ליוצא דופן ר"ש אומר יוצא דופן הרי הוא כילוד וחייבים עליו קרבן ובלבד שהוא פמור מחמש סלעים של כן: האשה כי תזריע וילדה זכר מה ת"ל לפי שנאמר וממאה שבעת ימים וביום חשמיני ימול י שומע אני ביוצא חי שהוא מטמא את אמו טומאת לירה מנין ליוצא מת שיממא את אמו מומאת לידה ' אמר רכי יתודה הריני דן ומה אם ביוצא חי שאינו מממא את אמו ואת הבא עם אמו אל האהל פומאת שבעה חרי הוא מפמא את אמי פומאת לידה י היוצא מת שהוא משמא את אמו ואת הכא עם אמו אל האהל מומאת שבעה י אינו דין שיממא את אמו מומאת לידה אמרו לו לרבי יהודה כל דין שאתה דן תחילתו להחמיר וסופו להקל אינו דין אם פיהר חחי את אמו יפהר המת את אמו ת"ל זכר לרבות את המת: [אין לי אלא בני תשעה בן שמונה כן שבעה בן ששה בן חמשה מנין ת"ל וילדה זכר כל שתלד או וילדה אין לי אלא הוולד. מנין המפלת סנדל או שיליא ושפיר מרוקם והיוצא מחותך ת"ל כי תזריע וילדה כל זרע שתלד: ז יכול המפלת כמין דגים וחגבים ושקצים ורמשים תהא ממאה ת"ל זכר מח זה מיוחד שיש כו מצורת האדם יצאו אלו שאין בהם צורת האדם: יכול הספלת כריית ראש שאינו חתוכה בריית הניף שאינו חתוך ושיש לו שני נבין ושני שדראות הואיל ויש בהם מצורת האדם יהא ממאה ת"ל וממאה שבעת ימים: ובשמיני ימול מת זה מיוחד שהוא ראוי לכריית נשמה ' יצאו אלו שאין ראוים לבריית נשמה י ופמאה י חיא פמאה ואין הוולד ממא י הלא דין הוא ומה אם שהולד גרם לה מומאה הרי היא ממאה הוולר שגרם למומאה אינו דין שיהא ממא י שעיר המשתלח יוכיח שנרם למומאה יהרי חוא מחור לא אם אמרת בשעיר המשתלח שאין לו מומאה תאמר בולד שיש לו מומאה הואיל ויש לו מומאה יהא ממא ת"ל חיא חיא ממאה ואין הולר ממא : 🗅 וילדה וממאה שכעת ימים שתספור שבעה לוולד האחרון הלא רין הוא מממאה במך ומישמאה בולד מה מצינו כשהיא משמאה במת אינה סופרת שבעה אלא למומאה האחרונה אף כשהיא מממאה בולד לא

ימותו בטומלתם בטמלם וגו' . וקלמר לכך לריך לכחוב טומחה לענין מה סים מפני משתעה שמשתע מוהרה דקרא דוהורתם את בני ישראל ישומע אני וכו': 🗖 יכול יולדת הקלם תטמא וכו׳ י שכבר שבלה לחחר שבעה לזכר י אפ"ה אח'כ' אפורה ליכנם כל ימי טברתה : ושחרי כל הטמחים דהיינו **פודם הטבילה שסיא חמורה יותר** . ואש"ג דקיל"ן בם׳ הגולין [מכות ח׳: כויר מה י] עוד טומחתו בו שחייבים (טבול יום ומחוסר כסורים על ביחת מקדש מ"ח הוי ס"ד דחמור טפי): מנין בביאה בלא נגיעה כגון שנפס בתוך שילם תיכה ומגדל ת"ל ולח ימותו: (כנרפה שכספר ת"כ של וה המפרש ו"ל היה כתוב כאן מה שכתוב בת"כ שלפניט בסוף פרק ה' בפיסקה ח' הי מה קדש משמע כגיעה כו' ח"ל וחל המקדש וגו' : וכאן סיים ת"ל ולא ימותו ודריש מסיפה דקרה בטמחס וגו' לרבות חת כלם כדדריש להבה מידי שומחה קלה וכוי לרבות חת כלם . ובפירום זל לה מובה שם במוף פ"ה כא דביאה בלא גגיעה . גם שאר כגהות שסוספתי נרחה בעליל שהוא משרון בהעתק אשר לפני מחמת טעו' סופר) :(ב חין לי חלה הבה מידי טומהה חמורה כיולדת ומחי חמורה י דטומהתה יולחת תגופה: הבה מידי טומחה קלה טמא מת ובועל נדם דאין טומאה יוצאה מטפו) אבל אין לפרש. אין לי אלא הבא מידי טומאה חמורה י דטבול יום שלה חי יבת בכיחה : הבא מטומאה הלה כגון מטומחת מת וכועל כדה דבכל חד מיניים כתיב דוקח טמח כדכתיב וישלחו מן המנחם כל לרוע וכו' (וכן כבועל נדה) אבל טבול יום שלהם לא קמ"ל מהכא ולא ימותו וגומר: אין לומר כן . שגם טכול יום שלהם חליכו דכתיב שד שותחתו בו: ד הרי הוא כילוד ממקום לידה יוחייבין עליו קרבן לידה וווצח דופן כלקח על ידי חתיכת פריסה שעל ידי סס יובם׳ יוצה דומן מ"ט דר׳ שמעון י תלד לרבות [מ"] חצא דופן: שפטור מחמש סלעיי דכפטר רחם תלה רחמנת : הן שומע ח ני ביולה מי שקרי מיירי בנימול : מת שהוח מטמח את אמו כשיוצא ממנה י וכן מטמא מת כל הכם עם אמו לאהל דכחיב וכל הבא אל האהל וכל אשר וגוי. שתחלתו להחמיר וסופו להחל חינו דין מחלתו לכחמיר . לטמח בלידה ביוצח מת: וסופו להקלי בימי מלאת כדמפרש

תספור אלא לולד האחרון: "או כלך לדרך זו מיממאה בדמים ומיממאה בולד מה מצינו כשהיא מיממאה בדמים אינה סופרת שבעה אלא למומאה הראשונה אף כשהיא מיממאה בולד לא תספור שבעה אלא לולד הראשון: "אל נראה למי דומה דנים מומאה שהיא ממקום אחר ממומאה שהיא ממקום אחר ואל יוכיהו דמים שהם מנופה: או כלך לדרך זו דנים מומאה שהיא ממנה ממומאה שהיא ממנה

הגהות מהרי"ד

א במישראל אין לי אלא בנישראל כר סוכלה בנת' יבשות פ"ד: ע"ש בשרם' וכרישות ו": ושאילתות פ"א לי ופ"ש בשלילת שנום אות ה"ח ורמב"ם כ" איום בישלילת שנום אות ה"ח ורמב"ם כ" איום בישלילת שנום אות ה"ח ורמב"ם כ" איום בישלילת שנום אות ב"ל ב"ת וכ"ה בפסוק והיבא כן בינקות ובנתי שם ושם: אשה כי תורע כ"ל ל: ואין העבו"ם בתנין כ"ל השנות בי מות בי והיב ו"ל: בין מאחוריו פ" כי מוגע בו מאחוריו: [מידי-טומאם קלם שמא מת [וא"ת הכתיב בהדים בפ" מקת ומ"מ הכנת עומא וו"ל דהתם לעומ והכא לאומרם ב"א ומידי לאומר כ"ל ב"ל בר"מ: ה"ל שומע אות בר"מ ביום מידי ביום מאות ברישל וו ב"ל בי מורע ביום אות ביום אות ברישל וו ביום מוכל ביום ב"ל מידי מה" איום בהלכה א" וחדין סובל ברושב"ם ופ"ז מה" איום היב ביום ב"ל ב"ל מה"

שמיני ג ספרא פרשתא

בשרי או יכול שאני מוציא את הנונע בעור שבננד הבשר מאחוריו ת"ל ממא י בנבלחה לא בכשני חצאי זיתים שעל גבי העור י יכול לא ישמא במשא דברי רבי ישמעאל תיל שמא י רבי עקיבא אומר הנונע והנושא י שבא לכלל מגע בא לכלל משא י לא בא לכלל מנע לא בא לכלל משאי ומודה. רבי עקיבא בכשני חצאי זיתים שתחבן בקיסם או שחיסימם שהוא שמא ' מפני מה ר"ע אומר ממהר מפני שהעור מכמלו: ז יכול תהא נבלת בחמה מממאה בגדים בבית חבליעה: ת"ל גבילה ומריפה לא יאכל לממאה בה את שאין לו אלא באכילתה: יצתח נבלת בהמה שהוא מממאה עד שלא יאכילנה יכול נכלת עוף תממא מן חכתוב ונכלת בהמה מקל וחומרי תלמוד לומר כה י כה אתה מפמא כבית הבליעה ואי אתה מממא כנבלת בחמה בבית חבליעה: אם כן למה נאמר האוכל ליתן שיעור לנוגע ולנושא מה חאוכל כזית אף הנוגע כזית: [יככס] יכול אף הציפה ת"ל בנד אי בנד יכול בנד נדול לבן המשמא בזב והמממא בננעים י מנין גדול צבוע קטן לבן י קטן צבועי עד שתהא-מרבה להביא שבים של סבכה וגנגלים וננגיליון מנין ת"ל בנר בנדים ריבה' מנין לעשות שאר כלים כבגדים ת"ל ממא. יכול שמא אדם וכלי חרם י ת"ל בגדי בנד הוא משמא ואינו משמא לא אדם ולא כלי חרם:

פרק יב בכל חשרץ חשורץ על הארץ להוציא את היתושים שבכליסים ואת חויזים שבעדשים ואת התולעים שבתמרים ושבנרונרות לא יאכלו לחייב את המאכיל כאוכל או לא יאכלו לאוסרם בהנאה ת"ל לא תאכלו הא כיצד באכילה הם אסוריי בהנאה הם מותרים הא מה אני מסיים לא יאכלו לחייב את המאכיל כאוכל: 🗅 הולך על נחון זה נחשי כל הולך על נחון לחביא את חשלשולים ואת חדומה לדומה י הולך על ארבע זה עקרב כל הולך לחביא את החיפושית ואת הדומה לדומה י מרכח רגלים זה נדל י עד כל מרבה להביא את הדומה ואת הדומה לדומה י בכל השרץ השורץ להביא את חתולעים שבעקרי זיתים ושבעקרי תאנים: לא תאכלום: יכול יאכילום לקטנים ת"ל לא יאכלו: 🛴 אל תשקצו את נפשותיכם בכל חשרץ חשורץ על חארץ להכיא את שפרשו לארץ וחזרו ' יכול יפטאו פוטאה חמורה תלמוד לומר ולא תפטאו בהם יכול

הנהות מהרי"ד

וע"ם במוס יהובח בנחבים יים פיג מה מבות השומחות . ון נפונה נפית נפות ום פוף פרס ד' ברייתה ה' בי שבים משם ד' ופרסה ו ברייתה ה' של שבכה וגנגלון ממן כליל : של שבכה וגנגלון ממן כליל : פרק יב ברייתה ה' להוליה שם היתושון כר ברייתה מולין ס"ו: ורחב"ם פ"ב מ"ה מחכלר' שב ברייתה מוסים יוד סיי פ"ד: לה יחכלו למייב שם המחכיל פיון לפיל רים פרק שרון לפיל רים פרק

לא יהו פוסלים את הנוף ת"ל ונממתם כם יכול אף דמם וחלכם ביוצא בהם י ת"ל בם יבם את משמא ואי אתה משמא בדמם וחלבם י ולא תמטאו בהם ונממתם בם י ואם מממאים אתם בהם סופכם ליממא בם : כי אני ה' אלהיכם והתקדשתם והייתם קדושים כי קרוש אני ה'י כשם שאני קרוש כך אתם קדושים י כשם שאני פרוש כך אתם היו פרושים: ד ולא תממאו את נפשותיכם בכל חשרץ הרומש על הארץ אף על פי שאין פרה ורבה יכי אני ה' המעלה אחכם מארץ מצרים על כן העליתי אחכם מארץ מצרים על תנאי שתקבלו עליכ' עול מצות שכל המודה בעול מצות מודה ביציאת מצרים: וכל הכופר בעול מצות כופר ביציאת מצרים י לחיות לכם לאלהים: בעל כורחכם י והייתם קדושים : כי קדוש י כשם שאני קדוש כך אתם קדושים ' כשם שאני פרוש כך אתם כמו כן פרושים : 🎵 זאת תורת הבהמה והעוף כאי זו תורה שוותה בהמה לעוף ועופות לבהמה בחמה מממא במשא יבמנע ' והעוף אינו מממא במנע ובמשא ' העוף מממא בנדים אבית הבליעה ובחמה אינה מממא בנדים אבית הבליעהי באי זו תורה שותח בהמה לעוף והעוף לבהמה · אלא לומר לך מה בהמה בשריםה י אף עופות בשחימה י אי מה בהמה בשנים אף עוף בשנים וברוב שנים תייל זאת י רכי אליעזר אומר באיזו תורה שותה בחמה לעוף ועוף לבהמה אלא לומר לך העוף הכשירו מן הצואר ובהמח הכשירה מן הצוואר ' אי מה העוף ממול עורפו את בהמח ממול עורפו ת"ל ראשו ראשו של עוף ממול עורפו ואין ראשה של בהמח ממול ערפה : 1 וכל נפש החיה חרומשת במים לחביא את הדגים וכל נפש השורצת על הארץ להביא את החגבים ולמה בא להבדיל לא כלבד חשונה אלא ביודע אי זה ממא ואיזה מתור: ולחבדיל בין הממא ובין המהור צריך לומר בין פרה לחמור והלא כבר מפורשים אם כן למה נאמר ולהבדיל בין הממא ובין המהור בין ממאה לך למחורה לך בין שנשחם רובו של כנה לנשתם חציו וכמה הוא בין רובו לחציו מלא שערה: ת בין החיה הנאכלת ובין החיה אשר לא תאכל צריך לומר בין צבי לערוד והלא הם כבר מפורשים אם כן למה נאמר בין החיה הנאכלת ובין החיה אשר לא תאכל י בין מריפה כשירה למריפה פסולה י אחרים אומרים בין החיה אשר לא תאכל בא ליתן אזהרה לחיה:

ה' ומה שליינפי שם: ב הולך על גמון וה נמש נמ' מולין שם: לכל השרן השרין לסבים שם המולים המי מולין שם: יכול ישכילום לקטנים יכמום ד' קייד : ך יכול ישפילו טוממה המולה (חדם וכלים) בשמונה שלים יכול למ יהיי פוסלים שם הגוף ע"ל ונטמסם בם גמ' יומם ממורה (חדם וכלים)

ממורה [אדם וכלים] כשמונה שלנים יכול לא יהיי פוסלים את הגוף ע"ל "נטמתם בם גמ" יוחל מיד דרוא מדברה בין היה אותם ב"ל ידרוא מדברה בין היה אותם מות איה הבוף מדברה בין היה אותם מות איה היה אותם מות היה בין היה אותם מות איה היה אותם מות היה בין היה אותם מות היה מות מות ב"ל מות מות (שרבים) של וויבה ונכשם מטומתם: די מארן מדיים פל (מנת) כן העלים! כ"ל בד"ם וביל עד (שרבים) של המודה בעול מידות בעול מלות (שרבים במיד בין בין מיד במיד לאות (שרבים במיד בין מות מות בבמיד בין מות מות בבמיד בין מות מות הבמיד לאות לאות לאות מות הבמיד לאות לאות לאות מות הבמיד לאות הבמיד לאותם הבמיד לאותם בלל במיד לוו במות להכו מות הבמיד לאות במות בל במיד לוו במות להכו מות הבמיד לאות מות הבמיד הוות הבל במיד לאותם מות הבמיד לאות מות הבל במיד לאותם מות הבמיד לאות מות הבמיד לאות מות הבמיד הוות הבל במיד לאות הבמיד לאות הבמיד הוות הבמיד לאות הבמיד לאות הבמיד הוות הבל במיד לאות הבמיד לאות הבמיד הוות הבמיד לאות המות הבמיד לאות הבמיד ל

הוא לכם כל שהוא לצורכיכם לרכות ידות האוכלים מיכן אמרו יד הפרכיד מפח מיכן ומפח מיכן ויד האשכול כל שהיא י וזנב האשכול שריקנה י ויד מכבד של תמרה ארבעה מפחים י וקנה של שיבולת שלשה מפחים ויד כל הנקצרין שלשה ושאין דרכן להיקצר כל שהן ומעלין של שיבולים יכול אף על פי שבססן בנורן ת"ל הוא:

פרשתא י וכי ימות מן הבהמה הרי מיתה וודאי מן הבהמה יש מן הבהמה מממא ויש מן הבהמה שאינו מממא ' פרם למריפה ששחמה והלא דין הוא אם מצינו בבהמה ממאה שלא חשם פוסלה מן האכילה מביאה לידי מומאחה אלא מיתתה י אף מרפה לא השם פוסלה מן האכילה מביא לידי מומאתה אלא מיתתה . או כלך לדרך הזו בהמה ממאה אמורה קודם למיתתה ומריפה אסורה קודם למיתתה מה בהמה ממאה אין שחימתה מטהרתה אף שריפה לא תשהרנה שחישתה ת"ל מן הבהמה י יש מן הבהמה מטמאה (יש מן הבהמה שאין מטמאה פרט לטריפה ששחמה : ב דין אחר בהמה ממאה אכורה באכילה ומריפה אסורה באכילה ' מה בהמה ממאה אין שחימתה ממהרתה את מריפה לא תמהרנה שחימתה: 🕻 לא אם אמרת ככהמה ממאה שלא היתה לה שעת הכושר תאמר במריפה שהיתה לה שעת הכושרי מול לך מה שהבאתה חרי שנולדה מריפה מן הכמן מנין. לא אם אמרת בכהמה ממאה שאין למינה שחימה תאמר במריפה שיש למינה שחימה בן שמונה יוכיה שיש למינו שחימה ואין שחימה ממהרתו אף אתה אל תתמה על המריפה שאף עלפי שיש למינו שחימה לא תמהרנה שחימתהי תלמוד לומר מן הבהמה יש בהמה שאינה מממאה ויש בהמה שמממאה פרט למריפה ששחמה י אשר הוא הממא נמשא ואין השרץ מממא נמשא הלא דין הוא ומה אם כחמת שלא עשה דמה כבשרה מממא במשא י השרץ שעשה דמו כבשרו אינו דין שיטמא במשא תלמוד לומר אשר היא היא משמא במשא ואין השרץ משמא במשא: 🏲 לכם להביא בהמה ממאה שתממא במשא הלא דין הוא מה אם בהמה מחורה ששחימתה ממהרתה מממא כמשא" בהמה ממאה שאין שחימתה ממהרתה אינו דין שתממא במשא' השרץ יוכיה שאין שחימתו משהרתו ואינו משמא במשא אף אתה אל תחמה על בהמה שמאה שאף עלפי שאין שחימתה ממהרתה לא תממא במשא ת"ל לכםי להביא בהמה ממאה שתממא במשא: ה לאכלה להביא את בן שמנה שלא תהא שחימתו ממהרתה י רבי יוסי ברפי יהודה ורבי אלעזר ברבי שמעון אמרו בן שמנה שחימתו ממהרתה יבנכלתה לא בעצמות ולא בנירים ולא בקרנים ולא במלפים י או יכול אפילו בשעת חיבורן ת"ל ישמא - בנבלתה ולא בקולית סתומה ' או יכול אפילו נקובה ת"ל ממא: [בנבלהה ולא באלל המפוזר או יכול אע״פ מכונס דברי ר' יהודה : ת״ל ממא י בנבלתה ולא במפשים לשמיח כדי אחיזה ולחמתם עד שיוציא כל החזה - או יכול שאני מוציא פחות מכשיעור' ת"ל ממא' בנבלתח לא בעור שיש עליו כזית

מהרי"ד

מלין ע'ב: ורמב"ם פ"ב מה' אבות הטומחות דין ו' וע"ש דין מ': שלא השם המטלה אין שחיטתה מוסרתה שם המטלה לו מומחה ליד" מה בהמה טמחה אין שחיטתה מטהרתה שם במשלה לו מומחה ליד" מה בהמה טמחה אין שחיטתה מטהרתה שם במשלה שלא משה דים בישת אין ופרשה ז' ובישת הי" ומד" בלא מה דים בישת אין ופרשה ז' ובישת ה' ומדמה מטהרתה שם במשלה שלא משה דים בישת הי" ומרשה בהיד בישת הי" במות הטומחות דין ב' ובמשלה דים בישת הי" ומדשה בהיד הול בכישת הי" בישת הי" בישת הי" מות מטחה להביב משר הוא לכי למכלה הי המתה של הי" ומיש בבמה למיב בהמה מהיל בישת הכי" ומיש בבמה וויל ביון לשר הוא לכם למכלה הי והי" בות הי" במות הי" ביון שמונה במיש במשלה הי" ומיש בנהי ובתום מולין ע"ד: הי" בבמחה מולים במיש במשלה בי" ומיש בנהי ובתום מולין ע"ד: הי" לכביל בן שמונה במיש במשל הי" מות משלה בלא ומות במומחות דין ו' ומי משבה בג' פ"ב דמהלות: ולא שה כל הובת בטומחות דין ו' ומי משכה ב' פ"ב דמהלות: ולא שה כל הובת בטומחות מ"ש בקל" ו הובת במומחות הין ו' ומי משכה ב' פ"ב דמהלות: ולא בקל" ו הובת בטומחות הין ו' ומי משכה ב' פ"ב דמהלות: ולא מכות הטומחות הין ו' ומי משל במות הטומחות הין ו' ומי משלה בלא מה משל במות הובת היו לו משל במות משל במות השלים במות משל מות במותחות היו ו' משל משל במות משלים הוא לבות בשות הבשיעור וה הוא משל למנה במה מולים מות משיטור והיו משל מות משל מות במימור וה הוא משל למנה במה מולים במותחות היו ולא משל מות במימות והיו הניים במותחות היו ולא משל מות במרקה ווערתי בבותחות הביות המשלה במותחות היו ולא משל מות במותחות הביות המשלה במותחות הביות המשלה במותחות המשלה במשלה במותחות המשלה במשלה במותחות המשלה במשלה במותחות המשלה במשלה במשל

פרק יא וכי יפול מנכלתם יש מנבלתם מממא ויש מנבלתם שאינו משמא פרש ליבשה שאין יכולה להשרות: מנין לזרעים ממאים שזרען מהרו ת"ל אשר יזרע מהור ' או יכול אף על פי שלא השרישו ת"ל הוא : ג וכי יפול מנכלתם על כל זרע זרוע אשר יזרע מהור הוא יוכי יתן מים על זרע ונפל מנבלתם עליו ממא הוא יש לי בענין הזה זרעים ממאים וזרעים מהורים מחוברים לקרקע ותלושין מן הקרקע מתן בידי אדם ומתן בידי שמים אוכלי אדם ואוכלי בחמה יש לך לחלוק י אם אומר אתת מחוברים ממאים ותלושים מהורים ממאת את הכל י וכשאתה אומר מחוברים מהורים ותלושים ממאים ממאת מקצת ומהרת מקצת: 🏲 אם אתה אומר בידי שמים ממאים וכידי אדם מחורים ממאת הכל וכשאתת אומר בידי שמים מהורים ובידי אדם ממאים ממאת מקצת ופחרת מקצת י ואם אומר אתה אוכלי בהמה ממאים י אוכלי אדם מהורים מסאת את הכל · וכשאתה אומר אוכלי אדם ממאים ואוכלי בהמה מהורים • ממאת מקצת ומהרת מקצת: 🎵 וכי יתן מים על זרע הרי זה בא ללמד על השרץ שלא יממא את הזרעים אלא לאחר הכשר : הלא דין הוא מימא כלי חרם : ומימא בשרץ : מה כלי חרם אינו מממא את חזרעים אלא לאחר הכשר י אף השרץ לא ישמא את הזרעים אלא לאחר הכשר הין אם הקל בכלי חרם הקל נקל בשרץ חחמור י אלא יממא בהכשר ושלא בחכשר ת"ל וכי יותן סים שמא הרי זה בא ללמד על השרץ שלא ישמא את הזרעים אלא לאחר חכשר: ן אין לי אלא אחר הכשר מים מנין לרבות לעשות שאר משקים כמים ודין הוא ומה אם כלי חרם הקל עשה כו שאר משקים כמים חשרץ החמור אינו דין שנעשה כו שאר ם משקים כמים או כלך לדרך זו חמיר כלי חרם שהוא משמא מאוירו ת"ל מים י מים אמורים למעלה ומים אמורים לממה י מה מים אמורים למעלה עשה בהם שאר משקים כמים י אף מים האמורים לממה עשה כו שאר משקים כמים: ז דין אחר ומה מים שהם חוזרים לידי אביהן למהר מכשירים את הזרעים . משקים שאין חוזרים לידי אביהן למהר אינו דין שמכשירים את הזרעים י לא אם אמרת במים שנעשין אב המומאה לממא אדם ולממא בגדים האמר במשקים שאין נעשים אב המומאה לממא אדם ולממא סנדים · הואיל ואין נעשים אב חמומאה לממא אדם ולממא בגדים לא יכשירו את חזרעים י תיל מים במים נאמר מים למעלה י ומים אמורים למטה. מה מים אמורים למעלה עשה בהם שאר משקים כמים אף מים תאמורים לסטה עשה בהם שאר משקים כמים: 🎵 מנין לעשות את המחשבה כמתנה ודין הוא ומה אם כלי חרם הקל עשה בה את המחשבה כמתנה י השרץ החמור אינו דין שנעשה המחשבה כמתנה : או כלך לדרך זו חמור כלי חרם שהוא משמא מאוירו ת"ל מים מים י מים אמורים למעלה ומים אמורים למטה י מה מים אמורים למעלת י עשה כהם המחשבה כמתנה י אף מים האמורים לממה עשה בהם המחשבה כמתנה: 🗅 אין לי אלא בזמן שנתן סים על נכי חזרע ינתן זרע על גבי סים סנין ת"ל מסא י מסא

הנהות

פרישרא י א סרו מיפס ודמי מי דלמ קמי על מבר מן סמי . ק'מ : מן סכסמס מולין פרישרא י א סרו מיפס ודמי מי דלמ קמי על מבל סמקומות: פרט למריפס פטסטס כי משנס

עשאו לאפייה שיעורו כתנור: עשאו לבישול שיעורו ככירה: א"ר יהודה והלא אמרו האבן היוצא מן התנור כל שחן ממא לא אמרו פפח אלא בין התנוד לכותל חיו שני תנורים סמוכים זה לזה נותן לזה מפח זלזה מפח והשאר מחור או יכול שאני מרבה יתר מכשיעור ת"ל הם: שרשתא בי אילו אמר מקוה מים יהיה מחור יכול אפילו מילא בכתיפו ועשה מקוה בתחילה יחיה פהור ת"ל

מעין מה מעין בידי שמים אף מקוה בידי שמים י אי מה מעין שאין כו תפיסת ידי אדם אף מקוה שאין בו תפיסת ידי אדם יצא המניח קנקנים בחשש הגג לנגבן ונתמלאו מים ' ת"ל בור אי בור יכול את בור שבספינה יהא מהור ת"ל מעין מה מעין שעיקרו בקרקע י אף מקוה שעיקרו בקרקע י או מה מעין ממחר בבל שהו אף מקוה מפהר בכל שהוא ת"ל אך מעין המעין מפחר ככל שחוא והמקוח בארבעים סאה: 🔼 מנין אם מסא יפחרנו ת"ל מקוח ומעין יהיה מהור אין לי אלא מעין את המקוח מנין מקוה ' את המקוה' מקוה את הבור' בור את הכור' בור את המקוה מנין ת"ל מעין יהיה פהור כור יהית פהור ומקוח מים יחיה פהור: אי מה מעין ממהר בזוחלים אף מקוה ממהר בזוחלין ת"ל אך מעין המעין ממחר כזוחלים : והמקוה באשבורן: 🏲 מקוה מים : לא מקוח כל משקים כולם י פרט לשנפל לתוכו מי כבשים ומי צבעים ושינו את מראיו דברי רבי מאיר שחיה ר"ם אומר כל הפוסלו בשלשת לוגים פוסלים אותו בשינוי מראה: מי כבשים ומי צבעים פוסלים אותו כשלשת לוגים כים ופוסלים אותו בשינוי בראה רבי יוסי אומר כל הפוסל בשלשת לוגין אין פוסלין אותו בשינוי מראח: הן ונוגע בגבלתם יממא ז חילל אומר אפילו הם כתוך המים שחייתי אומר הואיל והארץ מעלה את הממאים ממומאתן והמקוה מעלה את הממאים ממומאתן מה הארץ מצלת את תפתורים מלממא את המקוה יציל את המהורים מליממא תייל ונוגע בנבלתם ישמא אפילו חם כתוך המים: [רבי יוסי הגלילי אומר ונוגע בנבלתם ישמא במנע הם סשמאים ואין משמאים במשא י והלא דין הוא ומח אם בהמה שלא עשה דמה כבשרה מממא במשאי שרץ שעשה דמו כבשרו אינו דין שיממא במשא ' ת"ל ונוגע בנכלתם ישמא במנע הם משמאים ואין משמא במשא: 7 רבי עקיבא. אומר ונוגע בנכלתם ישמא לרבות כלי עצם ' הלא דין הוא מה אם חעץ שאביו פחור כלים הגעשים ממנו מקבלים מומאהי העצם שאביו ממא אינו דין שיהו כלים בנעשים ממנו מקבלים מומאה ' לא אם אמרת כעין שהוא מכשיר בכית המנוגע תאמר בעצם שאינו מכשיר בבית המנוגע הואיל ואינו מכשיר בבית המנוגע לא יהו כלים הגעשים מסנו מקבלים מומאה ת"ל והנונע בנבלתם יממא : לרבות כלי עצם י ר ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה הרי הוא אומר כל מעשה עוים לרבות כל העשוי מן העזים אפילו מן חקרניים ומן המלפיים ושאר בהמה וחיה מנין ת"ל וכל מעשה א"כ למה נאמר עזים פרם לעופות:

מרק י וכל אשר יפול מנבלתם עליו יממא במי חוא מדבר אם במיתתן הרי מיתתן אמור אם כאבר מן החי הרי אבר מן החי אמור למעלן הא אינו מדבר אלא באבר מן המת: 🔼 בנבלתם לא מן העצמות לא מן חשיניים ולא מן הצפרניים ולא מן חשיער שלהם ישמא תנור אם שלם ממא י אם הותכו מהור י מיכן אמרו תנור שנממא כיצד ממהרים אותו חולקו לשלשה ונורר את המפילה עד שיהא בארץ י ר"ם אומר אין צריך לנרר המפילה ולא עד שיהא בארץ אלא ממעמו מבפנים ארכעה מפחים ' רבי שמעון אומר צריך לחסיעו: 🛴 חלקו לשנים אחר גדול ואחד קטן חגדול ממא והקטן מתור. חלקו לשלשה אחד נדול כשנים הגדול ממא והשנים קמנים מחורים - חלקו לשנים והם שוים ממאים מפני שאי איפשר: ד נממא תנור אם שלם ממא ואם הותכו חרי מהור ' מכאן אמרו תנור שבא מחותך מבית האומן יעושה לו לימודים ונותנה עליו והוא שהור י נממא * סילק את חלימודים מהור החזידם לו מהור * מרחו במימ מקבל מומאה אינו צריך להסיקנו שככר הוסק: 🎵 תנור שומעני בין חדש בין ישן ודין הוא מימא כלי חרם ומימא תגור מה כלי חרם משתיעמר מלאכתו אף תנור משתינמר מלאכתו דברי רבי אליעזר י אמר ליה רבי עקיבא דנים איפשר משאי איפשר אמר לו רבי אליעזר את שאיפשר ראייה נרולה היא: 1 חזר רבי עקיבא וחילף את הדין מימא כלי חרם ומימא תגור י מה כלי חרם משתינמר מלאכתו באור.אף תנור משתינמר מלאכתו באור אי מה כלי 'חרם כשמו אף תנור כשמוי תנור קודם שהוסק תנור שמו ת"ל אך מאימתי מקבל מומאה משיסיקנו כדי לאפות בו סופננים ' רבי יהידה אומר משיסיק את החדש כדי לאפות בישן סופננים: ז יותץ מכאים את שיש לו נתיצה יש לו מומאה את שאין לו נתיצה אין לו מומאה פרט לתנור של אבן ושל מתכת ולכירה של אבן ישל מחכת · מיכן אמרו תנור של אכן ושל סתכת מחור וממא משום כלי מתכות . ניקב נפנם נסדק עשה לו מפילה או מוכף של מימ ממא וכמה יהיה בנקב כרי שיצא כו האור וכן בכירה: 🎵 כירה של אבן ושל מתבת מתורה : וממאת משום כלי מתכות : נקבה נפגמה נסדקה עשה לה פמפושים שמאת י סרחה בשים בין בפנים בין מבחוץ מחורח י רבי יתודה אומר מבפנים ממאה מבחוץ מהורה: מו יותץ ממאים את שיש לו נתיצה יש לו מומאה ואת שאין לו נתיצה אין לו מומאה · מיכן אמרו האבן שהיה שופת עלית ועל התנור עליה ועל הכירה עליה ועל הכופה ממאה מפני שיש לו נתיצה ' עליה ועל האבן עליה ועל הסלע עליה ועל הכותל מהורה מפגי שאין לו נתיצה י עלית ועל זיז רואים שאם ינפול חכותל והוא עומר בפני עצמו ממאי ואם לאו מהור: ליותץ יכול יתצם וראי ת"ל ושמאים יהיו מקיימים אותו בשומאתם יהיו לכם כל שהוא לצורכיהם לרבות ידות הכלים מיכן אמרו האכן היוצא מן התנוד מפח ומן חבירה שלש אצבעות, חיבור י היוצא מן הכופח

בנהרי"ד

הנהות

פרישתא ש א סוכחס בריף ובכחש בכי מקווחות וב" יוד סי' ו"ל עש : יצם כמנש אם השמחים כדלקמן רוש פרק י"א ומשוכ של"ע דפרומות: אפי" הם בפוך המיים פ" גפ" מדרים פ"ה: ר כהמה שלא עשה כו" שרן שעשה כו" לפיל פרשתא ס" ברייתא ב" ורש פרשתא ר וע"ש: פ"ל ונוגע בנבלתם ישמא ודרש מקרא ישירא דכתיב לפיל הטוגע בהם ישמא ו"ר: ן העץ שמביי סיינו הקרקע שגדל ממנו שין מקנל טומשה העלם שמכיו סיים הבסמם ואר: שהום מכשר בנים סמנוגע דשינו מנומת עד שיהיו בו מבנים ועלים ועפר כדשימת במשכה כ' פרב דנגעים . ק"ם וו"ר: לרבים כלי עלם משכה רפ"ב דכלים ורמב"ם פ"ם מסלכות כלים דון ה': רבי שמעשל בנס של רוב"ב מחור וכר גמי פ"ק דשומן ז' כ"ם : ארשב"ם רש

כי כנים:

ומולים לת פחות שכפיעור פ"ל כם כ"ם בילקוט ופי" שלם יולפים יותר שכמיעור מכורים יו"ר:

Digitized by Google

פרשתא ה יכול את הדלעת שנפלה לאויר התנור ולא הוכשרה תהא מכאה ת"ל אשר יבוא עליו מים: אין לי אלא מים מנין חטל והיין והשמן והדם והרבש וחחלב ת"ל וכל משקה - אי כל משקה יכול מי תותים או מי פירות או מי רימונים ושאר כל מיני פירות ת"ל מים מה מים מיוחדים שאין להם שם לווי אף אני מרבה הטל והיין והשמן והדם והדבש והחלב שאין להם שם לווי ומוציא מי תותים ומי רימונים ושאר כל מיני פירות שיש להם שם לווי : ב יכול אפילו הם בבורות ובשיחים יבמערות יהו מכשירים ית"ל בכלי ישמא י אין לי אלא שמילאן בכלים י מנין אם מילאן לנבל בהם את המים ולכבם בהן את הכלים ת"ל בכל ישמא י אי בכל ישמא יכול בבורות ובשיחים ובמערות ת"ל כלי : מת כלי מיוחד שהוא תלוש מן הקרקע אף כל תלוש מן הקרקע י מרבה אני את שמילאן לנבל בהם את הכלים שהם תלושים מן הקרקע ומוציא את שבכורות וכשיחים ובמערות שאין תלוש מן הקרקע: ג יכול אפילו חישב שירדו לבורות ולשיחים ולמערות יהו מבשירים תלמוד לומר אשר ישתה י אין לי אלא שמילאן לשתייה מנין אם חישב (לשתיית) להדיה בהם עצים ואכנים ת"ל מים י אי מים יכול אפילו חישב שירדו לבורות ולשיחים ולמערות יהו מכשירים ת"ל אשר ישתה: מה שתייה מיוחדת שיש עמה מחשבה אף אני ארכה את שחישב להדיח בהם עצים ואכנים שיש עמהם מחשבה י ומרציא את שחישב עליהם שירדו לבורות ולשיחים ולמערות שאין עמהם מחשבה: 🏲 משקה זה היין - אשר ישתה יוח הדם יוכן הוא אומר מנחל בדרך ישתה על כן ירים ראשי דברי רבי יהודהי רבי אליעזר אומר אשר ישתה פרט למשקה סרוח ' אמרו לו אין משקים יוצאים לא לידי עופות ולא לידי פרה: 🎵 וכל משקה אשר ישתה בכל כלי ישמא מלמד שהמשקים משמאים את הכלים דברי רי יהודה י רבי יוםי אומר אין מומאת המשקח לכלים מן התורה אלא מדברי סופרים . אמר רבי יהושע כן קרחה אמרתי לו ליהודה מפני מה אין אנו רואים את דברי רבי יוסי ברבי שאין פומאת משקים לכלים מן התורה אלא מדברי סופרים ' שאין טומאה מן התורה עולין ידי מומאתה בו ביום: וכלים שנממאו במשקים עולים ידי שומאתן בו כיום : רבי אומר תרע שאין מומאת משקים לכלים מן התורה אלא מרברי סופרים י שאין שומאה מן התורה משמא כלי שמף מאחוריו שאין תוכו ממא וכלים שנממאו במשקים תוכו מהור י אם כן למה נאמר משקה בכל כלי ישמאי מלמר שחכלים משמאים את המשקים י רבי אליעזר אומר אין מומאה למשקים כל עיקר תדע לך שהוא כן ' שהרי העיד יוסי בן צרידה על בי ממבחיא שהם דכיין י רבי עקיבא אומר חשרץ משמא את חמשקים והמשקים מטמאים את הכלים י והכלים את האוכלים י הא לפדנו ששלשה ממאים כשרץ:

וכל

הגהות מהרי"ד

יממא לממא אחרים וללמד על ככר השני שיממא חשלישי הא כיצד חתנור תחילה והככר שני והנוגע בככר שלישי אמר רבי יהושע מי ינלה עפר מכין עיניך רבי יוהגן בן זכאי שחיית אומר עתיד דור אחר למהר הככר השלישי שאין לומקרא מן התודה ותרי עקיבא תלמידך הביא לו מקרא מן התורה שהוא ממא שנאמר כל אשר בתוכו ישמא: ון אותו תשבורו יכול ישברנו ודאי והרי הוא אוטר כזב וכלי חרם אשר יגע בו הזב ישבר יכול ישברנו חדאי ת"ל אותו תשברו אותו אתה שובר ואי אתה שובר כלי חרם של זב . ק"ו ומה אם הנונע כזב החמור אינו מעון שבירה הנונע בשרץ הקל אינו דין שלא ימעון שבירה · ואם כן למה נאמר אותו תשבורו מלמד שאין לו מהרה אלא שבירתו ד"א אותו אתה שובר על מחרתו ואי אתה שוכר אוכלים ומשקים למהרתו:

פרס מ יכול אף הכלים משמאים באויר כלי חרם ת"ל אוכל אוכלים מיממאים באויר כלי חרם י ואין כלים מיממאין באויר כלי חרם יכול אף אוכלי בחמה יהיו מיממאים באויר כלי חרם׳ ת"ל האוכל האוכל אוכלי [אדם] מיוחרים מיממאים באויר כלי חדם י ואין אוכלי בהמה מיממאין באויר כלי חרם י או יכול שאני מוציא את אוכלי בהמה שהישב עליהם למאכל אדם ת"ל כ**ל אוכל ישמא · יכול** כל אוכל תלמוד לומר אשר יאכל · פרט לאוכל םרוח י אוכל ישמא מלמד שהוא מטמא ככל שהוא יכול ישמא לאחרים בכל שחוא ת"ל אשר יאכל יהא אינו מממא אלא בכביצה: יבול המוכף צמיד פתיל בכלי חרם ונתון לתוך התנור יהא ממא ת"ל מכל האוכל ולא כל האוכל יכול אף כלי שמף המוקף צמיד פתיל יהא מציל ודין הוא אם כלי ח ם שלא הציל עצמו בלא צמיד פתיל באהל חמת חציל על מה שבתוכו בצמיד פתיל באהל המתי כלי שבת שהציל עצמו בלא צמיד פתיל באויר כלי חרם אינו דין שיציל על מה שבתוכו בצמיד פתיל תלמוד לומר מכל האוכל י להביא את המוקת צמיד פתיל בכלי שמף ונתון לתוך התנור י קל וחומר לכלי שמת שלא יציל על עצמו בלא צמיד פתיל באויר כלי חרם ומה אם כלי חרם שהציל על מה שבתוכו בצמיד פתיל באחל המת לא חציל את עצמו בלא צמיד פתיל באהל המתי כלי שמת שלא הציל על כת שבתוכו בצמיד פתיל באויר כלי הרם אינו דין שלא יציל על עצמו בלא צמיד פתיל באויר כלי חרם תלמוד לומר מכל האוכל אוכלים משמאים באויר כלי חרם ואין חכלים משמאים באויר כלי חרם סל וחומר לכלי חרם שלא יציל על מדגשבתוכו בצמיר פתיל באהל **הכת כה אם כלי שפף שהציל על עצמו כלא צמיר פתיל באויר כלי** חרם: לא הציל על מה שבתוכו באויר כלי חרם בצמיד פתיל: כלי חרם שלא חציל על עצמו בלא צמיר פתיל באהל מת אינו דין שלא יציל על מה שבתוכו בצמיד פתיל כאהל חמת ת"ל וכל כלי בתוח אשר אין צמיד פתיל עליו ממאי הא יש צמיד פתיל עליו מהור:

מסרים למד על ככר השני כליל וכ"ם במשנה סוטה ריש פ"ה ד" כ"ו וע"ש בגמ" ד" כ"ט והובחה מת של של בכל ככל הפני כל צובים במשפה הוטה וים פים די כיי ועים בגת ד בי הוכחה במלא לגי. ובפספים יים יום ועי בנמב"ם כ' אבים הטומאות פיא דיון ד' וליע שם פ'ע דין פספים יים משפים של משפים וע' ע"ל בלל מספים ד' ע"ל אות ס"מ ס"ט ובמשכת מכמים פל משפים שם פ"א דפספים: יוב ע' שלטי הגבורים סביב המרדכי דשבת פ' כירה והוא העתק שם ספר סביב כיור בכל משפים שבר לשה מי מרכ"ג מרכ"ד וע"ש וע' קרבן מהרן: אותו אתה שובר לשהרתו כל'ל

וכ"ם כד"ם פרק מא סובמם בגמי שבת קלים: וברסמים כי: וברמבים רום מי"ג מה' כלים דיון מ' ב' ג' וסמיג פשין רמים: ומין בכלים מיטמתאן בחויר כלי מרם כר' תיל ספובל פוכל המיוסד מיטמת בחויר כלי מרם כציל דים: ומין אוכלי בהמה מיטמאין בחויר כי פיץ כל אוכל כציל והובא במיובים רים כי טומאת אוכלין ושם רים פרק שלישי: פרט

Digitized by Google

שמיני ג ספרא פרשתא ו ז

ואת עדות חעיר חוקיה אבי עקש לפני רבן נמליאל הוקן כל שאין לו תוך בכלי חרם אין לו אחוריים: ה"אל תוכו • מתוכו הוא מממא ואינו מממא מאחוריו הלא דין הוא מה כלי שמף שאינו מממא מתוכו משמא מאחוריו כלי חרם שמשמא מתוכו אינו דין שמפמא מאחוריו ת"ל מתוכו ' מתוכו הוא מממא ואין מפמא מאחוריו: ך קל וחומר לכלי שפף שיממא מאוירו ומה אם כלי. חרם שאינו מממא מאחוריו מממא מאוירו' כלי שמף שמממא מאחוריו אינו דין שישמא מאוירו ' ת"ל כלי חרם אל תוכו ואין כלי שמף אל תוכו: ז אל תוכו כשיפול לתוכו ממא ולא כשיפול לתוך תוכו כיצד חבית שהיא נתונה בתנור ופיח למעלה מן תתנור השרץ בחבית אוכלים ומשקים שכתנור מהורים יוכי איזו מידה מרובה סידת לממא או מידת ליממא מרוכה מידת לממא מליממא שהוא מממא את אחרים מאחוריו ואין מיממא אחוריו יומה מקום שמממא מאחוריו לא יממא את תוך תוכו מקום שאין משמא מאחוריו אינו דין שלא יממא מתוך תוכו' או מדובה ליממא מלממא שתוא מממא מתוך שאור ואינו מפמא את חשאור י ומח כמקום שניממא מבית שאור לא נממא מתוך תוכו י מקום שאין מממא את חשאור אינו דין שלא מימא את תוך תוכו תלמוד לומר אל תוכו בשיפול לתוכו מסא ולא כשיפול לתוך תוכו: 🎵 כל אשר בתוכו ישמא ולא מה שבתוך תוכו כיצד חבית שחיא נתונה בתנור ופיח למעלח מן התנור השרץ בתגור אוכלים ומשקים שבחבית מהורים יוכי איזו מידה מרוכה מידת לממא או מידת לישמא מרובה מדת לישמא מלשמא שהוא משמא מבית שאור ואינו משמא את השאור · ומה אם במקום שנישמא מבית שאור לא נישמא תוך תוכו מקום שאין מממא את חשאור אינו דין שלא יממא את תוך תוכו • או מרובה מידת לממא מליממא שהוא מממא את אחרים מאחוריו ואינו מיממא מאחריו אף הוא יפמא את תוך תוכו **אעפ"י** שלא ישמא מתוך תוכו י ת"ל כלאשר בתוכו ישמא ולא מה שכתוך תוכו: בול אעפ"י שניקבה ת"ל כל אשר בתוכו יממא י וכמה הוא שיעורו של נקב בכלי חרם בכונם משקח ובכלי שמף במוציא זיתים: ל מיכן אמרו כוורת פחותה ופקוקה בקש ומשולשלת לאויר חתנור השרץ בתוכה חתנור ממא י השרץ בתנור אוכלים ומשקים שבתוכה ממאים י רבי אליעזר אומר מצלח אמר רבי אליעזר אם הצילה כמת חחמור לא תציל בכלי חרם הקל ' אמרו לו אם חצילה במת החמור שכן חולקים אוחלים תציל כלי חרם חקל שאין חולקים כלי חרם: וא אמר רבי יוחגן כן נורי אמרתי לו לרבי אליעזר אם הצילו אהלים מיד אהלים וכמת החמור מקום שמחיצה מצלת יצילו אהלים מיד אחלים בשרץ הקל מקום שאין מחיצה מצלת י אמר רכי יוםי אמרתי לו לרכי יוחגן בן נורי תמיח אני אם קבל רבי אליעזר ממך התשובה מפני שהוא הגדון אלא זו תשובה לדבר אם הצילו אהלים. מיר אהלים כמת החמור שכן עשה מפח על מפח על רום מפח כבית מהור יצילו אהלים מיד אחלים בשרץ חקל שכן חעושה מפח על מפח על רום מפח בכלי חרם ממא אמר לו הוא הנדון: יב כל אשר בתוכו ישמא רייע אומר אינו אומר שמא אלא יממא

שק אין לי אלא שק מנין לרכות את הקלקלים ואת החבק ת"ל או שם יכול יממא חבלים ומשיחות' ת"ל שק י מה שק סיוחד פווי וארוג אף אין לי אלא פווי וארוג: 🔼 וחלא חוא אופר במת וכל מעשה עזים יכול ישמא חבלים ומשיחות ודין חוא טימא את חמת וטימא חשרץ מה השרץ לא טימא בו אלא טווי וארוג אף המת לא ישמא בו אלא מווי וארוג: ג הין אם חיקל בשרץ הקל י נקל במת החמורי אלא יפסא חבלים ומשיחות ת"ל בגד ועור בגד ועור לנז"שי מה בנד ועור אמורים בשרץ לא מימא בו אלא מווי וארונ את בגד ועור אמורים במת לא ישמא בו אלא שווי וארוג: ד אין לי אלא שק העשוי מן העזים העשוי מן החזיר ומזנבה של פרה מנין ' ת"ל שק' אין לי אלא חשרץ חמת מנין ודין חוא ומה אם שרץ הקל עשה בו מעשה חזיר כמעשה עזים המת החמור לא געשת בו מעשה החזיר כמעשה העזים: הין אם ריבה **פו**מאת הערב מרובה י ארכה מומאת שכעה מעומה · ת"ל בגר ועורי בנד ועור לנז"שי מה כנד ועור אמורים בשרץי עשה בו מעשה חזיר כמעשה עזים י אף כנד ועור אמורים כמת נעשה בו מעשה חזיר כמעשה עזים: [כל כלי לרבות הקלע והקמיע והתפילה או יכול שאני מרכח את חעץ ואת העבות י ת"ל אשר יעשה מלאכה בחם י לא העושה מלאכה כאחרים: ז או יכול שאני מרכה את הפויי כלים ת"ל בחם פרט לחפויי כלים: 🎵 כמים יובא כולו כאחת יכול מקצתו ת'ל ובא חשמש ומחר ' מה מחרה אמורה לממן ביאת שמש כלו כאחת אף כאן ביאת כלי כלו כאחת: 🖆 וממא עד חערב יכול לכל דבר תלפוד לופר ופחר אי ופהר יכול לכל דבר תלמוד לומר ישמא עד חערכ הא כיצד מהור לחולין מבעוד יום ולתרומה משתחשך:

ברשתאן כלי חרם אין לי אלא כלי חרם מנין לרבות כלי נחר ת״ל וכלי חרם י מנין לרבות את האהלים ודין חוא ומה אם כלי עץ שמימא פשומים מיחר אהלים כלי חרם שמיהר פשומים אינו דין שנמחר אחלים ת"ל כלי חרם לרבות את האהלים סנין לרבות שברי כלי חרם ת"ל וכל כלי חרם: 🔼 אשר יפול מהם יש מחם לממא ויש מהם שלא לממא פרם לתרנגול שבלע את השרץ ונפל לאויר התנור מהור ואם מת ממא: 🛴 מיכן אמרו הדקים שבכלי חרם : הם קרקרותיהם ודופנותיהם יושבים שלא מסומבים שיעורן בכדי סיכת קפן וער לוג מלוג ועד סאת ברביעית מסאה ועד סאתים בחצי לוגי מסאתים ועד שלש ועד המש סאים בלוג דברי רבי ישמעאל' רבי עקיכא אומר אני איני נותן בהם מידה אלא חדקים שבכלי חרם חם קרקרותיהם ודופנותיהם יושבים שלא מסומכים שיעורן מכדי סיכת קמן ועד קדירות דקות מקדירות דקות ועד חביות לודיות ברכיעיתי מלודיות ועד לחמיות בחצי לוגי מלחמיות ועד חצבים נדולים כלוג : נשתקע חדבר ולא נאמר עכשיו : רבי נחמית ורבי אליעזר בן יעקב אומר חצבים גדולים שיעורן בשני לוג תפכים הגלילים והחבינות שיעור קרקרותיהם כל שהם ואין להם דפנות: ד אל תוכו את שיש לו תוך שמא ואת שאין לו תוך מהור פרט למיטה ולכסא ולספסל ולשולחן ולספינה ומנורה של חרם.

הנהות מהרי"ד

פרק הא שק שין לי חלם שק ממין לרכות שת סקלקי כליל דית וכ"ס בגמ" שכם ס"ד י
וכל ספרק עד כרייתם הי פרבלם שם ופ"ש בגמ" ובתום" וני קרבן חסרן לקמן
ס" מלורע פרק ה' ברייתם הי ופי רשב"ן ה" קמ"ם ע"ג: קלקי מסרק של סוס מכק הוא מכולם
של שנים טור ואדוג וסוא עשוי לסוס: מכלים ומשומות פ"ל או שק כליל ד"ת וכל זים סוכא
של שנים טור ואדוג וסוא עשוי לסוס: מכלים ומשומות פ"ל או שק כליל ד"ת וכל זים סוכא
בריים פ"א מס" מלים דן י"ם: וסתפלים משום פ"ל מרכת הקלע פ" שבולין כמין גדול:
ה"ב : את סעץ וסעבות משום ספט"ו דכלים ורמב"ם פ"ל מ"ל כלים משום שורי ומש"ג עשין
רמ"ם: "ן מרט לחפות כלים משום ספט"ו דכלים ורמב"ם פ"ד מ"ל כלים הלכם ד" וסולג עשין
רמ"ם: "ן דוגמתו לקמן ס" אמור פרק ד" ברייתם ו"ו וסוכא בשין ומ"ה: ה"ן ו"ו ופ"ד דעגעים וסוכא ביצמות פ"ד : בריימ"ם פ"ג מס" מעשר שני דין ד" ופ"ז מכלות
ג' פ"ד דעגעים וסוכא ביצמות פ"ד : בריימ"ם פ"ג מס" מעשר שני דין ד" ופ"ז מכלות

והקמוע רמכ"ם פ"ז דכלום דון י"א : והתפלה משנה פ"ם דכלים משנה מ' וברמב"ם שם דין
י"ד : את סטן והעבות משנה ב' פכ"א דכלים ורמב"ם פ"ב מה' כלים דין י"ד וסמ"ג עשון
י"ד : את סטן והעבות משנה ב' פכ"א דכלים ורמב"ם פ"ד מה' כלים הלכה " וסמ"ג עשון
רמ"ם: הן דוגמתו לקמן ס' אמור פרק ד' ברייתמא ו' וסובא בסמ"ג עשין רמ"ם: ב' משנה
ג' פי"ד דעגעים וסובא ביצמות ע"ד : וברמב"ם פ"ג מה' מעשר שני דין ד' ופ"ז מסלכות
ברומות דין ב' :
סרומות דין ב' :
""ג וסמ"ג עשין רמ"ז : ומה א"ב כלי ען שעימא פטועים בהוך כלים דים למדרם הוב : לרבות את האהלים רמב"ם וראב"ד פ"ג מה' כלים דין 'וע"ש פרוש דבר ום
למדרם הוב : לרבות את האהלים רמב"ם וראב"ד פ"ג מה' כלים דין 'וע"ש פרוש דבר ום
למדרם הוב : לרבות את האהלים רמב"ם וראב"ד פ"ב מה כלים דין ו' ע"ש וסמ"ג שם וסמ"ג עשין רמ"ב : שברו כלי מרם משנה ו' מרק ה' אלהלות ורמב"ם ה' עומאת מת פ"ב דין ב' :
ב פרט לתרנגול וכו' ע' משובה ו' פרק י"א דאהלות ורמב"ם ה' עומאת מת פ"ב דין ב' :
ותוספתא פ"ב דאהלות והדין סוא במשנה ס' פ"מ דכלים וברמב"ם פ"ד מה' כלים דין ד' ו

מכאים לרכזת עורותיהם יכול עורות כולם ת"ל אלה אלו עורות הממאים עור האנקה · הכח והלמאה והחומם י רבי יהודה אומר הלשאה כחולרה • רבי יוחנן בן נורי אומר שמונה שרצים יש לחם עורות: ב ממאים לרבות ביצת השרץ וקליפת חשרץ: יכול אף על פי שלא ריקמה ת"ל בשרץ מה שרץ משירקם אף. ביצה משתירכם יכול אז על פי שהיא סתומה ת"ל הנונע יממא את שאיפשר לולינע מסא יעד כמה תינקב יעד כשעורה שכן איפשר לו לינע בכשעורה: 🕽 ממאים מלמד שמצמרפים זה עם זה יש דם כדם וכשר בכשר ' דם בכשר ובשר כדם י כין כמין אחד כין • בשני מינים: ד כל הנוגע כהם יממא לרבות ידות הכלים • או יכול שאני מרבה יתר משיעורה ת"ל לכם לכל שהיא לצורכיהם דברי רבי עקיבא : אמר לו ר' יוהנן כן נורי הכתוב אומר במממא ואתה אומר במישמא: אמר לו רבי עקיבא אף אני אומר כל הנונע בהם ישמא עד חערב י אין האוכל אוכלים ממאים ולא השותה משקים ממאים משמאים שומאת ערב :. הן כל הנונע בהם יכול בחייהם ת"ל במותם אי במותם יכול לא בשחימתן י ת"ל בהם אע"פ שחומים י חא מה אני סקיים בהם במותם ולא בחיים: [כל הנוגע בהם יכול בכולם ת"ל סהם אי מחם יכול במקצתם ת"ל בהם : הא כיצד שינע במקצתו שהוא ככולו שיערו חכמים ככעדשה שכן החומט תחילת כרייתו

בכעדשת י רבי יוםי ברבי יהודה אומר כזנכ חלמאה: וכל אשר יפול עליו מהם במותם ישמא' במי הוא מדבר אם במיתתן חרי מיתתך אמור אם באבר מן המת חרי אכר מן המת אמור למטן י הא אינו מדכר אלא באכר מן החיי הלא דין הוא מה אם בחמה שלא עשה דמה כבשרה אכר מן החי ממנה מממא י שרץ שעשה דמו כבשרו אינו דין שיהא אבר מן חחי ממנו מממא לא אם אמרת בבחמה שחיא מממאה במשאתאמר בשרץ שאינו מממא במשא י הואיל ואינו מממא במשא לא יהא אבר מן חחי ממנו מממא ית"ל וכל אשר יפול עליו מהם במותם ישמא לרבות אבר מן החי: ב יכול אפילו תלוי כו בשערה ת"ל אשר יפול הא אינו מממא אלא כשיפול: [יכול הבשר הפורש מן החי יממא י ת"ל במותם י מה מיתה שאין לה חליפים אף אבר מן החי שאין לה חליפים דברי ר' יוםי הגלילי ' רבי עקיבא אומר מה מיתה גידים ועצמות אף אבר מן החי גידים ועצמות ירבי אומר מה השרץ כשר נידים ועצמות אף אבר מן החי כברייתו בשר נירים ועצמות: 🏲 כלי עץ יכול הסולם והקולב והנחותה והמנורה ת"ל מכלי עץ ולא כל כלי עץ י או יכול שאני מרכה השולחן והמבלא וחדולפקי ת"ל לכל כלי עץ ריבה י מה ראית לרבות את אלו ולהוציא את אלו אחר שריבה הכתוב מיעם ת"ל שקי מה שק סיוחד שהוא משמש את האדם ואת משמשי תאדם י אף אני מרכה השולחן וחדולפקי שהם משמשים את האדם ואת משמשי האדם ומוציא את הסולם שהוא משמש את האדם ואינן משמש משמשי

וקסתות מלכים ועריכת העובדים ובור ספינה קמנה והארון ת"ל כל כלי עץ ריבה' מה ראית לרבות את אלו ולהוציא את אלו יאחר שריבה הכתוב מיעם י ת"ל שק י מה שק מיוחדים שהוא ממלמל בטלואו אף אני ארבה דרדור ענלה י וקסתות מלכים י ועריבת העובדין י ובור וספינה קמנה והארון שהם מישלשלים במלואם י ומוציא אני השידת התיבה וחמנדל וכוורת קש וכוורת קנים ובור ספינה אלכסנדרית שיש להם שוליים והם מחזיקים ארבעים סאה לח שחם כוריים ביבש שאינן ממלמלים במלואו: [ר״ם אומר כל שמנו הכמים כמהרה מהור והשאר ממא י רבי יחודה אומר כל שמנו חכמים כפומאה פמא וחשאר פהור ' אין בין דברי ר"מ לרברי רבי יהודה אלא עריבת בעל הבית: 7 רבי נחמיה אומר קופות הגדולות וסיגים גדולים יש להם שוליים והם מחזיקים ארבעים לח שהם כוריים ביכש שאעפ"י שאין מטלטלים כמלואם מטלטלים במה שנשתייר בהם: 🎵 יכבם יכול אף חציפה ת"ל בגד בגד יכול בנד גדול לבן המממא כזב והמממא בנגעים מנין גדול צבוע קמן לכן י קפן צבוע עד שתהא מרכה להביא שביץ של מבכה וגנגלים סנין ת"ל [או] בנד (בגדים) ריבה י סנין לעשות שאר כלים כבגדים ת"ל ממא יכול יממא אדם וכלי הרם ת"ל בנד : בנד הוא מממא ואין משמא לא אדם ולא כלי הרם י מנין לרבות את חלבדים ת"ל או בנד: 🗅 עור יכול אף עורות שבים יהו ממאים י ודין הוא מימא בנגעים ומימא בשרצים ' מה נגעים פמר כחם עורות של ים אף שרצים יפטור בהם עורות של ים: ל קל וחוטר ומדו אם נגעים שמימא כהם שתי וערב פמר בהם עורות של ים שרצים שלא מימא בהם שתי וערב אינו דין שיפטור בהם עורות של ים י לא אם אמרת בנגעים שלא מימא בהם צבועים י תאמר בשרצים שמימא בחם צכועים ' הואיל ושימא כהם צבועים ישמא כהם עורות של ים ת"ל כנד : מה בנד מין הגדל בארץ אף עור מין חגדל בארץ " או יכול שאינו מוציא את שחיבר לו מין חנדל בארץ כל שהוא ת"ל בעור אי בעור יש להכיא את שחיבר לו מן הגדל בארץ כל שהוא אפי' חום אפילו משיחה ובלבר שיחברנו לו כדרך חיבורו לפומאח: יכול אף עור מצה ועור האיפה במשמע ת"ל מלאכת עור יצאו 🤾 עור המצח ועור האיפה שלא נעשה בהם מלאכה: אוציא עור המצח ועור האיפה שלא נעשה בהם מלאכה ולא אוציא עורות רצועות וסנדלים שנעשו בהם מלאכה תלמוד לומר כלי יצאו רצועות סנדלים שאינן כלי ' או יכול שאני מוציא עורות אחלים שכן כלים תלמור לומר כל כלי אשר יעשה מלאכה בהם לרבות

האדם י (ואינן משמשין את האדם): הַ כלי עץ יכול השידה תיבה ומנדל וכוורת קש וכוורת קנים ובור ספינה אלכסנדרית שיש להם

שוליים והם מחויקים ארכעים סאח לח שחם כוריים ביבש י ת"ל

מכלי עץ ולא כל כלי עץ או יכול שאני מוציא דרור עגלה

שק

הגהות מהרי"ד

בסח"ג עשין רח"ס: הן ל משנם ריש פט"ו דכלים וקלת ממנס סובל בגמ" שלת לם: ובכחמ"ג עשין רח"ס: הן ל משנם ריש פט"ו דכלים וקלת ממנס סובל בגמ" שלת לם: ובכחמ"ג עשין רח"ס: זן ישלים הדגולים שיש להם שולים כי במלילם ומשלטלין במה שפחיר כליל ל"ת ופי" שר" נממים ס"ל דמין לרון שיסים משלטל גם ממל : ומשלטלין במה שפחיר כליל ל"ת ופי" שר" נממים כ"ל דמין לרבות מת סלבדים ומשל נמחן דן שיין לעיל פוף פרשה כ"ל של מכין כ"מ וכיע מנית ובגד ממין לרבות מת סלבדים ומשלר נמחן ובודלי כוא טעות סופר דהא סשין משחא אדם וכ"מ: ממין לרבות הלבדים רמנ"ם פ"א מס" ובודלי כוא טעות סופר דהא משין מ"ח ב"ל א מהי של ים כו" עד מו סף ספרק דשם וסובל במשכה ר"פ י"א דענים כ"א לק שילים וסובל במשכה ר"פ י"א דענים כ"א דלים כ"א דלים ומובל ברמנ"ם פ"א דכלים הול בארן משכם י"ג פ" י"ו דכלים ורמב"ם פ"א דכלים ל"א דו"מ ווק"א בשין רמ"ם: "אף עור מן הגדל בארן משכם י"ג פ" י"ו דכלים ורמב"ם פ"א דמי וומר המים ב"א יות המלב פ" כמו מלה של נו כל" ל"מ ווק"א שבת ע"ש ווער המימה כ" ועור ססיפה כ"ל ו"מו וקומה פ"י רמו מלה שלה עמין הול מפין גמ" שם שבת ע"ש ווער המימה כ"ל ועור ססיפה כל"ל ד"ת וקיםה פ"ר למו מלה עלו עורות ולא עפין גמ" שם שבת ע"ש יוער ת פרמים מולם בעם מללים שכם הלים במם מלחכם מ"ל כל וללו עורות לאושה סמדלים שכם הלים ה"ל כל ולתו עורות כלאוש סמדלים ולם אולא עורות רלועית סודלים שנעשם בסס מלחכם ח"ל כלי ילאו עורות רלועית סחדלים כו' שאמ מולים עורות אסלים שאינן כלים כל'ל ד'מ וכ"ה בילקוע · והנה בסמ"ג עשין רמ"ם הביא כן פירקט והשמיע כך בכא דרליעות סודלים שאינן מטמחים ורראם שכוא משום קושיית בפנח הן פיקסן והשמיע הן בכם דרניעות שרדנים שחיק ממחמים ונדסם שמום משום והייתו בעל הרבן שהין דסם בספי"ח דרניעים מדרנים שחיק ממחמים וכדלים מעשמין והק"ח פי" דסכת איירי שהוא מעוקן לכך פכל עדיין לא מתון כל צרכו אמנם כ"ל קושית בעל קדבן הסכת איירי שהוא מעוקן לכך פלע עדיין לא מתון כל צרכו אמנם כ"ל קושית בעל קדבן הסכת והרא שדבי הראש מוברי ב"ד דרלים מוכי"ב בענים אבל כאן גבי שרצים דקי"ל שלא שימא שפי דסתרי אהדרי וכח"ש בי"א דרבעים אבל כאן גבי שרצים דרף "ל שלא שימא שפי וערב אפשר דלא מישמא וכן כראה מדברי הרמב"ם שהגם שבני"ג מה" שומאת צרעם דין ו"א כ" זהל מישא שלא בודר את המישה בי"א בי"א מולא משום ליושל בגרם אתפי"ב בע" כ"ז דרלים משום "א כי"א בלי שוא ליושל ביושל בליעות מנעל ושרו צוו ביושל משחים מחברי המשומים ב"א ביושל משום "א כ"א בלי מום בי"א ביושל מוצה ביושל ביושל ביושל ביושל מוצה ביושל מוצה ביושל מוצה ביושל מוצה משום ביושל מוצה מוצה ביושל מוצה מוצה בי"א מוצי מוצי בי"א מוצה מוצה בי"א ביושל ביושל ביושל ביושל ביושל ביושל ביושל ביושל מוצה ביושל מוצה ביושל מוצה ביושל ביו שהוא מוכן למעוך ממנו רלישות ומועלים משמע כמ"ם הר"ש ואם ממא כמו שכתבתי יסתלק קושית המשנה למלך שם מ' כ"ו מכלים :

צורות אחלים:

פרק ז א מולין קר'ב: במשכם וגש' שבת ק"ז: ורמב"ם פ"ד מט' חבום סטומחות דין מי כרבי יהודה יש"ש בריתה כ' מולין קר"ו: במשכם וגמ' ורמב"ם שם דין י' וסמ"ג עשין רמ"ם ובפסיקתה זוטרתי היתה ד'ה הסמחים וכו': עד כשערם שכן הפשר לי לגע בכשערם כליל ד'ת וכ"ם בברייתה במולין קר"ץ וברמב"ם שם נהגם כל שהיה: ב שמלטרפים ום עם ום דם בדם כל'ל ד'ת ועיבת יש נמחק והובת במשנה וגמ' מעילה י"ו:

כבי כן כרי ומת משמשי המדם כרי ומת משמשי המדם ושיניה סני מת הקונג ומת בנחותה וחת. המוכר שם משמשי אש משמשי המדם ואין משמשין את האדם ומיניא אני את הסכל כצ"ל משמשי האדם פי' שנותן לתוכו כליו אבל הסולם דרך שיעלה הוא עליו אבל לא שישים עליו כלוו וע' עום' מנסים צ"ו: ד"ה ולדכרו האומר ועום' סוכה ה' י"ה מסגרתו וית רעקן וע' עום' שירובין ל"א · ז"ה במשועי והדין סול ברמב"ם רפ"ד מהי כלים וע"ש בששה למלך

שמיני ג ספרא פרשתא ד

פרשתא ה ווח לכם השמא בשרץ חשורץ על חארץ החולד והעכבר והצב למינהו והאנקה וחכה והלמאה והחומט וחתנשמת י אלה הממאים לכם בכל השרץ מה ת"ל לפי שנאמר לא תממאו כהם ונממתם כם שומע אני מומאת הנויות וטומאת הקדושות · תיל החולד והעכבר והצב למינהו · ממאים יכול יהו אלו משמאים אדם וכלים ואלו יהו משמאים אדם ולא כלים או כלים ולא אדם תלמוד לומר אלה י אין לך אלא אלו י או אינו מוציא אלא אלו ' שלא היה בענין הפרש מה הפרש מפורש בעל עצמות ופרה ורכה אף אינו מוציא אלא כל שאינו בעל עצמות ופרח ורבח: מנין בעל עצמות ואינו פרח ורבה י או אינו בעל עצמות ופרה ורבה י עד שאתה מרכה את בעל עצמות שהם פרים ורבים י ת"ל אלה הממאים לכם בכל השרץ אין לך מממא בשרץ אלא אלו בלבר: זה לכם הטמא להביא את דמו שישמא כבשרו וחלא דין הוא ומה אם בהמה שהיא מממאה במשא לא עשה דמה כבשרה שרץ שאינו מממא במשא אינו דין שלא נעשה דמו כבשרו י תיל זה ממא להביא את דמו שיממא כבשרו : ג יכול יכשיר חורעים ודין הוא ומח דם בהמה שאינו מממא מומאה חמירה מכשיר את הורעים י דם השרץ שהוא מממא מומאת חמורה אינו דין שיהא מכשיר את הזרעים ת"ל לכם לכם תוא ממא ואינו מכשיר את חזרעים: ד מתוך שנאמר עכבר יכול אף עכבר של ים יממא י וחלא דין חוא מימא בחולדת ומימא בעכבר מה חולדת מין חנדל על הארץ אף עכבר מין הנדל על חארץ י או מה חולדה כמשמעו אף עכבר כמשמעו י אף אני אביא עכבר שכים ששמו עכבר י ת'ל על הארץ להוציא את שבים: או אינו אומר על הארץ ישמא ירד לים לא ישמא ת"ל השרץ כל מקום שהוא שורץ ישמא: [או אינו אלא חשורץ ישמא עככר שחציו כשר וחציו אדמה שאין שורץ לא יממא י ודין הוא מימא הולדה ומימא עכבר מה הולדה כמשמעו אף עכבר כמשמעו ' אי מה חולדה פרה ורבה אף עכבר פרח ורבה ' יצא עכבר שחציו בשר וחציו אדמה שאין פרה ורכה ת"ל בשרץ להביא את העמכר שהציו בשר וחציו אדמה : הנונע בכשר ממא וכאדמה מהור רבי יהודה אומר אף הנוגע באדמה שכננד הכשר מאחוריו ממא: 🕽 צב זה הצב למינהו לרבות מינים של צב חברבר וכן הנפילים סלמנדרא כשהיה רבי עקיבא מניע לפסוק זה היה אומר מה רבו מעשיך ה' ונו' יש לך בריות נדילות בים ונדילות ביבשה נדילות בים אם עלו ליבשה מתו : והגדילות ביכשה אם עלו בים מתו : גדילות באור ונדילות באויר נדילות כאור אם פרשו לאויר מתו י נדילות כאויר אם פרשו לאור מתו י מקום חיות של זה מיתתו של זה ומקום חייו של זה מיתתו של זה ואומר מה רבו מעשיך ה'כולם וגר':

ממאים

הגהות מהרי"ד

שדם כוגע בנבילם יטמפו בגדיו ה'ל ח'ר והום ברמבים רים ה' טומפת מת : ופין סטוגע

פ"ח דין י" שוד רחיתו שכן פי" גם הו"ר : וחלי פי" טומחת גרות וסקדשות יהיו מטמחים חדם ולח כלים וכו' : חן חיט שליח שלח חלי כל שחינו כעין הפרט כל"ל ד"ש וחות ממש וכ'ם בילקוט : אלא כל שאינו בעל עצמות ופרם ורבה הך תיבת שאיני קאי גם על ופרם

מסמבר כל וכות במשנם מולין הכ"ד ברמב"ם פ"ם מכ" מבות הכומתות דין י"ה פרק וא לרצת חת כפליל חם מתם חמו משמח מפום חבר מן פהי ע' פ"ד לפלין ו' פ': סמי נמת ופ"כ מם פירם סלי וים מחבר ום וחלי וים מחבר ום מלנופין ופפ"ר דמעילם כחומו לפס ד' נ"ו : נ"ו : ופימה על פירוקו כח לעיל פרשתה ד' ברייתה ו' תחמר בחבר מן טומנו שבי זי פרו זי וריים לי מיל לכך פנמת דיבור משתי המתום מיכף דבריו בכייוני בהת בל המתו בל בל המתובים בל המ כליל דים ופי משנם ג פכ"ז דכלים שמצטרף להקל ממנו רבגמי שבת ע"ו: שלא תהא שהיטפה מטברתה מידי נכילה משנה חולין פי בהמה המקשה די ע"ב: ורמב"ם פיא מהי מבום בטומחות כלכה ג': ל טריפה שחיטתה מטברתה משנה מולין ע"ב : ורמב"ם פ"ב מה" מבות השומות דין ני: הן מולות הסנמים וחדר השדה ע" משנה כ' פ"ע דכלחים ופי' חדר השדה חיה שיש לה צורת אדם והיא גדול מטובורו בארן: ואת כלב הים זה מיה שי אין לי אלא שהודה שמאה מנין נ"ב כ' הראב"ד ז"ל נראה לי דגרסיק אינכל אין לי אלא מי' טמאה חי' טהודה ממין ד"ת: להביא את הפיל שגם הוא מין מי' כדאימא ספ"ח דכלחים: ך אם נאמר למעלה סיוע לכל הבהמה אשר הוא מפרסת פרסה וכר קשם דפסוק לכל הבסמה לם מיירי חלם במפרים פרסה לבד וח'כ הילך על כפיו מג'ל וכחן בחבה מן השת בסמה טהורה וטממה מכ"ל י"ל כיון דפסוק הולך על כפיו ופסחק לכל הבהמה הם בחמצע ולמעלה מהם כנבילה נמלאו הבגדים משחים את הנבילה ואפ"ה הבגדים טהורים נטמחו מחמח הנושא מם פדם נושם נכילה נטמפו בגדיו מקום שנטמפו שפם נכילה נוגפת בבגדים נטמפו ק"ו מם

מממאים לא אוכלים ולא משקים ולא כלים במשא הנושא ולא הנישא:

פרק ן לכל הבהמה להביא את השליל שיהא אבר מן החי ממנו משמא ממאים מלמד שמצמרפים זה עם זה יכול יצטרפו למתים ת"ל הם יכול לא יצטרפו למתים החטורים. אכל יצטרפו עם נכילות הקלות ת"ל הם י כל הנוגע בהם ישמא להכיא את ברמה ממאה שלא תהא שחימתה ממחיתה: 🗖 והלא דין היא שרץ אסור באכילה ובהמה ממאה אסורה באכילה י מח שרץ אין שחיםתו ממהרתו אף בהמה ממאה אין שחימתה ממהרתה: באו כלך לדרך זו מרפה אסורת באכולת ובהמה ממאה אסורה כאבילה מה מריפה שחימתה ממהרתה אף בהמה ממאה המהרנה שחימתה: 🏲 נראה למי דומה דנין דבר שאינו למינו שהימה מדבר שאין למינה שחימה ואל תוכיח מריפה שיש למינה שחימה י או כלך לדרך זו דנין דבר שמטמא במשא ' מדבר שטטמא במשא ' ואל יוכיח שרץ שאינו מממא במשא : ת"ל כל הנוגע בחם יממא : לחביא בהמה ממאח שלא תהא שחימתה ממחרתה: 🦷 כל-הולך על כפיו זה הקוף כל חולך לחביא את חקופר ואת חולרת הסנאים י ואת אבני השדה ואת כלב חים זו חית מהורח י חיה ממאה מנין ת"ל החולכת על ארבע י כל חיה להביא את הפיל: ן אם נאמרן למעלה למה נאמרו לממה אלא העליונים באבר מן החי : והתחתונים כאבר מן המת : וחלא דין הוא ומה אכר מן חחי שחבשר הפורש ממנו מהור הרי הוא מממא י אכר מן חמת שהבשר הפורש ממנו ממא אינו דין שיהא ממא לא אם אמרת כאבר מן החי שאיסורו נוהנ כבני נח כישראל י תאמר באבר מן המת שאין איסורו נוחג בבני נח כישראל הואיל ואין איסורו נוהג בבני נח כישראל לא יממא · ת"ל הנונע וחנושא לחביא אבר מן המת: 1 הנונע יממא עד הערב ואין הנוגע מממא בנדים והלא דין הוא ומה אם במקום שלא נממאו מחמת עצמם כמשא - נממאו מחמת הנושא י מקום שישמאו מחמת עצמם במנע אינו דין שנממאו מחמת הנונע ת"ל חנונע יממא עד הערבואין הנונע מממא בנדים: 🦳 וחנושא יככם בנדיו מלמד שהנושא סממא בנדים יוהלא דין הוא ומר אם במקים שנממאו מחמת עצמם בסנע לא נממאו מחמת הנונעי מקום שלא נממאו מחמת עצמן במשא אינו דין שלא ישמאו מחמת הנושא ת"ל והנושא יככס בנדיו". מלמד שהנושא מממא בנדים: 🗅 ק״ו שלא יממאו מחמת עצמם במנע - ומה אם במקום שנשמאו מחמת הנושא - לא נממאו מחמת עצמם מקום שלא נממאו מחמת הנונע אינו דין שלא יממאו מחמת עצמם במגע ת"ל כל הנונע כהם יממא בין אדם בין כלים: רק"ו שיממאו מחמת עצמם במשא י ומה אם במקום שלא נממאו מחמת הנתע נממאו מחמת עצמם במנע ' מקום שנממאו מחמת הנושא אינו דין שימסאו מחמת עצמם ת"ל לכם י לכם הם מטמאים ואין

חמחור - ורין חוא ומה אם בחמה שאינה משמאה בגדים אבית הבליעה אבר מן החי ממנה משמא ' עוף שמשמא בנדים אבית הבליעה אינו דין שיתא אכר מן החי מממא י ת"ל שמע אין לי אלא בהמת מתורת בהמה ממאת מנין ת"ל לכל הבהמה יחיה מהורה מנין ת"ל מפרסת י היה ממאה מנין ת"ל פרסה לשסועים מנין ת"ל ושסע ' לאיז שיסועים מנין ת"ל איננה שוסעת י מעלת נרח בכהמח מנין י ת"ל מעלת נרה י לשאין מעלה גרה מנין ת"ל איננה פעלה י והלא חויר מפרים ומשומעי יכול לא יהא אבר מן החי מממא הימינו ת"ל נרח איננה מעלה ממא הוא במה במה חוא מדבר אם במיתתן חרי מיתתן אמורה י אם כאבר מן המת חרי אבר מן המת אמור לממח י הא במת זה מדבר באבר מן החי: 🕻 וחלא דין הוא מימא האדם מימא הבחמה מה אדם אבר מן חחי מממא הימנו את כחמה יחא אב'ר מן החי משמא הימינה: 🏲 הין אם החמיר כאדם בשומאה חמורה נחמיר בבהמה במומאה קלה: אני ארוננו מן שרצים חקלים: מימא בכהמה מימא בשרץ מה שרץ אבר מן החי ממנו מממא אף בהמה יתא אבר מן החי ממנו מממא: הן אם החמיר בשרץ שעשה דמו ככשרו נחסיר ככחמה שלא עשה דמה ככשרה י אני אדונגו מן אכר מן המת שאין אימורו ניהג בבני נח כישראל הרי הוא מטמא: אבר מן החי שאיסורו נוחג כבני נח כישראל אינו דין שיממא י לא אם אמרת כאבר מן המת שהבשר הפורש ממנו ממא תאמר באבר מן החי שהבשר הפורש ממנו מהור י והואיל והבשר הפורש מסני מהור לא יממא ת"ל כל הנוגע והנושא לרבות אבר מן החי: [יכול אף בשר הפורש מן תחי ישמא תיל גבילה י מה גבילה שאין לה חילופים אף אבר מן חחי שאין לה חילופים דברי רבי יוסי הגלילי : רבי עקיבא אומר מה נבילה גירים ועצמות את אבר מו חחי נידים ועצמות י רבי אומר מה נבילה כברייתו בשר נידים ועצמות אף אבר מן החי כברייתי כשר וגידים ועצמית: 7 הנוגע ישמא עד הערב ואין הנוגע מטמא בנדים והלא דין הוא ומה אם משא מועט הרי הוא מטמא בנדים מנע מרוכה איני דין שישמא בנדים ת"ל הנונע ישמא עד הערב ואין הנונע משמא בנדים: Π הנוע יכבם כגדיו מלמד שהנושא מממא בגדים והלא דין הוא ומה אם מנע מרובה אינו מטמא בנדים משא מועם אינו דין שלא יטמא תיל הנושא יככם בגדיו מלמד שהנושא מממא בגדים: 🗅 יכול אף הציפה תלמוד לומר בנד יאי בנד יכול בנד גדול לבן משמא בזב ומשמא כננעים י ומנין נדול צבוע קשן לבן י הא קשן צבוע עד שאתה מרבה שביץ של סבכא והננלים ת"ל בנד בנדיו ריבה י מנין לעשות שאר כלים כבנדים ' ת"ל ממא יכול יממא אדם וכלי חרם ת"ל בנד: בנד הוא משמא ואינו משמא אדם וכלי חרס: מניו לרכות הציב חיוצא ממנו ושערה שכנגדו ת"ל ממא:

בודריד דין כ'ב וכוו"ד סס"י פ'ה וע"ש בש"ך וע' שו"מ רשכ"ל ח"ח סר' רפ"ו דפי' דמ"ק מטהר חפי' לחכילה חך עדות רבי לדוק חינו רק להכשיר חבל מטמח בכל שהוח: פרישרא ד א ת"ל בהמה פי' דהוד מחר לכל הבהמה חשר הוח מפרסה בהבה הגדלים בים שחץ בים מקבלון מומחה כל"ל ד"ת ופי' דחק וכלתם מטחת גם

פרשתן אך א מיל בפחם מי יהוד מחת נכני כבנהם חמה הוח מוכחם כל ברשת בים שחץ בים מקבלים ומחלם כל לית ופי דחץ בכלמם הנעשים מהם חץ שו מים מקבלין טומחם כדלימת במשכם י"ג פ' י"ז דכלים: וכל חולית הת הכעים הכעים מהם חץ מי י"ז דכלים: וכל חולית הת הכעים הכעים מהם מים מי במים שומים בחים שומים בבדים שבים כבליעם: וחם בבחם ובי לדליתו בסדר ום פרשת ה' ברוימת ה': בפתד טומחם מוק מיל לכל שבכשם לשי הוחל פרסם לחת הו"ל ופי דיסים חום בהחם שימים חי שמחם מון ש"ל פרסם לפיי חץ לה כלל וילף דסוליל וחינה מעום בי דימים חולם גרה חלת ללחד חעפ"ז שמעלם ברם ממשם בגין ארכבת משם לגמוי כמים! וסלח בחיור מפרים ומשםע פי' דמקרת דלעיל לל ילפיק חלת בגין ארכבת משם לגמוי כמים דש"ד בפוחם י"ד בכמחם מחלם בני גמ' חולין סוף ה' ק"ם: משם לגמוי כמים ב" במים מות בי"ד בממחם מחלם בני גמ' חולין סוף ה' ק"ם: משם דשו משם לגמוי כמים ב" במים מות כי"ד בממחם מחלם במשם המות בבים משל בבים משם במים במשם המות בכמור לקמן פרשתם ה" ב"ד מים במות מים במשם משו מים במשם המות בבים משם במשם במים במשם המות בבים משם במים במשם השו בבים משם במות ומים במשם השו בבים משם במים במים משם במשם ביש בישם משו שמים וחות ביבים משם במים משם משם בישם בישם משות ביבים משם במים משם במשם בי" בישה משם במשם בי" בישה משם במשם בי" בישה משם במשם במים משם במשם בי" בישו בשם משו שמים הוב בכל ים שלים לל בי" בי"ם משם השם בבים ים משם במשם בי" בישו משם משם במשם בי" בישו להום במלי משם במשם בי" בישו משם במשם בי" בישו משם במשם בי" בישו להום במלים בשם במשם בי" בישו שמשה בוב" כי" מילים במלי בנבים משם לו בלשו משחת בנבים כום מות במשם במשם בי" בישו למום במלים בי" בישי משם במשם ב" בילים הי" בישו משם משם ברש" כו מיל ברום בי" בישו משם במשם ב" בי" משם הוב בבים משם לו הלום במלי בישם אלו במשם ב" ב"ל משם במשם ב" בי"ל משם במשם ב" בי"ל משם במשם ב" בי"ל משם במשם ב" בי"ל משם בלבם כי"ל מיל במשם ב" ב"ל משם בי"ל מיל משם בי"ל מיל משם בי"ל בישי משם בבר בי"ל ומום בלבו משם לו בלבם מ"ל משם בי"ל מיל משם בלבם מ"ם ב"ל משם ב"ל בי"ל משם בי"ל מיל משם בי"ל בי"ל משם בי"ל מיל משם ב"ל ב"ל משם בי"ל מיל משם בי"ל מיל משם בי"ל מיל משם בי"ל מיל משם בי"ל בי"ל משם בי"ל משם ב"ל משם ב"ל משם ב"ל משם ב"ל משם ב"ל מיל משם ב"ל משם ב"ל משם ב"ל משם ב"ל משם ב"ל משם ב"ל משם ב"ל

פרס ה. לא יאכלו לחייב את המאכיל כאוכלו י או לא יאכלו לאוסרם בחנאה ת"ל לא תאכלו הא כיצד בהנאה מתרים באכילה אסורים הא מה אני מקיים לא יאכלו לחייב את חסאכיל כאוכלו: באת הנשר ואת הפרס ואת תעונית ר"ע אומר באמר כאן נשר ונאמר להלן נשר מה נשר האמור כאן עשה את כל האמורים עם הנשר בל תאכיל כבל תאבל י אף נשר האמור לחלן נעשה את כל האמורים עם הנשר בל תאכיל כבל תאכל: רבי ישמעאל אומר נאמר כאן איה ונאמר לחלן איה מה איה האמור לחלן עשת את הראה מין איה אף איה האמור כאן עשה את הראה סין אית: ד עורב זו עורב יכל עורב להביא עורב העסקי י ועורב הבא בראש יונים. למינו להביא את חורוירים 'למינתו להביא את הסנונית: הנין זה הנץ ' לפינהו להביא בן החדייה וההוראה י פת"ל למינהו למינהו ארבעים פעמים ' שיכול אלו יהיו אסורים והשאר יהיו סותרים ת"ל למינהו למינהו ריבה הא כיצד הריני למד מן חמפורש: [מה הנשר מפורש אין לו זפק ואין לו אצבע יתירה ואין קורקבנו נקלף ודורם זאוכלי את כל כיוצא בו אסורי מה תורים ובני יונה מיוחדים שיש להם ופק ואצבע יתירה וקורקבנו נקלף ואין דורסים ואוכלים אף כל כיוצא כהם מותר: 7 כל שרץ חעוף החולך על ארבע שקץ הוא לכם יכול הכל יהא אסור ת"ל אך את זה תאכלו מכל שרץ העוף החולך על ארבע יכול הכל יהא מותר ת״ל ארבה ומלעם הרגול וחנב אין לי אלא אלו בלבד י מנין לרבות שאר המינים ת"ל למינהו למינהו ריבה * הא כיצד הריני למד מן המפורש : 🎵 מה ארכה מפורש יש לו ארבע רגלים וארבע כנפיים וקרסוליו וכנפיו חופים את רובו אף כל כיוצא בו מותר י רבי יוםי אומר ושמו דנביי רבי אלעזר כרבי יוסי אומר אשר לו כרעים אעפ"י שאין לו עכשיו ועתיד לגדל לאחר זמן: בא ארבה זה נובאי - סלעם זה חרשון - חרנול זה נפול - חנב זה נדיין י מה ת"ל למינהו למינהו ארבע פעמים להביא צפורת כרסים ויוחנא ירושלמית והצדיא ואת הערצוביא ואת הארובונית: רבי אומר כל שרץ העוף אשר לו ארבע רגלים ממא הוא לכם: אם יש לו חמש הרי זה מהור ' שקץ הוא פרט לעירוביו מיכן אמרו חכמים חנכים ממאים שנכבשו עם חנכים מהורים לא פסלו את צירן י העיד רבי צדוק על ציר חנבים ממאים שהוא מחור:

מרשתא ד ולאלה תממאו יכול לכל האמורים כענין ומה אמור בענין בהמה וחיה ועופות ודגים וחגבים יכול יהו אבר מן החי מממא בכולם ת"ל בהמה אוציא את חדנים הגדילים בים שאין מקבלים מומאה ולא אוציא החגבים ת"ל מפרסתי אוציא החגבים שאין למינן מומאה ולא אוציא את העופות שיש למינן מומאה ולא אוציא את העופות אוציא את העוף מומאה ולא אוציא את העוף מומאה ולא אוציא את העוף מומאה ולא אוציא את העוף הממא ולא אוציא את העוף

הגהות

שמיני ג ספרא פרשתא ב ג

אחר אומר לכן נאמר במים במים שהתרתי בחם במים אסרתי או אינו אומר אלא במין שהתרתי בו באותו המין אסרתי ואי זה מין התרתי בעל עצמות ופרה ורבה י אף לא אסרתי אלא בעל עצמות ופרה ורבה י ומנין בעל עצמות ואין פרה ורבה ואין בעל עצמות ופרה ורבה עד שאתה מרבה הגלים והצפרדעים הנדילים בים והנדילים ביבשה ת"ל כל אשר אין לו סנפיר ונו': אין לי אלא המרכח בקשקשים ובסנפרים כנון קיפונות מנין אפילו אין לו אלא סנפיר אחת ואין לו אלא קשקשת אחת תיל קשקשת י ר' יחודה אומר אף שני קשקשים ואעים שאין ראייה לדבר זכר לדבר שנאמר ושריון קשקשים הוא לבוש - ר' יומי בן דורמסקית אומר לויתן דנ מהור הוא שנאמר נאוה אפיקי מנינים תחתיו חדודי חרש : גאה אפיקי מנינים אלו קשקשים : תחתיו חדודי חדש אלו סנפירים שלו: האכלו לרכות את המהור שבמעי הממא יכול אף ממא שבמעי המהור תלמוד לומר אותם י מה ראית לומר בבחמה שכמעי הממא ממא שכמעי המהור מהור יודגים שכמעי המהור ממא שבמעי הממא מחור לפי שאין נידוליו י תאכלו לרבות את המהור שנכבש עם הממא ויכול אעפ"י שנימק ת"ל אותם: 1 חיה זו חית חים : הנפש להביא את הסירונית יכול תהא משמא באהל כדברי ר' חנינא ת״ל ואת: ת שקין לאסור את צירן ורומבן ואת הקיפה שלהם ואם פרט לשאין בהם בנותן מעם לכם מותרים הם בהנאח: 🗅 ושקץ יהיו לכם לאסור את עירוכם. כמה יהיה בו ויהא אסור עשר זוז ביהודה שהן עשר סלעים בנליל בגרב שמחזיק סאתים דג שמא צירו אסור רבי יהודה אומר רביעית בסאתים ' רבי יוסי אומר אחדבששה עשר בו: למבשרם ולא מן העצמות ולא מן הסנפירים שלהם את נבלתם תשקצו להביא מן חיבחושים שסינגן: כל אשר אין לו סגפיר וקשקשת במים מה ת"ל שיכול אין לי אלא המעלה סימני מהרה שלו ליכשה השירו במים מנין ת"ל במים י שקץ הוא לכם שלא יעשה בהם סחורה: בת תשקצו לאסור צירם ורומבם ואת הקיפה שלהם ואת כיציהם ואת עורותיהם ואת עירוכיהם: אלה] הם ומן הרי אלו מיעומים פרמ לחרמום ולצפרניים ולכנפיים ולנוצה שלחם:

כן הייתי אומר מי אומר את הגמל פרסה' והיא תתיר את החזיר ת"ל ואת החזיר כי ספרים פרסה ולא גרה ממא הוא: הן מבשרם ולא מן העצמות ולא מן הגידים ולא מן המלפיים שלהם יובנבלתם לא תגעו יכול יהו ישראל מוהדרים על מנע נבילות ית"ל אמור אל הכהגים בגי אהרן ואמרת אליהם לנפש לא ישמא בעמיוי הכהגים אין משמאים לפתים ישראל משמאים לפתים: מן ק"ו אם משמאים למתים חטורים לא ישמא לנבילות הקלות יחא מה אגי מקיים ובגבלתם לא תגעו יכול אם גוגע אדם בנבילה ילקה את הארבעים ת"ל ולאלה תשמאו' או ולאלה תשמאו יכול אם ראה אדם את הנבילה ילך וישמא בה ת"ל ובגבלתם לא תגעו יהא כיצד הוי אומר רשות: "אן שמאים מלמד שמצשרפים זה תעו המי לאסור צירן ורושבן יואת הקיפה שלהם יהן פרש לשאין בחם בהנותן מעם "לכם מיתרים הם בהנאה: בחם בנותן מעם "לכם מיתרים הם בהנאה: ממשמע שנאמר אכול את שיש לו שומע אני לא

שמעלה נרה ממאחזיר שאינו מעלה נרה אינו רין שיהאממא: ? אילו

םרשתא נ ממשמע שנאמר אכול את שיש לו שומע אני לא תאכל את שאין לו וממה שנאמר אל האכל את שאין לו שומע אני אכול את שיש לו למה נשנו ליתן עליהם עשה וליתן עליהם לא תעשה שיכול הואיל והותר במפורש והותר בסתום מה לא הותר במפורש אלא בכלים אף לא נתיר מסתום אלא בכלים ' מנין אפילו הם בבורות בשיחים ובמערות ששוחה ושותה ואינו נמנע תיל תאכלו מכל אשר במים: 🔼 ימים זה ים הגדול שנאמר ולמקוח חמים קרא ימים ובנחלים אלו חנהרות שנאמר ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן ' אין לי אלא ימים ונחלים שמושכים ביסות החמה ובימות הנשמים מנין לרבות שאר ימים ושאר נחלים שמושכים כימות חנשמים ואין מושכים כימות החמח עד שאתה מרכח מים שכבורות ת"ל במים: 🕻 יכול לענין היתר עשה כל המים כימים וכנחלים מנין אף לענין איסור נעשה כל המים כימים וכנחלים תיל ימים ימים נחלים נחלים לנוירה שוה י מה ימים ונחלים האמורים לענין היתר עשה את כל חמים כימים וכנחלים אף ימים ונחלים האמורים לענין איסור נעשה כל המים כימים וכנחלים:

לא

הגהות מהרי"ד

כצל דים : דן פ' יויד סוי צים וגמרה חלון ו"ש העוד והרוטב: יכול יהיו ישראל מוזהרים על פגע נבילות פ' לעול ס' וקרא דיבורה זהטוחת פרק י"ז וחו הברויותה גם ברייתה ט' הובה בנה למו המי טומחת הובי היו וחו הברויותה גם ברייתה ט' הובה במרי הובים בשורי חבן וברמב"ם פס"ז חסי טומחת חובלין דין ט' י": מסרים חומרים כו פ' משכה למוך מוך הי טימחת חובלין פי' דחחרים סולקים עם ר"ק וסוברים דסך ובכבלמם לה מגע חמל למורוי דכות ובו ולא לחו וו"ל יבבלמם לה מגע חמים לה לביוב ול משם ולא לחו וו"ל יבבלמם כל חגע היינו שיש שבסף משנה וביום משני הבלים ומשבי בו מפני הבלעה וכיין שכחוב לא מגע היינו מרים הבליעה וכיין שכחוב לא מגע היינו מרים הבליעה וכיין שכחוב לא מגע היינו הקד הבליע למור דחף ברגל מל מגעו הדים למר הבל מינו לוקה דמין לומר ולאלה סביחה המי השלח המי משלח המי החבב במשלה פרן ד' ד' ע"ו יומב" סביו חה' מחבלות מסורות דין י"ו ופרך מבים המשבה ה"ב יים במור הבל מון ה"ב : ק"ב בכורות דין י"ו ופרך מבשלה ביות בשבה ה"ב יים במשר בהלח הוא היינו במשרה במלה במיל מוב להוב במלחר להיות וויד בהלח במור מובר להיב להיב להיב להים במחור הבל חול לו להיב להים למור בהלח הבל מום היב להיב להים למור מותר בם מחר בהלח משר מישר מישר היות היה להיות ווידו למילה ולחיר בהלח היות אים ולחות היו להיבל החירו בהלח היה להים היה מלח היה להים להיות היות היה בהלח היה להים היה להיות היה היה להיות היה היה להיות היה היה להיות היה היה להיות היות היה להיות היות היה היה להיות היות היה היה להיות היות היה בות להיות היות היה בהלח היות היות היה היה היה מהבל החיות היות מותר בהו היות היה בה מלה היות היה היה היה היה היה היה הוב הלהים בתורות היות היא ב"ש ב"ב בול מהיות היות היא ב"ש ב"ב בול מותרים ביות היא ב"ש ב"ב בול מיות היות היא ב"ש ב"ב ב"ב מותרים ביות היות היות היות היותרים במורם היותרים היותרים ב"ש ב"ם ב"ב מותרים ביותרים ב"ש היות היותרים ב"ש ב"ם ב"ב מולי מלכלים למורום ב"ו היות היותרים ב"ש ב"ם ב"ב מולי מלכלים להיותרים היותרים היו

ולא נפסק החום שלח: ניטלה חבבד ונשתייר הימינה כזית חמסם ובית הכוסות שניקבו זה לתוך זה: 🗅 נישלו חבליות נישל חשחול נימל לחי התחתון נימלה האם שלה י וחרותה בידי שמים ת'ל גבילה וטריפה י מה נכילה שאין כמוה חיה אף טריפה שאין כמוח חיה יצאת זו שכמוה חיה : יכול אפילו אכלה חרדופני או שאכלה צואת תרנגולים או ששתת מים הרעים ת"ל נכילה ומריפה מה נבילה שאינה בת חיים אף מרופה שאינה בת חיים יצאת זו שהיא בת חיים ' הגלודה רבי מאיר מכשיר וחכמים אושרים ומודים שאם נשתייר עליה עור כסלע שהיא כשירה:

מנין לרבות חמש חמאות מתות ת"ל ממעלי הגרה ממא מנין לרבות פסולי המוקדשים - ת"ל ומפריסי הפרסה ממא מנין לרבות חלב חמש המאות מיתות ת"ל ממעלי הגרה ממא מנין לרבות חלב פסולי המוקדשים ת"ל מן השסועה ממא" מנין לרכות חלב בחמה ממאה י ודין חוא אסר בהמה ממאה אמר ענבים בנזיר מה ענבים בנזיר עשה מה שיוצא מהם כמותם אף בחמה נעשה את שיוצא מחם כמותם : 🔼 הין אם עשה את היין כענכים שהוא כנופן נעשה חלב בהמח כבהמה שאינה בנופח ' רכן שמעון בן גמליאל אומר אם עשה את היין כענכים בנזיר שאסור בפסולתם געשה חלב בחמה צבהמה שאין אסור בפסולתםי תרומה תוכיח שאין אסור בפסולתה ועשו את שיוצא ממנה כמותה: 🕽 חין אם החמיר בתרומה כאיסור חמור נחמיר בבהמה כאיסור הקל "ת"ל נמל נמל שני פעמים אם אינו ענין לבשרה תניהו ענין לחלכח: 🏲 יכול אף בשר מהלכי שתים וחלב מהלכי שתים יהא כלא תעשה על. אכילתו ורין הוא ומה אם בהמח שהקלת במנעה החמרתה בחלבה מהלכי שתים שהחמיר במנען אינו דין שנחמיר בחלכם ת"ל זה זה ממא ואין חלכ מהלכי שתים ממא אוציא את החלב שאינו נוהג בכל ולא אוציא את הכשר שנוהג בכל ת"ל זה טמא הוא זה בלא תעשה על אכילתו ואין בשר מחלכי שתים וחלב מהלכי שתים בלא תעשה על אבילתם: 🎵 ואת הגמל כי מעלה גרה חוא ואת חשפן כי מעלה גרה הוא ואת הארנכת כי מעלת גרה הוא מה ת'ל אם לתיקון המקרא חרי כבר נאמר חנמל והארנכת והשפן כי מעלה נרה המהולמה כאו לרכות את הריכויים שאמרנו: [ואת הנמל כי מעלה נרה הוא שיכול יתירני סימן אחר ודין הוא ומה אם חזיר שמפרים פרסה ממא נמל שאין מפרים פרסה אינו דין שיהא ממא אילו כן הייתי אימר מי אוסר את החזיר גרה היא תתיר נמל ת"ל ואת הנמל כי מעלח נרה היא יאשר בנמל וק"ו לחזיר ומחנמל

דבחלב אם שוציא שלב ום בא אחרת תסתים ולכן לא כוי כגופם משא"כ ביין שאין כא אחר שם דמרכן לח מתחלכל בעניו : בסחם אין אסור בפסולתון שסקרניים יושער אין אסורין ע" ביו"ד סי ליצו ו"דן כו" ל"ע"ל המחורשן מותר כדאיתם פי"ל דתרומות ביו"ד סי ל"ע ו"דן כו" ל"ע ו"דן כו" ל"ע ו"דן כו" ל"ע ו"דן כו"ל מיותר מיותר מחור שסים באים דמום מיותר מיותר מחור שסים באים באים ו"ל ה"כ ו"ר : ג באיסור מחור שסים באים באים וחש"ל בעומאם שסים בלאו וא"ת ומחת מיותר ויול דלא שייך כלל למילף מסיר שסם לך בכלל פסולת המיום מיות של במרכן מיומים וח"ל ומלים ומלוף מתרומם ושרבים או מגבילם בכלל פסולת המיום של המרכן מיומים וח"מ ומלוף מתרומם ושרבים או מגבילם

שמעלה

העובר את ידו והחזירה מותר באכילה מפני שאינו כילור י ומה ראית : לומר הוציא את ראשו והחזירו אסור מפני שהוא כילוד אתת אומר לכך בא הכתוב לחלק בין איברים לאיברים או לא בא הבתוב לחלק אלא בין עוברים לעוברים לומר איזה עובר יהא מרר שאילו נולד היה מותר י ואיזה זה בן תשעה וחי בחולין מגין בן תשעה ומת כן שמונה וחי או מת כמוקרשים כן תשעה ומת בן שמונת וחי או מתי ולר מעושר כן תשעה ומתי כן שמונה וחי או מתי תלמוד לומר כל מפרסת פרסה ושוסעת שסע פרסות מעלת גרה:

פרס ג בבחמה אותה תאכלו לרבות את השיליא יכול 'אפי' יצאת מקצתה ת"לאותה תאכלו אותה באכילה ואין בהמה ממאה באבילה: ב אין לי אלא בעשה י בלא תעשה מנין ת"ל הנמל והארנבת והשפן והחזיר מכשרם לא תאכלו. אין לי אלא אלו כלכדי שאר בהמח ממאה מנין ודין הוא ומה אלו שיש בהם סימני מהרה הרי זה כלא תעשה על אכילתן: ושאין כהם סימני מהרה אינו דין שיהו בלא תעשה על אכילתם י נמצאו הנמל והארנבת והשפן וההזיר מן חבתוב ושאר בחמה ממאה מקל וחומר י ונמצא מצות עשה שלהם מן הכתוב ומצות לא תעשה שלחם מקל ותומר: [אך את זה לא תאכלו ממעלי הגרה וממפריםי הפרסה השסועה יש לך במעלה הנרה שאין אתה אוכל ואיזה זה זה מהור שנולד מן הממא: 🏲 יכול את מסא שנולד מן המהור. ת"ל נמל ממא הוא זה ממא ואין זה ממא. רבי שמעון אומר מה תיל נמל נמל שני פעמים אחר גמל שנולד מן הגמלה ואחד נמל שנולד מן הפרה: 🎵 אך את זה לא תאכלו ממעלי הגרה ושמפריםי הפרסה השסועה יש לך במעלה הגרח ובמפריםי הפרסה שאי אתה אוכל ואלו הן חשריפות: [נקובת הוושם : ופסוקת חנרנרת · (ואפילו) ברובת : נפסק חום השדרה : וניקב קרום של מוח ניקב הלב לבית חללו : נשברה חשררה : נישלה חכבד ולא נשתייר הימינה כלום הריאה שניקבה או שחסרה ירבי שמעון אומר עד שתינקב לבית הסימפונות ' ניקבה הקיבה ניקבו הדקים י רבי יוסי ברבי יהודה אומר אף ניקבת המיה פסולה: ז חכרם הפניםי שניקב אי שנקרע רוב החיצונה י רבי יחורה אומר בנדולה מפח ובקמנה רובה: 🎵 חמסם ובית הכוסות שניקכו לחוץ י נפלח מן חנג נשתברו רוב צלעותיה י ודרומת הואב בדקה י רבי יתודה אומר דרומת הואב בדקה י ודרומת ארי בנסה י ודרומת הגץ בעוף חדק ודרוסת הנס בעוף חנס יכול אף נפחת הנולנולת ולא ניקב קרום של פוח יניקב חלב לבית חללו ינשברה חשדרה י

Digitized by Google

אני אסור ומותר כלילה י ולרורות אסור ביום ובלילה דברי רבי יהודה י רבי אומר אין האונן אסור לאכול בקדשים בלילה אלא מדברי סופרים י תדע שהרי אמרו אונן מובל ואוכל פסחו לערב: רב וישמע משה וייטב בעיניו חודה מיד ולא בייש לומר לא שמעתי אמר רבי יהודה חגניה בן יהודה היה דורש כל ימיו קשה הקפדה שגרמה לו למשה למעות אחר מיתתו הריני כמשיב על דבריו ומי גרם לו שהקפיד אלא (שבועה) [שמעה]:

פרשתא ב וידבר ה'אל משה ואל אהרן לאמר עליהם לאמר להם לשםר להם לשבר להם לשראלי לבנים לאלעזר ולאיתמר יאו לאמר להם לישראלי

כשהוא אומר דברו אל כל עדת בני ישראל זו דיבור האמור לישראלי הא מה אני מקיים לאמר אליהם לאמר לבנים לאלעור ולאיתמר: זאת החיה אשר תאכלו מלמר שהיה משה אוחו החיה ומראה להם לישראל ואומר להם זו תאבלו וזו לא תאבלו י את זה תאכלו מכל אשר במים זה תאכלו וזה לא תאכלו את אלה תשקצו מן העוף את אלה תשקצו ואת אלה לא תשקצו זה לכם הממא זה ממא וזה לא ממא: ג זאת החיה אשר תאכלו מכל הבהמה משמע מוציא מיד משמע מכלל שנאמר כירק עשב נתתי לכם את כל יכול הכל היה בכלל היתר ת"ל זאת הבהמה אשר תאכלו שור שה כשבים ושה עוים איל וצכי ויחמור אקו ודישון ותאו וומר: ד יכול תהא כל הבהמה כולה מותרת ת"ל אך בשר בנפשו דמו לא תאכלו י אסור אבר מן החי יעל כן לא יאכלו בני ישראל את ניר הנשה אסור ניד הנשה י כל חלב שור וכשב ועז לא תאכלו י אמר את החלבי כל דם לא תאכלוי אפר את הדםי יכול יהיו מותרים בזביחה ושלא בזביחה תייל וזבחת ואכלת: האין לי אלא כבשים ועזים המיוחדים מנין לרבות את הכלאים תלמוד לומר חיה ובהמה י אין לי אלא חיה ובהמת חיה מין חיה כהמה מין בהמה מנין בהמה מין חיה וחיה מין בהמה ת"ל חיה מכל מקום ובהמה מכל מקום: : יכול אף חיה ובהמת הים ת"ל על הארץ להוציא את שבים ז או אינו אלא שעל הארץ תהא מותרת בסימנים ושבים בין בסימנים בין שלא בסימנים ת"ל ואת אשר על הארץ אין לך אלא שעל הארץ: 🎵 זאת החיה אשר תאכלו מכל הכחמה אשר על הארץ מלמד שהבהמה בכלל חיה מנין שאף חית בכלל בהמה ת"ל זאת הבהמה אשר תאכלו שור שה כשבים ושה עוים איל וצבי ויחמור אקו ודישון ותאו וומר: 🗠 כל בהמה מפרסת פרסה ושוסעת שםע פרסות העלת נרה בבהמה אותה תאכלו תאכלו לרבות את השליל. הוציא העובר את ידו והחזירה מותר באכילה יכול אפילו הוציא את ראשו והחזירו יהא מותר: ת"ל אך: מה ראית לומר הוציא העוכר

הגהות מהרי"ד

סק"ץ כ"ל הד"מ וג"ל לסיסיף כי הגם שגם זם שבח גדול למי שסוסוק למ"ח של מידוש למת לא שמממו כדאימא בירושלמי הדרים סוף פ"י רבי כתב אגרם שיכבדו לר" סיים כי אדם גדול לא שמממי כדאימא בדרים סיים כאשר בירושלמי כי הגם אמתמי סיים כאשר בירושלמי כי הגם אמתמי סיים כאשר בירושלמי בירושל בירושלמי בירושלמי בירושלמי בירושלמי בירושלמי בירושלמי בירושל בירושל

ברכ ב שעיר זו שעיר נחשון : חמאת זה חמאת יום השמיני : דרוש דרש משה זה שעיר של ראש חודש'י יכול שלשתם נשרפו ' תיל והנה שורף ' אחד נשרף ולא נשרפו שלשתם מה ת"ל דרוש דרש משה שתי דרישותי אמר להם מפני מה נשרף זה י ומפני מה נאכלו אלו ' איני יודע איוה נשרף כשהוא אומר ואותה נתן לכם לשאת את עק העדה לכפר עליכם איזה שעיר נושא את עון חערה זה שעיר של ראש חדש שנאמר ושעיר אחר לחמאת לכפר עליכם: ב ויקצוף על אלעור ואל איתמר בני אהדן מלמד שנתן פניו כלפי בניו וכעם כנגד אהרן מלמד שאף אחרן היה בקיצפון ' הנותרים לא היה פינחם עמהם לאמר השיבוני על דברי: 7 מדוע לא אכלתם את החמאת במקום הקודש וכי חוץ לקודש נאכלה והלא נשרפה שנאמר והנה שורף א"כ למה נאמר מדוע לא אכלהם י אמר להם שמא חוץ לקלעים יצאת מפני שחמאת שיצא חוץ לקלעים פסולה יאין לי אלא זו בלבד מנין לרבות קרשי קדשיםת"ל קדש קדשים מנין שאכילת קרשים כפרה לישראל ת"ל ואותה נתן לכם לשאת את עון העדה לכפר עליכם לפני ה' הא כיצד כהנים אוכלים ובעלים מתכפרים: 🦳 הן לא הובא את דמהאל הקודש פנימה אמר להם שמא נכנם מדמה לפנים י מפני שחמאת שנכנם מרמה לפנים פסולה: ר' ווסי הנלילי אומר מכאן לחטאת שנכנם דמה לפני ולפנים שהיא פסולה ואין חטאת פסולה עד שיכנם דמה לפנים אין לי אלא לפני ולפנים: [מנין אף בהיכל ת"ל אל הקורש ' תאכלו במקום קדוש ' מלמד שאבילתה בפנים ' מנין שאף שריפתה בפנים ת״ל אכל תאכלו אותה בקורש יכול אף אם נטמאת בחוץ תהא שריפתה בפנים 'תיל אותה מה זו מיוחדת מומאתה בפנים שרפתה בפנים יצאת זו שנטמאת בחוץ שלא תהא שריפתה אלא בחוץ: 7 וידבר אתרן אל משה אין דבר אלא לשון עז וכן הוא אומר וידבר חעם באלהים ובמשת: הן היום הקריכו את חמאתם ואת עולתם לפני ה' ר' נחמיה אומר מפני אנינות נשרף לכך נאמר אלה: ומה תיל כאלה שיכול אין לי אסור באנינה אלא בנים ' מנין כל האסור בפרשה מוסיף עליהם אחיו ואחותו מאמו ואחותו נשואה: לכך נאמר אלה כאלה ר' יעקב אומר יכול יהיו הלוים אסורים באנינה בשיר ' ת"ל אותי אני אסור באנינה ואין הלויים אסורים באנינה לשיר: ל רבי יהורה ורכי שמעון אומרים וכי מפני אנינות נשרפה והלא לא נשרף אלא מפני מומאה שאילו מפני אנינות נשרף היה להם לשלשתם לישרף י דבר אחר י והלא מותרים לאוכלם לערב י ד"א והלא פנחם היה עמחם מה תלמוד לומר אלה לא היה לי להסתכל כאלו שעשו שלא בעצה ונשמפו ' מה ת"ל כאלה אמר אילולי לא אלו בלבד קברתי אלא אפילו אלה קברתי עם אלו לא כך חייתי מכזה קדשי המקדש: "א ואכלתי חמאת היום היום

שרק ב א ב עיין גמי וכמים ק"ח: דרוש דרש כפלת בנישין מצוה ק"ג: ג כלשי במו מסר מר חלמת חלמת ומי למה לרק לכתוב שהם במ מה מהון מלמת ומי למה לרץ למתוב שהם במ מה מהון למתוב שהם במ מהון מלמת ומי למה לרץ להמו לחל מהור בי מהול מו להל פנחם שלח היה ממהון לו ההי במהוה בלכם בפני רבו . במהו מלחי בולחי מחלים ובי מהום שילא סרן לקלמים פסולה גמי חולין ס"ח: במורה הלכה בפני רבו . קרבן אוסרן: ך שמטאת שילא סרן לקלמים פסולה גמי חולין ס"ח: במורה הלכה בפני רבו . קרבן אוסרן: ך שמטאת שילא סרן לקלמים פסולה במי חולין מיח משקה היה במורה ליו מהן מסרים פ"ב: מראן למטאת שכנכם חומה לפנים המחלה להי מתוך מחלים בהיה מחלה לפנים במורה לפנים במורה לפנים מחלים לפנים מתוך לפנים מחלים לפנים מתוך לפנים מחלים לפנים מתוך במורה להל למן מו מי גמי מהון מוחדם מוחל בה בפנים היה מוחל מלה למור בפורם בפנים כי' מל מול למר בי ומים לו מוחל בללי ליון מיול בפנים היה ליון מתוך בפנים שחל למור בפורם מתוך למור ומור לחלים למור למור בפורם מתוך למור ומור למור ומור למור בפורם מהיו לוון מתוך לוון מתוך בפורם מהיו לוון למור בפורם מור לוון מתוך לוון מתוך בפורם מחל ללון מתו במור לחלל למון מור לוון מתוך לוון מתוך למור והכל ללון מתוך לוון מתוך במשק מחלך למות ותוך הוא שלות הלול מתור לוו במור לחלל למון מתוך למור לוון למתוך למור למות המלכה אול למון מתוך למור למות הלול מות הכלכה בלו למתוך למור למות הלול מתוך לו שמתו בון למתול לו שמעה בוון מתוך לוון מתוך לו מתול לוון במור לוון מתוך לוון מתוך לוון מתוך במות בלו לוון בפיום במולו והל מתוך לוון בפיו לוון מתוך בפיום באול הול בפיום לוון הול לוון מתוך בפיום לוון מתוך בפיום במור וולים לוול לוון מתוך במור מתוך בפיום לוון וכל בפיום לוון וכל מוון והם בפיום והם לוון וכל במיום לתון לו מתוך בפיום לוון וכל במיום לתון וכל מתוך לוון מתוך במורם במתו להון וכל לוון וכל במיום לתון וכל במיום לתון לוון וכל במיום לתון וכל לוון וכל מתוך לוון וכל לוון וכל במיום לתון וכל במיום לתון וכל במיום לתון לוון וכל לוון לוון בלון מתוך לוון לוון הלוון הלוון הלוון הלוון במור לוון במול לוון לוון לוון בלוון הלוון לוון במיום לתון לוון לוון לוון לוון לוון לוון לו

פרק א ויאטר משה אל אהרן ואל אלעזר ואל איתפר בניו י בניו שקולים בו בכבוד ושקולים בו בדמימה יכול אם הראשונים שקולים בו בכבוד. תלמוד לומר הנותרים הנותרים שקולים בו בכבוד ואין הראשונים שקולים בו בכבוד: 🗖 רשב"ג אומר משום ר' אלעזר בן עזריה הרי הוא אומר וימת נדב ואביהוא לפני ה' בהקריבם אש זרה לפני ה' ובנים לא היו להם שאילו היה להם כנים היה קודמים לאלעזר ואיתמר שכל הקודם בנחלה הוא קודם בכבוד י אם כן למה נאמר הנותרים יאמר להם לא היה לכם להסתכל באלו שעשו דבר שלא בעצה ונשטפו ירבי אלעור אומר קרובים היו לשמף - אלא שריחם המקום על אהרן: 🕽 קחו את המנחה זו מנחת נחשון: הנותרת: זו מנחת יום השמיני מאשי ה' אין להם אלא אהר מתן אישים: ד ואכלוה מצות מה תלמור לומר מפני שהיא מנחת צבור והיא מנחת מצות שעה ואין כיוצא בה לדורות לכך נאמר ואכלוה מצות: האצל המזבח ולא בהיכל לא על נבי המזכח י אין לי אלא זו בלבד מנין לרבות קדשי קדשים י ת"ל קודש קדשים היא ואותה והיא הרי אלו מיעומי פרט לתודה וללחמהי לאיל גזיר וללחמו י לאל המילואים וללהמו: [ואכלתם אותה במקום קדוש מה ת"ל לפי שאמר אצל המובח אין לי אלא ממוך למובח מנין לרבות הלשכות הבנויות כחול ופתוחות לקודש ת"ל במקום קדוש: ל כי חקר וחק בניך הוא חק לבנים ואין חק לבנות. מאשי ה' אין להם אלא לאחר מתן אישים: הן כי כן צויתי כאשר צויתי כאשר צוה ה' כי כן צויתי לומר לכם בשעת אנינות יאכלוה • כאשר צויתי בשעת מעשה י כאשר צוה ה' ולא מעצמי אני אומר לכם: חזה זה חזה י התנופה זה תנופת הסל י שוק זה שוק התרומה י זו הרומת תודה י תאכל במקום מהור י א"ר נחמיה וכי הראשונים אינם במקום מהור י אלא זו מהרה שאינה ממין מומאה למהר משומאת מצורע לומר שיהו נאכלים בתוך ירושלים: * אתה וכניך ובנותיך אתה ובניך בחלק י ובנותיך בסתנות או יכול אתה ובניך בחלקי כשהוא אומר כי הקך וחק בניך הואי אין הוק לבנות מה אני מקיים אתה ובניך ובנותיך ' אתה ובניך כחלק ובנותיך במתנות: יא נתנו מזכחי שלמי בני ישראל לרבות זבחי שלמי צבור שיהו שם באותו היום: שנאמר ושור ואיל לשלמים לובוח לפני ה' שוק התרומה וחזה התנופה על אישי החלבים יביאו מלמד שהחלבים לממה:

שעיר

הנהות מהרי"ד

יון ושכר אל חשת יכול כל שהוא יכול מניחו : ת"ל שכר לא אמרתי אלא כדי לשכר רביעית בן ארבעים ' אם כן למה נאמר יין מוזהרין עליו כל שהוא ומוזהרים עליו מניתו: בֹרבי יהודה אומר יין אל תשת אין לי אלא יין מנין לרבות כל המשכרים ת"ל שכר י אם כן למה נאמר יין על היין במיתה ועל שאר כל המשכרים באזהרה ' רבי אליעזר אומר יין אל תשת ושכר אל תשת אל תשתיהו (כדי) [כדרך] שכרותו הא אם נתן לתוכו מים כל שהוא פטור: ג אתה ובניך יכול חללים ת"ל אתך אוציא חללים ולא אוציא את בעלי מומים ית'ל אתה ובניך מה אתה כשר י אף בניך כשרים יצא חללים ובעלי מומים: "בבואכם אין לי אלא בכיאה מנין אף ביציאה ת"ל אתה ובניך מנין לעשות חמובה כאהל מועד ת"ל אתה ובגיך י ומנין שאינו חייב אלא בשעת עבורה ת"ל אתה ובניך י רבי אומר נאמר כאן בבואכם ונאמר להלן בכואכם מה בבואכם אל אהל מועד עשה את היציאה כביאה ואת המוכח כאהל מועד ואינו חייב אלא בשעת עבורה אף בכואכם אל אהל מוער האמורה כאן עשח יציאה כביאה ואת המוכח כאחל מועד ולא יהיה חייב אלא בשעת עבורה: 🏲 אהל מוער אין לי אלא אהל מועד מנין לרבות שילה ובית עולפים ת"ל חכת עולם ולא תמותו מכלל לאו אתה שומע הין: ן יכול יהו ישראל חייבים מיתה על ההוראה ת"ל אתה ובניך ולא תמותו אתה אבניך במיתח ואין ישראל חייבים על ההוראה במיתה: 1 יבול אליהו ישראל חייבים על ההוראה במיתה : אבל יהו אהרן ובניו חייבים על ההוראה כמיתה ודין הוא ומה אם ישראל שמוזהרים לבוא אל אהל מועד שתויי יין ולא שתויי יין אין חייבים מיתה על ההוראה י אהרן ובניו שאין מוזהרין לבוא אל אהל מועד אלא שתויי יין אינו דין שלאי תהייבו מיתה על החוראה יצאו ישראל מן הכתוב אהרן ובניו מק"ו: 🎵 חקת עולם לרבות יציקות ובלילות ותנופות והגשות וקמיצות והקטרות והמליקות והקבלות והואות ' מנין לשתויי יין שאם עבד עבודה פסולה תיל ולהבדיל בין הקדש ובין החול יומנין למהוסר בגדים ושלא רחין ידים ורגלים י נאטר חוקה הוקה לנזירה שוה: 🔼 ולהבדיל בין הקדש ובין החול אלו הערכים 'בין הממא ובין הטהור אלו המכאות והמהרות יולהורות את בני ישראל אלו ההוראות יאת כל החקים אלו המדרשות: אשר דבר ה' אליהם אלו ההלכות: ביר משה זה המקרא יכול אף התרגום ה"ל ולהורות:

שמיני ג ספרא פרשתא א

את משה ונן הכתוב מפורש על ידי אהרן בקבלה י בריתי היתה אתו החיים והשלום שהיה רודף שלום בישראל ואתנם לו מורא ויראני שקיבל עליו כל רברי התורה כאימה וברתת ובזיע ת"ל מפני שמי נחת הוא ' אמרו בשעה שיצק משה שמן המשחה על ראש אהרן נרתע ונפל לאחוריו אמר אוי לי שמעלתי כשמן המשחת י השיבתו רוח הקידש הנה מה מוב ומה נעים שבת אחים גם יחד כשמן הטוב על הראש היורד על הזקן זקן אחרן שיורד על פי מדותיו כמל חרמון שירר על הררי ציון כה המל הזה אין בו פעילה אף שמן המשחה אין כו מעילה: להן תורת אמת היתה בפיהו שלא טימא את הטהור ולא מיהר את הטמא • ועולה לא נמצא בשפתיו שלא אסר את המהתר ולא התיר את האסור י בשלום ומישור הלך אתי שלא הירהר אחר השקום כדרך שלא הירחר אברהם יורבים חשיב מעון שהשיב פושעים לתורה ואומר מישרים אהכוך: למ ויאמר משה אל אהרן ואל אלעזר ואל איתמר בניו רכי אומר בנדולה מתחילין מן הנדול ובקלקלה מתחילין מן הקמן מנין שנאמר ויאמר ה' אל הנחש כי עשית זאת ונו' ואיבה אשית בינך ובין האשה י ואל האשה אמר ונוי בתחלה נתקלל נחש ואחר כך נתקלל חוה ואהר כך נחקלל ארם: ב ראשיכם אל תפרעו אל תנדילו פרעייכול אל תפרעו מן הכובע הרי אתה דן נאמר כאן פריעה ונאמר להלן פריעה מה פריעה האמורה להלן נידול שיער אף פריעה האמורה כאן נידול שיער: אם ובניכם לא תפרומו לא תקרעו בנדיכם ולא תמותו ממשמע לאו אתה שומע הין: ועל כל העדה יקצוף י ואחיכם כל בית ישראל יבכו את השרפה אשר שרף ח' מה ת"ל את חשרפה" הרי אתה דן נאמר כאן שרפה ונאמר להלן שרפה : מת שרפה האמורה כאן שרפת נשמה ונוף קיים ' אף שרפה האמורה בבת כהן להלן שריפת נשמה וגוף קיים שרפה חאמורה בבת כהן והאמורה כאשה ואמה: מב ומפתח אהל מועד לא תצאו יכול בין בשעת עכודה בין שלא בשעת עבודה ת"ל ומן המקרש לא יצא יולא יחלל אימתי אינו יוצא ולא יחלל הוי אומר בשעת עבודה י פן תמותו ממשמע לאו אתה שומע הין: בג כי שמן משחת ה' עליכם מהת"ל יכול אין לי אלא אחרן וכניו שנתרבו בשמן המשחה אם יצאו בשעת עבודה חייכים מיתה מנין לכהנים של כל הדורות ת"ל כי שמן משחת ה' עליכם י ויעשו כרכר משה קיימו עליהם מצות משה רבן וכן הכתוב משבח ישראל בפרשת שילוח ממאים: ויעשו כן בני ישראל וישלהו אותם אל מחוץ למחנה וכן הכתוב משבח את יהושע כאשר צוח ה' את משה כן צוה משה את יהושע וכן עשה יהושע:

סריק מכירתא דמילואים

הגהות מהרי"ר

את ישראל מן העבירות אך היה עושה בדברי ריצוי ופיום חה הוא עיקר מצוע שוכסה לממע שלא ימטא טוד וממילא יתחרט על שעבר יחיץ כאן התחלת קושיא וע"ד אמתו בגמ" מסופק את מס יש מי שיודע להוכיח אחר לו עול כו' קורם כו' : שקיבל עליו דברי עודה באימי מסופק ויקרא רוב משלה שילה שון המשחה כו' ע"ד בל מי גב" הוריות וידב ירד בירו שלא טמא את סטסור כו' שדינו עומאה ועסרה היתה בפיח שלא היה צידן בל מחוד לחחרים לחחרים שלא ישר לידב בל מחוד לחחרים לחחרים שלא ישר למקדש ואוכלים קושים אבל דיכי לידם רוב מחלה ועסרה לוחרים אחץ ישראל לריכין לידםר בדיני טומאה ועסרה אלא הכבים שלא היה כ"כ בית וענן . שם שלא היהר בעם מיתם בניו כדרך שלא הרכה לבדהם כשסים צריין לקבור את שרה : רבו יל אותר בגדולה מתחילין מן הגדול גמי ברכת ד' ש"א ענית ענית ענית ענית ועי ורע בירך ראשון פ' נס ד' י"א ום' נפתל ידבר דלון פ' בשלח ד' ל"ג : ב' יכול אל תביע ויע' ורע בירך ראשון פ' נס ד' י"א ום' נפתל ידבר דלון פ' בשלח ד' ל"ג : ב' יכול אל מכיע מון בסובע וכולף מום רשם בלא בניבע הוא הביל ולך בלא כיבע ודי ולל פי השלח שהיא וכ"ל האבל בית שער ראשו גבי מיר ואל מני בות והכסמים לא ולהן שלא שהביל לשתה בכיל וכתע שער ראשו גבי מיר ואל מני מולה ביו שלא ובר של שלא מחוד בבית המוע בלא מתחיל ובר לא מתחיל שלא האביל ובר לש שלא ביו מיר ואל ווכל שלא מלו וכ"ל בג"ל של של שלא משרים ביו מיל לו וברע לא שלאו וב' שלו וכ"ל בעל העל שלא מחוד שלו ביו שלו וב"ל בנו שול ולי וכל בעלה שלא מחרם שלא התיתה שלא נוכע לאו בלא מיל במיל ובעת עבודה פירשו ב"ל משל במתחל המחתה להלן ע"א ברים המחל המוך ל" את ופ" את בעון ב"ל בי שום משסת ב"ל הלא ומיע מבודה שיבון כ"ב במל ביו ולא לשר בעות עבודה שיבה ב"ל מפיל במלרים שכל היום תלו במלח שלא הלים ביום בלא הלא וליו שמע בודה שיבים מתחל מיו לא לא מיום משסת של מלי של הלא מיום בל הביו שלא במים בון ביו שתחב ב"ל הוא הלא מיום ביום משחם בן שבו להנו של במים מול במלרים שלאת וולכו ושב ביים מרלל במבירם להיו על אלא מכין של הלא מיום ביום בלא הבין של הלא של הלא שליבה באון במום בל הלב ובעו בבים בלא ביום שלא במים ביום בלם בל ביום שלא ביום בלא בל ביום מום בן שבם למלמי שלא במום בל של בו בלל מלל במלרים שלא הלא בל ביום בלל הלב וובים שלא לשל במום בל ביום בלא בלים בלל במלל במלל במלל במלל הלא במום בל בים בלל בשל ביום בלא ב

ממשי תיל אשר לא צוה אותם הכניסוה כלא עצהי רכי עקיבא אומר לא הכניסוה אלא מן הכוריים שנאמר ויקריבו לפני ה' אש זרה אם כן למה צוה אותם שלא נמלכו במשח רבן רבי אליעזר אומר לא נתחייבו אלא על שהורו הלכה בפני משה רבן וכל המורה הלכה בפני רבו חייב מיתה: לג ומעשה שאירע בתלמיד אחד שהורה בפניו אמר לה לאימה שלום אשתו אינו מוציא שבתו ומת לאחר שבת נכנסו חכמים אצלו אמרו לו רבי נכיא אתה אמר להם לא נביא אנכי ולא בן נביא אנכי אלא כך מקובלני מרבותיי שכל המורה הלכה בפני רבו חייב מיתה: דד ותצא אש מלפני ה' מלמד שיצא אש מכית קדשי הקדשים ושרף גשמתם ' אבא יוםי בן דוםתאי אומר שני חומים של אש יצאו מבית קידש הקרשים ונחלקו לארבעה ונכנסו שנים בחוממו של זה ושנים בחוממו של זה י והאכל אותם נשמתם נשרפה ולא בנדיהם שנאמר. ויקרבו וישאים בכותנותם בכוחנות בכותנות הנישאים או יכול בכותנות הנושאים ת"ל ותאכל אותם אותם ולא כנדיהם י ואומר ולכני אהרן תעשה כחנות כתנות לכחנים ולא כתנות ללוים: להן וימותו לפני ה' ר׳ אליעזר אומר לא מתו אלא בחוץ מקום שחלוים מותרים ליכנס לשם ' שנאמר ויקרבו וישאום בכותנוחם אם כן למה נאמר וימותו לפני ה' גנפן סלאך ודחפן לחוץ והוציאם רבי עקיבא אומר לא מתו אלא בפנים שנאמר וימותו לפני ה' אם כן למה נאמר ויקרבו וישאום בכותנותם מלמד שהמילו חנית של ברזל וגררום והוציאום לחוץ: דן ויאמר משת הוא אשר דבר ה' לאמור בקרובי אקדש זה דיבור גאמר בסיני למשה ולא ידעו עד שבא מעשה לידו וכיון שבא מעשה לירו אמר לו משח אהרן אחי לא מתו בניך אלא על קרושת שמו של הקב"ה הוא שנאמר ונוערתי שמה לבני ישראל ונקדש בכבודי כיון שידע אהרן שבניו ידועי המקום שחק וקיבל שכר על שתיקתו י מיכן אמרו כל המקבל עליו ושותק כימן יפה לו י על ידי דוד חוא אומר דום לה' והתחולל לו יועל ידי שלמה הוא אומר עת לחשות ועת לדבר עתים לכל י עתים שאדם שותק עתים שאדם מדבר: לן ויקרא משה אל מישאל ואל אלצפן כני עוזיאל דוד אהרן ממשמע שנאמר וכני קרת עמרם ויצהר יחברון ועוזיאל י איני יודע שעוויאל דוד אהרן מה ת"ל דוד אהרן י סקיש מעשה עחיאל למעשה אהרן מה אהרן רורף שלום בישראל אף עוויאל רורף שלום בישראל י ומנין שאהרן רורף שלום בישראל שנאמר ויראו כל העדה כי נוע אהרן ויככו את אהרן שלשים יום כל בית ישראל י וכמשה הוא אומר ויבכו כני ישראל את משה ומפני מה בכו את אהרן שלשים כל בית ישראל ומשה לא בכו אלא כני ישראל ולא כל בית ישראל שאהרן לא אמר לאיש ולא לאשה סרחת אכל משה מפני שהוכיחם נאמר כו ויככו בני ישראל

בפרשת במדבר אלם שולדות אסרן ומשם והכא לא קרו להו רק בני אהרן והלא כהרות שלא המהשור ומשם וכל א קרו להו רק בני אהרן אלא להורות שלא המשיבו למשם וע' ס' שנות חיים פ' פנחם: הכנישום בלא עתם כ"ם ד"מ ובילקועו ובפסיקתא ווטרת: א' למה נאחר כו' שלא נמלכו פ' שפים עשו שעשו ב"ב שלא בים ראוו לבששית ולא נמלכו במשם רבן: ר'א אומר לא קתחיבו כו' עירובין ס"ג: וע' הקדמה לשיל שנים מלירת חיא וע' ס' יד דור בעירובין שם: כך לאל ויסי בן דוסתאי אפשל מבת' סי הראו ב' אינו מוליא שנים ולי מוליב מוליב מל בגמ' סיסדרין כ"ב י וע"ש בחום' ובמהרש"א ובם' זרע אברהם על ספרו נשא אומד כובל בגמ' סיסדרין כ"ב י וע"ש בחום' ובמהרש"א ובם' זרע אברהם על ספרו כא מסקל מ"ב: ומשכל לותם לותם כשיכו ולא בגדיהם מושד וכדין בל מתו לא הביל מי כי כול לאת כל לאת כל לאת כל לאת במחל בלי אומל בפנים כ' בו"ב לה"ב ל"ל מתו לא לביכים ולא המויב ב"ע ב"ל מ"ל כי מואל הללות דשמכה פרשית מאחר בו ביום שבוקם כמשכן ופרשת טמאום סיינו טומאת מת ע"כ י וקשה דהא פ"ב דסוכה אימא שב"ל ואלפן ננמאו בנדב ואביכול ול"ל דטומאת מת ב"ל היל מל מומאו בלל לא טומאת אכל ב"ל ו"ל פ"ל היל וללפן ננמאו בנדב ואביכול ול"ל דטומאת מת ב"ל הלל לל עומאת אכל בע"ל כ"ל ו"ל "ס" פרי ו"ל דעומאה בתוב בלל כ"ל ו"ל ב"ל היל הללות לאחר הללות במחל ובר) שיר דיב ב"ל ב"ל ו"ל ב"ל ה"ל לשת בקוב ב"ל מי הוא לאור ב"ל ו"ל הללות במחל בבמשק הוב "ל ה"ל וע"ש במל ב"ל ו"ל ומיל בלל הים לושו בב"ל מיל וב"ל ה"ל ה"ל ה"ל לאר וב"ל לושל מלוב בשבת והוב להב"ל ה"ל ה"ל הוא להבי איל הוא שכמה בל ה"ל ה"ל הלבות ה"ל ב"ל ה"ל ה"ל ה"ל להיל הלבות ה"ל ב"ל הוא למום בשבת לוחל שב מהכים וכל לות מובר להוב למר להב מיר "ל לא מול להיל בל הוא למי להבי מיר ב"ל לאון מכמה וב"ל לאן מכמה בל הלות לבי להב לות להבי מיר ב"ל לאון מכמה וב"ל ב"ל הלות לות לשל הלה ב"ל ה"ל הלות לבות הבר הלו העל היה ב"ל האו משבה כ"ר ולה בלוב להב לחבר מב"ל האו משבה כ"ר ולי העלוב דבר כ"ל למות לוב"ל מות למבל בשבת לוחל לת בע בלים ומל להם מיר ע"ל ב"ל מון משבה כ"ר ולל למה לאיש כשם מות מול השבר מבום מהול בור מבר בלה מת מול הוב ב"ל הון השבה ב"ל ה"ל הלא מלה ב"ל הון מבר כרב למכם הליב לה להב מיר ב"ל לאן ממם ב"ל מון במבת הב"ל ה"ל הלא מבום ב"ל ב"ל הלא לה"ל ב"ל הלא לה"ל ה"ל ה"ל לא מל להים ב"ל מון מבי ב"ל מון ב"ל ב"ל הלא לה"ל ה"ל ה"ל

אהרן את ידיו ויברכם שבירידתו נשא את כפיו ובירך את העם י ויברכם אתה אומר בעמידה ושלא בעמידה תלמור לומר לעמוד לפני ה' לשרתו ולברך בשמו : מקיש ברכה לשירות : מה שירות בעמידה י אף ברכה בעמידה וכן הוא אימר ויקומו חכהנים והלויים ויברכו את העם וישמעו את קולם ותבוא (את) תפילתם למעון קרשו השמימה בדורו של חוקיהו מלך יהורה שהיו עוסקים בתורה מה נאמר בהם ותכוא תפלתם למעון קדשו השמימה בדורות האחרונים שהיו עוכדים ע"ז מה נאמר כהם וכפרשכם כפיכם : ל ויברכם זו ברכה סתומה שאין אתה יודע י וחזר הכתוב ופירש להלן יברכך ה' וישמרך ער וישם לך שלום ' ויבוא משה ואהרן אל אהל מועד י למה נכנס משה ואהרן ביחד ללמד אהרן על מעשה הקטרת י או לא נכנס אלא לדכר אחר י הריני דן ירידה טעונה ברכה וכיאה מעונה ברכה ' מה יציאה מעין עבודה אף ביאה מעין עבודה י מנין לביאה שהיא מעונה ברכה י ורין הוא ומה אם יציאה שאינה מעונה רחיצה מעונה ברכה: ביאה שמעונה רחיצה אינו דין שטעונה ברכה: או חילוף ומה אם ביאה שאינה טעונה ברכה מעונה רחיצה י יציאה שמעונה ברכה אינו דין שמעון רחיצה: לא אם אמרת בכיאה שכן יצא מחול אל הקורש - תאמר ביציאה שכן יוצא מקורש לחול : בטל החילוף - וחזרנו לדין ירידה טעונה ברכת ' וכיאה מעונה ברכה י מח ירידה מעין עבודה י וביאה מעין עבורה האלמח נכנס משה עם אהרן ללמדועל מעשה הקשרת: ותצא אש מלפני ה' כיון שראו אש חרשה שירדה מן השמים וליכחה על הבזכח את העולה ואת החלכים נפלו על פניהם ושיבחו לשמים ' וכן בימי שלמה נפלו על פניהם שנאמר וכל בני ישראל רואים ברדת אש מן השמים וככוד ה' על הבית ויכרעו על אפים ארצה על הרצפה וישתחוו להורות לה' כי מוב כי לעולם חסדו י ועל אותה שעה הוא אומר וערבה לה' מנחת יהודה וירושלים כימי עולם וכשנים קרמוניות י כימי עולם כימי משה י וכשנים קדמונית כשנות שלמה רבי אומר כימי עולם כימי נח וכשנים קדמוניות כשנות הכל שלא היתה עבודה זרה בעולם: 🤁 ויקחו שני בגי אהבה עמרו לחוסיף אהבה אש חדשה עמרו לחוסיף אהבה על אהכה י ויקחו אין קיחה אלא שמחת נדב ואכיהו מה ת"ל בני אחרן שלא חלקו כבוד לאחרן ינדב ואביהוא לא נטלו עצה ממשה י איש מחתתו איש מעצמו יצאו ולא נמלו עצה זה מזה ' ויקרכו לפני ה' אש זרה אשר לא צוה אותם רבי ישמעאל אומר יכול אש זרה

בארריד.

באריד.

בארי

מי קובר את מי הם קוברים אתכם ויהיו הם מנהיגים את הקחל: בב דבר אחר כיון שראו בני אהרן שקרבו כל הקרבנות ונעשו כל המעשים ולא ירדה שכינה לישראלאטר לו נדב לאביהוא וכי יש לך אדם שבכשל תבשיל בלא אשי מיד נמלו אש זרה ונכנסו לכית קדשי הקדשים שנאמר ויקחו שני כניאהרן נדב ואביהוא איש מהתתו ויתנו כחם אש אמר להם הקב"ה אני אכבר אתכם יותר ממה שכבדתם אותי אתם הכנפתם לפניאש ממאה אני אשרות אתכם כאש מהורה: כיצד היתה מיתתן שני חומים של אש יצאו מכית קרשי הקדשים ונחלקו לארכעה שנים נכנסו כחוממו של זה ושנים כחוממו של זה ונשרף נופם וכנדיהם קיימים שנאמר ותצא אש לפניה' היה אהרן עומד ותוחא אומר אוי לי כך עבירה בידי וביד בני שכך הנעתני י נכנם משה אצלו והיה מפייםו אמר לו אהרן אחי מסיני נאמר לי עתיד אני לקדש את הבית הזה באדם גדול אני מקדשי הייתי סבור או כי או כך הבית מחקדש ' עכשיו נמצאו בניך גדולים ממני ומסך שכהם הבית נתקרש ' כיון ששמע אחרן כך צרק עליו את הדין שתק שנאמר וידום אהרן ולמודים צדיקים שמצדיקים עליהם את הדין אברהם צידק עליו את הדין שנאמר ואנכי עפר ואפר יעקב צידק עליו את הדין שנאמר קטונתי מכל החסדים ומכל האמת אשר עשית את עבדך: בד דוד צידק עליו את הדין שנאמר הבאישו נמקו חבורותי מפני איולתי: בה ויקרא משה אל מישאל ואל אלצפן בניעוזיאל דוד אהרן ויאמר עליהם כרבו שאו את אחיכם: [[מיכן אמרו אין משמאים למתים שהרי אלעזר ואיתמר כהנים היו ולא נשמאו להם מי נפמאו להם הלוים: 🔼 ויקרבום וישאום בכותנותם מלמד שחם המקום עליהם כמיתתן יותר מכחייהם שאילו נשרף נופן ואין בנדיהם קיימים הין מפורסמים ומכוזים אלא נשרף נופם וכנדיהם קיימים והרי דברים קל וחומר ומה אם אלו שהכעימו את המקום שנכגסו לפניו שלא כרצונו כך עשה להם קל והומר לשאר צדיקים: בית האמר משה אל אלעזר ואל איתמר - מיכן אמרו הרוני בית דין אין מתעסקים עליהם לכל דבר שמא תאמרו אנו הולכים לבתינו ומתאבלים ואוננים וכוכים הלא פיקדנו המקום שלא נצא מבית המקדש שנאמר ומפתח אהל מועד לא תצאו מיכן אמרו בהן גדול שמת לו מת אינו יוצא אחר הממה הם נכסים והוא נגלה י הם נגלים ושתקו ושתקו בכםה. ויעשו כדבר משה צידקו עליהם את הדין ושתקו וישא אהרן את ידיו אל העם ויכרכם זה מקרא מסורם (זה) וישא החשלמים י וישא וירד מעשות החשאת העולה והשלמים י וישא

הגדורו הבד יוסף בפרשמין דרוש ג' ובס' ברכת שמואל להגאון מהרש"ק בפרשמין ובס' עיר דוד לוקמי הג' מ' זהר לידא בפלק בית ההכמה פ' אחרי: כג מהדרין כ'ב: ומ' לקמן ברייתא ל'ד ברייתא ב"ד ודר לידא בפלק בית ההכמה פ' אחרי: כג מהדרין כ'ב: ומ' לקמן ברייתא ל'ד ברייתא ב"ד ודר לידא בפלי במי סיים למוסר למוסר למוסר למוסר משל או משם אללו ובמיס סי' מקמ"ו: כן בפסיקתא וועדמי ד' ו"ג ע"ב ויקרא משם אלל וישאל וגר' עיל שליין ההכהים מעומלים למתוס ולמתו להם ללוים להטמא : מיכן אמרו אין ההכהים מישאלין המים פי הק"א שהיכי שיש אמר לא ישמא בין וועימאסו בעל בדרו ור"ד למוח ובובמים הדל אשר פרשקא ל' ברייתא י"ב שוב ראימי שכן הקשם עליו היות רעון והוא פ'י דאיתא סיד שובמים הסולך לשמא ועימאסו בעל ברוו ור"ד לקמן בע"ד ולא לקרוביי שלא לבעל העבודה א"ה הכא מני בעל מכן להוו מל אלו מבעל העבודה ל"ב הכא מתו בעומה במברת בבר מישאלה וא"מ ליומא אחרון לישמא לקרוביין ברי שלא תבעל המבעל המבעל הבעל העבוד בריית מוח מאל בל במוח בי"ד להבעת המבחד ביותי במברת הביות בעל ברוו מלא לומן ליומא לקרוביין ברי לתפוח דה מתוח להבעל המבעל המבעל המבעל המבעל המבעל המון והיו בל ליש ליומא מון משאר דהן ברייתא אתיאל בריים ובמים בעל ברוו מור בעודה בי"ד במל הווא הבין ביו אמרון בנו בהווא בין ביות הווא ליומא מון משאר דהן ברייתא לתביל מרבי בעל ברוו ממום בעוד ביות הווא בגיו מה דאחרון ביות הפברין פ"ו. התה ספרה ל"ו יהודא לתשל מרבי בעל ברום למשת לבעים הוא דמון דהבל המות למשל דרוקא למשתו לבנוים הוא דמון דהבל היות לשו בול בלל הוא בווע המול ביות הוו בלו במות לעומה בווע המול בלים הוות לעומה בוור בוול והמות של הוות הווב לוא ובשו למים בעל בל של היוב בוור ביות לשמו בלים באור המון מום להוו בעול המות הווב לוא ובשו למים ובעב לחל השות ב"ץ המות בל המות בלון המות של למה וכבבו מום בתבו מום ברום ויות מום בחור מון שיש לה בעל מי שלים בעיר ה" משם בעיר ה" משה בו וא"ב וא"ב ולייב אוור ביום לה"ב וא"ב ואיב ווא"ב הוא היום בתבו הווב ה" ביום בל ה"ב ווא"ב ווליים בוול היום בתבו הווב ה" ביות ה" ביום ביות ה"ב מגרך כשבפירה דים מסותו של דית בפיר הסדם יחבר נמכל בשר ומתה יין שיש כב בעל מנה של החיוב מוטל של אחים וכשבו חד" שם שאפשר שאם היה עודה לא היה עודה של אחים וכשבו חד" שם שאפשר שאם היה עודה לא היה עודה בין שיש הם אולה היה של היה לא היה עודה בין המעםי בין ואים. האולה היה של מוטל מיום של שידלם למחלות להם ולוה לא מיום הכבנים ורום בכליים היו מוחרין ליכנס כיון מחלו הכבנים לא היו רשאים לעודה הה"ש הק"ש לקחן ברייתא ל"ה שכליים היו מוטל עליהם ואם היה דבכסים לא היו רשאים ליכנס היו מיעמאין להם הכבנים יועוד אפי' למ"ד דשריפת גופם במקום שה של מדים מוטר לאם מחום היית היית היית היית היית היים משחלין לאחרים על כל וה לא נחשבו לשלמים לערון שיהא ככהן מיעמא להם ישיב והיו משחלין לאחרים על כל וה לא נחשבו לשלמים לבחן שיהא ככהן מיעמא להם ישיב והיו משחלין לאחרים על כל וה לא נחשבו לשלמים לבחן שיהא ככהן מיעמא להם ישיב והיו משחלין לאחרים על כל וה לא נחשבו לשלמים לערון שיהא ככהן מיעמא להם ישיב

שמיני ג ספרא פרשתא א

מלמר ששתי מנחות היו שם אחת עם העולה ואחת בפני עצמה: יב וישחט את השור ואת האיל זבח השלמים אשר לעם מכאן למדו שלמים לצבור י ואת החזות ואת שוק הימין הניף אהרן תגופה להגיד נדולתו של אחרן ושל בניו שבשעה קלה למדו שבעה עבודות שחימה וקבלה זריקה והואה וחימוי יציקה וכפרה: יך ויהי ביום השמיני הוא יום שמיני לקדושת אהרן ובניו 'או יכול שמיני בחרש כשהוא אומר ויהי בחודש הראשון בשנה השנית הוקם המשכן מלמד שבראש חדש הוקם המשכן יכול הוקם בראש חורש ושרתה שכינה בשמיני בחודש ת"ל וביום הקים את המשכן כפה הענן ' מלמד שביום הוקם המשכן כו ביום שרתה שכינה על מעשה ידי אהרן ' שכל מעשה שבעת ימי המילואים היח משה משמש ולא שרתה שכינה על ידו י עד שבא אתרן ושימש בכנדי כהונה נדולה ושרתה שכינה על ידיו שנאמר כי היום ה' נראה אליכם: מו מה ת"ל ויהי מלמד שהיתה שמחה לפניו במרום כיום שנבראו בו שמים וארץ ' במעשה בראשית הוא אומר ויהי ערב ויהי בוקר וכאן הוא אומר ויהי וכיון שכילו ישראל את מלאכת המשכן בא משה וכרכם י שנאמר וירא את כל המלאכה ויברך אותם משה מה ברכה ברכן אמר להם תשרה השכינה במעשה ידכם רבי מאיר אומר כך ברכן ה' אלהי אכותיכם יוסף עליכם ככם אלף פעמים והם אמרן לו ויהי נועם ה' אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו ועל אותו שעה הוא אומר צאינה וראינה בנות ציון י בנים המצויינים כסלך שלמח בסלך שהשלום שלו בעמרה שעמרה לו אמו זה אחל מועד שמצוייר בתכלת ובארנמן ובתולעת השני ובשש ' אמו אין אמו אלא ישראל שנאמר ולאומי אלי האזינו : 🔼 ביום חתונתו ביום ששרתה שכינה בבית וביום שמחת לכו ביום שירדה אש חדשה ממרום ולחכה על חמובח את העולה ואת החלכים: "ן וישא אהרן את ידיו אל העם ויכרכם באותה שעת זכה במתנות כחונה וזכה בנשיאות כפים לו ולדורותיו עד שיחיו המתים: יך וירד מעשות החשאת והעולה וחשלמים משנפנה מקרבנותיו ירד לו מן המובח בשמחה: לם ויבוא משה ואהרן אל אהל מועד כיון שראה אהרן שקרכו כל הקרבנות ונעשו כל המעשים ולא ירדה שכינה לישראל היה עומד אהרן ומצמער אמר יודע אני שכעם עלי המקום בשבילי לא ירדה שכינה לישראל כך עשה לי משה אחי שנכנסתי ונתביישתי ולא ירדה שכינה ישראל מיד נכנס משה עמו וכקשו רחמים וירדה שכינה לישראל לכך נאמר ויכוא משה ואהרן אל אהל מועד: ותצא אש מלפני ה' כיון שראו אש הדשה שירדה משמי מדום וליכחה על המזבה את העולה ואת החלכים פתחו פיהם ואמרו שירה ועל אותח שעה חוא אומר רננו צדיקים בח' לישרים נאוה תהלה: 🔀 באותה שעה קפצה פורענות על נדב ואביהוא י וי'א מסיני נפלו להם שראו את משה ואת אהרן שחיו מהלכים תחילה הן באים אחריהם יכול ישראל אחריהם אמר לו נדב לאביהוא עוד שני זקנים הללו מתים ואנו ננהוג את הקהל ' אמר הקב"ה נראה

יר, מכאן למדו שלמים לניבור פי' סדר העבודה של שלמי לבוד דאילו שלמי ליעור מכואר בפ' משה אמור שם להניד גדולתו של אסרן מדכתיב כאשר צום משה משמע שעשה הכל כאשר צוה משה והקשם בכרים אברהם הלא כל ז' ימי המילואים למד סדר העבודה ותירן דמ"מ לא היה בקי ביד

ייסרבוכל העדה ויעמדו לפניה' סרבו כולם בשמחה ועמדו לפניו ומשל למלך שכעם על אשתו וחוציאה י לאחר ימים נהרצה לה מיד חנרה מתניה קשרה כתיפיח והיתה משמשת אותו יותר מדאי את כך ישראל כיון שראו שנתרצה המקום לכפר על עונותיחם קרבו ,כולם בשמחת ועמדו לפניו לכך נאמר ויסרבו כל חעדה ויעסרו לפני ה': ן ויאמר משה זה הרבר אשר צוח ה' תעשו אמר להם משח לישראל אותו יצר הרע העבירו מלבכם י ותחיו כולכם ביראת אחת ובעצה אחת לשרת לפני חמקום כשם שחוא יחידי בעולם כך תחא עבודתכם מיוחדת לפניו שנאמר ומלחם את ערלת לכככם י מפני מהכי אני ח' אלהיכם הוא אלחי האלהים וארוני הארונים עשיחם כן וירא אליכם כבוד ה': ז ויאמר משה אל אחרן זה שאמר הכתוב משה ואהרן בכהגיו ושמואל בקוראי שמו קוראים אל ה' והוא יענם בעמוד עגן ידבר אליהם מלמד ששלשתן שקולים זה כזה: 🎵 קרב אל המזבח משל למה חדבר דומה למלך בשר ורם שנשא אשה והיתה מתביישת מלפניו ונכנסה אחותה אצלח אמר לה על מה נכנסת לדבר זה אלא שתשמשי את המלף חגיםי רעתיך ובואי ושמשי את המלך: כך אמר משה לאהרן אהרן אחי על מה נתבחרת להיות כהן נדול אלא שתשרת לפני הקב"ח הניסי דעתך ובואי ועבוד עבודתך ' ויש אומרים היה אהרן רואה אם המזבח כתבנית שור והיה מתיירא ממנו ואיל משה אחי לא ממה שאתה מתיירא ממנוי הגים דעתך וקרב אליו לכך נאמר קרב אל המזכח: 🗠 ויקרב אהרן אל המזכח בוריזות י וישחם את עגל החטאת אשר לוי בקרבנות חתחיל תחילה ויקרב את קרבן העם משנפנה מקרבנותיו בא לו לקרבן העם י תרע שקרבנו מכפר יותר מקרבן העם י שקרבן העם אינו מכפר על הכהנים וכרבנו מכפר על ידו ועל יד העם שנאמר ועשה את המאתך ואת עולתך וכפר בעדך ובעד חעם ועשה את כרכן העם וכפר בעדם וישחמחו ויחמאהו כראשון ' מה הראשון מעון חימוי אף זה מעון חימוי מת הראשון מעון שתי מתנות שהן ארבע אף זה מעון שתי מתנות שהם ארבע: ל ויקרב את העולה ויעשה כמשפט מה עולה מעונה הפשט ונתוח אף זה מעון הפשם ונתוח מה עולה כולה כליל לאשים אף זו כולח כליל לאישים י מה עולה עומד בצד המזבח וזורק אף זו עומר כצד המזכח וזורק מה עולה פקעו איברים מעל המזכח מחזירם למערכה : אם זו פקעו איברים מעל המזבח מחזירם למערכה : רא ויקרב את הסנחה ויסלא כפו מסנה נאסר כאן סילוי ונאסר לחלן מילוי מח מילוי האמור לחלן מלא קומצו אף מילוי האמור כאן מלא קומצו : ומח מילוי האמור להלן קמץ ועלה בידו צרור או נרניר מלח או קורט של לכונה פסול י אף מילוי האמור כאן קמין ועלה בידו צרור או נרניר מלח או קורם של לבונה פסול: יב ויקטר על המזבח מלבד עולת חבוקר מה זה בא ללמדנו אם ללמד שאם לא מצא מנחה יכיא בהמח כבר נאמר ויקרב את העולה י ויעשיה כמשפט י אם כן למח נאמר ויקטר על המזבח מלבד עולת הבוקרי

ה מגרס ממכר' קשרם כתפושים כל"ל ד"מ וכ"ם בילקוט: ן אומו ילד הרע העבירו מלבבם כ" בשל"ה ד" כ"ל הבה' גבול בנישין ח"ל דווש ס"א: מהא עבודתכם מיוחדת לכן אחר וה הדבר לפון יחיד: ז ע" בילקוט תכלים ל"ט על פסוק משם ואהין שכל ארבעים שה שימה הדבר לפון יחיד: ז ע" בילקוט תכלים ל"ט על פסוק משם ואהין שכל ארבעים שה שימה הבל ארבעים שהם המה מל אהין ועשה אל אהין ועשה מה מנו מנו מושה ב"ל וכים מתירא רבה במשמין מישה י"א וע" שמות רבה פרשה ע" יוה בין משם לשמוא : דן והים מתירא ממנו נכנם משם אלטו וא"ל אהרן אחי מחה את המריל בבחינת ל"ת ואות אמת וילקוט ולפרש הגרים אלפניט עיון קרבן אהרן ול" נראף שאחר לו שבבחינת ד"ת ואות למה למי מוש הבורם אבי הלא יובר במה שלמי שנוה מול השלה מול השוב מות השלימה הביו מותר השלים מתר השלימה שלא אחרום מתר השלימה שאח אתרים מתר השלימה שאח אתרים מבורם מתר השלימה שאח אתרים מבים השלימה שאח אתרים מבים השלימה שאח אתרים מבים השלימה שלא אתרים מבים העלימה שאח אתרים מבים השלים שלאו אתרים מבים השלים שלה אתרים וכ"ש בתום בנים שלבו בחר שלבי הכרנו והוב אל השובה וכ"ש המשל ב"ל החוב שלה אתרים וכ"ש בתום בנה שלבו בכל שלה המום ב"ל החוב הלום ב"ל התוב המום בנים בנה בנים במום בל"ל התוב במה בל במום בנים במום בל הבים המום בל המום בל המום במום במה בל הבים המום ב"ל המום בל המום ב"ל המום בל בל המום בל המו שליון אמרים עבודם סגים דעפון הגם שלבו נסבר בקרבו וקרב אל המובמ וכמ"ש כמוקר ויגבה לבו בדרכי ם" : מן בקרבט הפסיל פסלם וש"ח ממי קמ"ל המ קרת כמיב וי"ל דכם ללמור לבו בדרכי ס' : 2" בקרבט הפסיל פסלם וא"ת מאי קמ"ל הא קרא כתיב וי"ל דבא ללמד שלוורות כר המשים וכר הפטיל פסלם וא"ח מאי קח"ל היא כראשתא סוף סורות זית רעבן ואינו מהן דהם זם לא סי ' : טעון מיטי על הקרא הוא לפיל בתו"כ ס' ויקרא היבורא דסטים מהן דהם זם לא סי ' : טעון מיטי על הקרן באבע היו בשני בתוכת שהן אדבור להיבורא היבורא מחקר דהא מעלת טעון ל' מתנוע על הקרן באבע היה בשלר פעלות שעורים לי מתנוע בל ד' קרעת ואפשר דרוקא בשאר פעלות השעה לי מתנוע בל היעם וו לא טעון כן כראיתא פ"ד המשום השבי אים מדורות לא ילפיל ע"ש בתוס" ד' י"ע: ד"ה ושמאל אחר זית רעבן ונהאם כווכתו דכתבו שם העורות לא ילפיל שיו למיל טעו ווא המשום באבע אברים בעורה בישוב אורים מיורות לא ילפיל שמש"ל משום באבע לברים שוור בל בישוב אורים מיור בשל ביורא מיור ביור ביורא מה מולה היא אברים פיור ביורא ביורא מולה בא אברים ביור ביורא ביורא ביורא ביורא ביורא מולה ביורא עליו ומפרקו בשמיני העמידו ולא פירקו רבי יוסי ברבי יהודה אומר אף בשמיני העמידו ופירקו: לן כאשר עשה ביום הזה צוה ה' מיכן אמרו שבעת ימים קודם יום הכפורים מפרישין כהן נדול מביתו לשכת פרהדרין: וכשם שמפרישים כהן נדול מביתו כך מפרישים כהן השורף את הפרה מביתו ולמה מפרישים שבעה שפא תמצא את אשתו מפק נידה וידחה כל שבעת הימים צוה ה' לעשות לכפר עליכם אמר להם כפרה זו תכפר עליכם עד שיהיו המתים: עליכם אמר להם כפרה זו תכפר עליכם עד שיהיו המתים: משמרת ה' והרי דברים קל וחוסר ומה אם מקיים דברי בשר ודם המקום מקבלו: המקיים דברי המקום על אחת כמה וכמה: ויעש אהרן ובניו ששים ושמחים כששומעים דברים לקבל מפי משה כשומעים מפי הקב"ה לכך נאמר ויעש אחרן ובניו את כל הדברים משומעים מפי הקב"ה לכך נאמר ויעש אחרן ובניו את כל הדברים אשר צוה ה' כיר משה הרי חשליה לשוליהי כדי המצוה למי שעצמה:

אלה שמות בני אחרן המשוחים אשר מלא ידם לכהן ומעון זריקה לנכי מזבח: לך מעון שש הזאות שלש באחרן ושלש בבניו ויש אומרים תשע שלש באחרן ושש בבניו ויש אומרים חמש עשרה שלש באחרן שנים עשרה בבניו יויו על אחרן ועל בנדיו ועל בניו ועל בניו הא למדת שלא שלם קידוש אחרן ובניו אלא בהזאת הדם: לך ויאמר משה אל אחרן ואל בניו בשלו את חבשר פתח אחל מועד כמה שנאמר לחלן ואכל אחרן ובניו את בשר האיל ואת חלחם אשר בסל ובתיב והנותר בבשר ובלחם באש תשרופו מלמד שהמילואים מותריהם לשריפה: לן ומפתח אחל מועד לא תצאו שבעת ימים מיכן אמרו בעשרים ושלשה באדר קרבו מילואים עשרים ושלשה ושבעה הרי שלשים באחד בניםן שלמו מילואים כי שבעת ימים ימלא את ידכם כל שבעת ימי המילואים היה משה מעמיד את המשכן כל בוקר ובוקר מקריב קרבותיה משה מעמיד את המשכן כל בוקר ובוקר מקריב קרבותיה

. הגהות מהרי"ד

ובלחם וכ"ב משמש במקום מ" פסיקשל ווטרתי . כלש פשרופו מלחד שכשלאים שובתן לשריפם כליל ד"מ : כ"ל ע" מדרש רבה כשל פרשה יב : קרוב לפופו : כ"ן כלשר עשה ביום הים לוי המעומים לוה כ"ל כלשר עשה ביום הים לוי המעומים לוה ס"ל למשת וה מעשה פרה לכפר וה מעשה יום הכיפורים מיתן למחד כל"ל ר"מ וכ בגמ" יומא ב": ג" יוכ"ה בפסיקתל ווטרתי : לשכת פרהדרין גמ" יומא מ": ע"ש: ולמה מפרשין ע"ש בגמ" ד" י" י" כד שימיו המתים עיין לפיל רש פרה י"ם דחית לריכין משיחה לעתיד לבת לו מד מים או מושיל גם לשיחרב ביהש"ק ולת יוכלו להקריב :

שם בבכיו (דכל א" מהברים משם בפר עלמו לוה נחשב כל א לעלמו) כי' לארבעת בניו [דס"ל שכלם משפח) כרי וטפון וריקה (השתא) קחשיב הי"ג מתנות דהיעו זריקה על השבם השיב בסילג מתנות דהיעו זריקה על השבם השיב בסיל ושל בגדיו ועל בניו ועל בגרי בניי וה"א דפליג בעל א בגדי ועל בגרי ועל בגרי בניי וה"א דפליג בענוך פליג ג"כ בבגדים וכ"ה בפסיקתא זוערתי ועי ביוחא ד' ה' וית רעבן: לד, כמה שמאמר להלן (בפ' תלום) וכתיב והטותר בבשר (הייע דשלמים אילו היו להם דין קדשי קדשים זהוו טותר ליום ולילה קרבן אהרן) ובלחם (בי' והטער בכ שר

שמיני ג ספרא פרשתא א

אע"פ שנתרצה המקום לכפר על עוניתיהם צריך אתה ליתן לתוך פיו של שמן שלח דורון לפניך עד שלא תיכנס למקדש שמא ישנאך בביאתך למקדש ושמא תאמר אין צריך כפרה אלא אני והלא אף ישראל צריכים כפרה שנאמר ואל בני ישראל תדבר לאמר קחו שעיר עזים לחמאת וכי מה ראו ישראל להביא יותר מאהרן יאלא אמר להם אתם יש בידכם בתחלה ויש בידכם בסוף - יש בידכם בתחילה וישחטו שעיר עזים ' ויש בידכם בסוף עשו להם עגל מסכה. יבא שעיר עוים ויכפר על מעשה עוים יבא ענל ויכפר על מעשה ענל: ד ושור ואיל לשלמים לפי שנדמית עבירה לשני מינים שנאמר עשו להם ענל מסכה ולהלן הוא אומר וימירו את כבודם בתבנית שור אוכל עשב ייבוא שור ויכפר על מעשה שור י יביא עגל ויכפר על מעשה עגל י תדעו שנתרצה המקום לכפר על עונותיכם עבירה שאתם מיראים ממנה כבר נובחה לפני חמקום שנאשר לזבוה לפני ה' י אשרו ישראל לפני משת וכי היאך מקלמת מדינה את המלך ואינה רואה פני המלך אמר להם על מנת כן כי היום ה' נראה אליכם: 🎵 ויקחו את אשר צוה משה בזריזות:

ריהר ביום השמיני קרא זה אחר מן הכתובים שצריך לדרוש נאמר כאן ויהי ביום השמיני ונאמר לחלן ויהי ביום השלישי אין אנו יודעים אם שלישי לשבת אם שלישי למנין כשהוא אומר כי ביום השלישי ירד ה׳ לעיני כל העם על הר סיני ויהי ביום השלישי בחיות חבוקר הוי אומר שלישי לסנין שהוא ששה בחודש וכאן נאסר ויהי ביום חשמיני אין אנו יודעים אם שמיני למנין אם שמיני לחודש כשהוא אומר כי שבעת ימים ימלא את ירכם הוי אומר שמיני למנין ולא שמיני לחורש אותו היום נמל עשר עמרות ראשון למעשה בראשית ראשון לנשיאם ואשון לכהונה ואשון לעבודה י ראשון לירידת האש י ראשון לאכילת קדשים י ראשון לאיסור הבמותי ראטון לראשי חרשים 'ראשון לשכון שבינה בישראל' ראשון לברך את ישתאל: 🔼 קרא משה לאחרן ולכניו לפי שכיבדו המקים תחילה לאהרן י אף משה כיבדו כסוף י ומנין שכיכדו תחילה לאהרן שנאמר ועלית אתה ואהרו עמך אף משה כיכדו בסיף שנאמר קרא משה לאחרן ולכניו ואחר כך לזקני ישראל: ג ויאמר אל אחרן קח לך ענל בן בקר לרטאת מלמר שאמר לו משה לאהרן אהרן אחי

הגהות מהרי"ד

פמידים לחלת מקומו וכ"ם בעירובין ל" : כילד סדר משנם כו" נסתלק אסרן נכנסו במ
כו" נסתלקו בניו נכנסו וקנים ופ" סריות י"ג : בני סכמים בסיי אביקם בומן שיש לסם דעת
לשמוע יושבים ואמורים כלפי סעם : "ג שמא ישניק בכיאסן למקדע כל"ל ד"ע וכ"ל פירושו
לשמוע יושבים ואמורים כלפי סעם : "ג שמא ישניק בכיאסן למקדע כל"ל ד"ע וכ"ל פירושו
שכשתעלם בטעלם גדולם לידן שמידם יותר וע" במורסי ומ"ש וקני בגור ארים ובס" משכנות
יעקב לר" יעקב ן" נעים בפרשעון ובדברו שלים למסי"ל אדרכי בפרשתון ובס" גבול " במימון מ"ג
סו"כ" כ" כ" ב"ל לתוך פיו של שנון למברים ופירים של מטלת ומקון מהקש ססטרא מחל מדמל ברוס מ"ל
מעשם שעיר מחלם למעשם סעל מעות למשים לכי ב"ע וסקשם הקרבן מהדן אין שיין לקרול
רשב כ" ב"ד שיוסף אחר להם מתידין אתם לעשת אלמים לפני עגליו של ירבעם ושם עוד
כשראו אותו אמרו זה שכוא מעוד להשיאה לבעלים ואם שפיר פוים לבכל זה כידוע
המח"כ כשמעאו בעגל מעגלה שלא דנו לסעביר ליוסף מפר שעיר פוים לבכל זה כידוע
לכו וא"כ יש בירם מתחילם ויש בירם בסוף וע" מ" עיר דוד ליקני סר, " וו" לדל מלק פים,
לכו וא"כ יש בירם מתחילם ויש בירם בסוף וע" מ" עיר דוד ליקני מגל שר ברקע פ" צ" ד" רע"ש" כי מידום חדר א" י וס" תורת מכם למחקובל מ" חיים כשל עוד ברקע פ" צ" ד" רע"ש" מפרים

א זה אחד מו הכסורים הדריכים להדרש כלל ד"ת וכ"ה בילקוט שם ונאמר לכלן ויהי ביום בשלפי בקיות סבוקר אין אר כל אות אחת: אם שלישי לשבת אם שלישי לחדש אם שלישי לשבת אם שלישי לחדש אם שלישי לשבת אם בביות למדן כל"ל ד"ת וכ"ה בילקוט ופי' למנין ליום הפרושה: כשהוא אומר היו נכורם לשלשת ימים כדי אומר וכ"ל כל"ל אות אחת וכשב והוא על דרך כי שבעת ימים ימואא את ידכם: שלישי למתן שביות משל בכיור ב"ל אות אחת וכשב הוא של שלישי בל"ל וכ"ה בילקוט ול" ה"ל לפי הטוסטא שלפניו כי זה אחת משם לשל עשד מטודת האחץ למשי למחן מיום שהפרישן: שמיני למרן פ"ל לימי המילאים: אחתו היום העבודה בבכורות הבא" מי במשל הביה כ"ל מים ובניסן בכרל המשל השל השל השל בביות המשל להקריב הרביים בכיות וב"ל ביום המחיל להקריב המחיל וכל קדנות הבא" מו ביום משל להליע המשל בביור ביום היו נאכלון בכל ממידו וכל קדנות הבור ולשון למבודם המחיל להקריב המחיל בדל ביום בכיות וביום היו נאכלון בכל ממידו בו ביום ב"ל דווש מש ובמרב רבה פרק "ג וע" בעל פקיוף פ"ל דווש מיום וב"ל היום ב"ל ביום ב"ל הוא מיום במחיל ביום ב"ל היום ב"ל היום ב"ל היום משלה הוא ביום ב"ל הוא מיום ב"ל היום ב"ל היום משל היום ב"ל היום ב"ל היום משל היום ב"ל היום משל היום ב"ל היום ב"ל היום משל הי

ספרא מכילתא דמילואים פרשתא א

כתיך וכשעריך: כך כנדים יש כחם מצוח למקום שנאמר לא תלבש שעמנו . מלית יש בה מצוה למקום שנאמר גדילים תעשה לך: כה בהמה מהורה יש בה מצוה למקום שנאמר כל הבכור אשר יולד בכקרך ובצאגך הזכר תקדיש לה' אלהיך: בהמה ממאה יש כה מצוח למקום שנאמר ופטר חמור תפדת בשה י חיה גרילה במדבר והעוף הפורח באויר הזהיר עליתם הבתוב כשיבואו לידך לא יהו מחוסרים מצוה שנאמר איש איש מבית ישראל אשר יצור ציד חיה או עוף אשר יאכל ושפך את דמו וכסהו בעפר ושאר כהמה וחיה שלא פרמ הכתוב שמם עשאם כלל שלא יהו מחוסרים מצוה שנאמר אך כל חרם אשר יחרים איש לה' קרשי מקרש קדשי נבולים יש בהם מעלות על גב מעלות כיצד פרים הנשרפים ושצירים הנשרפים אמר הכתוב יהיה דמם ואימוריתם למזבח: עולה כולה כליל אמר הכתוב יהי עורה מתנה לכהנים. שלמים הנאכלים לכעלים אמר הכתוב יהיה דמם ואימוריהם למזבח לכך נאמר ויקח את החלב ואת האליה ואת שוק הימין היתה תרומתן למובח: בח ויתן את חבל על כפי אהרן ועל כפי בניו וכי כל חכרכנות ניתנים לידי הבעלים אלא ללמדך היאך משקים את הסומה וסמהרים את היולדות וסמהרים את המצורעים: במ וינף אותם אהרן תנופה לפני ה' הוא הדין ללמדך תנופות הקרבנות: ויקח משה מעל כפיהם הוא הדין ללמדך היאך כהן נומל מנחה מעל ידי סומה ומניפה: 7 מילואים הם לריח ניחוח מלמר שהמילואים קרואים ריח ניחוח והלא דברים קל וחומר מלך בשר ודם קונה לו אובב ועושה לו יום מוב י מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא שהעמיר לכהן על אחת כמה וכמה: 🛪 ויקח משה את החזה ויניפהו תנופה לפני ה' מלמד שאין הקב"ח מקפח שכר כל בריה וכן הוא אומר מי גם בכם ויסנור דלתים ולא תאירו מזבחי הגם: כב מאיל המילואים למשה היה למנה והרי דברים כל וחומר ומה אם מי ששימש בכהונה נדולה שעה אחת נומל לו הלק בכהונה גדולה המשמש בכהונה לעולם על אחת כמה וכמה: לג ויקח משה מן הדם אשר על המזכח ומשמן המשחה שלשה דטים האמורים בפרשה אין דומים זה לזה הראשון מעון שש מתנות וחשני שתים והשלישי שלש עשרה, הראשון טעון זריקה ומתן סביב הזאה וחימוי יציקה וכפרה י והשני שתים זריקה ומתן סביב י והשלישי שלש עשרה מעון שש מתן בהונות שלש באהרן ושלש בכניו ויש אומרים תשעה שלש באהרן ושש בבניו ויש אומרים המש עשרה שלש כאהרן ושתים עשרה בארבעה כניו שנאמר אלח

וכן הוא אומר כי אני ה' אוהב משפמ שונא נול בעולה: ביות את כל תחלב אשר על הקרב למדנו משתי פרשיות אלו מנהג לדורות מפני שהייתי אומר פרים הנשרפים ושעירים הגשרפים הואיל ואין נאכלים יהיו כולם נשרפים ולא יהא מהם למזבח כלום לכך נאמר ויקח את החלב זאת היתה תרומתן למזכח ושאר חפר שרף שנאבר ואת כשר הפר את עורו ואת בשרו שרף באש מחוץ למחנה : ין ויקרב את איל העולה מיכן למדנו ממיכה לעולה וישחם ויזרוק כשות את חדם מיכן למרנו זריקה לעולה ואת האיל נתח לנתחיו כל המפורש בעולת יחיד מפורש כאן חוץ מהפשמויש אופרים אין נתוח כלא הפשם: יה ויקפר משה את הנתחים ואת הראש ואת הפדר כמה שנאמר להלן ונהה אותו לנתחיו את ראשו ואת פדרו מיכן למדנו את הקרב ואת הכרעים ירחץ במים כמת שנאמר לחלן וקרבו וכרעיו ירחץ במים מיכן למדו ויקמר משה את כל האיל תמובחה כמה שנאמר להלן והקטיר הכהן המזבחה שיכן למדנו עולה היא לריח ניחוח אשה הוא לה' כמה שנאמר להלן אשת ריח ניחוח לה' אשה הוא לח' מיכן שכולם ניתנים לאישים: יונ ויכרב את תאיל השני [למה נאמר] והלא כבר (נאמר) זוג הכתוב שני אילים (ותם) [זה] נגד זה אם כן למח נאמר ויקרב את האיל השני שאם חביא פר ואחד מן האילים לא יצא ידי קירושם: שני אילים ולא הביא פר לא יצא ידי קידושם! שני שילים ופר ולא הכיא סל המצוח לא יצא ידי קידושם: 🗅 איל המילואים שמושלם על הכל מלמר שהמלואים שלמים לאהרן ולבניו ויסמכו את ידיהם על ראש האיל סמכו ידיהם עליו בשבחת ועשו יום מוב י משל למי שפרע חובו ועשה יום מוב אף כך אהרן וכניו כיון שהשלימו עבודת יום מוב וקידושיו עכודת כלים וקידושו והביאו איל וסמבו ידיהם עליו בשמחה ועשו יום מוב: 🔼 וישחמ ויקח משה מדמו שלשה דמים האמורים בפרשה אין דומים זה לזה הראשון מעון שש מתנות: והשני שתים - והשלישי שלש עשרה: לכך נאמר וישחם ויקח משה מדמו ויתן על תנוך אוון אהרן הימנית גדר האמצעי ועל בהן ידו הימנית זו פרק האמצעי: כב ויקרב את כני אחרן ויתן משה מן הדם על תנוך אזנם זה גדר האמצעי. ועל בהן ידם הימנית זה פרק האמצעי: בג ויקח את כל החלב אין לך כל דבר ודבר שאין בו מצוה למקום. פירות יש בהן מצות הרבה תרומות ומעשרות חלה וכיכורים הלקט והשכחה והפיאה שערי בתים ושערי מדינות יש כהם מצוה למקום שנאמר וכתבחם על מזוזות

בשירות בל משור של של הבח שמיבה לה מענבת ושי נכנסים לעני בהיים ביש ויקרם וספוידו של הסטר לבהים ביש היקרם וספוידו של הסטר לבהים ביש מהיקרם בשל היקרם בשל היקר

צו ב ספרא מכילתא דמילואים פרשתא א מב

עליו ומפרקו בשמיני העמידו ולא פירקו רבי יזמי ברבי יהודה אומר אף בשמיני העמידו ופירקו: לן כאשר עשה ביזם הזה צוה ה' מיכן אמרו שבעת ימים קודם יום הכפורים מפרישין כחן נדול מביתו לשכת פרחדרין וכשם שמפרישים כהן נדול מביתו כך מפרישים כהן השורף את הפרח מביתו ולמה מפרישים שבעה שפא תמצא את אשתו מפק נידה וידחה כל שבעת הימים צוה ה' לעשות לכפר עליכם אמר להם כפרה זו תכפר עליכם עד שיהיו המתים: עליכם אמר להם כפרה זו תכפר עליכם עד שיהיו המתים: משמרת ה' והרי דברים קל והוסר ומה אם מקיים דברי בשר ודם המקום מקבלו המקיים דברי המקום על אחת כמה וכמה ויעש אהרן ובניו ששים ושמחים כששומעים דברים לקבל מפי משה כשומעים מפי הקב"ה לכך נאמר ויעש אחרן ובניו את כל הדברים משומעים מפי הקב"ה לכך נאמר ויעש אחרן ובניו את כל הדברים אשר צוה ה' ביד משה הרי השליה לשוליהי כדי המצוה למי שעצמה:

אלה שמות כני אחרן המשוחים אשר מלא ידם לכהן ומעון זריקה לגבי מזבח: כך מעון שש הואות שלש באהרן ושלש בבגיו ויש אומרים תשע שלש באהרן ושש כבניו ויש אומרים חמש עשרה שלש באחרן שנים עשרה בבניו יוי על אחרן ועל בגדיו ועל בגיו ועל בגדי בניו הא למדת שלא שלם קידוש אחרן ובגיו אלא בהואת הדם: כך ויאמר משה אל אהרן ואל בניו בשלו את חבשר הדם: אחל מועד כמח שגאמר להלן ואכל אהרן ובניו את בשר האיל פתח אחל מועד כמל ובתיב והנותר בבשר ובלחם באש תשרופו מלמד שהמילואים מותריהם לשריפה: כן ומפתח אחל מועד לא תצאו שבעת ימים מיכן אמרו בעשרים ושלשה באדר קרבו מילואים עשרים ושלשה ושבעה הרי שלשים באחד בניםן שלמו מילואים כי שבעת ימים ימלא את ידכם כל שבעת ימי המילואים מילואים מעמיד את המשכן כל בוקר וכוקר מקריב קרבותיו

7/1977

ובלחם וה"ב משמש במקום של פסיקתא זוטרפי . כאש סשרופו מלחד שכשלואים שותרן לשריפס כליל ד"מ : כ"ן ע" מדרש רבה נשא פרשם י"ב : קרוג לפופ : כ"ן כאשר וב רבה נשא פרשם י"ב : קרוג לפופ : כ"ן כאשר וב ובה ביום הסק אלו המעותים לוה כ" לעשת וה מעשה פרה לכפר וה מעשה יום המפרים מיכן אמדו כליל ל"ע וכ בגמ" יומא ב": ג" . וכ"ה בפסיקתא זוטרפי : ללשכת פרהדרון גמ" יושא מ": ע"ש : ולמה מפרישין ע"ש בגמ" ל" ר" : עד שימיו המתים עיין לעיל רש פרה י"ם דמים לריכין משימה לעתיד לבא אי נמו אב"ל דכפרה זו תועיל גם לשימרב ביהמ"ק ולא יוכלו להקריב :

תגהות מה

שם בבכיו (דכל א" מהבכים משם בפני פלימו לום נחשב כל א לפלמו) כו' לארבפם בניו [דם"ל שכלם משפמ) כר וטשון וריקה (השתא) קחשיב הי"ג מתנות דהיינו וריקה על השוכם השיב בחדא וש מתנות לבהוטת ושם היות דהום על אהרן ועל בגדיו ועל בניו ועל בגדי בניי וה"א דפליג בפטון פליג ג'כ בבגדים וכ"ה בכסיקתא ווטרמי ועי ביותא ד' ה' וית רשמן: לדו כמה שנאמר להלן (כפ' תלוה) וכתיב והטתר בבשר (הייט דשלמים אילו היו להם דין קדשי קדשים זהוו טתר ליום ולילה קרבן אהרן) ובלחם (בי' והטעה בכ שר

שמיני ג ספרא פרשתא א

אע"פ שנתרצה המקום לכפר על עוניתיהם צריך אתה ליתן לתוך פיו של שמן שלח דורון לפניך עד שלא תיכנס למקדש שמא ישנאך בביאתך למקדש ושמא תאמר אין צריך כפרה אלא אני והלא אף ישראל צריכים כפרה שנאמר ואל בני ישראל תדבר לאמר קחו שעיר עזים לחטאת וכי מה ראו ישראל להכיא יותר מאחרן יאלא אמר להם אתם יש בידכם בתחלה ויש בידכם בסוף · יש בידכם בתחילה וישחטו שעיר עזים ' ויש בידכם בסוף עשו לחם עגל מסכה. יבא שעיר עוים ויכפר על מעשה עזים יבא עגל ויכפר על מעשה ענל: 🏲 ושור ואיל לשלמים לפי שנדטית עבירה לשני מינים שנאמר עשו להם עגל מסכה ולהלן הוא אומר וימירו את כבודם בתבנית שור אוכל עשב יבוא שור ויכפר על מעשה שור י יביא ענל ויכפר על מעשה עגל י תדעו שנתרצה המקום לכפר על עונותיכם עבירה שאתם מיראים ממנה כבר נזבחה לפני חמקום שנאשר לזכוח לפני ה' י אשרו ישראל לפני משת וכי היאך מקלמת סדינה את המלך ואינה רואה פני המלך אמר להם על מנת כן כי היום ה' נראה אליכם: 🎵 ויקחו את אשר צוה משה בזריזות: זיקרבו

ויהי ביום השמיני קרא זה אחד מן הכתובים שצריך לדרוש נאמר כאן ויהי ביום השמיני ונאמר לחלן ויהי ביום השלישי אין אנו יודעים אם שלישי לשכת אם שלישי למנין כשהוא אומר כי ביום השלישי ירד ה' לעיני כל העם על הר סיני ויהי ביום השלישי בחיות חבוקר הוי אומר שלישי למנין שהוא ששה בחודש" וכאן נאמר ויהי ביום השמיני אין אנו יודעים אם שמיני למנין אם שסיני לחודש כשהוא אומר כי שכעת ימים ימלא את ידכם הוי אומר שמיני למנין ולא שמיני לחורש אותו היום נמל עשר עמרות ראשון למעשה בראשיה וראשון לנשיאם וראשון לכהונה וראשון לעבורה י ראשון לירידת האש י ראשון לאכילת קדשים י ראשון לאיסור הבמות י ראשון לראשי חדשים י ראשון לשכון שכינה כישראל י ראשון לברך את ישתאל: ב קרא משה לאחרן ולבניו לפי שכיבדו המקום תהילה לאהרן י אף משה כיבדו כסוף י ומנין שכיכדו תחילה לאהרן שנאמר ועלית אתה ואהרו עמך אף משה כיכדו בסיף שנאמר קרא משה לאחרן ולכניו ואחר כך לזקני ישראל: ג ויאמר אל אחרן קח לך עגל בן כקר לרטאת מלמד שאמר לו משה לאהרן אהרן אחי

הגהות מהרי"ד

צו ב ספרא מכילתא דמילואים פרשתא א

בתיך וכשעריך: כך כנדים יש בתם מצות למקום שנאמר לא תלכש שעמנו . מלית יש בה מצוה למקום שנאמר גדילים תעשה לך: כה בהמה מהורה יש כה מצוה למקום שנאמר כל הבכור אשר יולד בכקרך ובצאגך הזכר תקדיש לה' אלהיך: בהמה שמאה יש כה מצוח למקום שנאמר ופשר חמור תפדח בשה י חיה נדילה במדבר והעוף הפורח באויר הזהיר עליהם הבתוב כשיבואו לידך לא יהו מחוסרים מצוה שנאמר איש איש מבית ישראל אשר יצוד ציד חיה או עוף אשר יאכל ושפך את דמו וכסהו בעפר ושאר בהמה וחיה שלא פרמ הכתוב שמם עשאם כלל שלא יהו מחומרים מצוה שנאמר אך כל חרם אשר יחרים איש לה' קרשי מקרש קדשי נבולים יש בהם מעלות על גב מעלות כיצד פרים הנשרפים ושצירים הנשרפים אמר הכתוב יהיה דמם ואימוריתם למזבח: עולה כולה כליל אמר הכתוב יהי עורה מתנה לכהנים. שלמים הנאכלים לבעלים אמר הכתוב יהיה דמם ואימוריהם למזבח לכך נאמר ויקח את החלב ואת האליה ואת שוק הימין היתה תרומתן למובה: בה ויתן את חבל על כפי אהרן ועל כפי בגיו וכי כל חכרכנות ניתנים לידי הבעלים אלא ללמדך היאך משקים את הסוטה ומטהרים את היולדות ומטהרים את המצורעים: בב וינף אותם אהרן תנופה לפני ה' הוא הדין ללמדך תנופות הקרבנות: ויקח משה מעל כפיהם הוא הדין ללמדך היאך כהן נומל מנחה מעל ידי סומה ומניפה: 7 מילואים הם לריח ניחוח מלמד שהמילואים קרואים ריח גיחוח והלא דברים קל וחומר מלך בשר ודם קונה לו אוהב ועושה לו יום מוב י מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא שהעמיד לכהן על אחת כמה וכמה: לא ויקח משה את החזה ויניפהו תנופה לפני ה' מלמד שאין הקב"ה מקפח שכר כל בריה וכן הוא אומר מי גם בכם ויסנור דלתים ולא תאירו מזבחי הגם: לב מאיל המילואים למשה היה למנה והרי דברים קל וחומר ומה אם מי ששימש בכהונה גדולה שעה אחת נומל לו חלק בכהונה גדולה המשמש בכהונה לעולם על אחת כמה וכמה: לג ויקח משה מן הדם אשר על המובח ומשמן המשחה שלשה דמים האמורים בפרשה אין דומים זה לזה הראשון מעון שש מתנות והשני שתים והשלישי שלש עשרה. הראשון טעון זריקה ומתן סביב הזאה וחימוי יציקה וכפרה : והשני שתים זריקה ומתן סביב: והשלישי שלש עשרה מעון שש מתן בהונות שלש באהרן ושלש בכניו ויש אומרים תשעה שלש באהרן ושש בבניו ויש אומרים המש עשרה שלש באהרן ושתים עשרה בארבעה בניו שנאמר אלח

בון ויקח את כל תחלב אשר על הקרב למדגו משתי פרשיות אלו פנתג לדורות מפני שהייתי אומר פרים הנשרפים ושעירים הצשרפים הואיל ואין נאכלים יהיו כולם נשרפים ולא יהא מהם למובה כלום לכך נאטר ויקח את החלב זאת היתה תרומתן לפזכח ושאר חפר שרף שנאמר ואת בשר הפר את עורו ואת בשרו שרף באש פחוץ לפחנה: "ז ויסרב את איל העולה מיכן למדנו סמיכה לעולה וישחם ויזרוק כשה את הדם מיכן למדנו זריקה לעולה ואת האיל נתח לנתחיו כל המפורש בעולת יחיד מפורש כאן הוץ מהפשמויש אופרים אין נתוח כלא הפשם: "הן ויקפר משה את הנתחים ואת הראש ואת הפדר כמה שנאמר להלן ונתה אותו לנתחיו את ראשו ואת שדרו מיכן למדנו : את הקרב ואת הכרעים ירחץ במים כמה שנאמר לחלן וקרבו וכרעיו ירחץ במים מיכן למדו ויקמר משה את כל האיל תמובחה כפה שנאפר להלן והקפיר הכהן המובחה שיכן למדנו עולה היא לריה ניהוח אשה הוא לה' כמה שנאמר להלן אשת ריח ניחוח לה' אשה הוא לח' מיכן שכולם ניתנים לאישים: ווג ויכרכ את תאיל השני [למה נאמר] והלא כבר (נאמר) זוג הכתוב שני אילים (ותם) [זה] נגד זה אם כן למה נאמר ויקרב את האיל השני שאם חביא פר ואחד מן האילים לא יצא ידי קירושם : שני אילים ולא הביא פר לא יצא ידי קידושם : שני אילים ופר ולא הביא כל המצות לא יצא ידי קידושם: 🗅 איל המילואים שמושלם על הכל מלמד שהמלואים שלמים לאהרן ולבניו ויסמכו את ידיהם על ראש האיל סמכו ידיהם עליו בשבחת ועשו יום מוכ י משל למי שפרע חובו ועשה יום מוב אף כך אהרן וכניו כיון שהשלימו עבודת יום מוב וקידושיו עכודת כלים וקידושו והביאו איל וסמבו ידיהם עליו בשמחה ועשו יום מוב: 🔀 וישחט ויקח משה מדמו שלשה דמים האמורים כפרשה אין דומים זה לזה הראשון מעון שש מתנות והשני שתים - והשלישי שלש עשרה ' לכך נאמר וישחם ויקח משה מרמו ויתן על תנוך אוזן אהרן הימנית גדר האמצעי ועל בהן ידו הימנית זו פרק האמצעי: בב ויקרב את בני אחרן ויתן משה מן הדם על תנוך אזנם זה נדר האמצעיי ועל בהן ידם הימנית זה פרק האמצעי: בג ויקח את כל החלב אין לך כל דבר ודכר שאין בו מצוה למקום. פירות יש בהן מצות חרבה תרומות ומעשרות חלה וביכורים הלקט והשכחה והפיאה שערי בתים ושערי מדינות יש בהם מצוה למקום שנאמר וכתבחם על מזוזות

וכן הוא אומר כי אני ה' אוהב משפמ שונא נול בעולה:

הות מהרי

יהויקים שהיה נדול ממנו שתי שנים: וכולו קיים לעתיד לבא שנאמר שמן משחת קודש יהיה זה לי לדורותיכם: ל וימשח את המשכן את כל אשר בו לא כמשחת אהרן ובניו שלאחר שמלביש היה מושחם וכן הוא אומר כשמן המוב על הראש יכול שמשחם עד שלא חלבישם י ת"ל היורד על פי מידותיו אכל משחת כל הכלים כל כלי וכלי בפני עצמו מעון משיחה שנאמר וימשח את המזבח ואת כל כליו ואת הכיור ואת כנו לקדשם הא למדת שכל כלי וכלי מעון משיחה כפני עצמו: יא ויקרב משה את בני אהרן וילבישם כתנות : כשם שנעשה משה סגן לאהרן כך געשה סגן לבניו כשם שפיקדו על בגדי אהרן כך פיקדו על בנדי בגיו שנאמר ועשית בגדי קודש לאחרן אחיך לכבור ולתפארת ואומר ואת בניו תקריב והלבשתם כותנות: יב וינש את פר החמאת מתחילה לא נקרא פר החמאת שנאמר זה הדבר אשר תעשה להם לקדש אותם לכהן לקח פר אחד כן בקר ואילים : כשהוא פורט את מעשיו חיה נקרא פר החטאת את הפר ואת עורו ואת כשרו שרף כאש מחוץ למחנה י אין אנו יודעים אם המאת אהרן ובניו היה אם המאת הצכור היה כשהוא אומר קח את אהרן ואת כניו אתו הוי אומר חמאת אהרן ובניו ולא חמאת צבור היה: יג ויסמוך אחרן ובניו את ידיהם על ראש פר החמאת וכי אהרן ובניו סומכים על כל הקרבנות אלא מפני שהן קרבנותיהם סמכו עליו מקיש קרבנות צבור לקרבנותיהם מה קרבנותיהם מעונים סמיכה אף קרבנות צבור מעונים סמיכה מה הוא סומך על קרבנותיו אף הוא סומך על קרבנות צכור אבל יחיד כל אחזי ואחר סומך על קרבנו ' שנאמר וסמך ידו על ראש קרבנו : יך וישחם ויקח משה מן הדם כל שבעת ימי המילואים היח משה משמש בכהונה נרולה הוא היה שוחם הוא היה זורק חוא היה מזה הוא היה מחמא הוא היה יוצק חוא היה מכפר לכך נאמר וישחם ויקח משה י משל למה הרבר דומה לבת מלכים שנישאת כשהיא קמנה ופסקו עם אמה שתהא משמשת עד שעה שתלמוד בתה אף כך אהרן תחילה היה לוי שנאמר הלא אהרן אחיך הלוי כשנכחר לחיות כהן גדול אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה אתה תשמשני עד שילמוד אחרן היה משה שוחם ואהרן רואה אותו זורק ואהרן רואה אותו מזה ורואה אותו מהמא ורואה אותו יוצק ורואה אותו מכפר ורואה אותו: וישחם ויקח משה את הדם ויקרשהו לכפר עליו כפרה זו איני יודע מחו מנין אתה אומר שלא היה כפרה זו אלא שאמר משה בשעה שצוה אדון העולם להתנדב בדבר המקדש דחקו ישראל איש איש יהביאו שלא במובתם יתהא כפרה זו שלא יתנדב אדם נזל למקדש

כל ככלים משיחם אסרן ובכיו לאחר שמלביש כר כצ'ל ד'ת וכ'ה בפסיקתא ווטרתו ומי'
במדרש רבה נשא פרשה י"ב קרוב לפוט : יכול שמשחם [פי' להבגרים] ת'ל שיורר עפ"י
מדותיו [פי' על בגריו] אבל משיחת הכלים פי' קודם שנשתמשו בכלי היה כל כלי נעון
משישה בפני עלמו משא"כ בבגרים שמשם כולם כאסת . זית רעצן : "ב מתסלה [בכ' פליה] כו'
כשהוא פורט כר' [פי' בפרשה זו וג'ל כמשיל דהלווי מאחר קודם מעשה עגל ואו לא מטא
מהרן עודין לבירן ייני קודל אותה מטאת שלה ככל שלחור אחר הסטות קודא אותו מטאת זית

עליו שנאמר ועשית אותו שמן משחת קודש ונו' ואת פר החמאת כמה שנאמר והקרבת את הפר לפני ה' י ואת שני האילים כמה שנאסר ואת האיל האחד תקחולקחת את האיל השני ואת כל המצות שלא כסדר האסורים להלן אסורים כאן: 🏲 ואת כל העדח הקהל עשה במעמד כל חעדה שיהו נוהגים קרושה בכהונה יועש משה את כל אשר צות ה' אותו כשם שהסדיר משה עבודת מקרש כך הסריר עכודת כהונה ולויה בנדי כל אחד ואחד לפי מה שהוא מקריב: 🦳 ויקח משה את אהרן ואת כניו וירחץ אותם כמים כאותה שעה זכו לקידוש ידים ורגלים י באותה שעה זכו במבילת יום הכפורים: [ויתן עליו את הכתונת ויחנור אותו כאבנט מלמד שנעשה משה סגן הכהגים לאהרן והוא היה מפשימו והוא חיה מלבישו וכשם שנעשה לו סגן בחייו כף נעשה לו סגן בסותו שנאמר קה את אלעזר בנו והפשמ את אהרן את כנדיו ומנין שעשה משה כן שנאמר ויעש משה כאשר צוח ה׳ ויעלו אל הר ההר ויפשם משה אהרן את כנדיו וכי היאך היה משה יכול להפשים את בנדיו כסידרן והעליונים הן עליונים לעולם והתחתונים הן התחתונים לעולם אלא אלו מעשה ניסים שעשה משה ועשה לו הקב"ה במיתתו יותר מבחייו והעמידו משה על הסלע התפשימו בגדי כהונה ובגדי שכינה נלבשים תחתיהם וילבש אותם את אלעזר כנו וכי היאך היה יכול משה להלביש את אלעזר בנדים כסידרן אלא ככוד נדול חלק לו המקום כסיתתו יותר מבחייו שלכשו בנדי שכינה תחילה לממה וחזר משה והפשים אהרן את הבנדים כסידרן והלביש את אלעזר בנדים כסידרן: ז וישם עליו את תחשן פרשה זו נלמדה בשעתה ונלמדה לדורות י נלמדה לשירות יום ולשירות יוה"כ ככל יום משמש ככגדי זהב וביוה"כ בבגדי לכן: וישם את המצנפת על ראשו ולא כסדר האמור להלן אמורים כאן 🗔 להלן חסדיר את חקרבנות כסידרן יוכאן הוא מסרר את הבגדים להלן הסדיר את הקרבנות תחילה ואחר כך הסדיר את הבגרים: וכאן הסדיר את הכגדים החילה ואחר כך הסדיר את הקרכנות: ויקה משה את שמן המשחה רבי יהודה אומר שמן המשחה שעשה משה במדכר מעשה ניסים נעשו כו מתחילתו ועד סופו שמתחלה לא היה אלא שנים עשר לוג שמן זית הין לסוך בו עצים לא היה מסתפקי עד כמה העור שורף יעד כמה העצים בולעים י עד כמה יורה בולעת י ממנו נמשחו אהרן ובניו כל שבעת ימי המילואים : ממנו נמשחו כהנים גדולים ומלכים : ואפי' כהן גדול כן כהן גדול מעון משיחה ' ואין מושחים מלך כן מלך ומפני מה משחו את לשמה מפני מחלוקתו של אדוניהו יואת יואש מפני מחלוקתו של

הגהות

הגדורת בה"ם החישם ו"ר: שלם כסדר כחמור לכלן [מ" דלעיל בפ" וחתם חלום כעיב והקרבת מוסם בסל ואם כפר ואם שני כחלים משמע דלעין לקיחה לפתח אכל מועד כלחם קודם אחתם בסל ואם כפר ואם שני כחלים משמע דלעין לקיחה לפתח אכל מועד כלחם קודם דחין שחטין כקרבן ו"ר ובכסיקתה ווטרתי כ" שכאן סקדים כקרבת מהיל מייחין כלחם עד אחר ששיים מקרבן ו"ר ובכסיקתה ווטרתי כ" שכאן סקדים כקרבת מהיל כל"ל ותיבת מקרים וכלום הקדים בקרבת במייחים לסקרן וע" בפירוש קרבן אבין אבין אבין "ר"ע וכ"ל הייחים ולכלן הקדים הקרבת במייחים לסקרן וע" בפירוש קרבן אבין אבין אבין אבין לכן בילקוט ובפסיקתה ווטרתי ליתה בכירים נמסק וכן בילקוט ובפסיקתה ווטרתי ליתה בכירים כמחק וכן בילקוט ובפסיקתה ווטרתי ליתה במייח משם להפחץ לא כד כסר ויפשט משם לא מהקרן לא מלה מעם כיתים שמשם להפחץ ואם בגדיו בסידרן כ" אלה מעשה ניתים שמשם לו הקרב הייחיו שכלבים בגדי מכיר כל" כ"ל ל"ע ובפי ביותם לא משם למן ובסיקתה ווע" מהיל משם לכן במיתו יותר מבחייו שכלבים ובגדי בברי שכים כל כ" כל"ל ו"ע ובפי ביותם או ע" ימה" ב"ל מקת ובעל עקודם שם שער פ"ה וכל משם לכן לת בגדיו כן בסשטה ומשם משם לת חברן לת בגדיו כלומה ומשם בכלבשה לאור ומשם בכלבשה לאור ומשם בעל ב"ל משה בגדיו כלומה בשעם ונלמדה לדורות ל"ע בגה" יומה ש בגדיו כלומה בשעם ונלמדה לוורות ל"ע בגה" יומה מ"ך מ"ך כ"ל כ"ל מין היוד כלו מום בלבם וכל כום ובנה מום כל המום כ"ל מום "ל"ל בגה" וומל היום על סעורה פילבין מיל היום כ"ל והביו ווכ"כ דקשה ליה דבלווי בתיב ומגרם ו" בב"ל וותר מום מהכום ובנו ומבות בל וחבר ומבר מותר מום לוובנו משמע "ל מבר"ל מום "לוו בנו משום ב"ל מב"ל ומבר מום בל הם בללוו במיים ומברו ומבר מות מברן ובנו משום בל הבל ומבר של הם בל הם בל הבלוו במיים במבר ומותר במיים במבר ומבר במיים במבר ומבר מב"ל ומביו ובנו משתם במבר מות מברן ובנו משחם כ"ל מום לוו ובנו משם הבלוו במבי מום לוום ובנו משם בל מה להכן אום בלים בל הבלוו במבי מום לוום בל הם בל מבר מבים בל הבלווי במבי מום לוום בל הם בל המבי מום מביים ובל הם בל הם בל הם בל הבלוו במבי מום לוום בל הבלוו במבי מום להם בל הם מביים ובל הם בל הם בל הם בל הבל הם בל הבל בל בל הבל הם בל הם

צו ב ספרא פרשתא יא

מכירתא דמילואים

פרשתא אוידבר ה' אל משה קח את אחרן ואת בניו מה תלמוד לומר לפי שהוא אומר וינף את העם על אשר עשו את הענל אשר עשה אהרן חיה במשמע שנתרחק אהרן כשהוא אומר קח את אחרן ואת בניו אתו היה במשמע שנתקרב אהרן ' מנין שידע משה שנתרחק אהרן שנאמר וכאהרן התאנף ה' מאד להשמירו ואתפלל נם בעד אחרן בעת ההיא ולא נאמר בו וישמע ה' אלי נם בפעם ההוא כשהוא אומר קח את אהרן ואת כניו אתו ידע משה שנתקרב אחרן ' מנין שהיה בלבו של אהרן שנתרחק נאמר בסוף הענין קרב אל המזבח ' והלא כבר חסדיר משה לפניו כל העבודות אלא שלא יחיה לבו לדבר אחר כשהוא אומר קח את אחרן ואת בניו אתו ידע אהרן שנתקרב: דבר אחר קח את אהרן ואת כניו אתו מה ת"ל וחלא בכמה מקומות נאמרות בו במשה לקיחת בבני אדם שנאמר ולקחת את הלוים לי אני ה' ולקחת אותם אל אהל מועד ויקת משה את האנשים האלה אשר נקבו בשמות : קח לך את יהושע בן נון וכי מפשיל היה משה בני אדם לאחריו אלא אמר לו הקדוש ברוך הוא קחם בדברים שלא יהיה לבם לדבר אחר: 🛴 את הבנדים אלו כגדים שפקדתיך עליהם שנאמר אלה הכגדים אשר יעשו חשן ואפור ונו' י ואת שמן המשחה י זה שמן המשחה י שפקדתיך

מהרי"ד

באסל מועד: ך בשמיחלם לומר כרי פי כשפמין סיעב תראם: שהכל בהם הן קרבפת יחדי הן קרבעת לבור: לעולת לבור [קרבן תמיד] למנסת לבור [מנסת ממיד] המאת לבור [יז ורגלים] שלמי לבור [כבשי עלרת]: ל אשר לוה ה' את משה ביום לותו כליל ד"ע: למרנו לכל הקרבנות כי גמ' זובקים לוו מנסות פב: ולבם השלמים אשר לוה ה' לות משה וכי' וה הבכור והמעשר והפסח לרבות את כולם שמעותן כלי כליל ד"ת דברות מדבר סיני (סיינו) כל הדברות ודברות אהל מעד היינו בשנים האחל מועד היינו ביום המחבן ואם מועד היינו הקמת המחבן ואם מועד היינו הקמת המשכן ואם מועד היינו היינו היינו האחת המחבן ואם מועד היינו האחת המחבן ואם מועד היינו האחת המחבן ואם משרו היינו האחת המחבן ואת רענון :

מכילתא דמילואים

חמחמא אותה יאכלנה בוא חמא ואכול: 🕽 א"ל ואם לאו תן לי מחזה ושוק של שלמים ואוכל א"ל ומה אם כמקום שיפה כוחך בקרשי קרשים שכולן שלך דחיתיך מהם : מקום שחורע כוחך בקרשים קלים שאין לך בהן אלא חוח ושוק אינו דין שירחך מהם אמר לו ומה אם לרחותינו מקדשי הקדשים שהדי הורע כוחי בהו באכילת נשי ועבדי תדיחני מקדשים קלים שהרי יפה כחי בהם כאכילת נשי ועבדי אמר לו חכהן הוורק דם חשלמים לו יהיה בוא וארוק ואכול: 🏲 יצא מבול יום בקוליו והומריו על ראשו אונן מימינו ומחוסר כפורים משמאלו: ה חזה זה חזה התגופה זו תנופת הסל י שוק זה שוק התרומה זו תרומת תודה לקחתי מאת בני ישראל ראוים היו לישראל וכשנתחייבו ניפלו מהם ונתנו לכהנים יכול כשם שנתחייבו נישלו מהם: כך אם זכו ינתנו להם ת"ל ואתן אותם לאהרן הכהן ולבגיו לחק עולם נתוגים לכהן מתגה לעולם: [יכול אף הקדשים יהו חייבים בפתנות ודין הוא ומה אם חולים שאין חייבים (במתנות) בחזה ושוק וחייבים במתנות קדשים שחייבין בחזה ושוק אינו דין שיהו חייבים במתגות ת"ל ואתן אותם לאהרן חכהן ולכניו אין לך אלא מה שאמור בענין מאת כני ישראל מרצון כל ישראל:

פרק יח זאת משחת אהרן ומשחת בניו א"ר שמעון יכול עד שנצמרפה זכות אהרן ובניו כאחת לא זכו בשמן המשחה ת"ל זאת משחת אחרן ומשחת בניוי כדיי אחרן בעצמו וכדיי בניו בעצמם " רבי יהודה אומר יכול יהו אחרן ובניו צריכים לשמן המשחה לעתיד לבא תלמוד לומר זאת משחת אהרן ומשהת בניו הא מה אני מקיים אלה שני בני היצחר העומדים על אדון כל הארץ זה אהרן ודוד מאישי ה' מלמד שאף האישים סייעו : ביום חקריב אותם לה' מלמד שאף היום סייע: 🔼 אשר צוה ה' להם אמר רבי שמעון מנין שהיו ישראל מפרישים מתנות כהונה מהר סיני ולא זכו להם אהרן ובניו עד שזכו בשמן המשחה ת"ל אשר צוה ה" לתת לחם ביום משחו אותם ומאת בני ישראל מרצון ישראל חוקת עולם לבית עולפים לדורותיכם שינהוג הרבר לדורות: ב ואת התורח לעולה למנחה ולחמאת ולאשם ולמילואים ולזבח חשלמים מח מילואים נאמרו כללותיהם ודקדוקיהם בסיני אף כולם נאמרו כללותיהם ודקדוקיהם בסיני: ך אי מה מילואים קרבן צבור אף אין לי אלא קרבן צכור יחיד מנין ת"ל ולאשם אי מה אשם קרבן יחיד י אף אין לי אלא קרבן יחיד קרבן צבור מנין ח"ל ולפלואים כשתמצי לופר לעולה לעולה יחיד ולעולה צבור למנחה למנחת יחיד ולמנחת צבור י ולהפאת לחמאת יחיד ולחמאת צבור י ולוכח השלמים לוכחי שלמי יחיד ולוכחי שלמי צבור: [(אשר צוה ה' את משה בהר סיני זה חבכור המעשר והפסח לרכות את כולן שכולן

הנהות

ב מום ושוק מים דון שמדמן מכם ממר לי למם לי דסימני כליל וכ"ם שם בגמ": הן מכופם ססל : של סיר דכתיב בי' ושל מלות : ? משכה שולין ר"פ הדוע ד' ק"ל וע"ש בגמ' וע' שם בפנס' ד' ע"ח : ד'ם ממן : מאם ב'י מדלון כמ ישראל : כ"ה בכ"ח ד"ם ופירוש שלא ישלו במוקם:

ישלו במוקד ולי במושה מישר במוקד ול במוקד במושה במיש במושה במיש במושה במיש וברשת במושה במו

יכול כל חקרבנות כולן ישענו תנופה י ת"ל זכח יצאו עופות ומנחות שאינן (ב') זכחים: הן אוציא עופות ומנחות שאינן זכחים ולא אוציא את חבכור והמעשר והפסח שהם זכחים י ת"ל מזכח ולא כל זבחים: [אוציא הבכור והפסח והמעשר שאין מעונים סמיכה ולא אוציא חמאת ואשם שהם מעונים סמיכה תלמוד לומר שלמיו י אוציא חפאת שאין למינה תנופה ולא אוציא אשם שיש למינו תנופה אוציא את כל אשמות ' ולא אוציא את אשם. מצורע ודין הוא ומה אם שלמי יחיד שאין מעונים תנופח חיים: מעונים תנופה שחומים ', אשם מצורע שמעון תנופה חי אינו דין שיטעון תנופה שחום ' ת"ל שלמיו ולא אשם מצורע: 7 או אינו אומר שלמיו אלא לרבות ובחי שלמי צבור כשהוא אומר מובחי שלמיכם לרבות זבחי שלמי צבור שימענו חנופה שחומים: והלא דין הוא ומה אם שלמי יהיד שאין מעונים תנופה חיים 🦰 מעונים תנופה שחומים ' זכחי שלמי צכור שמעונים תנופה חיים אינו דין שימענו תנופה שחוטים ' אשם מצורע יוכיח שמעון תנופה חי שאין מעון חנופה שחומ: מו אף אתה אל תתמה על זכחי שלמי צבור שאף על פי שמעונים תנופה חיים לא יטענו תנופה שחומים : כשהוא אומר מזכחי שלמיכם לרכות זכחי שלמי צבור שיטענו תנופות שחוטים: ? יכול כל חזכח כולו יטעון תנופה ת"ל חלב י אין לי אלא חלב מנין לרבות את החזה ת"ל חלב חזה י כשהוא אומר יביא לרבות את האליה י מאשי ה' לרבות שתי הכליות יביאנו לרבות יותרת הכבוד: אין למרנו שמעונים כולן תנופה **סנין שיטענגו הרמה ת"ל שוק התרומה : שאין ת"ל שיכול אין לי** אלא שוק מנין לרבות את כולו ת"ל וקדשת את חזה התנופה ואת שוק התרומה אשר הונף ואשר הורם אלא זה בנין אב לכל שמעון רגופה מעון הרמה:

פרק מז או אינו מביא אלא כיוצא בזה מה זה מיוחר איל קשה בן שתי שנים ושעון לחם אף אין לי אלא איל קשת בן שתי שנים ומעון לחם מנין קשה ואין מעון לחם ' רך ומעון לחם רך ואין מעון לחם ' עד שאתה מרבה בבקר בכבשים ובעזים ת"ל כי תרומה היא ותרומה יהיה מאת כני ישראל מוכחי שלמיכם תרומתם לה' לדבות את כולן: 🔼 נשמא (את) כולם ונשתייר אחת מחם מנין שימעון תנופח תל החזה להניף אותם אפילו כוליא אחת תנופה ולא תנופות: (לפני ה' בסורח: כיצד הוא עושה יביא את תחלבים על ידי הבעלים וחזה ושוק למעלה מחם שתי כליות ייותרת חכבד למעלה מהם: אם שם לחם לחם נותן למעלה מהם: מוליך ומכיא מעלה ומוריר שנאמר אשר הונף ואשר הורם תנופה חיתה במורח והנשה במערבי תנופות קודמת להנשות: 🏲 מנין

דן וי ומ': ן ע' משכה מנסות ס" א . ורמב"ם שם: שיש למינו מנופה י היינו אשם מלורע:
ז בשהוא אומר שלמין לרבות שלמי כזר ושלמים הבאים מחתם הפסח שיטענו סמיכה שחורין
שברא אומר מי במי שלמיכם כו' כן סוא בקלת נוסחאות ד"ת וק"א: ושלמים הבאים מחתת הפסח
הפיש שספרשו לפסק וסקריב אחר שסראשון מלבד ונמלא אח"כ שקרב שלמים או שניעות.
הש"ד מכמת ש"ג ופ' בסו"כ בפרשתין לפעל ריש פרק י"ב: י לרטת את החום כו' החלוי פו' יותרת
סכבד - סובא ברמב"ם פ"ט מה' מעס"ך דין ח' וסכ"ח שם כ' בגח' מניח אתורים כו' ומשחע לרבינו
דממורים דקתני לל כל השמורים אלו בלבד דהא מקרא דעל אישי החלבים יליף ליה עכ"ל והוא
תפישל דהרי מבואר כאן דלרין רוביי לכל החד בפ"ע והרמב"ם הוליא דינו מכאן אך לל
תפישה דהרי מבואר כאן דלרין רוביי לכל החלבים שכתב שם דהא כתיב חלבי האליי
תמישה והיל השתיק האלי מופשר יהוא בכלל החלבים שכתב שם דהא כתיב חלבי האליי
תמישה: "א שיטענו בולן מנופה יפ" תנופה הוא פיעוע ללדין מילין ומביא: מנין שיטענו
שרה כ' ואת שוה התרומה שאין ת"ל אשר הוא כן הני הי"ת. וכאן מבואר כלישלא אחרינה

סרמסי מעלם ומוריד ע"ל כו' - וע" נכספרו פי כשל סוף פסקת י"ו: שוק הערומה חין לי חללת שוק הערומה שלין ע"ל לשר סווף כן הגיי כו"ע. וכלן מכולו כליכל חמרינת שלי רש"ש: שלי רש"ש: שלי רש"ש: שלי רש"ש: שלי רש"ש: שלי במי במים ס"לו י"ו שמי כלסט יעוי"ש:

פריק ביו א לף אין לי אלת כי יעועון לשם. היינו בשכול שקרינו לתורם: מנין קשם וחין שם וחין למש. היינו בשכול שקרינו לתורם: מנין קשם וחין למשוב לצ"מים: רך ישיעו לפסט. ביינו בשכול במים ב"ב במים קבם למה לשן חומרים למש כלי ותל המופות הלא מופות בל"ל וכן כגרי הור"ש: מעופה ולא מנופות במופות ליד: ומה"ע אימיעוע סמיכה בשותפין המשל ריש בישתא י"א גם אם הכיף במים לבה או דבר אחר לברו ויוף אחי"כ האמרים במים בהופין מים במים במופין במופיים ב הלא ימים עמהכם הדבר שכבר הניף עוד הפעם הדלישת במנוסות ס"א ע"א : ל לפני כי במשרם ודבופריו כי במא בשבקא י"ו לפני כי בשורם שבבל מקום שכאמר ילפני הי הרי הוא משרם ודבופריו כי במא בשבקא י"ו לפני כי בשורם שבבל מקום שכאמר ילפני הי הרי הוא

שאין אהרן וכניו זכאים בחזה ושוק אלא לאחר הקפרת חלכים ת"ל והקטיר את החלב המזבחה ואחר כך והיה החזה לאחרן ולכניו: ה נממאו אימורים א: שאבדו יכול לא יהיו אחרן ובניו זכאים בחזה ושוק ת"ל יהיה וכן הוא אומר בכני עלי גם במרם יקמירון את החלב" כי אם חי י מה נאמר בהם ותהי חמאת הגערים גדולה מאוד לפני ה' כי נאצו האנשים את כנחת ה': [שוק הימין אין לי אלא שוק שנוהנ זרוע חולין מנין תלמוד לומר תתנו י זרוע מוקדשים מנין ת"ל מזבחי שלמיכם זהו שאמרנו לרבות זבחי שלמי צבור שימענו תנופה שחומים: ז מנין מכא בשעת זריקה ומהור בשעת הקמר חלבים שאינו חולק י תלמוד לומר המקריב את דם השלמים ואת החלב מבני אהרן: 🮵 אבא שאול אומר מנין מהור בשעת זריקת דמים וממא בשעת הקמר חלבים שאינו חולק בבשר תלמוד לומר המקריב את דם השלמים ' ואת החלב מבני אהרן: 🗅 ואמר רבי שמעון כל מי שאינו מודה בעבורת אין לו חלק בכהונהי אמר ר' שמעון לא זו בלבד אלא יציקות וכלילות ופתיתות והמליחות והתנופות וההגשות וההקמרות והקמיצות והמליקות וההקבלות וההזאות והשקאות סומות ועריפת ענלה ומהרת מצורע ונשיאות כפים בפנים וכחוץ תלמור לומר מכני אהרן כל עבורה שהיא מסורה לבני אהרן: י וכן היה רבי שמעון אומר חרי הוא אומר מי גם בכם ויסנור דלתיים אמר ה' צבאות ומנחה לא ארצה מידכם שני דברים חמשמשים את הגוף אין נסגעים לעשותן ואין נומלים עליהם שכר שאומר אדם לחבירו הדליק לי את הנר הזה ואנף לי את הדלת אתריך אין נפגעים לעשותם ואין נופלים עליהם שכר לא עשיתם עמי [כלא] שכר והלא דברים ק"ו אם דברים שאין נומלין עליהם שכר לא עשיתם עמי חנם על אחת כמה וכמה דברים שנומלים עליהם שכר:

ורכי אליעזר ב״ר שמעון אומר כא מכול יום ואמר לכהן ברק יום ואמר לכהן תן לי מן המנחה שאוכל אמר לו ומה אם במקום שיפה כחך בחמאתך דחיתיך מחמאת ישראל מקום שהורע כיתך במנחתך אינו דין שירחך ממנחת ישראל היום · אמר לו ומהלרחותי סחטאת ישראל שהרי יפה כוחך בחטאתי תדחני מסנחת ישראל שהרי הורע כוחך במנחתך י אמר לו כהן המקריב אותה לו תהיה בוא והקרב ואכול: ב אמר לו אם לאו תן לי מן החמאת שאוכל אמר לו ומה במקום שהורע כוחך במנחתך דחיתיך ממנחת ישראל מקום שיפה כוחך בחמאתך: אינו דין שידחך מחמאת ישראל: אמר לו לא אם דחיתני ממנחת ישראל שחרי חורע כוחי במנחתי תדחיני מחשאת ישראל שהרי יפה כוחי בחשאתי אטר לו הכהן המחמא

מסן כל"ל וכ"ה ברמב"ם פ"ט מה" מעשה הקרבנות. דין ח" וכ" הו"ר ק"ק, הא קרום שעל היותרת אסור משום סלב וא"כ היאך טושן הלמם ווליו ליקוש דילמא אתי למיכל מיניה בלא הדחה כמ"ש ביו"ד סי "ל"א וו"ל דקרום ההוא אינו אלא סומרא בעלמא עכ"ל ול"ג רוה אינו מספיק דלא מלינו בשום מקום שיהא לדין ליוהר לכמסילה שלא יגעו בשעת תניפה [במלבים] כך דכהנים ורייון הן ולא יאכלו בלא הדחה: מנופה הימה במורם ימסכ מנחות ס"א יוהוא [במלבים] רק דכהנים וריון הן ולא ימכלו בלא הדחם: מנופה הימה במורח י מבים מנחות ס"א יוהיא בדמב"ם פיט מה' מעה"ק דיון': והגשה במערבי ברמב"ם שם פ"ב דיון': ך הובאה בפסחים כ"ט ע"ב ברמב"ם שם פ"ע מה' מעב"ק דיון': והגשה במערבי ברמב"ם שם פ"ב דיון ו'. ך הובאה בפסחים כ"ט ע"ב וברמב"ם שם פ"ע מיו מעב"ק דיון י"א : ה הובאה שם ובד"מ בכ"א כ"ב ד'ה מאי ביניים ו ולפי יוסיו אחרן וו' וכ"ה בפסיקמא ווטרתי וע' תום' בילה כ"ב ד'ה מאי ביניים ו ולפי נוסמת הד"ת שפיר יולדן מ"ש וכן אחר שני הסלוקות ע' ק"א : ך ע"ל תמנו פי שנאמי נוסמל ונון לכסן הורע של אחת ביני בני מרומה וכ"ה בגמ' מולין הל"ד ע"ב ונמן לכסן הורע של של מתנה שניון לכסן מהם של מיון ב"ל תרומה וכ"ה בגמ' מולין הל"ד ע"ב ופי של הול הביל מדומה וכיה בגמ' מולין הל"ד ע"ב של הול בילה מדומה וכיה לל קלי שלמועלה יולדק שפיר מה של הול לעיל מרשה י"ל בריית הו' ו' לרבות ובמי שלמי לבול הלי אחל מלמעלה יולדק שפיר של של משלה כ"כ הקרבן אהרן: ז משכה ובמים ל"ב ולל הלי אחל מלמעלה יולדק שפיר מה המקריב את דם השלמים כ"ל והשאר במקר י"ע וק"א : ה' מבל שלאל אומר וכו' התקריב את דם השלמים כל"ל והשאר במקר י"ע וק"א : ה' מבל שלאל אומר וכו' היול של מול הוע הול ב"ב ומכול ועד מה של ב"ב ומכול ועד מה מעה"ק דיון כ"א : מ"ל במדמה וכן הדים ול במדמה ולא הלי במדמה ולא הל"ב ב"ב מולה מלי מובר מל במבל מולל הוע הל"ב כ"ל ב"ל מומר וכן היה ר"ש ובמ' מופר לשמת כו' ותבנר דלפיים ולא תמירו מובסי מובה משה"ל הובמ' מובה מה מה לבמים ולא תמלים וחין וחין נמנטים לאת כו' ותבנר דלפיים ולא תמליו מובסי משה"ק ב"ל בבלות כו' אם הבוף וחין נמנטים את ה"ל והבמי מי במדים ולא תמליו מובים להבים במחם ולא תמליו מובים להבים היום ב"ל במבלים ווים ל"ל בלחם הבוף וחין נמנטים אל היום בי במים ולא בלמים ולא תמליו מובים מה במה במה ב"ל במה מוב"ל מובר ב"ל היום היום בים היום וואין נמנטים ליום בים במים ול ב"ל ב"ל מובר בים היום היום בים במים ולא תמליו מובים מה במה ב"ל ב"ל ב"ל מים במחם הבום וולא במה ב"ל ב"ל מובר ב"ל מובר ב"ל מובר ווב"ל מובר ב"ל מים ה"ל בובר ב"ל ב"ל מובר ב"ל מובר ב"ל מובר ב"ל מובר ב"ל מובר ב"ל ב"ל מובר ב"ל מובר ב"ל מובר ב"ל ב"ל מובר ב"ל מובר ב"ל מובר ב"ל ב"ל מובר ב"ל מובר ב"ל ב" ונגמי חולין קל"ב ע"ב ומוסות "ס ע"ב והוכם ברמכ"ם רוש כי בכורים. וכן היה ר"ש
מלומר כי וחטגר דלמיים ולא תאירו מזכחי סגם אמר כ' לבלות כי' אם הגוף וחין ממעים
כי' לא עשיסם עמי מגם וכלא דברים ק"ד כל"ל ד"מ והו"ד כ' דלא מאמר דהפי' הוא
דסכסן הוא יעול שכרו ולא יעבד בסגם הביא דברי ר"ש דלים א"ד קרא דעשים הוא אלא
בסכן הוא יעול שכרו ולא יעבד בסגם הביא דברי ל"ש דלים א"ד קרא דעשים הוא אלא
בסכן הוא צמים ק"ב ע"ש ברש" : אמר לי ומה לי דסיתני מישאת שראל שהיו יכה
באך בסעולתן כל"ל וכ"ם אם בגמי : ב ומה במקום שהוע כוחי במנסתי
דסית משבת שראל מקום שיחה בוש במשאתו אינו דין כן לרוך להיות וכ"ד שם בגמ' :

וחלבה וגידה היתרו · א"נ לא תאכלוהו איסור אכילה משמע ולא הנאה ולא להיך קרא למישרי לחולין: מ חלב בעלי מומין והם קדשים מנין: חלב חולין מנין : דרכו להוסיף דרשות : ינא חלב דפנות וכן תני בפרשת ויקרא יכול אף חלב הדפנות בכלל ת"ל את החלב המכסה וגומר: י ונכרחה הנסש ולא

הליבור . אם אכלו במזיד אין גכרתין תימא בשלמא בהוראת ב"ד דמייתי פר איכא לאשכוחי שאכלו כלם ואפילו בזה אחר זה י אבל באכילת מויד כילד משכחת לה שבלע כלם נבת אחת כל אחד כזית יואי דקא אכלי בזה אחר זה י א"כ הראשונים הם יחיד ולא ליבור י וכן נרחה לפרש ולח הציבור נענשים עליו : הנפש להביא את השותה : שאם המחוהו וגמעו חייב כדאמרי' בפ' העור והרוטב [ק'ך :]: יא אף דם מהלכי שתים אף דם האדם שמהלך בשתי רגלים : ונקט מהלכי שתים אפילו הוא מעין בהמה כמו אדני השדה י שמפרשים שהוא כדמות אדם וגדילה דרך טיבורה מן הקרקע בחבל היוצה מן הקרקע ונאחז בטבורה כעין שגדילין דילועין וקישואין : וכדמוכח בתרומות בגמרא וח"ח הכל הוא בכלל מהלכי שחים י ולכך קאמר בוה הלשון ומייתי לה בפ׳ דס שחיטה [כריתות כ': כ"ח] מה פוף ובכמה מיוחדים שיש להם שומחה קלהי טומאת אוכלין: טומאה חמורהי אדם וכנדים : נכלת כהמה במשח : וכן כבלת העוף בבית הבליעה ויש תימא והלא עוף טמא אין בו טומאה בבית הבליעה וו"ל דקרה כחיב לעוף ולבהמה משמע חפילו טמחים: יש בהם חימור קודם שחיטה ויש בהם היתר לאחר שחיטה והיינו נמי בטהורים: יצא דם מהלכי שתים שאין בהם טומאה קלה י הנוגע כמת מטמא בגדים י וכן אדני השדה לר' יוסי [כלאים פ"ח ח"ה] מטמאין באהל כאדם י אלמא דין אדם יש להם : דם שרצים שחין בו טומחה חמורה : דכוגע בו לח מטמח בגדים: ביצים איכן מין בשר. משמע אבל דגים וחגבים הם מין בשר י והלח לח מיתסרי לענין בשר בחלב י משום דאמרינן בפ' כל הבשר ילא תאכל כל נכלה וכתיב לא תבשל גדי את שאסור משום נכלה אסור לבשל בחלב י ובנדרים [נד י] דאין חבשיל דגים לחגבים בכלל בשר כדתלית בפ׳ הנודר מן הירקי החם הלך אחר לשון בני אדם: דם בילים י פיי שנתחחמו לילירת חפרוח ונולר כהם דם: דם דגים וחגבים שכולו מותר י מכאן שאין לריך שחיטה לחגבים: אי מה עוף שאין בו כלאים:

כנולה שלו: אף בהמה : כגון שור ועו המורוסום : אכל לאן שיש בלמרו כלאים לח: אי מה בהמה שאינה באם על הבן. אינה בלא תקח . האם : אף עוף כגוף עוף טמח שחין טעון שלות חייבין על דמו . לחפוקי עופות יהורין דלח וכן דמו כוי מלי למימר אי מה בהמה דאית בה טומאה חמורה : אף עוף : לחפוקי עוף טמח: ת"ל ולשוף : והתם בגמרה [כריתית כח י] דריש ליה בכלל

ופרט וכלל י ומרבה דם כו׳ י וסבירא ליה כוי ברו׳ היא י וכן מרבה שם חלכו׳ נבילתו . וגיד הנשה שלי ושחיטתו וחין זה כו׳ דפ׳ חותו וחת בכו [חולין ם זן דקחמר ולח הכרועו בו חכמים חי מין חים הוא או מין בהמה הוא מכלל דהוי או חיה או בהמה וכן בפי אחרון דיומא [ע"ד :] גבי כל חלב

בי כל אוכל חלב מן הבהמה אשר יקריבו ממנה אשה לה' אין לי אלא חלב תמימים שכשר ליקרב חלב בעלי מומין מגין ת"ל מן הבחמה י חלב חולין מנין ת"ל כי כל אוכל חלב י אם כן למה נאמר אשר יקריב מסנו אשה לה' חלב שכמותו כשר לקרב אמרתי יצא הלב דפנות שאין כשר לקרב: " ונכרתה הנפשי ולא צבור י תנפש לחביא את השותה · האוכלת ולא המאכלת · אוכלת כדי אכילת כזית י מעמיה ועמיה בשלום: יא כל דם לא תאכלו יכול את דם כהלכי שתים דם שרצים ודם ביצים דם חגבים ודם דגים הכל בכלל ת"ל לעוף ולכהמה" מה עוף ובחמה מיוחדים יש בהם טומאה קלה ויש בהם שומאה המורה יש בהם' איסור ויש בהם היתר ותם מין כשר - יצא רם מהלכי שתים שאין בו מומאה קלה דם שרצים שאין כו מומאה חמורה . דם כצים שאין מין כשר דם חנכים ורם דנים שכולו מותר : לעוף ולכהמה מה עוף שאין בו כלאים אף בהמה שאין בח כלאים ' ת"ל ולבחמה · או מה בחמה

שאין בה באם על חכן: אף עוף שאינו באם על חבן תלמור

לומר ולעוף:

ברשתא יא בני ישראל מניפים ואין חעכו"ם סניפים יוכי איזו מידה מרובה מידת סמיכה מרובה או מידת תנופה מרובה מידת סמיכה מרובה ממדת תנופה שהסמיכה נוהגת בכל החוברים ' ותנופח אינה נוהנת בכל החוברים ספיכה נוהגת בקרכנות היחיד וקרכנות הצכור י התנופה אינה נוהגת אלא בקרכנות היחיד אם מיעמתים מסמיכה מרובה לא אמעמם מתנופה מועמת י אתה אומר בצד זה נתרבת סמיכה ונתמעמת תנופה או כצר זה נתרבה תנופה ונתמעמה סמיכה ' שהתנופה נותנת בדבר שיש כו רוח חיים וכדבר שאין כו רוח חיים: וסמיכה אינה נוהנת אלא כדכר שיש כו רוח חיים' אם מיעמתים מסמיכה מועמת אמעמם מתנופה מרוכה י הא מפני שיש בסמיכה שאין בתנופה ובתנופה שאין בסמיכת ' צריך לומר בגי ישראל סומכים ואין העכו"ם סומכים: 🗅 בני ישראל מניפים ואין בנות ישראל מניפות ' אמר רבי אם מצינו שלא חלק הכתוב בין קרבנות עכו"ם לקרבנות נשים לסמיכה לא נחלוק קרבנות עכו"ם לקרבנות נשים לתנופה י מה לי לא חלק בין קרבנות עכו"ם לקרבנות נשים לסמיכח שאין הסמיכה אלא בכעלים י לא נחלוק בין קרבנות עכו"ם לקרבנות נשים לתנופה התנופה בכהן ומה ת"ל בני ישראל : בני ישראל מניפים ואין בנות ישראל מניפות: 🛴 ואין לי אלא בני ישראל מנין לרבות הגרים י העבדים המשוחררים י תלמוד לומר המקריב י או אינו אומר המקריב אלא זה כהן המקריב כשהוא אומר ידיו תביאנה לרבות ידי בעלים הא כיצד כהן מניח תחת יד בעלים: יכול

נדרום [יט ·] המקדים חייתו ובהמתו אין הכוי בכלל · המם אפילו ספק בהמה כי לא היה בדעתו אלא על ודאי בכמה וחיה: פרשתא יא נני ישראל מניפין נפ׳

לרבות כוי דקממר אי ס"ד כוי ספיקה

אינטריך קרא לרבויי ספיקא • ובמסכת

כל המנחות בחות [מנחות מכ י] מיירי בה : שהסמיכ׳ נוהנת בכל החוברים ובקדשי ליבור : כדתמ כפ׳ שתי מדות [ל"ד : פ"ש] : תכופה נוהג בדבר שיש כו רוח חיים: זכחי שלמי ליכור טע וכין תכופה חיים ושחוטים כדחכן בפ' כל המנחות [פח י] : מצים שחלק הכחוב בין קרבן ישראל לקרבן נכרים ולקרבן נשים בסמיכה . כדחמרי בני ישראל סומכין ולא נכרים ונשים י וכן אחרינן בם' שתי מידות [לב] ואם תאתר ותיפוק ליה מדדרשים קרבנו ולה קרבן נכרי ויש לומר הכוח לריך שלח תחמר שיסמוך ישרחל בקרבנו של נכרוי שמביאים נסכים בשבילוי וחם תחמר ותיפוק ליה מקרבנו ולח קרבן חבירו ויש לומר דההוא לריך דאפילו היכא דאין הוא עלמו יכול לסמוך מ"ח אין ישראל אחר יכול לסמוך בקרבנו יוהוא הדין באשה י וא"ת א"כ למה לי ידו ולה יד שלוחו וו"ל צריכי מהו דתימא ההוא דשויה שליח יהיה שלוחו. כמותו י קמ"ל דלח י וההיא דלא קרבן חברו בדלא שוייה שליח י וזו הגירסה שכתבתי בפ׳ כל המנחות באות [ס"א: וע"ש בתוס'] ופירושה הוי' שמחזר על תנופת נכרים ונשים ושוב חחעט שניהם: לחו חה לי חלק בסמיכה : כלומר אין גראה לחלק בין תמפת ישראל לתמפת נכרים ונשים דלסמיכה ודחי חלק י שהסמיכה בבעלים לבד : חבל תנופה שהבעלים מניפין עם הכהנים לא פמעט אותם . ויהיו מניפים עם הכהנים י מסיים ומה ת"ל בני ישראל ולא בנות ישראל והוא הדין ולח נכרים יומיהו קרבן ודחי כהן מניף לים י ח"נ ככי קחמר חבל בתכופה לה נחלק . דכל הפחות כהן עלמו יניף: ומה תיל בני ישראל בני ישראל ולא הנשים עם הכהן וקשה לפי זה דתנן התם וחמורי שלמי יחיד וחום ושוק שלהם אחד האנשים ואחד הנשים

כישראל ולא באחרים ובעי ביתרא מאי קאמר : א"ר יהודה ה"ק אחד אנשים ואחד נשים קרבנו טעון חנופה י ותנופה עלמה בישרחל אבל לא ביד נשים · פו' אבל קרבן ישראל כהן מניף ליה · והשתח אמאי לח נקע נמי נכרי במשנה במילחה (דתנופה כאן הפסיק באמנע · ומתחיל תזריע · וטמחה כמ"ש לקמן):

י לפכים את השותה - היינו שהמחה את הפלב וגמעו כדאיתה בשולק ד' ק"כ ע"ב ופירש"י שם דנפש דריש כל דבר המישב נפשו של חדם וקשה דהא גבי פיגול נמי כתיב לעיל וכנפש כאוכלת ממנה עונה תשא ולא דרשים לרבות השותה דהא בגמרא עבדינן לריכותא שם ולא החורות ממוכ עווה משח ונח דרשות הרבות השותה עדה על עורות שחור בחור בנחירת עבדיון כרוכוחח שם רכם החורי פיגול ויצ דסתם ליכח יתורת דרשא הקרא הכתיב ואם האכל יאכל ה"פ אם מחשב למוכלו ביום השלב יא ילו יוצר המיתה במשות אלא ממשינו ולא המאלת אל המללו ביום השישי לכן לריך למיכתב האוכלת אלא זמשינו ולא המאלת היל הכל כל אוכל הלל וגר' ונכרתה הנפש האוכלת א"ב האוכלת יד"ל דרוקא ומידו האוכלת ישידא הדשים לבל במידו דאכילה שהמחסו לא של השתם דשתים בכלל אכילה אל הי"ל דרוקא וכן משמע מלשון הפו"ב וע"ש בעום " ז"ר : ולא הליבור וכי" דוגמתי לקמן סדר אמור פרק ש"ו בחישה אלא משנים לבנים ודם דגים שכול היות ד"מ וכ"ה בגמ' כרישות ך" : באם ע"ו ברייתא ה" ב" בלם בנים כל"ל מ"א . משמעות מתחורה כו" בל"ל מא

פרשתא יא א וסגופה אינה נוהגת בכל המוברים אם מישטתים מסמיכה כו' כל"ל ומן

פיבת סמיכה נוהגת ^{עד} תיבת בקרבנות הימוד (מחק י ד"ת וקרבן אהרן: **והו"ר כ' שב"ל אינה** נוהגת בכל החוברים אם מיעטתים מסמיכה כר' ונתמעטה סמיכה שהפני**פה טיבגת בקרבנות היחיד** ע"ב וע"ש בתום' ומפרשים וסובם גם בסוכה מ"ו ע"ב סוטה י"ע וברמב"ם כ"ע מה"

ראוים לאכילה י אף כל שראויים לאכילה יצאו עצים ולבונה

וקטרת שאיגן ראויים לאכילה: ז אתה אומר לכך בא חכתוב

לחלק בין הטומאות לטומאות י או לא בא אלא לחלק בין קורש

לקדשים לומר על חקדשים קלים חייבים עליהם לאחר זריקת

דמים ועל קדשי קדשים בין לפני זריקת דמים. בין לאחר זריקת

רמים י ת"ל ואכל בשר ואכל זכח ואכל שלמים ונכרתה חנפש ולא

הצבור י חהוא ולא אנום ולא מומעה י מעמיה ועמיה בשלום :

ברשתא בני ישראל מוחרים על החלב ואין העכוים מוחרים

עליו כרת איסורו נותנ בכני נח כישראל יחלב שאין חייבים עליוכרת

אינו דין שאיסורו נותגבכני נח כישראל ת"ל בני ישראל בני ישראל

מוזחרין על החלב ואין העכו"ם מוזחרין על החלב: ב אין לי אלא

בני ישראל מנין לרבות חגרים והמשוחררים ת"ל כי כל אוכל חלכ י

כל חלב שורוכשב ועז לא תאכלו פרט לבחמה טמאה ולחיה ולעופות:

וחלא דין הוא ומה אם הרם שאין חייבים עליו משום פינול 🕽

נותר ושמא הרי הוא נוהג בכתמה שמאה ובחיה וכעיפות . חלב

שחייבים עליו משום פינול ונותר ממא אינו דין שינחוג בבהמה

שמאת ובחית ובעופות ת"ל כל חלב שור וכשב ועז לא תאבלו

פרט לבחמת מטאה ולחית ולעופות: ך אין לי אלא חלב שור

וכשב ועז המיוחדים מנין לרכות את חכלאים ת"ל שור כשב ועז

דברי ר' עקיבא י ואם נפשך לומר מן הבחמת לרבות את הכלאים

שיכול כל שהיה בכלל עונש הרי היא בכלל אזהרה כוי ופחות

מכזית שאינן בכלל עונש לא יחיו בכלל אוהרה ת"ל כל חלב:

וחלב נבילה וחלב שריפה בנבלת בחשה שחורה חבתוב שדבר

יכול בנכלת בהמה ממאה במשמע ודין הוא מיהר מכלל חלב ומיהר

מכלל נבילה מה מצינו שמיהר מבלל נבילה בממאח י אף לא מיהר

מכלל חלב אלא כשמאה י או כלך לדרך זו שיהר מכלל חלב ושיהר

מכלל שחומה מה מצינו שמיחר מכלל שחומה במהורה י אף לא

מיהר מכלל חלב אלא בטחורה י כשאתה בא י כלך לדרך זו אין

כאן אלא בחמה מהורה וכשאתה כלך לדרך זו אין כאן אלא

בהמה שמאה תלמור לומר מריפה: יצאת בהמה ממאה שאין

לה מריפה: ן ממשמע מוציא את כהמה ממאה שאין לה מרפה

ומביא חיה מהורת שיש לה מריפה ת"ל חלב לא תאכלוהו שאסור

באכילה שיהרתו. יצא חלב חיה שחורה שמותר באכילה:

לא תאכלוהו יכול לא יאכלנו לאחרים ת"ל ואכל ' מאכילו אתה "

לאחרים ' או ואכל יכול חלב שמותר בהנאה מחור חלב שור הנסקל

ועגלה ערופה שאינו מותר בהנאה לא יהיה מהור ת"ל כל חלב:

יעשה לכל מלאכה י מח ת״ל לכל מלאכה רבי יוסי הגלילי

אומר יכול במלאכת הקודש יהיה מותר: במלאכת חולין לא

יחיה מותר ית"ל לכל מלאכה ירבי עקיבא אומר יכול למלאכת

חולין יחיה מהור במלאכת הקודש לא יהיה מהור ת"ל לכל מלאכה:

עלהחלב והלא דין הוא ומה אבר מן החי שאין חייבים

שעבורן שוה : ך אם נפשך לותר י ולהקשות על זה דקרא דשור וכשב ועי מלריכין ליה למילתא אחריתא בפ"א דכריתות : הרי הוא אומר מן הבהמה לרבות הכלאים יוא"ת והלא מן הבהמה הוא למעט : כדפרכינן בפ"א דובחים בכל אתר אתה אומר מן להוליא וכאן מן לרבות : וי"ל שאני הכא דקרא יתירא הוא דכבר כתיב אומר מן להוליא וכאן מן לרבות : וי"ל שאני הכא דקרא יתירא הוא דכבר כתיב

שור וכשב ועו דמינייהו קרבים למובח ואח"כ חזר וכתיב כי כל אוכל חלב מן הבהמה אשר יחריבו ממנה י אלא כתכיה לרבות חלב דכלתי בהמה הנקרבת למובח: אין לי אלא כל שישנו בעונש כרת ישנו בחוברה . מייתי לה בפ' חחרון דסדר יומא: כוי יוהוא ספק בהמה: וחצי שיעור י חצי זית של חלב בהמה לריש לקיש דאמר התם חלי שיעור מותר מן התורה מותי לה התם מדרבנן ותרא אסמכתא בעלמאי ולר׳ יוחנן דאמר חצי שיעור אסור מן התורה כולה מדאורייתאי וכוי סבירת ליה דבריה הוח וחע"ג דחינו קרב למזבה דחינו שור וכשב ועז : אפ"ה חלבו אסר רחמנא: 🦷 בנבלת בהמה טהורה הכתוב מדבר י ובא הכתוב להשתיענו שחלב נבילה חינו תטמח בנבילה דכתיב יעשה לכל מלאכה : וכדחמרינן בם׳ כל שעה [כ"גי] ובזכחים ם' חטחת העוף : [עי] : יכול בהמה טמחה במשמע שחלב בהמה טמחה יהיה טהור: טיהר מכלל חלבי בקרא דהכא: וטיפר מכלל נכילה . דאין נכלת עוף טמה מטמה בבית הכליעה י בפ' חטחת העוף [ק"כ] ופי גיד הנשה [שם] ולקמן בם' חחרי: חף לח טיהר מכלל חלב חלח בטמחה : בבחתה טמחה ולח בטהורה: וטיהר מכלל שחוטה י טיה ר טומאת נבילה ע"י שחיטה י שאם מתה בשחיטה טהורה י מכל בהמה טמחה אפילו נשחטה לא מהניא לה שחיטה לטהרה מנבילתה י ולקמן תני כל הנוגע בהם במותם אפילו בשחוטים יטמא אף לא טיהר מכלל חלב י כשאתה בא לדו: כדרך זו אין כאן אלא בהמה טהורהן דחלבה טהור מנבילה: וכשאתה וכוי מעתה מדינא לם נפקא ת"ל טריפה יצחת בהמה טריפה דלח שייך בה טריפה: ך ומביא את חיה טהורה שיש לה מינו טרופה ויהיה חלבה טהור מנבילה : ת"ל חלב לא תאכלוהו סיפה דקרה הוהי והכול לה תחכלוהו י חלב שחסרתי לך בחכילה דהיינו בהמה טהורה : טיהרתי לך מנכילה : וכובחים פי חטאת העיף שנויה בהפך: ז יכול לא יאכילט לאחרים לאכילת נכרי ת"ל ואכל: חלב של שור הנסקל ועגלה ערופה שמתה ולא נעשית מטתה דהשתא היא נכלה ואסורה בהנאה: שנם קודם ערופתה נאסרהי אבל אם נערפה אפילו בשרה טהורה מנכלה : דכפרה כחיב בה כקדשים : כך אמרינו

בסוף פרק משאת העוף יומקשין אמאי לא פריך מינה לרכא דאמר עריפתה אוסרתה ולא קודם לכן : בס' אחרון דכריתות [כ"ד :]: רבי יוסי הגלילי אומר יוכול למלאכת הקודש יהא שהורי למשוח בו עורות קדשים : דקסבר כשהותרה נבילה בהנאה היא הותרה אבל חלבה וגידה לא הותרו: א"ג לא תאכלוהו איסור הנאה משמע : לכך צריך קרא למשרי : כדמפרש בס' כל שעה [כ"ג:]: ר' עקיבא אומר יכול למלאכת חולין יהא שהר : דקסבר היא ומלבה פרטא הלמטוטי קדשי בדק הבית והלא שמעינן מדכתיב יקרב בהוכשר ליקרב והיים בקדשי זכח י וו'ל מאחר שמצינו שממעט קדשי בדק הבית מפרט י דרשינן לים ליקרב בהוכשר ליקרב י אבל אי לא הוי פרטא לא הוי דרשינן שתרב בהוכשר ליקרב וא"נ הוה אמרינן קדשי מובח בהוכשר ליקרב וקדשי בדק שרב בהוכשר ליקרב וקדשי בדק

סבית אפילו בלה הוכשר . לכך צריך קרם למעטינהו ועוד החשה חחחי לח אמרינן יצאו שלמים לחלק דהא בעריות אחרים ואל אשה לחייב על כל אשה ואשה בובחים חינן השחע דובחים חינן מחלקין וכשחיטת חולין [ו] שני גידין משתר בסמות מחלקין: ן יצחו עצים ולבוכה וקטרת שאין ראויין לאכילהי וכן תכן בפ' ב"ש' רבי שמעון אומר בדבר שדרכו ליאכל חייב' אבל העלים והלבונה והקטורת חין חייבין עליהן משום שומחם: ך לחלק בין שומחות לטומאות בין י טומאת דברים הנאכלים לפותחת דברים שחין נחכלים: חו לח בא אלא לחלק בין קדשי קדשים לקדשים י דכל קדשים קלים שהם דומיא דשלמים בהוכשר ליקרבי ובקדשי קדשים בין קודם לכן וכין לחחר כן י ח"ל וחכל מכשר וחכל זכח : דריש דוחכל קחי על כל שחד ואחדי לומר שכל הקדשים שמים לשלמים להוכשר ליקרב י וקשה לעיל דדחין שומחה תפגול והח חיכה למיפרד דשאני שנול דקיל שכן אין פסולו בגופו:

י איסורו נוהג כבני נח : בפרק ארבע מיתות (סנהדרין נ"ו:) דרים מחכל תחכל ולח אבר מן החי : חלב אינו דין שינהוג בכני נחי תיתה מה לחלב שכן הותר מכללי וו"ל למ"ד מין בנידין בנותן טעם גיד הנשה נמי הותר מכללו.: מנין לרכות חת הגרים וחת המשחררים [ע'תום' מנחות ד' ס"ח] דהכח ישרחל כתיב לכך לריך ריבוי תימה דלה מרבה נשים ועבדים . עוד תימא דבכמה מקומות מליכן גרים הם בכלל ישראל: כל חלב שור וכשב ועז לא תאכלו מלתא מיעוטי כחיבי הכא י לטומאה וחיות ועופות י למאן דאסר בפ׳ ג׳ה חלב, שליל היצטריך למעט טוממה: דם"ד דמיסור בת מחת היא וחלים שניהם ואפילו למאן דאמר חלב שליל מותר דאיסור חלב חל אחר שנולד מכל מקום ס"ד דחיסור חלב חמור חל על חיסור טומחה קל י לכך לרוך מישוטה: ג והלה דין הוה . לחייב של חלב בהמה טמהה: ומה הדם שאין חייבין עליו על פגול ונותר וטמא . כדחתריכן כפ' כ"ש [זכחים מ"ו] :] תלתם קרחי כדם למה לי חד למעוטי

מכותר וחד למעוטי ממעילה וחד למעוטי

מטומאה הכל פגול לא לריך קרא .

דמנן [שם מ"ב] כל שיש לו מחירין כין לאדם וכין למזכח חייבין עליו משום
פיגול י ודם הוא נופיה מחיר הוא י והוה מצי למינקט כמי מעילה בהדייהו : ת"ל
כל חלב שור וכשב וגו' י וכפ"א דכריחות בהאי קרא שקיל וטרי ביה טובא : מנין
לרבות את הכלאים י דשור וכשב משמע להוציא את הכלאים דקרא לא מיירי
כה דאין יכול להוציא כלאים מביניהם כדאמרינן כפ' מרובה שאין עבורן שוה :
ת"ל כשב ועו לרבות חלב של כלאים י דכלאים מצי למיסק מכשב ועו מפני

הנהות מהרי"ד

ל ומה אם הדם: הוא במשנה חולין הי"ז וותב"ם רע"ז מס" מאכלות אסרות : סלב כו" במשנה שם ורמב"ם שם פ"ב דין ב" וותב"ם שם כ"ל כל סלב י כרותות כ"א ויומת ב"ד . ורמב"ם שם ורמב"ם שם פ"ל דין "ג : ודבר תמום ראיתי בפסיקתא זוטרתי ד"ל כל סלב להביא מת הכוי ופחות מכיות שאין שברת והוא במלקות וכל הפוסקים סתמו שאין לוקון עלע ומדבריו משרע שגם הלי שיעור איתובי למלקות שהוא מפשט כן ישט בכלל אוהרה היינו מלקות: "ך תיבת ממשמע נמסק וכ"ו הובא ברמב"ם פ"א מס" שאר אבות העומאות דין ה" : להביא

ל הנפט ולא הליבור . קשה דכא כבר מיעט לעיל. סוף פרק י"ד וי"ל דבא ללמוד על שאר קדטים דילפינן מדור שהים בכלל כדאיתא בשבועות:

פרשרוא "א מלב שחייבים עליו כרת אינו דין כל"ל אות אמת וד"ת וכ"ה בילקוע וכ"

הו"ר וא"ת דם יוכים שחייבים עליו כרת ואינו טוב, בבני נם וי"ל זהוי

בולסו חייבי כרישות מק"ן אלולי דכתב רחמוא גבי קלב: ב בני ישואל אין לי אלא בני

האראל מנין לרבות הגרים והפפדים כ"ה בד"ת " ובילקוע אימא הגרים והמשוחרים והעבדים:

Digitized by Google

בכל ממא ואפי' מומאת מת י במומאת אדם או בבהמה ממאה או

בכל שקץ ממא אם נאמרו קלות למה נאמרו חמורות שאילו נאמרו

קלות ולא נאמרו חמורות חייתי אומר על הקלות יהאחייב על מומאת

הנות יאבל לא על מוסאת בשר יועל החסורות יחיה חייב י על מוסאת

הנוֹף ועל מוטאת בשר צ"ל חמורות י אילו נאמרו חמורות ולא נאמרו

כלות חייתי אוסר על החסורות יחיה חייב ועל הקלות יהיה פסור צ"ל

קלות וצ"ל חמורות: 🛴 ואכל מבשר זכח שלמים אשר לח' ומומאתו

עליו ונכרתה מה ת"ל לפי שהוא אומר והנפש אשר תאכל בשר

מובח חשלמים וחלא שלמים בכלל כל הקדשים היו יכול אין חייבים

כרת משום פומאה אלא על השלמים בלכד מניין לרבות כל הקדשים

ת"ל לדורותיכם כל איש אשר יקרב מכל זרעכם אין לי אלא כיוצא

בשלמים מה שלמים מיוחדים הנאכלים לשני ימים [ולילה אחד]

הנאכלים ליום אחד מנין ת"ל בשר אין לי אלא ששיריו נאכלים

עולה שאין שיריה נאכלים מנין ת"ל זכח אין לי אלא זכחים העופות

והמנחות שאינן, מיני זבחים עד שאתה מרבה לוג שמן של מצורע

מנין ת"ל כל איש אשר יקרב מכל זרעכם אל הקדשים: ד יכול לא

יהו חייבים משום מומאת אלא על דבר שחייבים עליו משום פינול ודין

הוא אם פינול שחוא בקבועה ובידיעה אחת ולא חותר מכללו

אינו נוהג אלא בדבר שיש לו מתירים ' מומאה שבשתי יריעות

ובעולה ויורד והותרה מכללה אינו דין שלא תנהוג אלא בדבר שיש

לו מתירין יומנין הקומץ והלבונה והקטרת מנחת נסכים מנחת כהנים

ומנחת משיח ת"ל אל הקדשים אשר יקדישו לרבות את כולם:

יכול יהו חייבים עליו ת"ל אשר יקריבו ' אמר רבי אלעזר וכי

יש נונע חייב אם כן למח נאמר אשר יקריכו לומר שאין. חייבים

עליו עד שיוכשר ליקרב י הא כיצד את שיש לו מתירים משיקדבו

מתיריו' את שאין לו מתירין משיקרש בכלי: (אתר שריבינו

דברים שחן כשלמים ודברים שאינם כשלמים למח נאמרו שלמים

מעתה פרם לדם י רכי ישמעאל אומר מה שלמים מיוחדים שהם

יחידו וחייבין עליה בפני עלחה : אף אני מביא לישתה כי' ופריך ואימא לא תעשה כלל: לא תאפה פרטי כלל ופרט אין בכלל אלא מה שבפרטי אפייה אין מידי אחרינא לא : א"ר אפטורוקי משום דהוי כלל ופרט המרוחקים זה מזה ואין דנין אותן בכלל ובפרטי ולא דמי דאיכא למימר התם כיון שלא פירש

באי זו עשיים דבר הכתוב ובתקום אחר פירש דאאפייה קפיד ילמד פסום מו המפורש דהה עשיה הפייה היה ולכך פריך ואימא לא חששה כלל וכו' אכל הכא קדשים משמע טובא י ועוד חמרינן התם כלל ופרט המרוחקים זה מוה אין דנין אותן בכלל ופרם יוהא דפליגי תנחי התם במנחות חם דנים אם לאו י וכן פליגי אביי ורבא בפ׳ כנות כוחים [נדה ל"ג] היוט חקח כחד ענינה . חבל בחרי עניני כולי עלמה מודו דחין דנים י כדמוכה החם י וכפ"א דפסחים [1 -] וכן נמי כפרט וכלל המרוחקים ובחרי עניני לה דרשינן בפרט וכלל לכולי שלמה לוחר דנעשה כלל חוסיף על הפרטי דהכח שלמים שהוא פרט · כתיב בפ' לו יואל הקדשים כתיב בפרשת חמור : ותדע דהתם במנחות : פריד מכלל ופרט המרוחקים משחיטת חטחת בלפון דפרע הכתוב בויקרת וכלל כתוב בצו את אהרן ופריך על מה דאמר לעיל כלל ופרט המרוחקים חינן דנין אותן בכלל ובפרטי ומתקיף לה רב אשי האי פרט וכלל הוא וכו׳ . איכ שניהן שוים בדין אחד ואין דנין במרוחקין. וכן [שבת ע' וע' ספר כריתות לריש מקיכון חלק בתי מידות בית ט"ו מות ה'] הבערה אין להקשות אמאי לא נימם לפרט יצחת לומר דוקה מלחכה י זו אסורה ולה אחרת י אין לומר כן י שהרי כתיב לא תעשה כל מלאכה יא"כ ע"כ לחלק יצחתי וח"ת בפי נגמר י הדין [מ"ז י] דריש והומת ותלית כלל כי קללת פרט אי הוו מיקרבי פין בכלל אלא מה שבפרט והשתא במרחקי אתי לרבויי ע"ז י והשתא לרכא דאמר

בפי בנות כותים כלל ופרט המרוחקים דנין אמאי מרכה ע"ז ולא נימא אין בכלל אלא מה שפרט י וכן לאביי אין דנין המרוחקין אמאי דן ליה בכלל ופרט וי"ל דמפסיק כדבר אחר שאינו מאומו ענין כדכחיב כי קבור חקברנו כוי ליכ כחרי עניני ואין דנין לוחר אין בכלל אלא מה שבפרט : והחם דריש דמגדף הוה בכלל והוחת ויצא מן הכלל : וכן ר' אליעור דן מכח זה : מיהו הנא דהכם לא ס"ל דחשלחים ממעטינן כל קדשי חזבח לאכילה בטומאה . אלא דריש ואזיל ומוסיף ומרכה : הנאכלין ליום א' וכו'י ת"ל זכה ' ואם מכשר זכה השלמים משמע כל זכח : אין לי אלא ממין זכחים מכין העופות וכו' ת"ל כל איש אשר יקרב וגומר משמע דדריש פרט וכלל ונעשה כלל מוסיף על הפרט: ה אלא על דבר שחייבין עליו משום סגול דהיינו דברים הניחרים ולא דברים המתירים: ודין הוא לומר כן י פגול בחטאת קבועה וידיעה אחת באחרונה י אע"ג דקודם שאכלו לא ידע מעולם שזה היה פינול חייב: ולא הוחר מכללו : פגול אפילו בציבור אסור : טומאה שכשתי ידיעות : ידיעה בתחלה וכסוף והעלמה בנחים: הן יכול יהיו חייבים עליו י חיד אם אכלו בשר בטומאה קודם שנורק הדם: ת"ל יקרב י ר' אליעור מפרש לה ואזיל וכי יש נוגע חייב והלה אינו חייב אח"כ אכל כדכחיב בתריה איש איש מזרע אהרן והוח לרוע וגו': שיוכשר ליקרב ואקדשים קאי והכי קאמר אשר יקריב מסירי קדשים ואחר כך יאכלם וטומאתו עליו כדמפרש אכילה בקרא דבתריה: יש לו מתירין יכגון אימורין ובשר שהדם מתירן י ושירי מנחה שהקומן מתירן: ושאין לו מתירין : כגון מנחת כהנים ומנחת כהן משיח : משקדשו בכלי : שהוח המכשירן לאכילה האמורה בהן ומיותי לה כם ב"ש [זכחים מ"ה: מ"ו י] והתם א"ר יוחנן שלש כריתות בקדשים למה חחת לכלל וחחת לפרט וחחת לדברים שחיפם נחכלים: ולר׳ שמעון דחמר דברים שחינן נחכלין חין חייבין עליהן משום טומאה לאתויי חטאות הפנימיות וכו' והקשה ה"ר ועקב דמורלינ"ש אחמי כתב

יצ ברויתה ד': ך וכוערם מכללם" שטוחאם כותרם בלבור: ומוחת כסן משים כלילי ד"ת: ך יכול יכו סייבים עליו מיד ת"ל ששר יקרב כליל" ד"ת: ך פרע לדם" משמם סולין קי"ו זכחים מ"ה ע"ב וע"ש בגמרת וסובת ברמב"ם פי"ם מס' פסולי כמוקדפין דין י": רבי שמעון אומר מס שלמים כ"ם בד"ע וכ"ם שם במשמם וע"ש בגמ" ד" מ"ו: מיירי בזב חבה וכדה ומשכב ומושב הוב: ב אם כאמרו קלותי מפרש לה בפ' ב"ש [זכחים מג] וה"ג התם אם כאמרו קלות למה כאמרו חמורות ואם כאמרו חמורות למה כאמרו קלותי אם כאמרו קלות ולא כאמרו חמורותי הייתי אומר על הקלות בלאו ועל החמורות במיתה לכך כאמרו חמורותי

> ואם נאמרו המורות ולא נאמרו קלות סייתי אומר על החמורות יכא חייב ועל הקלות יהיה פטור לכך נאמרו קלות י מחי קלות ומחי וכו' . חמר זעירי קלות טומחת שרץ חמורות טומחת מת י וה"ק אילו נאמר טומאת שרן ונאמרה טומאת מעשר כלחו כדחיקה וטומחת תרומה במיתה כדמיתה ולה נאמרה טומאת מת : הייתי אותר קלות בלאו : טומאת שרץ על מעשר י וכן טומחת שרץ על תרומה במיתה י ומדקלות על החמורות במיתה י המורות טומאת מת על הקלות נמי במיתה על המעשר : כך הוה ס"ד למימר . לכך נאמרו חמורות . טומחת מת על חכילת מעשר ופירש כה לאו ולא מיתה לומר לך שהיא באוהרה מיהו כרחה דהכח ברייתה חחריתה סיח דמחלק כה בין טומחת הגוף לטומחת בשר וכן לקמן בפרשת ממור אל הכהנים קתני ום"ד לחלק בה בקלות וחמורות על הקלות כלאו ועל החמורות וכו'י וכם' בית שחאי פי רש"ו דלענין אכילת קדשים בטומאת הגוף שניה בח"כועל כרחיך הם ברייתה היא' ולפי גירסת הספרים הכי מיפרשא שחילו כחמרו קלות ולח נחמרו חמורות הייתי אומר על הקלות יהא חייב על טומחת הגוף חם כטמח בשרך וחכל בשר קדש או נכנם למקדש אבל אם אדם טהור אכל כשר קדש שנטמא בשרץ לה יהה הייב משום והכשר השר יגע בכל שמה לה יחכל . וקשם דנכי בומחת כשר לה הוזכרו בהדיה קלות וחמורות אלה דרשיכן לעיל בכל טמח חפילו טמח מת וטועל נדה חין מטמאין אותו אלא במגע ולא במשא . וכ"ת כיון דכתיב בכל טמא הוי כמו

שכתוב קלות וחמורות והלא גבי טומאת אדם כתיב בכל דבר טמא ואם"ה מפרש קרא או בנבלת חיה טמאה ובהחה טמאה וטומאת אדם יוש לומר דהכי בעי למימר על הקלוח חייב על טומאת הגוף כרתי ולא על טומאת כשר כרתי אבל אם נטמא בשר בחמורות דהיינו בטומאת מת ואכלו יחחייב כרת : לכך לריך לומר חמורות בטומאת בשר ואפ"ה אין בו כרת י אלא יכא חייב כרת על טומאת הגוף ולאו על טומאת בשר י (אילו נאמרו חמורות כר סייתי אומר על החמורות יהיה חייב פר כרת בטומאת הגוף וטומחת בשר בלאו) ועל החלות טומחת שרץ יהא פטור הכח והכא . לכך לריך לומר קלות וחמורות: (ונ"ל שר"ל דהיכח דכתיב בכל טמח לחוד משמעות דקרם אטומאות חמורות וה"כ בטומאת כשר דכתיב בכל טמא מיירי בחמורות דאפילו המורות בטומאת בשר בלאו וכיון דבטומאת הגוף מפרש קרם דבין קלות וכין חמורות בכרת : וכשוה קלות לחמורות לכרת בטומחת הנוף . ה"ה כמי בטומחת בשר בין קלות בין חמורות בלחו ולפי וחת הכונה הגהחי לעיל מה שהוספתי בין שני חלמי ענול . לפי מה שנלענ"ד . או שיש איוה ט"ם ודלוג אחר כישוב הקושים הכ"ל כי הוח קשה להולמו): ב מה ת"ל . למה נחמר וככרתה בחכילת שלמים בטומחה: לפי שהום חומר כל חיש חשר יקרב וגו' . חו חינו מביחו אלא כיולא בשלמים בריש מכילחין בי"ג מדות ובריש יכמות [ו] קאמר מה שלמים מיוחדין קדשי מובח לאפוקי קדשי בדק הביח דאין חיוב כרת על אכילתן בטומאה - חה אין שייך לכלל ופרט דאין בכלל אלא מה שבפרט דאל הקדשים חשר יקדישו דכחיב בכלל משמע דמיירי במיני קדשים הרבה ולה בשלמים לכד ולכך בתלמוד ילפיכן מינייהו כל קדשי מובח י ולה דמי להה דאמרו' בפ' כל המנחות באות [מנחות נ"ה : וע"ש בחום' ד"ה כלל] לא תעשה חמץ כתיב בויקרא : לא האפה חמץ כתיב בפ' צו : וקאמר התם אפיים בכלל היתה ולמה יצתה להקיש אליה לומר לך מה אפיי מיוחדת שהיא מעשה

הנהות

או לא שתמשו בכלי הכוא קדשים קמ"ל : ו"ר : ב בכל נומא ואפי בטחא מש כצ"ל ירים : ג ואכל מבשר ובח השלמים כו' מובח השלמים יכול אין חייבים כו' מ"ל אמור אליהם לדורותיכם כל איש אשר יקרב מכל ורעכם אל הקדשים כצ"ל ירים : אין לי אלא כיוצא בשלמים כו' ע"ל מבשר כצ"ל וכ"ה בגמ' ובחים מ"ד ע"ש וכעין בריותא זו כוא לפול במרשמין כרק יכול יחיו חייבים עליו משום טומאת לפני זריקת דמים

ת"ל כל מהור יאכל כשר י וחנפש אשר תאכל כשר חמותר למהורים

חייבים עליו משום מומאה ' לפני זריקת דמים ' חואיל ואין מותר

למהורים לא יחיו חייבין עליו משום פוסאה : אתה אופר לכך

נאמר י או אינו נאמר אלא הנאכל למהורים חייבים עליו משום

מומאח יוצא לאחר זריקת דמים הואיל ואינו נאכל למחורים לא

יהו חייבים עליו משום פומאה ת"ל אשר לה' לרבות היוצא והלן:

יכול שאני מרכח את הפינול ואת בעל מום ת"ל מזכחי שלמים

מיעם י מה ראית לרבות את היוצא ואת חלן ולהוציא את הפינול

ואת בעל מוע אחר שריבה הכתוב מיעם : מרבה אני את היוצא

ואת הלן שהיתה להם שעת הכושר ומוציא אני את הפינול ואת

בעל מום שלא היתה להם שעת הכושר: י אם תאמר נפמא לפני

זריקת דמים מפני מה אין חייבים עליו לאחר זריקת דמים משום

פרק יד רכי יחושע אומר הפסח שכא בשומאה ואכלו ממנו

מהור יאכל בשר והנפש אש תאכל כשר הנשחם למהורים חייבים

עליו משום מומאה י הנשחם לממאים אין הייבים עליו משום

מומאה: ב רבי אליעזר אומר דחקו זכים ומצורע ונכנסו לעזרה

יכול זהו חייבים ח"ל וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב וכל ממא

לנפש בשעה שממאי נפש חייבים זכים ומצורעים חייבים ובשעה

שאין ממאי מתים חייבים אין זכים ומצורעים הייבים: 🕽 ומומאתו

עליו מומאת הגוף י או יכול מומאת בשר ת"ל ומומאתי עליו מומאתי

מוכאתו לנזירה שוה י מהמומאה להלן במומאת הנוף מדבר ולא דיבר

כמומאת בשר אף כמומאתו האמור כאן כשומאת הנוף מדבר ולא

בטומאת בשר: ד רבי אומר ואכל וטומאתו עליו בטומאת חגוף

דיבר ולא דיבר בפוסאת כשר: 🦵 ר' חייא אומר נאמרו קדשים על

שם רבים ונאמר מומאתו על שם היחידי והא מה אני מקיים

וטומאתו עליו בטומאת הנוף דיבר ולא בטומאת בשר: [ואחרים

אימרים לא דבר אלא כמי שהמומאה פורחת הימנו יצא בשר

שאין חשומאה פורחת הימנו: 7 ונכרתה הנפש ולא הצבור י ההוא

ולא אנום - ולא שונג י ולא מומעה י מעמיה ועמיה בשלום:

פרק מן יכול יחא מממא את המחור לקדש במשא

ה"ל כי תנע במנע מממא ואין מממא במשא:

מומאת מפני שהציץ מרצה עליו:

זכים וזכות נירות ויולדות יכול יהו חייכים ת"ל כל

כל איש אשר יקרב וגו' וטומאתו עליו משמע דג"ש מהתם יליף דבשומאת הגוף הכתוב חדבר וקשה דהתם גבי המוא קרא בפ' אמור אל הכהנים קתני בהאי לישנא וטומאתו עליו בטומאת הנוף או אינו אלא בטומאת בשר וכו' עד דיליף בג"ש והיינו על כרחין משומחתו דביחת מקדש : מיהו

בשגגה בלא הוראת ב"ד החם כיחידים הן מרובין י ויביא כל אחד : קרבן שלו : ולה הנום ישהתכילוהו עכו"ם בשר קדשים בטומחה : ולח שוגג י שחכל כסבור שהוח חולין : ולח מוטעה

הטעוה בשקר שהוא חולין: מעמיה י קרא יחירא הוא לומר משנעשה דין ברשעים מסחלקת מדת הדין ונשאר שלום על כל ישראל: פרק מו יכול יהם שמה משמה הת השהור לענין מקדם וקדשיו במשה . שאם הסיט טהור את הטמא או טמא את הטהור יהא טמח מביח קרבן חם חכל קדש חו נכנם למקדש בחותה טומחה: ת"ל כי חגע . וגראה דוקה בטתחים שחין תטתחין במשח קחמר . כגון טמח מת וכיוצא בו . אבל זב וובה דמטמא במשא . תימא אי לא מטמאו לטומאת מקדש וקדשיו ורביכן לטומאת מקדש וקדשו אפילו נכלת העוף י וכן למעלה גבי משא בשר קדש אינו המזכיר אלא שמא מת וכושל נדה י לכך נראה דהכא לא

לקמן ס' אמרי: פרק מו א מטמא אם סטהור לקום פ' אמרי: במשא יואת וכא ככר ילפינן דאפילי בשר קודש אין נטמא במשא וייל דסיא דסתם סוי דישבר שלא ישרפי סקושים אבל סכם לבתחילה לא יאכל לרס החית קורש

בכל

מעכבה "ח"ח סיכה שבשעת שחיטה הוי ספק מהן נינהו הוכליו " לה חזי קרינן בים : וכת דתנן [זבחים ך" :] חינו נחכל חלה למנוייו : התם חין מלות אכילפו לבחת בו ידי חובה חל : (מנוייו:

זכל סנסו דפטחים ול"ע שם ל"ח למה במם חינו יודע מיוה נשחט רחשון הן שינם חוכלין עמו ין דנרחה לכחורה דפסח חסור בחכילה לשלח נחמנה עליו יכול לפרש בריום שלה יקשה ועוד כילד מאכילין שסח לקטנים · כיון שאינו נאכל אלא למטייו · ואס תימצי לומר שיש לחו ועשה וחוכל מפסח שחים שלו י הכח ה"ם ק"ו לפסח להוסיף שלח שוכש על מה שיש בו דחיכו כחכל אלם לבעלים שדם פסח הוח בכלל זכת: דן יכול יהו חייבין משום טומחה לפכי זריקת דמים : מייתי לה בסוף **כקומץ [מנחות ד"ה :] : ת"ל כל טהור** ונד המותר לעהורים חייבים עליו וכו׳ י והיינו אם אכלו בטומאה לאחר זריקה: או חינו חלם הנחכל לטוחרים . לחפוקי יולא חוץ למחילה י והלן י היינו נותר י כדמפרש התם: ת"ל חשר לה'י לרכותי וכשעת זריקה כבר היה להם : מיתו כלה קרח דכל טהור . לה הוה נפיק לן מלה׳ כולה מילתה דהוה משמע נמי קודם זריקה: מיכול שאני מרכה את הפינול וחת בעל תום יכם׳ הקומן רבה [ד"ה] לא גרסי' בעל מום דבע"מ בעורה מחר קה בעי וחפי בנמלחו בו דוקין בשין ויבלת לחחר זריקה ליכח לספוחי שהרי חינו לה׳ וחינו מחקבל בפנים: שהיתה להם שעת הכושר י כשמרק הדם ראויים למהורים: ד חם תחתר שנטתח לפני זריקת דמים מפני מה חייבים י מפני שהלין מרלה על אכילתן וקרינא ביה כתי חשר להי וח"ת כפי ב"ש [תה:] מוכח דחייבים משום טומאה של קומן והדם זהלא הנהו לאו מותרין לטהורין הן ור"ל גם הנהו שקדשו בכלי ניחרין לחכילת חובח ובס"ם כל הפסולה [זכחים לו:] מרבה מאשר לה' אימורי קדשים קלים לטומאהי והתם מרבה נתי בשר פסח שלח הוצלה ולחמי חודה שלא הורמו דחייבים עליהם חשום סומאה י ולאו כמחוסר מעשה חשיב למי ושפיר קרונן כיה ניתר לטהורים: פרק יך רבי יהושע אומר הכא

בשומחה יחכלו ממנו כו" מייתי לה בפסחים פי מי שהיה טמח [צ"ה :] וה"ג התם. הנחכל לטהורים טמחים חייבים עליו משום טומחה ושחינו נחכל לטהורים אין חייבין עליו משום טומאה : ב ר"א אומר יכול דחקו זבים ומצורעים כו : ב וטומחתו עליו בטומחת הגוף הכתוב מדבר : חע"פ שהוכיר הגוף בלשון כקבה והנפש אשר תחכל בשר וכתיב וטומחתו עליו לשון זכר דמשמע דקחי חבשר בטומחת הגוף דיבר ולח בטומחת בשר: חו חינו חלח בטומחת בשר דהח עליו לשון זכר הוא והחוכל הווכר בלשון נקיבה : ה"ג נחמר כאן טומאתו ונאמר לכלן בטומחתו . דיליף מביחת המקדש דכתיב עוד טומחתו בו . כך גרים רש"י בפ' ב"ש [זבחים ח"ג :] ובספרה כתיב נחתר להלן חתור עליהם לדורותיכם

ברק יד א גמ' מססים צ'ה ע'ב וירושלמי שם פיע סלכה ד' ורחב"ם כ"ז מה' קרבן פסח דין ה' וע' קול הרמ" פיע דפסחים משנה ד' : ג מה טומאתו האמ הם להלן בטומאת בשר כצ'ל. ד'ת : ה' נאמרו קדשים בלשון רבים ונאמר שומאתו בלשן יחיר כצ'ל ד'ת וכ"ה בגמ' ובמים מ"ג ע"ב : ואמרים אומרים אלא במי שהטומאה פרשת ממנו כ"ה בניא : ז ולא אנום י וכ"ה בקידושין מ"ג לענין שמוני פון וקשה ליל קרא המא אנום רממנא פטרים דכתוב ולמנה לא תמשה דבר כדפרין בע" פ"ד ויל דמ"מ חיב ביתי שמים קמ"ל וע" בכ" שופטים ו"ר: ועמיה בשלים "דהו"א דעכ"פ היל למים הההל נעשים בדין הקל קמ"ל ע" רש פ"ו דשבועות . ז"ר וע" ברמב"ן על העורם מ" אמרי :

ד יכיל לא יאכלו הובח אלא בעליו ק"ו מפסס כן הגי' הד"ת ובפסיקתא זוטרתי אלא בעליו כדרך ספסח והי"ד כ' בברות חברסם פי' מס פסח שמינו נמכל לכהנים אינו נמכל (מלם בשנים) ק"ו לשמר סקושים ולינ דמינו ק"ו דהים נותנת כיון שמינו נמכל לכהנים נמכל לנטלים | ק"ו לשאר ההדשים ול"נ דאיט ק"ו דהיא טתנת כיון שאינו נחכל לכהנים נחלכ לכטלים יצ"ד דה"ק ומה פסם שאין טעון סמיכה ונסבים ותנוכה וחום ישוק אינו נאכל אלא לבעלים ק"ו לשאים חל"מ מה שאין טעון סמיכה ונסבים ותנוכה וחום ישוק אינו נאכל אלא דביק היו לשאים במשוח ו"ל דה"ק מפני דכבשר מאכל היו שיאכל בעלמו דוקא ק"ו מפסח וא"ל ליכא למיכוך דהא כתוב והבשר תאכל והק"א גרם קל ופומר לפסח ופי" דה"ק יכול לא יאכלו אלא בעליו וא"כ למה לי קרא גבי שסח וכיון דאיכא למימר הכי והכי לכן לפסח שלא יאכלו אלא בעליו וא"כ למה לי קרא גבי שסח וכיון דאיכא למימר הכי והכי לכן פ"ל ל שהור ופי" ע"ל ואינו אומר היק דמוכח מכח פסח שנאכל לכל הרא דכל טהור למה לי: משוח פייבים עליו משים עומאה ב לפני וריקת דמים הואיל ואין כו" או אינו אומר כו" משוח פומאה כל היו היו היו הוא הראש המינו עליו כליל י ד"ת :

" וא"ע אם נעמא לכני וריקת דם מפני מה שיבין עליו כליל י ד"ת :

" וא"ע אם נעמא לכני וריקת דם מפני מה שיבין עליו כליל י ד"ת :

" וא"ע אם נעמא לכני וריקת דם מפני מה שיבין עליו כליל י ד"ת :

" וא"ע אם נעמא לכני וריקת דם מפני מה שיבין עליו כליל י ד"ת :

" וא"ע אם נעמא לכני וריקת דם מפני מה שיבין עליו כליל י ד"ת :

קשה דהתם כולי קרא וכולי ענינא בטומחת הנוף מיירי לכן נרחה לומר דהכח לח יליף מהתם בנ"ש דטומחתו שליו דכתיב התם וכאן אך הברייתא כמו ששכויה כחן בחותו לשון הובחה לשם: (כך היחה הגירם׳ לפני המפרש ז"ל כמוח שהיא שכוי' בובחים בפ' ב"ש דף מ"ג) הוחיל ונחמרו קדשים כלשון רבים שלמים לשון רבים הן וטומחה בלשון יחיד דכתיב וטומחתו עליו ולח כתיב וטומאתם עליהם : דרי אומר ואכל בטומאת הגוף מדבר : ה"ג לה התם יוקא בעי הלחודא מאי משמע : ה"ר יצחק בר הכדימי הוחיל ופתח הכתוב בלשון נקיבה ולשון זכר באמצע דכתיב נפש חשר תגע בכל טמח וחכל אמר ואכלה מבשר זבח השלמים אף הראשון אל תתמה עליו אם פתח וסיים בלשון כקבה ולשון זכר בחמצע חף הוח וכבר פשק מלדבר בטומחת בשר והתחיל כשותאת הנוף וסמיך ליה והנפש אשר תאכל בשר י ומשום דהוכיר הכתוב את האוכלו בלשון נקבה : וכתיב ושומאתו עליו לשון זכר היינו סבורים שבטומחת בשר הדבר : עכשיו המקרא השני יוכיח שאף הוא בלשון זה ליבר . לשון רבינו שלמה ז"ל שפירש בובחים: לה דיבר אלא במי שהטומאה פורשת ממנו : והתם גרסיכן פורחת ממכו : פי׳ ע"י מקוה פורחת טומחה מן החדם חבל לא מן הכשר : הנפש ולא הליבור : שאין כענשין עליו יויש מפרשים אם הליבור הכלו קדשים בטומאה אינם נכרתים : ועוד דגמירי דלה כליה שבטה • וכ'ש ליבור י וכי אין חייבין בהוראת ב"ד על טומחת מקדש וקדשיו דכתיב נפש . מיהו דמו וחייבים קרבן עולה ויורד ואפי׳

מבשר זכח השלמים ונכרתה הנפש ולח בטוחחת הגוף חדבר ומסתברה הכי שהרי בטוחחת הגוף היה עוסק והולך שמיטה לה ברוד לן של מי היה וכחילו שוחטין שלה למטייו החסילו למ"ד הכילת פסקים [ע"ש בירושלתי דמוקי לה כח"ד הכילת פסחים לה מעכבה] לה

ילפינן מק"ו דטכול יום וחה טכול יום שמוחר בחולין . פפול בקדש . שני שפסול בחולין אינו דין שיעשה רביעי בקדש דהא לשלישי לא לריך ק"ו דהא כחיב והכשר יגע בכל טחה לה יחבל חי לה עסקיכן דנגע בשני והשתה אם אינו ענין לשלישי . תנהו ענין לרביעי וו"ל דאי מהתם לעולם היה

מוקמינן לק"ו דשלישי וחי משום קרת הוה אמינה מילתת דחתר בק"ו טרח וכתב לה קרח י והשתח לה תיקשי מו דחמחי לריך קרם לשלישי דליתי מק"ז דטבול יום כדחמרים ורביעי מק"ו דמחוםר כפורים זודאי מילפא דאתיא בק"ו טרה וכתב לה קרה י ועוד דלריך קרה לדייקה דקהמר התפ הה ספק טמה וספק טהיר יאכל ופו׳ : ב מנין לרכות כל הנותרות. של שחר קדשים דלה מיירי בה ענינה דלשילה ובם׳ כילד צולין [מסחים פ"ב :] קאמר כל שפיסולו בקדש דבשריפה הלכחה בחירי לה וקרה דהכה לכל הנהו דמיותי בשריפה אסמכתא בעלמא : הן ר׳ יהודה אומר יכול חטפת העוף כרי בפ' כל שעה מיירי בם : וחנן לק בפ׳ אחרון דתמורה [לד:] ואשם חלח שמשנשתם נודע לו : ופלוגתה הוה בפ׳ החרון דפריתות : [ד'נ :] ל והנשר - זכתים בסיפה דקרת והבשר כל טחור יחכל בשר: לרבות בשר הפנימו י אם יצא מקצת אבר בשר שבפנים מותר: למכאן המרו : בתחני פ' כילד מלין: [פ"ה:] אבר שילה מקלתו וכוי חותך עד שתגיע לעלם וקולף לכד פנים עד שמגיע לפרק ולשם חותכו ומבדילו משחר הבשר שלה יצה: וכמוקדשין גורר כל מקום שהום לשון מגירה שיחתוך גם חת כעלם י והתם תק וכמוקדשין קולן כקופין וקשה מחי קאמר שהיי כדין וכני י מאי מייתי לה ליוצא חטמא דצריך קרא להתיר מה לטמה שכן מטמה הת החרים י ובפ׳ בהמה המקשה [עבי] גבי הוליא עובר את ידו דחותך את כאבר וכשובר מותר ולה מלריך קרה להתירו ובפרק כ׳ דובחים [ד"ה :] גבי היא בפנים ורגליה בחוץ . דמסיק דחותך שד שמגיע לעלם והדר מקבל י וחן שם קרח חלח סברח: יכול לא יאכלו אלא בעלח דכחיב והבשר תחכלו ולח שחר עסורים חם מומינם: ק"ו לפסח שהוא חוצה : וכן כמה חומרו׳ יש בו . שחם הקדישו חדם

לפסחו שוב לה יוכל לתנות החרי' עליו הפי' כל זמן שהוה חי יולה כוה דרשינן [פסחים פ"ע ·] מהיות משה מחיותו דשה · והוה אמרינן הכוא קמא שהקדישו הור שלו ולה של החרים י ותכופו על השה הוה המרינן סיינו שחשתתפין לכתחלה וקונין פסח ומקדישין אותו שנקראו כלם בעליו חבל למנות של פסח שכבר הקדישו או למכרו ס"ד דלא [כדמוכח בפ' שואל] [שבח קמ"ח :] לכך נאמר כל טהור ומעתה גם לפסח אין לריך שיכא יבמי של רחשון י לשון חתר ק"ו לפסח י שחין לו לחדם לחכול מפסחו של חבירו הפילו אם סבר כבר אכל שלו ויצא ידי חובתו . לכך נאמר כל שכור יאכל י ומשתם חפי׳ חוכל מפסח חברו לית לן בה יוכן משמע שברי לה מצינו על זה לה לפו ולה עשה י וכמם׳ פסחים פ׳ החוה [פ"ח י ל"ח] גבי המשה שנתערבו פסחיק שחק להם תקנה י וקחתר ונמצה פסח נחכל שלח למנוייו י התם חשום שבשעת

בורייו מהפילו ושנשמטו בחרן כצ'ל ד'ת י ולא ידעתי מה הועיל בהגהתו ע' סוף פשורה וסרן למקומן הגם דשם פירש"י על דעת לאוכלן היינו משום דבנשהט חוץ לממן פוכרה לפרש כן: ר" אומר וכו' יע' סוף מה' בשירה : ר" אומר וכו' יע' סוף מה' בשירה : ר" אומר וכול פסול כן הגי' הי"ת י ולא ידעתי מי הכריחו לכן ולמה לא נימא המ"ש הקרבן אהרן שהיא שכמו בטושאה נמשך העומאה להב ב"ל ביול הי"ג ב"ל ב"ל ב"ל ב"ל ביול הי"ג ב"ל ביול הי"ג ב"ל ביול הי"ג ב"ל מ"ל ביול ביול הי"ג ו"ה כ"ל הי"ב כל לל מורה למשוך לה המשובת המ"ל ביול הי"ג ב"ל מ"ל מורה להשובת הי"ל של הוא בישבר הוא בישבר

כרתי אכל עובר כוא משום לפני עור : מה שונו ישא הא זור להלן : גבי נותר דכתיב ואוכליו עוט ישא י ומיירי כה בפפ"ב דובחים:

פרשתא מיכול יכל יכל יכל שמה י הבים שמה יפים משמה את בשר הקדש במשה

כגון שהסיטו במקג: ומה אפר חטאת שאין טכול יום מטמא

כזית י עונה תשא י עונו ישא לנזירה שוח י מה עונו ישא חאמור לחלן כרת אף עונו ישא האמור כאן עונו ישא בכרת: יכול יחא ממא משמא כשר הקודש במשא ודין ברשת ודין

הואומה אם אפר חמאת י שאין מכול יום מממא במנע המפא ממסא במשא כשר הקורש שמבול יום ממסא במנע אינו דין שיהא ממא מממא כמשא ת"ל אשר ינע במנעו מממא ואינו משמא במשא: 🔼 אין לי אלא שומאות הקלות י שומאות חמורות שמא מת ובועל נידח וכל המשמאים את האדם מנין ת"ל בכל אשר ישמא בכל שמא אפי' במחומר כפורים א"ר יוסי מנין לרכיעי בקודש שחוא פסול ודין חוא ומה אם מחומר כפורים שאין פוסל (אלא) בתרומה פוסל בקודש י שלישי שפוסל בתרומה אינו דין שיפסל בקודש למדנו לשלישי מן הכתוב לרביעי מק"ו: 🕻 לא יאכל באש ישרף אין לי (אלא) מעון שריפה אלא הממא והנותר כשל שלמים יובחמאת שנכנס כל דמת לפנים מנין לרבות כל הנותר ' ת"ל אם יותר מכשרה מילואים ושרפת את הנותר כאש שאין ת"ל את הנותר באש אלא זה בנין אב כל שנותר מעון שריפה: ד אין לי אלא נותר מנין לנשחמה בלילה ושנשפך דמה ושיצא הוץ לקלעים והלן והיוצא והנשחם חוץ לזמנו וחוץ למקומו ושקיבלוהו פסולים וזרקו את דמם והניתנים לממה שנתגן למעלה והניתנים למעלה שנתגן לממח והגיתנים לפנים שנתנם בחוץ 'והניתנים בחוץ שנתנם כפנים 'והפסח והחמאת ששחמן שלא לשמן וחמאת העוף חבא על חספק ואשם תלוי י ת"ל לא יאכל כי קודש הם כל שהוא קודש מעון שריפה: היכול אף שמתו ושהפילו ונממאו בחוץ ישרפו ' ת"ל הוא ' ר׳ יהודה אומר יכול חמאת העוף הבאה על הספק ואשם תלוי וחולין שנשחטו בעזרה ישרם ת"ל הוא: [והבשר לרבות בשר הפנימי שיהא מוחר שהיה בדין תואיל והממא פסול והיוצא פסול מה הממא אם נממא מקצחו נממא כולו פסול י אף היוצא אם נממא מקצתו יהא כולו פסול י ת"ל והכשר לרבות בשר חפניםי שהוא מותר: ? מיכן אמרו אבר שיצא חוץ לחומה בפסחים חותך עד שמניע לעצם וקולף עד שמניע לפרק ומתירו מן חפרק וחוחך ובמוקרשים חותך בקופיץ כל מקום שירצה אין כו משום שכירת עצם י כלמהור יאכל בשר מה ת"ל לפי שנאמר ודם זבחיך ישפך על מזבח ה' אלהיך והבשר תאכל יכול : אם יאכלו אלא בעליו ק"ו לפסח : לכך נאמר כל מהור יאכל בשר

במגע . שברי לכתחילה כשר להתעפק בפרם כדחמרונן בפ' טרף בקלפי והוה השהור על הטמח מכלל שהוח טמח לימד של טבול יום שכשר בפרה : הטמא מטמח במשח שדוקה טבול מס כשר להאת ולה שתה. הע"ב שחין בהוחה טומחה חלח מכח משה והיסעי חלמה מטמא לה במשא : כשר הקדש שטכול יום מטמח במגע חיכו דין שיכח טמח משמה במשה והמרו' בפ' הערל [יבמות עד:] ובפ"א דובחים והבשר אשר יגע ככל מתח לה יחכל מי לם עסקים דנגע בשבול יום ושבול יום איקרי שמא דתלתה קראו כתובי . כתיב לה יאכל מן הקדשים כי אם רחץ בשרו במים הא רחן עהור . וכתיב ובא השמש וטהרי וכתיב וכפר עליה הכהן וטהרה: הח כילד כחן למעשר כחן לחרומה כחן לקדשים .וח"ת תחחר שכוחה היח מתורת משה מטן שטבול יום כשר במגע בפרה . דהכת מסיק דטמת מטמת בשר קדש במגע ולה במשה וכן נמי נימא בטבול יום בסרה יו"ל שהתירו בהוחה מסתמת המוה הוח שלמו מערב אפר במים וכשר אפי' הוא נוגע : ב אין לי אלא טומאות הקלות׳ שניטמה החי שחה בנבילה וכדומה לה י הוא דאינו מטמא בשר הדש אלא במגע : שומחות המורות י פי' טמח שכח מטומחות המורו' כגון שנגע בטמח חת וכבועל נדה חטן שלא ישמא בשר קדש בחשה י הע"ג שנם טחה חת חיכו מטמה במשה כדחנן בריש מס' כלים י ת"מ ס"ד למימר דוקה החם היט מטמה במשה י הכל כשר קדש יטמה לכך לריך למעטו יוש גורסים הכם טומחות חמורות זב ובועל כדה י משום קושיה דריש כלים : וקשה דהטשא והנישא דכתיב בזב משמע דשייך נמי באוכלין . דתכן פ"כ דובין כחוכלין וכחשקין והמשכב והמושב והמדף מלמעלה מטמחין אחד וסוסלין אחד אכל בועל

כדה אין כראה שיטמא אוכלין במשא דחכן בר [נדה לה:] משחה משכב החתון כעליון : שמשכבו כעליונו של זב לשחה הוכלין ומשקק . הבל לה לכל דיני נדה : וכל המעמחין את החדם כגון אבן המנוגעת מכין שחם כגע בהם שמטמח בשר קדש במגע ולח במשח ת"ל חשר יגע בכל טמא : בכל טמא אפי' במתוסר כפורים יאם לגע בו בשר קדש הוי טמא דכחיב התם עוד קרם אחרינה וכפר עליה הכהן וטהרה . ובפ׳ הערל מפרש להו: מנין לרביעי בקדש שהוא פסול : מייתי לה בפ"א [י"ח :] דפסחים בסוכו : ה"ג החם ודין כוא ומה מחוסר כפורים שמותר בתרומה פסול בקדש י שלישי שפסול כחרומה דין הוא שיעשה רביעי בקדש ולמדעו שלישי בקדש מן התורה ורביעי מק"ו שלישי בקדש מן התורה מגא לן דכתיב והבשר אשר יגע בכל שמא לא יאכל מו לא עסקיכן שנגע בשני ואמר רחמנא לא יאכל מו לא מסקיכן שנגע בשני ואמר רחמנא לא יאכל מו לא מחלל אורביעי מק"ז כדחמרן : וא"ת למה לו למילף רבועי ממחוסר כפורים : וחמחי לח

לה פיגל של שמחל הבל לחכמים שם וכוותייהו פסק הימב"ם פידו מה' פסולי הפוקדשק לית להו דושה זו לוחת נרחה דחץ להגיה: עונם ששה וכו' - גמרה ובחים כ"ח ע"ב הרועות הי

לכו דרשה זו לואת כרחם דחן לפגים: עונם פשה זכו' . גמדה זבחים כ"ח ע"ב כרופוע ה" .

ע"ש: אף שונם פשה כחלו בכרת כלל ד"מ:

מרשור א"ש ב" מ"ל בכל טמח כלל ד"מ וכו"ד כ" כ"ל דישו הרא דכתיב בפ' ויקרה
מו כי יגב כטוחתם חדם לכל טמחתו שד משר שבר יטמח בם משמע דתפיה
טומחת חדם דוקה במגע מטחה וכחי קדם בטוחתם הודש כתיב י בכל טמח קחי הקרת
דהכת: ג וכטטחת שככם דמה לפנים כו' מכין לרבות כל פנותר כ"ם בילקוט: כל פנותר
דהכת: ג וכטטחת שככם דמה לפנים כו' מכין לרבות כל פנותר כ"ם בילקוט: כל פנותר
בעון שריפה. רחב"ם פי"ע מס' פסולי החוקדשין דין י"ע: ד ובקבלו פסולים חוקו את
דמם כלל י ד"מ : ומטחת בעוף סבה על כספק ומשם תלוי בד"ע מסק זם ולמ
דישתי למס: דמטחת הפוף בלה על כספק ומשם לניי ב"ח מחוקרי כפרם
דישתי למס: דמטחת בעוף שלה מיה במשכה רש פ"ד דכרותות וסובל ברחב"ם פ"ד
דין ו" והשם עלי שנות ע"ל בצמחה סוף ממורם: כי קודש סות כל שסות כלל י ד"מ:

ענין לחוץ למקומו יכול יהו חייבים עליו כרת ת"ל בשלמים יעונו

ישא י חוץ לזמנו בהכרת ואין חוץ למקומו בהכרת יכול השוחם

לערלים ולטמאים יהיה כלא ירצה ת"ל אותו י אותו בלא ירצה י

ואין השוחם לערלים ולממאים בלא ירצה: ג יכול אין לי בלא ירצה

אלא שנשחם חוץ לומנו וחוץ למקומו י מנין לנשחם בלילה ושנשפך

דמה ושיצא דמה חוץ לקלעים הלן והיוצא ושקיבלו פסולים וזרקו

את דמן והניתנים לממה שנתנם למעלה והניתנים למעלה שנתנם

למטה והניתנים בפנים שנתנם בחוץ והניתנים בחוץ שנתנם

בפנים והפסח והחמאת ששחמן שלא לשמם ת"ל לא ירצה ולא

יחשב לאוכל יכול יהו חייבים עליו כרת ת"ל אותו י הוא ואוכליו

בחברת ואין הַללו בהכרת: ד אתה אומר לכך נאמרו מיעומים

האלו לא ירצה ולא יחשב לאוכל י או לא נאמרו אלא ללמד

שאין עליו כרת אלא על השלמים בלבדי מנין לרבות כל הקדשיםי

תלמוד לומר וינזרו מקדשי בני ישראל או אינו מביא אלא

כיוצא בשלמים מה שלמים המיוחדים הנאכלים לשני ימים אף

כל תנאכלים לשני ימים הנאכלים ליום אחד מנין תלמוד

לומר בשר אין לי אלא ששיריו נאכלים ' עולה שאין שיריה

נאכלים מנין ת"ל זכח מיני זכחים " העופות והמנחות שאין מיני

זבחים עד שאתה מרכה להביא לוג שמן של מצורע מנין 'ת"ל

אל הקדשים אשר יקדישו בני ישראל לרבות את כולן: 🎵 אחר

שריבינו דברים שהם כשלמים ודברים שאינן כשלמים למה נאמרו

שלמים מעתה י אלא מה שלמים מיוחדים שיש להן מתירין בין

לאדם בין למזכח י אף איני מרכה אלא את שיש לו מתירים בין

לאדם בין למזכח : כנון חטאת העוף שיש לה מתירים לאדם ואין

לה מתירים למזכח וכנון עולת העוף שיש לה מתירים למזכח ואין

לה מתירים לאדם וכנון פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים שיש

להם מתירים למזכח ואין להם מתירים לאדם י את מה אני מוציא את

הקומץ והלבונה והקמורת ומנחת כהנים ומנחת כהן משיח ומנחת

נסכים והרם שאין לתם מתירים לא לאדם ולא למובח יר"ש

אומר מה שלמים המיוחדים שהם על המזכח החיצון יצאו פרים

הנשרפים ושעירים הנשרפים שאינן על מזבח החיצון: [ר' אלעזר

אומר משום ר' יוסי פינל בנעשה מהם בחוץ פינל : בנעשה מהם

בפנים לא פינל : שחם וקיבל על מנת לזרוק את חדם למחר

לא פיגל שמחשבה בחוץ בדבר הנעשה בפנים: 1 זרק את הדם

על מנת להקמיר אימוריו למחר לא פינל שמחשבה בפנים בדבר

שנעשה בחוץ: 🎵 אכל שחם וקיבל על מנת לשפוך שירי הדם

ולחקשיר אימוריו למחר פינל שמח שבה בחוץ בדבר הנעשה בחוץ:

הנפש ולא הצבור האוכלת ולא המאכלת י אוכלת כזה אכילת

מהרי"ר

כו' . כלומר אחרי שהתחלת לרכות חרבה עמהם אף לוג שחן של מטרע שאם פגל כדם האשם נתפגל הלוג : ה"ג התם ת"ל אשר הם מקדישים והוא סיפא דקרא דויכורו מקדשי וגו'י בטומאה כתיב יואתי' נותר חלול חלול מטומאה . מה טומאה הכל בכלל אף נותר הכל בכלל בנותר כחיב כי את

קדש הי חלל י וכטומחה כתיב ויכורו ולא יחללו יוהדר אתי פגול בעון עון מכותר י והכח גרסי ת"ל חל הקדשים חשר יקדישו בני ישראל י וכוח קרח שלחחר ויכורו : הן שלחים מיוחדים שיש להם מתירון לחדם בחכילת בשר " וכן אימוריהם למזכח ומתיר שלהם דם שניתן על המובח : חטחת העוף: דמה המזה על המזכח מחיר לכהנים לחכלו: פרים הנשרפים וכו' יש להם מתיר ומובח : דם הויית פנים מתיר אימוריהן למזבח : ומוציא אני את הקומן וכו׳ . איהו גופיה מתיך היא . וכן תכן התם זבחים [מ"ב :] אלו זבחים שחין חייבין עליהם חשום פגול הקוחץ והלבונה וכו׳ שחין להם מחירין מחרים כדי להקריבם למזכח על ידי מתיר שלהם · והאי דנקט הכא לא לאדם בחנם כקט שהרי לית מינייהו לחדם אלח כולהו כליל למזכח י והתם שקיל וערי כה הך רושה חליבה דמחן היה: ר׳ שמעון אומר מה שלמים מיוחדים כו' אפרים הנשרפים פליג כדמפרש ואזיל י ובעי שיהא דומה לשלמים גם במקום עבודתן כגון במובח החיצון : ך ר׳ אליעזר חומר משום ר׳ יוםי וכו׳׳ כעין מכריע הוא בפרים הנשרפין: פיגל בדבר הנעשה בחוץ . העבודה שהיה עובד במחשבה . והחכילה שחישב עליה חם מעשה עורה הם פיגלי ואם מעשה היכל הם לא פיגל י הכי גרסי לה בפ׳ כ"ש [ובחים מד:] הריני שוחט להזות דמו למחר שחיטה היא בעזרה שהיא חון יי דכל חוץ דהכח עורה היח יוחישב על הוחה שנעשית בפנים והיא אכילת מובח שלפנים. והכת גרסיכן כספרים לשון זריקה י וחינו : ז וה"ל גרסיכן הוה תת הדם ע"מ להקטיר אימורין למחר י פי' הוה על הפרוכת או על המזכח הפנימי שמחשבה היא בפנים על אימורים שיקטיר בעורה: דן אבל שחט או קיבל ע"מ לשפוך השירים למחר או להקטיר אימוריו למחר פיגל שהמחשבה י הים בעבודת חוץ וכדכר הנעשה בחוץ י והתם קאמר טעמא דכתיב כאשר יורם משור זכח השלמים וכי מה למדנו משור זכח השלמים מעתה אלא מקיש פר כהן משיח לשור זכה השלמים מה שור זכח השלמים עד שיהיו מחשבותיו ומעשיו

על מזכח החילון כך חיטוי פר כהן משיח עד שיהיו מחשבותיו ומעשיו על מזכח החילון וקשה מפ' הניוקין [גיטין כ"ד: חום' שם ד"ה בדבר] דח"ר יוחנן תשום ר' יוסי כהן גדול בי"ה יוכיח דכי פיגל מהימן: אלמא אית ליה לר' יוםי פיגול במחשבת עבודת פנים יו"ל לחו דוקה סגול י חלה מודה הוה דססול הוא מקל וחומר דשלא לשמו כדאמריכן לרבי שמעון בסוף פ"א דובחים [י"ג] : בן ולא הציבור שאין נענשין על הדבר : ולא המאכלת לחברו חייב כרת

כזית

יכול יהן חייבין י על חוץ למקומו כרת כדכתיב בתר ההוא קרא ואוכליו עונו ישא וגו' : 'תיל בשלמים שונו ישה . בקרה החרינה כתיב דמוקמינן לים בחוץ לומנו . וילפינן כעון עון מנותר שכתוב בו כרת י וההוא קרא דוחוכליו עונו ישא כי את קדש ה׳ חלל מיירי בנותר . כתיב התם את קדש ה' חלל ונכרתה וכתיב התם ואם יותר

> מבשר המלוחים ושרפת חת הנותר בחשי קדש קדש לג"שי חוץ לומכו בהכרת וכו׳ בספרים גרם ת"ל בשלישי עוכו ישה יוש ליישב ת"ל בשלישי כלומר בההוא קרא אכו למדין עון עון מעונו ישא דנותר י ובמסקנה דפ"ב דובחים [כח:] יליף רבה כולהו מקרה הריכה דהכה חוץ לזמנו וחוץ למקומו י וקרא זועא דפ׳ קדושים דריש למקום שיהה משולש בדם ובחימורין ובבשר ולמעלה סירשנו : יכול השוחט לערלים ולטתחים : בפ' כל הפסולין [זבחים ל"ו י] תכן שחעוו על מנת שיאכלו טמאים שיקריבוהו טמאים שיאכלוהו ערלים ושיקריבוהו ערלים כשר ופר שיקריבוהו טמחים וערלים את האימורין ובגמרא קאמר שעמה דכשר י תשום דויבחה גופיה מי קה מיפסל : פר הפילו הקריבו הימורין תמש י או אכלו הובח הטמאים והערלים לא מיפסל הובח בכך כיון שנורק הדם כסלכתו : ב מנין לנשחט בלילה וכו' חפסולי קרבן קה מהדר : וחוכליו חלו בכרת . אע"ג דכתיב בניותר הא ילפיכן לעיל מיניה כרת לחוץ לזמנו וחשיב ליה כחילו כחיב בנופיה דפגול י וממעט אחריני מכרת : ד מנין לרבות כל סקדשים ישינהוג בהם דין חוץ לומנו וחוץ לתקותו דסנהו קרחי דלעיל דילסיגן מינייהו בשלמים כחיבי : ח"ל וינזרו מקדשי בני ישראל בטומאה כתיב : ובפי ב"ש [מיה :] יליף פגול שון שון מטתר ואתר נותר חלול חלול משומחה: או איכו מכיא אלא כיוצא בשלמים: בפ׳ ב"ש מייתו לה והתם [מ"ד :] קאמר כיוצא בשלמים מאי ניהו בכור שנאכל לשני ימים ולילה אחד : ופריך ואויל עד דקחמר חלה וחם החכל יחכל הני תרו כללי דסמיכי אהדדי נינהו יומבשר יבח תודה שלמיו פרט י ופרכה היה י כלומר והלא לא ניכתוב פרט אלא לבסוף אחר רבא כדאמרי במערבא כל מקום שאתה תוצא שני כללות הסתוכים זה לזה השל פרט ביניהם ודונם בכלל ובפרט וכלל י וכשתח לכך צריך קרח להנך החרינה לרבויינהו דלם נימה דוקה דומיה דשלמים הימה דהכה מדמי בכור לשלחים טפי משחר קדשי זבחים ובמקום חחר חמר מה שלמים בחים

בכדר ובנדבה אף כל וכו' : וקשה דהאי ואם האכל יאכל דרשינן בס"ב דובמים [ך"ח:] דבשתי אכילות הכחוב מדבר: מיהו הא מצינו למימר דחרתי דריש מיניה מדלא כתיב האכל : האכל: א"נ ישכל יחכל : כדחמרינן בהקוחן רבה [י"ז :] אך קשה לר' חליעור דדריש התם לענין חחר : חנה לו כלל ופרט וכלל [ע' תום' זכחים [חד'] ד"ה חלה] פולכ שחץ שיריה נחכלין מנין : שחייבין עליה משום פגול : וכן כלם : ח"ל זכח מיני זבחים : כלומר רבינן כל מיני זכחים : העופות והמנחות וכו' עד שחתה

כיות ממנו ולא מסבירו . וכ"ל כצעיר כי הגם שפובא בגמי מנסות י"ג ע"ב וכנש כאוכלם משנו פונה עשא ממנו ולא מסבירו כיון דום אינו רק לפרש טפטא דרבי מסו דסבר פעל בירך ישין לא

חשינות ולכך לה בעי קרה החריכה לכהן דלה מיפסל . דמהיכה משמע ליי

דתפסל: ך יכול אין תחשבה פוסלת

אלה בוריקה במחשב בשעת הקרבה

לחכול מוכחו ביום השלישי והקרבה

היינו זריקה: מנין לרבות שחיטה וקבלה

הכי גרסינן לה כפ"ח דוכחים [י"ג י]

ח"ל וחם החכל יחכל בדברים המביחים

לידי אכילה הכתוב מדבר י פי' דשחישה

וחבלה מכשירים הזכח לחכול: יכול

שאני מרבה את שירי הדם ת"ללא ירצה "

כן כתיב שם בספרים י ורש"י גורם כמו

שכחוב הכא בספרים ת"ל המקריב .

וכרחה משום דלח ירלה חיצטריך לים

כם"ב דהתם לדרשה החרונה יוחוקי לה

התם דחתר הריני שופך שיריים לחחר

דאינו פוסל דשפיכת שיריים לאו עבורה

מוא . אכל אם חישב כאחת מד' עבוד ה

עלמנת לשפוך שיריים למחר פיגל דהויה

מחשכה בשעת עבודה על דברי חכילת

מוכח : אע"ג דאין שיריים מעככין

הלה גם הכילת בשר הינה מעכבת

כפרה ופופל בה מחשבה:

פרק יג חון למקומו מנין . ממשכם

בקדשים כגון שמחשב על חיתורין

ובשר קדשי קדשים חוץ לקלעים ועל

קדשים קלים לחכלם חוץ לחומה: זמן

פוסל וכו' אם נשאר מבשר שלמים עד

יום שלישי נפסלו . וכן אם יצאו חוץ

לחומה: בשחין המחילה נוהנת בבמה

דבמה אינה לריכה מחילה והכל הוא

חוץ: סגיהו ענין למחשבת חוץ למקומו

ועל כרחיך במחשבת פנול מיירי ולם

חוץ לחקומו מנין שפוסלת

בעבודת הדם כפיפוט י אחר ליה ר'

לוה מדחחרים - וח"ת חכתי ולטרך לו קרח חחרינה דחין כהן נפסל כמו לרי

פרשתא ה אתר ר׳ אליעור כוף אונך לשמועי האמת ואל תפרש קרא לענין מזכחו ביום השלישי הכתוב מדבר פי' בשומע לא בזורק י או אינו אלא באוכל מובחו ביום השלישי הכתוב מדבר פי' בשומע לא בזורק י או אינו אלא באוכל מזבחו ביום השלישי התורת אחר שהוכשר יחוור ויפסל . פי הוכשר

אליעור דאית ליה זכח נפסל מכיום השלישי ואפ"ה לריך קרא אחריכא דאין סכה נפסל יו"ל משום דר' אליעזר לה דריש לה יחשב לשון מחשבה לומר שבמחשבה נססל א"כ משמע ליה לשון חשיכות שלא יהא הכהן באותו חשיבות לעבוד עבודם

ולכך צריך קרא למעוטי דאין כהן נססל אבל בן עואי דריש לא יחשב שנססל במחשבה ולדידיה חין משמע לשון

זבח פרט לעובר ולשיליא י ביום השלישי כאש ישרף בנה אב לכל הנשרפים שלא יהיו נשרפים אלא כיום:

פרשתא ה ואם האכל יאכל ביום חשלישי לא ירצה י אמר רבי אליעזר כוף אזגך לשמוע שחשוחם את

זבחו על מנת לאוכלו ביום השלישי הרי זה כלא ירצה י אמר רבי עקיבא שומע אני אם האכל יאכל מכשר זבח שלמיו ביום חשלישי לא ירצה י אם אבל ממנו ביום חשלישי יהיה פסול ואי איפשר לומר כן מאחר שהוכשר יחזור ויפסל הן אם מצינו בזכ וזכה ושומרת יום שהן כחזקת מהרה וכשראו סתרו' אף זה שהיה בחזקת היתר אם אכל ממנו כיום השלישי יחיה פסול ת"ל המקריב בשעת הקרבה הוא נפסלואינו נפסל ביום י חשלישי : 🗅 או אינו אומר המקריב אלא זה כהן המקריב תלמוד לומר אותו בובח הוא מדבר ולא בכהן: ג בן עזאי הוא אומר מה תלמוד לומר אותו ' לפי שנאמר כי תדור נדר לה׳ אלהיך לא תאחר לשלמו יכול המאחר נדרו בלא ירצה ת"ל אותו אותו כלא ירצה: ואין מאחר נדרו כלא ירצה אחרים אומרים לא יחשב במחשבה הוא נפסל ואין נפסל בשלישי: ד יכול אין מחשבה פוסלת אלא כזריקה מנין לרבות שחימה וקיבול חדם תיל אם האכל יאכל לרבות שחימה וקיכול הדם יכול שאני מרבה שירי הדם והקטר חלבים ואכילת בשר ת"ל המקריב זריקה בכלל היתה י למחיצאת להקיש אליה מה זריקה מיוחדת שמעכבת כפרה י אף אני מרבה שחימה וקיבול הדם שמעכבים את הכפרה י ומוציאני את שירי הדם והקטרת חלכים ואכילת בשר שאין מעכבים את הכפרה: 🦰 רכי מאיר אומר פוסלת בחילוך שאי איפשר בת לעבודה בלא הילוך ורבי שמעון אומר אין מחשבה בהילוך שאי איפשר לעבורה שלא בשחיפה ושלא בקבלה ושלא בזריקה אבל איפשר לה שלא בהילוך ' שוחם בצד חמובח וזורק. רבי אליעזר אומר המהלך כמקום שצריך להלך מחשבת פוסלת י מקום שאין צריך להלך אין מחשבה פוסלת י שאין מחשבה פוסלת אלא בדבר הכשר לעבודת ובמי שראוי לעבודה יובמקום שחוא כשר לעבודה: ן יכול אין מחשבה פוסלת אלא באכילת בשר מנין לרבות זריקה והקטר חלבים ושפיכת שירים ת"ל אם האכל יאכל אכילה לאדם ואכילה למוכח: 7 למדנו לזכחים הנאכלים לשני ימים שמחשבה

עקיבה הן. חליט כוב וכובה וכשוחרת יום כנגד יום שהים בחוקת טהורה י ססקו והתחילו לתטת יתי ספירתן חנה די או כי ימים ואם ראו סותרות כל מניינן י כדאמרים בנדה [ס"ו י אחר מעהר אחר אחר לכולם שלא חהא טומאה מפסקת ביניהם י ושמרת יום י כית הרוחה תוך י"ח יום שבין נדה לנדה וטבלה ביום שלחחריה שחרית הרי היא טהור · דמקלת היום ככולו וטבילתה ביום : ואם תראה היום סתרה עהרתה : ואדם וכלים שנגעה בהם ביום טמאים למפרע כדחנן כם' בתרח דנדה [ע"ב :] ושוין ברוחה תוך ו"ח יום וכו' מבלה ביום שלחחריו ושמשה הרי זו תרבות רעה ומגען ובעילקן קלויון וזו היא תלוויתן חם תרחה כיום יכיו טמחין למפרע וחייבין בקרבן . כתבט לשון רבינו שלמה י וקשה דחין זה שום חוקה לטהרה אם סתרו לאחר ד' וה' ימים ורבינו פי' מפני שסותרון כשרוחין בשביעי שלהן אחר שטבלו אע"ג שהוחוקו למשבר י אמר לו הרי הוא אומר המקריב בשעת הקרבה הוא פסול י והכי מידרש לא ירלס המקרוב אין סקרבתו מרלה: ב או שינו אומר המקרוב אלא זה כהן כחקריב וחמר לך כבחוב שלח יהח עוד כשר לכהוכה ושחע מינה חרתי פסול כקן ושעת הקרבה: ת"ל אותו" מדהוה ליה למיכתב המקריב לה יחשב כשתה רכתיב חותו הובח בלה יחשב וחיו המקריב בלח יחשב : ג יכול המחחר כדרו כו'י נקם פסול וה דדמי היה למחחר בשר זבחו ודריש חוחו פרט למחחר נדרו : וכגמרח [וכחים ד"ט :] כעי וכן עואי דכוכח הכתוב מדבר ואיכו מדבר בכהן מכא ליה וקאמר נפקא

מיירי בנותר מדסיים בסיפה דקרה פגול הוח לח ירלה : וחי בטתר לחחר שהוכשר יחזור ויססל: והשתא כיון דבסגול מיירי אם אינו ענין וכר: פוסלת בחם בשלישי מנין לובחים הנאכלים ליום אחד י ודין הוא זבחים נאכלים לשני ימים: זבחים נאכלים ליום אחר: מה זבחים הנאכלים לשני ימים מחשבה פוסלת בהם: אף זבחים הנאכלים ליום

אחד מחשבת פוסלת בהם בשני זיו לבא מן הדין להיות כנדון מה אלו לשלשה אף אלו שלשת: 🎵 אני אדונינו דין אחד זבחים נאכלים ליום אחר זכחים נאכלים לשני ימים י מה זבחים הנאכלים לשני ימים אחר זמן אכילתם מחשבה פוסלת בהן בשלישי י אף זבחים הנאכלים ליום אחד תהא מחשבה פוסלת בהם בשני אחר זמן אכילתם: מו הין אם פסלה מחשבה בשלישי שאינו כשר לאכילת כל זבח : תפסול מחשבה בשני שהוא כשר לאכילת קדשים קלים ת"ל אם האכל יאכל לרבות זבחים הנאכלים ליום אחד שתהא מחשבה פוסלת בהם בשני:

פרם יג יכול אין מחשבה פוסלת אלא בחוץ לזמנו חוץ למקומו מנין ודין הוא זמן פוסל ומחיצה פוסלת מה הזמן מחשבה פוסלת כו אף מחיצה תהא מחשבה פוסלת בה: ב הין אם פסלה מחשבה בזמן שהזמן נוהנת בבמה תפסול מחשבה במחיצה שאין מחשבה נוהנת בבמה י ת"ל בפרשת קדושים אם האכל יאכל ביום השלישי פינול הוא לא ירצה שאין ת"ל אלא אם אינו ענין לחרץ זמנו תנודו ענין

הגהות מהרי"ד

פרק ינ ב שהופן נוסג בנמה כר שפין מסילה נוסגת בנמה כלל י דית : שהופן נוסג 2002

והוכם ברחב"ם שם פיים דין ט' : סובם פרט לפובר ולשלים כג"ל ד"ם וכ"ם בפסיקתם ווטרעי ו כוכם ביתרבים שם שים דין שי ביתרם משם המפוח ובמתר במתר ביתר ביתר ביתר מתרם מתרם מתרם מתרם מתרם במתרם ביתרם וב מנס מצ לכל כשמיפים שלמ יהאי נשרפים מלל פיוס . רמב"ם שם כ' וכן ספגול מיש נשרף מלל ביום וכ' ע"ו סכ"מ נרחם שנופש משום דפגול וניתר במדח שיט שישי ותמפלח על גדולת פורש כי נרחם שכרשב"ם למד מכון: בגדולת פורש כ"ם ע"ח ים מלישי פוב כ"ם בית ובגמות שם: ב שם בגמות פובם כות מותר ולת בעובם כ"ם ביתר ובגמות מחסר

מדו גלם יילה . שם בגמי וכרים ו' פים ורמצ'ם פרק ייד מם' מעשם סקרבכות דין טיו: ד לרבות שפיטם וקיבול סדם . רמב'ם פי'ג מם' פסולי המוקדשין דין ד': מ'ל המקריב סופו לם ירנה וריקה בכפל, כו' וסקטרש מלבים שמין מעכבין כו' כל'ל ופוצם וסכילת בשר

תחלת זביחתה לא תהא אלא על מנת להיאכל ליום אחד: ד אין לי אלא תודה מנין לרבות לבל הנאכלים ליום אחד שלא תהא זביחתן אלא על מנת להיאכל ליום אחדיי ת"ל וכי תובחן זבח לרבות כל הנאכלים ליום אחד שלא תחא זביחתן אלא על מנת להיאכל ליום אחד: ה לא יניח ממנו עד בוקר אבל אוכל הוא כל הלילה: אם כן למה אמרו חכמים עד חצות להרחיק מן העבירה אבל אין מחשבה פוסלת בהם ואין חייבין. עליה משום נותר עד שיעלה עמוד חשחר: ן או נדר או נדבה זכח קרבנו י הרי זה בא ללמד על הנאכלים לשני ימים שנאכלים לשני ימים אין ליאלא שלמים מנין לרבות את החנינה י ארכה את החנינה תבאה בזמנה מנין חגינה הבאה מחבת פסח חגינה הבאה תשלומים ' שלמים הכאים כתוך חמועדי שלמים הבאים לאחר המועדי תייל נדר אם נדר או נדבה: ? מתוך שנאמר לא ילין מן הכשר אשר תזכח בערב ביום הראשון לבקר בחנינה הכאה עם הפסח הכתוב מרבר שתיאכל לשני ימים יכול ליום אחד תיל לבקר לבקרו של שלישי יכול לבקרו של שני יומה אני מקיים חנינה הנאכלת לשני ימים חוץ מזו ת"ל נדר : אם נדר או נדבה: 🗖 לרבות חנינה הבאה עם הפסח שתיאכל לשני ימים סנין לרכות את התמורות ואת הוולדות י ת"ל נדר י אם נדר אם נדבה י מנין לרכות את הבכור ואת המעשר ת"ל אם זכת: 🗅 ביום הקריבו את זכחו יאכל וממחרת: אין לי אלא אכילתן לשני ימים מנין שאף תחילת זכיחתן לא תהיה אלא על מנת להיאכל לשני ימים ת"ל וכי תזבחו זבח שלמים לה" ביום זבחכם יאכל ומסחרת שאין ת"ל אלא אם אינו ענין לאכילה תנהו ענין לזביחה שאף תחילת זביחתן לא תהא אלא על סנת להיאכל לשני יטים: ל אין לי אלא שלמים מנין לכל הנאכלים לשני ימים שלא תהא זביחתן אלא על מנת להיאכל לשני ימים ת"ל תזבחו זבח שלמים וכי תובחו זבח שלמים לרבות כל הנאכלים לשני ימים שלא תהא תחילת זביחתן אלא על מנת להיאכל לשני ימים: אין ביום הקריבו את זבחו יאבל מצוה לאכול ממנו ביום הראשון יכול לשני ימים ת"ל וממחרת אי ממחרת יכול מצוה לאוכלו לשני ימים ת"ל והנותר. אם הותיר הותיר: או והנותר יכול אם הותירו כולו יהא פסול ת"ל יאכל יואפי" כולו: רב יכול יהיה נאכל לאור שלישי י ודין הוא זבחים נאכלים ליום אחר י וזבחים נאכלים לשני ימים מה זבחים הנאכלים ליום אחר לילו אחריו אף זבחים הנאכלים לשני ימים לילו אחריו ' ת"ל עד יום ' עד יום הוא נאכל ואינו נאכל לאור שלישי: יך יכול ישרף מיד ודין הוא זבחים נאכלים ליום אחד זבחים נאכלים לשני ימים מה זכחים הנאכלים ליום אחד תכף זמן אכילתן שריפתן אף זבחים הנאכלים לשני ימים תכף אכילתן שריפתן ת"ל כיום' ביום הוא נשרף ואין נשרף בלילה ' או אינו אומר בשלישי ישרף ' עבר שלישי לא ישרף תלמוד לומר ישרף אפילו לעולם: בון מבשר ולא העצמות ולא מן הגידין ולא מן הקרניים ולא מן המלפיים:

פוסלת בססי אם משב לאכול אחר חלות בעת שחיטתו או בא" משארי עבידות וכן פסק הרמב"ם שהרי בפ"ד מה" מעס"ק הלכם ב" כ" דגם הקטר סלבים ואיברים אינן רק פד סלות כדי להרחיק כו" ואעפי"כ כ" בפי"ג מה" פסולי המוקדשין דין א" פיגול שהשב להקטיר ממנ דבר הראוי להקטיר למחר שמעלה עמוד השחרי מבוחר דקורם שיעלם עמוד השחר לא פסלם מחשבם: ואם כדר או כדבה ובח קרבנו ביום הקריבו את ובחי יחכל הרי ום בא ללמד פסבה ממשבה: וחם נדר חו דבה ובם קרבנו ביום הקריבו חם ובפו יחבר היר ום בם נכחד כציל י "ד" : שמחלנים לשני יחים ולילם חיון לי כ"ם בילקוט: שנין מגיגה סבחם עם ספסח כציל ל"ח וסדין הוא במשלה פססים ס"ע ש"ב והובת ברמב"ם כ"י מה' קרבן פסח דין י"ג: מגיגה הבחה משלימין י בגין אם לל חג ביו"ט ראשון שחיגג והולך כל סרגל י וכ' הז"ר וקשה א"כ ולא ילין ל"ל וצ"ל דאתא ללאו: ז הוא בגמ' פססים פ"א וע"ש: אם מדר או מדבה ומנון לרכות את התמורות וכו' הכל הוא פיסקא אתם ד"ת וע" ק"א מדר אם מדר אחריה תרומה מתרומה שאין אחריה תרומה י ואל תוכיח תרומת ביכורים שיש אחריה תרומה זאו כלך לדרך זו דנים תרומה הנאכלת בסקום תרומה י מתרומה הנאכלת במקום תרומה י ואל תוכיח תרומת מעשר שאינה נאכלת במקום תרומה ת"ל תרומה לה' לנזירה שוה מה תרומה לה' האמור להלן אחד מעשרה: את תרומה לה' תאמור כאן אחד מעשרה: ד למדנו לתרומה שהיא אחד מעשרה אבל איני יודע מכמה היא חלהי הריני דן נאמר כאן לחם חמץ ונאפר להלן חמץ בשתי הלחם י מה חמץ האמור בשתי הלחם עשרון לחלה אף לחם חמץ האמור כאן עשרון לחלה: 🎵 או כלך לדרך זו נאמרו כאן חלות ונאמרו חלות בלחם הפנים מה חלות האמור בלחם הפנים שני עשרונים לחלה י אף חלה האמור כאן שני עשרונים לחלה: [נראה למי דומה דנין מנחה שהיא כאה חמץ וכאה עם הזכח י מסנחה שכאה חמץ וכאה עם הזכח י ואל יוכיח לחם הפנים שאינו בא חמץ ואינו בא עם הזכח: ז או כלך לדרך זו רנים מנחה שהיא כאה מהארץ ומחוצה לארץ מן החדש ומן הישן סמנחה שהיא באה מן הארץ ומן ח"ל ומן החדש ומן הישן ראל יוכיחו שתי הלחם שאינן באות אלא מן הארץ ואין באות אלא מן החדש ת"ל ממושבותיכם תביאו לחם תנופה י שאין ת"ל תביאו אלא מה שאתה מכיא ממקום אחר הרי הוא כזה: מה זו עשרון לחלה אף מה שאתה מביא ממקום אחר עשרון לחלה: או כה אלו שני עשרונים אף הללו שני עשרונים י ת"ל תהיינה אלו שני עשרונים: 🗅 למדנו לחמץ שהיא עשרה עשרונות ומנין למצה שהיא עשרה עשרונות י ת"ל על חלת לחם חמץ י כנגד חמץ חבא מצה : מה חמץ עשרה עשרונים אף מצה עשרה עשרונים יכול עשרה עשרונים שבמצה לא יהו כולן אלא קרבן אחד ת"ל והקריב על זבח התודה חלות מצות בלולות בשמן ורקיקי סצות משוחים כשמן וסלת מורככת חלות בלולות כשמן ואומר והקריב ממנו אחד מכל קרבן תרומה לה' נמצאו ג' עשרונים ושליש כרבן אחד לכל מין ונמצאו שליש עשרון ונמצאו לחמה של תודה ארבעים חלות נוטל אחד מהם מכל מין הוי ארבע חלות ונותן לכהן והכהן והזורק את דם השלמים לו יהיה והשאר יהיה נאכל לבעלים:

פרק יב וכשר זכה תודת שלמיו ביום קרבנו יאכל : הרי זה בא ללמד על הנאכלים ליום אחד שאכילתם ליום אחד ואין לי אלא תורה מנין לרבות את הלחם ת"ל קרבנו ' מנין לרבות הוולדות והתמורות י תל וכשר מנין לרכות המאת ואשם ת"ל זבח מנין לרבות שלמי נזיר ושלמים הבאים מחמת פסח ת"ל שלמיו: ב ביום קרבנו יאכל אין לי אלא אכילתם ליום אחד מנין אף תחילת זביהתן לא תהא אלא על מנת לאכול ליום אחד: ל וכי תובחו זכח תודה לה' לרצונכם תובחוהו ביום ההוא יאכל ' שאין ת"ל אלא אם אינו ענין לאכילה תניהו ענין לזכיחה שאף

הגרות מרומם ביכורים שם שמרים מרומהי ולוה כיון שעמידין למרום עוד הפעם אחריו לשל סוכים מרומם ביכורים שם שמרים מרומהי ולוה כיון שעמידין למרום עוד הפעם אחריו לשה זי בכל שכמא מערים ביל שכחא מערים ביל שכחא מערים ביל מביאו ומה מרומה מתומה מתומה מתומה במקום קרוש ואל מביאו ומה מצים מתומה מתומה מתומה משלחה מביא בכל ד'ת וכ"ם בהמכוח ע"ו: ז' שאין ת"ל מביאו ומה משרומים ואין אלו שני ששרומים כ"ס בד'ת וע"ל מומח ע"ח ב"ל מחיום לו הלו בקרבן אחרין: דו מיל בליל ד'ת ופ"ש במתומה ע"ו: דו ת"ל מומח וכהם שברת מ"ו ב"ל ב"ל ב"ל וכ"ל בל"ל ומ"ל ופ"ש במתומת ע"ו: דו ת"ל קרבעו "וגם למח ופיש במשרומים המליש לכל היון ומומלו למחה של מודה כו"י ועותן לכסן שנאמר והכסן מאירו והם בל לכורות זה כדון בעצמו שנאכלים ליום אחר: מ"ל קרבעו "וגם כלמם מידין בעצמו שנאכלים ליום אחרי והיו להביד המיל למי ביל להבי דריש מחלה מל הרבעו הודם הדבות המיל לאם בול שורי ודובשר שאר הדבות המיל לאם מהביון מארי והיום ואין מדוב מאר הרבנות מאום כל הבי יות להוב מהלים להם מתביק שאיר הרבעות לום מתדים במאר הרבנות מאום כל הבי יותל להבים במות מתבים שאר הרבנות מום מהבים מה מתבים שאר הרבות שור במדר הקרא ודושר מאר הרבנות מאום כל הבי יותל הוום הדיים ממלה במדר הקרא ודושר לרבות שלה הרבנות מאום כל הבי יותל מום המדים במדים לו הוום מדבים להוום בבות במדר הקרא ודוש מלחם הוא בכור הקרא ודוש מלח במות במות במדר הקרא ודוש מלחם הוא בכור הקרא ודושת בלמם הוא בכור הקרא ודושת בלמם כול בבי יותל : מפין שלו היום מדבים ל"ו במדר הקרא ודושת בלמם כול בכו יותל ביות מים במדר הקרא ודושם בלמם כול בכו יותל ביות מים ביותל במדר הקרא ודוש במדר בהלא ודוש במדים הלאם במדים במדר בהלא ודוש במדים ירוש מהכני כנטי פון וכנו וייהוד וריך דובה בכלה מדום של קובנים והוב כל בכייתה כוו לרבום שם סלחם ירמב"ם פ"י מה' מעב"ק דין ו': מנין לרבות הולדות ירמב"ם רים פ"ד שם" משורם: והתמודות ירמב"ם שם רים פ"ג: העולת וחשם כו' ושלמי לבור ירמב"ם פ"ד מה' מעשה הקרבנות דין ו': ושלמים הבחים מחמת הפסח . יש מפרשים דקחי חקגיגת י"ד

צו ב ספרא פרשתא ה

אם על תורה יכול יהיו כולן מעונות לחם ת"ל חתורה י התורה מעונה לחם ואין ולדה מעונה לחם ולא חילופה ולא תמורתה מעונה לחם: ב וחקריב על זכח לחייב על כל זכח וזכח וחלא דין הוא וכח במקום שמיעם הלחם ריכה ככבשים כאן שריכה כלחם אינו דין שירבה בכבשים ת'ל וחקריב על זכח לחייב על כל זכח וזבח: 🏲 והקריב על זכח התודה חלות מצות בלולות כשמן ורקיקי מצות משוחים בשמן י ומה תלמוד לומר בשמן בשמן שני פעמים י אמר רבי עקיבא אילו נאמר בשמן אחד ' הייתי אומר הרי היא ככל חמנחות ללוג ' בשהוא אומר בשמן ריבה ואין ריביי אחר ריבוי אלא למעם: מיעמו לחצי לונ יכול ישליש לחצי לוג שלשת מינים לחלות ולרקיקים ולרבוכה ת"ל סולת מורבכת חלות בלולות בשמן ריבח ואין ריבוי אחר מיעום אלא לרבות: ן כיצד חוא עושה נותן רביעית לרבוכה ורביעית לשני מינים מחצה לחלות ומהצה לרקיקין י רבי שמעון בן יחודה אומר משום רבי שמעון מושח את הרקיקים כמין כי ומחזר את השאר לחלות אמר לו רבי אלעזר בן עזריה לרבי עקיבא אפילו אתח אומר כל היום כולו בשמן למעם בשמן לרבות איני שומע לך אלא חצי לוג שמן לתודה ורביעית שמן לנזיר ואחד עשר יום שבין נידה לנידה הלכה למשה מסיני: ? סולת מורבכת למדנו לרבוכה שחיא סולת: מנין לכולן שיחו סולת: ת"ל סולת חלות מה חלות האמורות ברבוכה סולת אף חלות האמורות בכולן סלת: 🗖 והלא רקיקים לא נאמר בהם חלות ומנין שיחיו סולת י ת"ל מצות מצות . מה מצות האמורה בחלות סולת אף מצות האמירות ברקיקים סולת: 🖒 אם נפשך לומר סולת מורבכת הרי הוא כמוסיף על רבובה מה רבובה סולת אף בולם סולת: " על חלות לחם חמץ כנגד חמץ יביא מצח : מה חמץ עשרה עשרונות : אף מצח עשרה עשרונות . על חלות לחם חמץ מלמד שאין הלחם מתקרש עד שיקרמו פניה בתנור יוהקריב קרבנו על זפח מלמד שאין חזבה מתקדש אלא בשחיטה על זכח חודת: מלמד שאין חלחם מתקדש ער שתהא שחיפתה לשום תודה י סיכן אמרו שחפה לשמה וזרק דמה שלא לשמה הלחם מכורש י רבי אלעזר ברבי שמעון אומר אין הלהם מקודש: 🙌 שלמיו לרכות שלמי גזיר יכול לכל האמור בענין תלמוד לומר בו מצות י מצות חוא בא ואין בא חמץ י הא מה אני מקיים שלמיו לרכות שלמי נזיר לעשרה קבים

ירושלמיות ולרביעית שמן:
מרשלמיות והקריב ממנו מן המחובר אחד שלא ימול פרוס
מכל קרבן שיהו כל הקרבנות שוים שלא ימול
מן הקרבן על חבירו ' תרומה לה' איני יודע כמה ' חריני דן נאמר
כאן תרומה - ונאמר תרומה בתרומת מעשר י מה תרומת מעשר
אחד מעשרה י אף כאן אחד מעשרה: ב או כלך לדרך זו נאמר
כאן תרומה ונאמר בביכורים תרומה - מה תרומת ביכורים אין לה
שיעור אף זו אין לה שיעור - נראה למי דומה דנים תרומה שאין

הגהות מהרי"ד

פרישרת ז א כל הפרשה כולה הובחה בגמי מנמות פ"ו ע"ב וע"ש ברש" ושום :
שיהיו כל הקרבנות שוים שלת ישל מן הקרבן פל מבירו שלם יעשה כן
לת יהיו שיים שתחי יהת יחתר מתרירו : קרבן תהרן : ב וכתר בביבורים תרומה : בכססים
לי ותנומת ידן תלו הביבורים : מה תרומת ביבורים מין לה שיעור : כדמיתת בששנה רש
ל"ו ותנומת ידן תלו הביבורים : מה תרומה דמה המשנה היחתר המה המה המחום ביבור :
ואל

זמן. בבמה בזמן אהל מועד: ג תורת זכח חשלמים אם על תודה מלמד שהתודה נשחמת לשום תודה ולשום שלמים יכול אף שלמים יהיו נשחמים לשום שלמים ולשום תודה ית"ל זאת: 🗖 תורת זבח השלמים אם על' תודה ' מה שלמים מעונים סמיכה ונסכים ותנופה וחזה ושוק ' אף תודה תמעון סמיכה ונסכים ותנופה וחזה ושוק: 🎵 דברי רבי ישמעאלי אמר לו מפני שיצאת לידון בדבר תחדש יכול אין לה אלא חידושה ת"ל תורת זבח השלמים אם על תודה מה שלמים מעונים סמיכה ונסכים ותגופה וחזה ושוק אף תודה מעונה וסמיכה ותנופה וחזה ושוק: [תורת זבה השלמים אם על תודה י מה שלמים כאים מן המעשר אף תודה באה מן המעשר: ז יכול אף על פי שלא פירש תלמוד לומר חורת זכח השלמים מה שלמים פירש מן המעשר מביא מן המעשר: לא פירש מן המעשר אין מביא אלא מן החולין י אף תודת פירש מן המעשר מביא מן המעשר . לא פירש מן המעשר אין מכיא אלא מן החולין: 🎵 מנין ללחם שמכיא מן המעשר: ת"ל אשר יקריב מח שלמים כאים מן המעשר אף חלחם יכיא מן חמעשר: י אמר הרי עלי תורה מן המעשר ולא פירש לחמה מן המעשר 🏠 יכול יביא חיא ולחמה מן המעשר - תלמוד לומר שלמים אשר יקריב : מה שלמים פירש מן המעשר מביא מן המעשר - לא פירש מן המעשר אין מביא אלא מן החולין י אף הלחם פירש מן חמעשר סביא מן המעשר לא פירש מן המעשר אין מביא אלא מן החולין י אמר הרי עלי תודה מן ההולין ולחמה מן המעשר י הואיל ופירש זה יכול יביא תלמוד לומר שלמים אשר יכריב בזמן שאמר הרי עלי תודה היא ולחמה מן המעשר יכיא תודה ולחמה מן המעשר אבל בזמן שאמר הרי עלי תודה מן החולין יביא תודה מן החולין אע"פ שפירש לחמה מן המעשר לא יביא אלא מן החולין: ל יכול יביא מחיםי מעשר שני ת"ל שלמים אשר יקריב י מה שלמים מן הלקוח בכסף מעשר אף לחם מן חלקוח בכסף מעשר: יא ומנין לאומר הרי עלי שלמים שלא יביא אלא מן החולין י ת"ל וזכחת פסה לה' אלהיך יצאן ובקר י והלא אין פסח בא אלא מן הכשבים ומן חעזים י אם כן למה נאמר צאן ובקר י להקיש כל חבא מן הצאן ומן הבקר לפסח י מה פסח שהוא בא בחובה ואינו בא אלא מן החולין אף כל דבר שהוא כא בחובה לא יביא אלא מן החולין הרי עלי תודה חרי עלי שלמים הואיל והם באים חובה לא יביא

אלא מן החולין ונסכים בכל מקום לא יבואו אלא מן החולין:

מרכ יא מהו תודה יקריב מנין אתח אומר המפריש תודתו
ואבדה והפריש אחרת תחתיה ולא הספיק להקריב
עד שנמצאת הראשונה והרי שתיהם עומדות מנין שיביא איזו מהם
שירצה ויביא עמה להם ושנייה יביא בלא להם ' ת"ל [תודה] יקריב יכול יהו שתיהם מעונות לחם ' ת"ל יקריבנו אחת מעונה להם ואין
שתים מעונות להם: ב ומניין לרבות את הולדות ואה התמורות 'ת"ל

ד"מ: ג שהתחם נשחנת לשם שלמים . ע" גמ" ובחים ד" י ו" מפיק לם מקרם מקרות וע"ש ד" - במום" ד"ם במ ללמוד והוכח ברמב"ם פט"ו חם" כפולי המוקדשין דין י"ב:

ה אמר לו מפני שיצאה לחיון בדבר המדש כצ"ל ד"ם . ופי לממו תודה שתודה נעונה לחם ושל משלמים אין נעונה לחם : ו פד כוף הפרק . ע" מנסות פ"ח פ"ד וברם" שם וב"ו ושל ברמב"ם פין נעונה וישל ברמב"ם ב"ד וברם" שם וב"ו מיקרו שלמים אום די משום הקבנות דין ט"ו ע"ו י"ו ורש" פ" שם בסוף הדף דמודה מיקרו ובשר ובשר הבמד בנמד הבין בנמד ובחים ד" ו" ו" י"ו במיד ובם תודת והדבלה בריחת וו מיקר לה דובבר ובם תודת והדבלה בריחת וו בהמיק לה המחדה נשטעה לשם השמשה מהן קרת דובבר ובם תודת והדבלה בריחת וו ב"ע" ב" יכול יבית למשה שבי של והיבו כצ"ל ו" יכול יבית משום של יבית וו בל"ל וע" יוכול יבית משום של יבית וו בל"ל וע" וושלמי פ"ק דמשבר שני שקד לומרי בעומת דהן ד"ג : "א והנסכים לא יביתו מלא מן יהול מון במ"ל בומ" מכול ע"ד מה" ממור ב"א וברות דין "ג :"

ברכן ל כל המנחה אשר תאפת בתנור אמר רבי יוסי ברבי

מחצה חלות ומחצה רקיקים ת"ל כל חמנחה אשר תאפח בתגור וכל

נעשת במרחשת ועל מחבת וכל מנחה בלולה כשמן וחרבה מה

כל וכל האמורים למשה שני מינים אף כל וכל האמור כאן שני

מינים יוכל נעשה במרחשת ועל מחבת על שום כליין נקרא ולא

על שום מעשיתם מה תנור כלי אף מחבת ומרחשת כלי: ב לכהן

חמקריב אותה לו תהיה יכול לו לבדו ת"ל לכל בני אחרן

תהיח יכול לכולן תלמוד לומר המקריב אותה י הא כיצד זה בית

אב המקריבים אותה: ג מנין שאין חולקים מנחות כנגד זכחים ת"ל כל המנחה אשר תאפח בתנור לכל בני אהרן תחיה: ד יכול

לא יחלקו מנחות מאפח תנור כנגד זבחים - אבל יחלקו שאר מנחות

כננד זכחים ת"לכל נעשת כפרחשת ועל פחכת לכל בני אחרן:

ד יכול לא יחלקו סנחות כננד ובחים : אבל יחלקי עופות כננד

מנחות ת"ל ועל מחבת לכל בני אחרן תחיה: [יכול לא יחלקו עופות

כנגד מנחות אכל יחלקו מנחות כנגד מנחות ת"ל וכל מנחה בלולה

בשם: וחרבה לבל בני אחרן: ז יכול לא יחלקו מחבת בנגד מרחשת

ומרחשת כנגד מחבת אבל יחלקו מחבת כנגד מחבת ומרחשת כנגד

מרחשת ת"ל וחרכה לכל בני אהרן תחיה: דו יכול לא יחלקו בקדשי

קרשים אבל יחלקו בקרשים קלים י ת"ל איש כאחיו י כשם שאין

חולקים בקרשי קדשים כך אין חולקים בקדשים קלים: 🗅 איש כאחיו

האיש חולק אע"פ שב על מום ואין הקמן חולק אעפ"י שהוא תם:

פרשתא ה מנין לעשות זמן בכמת בזמן אהל מועד הואיל

אינו נוחג ככמה אף חלן לא ינהוג ככמה : 🔼 וחלא דין

הוא: ומה העוף שאין חמום פוסל כו זמן פוסל כו קדשי כמה

שהמום פוסל כהן אינו דין שיהא זמן פוסל בהן ' לאו מה לעוף

שאעפ"י שאין המום פוסל בו זמן פוסל בו שכן הזר פוסל בו

תאמר בקרשים שתואיל שהמום פוסל בחם שיהא חזמן פוסל בהן

שכן אין הור פוסל בהם הואיל ואין הור פוסל בהם לא יהא זמן

פוסל בהם תלמור לומר תורת זבח השלמים י אם על תורה לעשות

ואמרת תורה חלן והיוצא ישרף מה היוצא

יחודה מנין לאומר עלי עולת שנחה מאפה תנור שיביא

מקום י א"נ הכא לאו מחורת סמוכין אלא משום דו"ו מוסיף על ענין ראשון דכתיב וואת תורת זבח השלמים י ומיהו משמע בפ"ב דקדושין דחין בהן כלל דין חלוקה אפילו במנחה אחת או בזכח אחד . אלא כולם אוכלים מתמחו אחד דהתם א"ר יוחנן נמנו וגמרו המקדש בחלקו בין בקדש קדשים בין בקדשים קלים לא

קדשי ורב חמר עדיין הוח מחטוסתי ומייתי עלה להך ברייתה וחמר עלה סתם סיפרא מני ר' יהודא היא וקאמר דלית בה דין חלוקה כלל ש"מ' והתם פריך וכרב מי לח תכיח והתכיח הלטעין מושכין את ידיהם והגרגרנים חולקים ומשכי מאי חולקים חוטפין מן התתחוי כחחד . והשתח אתחי לא משני לה כתם בתנחה אחת היו חולקים - ולאו הוכחה היא : דודאי במנחה אחת היו חולקים מציה וביה י והא דלא משני החם במנחה אחת היו חולקים י משום דהתם לאו מלשון חולקין לחוד קא דיים י דא"כ אתחי לה מייתי מתכי דם׳ טבול יום [ובחים ליח:] דקתני בה חלוקה וכן מהח דתנן [שבת קמ"ח: וע"ש בתום' קת"ט:] ומטילין חלשים על הקדשים ביום טוכ י וכן בסוף מם׳ בכורים והן מחלקין ביניהם בקדשי המקדש אלא כמו שפירש שם רש"י דם"ד דהחי חולקין לאו לי זול חלקו המניעו לכל אחד **קא**תר דגבי לחם השנים תניא [יותא ל"ט] יום ששימש שמעון הלדיק היתה ברכה מצויה בלחם הפנים וכל כהן המגיעו כזית יש חוכל ושבע יש חוכל ומותר : מכאן ואילך כשלחה מארה בלחם הפנים וכיון דנשלחה בו מארה . א"כ חלוקה כפול למאי חזיא . אלא ודאי הא דקאמר הגרגרנים חולקין היינו דרך עלוי שכהן זה יקח חלקו וחלק חברו כדי שיבת חברו ויקח במקום חחר חלקו וחלק חברו שהנים לו חלקו בחלוקה רחשונה : חלמח חית בהו דין חלוקה ' וא"כ גם הוא שלו לקדש בו את האשה דממונו הוא י כיון שפושין דרך עילוי והיינו נמי דתנינא ברב דאמר המקדש בחלקו בין בקדשי קדשים בין בקדשים קלים עדיין הוא מחלו קת יאיכא האי תנא דאמר מקודשת י מיהו ברייתות

ודחי חולקת ומשני דחלקו התגיעו בפני עלמו דבמנחה אחת חולקים לכל אחדי וכשהיה רואה שאין בו כדי אכילה חוטף חלק חברו ואוכלו : והא דתנן במסכת סובה [נ"ו"] הנכנסים חולקים בלפון חלקו המגיעו קחתר ובעוד שהיה בו ברכה י כך פירש רבינו ילחק ב"ר שחול : מן החיש חולק וחפילו הוח בעל מוס וכו' כדדרשינן בפ' טבול יוס [ובחים צ"ם"] מכל זכר לרבות בעל מוס וכן למעלה י חבל מחיש לח דריש אלא למעוטי קטן:

פרשתא ה מנין לעשות זמן בכמה : שיפסלו שלמים ביום השלישי בכמה כמו שנוהג זמן באהל מועד שהרי יש סברא לומר שאינו נוהג י הואיל ואמרה תורה הלן ישרף כדכתיב והנותר ביום השלישי באש ישרף - ואם יותר מבשר המלוחים וגו' ושרפת הנותר בחש: והיוצח ישרף : בפ' כילד לולין [פסחים פ"ב:] קאמר יולא מללן דבשריפה. דכתיב הן הובא את דמה וגו' אמר להם משה מדוע לא אכלתם את החטאת שמא חוץ למחינה היתה א"ל כקדש היתה : מכלל דאר נפקא בת שריפה היא : אי נמי אי שייל דמה לפנים בשרופה י והדר בעי אשכחן קדשי קדשים י קדשים קלים מנין וכו׳ י עד דמסיק כל פסולי מוקדשין דכקדש בשריפה גמרה גמירי לה: מה היוצה חינו נוהג בבמה : שהכל נקרא חוץ: ויש מפרשים דכתיב בחטאת בחזר אה! מועד יאכלוה דוקה בחהל מועד נפסל ביוצה ולה בנמה [המורה י"די]: ב עוף אין המום פוסל ט : דתמות וזכרות בכהתה וחין תמות ווכרות בעופות (כחן יש דילוג עד פסוק

ואם האכל יאכל ביום השלישי א"ר אליעור וכו"):

בשמן לכל בני אהרן כצ'ל . ד'ת : הן אים כאחיו אם על פודם כצ'ל ד'ת : בין אים חולק אף על פי שהוא בעל מים כצ'ל ד'ם והוכא ברמב"ם פ"י מס" מפה"ק דון ויו: פרשתא ה א פ' בגמ' סוף מס' ובמים ורש"י שם: ב מחמר בקדשי במם סוחיל שרשתא ה א פי בגמ' סוף מס' ובמים וכם ספלמים לששום מן נמה כר כליל פרק י איר יוסי ב"ר יהודה מנין להוחר הרי עלי מנחת מחפה תנור שלה יבים מחצה חלות ומחלה רקיקין ח"ל כל המנחה ונו" מייתי קרא שנקראו שני מיני קרבן מחבה ומרחשת ומנחה בלולה כשמן וחרבה דשני מינין הן ולא נפיק בחלי קרבן זה ובחלי קרבן זה ללרפן לאחד כן כמי

מכחת מחפה חנור י ומייתי לה בפוף פרק כל המנחות באות: על שהם כלין נקרמו ולא על שם מעשיהם כליין מרחשת שמוקה ומעשיה רוחשין שכשחרו בשמן ומעלין אבעבועות וכראין כתו רוחשין ושתן הנסחט יוצא ומשתיע קול ומחבת לפה ומעשיה קשין והשמן נשרף: יכשטדר וחומר הרי עלי מחבת מו מרחשת חין לספק בדבר כי הכלי נקרא מחבת וכן כלי נקרא מרחשת -בדחתר רב חשי בריש מנחות ג': מחבת לשם מרחשת י במנה קה מחשב ומחשבת מנא לא פסלה י והכי נמי הנודר מחבת יכים כלי שהום חחבת וכן בטדר מרחשת יכיה כלי ששמה מרחשת וה"כ אמרי ב"ה בס"פ כל המנחות באות י והתם ב"ש אומרים האומר הרי עלי מרחשת יהח מונח עד שיכח חליהו מספקה להו חי על שם כליין נקרחו ויביה כלי שנודר להכיח כלי לחקדש או על שם מעשיהם נקראו ונתכוין למנחה י וא"ת [נתו׳ שם ד' ס"ג י ד"ה מספקה לו׳] המחי יכח מונח יביח כלי שהוח מרחשת ומנחת מרחשת ויתנה כדאמרינן התם [ק"ד י] בפרק בתרם פורשתו ואוני יודע מה פירשתי שיש לו להביח כל הספיקות לפטור עלתו מנדרו : וי"ל דמיירי כנון דחמר משות הללו חוסלת זה למרחשת י מיהו עוד קשה דתלי להכיח משת חולין ולומר סס כלי נדר יהיה כלי במעות שהקדים ומעות חולין יהיו למנחה וכן איפכא וכן אם סלת הביא יאמר אם כלי נדר תהה סלת מחוללת על כלי זה וסלת : וסלת עלמה אני מקדישה למנחת תרחשת י ואם מנחה נדר תהא הסלת מנחת מרחשת : והכלי הוה עכשיו אני תקדישו והשחה ג"כ מצי לחקוני ספיקוי וי"ל כגון שהפריש מעות או סלת והקדישן כתו שידרשו חכמים לשון מרחשת דהשתא מספקא להו לחכמים כילד ידרשו

לכך יהא מונח : ובפירושים פירשו שם בע"א ודוחק: מה תנור כלי אף מחבת ומרחשת כלי שלא תאתר אין אלו עניני תנחות י אלא חייתי תנחה אחרת כמו מנחת מאפה תנור [מנחות פ"ג"] ארחושי הלב או אחחבואי הפה קמ"ל דומיא דתנור קתו תחתיהן כדלות י ת"ל וכל נעשה בתרחשת וכו": ך יכול לה יחלקו מנחות כנגד שפוח: שהללו מיני דמים והללו מיני קמחין: אבל יחלקו עופות כנגד ובחים : שהלנו וסלנו מיני דמים : יכול לא יחלקו עופות כנגד זכחים : שהללו ששייתן כיד וכללו ששייתן בכלי וכו": דן אבל יחלקו בקדשים קלים ח"ל איש כחחיו · וחם על חודה כשם שחין חולקין בקדשי קדשים זה כנגד זה · כך חין חולקין בקדשים קלים מחת כהגים זה כנגד זה · חבל מכל ח׳ וח׳ יחלקו כולן בין רב למעם • כדחמרו׳ בפסחים [ג'י] גבי לחם הפנים הגיעני כפול י והך ברייחה מוקמי לה כפ"ב דקדושין [נ"ג ·] כר' יהודה וגרסיכן התם וסחיך ליה והם על חודה : משמע דקה דריש סחוכין ותימה דבריש יבמות [ד׳ :] קהמרינן דלם דריש ר' יהודה סמוכין אלא במשנה חורה י ושמא הכא מוכח הוא מיסנה לכך דרים כדחמרינן התם י דהיכח דמוכח חו מופנה דרים בכל

פרק "א שמין השומה סרי עלי מנחם משפם מנור שלם יכים - כן הגי' הד'ם : מה וכל המשור כי שף כל המשור כיל ל המשור כיל ל המשור כיל ל בי מה מכין כו' על כל ויקרם דיבורם דכוכם פרק ייב: ב עד סוף הפרק ברעב"ם פ"י מה" מעה"ק דין ע"ו ע"ו וסמ"ג עשין קפ"ה: ד' היים וסף של מסקד שומה וכן בגמי ליתם: ד' יכל לש ימלקו מנחום כעד עופות שכנ שופות כעד ובסים כו' בלולם שלקו פופות כעד ובסים כו' בלולם

Digitized by Google

לסמיכה י שלה סירש בו בהדיה : פרט

לטכול יום וכו׳ דאימן חולקין דלמו

בני כפורי נינהו : פרט לעולת הקדש .

מיותו לה כפ׳ טכול יום [ק"ג] והתם

מפרש פרט לעולה הבאה מן המותרות .

פו׳ שהוא לקין המוכח ועורה להקדשי

ואפילו למאן דאמר מותרות לנדבת יחיד

שהבעלים חביאין נסכיה וסומכין, עליה

אפ"ה שרה להקדש דכתיב שור העולה

ונו' העולה רחשונה שהקדישה בתחלת

הקדש עירה לפהנים ולא הבאה מן המותרות י והתם פריך דר' יהודא הדר

ביה וסבירה ליה דעורה הפחה מן

המותרות לכהני היא ממדרשו של יהוידע

הכהן : עוד תוקי לה פרט לתתפים עולה לברק הבית ושחטה קודם פדייה

דלא קרינן ביה את שלת איש ועורה

לכדק הכית וכפ"ב דתמורה [ל"ה"]

מיורו בה י ורב המכוכא מוקי לה

במקדוש נכסים וכרבי יהושע דאמר

זכרים יקרבו עולות והנהו עולות הם

להקדש ולח לכהן: ר' יוסי בר' יהודה

אותר לעולת גרים י איל רב סימאי בר

חקלאי לרבינא אטו גר לאו איש הוא .

א"ל פרט לגר שמת ואין לו יורשים:

אין לי אלא עולת איש התם מייתי לה

עילת גרום נשים ועבדים מנין * רבינו

שלחה לא גרום התם שולת גרים .

ונרחה דמשום קושיה דלשיל דפריך חטו

גר לאו אדם הוא יובספר ישן קדשים שנעתק מספר של רביט שלמה כחוב בו עולת גרים אלה שנמחק נשני

נקודים י מיהו אין צריך למחום דכמה

דברום נסיב חורת ככנים אגב אחריני

נשים ועבדים דשפיר מפיק לכו מחד

קראי וכן משמע בכל מקום דדין אחד

להם [תום׳ זכחים ק"ג . וע' תום׳ ב"ק

פ"חן. והקשה רבוט חוים כהן דבפי

החובל ממעט אשה מעדות מועמדו שני האנשים י ואכתי אילטריך למעט עבד

מלח יומתו חבות על בכים יצח עבד

שאין לו חיים י ותירן דגבי מצות כן שוים שניהם דגמרי להו מהדדי . אכל

עדות מלתה החריתה כיה דחין שם תלוי

הדבר בנאמנות שהרי משה ומהרן נאמני׳

הם ולה מתכשרי לעדות י ולכך סברה

לומר דלה ילפיכן חד מחברים ולה סוי ליה לחימר היכא דגלי גלי ססול דידיה

ולא ולפונן חד מחברוה ולכך לרוכי מרי קראי: ב ב ד ה פרט לשנשמטה חון לומנה : כולה מיימי החם [זכחים ק"ג]

והתם פריך תנא קמא תיפוק ליה [מדינא

כי היכי דנפקח לרבי ישמעחל ולמה לי

יקרא כו׳] קראי לעורות קדשי קדשים

דבחשם מיירי: ל חמרו לו לח חם

אחרת בחטאת שדחה נחון למעלה כו' י

וכם"א דוכחים [ר] מייתי להי והתם גרסיכן אמר לו ר' יהושע מה לפסח

שכן זמנו קבועי ה"ל ר׳ הליעור חטחת

חוכים א"ל ר׳ יהושע חזרנו חלילה י חזר

ר"ה ודנו דין חחרי חטחת נחתר בה

נשחם כלפון: הוא פרט לתודה ואיל נויר אע"ג דנאכלים ליום ולילה כאשם :

ועוד דמד"ח מקום שטעונין לחם טפון נמי לפון (כמו שלמי ליבור וכ"פ לעיל כפ' חטחת י ע"ש): דן חע"פ שחטו שלח לשמו י ולח עלה לכעלים לשם חובה:

חשם חש"ם שלא סמך: יצאו בעלים ידי חובחן . דחשם יתירא הוא דכבר ידעינן

כחיב קדש קדשים לכך אין לוחר דנאכל לוכרי כסונה. חים תודה התם לא איצטריך ליה למעוטי - ונראה טעמא משום דקרויה שלמים אע"ג דהתם דחיק לחשכוחי דנחכל במחנה ישרחל ולח המרינן והלח הים קרוי שלמים:

פרק מ מה תעחת מן החולין י מפורש בפרשת ויקרא: תורה חחת

הוא פרט לתודה ואיל נזיר: 🏲 והקטיר אותה הכהן המזכחת אשה לה' יכול אעפ"י שלא שחמו בצפון ת"ל חוא: 🦪 אשה רבי אליעזר אומר אשה לשם אישים י אשם אעפ"י שלא סמך עליו י יכול אעפ"י ששחמו שלא לשמו ת"ל הוא: (א"ר אלעזר חמאת י באה על חמא ואשם כא על חמא מה חמאת פסולה שלא לשמה אף אשם פסול שלא לשמו: ז אמרו לו לא אם אמרת בחמאת שדמה נתון למעלה תאמר כאשם שדמונתון לממה י אמר להם חפסה יוכיח שדמו ניתן לממת אם שחמו שלא לשמו פסול: 🎵 אמרו לו והלא נאמר פסח הוא אמר להם אף נאמר אשם הוא: 🛍 כל זכר לרבות בעלי מומים למה אם לאכילה כבר אמור אם למחלוקת כבר אמור ואם בעלי מומים קבועים כבר אמורין ואם בעלי מומין עוברין כבר אמורין אם כן למח נאמר כל זכר לרבות בעלי מומים ישיכול אין לי אלא שנולד תמים ונעשה בעל מום י נולד בעל מום ממעי אמו מנין ת"ל בכהנים: ל יאכלנו כשר ולא פסול י קודש קדשים לרבות זכחי שלמי צבור שלא יהו נאכלים אלא לוכרי כחונה י תוא פרט לתודת ואיל נזיר:

ברכן מו כחשאת כאשם מה חשאת מן החולין בידו הימנית וביום י אף אשם מן החולין כיום וכידו הימנית י תורה אחת

לכם לסמיכה: לכהן אשר יכפר בו לו יהיה פרט לטבול יום ולמחומר כפורים ואונן י והכהן המקריב את עולת איש פרם לעולת חקדש דברי ר' יהודה • ר' יוםי ב"ד יהודה אוםר אף עולת הנר עולת איש אין לי אלא עולת איש עולת נרים נשים ועבדים מנין ת"ל עור העולח ריבה י א"כ למה נאמר עולת איש עולה שעלתה לאיש פרט לשנשחמה חוץ למקומת: ב יכול שאני ארבה אף אם נשחמה שלא לשמה הואיל ולא עלתה לבעלים לשום חובה לאיהיו הכתנים זכאים בעורה י ת"ל עור העולה ריבה אין לי אלא עור העולה עורות קרשי קרשים מנין תיל אשר תקריב יכול שאני מרבה אף עורות קדשים קלים ת"ל העולהי מה עולה מיוחדת קדשי קדשים יצאו קדשים קלים: ג ר׳ ישמעאל אומר עור העולה אין לי אלא עור העולה עורות קדשי קדשים מנין ודין הוא ומה אם כמקום שלא זכו כהנים בכשר זכו בעורות ' כאן שזכו ככשר אינו דין שיזכו כעורות מזכח יוכיח שזכה כאן שזכו בכשר אינו דין שיזכו לא אם אמרת במזבח שלא זכו במקצתם תאמר בכהנים שוכו כמקצתם י הואיל ווכו במקצתם יזכו בכולן י רבי אומר כל עצמינו לא הוצרכנו אלא לעור העולה בלבד שבכל המקום העור מחלך אחר הבשר י פרים הגשרפים ושעירים הנשרפים עורותיהם נשרפים עמהם שנאמר ושרפו כאש את עורותם ואת כשרם ואת פרשם: 🎵 חמאת ואשם וזכחי שלמי צבור ניתנים מתנה לכחן לעולה ירצו להפשים מפשימים ירצו לאוכלן אוכלים אותן ואת עורותיחם י אכל העולה לפי שנאמר בה והפשים את העולה צריך הכתוב לומר עור העולה אשר הקריב לכהן לו יהיה • ונתן לכהן פרט למכול יום ולמחוסר כפורים ולאונן יכול לא יחלוק בבשר שהוא לאבילה אבל יחלקו בעורות שאינו לאכילה ת"ל עור העולה אשר חקריב לכהן לו יהיח פרט

ומשני מילתה דהתיה בק"ו טרח וכחב דם"ד חתי פשה דחכיל וידחה ל"ת דפסול. קח"ל מעוטא דיאכלט: לרבות בליה קרא י ומשום דלפעמים פרכי ליה בק"ו הוצרך לכתוב קרא יתירא י כך שמעתי ממורי ה"ר דוד ב"ר קלונימום ממניצבר"ק . עוד קחמר ור׳ ישמעחל החי אשר הקריב מאי עביד ליה . פרט לטבול יום ומחוסר כפורים ולחונן . ותיפוק ליה מלו יהיה כדנפיק ליה לר׳ ישמעאל . ר׳ ישמעאל לטעמיה דסיר יוחנן חשום רי ישמעחל נחמר בעולה לו יהיה ונחמר בחשם לו יהיה מה להלן עלמותיו מותרין : אף כאן עלמותיה מותרין א"כלההיא דרשאלריך לויהיה :

למבול יום ולמחוסר כפורים ולאוגן: בעל מום כו' לשון יחיד י כך יש ליישב בדוחק ודו"ק): "יאכלט כשר ולא פסול זבחי שלחי ליבור שנאכלין לזכרי כהונה ובפ׳ חיוהו חקומן [ל"הי] יליף להו מדהקשו לעולה : דכתיב על עולותיכם ועל זבחי שלמיכם : הוח פרט לחודה ואיל נזירי באיל נזיר איכא קרא למעועיי דכתיב ולקח הכהן את הזרוע בשלה

מן האיל י מכלל דאיל בעלים אכלי ליה וכי אינטריך למעוטי זרוע בשלה הוא דאילטריך : ובפ׳ אייהו מקומן [שם] קאמר מדכתיב כיה קדש הוא להי ולא

סקדם " רמכ"ס סוף פ"ה מה" מעשה הקרבטת : פרע לשנשמטה פרן למנה ומרן למקומו כלל ר"ת וכ"ה הבמים ק"ג ושם כל הפרק ע"ש רמכ"ם שם רין י"ע : ך" פרים סושרפים כו" רמב"ם שם דין י"מ : ךן מתנם לכהן ראו להפשיע כליל ועיבע לעולה נשמק : לו יסים פרע לטב"י ולמסוסר ביעורים ולמוק שיכול לל ישלקו כל"ל • ר"ע חק"ם:

מעס"ק דין כ' ג': ה חשל לשם חשים . לעיל ס' ויקרם סוף פרשתה ד' וסיף פרק ו' ויקרם מוף פרשתה ד' וסיף פרק ו' ויקרם פרשתה יד: מעפ"שלה סמך עליו לעיל ס' ויקרם סיף פרק ד' וכובסים ו' ומנסות צ'ג יושה ו' ושב"ם שם פיצ דין ויצ: בי ע"ל בפרשתין פרק ג' בריישה כ' : ע"ל כל וכר כצ'ל ד"מ: עושה ו' בריישה ב' בריישה ג' פיש: פרע לעולם ברק מ' א פרע לעול ידים כ' לעיל בפרשתין פרשה ג' בריישה ג' ע"ש: פרע לעולם

היא היא לשמה כשרה שלא לשמה פסולה י וה"ה פסח נאמר בו הוא הוא לשמו כשר שלח לשמו פסול י חף חשם נחמר בו הוח הוח לשמו כשר שלח לשמו פסול ח"ל ר ימשע מטאת נאמר כה היא בשחיטה וכן בשחיטת פסח נאמר כו הוא בוביחה אבל משם לה נחמר כו הוה חלה לחחר הקערת אימורין י והוא עלמו שלא הוקטרו אימוריו כשר י א"ל ר"א הרי הוא אומר כחטאת כאשם מה חטאת וכו'י והתם קאמר א'ל ר"י חוורכי חלילה וליהדר דינא ותיתי במה הלד : משום דחיכה למיפרך מה להלד השוה שנהן שכן יש נהן לד כרת י חטחת בחה על דבר שחייבין על זדונו כרת י ופסח חייב על זדונו כרת י עוד התם שקיל וטרי בה והכא קיצר תשוכחן: מו כל זכר לרבות בעלי מומין וכו' : הכח לריך ה' קרחי לחכילה ולמחלוחת : ולבעל מום קבוע י ולבעל מום עובר שנעשה בו מום לחחר שנולד עוד סרא חמישי לכולד בעל מום ממעי אמו שגם הוא חולק בקדשים ולא אמרי כיון שלא היתה לו שעת הכושר לא יחלק קמ"ל מיהו י"ל איכא טוד קרא בקדשים שמרבה את בעל מום ובם׳ טבול יום לא ריבה אלא מד׳ הראי דכתיב בד' פרשייתא . במנחה . בחטאת . באשם י ובקרכנות ליבורי (אחר המעתיק דברי המפרש הזה נרחים תמוהים דאמר דלריכים ה' קראי אטו לאכילה ולמחלוקת מילתה החריתה היה הרי לבעלי מומין הוא דמרבה לאכילה ומחלוקת אלא דלא הוי מרבה אלא חד כעל מום ולריך עוד תרי קרחי לבעלי מומין : דג' מיכי בעלי מומין איכא ואי ס"ל כי קושית התום׳ בובחים דק"ב עיב דיה בעל מום עובר י א"כ לא סגי בה' קראי ובעי שית קראי וע"כ דם"ל דקבוע ועובר : אף דגלי קרא בחד לאכילכ ומחלוקת לא אכני לן לגבי אידך. אכל כיון דגלי קרא בתרווייהו י תו לח לריך לנולד בעל מום ממעי חמו אלא חד קרא וכסברת התום לפידרכם י עיי"ש ודו"ק · ויש לדקדק קצת מלשון

הת"כ דתחלה אחר בכולהו בבי בעלי

מומין לשון רבים וכסיפה המר שנולד

Digitized by Google

מיכן אמרו בשר קדשי קדשים שנממא בין כאב המומאה בין

השרף כדתנן כפ' טבול יום [זכחים ק"ד-] גבי פרים הנשרפין ושעירים הנשרפין אם אינן נשרפין כמשתן נשרפין בנית הבירה כדמפרש בגמרא כגון אירע בהן פסול בין קודם זריקה בין לאחר זריקה: אחרו לו מנין לחטאת חיצונה שנכנם דמה לפנים שתהא פסולה: אחר להן הן לא הובא את

דמה אל הקדש פניתה : גבי שעיר ר"ת ששרט בני אהרן. וקאמר להו משה הן לא הובא את דמה אל הקדש פניתה מל הקדש פניתה לא הדבא את דמה אל הקדש פניתה מדוע לא אכלתם את המעות היא אם פרין דלשיל דריש מינה ר"י הבלילי א"כ למה נאתר וכל חטאת אין הגלילי א"כ למה נאתר וכל חטאת החילוניות אייבו בה: והכא קאמר דלא מיירי אלא במטאו׳ הפנימיו׳ במרבה מהאי קרא אפילו שאר קדשים י ומשני התם לדבריו דר׳ עקיבא קאמר דמרבה מהאי קרא אפילו שאר קדשים י וקאמר לפי סברתך הכי הוי לך למימר אין לי אלא יחיד ובו׳ אפל לדידי לא

אתי קרא אלא לפנימיות: פרשתא ד ואת מיטוטא דאין תורת אשר נוהגת ככמה דדבר

שבחוכה שאין קכוע לה זמן הוא : וכי מאין בא • מאיזו סברת הי' משמע שדמה טעון קרנות שהן למעלה: ת"ל ואת דמו יזרוק על המזכה סביב לרבות כל האשמות ואשם מצורע שיהא דמו כיתן למטה י והוא הדין לאשם כזיר ששניהן שוים שהם בני שנה י ובפיא דובחים [י ·] קאמר הכהן המחטא אותה : אותה דמה למעלה ואין אחר דמה לחעלה: מנין לדם החשם שנתערב בדם שלמים : ובפ' ויקרא תכיא ומייתי לה בפ׳ התערובת [שם פ"ח:] מנין נתערב דם עולה בדם עולה וכן בדם החשם וכן בדם תודה ובדם השלמים וכו׳ ת"ל דם לם: יכול אפילו נתערבו חיין: חשם ושלמים: ת"ל הוחי קדש קדשים הוא למעט את שנתערב שאינו קרב אלא ירעו ויכיא בדמי היפה שבהן ממין זה. אם זה שוה שתי סלעים וזה שלש יחלל אשם כל מקום שהוא בג' סלעים: וכן שלמים שחק חנו יודעים חי זה שמן ואי זה כחושי ויפסיד סלע מביתו שניהם ישחטו בלפון וכו' והלח שלמים טעונין תכוסה • דכתיב ידיו תביאנה את אשי ה' ונו': אמרו לו אין מכיאין קדשים לבית הפסול : שאם לא יאכלם ליום אחד נחצא שהשלחים נפסלים • שהרו אינו מכירם כדי שיאכלם לשני

ימים וכן תנן בפ' התערוכת [ע"ה:] כל החל קרב ואין תמורתו קריבה לאו דוקא זנמירו [תמורה י"חי] כל שבמטאת מחה באשם רועה: והוא בא לדרב הוכא דמירו [תמורה י"חי] כל לרעייה ושחטו שתם כשר לעולה: והכי אמרינן בתמורה בפ' ואלו קדשים לר' לרעייה ושחטו שתם כשר למולה: והכי אמרינן בתמורה בפ' ואלו קדשים לר' עקיבא דהוי דריש הוא דאין תמורתו קריבה: ל אפילו גרים אפילו נשים כדאמרי בובחים פ' כל הפסולין (ל"ב') אין שחיטה אלא לשון משיכה בהולכה והבאה: ולא שיתיו את הראש בבת אחת: ואיתא בפ' השוחט [חולין ל:] יר' אליעור אחתר מכאן לעולת ליבור וכו' דכתיב כאן במקום אשר ישחטו את העולה בפרשת חטאת: מיהו מהאי קרא יליף בפ' איזהו מקוחן [זבחים מ"ט"] דאשם בפרשת חטאת: מיהו מהאי קרא יליף בפ' איזהו מקוחן [זבחים מ"ט"] דאשם

נשחט

ד מכאן אחרו . במס' שקלי כפ' כל הרוקין כו': ב"ש אומרי' הכל ישרף בפנוס . בכל הטומאה בין בפניס בין בחוץ בין שנטמא באב הטומאה בין שנטמא באב הטומאה בין בפניס בין בחוץ בקר הבית חוץ לעורה י דמאים טפי : חוץ שנטמא וב"ה אומרי' הכל ישרף בחוץ . בהר הבית חוץ לעורה י דמאים טפי : חוץ שנטמא בולד הטומאה שלד הטומאה בפניס י דאיכא תרתי י שהוא בפניס י וגם נטמא בולד הטומאה

ולם משים כל כך: דברי ר' משיר: רבי יכודה אומר ב"ש אומרים וכו' חוץ משנטמח בחב הטומחה בחוץ דחיכח תרתי דנטמה באב הטומאה דמאים טפי וגם נשמח בחוץ: וכה"ח הכל ישרף בחוץ חון משנטמה בולד הטומהה בפנים דלא מאים כל כך י וגם היה עדיין בפנייי וכמם' שקלים פליגי בר קפרא ור' יוחכן למר אב הטומאה קורא לטומאה דאורייתא ואפילו היא ולד ולד כשומאה קורא למה "שנטמא בטומאה דרבנן יולמר בין אב הטומאה בין ולד השותאה הכל דאורייתא ונראה לפרש אליבא דר׳ מאיר לכ"ש דקרא מיירי בכל עניני פסול טומאה • ולמאן דאמר בולד הטומחה דרבכן כח עברי ליה צורה והדר שרפי ליה ולכ"ה לח הוי עיקר קרח בטומחה דמחיםה • חלה בשחר פסול דותיא דנכנם דמה לפנים דדבר אחר גרם לה י וכנטמה בולד הטומהה בפנים לה מחים כל כך. כיון שלה נגע אמש בשרץ או בשאר אב הטומאה . על כן שורפין אותו בפנים . תיהו בנטתה בחוץ (אין מכניםו בפנים י וכן בנטמא באב הטותחה בפנים חין שורפין חומן בפנים · כיון דעיקר קרח דשריפתו בקדש לח מיירי בטומסה כדממרן ולר' יהודה אליכא דכ"ש פ"ל נמי דעיקר קרא מיירי בפכול טומחל בקדש י ולכך הכל ישרף בפנים: חף כשנטמח בחב הטוחחה בפנים י) [כל זה הגהתי לפי הכנת הענין והוא מסרון הניכר בגוף הספר] וכן בולד הטותאה בחון מכנים בפנים דלה מחים הכל בהב הטומהה מחים ושורפו בהר הבית . ולב"ה דוקח כולד השומחה בשנים עלמו שורפו בפנים כדממר ר' ממיר: ולח פליג חלה חליבה דב"ש י דלח שייך למיפרך כחן וכי טעמח דב"ש חתי לחשמועיכן : דהכח לריכה להו למימר כילד קבלו משנה דב"ש ובפ׳ סכול יום [זכחים ק"ד:] תני לוי שלשה בית הדשן היו ה' בעזרה וה' בהר הבית ומ' חוץ לג' מחנות: ר' חליעזר חומר חת שנשמח כו' חמיר ומחים ליה בנטמח באב הטומאה י ולכך שורפו בחוץ אפיי כטתא בפנים י וקיל ליה נטתא בולד

נשתח בשנים זקיל כיה נשתח בולך
שותחה דלא מאים ולכך שורשו בפנים אפילו נשתח בחוץ: ר' עקיבא כו' י
ר"ע אזיל בתר מקום שותאה ול"ש נשתח בשותאה קלהאו בשותאה חתורה.
ואמרו ר' אלישור ור' עקיבא לא נחלקו ב"ש וב"ה בדבר זה : דהא לא תנן
ואמרו ר' אלישור ור' עקיבא לא נחלקו ב"ש וב"ה בדבר זה : דהא לא תנן
מילתייה בפלוגתא דב"ש וב"ה: ר' אלישור אותר לא תאכלוכו' לתי שעשון
שריפה ליתן לא תעשה על אכילתו : ובפ' כל שעה [פסחים כ"ד:] קאמר שזהו
לאו שבכללות: ה" ר' יוסי הגלילי אותר אין כל הענין מדבר אלא בפרום
לאו שבכללות: כלומר בחשאות הסניתיות ליתן לא תעשה על אכילתן ואינן נאכלים
ליכרי כהונה "כמו חשאות החילונות: ולפי שבמקותם לא נאמר לאו על אכילתן
ליכרי כהונה "כמו חשאות החילונות: ולפי שבמקותם לא נאמר לאו על אכילתן
כתבו כאן: ולומר שפסוליהן נשרפין לפני הבירה דקרינן בהו בקדש באש

בולד המומאה בין בפנים בין בחוץ ב"ש אומרים הכל ישרף בפנים וב"ה אומרים חכל ישרף בחוץ ' חוץ שנטמא בולד חטומאה כפנים דברי רים י רי יהודה אומר כ"ש אומרים הכל ישרף בפנים י חוץ שנטמא כאב הטומאה בחוץ וב"ה אומרים חכל ישרף בחוץ חוץ משנממא בולד המומאה בפנים: 1 רבי אליעזר אומר את שנממא כאב המומאה בין בפנים וכין כחוץ ישרף כחוץ: את שנשמא בולד חשומאת בין בחוץ בין בפנים ישרף בפנים י רבי עקיבא אומר נממא בחוץ כין כאב המומאה בין כולר המומאה ישרף בחוץ . נממא בפנים בין באב המומאה בין בולד המומאה ישרף בפנים: ר' אליעזר אומר לא תאכל באש ישרף כל שמעון שריפה בא הכתכ ליתן לא תעשה על אכילתו: ד רבי יוםי י הגלילי אומר כל הענין חזה אינו מדבר אלא בפרים הנשרפים ושעירים הנשרפים י ליתן לא תעשה על אכילתן ללמד שפסוליהם נשרפים לפני הבירה : אמרו לו מנין לחמאת שנכנס דמה לפנים שהיא תהיה פסולה אמר להם הן לא הובא את דמה אל : הקודש פנימה

ברשתא ד זאת תורת האשם לבית עולמים זאת אינה נוהנת ככמת: תורת האשם תורה אחת לכל אשמות שיתא דמם ניתן לממה: 🔼 וכי מאין בא מכלל שנאמר כי כחמאת האשם הוא לכהן מה חטאת דמה ניתן למעלה י אף אשם יהיה דמו ניתן למעלה י תלמוד לומר קודש קרשים ואת דמו יורוק לרבות כל אשמות ואשם מצורע שיהא דמם ניתן לממה מנין לדם האשם שנתערב בדם שלמים יזרק תלמוד לומר קודש קדשים ואת דמו יזרוק יכול אפילו נתערבת חיים ת"ל הוא מה יעשה להם ירעו עד שיסתאבו וימכרו ויביא מדמי היפה ממין זה ומדמי היפה ממין זה ויפסיד מותר מכיתו : ר' שמעון אומר אשם שנתערב בשלמים שניהם ישחמו בצפון זה יקרב לשם שהוא וזה יקרב לשם שהוא ויאכלו כחמור שבהם י אמרו לו וחלא שלמים מעונים תנופה · ואין אשם מעון תנופה · אמר להם ומה בכך ויניף אשם י אמרו לו אין מביאים לכית הפסול קרשי קרשים י הוא י הוא קרב ואין תמורתו קריבה: 🛴 ישחטו ריבה כאן שוחטים הרבה אף חנרים ואף חנשים ואף העברים: אין לשון שחימה אלא משיכה שנאמר זהב שחומי רבי אליעזר אומר סיכן לעולת צבור שלא תהא שחיטתה אלא בצפון י קודש קדשים לרבות זבחי שלמי צבור שלא תהא שחימתן אלא בצפון

הגהות מהרי׳ד

שם פ"ר דין א" י"ר : ג ריבה כאן שומטין הרבה י רמב"ם ריש סלכות מסולי השוקדשין :
אלא מטיכה שלא ימשה דרסה מולין ל" ול"ע למה דריש זה דוקם כאן הא כבר כתיב כמה
אלא מטיכה שלא ימשה דרסה מולין ל" ול"ע למה דריש זה דוקם כאן הא כבר כתיב כמה
פפתים לשון שסיטה ובגמ" מייתי לה על ושחט בן הבקר וי"ל משום דמרבה כאן אפי טמשים
אלטרים ליכנס לשם ול"ל דעומד בעלייה ותכנים סכין אדוכה למטה כמ"ש העום ובשוסט
מיכן למולת לצור י דסיים עולת ממיד י שלמי לצור י קשה הם כבר ריבה הכל גבי חטאת
מיכן לעולת לצור י דסיים עולת ממיד י שלמי לצור י קשה הם כבר ריבה הכל גבי חטאת
[לעיל בפרשתן פרשה ג" ברייתם ב"ן וי"ל דשיכה עליו הכתוב לעכב אך קשה מיעוטא
דתודה ואיל מיר ל"ל ב" פעמים וי"ל דסי"א דמיעוטא ג"כ ראיט מעכב אבל לכעמילה מלים
לשחט בלפון קמ"ל זית רעון י ולא הכנתו דלעכב נפקא לן בובחים מ"ח ע"צ מקרא שחרים
וע" דמימוע כ"ה : ולעיל פ" ויקרא זיצורא דמטאש פרק ו"ברייתה ג"ב בריים פרה "

ב" : ז ר"ע, אומר כו" ישם דין ו פסק כר"ע: בא הכתוב ליתן ל"ח וכו" י רמב"ם פ"א מה" שעשה ההרבעת דין ג': דן ליתן ל"ת על אכילתם י רמב"ם שם והובא בירושלמי פ"ו המססים הלכם ע": שמשוליםן הורפין לפני הביום: שם פ"ז דין ד": פרשה ד" ם הד"ח מוחק בדיש. הברישת מיבת ואת ובפסיקת זוטרתי איתא וואת שורת האשם: תורה אחת לכל המשחת ואשם מלוע שיהא דשם יתן למטם כן הגי" בד"ח והוא במשום ובמים כ"ד ע"ב הל"א והוא במשחת ור" י ש"ב ורמב"ם פ"ה מה" פסול בשון קב": ב"ד ע"ל ואת דישו חיון כ"ל"ל מ"ד מו חיון כ"ל ל"ל ורמב"ח פ"ל מ"ל במ"ל היול א בירוש מים ב"ל מ"ל ויקלא דיבורא הדבה פרשתא ג' ברייתא "ג"א י ידעו עדשיםתאבו הכעברו חיים יש"ל מ"ל ויקלא דיבורא הדבה פרשתא ג' ברייתא ו"א מורו לו אין מבימין הדשים לבית הפסיל י הוא אור כל"ל וכ"ם בר"ח: ואין ע"ו: אמרו לו אין מבימין קדשים לבית הפסיל י הוא אור כל"ל וכ"ם בר"ח: ואין ע"ו: אמרו לו אין מרנים קדשים לבית הפסיל י הוא אור כל"ל וכ"ם בר"ח: ואין משורתו קריבה יע"ר מ"ל "ל"

ת"ל אותה פרט לתרומה דברי רבי יהודה י ר' שמעון אומר קודש

קרשים מעונים מריקה ושמיפה ואין קרשים קלים מעונים מריקה

ושמיפה: ן אוציא את אלו ולא אוציא את התודה ואיל נזיר

שנאכלים ליום אחד כקדשי קדשים י ת"ל הוא בישל בו קדשים

וחולין וקדשי קדשים וקדשים קלים אם יש בהן בנותן מעם הרי

הקלים נאכלים כהמורים י ואין מעונים מריקה ושמיפה

ופוסלים במנע:

פרק ה הפאת אין לי אלא חטאות מנין לרבות כל הקדשים

אמר לו רבי יוםי הגלילי עקיבא אפילו אתה מרבה כל היום אין

כאן אלא חמאת אם כן למה נאמר וכל שיכול אין לי אלא

חמאת יחיד חמאת צבור מנין ת"ל כל אין לי אלא חמאת זכר

חשאת נקבה מנין ת"ל וכל חשאת י רבי אליעזר אומר אף האשם

שנאמר כחמאת כאשם: 🔼 אשר יובא מדמה אפי' מקצת דמה:

מיכן אמרו חמאת שקיבל דמה בשתי כוסות יצא אחד מהם לחוץ

הפנימי כשר נכנם אחד מהם לפנים רבי יוסי הגלילי מכשיר בחיצון

וחכמים פוסלים ' א"ר יוסי הגלילי ומה אם במקום שמחשבה פוסלת

בחוץ לא פסל הדם שבחוץ את הדם שבפנים מקום שאין

מחשבה פוסלת בפנים ' אינו דין שלא יפסול הדם שבפנים את

הדם שבחוץ י ת"ל מדמה י אפילו מקצת דמה: 🕻 אמר להם

קל וחומר ליוצא מעתח: ומה אם במקום שאין מחשבה פוסלת

בפנים פסל הדם שבפנים את הדם שבחוץ מקום שמחשבה

פוסלת כחוץ י אינו דין שיפסול הדם שכחוין את הדם שכפנים י

ת"ל אשר יובא י הנכנס פוסל י ואין היוצא פוסל: ד אל אהל

מועד אין לי אלא אהל מועד שילה ובית עולמים מניין ת"ל לכפר

בקודש י הנכנם לכפר אעפ"י שלא כיפר פסל דברי רבי אליעזר י

א"ר אליעזר נאמר כאן וכפר ונאמר להלן וכפר י מה וכפר האמור

להלן שלא כיפר אף וכיפר האמור כאן שלא כיפר י ר' שמעון אומר

נאמר כאן לכפר בקדש ונאמר לחלן לכפר בקודש מה לכפר בקודש

האמור להלן שכבר כיפר אף לכפר בקודש האמור כאן שכבר כיפר:

ואם הכנים שונג כשר: 🎵 בקודש כאש תשרף: מלמד ששריפתה

בקודש אין לי אלא זו בלבד מנין לרבות פסולי קדשי קדשים

ואימורי קדשים קלים תלמוד לומר כל בקודש באש ישרף:

תלמוד לומר וכל חמאת דברי רבי עקיבא

ולא דמה של יוצאת יוהתם [פב :] עוד שקיל וטרו בה :ך מנין לרבות בילה וכית עולמים י שאם נכנם דם חטאת פסל י ואליכא דר' יודא דאמר פ' בתרא [קיד] דובחים דמובות בבמה גדולה קרבים י ור' מאיר ור' שמעון פליגי התם . תימה דפעמים קאמר [בריש עירובין] מקדש אקרי משכן י ופעמים שלריך לרכות בית עולמים מקרא יתירא י ובפ"ב

דסוטה גבי עפר סוטה גרים רביט שלחה לרבות בית שולחים. ולא גרים לרכות שילה ונוב וגבעון דהא שילה משכן הוא ואין לריך לרבויי ובנוב וגבעון לה היו משקין שם סוטותי דבמה היתה שם ולח היה שם חרון . ומובח הנחשת כיה שם לשום חובת יחיד דחין זמנה קבוע להקרוכה שם י מיהו אין למחקוי דבשילה לא היה המשכן עיקר דבית של אבנים היה שם כדאתרינן בפ׳ בתרא דובחים [קי'חי] י וכוב וגבעון נמי אע"ג דבמה היתה י והא איכא מ"ד בפ׳ בתרא דובחים דמנחה קריבה בבמה: ה"כ מנחה דסוטה קרובה וארון לא היה שם כי היה בקרות יערים וגם שתה קרשים לא היו שםי ולכך לרוך לרבויינהו התם והכחי וכן בפי הוליחו לו [יותח נ"ג] גבי מעלה עשן וכפ׳ שני שעירים [ס"ו:] גבי שעיר המשתלחי וכן בריש פ׳ שני דשבועות [ט"ו: וכ"ו היה שם בתום'] גבי נכנם למקדש בטומאה האמר דלח יליף מקדש ממשכן ימשכן ממקדשי וקשה דברים עירובין גבי שלמים ששחטן קודם פתיחת דלתות ההיכל פסולין יליף מקדש ממשכן ולה מלריך תרי קרחי וכן בפ"ח דשחיטת חולין [כ"די] גבי לווים סוסלין בשנים יכול שילה ובית עולתים כן תיל לעתודי תשתע דחי לחו קרם למעט סוה אחריכן דלויים פוסלין צשנים בשילה ובית עולמים כמו במשכן והתם ליכא אלא חד קרא וו"ל בעירובין ובשחיטת חולץ יש קראי הרבה דהוה משמע דחתי לרבווי כוב וגבעון - ורביט חיים פי' בחולין ובעירובין אין הדבר תלוי בקדושת המקום : סתיחת דלתות ונעילתן ושיר לויים יולכך משתעי נמי מקרת דמשכן אבל דהכה ודהנהו אחריני הן תלויות בקדושת מקום והויה סברה לחלק ביניהן - לכך לריך קרחי לרבויינהו: ה"ל לכפר בקדם קרא יתירא כוא דכתיב בקדש : אעם"י שלא כפר ד"ר אליעור ר' אליעור יליף לכפר דחשר

יובא מדמה מלכפר דוכל אדם לא יהיה באהל מועד לכפר בקדש עד צאתו ומוהיר שפורשים מבין האולם ולמובח בשעת הקטרה י מה להלן בכואו לכפר משמע מתחלת ביחת המכפר הווהרו חביריו לפרושי הילכך לכפר ועדיין לח כפר משמעי אף כאן אשר יובא מדמה לכפר מתחלת הכאה על מנת לכפר משמע - הילכך אע"ם שלא כפר: רבי שמעון אומר נאמר כאן לכפר וכאמר להלן לכפר וחת פר החטחה וחת שעיר החטחת חשר הובח חת דמם לכפר בקדש יולית וכו' : מה להלן בשכופר הכתוב מדבר י דהת שריפה בתר כפרה היא: אף כאן בשכופר יומייתי לה בפוף פ' התערובת יוהתם מפרש דר' פליעור סבר דנין חוץ מחוץ: דם חטחת שככתוב מלמדך שתעמוד בחוץ ולה יכניספו בפנים מחדם זה שהכחוב מוהירו שיעמוד כחון וחין דנין חון מבפנים מפר יום הכיפירים שהבחתו כחלוותו לפנים י ור' שמעון סבר דנין בהחה מבחתה פר' דנין חטחת החילונה מחטחת פנים - וחין דנין בהמה מחדם : ר' יכודה חומר חם הכנים שונג כשר י וכן תכן התם [שם פ"ב] ובנת' קאמר התם הא מזיד פסול בשכיפר כדר' שמעון : ודריש לכך לכפר דכתיב בקרא דואת פר התטאת ואת שעיר החטאת ונו' לג"ש : הן בקדש באש חשרף י דריש ליה לאחריו ששריפתו כקדש: מנין לרבות קדשי קדשים כו׳ : כפרק כל שעה [פסחים כ"ד] מתכי לה כר׳ שמעון: ת"ל כל בקדש באש תשרף כל שססולו בקדש שריסתו בקדש: מכחו

מרוקה ושטיפה בפפולה · ת"ל אוחה פרט לחרומה ובם' דם חטאת [שם צ"ו:] מייתי לה · והתם מפרש דנהי שטשונה הגעלה כשבישל תרומה והדר בעי לבשל תולין לזרים אין צריך מריקה ושטיפה לעשות בחרומה כמו בקדשים לאחר הגעלה · ולרבנן דאמרי מריקה בחמין שטיפה בצוע · ההיא שטיפה יתירתא הגעלה · ולרבנן דאמרי מריקה בחמין שטיפה בצוע · ההיא שטיפה יתירתא

אין לריך לששת בתרומה דלה חייב הכתוב אלה בקדשים י ומכאן מוכח דאין לריך לששת שטיפה לאחר הגעלת כלים בססח או לכלים האסורים בשאר ימות השנה י שיש מנהג שממהרים לשטוף אוחן בצונן להשליך עליהם הצונן מיד י ואין לומר שטושים כן כדי שלא יחזור הכלי בעוד שהוא חם ויבלע ממים שיפלט בהם האיסור י והלא כאן לא חייש חלחודא יועוד כבר הוא נתבטל האיסור: † ולא אוליא את החודה ואיל כזורי רי שמעון קאמר לה : ת"ל היא קדש קדשים היא :

פרק ה אין לי אלה חטחת י הקרה דכל חטחת חשר יוכח חדמה ונו׳ קאו : קדשו קדשים מנין י ת"ל כל חטחת י קדשים קלים מנין חלמוד לומר וכל דברי ר' מקיבה י הכי גרבי לה בפ' החשרוכת [שם פ"ב י] וכן דריש ר' שקיבת וי"ו כתיב בה: חין לי חלה חטאת יחיד : דהך כחיבא אלל פרשת השם ופ׳ שלמים ותודה שהן קרבן יחיד: אין לי חלה חטחת זכר חטחת נקבה מנין י כתם פריך כלפי לייה והלה בחטחת יחיד קאימנא וחטאת יחיד נקבה היא אלא אין לי אלא חטאת נקבה חטאת זכר מנק : ת"ל י וכל י תימא והלא רובא דליבור הן כלם זכרים - ואי גרסינן תחלה אין לי אלא נקבה זכר מנין כגון שעיר נחשון אין לי אלא של יחיד של ליבור מנין הוי ניחה: ר׳ חליעזר חומר חף החשם. וכן תנן בחתני פ' התערובת [שם פ"נ]: ב מכחן חמרו במתנימין דפתם: שקבל דחה בשני כוסות וכו' הפנימי כשר ויתן ממנו על הקרטת : ר' יוסי הגלילי מכשיר בחיצון - שנשחר בעזרה: ומה אם במקום שהמחשבה פוסלת . אם חשב בשחיטה על מנת לזרוק דמו בחון ססול: לא עשה אצל מוציא מקצת הדם בחוץ את המשויר בפנים כיולא בדאמרים הפניחי כשר: מקום שחין מחשבה פוסלת בו · שחם שחט על מנת ליתן את הניחנין בפנים בחוץ וחת הניתנין בחוץ בפנים

הגהות מהרי"ד

ב פות בובפים פ'ב י וברמב'ם שם דין ט'ו : שבפון חמרו לו מרשב כן לריך לפיות ד'ת וכ'ם שם בגמ': ך שבפרם משר ולו משר יובת כצ'ל ד'ת וכ'ם שם בגמ': ך סנכנם לבפר וכו' רמב'ם שם מם מו ע'ו וע'ש בכסף משרם: המב'ם פיע שם פפול בשקדשין דין

אומס פרט לפגרומה י רמב"ם פט"ו מה' תגומות דין י"ט: ז השל בו קדשים וחולין . ככי כמוס פרט לפגיום י מוסים וכ"פ סרמב"ם פ"ב מה' פסולי השוקדשין דין י"ג:

Digitized by Google

ישבר י אין לי אלא כלי חרש שעירה לתוכו רותח י כלי נחשת

שעירה לתוכו רותה מניו תלמוד לומר אשר תבושל כו ישבר :

ב ואם בכלי נחשת אין לי אלא כלי נחשת מנין לרבות כל

שאר מתכות תלמוד לומר ואם בכלי נחשת בושלה מלמד

שמבשל ושונה ומשלש וכאחרונה מורקו ושומפו ' אין לי אלא

כלי נחשת שמבשל ושונה ומשליש ובאחרונה מורקו ושומפו' ומנין

לכלי חרש שמבשל ושונה ומשליש ובאחרונה שוברו ת"ל ישבר

ואם בכלי נחשת כושלה ' ר"ם אומר בישל בו תחילת הרגל מכשל

בו כל הרגל וחכמים אומרים עד זמן אכילה י מריקה ושמיפה מריקה

כמריקת חכום ושמיפח כשמיפת הכום ' מריקה ושמיפה בצונן '

השפוד והאסכלא סגעילן בחמין: ג ומורק ושוטף יכול מה

שטיפה האמורה להלן בארבעים סאה אף כאן בארבעים סאה

ת'ל במים י במים כל שהן במים ולא ביין במים ולא במזוג י במים

להכשיר את כל המים קל וחומר למימי הכיור: ד יכול אף

הפסולה תהא מעונה מריקה ושמיפה ת"ל ומורק ושומף במים"

כל זכר בכהנים יאכל אותה ' הכשירה מעונה מריקה ושמיפה

ואין הפסולה מעונה מריקהושמיפה י ר' יעקב אמר היתה לה שעת

חכושר ונפסלה מעונה מריקה ושמיפה י ושלא היתה לה שעת

הכושר ונפסלה אינה מעונה מריקה ושמיפה: 🦰 ר' שמעון אומר

אעפ"י שהיתה לה שעת חבושר ונפסלה אינה מעונה מריכה

ושמיפת : בישל בו קרשים או חולין או קרשי קדשים אם יש בהם

כנותן מעם הרי אלו נאכלים כחמורים ומעונים מריקת ושמיפה

ופסולה במנע: כל זכר לרבות כל בעלי מומין למה אם לאכילה כבר

אמור אם למחלוקת כבר אמור ' א"כ למה נאמר כל זכר שיכול אין לי

אלא בעלי מום עובר בעלי מום קבוע מנין תלמוד לומר כל זכר

בכהנים יאכל אותה קדושה ולא פסולה י קודש קרשים מה ת"ל

שיכול אין לי שמעונה מריקה ושמיפה אלא חמאת בלבר מנין

לרבות כל הקדשים - ת"ל קודש קדשים יכול אף התרומה

נפלטו משם ואין בו מחשות טעם אלא של שלמים של היום כי טעם שלמים של אתמול נדחה משם ואין מריקה ושעיפה אלא לאחר שנעשה האיפור . וכן לשון גיעול חוכיח דחשתע חה שלרוכין גיעול בשעת חיסורן . השלחים שמבשל היום דוחין אותוי וכן מוכח מדקאמר ממחין לה כל זמן אכילה י

משמע דלחחר זמן היתר חכילה עביד מריקה ושטיפה י מיהו יש ספרים דגרים בהו ממתין לה עד זמן חכילה • וקשה דקחמר התם פרט לתרומה שחינה לריכה מריקה ושטיפה וזה הוי כמו קודם מתר - וא"כ ככי האי גוכא בקדשים לרוד מריקה ושטיפה והשפוד והמסכלה מגעילן בחמין. וכן תכן התם במתכיתין [זכחים ל"ו וכ"ה בתום׳ שם] וחימה אי גרסינן לה בחתין כילד היה רוצה לומר רבה כסוף מסכת ע"ו [ע"ו.] מאי הגעלה דקתני תרוקה ושטופה א"ל אביי מי דמי מריקה ושטיפה בצוכן הגעלה בחמין . והשתח חי גרסיכן בחמין במתניי . היכי טועה רבה : וו"ל דקסבר רכה דמריקה בחמין ונקט בלישניי שטיפה אגב מריקה ולאו דוקא והכי האמר מאי הגעלה בחמין דקאמר היינו מריקה דאיירי בה לעיל דאיכא למ"ד בגמרא מריקה בחמין : ג יכול מה שטיפה האמורה להלן כמי סאה י דכתיב גבי זב וידיו לא שטף במים ולקמן ממעטיכן מיניה בית הסתרים שחין לריכים ביחת מים בשעת טבילה אלמא במי מקוה מיירי : במים ולא ביין י דכתיב ומורק ושטף במים : במים לריך לששות: ולח במזוג . מים ויין כחחד . מייתי לה בפ' [כ׳ דובחי׳ דכ] (דם חטאת): ק"ו למי כיור : מים חים הם כדמפרש בפרק ב׳ דובחים: ך יחכל חותה הכשרה ולח הפסולה 'דאינה בת אכילה:ר' ועקב אומר הַיתה לה שעת הכושר כו' יר׳ ועקב ור"ש לטעמיהו דלעיל דגבי כיבום פליגי נמי כי האי גונא י ולעיל גבי כיבום מפרשטעמא בגמ׳ [זכחים ל"ג]. וי"ל דילפי מרוקה ושטיפה מכיבום יויש ספרים גורסים לעיל ר"ע במקום ר' יעקב: הבישל בו קדשים

וחולין י-תכן לה התם [ל"ו] י הרו הקלים נאכלין כחמורים שבהם ואיכן טעונין מריקה ושעיפה וחיגן פוסלין בחגע ובנת׳ קח בעי חחי קחמר שהרי יש בהס נותן טעם וקאמר אם יש בהן בנותן שעם הרי הקלים נאכלין כחמורים ושעונין מריקה ושטיפה ושוסלים במגע . כגון אם חמורין פסולים והקלים כשרים נששו הקלים כחמורים לפסול את הנוגעים בהם כדכתיב כל הנוגע בבשרה יוקדש . ואמריכן אם היה פסול חפשל הנוגע בהן י אבל אם אין בהם בנותן טעם אין הקלים נאכלין כחמורין וכו' י ואין פוסלין הנוגע בהן ובגמרא בעי חיפוק ליה משום קלים שגם הם לרוכים מריקה ושעיפה י וקאמר הא מני ר"ם הוא דאמר קדשים קלים אין טעונין מריקה ושטיסה ובמוספתא קתני אפילו מורק ושטף חמור וכשל שם קדשים קלים יחכל כחמור שבהם (יש כחן חסרון דחוכח) וטעמא דכיון שחייב בהם הכתוב שטיפה אע"ג שכבר נגעל בחמין ומורק בפנים ולה נשטף בחוץ ששחו הכחוב כחילו לה נגעל ויש שם בנותן טעם : הם לחכילה כו' מייתי לה בפ' טבול יום [זכחים קב:] וה"ט הם לאכילה להתירו לאכול מחלק חבירו אם יומינהו עמו אבל הוא לא יחלוק י הרי כבר אמור כל זכר קמא כתיב במנחה בפרשה דלעיל ואם למחלוקת ליטול חלק עם אחיו הכהנים . הרי כבר אחור כל זכר חגינא בחטאת כתיב. והשלישי בחשם : ובפ׳ טבול יום קחמר וחם לבעל מום מעיקרו הרי כבר חמור דכחיב לחם אלהיו מקדשי הקדשים ומן הקדשים יאכל שיכול אין לי אלא בעל מום קבוע בע"מ עובר מנין 'ת"ל כל זכר י דכחיב בחשם: כשרה ולח פסולה י דחין צריך

שאם לה היה עירוי ככלי רחשן לענין בישול לה היה בו נמי לענין בליעה י ובקם קרו לום בילוע בלה בישל משום שלה בישול כדרך המבשלים י ה"כ גם בכלי שני חון בו לענין בליעה יותר מלענין בישול ורבינו חיים כהן מפרש שורה לתוכו רותח מנין - כגון שהניח בכלי חתיכת כשר חי של חטחת ועירה

רותחין עליו לכשלה מכין ת"ל אשר תכושל ש כמו כן הוא מכשל את התכשיל יוכובחיי פרי לוה כלוע כלה כשול . דהתם קה בעי תלחו בחויר התכור מחי חבישול **קפיד רחמכא ובלועי או דילמא אבישול** כלא כלוע וקאמר רכא ת"ש אחד שבישל בו ומ' שעירה לחוכו רותח · וקמתר בלוע בלח בישול לח קמיבעיה לי התם סע"ג דבישול ממש הוי מ"מ כיון שעיקר הבישול לא הוי ע"י חום של כלי זה שאינו מחמם התים אלא מלכן קרי ליה בלוע בלח בישול שעיקר הבישול חינו מן הכלי ומן הדין הו"ל למימר בלוע ובישול שלח ע"ר בישול כלי קמיבעיה לי הלה שמורח לו לפרש כל כך ונקט לשון קלרה בלוע בלה בישול לה קמיבעיה לי ולפי שממהר ובולע מן הרוחמין שכן חוור ומחמם ומבשל חלי ביה-בישול בבילועי ת"ת אפשר להיו" בלוע בלא בישול וכן כלי שני חע"ג דחינו מבשל מלי להיות כולע ולדידיה תרעולות אסורות ועוד סים מביא ראיה כי למאן דאמר מדיחו לסכין בחמין משום' דבית השחיטה רותח ולריך חמין להסליט לחוץ שמנונית טריפה מתט יוכ"ש כלי שני ששם יד סולדת ונכוית יותר:כלי נחשת שעיר' לתוכו רותה מכין שכדון כבישול לענין מריקה ושטיפה: מלמד שמבשל ושונה ומבשל בחותו סיום וכאחרונה ועשה לו מריקה ושעיפה וקת"ל שלא הקפיד הכתוב לעשות תריקה ושטיפה חחר כל בישול ובישול בחותו סיום "וכן בכלי חרם באותו היום יכול לבשל בו כמה פעמים ולמחר כן ישברנו: ד' מרפון אומר אם כשל כו מתחלת סרגל יכשל בו את כל הרגל בשל בו את כל הרגל בגמרא [זבחים צ"ז :] מפרש שכל יום נעשה גיעול לחברו דמחוך שהשלמים מצויין ברגל

אין בילוע שלהם נעשה נותר שהרי זמן שלמים לשני ימים יוכי מבשל ביה שלמים כחידנה ביום רחשון . הדר מבשל ביה שלמים חדשים שנשחטו ביום המחרת ופלם בחם שני מה שבלע חתמול ובולע מן החתרונות י נמלח שחינו בח לידי נותר י ואם כא לבשל חטאת יהיה זהיר לבשל אחריו שלמים שנשחטו בו כיום וסולט את החטאת ובולע את השלמים י וחב"א עד זמן אכילה בנח׳ בעי מחי קחמר ח"ר נחמן רבה בר [חבהו כ"ה לפנינו שם] (חחח) ממחין לה עד זמן חכילה והדר עבוד לה מריקה ושטיפה י מנה"מ ח"ר יוחנן משום חבח יוסי בן (חסמי) [כן אכא כ"ה שם] כתיב ומורק ושוטף וכתיב כל זכר בכהנים ימכל חותה כח כילד פר למה פמכו הכתוב לומר לך שממתין עד ומן אכילה והדר עביד לה מריקה ושטיפה :מריקה כחריקת הכום · מבפנים י ככום של ברכה דקייתה לן בכרכות נ"ח שטעון הדחה בפנים ושטיפה בחוץ . ולכך שנה בלשון שזה מבחון וזה מבפנים: מריקה ושטיפה בצונן - והם שניהם אחר הגעלה שהות בחתין יורבי הית וחכ"ח מריקה בחתין וששיפה בלוכן י ומוכח שם דמצות מריקה ושטיפה לאחר שנעשה בכלי נותר ולא קודם לכן . דאם נתחייב כלי מרוקה ושטיפה חפילו קודם שנעשה נותר . ח"כ כשבשל שלחים חתחול כילד יבשל כו ביום שלמים וכבר נתחייב הכלי מריקה ושטיפה : א"כ שלמים שבשלו בו כאם יסיו מסורים [כ"ז בתוספות זכחים ל"ז ד"ה ומתתיון שכבר הכלי סחקק למריקה ושטיפה. חבל חם עדיין לח החקק למריקה ושטיפה ניחח ששלמים שכשל כנו ביום כשרים וכשבה שעת נותר לשלמים של התמול כבר

מהרי"ד הגהות

מל נמחשת מנין . מ' ש"ך יו"ד סס"י ס"ם: ב בשלם י מלם ותודת ביות ה"ה" מלחד שהבשל ושונם וששם י רל דמשלם נפקם לים מס"ל ותודת דכתונת בושלם וכובה ברחב"ם פ"ם מס" מעס"ק דין י"ד וכ' ככ"מ שם דכומב"ם דייה כן מלשעם דמכיים בושלם וכובה ברחב"ם פ"ם מס" מעס"ק דין י"ד וכ' ככ"מ שם דכומב"ם דייו : מס בישל בו מתסלת כרגל. כתבו סתום ומס במ לשם לישל מעום וכיו וכן מיות לבשל מתרו שלמים שמשמעו בו ביום וכו' וכן פירש"י בבמים ל"ז. וכות מדברי סגמ' עבודם ורק ד' ע"ד ומינו מובן דכת מין מביחין קדשים לבת ספטול ועויין ובמים מ"ם בבמים ל"ד. וכות מדברי סגמ' שבוד הומי ומילין קדשים לבת ספטול ועויין ובמים מ"ם פ"ב ע"ד ע"ד ב"ד ממיק דין ו"ד: מיוקס ושטופה בלוכן דרו בי וסב"ת מרוקם מטופה בלוכן דרו בי וסב"ת מרוקם מטופה בלוכן דרו בי וסב"ת מרוקם

ניתו מירו של מזה עד שלא חזה מעון כיכום משהוה אין מעון

כיבום נשפך מן הכלי על הרצפה ואספו מעון כיבום · מצואר

בהמה אין מעון כיבום מן הקרן ומן חיסוד אין מעון כיבום:

ן כנד אין לי אלא כנד מנין לרבות העור משהופשם • תיל אשר

יזה עליה תכבם יכול שאני מרכה את העור עד שלא הופשם

תלמוד לומר בנדי מה בנד ראוי לקבל מומאה אף כל ראוי לקבל

מומאה פרט לעור עד שלא הופשט דברי רבי יהודה ' רבי

אלעזר אומר בנד אין לי אלא בנד מנין לרבות את חשק וכל

דבר שמקבל מומאה י תיל אשר יזה עליה תככם יכול שאני

מרבה את העור ער שלא חופשם ת"ל בגדמה בגד מיוחד לקבל

מומאה וראוי לכיבום אף כל המקבל מומאה יצא דבר שאין ראוי

לקבל מומאה ואין ראוי לכיבום: 1 תכבם במקום קדוש מלמד

שהכיבום במקום קדוש י תא כיצד הבגד שיצא חוץ לקלעים גכנם

ומככסו במקום קרוש י אין לי אלא כיבוס במקום קרוש י מנין אף

שבירת כלי חרם במקום קדוש ית"ל תכבם במקום קדושי וכלי

חרש ישבר: תו מכאן אמרו בנד שיצא חוץ לקלעים נכנם

ומכבסו במקום קדוש י נממא חרץ לקלעים קורעו ונכנס ומכבסו

כמקום קדוש י כלי חדש שיצא חוץ לקלעים גכנס ושוברו במקום

קדוש ' נממא חוץ לקלעים נוקבו ונכנס ושוברו במקום קרוש י

כלי נחשת שיצא חרץ לקלעים נכנס ומורקו ושומפו במקום קדוש:

פרכן ז כלי חרש אין לי אלא כלי חרש מנין לרכות כלי

אלא שבישל כוי עירה לתוכו רותה מנין ת״ל אשר תבושל בו

נתר י ת"לוכלי חרש אשר תבושל בו ישבר י אין לי

תכניסין מי רגלים בעזרה י ודוקה חמעיל קחי דלה הפשר בלפון י דבמם' נדה פ' החשה [ס"ב י] אחריכן לפון לבעה נחי חשבר י והחם כליל תכלת שחין לי להעביר את הצבע - וא"ת ויעביר והלא אינו ראוי עוד לבגדי כסוכה דאתרינן בפ' המוכח מקדש [זכחים פ"ח : יומא ע"ב:] בגדי כהונה שנתעגלו אין מכבסין

אותן - וי"ל החם מדרבכן בדחמריכן טעמה שהין עמות במקום עשירות אכל בנדי כחנה שחתו עליהם חי חטאת מצוה לכבסן והם כשרים ודאר אפילו מדרבכן לא נפסול אותם הלכך גבי מעיל מככסינן ליה בדבר שלח יעביר את הלבע י ושמא גם היה עובר בעשה אם היה מעבירו משום כליל חכלת וכשיכבסו כהוגן ודאי הוא ראוי לעבודה י ואין לפרש הא דקאמר התם והא בעינן ו׳ סממנים אמתניתין קאי דא"כ אמאי הפסיה בדר"ל דחתר מעיל שנסמח וכו׳ ועוד והלח חפשר להעבירו כלפון כלי חרם שיצח וכו' וטמח ניקכו ונכנם ושוברו בנמרא קאמר ניקבו בכדי שורש קטן תימא דהתם לא יהיב שיעורא בכונם משקה או בכמוליא משקה . דסנהו שיעורין חנן בפ"ג דמס' כלים · אבל האי שיעורא לא קתני התם [כ"ז היא בתום׳ ובחים ל"ה י] י וי"ל התם מיירי שמשחמשין בו חוכלין ומשקין ביחד אע"ג דתכן כתם׳ כלים העשוי לכך ולכך ולא מוכיר האי שיעורא י הייט שמשתחשין בו משקין שלח בשעת חוכלין וכן חוכלין שלא בשעת משקין י אבל בובחים מיירי שמשתמשין שניהם ביחד כגון בשעת בישול · והאי דלא קיהיב שיעורא בכונם משקה . משום ללה סגי ליטהר בחותו שיעור דפעמים מניח חתיכה על הסדק ומבשל . אבל אם נקב במוליא שורש

קטן אז אינו יכול לכשל כו · כך פי׳ שם רבינו ילחק · ויש לשיין בשיעורין דקחני בס"ג דמסכת כלים · ובס' החלניע [שכת ל"ה ·] גבי ג' מדות בכלי חרם · ובמס' כלים בס"ג מיירי בשישורון לענין טהרת כלים . ובס"ח לענין תוך תוכו . ובס"ם לשנין לחיד פחיל . כדחוכחי כולהו בחילחייהו : כלי נחשת וכר נטחח חוץ לקלעים פוחחו ופריך והא לאו כלי הוא . דרציף ליה חרלף שחקים עליה

בקורנם חחר כך ומחברו וחור שם כלי עליו: שהוא כדין כלי חרם לשבירה י ובפרק אין פרק ז לרכות כלי נתר מעמידין [ע"ו ל"ג] מפרש כלי מחפורת של לריף י ובפ"ב דתוספתח דכלים תכיח כלי נתר ב"ש חוחרים מטחחין מתוכן ומחורן ככלי חרם ומאחוריהן ככלי שטף וכ"ה אומרים כלי נחר הרי הן ככלי חרם לכל דבר" וחמיה לי חם מלרפין חותו בכבשן היינו כלי חרם מה לי קרקע של לריף ומה לי שחינו של צרוף י וו"ל חינו עשוי מחש ככלי חרם י ח"נ קרקע של צריף כלי העשור מחנו דומה לכלי שטף שהקרקע לבנה וחלקה וחון לה פגימות: עירה לתוכו רותח חנין · חעשה היה בתרנגולות שנמלגו בכלי שני ונמצאת אחת מק טריפה ואוחר ר"י ב"ר שחואל דמטשים בכל יום ומתירין האחרים שנמלגו עמה וכן הלכה יואוחר טעמא משום שכלי שני שהן נמלגות בו אינו לא מבשל ולא כולע וחיכן כולשת זו מזו שום דברי דהה פשיטה דחינו מבשלי כדהמריכן פ' כירה [שבת מ"ב: וע"ש בתום׳ ובר"ן ובם׳ הישר לר"ת סי קצ"ד וסי ר"ג] גבי תבלין . אבל טחן הוא לחוך הקערה לחוך התמחוי וכמו שאים מכשל כך אינו בולע . דלה השכחן בכלי שני כח לענין בליעה יותר חלענין בישול . ותחוך כך נהגו העולם כן י ועוד הביח רחיה מדחמרינן בירושלמי ר"ם כירה י מה ליתן חבלין למטה ולערות עליהן חלמעלה ר׳ יונה חמר עירוי ככלי רחשון . חייליה דר' יונה מהכח וכלי חרם חשר תכושל בו חין לי חלח שבישל בו עיירה לחוכו רותח יפי׳ עירה לתוכו רוטב של חטחת מנין י ת"ל חשר תבושל בו ישבר יש"מ שהוא מבשל · דאין לומר אע"ם שאיט מבשל טעון שבירה מפני שהוא בולע · דאמרינן עלה בובחים ש"ש [בחום' צ"ה ·] בילוע בלא בישל לא קמיבעיא לן דכיין דהוי נותר והחורה העידה על כלי חרם שאיט יוצא מידי דפיי לעולם בעי שבירה כי קמיבעיה לן בישול בלה בילוע וכו' וח"ח שפיר מוכה מינים חייליה דר' חנה

[צ"ג י] בנחרא: ה" עד שלא הוה טעון כיבום י התם מפרש עד שלא ילאת הואה מידו י משיצאת הואה מידו אין טעון כיכום י דשיריים שבאלבע פסולין ואין טעונים כבום: נשפך מן הכלי על הרלפה ואספו טעון כיבום . דכשר להוחה הוח : מן צוחר בהחה על הרצפה חין טעון כיבום וכן חנן בחחניחין

ופריך בנמרם כה תו למה לי וכה תניה לעיל ניתו מן הצואר על הבגד יכול יהא טעון כיכום וכו׳ י מה טעם האמר כשפך על הרלפה וחספו חין טעון כיכום דכתיב חשר יום לפי שחין טעון כיבום חלח דם שנתקבל בכליורחוי להויה: מן הקרן ומן היסוד אין טעון כיבום . דכחיב אשר חה פרט לוה שכבר החה יובפ' ב"ש [ובחים לט י] מייתי להי והתם מפרש : מן הקרן מן הקרן ממש : ופטוד מטעם שכבר החהי מן היסודי מן הראוי ליסוד דחין בשיריים כיבום : ך מנין לרכות העור משהוסשטו . מקרא יתירא דריש דעור בר כבום הוא י ואע"ג דלא מקבל טומחה קודם העיבוד . חבל עד שלח הוסשט לח . דחינו דומיח דבגד . ולר׳ אליעזר לגירסא דהכא דגרסי׳ יכול שחני מרבה עור חפי' משהופשעי חלמה לא בעי כיבום אפי׳ להסשע י דלא דמי לבגד שראוי לקבל טומאה יובמגלת סתרים ממעט עור מטומחה קודם שעבדו וכפ' כמה טומנין [שבת מ"ט : קאמר לא אמרו עבודין אלא לענין טומחה ופי רבינו שלמה ז"ל לענין קבלת טומחה י דהיינו משיחשב מיד לחחר עיבודן למלחכה ובבעל הביח אבל של עבדן אין מחשבה מטמאחן אפילו לאחר שיבוד דמחליך ומוכרו לרצועו' וסכדלין יורביט חיים כהן היה אומר שגם קודם עיבוד מקבלין טומאת

עורות . כדמוכח בפ' דם חטחת דעור משהושפט טעון כיכום וההיח דלח אמרו עבודין אלא לענין טומאה בלבד בעור שרנים · ובהנהו שעורותיהן כבשרן : דעור שלהן מסמא עד שעת העבוד · וקשה דבסרק כל כתבי [שם קט"ז] קאמר בתמיה : לא נעלטל עור אגב בשר : משמע בלא בשר אסור י חלמם לה חזוי ה"כ לה מקבל טומהה וכן בפ"ה דבוצה [י"ה:] התירו סוסן משום תחלחן עור לפני הדורסן משמע דהתירן משום תחילחן דוקא . וא"ת בפ' במה טוממן קאמר טומנין בשלחין ומטלטלין אותן י ואומר רבינו יעקב התם ביבשין דחוי למוגא עלייהו י והך ברייתא גרסיכן בתורת כהנים ישן ובס׳ דם חטחת [ובחים ל"ד.] וע"ש בתום׳ כל ח"ש כחן בענין חחר מבכחן וה"ג לה כגד מנין לרבות כו׳ ד"ר יהודא - ר׳ אליעזר אומר אין לי אלא בגד מנין לרבות שק וכל מיני בגדים ת"ל חשר תכנם יוכול שאני מרבה עור עד שלח הוסשט ת"ל בגד מה בגד דבר המקבל טומאה כו׳ - ובשאר ספרים גרסיט לה בדר' אליעזר יכול שאני מרכה עור משהופשט ח"ל בגד מה בגד דבר המקבל טוחחה וכו' י והכי ניחה טפי כי לכך לה הוכיר שר ברישה . שרולה לחעט מכיבום ואפילו הופשט . אבל לגירסת ספרים יכול שאני מרבה עור עד שלא הופשט והשתה והלה לה הינה ברישה משהופשט כמו במילתה דר' יהודה . והאי דקאמר התם מאי בינייהו היינו דר' יהודא נקט מה בגד דבר הראוי לסבל טומחה ור' חליעזר קחמר מה בגד המקבל טומחה ומפרש לה המם י מיסו ודלר פליגי גם בעור: הן מכחן אחרו כרי תכן בפ' דם חטאת [שם:] הבגד שיצה חוץ לקלעים לחחר שמתו עליו הדם: נטמה חוץ לקלעים. והשחה כילד יעשה שהרי גם כלי טמה לריך שלוח : וחרבי לה בספרי חוכר עד נקבה תשלתו : וכן כסוף עירובין [ק"ד]לה מחעט הלה כלי חרם : ובגמרה פריך בנד אתר רחתנא שיכא שם כגד עליו בשעת כיכום . וחשני דחשייר בו כדי מעפורת דמטומחה טהר כיון שנקרע רובו : וכשמשייר כו רוחב סודר שחיט מבדיל את הקרע על פני כולו לחלוק את הקרע לשתים עדיון ראוי לחברו ושתו עליו ובגד קרינן ביה . וכשתכבסו מעביר לפון על הדם ותכבסו . והתם [ל"ה .] קחמר מעיל שנטמח מכניסו בפחות פחות מג' ומכבסו משום שנחמר לח קרע . ופרוך וכח בעי שבעה סממנין וח' מהם מי רגלים ותניח חלה שחין

יש או זה לי: ך הן אם ורמב"ם אם ריון ו' ו' מ': ך ע' בקרבן ליקרן וסיבל ברמב"ם אם דין ו' מ': ך ע' בקרבן ליקרן וסיבל ברמב"ם אם דין כ': יצל דבר אלין מקבל טומלם ורלווי לבינום: ד"ם ונ"ב ל"ג נ"ב בבמ": ז וכלי מרם שבר מריקם ושטישם בכלי נפחשת במקום קרוש שמין מיל ומ'ס בכלי נמששת במלם: ר"מ וכ"ם בברייםל שסובלים בגמ" זבמים ל"ד וברמב"ם פ"ח מכ" מכליק דין י"ל: הן כלי נסושת כ"ל במקום קרוש כן סגר" במקום קרוש כן מגר" אם וכל סברייעל היו פובלים ברמב"ם אם דין סברייעל היו פובלים ברמב"ם אם דין י"ט וכ"ל וכ"ל וכן דינל דכלי מרם פושתו דלם כרבי יוםו סבלילי דלשר בעירובין ק"ד מדם ו"ט וכ"ל ול"ל וכן דינל דכלי מרם פושתו דלם כרבי יוםו סבלילי דלשר בעירובין ק"ד מדם

ולאונן. אותה כשירה ולא פסולה י אותה שיתן דמה למעלה

ושלא יתן דמה לממה י וכי מאין באת מכלל שנאמר ודם זכחך

ישפר על מזכח ה' אלהיך והכשר תאכל שומע אני חמאת שניתן

רמח לממה כשירה והא מה אני מקיים על קרנות המזכח מצוה

יכול כשם שמעון ארבע מתנות ואם נתנה מתנה אחת

כיפר כך תהא מעונה דמים למעלה ואם נתנם לממה כשירה:

והלא דין הוא דמים ניתנים לממה דמים ניתנים למעלה מה

הניתנים לממה אם נתנם למעלה לא הורצו יאף הניתנים למעלה אם

נתנם למשה לא הורצו: מה לתחתונים אם נתנם למעלה לא חורצו

שאין מהם קרב למעלה * תאמר בעליונים אם נתנם למפה לא הורצו

שיש מהם קרב לממה הפנימיים יוכיחו שיש מהן קרב לחוץ ואם נתנם

בחוץ לא חורצו : מה לפניפיים אם נתנם בחוץ לא הורצו שאין מובח

הפניםי ממרקוי תאמר בעליונים שהרי קרנות ממרקות אותם והואיל

וקרנות ממרקות אותם אם נתנם למשה כשירה ת"ל אותה שניתן דמה

למעלה ולא שניתן דמה למסה: הבסקום קדוש יכול במחנה

לויה 'ת"ל בחצר אוחל מועד אין לי אלא חצר אהל מועד מנין

הלשכות הבנויות בחול ופתוחות לקורש תלמוד לומר במקום קדוש

יאכל: [כל אשר ינע בכשרה יקדש יכול אעפ"י שלא בלע

ת"ל בבשרה: עד שיבלעי יכול אף נגע במקצתו יהיה כולו

פסול י תלמוד לומר אשר יגע יקדש הנוגע פסול הא כיצד חותך

מקום הבלע - כבשרה ולא בעצמות ולא בנידים ולא בקרנים ולא

במלפיים יקדש להיות כמוח ואם פסולה תפסל י ואם כשירה

יאכל כחמור שבה:

פרק ן אשר יזה מדמה מדם הכשירה ולא מדם הפסולה רבי

פיעון כיבוסי שלא היתה לה שעת חכושר ונפסלה אין דכה פעון

כיבום י ור"ש אומר אעפיי שהיתה לה שעת הכושר ונפסלה אין

דמה פעון כיכום: 💆 מדמה ולא מדם קרשי קדשים י והלא דין

הוא ומה אם חמאות הפנימיות שלא שוו לחמאות החיצונות

למריקה ולשמיפת שוו להם לכיבום י קדשי קדשים ששוו לחמאות

החיצונות למריקה ולשמיפה אינו דין שישוה להם לביבום ית"ל

מדמח ולא מרומכה י והלא דין הוא ומח אם הדם שאין מעון מריקה

ושמיפה מעון כיבום י הרומב שמעון מריקה ושמיפה אינו דין

שטעון כיבום ת"ל מדמה ולא מרומבה: 🕽 על הבגד ניתז על

מקצתו של בגד יכול יהא בנד כולו מעון כבום תלמוד לומר

אשר יוה עליה תככם מקום חדם מעון כיבום ואין הבגד כולו

פעון כיכום: ד ניתו מן הצואר על הבגד יכול ישעון כיבום תיל

ואשר יזה עליה מדמה תכבס במקום קדוש מקום שכשר להזות

עליה מעון כיבום ושאין כשר להזות עליה אין מעון כיבום :

עקיפא אומר היתה לת שעת חכושר ונפסלה דמה

או נטמאה: ולא שיתן דמה למטה : שנששית שלא כדין : וכי מנין באת לומר שהיא כשרה במתן דמים למטה : הא מה אני מקיים על קרכות המזכח מצוה : כמו שאני אומר בד' קרטות ואם נתן על קרן אחת כופר כדמפרש ואיל : ד והלא דין הוא : כלא קרא לומר שהוא פסולה : דמים ניתנין

למטה בחטחת העוף דכתוב על קור המוכח ואמרי' בפ' קדשי קדשים [זכחים ס"ד:] זה קיר התחתון: ומשיב מה לתחתונים שחם נתכן למעלה לח הורצו - שחין מהם קרב למעלה - שחין מחום משלה כשר להם כלל י ולכך דין הוא שאם נחנן למעלה לא הורצו תחמר בעליונים כו׳ שיש מהם קרב למטה : שהרי שיריהם נשפכים למטה : ולכן אם נתכן כלן למעה ירצו : הפנימיים יוכיחו : אם נתכן בחוץ לא הורט דמרבינן עכובה מיעשה כחשר עשה : שאין מובח הפנימי ממרקן משום דאכתי לריך ליתן שיריים בחוז : תחתר בעליונים שהקרנות ממרקות ושיריים שלהן לה מעכבי הכי מפרש לה רמי בר : חמה בפ׳ היוהו מקומן [כ"ב:] א"ל רבא א"ה תיתי בק"ו יותה שיריים הפנימיי שסופן חובה בחוץ עשאם; בתחל' בחוץ לא כיפר הניתנין למעלה שאי סופן למטה חובה אם עשאן מתחילה למטה אינו דין שלא כופר יאלא מאי אין מובח הפנימי ממרקן אין מובח הפנימי לבד ממרקן · אלא פרוכת · דדמן טעון תחילה הזיה על הפרוכת · הואיל וטעיכן שתי עבודות בפנים : חמירי לעכב לפסול אם עשאן בחוץ . תאמר בנותנין למעלה שכן קרנות ממרקות וגומרות את עבודותיהן העליונות ואין טעונה שתי עבודות למעלה ח"כ גם אם נתן דמיהם למטה ירט : אבל בשיריים לא קאמר דליעכבי ת"ל אותה כוי מקשין אמאי לא קאמר וכי מאין באתה מכלל שנא' ואני נתחיו לכם על המובח לכפר ום"ד כיון שהגיע דם למוכח כפר: הן יכול במחנה לויה י בהר הבית שנם שם מקום קדום הוא שעמאים משתלחים משם : ך בבשרה ולה בעלתות וגידין : אפי׳ אם התיך לחלוחית שלהן בחוכל חחר לית ביה מששח: יחכל כחמור שבה " חם נבלע חמנה בשלמים יאכל ליום ולילה : ובפרק דם חטאת [זבחים צ"ו :] יליף גם לשאר קדשים דמקדשין בבליעה דכחיב ואת התורה

לעולה למנחה וגו':

מדס כשרה ולח
מדס ססולה מייתי
לה בפרק דס חטאת : [נ"ג ']
ר' עקיבא אומר היתה לה שעת הכושר
ונפסלה דמה טעון כיבוס ' ובתתניתין
ונפסלה דמה טעון כיבוס ' ובתתניתין

דהחם [ל"ב"] חכן איוו הוא שהיתה לה שעת הכושר שלנה ושנאחת ושיצאה . פרי לן דמה או נטתא או יצא ואיוו היא שלא היחה לה שעת הכושר שנשחם מין לומכה ושקבלו ססולין וזרקו את דמה ירבי שמשון אותר אחד זה וא' זה אין דמה טטון כבום י מ"ט דר"ש י כתיב אותה וכתיב מדמה יחד להיכא אין דמה טטון כבום י מ"ט דר"ש י כתיב אותה וכתיב מדמה יחד להיכא דהה לה שעת הטשר י וחד להיכא דלא הוי לה שעת הכושר י רבי עקיבא אותה סרט לתרומה ואמריקה ושטיפה קאי ולר' שמעון אפי קדשים קלים און צריכין מריקה ושטיפה וכ"ש תרומה : ב מדמה ולא מדם קדשים קדשים אים ושלמי ציבור: מדמה ולא מרושבה אם כתום במקום קדוש : מה הדם שאיט שעון מריקה ושטיפה טעון כבום י דאין מריקה ושטיפה אלא בבישול : ד' ניתו מן הצואר על הבבד מיתו לה המם מריקה ושטיפה אלא בבישול : ד' ניתו מן הצואר על הבבד מיתו לה המם בנמרא

רחמנא רבייה דכתיב כל זכר בכהמים וגו' י ומחוסר כסורים דאילטריד למשוטי ע"כ שהביה כסרתו בחותו היום מ"ח לרוך לטבול טבילה מדרבק ולהמתין עד הערב וקודם שיעריב שמשו הינו יכול לחכול בקדשים : כך מסחש כהן, וכן מייתי בפ' בכל מערבין [עירובין ל"ב :] החשה שיש עליה לידה

מכיחה מעות ונותנת בשופר וטובלת ואוכלת בקדשים לערב י מיהו התם י"ל סחי דממתנת עד הערב היינו משום שאינה יודעת אם כפר הוקרב קרבנה אכל בערב כבר הוא קרב דאין ב"ד מתרשלין כו עד שמקריבים כל הקרבנות של חייכי כפרה יוכן יש לפרש [פסחים כ'ם ין בפי תמיד נשחט דקחתר רבי ישמשחל פנו של ר"ו בן ברוקה חומר אף מחופר כפורים בשחר ימות השנה שמובל ואוכל בקדשים לערב והשתם תימה המשר דינו הוכל מומן הקרבת חמיד של כין הערכים י שהרי עד שם הקריבו כל הקרבנות הלה חשמע דצריך הערב שמש לטבילה דרבנן וקשם דכפי חותר בקדש [תגינה ד"ח "] דיות חלמודה גבי כלים הנגמרים בשהרה שצריפים טבילה דרבנן לא בעי הערב שמש י וכן פריך בפ' טבול יום [צ"פ י] פחה שרן טחה מעליה הוה והשרע שמש כמי בעי - מכלל דעד השתה לה היירי בהערב שמש בטבילוי דרפנן יוכמסכתי בילה פי י"ט [י"ח י כלי שכשמה בולד הטומהה מטבילין הותו בו"נו וסיינו שפתח שיכול מיד להשחחש פו לטרך י"ט וחיו לריך הערב שמש י וכן תכן במפי פרה [פ' י"ה] כל הטעון ביחת מים מד"ם משמה קדש ופוסל הת התרומ׳ ותופר בחולין ובמעשר. לחחר טביל' היתר כלני וכמפי יותה פרק הוליהו לו [מ"ו :] דנפוח ליטורה של נכרי על כ"ג ונכנם חחיו ושמש תחתיו בתם י"ל אע"ג דההיה טפילם דרבכן הוח : החתירו על טותחת עכו"ם ועשחוהו כטומחת מק גמור להיות לחיך הערב שמש יוכן בכהן. השורף חת הפרה שהיו מטמחין חותו בסמיכת יד חביריו שליוכמו שמומר במשנה והשתח מה שומפה היח זו - והלח לחחר טבילה מיד מהור גמור הוא יאלא התם החמירו וששחום כטמה מת להיות לריך הערב שמשר וכן בחומר בקדש [ד"ג"] גבי שסופר׳ שחתכוכו לחשחת וכו' וקחמר חי חתכה שיה בהח ליתח ר' יהושע יטמח ויטבול י כאתשמש והיית! זבלאו הכי לריכה הערב שתשי וכשתם והלה היה טבילה דרכנן ואמחו פרוך לים דכלחו הבי בעי הערב שמש - אלא י"ל גם שם החמירו ועשאוה כשות אה נחורה להצרוך הערב שחשי ובירושלמי דמם' תרומות גבי נפל דליו לפור מערב עלוו בי"ט ומטבילו : [ב"ו.

לבור מערב עלוו בי"ט ומטבילו '[ב"ז וסים בתום' זבחים ר"פ טבול יוס] חרין אחוראין חד אחר באב הטומאה י וחד אחר בולד הטומאה י מתוב למ"ד באב הטומאה אף בחול יהא לריך הערב שחש. ומשט בחולין שנעשו על טהרת תרומה י פי' ולאו כתרומה דמי ואינו לריך להערב שחש והשתא משמע דלמ"ד בולד הטומאה ניחא דמלי לשחש בו ביום אפר פרומה כיון דטומאה דרבט היא י מכל אלו הוכחט דאין טומאה דרבט לריפה הערב שחש ומשגי' דהכא י"ל דנקט מחוסר כטורים אגב טבול יום י ומער: ביום לפני הבאת קרבט י דאיט אוכל בערב י אבל ביום הכאת קרבט אוכל כוד לערב : ולאוט י כדתנן התם [זבחים צ"ח :] אוכן נוגע ואינו מקריב ואינו חולם לאכול לערב : אותה כשרה ולא פסולה. כגון שילאה

הגהות מהרייד

פרק ו א רבי ימקב אומר היתה לה שפם הכושר כו' שין דמה טעון כיבום כצ'ל י רמב"ם פים מה' מעה"ן דין ג': ב שינו דין שישוה להם למיבום מ'ל מדמה ולם מדם קדעי קדעים מדשה ולם מדועבה ידים וכ"ה בילקום: ג ששה וכמים צ'ג ע"ב ורמב"ם שם

יום וכף. רמכ"ם שם פיז דין ייט וכ' : ושלמ'ימן דמה למטה. רמב"ם פ"ב מה' פסולי השקדשין: ה' לעיל פוף פישתח ב' ורמב"ם פיו מה' בית הבסידה דין ח' וצ'ל ממן לרבות הלשכות דיש : ף פסמה מ"ה מיר ליו חולין צ'ט ובמים צ'יו ולמיל פרק ג' בריישה ר ורמב"ם פים מה" פעשם הקרבסת דין ט"ו ויו וע' שו"ע תפב"ם ס"ל ס"ר ס"ר: מנחת חביתין הוי בלח יחכל: כליל כליל לכ"ש י חשתי פה בם" החכלת [מנחות נ"ה:] ובס', חלו מנחות [ע"ד :] רבי חלשור חותר כל שהוח בכליל תהיה י אפי׳ עולה ואימורין בא הכתוב ליתן לא תעשה על א כילתו וקרי בים נמי כל כליל לה תחכל י והכי מפרש בפי חלו מנחות [שם :] ובפרם חלו

הן הלוקין [יח.]. והתסבפי חלו מלחות איכה פלוגחה לרכנן מכחת חושה של כהנים מינה נקחצם · ולרבי שמעון נקחצת : והקומץ קרב לעצמו : והשיריים קריבין לעלמן י ולר׳ מלעזר בר׳ שמעון הקומן קרב בשלמו והשיריים מתפורים על ביח הדשן:

פרשתא ב חורת סמטחת לכית שולחים כלוחר שינהוג הדבר לדורות לכך כתיב בלשון תורת דמשמע דבר שכוח נוכג ובחי וגם שחינה נוסגת בבמה דלחו בר מידר ונידב הוא . והכא מסתיך ליה אגב אורמיה: תורה אחת לכל חטאות : בין נאכלות בין פנימיות . וסכי תנן בפרק דם חמאת [זבחים ל"ח ין: וכי מניקי פ"ד שיכחת המחת הפניתית שלא יהא דתה טעון כיטם שלריך קרם לרכויי מכלל זה פ"ד " שנאמר המחטה אותה יאכלנה וס" חטחת הפניתיות דחיכן נחכלות דכחיב וכל חטחת אשר הובא מדמה אל אכל מועד לכפר בקדש לח תחכל ב מנין שדמן טעון ככום : ודין כוח שלח יהו טעולים כבום: ומה מם קדשי קדשים השמות ששוו לחטחות חיטונות למריקה ושעופה הכלים שנתבשלו בהן : לח שוו לכיכום. שדם חשם חינו טעון כבום: הטחות פנימיות שלה שוו למריקה שטיפה י דחין כחכלות וחין מתבשלות: ב יכול אף חטאת בעוף כשחלקה חהא לריכה כיבום שנם הוא נקראת חטאת: ת"ל זחת י תויתו לה בריש נמרח דפרק דם חטאת: זהו שאמרט לרבות כל חשאות וכוי . למעלה המרנו בפרשת כשבה : ר׳ אליעזר אותר מכאן לעולם חובה כוי. דעולה דבהאי קרא בעולת חובה מיירי דומים דמטאת י ס"ד האי דכתיב לפון בריש פרשת ויקרת הייט בשלת נדבה דוקה דאי מהתם ליכל למיפרך מה לשולת גדבה שכן מצויה י כדפריך בפ"ב דמסכתה בילה [כ׳ נבי סמיכה : לרבות שלמי שיבור לצפון ובפרק איוהו מקומן [אכחים כ"כ י] מדכתיב על עולותיכם ועל זבחי שלמיבם להקישן לעולה דטשונה לפון : הוא פרע לקודה וחיל כזיר י דם"ד שוחיל ודמו לשלחי לבור שטעונים לחם כחכלק לחם ולילה ליב גי לפון י קחיל דלח : ב סרט לטבול יום ולמחופר כפורים דה יכן חולקין לאכול לערב י ובריש פ׳ טבול יום מפרש דרחוי לחיטוי חולק [ל"ט -) ושאינו ראוי לחיטוי אינו חולק י וסריך מבעל מום דחולק ומשני בעל מום רחמכא

יום את בניו מביאים בכל יום תלמוד לומר זה 'יכול מה אהרן דוחה את השכת ואת הטומאה אף כניו יהיו מכיאים ודוחים את השבת ואת השומאה ת"ל זה מה אהרן מביא חצאים אף כניו יהו מביאים חצאים תיל זה ' מה אחרן מכיא שלשת לונים לעשרון אף בניו יהו מביאים שלשת לונים לעשרון ת"ל זה מה אחרן מביא רבוכה אף

בניו מביאים רבוכח תיל זה: פרק ה משיח אין לי אלא משוח בשמן המשחה מרוכה כגדים מנין ת"ל והכהן: יכול שאני מרבה אף משוח מלחמה ת"ל תחתיו מכניו את שכנו עומד תחתיו מכיא עשירית האיפה " יצא משוח מלחמה שאין בנו עומר תחתיו מנין שאין בנו עומד תחתיו ת"ל שבעת ימים ילכשם הכהן תחתיו מכניו אשר יבוא אל אהל מועד לשרת כקודש י את שבא אל אהל מועד לשרת בקודש בנו עומד תחתיו יצא משוח מלחמה שאינו כא אל אחל מועד לשרת בקודש: מכניו יעשה אותה מלמד שיהא בן קודם לכל שבעולם: יכול אע"ם שאינו ממלא מקום אביו ת"ל אשר ימלא את ידו בזמן שימלא את מקומו של אביו הוא קודם לכליאדם י ואם אינו ממלא מקום אביו יביא אחר וישמש תחתיו: ג מגין לכהן נדול שמת ולא מינו כהן אחר החתיו שתהא מנחתו קריבה משל יורשים י ת"ל מבניו יעשה י יכול יביאוה לחצאים ת"ל אותה י כולה אמרתי

ולא מקצתה דכרי ד' יהודה י ר"ש אומר אינה באה אלא משל צכור שנאמר חק עולם ממי שהברית שלו : כליל חקמר כליל להקמרה: כל מנחת כהן כליל תהיה לא תאכל מנחת כחנת נאכלת י מנחת כהן אינה נאכלת י אין לי אלא מנחת חובתו מנחת נדבתו מנין" ת"ל כל מנחת כהן אין לי אלא כולה מקצתה מנין ת"ל תחיה " ואפילו כל שהוא י אין לי אלא העליונה בכליל תקטיר י והתחתונה בלא תאכל מנין העליונה בלא תאבל התתחתונה בכליל תקטר ת"ל כליל י לנזירה שוח י רבי אליעזר אומר כליל תחיה לא תאכל י כל שבכליל ליתן לא תעשה על אכילתן:

יואת תורת החטאת זאת אינה נוהגת ככמה " 🐧 🖍 אינה בוהגת בכמה ב תורת המאת י תורה אחת לכל חמאות שיהא דמם מעון כיבום וכי מאין יצאת מכלל שנאמר הכהן המחמא אותח יאכלנה : ואשר יזה מדמה תכבם יכול אין לי אלא חשאות החיצונות שיהא דמה מעון כיכוס חמאות הפנימיות מנין ורין הוא ומה אם קרשי קרשים ששוו לחמאות החיצונות למריקה ולשמיפה לא שוו לכיכום חמאות הפנימיות שלא שוו לכריקה ישטיפה אינו דין שלא ישוו להם לכיבום ' ת"ל תורת החטאת' תורח אחת לכל חמאות שיחא דמם מעון כיבום: 🔼 יכול אף חפאת חעוף יהא פעון כיבום ת"ל זאת: במקום אשר תשחם העולה תשחם את החמאת לפני ה' זהו שאמר לרבות כל חמאות שלא תהא שחישתן אלא בצפון י ור'אליעזר אומר מכאן לעילת חובה שלא תתא שחימתה אלא בצפון קודש קדשים לרבות זבחי שלמי צבור שלא תהא שחישתן אלא בצפון ' חיא פרט לתורה ואיל נזיר: ב הכחן המחשא אותה יאכלנה ' פרש לשכול יום ולמחוסר כפורים ולאונן

ת"ל זה זה בא בכל יום ולא קרבן של בניו : אף בניו · כשנכנסים לחנוך דוחין את השבת : אף בניו יהיו מביאים חלאין · ותהא מנחת מנוכם קריבה כשני פעמים : מה אהרן מביא ג' לוגין ועשרון · כדאמרינן לעיל · אף בניו יהיו תביאים רבוכה ת"ל זה : אלא תביאים לחטכם עשירית האיפה סולת ולוגה :

כמו שחר מנחת כהנים י ונרחה שנם כ"ג מביה לחנוכו כן ולה רבוכה י כי רבוכה אינו מביה הלה למנחת חביתין שבכל יום :

מרוכה בגדים מכין . פרק ה שמביה מנחת חביתין ככל יום: מי שבנו עומד חחתיו מביח עשירית האיפה דהיינו כ"ג דכתיב ואשר יחלה חת ידו לכהן תחת חביו : וחשר יכה אל ההל מועד לשרת בקדש ולה " איירי ביה חרא שבנו חם תחתיו ובמס׳ יומה בפ׳ בה לו [ע"ב :] ממרו בה י ובבנו של כ"ג נמי לא אחרו אלא בתופם מעשה הכותיו . ולה מחלפיכן ליה בכיוצה בו י הכל הם הינו תופם מעשה אבותיו לא י כדמפרש ואויל י וכן תני בתוספתה דשקלים מי שיש לו בן בן קודם לחח - חח קודם לחחר כל הקודם בנחלה קודם לשררה : א"ר יהודה ובלבד שינהוג כאבותיו: ב שתהא מנחתו קריבה משל יורשים בם' התכלת [מנחות נ"ח :] מייתי לה : ת"ל מבניו י ממ"ם דרים לה : יכול יקריבנה חצאין : מחליתה בנקר ומחליתה בערב : ח"ל אותה כולה ולא חליה ומקריבה כלה עם התמיד של שחר: ה"ג לה בנמרא רבי שמעון אומר חק עולם חשל עולם חהח . והיינו חשל ליבור: ה"ג ממי שהברית שלו כו' והיי.ו כמי של ליבור : שהקב"ה כרת ברית שמהם : וברות דליבור קרוי: כליל להקטרה : שלא יקטירנה לחלאין אבל אין לפרש שלא יעשנה שיריים י דהתם בגמרא קא בעי ורבי יהודא האי כליל תקטר למה ליי והשתא בשלמא אי הוי פי' כדממריכן ורביכו יהודה דרים לה מחותה . היינו דקה בעי כליל חקער לחה לי הלה הם תחתר דחתה שלה יעשה בה שירים והלה בהה לה הוי סברא שר׳ יהודה יחלות על ר"ש ולא היה לו לומר למה לי: ד מנחת כהנת נחכלת חפי׳ פנויה שלח נישחת י וכשנישחת לישרחל תנינן לה בהדיח [בסוף כל"ל] ברישם׳ היה נוטל [כ"ג :] בסוטה דמכחתה כחכלת : חין לי חלח כולה . כשהיה כולה עומד עליה כלה תחכל: מנין חף מקלתה . כגון שחבדה מקלתה שהוח בלח יחכל וגם לריך להקטיר: חין לי חלח עליונה בכליל תקטר: מנחת חביתין הכתובה למעלה: והתחתונה בכליל תהיה י שאר מנחת כהנים הבחונה למטה שנאמר בס כליל ותהיה לא תאכלו מנין ליתן של זו בזוי דמנחת כהנים לריכה הקטר תובח

הגהות כהרי"ד

ושמש תחשוו י מרשה דכת לסשמיענו דהתחר זכה בזה לעולם ושש"כ חם חכם סכן לא ישול מהתחר גדולתו וכבר נחלקו בזה גדולי עולם וע' בספרו דבי הדב הכיל ושכחן שורה כמ"ש דתליכ מה בת להשמיענו : ג משל שולם ממי שהבריות שלו כ"ה בירושלמי ספ"ד דשקלים

ל אילו נאמר מחציתה בבקר ומחציתה בערב ' יכול יביא שני עשרון

בבקר וחצי עשרון בערב תלמוד לומר מחציתה בבקר ומחציתה

בערב משלם מכיא מחציתה בכקר ומחציתה משלם בערב:

ל כיצר הוא עושה מכיא עשרון שלם וחוציהוי: מקריב מחצה בכקר

מחצה בערכי נממא חציו של בין חערבים יכול יביא חצי עשרון

מתוך ביתו בערב ת"ל ומחציתה בערב משלם: 🎵 כיצד הוא

עושה מביא עשרון שלם וחוציהו מקריב מחצה ומחצה אבר

כהן שחקרים מחצה שחרית י ומינו כהן אחר תחתיו יכול יכיא

עשרון מכיתו ת"ל מחציתה בבקר ומחציתה בערב מחציתה

משלם מביא בערב: 🗅 כיצד הוא עושה מביא עשרון שלם

וחוציהו מקריב מחצה ומחצה אבר ' נמצאו שני חצאים קריכים

אתוא ליה ואצרכיה קרא בשתן להוסיף י הדר אמר תיהוי כמנחת פרים ואילים ת"ל סלת מנחה תמיד הרי היא לך כמנחת חמידין · ותימא [תום' מנחות נ"א · וע' כאן בק"א ·] דא"כ בשמן למה לי יו"ל אי לאו בשמן לא הוי מסתבר הקישה לרבות גם חת השמן ולה כוי המרינן הלה שבה לענין דחיית

שבת מטומחה ב ל מורבכת שנעשית ברותחין : ותניה בתוספתה מנחות כל המנחות אין לשין אותן ברוחחין מפני שמחליטין . רבוכה לשין אותה ברותחין . מחליטין לשון חלוט: אין לך רבוכה שבחורה אלא זו י ורבוכה שבתודה ושבמילוחים זו דכתיב בה מורבכת חביאנה י ובתודה כתיב סלת מורבכת חלות כלולות בשתן ובחלוחים כתיב לחח חלת מצה מחת וחלת לחם שמן אחת ורקיק אחד י ובפ׳ התודה [מנחות ע"ח :] קאחר לחם שתן חאי ניהו רבוכים ופריך ואימא אנתא דמשרא פי׳ כעין חלה שתן קרוש אלא כדדריש רב חסדה משמיה דרב טבלה זה קרבן אסרן ובניו אשר יקריבו להי ביום המשת חותו וכי מה למדנו לבניו ביום המשחו אלא מקיש חנוכו של כהן הדיוט להמשחו של כ"ג י וחנוכו של כק הדחע סים החלומים שלו י ומקיש להמשחו יוהתם אמר רב חסדה כ"ג התחקרב לעבודה לריך שתו עשירית החיפה חחת לסתשחו כהונה גדולה ואחת לחנוכו של אף על גב שכבר הביח כשנתחנד לכהונת הדיוטי וחם לח עבד עבודה כשהוא כהן הדיוט לריך שלש עשירית האופה ביום משיחתו לכסונה גדולה: ה"ג בספרים ושבמלואים עברה · כלומר עברה כבר ומאי דסוה הוה ואינה נוהגת לדורות: תביאנה לפני התוספין כלוחר חצוה להביא מנחת חביתין קודם המוספין : תקריב אף לפני הנסכים . לנסכי התמידין . ובם׳ א"ל המתונה במס׳ ממא [ל"ג:] נרסינן לדרשה החרת . דתניה תנין שלה יהה דבר קודם להמיד של שחר שנחתר וערך עליה העולה וחתר רבח העולה עולה רחשונה : מנחה לחניתין עולה ומנחה חביתים לנסכים : משום מנחה : ונסכים למוספין זבח ונסכים וכו׳ וכן תכן במס׳ חמיד [כ"ח:] ובפ"ב דיותה [דית:] הסלת והחביתין וסיון י ה"ג בש' התכלת [ני:] תופיני תאפינה כא לשון אל תאכלו חתנו כא והיינו דמטגנה ואח"כ אופה לה . רבי אומר תאפנה נאה והיינו שאופה לה יפה ואח"כ מטגנה י ר' דוסא אומר תאפינה רכה: אית ליה נא ואית ליה כאה:

והכא בספרים גרסינן ר' אומר חאפנה רכה ר' דוסא אומר חאפנה נאה: חלחד שכופל ה' לשנים ושנים לד' וחינו מבדיל . תיחה פי בפ' הלו מנחות [ע"ה :] תכן זה במנחת כהנים אבל מנחת כהן משיח לא היה מקפל : ודוחק לוחר דהאי דרשא בחנחת כהנים : יכול מה אהרן בכל יום אף בניו כן דתמורה [י"ד"] תליכן לה וטעמה קהמר משום דומן קבוע וכן בפ׳ הוציהו לו [יומה כ.] ונפיק לן מבמועדיכ׳ בפ׳ כילד לולין [פסחים עו .] ובפ׳ החכלת [מנחות כ"ח:] מייתי מכסר ברייתם דדוחה חת השבת יותיתם דהכם מחד קרם מפיק דדוחה חת השבת י ודותם את הטומאה י ואילו גבי תמיד לריכי תרי קראי לשבת ולטומאה י לשבת

דכתיב עולת שכת בשבתו י ולטומאה מכתועדו דיליף מפסח בג"ט י וכפסחים ם' אלו דברים [ס"ו:] גבי ססח דדחי שבת כפיק ליה בג"ש 'תכתועדו בחועדו משכת ונפיק טומחה מפיש כדחה וחין מיכור כדחון יו"ל מהתם נפיק לן כל היכח דילפינן חד ילפינן נמי חידך מהחם ובפרק התכלת [נ"ח וע"ם בחום׳ חירצו דנילוי מילתה בעלמה היהי) חמר חביי דמנחת חביתין דוחה שבת דכתיב שלת מנחה תמיד הרי היא כמנחת תמידין ואי לאביי תשמע כמי מהכא דדוסה טומחה והוי דבר הלמד בג"ש חותר ומלמד בסיקש י והוא כרב מרי [זבחים כ׳ :] בפ׳ איוהו מקומן (בספרים שלנו אמר רב פפא):ך אילו נאמר מחלית׳ בבחר וכו׳ י מייתי לה בפרק התכלת [מנחות כ':] מו מחלה מקריב ומחלה חבד : והתם מסיים בה נמלחו שני חצאין קריבין ושני חצאין אובדין . כמו שמסיים בסיפא גבי כה"ג שמת לאחר שהקרוב מחלה בשחרות ומט אחר תחתיו מיהו הכא קתני לה בסיפא וחא כמי ארישא:

מלמד על . מחבת שטשונה כלי ונפ' התכלת [כ"ח י] לרבח נפיק לה מכחן דרחים חיפסל לה שכת דאי מאתמול בלינה י וכדחמרינן [מעילה ט׳] משהוקדשו בכלי הוכשרו ליפסל בלינה בשמן להוסיף לה שמן דלקבוע לה שמן לה צריך דלה' גריעה ממנחת מחבת של ישראל: מה מנחת נסכים ג' לוגין לעשרון. והם נסכי כבש הפחותים: מה מנחת נדבתו י אם כ"ג נדב מכחם מכיח עשרון ולוג ח': ג ממנחם שהיא באה תמיד. מנחת נסכים באה ככל יום עם קרבן החמיד: ך דנים מנחת יחיד. מנחת מחבת של כ"ג: ממכחת יחיד י מכחת נדבתו : 🦷 ריבה כאן שמן י דכתיב בשמן וריבה על מנחת מחבת: וריבה בעשרון של נסכים שמוי שכשעת עשרון של מנחה לוג אחד ולעשרון של נסכים גי לוגין חה להלן וכו': ואל תוכיח מנחת אילים שאין כולה עשרון : אלא הן שתי עשרונים לחיל : ובנמרם [מכחות כ"ה :] קחמר כח גופה קשים י החרת בשת להוסיף והדר תני נחמר כחן שמן

ונחתר להלן בחנחת נדבה שתן תשתע דחין כחן הוספת שתן תשחר מנחת כדבה : ומפרש לה אביי וכו׳ - רבא אמר כולה ר׳ ישמעאל בנו של ר׳ יוחנן בן ברוקה וה"ק . בשתן להוסיף לה שתן. דאי לקבוע לה שתן לא צריך. דכיוו דכתיב על מחבת הוי כמנחת מחבת ועד שלח יחמר ישלי בדין ודן דינה ולח

מהרי"ד
מתחת נסכים שאינה מנחת וחיד באה בגלל עצשה ואינה טעונה לבונה למנחת יחיד הבאה
בגלל עצמה וטעונה לבונה כצ'ל י ד'ת : הן מנחת תמוד כו' י גמ' מנסות כ' ' צ' ל'
בגלל עצמה וטעונה לבונה כצ'ל י ד'ת : הן מנחת תמוד כו' י גמ' מנסות כ' ' צ' ל'
וצ' פסוקתא זוטרתי ד' י : ן שנעשית ברותחן י רשב'ם פי'ג מס' מעס'ק דין ב' וחמ"ג
עשין קפ'ז : ושבמלואים י פי' סקרבן אהרן של כסן קדיוט ביום מעכל נקרבן כסן סדיוט
מרבוכה וקאי הן ושבמלואים שהיו בימי משה כפי' השנים' מיהו אפ'ל דלקתן לח ממטט רק
מרבוכה וקאי הן ושבמלואים שהיו בימי משה כפי' השנים' מיהו אפ'ל דלקתן לח ממטט רק
מלואים דכסן הדיוט אבל מילואים דכהן גדול שיין בוה למנחת סביתון שבכל יום : יכול
מלואי הנסים כשסיא אומר מקריב לף לאחד המסכיה ב'ת וילקוט וצ' ז'ר: טופיני תמלים
מל ה' אומר מופיר מ' ר' יוסי אומר תאפינה כוב כ"ה בר"ע וצ' בגח' מוסות כ' ורמליה
מ"ג מה' מעסיק דין ג' וסמ"ג עשין קפ'ז ו הבפסיקתא ווטרתי ד' י' מנופינ מיום מלי מים מלי מים מלים לאור במיל מיה מתלים לא לשמה כ' מיין רמב"ב וואב"ד שה דין ד' ולח"מ
אומר טופינה לשין נאס לשון נה : שבופל א' לשמה כ מיין רמב"ם וראב"ד שם דין ד' ולח"מ
אומר טופינה לשין נאס לשון נה : שבופל א' לשמה כ מיין רמב"ם וראב"ד שם דין ד' ולח"מ
שם : יכול מה אהרן וכר' פ' רמב"ם ספ"ם מה' כלי המהדע ומשכה למלן שם :
מ"ל

. הגהות במידין ומוסדין דין מ"י ומדים סכלל שבמשכם תמורה יד י שומנן קבוע והקרא דא"ד הוכא במנסות ל' . ואמ"ד די למתקיף לים שם רבי יוסף והסמ"ג עשין קפ"ו הביא סך דרשא דסכא: במנסות ל' . ואמ"ד די למתקיף לים שם רבי יוסף והסמ"ג עשין קפ"ו הביא סך דרשא דסכא: ל איל מאר מסליתם בביקר ומסלית במרב יכול יביא שני עשרון כ' בערב משלם הוא מביא מביא ממליתם משלם במרב יכול ביא מלים וכ"ב במרא מנסות מ"י כ' ע"ב ורמב"ס פי"ג מי" מעב"ק הלכם ב' וסמ"ג שם: דן כ"א יכ" וכדות במי מבי דין כ"א יו וסובא במי וביא מפרון מביא מביא מביא מביא משרון של ראשון מ"ל כל"ל ד"מ משם וכל"ב במשטם מביא יכ"ד ומיים של במיל מביא מביא מין כ"ו כ" עוד אמילו ביוא לוא לוא לוא לוא מות מביא מקומו והוא ביואלות פ"א מביא משום המב"ם והיים שלה ולם הראם מקומו והוא ביושליו פ"א ממות שבועוכם כלו ירמב"ם פ"ג מכ" ממידין ומוספין דין מ"י וסב"ג עשין ה"א כשומלה משמם שביא באם במל במיל מת השבת ואת מעב"ק דין ב" וסמ"ג ששין ה"א הבושלה משמם שביא באם בבל כר ממותם ואת הבאם כ"ו ואל תוכים כ"ל" ו"א ביו מומם שביא באם בבל כר ממותם ואת הבאם כ"ו ואל תוכים כ"ל" ו"א ב"ד דיון מומם יותר מב"ם בבלל כר ממותם ואת הבאם כ"ו ואל תוכים כ"ל" ו"א ב"ד דיון מומם יותר שבים בבלל כר ממותם ושת הבאם כ"ו ואל תוכים פמידין ושופצין דין מ"י ומבים הכלל שבמשנה תמורה י"ד י שומכן הבוע והקרח דם"ד כונם

: ושני הִצאים אובדים ברק ד על מחבת בשמן מלמד שמעונה כלי י בשמן לחומיף לה שמן אחר' ואיני יורע כמה' הריני דן זו מעונה שמן ומנחת נסכים מעונה שמן : מה מנחת נסכים שלשת לונים לעשרון : אף זו שלשת לונים לעשרון : ב או כלך לדרך זו זו מעונה שמן : ומנחת נדכה מעונה שמן : מה נדבה מעונה לוג אחד לעשרון אף זו לוג אחד לעשרון: 🕽 נראה לפי דופה דנין מנחה שהיא באה תמיד ודוחה את השכת ואת המומאה י ואל תוכיח מנחת נדכה שאינה באה תמיד ואינה דוחה את השבת ואינה דוחה את המומאה: 🏲 או כלך לדרך זו דנין מנחת יחיר שהיא באה בנלל עצמה ופעונה לכונה ממנחת יחיד שהיא כאה בנלל עצמה וטעונה לבונה י ואל תוכיח מנחת גסכים שאינה באה כגלל עצמה יאינה טעונה לכונה: 🎵 רכי ישמעאל בנו של רכי יוחנן כן ברוקה אומר כשהוא אומר מנחת תמיד הרי היא לו כמנחת תמידים מה מנחת תמידים שלשת לונים לעשרון אף זו שלשת לונים לעשרון י ורכן שמעון אומר ריכה שמן כמנחת חביתים וריכת שמן כמנחת כבשים : מה מנחת כבשים שלשת לונים לעשרון : אף זו שלשת לוגים לעשרון יאו כלך לדרך זו ריבה שמן במנחת חביתים וריבה שמן במנחת אילים י מה מנחת אילים שני לוגים לעשרון אחד י אף זו שני לוגים לעשרון אחד ' נראה למי דומה רנים מנחה שכולה עשרון י ממנחה שכולה עשרון י ואל תוכיח מנחת אילים שאין כולה עשרון: ך תעשה מורבכת מלמד שנעשית ברותחים כל צורכה י אין לך רבוכה בתורה אלא זו ורבוכה שבתורה שבמילואים י

תביאנה יכול לפגי הנסכים כשהוא אומר תקריב אף לאחר הנסכים:

תופיני תאפה נא' רבי יהודה אומר תופיני תאפח נאה' רבי יוסי

אומר תאפח ריכח מנחת פיתים מלמד שכופל אחד לשנים ושנים

לארבעה ומכדיל י תקריב ריח גיחוח לה' י יכול מה אחרן מכיא בכל

Digitized by Google

כאשם כא לשובד׳ ביד שובדה ביחין כחטאת · בכלי שובדה בשתאל כאשם : ה אם לאכילה כבר אחר · דכחיב לחם אלהיו חקדשי הקדשים חן הקדשים יאכל כך מפורש בפ' טכול יום : לרבות בעלי חוחין לחתלוקת · שחולקין לאכול · והתם [וכחים ק"ב:] עוד דורש דרשות אחרות מכל זכר: יאכלנה כשירה ולא

פסולהי ולחייב על הפסולה גם בלחו הכא מכלל עשה י ובתוספתא דסוכה פרק אחרון ובתוספת דמכחות פ׳ שתי הלחם תניח ר' יהודה חומר זה שהיה מחלק להם לחם הפנים עומד על הרובד שבחולם מסרים ומניח מפרים וכל אחד ואחד כא וכוטל חלקו ולבעלי מומין שבכסונה חוציחין להם חלקם לחוץ מסני שחיו יכולין ליכנס לבין חולם ולחזכח: חק שולם לכית עולתים . דאכילת זכרי כהונה וחלוחתם נוהגת לבית עולמים: שינהוג הדבר לדורות . לבית שני ולעתיך: ף כל חשר יגע בהם וכו' שחר חוכלין שלריכים ליחכל כחומר שלהם יכול בנגיע׳ בעלח׳י אע"ם שלא בלע משמטנימו יש לנחוג כה חימרא זו :הנוגע פסול ' אס היא פסולה : יאכל כחומר שבה כגון אם כגע בשלחים דנחכלין לשני יחים ולילה חחדי וכן כתוב נחטחת י ובסוף פ׳ דם חטחת [ובחים צ"חי] תלריך להו

פרשתא ב מ"ל אהרן וכניו אשר וקרוט קרם ותירח היא דהוי מצי למימר זה קרכן אהרן ובניו ביום המשח: ובניו מביאים לעלמו ביום חכוכן לעכודה כדמפרש וחזלי ובפי התכלת [מנחות נ"ח:] דיים נמי מבניי שאם מת כ"ג ולא מינו אחר תחתיי. מנחתו קריבה משל יו רשין דשמעת מינה תרתי . דהה לה כתיב בניו דהוי משמע לכד לכהנים הדיוטים: ב מביחים ששירית החיפה בשעת חטכן לעכודה . ועבודה בידו הוא בעלמו שבד : ד ביום : להביח קרבן ולח בלילה: חין למשח כ"ג אלא ביום י השתא דריש ביום למעלה ולמעה: אותו אין מושחין שני כהנים גדולים י בירושלתי דיומא קחמר טעמה משום אוכה והה דכתיב ויפגע הוא בכהנים וימת ביום ההוא שמונים וחמשה חיש טשחים מפוד כד התם מפרש מלמד שהיו ראויים כולם לכהוכה גדולה : מביא עשירית האיפה עד לעולם. בכל יום כל זמן שהוא כ"ג: שכעה רכעים ועוד . ז' לוגין וכילה וחותש בילה שהוח חחד מעשרה בשלשת סאין: 🦷 מה סלת האמור להלן: במלוחים: חיטים י דכחיב סלת חיטים תעשה אותם: תמיד אף כשבת י בפ"ב

דקמורה

רית [בספר הישר פר' וי]: דא מנין אף מקלמה י ולא שנפפלה אלא אם כחבד מקצת שירים : רב יכול במחנה לוים שנם שם מקים קדוש הוח דחסור ליכנס בו זבין ומצורעים: ח"ל בחצר מהל מועד : בעורה: ופחוחות לקדש י דחולינן בהו בתר פתחוי וכפי חיוהו מקומן [נ"וי] מרבה להו מיחכלוה התורה

רבתה הצרות הרבה אצל אכילה י וקאמר החם אבל לענק טומאה אין חייבין על אותן כלשכות: שלא יאכלו עמה חולין וחרומה בומן שהיא מרובה . כדי שלא חהה נאכלת על הנסה כדמפורש בחמורה בפרק ולד מטחת [ד"גי]:

פרק ג לה תחפה חמן מה ת"ל . מייתי לה בפ' כל המנחות כחות [כ"ה]: יכול לה יהה חייב חלה אחת על כלם - על לישתה ועריכתה ואפייתה אם עשה כלן במנחה שנתחמלה: אף אני אביא לישתה וכי׳ [תום׳ שם] והתם גרסינן וכל מעשה יחידי שבה לחחור קטוף : וח"ת וחי דחחרו כיה אכל חדא וחדא אפילו אפה ואפה כמי כמו אל תשתה אל תשתה דמירי ואי דלה התרו ביה אלה החת : המהי חייב על כל אחת ואחת י דכי האי גווכא דייקיכן בס' אחרון דמכות [כ:] גכי לחייב על כל קרחה וקרחה : ומוקו לה דסך חמש אלבעותיו כו׳ וי"ל דהכא אפילו התרו בו על כל ח' וח' לריך קרח לחייב על כל ח׳ וח׳ משום דכבר נפסל וקס"ד דפטור כדאמריכן התם [מנחות נ"י"] המחמץ את הכשירה חייב ואת הפסולה סטור · המ"ל דהכא חייב מאחר דליכא פסול אחר אלא פסול של חחון · דמהכא מרביכן מחמץ אחר מחמץ חייב · ובנמ' קאתר מדלא כתיב חלקם לא תאפה חמץ דהוה משמע דחתה למחמן שיריים שחייב י תחי לח החפה חתך חלקש י שמעת מינה חרתי גם לדרוש מה אפייה מיוחדת שהוא מעשה יחידי וכו': ב אף לחלקה אינן רשאים כו · אין להם לחלק מנחה בניהם עד לחחר מתנת קומץ לחישים : מנין לרכות כל הקדשים . שלח יחלקו קודם מתנת החישים . כגון חטאות ואשמות: יכול אף הפסולה מהא במחלוקת וכל ה'ישרוף חלקו: יכול הם חלקו קודם מחנת החישים תהח פסולה: ב מה חטאת מן החולין. דילפיכן ליה לעיל מחטחת חהרן - ומייתי לה בסוף פ׳ התודה [מנחות פ"ג']: ד ר"ש אומר יש מהן כחטאת. וכן תניא בריש מנחות [ב:] ובהקותן רבה [כ"וי] תכן שלא בכלי שרת פסולה ר"ש מכשיר ובנת׳ החתר ת"ט דר"ט אמר קרא קדש קדשים היא כחטאת

מצות תאכל מה ת"ל לפי שנאמר. יאכלוה אין לי אלא כולה מנין אף מקצחה י תיל תאכל י אפילו כל שהוא: יב במקום קדוש תאכל יכול במחנה לויה תלמוד לומר בחצר אהל מוער יאכלות י אין לי אלא בחצר אחל מועד מגין לרבות הלשכות הבנויות בחול ופתוחות בקדש תיל במקום קדוש יאכלוה שלא יאכל עמה חולין ותרומה בזמן שהיא מרוכה:

פרק ג לא תאפה חמץ ל"ל לפי שנאמר לא תעשה חמץ יכול לאו אחר על כולם ת"ל לא תאפה חמץ י אפייה. בכלל היתה ולמה יצאת להקיש אליה מה אפייה מיוחדת מעשה יחידי וחייבין עליה כפני עצמה י אף אני מרבה את לישתה ואת עריכתה ואת כל מעשה ומעשה (שחייב) שיש בה לחייב על [כל אחד ואחד] לאו בפני עצמו: 🔼 חלקם נתתי לכם מאישי אינן רשאים לחלק אלא מותר מן האישים אין לי אלא בו בלבד : מנין לרבות את כל הקדשים ת"ל כי קודש קדשים יכול אף הפסולה במחלוקת • תיילמאישי • הכשירה ולא הפסולה יכול אם חלקוח תהא פסולה ת"ל היא הרי חיא בקרושתה: ג בחמאת מה חמאת מן תחולין וביום ובידו היפנית אף זו פן החולין וביום ובידו חיפנית ' אי מת חמאת אם נשחמה שלא לשמה פסולה אף זו אם נקמצה שלא לשמה פסולה ת"ל כאשם מה אשם אם נשחט שלא לשמו כשר את זו אם נקמצה שלא לשמח כשרה: ד ר"ש אומר יש מחם כחמאת ויש מהם כאשם מנהות הומא הרי היא כחמאת לפיכך אם נקמצה שלא לשמה פסולהי מנחה נרכה הרי חיא כאשם לפיכך אם נקמצה שלא לשמה כשירה : 🎵 כל זכר בכחנים לרבות בעלי מומים למה אם לאכילת כבר אמור אם כן למה נאמר כל זכר לרבות בעלי מימים למחלוקת י יאכלוה כשירה ולא פסולהי חק עולם לבית עולמיםי לדורותיכם שינחוג הדבר לדורות' מאישי ה' אין להם אלא אחר מתן אישים: [כל אשר ינע בהם יקדש יכול אעפי שלא כלע י ת"ל כחם משיבלעי יכול אם נגע במקצתו יהא כולו פסולי ת"ל בל הנונע בהם יקדש הנונע פסול הא כיצד חותך מקום הבלע יקרש להיות כמוהו אם פסול יפסול י ואם כשר יאכל כחמור שבו : רשתא ג זה קרבן אהרן ובניו יכול יהו אהרן ובניו מביאים כאחר את הקרבן הזח 'ת"ל כניו אשר יקריבו'

הא כיצד אחרן מכיא לעצמו וכניו מביאים לעצמם: אלו כהנים חדיושים או כניו הרי כהנים נדולים ' כשהוא אומר הכחן המשיח תחתיו הרי כהן גדול אמיר ' הא מה אני מקיים כניו אלו כחנים חדיומים: (שאם היח כהן מתקרב תחילה לעבודה מביא עשירית האיפה משלו ועובדה כירו אחד כהן גדול ואחד כתן הריום שעבדו עד שלא הביא עשירית האיפה משלו י עבודתם פסולה: ד ביום המשח אותו אין כהן נדול נמשח אלא ביום:

אותו י אין מושחים שני כהנים גדולים כאחד : ביום חמשה : מיום שנמשה מביא עשירית האיפת עד עולם : או אינו אומר ביום י ביום המשח אותו ביום שנמשח מביא עשירית האיפה ומפסיק : ת"ל מנחות תמיד : הא מה אני מקיים ביום המשח ביום שנמשח מביא עשירית האיפה עד עולם י עשירית האיפה אחד מעשרה בשלש סאים שהם שבעה רבעים ועור : 🎵 סולת מה סולת האמור לחלן חיטים אף סולת האמור כאן חימים י מנחה תרי היא ככל המנחות ללבונה י תמיד אף כמומאה תמיד אף בשבת : אילו

הגדה מלכם כולם. ד"ת וח"ד כ" למי להין לי שמייב על מכילע ממן אלמ אם אכלם כולם. ד"ת וח"ד כ" ל" ממי אמרים מהדמם אוכלין המיער (וכפ" הי"ם): ב" מין לרבוע בלשכוע כ" י רמב"ם פ"ו מה" ביע הבשידה ען מ" וחים בנג" וביו כ"ו :: שלא יאכל עמה שלין כ" רמב"ם פ"ו מה" ביע הבשידה ען מ" וחים בנג" וביו כ"ו :: שלא יאכל עמה שלין כ" רמב"ם פ"י מהלכוע מעשה הקדבוע דין י"א סמ"ג בשון קפ"ו:
ב"א לעיל שדר ויקרא דיבורא דמדבה פישתא "ב בריישא ג" וע"ש וה"ב ברמב" ב"ב משל המרכ"ם ב"ו מי"ב ממשמשה הקדבוע דין ע"ו: ב" ליעול אלא אמר מענת האישים כ"ו מ" כ"ל" ד"מ: ב"ל המרכ" ו"ב" ליעול אלא ממי חוב"ם פע"ו מה" בכ"ל היו ב" ב" המלכונה בשידה " משבול" לעיל בריית למי במוער היום ביו מה" ממעו המקו" היום ב"ד היום ב"ב מאל לשמה בשירה ולא פעולה לעיע בריית ולא במוער היום ביו ל"ב ו"א ב"ב היום ליב הייתו ביו מ"ל למוער "ל"ל למיל מון למילם ו"ב" ב"ל ל"ל למיל מתן למורווי דאפי אם מלא אלא למר מתן ליש"ם י ולע"ג דבבר ילף לעיל בריית בוביה ב"ל ב"ל אות למורוי דאפי אם המלל היות בעון "" שו"ע בצב"ל ה"א מ" רב"ד :
בר"שרוא ג א ב"ב ב"ל מיש בשב"ל היום כ"ל ה"ל ה"ל" :

לכל המנחות שיהו מעונות שמן ולבוגה: 🔼 וכי מנין יצאו מכלל

שנאמר ויצק עליה שמן ונתת עלית לבונה והנותרת מן המנחה לאחרן

ולבניו יכול אין שעונה שמן ולכונה אלא מנחות ששיריהם נאכלים

מנחות שאין שיריהם נאכלין מנין ת"ל תורת המנחה י תורה אחת לכל

המנחות שיהו מעונות שמן ולבונה: ג אר"ע מה מצינו שלא חלק תכתוכ

בין מנחת חומא של ישראל למנחת חומא של כהנים ללתיתין לא

נחלוק בין מנחת נדבה של ישראל למנחת נדבה של בהנים ללתיתין

אמר לו ר' חננית בן יהודה וכי מה ראיה לאו להין עשה ללא תעשה

ת"ל תורת המנחה תורה אחת לכל חמנחות כשיתו מעונות שמן

ולכונה: 🕇 והקריב אותה כשרה ולא פסולה: אותה כולה כאחתי

כני אהרן ולא כנות אהרן . לפני ה' יכול בסערב ת"ל אל פני הסובח י

אי אל פני המובה יכול בדרום ת"ל לפני ה' י תא באיזה צד

מגישה בקרן דרומית מערבית: הי אלעזר אומר יכול ינישנה

בדרומה של קרן (מערבה) או במערבה י אמרת לאו שני כתובים

אחד מקיים עצמו ומקיים את חבירו ואחד מקיים עצמו ומכמל

חבירו תופסים זה שמקיים עצמו ומקיים את חבירו ומניחים זה

שמקיים עצמו ומכמל חבירו כשאתה אומר לפני ה' במערב בימלת

אל פני המזכח בדרום: וכשאתה אומר אל פני המזכח בדרום

קייםתה לפני ה' במערב הא באיזה צד מנישה בדרומה של קרן -

והרים ממנו מן המחובר שלא יביא עשרון אחד בשני כלים י בקמצו

שלא יעשה מידה לקומץ : מסולת המנחה ולא מסולת חבירתה :

ום שמנה ולא משמן חבירתה שלא יביא שתי מנחות בכלי אחד מסלת

חמנחת ומשמנה ואת כל הלבונה שתהאשם הלבונה בשעת קמיצה

ואת כל הלכונה אשר על המנחה והקטיר שילקום את הלכונה

ויעלה לאישים: ן והקפיר המובחה לריח ניחוח אזכרתה לה'

נזכרים בה ונזכרים בקסיצתה ונזכרים בלבונתה: ז והנותרת

ממנה כשירה יאכלו תאכל [יאכלוהו] אהרן ובניו ריבה אכילתה

בכל מאכל שירצה ' יאכלוהו שיאכלו עמו חולים ותרומה בזמן שהיא מועמת: הלאהרן ולבניו לאהרן תחילה ואחר כך לבניו י לאחרן

שלא במחלוקת ולבניו במחלוקת י מה אהרן כהן גדול יאכל שלא

במחלוקת אף בניו כהנים גדולים יאכלו שלא במחלוקת: 🖸 מצות

תאכל מצוח לפי שהיתה בכלל היתר ונאסרה וחזרה והותרה י

יכול תחזור להיתירה הראשון ת"ל מצות תאכל מצוה: " וכיוצא

בה יבמה יכוא עליה מצוה לפי שהיתה ככלל היתר ונאסרה וחזרה

והותרה יכול תחזור להיתירה הראשון ת"ל יכפה יכא עליה :

אחד בשני כלים מייסי לה בפ' הקומץ רבה [כדי] והחם קאמר כא בכלי אחד דומים דשני כלים קמוץ ודחי לה: שלם יעשה חדה לקוחץ מדכתיב בקוחצו ולם כתיב מלח קומט כדמסרש כפי הוציחולו יוכן בהקומן רבה [ייש:]: ולח מסלמ חברתה : דתכן בהקומן רבה ,[כ"ג:] שתו מנחות שלה נקמצו ונתערכו.זו כזו:

אם וכול לקמוך מזו בם"ע ומזו בפ"ע כשרות ומם למו מסולות וכ"ש שלם יביח לכתמילה שתי מנסות בכלי אחד: שתהא שם לכונה בשמת קמילה י ובפ"ב דסוטה [יד:] קאמר ומסלק את כלבונה לנד אחד" כי היכי דלא תפקמן בהדי מנחה כדתנן [מנחות ו'.] קמץ ועלה בידו לרור מו גרגיר מלם מו חורט לבונה מסול: שילקט את הלבונה והתם קממר ונופנה על גבי קומן ומקטיר: ל נוכירים בה בשעת הגשה י וכן בקומלה ובלבונחה כשחקטירן על התובח :-ד כשירה ולח פסולה דחין כחן זוכה בה : דם"ד שיכח שלו דומיח דתרו מם טממה להסיקה תחת תבשילו: ימבלו וכו' בי היה לו לכתוב יחכל י וכתב ימכלו . ריבה חת חבילתה בכל מחבל מטוגנת מבושלת ואפייה י ובפ' כל התדיר [ובחים ל"ה' כ"חי חולק קל"ב:] דורשו מלמשחה בהם לנדולה כדרך שהמלכים אוכלין: יאכלוה : סופא דקרא הוא שיאכלו עמה חולין ותרומה אם הם רולים . וכפ' הקומן רכה [ד"מ:] קאמר כדי שתכח נחכלת על השובעי והחתר כתם אם אופן חולין צרוכין מלח לא יהבינן להו מלח דקדשים: דן לסהרן שלה במחלוקת שנוטל חלק ברמש כדתכן בפ"ל דיותה [י"די] ולבניו במחלוקת דכתיב לכל בני חהרן : ובפ' אלו מנחוק [מנחות ע"ג] מיירי בה : מן מצום תחכל מצוה . הכי מפרש לה רבח בפ׳ החולן [יבמות ל"ט: מי] אליבח דרבנן דחמרי מצוה ליבם י וה"ק מצות מחכל במקום קדוש מצוה גרסינן במילחה דרכה ובמילתים דרב יצחם בר אבדיתי גרסיכן לחלוה שבתחילה היתה עליו בכלל היתר כשהיתה חולין רצה אכלה רצה נותנה לאחרים י גאסרה כשנתקדשה בכלי וקודם קמילה י וחורה והותרה לחחר קמינה רנה הוח חובלה רצה כהן אחר אוכלה ית"ל מצות פאכל מצוה ליחכל לכהן העובד יוח"ת והלח ודחי כהן אחר אוכלה דכתיב לכל בני אהרן מהיה וגו׳ וי"ל לכל בית אב קורא

סוח עלמו חוכלה לחפוקי בית חב החר שאין לו לאכול . א"נ הוא אוכלם עם אחרים אבל לא כבן אחר ולא הוא: וכיולא בו יבחה יבא עליה מצוה י שכתחילה היתה עליו בכלל היתר חודם שנשאה אחיו רצה כונם רצה אינו כונם י נאסרה כשקדשה אחיו וחזרה והותרה כשתת אחיו יכול תחזיר להתירה הראשון רצה כונסה רצה חולץ לה דותיא דתנחה רצה נותנה לאכול ולא הוא עצמו ורב יצחק בר אבדיתי חוקי כולה כאבא שאול דאמר מצוה בחליצה י וקאמר רצה אוכלה מצה רצה אוכלה חלוט י והיינו תרי גווני אכילה · אש"ג דחלוט נחי חלה · וחמעט מדכתיב חלות תאכל · וכי האי גוונא ביבחה תרי גווני לקוחין רלה כוכסה לשם חלוה רלה לשם נוי · וממעט מדכתיב יבחה יבא עליה לחלוה · והתם מקיים דחלוט הוא חלה ללאת כו ידי חובה בפסח [תום' יבמות מ] - והיינו שנאפה לאחר חליטה ולחם עוני קרינן בים י וכס׳ כל שעה [ל"ו:] מחעט חלוט בססח כדלה הדר הפייה בחכור כן פי׳

שילקוט את כלבונה וישלה לאשים : שם ברמב"ם: ל נוכרים כה כר" לעיל פ' ויקרא דיבורא דנדבה סוף פרק י": ל וסטתרת ממנה כשירה ולא פסולה כל"ל ד"ת: שיאכלו עמה קולין ותרומה. פי' לאו עמה ממש דהא שיורי מנסה נאכלין בשורת ישראל ואין מכניסין שם

הוכין ותרוחה. פיי כחו עמה חמש דהם שירית מכום כמכנין בשנת נינות ור וקמ"ל דחם לא מולקו ולל מרוחה אלא פיי עמה בספודתה זה במקומי הה במקומו וקמ"ל דחם לא ידס לא מכוה בספודתה זה במקומי הה במקומי הה ממה לכל מרוח יומי ממה לכדי שבתם שרולים לאכול קודם חולין ותרוחה ולא שיישיגן שמא יאכלו עמה הממסם אכילם גםה אי נמי שמא יביאוה לידי נותר אבל ביוון שהיא מרובה לא יאכלו עמה מולץ ופרושה כדלקמן שמא יאכלוה אכילה גםה אי נמי משום כותר " ד"מ והובא במהב"ם שם פ"י דין "א ובסמ"ג עשין קפ"ו: דן לעיל כי ווקרא רש פרק ו"א ופ"ש: ב" שטה מכובאם מה פרוח של הכלא הכרוח להבל שהובאם רמב"ם שם מיי דין "א וכה"א כי ששו הוא של ומידוש הוא שלם הכיא הכרוח הכל הכלא המכלא המכלא

שבחים ולם שופות אבחים ולם תנחות: שיהו נועונות שתן ולבונה • חע"ם דלה כתיב שלם במנחת כולת . כלכו ילפינן מהדדי מה שיש כוו יש בוו : וילפינן תופת תורת . תורה אחת לכל המנחות: ב שאין שיריהן נאכלין מנין כגון מנחח ככנים : ולריך לרכות משום דמשמע דבישראל איירי דכתיב והנוחרת מן

במנחה לחהרן ולכנוו: ג' ח"ר פקיבח אם מלינו שלח חלק הכחור בין חנחם שטח של כבנים למנחת חוטה של ישרחל לכל פפן י כלומר בשניהם נאמר לא ישים עליה שמן ולא יתן עליה לבונה כי לא מציע שחולק ביניהם ועוד שמלכ ככתוב בחטפת שנחמר כי חטחת סים . משמע בין של כסן בין של ישראל ופניח לעיל מנחת כ"ג שחינה חטחת טשונה שמן ולבונה: לא נחלוק בין מנחת נדבה של ישרחל למנחת נדבה של כסן ליתן פי למטת נתינה כלוחר שמשמשות קרח דכתיב ויצק עלים שתן וכתו עלים לכונה וכנותרת מן כתנחם לחברן ולבניו בתנחת ישרחל מ"ת כיון שמלינו במצות כל תתן שהם שמם כגון במנחת חומה כמו כן במצות פן דהיינו במנחת נדבה שנלטוה ליתן בל שתן ולבונה יהיו שניכם שוים י ולמה לי קרח לרבויי לכהן: חחר לו חגינה כן יהודה וכי מה ראית לאו להן אם כשום חותם הכחוב ללח יתן ששניהם שוים דנקראים חוטא . כילד נשוה מותם להן - לומר מאותה הטענה גם במנחת נדכה יהיו שוין בחצות נתינת שמן י וכן אם השוה אותם הכתוב למצות משם למתן שמן כמנחת נדבה ומטעם דריבה הכתוב תורת המנחה אפילו למנחם שאינה נאכלת י כילד היה לי לומר במצוח לא תעשה דהיינו במנחת חוטת שיסו שוין כהן וישראל - אלתא שתלם הכחוב בחטחת כי חטחת הוח לומר לם שנה כהן ולם שנה ישרהל : ת"ל פורת המנסה בלומר לכך לריך קרח: ד' סקרב: כשרה ולח ספולה דמשתע הרחוים להקרבה: דהו פ"ד כיון מסקדישה ונססלה ביולה או בטוחהה מצום לפגישם למוכח ולקמון מוחה והדר ישרפום מבית פדשן י קמ"ל דלמ: חותה י כלה כמחת שלם יששה לה הנשה לחצחן: לסני ה' יכול במערב . ששם הוא לסני ספיכל ושם מגיעה למזבח: מ'ל חל פני המזבח זה דרום שהכבש שם : כ"ג בפ' סקומן רבה [י"ט:] ובפ' קדשי קדשים [פ"ג:] סם כילד מגישה בקרן

דרוטית מערכית כנגד חודה של קרן ודיו ' וכפ"ב [י"ד:] דסוטה מפרש מחי ודיו שחין לרוך לסניע חל החובה הסלה לעלחה חלה הכלי : ד ר' חליעור חומר מאחר שפרט לך הכתוב בהגשתה שתי רוחות . יכול יגישנה לאיוה מהן שירלה : ס"ג [שם] רש"י יכול יגישנה למערכה של קרן או לדרומה של קרן והתם גרסים אחרת ככל מקום שאתה מוצא שתי מקראות אחד מקיים עלמו ומקיים **חברו וֹבוֹ׳ : קיימתה לפני ה' במערב - ובגמ' (שם וזבחים פ"ג: מנחות י"ט:)** פריך היכן קיימתה האיר פשי קסבר האי תנא כולי מובח בלפון קאי : נמנא דרומו של מובח לנגד הפתח וקרונן נמו כלד דרומו לפני ה' והגשת המנחה סיתה על היסוד י כדמוכח כם' כל המנהות כחות [ס"חי] · דפריך והחמרת לפני ה' במערב הני מילי מנחה דמחרי חטחת וחטחת טעונה יסוד וקרן דרומית מזרחית לם סים לה יסוד וכו' אלמא הנשת מנחה ביסוד: שלא יכיא עשרון

שאני שכבר נעשית מטחן: וכן יש לחרץ מה שמקשה רב נסים גאון כילד יכול לכבדן לחחה ולהספיד חת הקדש והתנן [חגיגה כ"ג :] הוסיף ר' עקיבה הפלם והקטרת הלבונה והגחלים שחם נגע טכול יום בחקלתן פסל את כלן. ו"ל כבר לח חשיבי של קדש שכבר נעשית חצותן וחיון בהן הפסד י ורבינו יעקב

חומר דלח חשיכי של קדש משום דכלי שרת פון מקדשין מלח מדעת וחק לחוש במה שנתפורו מן המחתה מיהו בהא איכה פלונתה דחמורהי בפ"ה דמנחות [ו' :] ובפ' החודה [ע"ח :] וכפרק לולג וערכה [נ :] . ומתכיתין לרוך לחרך לטלי עלחה . הע"ג דכפ"ה דמנחות קחתר ר' יוחנן על ברייתה' זחת אומרת כלי שרת אין מקדשין אלא מדעת וא"כ פלוגתא דתנאי סיא . מימ מתני' דתמיד דלא כהנסו אמוראי י ורבינו נסים פי׳ הירושלתי דם׳ חומר בקודש מוקי להסיח דר"ע בגחלים של יום הכפורים . דכתחתה שהיה חותה בה היה מכנים . אכל במחתה של כל מם בקנהו קחמר חם נתפורו מככלן שהיה חותה כשל ד' ומערה בשל ג' חם לשון ירושלמי סולת ופטרת וגחלים מחי . א"ר בון בר כהגא תפתר בנחלים של מה"כ שכמה שהיה חומה היה מכנים חבל בנחלים של כל יום חכן נתפור ממט כקב גחלים סים מכבדן לחתה . ואי תימא כמי מסני שנוקקו לכליין פי' מחתה של זהב שהיא כליין מצפרפתן ושל כסף שחיכן כלמן לח מברפח לפו ולכך מכבדן לאמה : והכי פר' כולן למה יפסלו והלא אינן צריכין לכלי שהרי מתפורון כשמערן ממחתה למחתה וקחמר במחתה של יוה"כ וכוח הדק במחתה שנייה של כל יום הן לורך הקטרה חלה מילחה דפסיקה נקט וא"ת ומאי פריך והלא מדרבנן הכלי מצרף חפי׳ מה שחין צריך לכלי כדמוכח בם בתרה דחגיגה וי"ל דהתם מיירי לממן דממר עיקר לירוף דמורייתה ואתי רבנן והוסיפו חומרה אפילו חין לריך לכלי . אכל בירושלמי סובר למאן דאית לים עיקר מירוף דרבנן ודוקה מחי דלריך לכלי הבל מחי דלה צריך לכלי לה : אף בשעת משעות היו מלשנין אותם

מסירון החש מעל המוצח ומתכין חתה בכלי עד שעת חנייתן שנא׳ ודשנו את המובח ולשון אף קשה וו"ל אף דר׳ שחפון משום אף דרבי יהודם . ובירושלמי דם׳ טרף בקלפי קחמר ר׳ שמעון שכחמר ודשט את המוכח ופרשו עליו כגד ארגמן הא אילו היה המוכח דולק לא היה בגד מרגמן נשרף: בתמיה ומה עבד לים ר' יסודא פר' והלא בגד היה נשרף: ומשני ססכתר כוסין עליה מלמעלה יותה מקיים ר' יהודא ודשם את המובח דרווי כהסיח וחכל ושכע ודשן . כלוחר שהיה שכע מחה שעליו שהחש היה חכו שה עליו פסכתר: יא שתי מערטת בכל יום י מייתי לה בסוף פרק שרף בקלפי [מ"ה"] והתם נפיק לה מדכתיב על מוקדה זו מערכה גדולה . ואש המוכח תוקד בו זו מערכה שנייה של קטרת: ואחת שמוסיפין בי"ה: לנחלי אש שמעל במחתה: ר' יוסי אומר שלש מערכות בכל יוס וכו' וחחת לקיום החש י מדכתיב קרא אחרינא והאש על המזכח תוקד בו: רי מאיר אומר ד' מערכות בכל יום כו' וחחת לחיברים וסדרים שלח נתעכלו י ונפיק ליה תן ויץ דוהחם: פרשתא ב חורם החנחה לנית עולחים י כלוחד תורה אחת נוהבתי לבית עולמים י וממעט במה: וכפוף מם׳ ובחים [קי"ט:] קאמר

לבל

מערכה לקיום החש . שחם חין חש של מערכה גדולה מתגכר מוסיף עליו מום: ובסוף פ' פרף בקלפי [מ"ה .] מיירי בכנויין : וכן כסוף כל החדיר [ובחים ליח:] : דן ובער עליה הכהן עמים כפקר נכקר. בשני גיורי עלים חוקי לה בפרק אחר לכם המתונה [יותח ל"ג י] כי לאחר שסידר המערכה גדולה היה

מביחין ונוחכין שם שני גוירי עלים והחי קרא כתיב בהו וכער עליה עלים: ת'ל והאש על המזבח תוקר בו' אמר רבי יומי מנין לעשות נחמר בחמיד בבקר . את הכבש חחד מערכה אחת לקיום האש ת"ל והאש על המוכח תוקר בו מנין שכל תעשה בפוקר: איכי יודע איום מהן המכבת עובר בלא תעשה ת"ל לא תכבה: הובער עליה הכחן עצים יקדים . אם גזירי ענים ולאחר כן ישחוע בבקר בבקר נאמר כאן בכקר כבקר ונאמר בתמיד ככקר איני יודע הסמיד או למפרע: יקדים דבר שנאמר כו סבקר ככקר . דהיינו שני גזירין אי זה יקרים יקרים דבר שנאמר בו בבקר בבקר לדבר שלא נאשר דמשמע בקרו של בקר שלריף השכמה בו אלא בבקר אחד' נאמר בעצים בבקר כבקר ונאמר בקמורת יותר: ונחמר כקטרת בכקר פכקר כבקר בבקר י איגי יודע מי יקדים את מי י מי מכשיר את מי צצים דכתיב בבקר בבטיבו את סגרות מכשירים הקמורת הם יקדימו את תקמורת: 🖸 נאמר בקמורת י יקטורנה : עלים מכשירים הקטרת בבקר בבקר ונאמר בנרות בבקר בבקר איני יודע איזה יקדים דקטרת על העטום יובם׳ ש"ל הממונה פריך והח חמרת שני גיורי עלים למערכ׳ כשתוא אומר בחשיבו את הנרות יקמירנה סמכו ענין לקמורת אף נדולכ עביד להו וכהנהו לה מקטרה קטרת אלה יש לה מערכה החרת בסני הם יסריםו את הקמורת ' מנין שיעשה את המערכה נדולה כדי שתקבל את כל העולות ת"ל עליה י פנין לאיפורי חפאת ואיפורי עלמה. ומשני א"ר ירמיה שום עלים אשם אימורי קדשי קדשים ואימורי קדשים קלים ת"ל עליה חלבי חש"ג דהכי לחו לקטרת חולי שמם השלמים י פנין הקומץ והלבונה ופנחת כהנים ופנחת כהן משיח עלים ועלים מכשירי קטרת הם: ומנחת נסכים ת"ל עליה וחקשיר כל הקשרות יהיו עליה יכול אף בשביא אומר בכטיבו את כנרות יקטירנה סמכו ענין לקטרת אף כאן הכרות יקדמו את הקטרת ובסי א"ל הקפורת תחא עליה יתיל ובער עליה וערך עליה עשה הבערה אחת לספורת עשה מערכה אחת לקפורת: י פנין שלא יהיה דבר הממונה קחמר חמר קרח בהטום חת סורם לתמיד של שחר ת"ל עליה: עולח מנין שלא יהיה דבר מתעכב הכרות והדר יסטירנה יא"ת א"כ אחר תמיד של בין הערבים ת"ל עליה שלמים ' אש תמיד ' תמיד סוי ליה למימר חיום דבר יקדים גיורים או נרות י מאחר שכנרות קודמים אף בשבתי תמיד אף בשומאה י לא תכבה אף במסעות י מה לקטרת . וי"ל משום דעיקר קרה עושים לה כופים עליה פסכתר דברי רבי יהודה יר' שמעון אומר דבבקר בכקר בקטרת מיירי דכתיב אף בשבת ומסעות מדשנים אותה שנאמר ודשנג את המזכח והקטיר עליו אהרן קטרת סמים בבקר ופרשו עליו בנד ארגמן: אי רבי יחודה אומר שתי מערכות בכל בבקר בסטיבו את הנרות יקטירנה : יום ושלש ביום הכפורים ר' יוםי אומר שלש בכל יום וארבע ביום מיהו הכח קומרה הפריותה י ובפי חמר להם חביי מסדר משרכה כוי: מטן חכפורים אחת מערכה נדולה ' ואחת מעדכה לקמורת - ואחת לקיום שיעשה מערכה גדולה שתהבל כל השלות האש י ואחת שמוסיפים ליום הכפורים י רבי מאיר אומר ארבע. ת"ל עליה עולה י ולכך חותר ר' יהודה מערכות בכל יום וחמש ביום חכפורים אחת מערכה גדולה ואחת נפי קדשי קדשים [וכחים כ"ט י] קידש לקטורת ואחת לקיום האש ואחת לאיברים ופדרים שלא נתעכלו המלך חתי מוך כחצר דברים ככחבן: מבערבי ואחת שמוסיפים ליום חכפורים: מנין אימורי חטפת וכו׳י שנחטרין על מובח החיצון ת"ל עליה חלכו: מכין פרשה ב זאת תורת חמנחה לבית עולמים ' זאת אינה שנם קותן ולשנה שנקטירם על תובה נוהגת בכמה • תורת המנחת תורה אחת החוצון מ"ל והקטור: יכול אף הקטרת י תהם מוקטרת עליה חם ירנה : חיל

ובער עלים וערך עליה דוקה עולה וחלבי השלמים נקטרין של חוצם החיצון ולה קטרת: עשה הבערה החת לקטרת . כלומר עשם הכשרה קמע בחקום חחד כמו על המזכח הפנים ולם השנה לה לפשמים לששותה על מזבח החיצון כי לה מצי לרבותה מקרה דוכער עליה : ל תחיד אפילו בשבת ישטושים מערכה לתמידין ומוספין : חמיד אפי בשות אה. כהנים שחאים שולים של החובה ועושים מערכה י א"נ מעלים טמחים י שסרי מקבלים טוחחה דכתיב והבשר [ססחים ל"ה י] לרבות עלים ולכונה • וחם סענים מקבלים טומחה חסמכתח יגם ככח חסמכתח ומדרבנן יהוח: מה עושים לה כופין עליה פסכתר.כלי מחזיק לתך ושחי שרשרות היו לו כדמפרש כפ׳ א"ל המתונה ובחם׳ תחיד [ל"ג] והחם נחי גבי שהיה חוחה נחלים לקשרת נפסור מחנו כקב נחלים היה מכנדן לחמה ובשנת כופין עליה פסכתר. וא"ת כימד מכסדן לאמה ומכבה והלא אמריכן בם׳ טרף בקכפו [מ"ו : וע"ם בחום׳ וחום׳ חנינס כ"ג : ד"ה שאם] דמוריד גחלת מע"ג החזבח וכיכה חייב פלוגמא דאביי ורכא יוכן וכן מככם גחלת דמחתה ומנורה י והתם למעלה בפירקין אמריכן שכל המכבה עובר בלאו · וי"ל גבי מכבדן לאחה

הגדות מהרי"ד

הגיכם דשמן טמא אסור לפרליק במנורם [וכבר תמה עליו בם' עץ החיים למו פר"ם מב לעפים: מגיכם המתן נחתן הסור בקדנית נמעורה (נכני תמה בניו בס' ען הקיים נמו סרים הדבעתים בלשונים במו בס' ען הקיים נמו סרים הדבעתים בלשונים המתנ"ם ז' ס' דלת גרע חסיו כלי שרת נומחים ועמ"ש והף בפני וההפע בשנם של הללן הכל בעיים שחלו שהדמו הרבן כוכתוב ולהרבן העיים וכדלעית ס' ווקדת וחסיב ביתושל היה בלי וביתוח להי והיה של היה בלי מים בלי וביתוח להיה שונים ביתוח בלי מערכות ושלש ביום ביתוח בלי מערכות ושלש ביום ביתוח בלי מערכות ושלש ביתוח בלי מערכות ושל ביתוח בלי מערכות ושל ביתוח בלי מערכות ושל ביום ביתוח בלי מערכות ושל בלי ומעוספת של בכל יום של בלי מערכות ביתוח ביתוח

פרשרוא ב א לבים סעולמים י פי' מורכתיב וומת בורץ מורבים כים פולמים ומורכתיב ואם ממשטיק במה ע' שוף וכפים וסמ דפולטריך קדם לבים שלפים שע"ב

מערכם לקיום ספש י גמ' יומם מ'ם ורשב"ם פ'ב מם' תמידין ומוספין דין ה': שכל המכבם משרכם בקינם כשם י גמי יומם מים ורשבים פיצ מים נמחדן וחוספין דין סי: שכר מהככם מערכם דים וריכול דלייכו בלשור מספים עובר כלים אפשר דלייכו ליקם : דן רמבים פינו מכינים ביריכל דלייכו ליקם: דן רמבים פינו מכינים שבר בלים אפשר דליינו ליקם: דן רמבים פינו ומכין שומספין: בין שתקכל לקעורת עשם מערכם לשרע לפעורת עשם ספינים ביריכל בירים לא מדים שבר ביפורם לארת מערכם דים ולפי מ"ע בפירוש כשור ליקו בירים לא בריים לא בירים לא בריים לא מדים בירים לא בריים שבר בירים לא בירים לא בריים לא בריים לא בריים לא מדים בירים לא בריים בירים לא בריים לא בריים בירים בירים לא בריים בירים בירים לא בריים בירים לא בריים בירים לא בריים בירים לא בריים בירים ביר הכם" שים ילסקי ורמב"ם פ"ל מס" ממירון ומוספין דין ג' : ממור אף בשבם וכו' י כול בירושלמי יושל ס:ף פ' טוף בקלמי: ממיר אף בשמלם י כ' כמוס" א"נ פעלים טחלים ומראם דמפי אי משל דשבשירי קרבן לא דמו טושאם וכמ"ב כמי ר"א שוכי של ססמ"ג ס'

Digitized by Google

[י"ב :] ובפ"ב דיומה [כג :] ועוד בגדים שנשתמשת בהן קדושה חמירה תשתמש בהן קדושה קלה בחמיה ה"כ למה נחמר ילבש חפוי הם שחקים להכשיר לעבודה · ובלכד שלם יהו מקורעים כדחמרי' בובחים : ב רבי שמעון חומר ממשמע שחמר הכתוב בד שומע חבי שלריך ד' כלים יפי' כתונת ומכנסים

ותלנסת וחבנט : שנחתר ולבש חת בנדי הכד . א"כ גם שם כיון שהוכיר כד דכתיב חדו כד מסתחה כולם לוכשי למה נאמר מדוי דיתורא היא דה"ל למיכתב ולכש הכהן בד . שלריכין להיום כמדתו: ב ולה רשיה על בשרוי שחין לו ללבוש בגדי כהונה רטייה שהים על נכי מכה משום חלילה וכפ"ב דוכחים [ו"ט"] מיירי במיני חלילה בבידי כהונה: שלא יהא דבר קודם למכנסים . מייתי לה בפ"ב דיותה [כ"ג] : ד יכול עצים : סי׳ יכול ירים נחלים של עצים שחכל באש : יכול י אברי עולה שלא נחעכלי חותה מן המעוכלות הפנימיות . אבל גבי גחלים של קטורת לה גרסי׳ תן התחוכלוי דתלותו בנחליי דכתיב גחלי אש: ושמו בנח׳ כו'. ונכלע היה מקומו כדאמרי׳ בפ' כל שעה [כ"ו :] : אצל המוכח : סמוך למובח : בפ"ב דיומא [כ"ד .] כעי תרומת הדשן בכתה . ופשיט דלה יפחות משיעור קומן שסונקן לגבי מובח י ללדי מובח . כדי לעשות מערכה : סינקן . גוררן ומסיר אותן ממקומן כמו המסנק אם הטיט דמם׳ מקוואות [פ"ב מ"ו] וכן תכן במסכת תמיד פ"כ: [כראש הפי]: 🏲 שפקעו מעל יבי המוכח קודם חנות בפרק המובח [ובחים פ"ו .] תנינן לה: ת"ל אשר תאכל . האש את העולה הרולה עולה אחר אכילת האש: ל יכול כמטת יה"כ יהיה סושט ולובש כלות׳ יכול שמטיל עליו את החובה לשנות בגדיו בין תרוחת הדשן להוצאתו . אם בא להוציה חת הדשן לחחר הרמה מיד. כדרך שהוא חוכה על כ"ג בחמש עבודות שביו"כ שמשנה בגדיו בכל העכודות בין זו לזו ראשונה בכגדי זהכי שניה בכגדי לבן י וכן כולם והכא שהוא כהן הדיוע ס"ד ישנה מבגדי קדש שהרים בהם הדשן אם כא להולאתו: כתו שנאתר ולבש הכהן מדו כד . ויפשוט אותם וילבש בגדי חול ויוציה חת הדשן: ת"ל בגדיו כגדים . ופשט את בגדיו ולבש בגדים אחרים הראויים למלאכתן שהם

בגדי קדש פחוחין מהם י וכפיב דיומה [כ"ג:] מפרש כדתנה דבי ר' ישמעהל [שבת קי"ר : קי"ט .] בגדים שבשל בהן קדירה לרכו אל ימזוג בהן כום לרבו . סי לפי שנתששט ונתלכלכו בכישול הקדירה : אף כאן לענין הוצאת הדשן אין כבוד המלך לשרת כהן שירות מחר: ר' חליעור חומר חחרים והוליחה לימד על הכהנים בעלי מומין שכשרות בהוצאת הדשן . וסבירא ליה דאחרים על הכהנים קאי שפסולים לעכודה יובפ"ב דיומה המר ריש לקיש שנם בהרמת הדשן מכשיר ר' אליעזר כהנים בעלי מומין וגם סבירא ליה שהיה מרים את הדשן בשני כלים בכתונת ומכנסיי כמו שכתוב בו : ן מנין להצחת פחליתה שלה תהה אלא בראשו של מובחי אליתא קיסמין דקין להצית בהן אור מערכה דגדולהי ואין לו להציתם על הרצפה ולהעלותם לחובח כשהן דולקים : חנין שעושין

על מזכח החיצון : או כלך לדרך זו נאמר אש בקמרת ונאמר אש במחתה מה לחלן בסמוך לו אף כאן בסמוך לו ת"ל ולכח מלא

חמחתה נחלי אש מלפני ה' איזה הוא דבר שמקצתו לה' ואין כולו לח' הוי אופר זה פובה החיצון: פרק ב ולכש הכהן מדו בד מדו כמידתו בר שיהו של

כוץ י בד שיהו חדשים בד שיהו כפולים י בד שלא ילבשעמהם בגדים אחרים יכול לא ילבש עמהם בנדי פשתן יאבל ילבש עמהם בגדי צמר י ת"ל בד יכול לא ילבש עמהם בגדי קדש אבל ילבש עמחם בגדי חולי ת"ל ומכנסי בד ילבש על בשרו ומת"ל ילבש להביא את המצנפת ואת האכנם דברי ר' יהודת: ר' רוסא אימר לחביא בגדי כהן גדול שיחו כשירים לכתן חדיום י רבי אומר שתי תשוכות בדבר וכי אבנפו של כהן גדול זהו אבנפו של כהן חדיום ר"א כגרים ששמשו קרושה חמורת יחזרו וישתמשו בקרושה קלה אם כן מה ת"ל ילבש אפילו הם שחקין: 🗅 ר' שמעון אומר ממשמע שנאמר בד שומעני ד' כלים שנאמר ולבש את בנדי הבד בגדי הקורש י אם כן למח גאמר מדו בד כמידתו: 🚶 מכנסי בד ילבש על כשרו ולא רפייה על כשרוי כשתוא אופר לחלן מכנסי בד יהיו על בשרו שלא יהיה דבר קודם למכנסים: 🏲 והרים את הרשו אשר תאכל האש יבול עצים ת"ל עולה אי עולה יכול איברי עולה ת״ל אשר תאכל האש הא כיצר חותה מן המאוכלות הפנימיות ויורד ושמו בנחתי ושמו כולוי ושמו שלא יפזר י אצל המזבח סמוך למזבח: מנין לאיברים ופדרים שלא נתעכלו מבערב שמסלקן לצירי המזבח ואם אין לו צרדים מחזיקם וסודרם על הסובב או על הכבש עד שסודר את המערכה ומחזירם למערכה ת"ל אשר תאכל האש את העולה על המזבה: הן מנין לאיברים שפקעו מעל תמובח קודם לחצות יחזיר ומועלים בהם תייל אשר תאכל האש את חעולה על המזבח: [ופשם ולכש יכול במצות יום הכפורים חיה פושט ולובש ת״ל בגדיו בגדים מקיש בגרים שפושם לבגדים שלוכש מה בגדים שלובש תראוים למלאבתו אף בנרים שפושם הראוים למלאכתו א"כ למה נאמר אחרים פחותים מהם י ר' אלעזר אומר והוציא את הרשן לימד על בעלי מומים שיהו כשירים לחוציא את הרשן : 7 והאש על המובח תוקר בו איר יהורה מנין להצתת האש שלא תהא אלא בראשו של מובח

שכבר כתיב מוקדה ברישה ומייתי לה בסוף פרק טרף בקלפי יומה [מ"ה :] פרכן ב מדו כד כמדתו וכן כפ"ב דיומה [ב"ב:] שיהה של בון י ובפיב דובחים [י"ח:] וביומה [ע"ה] כפי בה לו החמר מחתי דההי כד כיתנא הוא . א"ר יוסי בר חנינא דבר שעולה מן הקרקע בד בד. פי׳

קלת יחיד בלא ענפים י ואימא עמראי מפציל. רוב פעמים שערות גדילים מפוצלים. כיתנה נתי פעמים גדל כשהוה מפוצל על ידי לקוחה הוה דמיפלל כשהכהו שדפון י ורביי חפרים כים אותר מכאן שבקנבום הוא פשתן מדלה פרוך וחימה קנכום שעולה כד בבד והשיב רביט יעקב [בתום' יומה ע"ח : וכוכחים ייח : כתבו וה בשם ר"ח כהן] לכך לה פריך שהוה יודע שחין בגדי כהונה נעשין אלאמלמר וסשתים דכל בגדים המתורים בתורה סתם לתר ופשתים הם : ולכך פריך וחימה שמרה ואין לומר מסברה דלמה קנבום שחנו קורין הוח פשתן כיון שגילה לט שכשחון נד בבד וכן נמי קנבים שאנו קורון . אבל קנכום דמסכת כלאים כוח מענין חחר חין לומר כן . שהרי קרת מעיד שפשתויש לוגבעולין וקנבום שביניט חן לו גכעולין: כד שיהו חדשים כל זמן שלא נשחק השער קרווי׳ חדשים . אבל אם כפל השער וחוטי בגד של שתי וערב כרחים בחון כבר ישן הוח' והיינו כמי דתכי׳ בובחים [י"ח] מסולקים משוחקים כדמתרגמינן בקרחתו חו בנבחתו בשחקותיה . או בחדתותיה וסיט שנשחק ונשר השער מעל חוטי שתר וערב: שיהו כפולין . חוטן כפול ששם יש מהן למטה ויש מהן לעכב : מה ת"ל ילכש להביה הת המלנפת והת האכנם לתרומת הדשן : קסבר עבודה היא וכעיל ד' בגדים : ר' יהודא אומר להכים בגדי כ"ג ששיחש בהם בפנים וכם כגדי כון שכם כשרים לעכודת ככן כדחם אכל כרמה לאו עכודה היא ואינה לריכה ד' בגדים י ואיכא מאן דאמר [ר' יוחכן] בס"ב דיומא [ד' כ"ג :] גם ר' דופח פ"ל דעבודה הים וחין צריך קרא לרטיי אלא שלא תאמר האי דכתיב והניחם שם חלמד שטעונים גניום כתב כחן ילבש חלחד שכשרים לכהן סדיום : ר' תומר שתו תשוכות כדכר על ר׳ דוסה פליג : וכי הבנטו של כהן

גדול ביום הכפורים הוא אבנטו של כ"ג הדיוט י כל הימים דהוית מציח למימר התיר הכתוב בגדו כה"ג לכהן הריוט ואין לומר דמדהתיר לו הנהו דכשירים לכהן הדיוט בגדו מכנסים וחלוק . דמסתמא כיון דלא מצי למיהוי היתר בכולן לא נשתדל הכתוב באותו היתר וכתב בבגדי כ"ג בי"ה כתונת כד קדש ילכש ומכנסי כד ילכש על בשרו וכאבנט כד יחגר וכמלנסת כד ילנוף : וכאכנט של כ"ג של כל השנה נמי כחיב וחת החבנט שש משור תכלם וחרגמן ותולעת שני . אבל אבנטו של כהן סדיוט לא כתיב בקרא איום היה . ואיכא ח"ד של כלמים הים כמו של כהן גדול בשחר ימוח השנה וחיכה למ"ד בון היה כמו של כ"ג ביוה"כ . ור' יהודה סבירה ליה כי כהן הדיוט לה היה הבנטו של בוץ י מ"כ אין שייך לוחר שהחיר לו הכחוב בגדי יה"כ של כ"ג: ה"ג כם"ח

הגהות מהרי"ד

סוף פ"ק דתמיד ורמב"ם פ"ב מה' תמידין ומוספין דין י"ב: ושמו בנחת כו' י רמב"ם שם שערכם

פרק ב א כמדעוי פ' וכמים י'ם פ'ב וכמוםי שם ורמבים פ'ם מכ' כלי סמקדם דין ד': ד יכול פלים כלי יותבלמי של ע"ב וכמום שם ורמב"ם פ"ח מה" כלי המקדם דין די : מיסוו מדמים מים מה" כלי המקדם דין די ב" שיסוו מדמים לה בפוקעין שיכול להחוירן לחובח כל הלילה : יך או חינו אחרת אלא שיהא

מעלה מן החרן למובח כל הלילה : שחם

לא הקטיר איתורום תבעוד יום ועדיין

הם על החרץ שיכול להעלותן כל הלילה

ולא לענין מתירון שמתעכלין והולכין

כמן שלא הולת ברובו מבעוד יום: וכן

לא סוקעין דהנהו לא מפי להחזיר

להו על המזבח י ומשיב כשהות חומר

לא ילין חלב חגי עד בוקר דמשמע

שיכול להעלותו כל הלילה כדי להקטיר

זה החותר כר. כלותר ההית קרת מיירי

הלילה : בדר ומה אני מקיים כל הלילה:

דקרא דידן שיהא נותנו עם בוא השחש

ותתעכלים והולכים יוחם פקעו מחזיר

פוקעין שלהם לחזבח כל הלילה היכחשים

בהם ממש עדיין יכפ׳ המוכח [וכחי׳ פו.]

תכן חיברים שפקשו מעל גבי החזכח קודם חצות יחזיר ומועלק בהן לחחר

חלות לא יחויר ואין מועלין בהן . ומוקי

לה בשרירי פי קשים שנתקשו מחמת

החש ששלטה בהם ונשרפו חלח שלח

פחם. מנה"מ דבהצות תלים מילחם: כתיב ה' חומר כל הלילה והקטיר פרש"י על מוקדה על המובח כל הלילה עד

הכוקר והיינו הקטרה וכח"ח כל הלילה

והרים את הדשן וע"כ אכל הלילה

קאי דהא לא כתיב ולבש הכהן בכוקר

מדו בד אלא כל הלילה עד הכוקר ולכש

והרים הא כילד חלקהו חליו להקשרה

דלח הוו עיכול חי לחו דשן ממש הוח.

וחליו להרמה - אפי׳ קשין שבהן ראויי׳

להם וקרויים דשן י ומיהו בשר ממש

ליכח לתיתר דתיקרי דשן. לשון רש"י והתם

פריך עלה דתנן [יומא כ -] ברגלים היו

תורתין את החובח מאשמורת הראשנה.

וחם"ד הצות דהורייתה היכי מקדתים

אלא א"ר יוחנן ממשמע שנאמר כל

הלילה איני יודע שהוא עד הבוקר .

כלומר לה רמינן קרהי ההדדי הלה

כל הלילה והקטור מיירי כשאים מעוכלין . וכל הלילה והרים מיירי

במעוכלים : וחצות עושה עיכול מעד

הבוקר יתיר נפקא דכתיב גבי הקטרה

עד הכוקר יתירה תן כוקר לכוקרו של

לילה שחינ צרוך עוד להיות על מוקדה.

דאי זהו כוקר לכוקר · עד חלות י

בוקרו של לילה עלות השחר . בקר חחר חן לו דהיינו חלות . חבל להרמה כל

ללמד שיהה מעלו למוכח

ליקרב ביום י אלא עם בוא השמש י ומתעכלין והולכין כל הלילה . מנין י

ת"ל זאת חורת העולה : וברייתא דידן נסיב רישי' דקרא עו את אהרן י וקאמר

התם ה"ח לקלוטי שמיד נעשין לחמו של מובח י חבל להחיר שיריים עד

שתמצה לומר . כמו נמצחת חומף : כלל שר עקיבה חומר כל שהיה פסולו כקדש משכח לעורה הקדש מקבלו 'ובס' המובח מקדש [זבחים ס"ד .] מתני לה משמיה דר' שמעון . מיהו הין למקוק הכח שהר במתני גם לר' עקיבה מודה מדמטיים התם ר' עקיבה מכשיר בבעלי מומין . והכה כולה מתניה כר' עקיבה :

ובמתניתין דהתם מפרש ואלו שלא היה פסולן בקדש הרובע והנרבע וכו' והתם בגתי [פ"ה:] (ח"ר חייה) [לפנינו ליתה הר"ח וכד' ל"ה: היתה הר"ח כר הבה] א"ר יוחנן לא הכשיר ר"ע אלא בדוקין שבעין הואיל וכשרים בעופות י והוא שקדם הקדושן את מומן . והיינו נמי דתנו להכח מפני שבעל מום בעוף כשר ותניי כותים דר׳ יוחנן אלא שאין התלמוד מביאה: דוחה היה אבא את בעלי מומין מעל גבי המזכח. כלומר דוחה ומורידן למטה י ובגמרא קאמר מאי קמ"ל חיבעית חימה מעשה קמ"ל וחב"ם מחי דוחה כלחחר יד י דמין מורידן דרך בויון בפרהסיא אבל ת"ק דקתני אם עלו ירדו מורידן אפי׳ בפרהסיא . יכול אף הנסכים אם עלו לא ירדו תיל כוי: י שהובח לא ירד והנסכים ירדו בחתניחין דהתם ר' שחעון קחני לה : ואפילו זבח פסול : ונסכים כשרים מאחר שהם באים בגלל זכח נפסלו עמו ונתכטלה קדושתן : רא מנין אף הכבש מקדש את הראוי למזבח כו'. עד כך הכלים מקדשין את הראוי להם : והתם [וכחים פ"ז .] מייתי הך ברייתה המתני : יב וחין כלי הלח מקדשין את היבש והתם [שם פ"ח .] אמר שמוחל לה שנו הלה מידות הכל מורקות מקדשין שנחמר [במדבר ו'] שניהם מלחי' סלת: כלי הקדש שניקבו אם עושין חעין חלחכתן . שהיו נעשין כשהם שליתים מקדשים כגון שניקבו חצל שפת כלים . אם כשהיו ממלאים אותם לא היו רגילין לחלאותן עד אותו הנקב . עדיין הם בקדושתן ומקדשין. והא דתניא בגמ' כלי הקדש שניקני אין מחיכין אוחן ואין מטיפין למוכן אבר נפגמו אין מתקנין אותן התם מיירי שאין עושין מלחכתו כשהן שלימין וכולם משום דלח נתקדשו לכתחילה חלח כל זמן שהיו ראויין - וטעמא דאין עמות במקום עשירות ובפ"ב דערכין [י׳ :] ללגל ומכתשת שהיו מימי משה ורצו לחקנם: החם לא היו מוצאין טובים ומצולים כמותן ובגמרא רפ"א דמנחות [ח:] מיירי נמי בקידום כלים.,ובגמרא אאין מקדשין כלי הלח חת היכש [ובחים פ"ח:) אמר רב ואי תימא רב אמי חין מקדשין ליקרב חבל מקדשין ליפסל פי שחם יצח חוץ לקלעים חו נגע כו טבול יום נפסל דמהני ליה כלי להכשירן

ליפסל כדתק מנמות מועלק בק משחקדשו קדשו בכלי הוכשרו ליפסל ב בשבול יום ולמחוסר כפורים . וכולן אין מקדשין אלא בקודש בעורה : ובגמ' קחתר אין מקדשין שלח בקדש חלא ליקרב אבל מקדשים לימסל : אין לי אלח דגרים שהן רחויין ליקרב בלילה . כגון חיברים ופדרים שמעלן ומקטירן מבוח השמש ומתעכלים והולכים כל הלילה : דברים שדרכן ליקרב ביום כגון קומן ולבונה וקטרת ומנחת כהן משיח ומנחת נסכים שמעלן ומלינן מבוח השמש מייתי לה בפ"ג דמנחות ודייק עלה מכוח השמש והח חמרת דרכו

שתלית האור ברוכן. ומיירי בה גמי כחוספתא דמנחות וכנת' איכא דמוקי ומוציאני את אלו שלא היה פסולן כקודש: 🖒 שתמצא לומר כלל שרבי עקיבא אומר יכל שפסולם בקודש הקודש מקבלו י לא היה פסולם בקורש אין הקודש מקבלו יחוץ מבעל מום שבעוף כשר י רבי חנניה סנן הכחנים אומר דוחה היה אבא בעלי מומים מעל המוכח יכול אף הנסכים אם עלו לא ירדו ת"ל עולה: מה עולה מיוחדת שהיא באה בגלל עצמה יצאו נסכו' שאינובאים בגלל עצמם: ל מיכן אתה אומר הזכח כשר והנסכים פסולין הזכח פסול והנסכים כשירים אפילו זה וזה פסול שהזכח לא ירד י והנסכים ירדו: לא מתוך שנאמר כל הנונע במזבח יקרש למדנו שהמזבה מקרש את הראוי לו י פנין אף הככש מקדש את הראוי למוכח ת"ל אל המוכח לא יעלו לריח ניחוחי מנין שאף הכלים מקדשים את הראוי לחם ת"ל וקרשת אותם והיו קדש קדשים כל הנוגע בהם יקדש: "ב כלי הלח מקדש את הלח כלי מידת היבשמקדש מידת היבש ואין כלי חלח מקדש את היכש ואין מידת היכש מקדש את הלחי כלי חקורש שניקבו אם עושים מהם מעין מלאכתם שהיו עושים כשהם שלמים בקדשים ואם לאו אין מקדשים י וכולם אין מקדשים אלא בקודש: לב היא העולה על מוקרה על המזבח כל הלילה עד הבוקר י שיתא נותנין מבוא השמש והם מתעכלים והולכים על המזכח כל חלילה אין לי אלא דברים שהם ראוים לקרב בלילה שיהא נותנם מבוא חשמש והם מתעכלים והולכים מעל נכי המובח כל הלילה י דברים שהם ראוים לקרב ביום כנון הקומץ וחקמורת וחלבונה [וחעצים] ומנחת כהנים ומנחת כהן משיח ומנחת נסכים מנין י תלמוד לומר צו את אהרן ואת בניו לאמר: יך אחה אומר לכך נאמר כל חלילה שיהא נותנין מכוא השמש והיו מתעכלים והולכים על גבי המזבח כל הלילה או אינו אלא שיהו סעלים מן הארץ לנכי מזבח כל הלילה כשהוא אומר חלכ חני עד בקר זה האמור. לימד שיהו מעלים מן הארץ למזבח כל הלילח: מן הא מה אני מקיים כל הלילה שיהא נותגן מבוא חשמש והם מתעכלים והולכים כל חלילה על גבי המזכח מה ת"ל עד הבוקר י אם אינו ענין לעיכול איכרים תניהו ענין לתרומת הדשן לימד שהן תורמים את המובח כל הלילה: 🔼 ואש המזבח תוקר בוי מנין לאש המזבח הפנימי שלא תחא אלא ממובח החיצון ת"ל אש המובח תוקד בו י אש מחתה ומנורה מנין ודין הוא נאמר תן אש במזבח הפנימי ונאמר תן אש במחתה ומנורה מה אש מזכח הפנימי ממזכח החיצון אף אש ממחתה ומנורה ממזבה החיצון או כלך לדרך זו נאמר תן אש כמזכח הפנימיונאמר תן אש כמחתה ומנורה מה אש מזכח הפנימי ממזכח חוצה לו אף אש מחתה ומנורה ממזכח חוצה להם י ת"ל אש

הלילה כשר מן המעוכלו׳ הילכך להרמה הכל לפי צורך השפה י והיינו דתניא הכא לימד שיהו תורמין את המזכח כל הלילה: מן מנין לאש המוכח הפנימי גחלים של קסרת שהם על המוכח הוהב: אש מחחה גחלים שמכיא לפני ולפנים להקטיר עליהן קערת ביודה: ומנורה להדליק עדות בהיכל . וטלן טעונים נחינת אש על ידי כהן: מה אש חובה הפנימי מחובה שחולה לו ויעשה אש על החובה כדי פיהא מחולה לה י כי מובח הוהב גם היא חולה מהמנורה שהוא משוך קלם ללד פתח ושלחן וחנורה לפנים היחנו כדחוכה ביוחה : ח"ל אש תחיד תוקד יתירה.

תמיד תוקד על המזבח אש שאמרתי לך תחא תמיד לאתהא אלא

ממובח החיצון: למדנו אש למנורה למחתה מנין - ודין הוא נאמר

אש כמנורה ונאמר אש במחתה מה להלן על מזבח החיצון אף כאן

מבל דברים שדוכן ליקרב ביום כגון בקומן וכלבונה מסיר לפעליתן כשכום חומר לח ילין

כו' משמע כל הלילה ילין א'כ מוכח שמותר להעלותן כל הלילה א'כ מה ת'ל כל הלילה אל מלא ללמד על דברים שדרכן ליקרב ביום שמעלן עם מבוא השמש בדאימת פ"ג דמנטות ד' כ"ז - ומה ת'ל עד הבקר סוא קוסיא בפני עצמה כיון דכעיב כל הלילה מה פיל פד הבקר עכ"ל הו"ד : מוך שיםו עורמים את המובח כל הלילה י הוא ברעב"ם פ"ב מה' עמיון ומיספון דין י"א : מא ממעם י שם פ"ג דין ה': ומטרה - שם פ"ג דין י"ג :

Digitized by Google

אין צואה אלא זירוו מיד ולדורות י א"ר שמעון ביותר כל מקום

כל הנוגע במובח יקרש' שומע אני דברים הראוים למובח ודברים

שאינן ראוים למזבח ת"ל ככשים י מה ככשים המיוחדים שהם

ראוים למזבה יצאו דבר שאין ראוי למזבה: ג ר"ע אומר מתוך

שנאמר כל הנונע במזבח יקדש שומע אני דברים הראוים למזבח

ורברים שאינן ראוין למזבח ת"ל עולה י מה עולה מיוחדת שהיא

ראויה למזבח אף כל דבר שראוי למזבח יצא דבר שאין ראוי למזבח:

ר' יחושע אומר כל הראוי לאישים אם עלה לא ירד י היא העולה

כל דבר שהיא ראויה לאישים אם עלתה לא תרד: 🦰 רבן נמליאל

אומר היא העולה על מוקדה על המובח מה עולה שהיא ראויה למובח

אם עלתה לא תרד: כך כל דבר שהוא ראוי למזבח: אם עלה לא ירד:

ן אין בין דברי רבן נפליאל לדברי רבי יהושע אלא הדם והנסכים

שרבן נמליאל אומר לא ירדו ר' יהושע אומר ירדו: 7 ר' יהודה אומר

זאת היא העולה הרי אלו מיעומים פרט לנשחמה כלילה ושנשפך

דמה ושיצא דמה חוצה לקלעים י ר"ש אומר עולה אין לי אלא

כשירה שנשפך דמה ושנשחמה כלילה ושיצא דמה חוצה לקלעים

מנין להלן והיוצא והממא והנשפך והנשחמ וחוץ למקומו

ושקיבלוהו פכולים וזרקו את דמו והניתנים לממה שנתנם למעלה י

והניתנים למעלה שנתנם לממה : והניתנים בפנים שנתנם בחוץ

והניתנים בחוץ שנתנם כפנים י והפסח והחטאת ששחטן שלא

לשמן י תלמוד לומר זאת תורת העולה תורה אחת לכל העולים

שאם עלו לא ירדו: 🎵 יכול אף הרובע והנרבע והמוקצה והנעבד

והאתנן והמחיר והכלאים והמריפה והיוצא דופן בעלי מומים

אם עלו לא ירדו תלמוד לומר זאת היא העולה הרי אלו

מיעומים יומה ראית לרכות את אלו ולהוציא את אלו י אהר

שריבה הכתוב מיעט מרבה אני את אלו שהיה פסולן בקודש

על מוקרה מה עולה שהיא ראויה לאישים אם עלתה לא תרד כך

שיש חסרון כים: ב ר' יוסי הגלילי אומר מתוך שנאמר

והא דאמר חוץ למקומו הואיל והוקש חוץ לומנו. תימא דבם' התודה [מנחות ע"ט י וכ"ה בחום' שם ד"ה והדר איתמר חטאת ששחטה חוץ לומנה אם עלתה לא תרד. הון למקומו רבה אמר לא תרד י רבא אמר תרד י וקאמה התם (רבא) [רבה] כר' אליעור דאמר אם שחט תודה בין חוץ לומנו ובין התם (רבא) [רבה]

חוץ למקומו קדש הלחם ואיתקוש להדדי ורבה כר' יהושע דחמר חוץ לומנו קדש חוץ למקומו לא קדשי ולכך כמי בחוץ למקומו תרד : וקאמר התם והדר ביה (רבה) (לגבי דרכה) [רבה לגבי דרב כל"ל] י והשתח והלח הכח תכיח חם עלתה לא תרד וכן תכן בפ' התובח מקדש. וחפי׳ לר׳ יהושע דהתם דפליגי אליביה רבא ורבה מוכח בריש מעילה דלא ירדו . דקתני [ב :] כלל אחר רבי יהושע כל שלח היה שעת היתר לכהנים מועלים בו וכו' שנשחטה חוץ לומנו וחוץ למקומה י ומפרש בנמרה הוחיל ומרלין לפיגולין . ופליגי שם רבה חמר אם עלו ירדו ורב יוסף אמר אם עלו לא ירדו י ואיתותב שם רבה י עוד קשה דבכל מקום ילפיכן חוץ למקומו מחוץ לומנו בספ"ח דובחים [י"ג :] גבי חטחת פנימית י וחע"ג דחמר ר' שמעון כל שאינו על מובח החיצון כשלמים אין חייבין עליו משום פגול מודה היה לפסול מק"ו דיליף חון לומנו מק"ו משלח לשמו וחוץ למקומו משום דחיתקש לחוץ לומכו. וכן בפ׳ כל הפסולין [ל"ד :] חין עישה שיריים אלא חוץ לומכו וחוץ למקומו הוחיל ומרצין לפיגולין. וחוץ למקומו ודחי לה מרלה לפיגולין הלה מחוץ לומנו יליף ור"ת לה גרם הטחת ששחטה חלח תודה ששחטה י וכתודה הוא דלא ילפי' חוץ למקומו מחוץ לומכו כיון דלח ילפיכן להו להדדי לפנין קדוש הלחם כרי יהושע י וטעמה הוי חשום דקידוש לאו גופא דוביחה הוא ולכך נתי לא ילפיכן לענין אם עלתה . עוד מתרלים כי לענין ירידה יש חילוק בין קדשי קדשים ובין קדשים קלים כדמוכח

בם׳ המזכח מקדש [פ"ג] ולאו דוקא חודה דהוא הדין כל קדשים קלים : רי שמעון אומר עולה כוֹי הלן : שלן בשר חוץ למובח : וכן שיצח בשר : חו נטמח והניתנים למטה מחוט הפיקרח שנחנם ל זעלה מחוט הסיקרא והניחנין בפנים בהיכל שנחנן בחוץ על המובח העולה י וכן פסח וחטחת ששחטן שלח לשחן והן פסולין כדתכן בריש זבחים שחם עלו חימוריהם על המזבח לח ירדו : דן יכול חף הרובע ונרבע וכו' ת"ל זחת. בע' יולה דופן [נדה מ"ה:] משמע דהה דחילטריך לחטוטינהו : היינו שנססלו לחחר הקדשן : חבל קודם הקדשן שבח להם ססול חין לריך למעטינהו • וכן רובע מוקלה ונעבד [ובחים קי"ד] חע"ג דאין אדם אוסר דבר שאינו שלו. הכא בקדשים קלים וכר"י הגלילי דאחר [קידושין כ"ג :] ממון בעלים הוא ואתנן ומחיר אין לומר לאחר שהוקדשו דכפ' כל האסורים [תמורה ל :] קאמר לכל נדר פרט לנדור יו"ל כגון שנתן לה בהמת קדשים מעוברת . וסבירה ליה וולדות קדשים בהוייתן הן קדושים לחחר שיכוחו לעולם י ומ"מ כיון שנוחן חוב חמו כחילו הוח קדוש . ובסרק בתרח דובחים קרי ליה ראוי לפתח אהל מועד מכיון שהאם קדושה י אע"ג דחולין הן עד אחר לידתן - וכלאים ויולא דופן בולדות קדשים אי סבירא לן בחעי אתן הם קדושים כ"ש דניחה עפי דקדם הקדישן למומן הוה ולריך קרה למעוטיי. ומיהו לה ניחה דהכה לר' שמעון הוה ובפ' דם שחיטה [כריתות כ"ג :] הית ליה כהווייתן הם קדושים י אלא יש לפרש כדלעיל דחשיבי קדושים אגב אמן : שתמלח.

ומוציאני

ברק ל לו אין לו אלא זירוז מיד [קידושין כ"ט :] ולדורות י זירוז דכתיב ולד את יהושע וחזקהו ואמנהו כדמפרש בספרא: מיד ולדורות בריש ספרא יליף לה מבנין אב משני כתובים דכתיב בפרשת נרות . ובפרשת שלוח טמחים : בפ' נרות לו את בנין ישראל ויקחו אליך שמן זית וכו' חוקת שלוח טמחים : בפ' נרות לו את בנין ישראל ויקחו אליך שמן זית וכו' חוקת

עולם לדורותיכם : ובפ' שלוח עחחים כתיב לו את בני ישראל וישלחו מן המחנה ונו' י וכתיב שם מיד ויעשו כן ב"י וישלחו מן המחנה כו' ולמדים זה מזה כדמפרש בריש ספרא : וביותר כל מקום שיש כו חסרון כים י וכסיפרי ברסיכן ר"ש חותר חין צווי ככל מקום מסרון כים שנחתר לו חת בני ישראל ויקחו אליך שמן זית וך - פי׳ שצריך לורוס שיש כחן חסרון ממון והוצחה י וכן בהוצחות קרבנות לקנות תמידין בכל יום לריך לווי לורו חע"ם שנאמר במקומה לו הת בני ישרחל חת קרבני לחתי וגו' ת"ת גם כאן יש חסרון כים על חוקדה על החובח כל הלילה עד הכקר ואש המזכח תוקד כו שיש כאן חסרון ממון בסיפוק עלים וים מפרש שהוהיר את אהרן שלא יפסול קרבטת וזהו חסרון כים י ואיט נראה: ב ר"י הגלילי אותר מתוך שנאמר כל הטוגע במזכח יקדש כו' ת"ל כבשים י אחר קרא דכל הטגע במובה יקדש כתיב וזה חשר תעשה על המובח כבשים בכי שנם : ב ר׳ עקיבא אומר וכו׳ ומה שלה מיוחדת כו' יובפ' המזבח מקדש [זבחים פ"ג :] תייתי להי וח"ר אדא בר חהבה שולת העוף פסולה חיכח בינייהו מר מייתי מעולה דלא (תימא) [תרד] דמשמע כל ששמה עול' אפי' עולה פסול'. ומר מייתי ריבויה מכבשים דוקה פסולי בהמה חיתרבו ולח עולת העוף פסולה: ד ר׳ יהושע אומר היא העולה על מוקדה מה עולה שהיא ראוי׳ לאישים . אין לפרש דדריש היא העולה דתשתע דקאמר בהווייתה תהא ולא תרד. שהרי מישוטא היא כדאמרינן תלה מיעוטי כתיבי י אלא תכא אואת תורת העולה

ריבה סמך: הן ד"ג אותר תה עולה שהיא ראויה לחובח. אין ביניהם אלא הדם והנסכים לר"ג לא ירדו חדחייתי לה מכל הראוי לחובח שיפסול ואפילו הדם והנסכים י ולר' יהושע ירדו דאינם ראוי' לאישים י וקאחר בגח' הא דקתני החם המובח מקדש את הראוי לו י חשתע מה שהוברר לחלקו למעוטי התם המובח מקדש את הראוי לו י חשתע מה שהוברר לחלקו למעוטי בגוסייהו ואם נססלו ועלו למובח לדברי שניהם ירדו ובמתני' דהתם חנן מילתייהו דר' יהושע ור"ג י והתם בעי מאי איכא בין תנאי דברייתא היינו מילתייהו דר' יהושע ור"ג י והתם בעי מאי איכא בין תנאי דברייתא היינו מחקדה ומחודה והמובח ובלי לחנלו דמתניתין לא ירדו דגמרי לה ממוקדה ומחודה והני בני חובח ומחוקדה ניכהו עד שלא נססלו לתנאי דברייתא החינו ריה"ג ור"ע ירדו דעולה בעי' אבל מנחה תרד: "ן ר' יהודה אותר והיינו ריה"ג ור"ע ירדו דעולה בעי' אבל מנחה תרד: "ן ר' יהודה אותר מסולים לר' יהודא דלא ירדו חייתי לה מדתני' התם [זבחים פ"ד י נדה מובר מסולים לר' יהודא דלא ירדו חייתי לה מדתני' התם [זבחים פ"ד ינדה מון לובדר מחנה מחרו לן בשר בבשר יולא שהיולא כשר בבתה עמא הואיל והוקש לחון לומנו י שקיבלו לומנו וחדקו את דמו ' בהכך ספולין דחוו לעבודת ליבור ' וכי דנין דבר מסול והדבר בהבר ורבה מחוך ליה שלא בהכשרו מדבר בהכשרו יונא אומה המול בלוה הבול ריבה מחוך ליה שלא בהכשרו מדבר בבשר נולה בלורם דלא נססל בלולה שהרי נאכל בשר בכשר במר במול בלולה שהרי נאכל בשר בבשר נולם במר בבשר בכשר וותקו את דמו בהכברו יונא אומת תורת העולה ריבה סמוך ליה שלא בהכשרו מדבר בנוך בשר שלא בסברו מדבר בלא בסחל בלולה שהרי נאכל לשני ימים י

הגרות מהרי"ר

החוץ כגון שחור ורכש וחיל וצבי וחולין כן פי רש"י סנהדרין ל"ד יופ"ש: ג רחב"ם פ"ג מספולי החוקדטין דין ע"ו כר' עקיבה : ך ר"י הימר כל הרחיי לחיים חם עלה לה יוד מספולי החוקדטין דין ע"ו כר' עקיבה : ך ר"י הימר כל הרחיי לחיים חם עלה לה יוד כל"ל יד"ה וכ"ם במחנה היה השוקדה כי כ"ל כן כל דבר שטים לחו לחיים חם עלה לה ורבה כ"ל החבדים כ"ג מפסילי המוקדטין דין ג': ז ו" שילה מה מו להלעים והלן והיולה והטמח והבמחט חוץ לחמו וחוץ למקומו מגין לרבום כו' ושילה להם חן להלעים והלן והיולה והטמח והבמחט חוץ לחמו וחוץ למקומו והקבלו פסולים כן הגי בד"ח וכ"ה בגח' זבחים פ"ד כ"ה וחובה ברחב"ם פ"ג מפסולי דין הוא מפחלה דין וו ווין ווין וווין מחקומו המוחדשין הוא מפחלה ברחב"ם פ"ג מורה שה

צר א בפי יהדש הסרון כים . סיפוק עלים . ומרחם אפיל עפ"ד משחיק בגמ" פסחים כ" ע"ב למהדה בלים דרחשב הפסד מועטיולת הששו אפיל עפ"ד מ"ש בס" מכארת שמואל למהדש"ק על הרח"ש פ"ד בי דר דרחקום שהעלים יקרים נחשב הפסד עלים למהדש"ק על הרח"ש פ"ד בוררין עלים ולא כל העלים כשרים נחשב הפסדון מם : ועוד בחשב מדוב כל ממרון בי שוו בוררין עלים ולא כל העלים כשרים נחשב מאירע במקרה מדלה לא ממרו לכפשד עלים לא מששו לכשר העלים לא משו להיום משחי העדים לא משו והיי שלים במחשב משו מורכי וע" מורחי וגור אוום ופי הלבו שו הרבן אהרן ומ"ש וקמ בס" עיר דוד במלק בית התלמוד מדר א" ובמלק בית המכמה פ"ד א ובם עוללות אפרים מאמר ל"ג וכם מיולק בפרשתין : ב" ריה"ג אומר מעון שכמשר . שמות כ"ע : כל הטוגע בחובם יאפיל מכולק : יקדש . ולא ירד : ודברים מאין

הנשבע מכיח קרכן זהו זדון הפקדון עם זדון השכועה שהוח חויב י וחיוהו זדון הפקדון עם שנגת שבועה היה לו פקדון ולא היה יודע שכל הנשבעין מביאין קרבן זהו זדון ספקדון עם שנגת שכועה י וחיוהו שונת הפקדון שהוח פטורי למ היה בידו הפקדון. פי' כגון שהיה דסקיא של אביו מופקרת ביד אחר בהנוזל [קמא

ק"ה י] או שהיה בידו פקדון ונעלם ממנו בשעה שנשבע פטור שנחמר ונשבע על שקר י ובירושלמי גרסינן כל מקום שנחמר בתורה חטה סתם חת תופם חת הזדון כשגגה עד שיודיע הכתוב שהיא שגנה : וכתלמוד דירן שטה אחרת : אשם בכסף שקלים יליף כערכך כערכך כדחת' בפ' דם שחיטה [כריתות כ"ב:]: ה ואין משלם אלה לחחר השבועה יולה בכפירה בלא שבועה: טוטן טענת גנבי דמשלם כפל לחחר השבועה הוח דמשלם כדיליף בפ׳ מרובה [ב"ק פ"ג : ב"מ מ"ח] מונקרב בע"ה אל אלהים לשבוע"י וגמר לה בגזירה שוה דשליחות יד : זה שחין משלם בפל חלא חומש אינו דין וכו' ת"ל ישבע לשקר ושלם : מו ואינו משלם תשלומי כפל י דם"ד דחומש דחייכו הכתוב לבד תן הכפל : והלח דין הוח : שישלם הכפל : י ולה הוציח תשלומי ד׳ וה' ששחט ומכר ושנה בחטא ' ומיהו אגב אורחיה נקט ליה דכיון שאין כאן כפל אין כאן תשלומי ד' וה' אלא תשלומי ב' וד׳ וזה לח חייבה תורה כדחתרינן בפ׳ מרובה [ע׳ה:] ובפ׳ הוהב [נ״ו:] ובפ׳ שכועת הדיינין [מ"ב:]: יא ק"ו לטוען טענת גנב ונשבע שישלם גם חומש וחשם עם הכפל וכו': (כחן יש דילוג עד פ' לו):

ישוב נכון בזהי] מוכח דבהלואה גרידתא חייב קרבן שבועה דתכן המית שורך את שורי והוח חותר לה המית משביעך הכי וחתר חמן חייב י וכן גבי הבלת בי והוח אומר לא חבלתי וכו׳ י והתם הוא כעין הלואה שאינה בעין י ואין לומר דהתם הוי פירושו חבלת בי וייחדת לי כלי והפקדתי לך. שהרי בסיפה דקתני המר

לו הפלת את שיני וכו' פטור שאינו משלם על פי עלמו ואי. איירי בייחד לו כלי הרי ממון יש לו בידו י וכן בכתובות [ת"בי] משמע גבי אנסת ופתית את בתי חפר׳ כלח ייחוד מיחייב קרבן שבועה שד רחיה בפ׳שבועת הפקדון [ל"ו:] דדרשי רבנן הנהו פרטי וכחש בעמיתו בכללי ופרטי ומייתי מה דדמי ליה כשכי לדדין דבר המיטלטל וגופו חמון ואי לריך דומיא דפקדון שהפקידו בעיו ושלה כיתן להוצחה למעוטי הלוחה הוי ליה ג׳ לדדין : וככל התורה ילפיכן בשכי לדדין ולכך יש לפרש דבהלוחה נחי מיחייב קרבן שבועה: והכח שמפרש כגון שייחד לו כלי היינו טעמא שהפרטים לריך לפרש בענין אחד כלם י ומ"מ אגב אורחיה שמעיכן דמשיכה קונה כיון דלא אהדריה לתשומת יד אע"ג שאין המשיכה צריכה שם: עליו עד שיהה מתכוין לו מכחן חתה חומר כו' יתכן לה בפ' שבועת הפקדון וחייב על זדון השבועה חם כפר וכשבע במזיד : וכן חייב על שגגתה . שאינו יודע ששבועה זו אסור י אבל הוא מזיד בפקדון י ואינו חייב על שנגפה גרידתאי כגון שנעלם ממנו ממון וסבור דבקושטא אישתבע והכי איתא בתוספתא איוהו זדון הפקדון עם זדון השכועה שהוא חייב היה לו פקדון בידו והיה יודע שכל

עליו לשכר יעד שיהא מתכוין לו מכאן אתה אומר שחייב על זרון שבועה ועל שננתה עם זרון הפקרון ' ואינו חייב על שננתה מה הוא חייב על זרונה אשם בכסף שקלים: 🎵 עליו לשקר ושלם ואין משלם אלא לאחר שבועה י והלא דין הוא ומה אם חטוען טענת ננב שמשלם תשלומי כפל אין משלם אלא לאחר שבועה י זה שאין משלם תשלומי כפל אינו דין שאינו משלם אלא לאחר שבועה לא אם אמרת במוען מענת ננב שאין משלם חומש ואשם י תאמר בזה שמשלם חומש ואשם י הואיל ומשלם חומש ואשם ישלם לפני שכועה ולאחר שכועה י ת"ל עליו ושילם ואין משלם אלא לאחר שכועה: מושלם אותו אותו חוא משלם ואינו משלם תשלומי כפלי וח"ר הוא ומה אם המוען מענת ננב שאין משלם חומש ואשם משלם תשלומי כפל ' זה שמשלם חומש ואשם אינו דין שישלם תשלומי כפלי ת"ל ושלם אותו ' אותו הוא משלם ואינו משלם תשלומי כפל: * אוציא את תשלומי כפל ולא אוציא תשלומי ארבעה וחמשה י ת"ל בראשו בראשו הוא משלם י ואינו משלם תשלומי כפל ולא תשלומי ארבעה וחמשה: לא קל והומר למוען מענת ננב שישלם חומש ואשם ומה אם זה שאין משלם תשלוםי כפל משלם חומש ואשם : הפוען מענת גנב שמשלם תשלומי כפל אינו דין שישלם חומש ואשם י תייל בראשו וחמישיתו יוסיף עליו: המשלם כראש מוסיף חומש ואין משלם תשלומי כפל ותשלומי ארבעה וחמשה מוסיף חומש: ים וחמישיתיו מלמד שמומיף חומש על חומש עד שתתמעמ הקרן משוה פרומה יוסיף עליו שיהא הוא והומשו חמשת י לאשר הוא לו יתננו ביום אשמתו (יכול) לא יתננו לשלוחו שיוליך לו

יכול לא יתן לשליח בית דין וליורש ת"ל יתננו : יגל ביום אשמתו בית שמאי אומרים ילקח כחסר ויתר ובית הלל אומרים כשעת הוצאה : רבי עקיבא אומר כשעת התביעה: יך את אשמו אף אחר יום הכפורים איל קשה בן שתי-שנים : צאן לרבות כל משמע צאן אף חרשת אף שומה אף חננסת י מן חצאן ולא מן הפלנס י בערכך מה ערכך האמור להלן בכסף אף ערכך האמור כאן בכסף שקלים לאשם שיהא מפריש מעות לשום אשם:

פרק בג וכפר עליו חכהן לפני ח' ונסלח לו על אחת מכל אשר יעשה מנין שחייב על כל אחת ואחת תלמוד לומר לאחת לחייב על כל אחת ואחת: 🗅 כיצר היו חמשה תובעים אותו אמרו לו תן לנו פיקדון ותשומת יד ונזל ואבידה שיש לנו בידך שבועה שאין לכם בידי פקרון ותשוםת יד ונזל ואכידה לא לך ולא לך ולא לך מנין שחייב על כל אחת ואחת ת"ל לאחת לחייב על כל אחת ואחת: 🕽 יכול מפני שהן חמשה מנין אמר לו תן לי פיקדון ותשומת יד ונזל ואבידה מנין שחייב על כל אחת ואחת ת"ל לאחת : לחייב על כל אחת ואחת: ד יכול מפני שהן מיני תביעות : מנין אפילו אמר לו תן לי חימים ושעורים וכוסמים מנין שחייב על כל אחת ואחת ת"ל לאחת י לחייב על כל אחת ואחת: הן יכול מפני שחן שני מינים [דכרים] חרבה מנין אפילו אמר לו תן לי חיטים שהפקרתי לך אמש ושלפניו ושלפני פניו " שבועה שאין לך בירי חיטים שהפקרת לי אמש ושלפניו ושלפני פניו מנין שחייב על כל אחת ואחת ת"ל לאחת: לחייב על כל אחת ואחת: ן מנין אחת על דברים הרבה תלמוד לומר על אחת מכל אשר יעשה: ן כיצד היה תובעו אמר לו תן לי חימים שהפקדתי לך אמש ושלפניו ושלפני פניו' שבועה שאין לך בידי כלום מנין שאינו חייב אלא אחת ת"ל על אחת אשר יעשה: 🎵 יכול פפני שהוא מין אחר מנין אפילו אמר לו תן לי חימים ושעורים וכוסמים שיש לי בידך: שבועה שאין לך בידי כלום מגין שאינו חייב אלא אחת ת"ל על אחת אשר יעשה: 🗅 יכול מפני שאינו מיני תכיעות: מנין אפילו אמר לו תן לי פקדון ותשומת יד ונזל ואבידה שיש לי בידך י שבועה שאין לך בידי כלום מנין שאינו חייב אלא אחת ת"ל על אחת מכל אשר יעשה : יכול מפני שהוא אדם אחד מנין אפילו אמרו לו חמשה תן לנו פיקדון ותשומת יד ונזל ואכידה שיש לנו בידך שכועה שאין לכם בידי כלום מניין שאינו חייב אלא אחת תלמוד לומר על אחת מכל אשר יעשה לאשמה בה: פרט לפחות משוח פרומה:

סליק דיבורא דחובה

הגהות מהרי"ד

שרו"ד

משל כשמשאו שליח שיופטר בקבלתו מיכיור י וסובא ברמב"ס פ"ו מה' גוילה דיון י': י'ן הוא

במשנה ב"ח פ' המפקיד ד' מיצ ע"ש בגמ' ופסקה הימב"ס כי פ"ג נש" גוילה כבית הלל:

ירן לעיל פרק כ ברייתא ז'י וסוף מדשפת י'ב ופ"ש:

פרק כן א מיע על אחת כלי לגם בברייתא ב' וג' וד' וכ': ן ואבידה שבועה שאין לן

בידי פקדון ותשומת יד וגול ואבידה מכין כליל י ד'ת: ך וכוסמים שבועה

שאין לן בידי חטים ושעורים וכוסמין מכין כו' כליל י ד'ת: הן יכול מפני שהן מינם סרבה

ממון כליל ותובת שני ממחק ד'ת וא"א וכ"ה בילקוט: ן מכין שהיא סייב אחת של המר מד מון כליל י"ת: ך ע"ל על מחת מכל המרי

מעם כליל י"ת: ז ע"ל אחת מכל אשר יששה כליל י"ת: וכל ספרק הוה כוא במשכה שבועות

יעשה כליל: פן תיל אחת מכל אשר יששה כליל י"ת: וכל ספרק הוה כוא במשנה שבועות

וע"ד ע"ש: " בה מרט לפחת משוה פרוטם: פי שאינו משלם חומש ואשם י ד'ת וס"ד לי

לערן שאין מביא קרבן שבועה ולכן הלרן בגמ' ב"ח ד' כ"ה רש ב"ב להקשות מדיוקל

לערן שאין מביא קרבן שבועה ולכן הלרן בגמ' ב"ח ד' כ"ה רש להקשות מדיוקל

להקדש אין להדיוט לא יוו השימרא הובלה ג'ר ביושלת פ"ק דקדושין הלכה א' ופ"ו

השבועת הלכה א':

בכולכו ירת: ז מכחן חתב חומר שחיב על ודון שבועם וכו' רמב'ם פ'ח מב' שבועות

שלאחריו כאילו הוא יתר לדרוש מחנו שמחזיר גזל אביו שמפרש אשר הפקד אתו כל זמן שעמו . כלומר כיון שהוא בעין אין לו לשלם דמים . עוד בסיפא קתני שהוא משלם קרן בגול אביו ובנשבע הוא ואביו יובהגוול קמא [ק"ד:] האמר סגוול את חבירו וגשבע לו ומת יורשין חשלמים קרן וחומש ופטורים מן המשם :

ופריך מהך כרייתה דחפילו נשבע הוח וחביו חינו משלם חומש ומשני ההוח כשהודה אביו והך ברייתם דידן שאביו לא הודה ומת ולכך פטור מחומשי ופריך חי לח הודה חביו חפילו קרן נמי לח ישלם: וכ"ת הכי נתי והח מדקחתר מחומש מכלל דקרן משלם י ועוד תכיח בסיפה דהכה דקרן משלם י ומשני כולה דהכח חיירי שחביו לח סודה חבל בכו סודה : אי הכי ליחייב בנו חומש אשבועתה דידיה י ומשני כשאין גזילה קיימת אי הכי קרן נמי לא משלם: לה לריכה דחיכה החריות נכסים ועתד לביו בדין וחייבוסו על פי עדים דקרן נחחייב ולא חומש שהרי לא הודה : אי הכי כשחזר וכשבע בכו חומש כמי לישלם : ותשני לפי שחין משלמין חומש על שבועת כפירת שעבוד קרקעום י והכם שעבוד על אביו נשאר על הנכסים י ורבא אמר כולה מיירי כשנשבע אביו ומת ולא הודה וכשנשבע בנו לא היה יודע בגזילת אביו כלום: שהיתה מופקדת ביד אחרים קרן משלם דהא גוילה קיימת היא : חומש לה משלם . דכי משתבע בקושטה אשתבע דלא הוה ידע: הבי גרסיט התם [שם ק"ד:] עדיין אני אומר אימתי אינו משלם חומש בגול אביו בומן שלא נשבע לא הוא ולא אביו וכו׳ י שא ואביו מכין : ת"ל אשר גול ואשר משק ייווה לא גול ולא עשק: ך ועדיין אכי אומר אימתי הוא משלם קרן על גול אביו בותן שנשבע הוא ואביו ת"ל הגזילה ועושם ופקדון ואבד ישתלמו י והתם קא בעי יש תלמוד קחמר מר: ותכח מקרח מייהי לה מדכתיב כל הני רבויי שהבן חייב לשלם קרן אביו י או ישתלמו האמר מרי כלומר מסברה הוא ולא מקרה י ה"ל יש תלמוד קחמינה ומרכויה דקרה קחמרו: ז מכין ליתן חת החמור למעלה למטה . בפ׳ הוהב [מ"חי] מפרש לרכות תשומת יד להשבון דכתיב לעיל מיניה גבי כפירה וכחש בעמיתו בפקדון או בתשומת יד וגו׳ וכי כתב קרה בהשבה והי ה כי יחטא ואשם והשיב ונו' : ולא כתיב שם תשוחת יד בהדית אלת מרבה ליה מחו מכל חשר ישבע עלוו יוהתם מפרש אתאי לא מהדר ההדריה קרא בכתוב בהדיח כדי למילף מינה דמשיכה קונה בתשומת יד בהלוה מיירי כגון

שייחד לו כלי בהלואתו ולא משכו המלוה אלא הניחן אצלו וכסר ונשבע י ויחוד כלי צריך לתשוחת יד שהיא הלואה דהוי דומיא דפקדון . דאילו כפר בהלואה נרידא לא מחייב קרבן שבועה י הואיל וניתנה להוצאה ות"מ כיון שלא משך המלו׳ הכלי לה ההדריה קרה י ועושק שהוה שכר שכיר דההדריה קרה י מפרש התם כגון שיחד לו כלי לשכיר ונטלו ושוב הפקידו לבעל הביח ולכך חייב עליו קרבן שבועה י וכי האי גונא אם היה בתשומת יד עושה כן היה חייב קרבן־ שבועה מכל מקום . לכך לא נכתב לומר היכא דמיחסרא משיכה לא חשיב כממונו להתחייב עליו אם כפר ונשבע י והתם הקשה רבינו יב"א הלוי דכפרק שבועת הפקדון [לו: וע' בשיטה תקובלת כ"ת מ"ח: ליישב זה וגם אני כתבתי ת"ל

מומרפה דפילון : ובתוספתה דבבה קמה גבי שבעה גפנים קתני עוד מינים פמתערבים: דן או מה אלו שאין נזיקים שכופר דבר שאין שייד בו נוק: פס כופר דברים שהזיק ונתחייב ונשבע כגון חבלה של אדם באדם: ושל קנין בקנין י שור בשור: 🗅 דברים שחייב עליהם תשלוחי ארבעה וחחשה י שרכו חתין חחון חלם קנם וחסרש בפ׳

הנוקים של מחדים שאין נויקים של ממון דברים הנוקים כנון חובל אדם כאדם קנין בקנין ' אדם בקנין ' קנין באדם מגין - ת"ל על אחת מכל אשר יעשה לאשמה בה: 🗅 או מה אלו ואלו מיוחדים דבר שמשלמין עליהם את הקרן תשלומי כפל ותשלוםי ארבעה וחמשה והאונס והמפתה והמוציא שם רע מנין י תלמוד לומר ומעלה מעל בה' ריבח: ל אחת כה ובחנה או הרי אלו מיעומים פרט לאומר לחבירו חבלת בי בשבתי והוא אומר לא חבלתי' הדלקת נדישי בשבת' והוא אומר לא הדלקתי ' אמר לו אביו חבלת בי עשית בי חבורה ' והוא אומר לא חבלתי בך י לא עשיתי בך חבורה י תלמוד לומר אחת כה ובהנה או מכל הרי אלו מיעומים מה ראית לרבות את אלו ולהוציא את אלו ' אחר שריבה הכתוב סיעם מרכה אני את אלו שאין נידונין עליהם בנפשו ומוציא אני את אלו שנידון עליהם בנפשו: אנסת ופיתית בנפשו: אומר יכול האומר לחבירו אנסת ופיתית את בתי והוא אומר לא אנסתי ולא פיתיתי ' המית שורך את שורי והוא אומר לא המית י המית שורך את עבדי והוא אומר לא המית אמר לו עבדו הפלת את שיני ' וסימיתה את עיני והוא אימר לא הפלתי ולא סימיתי יכול יהיה חייב ת"לוכחש בעמיתו בפקדון או בתשומת יר או בנזל או עשק את עמיתו או מצא אבידה וכחש בה ונשבע על שקר מה אלו מיוחדים שאינן קנסות יצאו אלו שהם קנסות: מרשתא יג והיה מיד מה יעשה והשיב אי והשיב ת"ל

ושילם יכול יהיה משיב ומשלם ואל תתמה שהרי הננב משלם תשלומי כפל אם מכח ומכר משלם ארבעה וחמשה ת"ל נזילה י נזילה הוא משלם ואין משיב ומשלם: והשיב את הגזילה אשר נזל מה תלמוד לומר אשר נזל שיכול ישלם אשם על פה שנזל אביו: ג יכול לא ישיב כל עיקר ת"ל את העושק מה ת"ל אשר עשק שיכול ישלם חומש ואשם על שעשק אביו ת"ל אשר עשק על מה שעשק הוא משלם ולא על מה שעשק אביו: 🏲 יכול לא ישיבנו כל עיקר תלמוד לומר את הפקדון מה תלמוד לומר אשר הפקד אתו כל זמן שעמו ישיבנו אין עמו משיב לו דמיו: ה ועדיין אני אומר אימתי אינו משלם חומש ואשם על מה שנול אביו בומן שלא נשבע לא הוא ולא אביו נשבע הוא ולא אביו י אכיו ולא תוא י הוא ואכיו מנין י ת"ל אשר גזל ' ואשר עשק ואשר הפקד אתו אשר מצא : עדיין אני אומר עד מתי הוא משלם קרן על גזל אביו בזמן שנשבע הוא יאביו י הוא ולא אביו י אביו ולא הוא י לא הוא ולא אביו מנין י ת"ל והנזילה והעושק והפקרון והאבידה ישתלמו מכל מקום: מנין ליתן את האמור למעלה לממה מ"ל מכל אשר שבע

כערה שנתפחתה [ח"ב] כגון שעחד בדין: י מחת בה ובהנה או מכל הרו אלו תיעוטין . כלהו כתיבי בהך פרשתא . ובה כתיב קודם לחחת חלח תפם סדר שלו בחל"ף בי"ת (ולפיו ג"ל שיש כחן ט"ם וסמי מכחן ה"ו יוכן משמע כמי לפתן בסמוך וכת"כ שלפנינו גרם חו ול"ג מכל) (וכקרבן אהרן לא העתיק גם מלת א וו"ל אחת כה בהנה הרי אלו מישוטין וכ"ה בילקוט ואויל ומפרש להו ולה מפרש מישום במלח הו): חבלת לי בשכת כו' ובחלו דברים קם. ליה בדרבה תיניה ותיחה לחה לריך ד' מיעוטין לדברים חלו י וי"ל דדרים להו לענין מסר במסכת שבת ובכריתות ובשבועות י וכם׳ אלו נערות נתי ממעט לפו בממון וי"ל דממעט להו הכח מקרבן: יא אנסת בתית את בתיי בכתובות פ׳ נערה [מ"ב] חוקי לה כשעמד בדין דותיה דרישה דתני חשלומי כפל חשלומי ד' וה' דבהנסו בעל כרחן בעחד בדין דמי לח שמד בדין כפילח מי אית ליה ורישה רבכן הע"ג שכהו מקנם כיון שהוה לחתר שעמד כדין חייב י וסיפח ר׳ שמעון דאש"ג שעמד בדין סטור כדקתני טעמא בסיפה מה אלו מיוחדין שהן ממון ולה קנם אף כל : וקאמר דוקא לענין שהוא פטור מקרכן שבועה : אבל לענין להורישו לבניו מודה ר׳ שמשון דממוניה ומורים ואיתכיה ר"ם אומר אם לא הספיק לגטת עד שמת האב הרי הם של עלמו ואמאי דאחים הוי ומשני דלשולם לא הוי ממוכו עד שיתן דכתיב [דברים כ"ב] ונתן האיש השוכב עמה לאכי הנערה לא ויכתה התורה לאב עד שעת נתינה י ומ"מ אמאי לריך מוכחש דסטור תיפוק ליה דחין חשוב מתונו מה שכפר לו ' וקחמר חלה חמר רכח כי חיצטריך קרח וכחש כגון שעמדה בדין ולם בספיקם לגבות עד שבגרה ואחר כך מתה דהתם כי ירית מינה דידה קמ ירית ומפי הכי פטור מקרבן שבועהי אי הכי ילאו אלו שהן קנם תחון האם אר"כ בר ילחק ילאו אלן שעקרן קנם י וכסוף פי שכועת הפקדון מפרש טעמס [ל"ח:] דרכי שמעון

בענין אחר: פרשתא יג והיה מיד כלומר

לכשירתה שחטת יש לו מיד להחעסק בקרבנו ובחזרת גזילה מה יעשה והשיב: אינה שם (כךהיא גירם׳ הילקוט י אלא שיש שם ט"ם) כלומר אם חין גזילה בעין שחכלה מה תקנה יעשה : ת"ל ושלם יכול יהח משוב הגזילה וגם משלם עוד ממון אחר ואל תחמה וכו': ב מה ת"ל אשר גול שיכול לומר אם לא נכתב אשר גול שישלם חומש ואשם על גול שגול אביו י מ"ל אשר גול : ב יכול לא ישיכנו כל פיקר . אם הגוילה בעין: ח"ל את העושק . חשתע אפילו עושק שששק אביו : ת"ל אשר עשק על עשקו הוא חשלם אשם וחוחש ולא על עושק אביו: ד יכול לא ישיבנו כל עקר י אבי׳ אם ישנו בעין אלא דמיו : ואשר עשק בא למששי שפינו משלם אשם וחומש : ת"ל את הפקדון י ומשמע ליה כל קרא

הגהות מהרי"ד

משלם ולא על מה שבול אביו כן הגיםו הד"מ והאות אמת וכ"ה בילקוט: ד ת"ל אשר הפקד אתו כולי קרא המיניש והוא הראשון שדורש את להשבת הקרן אפי" של אביו יאשר גול ואשר עשה למעוטי חומש ואשם מגול אביו "ד"ת: ה" וש ספרים גורסין שלא נשבע הוא ואביו אלא אביו ולא הוא הוא הוא ולא אביו וגירסא זו יותר נכונה מי" רשב"א על ב"ק ק"ד ע"ב וסובת שם גם בשיטה מקובלת וכ"ו סובת ברמב"ם כ"ו מס" גולה ותכידה: ר עדיין תנו שומר שימתו סות משלם כו' ת"ל סגוילה וסעושק . פי' מריבות דחת דכתיב

ל י הוא במשנה שבועו" ליו עיב וברמבים פיח מהי שבועות דין ג': י אחת בה בהנה מכל החו משמחו כליל פי אחת בה בהנה מכל כולן בכחיק אחד וג' מיעועין יתרים אחת הכנה מכל כולן בכחיק אחד וג' מיעועין יתרים אחת בהנה מכל הוא במוצאי ואלו הג' מיעועין מבלה [בשכת] והדלקת גדים בשבת וחבלת אביו שנית שהות בנפש ואינו משלם ממון י ד'ת : יא הוא בגמי כתובות מיב וע"ש וע"ש ואים מהי"ל ו' חביב חי ח"ד בסוגית דשם : במי כחיד בסוגית דשם :

פרק כב מהת"ל עמיתו עמיתו ב'פעמים עמיחו פרם לנבוה'

אכלתי חיום והיום לא אכל * הלכתי לעיר פלוני והוא לא חלך

תלמוד לומר כי החמא וכחש לא אמרתי אלא כיחש

שקדמו חמא יצא כיחש שלא קדמו חמא: 🔼 רבי אומר וכיחש

בעמיתו בפיקדון או בתשומת יד או בנול או עשק את עמיתו

או מצא אבירה וכחש כה ונשבע על שקר מה אלו מיוחדים שהם

של ממון יצא אלו שאינן של ממון : ג ומעלה מעל בה' י ר' יוםי

חנלילי אומר להביא את קדשים קלים : בן עואי אימר להביא את

השלמים י אבא יוסי בן דוסתאי אומר לא היה בן עזאי אימר אלא

בבכור בלבדי ר"ש אומר אחד קדשי קדשים ואחד קדשים קלים

שחייב באחריותן קורא אני בהם וכחש בעמיתו' ושאין חייב

באחריותן קורא אני בהם בה' וכחש: 🏲 ר"ע אומר מה ת"ל ומעלה מעל

בח'' לפי שהמלוה ולוה' והנושא וחנותן אינו מלוח ואינו לוה

ואינו נושא ואינו נותן אלא בשטר ובעדים ' לפיכך בזמן

שהוא מכחיש מכחיש בעדים ובשמר י אבל המפקיד אצל חבירו

אינו רוצה שתדע בו נשמה אלא שלישי שביניהם כזמן שמכחיש

מכחיש בשלישי שביניהם: 🎢 וכחש בעמיתו יכול ברברים ת"ל

כפקדון שהוא של ממון ' יצא דבר שאינו של ממון : [או מה

פקרון מיוחד שאין לו רשות להוציאו י מלוה שיש לו רשות להוציאו

מנין תלמוד לומר או בתשומת יד יאו מה אלו ואלו מיוחדים

דברים שיש בהם מתנת יד ונזל שאין בו מתנת יד מנין י תלמוד

או בגול ' או מה אלו ואלו מיוחדים דברים הניטלים מרשות בעלים

הכוכש שכר שכר שאינו נוטל מרשות בעלים מנין תלמוד

לומר או עשק את עמיתו י או מה אלו ואלו מיוחדים דכרים

" שדעת שניהם יודעת אבידה שאין דעת שניהם יודעת מנין

ת"ל או מצא אבידה י וכחש בה ולא במוצאיה י בן עזאי אומר שלש

אבירות הן חיודע כה ולא כמוצאיה י במוצאיה ולא כה לא כה ולא

במוצאיה: † או מה אלו ואלו מיוחרים דברים שאיפשר לדעתן

דברים שאי אפשר לדעתן כגון המערב מים ביין ' גלוביא בשמן '

מי מעיין בדבש חלב חמור בקמף : קימום כמור : חול בפול :

עלי נפנים בפילון : מנין י ת"ל על שקר י על כל דבר שיש שקר:

עמיתו פרט לאחרים יוכחש פרט לאומר לחבירו

יהיה לכם מקדש הקדשים מן האשם דכתיב בחלק כהנים: בן עולר אומר לרכות שלמים · [כ"קי"ג] והתם קאמר ר' יוחנן למעוטי מעשר ולא חשיב כממוט דתניא מעשר איט נמכר לא חיולא שחוט · מיהו בהא ברייתא מודה גם ר"י הגלילי דמעשר לאו ממוט : אבא יוםי בן דוסתאש אומר לא אמר בן עואי אלא בכטר

למעוטי מעשר קחתר החם : ומעתה בן עותי וחבח יוסי בן דוסתחי משום כן עומי תרוויום חתי לפרש דברי ר"י הגלולוי כי שק לוחר דסלוגי עליה י וא"כ ברייתה דמעשר דלאו ממונו דלא כר"ו הגלילי ולה השכחן שים חנה בבכורות [כ"ג] פליג שליה הבלה ודהי חתיח לדברי הכל: ר' שתעין חומר ח׳ קדשו קדשים וח׳ קדשים קלים שחייב בחתריותן וכו'י דקסבר דבר הגורס לחמון כחחון דחי יוחייתי לה בפ' מרוכה [ע"ח:] הפצ' הוהב [כ"ו:] תכן ר"ט אותר קדשים שחייב באחריותן יש להם חונחה ונשבעין עליהם - ומפרש בנמרא דאיתרט מוכחש בעתיתו: ר׳ עקיצה האתר מת"ל כו׳ י ר"ע בה להעניש יותר לנפקד שהפקידוהו בלח שדים וכפר י מן הלוה שכלוה לו בעדים וכשפר וכפר : הן יכול בדברים - שאמר ליתן לו חפץ וחימ נותן: ך מלוה שיש לו רשות להוציחוי שיש לו רשות ללוה להוציחה לצרכו שעל מנת כן הלוה לו: מנין בחם כפר וכשבעי שחייב: ת"ל או בתשומת ידי מיהו בפ׳ הוהב [מ"ח"] קאמר תשומת יד כנון שייחד לו כלי להלוחתו . חלמם מיידי בדבר שחין לו רשות להוציחו : שיש לו תתנת ידי שנתן המפקיד והמלוה ברצוכו: גול שחין בו מתנת יד מנין : שחם כפר ונשבע שחייב וח"ת מכ"ש שכח לידו בעבירה : וי"ל תשום דמשמע ליה וכחש בעמיתו שעמיתו מחמין לו וכחש בו : כובש שכר שכיר שחין נוטל מרשות בעלי׳ י לא הפקוד בידו אלא כפר שכירותו " ולא כשיטת הגמרא שייחד לו כלי וחדר והפקורו בידו: אבידה שאין דעת שניהם חדעתי אלא המוצאה מנין: וכחש בה ולא במיצאיה י שהוא עלמה מצאה וכחש בה ולא שמלאו אותה אחרים וזה ראה וכחש וחייב כמחן דחתר המשביע עד חחד מיוב: בן פוחי חומר שלש חכידות קם

מפרש בחיזו שבועה חייב י הכי גרסינן לה בהגוול קמח [ק"ה:] : הכיר בה ולח במוצחיה · פי׳ שרחה חותה כחותה שכינה אבל לא ידע תי תצאה ונשבע שלא ראה אותה. וחייב הוי מטעם גורם לממק . שאם אחר לו היה שואל באותה שכונה וחצאה וכן הכיר בחולאיה ולא בה שלא ראה סימניה היטב אבל הכיר וראה מי מצאה ומסחמא אם אמר לו מי מלאה היה בא ומולאה בידו י וחייב שגרם לו הפסד י לא הכיר בה לא בה ולח בתוצחיה ונשבע והתם פריך ח"כ קושטה חישתבע כיון שהוה חתת שלה הכיר לח בה ולח בחוצחיה : וקחמר חימה בה ובמוצחיה : ונשבע שלח הכירם והשתח גורם לו הפסד : ואוכא מאן דאמר הפס כל שכועות אלו של בן עואי לפטור דמשביע עד א' סטור דרבר הנורם לממון לאו כממון דמי י ולדידיה לא אחא בן עואי לפרש דברי ת"ק דהכא : דאיהו [לא זכיתי להבין איך הוא מפרש דעת ת"ק לחיוב :] קאי בחיוב . אלא פליו כן עואי עליה ואחר הנשבע הוא פטור : ל המערב מים ביין: והרויח בכך פרוטה ונשבע שלה עשה: מי גובלקיה בשחן: שמין עשב הוח וחים העולרים חחנו דוחים לשחן: חי חגיין כדבש עשב הוח ס"א חי מעיין וכו': חלב חמור · דומה הוא לקטף: חול בפול · והוא מן קטנית ועוקרין אותו והחול מצוי בהם י ווה ערב מחול אחר: כמום במוך י הוא למר נפן קוטון כלע"ו : וקומום הוא מין גרוע ודומה לו: עלי גפנים הוא בפילון . יש עלין של פילין שהוא בושם דומה לעלי גפנים ווה מערב בקן ומוכרן . כמו פרק כב מה חיל עמיתו . אע"ג שהוא חוזר ודורש רישא דקרא דומעלה מעל בה׳ : האר דקדם עמיתו שרולה להכיח עליו ח"ל כי תחשח שכסוב קודם לשניהם: פרט לנכוה יחם גזל מהקדש ונשבע עליו פטור מחשם . וכן כשנשבע לנכרו . וצרוכי דאי כתיב חד שמיתו. ה"א פרט לנכרי דוקא לכך

כתיב תרו עמותו. וכי מלרכינן תרו קראו גבו (הוצאה) [אונאה] בפרק כ' דכטרות [י"ג :] : לא אחרתי אלא כחש שקדמו הטא : משמע נמי במתון נכרי איכא כיחש של חסא י אלא שמיעטו הכחוב . א"כ ס"ל גול נכרי אסור [ב"ק קי"ג:] ולמ"ד גול עכו"ם מותר [ב"מ קו"אַ :] י מית מודה הוא בנר חושב שנזלו אסור ויצטרך עמיתו שני למפטו : ותימה דבפ"ה דפסחים [ה׳: ש"ש בתום"] גבי לא יראה לך שאור מחד לך ממעט של אחרים ושל גטה ואט"ג דלך סוכא כתיכי כלהו מלריך התי. וי"ל שפיר משמע דממעטו כלהו מחד לך . דהא מכל מקום אינו שלך . אבל גבי גזל ואונאה משמע דגבי גכוה שייך עמיתות ואחום לכך לריך קרא בסני עלמו למעטו י וקשה דבפ׳ שור שנגח ד' וה' [ל"ד :] ממעטי מחד רעהו הקדש ונכרו י וו"ל התם מעשה על ידו שור שפיר ממעטו תרוייהו מחד קרח: וקשה דבפ׳ ר׳ ישמעאל [מנחות ס"ו . ע"ש בתום׳ דיה חד] קחמר תרי עריפותיכם כתיב חד למעוטי הקדש וחד למעוטי נכרי . וי"ל כדגרסיכן חד לכדי עיסתכם שיעור לעיסת חדבר וחד עריסותיכם ולח של הקדש ולח של נכרי ובפ׳ רחשית הגו [חולין קל"ה:] בהדיח דרים מחד עריסותיכם כדי עריכותיכם : וקשה דבפ׳ השוכר את הפועלים [ב"מ פ'ז:] גבי פועל חוכל חמעט מחד רעך הקדש ונכרי למאן דאית ליה גול ככרי חסור : וי"ל סברה הוה שישל לפרוש מן הקדש ולכך די בחד לתרוייהו יוקשה דהתם במנחות איכא מאן דפוטר הקדש ונכרי מחד . ולמאן דמחייב תירוח עכו"ם חימא מאי שנא ולריך לחלק י וא"ת דתכן כפי הוהב כ"ו-] חין נשכעין על הקדשות י וקחתר בגמרה [כ"ו:] הקדשות רעהו חמר רחתנה ולה הקדש מ"כ משם חני

יודע שפטור מקרבן דחין קרבן כלה שבועה י מיהו כמה דרשות דריט במכילתה מהי דדריש בתלמוד מקרחי החריני : הלה כיחש שקדמו חטה י שגול ממון : ב חלו מיוחדים שהן של ממון : לריך עיון מחי כינייהו ולכך חשמע דמשמעות דורשין היכח בינייהו : ג רבי יוסי הגלולי אומר להכיח קדשים קלים י חם כחש נהם השבע דחייב שהן ממון בעלים · מיתני לה בפ' ב' דקדושין [כ"ב:] ובפ' [ה'] דנבה קחת [יג'] וחלק בעלים קרוי מחוכן · הבל חלק כהנים משלין גבוה קה וכו · וקשה דכחשכת ביצה פ"ב [כחי וע"ש בתום' ובחום יכי] חמרינן בהמה חליה של גכרי וחליה של ישראל מותר לשחטה בי"ט משום חלקו של ישרחל דחי אפשר לכזית בשר בלה שחיטה ואילו התם קאמר רב סדא בר אהכה אבל נדרים ונדבות נכולי עלמא אין שוחטין בייט דכי קה זכו משלהן גבוה קה זכו י הלמה הפילו בחלק בעלים קחמר דלח חשיב ממונו . ו"ל החם תלי זכיה משלתן גבוה משום שחיעה בי"ע . לפי שהשחיטה צורך גבוה היא דקדשים הם גאים לכפרה . מיהו ההיא דפ"ב דקדושין [נ"ב:] חנן המקדש בחלקו בקדשים קלים אינה מקודשת לימא מחני דלם כר"י הגלתו דתנים ומעלה מעל וכו׳ . ומשני כי קחמר ד"י הגלילי ה"מ מחיים אבל לאחר שחיטה לא תאי טעמא דמשלחן גבוה קא זכו וכו' התם על כרחין בחלק כהנים : דהתם בין לח"ד מקודשת בין לח"ד אינה מקודשת דרש מקרם דוכ

הנהות מהרי"ד

ואישתמיט לכפל סה"א כל סני מימרות וסוא פלא י ע' שבועות ל" ע"ב ב"ק קי"ו: ג' ר"ש לדמר א' קדשי קדשים קלים פיין גע" כ"א נ"ח: ה ת"ל בפקדון מה הפקדון שהוא של ממון כן הגי' בד"ת: ד חלים שיש לו רשות להוליאה מנין כו' מתכת יד גול שאין כו של ממון כן הגי' בד"ת: בה ולא במולאים - ירושלמי שבועות פרך כ' וע"ש:

פרק כב א הרש הקשה דהה בב"מ פ"ז ע"ב ממעט מחד רפין הקדש ונכרי עי' בעום" ר' שם ד"ה רעין דתרי רעין מייתרי ינטיין שם ום' ספרו דבו דב על הספרי פ' מכל ד' ער"מ: ב ר' אומר וכו' ע' ר"ש ועיין ק"ח של דמילה בימיהו דרבי דריש רביי ומיעותי וכ"ע דהם ר' כללי ומרטי דריש כדתיתה בקדושין כ"ח ע"ב שבושות ד' ע"ב מתחות כ"ם ע"ב בסרות כ"ח

והלכה לה הכי אמריטן [כריתו' כ"ב כ"ו:] גבי מטאת העוף הבאה על הספק מה יעשה לו הדם ישפך כו' י תנן בפ' אחרון דכריתות [כ"ג:] ובגמ' [כ"ד:] פריך אמתני' נזרק הדם ה שר יאכל ואמאיוהא הוי ליה ידיעה פי' קודם אכילת כשר שאין לו אשם. אמר רבא א"ק והוא לא ידע ונסלח לו והא לא הוי

ליה ידיעה בשעת סליחה: רו"ח חפי הדם בכום יורק וכו׳ ולר׳ יוסי הח׳ (לח) הוי ליה ידיעה בשעת סליחה ומסיק אמרו' במערכא קסבר ר"י כלי שרת מקדשין את הפסול בתחלה ליקרב: ד יכול אע"ם שלא נשחט ת"ל הוא יכלו׳ יכול ישחטנו לכתחלה אע"פ שאין לריך לו ליורוק דמו : ת"ל הוח . דוקח חשם שלריך לו ילח זה שחיכו לריך: ילח וירעה בעדר . יצח מקדושתו שהיתה עליו עד השתח וירעה בעדר כשחר בהמות . כלומר חולין גמור הוא . ובגמ׳ [שם כ"ג:] קחמר כמחי פליגיי ר' מחיר סבר כיון דלה לריך ליה לה מקדש ליה וכחילו מקדישו על תכחי והשתח חיון לריך לו : ורבכן סברי מתוך שלבו טקפו גמר ומקדישו . תנה בין שנודע לו שחטה ובין שנודע לו שלח חטח פליגי ר"מ ורבנן: רבי אליעזר אומר יקרב שאם אינו כא על חעת זה וכו' כגמ' [שם כ"ד:] פריך למה לי חטא והאמר רכי אליעור [כ"ה.] אשם תלוי בנדבה אתי . דתנן [כ"ה] ר"א אומר מתנדב אדם אשם תלוו בכל יום י ח"ר חשי ר"ח דחמרו לו הוא דתכן אלא אומרים לו המתן עד שתיכנם לבית הספק : פי' ולח יביח מיד לחחר יוה"כ כדמפרש וחזיל בההיח תתניתין: ה יכול יפול לכדק הבית . החכמים קחי דחמרי יפלו דמיו לכדבה: ת"ל אזם לכהן . דכתיב בערכך לאזם אל הכהן: יכול ינתן כלו לכהן . כעין חרמי כהנים . ח'נ יקח בהן שלמים ויהח העור והבשר שלו י ת"ל חשם לה הא כילד וכו' יאבל אי לא כתיב לכהן : הוה אמינא דיפול לכדק הבית שוה דבר שכולו לה' כדחמר רבי ינחי בפ' קדשי מובח במס׳ מעילה [ט"ו .] : ך מותר מטאת . הפרים מעות למטאת וניתותרו א"ל הפריש שתי חטאות לאחריות: זה מדרש דרש יהוידע הכהן, מייתי לה כתמורה [כ"ג :] בפי ולד חטחת ובמנחות [ד' ק"ח י] מותר מנחת קנאות נמר בעון עון דמותרה נדבה : והתם [בפי"ג דתנחות] נתי ממעט מותר עשירית החיפה של כה"ג שחינה קרויה חטמת: ואומר כסף אשם וכסף חטאות לא יובא בית ה' . גלה מכאן שאין לבדק הכית וכמותר מיירי קרח: ל מכין לשפחה חרופה הבא עליה לריך להכיח חשם . ת"ל חשם חשם י וכפ׳ דם שחיטה ילפינן לה בחיל חיל (ט"ם יש כאן דבפ׳ דם שחיטה ליחא ול"ל ובפרשת קדושים ילפי׳ כו׳ עיי״ש): יכול שחני מרכה חשם נזיר וחשם מצורע אש"ג דכתיב בהו כבש כן שנתו . מ"מ ס"ד שיקנה ככש שוה שני סלעים י ת"ל הוא . ממעט אשם נזיר ואשם מצורע:

מה

פרק כא שאם בא לפניו ספק חלב ודם כו' י אפי' בהעלם אחד חייב על כל א' וא' י חשום שהם שחות מחולקים : בא לפניו ספק חלב ואכל כמה זמים בהעלם אחד י ובאחרונה ידע : בא לפניו ספק חלב זידע ספק חלב וידע. היתה לו ידיעה בין כל אכילה ואכילה י ר' אוחר כשם

שמבית חטחת על כל ח' וח' כך מביח אשם תלוו על כל אחת ואחת יובספ"ב דשבועות [י"ט :] . אחר ריש לקיש כאן שנה ר' ידיעות ספק מתחלקות לחטאות והכי קחמר כשם שחם נודע לו בסוף שודחי חלב היה וחייב על כל אכילה ואכילה אע"פ שהיו לו אכילות ספק בינתים. כך מביא אשם על כל א' וא' אם לא נודע לו הספק יורי יוחכן אחר ה"ק כשם שידיעו׳ ודחי בעלמה מתחלקו׳ לחטאות : כך ידישות ספק מתחלקות לחשמות ולדידיה אין ידישות ספק להבי מתחלקות לחשמות: ב ר׳ שמעון בן יהודה ור' הלעור בר"ש התרו משום ר' שמעון אינו מכיא אלא אשם אחד שנחמר על שננתו חשר שנג י התורה רבתה שגגות הרכה ואשם תלוי אחד כד גרסינן לה בשבועות י (אחר המעתיק אף שחכי רוחה כחן כתה תיוחות מ'ת לח רציתי לשלוח יד בכחן והעחקתי אות כחות מלכד טעות שהגהתי וז"ל חחר תיכת כשכועות) וקשה דבפרק אמרו לו לר׳ שמעון כן יהודה ור׳ שמעון כן אלעזר אומר (ובספרים שלנו כתוב שם ר' יוםי בר' יהודה ועיי' בתום' דף י"ח ע"ב ד"ה והתניח כו' וחע"ג דר' יודה קאמר לה כר) אפי׳ אכל חמשה חתיכו׳ מחמשה זבחים בהעלם ה' חינו מביה אלא חטאת אחת : ועל ספיקו איכו מביח אלא אשם תלוי אחד . כללו של דבר כל שחולקים לחטחות חולקין לאשמות . והשתא אמאי לא כימא ככח כמי כל שחולקין לחטחות חולקין לאשמות י ויהיו ידיעות של ספק י שכן השנגות של ספק מחלקות לחשמות . וי"ל סכח הוח כמו גוף חחד ועבירה אחת : והתם הוא מעין חמש עבירות : מיהו לא חשיבי כל כך חמש עבירות כיון שאינו חייב אלא חטאת אחת אבל כחתש עבירות מחש כחו שמחלקים לחטאות : כך מחלקים לחשמות (עד כמן): הח חם ידע חין מתכפר לו בוה כחשם חלח נריך להביח מטחת . ובפ׳ אחרון דכריתות [כ"ו :] אחר אביי לחה לי דכתיב שלש ידיעות גבי יחיד וגבי כשיא וגבי ליבור וכו' היכה דמתיידע ליה בתר יוה"כ דמייתי חטאת: האלמה זה דומה לעגלה ערוסה וכו' : דהא כתיב בה כמי לה כודע מי הכהו : ובם' חלו נערות [ל"ו: סוטה מ"ו:] אמרו׳ מנין שאם נערפה העגלה ונמצא ההורג שאין פוטרין חותו שנחמר [במדבר ל"ה] ולחרץ לה יכופר וגו' וחתה תכפר : ב מכין שמותר בחכילה י פוי וחין זה חולין שנשחטו בעזרה י וכן פ"ח דסוטה ו' :] אם נקמלה מנחתה ומת הוא או מתה היא נאכלים שיריה דכיפרה ספיקה

תקצור קצירך כשדך ושכחת עומר כשדה לא תשוב לקחתו לגר ליתום ולאלמנה יהיה למען יברכך ה' אלהיך קכע הכתוב ברכה למי שבא לידו מצוח כלא ידיעה אמור מעתה היתה מלע צרורה לו בכנפיו וגפלה ממנו מצאה העני ומתפרנס בה הרי הכתוב קוכע לו ברכה כשוכח עומר בתוך שדהו: "ד והביא איל קשה בן שתי שנים צאן לרבות כל משמע צאן אף השומה אף הנגסת מן הצאן מן הפלנס בערכך מה ערכך האמור להלן בכסף שקלים אף ערכך האמור כאן בכסף שקלים לאשם שיהא מפריש מעותיו לשום אשם:

מרק בא וכפר עליו הכהן מה תלמור לומר מנין אתה אימר שאם כא לפניו ספק חלב ודם פינול בהעלם אחד מנין שחייב על כל אחת ואחת תלמוד לומר שנגתו בא לפניו ולא ידע מנין שאינו חייב אלא אחת תלמוד לומר אשר שגני בא לפניו ספק חלב וידע ספק חלב וידע ' רבי אומר בשם שמביא המאת על כל אחת ואחת כך מביא אשם תלוי על כל אחת ואחת: ר׳ אלעזר בר שמעון ורבי שמעון בר יהודה אמרו משום ר׳ 🗅 שמעון אינו חייב אלא אחת שנאמר על שננתו אשר שנג ' והוא לא ידע פרט לשאמרו לו אחרים ' יכול אף על פי שאינו מכחיש ת"ל או הודע אליו חטאתו והביאי והוא לא ידע ונסלח לוי הא אם ידע אין מתכפר לוי הא למה הדבר דומה לעגלה ערופה י שאף על פי שנתערפת ואחר כך גמצא החורג חרי זה יחר:: אשם הוא אשום אשם מה תלמוד לומר מנין אתה אומר הביא אשם תלוי שחמו וזרק את דמו ואחר כך נודע לו שחמא: או נודע לו שלא חטא - מנין שמיתר באכילה ת"ל אשם אשם י יכול אף על פי שלא נזרק הדם ת"ל הוא מה יעשה לו הדם ישפך והבשר יצא לבית השריפה ' נזרק הדם יאכל הבשר ' רבי יוםי אומר אפילו הדם בכום יזרק והבשר יאכל: ד יכול אע״פ שלא נשחם ת"ל אשם פה יעשה לו יצא וירעה בערר דברי ר"ם י וחב"א ירעה עד שיסתאכ וימכר ויפלו דמיו לנדבה ' רבי אליעזר אומר יקרב שאם אינו בא על חטא זה הרי הוא כא על חטא אחר: אשם לה' יכול אפילו כולו לבדק הבית תלמוד לומר אשם לכהן אי אשם לכהן יכול ינתן כולו לכהן תלמוד לומר אשם לה' הא כיצד מותר אשמות נופל לנדבה וילקה בהם עולות י הבשר לשם יהעורות לכהנים: [אין לי אלא מותר אשמות ומנין מותר חמאות י מותר עשירית האיפה י מותר קיני זכים י קיני זכות י וקיני יולדות ומותר קרבנות נזיר ומצורע והמקדיש נכסיו ויש בהם דברים ראוים למובח יינות שמנים כלתות ועופות: מנין שימכרו לצרכי אותו המין ויביא בדמיהם ת"ל אשם אשם י זה הכלל כל שהוא כא משום חמא ומשום אשמה ילקח עולות י הכשר לשם ועורות לכתנים ' זה מדרש דרש יהודע כהן נדול אשם הוא אשום אשם לה' נמצאו שני כתוכים קיימים אשם לה' ואשם לכהן ואומר כסף חטאות לא יוכא בית ה' לכהגים יהיו: 1 מנין לאשם שפחה חרופה לא יביא אלא בכסף שקלים תלמוד לומר אשם אשם יכול שאני מרבה אף אשם נזיר ומצורע ת"ל הוא ימה ראית לרכות אשם שפחה חרופה. ולהוציא אשם נזיר ואשם מצורע: אחר שריכה הכתוב מיעמ' מרבה אני שפחה חרופה שהוא איל י ומוציא אני אשם נזיר ומצורע שאינו איל:

הגהות מהריד

בי ואם מועיל לענקן ידיעת ודאית מכ"ש לענקן ידיעת ספק י ד"ת . פי' היכא שהי' לו ספק מתחלה: הא אם ידע אין מתכפר לו י רמב"ם רש פ"ח משגגות וסמ"ג עשין רו"ד: שאעפ"י שנתחלה: הא אם ידה יהיג. משנה סוטה א"ז ע"א וגמ' שם ע"ב ובספרי פ' מסעי ובגמרא כתובות ל"ז ע"ב ופ"ש בשיטה מקובלת וסובא ברמב"ם פ"א מה' רולה דין ק' ובסמ"ג עשין ע"ח ו"ע : ד' יכול אעפ"י שלא נשמע ת"ל מ"ח ופ"ל ד"ת וק"א : ד' ן הוא ברמב"ם פ"ה מה' פסולי המוקדשין דין י"ע : ר' יכול אעפ"י שלא נשמע ת"ל כוא כל"ל ד"ת וק"א : ד' ן הוא ברמב"ם פ"ה מה' פסולי המוקדשין דין ע" : ר' ואומר כסף אשם מלכה כ"ב ו"ד פ"א י"ד ב" ו"א ואומר כחף מכלכה כ"ב ולהמן פ" קדושים פרק ה' בריותא ו" מייתי ליה מקרא שקרול המוקדשין כל"א מ"ד והוא מהרא שורים ב"ל מה" פחלים מהרא פר"א מ"ל"

ט' ע"ב וכגמ' סנסדרין ע' - וע"ש בתום' ד"ם לח בח סטלישי : יו חלחה העם ונתפרנם בה כן הגי' בו"ת וכ"ב בספרי פ' כי תלח סי' רפ"ג : "ד לחן חף המרשת חף השוטה חף העסת כל"ל ד"ת ח"ר וכ"ה לעיל פרק ב' ברייתה ו' : לחשם שיהיה מפריש כו' - ע"ש פרק כ' ברייתה ו' ומ"ש שם וכחן חיש מפרש הפרש המפית לשם חשם רק שיהה הפרש לחשם ומשמע שיפריש הקרבן לשם חשם דכחן חין לפרש כדלעיל :
פרק כא א ספק חלב ודם פינול בהעלם חמד בו' היח משום רש פ"ד דכריקות ד' ו"ו

פרק כא א ספק סלב ודם פיגול בהשלם אחד כו' סוא משנם רש פיד דכריפות ד' י"ו וסוכא ברמב"ם פיח משגגות דין ו' ובסמ"ג עשין רי"ד: כא לפניו ספק סלב כו' בגמ' שבועות י"ע ע"ב וכרישות י"ח ע"ב והרמב"ם פיח דשגגות דין ס' פסק כרבי דשיב על כל אחת ואתת: ב עיין לעיל רש פרק ו' וריש פרק י': ת"ל או סודע אליו כר' פרט להודע. הודע של חמורותי והיינו טעמה שיצהת הודע שלהן לידון בהטחת שהם חטה בשגנה ונודע לו חייב חטהת. ומשם הני דן לפטור הפילו לה הודע של קלות: ך והלה דין הוה ומה במקום שחייב הת הודע של חמורות חטהת פטר הת לה הודע שלהן מן המטחת. פי' ספק שלהם שהיט חייב על ספק קטהת:

מקום.שפטר את הודע של קלות מן החשם י דבהחי פרשתח דחייוב חשם לח הודע כתיב : אבל כל הודע פטור : איט דין שיפטר את לא הודע שלהם תן האשם ואכתי לא צריך קרא למיפטרינהו : שהרי פטרתים מן דיכח. ותיתה דתלי לתיתר ליה תטוכך . הכהו קלות דליכא על הודע שלהם קרבן לא יביא על הודע שלהם אשם - אבל בא על שפחה חרופה ועל שכועת העדות ועל שבועת הפקדון . דמביחין על הודע שלהם קרבן חפי חטחת כחו על שבופת העדו׳ ועל שבועת הפקדון שהרי הם בחים על הודון כדתכן בכריתות . ואין מביאין בשנגה אלא בהודע שלהם ה"ל שיביאו על לה הודע שלהם השם י וו"ל היכו מניח סברא שלו דמחליף הדין ל ויב חפי הודע על שחר קלות יוקחתר חו חילוף ומה חם במקום שפטר החת לח הודע של חמורות מן החשחת י שבספק לא מייתי חטאת. חייב את הודע שלהם חטאת • כגון הודע שלאחר השגגה מקום שחייב חת לה הודע של קלות אשם כדאמרי׳ לעיל הכל היו בכלל אינו דין שנחייב את הודע שלהם אשם . והיו רחוי לומר ת"ל חשם חשם לג"שי אלא מספיק שרוצה לומר דין מחר לפט ור לא הודע של קלות והלא דין הוא וכו': מקום שפטור חת לח הודע של חמורות מן החטחת ה"ד וכו'. תיתה דליתה מתה פטר לא הודע של חמורות מחטאת אבל באש׳ חייבו ה"כ יתחייב לא הודע של קלות אשם : או חילוף : (גם כאן יש חסרון עד

כו׳ רכי אליעזר מחייב חטאת דממה נסשך כו׳) דממה נסשך באיסור כרת : ד ור׳ יהושע פוטר · מחטאת דכתיב אשר חטא בה עד שיודע לך במה חטא : כדאמרי׳ לעיל ובפ׳ ספק אכל [י"ע :] ומיהו הכא הכיאה ה' יהודה על אשם תלוי : וכדתכן כמי התם · א*ר יודא פוטרו היה ר׳ ב׳ יהושע אף מאשם תלוי .

> ובגמרה התם מייתי הך ברייתה דקתני בה שנחמר כי תחשח ולח ידע פי' שיש לו ספק אם חטא ואם לאו. והיינו שיש י מיסור והיתר לפניו ועשה אחד מהם פרט לזה שידע שחסת. כגון שהיו שני איסורין לפניו דלא ניתנה שגגתו להתכפר באשם חלוי ואחר ר' שמעון אדרכא שוהו מכיח חשם תלוי ששנג בכ"ח משני חיסורין שנחמר ועשה ולח ידע ודחי חטא ולא ידע מה עשה . אכל כאיסור והיתר לפניו שהוא ספק אם עשה ספק לה חטה זה ושחל עליו הם מביה השם תלויי כלותר דמהחי קרה לה משמע שמביא . והתם פשוט דבהא ובהא אמר ר"ש שתביח חשם תלוי : דולה ידע פרט להודע יכול לה הודע של קלות ולא הודע של חמורות הכל בכלל. כלומר שיביא אשם חלוי גם על לא הודע של לאוין - כנון ספק אכל נכלה או ספק לבש כלחים: ומשיב לעלמו י חם חת כודע דחייבי לאוין פטרתו מאשם . כגון שאכלו ונודע לו שאכל נכלות . אפ"ה פטור . איט דין שנפטור את לא הודע שלהם: או חילוף אם את לא הודע שלהם של קלות חייכתו דנימא הכל היו בכללי ומחתירנה על ספק שלהם להבי׳ קרבן . אינו דין דנחמיר על הודע שלהם יכיאו אשם לאחר שנודע לו שאכל נכלה והייט הודע שלהם שנודע לו לאחר הספק . כך כתיב בקרה הו הודע הליו חטאתו י והשיב בעל דין על המחליף י ה"כ לדכריך שחתה רוצה לחייב חשם על הודעה של קלות . חיוה הודע סטרתו מאשם דקאמר לעיל ולא ידע

מהם ואינו יודע כאיזו מהם שנג י שכת ויום חול עשה מלאכה כאחת מהם כין השמשות ואינו יודע כאיזו מהם עשה: מנין שמביא אשם תלוי תלמוד לומר אם נפש כי תחמא ועשתה אחת מכל מצות ה' אשר לא תעשינה ולא ידע ואשם ונשא עונו והביא איל: ד רבי יהודה אומר אשתו גדה ואחותו בבית ושנג באחת מהם ואין ידוע באי זו מהם שנגי שבת ויום הכפורים עשה מלאכה בין השמשות ואין ידוע כאי זו מהם עשה' חלב ונותר לפניו אכל אחד מהם ואין ידוע אי זה מהם אכל י ר' אליעזר מחייב חמאת י ור' יהושע פומר אמר רבי יהודה פומרו היה רבי יהושע אף מאשם תלוי שנאמר כי תחמא ולא ידעי פרמ לזה שידע שחמא ר' שמעון אומר זה היא עצמו מכיא אשם הלוי שנאמר כי תחמא ועשתה ולא ידע ועשה ואינו יודע מה עשה י אבל ספק לא עשה צא ובקש מנין שיביא אשם תלוי: ולא ידע פרמ להודע יכול לא הודע של כלות ולא הורע של חמורות הכל בכלל י הין אם את הודע שלהם פמרתי אינו דין שנפטר את לא הודע: או חילות אם את לא הודע שלהם חייבתי י אינו דין שנתחייב את הודע י הודע פטרתו י הודע של חמורות שיצא לידון בחמאת: (והלא דין הוא ומה אם במקום שחייב את הודע של חמורות חמאתי פמר את לא הודע שלהם מחמאת י במקום שפמר את הודע של קלות מן האשם אינו דין שנפטור את לא הודע שלהם מן האשם או חילוף ומה אם במקום שפטר את לא תודע של המורות מן החטאת חייב את הודע שלהם חמאת מקום שחייב את לא הודע של קלות אשם: אינו דין שנחייב את הודע שלהם אשם ' ודין אחר ומה אם במקום שחייב את הורע של חמורות חמאת ' פטר את הודע של קלות מן האשם י מקום שפשר את לא הודע של חמורות מן חמאת י אינו דין שנפטור את לא הודע של קלות מן אשם או חילוף ומה כמקום שפטר את לא הודע של חמורות מן

חמאת י חייב לא הודע של קלות אשם : מקום שחייב את הודע של חמורות חמאת י אינו דין שנתחייב את הודע של קלות אשם י תלמור לומר אשם אשם לגזירה שוה מה אשם האמור להלן דבר שודונן כרת ושגנתו המאת ' וספיקו אשם תלוי י אף אשם האמור כאן דבר שודונו כרת ושננתו חמאת וספיקו אשם תלוי: ? ולא ידע ואשם ונשא עונו ר' יוסי הנלילי אומר הרי הכתוב ענש את מי שאינו יודע׳ אם כך ענש הכתוב למי שאינו יודע׳ על אחת כמה וכמה שיענוש למי שיודע: 🎵 רבי עקיבא אומר האוכל חלב מביא חמאת בסלע : ספק אכל ספק לא אכל מביא אשם תלוי בשתי סלעים : אם כך ענש הכתוב למי שבא לידו ספק עבירה על אחת כמה וכמה שישלם שכר לעושה מצוה: 🗅 רבי מנחם ברבי יוסי אומר הנהנה שוה פרומה מן הקודש מביא מעילה וחומשה י ומביא אשם בשתי סלעים י צא וחשוב כמה פרומות בשתי סלעים קרוב לאלפים אם כך ענש הכתוב את השונג על אחת כמה וכמה שיענש את המזיד: ל ר' יוםי אומר אם נפשך לידע מתן שכרן של צדיקים לעתיד לבוא צא ולמד מאדם הקדמוני שלא נצמוה אלא מצוה אחת בלא תעשה ועבר עליה ראה כמה מיתות נקנסו לו ולדורותיו ולדורות דורותיו עד סוף דורותיו וכי אי זו מידח מרובה מידת המוכח או מידת פורענות הוי אומר מידת המוכח · אם מידת פורענות מועמת הריכמה מיתות נקנמו לו ולדורותיו ולדורות דורותיו עד מוף כל הדורות י השב מן הפינול ומן הגותר והמתענה ביוה"כ על אחת כמה וכמה שמזכה לו ולדורותיו ולדורות דורותיו ער סוף כל הדורות: רבי עקיבא אומר חרי הוא אומר על פי שנים עדים או שלשה אם מתקיימת עדות בשנים למה פרט לך הכתוב שלשה אלא להביא חשלישי להחמיר עליו לעשות דינו כיוצא באלו . אם כך ענש הכתוב את המשפל לעוברי עבירה על אחת כמה וכמה שישלם שכר [לנמפל] לעושי מצוה כעושי מצוה: 🔼 רבי אומר הרי היא אומר ואשר יבוא את רעהו ביער לחמוב עצים ונדחה ידו בגרון לכרות העץ ונשל הברול מן העץ ומצא רעהו ומת הוא ינום קבע הכתוב פיקוח נפש למי שבא לידו ספק נפש ולא ידע י אמור מעתה המנכה הצדקות והמפרנם את העניים והגומל חסדים על אחת כמה וכמה תינתן לו נפשו: יג רבי אלעזר בן עזריה אומר חרי הוא אומר כי תקצור

גהות מהרי"ו

כודר "ד"

בודר ""

בודר

ודחי בתנחי של מנת שיוודע לו חח"כ. והכי סבירם להו לר"ע ולר"ט כדחמרי בנת' : אבל חטאת בעי ידיעה בתחילה דודחי חטא ואח"כ מביאה וא"כ אינו יכול להביא בתנאי כדי לשטור על הודחי לכשיוודע לו . ועוד יכול לומר דאשמות שניהם שנים אשם ודחי ואשם תלוי מתנותיהם שוות . אבל חטאת

היא על הקרנים ואשם על הסובב שתים שהו ארבע . וא"כ אינו יכול להתנות בספיקו על ודאי אלא חד מתרי תלת טעמח נקט: ב הח מודה ר"ע לר"ט במעילה המעוטה . וכימרא פריך פוף סוף דכי מתיידע ליה בעי תתויי חשם ודאי י אמר רבא מדברי שניכם כלמד אשם ודאי לא בעי ידיעה בתחילה. ובפ׳ כלל גדול [שבת ע"ה:] פירש רש"י חמר עולה למהן דחמר השם ודחי לה בעי ידיעה בתחילה כו׳ פלוגתה דר"ע ור"ע הום י ואיכו דהא מוכח דשניהם מידים דלח בעי ידיעה בתחילה י חלח לרבי יוסי הוא דבעי ידיעה תחילה: דתכן התם [כריתות כ"ב .] חתיכה של חולין וחתיכה של הדש חכל חת הרחשונה ובח אחר ואכל את השנייה זה מביא אשם תלוי וזה מביא אזם תלוי דברי ר"ע ר' שתעון אותר שניהם תביאין אשם ודחי חחד של תנחי פי' ב"ש בעי בחשם ודאי ידיעה להביאו־ווה חשיב לה ידיעה כיון שאחד מהם אכל קדש ודאי ובשבילו בת חשם י ר' יוסי חומר חין שניהם מביחים חשם ' מחחר דר"י בעי ידיעה בתחילה ווה לח חשיב לה ידיעה כיון שאחד מהם אכל הדש ודאי יוא"ת ולר ע אמאי אין מביאין אשם ודמי על תנאי כיון דלח בעי ידיעה חיפטרי לחשם ודחי . וי"ל מודה ר"ע שמביחים אם הם רולים . אבל נפקא תונה אם האחד : אינו רולה או שהלך לו האחד יביא אשם תלוי כדי להגן עליו מן היסורין אע"ג שלא הביא מעילתו ור"ש ור"י סברי דאין מביאין אשם תלוי על ספק מעילות כך פי׳ התם ר׳ ינחק בר שמוחל ז"ל: ב לחייבעל כל חחת וחחת. כדמפרש ואויל וכל הני דחשיב אית בהו כרת במזיד וחטחת קבועה בשוגג וחשם תלוי כספק ת"ל אם נסש כי תחטא (יש כאן טעות דמוכה וחסרון הניכר בין תיכת תחטא ובין תיכת דממ"כי דקרת דתם נפש וגו' נסיב לה תבבת דחשתו ואחותו וכו' שבת ויום חול חלב ושותן דמביא אשם תלוי. והאי טעמא

משאנ"ץ

שרשתא יב לומר שספק מעולה באשם חלוי כמו שחייב על ספק שאר היסורון שיש בהם כרת אשם חלוי כגון על ספק

חלול שבת ועל ספק אכילת חלב ודם וככא נמי כיו לפניו שתי חתיכות א' של מלין וא' של קדש ואכל אחד מהן ואינו יודע איוו אכל לר' עקיבא מביא אשם

חלוי. וחכמים סוטרין. הכי תכן לה בפ׳ דם שחיטה [כריתות כ"ב :] וה"נ גרפי׳ לה בהך ברוימה דמיותי התם בנמ' - ובסיפרי דהכא לא כתיב דברי הכתים : ומפרש התם טעמה דגמרי מצות חלות מחשמת חלב כחיב הכא בעשותה אחת מכל מנות ה' וכתיב התם ועשתה מכל מצות ה' לומר שחשם חלוי בא על ספק אכילת חלב ודם ושאר עבירות שיש ככן איסור כרת מההיא פרשפת מוקמיט לה בהו : ומה מטחת חלב דבר שחייבים על זדונו כרח ועל שנגתו חטאת וחייבים על ספיקן אשם תלוי אף כל לאפוקי מעילה דאין חייבים על זדונו כרת . דתניה [פסחים ל"ג .] הויד במעילה ר' אומר במיחה י וחכ"א באזהרה ור"ע סבר כי ילפינן מלות מחטאת חלב בקבועה שהרי אינה בעולה ויורד . אף כל לאפוקי קרבן עולה ויורד דאין מביחין על ספיקו חשם חלוי ופריך והם קיל"ן דחין ג"ש למחלה ח"כ חים לן למימר דחתי כמי ג"ם למחי דאמרי רבט . אלא הכא היינו טעמא דר"ע דאמר קרא ואם נפש וי"ו מוסיף על שכין רחשון וליחד עליון מתחתון. סר פרשת מעילה דכתיב למעלה מפרשת אשם תלוי דכתיב למטה לומר שאשם תלוי בא על ספק מעילה : א"ל רבי טרפון וכו׳ · הכי תכן התם במתכי׳ ומודה ר"ע שחיכו מביח חת מעילתו עד שיודע לו ויביא עמק אשם ודאי . פי׳ מעילתו קרן וחומש י עד שיוודע לו שודחי חכל קדש. ח"ל ר"ט מה לזה מביח שתי אשמות ולהוציא יציאות בחנם ואפשר לו פחות אלא מביא מעילתו ואשם ויאמר קרן וחומש וחשם בתכחי כו': שממין שהוח מביח על המדעי לו דודחי חכל קדש מביא נמי על לא הודע על ספק. והיינו אשם בשתי פלעים . לאפוקי בעושה איסור שהביא עליו חטאת דאינו יכול להתכות על ספיקו ליפטר מודחי דודמי חטחת כשלה חו שעירה : וספיקו איל זכר בשני סלעים י ועוד הוה חלי למיתר טעמה דחשמות ספק וודחי שוין שאפילו ודחי אין לריך ידועה בתחולה להביא אשמו י אבל יכול להביא אשם

בהם ובנידוליהם מפני שהם נידולי הקדש: [והביא אף אחר יום הכפורים י איל קשה בן שתי שנים צאן לרבות כל משמע צאן אף חרשת אף שומה אף הננסת י מן הצאן ולא מן הפלגם. בערכך כסף יכול דינרים. תלמוד לומר שקלים: יכול שקלי נחשת תלמוד לומר שקלים: יכול בבליות מדיות קפומקיות תלמוד לומר בשקל הקודשי סלעים של קודשי בלעים של צורים י לאשם שהוא מפריש מעות לשום אשם: ואשר חמא מן הקדש ישלם לאותו שעל הקידש מנין לרבות פחות משוה פרומה ישיכיל שאין חייבין עליו משום מעילה לא יהו חייבים עליו בתשלומים . תלמוד לומר מן הקדש לרבות פחות משוה פרומה י מנין שמשלם חומש ואשם על התשלומים האלוי תלמוד לומר הקודש ישלם: 🎵 וחמישיתו יוסיף עליו שיהא הוא וחומשו חמשה י ונתן אותו פרש לחמש חמאות מיתות ונתן אותו לכהן והכחן מה תלמוד לומר : שיכול הואיל ומעילה באה על ידי כהן י לא יהא הכהן מועל י תלמוד לומר ונתן אותו לכהן והכהן מלמד שהכהן מועל: בו והכהן יכפר עליו מה תלמור לומר מנין אתה אומר הביא מעילתי ולא הביא אשמי לא יצא תלמוד לומר באיל האשם י הביא אשמו ולא הביא מעילתו לא יצא תלמוד לומר לאשם • יכול כשם שאיל אשם מעכנ כך יהא חומש מעככרתלמיד לומר באיל האשם י ונסלח לו איל האשם מעכב ואין החומש מעכב: ונסלח מלמד שאין משיירין לו ליום הכפורים יכול אעפ"י ששב ולא הביא ת"ל לו:

מעילות באשם תלוי דברי ר"ע א"ל ר' מרפון מעילות באשם תלוי דברי ר"ע א"ל ר' מרפון מעילות באשם תלוי דברי ר"ע א"ל ר' מרפון מה לזה שמביא שתי אשמות י אלא מביא מעילה וחומשה י ומביא אשם בשתי סלעים ויאמר אם ודאי מעלתי זו היא מעילתי זוו היא אשמי ואם ספקי מעות לנדבה ואשם תלוי שממין שמביא על הודע י מביא על לא הודע : ב אמר לו ר"ע נראים דבריך במעילה המעומה י הרי שבא לידו ספק מעילה במאה מנה לא יפה לו שיביא אשם בשני סלעים ולא יביא ספק מעילה במאה מנה מודה ר"ע לר"ם במעילה המעומה : ב ועשתה אחת לחייב על כל אחת ואחת שאם בא לפניו ספק חלב ודם ונותר ופינול בהעלם אחר חייב על כל אחת ואחת י חלב ושומן לפניו ואכל את אחד מהם ואין יודע אי זה מהן אכל יאשתו ואחותו עמו בבית שננ באחת ואין יודע אי זה מהן אכל יאשתו ואחותו עמו בבית שננ באחת

מהם

דמת"נ קאי אפיסקא ד' דאשתו נדה ואחותו כו' שבת ויוה"כ כו' חלב ונותר

והות מהרו"

פרשתא יב א ח"ל ר"ט מה לוה מביח שני חשמות י עיין תום' שנת כ' כלל גדול ד' ע"ל ע"ב: וחם ספק המעות למדבה והחשם תלוי כן הגי' בר"מ וכ"ה במשנה כרישות ד"ב: ג משנה בכרישות י"ו: חשמו טהורה וחשותו יעויין שם במשנה דחילו

סלכם ו': ו' וסבית אף אמר יוה"כ י לעיל רוש מרשתא ג' ורוש פרשתא ו' ופרשתא י' ברייתא ג' : איל קשם בן ב' שנים י פ'א דפרה משנם ג' ורחצ'ם פי"ד מש' מעשם הקרבנ ת דין י"ד: ו' לאן לרבות כן' לעיל פרשתא ו' ברייתא ס' וע"ש : יכול שקלי נמישת ת"ל כסף כ'ה בד"ת ול"ה בפסיקתא זוערכני ובמורחי פסוק ע"ו : שיהא מפריש מעות לשום אם פי ש"ר ול"ה בפסיקתא זוערכני ובמורחי פסוק ע"ו : שיהא מפריש מעות לשום אם ספריש לשם קיבן אחר שאם ספריש לשם פיר ש"ר אחר מעות לשום הרבן ובד"ת כ' פי ולא לשם סטלת ולא לשם הרבן אחר שאם ספריש לשם קרבן אחר שאם הפסיקתא מלה למשם הרבן ובד"ת כ' פיל ולל ומי ושות לשום הרבן ובד"ת לל ומיל וב"ל וכיל ומיום הקרבן ולפי דעתי וה הפירוש ברור כוא למנט לקרוש והיום משות לאם בהרץ ומיל הקרבן ובקרבן ולפי דעתי וה הפירוש ברור כוא אמנט לקרש ברות משל לקרשי מבי מרות להרש ברוך מות של לקרשי מום מות הקרבן ולמי דעתי ברות שלם ללותי הקודם כ"ה בר"ת משים מעלה לקרשי הוב מות מל לקרשי ברות מל לקרשי ברות שלם לחום ברור כוא אמנים לקרשי ברות משלם ללותי הקודם כ"ב בר"ת משים מעלה לקרשי מום משלם לאום ברות שלם ללותי הקודם כ"ב בר"ת משים מעלה ברות משום לליום בחות של מחלים ברות משלם ללותי הקודש משטלם לאות הקודש שמשלם לת הקרן ואינו מוסיף מומש על פחות משום ברונים משתבת לת דות מת הללה דין ב"ו ובמשל ברות בתות הלל ברות מתובת אות הלוש בל שלה ל"ו וברש"י פב" מולי שהיום במולה בין ה"ו וב"ל מתובת אות הוש הלות ב"ל המל ברות במשלת היו ב"ל ובות ב"ל מתוב לל מום להקרן ומינו מוסיף סול שומיף על עיקר תשלמיו בלל היום בכ"ל בכ"ל וכות פי מתוב הל המי הלה" ביל מלים לל היום בכ"ל בר"ל בר"ל מלום בכ"ל מיל מלי מום וכל מיל מלי מלום בכ"ל ב"ל מלום בכ"ל ב"ל מום בכ"ל ב"ל וב"ל פי ממום בתאלת ב"ל בר"ל מלום להום בר"ל מלום בכ"ל היום במשלת ביל מום וליון למום וכלום להום בר"ל ב"ל מהם בכ"ל מלום בכ"ל מלום בכ"ל מלום בכ"ל מלום בכ"ל הכל מי מכם בכ"ל מלום בכ"ל היום מום במשלת ביל מלום בל"ל מים בכ"ל מלום בל"ל מלום בכ"ל מלום בכ"ל מלום בל"ל מלום בכ"ל מלום בל"ל מלום ב"ל מלום

וכו׳ שניהם מעלו׳ והשתא והלא לא שינה שליחותו חלא לחצי פרוטה יוש בפרים דגרבי שניהם לא מעלוי עוד י"ל דלא דמי להך מילחא למילף זו מזוי כי במעל שייך איסור גם בהנאה בלא אכילה י ואין הנאה בפחות מש"ם דחשוב ממון : מבל בתרומה כתיב ביה אכילה והוי כזית כמו בשאר איסירין . וליכא

למילף ממעילה דשייכה בכל מילי: ה הף במעילה חין לי חלח חוכל כמו בתרומה ובתרומה כתיב . [ויקרה כ"ב] וחים כי יאכל קדש: מנין במעילה אכילתו ואכילת חבירו : [עיין תוספות מעילה י"ח :] תימא בלא אכילת חבירו כמי מיחייב שהרי הוליחה מרשות הקדש שנתן לחבירו יוי"ל דמיירי שתחב לחבירו כבית הבליעה שמתחייב התוחב כשהוא בולע ומיירי שאוכל חלי פרוטה ומאכיל חבירו בחלי פרוטה. וקלת קשה דמה לו להוכיר אכילת חבירו כיון שמתחייב אפי כשנותן לחברו כיון שמוניאה מרשו' הקדשי וי"ל דנקט לה שטו אכילתו והנאת חבירו אע"ם שהם שנים ושני עניני הנאה אפי הכי מצטרפים לפרוטה ומעל : הנאתו והנאת חבירו . אם נתחמם בחלי שרוטם נגיוי הקדש וכן לקח יד חברו וחימת׳ בחצי פרוטה בגיוו הקדש וכן כלם ומעל הרחשון (כחן יש ג"כ חסרון ודלוג: וחחר זה מתחיל לומר וכו' ובתו"כ שלפני עם פי' ק"ח נרשם פרשתח י"ב:)

לחייב השולחו א"ב גרסינן ברישה יכול כו' וכשליח שלה עשה שליחותו יכול שיחחייב השולח י ובסיפה חה הרוחה בשליח שעשה שלירותו אף משילה בשליח בעשה שליחותו ויתחייב הטולנו י והכא גרסיכן י כלומר הרי היא תרומה כדינה כתרומה פרט לשליח שעשה שליחותו

שלא חלחל השלית והוא שברצון הבעלים . וכן במעילה פרט לשליח שעשה שליחותו שוחת כוח מעין כדינה וברלון הבעלים ששלחומו ולכך משל השולח ולפי זה גרסינן ברישה יכול כו' ובשליה שלה עשה שליחותו ובתוספתה תניה עד שיהנה ויתכוון ליהנות . פר פרט לשהיה ישן וכפלו בגדי הקדש עליו דלה נתכוין ליהטתי וכן היה מהלך על הבור והיה מכוסה בטבלה של הקדש וסבור קרקע עולם היה וה"ת כיון שתרומה והקדש דומין זה לזה אמאי לא יהא חיוב של שניהם בפרוטה כמו הקדשי א"נ חיוב של שניהם בכזיח ולחבח שחול מחייב נשוה פרוטה כדאיתא בפ' כל שעה [לב:] וכי כולהו מתניתא דשוה פרוטה אתיין כאבא שאול וו"ל דמלי קאמרי נמי כרבכן : ועד כחן לח פליגי רבכן חלח במידי דאכילה י אבל בהנאה מודו דלא שייך שיעורה חלה 'כפרוטה י חך קשיה דתכן בסרק בשליח [מעילה כחי] נתן לו פרוטה ואמר לו הבא לי בחליה גרות ובחציה פתילה והביא לו בכולה גרות

אף חמא האמור כאן פגם ונהנה מה שפנם הוא נהנה וכדבר שפגם הוא נהנה ופנמו והנאתו כאחר בתלוש מן הקרקע ובשליח שעשח שליחותו: האי מה חמא האמור בתרומה אוכל ונהנה אף אין לי אלא אוכל ונהנה מנין אכילתו ואכילת חבירו והגאתו והנאת חבירו י אכילתו והנאת חבירו הנאתו ואכילת חבירו מצמרפים זה עם זה ואפילו לזמן מרובה תלמוד לומר כי תמעול מעל ריבה: (או מה חמא האמור בתרומה לא יצרף שתי אכילות כאחד אף כאן לא יצרף שתי אכילות כאחד. מנין אכל חיום ואכל למחר נהנה חיום נהנה למחרי נהנה חיום ואכל למחר י אכל היום ונחנה למחר י אפילו לאחר שלש שנים בהעלם אחד מצמרפים זה עם זה י ת"ל תמעול מעל ריכה: אי מה חמא האמור בתרומה המוציא מהקודש לחול י אף כאן המוציא מהקודש לחול י מנין המוציא מחקודש לקודש מנין לקח קיני זכים קיני זכות וקיני יולדות חכיא חמאתו ואשמו ופסחו מן הקודשי והשוקל שקלו מן הקודשי כיון שלקח מעל דברי רבי שמעון וחכמים אומרים לא מעל עד שיזרקו דמם ת"ל כי תמעול מעל ריבה: ת בשגנה פרם למזיד והלא דין הוא ומה אם שאר מצות שודונן כרת פמר כהם את המזיד ' מעילה שאין זדונה כרת אינו דין שיפטור בהם את המזיד - לא אם אמרת

בשאר מצות שאינן בעון מיתה : תאמר כמעילה שהוא בעון מיתה : תואיל והוא בעון מיתה לא יפמור בה את המזיד : תלמור לומר בשננה פרט למזיד: 🗅 אמר רבי אליעזר זה בא על חטא וחטאת באה על חטאי מה חטאת אינה כאה על חזרון כשננה אף זה לא יביא על חזדון כשננה: לאו כלך לדרך זו זה קרוי אשם: ושאר אשמות קרוים אשם: מת שאר אשמות יבאים על זדון כשננתי את זה יביא על זדון כשננה: 🙌 נראה למי דומה דנין דבר שהיא עון מיתהי מדבר שהוא עון מיתהי ואל וכיח שאר המאות שאין בחם עון מיתה י או כלך לדרך זו דנים אשם קשה כן שתי שנים מאשם קשה בן שתי שנים יואל תוכיח חמאת נקבה בת שנתה ת"ל בשננה: פרט למזיר:

ברק ב מקדשי ח' המיוחדים לשם יצאו קדשים קלים שאינם לשם אין לי אלא פרים תנשרפים ושעירים הנשרפים שכולם לשם מנין לרבות עולה שעורה מתנח לכהן י קדשי קדשים בשרם ואימוריחם לפני זריקת דמים ואימוריהם לאחר זריקת דמים ואימורים קדשים קלים לאחר זריקת דמים תלמוד לומר קדשי ה' ריבה: 🔼 מנין לרבות את החלב למעילה תלמוד לומר קדשי ה' ריבה' יכול שאני מרכה את הדם תלמוד לומר מקדשי ה' מיעם י מה ראית לרכות את החלב ולתוציא את הדם אחר שרובה חכתוב מיעם י מרבה אני את החלב ששוה לכשר בפינול ובנותר ובממא י ומוציא אני את חדם שלא שוה לבשר בפינול זבנותר ובממא: ג מנין לרבות קדשי בדקחבית למעילה י תלמוד לומר קדשי ה' ריבה י אין לי אלא כזמן שהקדיש למזבח דברים הראוים למזבח: לבדק הבית דברים הראוים לבדק הביתי הקדיש לבדק חבית דברים הראוים למזבח: הקדיש למזכח דברים חראוים לכדק הבית הקדיש לזה ולזה דברים שאינן ראוים לזה ולזה כנון ציר וחומץ דנים וחגבים מנין תלמוד לומר קדשי ה' ריבה: ד הקדיש תרנגולת למזבח מועלים בה ובביצתה י חמורתא למזבח מועלים בה ובחלבה י תורים לבדק הבית מועלים בהם וכביציהם: בור מלא מים: אשפה מליאה זבל: שובך מלא יונים: אילן מלא פירות: שדה מליאה זרעים י ומניין שמועלים במה שבתוכו תלמוד לומר קרשי ה' ריבה: 🎵 יבול אפילו הקריש תורים למזבח יתו מועלים בביציהם הקדיש בור ואחר כך נתמלא מים: אשפה ואחר כך נתמלא זכל : שובך ואחר כך נתמלא יונים : אילן ואחר כך נשא פירות : שדה ואחר כך נתמלא עשבים יכול יהו מועלים [בהם] ובמה שבתוכן ת"ל מקדשי ה' מיעם י רבי יוסי אומר המקדיש את השדה ואת האילן מועלים

בעלים רק אחר וריקם סובררו האימורים לשם וסובאום בירושלמי פ' שמ דקדושין הלכם ח' : ב ממן קדשי סוף כלכ משילם ברמב"ם רַפּ"ב מכ' מעילם : ב ממן לרבות את כחלב למעילם משנים בחלין קי"ו וברמב"ם רפ"ב מכ' מעילם : ע"ל קדשי ס' לרכות חת החלב למעינה משכם בחולון קיין וברחב"ם רפ"ב מם משינה: פ"ד קדשי ה"
ריבה ע"ש בגח' דמפיק לה מקראי אחריני ועיין לעיל דיכורת דרבה פרק כ' בריתם ד':
ומוליא אני את מדה של שום לבשר וכו' כל"ל וכ"ס בילוקוע והוא משנם בובמים פ' בית
שמאי ד' מ"ה: וע"ש בגמ' מ"ו ובחולין קיין וביומא ש' והגל בדמב"ם פ"ח מים משילה: אי
המוקדשין דין י': ג מנין לרבות קדשי בדק הבית . מעילה ע"ו ורמב"ם רפ"ה מה' מעילה: אי
לי וכו' . הוא משכה פ"ג דמעילה ד' י"ג והובא ברמב"ם רפ"ה מה' מעילה: ד' הקדיש
תרנגולת למובח : גמ' מעילה פ"ג ד' י"ב וברמב"ם פ"ה מה' מעילה דין י"ג ובירושלמי ספ"ג
דמעשר שני מוכח מהך מתניתא דהמקריש המתה שר שלה בחורה לא' במיום
הוא : בור מוכח שלה משילה ברם במתילה ברמה ברמה ע"ה ו"ה דגמים מקובל :
שדי מוכח מחורה לא' במיום במתילה ברמה ברמה ע"ה ב"ה ביצמים מקובל בי"ב וברמים שלה מוכח שלה מוכחורה הוח : בור חנק מים ובו' : הוח במשיפה ייג ובבבח בתרק ע"ט . ע"ם בשיטה שקובכם :

אך מלחה עשבים ומנין שמועלים בהם ובמה שבתוכם כ"ה בד"ת וכ"ה בגמרא שם ובשיטה

אקובלת שם כ' דכא דסיים בברייתא שם בבבא בתרא ע"ט . דברי ר' יהודה דהיה יד ב להם

דרי יהודה שנאה ילי הלעיר כראה להוסף על דבריו שם בשם הרא"ש ששום דמתנייא הכרא

דברי ע"ק סתמא וסתם ספרא ר' יהודה לוה הוכרח דהם דבים הרא"ש ששום דמתנייא המיק

בגמ' עירובין ד' ל"ו : הן יכול אפילו הקדיש תורים למובח יהיו מועלים בבילעם בגמ' שעילה

דיב : מוקים לה שהקדישן קדושת הגוף אבל הקדישה קדושת הגוף אין מועלין בבילעה

ופי המלב"ד ו"ל דסא דמחייון דהקדיש תורים למובח קדושת סגוף אין מועלין בבילעה

דוא בלום במחורות שבמחו בשעת הקדיש אל אותם שנגמדו לאחר הקדשן כבר הובייו למובח

אב אמם והדשי הרושם כנוף ומועלים בהם : ד"מ וכל זה הובא בימד"ם פ"כ מה" ממלה מגב ממס וקדשי קדושת סגוף ומועלים בסם י ד'ת וכל ום סובת ברמב"ם פ"ק מכ' מעילם

שליחושו שם פ"ד דין מ" כ": ד ובדבר שפגם בו נסגה יכ"ה בד"ת וכ"ה בגמ" מעילה י"ח: וסוכח ברמב"ם פ"ו מה' מעילה דין ח' ובפי' המשניות רפ"ג דמעילה : בתלוש מן הקרקע . רמכים פים מכי מעילם דין כ': ובשלים שעשם שליסותו שם רוש פיו: דו רמבים פים מכי מטילם דין ג': ואמיל לומן מרובה. פירש"י בגון יום אחד ולהכי לרון אח"ל רינה לאחר ג'
שמים דחין יום"ל מפר פרי אלים שיעור כדמיתא בגח' כרים ת י"ח : ן בתרומה לא לרף שתי
שמים דחין יום"ל מפר פרי אכילת פרם והיבא ברמב"ם פ"י מה' תרומות דין ג': אפילו לאחר
החלותי פיד אחר כדי אכילת פרם והיבא ברמב"ם פ"י מה' תרומות דין ג': אפילו לאחר
בייון שהוציא מעל פירש"י במעילה י"ו לי בוקל שקלו ממעות הקדש י"ב באקלים ממכה צ':
דברו רש"י אלו בשרי אבן מגילה מ" ל"ה לי שמעון : וחכ"א ובנג' מעילה שם הגירסא
ר' יהודה אומר לא מעל מד שיחון הדם והובא ברמב"ם פ"ו מה' מעילה שם הגירסא
ר' יהודה אומר לא מעל מד שיחון הדם והובא ברמב"ם פ"ו מה' מעילה דין י"א י"ב:
הוצל מסקשה ל"ב וע"ש ובר' ל"ג וברש"י ונמו" ונמ"ש וקני הגאון בפת יהוע שם
ר' יהודה במסחה ל"ב וע"ש ובר' ל"ג וברש"י ונון כרת ממור ולהכי הדין נותן דמש"כ
במעילה ישנור בסחיר מיין אגיגה כ"ה : העמידו חכמים דריכה להחל מור המנא לאובל פרומה בנומאה ולא העמידו דבריהם במקום דאיכא מייה
היה מאם לבאור הנפסח דאיכא כדת לא יעשה שושה פסח בטומאה ולאים מנותות המורן המליים על הודון בשגר לא יששה שושה לאים לאו משה שובר לא המחירו משא"ב בתרומה והובא גם בירושלות מהן שובר לא המחירו משא"ב בתרומה והובא גם בירושלות מהן שובר לא המחירו משא"ב בתרומה והובא גם בירושלות מהן שובר לא המחירו משא"ב בתרומה והובא גם בירושלות מדים שלה אשמות כליל ד"ת ו"ד:
ושבועת הפקחן בדאיתות בההם עון מיתם להם ברות המים קלים קודם וחיקה הם ממון
ברא יצאו קדשים קלים שאינם לשם י כי קרשים קלים קודם וריקה הם ממון מעילם דין ג': ואפינו לומן מרובה. פירש"י כגון יום אחד :לסכי לריך אח"כ ריבה לחחר ג'

חסאי לוחר שענין שנוהגת תרוחה באותו ענין נוהגת נחי מעולה: ב הכי גרסיט לה בגמרא חה הטא האחור בתרוחה פגם ונהנה חי שפגם בו נהנה: ובדבר שפגם בו נהנה: ופניחת והנאת כאי: ובתלוש מן הקרקע: ובשליח שלא עשה שליחותו: פי' פגם ונהנה לאפוקי הזיק תרוחה ולא אכלה וחיוב בהנאת תרוחה

הוא דכתיב ואיש כי יאכל קדש בשנגה . וס"נ חיוב מעילה בפגם ומסנה בדבר ששייך פגם ואפי בכנאה בעלמא בלא אכילה כדניתא לקתן . ותי שפגם נהנה כתרומה מי שפגם נהנה אדם עלמו שפגמה שאכלה נהנה בה וכן במעילה · לאפוקי אם פנם כגון שקרע שיראים של הקדש ולא נסנהי ובדבר שפגם בו נסנה כגון חכילת תרומה וכן מעילה לחפוקי אם ביקע בקורדם של הקדש ולח היה שוה פרוטה דחין כחן מעילה ופגימתו והנאתו כאחד דומיא דאכילת תרומה: וכן במעילה לאפוקי אם הצים אש בעצי הקדש במזיד ובא אחר ונתחמם בהם בשוגג או הוא עלמו נתחמם בשוגג דפטור במעילה: שהרי משהצית בהם כתחייב בהם ויצאו לתולין. ובתלוש מן הקרקע דחין תרומה אלה בתלוש שחו נקרא דגן וכתיב [דברים יה] ראשות דגכך וכשליח שלח עשה שליחותו דחין תרומה אלא אם כן יעשה שליחותו דומיא דחתם לדעתכם אף מעילה כו' כדממרי בקידושין ובשליח שלה עשה שליחותו דהתם דוקא יתחייב השליח : כך נראה דגרסינן אבל אי גרסינן בהאי דינא בתרומה ובמעילה ובשליח שעשה שליחותו אלמא רישא מיירי - בחיוב שליח וממעטו מחיוב מעילה י ה"נ בסיפה מרבה לחייב השליח ולא לחייב השולח דלא איירי בו׳ לעיל : ולכך לא גרסיט בסיסא ובשליח שעשה שליחותו . דלפי הך גירסת מהדה לבישרא יא נפט לרמת כקן משיח לתעילה י במסכת מעילה [י"ח] מייתי לה: חון מעילה חלה שינה בקדש שהליחו

לחולין : וכן י ד"ה א' ה' וימעלו כחלקי אבותם י ששינו את עלמם בדבר הבל י וכן בטועה ששינתה משכב בעלה למשכב שמחאתה י [י"ט] והתם מסרש לרבות

כהן משיח ששיפה נפש כחיב מה, דתימה המרי רחמנה ואשר יתן ממנו של זר כתיב והה לחו זר הוא דבא נמשח י קמ"ל וחקשו רחמנה הקדש לפועה ולע"ח ולתרומה : פי' כדחתריכן התם [י"ח:] כחמר מטח בתרומה וכחמר חטח [י"עי] במעילהי לסוטהי דחע"ג דלח פגם . כגון נחנה קטלה של הקדש על מוחדה : הצעדה [במדבר לה ג] חרגום ירושלתי קטלו דבדרעתייהו : וכן נתנה טבעת בידיה חקשיה רחמנה לע"ה: דעד דחית ביה שינוי . גבי הקדש כתי עד דביקע בקרדום : אקשיא רחמנא לתרומה : מה תרומה [ויקרא כ"ב] כי יחכל פרט לחזיק . גבי הקדש נחי כל דבר חבילה כי מזיק ליה פטור י הבח מי שקיל וטרי כה: ב יכול הפוגם ולח נהנה חו נהנה ולח פנםי בדבר ששייוך פגם יהם חייב חחחר דהוקשה לפוטה דלח שייך פנם יוכן הוקשה לעכו"ם דחיח פגם י שעבד לדבר החלוש שאפרו דמפחמה קרה דעכו"ם מיירי שמבדו לצלחים שהוח דבר התלוש: יכול אע"ג שלא בשוה פרוטה י וכן יכול תחתב בנהנה תן המחוברי כגזן חימם ידו בפירות מחוברין שהן של הקדש או יכול יסחייב שליח שעשה שליחוחו של בעל הבית כמו שחייב בשאר עבירות מסעם דחין שליח לדבר עבידה כדחמרי׳ פ"ב דקידוטין [מ"כ]: ולחמר חטח [בויקרה כב] בתרומה לה חשה עליו

ואין ממתינין לו עד שיעשיר ויביא חמשים סלעים: ב ר' שמעון אומר חביבה מצוח בשעתה שהקפור חלבים כשרין כל הלילה ורוחין את השכת בשעתן ואין ממתינין לחן שיקרבו עד מוצאי שבת: ד והביא את אשר חמא עשירית האיפה אין לי אלא קרבן חובתו עשירית האיפה מנין לקרבן נדבתו עשירית האיפה תלמוד לומר קרבנו עשירית האיפה: 🎵 עשירית האיפה אחד מעשרת לשלש סאין שהן שבעה רביעים ועוד סלת מה סלת אמורה להלן כן החמים את כאן מן החמים י להמאת שיהא הפרש מעות לשם חטאת לא ישים עלית שמן נותן הוא על שיריה לא ישים עליה שמן ואם נתן פכל לא יתן עליה לבונה יכיל אם נתן פסל תלמוד לומר כי חמאת או כי חמאת יכול אפילו נתן עליה שמן תהא כשירה תלמוד לומר חיאי ומה ראית להכשיר בלבונה ולפסול בשמן אחר שריבה הכתוב מיעט מפני מה אני מכשיר בלבונה שהוא יכול ללקמה ופוסל בשמן שאין יכול ללקטו: [או אינו מדבר אלא בשני כהנים תלמוד לומר עליה י עליה בנופה של מנחה הוא מדבר ואין מדבר בשני כהנים: או אינו אומר אלא שלא יתן כלי ע"ג כלי ת"ל עליה עליה בנופח של מנחה חוא מדבר לא שיתן כלי על גבי כלי: 🦳 כי חמאת היא אמר רבי יהודה הא מנחת כהן נדול אינה חמאת ומעונה לבונה: 🗅 והביאה אל הכהן וקמץ הכהן ממנה מלא קומצו את אזכרתה והקמיד המזבחה שיתא מקפיר לאישים ומתכוין לשם חטאת שיהו כל מעשיה לשם חטאת היא פרט לשנקמצה שלא לשמה: ל וכפר עליו הכהן על חמאתו אשר חמא מאחת מאלה מה תלמוד לומר שיכול החמורים שבהן יהיו בכשבה ושעירה הקלים יחיו בעוף הקלים שבקלים יהו' בעשירית האיפה תלמוד לוסר מאחת מאלה (או) מאחת מאלה לחשוות את הקלים לחמורים לכשבה ושעירה ואת החמורים לקלים לעשירית

האיפה: ™ והיהח לכהן כסנחה שתהא עכודת סנחה של כהן שלו או אינו אומר אלא להתיד עשירית האיפה של כהן: מה אני מקיים וכל מנחת כהן כליל תהיה לא תאכל מנחת נדבתו אבל עשירית האיפה שלו תאכל: תלמוד לומר לכהן כמנחה: הרי היא לכחן כמנחת נדבתו מומר נדבתו אינה נאכלת: אף עשירית האיפה אינה נאכלת: רבי שמעון אומר והיתה לכהן כמנחה הרי עשירית האיפה של ישראל: מה עשירית האיפה של ישראל נקמצת: אף זו נקמצת: מרובים בעצמם:

הקומץ קרב בעצמו והשירים קריבים בעצמם:

ברשתא יא נפש לרבות כהן משיח למעילה: כי תמעול מעל: אין מעילה אלא שינוי וכן הוא אומר וימעלו בה' אלהי אבותם

ויזנו אחרי הבעלים: וכן הוא אומר בסומה ואיש כי תשמה אשתו ומעלה כו מעל: ב בי תמעול מעל מקדשי ה':

יכול נהנה ולא פנם או פנם ולא נהנה במחובר לקרקע ובשליח שעשה שליחותו ת"ל וחמאה: נאמר כאן חמא: ונאמר חמא בתרומה: ב מה

המא האסור בתרומה פנם ונהנה: מה שפנם נחנה: ברבר שפנם בו נהנה פנמו והנאתו כאחד בתלוש מן הקרקע ובשליח שעשה שליחותו:

הגהות מהריד

ויקרא א ספרא דבורא דחובה פרשתא י

לעולה שתקדום חמאת לעולה שממין חמאת תבוא עולה שאם הפריש תמאתו ומת יכיאו יורשים עולתו דבר אחר מה תלמוד לומר אחד לחמאת ואחד לעולה שיכול הואיל ושנים באין תחת חטאת יהו שניהם חטאת תלמוד לומר אחד לחטאת אין שניהן חשאת אחד לעולה אין שניהם לעולה: 🏲 אחד לחשאת ואחד לעולה והביא שיפרישם הכהן אחד לחמאת ואחד לעולה ומנץ אם הפרישם הוא יהא הפרישו הפרש ת"ל אחד לחמאת ואחד לעולה והכיא אותם אל הכהן : הן והביא אותם אין לעוף פדיון אל הכהן מלמד שהוא חייב בטיפול הבאתן והקריב את אשר לחטאת ראשונה מה בא זה ללמדנו אם ללמד שתקדום חמאת לעולה בכל מעשיה הלא כבר נאמר ואת השני יעשה עולה כמשפט א"כ למה נאמר והקריב את אשר לחמאת ראשונה בנין אב לכל החמאות הכאות עם העולות: [בין חמאת העוף עם עולת העוף בין חמאת העוף עם עולת כהמה בין חמאת בהמה עם עולת בהמה חמאות קודמות לעולות הכאות עמהן: 1 ומלק את ראשו ממול ערפו ממול הרואה את העורף וכן הוא אומר והוא ישב ממולי לא יבדיל ואם הבדיל פסל: 🎵 והיזה מדם החמאת מעצמה של חמאת על קיר המזבח לא על קיר הכבש לא על קיר היסוד לא על קיר ההיכל על קיר התחתון יכול על קיר העליון ודין הוא מה אם כהמה שעולתה למטן המאתה למעלן עוף שעולתו למעלן אינו דין שתהא חמאתו למעלן תלמוד לומר והנשאר בדם ימצא אל יסוד המובח ששירי הדם שלו מתמצים על היסוד ואיזה זה זה קיר התחתון : 🔼 חשאת שיהו כל סעשיה לשם חמאת הוא פרם לשמלקו שלא לשמו : י ואת השני יעשה עולה כמשפט כמשפט עולת בהמה או יכול כמשפט חמאת העוף וכשהוא אומר והקריבו חלק עולה מן החטאת שתמצא אומר כמשפט כמשפט עולת בהמה מה אם עולת בהמה מן החולין וביום וביד ימנית אף עולת העוף מן החולין וביום וביד ימנית ר' ישמעאל אומר כמשפם י כמשפם חמאת העוף מה חמאת העוף ממול ערפו אף עולת העוף ממול ערפו רבי אלעזר בריש אומר כמשפט ' כמשפט חמאת העוף מה חמאת העוף מוצה ומזה ומזהי אף עולת העוף מוצה ומזה ומזה : פרק ים אם לא תשינ ידו לשתי תורים או לשני בני יונה והקריב את קרבנו אשר חמא עשירית האיפה רבי יהודה אומר חביבה מצוה בשעתה שמיד הוא מביא עשירית האיפה ואין ממתינין לו עד שיעשיר ויביא כשבה או שעירה: 🗅 רבי אלעזר אומר חביבה מצוה בשעתה שמיד בערכין הוא מביא סלע

מהרי"ד

ברחב"ם ספ"א חה" מחיסוי כפרה וע' שער החלך פ"ד חה' פסולי החוקדיםן: שיכול בו' פ" הרשב"ד ו'ל דלמיכובא קאחר דאינו בתיב למטאת ולעולה ולא כתיב אחד החיל החד וחיל למתכובא קאחר דאינו בתיב למטאת ולעולה ולא כתיב אחד החיל לקרבן מטאת ועולה ולא בי דלא לדין שהם אין בלא למטאת יד". ד" שימינוס אחד האחד מולין שנים שלה וע"ב דלא לדין שהם אין כלא לאול למטאת יד". ד" שימינוס המיל בשם מוסא אחד למטאת וכו' י ס הפרישם הכקן יכא הפרשה הכהן לא יכא המישם הפעלים בי' אם הפרישם הכחן לא ובטויר כ"ו בריתית כ"ח מינולה מדויקת שימינים הבעלים כו' אם המישם הכהן לא יכא המישם הפעלים בי' ובכרונית כ"ח אינול בלאימת הבעלים כו' מוסאת אחד ובעשיית כקן ופירוש הבעלים כי בבעת לקימת הבעלים או בעשיית כקן ופירוש הבעלים הם בשם לקימה מכעלים מולין במרשם הפעלים או בעשיית כקן ופירוש הבעלים הם בשם לאל בלאימת הבעלים לו' בפרים הפעלים ל" ובבירונית ל"ו והביא אל לחות יים לשנית ורין זה הובל ברחב"ל פ"א חה' פסולי מרשת ב"ו והובל ברחב"ל ב"ו הובל לי מה' מעשה הקרוב בו' מול בלא הובל הודים ביציות היו ובל הדרבת המשבה ב"ו והובל ברחב ב"ו הובל ברחב ב"ו הובל ברחב ב"ו והובל ברחב ב"ו הובל ב"ו מה' שושה החוץ ליי ה"ו הובל ברחב ב"ו והובל ברחב ב"ו הובל ברחב ב"ו הובל ברחב ב"ו הובל ברחב ב"ו והובל ברחב ב"ו והובל ב"ו הובל ברחב ב"ו ובסים ל" ומין בה בלא והב לאל מדם בורות ה"ב ולם הבלת ב"ו ומל ברול הוב הובל ברחב ב"ו והבל ברחב ב"ו היה ברחב ב"ו הובל ברחב ב"ו היה ברחב ב"ו הובל ברחב ב"ו היה ברחב ב"ו היו ברחב ב"ו היה ב"ו ו"ו וכל מול ביה מולה הוב ב"ו היה ברחב ב"ו היה ברחב ב"ו היה ב"ו היה ברחב ב"ו היה ב"ב"ו היה ב"ב"ו ה"ו ב"ב"ו ה"ו ב"ב"ו היה ב"ב"ו ה"ו היה ב"ב"ו היה ב"ב"ו ה"ו ב"ב"ו ה"ו ב"ב"ו

פרק ינו ב רבי אלישור ברבי לדוק אומר כן כיא בספרים אחרים ד"פ ופ' קרבן אכהן ולי נראם דאפיל דמשום שבוא מין אחר לואע אין דוחין וכ

עליה אמור כאן תישען סמיכה: ג והכיא אף לאחר יום הכפורים אשמו נאמר כאן אשמו ונאמר להלן אשמו מה אשמו אמור להלו מותריו נדבה אף אשמו אמור כאן מותריו נדבה: 🏲 אשמו על חמאתו מה חמאת מותרו גדבה אף אשם מותרו גדבה: 🗖 נקבה לא מומטום ואנדרוניגום צאן לרכות כל משמע צאן אף החרשת אף השומה אף הננסת מן הצאן לא הפלנס כשכה או שעירת עוים לחמאת מה בא זה ללמדנו אם ללמד שאם לא מצא כשבה יביא שעירה (מנין אם לא מצא שעירה יביא כשבה) והלא קל וחומר תוא מה אם החמאת הכאה על כל המצווה שאין לה חילופין עוף יש לה חילופין: ן שעירה זו שיש לה חילופין עוף אין לה הילופין שעירה המאת מצורע תוכיח שיש לה חילופין עוף ואין לה חילופין שעירה: 🕻 לא אם אמרת בהמאת מצורע שאין לה חילופין עשירית האיפה תאמר כזו שיש לה חילופין עשירית האיפה אם ירדה לעשירית האיפה לא תרד לשעירה [א"כ מה] ת"ל כשבה או שעירת עזים לחמאת שהיה בדין שיבוא עמה עולה: 🧖 הלא דין הוא זה סביא מהשג יד ומצורע מכיא מהשג יד מהמצורע מכיא שגים חחת אחר אף זה הואיל והעני שלו מביא שנים יתא העשיר שלו מביא שנים תלמוד לומר כשבה או שעירת עזים לחמאת אחת הוא מביא אינו מביא שתים: 🗅 מחמאתו מחמאתו על המאתו מה תלמוד לומר מנין אתה אומר מביאין מהקדש כשכה שעירה מהקדש שעירה כשבה מהקדש כשבה ושעירה תורין וכני יונה מהקדש תורין ובני יונה עשירית האיפה: ל כיצד הפריש לכשבה או לשעירה העני יביא עוף העני יביא עשירית האיפה הפריש לעשירית האיפה העשיר יביא עוף העשיר יביא כשכה ושעירה הפריש כשכה או שעירה ונסתאבה אם רצה יביא בדמיה עוף י הפריש העוף ונסתאב לא יביא בדמיו עשירית האיפה שאין לעוף פדיון לכך נאמר מחמאתו מחמאתו על חמאתו:

לעסוק באומנותו יש ה אין אומרין לו ללות ולא לעסוק באומנותו יש לו שה ואין לו צרכיו מנין שיכיא קרבן עני תלמוד לומר די שה והביא את אשמו אשר חמא שתי תורים או שני בני יונה שנים הוא מכיא אינו מכיא אחד: ב הלא דין הוא זה מביא מהשנ יד ומצורע מביא מהשנ יד מה מצורע מכיא אחד תחת אחד אף זה הואיל והעשיר שלו מכיא אחד יהא העני שלו מכיא אחד תלמוד לומר שתי תורים או שני בני יונה שנים הוא מביא אינו מביא אחד:

גהות כ

ל וסביא אף לאחר יוס'כ . עיין לעיל רים פרשתא ג' ורים פרשתא ר' אשחו כר' ונאמד לכלן אשחו גבי אם מעילות כר' מותק: מדבה כדיליף לקמן פרק כ"א בדייתא ה' ו'וכ'כ בד'ן משונ גבי אם של מעתו מדבה אף מעולת מעתוו מד בה ופ' גמ' מומות ד' משחת מעתוו מד בה ופ' גמ' מומות ד' מסים מושער דילים אם של מעתוו מד בה ופ' גמ' מומות ד' משחת בילין אף אם של מחשת ופ' זים רעכן: ה' קידה ולא טומטום עיין לעיל דיבורא דמדבה פדשתא ג': לאן אף הסרשת השיטה העסבי והוא בפירוש במשוכ ספ"ז דבטותו מ"ה ע"ב רכשרים בברשה ובגם דרשב"ג פליג שם ואחר דאינו מן מעוברת גם היא לא כא למפול רק לכתחילה ויעויין ברשב"ם סוף פ"ח מביאת ביה ביה ב' מדיית ביה ביה לא כיא לפון על המשחת ביחים ביח שום פסלית מאלו עדיין שלשים יום יותר משכה בם שמה מחשב המ"ל כדאימא ביחים מי מדי מותר משכה ב"א כיון לא מדי משל מיון שפידה לה מותר משני ב"ל ביול מחד מיוניין שייה לה מותר משני ב"ל ביול מלפין שוף אין דין שיהא לה מילופין שפידה לה מילופין שוף אין דין שיהא לה מילופין שפידה ו"ח מה מלורע מיין שייה לה שעירה פ"ל בתחום ב"ל היבור למדע תוכים וליכא למימרדגם מלורע מביול שתים לשפיד של ומביא שעירה הק"ו דילפינן ביוחא ס"ב מהיה עיכולה ות רעבן: ה"ח מה מלורע מביא שתים שיים ארים הוא ביול לא והוא שני ביו יווכ תחת כבש לא מעלה וכבשה למטאת העשיר של ומביא שים אל מה לאר מותר מותר בשביה למטאת העשיר של ומביא שהים ל"כ למה לאתר בשביר באל לא בול מביא שים א"כ למה לא כלו ובוה שיקרוב מאלשו גבי שף על מטאתו גבי עשירום האים בחות באור באלי לא דעתו לאום מחף בות בעוך ה"א ומביל ביול ביושל בותר בשירה באיים בותים לוו מביא מדו מותר מום בנה ביושל ביותר ב"ל הומל מומף מיותר של בותר ב"ל הומל מומף מיותר של מומנים לתי מרוויים! ב" של במב"ם ביותר בש"ל הומל מומף מיותר של מומנים לתי מרוויים! " שלין למוף פיון פיון שם בגמ' כדיליף לקמן פרק י"ח בריותה כ"ו מוחבים אותר ביו שבי"ל הומת מושה ב"ל הומה ב"ל המום ב"ל היותר ביו שהי"ל הומה מום ביותר ב"ל הומה ב"ל הומה מוף הי"ל המום מוף ו"ל הומה ב"ל הומה מוף ה"ל הומה ב"ל הומה ביותר ב"ל הומה מוף ה"ל הומה ביותר ב"ל הומה מוף הי"ל הומה ב"ל הומה ב"ל המום ב"ל הומה ב"ל מומה ב"ל היותר ביותר ב"ל הומה ב"ל הומה ביותר ב"ל ביותר ב"ל הומה בומה ב"ל ביותר ה"ל ביותר ה"ל ביותר ה"ל ב"ל הומה ב"ל ביותר ה"ל ביותר ה"ל בומה ב"ל הומה ב"ל ב"ל

שמת שיקריב חקלתו לא כילו וגוה שיקריב מקלתו ולא כולי לריך תרי קראי דאי כתיב גבי כשבה כי"א דמכשבה יכול לפביא עף דגם הוא מן מין דמים אבל מעוף לא יביא עשיית כאיפה קר"א דמכשבה יכול לפביא עף דגם הוא מן מין דמים אבל מעוף לא יביא עשיית כאיפה לככי לריך תרו"מנו גמ" פ" בתרא דכריתות כ"ז יעפי"ז לא ידעתי למס מחק ביית דעון את ירול להוסיף מימ דמים שוב את תרווייה! י" שאין לעוף פדיון שם בגמ" כדילף לקמן פרק "ש בריתוא ה" מוסביא את מוסביא מומים וכ"ז סובא במב"ם פ"י מכ"ז לרכוי לרכי י"ד כי ביו עש לבות בי"ן י" "א ומין לג לרכוי לרכי גופו של עלמו וע" גמ" פססים ל"ו : אינו מביא ל" ב" מת אלורע מביא שתים תחם שתים מ" מחת מ"ל למילות מביא שתים תחם שתים מ"ל מחת א" כן סגביה ביות רען לרעתי נכון שהוא מביא שתים "ל למשחת וא" לעולה תחת חטאת ועולם שיד רק. נגד כל א" הוא אינו של אמד : ב" שתקדים מטאת לעולה בובימה פ"ע שמיר רק. נגד כל א" הוא אינו של אם לה שכת לבי של מביא וברוב"ם פ"ט מ"ל ממירין ומוספין דין ו" וקרא דככא אתא להקדישה שיקדיש החטאת ועולה וברמב"ם פ"ט מ"ל ממיר או לפשר לפרש שכל דיבור אחד שתקדים סטאת לעולה קורם לעולה כדאיתא שם נמשכ או אפשר לפרש שכל דיבור אחד שתקדים סטאת לעולה שם יונה בראיתא שם במה אוב סשלתה מור או אם הרעוין מעלת כל יונה פראים של של ה" כול המיקדשין ולל"ם פססים ל"עו : שאם הפוס" וסובא שם ויעוין ומב"ס רפ"י מה" מחלי הוציה לדיומן ונא"ל הוא של היומין ומת" כל" מה" מהל הוציק ונגמ" קומין ו"ב" אם המוס" וסובא ומת "י שם במוס" והובא ומת "י ש" מש"ל ומפין ו"ב המשם י"בו : שאם הפוס" והובא שומים "ל" ומנפות ד" ושם בתוס" והובא

על חמאתו: ב שבועה שלא איכל ואכל אוכלים הרבח מנין שאינו חייב אלא אחת ונו': 🏲 יכול שבועת בימוי שלא עשה כח את המזיד כשונג אין חייב אלא אחת שמיעת הקול שעשה בה את המזיד כשונג יהא חייב על כל אחת ואחת תלמיד לומר אחת ונו': כיצד היה אחד תובעו ואומר לי בוא והעידני שיש לו ביר פלוני חמים ושעורין וכוסמין שבועה שאיני יודע לך עדות מנין שאינו חייב אלא אחת ונו': ל כיצד היה אחד תובעו ואומר לו בא והעידני שיש לי ביד פלוני חמין שהפקדתי אצלו אמש ושלפניו שכועה שאיני יודע לך עדות מנין שאין חייב אלא אחת ונו' : 7 יכול מפני שהוא מין אחד מנין אפילו אמר לו כא והעידני שיש לי כיד פלוני חמין ושעורין וכוסמין שבועה שאיני יודע לך עדות מנין שאינו חייב אלא אחת תלמוד לומר ונו': 🎵 יכול מפני שאינם מיני תביעות מנין אפילו אמר לו בוא והעידני שיש לי ביד פלוני פיקדון ותשומת יד ונזל ואכדה שבועה שאין אני יודע לך עדות מנין שאין חייב אלא אחת תלמוד לומר ונומ': 🖒 יכול מפני שהוא אדם אחד מנין אפילו אמרו לו חמשה כא והעידנו שיש לנו ביר פלוני פיקרון ותשומת יד ונזל ואברה שבועה שאין אני יודע לכם עדות מנין שאין חייב ונו': ל יכול שמיעת הקול ובימוי שפתים שאינן בהכרת אינו חייב אלא אחת פומאת מקדש וקדשיו שהם בחכרת יהא חייב על כל אחת ואחת ונו': יא כיצד נממא וידע ונעלמה ממנו מומאה אכל את הקדש ולא ידע ובאחרונה ידע מנין שאינו חייב ונו': יב נממא וידע ונעלמה ממנו מומאה נכנס למקדש ויצא נכנס למקדש ויצא ולא ידע ובאחרונה ידע מנין שאין הייב אלא אחת ונו':

פרק ין זה הכלל כלל אינו חייב אלא אחת פרם חייב על כל אחת ואחת דברי רבי מאיר רבי יהודה אומר לא לך ולא לך ולא לך חייב על כל אחת ואחת רבי אלעזר אומר לא לךולא לך ולא לך שבועה עד שיאמר שבועה באחרונה ר"ש אימר עד שיאמר שכועה לכל אחר ואחד רבי עקיבא אומר מאלח יש מאלה חייב ויש מאלה פטור: 🗅 מתוך שנאמר ובנכלתם לא תנעו יכול יהו ישראל חייבין על מגע נבלות תלמוד לומר מאלה יש מאלה חייב יש מאלה פטור: 🕽 אוציא את ישראל שאינן מוזחרין על אבות הטומאה כל ימות השנה ולא אוציא את הכהנים שהן מוזהרין על אכות הטומאה כל ימות השנה שנאמר אמור אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם תלמוד לומר מאלה וגו': 7 רבי אליעזר בן יעקב אומר מתוך שנאמר לא אכלתי ממנו ולא בערתי ממנו בטמא יכול ישראל שאכלו את המעשר אוננין או במומאת יהו מביאין קרבן זה תלמוד לומר ונו': 🦪 אוציא את המעשר שאינו בעון מיתה ולא אוציאאת התרומה שהיא בעון מיתה שנאמר ומתו בו כי יחללוהו ת"ל מאלח יש מאלה חייב ויש מאלה פטור : ו והיה מיד מה יעשה והכיא מנין שהוא מעון וידוי ארא בי תלמוד לומר והתודה ומנין שוידויו על חי נאמר

כאן וידוי ונאמר להלן וידוי מה וידוי שנאמר להלן וידויו על חי אף וירוי שנאמר כאן וידויו על חי: 🔼 מנין שהוא מעון סמיכה ת"ל עליה: ולהלן נאמר עליו מה עליו אמור להלן מעון סמיכת אף:

הגהות מהרי"ד

ליתת וכיל דמפיק ליה דהות כפל כיון דכתוב על מטתתו למה ליה למיכתב אשר מטת ואתי לרבות אפי׳ מטתים סרבם: בג במשנה שבועות כיב והובת ברמבים פיד מה׳ שבועות דין ה : ד שעשה בה את המויד כשוגג לעיל פרק יא ציל ייב ברייתת ג': וחתי לרבות חלי מטחים סרכם: בך במשנם שבושות כב יטובט בייתם ב':
שבועות דין כ : ך שעשם בם את המויד כשוגג לעיל פרק י"א צ'ל י"ב בריתח ג':
המחק כולו זה א כתובם בבריתח ז' וכ"ם בד"ת וכן בילקוע ליתא : ן ושלפמו ושלפמי
פפו ד"ת : ז הן בשבועות ל"ג וברמב"ם פ"ט מה" שבועות דין ט"ו ט"וי"ו: הן יכול מתני
שאינם מניעות כציל וכ"ם בד"ת : "א שמחם וחכל את הקודש ולא יוע בצ"ל ד"ת :
פרך יז א זה הכלל הוא בגמ' שבועות ל"א וע"ש כמה שיטות בוה וע" המצ"ל כ"ז
מה' שבועות דין י" וכ"ד מ"ה כדרים דין י"א : ב " קרבן עדם בירושלמי
פרק קמא דשבועות הלכה ב' שוף ד' ג': ד לא אכלתי באוני ממעו . כצ'ל וכ"ם בד"ת:
הן ש מאלה שהיא שור ד' ג': ד לא אכלתי באוני ממעו . כצ'ל וכ"ם בד"ת:
הן ש מאלה שהיא מיוד ו" מחלה שהוא פטיר ווא"ת א"כ מכ"ל להליא גם הפרומה דילמא
ברישהתא י"א והיה מיו כו" פ" דבקרת כתיב ומים כי יאשם והתודה אשר העול הובן ואפרכ
ימידה על הקרבן הפרב ב"ל מליה והפתרה אשר מעון וויו ו"ר: וכאמר להון
וור. והפתרה על השעיר המי ב"ב מ"ל עליה והפתרה אשר מעון וויו ו"ר: וכאמר פליו
בעשר המשתלה והתחדה עלין:

פרק יד א שהוח חייב על כל מחת וחחת פי' דהו"ח שלח יהח חייב חלח חם עשה

ברק יד ומנין שהוא חייב על כל אחת ואחת תלמור לומר

מקדש וקרשיו שהן בהכרת חייב על כל אחת ואחת - שמיעת הקול

ובימוי שפתים שאינן בהכרת לא יהא חייב אלא אחת תלמור

לומר לאחת לחייב על כל אחת ואחת: ג יכול על מומאת מקדש

וקדשיו לא יהא הייב אלא אחת מנין על טומאת מקרש כפני עצמו

ועל פומאת הקודש כפני עצמו אפי' בהעלם אחד מנין שהוא חייב

על כל אחת ואחת תלמוד לומר לאחת לחייב על כל אחת ואחת:

ד יכול על כל מומאת מקדש וקדשיו לא יהא חייב אלא אחת

מנץ על המקרש בפני עצמו ועל כל מומאת הקודש כפני עצמה

אפילו בהעלם אחד מנין שהוא חייב על כל אחת ואחת ונו' יכול

על כל פומאת מקדש לא יהא חייב. אלא אחת ת"ל לאחת לחייב על כל אחת ואחת: ה כיצד נישמא וידע ונעלמה ממנו המומאה ונכנס

למקדש ויצא וידעי מנין שהוא חייב על כל אחת ואחתי ת"ל לאהת לחייב על כל אחת ואחת יכול על כל טוטאת הקודש לא יהא חייב אלא

אחת ת"ל לאחת לחייב על כל אחת ואחת ונו': ן נטמא וידע

זנעלמה ממנו מומאה ואכל את הקודש וידע מנין שהוא חייב על

כל אחת ואחת ת"ל לאחת לחייב על כל אדת ואחת: 7 יכול על פומאת מקדש וקדשיו שהן בהכרת הייב על כל אחת ואחתי

שמיעת הקול וביפוי שפתים שאינן בהכרת לא יהא הייב אלא אחת תלמוד לומר לאחת לחייב על כל אחת ואחת:

ברק מן כיצד היו חסשה תובעין אותו ואוסרים לו בוא והעידנו

שאיני יורע לכם עדות שיש לכם כיד פלוני פקדון ותשומת יד וגזל

ואבדה מנין שהוא חייב על כל אחת ואחת תלמור לומר לאחת ונו': ביכול מפני שהן המשה ומנין אפילו אמר לו אדם אחר בוא 🗅

והעידני שיש לי כיד פלוני פקרון ותשומת יד נזל ואבדה שבועה שאיני יודע לך עדות שיש ביד פלוני פקדון ותשומת יד זנזל ואבדה י

מנין שהוא חייב על כל אחת ואחת ונו': 🛴 יכול מפני שהן הרבה

מיני חביעות ' מנין אפילו אמר לו בא והעירני שיש לי ביד פלוני

חמין ושעורין וכוסמין י שבועה שאיני יודע לך עדות שישלך ביר פלוני חמין ושעורין וכוסמין מנין שהוא חייב על כל אחת ואחת ונו' :

דיבול מפני שהן מינין הרכה מנין אפילו אמר לו בוא והעירני שיש

לי ביד פלוני חמין שהפקדתי אצלו אמש ושלפניו שכועה שאיני

יידע לך עדות שיש לך ביר פלוני חמין שהפקרת אצלו אמש

ושלפניו (ושלפניו) מנין שהוא חייב על כל אחת ואחת וגוי:

יכול שסיעת הקול שעשה בה את הסויד כשוגג חייב על כל 🦰 אחת ואחת ' שבועת בימוי שלא עשה בה את המזיד כשונג לא

יהא חייב אלא אחת תלמוד לומר לאחת לחייב על כל אחת ואחת:

[כיצד שבועה שלא אוכל פת הטין ופת שעורים ופת כוסמין ואכל

מנין שהוא חייב ונו': 🕻 שבועה שלא אשתה יין ושמן ורבש ושתה

מנין שהוא חייב ונו':

פרק מן ומנין שהוא מביא אחת על דברים הרבה ת"ל אחת על

ושתה משקים חרבה מנין שאינו חייב אלא אחת תלמוד לימר אחת

חשאתו אשר חשא: 🔼 כיצד שבועה שלא אשתה

שיש לנו ביד פלוני פקדון ותשומת יד ונול ואכדה שבועה

לאחת לחייב על כל אחת ואחת: ב יכול פומאת

ברל כון א וגול וחברה ולח לך ולח לך ממן שהוח מידי כ"ה ברל וכ"ה בילקוט וברמב"ם פ"ט מרק ברק כון א וגול וחברה ולח לך ולח לך ממן שהוח מידי כ"ה בר"מ, וכ"ה בילקוט וברמב"ם פ"ט מה" שבוטית דין "ז והכסף משכה שם כ" שהוח למד למד ימתר: ב ב במשכה מכר חו מקברי המי"כ החלי דמדרבת זה הוח דבר יותר פשוט חללי לסיוב יותר: ב ב במשכה שבוטים ל"ג וברמב"ם שם דין ט"ו ט"ו : ך חמש ושלפני ושלפני פניו כ"ו שלשה בה חמ המיד כשוגג לעיל פרק י"ח של"ל י"ב בריתח ג' : כל"ל ד"מ : חששה בה חמ המיד כשות ל"ג והיבל ברמב"ם פרק ד" מה" שב עית דין "ח" :

ברק כון א מלמוד לומר על מטחמי משר מטח כליל ותיכת חחת מחק וכן בילקיט

Digitized by Google

ויקרא א ספרא דבורא דחובה פרשתא ח מ

יהא חייב ועל הקלות יהא פמור ' צריך לומר חקלות וצריך לומר החמורות: " ומנין שאינו מדבר אלא במומאת מקדש וקדשיו הזהיר וענש על ידי מומאת וחייב קרבן על המומאת מה עונש ואזתרת אמורין להלן על ידי מומאת במומאת מקדש וקדשיו אף קרבן שחייב כאן על ידי מומאה במומאת מקדש וקדשיו: "א ומנין שאינו חייב ער שיתא בה ידיעה בתחלה וידיעה במוף והעלם בינתים תלמוד לומר ונעלם ממנו ונעלם ממנו שני פעמים דברי רבי עקיבא ירבי אומר ונעלם ממנו מכלל ידיעה והוא ידע הרי שתי ידיעות:

פרשתא מ יכול הנודר בנזיר ובקרבן יחא מביא קרבן זה תלמוד לומר כי תשבע על שבועה הוא חייב לא שנדר בנ יר ובקרבן: ב יכול המהרהר בלב יהא חייב תלמוד לומר כשפתים לא בלב או יכול שאני מוציא את הנומר כלכ תלמוד לומר לכמא: 🕽 יכול הנשבע להרע לאחרים יחא חייב תלמוד לומר להרע ולהמיב מה המכה רשות אף הרעה רשותי יצא הנשבע להרע לאחרים: ד יכול הנשבע להרע לעצמו יחא פמור תלמוד לומר להרע ולהמיב מה המבה רשות אף הרעה רשות אף אני אביא הנשבע להרע לעצמו שיהא חייב: 🎵 יכול שאני מוציא את הנשבע להמיב לאחרים ' וכשהוא אומר או לחמיב להמיב אף לאחרים: [או יכול הנשבע לעבור על המצוח יהא חייב תלמור לומר להרע ולהמיב מה המכה רשות אף הרעה רשות יצא הנשבע לעבור על המצוה: ז אוציא את שנשבע לעבור על המצוה. ולא אוציא את הנשבע לקיים את המצוח שהיה כדין שיחא חייב דכרי רכי יהודח כן בתירה אמר רכי יהודה כן בתירה מה אם הרשות שאין מושבע עליה מהר סיני הרי הוא חייב עליח מצוה שהוא מושבע עליה מחר סיני אינו דין שיהא חייב עליה א"ל לא אם אמרת כשבועת הרשות שכן עשה לאו כהין תאמר בשבועת מצוה שלא עשה בה לאו כהין: הול להרע ולחמיב אין לי אלא דברים שיש בהן הרעה והמכה דברים שאין בהן הרעה והמכה מנין תלמוד לומד לבמא אין לי אלא לבא לשעבר מנין ת"ל לכל אשר יבטא דברי ר"ע רבי ישמעאל אומר להרע ולהמיב לבא אמר לו רבי עקיבא אם כן אין לי אלא דברים שיש בהן הרעה וחטבה דכרים שאין בהן הרעה וחמכה מנין אמר לו מריכוי הכתוכ אמר לו אם ריבוי הכתוב לכך ריבוי הכתוב לכך: 🗅 האדם בשבועה פרט לאנום ' ונעלם ממנו פרט למזיד · ונעלם ממנו ונעלמה ממנו שבועה או יכול ונעלם ממנו החפץי ת"ל בשבועה ונעלם ממנו על העלם שבועה הוא חייב אינו חייב על העלם החפץ:

ומנין

וכן פסק הרמב"ם פ"ג מה" שבועות דיו י

הראשון חייב כפר אחד וחודה אחר הכופר הייב יחיו שני כיתי עדים כפרה הראשונה ואחר כך כפרה השנייה שתיהן חייבות מפני שהעדות יכולה להתקיים בשתיהן:

פרק יב או נפש אשר חגע ככל דבר ממא 'חוקנים הראשונים היו אומרים יכול אפילו אם נגע אדם במנע ממאות יהא חייב י תלמוד לומד בנכלת חיה בנכלת בחמה בנכלת שרץ מה אלו מיוחדין שהן אכות המומאה יצא דבר שאין אב המומאה: רכי עקיבא אומר יכול אפילו נגע כאוכלים במשקים ובכלי חרם יהא חייב תלמוד לומר כהמה מה כחמה מיוחדת שתיאאל המומאה יצאו אלו שאינן אבות חמומאה: 🕽 או דבר שאת למידו בדרך אחד את למידו בכל דרכים שיש כו מה בהמה ממאה מיוחדת שחלק מגעה ממשאה עשאה אב הטומאה לטמא אדם ולטמא כגדים אף איני מרכה אלא את כיוצא בה ואת מה אני מרכה את מעום מי המאת והמרכב שחלק מנען ממשאן ועשאן אב המומאה לממא אדם ולממא בגדים כשהוא אומר בכל ממא לרכות את רוב מי חמאת והמשכב ששוה מנען למשאן ועשאן אכ המומאה לממא אדם ולממא כגדים כשהוא אומר ככל ממא לרכות השורף הפרה ופרים והמשלח את השעיר שהן מממאין במשא וכשחוא אומר בכל דבר ממא לרבות חסכבות וחפרעות וחקרי דברי רבי יחודה: ד בגכלת חיה מה תלמוד לומר ממאה שיכול אין לי אלא כולה כזית ממנה מנין תלמוד לומר ממאה: 🎵 בנכלת בהמה מה תלמוד לומר ממאה שיכול אין לי אלא נכלח עצמה קרנה שערה חיכורה מנין תלמוד לומר מסאח: כנבלת שרץ מה תלמוד לומר ממא שיכול אין לי אלא כשרו דמו צירופו עירובו מנין ת"ל ממא: 7 ונעלם ממנו וגעלמה ממנו מומאה או יכול ונעלם ממנו מקדש ת"ל ונעלם ממנו והוא ממא על העלם מומאה הוא חייב אינו חייב על העלם מקדש דברי רבי עקיבא י רבי אליעזר אומר השרץ ונעלם ממנו על העלם שרץ הוא חייב אינו חייב על העלם מקרשי רכי ישמעאל אומר וגעלם ממנו וגעלם ממנו שני פעמים לחייב על העלם מומאה ועל י המת זה אדם אדם אדם זה המת ידע מומאת אדם אדם זה המת במומאת אדם זה ממא מתי מומאתו לרכות זכים וזבות נדות ויולדות י אין לי אלא ימי חומרן ימי קולן מגין תלמוד לומר לכל מומאתו אשר יממא לרכות בועל גדה כה לרכות הבולע גבלת העוף המהור: 🗅 אם נאמרו הקלות למה נאמרו החמורות שאילו נאסרו הקלות ולא נאסרו החסורות הייתי אומר על הקלות בעולה ויורד על ההמורות בקבועה צריך לומר ההמורות או אילו נאמרו החמורות ולא נאמרו הקלות הייתי אומר על החמורות

הגהות

כפר א' יסודם אחד סכופר חייב גמ' שבועות ל"ב: אחד זכן לא אתי אלא לדיוקא דרוקא הכופד סייב כא מי שסודם סגם שכים אחד כדי דיבוד לכפידת השני וקח"ל דאעפי"כ נסשכין כאחד ויטל לחיור וסדם ברמי לג שסכת סשני וקח"ל דאעפי"כ נסשכין כאחד ויטל לחיור וסדם ברמי לג שסכת סשני סיי בשעת בפידת הראשובה קרובין בפוחניהן לא' מבעלי סדיכון ונשומיהן גוססות קח"ל דאמ מייל בתר רובא ויעוי"ש במפסים ברשב"א ועודת חיים ועלם דיונה ושיח פיי ע" ובדושלמי פר ק שבועת הפקרון סלכם א' מתרן חשום דעדים מליין לשכום עוזמן:
סי' ע' ובדושלמי פר ק שבועת הפקרון סלכם א' מתרן חשום דעדים מליין לשכום עוזמן:
סי' ב' א יכול איין אל דר שאין שבסעותה (פי' אפי' מסבב ומושב ומרבב שסם אבי בישוחה מבל איין מצי מל און לדר שאין לש שבסעותה (פי' אפי' מסבב ומושב ומרבב שסם אבי בילקוט [ורבי עקיבא לא ממעם רק אוכלון ומחקון וכלי מרם דאין עשין אב בע מאה לעולם כילקוט [ורבי עקיבא לא ממעם רק אוכלון ומחקון ולני מרם דאין עשין אב בע מאה לעולם כילקוט ולי' דרוני שקיבא לא ממעם מוללון ומחקון ולני מרם דאין עשין אב בע מאה לעולם הרב בכל התורה רינויי ומישוטא לוה בכל דבר טמא ריבה בנבלת שרן מישט לכל טומאמו מד מבל התורה רינויי ומישוטא לוה בכל דבר טמא ריבה בנבלת שרן מיול לוומא ולי' באולי בשבעות כ"ז' דרוני מה משל מות הודבה ביל מותר הורשה בשל מותר מותר לבות אותר משל אלו ממים לברן עותר מדיר ביל למיתות מסבל אותר ופיין והפשל את משעה ופירון על האר בשל אותר מותר בשל אלון מיון בנדים כלל דית וכ"ם בילאות מוחאין דבר תורה "ן כ"ה בילקוט ולי מותר היון פיי בשל ביל דית וכ"ה ביל ביל העול ע"א ב" דות מיון בנדים בללה לבעת אוב והברשת היון בילים לשיח בין בשרן מיום היול היון פיים בשרו בלאים לאון מותר בין בשרן באר מיים לאל ביל ביל מנים בשרו בלאים לאחן מדר בין בשרן באר מיים לי בין מי אר הורע מיום בשרן שימות בברן בילו בעול ביו הפלדים לשנים באר בין משרן לובן היול בשרם בשרו הורשי לובן מולה לוב בכלכ מונה בלו מהם לובי לובון מולם מול בשרם באר מולה ביון מיון לובן מיום ביור ביון מיון לובן מיום בשרו ביון בשרן הולד מורה ביו משל לובן מיום ביול בשרן מיום ביול מורה לובי היול אוט ביול מורה לובי מיום ביול מורה לובי מיום ביול מור היול מיום ביול מיום ווול היול מורם הוול אול מונה ביול מול ל"ל מורם לובי מיום ביול מורם לובי הוול אונה ביול מורם לובי מיום בי

שיש עמהן שכועה מאואין שיש עמהן שכועה ואל יוכיחו איאין רוצה שאין עמהן שבועה אואין סופה יוכיחו שהן אואין ויש עמהם שבועה ואינו מדבר בתביעת ממון: "דנין אואים שיש עמהן שבועה שבועה ואין עמהן כהן מאואין שיש עמהן שבועה ואין עמהן כהן ואל יוכיחו אויי רמומה שאין עמהן שבועה ואל יוכיחו אויי רמומה שאף

ע"פ שיש עמהן שבועה יש עמהן כהן: פרק יא ראה או ידע ברק יא רבי יוסי הגלילי אומר מה ת"ל והוא עד או ראה או ידע

אם לא יניד ונשא עונו' לא אמרתי אלא בעדות שאפשר לה להתקיים בראייה ושלא בידיעה בידיעה ושלא בראייה ואי זו זו זו תביעת ממון ' רבי עקיבא אומר מאלה יש מאלה חייב ויש מאלה פטור: 🗖 בדבר שהוא של ממון חייב ובדבר שאינו של ממון פטורי רכי שמעון אומר חייב כאן וחייב כפקדון מת בפקדון אינו מדבר אלא בתכיעת ממון אף כאן לא ידבר אלא בתביעת ממון: 🕽 ועוד ק'ו ומה אם הפקרון שעשה בו נשים כאנשים קרובים כרחוקים פסולין ככשרין וחייב על כל אחת ואחת כפני בית דין ושלא כפני בית דין אינו מדבר אלא בתביעת ממון כאן שלא עשה כו נשים כאנשים קרובים כרחוקים פסולים ככשרים ולא חייב אלא אחת בפני ב"ד אינו דין שלא ידבר אלא בתביעת ממון : לא אם אמרת בפקדון שלא עשה בו את המושבע כנשבע ואת המזיד כשונג: תאמר כאן שעשה בו את המושבע כנשבע ואת המזיר כשונג י הואיל ועשה בו את המושבע כנשבע ואת המויד כשונג ידבר, בתביעת ממון ושלא בתביעת ממון תלמור לומר כאן נפש כי תחמא ולחלן נאמר נפש כי תחמא מה נפש כי תחמא אמור להלן אינו מדבר אלא בתביעת ממון: אף נפש כי תחמא האמור כאן לא ירבר אלא בתביעת ממון: ד משביעני עליכם אם לא תבאו ותעידוני שאמר איש פלוני ליתן לי מאתים זוז ולא נתן הרי זו תביעת ממון: יכול יהו חייבין תלמוד לומר נפשכי תחמא נפש כי תחמא לנזירה שוה מה נפש כי תחמא אמור לחלן תובע ממון ויש לוי אף נפש כי תחמא אמור כאן תוכע ממון ויש לו: 🦵 חשביע עליהם חמשה פעמים חוץ לבית דין ובאו לפני כ"ד והידו יכול יהו חייבין ' תלמוד לומר והוא עד או ראה או ידע אם לא יגיד ונשא עונו . לא אמרתי אלא במקום שאין מניד שיתחייב זה כממונו ואי זה זה זה כית דין: ן מכאן אמרו השביען בחוץ וכפרו ובאו לכית דין והודו פמורים בחוץ והודו וכאו לכית דין וכפרו חייבין ' השביע עליהן חמשה פעמים חוץ לבית דין ובאו לב"ד והודו פמורים כפרו חייבין על כל אחת ואחת ' א"ר שמעון מה המעם מפני שהן יכולין לחזור ולהודות: 7 כפרו שניהן כאחד שניהן חייבין זה אחר זה הראשון

מהרי'ד

וציל דסכי פירושו שהאחר מעצמו איני יודע לך עדות אין חייב והשוחע סייב: ב ואין אלה .

פי האחרה כאן גח' שבועות ליה: ל"ו וע"ש: אין לי אלא אלה שיש שהם שבועה חכין

לפשות אלם שאין עחה שבועה כאלה שיש עחה שבועה כ"ה בילקוט וע" בגח' שבועות ל"ו

ובמידושי הרוטב"א שה: ת"ל ושמעה אלה ושמעה קול. ע" ירושלה ס"ע שבועת העדות

דשכהם שקולים: ב אין לי אלא חפי עצמו חויד. דילשים משבועת השקדון והתם חויד הוא :

מנין מפי עצמו שיגג מפי אחרים מואד פי גם מפי אחרים אין לי אלא חויד: מפי אחרים

שוגג מנין והן מפי אחרים הוא סובב על מפי עצמי דבקחלה דגם מפי אחרים לין לני

שוגג מנין והן מפי אחרים הוא שבבע על מפי עצמי וע"ש וכעת לא ראיתי לרמב"ה

בניאור דין זה: הש בגמרא ובמצ"ם שיש מסלכות שבועות: ד' שם ואם .

הוא עד ברייתא ד' שבפרק י"ב הכל בגמ' שבועות פרק ד' ל"ג: לד: וע"ש ובירושלהי שם:

במיתו. דרוצא או בארה הכהן או השליך צליו בצרים. דסיטה או עבר עליו רוח קולה או

מאים אשר מעדיר עליו: ב" אואין דסוטה יוכיתו שהן אומין כצ"ל: דנין אואין מולי רוצה הלה או משך אתי המושה כצ"ל וומים אואי ומיכון אואין וכו' י או ראם או חליך צליו בצרים. דסיטה או עבר עליו רוח קולה או

איש אשר מעביר עליו: ב" אואין דסוטה יוכיתו שהן אומין כצ"ל: דנין אואין כו' וומים אולי רוצה כי ואל וכיתו אואי וכיות אואי בוצה לי ואואין דסוטה ב"ל אואין דסוטה וולא היר ולא וכיתו אואי בוצה כל וומי הוצה כל י ואוא נימים אואי דסוטה כצ"ל:

דסים בחוץ מת דמין אמורין בפנים אם חיסר אחת מן המתנות לא כפר: זג רמים אמורים בחוץ אם חיסר אחת מן המתנות לא כפר: זגראה למי דומה דנין דמין שבחוץ מדמין שבחוץ ואל יזכיחו הפנימיים שהן בפנים או כלך לך לדרך הזו דנין דם המאת על הקרנות: ואל יזכיחו התחתונים על תקרנות מדם המאת על הקרנות: ואל יזכיחו התחתונים שאין דם חמאת על הקרנות: ת"ל יכפר עליו אף על פי שלא נתן אלא שלש וכפר עליו אף על פי שלא נתן אלא אחת:

אילו אמר ושמעה יכול האומר לחבירו גלך וגעבוד 🗖 🗗 עכר"ם יהא חייב ' הין אם האומר אינו חייב השומע חייב: זה יוכיח שהאומר אינו חייב וחשומע חייב: 🔼 אף אתה אל תתפה על האומר לחבירו נלך נעבוד ע"ז שאע"פ שהוא אינו חייב השומע חייב ' ת"ל ושמעה קול אלח ואין אלה אלא שבועה וכן חוא אומר וחשביע הכהן את האשה בשבועת האלה אין לי אלא שבועה שיש עמה אלה מנין לעשות שבועה שאין עמה אלה כשבועה שיש עמה אלה ת"ל ושמעה אלה ושמעה קול לעשות שבועה שאין עמה אלה כשבועה שיש עמה אלה: רבי עקיבא אומר אין לי אלא מפי עצמו מזיד מנין מפי עצמו שונג מפי אחרים מזיד מפי אחרים שונג תלמוד לומר והוא עד או ראה או ידע אם לא יניד ונשא עונו לרכות את כולן : ד להן ביד בנו ביד עבדו ביד שלוחו או שאמר להן הנתבע **משביעני עליכם אם יודעין אתם לו עדות שתבואו ותעידוהו יכול** יהו חייבים תלמוד לומר ושמעה קול אלה והוא עד עד שישמעו מפי התובע: הן אמר לשנים משביעני עליכם איש פלוני ופלוני אם יודעין אתם לי עדות שתכואו ותעידוני והן שיודעין לו עדות עד מפי עד או שתיה אחד מהן קרוב אופסול יכול יהו חייבין: תלמוד לומר ושמעה קול אלה והוא עד בזמן שהן כשרים לעדות לא בזמן שחן פסולים מן העדות: ן עמד בבית הכנסת ואמר משביע אני עליכם אם יודעים אתם לי עדות שתבואו ותעידוני יכול יהו חייבין י תלמוד לומר ושמעה קול אלה והוא עד עד שיהא מתכוין להן: 7 משביעני אני עליכם כשתדעו לי עדות שתבואו ותעידוני יכול יהו חייבין י תלמור לומר ושמעה קול אלה והוא עד בזמן שקדמה עדות לשכועה לא כזמן שקדמה שבועה לעדות: הומנין שאינו מדבר אלא בתביעת ממון אמר רבי אליעזר נאמר כאן אואין ונאמר אואין בפקדון מה אואין אמורים בפקדון אינו מדבר אלא בתביעת ממון אף אואין אמורים כאן לא ידבר אלא בחביעת ממון י אואין

-1-1-1

דרוצה יוכיחו שהן אואין ואינו מדבר בתביעת ממון: 🛆 דנין אואין

ויקרא א ספרא דבורא דחובה פרשתאז

חייב והתולה כבית דין פטור: 🗅 בעשותה אחת העושה כולה לא העושה מקצתה כיצד שנים אוחזים בסלנו ולוגזים בכרכר ושובטים בקולמום וכותבין בקנה והוציאותו לרשות הרבים · יכול יהו חייבין תלמוד לומר כעשותה אחת : העושה כולה ולא העושה מקצתח: " בעינול של דבילה והוציאוהו לרשות הרבים בקורה והוציאוהו לרשות הרכים רבי יהודה אומר אם אין אחד יכול להוציאו והוציאוחו שנים חייבין רבי שמעון אומוי אף על פי שאין אחד מהן יכול להוציאו והוציאוהו שנים פפורין תלמוד לופר בעשותה אחת י יחיד שעשה חייב שנים שלשה שעשו יחו פטורין: יא מצות ה' לא מצות חמלך לא מצות בית דין בצות האסורות במשיח ובערה ובנשיא הן מצות האסורות כאן ממצות ה' לא כל מצות ה'י פרט לשמיעת הקול ולכימוי שפתים ולמומאת מקדש וקרשיו: אשר לא תעשנה ואשם מלמר שהוא מכיא אשם תלוי

או הודע אליו לא שיאמרו לו אחרים או יכול אף על פי שאינו מכחיש י תלמוד לומר או הודע אליו חמאתו וחכיא: 🗅 והביא את קרבנו שעירת עזים תמימה נקכה מנין שתכא כת שנתה ודין הוא זה מביא חמאת ומצורע מביא חמאת מה חמאת מצורע בת שנתה אף זו בת שנתה לא אם אמרת בחמאת מצורע שהיא מעונה נסכים תאמר בזו שאינח מעונה נסכים י חמאת נזיר תוכיח שאין מעונה נסכים ובאה כת שנתהי לא אם אמרת בחמאת נזיר שיש עמה דמים אחרים תאמר כזו שאין עמח דמים אחרים חמאת עכו"ם תוכיח שאין עמה דמים אחרים ובאה כת שנתה ' לא אם אמרת בחשאת עכרים שהיא קבועה חאטר כזו שאינה קבועה : הואיל ואינה קבועה לא תכא בת שנתהי תלמוד לומר תורה אחת יהיה לכם לעושה כשננה הרי כל העושה בשננה כעכו"ם מה חמאת עכו"ם באה בת שנתה אף זו באה בה שנתה או מה חמאת עכו"ם כשעירה אף זו כשעירה כשהוא אומר יהיה לרבות שעידי רגלים לכם לרבות שעירי עכו"ם לעושה לרבות שעיר נשיא: 🕽 וספך את ידו על ראש החמאת לרבות חמאת עכו"ם לספיכה ושחמ את החטאת במקום חעולה שלא תהא שחיטתה אלא בצפון במקום העולה ולקח שלא יהא קיבול דמה אלא בצפון מיכן אמרו שחמ בצפון וקיבל בדרום בדרום וקיבל בצפון פסול עד שישחום בצפון ויקבל בצפון: ד ואת כל דמה ישפוד ולמעלן הוא אומר ואת דמו ישפוך מיכן אמרו חמאת שקיבל דמה בארבעה כוסות נתן מזה אחת ומוה אחת ומוה אחת מנין שכולן נשפכין על היסור ת"ל ואת כל דמה ישפוך: הן יכול אפי' לא נתן אלא מאחת מהן מתן ארבע

יהו כולן נשפכין על חיסוד: תלמוד לומר ואת כל דמו ישפוך הא כיצד הוא נשפך על חיסוד והן נשפכין לאמה: [רבי אליעזר ברבי שמעון אומר ומנין אפילו לא נתן אלא מאחר מהן מתן ארבע יהו כולן נשפכין על היסוד תלמוד לומר ואת דמו ישפוך הא כיצד הוא נשפך על היסוד והן נשפכין לאמה: ז ואת כל חלבה יסיד כאשר הוסר חלב מעל זבח השלמים: מה פרש בזבח השלמים חלב תותב וקרום נקלף ושתי כליות ויותרת אף כאן חלב תוחב וקרום נקלף ושתי כליות ויותרת: 🎵 וכפר עליו שתחא כפרה לשמו שלא יכפר לשנים כאחת שיהא כהן מכפר על ידי עצמד ונסלח אין משיי רין לו ליום הכפורים: או יכול אף על פי שישב ולא הביא תלמוד לומר לו: קרבנו לחמאת רבי שמעון אומר כבשים קודמין לעזים בכל מקום יכול מפני שחן מובחרץ מהן י תלמוד לומר אם כבש יביא קרבנו לחמאת מלמד ששניהם שקולים: ל תורין קודמין לכני יונה בכל מקום יכול מפני שחן פובחרין מהן תלמוד לומר וכן יתה או תור לחטאת שלמד ששניהן שקולין האב קודם לאם בכל מקום יכול מפני שכבוד האב עודף על כבוד האם : תלמוד לומר איש אמו ואביו חיראו סלמר ששניהן שקולין אבל אמרו חכמים האב קודם לאם בכל מקום מפני שהוא ואמו חייבין בכבוד אביו: מה תלמוד לומר יביא יביא מנין אתה אומר המפריש חטאתו ואבדה והפריש אחרת תחתיה ואחר כך נמצאת הראשונה והרי שתיהן עומדות מנין שיביא אי זו מהן שירצה תלמוד לומר יביא יביא יכול יביא שתיהן תלמוד לומר יכול לא ביא אונן מביא שתים: 🔼 יכול לא יביא שתיהן על שני חמאים אבל יביא שתיהן על חמא אחר י תיל יביאנה אחת הוא מביא אינו מביא שתים: 🕽 וסמך ידו על ראש חחשאת לרכות חמאת נזיר וחמאת מצורע וחמאת מממא מקדש לסמיכה ושחם אותה לחטאת שתהא שחימתה לשם חטאת ולקח חכהן מדם החמאת שיהא קיבול דמה לשם חמאת וכפר עליו הכהן מחמאתו שתהא כפרה לשם חמאת מכאן אמרו שחט שלא לשמה קיבל שלא לשמה הילך שלא לשמה זרק שלא לשמה פסול: ד ואת כל חלבה יסיר כאשר הוסר חלב הכשב מזבח השלמים ומה פרש בכשב זבח השלמים חלב תותב וקרום נקלף ושתי כליות ויותרת והאליה אף כאן חלב תותב וקרום נקלף ושתי כליות ויותרת ואליה: הן וכפר עליו וכפר עליו וכפר עליו מה ת"ל מפני הדין שיכול נאמרו דמים לממן ונאמרו דמים למעלן מה דמין אמורין לממן אם נתנן מתנה אחת כפר אף דמין אמורין למעלן אם נתנו מתנה אחת כפר: (או כלך לדרך הזו נאמרו דמים בפנים ונאמרן

> מהרי״ד הנהות

יכוח בגמי שכת די לצ ולצ : כמלגו י כם ג' שיניים ומהפכין בם מבוחם בגורן דכוח שב מלכה שרוח מעמר רש"י שם ומוסיף בערוך כ' רכוח כמו מולג והוח הפוך כמי כבש כשב של הבילה : ישובנין י דכוח מיסך יש" שם : י בפיגול של דבילה : שם ל'ג ע"ח ופי בעיגול כר שכיח גדול שחין יסיד יכול לעשותו שם : תיל בעשותה יחיד שפשה כליל ותיכת חסת נמחץ ד"ת וכן בגמ'שם לישח וברמב"ם פ"ח מכ" שכם דין ע"ו פסק כר' יכודת דמייבין : יא לח מצות כחלך כבר כוח לעיל פרספח ה' ברושם כ' ופרספח ה' ברושם ו' ע"ש: פרט לממיעם כקול הקשם כרחב"ד ז'ל לח ידעתי מחיום דבר מיעוט חותו שכרי למטכ כוח מפרש כממיעת הקול הקשה היחצ"ד ו"כ לת ידפתו מחדוה דבר מיטוט חותו שברי למטה החד ממרש הרבנה שיר ההשם בסחוך גבי הששה מלחד שהוא שביו שם מל י גם זה תיחא ותידן מה שפירץ ש' בספרו . ולש"ד לפרץ בכולם שבא להדתפנו שאץ מביאון משם תלוי פל שמישת הקול וביטור שפתים וטימאת מקדש וקדשו (רממישנוא) דמישנוע מלחת ד' ולא כל קצות ד' דרשיק גבי ומשם דכתי' ומשמי למשם תלוי לומד שפל שאר מצות מביא משם חלי אבל של אלו איט מביא משם תלוי וכדלומת שיק דכריעות [ב :] דקתנו פל אלו חייבים על ודונם ועל שגבתם מטחת על לח כודע שלהם חשם תלוי חוץ ממטמח מקדש וקושיו שהיח בעולכ ויורד ומפרש בגמ' [סט : :) דככי החיור חוץ מתנתות מהדש והדשיו שחצר חבית אשם מלוי דחץ אשם מלוי כל חלל על ספק סטמת הביעה חוץ מתנתות הדבוני ומבית אין מביתין אשם מלוי אלא על דבר שודונו כרת ישגבוו חנית חנות דבת דבת ומביתין השם מלוי אלא על דבר שודונו כרת ישגבוו חנות חנות ומכיש רבה [שם ככ:] טעמת בבת' דילפין אל ת חלות מחטחת מלב ומה יליף החי דכתיב גבי אשם מלוי מהדש מינים מחלות ולא כל מלות וויל דשתי מתם דכתיב מכל מלות יומסת דריבה כל מלות מחלים מחלים ומשת דריבה כל מלות חשום ככי ילפיכן חחצות דבכת וחב חשם ובכי חשמע לקחן בפי חשם עלוי דקתני ת"ל וחשם ו משום סבי ינפינן ממנות דסכת ומה חשם ורכני משמע בקמן גפ' משם שנוי דקתני ת"ל וחשם ובחים לג"ש מה משם הממי לכלן זכר שדיני כרת ושגמו הנימה וכפיקו משם חלים לבר שדיני כרת ושגמו הנימה וכפיקו משם חלים לכל מדרשינן "משם מלמד שכול מביח משם הכיל ממים חלים מדרכי ביוון למש מלמד שכול מביח משת רבוע משמת שכל עיקר הכרייתם זככה לכבי כול קמשה לסודיטנו באין משם תלוי אלא בדבר משמע שכל עיקר הברייתם זככה לכלי שים שדקדקו בין היכה דכמיב רילוש ובין כיכל זכתיב משל משם הלא משם הלא משם הלא מוני ביכל זכתיב משל משם משם אלא משעת הכיל לעות השבי הלאן עיקע העניק בני משים וכן גבי שאו מפיב חל מנות חש"א למים ומשל לשל למיל בדוך מיכל אל שיר בדו של משם אלא משל מוני מכל מכל למיל בדור מוני מוני ביכל בינות ביכל מונים בינו ביכל מונים בינות בינות לא מונים בינות בינות מונים בינות בינות מונים מונים בינות בינות מונים בינות בינות מונים בינות בינות מונים מונים בינות בינות בינות מונים בינות בינות מונים מונים בינות בינות מונים מונים בינות בינות בינות מונים מונים בינות בינות מונים מונים בינות בינות מונים מונים בינות בינות מונים בינות בינות בינות מונים בינות בינות מונים בינות דכתוב מורב החתם יכים לכם לעושה בשנגה כל העושה בשנגה הרי הוח כע"ח מה ע"ח דבר שמייבין על ודונו כרם ושנגתו מעותת חף וכו' ומש"ה ניחח לי לפנח לידרוש ממצות ומשם

דחיירי בשחר מצום דילפינן מע"ח לגבי הטחת קבועה וללחד שגם חשם מלי חינו מינב כללם על דבר שדוני כרת ושגגתו מטחת ולח לידרוש בכל המצות החיירי גבי חשם, משש דמקיכם תיתו לן התם ממישונת דחכל חלית למעט משמיפת הקול וכו' דילמת חבי למשוטי מילבת מחריתי שחץ עיקר כלימוד חלח מע"ם כדכרישית ובע"ם לח מייני בחשם כלוי סלח בסטחם

אחריתי שאין עיקר כלימור אלא מע"א כדכרשית וצע"א לא מיירו באשם סגרי אלא כשמות אלא מייר בייח אלא מנ"א מעתקתיו מי ספרו כנחמד אינו חלוו מי מי כרן ז: כוא לאון כד"ת העתקתיו מי ספרו כנחמד אינו חלוו מי מוכל בכריעות ד' "א : ושם איתו של או הידע אלוו מי וכל בי כריעות ד' "א : ושם איתו של או הידע אלוו מי וכל בס כריעות מדיא עמה אושים מבי שניה בייח אות מדיא שמירה משא"ל כאן שמשים מביל פני משאם הבין ובאיא ומשיה מריאין שטירה משא"ל כאן שמשים מביל כביל בשניה כל או ושירה פי אבל היכל שמביל שמני אין לרון להיות דיוקל בן שמעו ד"ת ה"ר וכובל ברמב"ם פ"א מכל שמביל שמביל שמני אין ו"א : ב של תכל שמיעת בלל בלפון ביל לבנית בהיום בלל בלפון מרב"ם פ"א מכל שמיעתם לאל בלפון מרב"ם פ"א מל כיל ביל מות ביל מול בלפון מרב"ם פ"א מול בלל מות בקרום ונקלף ב"ר הול מות במחד מות ל"ד: וסובל ברמב"ט ב"ב הול בול בפול המוקדשון דין ב"ל מות בקרום ונקלף ב"ל הובל ביו בשמיל ביו בל ביו"ד פי" רכתי בשעירה וסביל אלא להין למיכת בו בכלה ביו"ד פי" רכתי בשעירה וסביל אלא לדין למיכתב עו בכלה וכרו דיש מים בלח וכר דריש מתו בכלה ביו"ד פי" רכתי בשעירה וסביל אלא לדין למיכתב עו בילוה וכרו דריש מתו ברתיב בילוה ולא כתב עור הפעם ידול וכן משת בפסיקתו וופר מ"ש הלא דיון דמשי בפסיקתו וופר מ"ש הלא דיון דמשת בפסיקתו וופר מ"ש הלא דיון דמשת בפסיקתו וופר מ"ש הלא מורן משתה כל בל בל ביל שתור בלי מ"ש לא להיו למפר ביל ביל במל בל ביל של מול מסל מבר במול מסל אחדי פ" שאכל שה כעמים חלב ונקרא מטא אחד מבר שהוא מנין שמה ווני מרשתא ו" ברותה מ" במרם שמימפה כו" שימא הובול דמה מ" ברותה מ" ברותה מ" ברותה מ" ברותה מ" ברותה מה" ברותה מה" ברותה מה" ברותה מה" בו במות שהוא מונים להיו ברותה מ" ברותה מה" בנות של מה מון ברותה מ" בתים מה מה בור מיים מה מול מול מדום מה מ"ל מול מול מבות שהוא מנין שהוא מנין שהוא מנין שהוא מנין שהוא מנין משת מול בותה מ" בותה מה" ב" בתה מה" בתה מה" בותה מה" ב" בתה מה" בתה בתה מה"

שמיםן על מצח מחדי מי שכב של פעמים מכל הקרת מטח מחד עבור שהתן ממד על לעיל משמת או ל ברייתא ה': ז שמכל שמיפתר כו' שים היבול דמם כו' ז ובהים ד'ה ע"ש במוס' ד'ה וייקם ורחב"ם רפט'ו מה' כפולי ממוקדשין: דך כמסר יופר כל'ל ד'ע וכ"כ כמיב וכימר שני מיד וכל כו' פי ה' מעמים כמיב וכימר בטעיר נשיא יבשפירת יהיד ובכנשת יחיד וכל זם כול בגמ' מנכדין ד': תבמים ל"ח.: מפני הדין שבייתי סביו לומר שמעכב ' והלא דין סוא שאיע מעכב ולמכ ליח.: מפני הדין שבייתי סביו לומר שמעכב ' והלא דין סוא שאיע מעכב ולמכ לרוך היא לום כו' : ל בפנים כו' לא כימר כדלעיל פרק ו' ברייתא כ' ו':

תלמוד לומר ונתן על קרנות מזכה העולה ולא על קרנות מזכה הפנימי: 🗅 ואת דמו ישפוך אל יסוד מוכח העולה ולא על יסוד מובח הפנימי אל יסור מזכח העולה תן יסור למובח של עולה י אמר רבי ישמעאל ומה אם שירי חמאת שאין מכפרים ניתנים על חיסוד תחילה י עולה שהיא מכפרת אינו דין שתנתן על היסוד י אר"ע כוח שירי חטאת שהן מכפרין ואין ראויין לכפר נתנין על חיסוד תחלה עולה שהיא מכפרת וראויה לכפר אינו דין שתנתן על היסוד א"כ למה נאמר אל יסור מזכח חעולה שהוא יסוד כמזכחה של עולה: אל יסוד מזכח העולה אשר פתח אהל מועד זה יסוד דרומית: 🛴 יכול זה יסוד מערבי י אמרת לאו מה מצינו ביציאתו מן ההיכל אינו נותן את הדמים אלא אל יסוד הסמוך לו אף בירידתו מן המזבח אינו נותן את הדם אלא אל יסוד הסמוך לו ואיזה זה זה יסוד דרומית: ד ואת כל חלבו יקטיר המזבחה כחלב זבח השלמים: מה פירש בזבה השלמים: חלב תותב וקרום ונקלף: שתי כליות ויותרת י אף כאן חלב תותב וקרום ונקלף ושתי הכליות ויותרת: הן וכפר עליו שתהא כפרה לשמו שלא יכפר לשנים כאחדי שיהא כהן מכפר על ידי עצמוי ונסלח לו אין משיירים לו ליום הכיפורים יכול אעפ"י שישב ולא חביא תלמוד לומר לו:

לפש לי תחמא אחת תחמא בעשותת תחמא חרי אלו מיעומים העושה על פי עצמו חייב ולא אלו מיעומים העושה על פי עצמו חייב ולא העושה על פי חוראת בית דין: ב כיצד הורו ב"ד לעבור על אחת מכל מצות האמורות בתורה והלך היחיד ועשה שונג על פיחם בין שעשו ועשה עמהם בין שעשו ועשה אחת תחמא בעשותה ועשה יכול יהיה חייב ת"ל נפש תחמא אחת תחמא בעשותה ועשה יכול יהיה חייב ת"ל נפש תחמא אחת תחמא בעשותה

הגהות מהרי"ד

תחמא הרי אלו מיעומים העושה על פי עצמו הייב ולא העושה על פי הוראת בית דין: 🕽 ורבי שמעון מוסיף חורו בית דין וידעו שטעו וחזרו בהם כין משהכיאו כפרתן כין שלא הביאו כפרתן י י הלך חיחיד ועשה על פיהם חרי זה פמורי ורכי מאיר מחייב ורבי אליעזר אימר ספקי סומכוס אומר תלוי בעשותה התולה בעצמו חייב התולה בבית דין פמור כיצד חורו כית דין וידע אחד מהם שמעו או שהיה תלמיד ותיק יושב לפניהם וראוי להוראת כשמעון בן עזאי והלך ועשה על פיהם יכול יהיה פמור ת"ל בעשותה התולה בעצמו חייב: ד אתה אומר לכך נאמרו המעומין הללו נפש תחמא אחת תחמא בעשותה [תחמא] או אינו אומר אלא יחיד שעשה חייב שנים שלשה שעשו פטורים תלמוד לומר עם הארץ אפילו הן מרובין: 🎵 עדיין אני אומר מעום הקהל שעשו הייבין שאין בית דין מביאין עליהם פר אבל רוב הקחל שעשו יהו פמורין שכן בית דין מכיאן עליהם פר ת"ל עם הארץ אפילו רובו אפילו כולו: ך עם הארץ פרם לנשיא מעם הארץ פרט למשיח י א"ת כבר יצא משיח לידון בפר והנשיא בשעיר שיכול על העלם דבר עם שננת המעשה יביא פר ועל שננת המעשה יביא כבשה ושעירה תלמוד לומר עם הארץ פרם לנשיא מעם הארץ פרם למשיח: ? מעם הארץ פרט למומר : רבי שמעון בן יוסי אמר משם רבי שמעון מה תלמוד לומר אשר לא תעשנה בשננה היושב לו מידיעתה חייב על שננתה ויצא מומר שאין יושכ לו מידיעתה: הבעשותה התולה כעצמה חייב והתולה בכית דין פטור כיצד הורו בית דין וידע א' מהן שטעו או תלמיד שהוא יושב לפניהן וראוי להורייה כשמעון כן עזאי והלך ועשה על פיחן יכול יהא פמור י תלמוד לומר בעשותה י התולה בעצמו

סבור שהוא מלב הק ברשת אחירו שהוא לא מע שהורו ב"ד ונקרת תולה מעל במחשת ב"ד ונקרת מולה מעל במחשת ב"ד ונקרת מולה מעל במחשת ב"ד ונלחות ככל לרבוי הם שה שהוא מה ב"ד כין מת מולה מיד ב"ד ב"ד ב"ד וני מת מולה מיד ב"ד ב"ד ב"ד וני מת מולה מולה" בנוני ב"ד ב"ד וני משל ה"ד ב"ד ל"ד מולה מולה" בנונית לחביים ב"ד ב"ד וני מת מולה לחביים ב"ד מולה לחביים ב"ל מולה לחביים ב"ד מולה לחביים ב"ל מולה לחביים ל"ל ולמי מולה לולה לחביים ל"ל לולה לחביים ל"ל לול מולה לחביים ב"ל לולה לחביים ב"ל מולה לול מולה לולה לחביים ב"ל לול מולה לול מולה לולה לחביים ל"ל לולה לחביים

ויקרא א ספרא דבורא דחובה פרשתא ו

יכול יהו מתות בצבור׳ אמרת לאו . ילמדו מתומות מספורשות י מה מפורשות ולד חמאת ותמורת חמאת וחמאת שמתו בעליה ביחיד דברים אמורים ולא כצבור: אף שכיפרו בעלים ושעברה שנתה ביחיד דברים אמורים ולא כצבור: ל ושחט אותו במקום אשר ישחט העולה היכן עולה נשחטת בצפון אף זה בצפון יוכי מיכאן אני למד - והלא ככר נאמר במקום אשר תשחם העולה תשחם החפואת לפני ה׳ י ולמה יצא מעתה לקובעו שאם לא נשחם בצפון פסול: אתה האומר לכך יצא או לא יצא אלא ללמד שאין מעון 🙌 צפון י ת"ל במקום אשר ישחם י אין לי אלא זו בלבד מניין לרבות כל חמאות ת"ל ושחם את החמאת במקום אשר ישחם את העולה לרכות כל החמאות שלא תהא שחימתה אלא בצפון: או אינו מביא אלא כיוצא בזה י מה זה מיוחד חמאת 🗖 🧖 זכר קבוע מכפר ובא מן הצאן ' ובא על המא ידוע אף אני איני סרבה אלא את כיוצא כו ואת מה אני מרכה את שעירי עכודה זרה שהם חמאת זכרים קבועים ומכפרים ובאים מן הצאן י וכאים על חמא ידוע י או פרים הנשרפים שהן חמאת זכרים קבועין מכפרין ובאין על חמא ידוע אבל אינן באין מן חצאן או שעירי רגלים שהן חמאת זכרים קבועין מכפרים ובאין מן הצאן אכל אינן באין על חמא ידוע שקול הוא שיבאו כולן: ב וכשהוא אומר תשחם לרבות חמאת עבודה זרה שהיא חמאת קבועה מכפרת וכאה מן הצאן וכאה על חמא ידוע אכל אינה כאה זכר או שעיר יום הכפורים שהוא חמאת. זכר קבוע מכפר וכא מן חצאן אכל אינו בא על חמא ידוע שקול הוא שיבואו שתיהן: 1 בשחוא אומר תשחם לרבות חמאת מממא מקדש שהיא חמאת מכפרת ובאה מן הצאן וכא על חמא ירוע: אכל אינה באה זכר ואינה באה קכועה או חשאת נזיר שהיא חשאת קבועה ומכפרת ובאה מן הצאן אכל אינה כאה זכר ואינה באה על חמא ידוע שקול הוא שיבואו שניהם כשהוא אומר תשחם לרכות חמאת מצורע שאינה חמאת קבוע אלא מכפרת: ד אחר שריכינו דכרים שהן כיוצא בו ודברים שאינן כיוצא כו ולמת יצאת מעתה לקובעו שאם לא נשחם בצפון פסול: 🮵 יכול זה בלבד אם לא נשחט בצפון יהא פסול אבל כל שאר המאות מצוה לשוחמם בצפון ואם לא נשחמו בצפון יהיו כשירות י ת"ל ושחט את החטאת במקום העולה בנין אב לכל חמאות שאם לא נשחמו בצפון יהיה פסולות: [חמאת שיהו כל מעשיו לשום חמאת י [הוא] פרמ לששחמו שלא לשמו: באצבעו ולקח שיקבל בימין באצבעו ונתן 🗅 באצבעו שיתן בימין אמר רבי שמעון וכי נאמר בו יד חואיל ולא נאמר כו יד קיכל בשמאל כשר ונתן על קרנות מזבח העולה ולא על קרנות מזבח הפניםי י והלא דין הוא משיח מוצא מכלל יחיד ונשיא מכלל יחידי מה משיח דם חטאתו נכנס לפנים את נשיא יהא דם חטאתו נכנס לפנים י

יכול לא יצא בקרבן אביו שהפריש מן חקלה לחמורה י ומן החמורה לקלה י אכל יוצא בקרבן אביו שהפריש מן הקלה לקלה י ומן החמורה לחמורה ת"ל קרבנו בקרבנו הוא יוצא ואינו יוצא בקרבן אביו : ג יכול לא יצא בקרכן אביו בבהמה שהפריש מן חקלת לחמורה ומן החמורה לקלה י ומן החמורה לחמורה · ומן הקלה לקלה : שכן אין מנלח על בהמת נזירות אביו : אבל יוצא בקרבן אביו במעות שהפריש מן הקלה לחמורה ומן החמורה לקלה ומן חקלה לקלה ומן החמורה לחמורה י שכן הוא מנלח על מעות אביו כזמן שהם סתומים ולא כזמן שהם מפורשים תלמוד לומר קרבנוי בקרבנו הוא יוצא ואינו יוצא בקרבן אכיו ד יכול לא יצא בקרבן אביו אבל יוצא בקרבן עצמו ת"ל על חמאתו יעד שיהא קרבנו לשם חמאתו: ה יכול לא יצא בקרבן עצמו בבהמה שהפריש מן הקלה לחמורה ומן החמורה לקלה ומן הקלה לקלה ומן החמורה לחמורה שכן אם הפריש בהמה לחלב וחביא לדם : לדם והביא לחלב : הרי זה לא מעל ולא כיפר י אכל יוצא בקרבן עצמו במעות שהפריש מן הקלה לחמורה ומן החמורה לקלה ומן החמורה לחמורה ומן הקלה לקלה שכן אם הפריש לחלב והביא לדם לדם וחביא לחלב הרי זה מעל וכיפר ת"ל קרבנו על המאתו " עד שיהא קרבנו לשום המאתו : שעיר ולא שעירה עזים ולא חילופים והלא דין חוא ומה אם [היחיד שלא שוח [קרבנו] על כל המצות לקרבן יום הכפורים שוה קרבנו] על כל המצות לקרבן מצות יחידיתי נשיא ששוה קרבנו על כל המצוה לקרבן יום הכפורים י אינו דין שישוה קרבנו לקרבן מצות יחידית ' משיח יוכיה ששוה קרבנו לקרבן יום הכפורים ולא שוה קרבנו על כל המצות לקרבן מצות יחידית: 7 לא אם אמרת במשיח שאין מביא זה וזה מן הצאן האמר בנשיא שמביא זה וזה מן הצאן הואיל ומכיא זה וזה מן הצאן ישוה קרכנו על כל המצות לקרבן מצות יחידית תלמוד לומר שעיר ולא שעירה עזים ולא חלופים זכר ולא נקבה תמים ולא בעל מום: 🎵 וסמך ירו על ראש השעיר לרכות שעיר נחשון לסמיכה דכרי רבי יהודה: ר' שמעון אומר לרכות שעירי עבודה זרה לסמיכה שהיה רבי שמעון אומר כל חמאת צבור שדמה נכנס לפנים מעון סמיכה: ושחם אותו ולא תמורתו י כשהוא אומר למטה ושחם אותו ולא חילופה י ולא ולדה י ולא תמורתה י מיכן היה רבי שמעון אומר חמש חמאות הן מיתות יולד חמאת יותמורת חמאת י חמאת שמתו בעליה ' ושכיפרו בעליה י ושעברה שנתה אי אתה יכול לומר ולד המאת בצבור שאין הצבור מכיאים נקיבח ואין תמורת חמאת כצבור שאין הצבור ממירין ולא חמאת שמתו בעליה שאין צבור מתים שיכפרו בעליה ושעברה שנתח

פרשתא ן והביא אף לאחר יום הכפורים י סרבנו

בקרכנו הוא יוצא ואין יוצא בקרבן אביו:

בריק בי אובסים של יריף כם מקרום מסריכו חב"ל בי מנקתו לי פיב:
מדיק בי א באלבטו כו' - פי דכתיב בקרא ולקם סכסן באלבטו ומכן ואמרי' כל מקום שמאמר
אלבטו היות אלל מימין דגמרי מטלות דכתיב בים באלבטו היומים ולים דרים
מ"ק דסן ברייתא דבאלבטו כדום לפמיו ולאסריו אלקייסה ואמפינה ור"ש ס"ל דמקרא לא מדע
רק לאחריו ולא לפמיו וכ"ה בגמ' ובסים כ"ד מנאות יעו: משים שולא מכלל יסיד דיסיד בשפירה
ומשים בפר - ונשיא שולא מכלל יסיד דכוא בשפיר וכר לום אינטריך מישוטא דלא מדשיים

הגרות מדריך מחומם במוח לה לחתר יוס'ב ע'ל ריש מרשתה ג' ורמב'ם פ'ג מה' שגנים דין ט' ממשכה כמוחם בסיבות וש בכים לחתר במוח במוחים במוחם במוחים מחים במוחים במוח

וחתודה והוא אומר לא חטאתי אמר ר"ש אם אמר מזיד אני

פמור: ד רבי מאיר אומר אם אמר מתחילה מזיד אני שומעים

לו י אכל אם היה דן עמהם כל היום ולכסוף אמר סויד אני אין

שומעים לו: 🎵 כיוצא בו אמר ר' מאיר אמרו לו נזיר אתה

ואמר תנאי היה כלכי שומעים לו' אבל אם היה מינען כל

היום וכאחרונה אמר תנאי היה בלבי אין שומעים לו : [אשר חמא

בה מה תלמוד לומר מניין אתה אומר אשתו נידה ואחותו עמו

בבית שנג כאחת מהן ואין יודע כאיזו מהם שנג י שכת ויום

הכפורים ועשה מלאכה בין השמשות כאחד מהם ואין ירוע כאיזה

מחם עשח - חלב ונותר לפניו ואכל אחד מהם ואיו ידוע איזהו

מהם אכל י ר' אליעזר מחייב חמאת י ור' יהושע פומר: 7 אמר

לו רבי אליעזר מה נפשך אשתו נידה בעל חייב אחותו בעל חייב

שבת חילל חייב י יום הכפורים חילל חייב חלב אכל חייב :

נותר אכל חייב י אמר לו רבי יהושע אשר חמא בה לימד שאין

חייב עד שתתודע לו חמאתו: האמר ר' יוסי לא נחלקו

על העושה מלאכות שפמור שאני אומר מקצתה עשה חיום

ומקצתה עשה למחר י על מה נחלקו על חעושה בתוך היום שאין

יודע אם בשבת עשה אם ביום הכפורים עשה י או על העושה

מלאכה ואין יודע מעין איזו מלאכה עשה יר' אליעזר מחייב חמאת

ור' יהושע פומר א"ר יהורה פומר חיה רבי יהושע אף משום אשם

תלוי: בו ר' ישמעאל ור"ש שזורי אומר לא נחלקו על דבר שהוא

משם אחד שהוא חייב על מה נחלקו על דבר שהוא משם שני שמות .

שר' אליעזר מחייב חמאת י ור' יהושע פומר י ור' יהודה אומר אף על

דכר שחוא משום שם אחד היה רכי יהושע פוצרו: ל כיצד שתי

גשיו נדות ושתי אחיותיו עמו בכית נתכוון לבא על זו ובא על זו

תאינים וענבים לפניו נתכוון ללקום תאינים וליקט ענכים ענבים

וליקט תאינים: שחורות וליקט לבנות י לבנות וליקט שחורות : ר'

אליעזר מחייב חמאת י ור' יהושע פוטר : תמיה אני אם פוטר כה

רבי יהושע אם כן למה נאמר אשר חמא בה פרק למתעסק

משאנ"ץ,

דלאו נזיר הוה : ובפ"ד דנדרים [ושם בירושלתי פ' ב' נזיריו] בירושלתי האחר תנאי בנזירות ואין תנאי בשבועות וכו' ובתוספתא דעהרות פרק ו' פ' הנועל ימביא אדם קרבן על עלמו י פי׳ יעשה כמו שנראה לעלמו י כילד אחרו לו נדרת י והוא אותר תנאי היה בלבי שומעין לו אמרו לו נדרת י והוא אומר לא נדרתי ומשהגיעו אמר תנאי

היה בלבי אין שומעין לוי פי'משהגיעוהו משהראוהו סימנים ודברים עד שאינו יכול לכפור כאדם הרודף אחר חברו ומגיעו: ה אשתו כדה ואחותו עמו בכית כו׳ י תכן לה בפ' ספק אכל יומייתי לה בספ"ב דשבועות ולקמן משרש טעמה: ה"ג בנמרה ' ה"ל ר' יהושע הרי הוה אומר אשר חטא בה עד שיודע לו במה חטא: ור' אליעור האי בה מאי עביד ליה : וקחתר פרט לתתעסק כו׳ שחני אומר מקלת מלאכה עשה מהיום י ואפיי בהגבהת תלוש שהיא כהרף עין : דתניא : אתר לו הגביה בין השתשות מהו : מיהו התם [כריתות י'ט:] פירשו פירושים עומד כר"ה ומגביה חפן ברה"י ובהגבהה עביד הולחה י ועוד פי׳ הגביה ידו עם הקורנם ומקיש על הסדן כמלאכת מכה בפטיש ומועטת היה והי הפשרשלה היתה או בשבת או ביוה"כ : אמר להם ר' יוםי דקדקתם אחרי : כלומר נלחתוני : ופריך אמאי כלחותו ולימא מקלת הגבהה היתה בשבת ומקלתה למחר: פי׳ דהכחה על הסדן היתה למחר ומשני הכי כמי קחמר להו וכו׳ וכן תכיח בתוספתה [פ"ב דכריחות] החרו לו מכה בפטים יוכיח . אחר להם דייקתם אחרי וכו י ומוכח הכא שאם הגביה הקורנם בחול והכה על הסדן בשבת דפטור דהגבהה צורך מלחכה היא ולא עשה כלום בשבת . ולכך נמי לא היה יכולין לומר מכבה שגם שם כשמגביה ידו לנשב הוי מן המלאכה: אבל קשה אמאי לא אמרו לו תולש מן המחובר מהו שהרי משהו בתרא כשנתלש איט יכול להיות שלא היה כולו בשבת . שהרי אם חתך העשב עד משהו שהיה יכול לחיות אותו משהו תלש בשבת אמאי לא הוי חייב: אמר ר' יהודא פוטר היה כ'

יהושע מאשם תלווי [ושם בנמרא תניא אמר ר"י וכו'] שנאמר כי תחטא ולא ידע פרט לוה שידע שחטה י ה"ל ריש זהו שמביה חשם תלוי שנחמר ועשה ולה ידע ווה לא ידע בחה עשה · אבל ספק אכל חלב ספק לא אכל לא ושאל עליו אם חביה השם חלוי הם לחו פי פליג הדרבי יהודה וחמר בדבר שפוטרו רבי יהושע מחטאת מחייבו אשם תלווי והתם פשט שגם בספק אכל חלב ספק לא אכל י מחייב ר' שמעון אשם תלוי: לו לא נחלקו על דבר שהוא משם אחד שחייב דלה בעינן שידע במה חטה כבון שני הילנות חמין ה' לפנינו וליקט מהחד מהן: ועל מה נחלחו על שני מינים . במילתא דר' יהודא מפרש במאי פליגי : ור' יהודה אומר וכו׳ • במתני׳ בפרק ספק אכל [כריתות י"ט] א"ר יהודא אפילו נתכוין ללקוע תאנים ולקט ענבים וכו'. תאנים שחורים ולכנים חשיבי כתאנים וענבים בגמרא מוקי לה כגון שאבד מלקט מלכו מחשבה ראשונה של לקיטה אבדה מלבו ושכחה : כגון שנתכוין ללקוט ענבים ושכח וכסבור תאנים בעינא : והלכה ידו על הענבים : דר אליעזר סבר הרי געשית כונתו : ור' יהושע סבר הרי לא נעשית כוכתו ומחשבתו מתיב רב אושעיא ר"ש שזורי ור' שמעון אומר לא נחלהו על דבר שהוא משם א' שהוא חייב ועל מה נחלקו על דבר שהוא משום שני שחות כו' יור' יהודה קחמר דפליגי בנתכוין ענבים וליקט תחנים שחורות וליקט לבכות : ענבים ותאנים : שחורות ולבכות מאי ניהו שני שמות היינו ר"ש שזורי שהרי ר' יהודה האמר בשני שמות פליגי כגון באבד מלקט מלבו כדפירש אבל במין אחד דאבד מלקט מלבו כגון נחכוק ללקוט ענבים מלד ימין ושכח וכסבור ענבים חלד שחחל בעי . והלכה ידו על ענבים של לד יחין לכולי עלחה חייב י וה"כ אמר ר' שמעון שוורי דבמין אחד באבד מלקט מלבו חייב וחשני מינין באבד חלקט סליגי' וחשני [כאן נחצא חסר וחבל על דאבדין] :

והביא

לפטור את שלמו באמירת מזיד הייתי באוכל שוגג . אינה מידי אלא אחר שדן וחלק עמהן כל היום ובאחרונה אחר מזיד הייתי אכן סהדי שוהו להחזיק דבריו ואין שומעין לו . אלא ודאי חייב וממשכנין אותו הגזכרין . אע"ג דשאר חטאות ואשמות [ערכין כ"א :] אין ממשכנין · התם מודה ורולה בכפרה

ומעלמו יכיא . אבל הכא לא יביא ותיהו אין נראה דלרבנן יהא נאמן מטעם מגו דאם ירצה לומר מזיד ולכך אע"פ שמכחישן נאמן שהרי מה לו לשקר במקום עדים לא אמרינן כדמוכח [ב"מ פ"ה :] גבי ההוא דאוגר ממרא דחבריה למיזל לנהר פקוד כו' י ופוד לא חשיב מגו היכא דמשוי נפשיה רשע כדמוכח פ"כ דקדושין [ני] בשמעתי דדברים שבלב דפריך הוו ליה למימר מזוד הייתי ומשני לא משוי אינש כפשים רשיעה: חלה ה"ם התם דתכן אמרו לו ומה אם ירנה לומר מויד הייתי . כלומר מתרץ הוא בכך לומר מה שאמרתי לא אכלתי היינו לא אכלתי שונג שלח מזיד . ומעתה חין לנו עוד להאמץ לעדים ומגו שאמר התם בגמי לאו דוקא . אלא כלומר יכול לומר דבר שחר : ובגמרא מזכיר תירולא דדבוריה : אבל במגו אין לנו להאחין כל זמן שלא חמר. ומגו חם היה חומר בהדיח מויד סייתי כאתן כדמוכה הכא ובקדושין וא"ת השתת פירשנו אם היה אומר מזיד היה הוי נאתן לפטור את עלמו מן הקרבן שהרי אינו מכחיש דבור העדים ' וקשה לבריש המשה רבה [יבחות פ"ז: וע"ש **בתוםי] קאמר עד** אחד נאמן באיסורין. וקממר מגן גמי עד א׳ אמר אכל והוא אומר לא אכלתי פטור י טעמא דאמר לא מכלתי המ מם שתיק מהימן: ומדמורייתה מנח לן דתניה או הודע אליו ולה שיודיעוהו החרים יכול אע"ם שלה סכחים . ת"ל או הודע אליו מ"מ היכא דמי אי ליחא תרי דלא מכחיש להו קרא למה לי חלה לחו חד מכחיש וטעמא דהא מכחיש ליה הא אם שתח מהותן היחיד ודחי ממאי דמהימן דלמם מי שתיק שתיקה כהודחה דמיח.

ותדע דקתני סיפאשנים אומרים אכלת חלב והוא אומר לא אכלתי פטור כו׳ רישה משני טעמה מחייבי רבנן בחחד וחישתיק . חילימה משום דמהימן והה תרי אע"ג דבעלמא אם היה מכחיש להו אינהו מהימני והכא הא פטרי רבנן אלא לאו משו׳ דאישתיק ושתיקה כהודאה דמיא י ואיב מוכח דמאי דפטר ברישא וסיפה משום דקה מכחש לה : והשתה והלה פירשנו דפטור מטעם דמתרן דבורים ולבך אין להאחין לעדים אבל מטעם הכחשה מחש ולא היה הדברים מעולים לה היו פטרו רבכן וויל הכי פירושה המרו לו שנים הכלחי חלב והיה אומר לא מבלתי פטור היכא דאמר מזיד הייתי לא מצי עדים לחיוביה שאין יודעין האמת כי היאך יודעין שהיה שוגג מאחר שאין יודעים הודאה קלת כגון בשתיקה. א"כזכו מטעם שאין עדותן בודאי ותהאי טעמא נמי היכא שלא אחר בהדיא מזיד סייתי אלה אחר סתם לה הכלחי דחתרץ דבוריה לוחר לה הכלחי שונג אלא מזיד י ואין עדותן ודאית וגם אין בפירוש סברא לחייבו ולומר חזקתו שוגג י שהרי אם מטעם זה היה לנו לחייבו דסתמא שוגג . א"כ אפי' היה אותר בפי' מזיד הייתי . לא היה לט להאמינו כדי לפוטרו מקרבן שהרי לאהיה לנו להוציא מחוקתו להעמידו בחוקת רשע י אלא ודאי הא דמחייבי רבכן בין בחד בין בתרי היינו בשתיקה · משום דכהודחה דמיא ורגלים לדבר ובגמרא [כריחות י"בי] קבעי מאי טעמייהו דרבנן משום דחדם נחתן על עלמו יותר מחחה חים חו דלמח מנו דחי בעי חמר חזיד הייתי פטור : כי חמר גמי לח חכלתי פטור : ותימה מתו דחי מספקה ליה והלה הטעם הוח במתני' דמה חם ירצה לומר מזיד הייתי משום דמפרן דיבוריה הוא . וו'ל דקתני בברייתה טעמה דנחתן על עלמו יותר ממחה ולכך מסחפק : ה חמרו לו נזור חתה וחמר תנחו היה בלבי כו׳ י ובפ׳ שני כזירון בירושלמי מפרש תנאי היה כלכילכשאשמא תפקע כזירותי ממנוי פי׳ שלה קבל נזירותי הלה על מנת שלה יטמה וכשנטתה הגלהי חילתה למפרע

הגהות

ל ד ע' ספר חדי אלי למסר"א גלאפטא ד' פ"ו פ"א : ד' מויר אתה' וכצ'ל גם בילקוט ובחכם מדים בילקוט וסובא בתוספתה דישרות פ"ו וברמב"ם פ"ב מכ" במסים מדים כו"ר לפרש כוסחת הילקוט וסובא בתוספתה דישרות פ"ו וברמב"ם כ"ב מכ"ל שבושות דין י"ב וע"ש בבסף משכם ובס" מחתם מפרים: אבל מס סים מיגען כל סיום כצ'ל י

לית: ך ור'י פוטר י וכ'פ הרמב'ם פ'ב מה' שגגות דין ג' : דן פוטר היה ר'י אף משום אשם סלוי רמב"ם פ"ח מס" שגגות דין ה":

וכנום

ED)

שאינו מביא על הודעו וכר. לכשיודע לו שאכל חלב אינו מביא וכר אלא כשבה או שעירה : ז נשיא . שהוא חביא על הודעו זכר . שחביא שעיר כשידע שאכל חלב י וכל כך החתיר עליו י אינו דין שיביא אשם חלוי על ספק חלב: משיח מביח על הודעו זכר פר כהן משיח · וחינו מביח ששם תלוי

כדתנן בפ' הורה כהן [הוריות ם .] : בן זין אחר ללמוד הימנו שנשיה יביה אשם תלוי בלא רבויא דקרא י מכלל ליבור דמביה השם. ודחי וליבור הינן מביחין. כדתנן בהוריות [שם] אשם ודחי יתיד נשיח ומשיח חייבין ובית דין פטורין: דנין נשיח מיחיד : ששניהם מביחים בשנגת מעשה : שהוא מביא על הודעו זכר : נשיח ומשיח ששניהן מביחין זכר

וה שעיר וזה פר: פרקז אולה שהמרו לו החרי. והוא אינו מאמינן: שאמרה לו שפח׳. שהיא גריעה לאמירה זו שאיכה מדקדקת וגם אינה ממין כשרין לעדות י והוליד ומוסיף כשרי עדות עד שנים הפ'ה ממעטיכן מאחר שהוא מכחישן : ה או יכול אע"ם שאינו מכחים אלא מאחין להם והולך ומגרע לחייבו גם בפסולי עדות והוא מאמין להם . וטעמא דאין זה כי אם גלוי מילתא בעלמא כי גם הוא מסכים לדעת שאכל איסור . והרי קריכן ביה או הודע אליו חטאתו ומשמע שאין לריך לוכור החטא הוא צעלמו אלא נתחייב הוא אפי׳ על ידי הודעת אחרים: גרסינו אביא שחתרו לו הקרובים שכן הם כשרים להעידו ממקום אחר . פי׳ שקרובים כחתנים להעיד עליו . והיינו לענין שהוא בכור י כדאמרינן בפרק אחרון דקדושין [ע"ד.] א"ר נחתן שלשה נחתני על הככורי חיה אביו ואמוי חיה לאלתר. חמו כל ז' י חביו לעולם . ויש ספרים שגורסין שכן הם כשרים להעיד במקום אחר. פי׳ עדותן כשרה לעלמא: ב ה"ר תחיר חם הביחוהו לידי מיתה חמורה . שחם העידו שחלל חת השכת בידם להורגו : וכי כילד לא יכיאוהו לידי לידי קרבן הקל. לחייבו בעל כרחו אפי׳ אינו מאמינם: א"ל ר' יהודא וכי האיך אתה אומר לו התודה והוא אומר על עלמו לא הטאתי. עמוד והתודה והכא קרבן. א"כ התודה בשעת סמיכה קאמר. כלומר נהי שביד ב"ד להכריחו כדי להפריש קרבן . אבל כילד יכריחוהו לסמוך על קרבנו ולומר חטחתי שחכלתי חלב בשוגג יהי רלון שיכופר לי בזה הקרבן והוא מחזיק את עלמו שלא חטא: ר' שמעון אותר יאמר מזיד אני והוא פטור. והשיב לר׳ מחיר שכבר. יכול לומר מה הועיל ק"ו שלך והלא יכול לפטור את עלמו בטענה זו י וכיון שכך הוא חפי' חמר לעדים לח חכלתי דין הוח שיהא פטור . דמה אם ירצה לומר מזיד הייתי וכן תכן בפ' אמרו לו [כריתות י"ה: וע"ש בתום׳ י"ב.] ה"ר

מאיר אם בתחילה אתר מזיד אני שומעין לו כלומר גם חני חיני בח לחייב חת הרשע קרבן עושה במזיד וחומר חני אכלתי בחזיד . אלא אני בא לחייב לזה שסבור בדעתו שלא אכל . ואנו יש לנו להחמין יותר לעדים ולדחות חת עצמו וחת סברה שלו י וטענה שלך שיכול לפטור

והתודה

לא: אינו דין שלא יביא על הקודמות · אם אחרת במשיח שאינו מביא על שגנת מששה כיחיד אלא בהוראתו [הוריו' ז' .] דכתיב ביה לאשמת העם : תאחר בנשיא שחביא על שגגת חעשה כיחיד - דכחיב שם ונפש - ונשיא בכלל: ח"ל ונשיא יחטה לכשיחטה והוא נשיא ולא על הקודמות: וא"ת מאחר דמהאי קרא

כפיק לן נמי דאינו מביא חטאת משעבר

כדחתרוכן בפי כהן משיח [י׳ -] ח"כ

כשהיה דן שחין נשיח מביח משעבר .

כילד היה יודע פאין מביא על הקודמר

והלה תרוייהו נפיק לן מהחי קרה

דחשר נשיה יחטה וי"ל דוה היה סברה

פשוטה שאינו מביא משעבר שאין כאן לד

משיחו' לה כשחטם ולה בהבחה. ושפיר הוי

ליה למישמע מאשר נשיא יחטא כשהוא

נשית ולת כשהות הדיוט . אבל ההודמו'

דהשתח הוח נשיח הוי ס"ד דחייב - קת"ל

נם כאן אשר נשיח יחטת כשיחטת והות

נשיא ולא כשהוא הדיוט: ב ר' שמעון

אומר אם כודע לו עד שלא נתמנה ואח"כ

נתמנה חייב. בפ' כהן משיח [י"] קאי ר"ש

על שניהם על נשיא ומשיח · פי׳ דנודע

להם קודם שנתחנו חייבים קרבן הדיוט

דאויל בתר חטאה וידיעה ושניהם היה הדיוטות • אכל אם משנתמנו נודע

להם אין כאן ידיעה בהדיוטות ופטורי׳ -

ולרבנן בכל ענין הרי הן כהדיוטות

וחייבים דחולי בתר חטה: יכול גזירה

עליו שיחטא . כדאמר בפ׳ כהן משיח

דותים דוכתתי כגע לַרעת [ויקרם י"ד י]

דקאמר בשורה היא להם שהנגעים באים עליהם וכו' : ך לחייב על כל חחת

ואחתי כדמפרש לה ואזיל מייחי לה

בפ"ח דכריתות [ד']: בהעלם ח' חייב

שתי חטאות . התם מפרש לה כגון

שאכלן בשני תחחויין ואליבא דר' יהושע

דאמר תמחויון מחלקין. עקר דברי ר' יהושעב פ' אמרו לו: [כריתות ט"ו:]: חלב ודם בין בהעלם א' וכו'. בפ'

אמרו לו מיירי בה : הן סקילה וסקילה

משם א'. קלר וקלר בשבת: משני שמות י

קצר וטחן . אי נמי בא על אמו שהיא

אשת אביו: סקילה ושריפה . סבור לבא על השתו ובה על חמותו ועל כלתו .

[ל"ע וע' זית רעכן על ילקוט ד'

קכ"ו :] א"ל כנוף אחד על אשת איש

שהיא כלתו: ך מצות ה' כו' י למעלה

סירש': הן הן מצות האמורות כאן. מצות

לה תעשה שחייבים עליהן כרת ועל שנגחן חטחת: פרט לשמיעת הקול וכו׳

לטומחת מקדש ומקדשיו . ור' יוסי הגלילי

היא דפטר בכולן יבפ׳ כהן המשיח [ח:] :

יש גורסין מניין שהוא חייב על שגגת מעשה כלכד וקשה הלשון .

ומשמע יש כחן ד' דברים. ועוד לח

כתב כן בספרים ואם היינו גורסים

כמו שכתוב בספרים לטומחת מקדש

יקדשיו מנין ת"ל אשר לא תעשינה

והשתה מרבינן ליה דחייב על טוחהת

מקדש וקדשיו . מיהו קשה כמחן הויח אי כר"ע דפ׳ כהן משיח והלא גם ר"ע

משעבר אין מביא על הקודמות י נשיא שאין מביא חמאתו משעבר אינו דין שלא יביא על הקודמות י לא אם אמרת במשיח שאין מביא על שננת מעשה תאמר בנשיא שמביא על שננת מעשה הואיל והוא מכיא על הקורמות ת"ל יחמאי לכשיחמא והוא נשיא ולא כשיחטא ועודיהו הדיום: גַ ר'ש אומר אם נורע לו עד שלא נתמנה ואח"כ נתמנה חייב אם משנתמנה פטורי נשיא יכול נזירה ת"ל יחמא כשיחמא: ד ועשה אחת לחייב על כל אחת ואחת כיצד חלב וחלב משם אחד בשני חעלמות או משני שמות בהעלם אחד חייב שני המאות חלב ורם בין בהעלם א' בין בשני העלמות חייב חמאות: הן סקילה וסקילה משם אחד בשני העלמות או משני שמות בהעלם אחר חייב שני חמאות סקילה ושריפה בין בהעלם אחד בין בשני העלמות חייב שתיחמאות: [מצות ה' ולא מצות המלך ולא מצות בית דין מצות האמורות במשיח מצות האמורות בעדה הן מצות האמורות כאן מכל מצות ה' ולאכל מצות. ח'פרט לשמיעת הקול ולכיטוי שפתים ולטומאת מקדש וקדשיו אשר לא תעשינה בשננה מלמד שמביא על שננת מעשה ואשם מלמר שמכיא אשם תלוי: 1 והלא דין הוא ומה אם היחיד שאין מביא על הודעו זכר מביא אשם תלוי י נשיא שטביא על הודעו זכר אינו דיו שיביא אשם תלוי משיח יוכיח שמביא על הודעו זכר ואין מביא אשם תלוי: 🎵 ואף אתה אל תתמה על הנשיא שאעפ"י שמביא על הודעו זכר לא יביא אשם תלוי ת"ל ואשם מלמד שמביא אשם תלוי: 🗅 דין אחר יחיר מוצא מכלל צבור ונשיא מוצא מכלל צבור מה יחיד מביא אשם חלוי אף נשיא מביא אשם חלוי: "או כלך לדרך זו משיח מוצא מכלל צבור ונשיא מוצא מכלל צבור מה משיח אין מביא אשם תלוי אף נשיא לא יביא אשם תלוי: לא נראה למי דומה דנין מי שמביא על שננת מעשה ממי שמביא על שננת מעשה' ואל יוכיח משיח שאין מביא על שננת מעשה י או כלך לדרך זו דנים מי שמביא על הודעו זכר י ממי שמכיא על הודעו זכר י ואל יוכיח יחיד שאין הודעו זכר ת"ל ואשם י מלמד שמביא אשם תלוי:

הודע לו ולא שאמרו לו אחרים אין לי אלא שאמרה [הדע לו ולא שאמרה לו שפחה מנין אפילו אמרה לו אשה י אוציא את שאמרה לו אשה שאין אשה כשירה לעדות מניין אפילו אמרו לו קרובים י אוציא את שאמרו לו קרובים שאין כשירים להעיד בו מניין אפילו אמר לו עד אחד אוציא את שאמר לו עד אחד שאין מחייבו אלא שבועה מניין אפי' אמרו לו שנים ת"ל הודע לו ולא שיוריעוהו אחרים: ביכול אעפ"י שאינו מכחיש ת"ל או הודע אליו והביא י אביא את שאמרו לו שנים שכן מחייבים אותו מיתה מניין אפי' אמר לו עד אחד אביא את שאמר לו עד אחד שכן מחייבו שכועה י מניין אפילו אמרו לו שנים קרוכים אביא את שאמרו לו קרובים שכן כשרים להעיד במקום אחר - מניין אפי' אמרה לו אשה אפי' אמרה לו שפחה ת"ל או הודע אליו חמאתו אשר חמא בה וחביא את קרבנו: 🕻 אמר ר״מ אם הביאוהו שנים לידי מיתה חמורה לא יביאוהו לידי קרבן הקל י אמר לו רבי יהודה היאך אומרים לו עמוד

> מחייבו גם על מחריני . דתכן ר"ע חומר הנשים חייב בכלן חוץ משמיעת הקול שהחלך לם מעיד ולם מעידין חותו: מלחד שהום תביא אשם תלוי וכן תנן התם [הוריות כ"ו .] אשם תלוי יחיד ונשיא חייבין ואשם תלוי בא על הספק אם עשה עבירה כגון אכל ספק חלב ספק שותן:

המלך וכתב דהו"א כשעבר על דברי עלמו יהא חייב: מלמד שמביא אשם תלחי רמב"ם פט"ו מה' שגגות דין ו': ז משים כר יואן מביא אשם תלחי רמב"ם שם: "א יסיד שאין מביא על הודעו זכר כל"ל וכ"ה בילקוע: פרק ז א הוא רפ"ג דכריתות וברמב"ם רפ"ג דשגגות וביבמות ד' פ"ו ע"ב: ב אביא את שאמר לו עד אחד שכן מחייבו שבועה ממן אפילו אחדו לו קרובים כל"ל ד"ת:

אלא כו' משנם הוריות י' ורמב"ם פט"ו מה' שגגות דין ר': ג יכול גורה י לעיל פוף משמא א' ועמ"ש פ"ל בגמ' הוריות ד' י' וע"ש בגמ' גירסא אחרת: ד' קלב וחלב משם אחד בשני העלמות י רמב"ם פ' ו' מה' שגגות חלב ודם כו' מייב שמ משאות כליל וכן סגי' בד"ת ובו"ר וכ'ם במשנה בכריתות ר'פ חמרו לו יכ'ה בפסיקתה ווטרתי וברמב'ם פ'ו מה' שגגות דין ד': ה סקילם וסקילה משם אחד · כגון טחינה וצוחינה: משני שמות · כגון טחינה וקצירה : ך פ' לעיל פושתא א' ברייתא ה' ופושתא ד' ברייתא יצ וע' בוית רעון הלא סנשיא הוא

Digitized by Google

הקודמו׳. אם חטא קודם שנכנם לנשיאותו ועכשיו יביא שעיר . ודין הוא שלא יביא ואמאי לרוך קרא : ומה אם כהן משיח שהוא מביא חטאת משעבר • שאפילו חטא אחר שעבר מביא פר כדתנן בפ' כהן משיח [ט:] אבל נשיא אם עבר זחטא הרי הוא כהדיוטי ושניהם שמטאו ואח"כ עברו הרי הן כבתחילה בגדולתן ומשיח

מבים פר ונשים מבים שעיר כדתנו התם - ולעילנפקה לן במשיח . מדכתיב והקריב על חטאתו מלמד שמביא חטאתו משעבר על הטא שהטא משעבר • ובס׳ כהן משיח [י] נפקה לן מחשר נשיה יחטת כשהות נשית חין כשהות הדיוט

בעצמה יכול יהו חייכים על העלם מצוה כלה ת"ל כאן מעיני ולהלן נאמר מעיני׳ מה מעיני אמור כאן פרט לכל נוף אף מעיני אמור להלן פרט לכל הנוף: " חורו ב"ד ועשו יכול יהו חייבים ת"ל חקהל ועשו החוריה תלויה ככ"ד והמעשה תלוי בקהל: 💘 מצות ה'

לא מצות המלך ולא מצות כ"ד י מצות האמורות במשיח הן מצות

מרשתא ה א אשר נשיא דריש לשון אשרי הדור אם הנשיא שלו מבוא חטאת: לריך לומר מהו הדיוט בתמיה׳ וכי לריד לומר חשיבתו של הדיוט מהו דכ"ש שהדור חשוב בהדיוטות שאין בהם גיאות וקרובי" לירחת שמים יותר. ומיירי בה בפרק כהן משיח [הוריות י' :] ולהלן הוח

אומר למען ילמד ליראהי במשנה תורה [י"ו] כתיב בפרשת המלך · והא דתניא בפ' כהן משיח [י"ח:] מלכי כית דוד ומלכי ישראל אלו מביאין לעלמן ואלו מביאין . כתם מוקי לה ר' חייה דלה כייפי להדרו : ב שיכול להכיח על

האמורות כאן י מכל מצות ה' לא כל מצות ה' פרט לשמיעת הקול ולבטוי שפתים ולטימאת מקדש וקרשיו י אשר לא תעשנה ואשמו כשם שנפרעים מן היחיד כך נפרעין מן הצבור: יבע שהורו ומעו ולא ידעו מה הורו יכול יהו חייבים ת"ל ונודעה החמאת לא שיוודעו התומאים: 🏌 אשר חמאו והקריבו חמאו שני שכמים מכיאין שני פרים חמאו שלשה מביאין שלשה או אינו אומר אלא חמאו שני יחידין מביאין שני פרים חמאו שלשה מביאין שלשה ת"ל הקהל הייב וכל קהל וקהל חייבין: 🏲 הביצר חמאו שני שבטין מביאין שני פרים חטאו שלשה מביאין שלשה ושאר שבמים שלא חטאו מביאין על ידיהן פר שאף אלו שלא חטאו מביאין על ידי החוטאין לכך נאמר הקהל לחייב על כל קהל וקהל דברי ר' יהודה: 🗗 ר"ש אומר ז' שבמים שחמאו מביאין ז' פרים וכ״ד מביאין עליהן פרי שנאמר כאן קהל ולהלן נאמר קתלי מה קתל אמור להלוב"ד אף כאן ב"ד: 🔼 ר"מ אומר חטאו ז' שבטים או רובן וב"ד מביאין עליהם פר כלם פטורין שנאמר כאן קהל ולהלן נאמר קהל מה קהל אמור להלן ב"ד אף כאן ב"ד: דן רשב"א אומר משמו חמאו ששה והן רובו או שבעה אע"פ שאין רובו הרי אלו חייבין: פרק וסמכו זקני יכול זקנים מן השוק ת"ל זקני עדה אי זקני עדה יכול כל הזקנים שבעדה ח"ל העדה מיוחדים שבעדה: ב וכמה הן וסמכו שנים זקני שנים אין ב"ד שקול הרי חמשה דכרי רבי יהורה : ר"ש אומר וסמכו זקני שנים אין ב"ד שקול הרי שלשח : ידיהם ידי כל יחיד ויחיד ידיהם על ראש הפר פר מעון סמיכה ואין שעירי ע"ז מעונין כמיכה דברי רבי יהודה י ר"ש אומר פר מעון סמיכה בזקנים אין שעירי ע"ו מעונין סמיכה בזקנים י שר' שמעון אומר כל חטאת צבור שדמה נכנס לפנים טעונה סמיכה : 🏲 ושחט את הפר לפני ה׳ בצפון נאמר כאן פני פרכת ונאמר לחלן פני פרכת מה פני פרכת אמור לחלן פני פרכת הקדש אף פני פרכת האמור כאן פני פרכת הקדש: 🦰 ועשה כאשר עשה וכפר מה ת"ל לכפול את הזיות וללמד שאם חיםר אחת מן המתנות לא עשה כלום י יכול אף מתן שבע שאם חיסר אחת מהן לא עשה כלום שכן מתן שבע מעככות בכל מקום י ומנין למתן ארבע אם חיסר אחת מהן לא עשה כלום ת"ל וכן יעשה: ך ועשה לפר לרבות פר יום הכפורים . כאשר עשה לפר לרבות פר כהן משיח. החמאת לרבות שעירי ע"ו : או יכול שאני מרבה את שעירי רגלים ת"ל לו החמאת: מה ראית לרכות שעירי ע"ו ולהוציא שעירי רגלים: אחר שריבה הכתוב מיעם מרבה אני שעירי ע"ז שהן באין על עבירת מצוה ירועה: ז וכפר עליהם אעירי רגלים שאין באין על עבירת מצוה ירועה: ז וכפר עליהם אע"פ שלא סמכו י ונסלה להם אע"פ שלא נתן בשירי הדם י מה ראית להכשיר כסמיכה ובשירי הדם י ולפסול בהזיות י אחר שריבה הכתוב מיעם י מפני מה אני מכשיר בסמיכה וכשירי הדם שאין מעכבין את הכפרה יופוסל אני בהזיות שהן מעכלות את הכפרה: וחוציא את הפר אל מחוץ למחנה חוץ לשלש מחנות י ושרף, אותו כאשר שרף, את הפר הראשון: הא מיכן את אומר פר. משיח ופר עדה עומדים פר משיח קורם לפר עדה ככל מעשיו: ביכול אף שעירי ע"ז יקדמוהו · ודין הוא אם פר יחיד קדמו · פר ושעיר לא יקדמוהו ת"ל פר משיח קורם לפר עדה בכל מעשיו : בין אב לכל חמאות הקחל בנין אב לכל חמאות הקחל בנין אב לכל חמאות הקחל בנין אב לכל המאות הקחל בנין אב לכל המאות הקחל שישרפו: 🙌 והלא שעירי רגלים שהן הטאות הקהל יכול ישרפו ת"ל הוא י ומה ראית לרכות שעירי ע"ז גלהוציא שעירי רגלים אחר שריבה הכתוב מיעם מרבה אני את שעירי ע"ז שהן כאין על עבירת מצוה ירועה י ומוציא שעירי רגלים שאין כאין על עבירת מצוה ידועה: רב וחלא פר יום הכפורים אינו כא (אלא) על עבירת מצוה ידועה ומעון שריפה י מה זה מיו חד שדמו נכנס לפנים יצאו אלו שאין דמן נכנם לפנים י חמאת שיהו כל מעשיה לשם חמאת י הוא פרט לששרפו שלא לשמו :

אשר נשיא יחטא אמר רכן יוחנן כן זכאי אשרי הדור שהנשיא שלו מכיא חטאת על שננתו אם על שננתו מכיא חטאת צ"ל 🤼 📆 🤼 מהו על זדונו י אם נשיא שלו מביא חמאת צ"ל מהו הדיום נשיא יכול נשיא שבמים כנחשון ת"ל ועשה אחת מכל מצות ח' אלהיו ולחלן הוא אומר למען ילמד ליראה את ה' אלהיו מה אמור להלן נשיא שאין על נכיו אלא ה' אלהיו אף נשיא האמור, כאן שאין על נכיו אלא ה' אלהיו: ב נשיא יחמא מה ת"ל שיכול יביא על הקורמות ודין הוא ומה אם משיח שמביא חמאתו משעבר

שם ברייתת לי: הן ועשם כחשר עשה וכפר מה תיל כיון דכל הלכותיו מפורשות גם בפרשה זו ואין לומר דבת לרבות יותרת הכבד ושתי הכליות דהת כתב וכפר משמע דמעכב כפרה ותימורים לא מעכבי כפיה רש"י ובחים ל"ע" וע" מנקות כ"ו ע"א : לא עשה כלום חין לי אלא מתן שבעי ד'ת וכ"ה שם בגח': מעכבות בכל מקום י בפרה אדומה דכתיב בה והוה יכח ששעירי ע"ז לא יסים כשרפין: יא יכול שעירי סרגלים. כן הוא בנוסחת חחיתת ד"ת וכ"ם בילקוט: "ב והלא שעיר יוה"כ כ"א ד"ת וכ"ם בילקוט: אינו בא על עבירת מצוה ידועה: כצ"ל ושיבת אלא נמחק: "ג פרט לששחטו שלא לשמו כן סוא בטסחת סישנם ד"ת

וכ"ם בילקוט וע' ז"ר כין דאינה נאכלת לא סום ילפינן לה משאר אטאות : וכים בינקוט ועי זד כין דחינה נמוסמג עם שני שבים שלים ריב"ו כמין סומר פריטתא ה א סוא בתוספתא פ"ז דב"ק שום סוא מסדדשים שדים ריב"ו כמין סומר וסובא בסוריות י' וע"ש בבאר שבע: אף נשיא סאמור כאן שאין ע"ג

מ פרט לכל פגוף כליל : דית: יא הוח לעיל פרשתח ח' ברייתח ה' וע' חיש : שם מרט לממיפת הקול משנה וגמ' הוריות מ' ע"ב וע"ש ומ"ש הק"א דנפיק ממלת נפש ולא הצבור ע" מ"ש ת"ל דיבורת דרדבה פרשתם ח' ברייתה ב' דרבריו תמוהין : כך נפרעין מן הצבור · אם לא הביתו קרבנם : "ב קיעו שהורו : בגמרא הוריות פ"ק ד' ה' · וע"ש וברמב"ם פ"ד מה' שגנות וע' ירושלמי סוף פ'ק להוריות מכחן עד סוף הפרק הוח בגמ' הוריות ד' ה' וע"ש בגמ' ורש"י: "ד שלמה מביחין שלמה מטחו שבעה מביחין שבעה ושחר שבטים שלח מטחו כ"ה בגמ" ופ"ש וע" בספרי פ" שלח סי" קי"ח: מדן רשב"ח כו" : רמב"ם פי"ג מה" שגנות דין ב": בגמית שות בספרים שנח שי קייח: בטן רשבית כו' יחבים פיג חם שגגות דין ב: : פרק לא סוח בסנהדרין י'ג ומחסו התום' שם הח בחקום אחר משמע הזוקי העיר משמע המיוחדים שבעיר ותירלו דווקת יקני פעיר משמע המיוחדים שבעיר מבל במירופי הרץ שם כ' דגם הכח הום אמינת שהן מוחחין והמוכין אבל לח מן הסנהדרין : יכול כל הקנים שבעדם ובגמ' הנוסחת יכול קטני עדה מ"ל וכו' וח"כ צריך ליתן טעם למה יכול כל היקנים שבעדם ובגמ' הנוסחת יכול קטני עדה מ"ל וכו' וח"כ צריך ליתן טעם למה מה' מעם ק דין י' כתב סתם שלשם מן הסנהדרין סומכין עליהם ולח ביחר שישיו מסגדולים בסוכחרין אשר לום נראה דגירסת הרמב"ם היא כגירסת הת"ב יכול כל באקרים שבעדה מ"ל סעדם המיוחדים שיהיו מיוחדים אבל לא התנם שיהים דוקא הגדולים הקרים שבעדה ת"ל העדה המיוחדים שיהיו מיוחדים אבל לא התנה שיהיה דוקא הגדולים שבעדה: ב משנה פ"ק הסנסדרין והרמנ"ם פ"ג מה" מעה"ק דין 'י ספק בשלחם כר"ש משום הבעדה: ב" משנה פ"ץ דפנסדרין הלכם " אמר מדין ודבי ר' שמעון בסמיכה: ג' חיהם ידי כל דייה ידי כל ידי מידי ודי בין מידי וידי בין מידי וידי בין מידי וידי בין מדי וידי בין את לכל השמום שבעי מידי הב"א דפביל היון שהרבה סומרי וידי וידי וידי ווידי מסמיכת ידי או המי"א הבל המדי וידי וידי ולא דשים הו"א הכל כיון דהסמיכה היא בשביל כל הליבור יבסרו שלחה במקום כל הליבור מהם ווידי ווחלה וידי וידי וולא מהם יסמון אחד והמיחורים יעמדו אללו דכולם כגוף מחד ושרפין דהם לכחי ועור ב"ל המדי ועדים אחרבן שתפין דהם "בחו עבור כל הליבור קמ"ל שוב ראיתי בתוספתא מתחות פ"ו לא כולן כלחד ומחבר היו ווידי אומר ומשר היותל היו אלו הל מד היותל הוות ומחבר היותל להיות מוחב להיותל היותל מהוב להיותל מדי מוחבר היותל הוותר ומדי היותל היותל המה לכל למיד ומחם הכר לפת היותל היותל המה לכל למיד מחם את מהוב להיותל הבת"ל מחם לכל היותל מהום לכל היותל מה לכל למיד מוחבר להיותל היותל היותל הלכל מחד ומחם הכר לפת היותל הב"ל למחבר להיותל היותל היותל השלח להל כל מחד ומחם הב"ל מחבר למה ומה להיותל הכל מחד ומחם הב"ל מחבר לפת היותל ה

ויכרא א ספרא דבורא דחובה פרשתא ג ד

שיהא יסוד מזכח של עולה י אל יסוד מזכח העולה אשר פתח אחל מועד זה יסוד מערבי:

פרקד ואת כל חלב פר חלב לרבות פר יוה"כ לשתי כליות וליתרת חכבד י החמאת לרבות שעירי ע"ז לכל האמור בענין ירים סמנו מן חמחובר: ב כאשר יורם משור זבח השלמים וכי מה מפורש בזכה השלמים שאין מפורש כאן אלא מה שלמים לשמן את זה לשמו י מה שלמים מביאין שלום לעולם את זה מביא שלום לעולם: 🕽 או מה שלמים מעונים הפרש אליה אף זה ימען הפרש אליח ת"ל משור זכח. לשלמי שור חקשתיו י לא הקשתיו לשלמי כבש י רבי יחורה כן שמעון אומר מה שלמים מביאים שלום לעולם אף זה מביא שלום לעולם: 7 או מה זבהי שלמי צבור דוחין את השבת ואת הפומאה אף זה ידחה את השבת ואת הפומאה ת"ל משור זבח לשלמי שור הקשתיו לא הקשתיו לשלמי כבש: הלא מובח הפניםי הלא על מובח הפניםי הלא דין חוא מזכח חחיצון זכח במתן דמים (מזכח הפנימי זכה כמתן דמים י מה מזכח החיצון מקום מתן דם קרניו שם הקפר חלביו אף מזבח הפנימי מקום מתן דם קרניו שם הקמר חלכיו: [מה אני מקיים לא תעלו עליו קפרת זרה ועולה בקדשי שלא זכה בפתן דמן י אבל קרשים שזכה במתן דמן הואיל וזכת במתן דמן יזכת בתקמר חלכם תלמוד לומר ותקמירם תכהן על מזבח העולה לא על מזכח הפנימי:

ואת לור הפר ואת כל בשרו על ראשו ועל כרעיו 🗂 🏳 🗗 וקרבו ופרשו והוציא: מלמד שהוא מוציאו כלו כשהוא שלם: ב יכול יוציאנו שלם וישרפנו שלם. ת"ל ראשו וכרעיו מה ראשו וכרעיו אמורים להלן ע"י נתוח י אף כאן ע"י נתוח י או מה ראשו וכרעיו אמורין להלן ע"י הפשט אף כאן ע"י הפשט תלמוד לומר וקרבו ופרשו: ב והוציא את כל הפר אל חוץ למחנה חוץ לשלש מחנות או יכול חוץ למחנת אחת י וכשחוא אומר בעדה אל מחוץ למחנת שאין ת"ל שכבר נאמר ושרף אותו כאשר שרף את הפר הראשון וא"כ למה נאמר אל מחוץ למחנה ליתן לו מחנה שנייה: וכשהוא אומר בדשן אל מחוץ למחנה שאין תלמוד לומר שכבר נאמר אל המקום מהור אל שפך הדשן ואם כן למה נאמר אל מחוץ למחנה ליתן לו מחנה שלישית: האל מקום מהור שיהא מקומו מהור ואם ממא ימהרנו שיהא מקום מתוקן להם

הגהות מהרי"ד

ועם שננת המעשה: 7 ונעלם דבר לא שתעלם מצוה כלה ' כיצד אמרו אין גדה בתורה אין שבת בתורה אין ע"ז בתורה יכול יהו חייבים ת"ל ונעלם דבר לא שתעלם מצוה כלה: 🎵 אבל אמרו יש נדה כתורה אבל הבא על שומרת יום כנגד יום פמור : יש שכת בתורה אכל המוציא מרשות לרשות ומרשות היחיד לרשות הרבים פטור יש ע"ו כתורה אבל המשתחוה פטור יכול יהו פטורים ת"ל ונעלם דכר לא כל הנוף: 🔼 מתוך שיצאת ע"ז לידון

לכך י אל שפך הדשן שיהא שם דשן שיקדום את הדשן

ששם יהו נותנין את חרשן י רבי אליעור כן יעקב אומר

שיהא מקומו משופך: ן ושרף אותו כשר לא תפסולי על עצים באש מחתלמוד לומר שיכול חואיל ונאמרה שריפה כפנים ונאמרה

שריפה בחוץ מה שריפה אמורה בפנים בעצים כשרין למערכה אף

שריפה אמורה בחוץ בעצים כשרין למערכה תלמוד לומר עצים

לרבות כל משמע עצים אפילו בקש אפילו בתבן אפילו בגבבא ב

באש ולא בסיד ולא ברמץ ישרף אע"פ שאין שם דשן ישרף

עד שמצית האור בנופו:

ברשתא ד ואם הרי זה מוסיף על ענין הראשון שתימצא

קודם לפר עדה לכל מעשיו: 🔼 עדת ישראל יכול בכל העדה חכתוב

מדבר תלמוד לומר כאן עדה ולהלן נאמר עדתי מה עדה אמורה

להלן ב"ד י את כאן ב"ד י או מה עדה אמורה להלן בכ"ג את כאן בכ"ג תלמוד לומר עדת ישראלי העדה המיוחדת שבישראל ואי

זו זו זו סנהדרי נדולה היושבת בלשכת הנזית: ב היה אחד מהם

נר או מסור י או נתין או זקן שלא ראה לו בנים יכול יהו חייבים ת"ל כאן עדה ולהלן נאמר עדה מה עדה אמורה להלן כלם ראוים

להוריה אף עדה אמורה כאן עד שיהו כלם ראויים להוריה:

לא היה מופלא של ב"ד שם או אמר אחר מהם איני יודע או שאמר להם מועין אתם יכול יהו חייבין ת"ל עדת ישראל ישנו

עד שיורו כלם: 🎵 ישנו יכול יהו חייבין על שגנת המעשה ת"ל

ישנו ונעלם דבר י הא אינן חייבין אלא על העלם דבר י ועל

שננת המעשה: מתוך שיצא ע"ז לידון בעצמה יכול יהו חייבים

על שננת המעשה שלה ' ת"ל כאן מעיני ולהלן נאמר מעיני מה

עיני האמור להלן ב"ד י אף כאן בית דין ומה מעיני האמור להלן

העלם דבר עם שננת הפעשה אף מעיני האמור כאן העלם דבר

אומר פר משיח ופר עדה עומדין י פר משיח

הדטן ששם יהיה נותמץ את הדטן אבל אעפ"י שאין עכשיו שם דטן כשר כ"כ הקרבן אהרן: ראב"י אומר כו' ע"ש בגמרא ראפ"ל דראב"י לא פליג את"ק: ך לא הפסיל' הספסול נשרף בנית הבירה כדאיתא במשנה ובמים ק"ר והובא ברמב"ם פ"ו מה' מעה"ק דין ד': נאמרה שריפה בפנים : במטאת וסולה כו' עלם לרבות כל אבל במעוכה דרשין לפיל דיבורא נאמרה שריפה בפנים : תוחה שייפט בפנים התחתות היה המחתה כל שנה מרבו כל מבל במתוכה ורוח של היהוא בדרבה כל היה את המחתה במחתה המחתה במחת וכל במחת המחתה במחתה במחת וכל במחתה מחתה במחתה במחת וכל במחתה מחתה במחת וכל במחתה במ

שמלית את העור ברובו כ'ה בפסחים ע'ה: ופירוש שלא סגי עד שישרפנו כולו: פרישתא ד א שתמלם לומר כו' פר משים קודם כו' ולקמן פ"ו ברייתם ס' מייתי לם מקרם

שו בר בייננט ל מחינת מנחים מלוקים תם י לי דמקן דסכם לא שכם שיינה כם מקום מו משיינה לי מקום בכל ממשיי רק בייננט ל מיינו של מו מכם שיסים קודם בכל משייו רק במעשם אחד י ומשם מוכח דר יוג בבבלי ובירושלים שם והובא ברמב"ם פי"ע מה' ממידין ומוספין דין ז': ב ולהלן נאמר עדה י ושפטו בעדה והדילו העדה : בלשכת הגות . בלשכת הגות : בלשכת הגות . בירושלמי ריש הוריות א"ד יסונתן טעמים דסך תנא מן המקום הסוא אשר יבתר ו": ג סוא משנם פ"ד דהוריות דף ע"ב ושם איתה או זקן שאינו ראוי לבנים: משמע דהגם דיש לו בנים רק כעת אינו ראוי לבנים וע"ו כתב רש" לא ידעתי למם אין ראוי לסנסדרין דסגם דרש" בעלמו לפנימי : שיכת יסוד מובח של עולה . פי' דבעולה לח כתיב שפיכת שיריים וילפינן מכחן דכל

כניתה: שיהם ישור מובח החילון טעונים ישי דבטוכה כח כתיב שפיכת שיחיים וינפיק מכחן דכב הדמי הבקדבים על מובח החילון טעונים יוחד : זם יסוד מערבי - שהוא לפני הפתח י זית רעקן מדש"א ובחים כ"א:

פרק דא לרבות פר יום"כ : כ"ה בילקוט ובשום' ובמי מ"א ע"א ד"ה והא שנהי : לרבות שטירי ב"א - היינו שמביאין י"ב שעירים לכל שבט ושבט וע"ש בתום' הרח בתימא ומה הקט בל הש"ם שעיריע"א לשון רבים ופר העלם לשון יחיד וע' ע"א ובתום' הורות ג' ע" מוף ע"ב באר עוד תום" שבוע ת ד' יא : בתום' יומא נ' י ד"ה כי העלם יבם שיח ילחן ויד דוד שם וע"ב באר עוד תום" שבוע ת ד' יא : בתום' יומא נ' י ד"ה כי העלם יבם שיח ילחן ויד דוד שם וע"ב באר שר תום שבוע ת ד' יש : וכתום יושל נ' י ד'ם פר סעלם יבם שים ילחף ויו דוד שם וע' שבע סוריות ד' ג' : שם ירים ממנו מן המשובר - גמ' מומות ע"ו : ולעיל דיבורא דמדבה גבי שלמים פ"ב ביייתו ד' ג' : שם ירים ממנו מן המשובר - גמ' מומות ע"ו : ולעיל דיבורא דמדבה גבי שלמים פ"ב ביייתול ב' מ"ע ההם הם היל דיבור מדיבר היל מי מכתם כ"ל היע היל הבי מי מכל חבל מוכל ב' מבס בי מב"ד וה' לו ע"ע שר תירולים : ב מה שלמי לשון . ע' גמ' ובסים ד' כ' יליף מקרת אחרית לכל פובחי וע' במפושים מה שתילו ע"ו : שם מה שלמי לשון . ע' גמ' ובסים ד' כ' יליף מקרת אחרית לדבי מדבין וע' במפושים מה שתילו וה' של שלום וסרבם תירולים נאמר וויל דאפ"ל דבל לרבית גם ום הגם שהול נשרף חון למחנה וה'ל שלה ב' דב' מרובין בל מירו ב' מילול ב' דב' מרובין ב' שוול ב' מה שלמים למולם ב' למול ב' דב' מי מול למול ב' דב' מילול ב' היקשו לל לענין שמביא שלים לעולם קרבן ב' אור "ל אף זה ירום מיום דרא"ל למה בית ושל לא לתתקן פ"א דכול כקרבן ליבור דוחם כ' קמ"ל ב' אור היקשו ללא לתתקן פ"א דכול כקרבן ליבור דוחם כ' קמ"ל ב' אף וה ירום מות דם המשון ב' מהים דעול לתתקן ב"א דכול כקרבן ליבור דווס כ' קמ"ל בלל תנעל הלא תתקן ב"א דכול כקרבן ליבור דווס כ' קמ"ל ב' אם היל מותם מון דם קדשו כ"ה בילהוט ב' כ"ם היל וא"ם מ"ל מלל בלל הלא תעלו ב' הול ב' מ"ר וא"ב מ"ל המל בללל הלא תעלו מון חישט ועמט עם טמפהן כוכם עמת כח מתמקן סיד דסום בקדבן כיבור חומה כי' קולנ:
האף מובם הסכמי מקום מתן דם קדטיו כ"ה ביליהוט: ? כ' ש"ר וא"ת א"כ ל"ל קדל דלת תעל
וכי תשירן דלוי מהכם כ"ל דעולם ממידל שכן כליל ווכל להקרובה על מובם השפימיו ול"ג דלו
מהכא לא היו רק לאו הבא מכלל עשה אבל כיון דסויכן דעולה המידל הוא בלאו וכל הקדשי
מהכא לא היו רק לאו הבא מכלל שה אבל לייסורת שפיר עובר בכולהו :
מרך הא מלמד כי יומא היים : ובסים כ"א ווממיש שם בנתי בם שפרשו ב קרבו ופירש"י

דרכ מעומה היא להואח ולשורפו בעין כך בשרו בעורו וע"ש בעום" : ב מיל רחשו כרטיו ונפשר להלן רחשו וכרטיו כן הגי'בד'ם ופי' ומחוד להלן בעולה וע' רש"י יועה סחי חבחי כרטיו ונאמר להלן ראשו וכצעיו כן הגי' בד"ע ופ" ומאמר להלן בעולה וע" יועא האי וופא האי וזכחי "המי" והמי במקבים והגבא ברמב"ם פ"ז וה" מעשה הקרגעות דין ב' : ב הוגא ביומא ס"ח ע"א יושה המי במקבעות דין ב' : ב הוגא ביומא ס"ח ע"א שהור כ"ה ביצ"א אמנס גם בכל המקומ ע הכ"ל בגמי לישא והובא ברמב"ם פ"ז מה" מעשה הקרגעות דין ב' : ה" אל מקום טהור שיהא לישא והובא ברמב"ם פ"ז מה" מעשה וביר שלמי פ"ב דיומא סלכה כ" מעודש אל מקום טה"ר שיהא מקומו ט טהור . פ" שיהא אסור בהנאה ב" שיהא מקום מחור . פ" שיהא אסור בהנאה " שיהא מקום מתוקן להם לכך פי מיוחד" ד"ת ולי בראה דייוק מדלא כתיב למקום עהור רף אל מקים דאם היה כתיב למקום להן מוכן שיתקן מקום קבוע לכך רק דים במקום עהור ומדכתיב אל מקום בישר שיחל המקום מיוחד לכך שלא יהיה משליכין שם אבנים מוגעות וכדומה וכיון דאותו מקום היה מיוחד לכך ישרו אם היה טמל : שיהא שם זשן י הייט שיקדים את

Digitized by Google

לא ימען ססיכה י תלמוד לומר וסמך ידו על ראש חפר לרבות פר יום הכפורים לסמיכה : ושחט את הפר לפני ה' בצפון : 🏲 ולקח נאמרה כאן לקיחה ונאמרה להלן לקיחה מה לקיחה אמורה להלן בכלי . אף כאן בכלי: [ולקח המשיח אין לי אלא המשיח בשמן המשחח המרוכה בבגדים מנין תלמוד לומר הכהן אם סופנו לרכות כהן אחר מה ת"ל ולקח הכהן משיח י אלא מצוה שיקבל כחן משיח ואם קבל כהן אחר עבודתו כשרה: ז מדם הפר מדם הנפש לא מדם הבשרולא מדם התמצית: מן הפר יקבל י והביא אותו כשר ולא פסולן: אותו אל אהל מוער למעט קרבנו למצוה יחידית שלא ינתן מדמו על מזכח חוהב: 🗖 וטכל לא המספני וטכל וחוה עלכל חזיה טבילה י אצבעו נאמר כאן אצבעו ונאמר להלן אצבעו מה אצכעו האמורה להלן הימנית המיומנת שבימין אף אצבעו אמורה כאן הימנית המיומנת שכימין: 🔼 בדם שיהא כדם כדי מבילה : וחזה לא הממיף וחזה לא הזורק: מן הרם מן הדם שבענין י שבע פעמים לא שבע מיפים שבע פעמים שיהא מונה שבע פעמים לא אחת ושבע: י לפני ה' יכול על כל הכית תלמוד לומר אל פני הפרכת אואל פני הפרכת יכול אל פני הפרכת כלה י תלמוד לומר חקדש מלמד שהוא מכוון כנגד הכדים: יא ונתן הכהן מן הדם י מן חדם שבענין על קרן קרנות הרי שתים ולמטן הוא אומר על קרן קרנות הרי ארבע דברי רבי שמעון י רבי יהודה אומר אשר כאחל מועד לרכות כל קרנות שבאהל מועד מזכח הקמכת שיתחנך המזכח בקטרת : קטרת שתהא משל צבור י סמים שיהו סממניה לתוכה י לפני ה' מח ת"ל ואמר רבי נחמיה לפי שמצינו כפר הכא ביום הכפורים שהוא עומד לפנים מן המזבח ומזח על הפרוכת בשעה שהוא מזה: יכול אף זה כן . תלמור לומר מזכח קטרת הסמים לפני ה'י ואין הכהן לפני ה': יב את כל דם הפר ישפך לרבות דם פר יוחיים לשפיכה ישפך לא ימיף ישפך ולא יזה י ישפך ולא יזרק אל יסוד מזכח העולה י לא על יסוד מזכח הפנימי י הלא דין הוא מזכח החיצון זכה כמתן דמים ומזבח הפנימי זכה במתן דמים י מה מזכח. החיצון מקום מתן דם קרניו: שם מתן דם יסורו: אף מזכח הפנימי מקום דם קרניו שם מתן דם יסודו: וג כשהוא אומר בעדה אל יסוד מזבח העולה שאין ת"ל אלא ללמד שאין יסוד לפנימי עצמו: וכשהוא אומר כנשיא אל יסוד מזכח העולה שאין ת"ל אם את שיריו לא קבל מזבח הפנימי . שירי מזכח החיצון הוא מקבל י- דבר אחר וכי יש יסור לפניםי עצמו וא"כ למה נאמר אל יסוד מזכח העולה

מהרי"ד

דכתיב ולקסו חן הדם אשר בסף בפ' בא ז'ר : ול בהודות יב ח"ט דר"ח דתמיא משוח אלא משיח בשחן המשחה מרובה בגדים מנין מ'ל הכסן משיח ופירש"י מרובה בגדים מרו של הבדים ממין מ'ל הכסן משיח ופירש"י מרובה בגדים מועיט בח"ש שמיעוט בח"ש מתורא הכסו משיח וב'" ול גרים הכסן משמת מיתורא דכסן עכ"ל הרח"ש : אם סייפנו לרבות כסן אחלר : אפי' כסן הדיוט כ'"כ הכס' מגילה ד' ע"ל ב"ל הלין בין כסן משיח וביקוושין לו : ז"ם אי ופני כתבו דמרבינן כסן הדיוט מ"ל הכסן משלח הכסן במדים ויב"ל הלין בין כסן משיח וביקוושין לו : ז"ם אי ופנים כתבו דמרבינן כסן הדיוט מ"ל הכסן מתורא בגדים ויל דהתם אילטרין דחייל מכת בכנסן וך משיח לחיו היא מלך לוה אינטרין למיל מכת בכנסן וך משיח לחיו ה"א מלך לוה אינטרין למיכתב תובה בגדים ויל דהתם אינטרין דחייל כתב בכנסן וך משיח לחיו ויית דעכן: ז מדם הנפש למ מדם בעיר ולא מדם המתור מובה בפר ביק בלא מדם בנת ב"ל בגמ" וומא מ"ח והפהם כ"ם - וכ"ם בער ולא מה ביקול מאות מוכרות קום ביל בגמ" בגריעון א" מדם ומכפש למ מידית קרבן שמקריב על הטאו בע"ז : הן גמ" ובמ" מ" לג : מנחות ברמב"ם פ"ט מה' מטבו ב"ל הלוב הלוב וב"ל מולד מולא יקם בללבפו מדופה בכלי או משולו ונאחר והפר למנו ב"ל מלור וובל ככן את לוב"ל ביל וב"ל וב"ל ווא משלח וללבות בלים וב"ל מלור ב"ל בגמ" ובמ" מ" ולג : מנחות הרב"ם פ"כ מה' מעשה בקרבטת דין וווובל לדבות הימנת בסיומב בניתו אלצטות מוכרות להפוש ולעבול היינו שאלל גודל רש"י ובה" נג ע"א וכ"כ הרמב"ם פ"כ מה' מעשה בקרבטת דין ו' ומוב להב"ל שובה לבלבעו הימנת בסיומו אלצטות חוב להת ב"ל ובמ" ובמ" מה"ל משבה בלור את מוטב לוא מושה בלור ב"ל במול לוא המטוף שיה" דרך התוב ללמשוף בללצעו המלחה מוטב לוא מוסב לדרן ביל מות במול בול המשה אוון ב"ל מ"ל מולד במ"ל מוסר וולה המושף ביה" דרך התוב ללש שוטף בללצעות מולה בנמ"ל הוא במולה במים במים הוא במים להוא הוא במים במ"ל וול המורי ולה מוטף ביה לאת ב"ל ב"ל בב"ל מול מורים ובמ"ל מול במור שליו במ"ל מול בב"ל מול בלי ונים לות המשה בלור במ"ל מול במ"ל במים לות המוב במ"ל מול במים במ"ל וב"ל הוא במ"ל ב"ל בלות מהוב ל"ל בים לות לומה במול במ"ל הוא במ"ל בל הוא במ"ל בל היו במ"ל מול בים להוב במ"ל הוא במ"ל מול בלול מוף בעול בל הוא במ"ל בל הוא בלול מולה בל היו במ"ל הוא במ"ל בל"ל מול ב"ל בכול לות הוב במ"ל ל"ל הלה ב"ל בל ל"ל הוא ב"ל בים ל"ל הלה

עולה לה' יכול תקדום חטאת לעולה בכל מקום ובכל מעשיה ת"ל ופר שני כן כקר תקח לחטאת י אי ופר שני כן כקר לחטאת יכול תקרום עולה לחמאת בכל מעשיה ת"ל ועשה את האחד חמאת ואת האחד עולה לה' י תא כיצד דם חמאת קודם לדם עולה מפני שהוא מרצה איברי עולה קודמין לאימורי חמאת מפני שהן כליל לאישים: ד רבי שמעון אומר מה תלמוד לומר ופר שני בן בקר תקח לחטאת אם ללמד שהן שנים והלא ככר נאמר ועשה את האחד חטאת ואת האחד עולה לה' אם כן למה נאמר ופר שני תקח לחמאת שיכול שתהא נאכלת חמאת זו תלמוד לומר ופר שני שני לעולה מה עולה לא נאכלת אף חמאת זו לא נאכלת: 🦰 כיוצא בו אמר רבי יוסי הבאים מהשבי בני הגולה הקריבו עולות לאלהי ישראל פרים שנים עשר על כל ישראל אלים תשעים וששהי ככשים שבעים ושבעה צפירי חמאת שנים עשר הכל עולה לה' אפשר המאת עולה אלא מה עולה לא נאכלת ' אף חמאת לא נאכלת ' רבי יהודה אומר על עבודה זרה הביאום: [ר' שמעון אומר כל מקום שנאמר ענל בתורה סתם בן שנה שנאמר ועגל וככש כני שנה כן כקר כן שתי שנים שנאמר קח לך ענל כן בקר לחמאת ואיל לעולה תמים תמימם אף כשנים פר סתם בן שלש אף בני ארבע ובני חמש כשרים אלא שאין מכיאין זקנים מפני הכבוד:

מרשתא בר הוא מכיא בר הכיא אף לאחר יום הכפורים. פר פר הוא מכיא ואינו מביא חלופין: 🔼 הלא דין הוא מה אם היחיד שלא שוח קרבנו לכל מצות לקרבנו ליום הכפורים שוה קרבנו לכל מצות לקרבנו למצוח יחידית י משיח ששוה קרבנו לכל מצות לקרבנו ליום חכפורים אינו דין שישוה קרבנו לכל מצות לקרבנו למצות יחידית ינשיא יוכיה ששוה קרבנו לכל מצות לקרבנו ליום הכפורים ולא שוה קרבנו לכל מצות לקרבנו למצוה יחידית: 🕻 אף אתה אל תתמה על המשיח שאף על פי ששוה קרכנו לכל מצות לקרבנו ליום הכפורים לא ישוח קרבנו לכל מצוח לקרבנו למצוח יחיד אלא לפי שנאמר והביא יכול יביא חלופין ת"ל פר פר הוא מכיא ואינו מכיא חלופים: ד וסמך ידו על ראש הפר לרבות פר יום הכפורים לסמיכה: הלא דין הוא מה אם זה שאין מעון שני וידויין ואינו מעון אנא מעון סמיכה: פר יום הכפורים שהוא מעון שני וידויין ומעון אנא אינו דין שימעון סמיכה - לא אם אמרת בזה שהוא בא על עבירת מצוה ידועה י תאמר בפר יום הכפורים שאין בא עלעבירת מצוה ירועה : חואיל ואין בא על עבירת מצוה ירועה :

הגהות

ויכרא א ספרא דבורא דחובה פרשתא ב

צבור מוצא מכלל היחיד ומשיח מוצא מכלל היחיד ' מה צבור אינו מביא אלא על העלם דבר ועם שגנת המעשה את משיח לאיביא אלא על העלם דבר ועם שננת המעשה: ב או כלך לדרך הזו נשיא מוצא מכלל היחיר ומשיח מוצא מכלל היחיר : מה נשיא מביא על שגנת המעשה אף משיח יביא על שגגת המעשה: נראה למי דומה אם דומה לצבור נלמדנו מן הצבור ואם דומה לנשיא נלמדנו מן הנשיא י צבור בפר ואינו מביא אשם תלוי ומשיח בפר ואינו מביא אשם תלוי ' מה צבור אינו מביא אלא על העלם דבר עם שגנת המעשה אף משיח לא יכיא אלא על העלם דבר עם שננת המעשה: ד או כלך לררך הזו נשיא מביא שעירה לע"ז ומביא אשם וראי ומשיח מביא שעירה לע"ז ומביא אשם וראי ' מה נשיא מביא על שננת המעשה אף משיח יביא על שנגת המעשה: ת'ל לאשמת העם ' הרי משיח כצבור מה צבור אינו מביא אלא על העלם דבר עם שנגת המעשה ' אף משיח לא יביא אלא על העלם דבר עם שננת המעשה: 🏲 אי מה צבור אם הורו ועשו אחרים על פיהם חייבין ' יכול אף משיח אם הורה ועשו אחרים על פיו יהא חייב י תלמוד לומר אשר חמא על מה שחמא הוא מביא ואינו מביא על מה שהמאו אחרים: [והקריב על חמאתו מלמד שהוא מביא המאתו משעבר י הלא דין הוא מה אם הנשיא שהוא מביא על שננת המעשה אינו מביא חמאתו משעבר ' משיח שאין מביא על שננת המעשה אינו דין שלא יביא חמאתו משעבר י ת"ל והקריב על חמאתו מלמד שהוא מביא חמאתו משעבר: ז יכול חמא עם הצכור יביא פר לעצמו ודין הוא נשיא מוציא מכלל הצבור י ומשיח מוציא מכלל הצבור: מה נשיא חמא לעצמו מביא לעצמו: חמא עם הצבור מתכפרלו עם הצבור 'אף משיח חמא לעצמו מביא לעצמו ' חמא עם הצבור מתכפר לו עם הצבור: 🦷 לא אם אמרת בנשיא שמתכפר לו עם הצבור ביום הכפורים ' תאמר במשיח שאין מתכפר לו עם הצבור ביום הכפורים: הואיל ואין מתכפר לו עם הצבור ביום הכפורים יביא פר לעצמו ' תלמוד לומר אשר חמא ' הא כיצד חמא לעצמו מביא לעצמו י חמא עם הצבור מתכפר לו נם הצבור:

פרס ג פר יכול זקן תלמוד לומר בן אי בן יכול קמן : תייל פר הא כיצד בן שלש כדברי חכמים 'ר'מאיר אומר אף בני ארבע וכני חמש כשרין ' אלא שאין מביאין זקנים מפני הכבוד: רבי יוםי הגלילי אומר מה תלמוד לומר ופר שני בן בקר תקח לחמאת אם ללמד שהן שנים וחלא כבר נאמר ועשה את האחד חמאת ואת האחד עולה לה' א"כ למה נאמר ופר שני כן כקר תקח לחמאת בן ב' שנים: ג רבי אומר מה תלמוד לומר ופר שני בן בקר תקח לחמאת אם ללמד שהם שנים הרי כבר נאמר ועשה את האחד חמאת ואת האחר עולה לה' א"ב למה נאמר ופר שני כן בקר תקח לחטאת אלא לפי שנאמר ועשה את האחד חטאת ואת האחד

רשב"א ח"א סי שנ"א השם איתא שיכול והלא דין הוא וע"ש בכאר שבע: אלא על העלם דבר עם שגבת המעשה כ" כל"ל : שגבת המעשה כ" כל כ"ל : לבור (מוליח מכלל סיחיד . דיחיד מכיח כשבה חו שעירה ולבור מביחין פרי וש"י: ב נשיח שולים דן בנשי שנסכפר לו עם הציבור. ביוה'ב שליט מביא קרבן בפני עלמו ביוה כ רק סוא מסכפר בקרבט" ספי חות בתוספתי דפרם: מה תיל פר שנו. בפי בהעלותך: כן כי שנים . דרים שני לפון שנים : (בים

מביא על שנגת המעשה אינו ריו שלא יביא אלא על רבר שודונו כרת ושנגתו הפאת: לא אם אמרת ביהיד שאין מכיא הפאת על לא תודע י תאמר בצבור שהוא מביא חמאת על לא הורע משיח יוכיח שהוא מביא חמאת על לא הודע ואינו מביא על דבר שזרונו כרת ושננתו המאת: 🛴 לא אם אמרת במשיח שאין מביא חמאת על לא הודע במזבח החיצון י תאמר בצבור שהוא מכיא תמאת על לא תורע במובח תחיצון ' הואיל והוא מביא חמאת על לא תודע על מזבח החיצון יביא על דבר שורונו כרת ועל דכר שאין זדונו כרת: ת"ל נפש בני ישראל הרי צבור כיחיד: מה יחיד אינו מביא אלא על דבר שזדונו ברת ושננתו חמאת אף צבור לא יביא אלא על דבר שזרונו כרת ושננתו חמאת: ד הוא הרין למשיח חלא דין חוא מה אם היחיד שהוא מביא על שנגת המעשה אינו מביא אלא על דבר שזרונו כרת ושנגתו חמאתי משיח שאין מביא אלא על שנגת המעשה אינו דין שלא יביא אלא על דבר שזדונו כרת ושננתו חמאת י לא אם אמרת ביחיד שאין מביא חפאת על לא הודע - תאמר כמשיה שהוא מביא חפאת על לא הודע - צבור יוכיח שחוא מביא חמאת על לא הודע ואינו מביא אלא על דבר שזדונו כרת ושננתו חמאת: 🗖 לא אם אמרת בצבור שאין מביא אשם וראי תאמר במשיח שהוא מביא אשם ודאי י נשיא יוכיח שהוא מביא אשם ודאי ואינו מביא אלא על דבר שזדונו כרת ושננתו חמאתוי לא אם אמרת בנשיא שאין מביא חמאת על לא הודע תאמר במשיח שהוא מביא חמאת על לא הודע י הואיל והוא מביא המאת על לא הודע יביא על דבר שודונו כרת ועל דכר שאין זדונו כרת ת"ל נפש ' אם הכהן המשיח חרי המשיח כיחיד מה יחיד אינו מביא אלא על דבר שזדונו כרת ושנגתו חמאת את משיח לא יביא אלא על דבר שזדונו כרת ושנגתו המאת: (משיח יכול זה המלך ת"ל הכהן אי כהן יכול המרובה כבנרים ית"ל משיח אי משיח יכול אף משיח מלחמה ת"ל המשיח שאין על גביו משיחי משיח יחמא מה תלמוד לומר שיכול יביא על הקודמות ודין הוא מה אם הנשיא שהוא מביא על שננת המעשה אינו מכיא על הקודמות י משיח שאין מכיא על שנגת המעשה י אינו דין שלא יביא על הקודמות י לא אם אמרת בנשיא שאין מביא חמאתו משעכר' תאמר במשיח שהוא מכיא חמאתו משעבר' הואיל והוא מביא חמאתו משעכר יביא על הקודמות: ת"ל משיח יחמא כשיחמא והוא משיח לא כשיחמא ועודנו הדיומ: 1 רבי שמעון אומר אם נורע לו עד שלא נתמנה ואח"כ נתמנה חייב י ואם משנתמנה נודע לו פטור' משיח יחטא יכול גזרה עליו שיחטא תלמוד לומר אם יחמא כשיחמא:

פרק ב לאשמת העם הרי משיח כצבור מה צבור אינו מביא אלא על העלם דבר ועם שננת המעשה ' אף משיח לא יביא אלא על העלם דבר עם שננת המעשה ' הלא דין הוא

הנהות

מב"ד ושגנו בכוראם . בימיד שאין מכיח מטאת על לה כודע . דבשאין לו ידיעה אשם מלוי מייפני ח"ב תפחר לוחר דכך חתי כמוסבו דחמר בשבם ס"ם : דכלת כורע כלל כגון פנטק שנשבה לבין ככרים שטור מחטתם: שחמר בלבור שמבית שטחת : על לח כורע כיינו שעירי רחש שפובם כבין לכדים פעור וחיטומת: מחוד רכבור שחבית סטחת. עו כח הודע היינו שטידי רחש מחדש במידי מדעה שמידי הרש מחוד בכבור שחבית שלון בה ידיעה לא בתחילה ולא בסוף בראיתא במס" שבועות וכן פירש בר"ב. ששיש יוכים וכו' . שכל מה ששעיר הפנימי מכסר על הצבור מרו של כהן (משית) גדול מכפר עליו שם וכ"ב הקדבן אהרן : ואינו מכיל מלא על הצבור מרו בלהן בחודן ברייתא ה: ג' ת"ל בני ישראל נפש כ"ה בילקוע באלא מבי של שגגת המעשה בצ"ל וכ"ה באות אמת ובר"ת ובק"א ובילקוע ברלקמן רש מהיי של אחת בישוה במשוה בישוה ע"י בליבור שאין מביא אחת ביש חליל בישור ביליתא במשוה ב"ל החורות ע"י בישור הייש שה לאחת בישור מלא היישור ביליתא במשוה ב"ל הבל הוא דיבור אחר ביל החורות ע"י ב"ל היישור ביל היישור ביליתא ביל היישור מ"ל היישור היישור היישור היישור היישור מו היישור מול היישור הי מקד - ד'ת : ן משוח יכול וה המלך. הברויתה הנו הובחה בגתי הוריות פ"ג ד' י"ב ופריך מסימ שעבר משטים על בין באר בעמיו פרות והבין אמונע שבין ובין היו בבר וכין כורם ברבר וכין כורם ברבר בין בין היש מותר שם בשנת בת סמיג בשין רין : ין ריש אומר שם במשכם כרך יין מיש בכת בכו שם :
ימעא יכעא יכול בוירם כו' ע' לקמן מרשפת כ' ברייתא ג' ומה שכתבכו שם :
ברב בא עד סוף ברייתא כ' הוא בגע' סורות ריש פ"ב ד' ו' : ו' י וע' ש"מ

אמו בהעלם אחד מהו חייב אחת על כלם או אחת על כל אחת ואחת י אמרו לו לא שמענו אבל שמענו בבא על חמש נשים נדות בהעלם אחר שהוא חייב על כל אחת ואחת ורואים אנו שהדברים ק"ו: מאלו ר"ע אבר המדולדל כבהמה מהו אמרו לו לא שמענו אבל שמענו באבר המדולדל באדם שהוא מהור וכך היו מוכי שהין שבירושלים עושין הולך לו ערב פסחים אצל הרופא וחותכו עד שהוא מניח בו כשערה ותוחבו בסירה ונמשך ממנו והלה עושה פסחו והרופא עושה פסחו ורואין אנו שהדברים ק"ו: " ועוד שאלו ר' עקיבא השוחם חמשה זבחין כחוץ בהעלם אחד מהו חייב אחת על כולם או אחת על כל אחת ואחת אמרו לו לא שמענו ' א"ר יהושע שמעתי באוכל מזבח אחד בחמשה תמחויין בהעלם א' שחוא חייב על כל אחר ואחר משום מעילה ורואה אני שהרברים ק"ו: "א א"ר שמעון וכי מה ראייה האוכל לשוחם אלא כך שאלן באוכל נותר מחמשה זבחין בהעלם אחד מהו חייב אחת על כלם או אחת על כל א' ואחד א"ל לא שמענו ' א"ר יהושע שמעתי באוכל מוכח אחר בחמשה תמחויין בהעלם אחר שחוא חייב על כל אחר ואחר משם מעילה ורואה אני שהרברים ק"ו: יב א"ר עקיבא אם הלכה נקבל ואם לדין יש תשובה א"ל השב א"ל לא אם אמרת במעילה שעשה בה את המאכיל כאוכל ואת המהנה כנהנה צרף את המעילה לזמן המרובה תאמר בנותר שאין בו אחת מכל אלו: גא"ר עקיבא שאלתי את רבי אלעזר העושה מלאכות הרבה בשבתות הרבה מעין מלאכה אחת בהעלם אחד מהו חייב אחת על כלם או אחת על כל אחת ואחת אמר לי חייב על כל אחת ואחת מק"ז מה אם הנדה שאין כה תוצאות הרכה וחמאות הרכה חייב על כל אחות ואחת י שכת שיש כה תוצאות הרבה וחמאות הרבה אינו דין שיהא חייב על כל אחת ואחת ' אמרתי לו לא אם אמרת בנדה שיש בה שתי אזהרות שהוא מוזהר על הנדה וחנדה מוזהרת עליו תאמר בשבת שאין בה אלא אזהרה אחתי אמר לי הבא על הקטנות יוכיח שאין כהן אלא אזהרה אחת וחייב על כל אחת ואחת י אמרתי לו לא אם אמרת כבא על הקמנות שאף על פי שאין בחן עכשיו יש כה לאחר זמן האמר בשבת שאין בה לא עכשיו ולא לאחר זמן אמר לי הבא על הבהמה יוכיח ואמרתי לו הבהמה כשבת:

ברשתא ב נפש בני ישראל הרי צבור כיחיד מה יחיד אינו מכיא אלא על דבר שזדונו כרת ושננתו המאת אף צבור לא יביא אלא על דבר שזדונו כרת ושננתו חמאת: הלא דין הוא מה אם היחיד שהוא מביא על שגנת המעשה אינו מביא אלא על דבר שזרונו כרת ושנגתו חטאת י צבור שאין

י הגהות מהרי"ר

דין ג' : לן ועוד שאלו ר"ע כצ"ל אות אמת וד"ת וכ"ס במשכה כריעות ט"ו: אבר המדולדלי פי שנפרש ומעורה מקלת שאינו יכול לסיות : באבר המדולדל באדם שהוא טהור . רמב"ס פ"ג מק" טומאת מת דין ו" הלך לו ערב פסמים אצל הרופא : הגם שהוא טסור הים רולם לחתכו כדי שלח יכח מצוול ברגל : ומחך החנו. מפרש בגמ' שם ופיפי בכל כפו בכדי שלח יגע בו בשעת פרישתו: שהדברים ה"ו י שסוח טפור רמב"ם פ"ב משחר חבות סטוחתם דין ד': י השומט ממשה ובמים כו' . דלח דמי לתיות כיון שהנשים ג'ב מווכרות היה חלוק כל אחת ואחת בפני עצמה אמנם בבהמות נספפק קרבן אהרן: חייב אחת על כולם כל אחת ואחת בפני עלמה אחנם בכהמות נספקה קרבן אהרן: חייב חסם פג כוכם רמב"ם פין מד" שגנות דיןב": במחשה תחמויין בכעלם אחת שכול חייב על כל אחת ואחת
משום מעילה י אבות דיןב": במחשה תחמויין בכעלם אחת שלות חייב על כל אחת ואחת
חייב אלא אחת וע" טעם לוה בם" תום" יום הפיפורים יומא פ"א דסמן על סתם משנה
שם וע"ש בם" שיח ילחק : יא מה ראיה האוכל לשוחע. דבאבילה בכל תחמוי יש לו הנאה
מח דשת י גמ" כריתות ע"ו : שם חייב אחת על כולם . רמב"ם פ"ו מה" שגנות דין ב":
"ב" ליוף את המעילה לומן מרובה י "א דוואה בתמחוי א" ואינו כון כ"כ הרמב"ן במדישי
שבועות ב"ל אחר ר"ע שאלתי אם ר"א למיעור. כן
שבועות וכ"ו כוא בריתים ד" ע"ו ע"א וע"ש דקמיפלגי בפירושא דמתבי" או אירי בדון
הביר שיחנות ולרים או בשנת שדם ודוו מלחכות גם ע" בירושלתי בבת ר"א כלל בדול שבת ושגגות מלאכות או בשגגת שבת וודון מלאכות גם ע' בירושלמי בבת ר'ע כלל גדול'

בני ישראל נפש והית יותר נכונה כי כן הות סדר הפסוק : מה ימיד אינו מביא . כדלטיל פרשתא א' ביישא ז': אלא של דבר שדונו כרס ושגבעו סטאש. פי' על דבר שדונו כרס ושגבעו סטאש. פי' מקא על דבר שדונו כרס שם פוא שגבעו מטאש אף לבור וכו' ופי יבמוש ט' פוריות ח' י נסקא מקרא אחרינט : ב לבור שאין מביא של שגבע המעשה י פי' אלא א'כ כעלם דבר ג'יכ

והן שם אחד חייב כגון שש תת רר ננ חח א"ר יוסי וכי משם כותב הוא חייב והלא איננו חייב אלא משם רושם שהן רושמין על קרשי המשכן לידע אי זהו בן זוגו לפיכך אם שרט שריטה אחת על שני נסרין או שתי שרימות על נסר אחר חייב: [ר׳ שמעון אומר ועשה אחת יכול עד שיכתוב את כל השם עד שיארג את כל הבגד עד שיעשה את כל הנפה ת"ל מאחת ' אי מאחת יכול אפילו כתב אות אחת אפילו ארג חוט אחד אפילו עשה בית אחד בנפה ובכברה יתיל ועשה אחת י הכיצד עד שיעשה מלאכה שכיוצא בה מתקיימת י ר' יוסי אומר ועשה אחת ועשה שני פעמים שהוא חייב אחת על כלם ופעמים שהוא חייב על כל אחת ואחת: 7 הכיצר מי שאין יודע עקר שכת ועשה מלאכות הרכה בשבתות הרכה אע"פ שמעין אבות מלאכות עשה אינו חייב אלא חמאת אחת כל ימיו והיודע עקר שבת ועשה ואמר אין זו שכת אין זו שבת ועשה מלאכות הרכה בשכתות הרבה חייב על כל שכת ושכת: והיודע שהוא שכת וטעה ואמר אין זו מלאכה אין זו מלאכה ועשה מלאכות הרבה בשבתות הרבה אם מענין אבות מלאכות עשה חייב על כל מלאכה ומלאכה ואם מעין מלאכה אחת חייב על כל העלם והעלם: 🎵 א״ר עקיבא שאלתי את ר"ג ואת ר' יהושע באטלם של אמאום שהלכו ליקח בהמה למשתה כנו הבא על אחותו ועל אחות אביו ועל אחות על פובם בשבמר סרבה וסדין עמו דבכריתר ש"ו מיבער לן חי שבם מחלקר גם למלפכ' חולה: דן בד סוף ספרק "בכריתות ד' ש"ו ע"ו וע"ש גם קצת מום במכות י"ר: בקינונים של הומחום ך כדר כיוף במתף בכרועות ד שוקי ושל ביו ויצאים במכמים לשוק רק לדבר מצום. קרבן הקרבן בכל של היו ויצאים במכמים לשוק רק לדבר מצום בלום הקרבן הקרבן ב. בשם למעפ"י שביו עורוים ביו עוסקים בדברו תורם. תום' כרועות ע"ר: גם כ"ל שנה במנה עברו ויצאים שביו לי לר"ג עב"ז עדם בעלמו לילך לקנות בכמה לסעודת מצום ואין בום דילוד לנשים בעין שאמרו בקידושין ד' ע' כיון שתומנה פרנם על בליבור אסטר לעשות מלחכם בפנו שלים ויצאים זגם ויצאים ליון שתומנה פרנם על בליבור שעום העדוב במצום ויצאים במצום במרכם כל בברו שעום העדוב במצום וע"ר ש"ת פורת שליו סיי ב"ל מאלחבם לדבר מצום במרכם כל דבר מצום במצום ביו אות במצום סבם על החיבו והפות מביו והחום המו . ברשע שבל על המו והוליד בי בנות הכל מל המו והוליד ב' בנות הכל של החיבו המים והוליד בן והכן הרשע כל על החום למו והוליד בן והכן הרשע בל על החום למו והוליד בן והכן הרשע בל על החום למו והוליד ב' בנות

רמב"ם פוף פ"ד מכי שנגות : חמש נשים מות שכות סייב על כל חחת י רמב"ם שם פ"כ

אחר שריביגו דברים שהן כעכו"ם ודברים שאינן 🕻 🦰 ב

מיוחדת י מעשה שחייכין על זדונו כרת ועל שגנתו חמאת

אף כל מעשה שחייבין על זדונו כרת ועל שגנתו חמאת:

או מה עכו"ם מיוחדת וחייבים עליה מיתת בית דין

אף איני מרבה אלא את מחייבין מיתת בית דין הא מה

אני מרכה את המקלל אכיו ואמו המסית והמדיח והמכשף ונביא השקר והעדים הזוממין ת"ל ועשה יצאו אלו שאין בהם מעשה:

אוציא את אלו שאין כהן מעשה ולא אוציא את המכה אביו ואמו

ונונב נפש מישראל וזקן ממרא על פי בית דין ובן סורר ומורה

והרוצה : תלמוד לומר תורה אחת יהיה לכם לעושה כשגנה הרי כל

תעושה בשונה כעכו"ם (אלא) מה עכויים מיוחדת מעשה שחייבין

על זדונו כרת ועל שננתו חמאת אף כל מעשה שחייבין על זדונו

כרת ועל שננתו חטאת: ד ועשה אחת יכול עד שיכתוב את כל

השם עד שיארוג את כל הבגד עד שיעשה את כל הנפה תלמוד

לומר מאחת י או מאחת יכול אפילו כתב אות אחת אפילו ארג חוט

אחד אפילו עשה בית אחד בנפה ובכברה ת"ל ועשה אחת ' הכיצד עד שיכתוכ שם קמן משם גדול שם משמעון ומשמואל ונב מנחור ודן מדניאל וגד מנדיאל: 🎵 ר׳ יהודה אומר אפילו כתב שתי אותיות

כעכו"ם ולמה נאמר עכו"ם מעתה אלא מה עכו"ם

ויקרא א ספרא דבורא דנדבה פרשתא יד

בהן אלא אזהרה אחת: ז יכול אף דם פסולי המוקדשים יהו חייבים עליהם משם שני לאוין ת"ל רק הדם לא תאכלו אין בהן אלא אזהרה אחת י אין לי אלא דמן י חלבן מנין ת"ל חלב ודם הקיש חלב לדם מה הדם בלאו אחד אף החלב בלאו אחד: ז שמתוך שיצא הבכור מכלל פסולי המוקדשין יכול יהו חייבין על דמו משם שני לאוין ת"ל רק את דמו לא תאכלו אין בו אלא אזהרה אחת אין לי אלא דמו חלבו מנין ת"ל חלב ודם הקיש חחלב לרם מח הדם בלאו אחד אף החלב בלאו אחד:

סליק דבורא דנדבה

נפש כי תחמא : בני ישראל מביאין חמאת ואין אראל אוין אוין אוין העכו"ם מכיאין חמאת י ואין צורך לומר מצוה שלאנצמוו עליהם בני נח אלא את מצות שנצמוו עליהם בני נח ואין מביאין עליהם חמאת · בני ישראל אין לי אלא בני ישראל ומנין לרכות את הנרים ואת חעבדים ת"ל נפש כי תחמא כשנגה על חשננה הוא מביא ואינו מביא על הזרון: 🔼 הלא דין הוא מה אם ע"ז החמורה לא עשה בה את הזרון כשננה מצות הקלות אינו דין שלא נעשה בהן את הזרון כשננה הין אם הננח זרונה של ע"ו ליום הכפורים שהיא חמורה יונח זדונן של מצות ליום הכפורים שהן קלות אלא יכיא חשאת ויכפר מידי תלמוד לומר כי תחשא בשננה על השנגה הוא מביא אינו מביא על הזדון: 🕻 קל וחומר לע"ז מעתה מה אם מצות הקלות הונח זדון ליום הכפורים י ע"ו החמורה אינו דין שיונח זדונה ליום הכפורים הין אם הקלתה במצות הקלות נקל בע"ז החמורה: אלא יכיא חמאת מיר ותתלה לו עד יום הכפורים ת"ל בשננה במצות בשננה בע"ו: ד מה ת"ל בשננה בשעיר ומה ת"ל בשננה בשעירה לפי שיש בשעיר מה שאין בשעירה ובשעירה מה שאין בשעיר י שעיר נתרבה בצכור י שעירה לא נתרבה בצבור שעירה נתרבה בע"ז ושעיר לא נתרבה בע"ז הא לפי שיש בשעיר מה שאין בשעירהובשעירה מה שאין בשעירי צ"ל בשננה בשעיר וצ"ל בשננה בשעירה: 🎵 מצות ה' ולא מצות המלך ולא מצות ב"ד - מכל מצות ה' ולא כל מצות ה' פרש לשמיעת קול ולכשוי שפתים ולטומאת מקרש וקרשיו: [מצות ה' שוטע אני עשה ולא תעשה ת"ל אשר לא תעשנת אוציא מצות עשה הקלה ולא אוציא מצות עשה החמורה י ת"ל אשר לאתעשנה אוציא את מצות שאין חייבין עליהן כרת ולא אוציא את הפסח ואת המילה שחייבין עליהם כרת ת"ל אשר לא תעשנה אוציא את הפסח שאין תדיר ולא אוציא את המילה שהיא תדירה ת"ל אשר לאתעשנה או יכול שאני מוציא את מ"ע שבנדה ת"ל מכל מצות

ה' ריבה: מה ראית לחוציא את כל המצות ולחביא מצות עשה שבנדה אחר שריכה הכתוב וסיעם מפני מה אני מוציא את כל המצות שאין בהן כלא תעשה זמביא את מצות עשה שבנדה שיש בה בלא תעשה: ז אשר לא תעשנה יכול דברים שזרונו כרת ודברים שאין זדונן כרת ת"ל תורה אחת יהיה לכם לעושה בשננה הרי כל העושה בשננה כע"ז מה ע"ז מיוחדת מעשה שחייבין על זרונה כרת ועל שננתו חמאת אתכל מעשה שהייבין על זרונו כרת ועל שננתו חמאת: הו דבר שאתה לומרו כדרך אחת אתה לומדו בכל דרכין שיש בו מה עבודה זרח מיוחדת שמשנאסרה לא הותרה ולא הותרה מכללה וחייבין עליח מיתת כית דין ואיסורה נוהג בבני נח כישראל את אני איני מרבה אלא כיוצא בה ומה אני מרבה את משכב זכור והבהמה שמשנאסרו לא הותרו י לא הותרו מכללן וחייבין עליהן מיתת בית דין האיסורין נוהג כבני נח כישראל אלא שיש בזכור מה שאין כבהמה : וכבהמה מה שאין כזכור : הזכור כין במינו כין שלא במינו אסור והבהמה במינה מותרת ושלא במינה אסורה י חזכור לא עשה בו את הקטן כגדול והבהמה עשה בה את חקטנה כנדולה: וכשהוא אומר מכל מצות ה' לרכות את האם ואת אשת אב ואת הכלה שהן בסקילה כעבודה זרה ומוסף עליהם בתו ובת בתו ובת בנו: " וכשהוא אומר מכל מצות ה' לרבות בת אשתו וכת בתו ובת בנו שמשנאסרו לא הותרו כעבודה זרח ומוסף עליחם המותו ואם המותו ואם המיו: יא וכשהוא אומר מכל מצות ה לרבות גערה מאורסה והמחלל אה השב ת אלא שיש בגערה מאורסה מה שאין בשבת י וכשבת מה שאין בנ ערה מאורסה י נערה מאורסה יש לה היתר : והשבת אין לה היתר : השבת חותרה מכללה נערה מאורסה לא הותרת מכללה: רב וכשהוא אומר מכל מצות ה' לרבות אשת איש והנדה אלא שיש באשת איש מה שאין בנדה ובנדה מה שאין באשת איש : אשת איש חייכין עליה מיתות בית דין י והנדה אין חייבין עליה מיתות בית דין י אשת איש מותרת לבעלה והגדה אסורה לכל אדם: 🏋 וכשהוא אומר מכל מצות ה' לרכות אשת אחיו ואשת אחי אביו אלא שיש באשת אחיו מת שאין באשת אחי אכיו ובאשת אחי אכיו מה שאין באשת אחיו י אשת אחיו אם יש לו כנים אסורה אין לו בנים מותרת ואשת אחי אכיו בין שיש לו בנים ובין שאין לו בנים אסורה י אשת אחיו עשה בה אחי אביו לא עשה בה יואשת אחי אביו לא עשה בה אח מן האם כאח מן האכ: יך וכשהוא אומר מכל מצות ה׳ לרבות אחותו ואחות אביו ואחות אמו שלא היה להם שעת היתר

אחד

הגהות מהרי"ר

ד' וע' יותלמי פרק ששי דמיר כלכם ל': ז יכול אף דם פסולי כמוקדטין יכת מייבים עלים משום שני לאו יר' יכודם פוא דממייב גם משום לאו דורות ת'ל כר':

ד מתוך שילא סבכור מכלל פסולי סעוקדטין שאין מועיל לו פדוץ וה'א שיתחייבו עליו משום לאו דורות:

סליק דכורא דנדבה

כע"ו וכשחוא אומר מכל מצות ה' לרבות אחות אשתו:

Digitized by Google

אשה ולא נאמר לחם נאמר לכמן לחם ולא נאמר לריח ניחוח נאמר למשן ריח ניחוח ולא נאשר לשם ומנין ליתן את האשור

בכולן בכל אחד ואחד ת"ל אשה אשה לגזרה שוה: פרק יח ומה ת"ל שלמים מכן הבקר ומה ת"ל שלמים מכן הצאן לפי שיש בכן הבקר מה שאין בכן הצאן ובכן הצאן מה שאין כבן הבקר : כן הכקר נתרבה בנסכין : ובן הצאן נתמעם בנסבין : כן הצאן נתרכה בצכור י בן הכקר נתמעש בצכור : הא לפי שיש בכן חבקר מה שאין בכן הצאן יובכן הצאן מה שאין בבן חבקר יצריך לומר שלמים מבן הבקרי וצריך לומר שלמים מבן הצאן: 🔼 זכר או נקבה הזכר ודאי והנקבה ודאי לא שומשום ואנדרונינום י הלא דין הוא מה אם עולה שכשרה לכא מן העוף לא כשרה לבא פוממום ואנדרונינום . שלמים שלא כשרו לכא מן העוף אינו דין שלא יכשרו לבא מומטום ואנדרונינום ' לא אם אמרת בעולה שלא כשרה לכא נקבות כזכרים י תאמר בשלמים שכשרו לבא נקבות כזכרים חמאת תוכיח שכשרה לכא נקבות כזכרים ולא כשרה לכא פומטום ואנדרונינום: 🕻 לא אם אמרת בחשאת שלא כשרה לבוא כל מין זכרים וכל מין נקבות י תאמר בשלמים שכשרו לבא כל מין זכרים וכל מין נקבות : המעשר יוכיח שכשר לבא כל מין זכרים וכל מין נכבות ולא כשר לכא מומטום ואנדרונינום ' לא אם אמרת במעשר שהוא אחר מעשרה תאמר כשלמים שהן אחר מאחר י הואיל והן אחד מאחד יכשרו לבא מומטום ואנדרוגינום ' ת"ל זכר או נקבה הזכר ודאי ונקכה ודאי לא מומטום ואגדרוגינום: 🏲 כשב ולמה נאמר כשב לרבות את הפסח לאליה וכשהוא אומר אם כשב לרבות את פסח שעובר זמנו ושלמים באין מחמת הפסח לכל מצות שלמים שימענו סמיכה ונסכים ותנופת חזה ושוק י שיכול הואיל ומה אם אכיו אינו מעון סמיכה ונסכים ותנופת חזה ושוק : הבאים מכחו אינו דין שלא ימענו סמיכה ונסכים ותנופת חזה ושוק: וכשהוא אומר אם כשב לרכות פסח שעבר זמנו ושלמים הבאין מחמת הפסח לכל מצות שלמים שיטענו סמיכה ונסכים ותנופת חזה ושוק אכל אינן נאכלין אלא ליום ולילה בתחלת הקדשן בן עזאי אומר אינו נאכלין אלא בלילה ואינן נאכלין אלא צלי : הוא היחיד מביא שלמים נרבה ואין הצכור מכיא שלמים נדבה' אם תאמר כבר מיעמתים מבן הבקר שיכול לא יכיא צבור מן הבקר שלמים נדבה שכן אינו מכיא כיוצא בהם חובה י אכל יביא צבור מכן הצאן שלמים נרבה שכן הוא מביא כיוצא בהן חובה ת"ל הוא · היחיד מביא שלמים נדכה ואין הצכור מביא שלמים נדבה:

פרכ ים והקריב מזבח אף על פי ששחטן שלא לשמו שלמים

הגהות מררי"ד

אף על פי שלא סמך עליהם ' אשה לשם אישים ' לה' לשם מי שעשה את העולם: ב חלבו האליה להביא את החלב הסמוך לאליה זה החלב שבין הפקוקלות דברי ר"ע ר' יהודה אומר חלבו האליה הקיש החלב לאליה מה החלב בשני לאוים את אליה בשני לאוים: אליה יכול יקיים בה מצות אליה ת"ל תמימה או תמימה יכול יטלנה עם השררה ת"ל לעומת העצה אי לעומת העצה יכול יכנם לפנים מן העצה . ת"ל יסירנה יכנס לפנים מן העצה : ד את החלב המכסה את הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב מה ת"ל שיכול יתרבה בחלב דפנות י ודין הוא ומה אם כן הבקר שנתרבה בנסכים נתמעם בחלב דפנות בן הצאן שנתמעם בנסכין אינו דין שיתמעם כחלב דפנות י לא אם אמרת בכן הכקר שנתמעם באליה תאמר בבן הצאן שנתרבה באליה הואיל ונתרבה באליה יתרבה כחלב דפנות י ת"ל את החלב המכסה את הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב ואת שתי הכליות ונו': אין לך אלא מה שאמור בענין משם רכי ישמעאל אמרו לפי שיצא לידון בדבר החדש החזירו הכתוב לכללו: והקטירו שלא יערב חלבים בחלבים לחם אשה לה' לימר על החלבים שהן קרואין לחם:

פרק ב ואם עז קרכנו הפסיק הענין שלא תהא העז מעונה אליה: 🗖 והקריב ממנו מן המחובר: קרבנו אשה לה' את החלב המכסה את הקרב זאת כל החלב אשר על הקרב מה ת"ל שיכול יתמעט מכלם: ודין הוא מה מצינו ככן הצאן שנתרבה באליה נתרבה בכלם י אכל בן העז הואיל ונתמעם כאליה יתמעם מכלם : בן הבקר יוכיה שנתמעט באליה ונתרבה בכלם : 🛴 לא אם אמרת בכן הבקר שנתרכה בנסכין תאמר בכן העז שנחמעם בגסבין י הואיל ונתמעט בנסבין יתמעט מכלם ת״ל את החלב המכסה את הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב ואת שתי הכליות ונו' לרבות את כלם: 🏲 והקטירם כלם כאחת לחם אשה לריח ניחוח כל חלב לה' לחייב על חלב מעילה: 🦰 משום רבי ישמעאל אמרו והרי הוא אומר אך ככור שור או בכור כשב או בכור עז לא תפרה קדש הם את דמם תזרק על המזכח ואת חלבם תקשיר למדגו לבכור שהוא מעון דמים וחלכים למזבח למעשר ולפסח מנין כשהוא אומר ודם זכחיך ישפך על מזכח ה' אלהיך והכשר תאכל שיכול אין לי אלא דמן חלכן מנין ת"ל כל חלב לה': הכת עולם לבית העולמים . לדורותיכם שינהוג הדבר לדורות י בכל מושבותיכם בארץ ובחוצה לארץ י כל חלב וכל דם לא תאכלו י רבי יהודה אומר חלב ודם הקיש החלב לדם מה חלב בשני לאוין אף הדם בשני לאוין וחכמים אומרים אין

דורות לח קחשיב וכ"כ הק"ח ובפסיקתה זוטרתה מחרי כביחו כך דמכ חלב חף חלים בשני לחוין

כשנבנה בית עולמים ומותרים לשמוע בכל מקום לא אסרה במלבי קמיל זים רענןי והדית וכק"א פירשו לבית עולמים קאי אחלב שיקרב לגבוה ראע"ג דכתב לעיל פתח אומד דמשמע דבמשכן מיירי קמ"ל וכך דלדורופיכם אאיסור חלב קאי דאע"ג דבענינא דקרבנות כתיב טוסג בכל זמן אפילו סיכא דליכא קרבן: מס סלב בשני לאוין כו' ע' גמ' כריתות

מאמר לסט מאחר למטן בכבש למס ולא נאחר לרים ניסוס ובעו לא נאחר לכי ליתן את באשר לסט מאחר למטן בכבש למס ולא נחס הכתיב בים למט אלכיו לא יגש להקריב והכא לחד במשר כאן כו' נפקא מינה לבעל מוס דכתיב בים למט אלכיו לא יגש להקריב והכא לחד בים בל מסלבים שקרויין למט ועובר עליכם דלא מימא דלא עבר אלא על המתיד דכתיב בים את קרבי למשי אותם ת'ל שלמים מבן היאן מי על תיבת שלמים מבן היאן ומה ת'ל שלמים מבן היאן ומה ת'ל שלמים מבן היאן פי' על תיבת בסרים מימה ו"ד: בן הבקר נתובה בנסבים פי' דאמי לשל מבן בסוב מכוב באול הבי וול בל להיי בלים מלא ביו לא מדבה אתי מעלה ואין בהם נסכים כלל וכ'ם בובסים ליע על בל וה'ל בוא ביו במשר ולשם לא שייך בהם נסכים כלל וכ'ם בובסים ליע משיד במחים מותם אותם לא שייך בהם נסכים כלל וכ'ם בובסים ליע במחים ומתמעט הי א שיקרב אוכן קמ"ל ו'ד'ר: בן הלאן נתרבה בצבור. בכל יום משחיון וכבשי עליב "א שיקרב אוכן קמ"ל ו"ד'ר: בן הלאן נתרבה בצבור. בכל יום משחיון וכבשי עלת ב"א וה"ל ה"ל היל היא והיא שיקרב אול היי בכורות כ"ו ע"ב אימא בקדשים כמיב וכר ע"ש מ"ל שומעם וא"מ"ל ה"ל היל אות דבבכורות כ"ו ע"ב אות בקדשים כמיב וכר ומדעה אול אוור כתיב ע"ש ומ"ל שומעם ואמר ולא תבבכורות כ"ו ע"ב הימא בקדשים כמיב וכר במבל מול בל אול אור הכוב היה כתיב בלבור מליל הול אור כתיב בלה לאוך היה בתיבים וא"ב אול אור כתיב בלה לאור כתיב היה הוא לא הוה כתיב ב"ב היא אור אור בלו אור כתיב בלבור וה כתיב בלבור וה כתיב ב"ב היא אור אור אור בלו הלא הוה כתיב בלה הלא הוה כתיב ב"ב היא אור אור היה בתיב בלים הכתיב היה אור אור היה בתיב בלה בלו היה כתיב בלה היה בתיב בלו הבלו היה בתיב בלים היה בתיב בלה בלו היה בתיב בלה בלו היה בתיב בלה בלו היה בתיב בלו היה בתיב בלו היה בתיב בלו היה בתיב בלו בלו היה בתיב בלו היה וכקיבם ומולים טומטום וחמרוגינום ומעשר יליף תחת תחת מהדשים וח"כ חי לח כוה כתיב בקדשים למ כום ידשינן מעשר חיל דהוי ילפינן מעולה דלעיל פרשתח ג' : ח' מעשרה ואין כולם טומטומים או חכדרוגיטם וע"ל פרשתה ג' בפי' התום' וך ולמה כחתר כשב : פי כיון דכתיב ומם מן הלחן הרבנו ומח"כ כתב ומם עו ממילת מדע דכושה רחשונה מיירי בבשב - ד"ת וק"ח: ליבות חת הפסח לחלים - דבכל הרבנות כשב כתיב בהו בהדים בלשנה הדינבי ובפסם לח נפקא הן מלחת שלכם מקטיר כדליונת הפסקים ס"ד ע"ב וצאור מלחת הדיבה ובפסקים ס"ד ע"ב וצאור מלחת הדיבה ובפסקים מ"ד מים" קרבן מקרון הדיבה לום לרון לרבות רש"י פססים ל"ו ע"ב ויכולל ברשל"ם פ"ד מים" קרבן מסחים ל"ו ל"ו זבמים מסח דין ו' ושלמים סבמים כל"ל אות אמת ור"ת כ"ם בילקוט ובגמ" פסחים ל"ו ל"ו זבמים ט"ע משות פ"ג ופ" שלמים סבמים מסחת פסח סיים מותר ספסח ד"מ : און ע"ל משות פ"ג ופ" שלמים סבמים מסחת פסח סיים מותר ספסח ד"מ : און משכלין שלא ליום ולילה - ובסוספתא פסמים פ"ט וובמים פ"ח דבן עואי אומר דאינו נאכל מלא לנום ולילים וכ"ד בבנת' פסחים פ"ע ע"א וע"ש בצל"ח עוט להשמטם הרמר"ם יין וה: הן כבר מישטפים. לפיל מק ע"א בייתאף כ" וא"ע ליכסוב מיטוטא בכאן ולא בפי הן דלעיל ח"ל דהו"א בקר מביאין מבם שכן נפרבה בנסכים כדלעיל. ויע רעכן: כיולא בס סובה : בשלמי כנשי עלרת: ברס מובה : בשלמי כנשי עלרת: ברק "א לעיל פושפא י"ד וע"ש ואם מאמר ל"ל קרא ימיף מדלעיל ויש לומר דה"א

ויקרא א ספרא דבורא דנדבה פרשתא יג יד

המכסה את הקרבי יכול לא יחא בכלל אזהרה אכל יהא בכלל עמיד וחקרב י ת"ל את החלב חמכמה את הקרב : 🏲 אוציא את כולם ולא אוציא את חלב השליל המכסה את הקרב ת"ל חלב ושתי כליות יכול לא יהא בכלל עונש אבל יהא בכלל אזהרה ת"ל חלב ושתי כליות יכול לא יהא בכלל אוחרה אבל יהא בכלל עמוד וחקרב ת"ל חלב ושתי כליות באשם שאין ת"ל שכבר ק"ו הוא: 🦪 מה אם השלמים שאין כל מינן פעון אליה מעונין חלב ושתי כליות י אשם שכל סינו מעון אליה אינו דין שימען חלב ושתי כליות י ואם כן למה נאמר חלב ושתי כליות באשם נלמד ממנו מה חלב ושתי כליות אמורין באשם מוצא מכלל השליל אף חלב ושתי כליות אמורין כאן מוצא מכלל השליל: ך את כל החלב אשר על הקרב רבי ישמעאל אומר להביא את החלב שעל הקיבה י רבי עקיבא אומר להביא את החלב שעל הרקים: 1 ואת שתי הכליות לא בעל כוליא אחת ולא בעל שלש יואת החלב אשר עליהן לא הבשר שעליחן יאשר על הכסלים זה החלב שבין הפקוקלות דברי רבי עקיבא רבי יוסי הגלילי אומר להביא את החלב שעל העוקץ רבי ישמעאל אומר מה החלב המכסה את הקרב קרום נקלף אין לי אלא קרום נקלף רבי עקיבא אומר מה החלב המכסה את הקרב תותב וקרום ונקלף אף אין לי אלא תותב וקרום ונקלף: הן ואת היותרת על חכבהן דבר שקול שימול מן הכבד על היותרת ומן היותרת על הכבד י וכשהוא אומר ואת היותרת על הכבד ומן החמאת והקמיר המזבחת שיטול מן הכבד על היותרת: בן יסיר יותרת אף על פי שאין כליות יסיר כליות אע"ם שאין יותרת יסירנה אפילו כוליא אחת: י הקשירו אותו והקטירו והקטירם מה ת"ל והקטירו אותו כשר לא הפסול והקטירו שלא יערב חלבים כחלכים : והקטירם כולם כאחת : נאטר כאן

שנשחטו בעזרה: "יכול לא יאכלנו אבל יטילנו לכלב ת"ל לכלב תשליבון אותו אותו אתה משליך לכלב אין אתה משליך לכלב חולין שנשחשו בעזרה: יא פתח אהל מועד לפני אהל מועד לפני אהל מועד להכשיר כל הרוחות קל וחומר לצפין י חלא דין הוא מה אם שאר הרוחות שלא כשרו לשחימת קדשי קדשים כשרו לשחימת קדשים קלים צפון שכשר לשחימת קדשי קדשים אינו דין שיכשר לשחיםת קדשים קלים יר' אליעזר אומר לפני אהל מועד להכשיר בצפון: רב הלא דין הוא מה אם שלמים שכשרו לישחם בכל הרוח לא כשר מקומן לשחיםת קדשי קדשים: עולה שלא כשרה לישחם אלא בצפון אינו דין שלא יכשר מקומה לישהם קדשים קלים י ת"ל לפני אהל מועד להכשיר בצפון: ברשתא יד והקריב המזבחת אע"פ ששחטו שלא לשמו שלמים אע"פ שלא סמך עליהם אשה

לשם אישים י לה' למי שעשה את העולם: ב מיכן אמרו לשם ששה דברים חזכח נזכח לשם זבח : לשם זוכח : לשם שם : לשם אישים : לשם ריח. לשם ניחוח : חמאת ואשם לשם חמאי אמר רבי יוסי את מי שלא היה בלכו לשם אחד מכלאלו : כשר שתוא תנאי בית דין שאין המחשבה הולכת אלא אחר העובד ב את תחלב חמכסה את הקרבואת כל החלב אשר על חקרב מה ת"ל לפי שנאשר כל חלב לה' וכל חלב וכל דם לא תאכלו כי כל אוכל חלב מן חבחמת ונכרתת יכול אף חלב דפנית בכלל י ת"ל את החלב המכסה את הקרב יכול לא יהא בכלל עונש אבל יהא בכלל אוהרה - ת"ל את החלב המכסה את הקרב י אוציא את חלב החולין ולא אוציא את חלב המוקרשין י ת"ל את החלב המכסה י יכול לא יתא בכלל עוגש אכל יהא בכלל אזהרה י ת"ל את החלב

הגהות מהריד

סמקודשין . כיון דחמירי לא אוכיא חלב דפנ מ שלכם מאכילם ואפיג דבמוקדשין כתיבי סמי שהיידים בין לשהיי לנו שורים קוב דפנים שכטם מתפינם וחל המקום בפנים מסלב במתפסם לת הקדם ידילת מסקב מיעט לפו קרא ולא מאכילם ד"מ ב"ל את הסלב המרכם לת הקדב וים רענן : הדב פי ג' פעמים כתיב בכךר בככשים וצאון מלב המכשם את הקדב וים רענן : הא בכלל עמוד יהקדב כצ'ל א ת אמת וד'ת ופי' אע"ג דמיעט קרא מלב דפנת מהקרבה לא מעט אלא דלם מיעכב אכילת בשר וכהנים אלא מלב המכשם אבל יהא בכלל עמוד ינו יישו מנתן דנם חינכב חכינת בשי ורסנים תנת מגב המכסה מנג ייטו בכני ששוי החדב למציה תיל השלב המכסה היא יתירא קדרים ד"מ וקיא בשם סראב"ד ובילקום רש תס"א יש נוסמא אחרת: ך תיל סלב ושתי כלוות י חלב ושתי כלוות אחרתי לך ולא מדבע כליות ואי מייתיון נמי חלב סשליל היו ארבע כליות בבהשם אחת ר"ת וה"כ הדש הכל ג' פעמים חד מעובש ומד מאוהרם וחד מחולין ז"ר: אבל יהא בכלל עמוד והקרב. הכי דכין דיוא מכסה את הקרב לא יומעט אלא מעובש חלהרה הדל לא מכלל הקרבה דלא דרין דיוא מכלל הקרבה דלא הייתי החלב החדבה המלך החדבה החלב החדבה ה דכין דהוא מכסה את הקרב לא יומעט אלא מעולש ואוהרה אבל לא מכלל הקרבה דלא נגמיר מחלב הדפנות דאינו מכסה את הקרב זית רעכן וע' פוס' חולץ עהי ""ה מה מלב ישתי כליות: האוה שאין כל מיכן טעין אלי" ידאץ אלא בכבש האומים באים המהי כליות: האוה שאין כל מיכן טעין אלי" ידאץ אלא בכבש האומים באים מהקר וער בל אלא איל ואיל נועין אליה: באשם מוליא מכלל השלי לאינו רק זכר ולא נקיבה ד"ת: ף את כל החלב אשר על הקרב היא בתיספתת ספ"ט דחלין וכמי הכואה יש שם ט"ם ובגמי דחולין מ"ט כביה שם ה"ג מהר" פיק שליל ואת החלב כי כ"ה ברש"י הורות ז' ע"ב ד"ה ביון ו"ו ישירא להביא חלב שעל הדיקין אמנם לי נראם דאי משום הא לא ארוא דכבר תמהו על רש"י בבאד שבע כורות ד' ג' י ובש"מ בכסת יחוקאל סי' כ"ה דפשטים כואה דלל מי"ו קדרים וע"ש בלם" הורי מי בכי ולביא מכן החלב של הקרבה - הוא דומה לום שה א קרום ונקלף בלעם מור ביר וביר ו"ו בלביא את החלב של או ביר בלם" אומר לום בה אל הקיום שהוא ביחה אם תותב פ" כמו מלביש שכקף בפעם וחל ולרון שיהי כל השלם דברים בחלב שיהיה איסור וכמו שאמר לקמן בריתה ביר הוא ואמרי את הוא בהוא נה הוא הוא שהחלב שהוא על הקיבה שמשור כמין קשת הוא ואמר לקון בריתה אל האוב בנמי למום ההא לחוד במחל בה הוא והאור המק לחת החלב ביר הנו חלים הוא שהחלב שהוא על הקיבה שושור כמין קשת הוא ואמי הוא חלים היא אלים היה אלישור כמין קשת הוא ואלי אסיר רק אומו בגמי ללשכל המא שהחלב שהוא על הקיבה שעשור כמין קשת הוא וואי אלים היא לומו אחת ולרוך שיהי כל השלשה דברים בחלב שיהיה איסור וכמו שאחר לקחן בריתתא ז' וחמדי בגמ' ללישל קחת שהחלב שהוא על הקידה שעשוי כמין קשת היא ודמי אסיר לק אחנו שהוחה כמין יחר בזה פלגו ר'ע ור' ישמעאל וע' רמב'ם פ'א חס' מעה"ק דין ו'א שכתב פמה שקרב על החובח ובכללו גם חלב שעל הקידה ותחה הכסף משנה וע' בלחם משנה פ"א חס' מסיר ובל מסורת ובכנסת ימקחלל סי כ'ד: ז ולא בעלת כיליא אחת. לא מעעם חס הק מעעם סחר ובין שניכר שמתחלת בריתו חסר ובין שנחסר ע"י חילי וע' בכורות ליע והובא ברמב"ם פ"ד מס' איסורי מובח דין ו'א : ולא בעלת שלש שלש של בילי מילי וע' ככורות ליע והובא בילי הפיקולות. הוא מירכב משני מיבות פקק הוא לשון קשר לחות כחסר - רמב"ם שמחובר ויש בוה מת מירובה משני דברי ר"י הגליל ו' עקידא אימר סייא בוא מירב משלח בילה בילות נושא של מירוב מובח לית ובא להיא לית נושאלות. ה"א : שעל העיקן פי' תרבא דאקוליבוסתא ד"ת וגמ' : קרום ונהלף כל"ל לות אחת ולהיע וד"מ מיעב קרום ונקלף כל"ל ד"ת : ונקלף אף אין לי אלא כל כציל אות אמת חלקיט ורית פיסב קרום ונקלף כציל דית : תעל סכבר הרבר שקול כרי על סיותרם או מן סיותרם על סכבר כשסוא אומר ואת דן על סככר הדבר שקול כו' על היותרם או אן היותרם על הכבד כשכות אומר ואת היותרם מן הכבד אן המטאח והקטיר המובמה שיטול אן היותרם על הכבד אל מן הכבד אל הקטיר המובמה שיטול אן היותרם על הכבד אל אן הכבד או הכבד או הכבד או שיטול כל היותרם יומעט אן הכבד או שיטול מעט אן הכבד או הכבד אי שניטול מעט אן היותרם יומעט אן הכבד או מיטול מעט אן היותרם יומער אומער הבלב המבים ספיא אה' מעה"ץ ב' אפי" שלים היולא ממנו כמו הבוסן עם היו בכורום ל"ט : אפי" כולית אמת. דה"א דה מיכר ספרון יותר שחירוב השנית או דאם לא דום ניכר מכור ליש היי כולית אמת. דהי"א דום מיכר ספרון יותר שחירוב השנית או להפו לאחר : יוהקטירו כו' יותר של הרבן זה בשל אחר : והקטירם כולם כאחת יומי להבל של הרבן אה להרבן מחד והקטירם כולם כאחת יומי לל החלבים של הרבן אחד יותר במותר המובח הוא יותר שור דלכתחילה אסור הבול היותר במותר הוא במותר ביותר המותר הוא במותר ביותר הוא ביותר המותר הוא היותר המותר הוא ביותר המותר הוא ביותר המותר הוא הוא היותר המותר הוא הוא הוא היותר המותר הוא הוא היותר המותר המותר הוא הוא הוא הוא היותר המותר המותר הוא הוא המותר המותר הוא היותר המותר המותר המותר המותר היותר המותר המותר המותר המותר היותר המותר המותר היותר המותר המותר היותר המותר היותר המותר המותר המותר היותר המותר המותר היותר המותר המותר היותר המותר היותר המותר היותר היותר היותר המותר היותר המותר היותר היותר היותר היותר היותר המותר היותר היותר המותר היותר היותר המותר היותר ה שחטו בעורה כליל וכ'ה בגמ' שם וכ'ו הובח ברחב'ם רוש פ'ב מה' שחיטה: יא פתח

שחטו בעורם כלצ וכ"ם בגמ" שם וכ"ז סובת ברמב"ם ריש פ"ב מם" שחיטה: "א פתח חוסל מועד כוי . פירש" שלש פרשות כתיבית בשלמים בבקר וככש ועו בבקר כתיב פתח חיסל מועד ובחים כי . פירש" שלש פרשות כתיבית בשלמים בבקר וככש ועו בבקר כתיב פתח חיסל מועד ובחים כי סיש"ח ובחים הים בי משל החיסלבי כי ול מחים משיטה כשירה בצמו אם למטיוכו כולםו קרחי: ר"ח אומר לפני אוהל לתרוייםו שחיטה כשירה בצמו שיכול והלא דין סוא כ"ה בגמ" שם:

פרישרת יד א וסקריב מובח כל"ל ד"ת וכ"ה בילקוט וכפיל לקחן ריש פי"ט: אעפ"ד ששחטו שלא לשמי - כ" הודה קשם ל"ל קרא הם מדפסל גבי חטאת שלא לשמה דכתיב היוא שלא לשמי בשרטו שלא לשמי - כ" הודה קשם ל"ל דה א ייעבר בשרים אכל לכתה להיו בחות היוא אם רבם יהדבנו שלא לשמי אלא לשמו ואם רכ"ל ולי נראם המ"א דבשלה קדשים רשת היוא להות הוא מוכד המים המ"ל וכום אפ"ל וכום מיות ב"א לשני ברשו במים במ"ל וכום אף לדפליגי הת מתני לשני ברש ובדים אפ"א הכל היות היוא מוכי שב שות מוכ"ד ב"ב ד"ה אב"ל הפלין הכו להכיין לשני ברשו בות היוא אוב שות היוא לדפליגי היות היוא מוכי שב שות מים ד"ל ה"ב"ל הכיל הכיל היות במ"ל הכל הכיל הכל הכיל הכל המוכ"ל הכל הכל המוכ"ל המול המוכ להכל הכל המול המול הוב לב המוכל מספרת כל הכל הוא הכל המול הוב לבר המוכל מספרת היוא דולורייתם כרפריך בפ"ב דכתוב כת אפיל רפליגי הכי חרתי לישיי בריש ובחים אב"א סברת כל הכי לישוי בה יליול ויינויון תום' שב עות סף ד' כ"ב ד"ם אב"א הרא דגם דבר החובא מסברת היא דאורייתם כדפרין בפ"ב דכתובית סיף ד' כ"ב ב"ב לי קרת סברת היא רק לפעמים און הסברת אשוטה כ"כ לייון קרת להשמיענו הסברת ולמי זים אם בכל לה ולמי זים מברת הולמי הקרה בל היום דיכול להעותי היום מסברת לא מיכח רק דתםיר לשנוי עיד הפכל לא מיכח אם מוכרת להקריב כל שאר העבודות לשתה ויוכל להיום דיכול להעומים לי שאשובד צורמי ויוצא לבית השייפה לכן הכית שם מקרת דהוה דבה בורתי ויוצא לבית השייפה לכן הכית שם מקרת דהוה דבה ובורתי מבם מלשון הגת' וכ' להקריב בהכשר ויועויון ברחב"ם פע"ו מה' פשיל המוקדשון דין ג' שיכם מלשון הגת' וכ' למכן זב הואם לאו דבר'ה דרש להאי קרת לענון בל תאחר הכי דרוש מששיה דקרת על מנון בל מאחר הבי דרוש מששיה דקרת על מנון בל מאחר הבי דרוש מששיה דקרת על שה" בל על מל בל הוא מות שלים. יהבם מהיותו מפ"ד מיה לה מסברת דמון בלה לוכל מאן דפליג עלה לות מיה לה בתי לומה מי ומחה בי וכול משום להיה לה את שלה מות בליה את שלים למים בל במל המים בל במל המים בל לששים למיל ברט מבל בשל המים בל לששים בל ביות הוא הבים בל היות לבי הוא הוא בובתי ביות הוא בל הוא ברוצה בתוב"ם ב"ל היות להוא המים הוא בובתי ביות ולל במש המיה בי של הוא לשים בעולם לשם בל הרים הוא הוא בל של היום בעלים לשם היות בל לשם הואחר וסיה בעולם לא משים בלים לה משה בל לשם ובח לתי בל משים בל המי בלחת במון לשם מאחר וסיה בעולם הוא משהם הלבתי בלום מחלים בולכת לשם משחר בלשם להביי בלה לות משחת בלה הוא מהמום לשלה הבל הוא מהמום לשלה הבל הוא מהמום לשלה הבל מה בל מה בל מות בלחו בל המים בל מות בל מה מהת בל בל מות בל מה מות בל המים בל המים בל המים הוא הוא בל הבל הוא מהתה בל מות המות בל בל מות בל המים בל המות בל הם בל המות בל המים בל המות בל המים בל מות בל המים בל המות לשם המשים כדבסמון . נשם רות . נשם מחים לבנעור כוף פרק וי וספין ועי סי מעשה
הרח על המשיח לשארי הגדל ומה"א מאמשטרדם ו"ל במס' ובמים ואין המחשבה הולכת
אלא אחר העובד ופי שאפי אחרו הבעלים שלא לשחו אין מודן המחשבה שלהם וכמשה
שם שאין בש"ן ולקיים גירסת המשהה ניאה לדיוך להכין דברי הגמ' אתנו דלא ניחא
לשחי דלחא אתי לחימר שלא לשחו דאינו מוכן דהלא כעין זה אחריון בפסחים י"ד הוא
עלאו משור עליי לשיפי מיכל האכיל מימה בתמים וע' ב"ח כ"א ע"ב לא מייתי אינוש
שובתי לפשיה אשר של כן ניחאה לווח דמולא בספרי האקובלים קדחונים לבל לכתוב השחות
החברי לפשיה שובר השיות בחדר ה" דרשים ארת האומים ממששש שד אינוד לדל

לקרבי תלמוד לומר זכר לרבות את הוולד: 🔼 נקבת לרבות תמורה חלא דין הוא מה אם הוולד שאינו נוהג ככל הקדשים כשר ליקרב - תמורה שהיא נוהנת ככל הקדשים אינו דין שתכשר ליקרב . לא אם אמרת כוולד שהוא גידול הקדש תאמר בתמורה שאינה נידול הקדש י הואיל ואינה נידול הקדש לא תכשר ליקרב י ת'לנקבה לרבות את התמורה: ר אין לי אלא ולדות ותמורות של תמימים וולדות ותמורות של בעלי מומין מנין ת"ל זכר לרבות ולד בעלי מומין י אם נקבה לרבות חמורת בעלי מומין אלו הן בעלי מומין כל שקדם הקדישן את מומן הא אם קדם מום קבוע להקדשן ונפדו הרי אלו כהקדש נכסין י רכי יהודה אומר הרי הוא אומר ארי ודוב הכה עבדך אין לי אלא ארי ודוב - ומנין לרכות את הארי עם חדוב ואת הרוב עם הארי תלמוד לומר גם את הארי וגם הדוב הכה עבדך: ברק יז וסמך ידו לא יד בנו ידו לא יר עבדו ידו ולא יד שלוחו ידו על ראש לא ידו על גב ידו על הראש י לא על הצואר י על ראש לא על הנכיין י אוציא את כולם ולא אוציא את החזה י ודין הוא מה אם הראש שאין מעון תנופה מעון סמיכַה : החזה שהוא טעון תנופה אינו דין שיטען סמיכה ת"ל על ראש לא על החזה: ב קרבנו קרבנו קרבנו לרבות כל בעלי קרבן הלא דין הוא מה אם תנופה שהיא ניהנת כחיים ובשחומין נתמעמה בחוברין י סמיכה שאינה נוהנת אלא כחיין אינו דין שתתמעם בחוברין ת"ל קרבנו קרבנו לרכות כל בעלי קרבן ז ב קרבנו לא קרבן אביו קרבנו לא קרבן אחר קרבנו לא קרבן הגר' שרבי יהודה אומר אין היורש סומך: ד קרבנו לא הבכור הלא דין הוא ומה אם שלמים שאין קרושתן מרחם מעונין סמיכה : הבכור שקרושתו מרחם אינו דין שימען סמיכה ת"ל קרבנו לא הבכור: ה קרבנו לא המעשר : הלא דין הוא מה אם שלמים שאינן בעמוד והבא י מטיכה המעשר שהוא בעמוד והכא אינו דין שימען סמיכה תלמוד לומר קרבנו לא המעשר: ן קרבנו לא הפסח הלא דין הוא מה אם שלמים שלא ריבה בהן הכתוב מצות יתירות טעונות סמיכה י הפסח שריכה כו הכתוב מצוות יתרות אינו דין שימען סמיכה י ת"ל קרבנו לא הפסח:] ושחשו ושחש אותו ושחש אותו מח ת"ל לפי שנא' וכי ירחק ממך המקום וזכחת ברחוק מקום אתה זובח ואי אתה זובח בקרוב מקום פרט לחולין שלא נשחטו בעזרה: הין לי אלא תמימים שהן כשרין לקרב ומנין לרבות את בעלי מומין י ארבה את החיה ארבה את החיה את ומנין לרבות את החיה ארבה את ההיה שהיא בשחימה כבהמה י ומנין לרבות העופות ת"ל ושחמון שחם אותו ושחם אותו: 🛆 יכול לא ישחום ואם שחם יהא מותר באכילה ת"ל כי ירחק ממך המקום וזכחת ואכלת מה שאתה זוכח כרחוק מקום אתה אוכל יואין אתה אוכל מה שאתה זובה במקום קרוב פרם לחולין

להרי אלו כהקדש נסכין תיבת וכשד נמחק · ד'ת: אין לי אלא ארי חוב · לפי שדרדו אם וכר ואם נקיבם דרש נמי את וגם · אות אמת וד'ת · א"ב ייל דריש כאן גם כן תשניהם אפי' ולי של תמורם או תשורם של ולד יות רעק וע' בפסיקתא ווטרתי כ"א לרבות חוב ושני גוריו אריישני גוריו ובילקוע שמואל רמו קכ"ז תני בשם ר' נתן ארבעם אריות ושלשם דובים סכה דור באותו סיום הדא הוא דכתיב גם את הארי ארי בארי וואת הארי וגר והחוב וגם את סדוב : באותו היום הדא הוא דכתיב גם את הארי ארי הארי ואת הארי זוג והדוב וגם את הדוב:

דין א' לעיל פרק ד' ע'ש ובממחת ליג עיב והובא ברמצ"ם פ"ג מה' מעה"ק

דין ח' ודין י"ג וע' מה שהקשו התום' ריש עירכין דנילוף מהכא דלו

אחרוכן שלוחו של אדם כמותו אפ"ל עפ"י מ"ש החום' רי"ד ריש פ"ב דקידושין דבמידי דמעשה

קמ"ב ה"ג כיון דלרון ידו והרי יד שלים אינו ידו וליכא למילף מכאן: ב תלתא קרבעו 'ק

מד בשור וחד בכבש וחד בעו: לרבות כל בעלי קרבן י משנה מנחת סוף ד' ל"ג ורמצ"ם

מ"ד משור וחד בכבש וחד בעו: לרבות כל בעלי קרבן י משנה מנחת סוף ד' ל"ג ורמצ"ם

פ"ג מה' מעשה הקרבנות דין ט' והברייתא הזו הובא לעיל פרשתא ב' ברייתא ה' וכדמב"ם

פ"ע מה' מעה"ק דין ו' וע"ו וש"ח מה' תמחדן ומוספין דין י"א וע' מנחות ל"ד ע"ב ובחום'

פ"ע מה' מעה"ק דין ו' וע"ו וש"ח מה' תמחדן ומוספין דין י"א וע' מנחת ל"ד ע"ב ובחום'

בבר ממעטיכן לעיל פרק ד' בריותא ב' ובפרקין ולא יד שלוחו ו"ל דמי מחד מישוטת ל"כ"

הוה ממעטינו לה הרבו חבירו אכל שלחו מומד קום' ריש מרכין ומנסות ד' ס"ל מ"כ הוה ממעטינן רק קרבן חפירו אבל שלחו סומך תוס' ריש פרכין ומנחות ד' ס"ל פ"ב ובד'ת בשם הראב"ד דאיצטריך היכא דשלח קרכנו ממדינת הים דה"א כיון שאינו כאן יסמוך אחר קמ"ל: קרבנו ולא קרבן הפכרי כצ'ל וא"ת הא כבר נפקא לפיל פישתא ב' מבנישראל יסחון חמד קמיב: קרבנו וכח קרבן הפרי כליצ ואית הח כבר נפקא לפיל פישמא ב' מבני שראל בסומרון וא הכנים ויצ דאו מסקס פרא הנכרם לא יסמכו אבל ביין דאי אפשר כלל בסחמר ואבל ביין דאי אפשר כלל בסחמר אבל ביין דאי אפשר כלל בסחמרם דידטו יסמכו הכסנים של קרבנס קמיל תוס' ריש תמורם ומנחות ד' ס'א ע"ב בלי מצינו : ד' ד' ד' פוא בגמ' מנחות צ'ב וברמב"ס פ"ג מה' מעס"ק דין ר' : בכל הבריישות והלא דין הוא . עמ"ש לעיל פרק ע"ו ברמיתא ג' ורגמ' בכל סני שיכול והלא דין הוא שלמי משקדש לפניו ולאסריו כ'ה בגמ' שם הפריישות והלא עשר וגבי פסח נקע שהוא בעמוד והקרב דפסח הוא מגביא יותר ופירוב משמער וע"ש בגמ' דסני קראי אסמכתא בעלמא : ז' עד ברייתא י"א הוא בגמ' דלו שלמ מה ממששר וע"ש בגמ' דסני מהר"ל בן חביב סיי ל"ו הארין בביאור סוגיא וו : למולין שלמ המדיי

ואם זבח שלמים קרבנו. רבי יהורה אומר כל המביא שלמים מכיא שלום לעולם אין לי אלא שלמים ומנץ לרבות את התודה: ארבה את התודה שהיא כאה מן השלמים: ומנין לרבות את העולה ארבה את העולה שהיא כאה בנדר ובנדבה: ומנין לכבות את הבכור ואת המעשר ואת הפסח. ארבה את הבכור ואת המעשר ואת הפסח שאינן באין על חמא ומנין לרבות. המאת ואשם ת"ל זכחי ומנין לרכות את העופות והמנחות והיין והלבונה והעצים תלמוד לומר שלמים קרבנו : הא כל המביא שלמים מביא שלום לעולם: ב דבר אחר שלמים שהכל שלום כהן הדם והאימורין למזבח החזה ושוק לכחנים העור והכשר לבעלין: ר' שמעון אומר מי שהוא שלם מביא שלמים ואין האונן מביא שלמים י אין לי אלא שלמים שהן של שמחה ומנין לרכות את תתודה " ארבה את התודה שהיא באה שלמים ומנין לרכות את העולה ארבה את העולה שהיא באה בנדר וכנדכה: ומנין לרבות את הככור ואת המעשר ואת הפסח י ארכה את הבכור ואת המעשר ואת הפסח שאינן כאין על חטא ומנין לרבות חטאת נאשם תלמוד לומר זכח ומנין העופות והמנחות והיין והלבונה והעצים ת"ל שלמים קרבנו הא כל קרבן שהוא מביא היה שלם מכיא היה אונן אינו מביא: ד בקר לרבות את אחד עשר מן חבקר להוציא את התשיעי מה ראית לרכות את אחד עשר ולהוציא את התשיעי אחר שריבה הכתוב מיעם שתמצא אומר אימתי הקדש עושה תמורה לפניו או לאחריו הוי אומר לאחריו י מרבה אני את אחד עשר שהוא לאחר הקרושה ומוציא את התשיעי שהוא לפני הקרושה: הוא • היחיר מביא שלמים נרבה אין הצבור מביא שלמים 🗔 נדבה י הלא דין הוא עולת כהמה כאה בנדר ובנדבה ושלמים כאין בנדר ובנדבה י מה עולת בהמה שהיא באהבנדר ובנדבה הרי היא באה נדבת צבור : אף שלמים שהן באין בנדר וכנדבה יבואו נדבת צבור: ן מנחה תוכיח שהיא כאה כנדר ובנדכה ואינה באה נרכת צבור י לא אם אמרת כמנחה שאין כאה נדכת שנים תאמר בשלמים שהן כאין נדבת שנים: עולת העוף תוכיח שהיא באה נדבת שנים ואינה באה נדבת צבור: ? לא אם אמרת בעולת העוף שאין כאה חובת צבור תאמר בשלמים שהן כאין חובת צבור י הואיל והן כאין חובת צבור יבואו נדבת צבור ' תלמוד לומר הוא : היחיד מביא שלמים גדבה אין הצבור מביא שלמים גדבה זכר: לרבות את הולד: ונקבה לרבות את התמורה: זכר לרבות את הוולד הלא דין הוא מה אם תמורה שאינה גירולי הקרש כשרה ליקרבי הוולד שהוא גירול הקרש אינו דין שיכשר ליקרבי לא אם אשרת בתמורה שהיא נוהגת ככל הקדשים תאמר בוולד שאין נוחג בכל הקדשים : הואיל ואינו נוהג בכל הקדשים לא יכשר

הגהות פרק בין א ארבה את התודה שהיח באה אן השלמים שכן כתוב בפ' שלמים אם על פרק בין א ארבה את התודה שהיח באה אן השלמים שכן כתוב בפ' שלמים אם על באה יקריבנו הרי דהתודה אן שלמים. והובא בובמים צ'ע ע"ב : שהיא באה בגדה ותדבה יובין שאינו מחויב ועושה מילן לבו גורם המשכת השפע : שהיא ואשם . שדי להפקיע הסטא : את העופות והמנחות כו' - דכל הנהו לא איתרבו מתיבת שלמים . שלמים קרבנו משתע דכל דכר הנקרא קרבן קרה שלמים לענין זה של המכי להמיות בל הקרה שלמים לענין זה של המכי להמיות בל הקרה לא שלמים ותודה דבקדשים קלים אין סעורות להכנים והובא גם בויקרא שלמים המיות להמי שלין ב"ב ובמים צ'ע שלין ב"ב ובמים צ'ע שלין ב"ב ובמים צ'ע שלמים וחבלת שם ושמתת : מרבה אני את התודה שלא שלמים והבל בתופפת ליש פ"א דוכמים וכפי הנותה ששם ע"ם שלק על הן דרשל ובמ'ש הקל לאים מולך עב"ד ורשא דמין און הני שהי שלין בלחון לבול בה כ"ב מולה לעיל הביל בתובים ב"ב מלת בל שליו לחון לבול בול מדבה וכ"ז חובא בימבי של התוא הקרוב שלמים ולה במשר ב"ב"ע ולא קאו אח"ש לעיל מביל שלין ולחון לבול בול מדבה וכ"ז חובא בימבי ב"ב מל השל האו הלול אום בכורות מ"א של יול וכול הכל הלא כ"ל במולה בלה" והל הלא מתוך הלוב בבח" בלא בלחיל להול להול הלול המל במשר בלחים מל מ"א ובם בכורות מ"א ע"א וברב"ם הלא ישל הלון מולה בלחים של מ"א וכ"ל וכול התוב מ"א ע"א וברב ב"ב בלח" וכול הכל במים בכורות מ"א ע"א וברב"ם הב" מלא הכל לא נהולים להכול הלה במשר בלחים בל בכרות ש"א פ"א יום"א יעירם קדריש. ד"ת: לרבות את אחד עשר שיקריב שלמי" ילסוניא את התשיעי שלא יסא אל מאכל נאמנו בדאיתא בככורות ש" ע"א וברמד"ם רפ"א מה" בכור ת:
שמשם מת דם לפמי י קודם שמתקדש הקרבן או לאמר שמקדש גמ" שם. ך הלא דין הוא .
שמ"ש לעיל פט"ג בריימא ג': הרי היא באם מדבת בכור עמ"ש לעיל פרק ג': בממסם שאין
שמ"ש לעיל פט"ג בריימא ג': היי היא באם מדבת בכור עמ"ש לעיל פרק ג': בממסם שאין
באם מדבת שמים לעיל פרשתא ו': ז תאמר בשלמים שהן באין חודת בבור בעלרת:
באם מדבת לבור י לעיל פרשתא ו': ז תאמר בשלמים שהן באין חודת לבור י בעלרת:
דן זכר לרבות את הולר, דכולה יתירה דבקר כולל זכר ונקיבה והובא בגמ" בכורות ט"ו
פ"ב תמורה י"ו ע"ב ופרין שם ואיפון אלא דנקיבה היא הולת לא הוכר ומלרץ דולר
היא לאון וכר ומחורה היא לשון נקיבה י ככל הקדשים כל"ל בכל הבריימה ר"ת דאינו
הוא לאם וכר לרבות כל"ל אות אתת וכ"ה בגמ" שם : אם קדם מום קבוע להקדשן
ניהג בעולה ואם וכר לרבות כל"ל אות אתת וכ"ה בגמ" שם : אם קדם מום קבוע להקדשן

ויקרא א ספרא דבורא דנדבה פרשתא יב יג

שולם בכולו: 7 אביב אילו נאמר אביב קלוי נרש הדברשקול: אפשר יקלנו נרש כשהוא אומר אביב קלוי כאש נרש ת"ל באש הפסיק הענין ויקלנו אביב: 7 ברמל רך מל וכן הוא אומר ואיש בא מבעל שלישה ויבא לאיש האלהים לחם בכורים עשרים לחם שעורים וכרמל בצקלונו כרמל רך ומל בצקלונו בא ויצק לנו ואכלנו ונאוה היה: 1 וכן הוא אומר כנף רננים נעלסה נושא ועולה ומתחמא: וכן הוא אומר נתעלסה באחבים נישא וניתן ונעלה ונתחמא כאהבים וכן הוא אומר כי ירט הדרך לנגדי יראה ונעלה ונתחמא כאהבים וכן הוא אומר כי ירט הדרך לנגדי יראה

פרק מן תקריב מנחת בכוריך מה ת״ל לפי שנאמר כרמל מצוה להביא רך מל מנין לא מצא רך מל יכיא יבש ת"ל תקריכ את מנחת ככוריך מצותו לבא מן הקציר לא מצא מן חקציר מנין אף מן העליה ת"ל תקריב מנחת בכוריך מכל מקום: 🗖 בכוריך בכורי כל יחיד ויחיד מלמד שאינה כאה אלא משל צבור דברי רבי עקיכא • רבי שמעון אומר נאמר כאן בכורים לח' ונאמר להלן בכורים לה'י מה בכורים לה' אמורים לחלן משל צבור אף בכורים אמורים כאן משל צכור - אם תאמר זו משל יחיד ולהלן משל צבור אמרת לאו אם זו בכורים לה' אין חלן ראשית קציר ואם הלן ראשית קציר אין זו בכורים לה'. דברין מחוסרין כאן אמרן הכתוב להלן: ונתת עלית שמן עליה שמן לא על לחם הפנים י חלא דין הוא מה אם מנחת נסכין שאינת מעונה לכונה מעונה שמן להם הפנים שהוא מעון לכונה אינו דין שימעון שמן: ת"ל עליה עליה שמן לא על לחם הפנים: ד עליח לבונה לא על מנחת נסכין הלא דין הוא מה אם לחם הפנים שאין מעון שמן מעון לבונה : מנחת נסכים שהיא טעונה שמן אינו דין שתמען לבונה יתלמוד לומר עליה לבונה לא על מנחת נסכים: 🎵 מנחה לרבות מנחת יום השמיני ללכונה · היא פרט לשתי הלחם שלא יטענו לא שמן ולא לבונה: [חלא דין הוא אם מעמתים מן השמן שהוא נוהג במנחת נסכין לא אמעמם מן הלכונה שאינה נוהג במנחת נסכין י אם מעמתים מן חלבונה שהיא נוהגת בלחם הפנים לא אמעמם מן השמן שאינו נוהג בלחם הפנים י הוא הדין אם מיעמתים מן השמן שאינו נוהג בלחם הפנים אמעמם מן הלבונה שהיא נוהנת בלחם הפנים: חין אם מיעטתים מן הלבונה שאינה נוהגת כמנחת נסכים אמעשם מן השמן שהוא נותג במנחת נסכין: תלמוד לומר היא פרט לשתי הלחם שלא ימענו לא שמן ולא לבונה:

מהרי"ד

ופי' כי לח היינו יודעים אם סבהבו אותו קודם העמינ' או לאחר העמינ' כשהוא מפסיק במוכת בלש סמוך לתיבת קלי משמע דיהא קלין אותו קודם שיהיה גרש: הן כרמל רן מל י פי' היה מביאו בעודו רך ומלא ואין בוה צורך לומר גורעין ומוסיפין באמצע מיבה דהיי כמו שמלה שלמה מעודו רך ומלא ואין בזה צורך לומר גורעין ומוסיפין באמצע מיבה דהיי כמו שמלה יבל קלת מוס' מנחת מ"ל ע"ב ד"ה משום כרמל וד"ת פי' הגם שהוא ראיה על מלת כרמל הביא שראשי המיבות בלקלונו הוא ב' בא ליק ילק ל' לנו ול'ו ומאום היה: ב' נושל מתחבל מחל מיורד יהש": ונתחטא באהביה ב' בא ליק ילק ל' לנו ול'ו ומאום היה: ב' נושל ב' מתחבל מתחבל ב' בא לפי אוור ב' הש"י ומתחטא לפי אוור ב' הוא ב' היה ליה ליה ליה ליה באחר הישום הישום כן משחע במכוח ר'ב כל קרבנות ור'ב הרוב"ם כ"א מתחידין וומוספין הלכה ב' מכריתא זו : ב' ביכוריך ביכורי בל יחיד ויחיד מלמד אלינה בלה משל נמינה מו' מנה מ" ב"א מחת היא בריבה בלות היא בריבה בלות מול ב' מו מוציה מו' מוני מו' מוני מו' ב" מול מונים מול מונים מו' מנה מ" ב"א מחת היא בריבה בלות מול ב' מונים בלות מול ב' מונים מול מונים מו' מנה מ" ב"א מחת היא בריבה בלות מולה בלה מונים מו' מנה מ" ב"א מחת היא בריבה בלות מול בל ב' מונים בלה משל בילום מונים מול מונים מול מונים מול מונים מול מונים מול מונים מול מונים בלים בלים מונים מול מונים מול מונים מול מונים מול מונים מונים מול מונים מונים מול מונים מונים מול מונים מול מונים מול מונים מונים מול מונים מונים מונים מול מונים מונים מול מונים מונים מול מונים מול מונים מוני

פרק מז א אף מן סעליה . פי' ממה שמונח בעליה מן התבואה הישה כן משמע כבריותא זו : ב ביכורן ביכור כל קרבנות וכ"ש הרמנ"ם כ"ח מתמידן ומוספין הלכה ב" מבריותא זו : ב ביכורן ביכורי כל ימיד ויחיד מלמד זאינה באה מתמידן ומוספין הלכה באת מתח ואין הג"ה זו לודקת דליכא מאן דפליג ולומר שכאה משל ליבור כן הגיה באת מתח ואין הג"ה זו לודקת דליכא מאן דפליג ולומר שכאה משל ימידים ונ" שוף מים ב"מ ליבור אמם הברור שבפירושים סוא מ"ש בוית רענן ביכורין ביכורי כל ימיד ויחיד הימו שוא הקרבן יהיה קודם לקרבן שעורים של כל ימיד ויחיד ואם מאמד שיקדיב כל אחד בפני עצמו הדי הימידים שיקבו אחדיו לא יהם קרבנם ביכורים לאותם שקרבו לפניהם אלא ממדי ביכורים באת מחל בליבור וחוא קודמת לכל ימיד ויחיד ואי מאל ימיד ויחיד הימו למות בלה אלא משל ימידי ביים מה לכלן משל ליפיר דכתוב מביאו : וא"ת זו משל ימיד ביים מי שהיחידים יקריב כ"א ואחד בפ"ע דר"ש לא דריש בר"ע ביכורין ולהלן בל" המועות הכתיב והבאתם והליתם סוא משל ליבור וחידי ביותר מוש ביים בלותר ויחיד אחדת למות הלל אפשר שתקיימו שניהם דאם זו ציכורים אין כלן ראשית קליד דהך ויחיד קרב קודם בתיב כאן שלכתחילם יהם ראשית קליד למידו שניהם בלותר הק ויחיד להב קודם בתיב כאן שלכתחילם יהם ראשית קליד למין והלותר שניהם בלח אין הכול לאון שלותר להות של של אין בוונה רו בל דין הות בלות הכל לאון של ביותר הוא שלה און בול לאון סדר לתור כק י"ג ברייתל ג' ע"ש : ג' סלא דין סוא ליות בול ברייתל הי בי לאחרו שיכול והלא דין סוא וולי מים בתיי להין לומר בן הלא דין סוא לאם משלח הלון הלא דין סוא לאם בוותרים שיכול והלא דין סוא ביותרים שלון בול ביותר משט שלהם לא דון של מות משביתם לא בלחב מותל מע דה"ב לצובה לאו ימעט מביתם לאדובה לאות מותל מדע הכ"כ לשון שותרן הוא של הדין כיון השון שולה לש ביה במקום שלאין שון לה אם יותרים הלאת לא בדים לתוב לתוב לאורם און ומעט שביתם במתוב לאדובם לווידעם מה בתקום שלאין שון לה אם מתכנו לא כדע למעט שביהם באדובם כות הדוף מותר לאור משט שביתם במתר הדובה לאדובה אווים ביתה לאדוב בית לאור משט שביהם במותר במות לאדוב לאורים שלה לאור בית לאור מותל מות הלאום שלה במות הלוב במות היום ביתה לאורים ביתה החוב המות בית הלאור שלה שלה בית לשעם שביהם בותר הלוב ביתות התות התום הלאורים ביום הוב התום בית הלא הוב בית היום בלה בית לאור ביתות התום ביתות הל

קרב עם מנחה עצמה מדבר שהוא קרב עם מנחה עצמו ואל יוכיחו עצים שאינן קרבים מנהה לעצמן · ת"לולא תשבית מלח ברית אלחיך מעל מנחתך ולהלן הוא אומר מאת בני ישראל ברית עולם מה ברית מורה להלן משל צבור אף כאן משל צבור : 1 תקריב אף בשבת תקריב אף בטומאה תקריב מלח כל שהו תקריב מלח מכל מקום : ברשתא יהודה אומר בכורים לה' ר' יהודה אומר עתידה מנחת בכורים לפסוק ולחזור : זכן הוא

אומר אם יהיה היובל לכני ישראל עתיד היוכל לפסוק ולחזור: רבי שמעון אומר ואם תקריכ מנחת בכורים לה' זו מנחה באה חובה יכול נדכה כשהוא אומר והכאתם את עומר ראשית קצירכם אל הכהן לימד שאינה באה אלא חובה: 🏋 ואם כן למה נאמר ואם לומר אם אתם מביאים אותח לרצון מעלה אני עליכם כאילו נדבה הבאתם אותה י ואם אין אתם מביאין אותה לרצון מעלה אני עליכם כאילו לא הבאתם אותה אלא לצורך עצמכם: ד וכן הוא אומר ולחם וקלי וכרמל לא תאכלו עד עצם היום הזה עד הביאכם את קרבן אלהיכם י ואם תקריב מנחת בכורים להי זו מנחת העומר מנין היא כאה מן השעורין או יכול מן החמין י אמר ר' אליעזר נאמר כאן אביב ונאמר אביב כמצרים מה אביב אמור במצרים שעורין אף כאן שעורין י ר' עקיכא אומר נאמר לצבור הבא בכורים בפסח והכא בכורים בעצרת מה מצינו שממין שהיחיד מכיא חובתו ממנו יהא הצבור מכיא בכוריו בעצרת י אף ממין שהיחיד מכיא חוכתו ממנו יהא הצבור מכיא כפוריו כפסח י מאי זה מין היחיד מביא חובתו מן השעורין אף צכור לא יכיא אלא מן השעורין אם תאמר מן החטין אין שתי הלחם ככורים: ה רבי ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקה אומר יכול תכוא מן הכוסמין ושכולת שועל ושיפון ודין הוא מה אם החימין שכשרו לשאר כל המנחות לא כשרו למנחת העומר י כוסמים ושבולת שועל ושיפון שלא כשרו לשאר כל המנחות אינו דין שלא יכשרו למנחת העומר י השעורין יוכיחו שלא כשרו לשאר כל המנחות וכשרו למנחת העומר ילא אם אמרת בשעורים שמנחת סומה כאה מהם תאמר בכוסמין ושכולת שועל ושיפון שאין מנחת סומה כאה מהם יצאו החמין מן הכתוכ י וכוסמין ושבולת שועל ושיפון מקל וחומר: [אביב קלוי באש גרש כרמל מלמד שמהבהבין אותו כאור כדי לקיים בו מצות קלוי רברי ר' מאיר : וחבמים אומרים אין לשון קלוי אלא לשון אכוב של קלאים היה שם ומנוקב כמין נפה כדי שיהא האור

הגהות

מוכח: ל ולכלן הוא אומר . כלחם הפנים כפ' אמור : אף כאן משל לבור י רמב"ם שם וסמ"ג עשין קע"ע : ז מקרב אף בשבת . הובא בגמ' מנחות דף כ"א . ורוגמתו לקמן סד"מ החיר סדיר לחדרי סף שב ע"ל מה"ל מה" שבת דין ה" . וע' שו"מ מה"ם בד דדך ד' היימינס סי" א' : מלח מלח. דש"י פידש בין סדומית בין אסתרוקנית הרמב"ם בדוך ד' היימינס סי" א' : מלח לי בשלח. דש"י פידש בין סדומית בין אסתרוקנית המרמב במ"ב"ם מכ"ל איסורי מובח דלא מלח כלל פסול מפרט כל שה א דאם מום מעט כשר ע"ש בפ"ב מה" איסורי מובח דלא מלח כלל פסול מפריב מלח דרים מלח כל הרבל קרביב מלח ריבה שפ"י מלח סדקנית תקריב מלח כל שהוא בסב"ש שכתב שם המיין על כל קרבבן תקריב מלח ריבה שפ"י מלח סדקנית תקריב מלח כל שהוא לומר פ"ר"ש אינו מפרש אם מקריב בלח יהיה ומן של תקריבי הך כאם קחי היה לה' לנורך לעשית רלין הן בכפי" הנה דבשאר קרבבת כשכ פון את עד שיאחר רוצה מכח מבילון איתם לרלון להן בכפי" הנה דבשאר קרבבת כשכ פון את עד שיאחר רוצה את מה מבילון איתם לרלון להן בכפי" הנה דבשאר קרבבת כשכ פון את עד שיאחר רוצה את מבילון לרבון כי לומני מעידה פיון בלידון בי לשמות מיתר אכילת חדש אם איע לרלן לאף שכם ללות וללו אב בקרבן וה כיון שמשך ממת אכיל הקרבו ללוקים לשון הדבר הרבן לרלון כי לתחני מעור הכרת ובכל הקרבנות באחר שלו לרון שלחש בלון וברו ביון שמשך שהוא הלוני כשור ללון ולרו הכרת ובל הקרבנות באחר שלו לנון עולה בקרבן וה כיון שמשך שהיא הדלוני השורים ביון אולון בלי ברול מלו לנון עצ"י ההכרם און הבילון שמשת שהוא רלוני בבילול הקריב ושורים ירשוב לשחור ולחם וקלי וגר' בל לת היום במתיאים אף עפ"י ההכרם אול הקרבים ומיון אומן השערים בילור וע"ב בללח בלחר ולח בתובי ללון לנוגן עלמה הבל ביכורים בכלח בילור ולחם בלחר ולום במתיאים או מן בשנורים וכיון שבפלרת מובל מיום לי מי בלון לעי בילה בלל מקרבו מום שמשרים לא מפרים ולו מום בעורים וכיון שבפלרת מום המיום שו היו בלי היול בבל מום ללו בול מום ללוכי ב"ו בילה ביל היול לל היו בל היול בל היול בל אום בילור של היות שורים לון מות היול בל מום ב"ו ביכרלה פיו בשורה לשר לשר לבו מיו בלחם כ"ו ובימה לון מום ביול היום להוות ל"ו בלור הוב להוות ל"ו ב"ל מום כ"ו בימה אום בלור הוב להות לום לוו לוול לום בלור של הוות ל"ו ב"ל ביל בול בלול בלו הלום בלור הלום ללום לוות לום להוב בל ביול הוום להוב בלור הלום בלור הלום

אשר בשדה י אין לי אלא שבשדה שבנג ושכחצר ושכחורבה מנין ת"ל בכורי כל אשר בארצם י ומנין שיקדימו לנסכין ולפירות האילן ת"ל בכורי מעשיך ואומר כאספך את מעשיך מן השדה: 🗅 יכול אם קדמן ד"א לא יקרכו ת"ל תקריבו יכול אם לא קרבו בעצרת יקרבו לאחר עצרת ת"ל אותם יכול יביא היחיד כיוצא בהן נדבה ת"ל אותם יכול לא יכיא היחיד כיוצא בהם נדבה שכן אינו מביא כיוצא בהם חובח אכל יכיא הצבור כיוצא בהם גרבה שכן הוא מביא כיוצא בהן חובה ת"ל אותם המזכח אין לי אלא המזבח ומנין לרבות את הכבש ת"ל ואל המזבח לא יעלו יכול לעבודה ושלא לעבודה ת"ל לריח ניחוח לא אמרתי אלא לעבודה: פרק יך אילו אומר ועל כל קרבנך תקריב מלח יכול אף על חעצים אף על הדם ת"ל קרבן מנחתך מה קרבן מנחתך דבר שאחרים כאין חוכה לו יצאו העצים וחדם שאין אחרים באין חובה להן: 🗖 אי מה קרכן מנחתך דבר שהוא מתיר אף אני אכיא את הדם שהוא מתיר י ת"ל מעל מנחתר לא מעל דמך י אי מעל מנחתך יכול תהא מנחה כולה שעונה מלח ת"ל קרבן הקומץ שעון מלח ואין מנחה כולח מעונה מלח: ג אין לי אלא הקומץ ומנין לרבות את הלבונה ת"ל על כל קרבנך תקריב מלח י ארבה את חלבונה הבאח עם המנחה מנין ללכונה הבאה בפני עצמה ולכונה הבאה עם להם הפנים ואימורי חטאת ואימורי אשם ואימורי קדשי קרשים ואימורי קדשים קלים מנחת כהנים ומנחת כהן משיח ומנחת נסכים ואיברי עולה ועולתי העוף מנין ת"ל על כל קרבנך: ד רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן כן ברוקה אומר ומה קרבן מנחתך דבר שיש בו פומאה ועולה לאישים על מזבח החיצון יצאו העצים שאין בהן מומאח יצאו הדם שאינו עולה לאישים יצאת חקמרה שאינה על מזכח החיצון י במלח יכול תבונהו ת"ל תמלח אי תמלח יכול במי מלח ת"ל במלח י לא תשבית מלח להביא מלח שאינה שובתת ואיזו זו זו סרומית י ומנין אם לא מצא סרומית יביא םלקונדרים ית"ל תקריב מלח ריבה יכול המתנדב מנחה יהא [מביא] עמה מלח כדרך שהוא מביא לכונה מתוך ביתו ודין חוא גאמר הבא מנחה והכא לבונה הכא מנחה והכא מלחי מה לכונת משל בעל המנחה אף המלח משל בעל המנחה: 🎵 או כלך לדרך הזו גאמר חבא מנחה והכא עצים הבא מנחה והבא מלח מת עצים משל צבור אף המלח משל צבור: [נראה למי דומה דגים דבר שהוא קרב עם כל הזבחים מדבר שהוא קרב עם כל הזבחים ואל תוכיח לבונח שאינה קרבה עם כל הזבחים · או כלך לדרך הזו דנין דבר שהוא

יכהגים ומנחת כהן משיח שאין מהם לכהנים י והרים יכול בכלי ת"ל לחלן בקמצו מה חרמה אמורה להלן בקמצו אף כאן בקמצו:

ברשתא יב אילו אשר תקריבו לה' לא תעשה חמץ יכול אין לי בלא תעשה חמץ אלא הקומץ בלבד ומנין לרבות את כל המנחות ת"ל מנחה ומנין לרבות את כל המנחות ת"ל וכל המנחה: ב אין לי אלא מנחה ששיריהן נאכלין מנחות שאין שידיהן נאכלין מנין ת"ל זכל המנחה אשר תקריבו לה' לא

ומנין לרבות את המנחה ת"ל מנחה ומנין לרבות את כל המנחות ת"ל וכל המנחה: ב אין לי אלא מנחה ששיריהן נאכלין מנחות שאין שידיהן נאכלין מנין ת"ל זכל המנחה אשר תקריבו לה' לא תעשה חמץ י רבי יוסי הגלילי אומר להביא את לחם הפנים רבי עקיבא אומר להביא מנחת נסכים: 🛴 לא תעשה חמץ יכול לאו שחד לכולם י תלמוד לומר לא תאפה חמין אפייה בכלל היתה י ולמה יצאת להקיש אליה ולומר מה אפייה מיוחדת ומעשה יחידי וחייבין עלית בפני עצמה אף אני ארכה לישתה ועריכתה וכל מעשה ומעשה שיש כה לחייב עליה בפני עצמו: ד שאור לא תקמירו אין לי אלא המרובה המועם מנין ת"ל כל שאור אין לי אלא הוא עצמו עירובו מנין ת"ל כי כל שאור יכול מנחות שהן במצה תהיה יהו בכל תקטירו חמץ י מנחות שאינן במצה תהיה לא יהו ככל יהקטירו חמץ י תלמוד לומר כי כל שאור וכל דבש לא תקשירו אין לי אלא חמרובה הממועם מנין ת'ל וכל דבש אין לי אלא הוא עצמו עירובו מנין ת'ל וכל דבש אין לי אלא דברים י שאין הדבש יפה להן דברים שהדבש יפה להם מנין שהפממין אומרין יפה הדבש לקמורת מנין ת"ל וכל דבש: הן מה ת"ל כל שאור ומת"ל וכל דבש לפי שיש בשאור פה שאין בדבש ובדבש מה שאין כשאור: שאור הותר מכללו למקדש י ודבש לא הותר מכללו למקדש דבש הותר בשירי מנחות שאור לא הותר בשירי מנחות י הא לפי שיש בשאור מת שאין ברבש ובדבש מה שאין בשאור צ"ל כל שאור וצ"ל כל רבש: [ומגין המעלה מכשר חטאת ומכשר אשם ומכשר קרשי קדשים ומכשר קדשים קלין ומותר העומר ושתי הלחם ולחם הפנים ושירי מנחות והקשירם י מן השאור ומן הדכש עובר כלא תעשה ת"ל בי כל שאור וכל דבש לא תקמירו אשה לה' הא כל שיש ממנו לאישים חרי הוא בבל תקמירו: ז קרבן ראשית שיהא ראשית לכל המנחות וכך הוא אומר והקרבתם מנחה חדשת לה' שתהא חדשה לכל המנחות אין לי אלא מנחת חמין מנחת שעורין מנין וכשהוא אומר וביום הבכורים בהקריבכם מנחה חדשה לה' בשכועותיכם אם אינו ענין לסנחת חמץ תנהו ענין למנחת שעורין: תו ומנין שיקדיםו לבכורים תלמוד לומר בכורי קציר חטים אין לי אלא של חטין של שעורים סנין ת"ל אשר יתורעי אין לי אלא שיורע עלה מאליו מנין ת"ל

הגהות מהרי"ד

כהרי"ד

כ' האלו אם על ידרו כל אלו ראיין להקערה וכן בציג מה' פסולי כמוקדשין דין "א

כ' ואלו אם על ידרו כל שאינו ראוי לששים - והגם דלעיל ברייתא ז' פ"ג היי לכל המי

כ' ואלו אם על ידרו כל שאינו ראוי לששים - והגם דלעיל ברייתא ז' פ"ג היי לכל המי

אין מהם לאשים פורד בנת' מנסות כ"ז: דאין מגופן לאשים אבל לענין הקערם שידים

כן: ז קרבן ראשית. הודל בגת' מנסות פ"ד: וברמב"ם פ"ם מה' איסורי מובס דיןי ולקמן ב' אחור סוף פרק י"ב וסמ"ג עשין ר"ב: אין לי אלו למנסת מעין למנסת שעורין ולקמן ב' אחור מוף פרק י"ב וסמ"ג עשין ר"ב: אין לי אלו למנסת מעין למנסת שעורין מנין כ' שבגב שבמלר ושבספרה מין כ"ם בד"ת וע"ש שעתיק דברי הגת' מנסות פ"ד: ב" כול יביל יביל מחריבא מחלת אותם: ומכין לרבות את הכבש. גמ' מנסות כ"ז: וירושלת שבת פ' כלל גדול פ"ב ורמב"ם פ"ה מאותם: ומנין לרבות את הכבש. גמ' מנסות כ"ז: וירושלת שבת פ' כלל גדול מולכב ולמוב וכבב לות ריבוי: לא אחורי אותם זין ז': ב"ל ואל המובח י"בו"ל למיכתב ולמובם וכמב פ"ד ורמב"ם פ"ה מיליות מוכת היון ובים כ"ד א אילו למחר הקבן במלה כ"ל' וכ"ב בגת' מנסות כ': ולא כתיד מנסת מין ג': ב"ב אלו ולל במובר ב"ל ב"ל בלת ב"ל מוכח ב"ל וכל בתיד מנסת ליין ג': ש"ד מעלה קרבן במלה כ"ל וכ"ב בגת' מנחת ב': ואלו העריה והול בלו מל בתיד מנחת בל מוכר ורס לוקרו בלו המערה בל מי מער"ק דין י"ב וחלק ע חל כל בנתם וניתנה פל כל הרבון שנין מלח שבלרים ורס אין היי ו"ב וחלק ע חל כל בנתם וניתנה פל כל הרבון שנין מלח של כלל ומעו בלל מוכח בלל מול וותן מלם על כולה ומשלין הכל ע"ב בל מוסת בל הוות שכלו ומעלה ועל מדב בל מיות ובל לל הוון בלל הלו מרשה בל ווי ובים בנת' בלים הו כל לל המעם בל היון ובלו להון ברוע וכלל הלו הבל און ולהורית וע"ש בנת' להון בעים שאין להסיר הובם להולין שומלם: יכ"ל המלח שלה מלורי מלים בנת' שלח בלו בל מבת בם כמס"ג עשין קפ"ע לה הפפתין בדביו מולח מולו בלו שומלה ב"י מי שלו שומל בלו ביום בלח בלל מסדר בעים שלו מל בל המם היום הלו מולם בליו מלח בלים שלה משכה כ"ב הלום ומל בבר שלה מלח בלו ביום בלמה ביום לה מולח בלו מולם ביום מלח בלו מולח בלור מולום להיו ונמוף ב"ל בל מכים שלם הובם ומלם הי"ל מיה און ובסוף ב"ל מל מלים שלה מולם לובר ב"ל מלח בלים שלה מולח ב"ב מלח בל מלח בל מלח בל מהם ב"ל מלחו בלו מלח בלור בלוב לבור מולום לפיל ביל מלח בל מלח בל מלח בל מל

ויקרא א ספרא דבורא דנדבה פרשתאי יא

חומא שלא שוה לבא בעשיר כבעני שלא תמען הנשה: ת"ל מנחה" אחר מנחת נדכה ואחד מנחת חומא זו וזו מעונות הנשת: ר"ש אומר והבאת לרבות סנחת העומר להנשה שנאמר והבאתם את עומר ראשית קצירכם אל הכהן והקריבה לרבות מנחת סומה להגשה שנאמר והקריב אותה אל המזבח:

ברכן יג הלא דין הוא מה אם מנחת חומא שאינה מעונה תנופה מעונה הגשה מנחת סומה שהיא מעונה תנופה אינו דין שתמען הנשה ' לא אם אמרת במנחת חומא שהיא מן החימין תאמר במנחת סומה שאינה מן החימין י מנחת העומר תוכיח שאינה באה מן החימין ומעונה הגשה: 🗖 לא אם אמרת במנחת העומר שחיא מעונה שמן ולכונה י תאמר במנהת סופה שאינה מעונה שמן ולכונה י הרי את דן מכנין אב לא מנחת י ומא שהיא מן החמין כהרי מנהת העומר שאינה מן החמין לא מנחת העומר שהיא מעונה שמן ולכונה כהרי מנחת חומא שאינה מעונה שמן ולכונה: 🕽 הצד השוה שכהן ששוו לקמיצה ושוו להנשה אף אני אביא מנחת סוטה ששוה להן לקמיצה שתשוה להן להגשה: ד או מה הצד השוה שכחן שלא כשרו לכא קמח אלא סולת ומעונות הגשהי יצאה מנחת סומה שכשרה לבא קמח שלא תמען הנשה ת"ל וחקריבה לרבות מנחת סומה להנשה: 🗂 רבי יהודה אומר והבאת לרבות מנחת סוטה להגשה שנאמר והביא את קרבנה עליה י או אינו אומר והכאת אלא שיהא היחיד מתנדב מנחה אחרת חוץ מאלו שבענין י ודין הוא צבור מביא מנחה מן החימין חובה ויחיד מביא מנחה מן החמין נדכח : מה צבור שהוא מביא מנחה מן החימין חובה מביא מנחה מן השעורין חובה י אף יחיד שהוא מביא מנחח מן החמין נדכה יכיא מנחה מן השעורין נדכה מ"ל אלה אין לך אלא אלה כלכד י או אינו אומר אלה אלא האומר הרי עלי מנחה יביא המשתן ת"ל מאלה יש מביא אחת מהן ויש מכש המשתן: ך רבן שמעון אומר מנחה לרבות את כל המנחות להגשהי יכול אף שתי הלחם זלחם הפנים ת"ל מאלה מה ראית לרבות כל המנחות ולהוציא שתי הלחם ולחם הפנים י אחר שריכה חכתוב מיעם מה אלו מיוהדות שיש מהן לאישים אף כל שיש מהן לאישים יצאו שתי הלחם ולחם הפנים שאין מהן לאישים: 1 והלא מנחת נסכין כלח לאישים יכול תמען הנשח ת"ל והקריבה י מה ראית לרבות כל המנחות ולהוציא מנחת נסכין י אחר שריכה הכתוב מיעם י מה אלו מיוחדות שהן באות בגלל עצמן י יצאת מנחת נסכים שאין באות בגלל עצמן: 🮵 והלא מנחת כהנים ומנחת כהן משיח באות בגלל עצמן יכול יטענו הנשה ת"ל והגישה מה ראית לרבות את כל המנחות ולהוציא מנחת כהנים ומנחת כהן משיחי אחר שריבה הכתוב מיעמי מה אלו מיוחדות שיש מהן לאישים ובאות בגלל עצמן יוש מהן לכהנים יצאו שתי הלחם ולחם הפנים שאי מהן לאישים יצאת מנחת נכסים שאינה באה בגלל עצמה יצאו מנחת כתנים

חלות בוללן שנאמר חלות בלולות אמרו לו והלא לחמי תודה נאמר בהן חלות ואי אפשר לכוללן כשהם חלות אלא כלת כיצד עושה נותן מתן שמן ככלי קודם לעשייתן ונותן שמן עליה ובוללה ולשה ואופת ופותתה ונותן עליה שמן וקומץ ר' אומר חלות בוללן שנאמר חלות בלולות בשמן כיצד עושה נותן שמן בכלי קודם לעשייתן ונותנה ולשה ואופה ופותתה ונות עליה שמן ובוללה וחוזר ונותן עליה שמן וקומץ י מצה יכול מצוה תיל תהיה הכתוב קבעה חובה: ב פתות יכול שתים ת"ל פתים אי פתים יכול יעשנה כפירורים ת"ל אותה אותה לפתים ואין פתיה לפתים: ד מכאן אמרו מנחת ישראל כופל אחד לשנים ושנים לארבעה ומכדיל מנחות כהנים כופל אחד לשנים ושנים לארבעה ואינו מבדיל מנחת כהן משיח לא היה מכפלה י ר"ש אומר מנחת כהנים ומנחת כהן משיח אין כהן פתיתה מפני שאין כהן קמיצה וכל שאין בה קמיצה שאין בה פתיתה זכל פתיתה ככזתים: 🦳 פתות אותה פתים מנחה לרכות את כל המנחות לפתיתה יכול אף שתי הלהם ולחם הפנים • ת"ל אותה מה ראית לרבות כל המנחות ולהוציא שתי הלחם ולחם הפנים אחר שריבה הכתוב מיעמי מה אלו מיוחדות שיש מהן לאישים אף כל שיש מהן לאישים יצאו מהן שתי הלחם ולחם הפנים שאין מהן לאישים: ן ויצקת עליה שמן מנחה לרבות את כל המנחות ליציקה יכול אף מנחת מאפה ת"ל עליה אוציא את החלות ולא אוציא את הרקיקין ית"ל היא: ז ואם מנחת מרחשת קרכנך מה בין מחבת למרחשת אלא שהמרחשת יש לה כסוי והמחבת אין לח כסוי דברי רבי יוסי הגלילי רבי הגניה בן גמליאל אומר מרחשת עמוקה ומעשיה רוחשין ומחכת צפה ומעשיה קשים סלת כשמן

תעשה מלמד שהיא מעונה מתן שמן בכלי קודם לעשייתה: פרשתא יעשה מאלה לה' והכאת אשר 'יעשה מאלה לה' והקריכה אל הכהן והנישה אל המזבחי יכול

אין למעון הנשה אלא הקומץ בלבד ומנין לרבות את המנחה ת"ל מנחתה י מנין לרבות את כל המנחות ת"ל ואת המנחה : 🔼 יכול אין למעון הנשה אלא מנחת נדכה מנחת חובה מנין ודין הוא נאמר הבא מנחת נדכה והבא מנחת חוכה מה מנחת נדכה מעונה חנשה אף מנחת חומא תפען הנשה: לא אם אמרת במנחת נדבח שחיא מעונה שמן ולבונה תאמר כמנחת חומא שאינה מעונה שמן ולבונה י מנחת סומה תוכיח שאינה מעונה שמן ולבונת ומעונה הנשה: ד לא אם אמרת במנחת סומה שהיא מעונה תנופה תאמר במנחת חומא שאינה מעונה תנופה הרי אתה דן מכנין אב לא מנחת נדבה שהיא מעונה שמן ולכונה כהרי מנחת סומה שאינה מעונה שמן ולבונה. לא מנחת סומה י שהיא מעונה תנופה כהרי מנחת נדכה שאינה מעונה תנופה: 🦰 הצד השוה שבהן ששוו לקמיצה ושוו להנשה אף אני אביא מנחת חומא ששוו להן לכמיצה שתשוה להם להגשה: ן אי מה להצר חשות שבהן ששוו לכא בעשיר כבעני ומעונות הנשה יצאה מנחת

הגהות

ובשרם סולת: ואי אפשר לבוללן כשכן הלות. בגחי מנפות ע"ם קאחר משום דאינו אלא ברנימת ששן ולא יספיק לבלול כחלות: כילד עושם טחן שמן בכלי קודם לעשייתן ונותנם כ"ב בגחי ופי ונותן את הסולת וכוללם וכו' וכן פסקו הרמים פ"ג מה' מעשה הקרבות דין ף- ומא"ג עשין קפ"ו כת"ק: מלם יכול מלום בגח' מוסות נ"ג אחרי דלא תאסם הקרבות דין ף- ומא"ג עשין קפ"ו כת"ק: מלם יכול מלום בגח' מוסות נ"ג אחרי דלא תאסם מחן כ"א דעובר בלאו אבל המנסם לא שיפטלא אתא קרא לאוויי לן עיכובא: ג בוכלה במנסות ע"ה : ת"ל פתום והוא ישר דכרי כבר כתוב פתות לרבות דגם הפתים יפתות לדעות די ושנים לארבעם: ך ניכלן אחרו. ובגח' הא כילד מנחת ישראל כוכל אחר בכילות גם לארבעם וחדה להיות המלון אחרו היינו דכב אלו הכפילות גם משמים לארבעם הוא הודם הפתים חייה לה מדכתיב פתות אותם פתים ולא כתב פתות פתות אותם פתים ולא כתב פתות משנים ושנים כתרבעם הות קודם הפתימם ודייק לה מדכתוב פתות חותה פתים ולא כתב פתות פתים אותה משמע דכשבים עדיין בשלימותה או יפתות חותה וכן מדייק לשון הרמג'ם פי'ג מכ" מעב"ק דין י' וכילד פותמין חותן כופל המלה לשנים והשנים לחובעה ומדדיל ואם היים המנחה של וכרי כהונה חיבו מבדיל ופותם משמע דהן ופותת היא אחר הקיפול היים המנחה של וכרי כהונה חיבו מבדיל ופותם משמע דהן ופותת היא אחר הקיפול

כתיב הוא הדין לכל המנחות אבל היא קר כלומר היא אבל לא מנחת מאפה בין סלות בין רקיקין ללמדך דקדוקי סופרים שהן תורה שלימה לכך כתב הוא ולא היא כ"ם בכסיקתא וועדתא ד' ד' : ז משנה מנחות ס"ג : מרקשת שמוקה דכתיב במרקשת משמש שהמנחה וועדתא ד' ד' : ז משנה מנחות ס"ג : מרקשת שמוקה דכתיב במרקשת משמש ומותות ז' . . ז' משנט מתוות בי ב מי הושת מתוף זכניב במושמת משמעם במוכר ומעשים רוחשים היום שקן מענעין את עלמן וומובע לכם דכתיב על מסבת במ' וחש" ב על מנהל : מתן שמן בכלי קודס ורכים ב' מנהל : מתן שמן בכלי קודס לעשיתן : ברמב"ס שם דין כ' וסמ"ג שם : לעשיתן : ברמב"ס שם דין כ' וסמ"ג שם : לעשיתן בלכ בכרשם כולה בגמ' מנחות ס' ואעתיק קלת מפי' רש"ר ושאר מפרשים : אלא הקומן בלכד : שמשם לה' : מנין לרבות את המתום. תמנ"ם

פי"ב ממעב"ק דין ו' : מנין לרבות את כל המנחות פי' מנחת כהמים מנחת נכרים כ"ם

פ"צ ממעב"ן דין ו' : מנין לרבות את כל המנסות פ" מנסת ככמים מנסת כדים כ"ב בד"ת וק"ם : ב ורין הוא . פ" ולמה לרין קוא : ו שוה לעשיר כבעני י אבל מנסת מבד"ת וק"א : ב ורין הוא . פ" ולמה לרין קוא : ו שוה לעשיר כבעני י אבל מנסת סוטא אינו רק בעני : פ"ל את המנסה ד"ח וכ"ה שם בגמ" : להגשה וכן הוא אומר הקדבה מהקדבה ואי והקדב אותה ב"ו וחקב א"כ ל"ל ריבויא דכלא ו"ל דהגשה הוא יותר הקדבה מהקדבה ואי לא כתיב אלא מד לא הוה ידעין הגשה ד"ח ואינה שם המנה האב"ד :
באינה של כב"ל ב"ל אות המות ד" מ" מ"א שאינה שעונה שאן ולבונה בדדי שלא תהדר לפני המקרי: ראוי להגשה או בשעורין נדבה מ"ל אלה אין באלא אלה כר" לדוך עיון דכא לפיל רא פ"א מיום ל"א מיום ל"א המות הלאון דלפיל אמר מחנט שלא יוני הלאון דלפיל אמר היוני הלאון דלפיל אמר מחנט שלא יוני אלא או הדרוני הלאון דלפיל אמר המיום ולאון דלפיל אמר החנים הלאון דלפיל אמר המיום ולאון דלפיל אמר המיום ולאון דלפיל אם המיום מלאון דלפיל אמר המיום ולאון דלפיל אמר המיום הלאון דלפיל אמר המיום הלאון דלפיל אמר המיום הלאון דלפיל אמר המיום הלאון לפיל את המיום הלאון לפיל את המיום הלאון לפיל את המיום הלאון דה לא מותרה ווינוא לאלא מר המיום הלאון לפיל את המיום הלאון לפיל את המיום הלאון לפיל אות המיום הלאון לפיל את המיום הלאון לביל את המיום הלאון לפיל את המיום הלאון למיל את המיום הלאון לפיל את המיום הלאון למיל את המיום הלאון למיל את המיום הלאון למים לאון למים לאת המיום הלאום המיום המ שלח יתנדב ויביח, חלח מן בחטין כרי סלת יכים שלח יתנדב ויביח חלח מן בחטין וכחן לח כוביר תיבת לפני הרוצר היינו לא שלא שלא ישרה בראה דאי מהכא לחוד לא ממשט אלא שלא ימתר אבל אם פבר והמנדב היא הגם זאין מתיוב להביא ידמתי והבאת אשר יששה מאלה אלא שאלי לא ה"א אהל היא רשות אם "יצה יכול להביאה למובי ועל"צ אה עלה לא ירד תיל השם סלמ יהים קרבט למיכובא: ל ר"ש אומר את המנקם כ"ה שם בגמ' מנסות ד' ס' ע"ב:

שמל לעיכובא: ל ר'ש אומר את המנסה כ"ה שם בגמ" מנסות ד' ס" ע"ב :

כו' • מייחי לה בפ' כל המנחות באות מלה [ס"ג •] : קרבן אחד מביא ' · קרבן שלם - והוא מין אחד ולא חלות ורקיקין בשביל שנדר קרבן אחד - וסבירא ליה לר׳ יהודא • דשני מין קרבן כתיבי בהאי קרא . והאי דפריך ליה ר׳ שמעון והלא לא כתב אלא קרבן אחד . התם משני לה כיון דכתב בשמן יתירא כתאן דכתיב קרבן

קרבן דמי - דכתיב חלות מצות בלילות בשמן ורקיקי מלות משוחים בשמן · ור׳ שמעון לכך כתיב בשמן לומר לך בנודר מאפה תנור רצה חלות יביא רצה רקיקין יכיא . אבל אי לא כתיב אלא חד בשתן ה"א מחצה רקיקין ומחצה חלות דוקא: לא מאפה כופח י היינו מעין כירה מקוט שפיתת קדירה אחת כדאמרי' בם' כירה [שבת לח:]: רעפים . שיכל"ש שמכסים בהם בתים אם הסיקן ואפה עליהם: יורות הערביי. חופר בארץ וטח כטיט ו אופה שם כדמפרש בפ"ה דמסכ׳ כלים : מה ת"ל תכור תנור כו' · הכא כתיב קרבן מנחה : מאפה תנו ר ובם' לו וכל המנחה אשר תאפה בתנור: שיהא הקדשה בתנור · קס"ד שהתנור קדוש ומקדשן . ופריך בס"פ כל המנחות 'ס"ג י] דר' שמעון מכשיר [ל"ה :] אפי שתי הלחם ולחם הפנים בבית פאגי ומשני אמר רבא שיבא הקדשן בתכור פי' כשמקדיש השלת יחמר על מנח לאפותה בתנור אני מקדש י וא"ת השתא מי דמי (מכחן וחילך חסר עד חשר נשח יחשא המתחיל אח"ו) (בס' שלפני שהויא החורת כהנים עם פי' קרבן אהרן נחלקה פ' ויקרא לב' חלקים מגילתא ראשונה עד פ' נפש כי תחטא ויש בה ט"ו פרשיותוכ' פרקי׳ ונרשם שם. סליק דיבורה דנדבה ונתחיל דבורה דחטהת ובפ׳ אשר נשיא יחשא נרשם פרשתא ה׳ וכזה הספר שאני מעתיקו · והוא פי' הברייתא דתורת כהנים · נראה שהיה לו סדר זולת זה בחלוקת הפרקים והפרשיות - ואחותי בזה הסדר של בעל קרבן אהרן ולחלוקת הפרקים וההלכות : למחן ירון קורח בו - ויקל עליו ע"י כך למלוח דברי חפץ בביחור זה . וגם מזה לא הנחתי ידי מלכתוב הסימנים כמות

שהם בספר הנ"ל שלפני):

חשחת זו אני אוכל כו': ולאהרן שלא במחלוקת י לריך לומר תרוייהו י דאי אתר לאברן תחלה הוה אמינא כי חלקו טטל תחילה איום חלק שירצה. ואי אמר לאסרו שלא במחלוקת אכתי לא ידעינן דנוטל תחילה · ותנא דברייתא דיומא אשמועיכן דלה תיתה דעוטל תחילה שלה במחלוקת אע"ב דחינו אומר חטאת זו

אני אוכל קת"ל נוטל חלק בראש כשירצה ואומר מטא'זו אכי אוכל והמט הוא לאהרן תחילם: ב קדש קדשים להתיר מנחות ישראל · בחכילה: וכי מנין ילאו · לחסור שלריך קרח להתיר מכלל שנה׳ כל החורח יעשה ככה חת חלה להקריב חשה וגו'י ובפ' נסכים כחיב -ומשמעות לשמי עניני אם הוא תדבר בנסכים שתתנדב נסכים לא יפחות מעשרון וחם רלה לרכות ירבה אפי׳ ששים • והכי תנים כתם [בספרה ומנחות ק"ד י] כל החורח יעשה ככה שלא ימעט ואם רצה לרבות ירבה - או איכו באה לכך אלא לומר שיהו מכחות ישרחל ניתנות על גבי החישים והכי קאמר אס אורח טדר מנחה לריך לבקטיר כלה חשה ריח ניחוח לה׳ ומה אכי מקיים והנותרת מן המנחה יאכלו חהרן ובניו של נכרים חלחוד לוחר לאהרן ולבניו קדש קדשים מרבה כלן אפי' של ישראל . תימא והא מדכתיב כל מנחת כהן כליל תהיה מכלל דישראל סיט בום הדין: ך מליקת חטאת של ישראל מנין. וסלקא דעתי' דתיהוי כמנח' כהן דחסורה בחכילה: ד ח"ר שמעון ודין הוא . לאסור: ומה אם במקום שהתיר סלת דשותי שכל חדם יכול לחכול פלת מולין שלו. אסר סלת מצוה י סלת מנחה שלו : מקום שחםר מליקת רשות י חם מלק כהן עוף חולין שלו: ד מה לי התר כהן בישרחל מליקת מצו׳ שהרי הותר סלת מלוה מכחה: יתיר מליקת מלוה של כהנים פ"ל וכו' . תיתה מעיקרה מאי קשיא ליה דלא הוי מצי למילף מהאי קרם למליקת כהני ולבסוף מחי קח ניחה ליה דיליף מיניה - וי"ל אסמכתא בעלמ׳ לא יליף כל מליקת עוף דמותרת בם׳ ב"ש [זכחים מ"ד:] ובם׳ אלו מנחות [מנחר ע"ב] מלכל חטאתם לרבות הטאת עוף: ברשתא יא קרבן מנחה · מ"ר יהודה מכין לחומר

לאהרן שלא במחלוקת י ולכניו במחלוקת י מה אחרן כהן גדול אוכל שלא במחלוקת אף בניו כהנים גדולים אוכלים שלא במחלוקת: לאחרן ולבניו קדש קדשים להתיר מנחות ישראלי וכי מנין יצאו מכלל שנאמר כל האזרח יעשה ככה את אלה להקריב אשה שאם רצה לרבות ירבה . או אינו אומר אלא שיהו מנחות ישראל ניתנות על נכי האישים ומה אַני מקיים והנותרת מן המנחה של גרים ושל נשים ושל עבדים ת"ל לאהרן ולכניו קדש קדשים להתיר מנחת ישראל: 🛴 אין לי אלא מנחותיהן מלוקותיהן מנין אמר ר"ש קורא אני נכלה ומרפה לא יאכל לממאה כה ת"ל לאהרן ולכניו קדש קדשים להתיר מלוקות ישראל: ד אין לי אלא מלוקות ישראל מלוקות כהנים מנין אמר ר"ש ודין הוא מה אם במקום שהתיר סלת רשות אסר סלת מצוה מקום שאסר מלוקות רשותי אינו דין שנאסר מלוקות מצוהי מלוקות ישראל יוכיחו שאסר כהן מלוקות רשות והתיר כחן מלוקות מצוה: 🦳 מה התיר מלוקת מצוה של ישראל שהרי התיר סלת מצוח שלהם נתיר מלוקת מצוה של כהנים שחרי אסר סלת מצוח שלהן י הואיל ואסר סלת מצוה שלהן נאסר מלוקת מצוה שלה ית"ל לאחרן ולבניו קדש קדשים מאישי ה' להתיר מלוקות הכהנים: מאישי ה' אין להן אלא לאהר מתגת האישים:

ברשתא י וכי תקריב כשתקריב לעשות הדבר רשות קרבן מנחה י א"ר יחודה מנין לאומר הרי עלי מנחת מאפה לא יביא מחצה חלות ומחצה רקיקין ת"ל קרבן י קרבן אחד הוא מביא י ואינו מביא חלות ורקיקין: ב אמר ר"ש וכי נאמר קרבן קרבן שני פעמים: הא לא נאמר אלא קרבן אחד ונאמר בו חלות ורקיקין י מעתה רצה להביא חלות יביא י רקיקין יביא י מחצה חלות ומחצה רקיקין יביא י וכשהוא קומץ בולל וקומץ משניהם י הא אם קמץ ולא עלה בידו אלא אחד משניהם דיו מאפה תנור לא מאפה כופח לא מאפה רעפין ולא מאפה יורות הערביים י ר' יהודה אומר מה ת"ל תנור תנור שני פעמים להכשיר את הכופח י ר"ש אומר מה ת"ל תנור תנור שני פעמים שיהא הקדשה בתנור וכל מעשיה בתנור: 🏲 סלת מה סלת אמורה להלן מן החמין את כאן מן החטין חלות בלולות ואין הרקיקין בלולין י הלא דין הוא מה אם החלות שאינן מעונות משיחה מעונות בלילה

רקיקין שהן מעונין משיחה אינו דין שימענו בלילה ת"ל חלות בלולות ואין רקיקין בלולין: ה רקיקין משוחין ואין חלות משוחות י הלא דין הוא מה אם הרקיקין שאיגן מעונין בלילה מעונין משיחהי חלות שהם מעונות בלילה אינו דין שימענו משיחה ת"ל רקיקין משוחין ואין חלות משוחות: (סלת חלות מצות כלולות בשמן ורקיקי מצות משוחים בשמן : מה ת"ל בשמן בשמן שני פעמים להכשיר בשמן השני ולהכשיר בשמן השלישי רבי אליעזר כן יעקב אומר מושח את הרקיקין כמין כי שאין רבוי אחר רבוי בתורה אלא למעם י רבי יהודה אומר מצות מצות למצות שוו לא שוו לבלילה: ? וכיוצא בו א"ר יהודה ועשית כיור נחשת וכנו נחשת לרחצה יכול כשם שמרחיצין מן הכיור כך מרחיצין מן הכן ית"ל נחשת לנחשת שוה לו לא שוה לו לרחיצה : כיוצא בו א"ר יהודה ועשית חשן משפט מעשה חושב כמעשה אפוד תעשנו יכול כשם שוה כפול זה כפול ת"ל והב י לוהב שוה לו י לא שוה לכפילות:

ברק יב ואם מנחה על המחבת מלמד שהיא מעונה כלי קרבנך קרבנך לגזרה שוהי מה קרבנך אמור כאן מעונה יציקה ובלילה י אף קרבנך אמור למטן טעונה יציקה ובלילה מה קרבנך אמורה למשן טעונה מתן שמן בכלי קודם לעשייתה אף קרכנך אמורה כאן מעוגה מתן שמן בכלי קודם לעשייתה: 🗖 סלת בלולה מלמד שהוא בוללה סלת י רבי אומר חלות

ד מה סולת אמורה להלן י סדר כי תשא פרשה כ"ע פסוק ב' והובא לעיל רפ"י : סלות בלולת ואין הרקיקון בלולין שיכול והלא דין הוא כ"ה בלולת ואין הרקיקון בלולין שיכול והלא דין הוא כ"ה בבא" מוסות ד' ע"ה י הובא ברמב"ם פ"ג מה' מעה"ק דין ה' : ה" ת"ל ורקיקין ד"ת : ה" להכשיר שמן שני ולהכשיר שמן השלישי. והגם דנפקא ליה במנחות פ"ו : מדכתיב בתית למאור ולא למנחות ע" מורחי וגור ארים לוקני הגמין וקרבן חסרן ובוית רשנן תירץ דסתם לח מוכח רק למנחת לבור דומיח דמנורה והכח לרבות גם מנסת יסיד : רחב" כו' שחין ריבוי חסר ריבוי חלח למעט "ול"ל דכוח לח מלריך לרבות שמ ושלישי דכים נפחד לים ככל מכתית כדלעיל וע' ויש רעס: ר' יכודה חומר מצות מכות למצות

ושנישי רביח נפקח ניה הכנ מכתית כדנשיה וע" ויות דען: די יהודת חוח מחוע מטוע מטוע שזו ולא לבלילה. וחשמלא דכוא הדין ולא למשימה ונטר עד הכא דכוא מפיש כסדר הפסוק סולת חלות מיות רק משיקרא דוש דוש אחד על סולת מלות מלות בלולות בשמן והדר דים שח"ל כסדר הפסוק מלות:

מרכן יב א שהוא טעונה כלי פי כלישית והיה במקדש כלי מקראת מחבת כבית הלל בגמי מנחת ה"ג מי מנחת מ"ג מ"ל ה"ל ב"ל היה במחת בולה באל ה"ל ה"ל מתחשת וע"ד ב"ל". דוש על הא דושה מלום על המרחשת וע"ש בתום": ב"שהוא בולה סולת ה"ל" בעודה

מסס דכבים שבה כל מנשת חובם דכבים כניל בוח מקום שחסור מניקת השרח הידית ושלות בשרח בישרח בישרח בישרח בישרח בישרח בישרח בישרח בישרח שלים בכנים בישרח בישר בישרח בישר

וחזר קומלה לתוכה והקריב בחוץ חייבי ופריך וניבטלו שיריים לקומץ ומשכי ר׳ זירה נחמר הקטרה וכו' וכן נמי חינן מבשלין חת הטבל שהוח למרך הקומץ: ל ועלה בידו לרור או גרגיר מלח כו' . ובפ"א דמנחות [י"ה י] מפרש טעמא שם בילה בעינן לכל הפחות ראוי וכן בם' מצות חליצה [זבחים פ"ד :] גבי שהוא קומן חסר . והתם פריך תיסוק ליה משום חציצה . אחר ר' ירמיה מן הצד :

שתהא שם לכונה בשעת המילה, מכחת על הסלת מלד אחד: א והקטיר הקומץ אע"ם שאין שיריים : והחכן בפ׳ הקומן רבה [כ"ו:] נטתאו שירוים (נשרפו שיריים) אבדו שיריים כמדת ר׳ אליעזר כשרה כמדת ר' יהושע ססולה. רבי אליעור ס"ל [זכחים ק"ד . פסחים ע"ו] אם אין בשר יש דם וכן הכא יש קומן חע"ם שחין שיריים: יכול יחכלו הככנים בשיריים . אע"ג שאין למוכח חלקו והוי כמו שחין לכהנים יש למזבח : יפה כח הכהנים בהם שווכין בלחם הפנים ובשתי הלחם וחין מהן קומן למובח וה"ה לחלות חודה ורקיקי כזיר: כרחה דגרסינן ת"ל וסנותרת תן המנחה לחברן וגם מחשי ה' חין להם חלח למחר מתכו" החשים פי׳ מכלוחם חין קומץ חין שיריים לכהנים " ובסיפה כתב מה הני מקיים והנותרת מן המנחה וכו' משמע שרולה לקיים דין שלו ולח חיפשר ליישב . מיהר קשה מאי קאמר יפה כח הכהנים בהם הלח וחין הכהנים זוכין כהם חלח מכח המובח דבויכין מתירין את לחם הפנים וכבשים מתירי את שתי הלחם: "ב מזכרים בה . כשהכהן עושה בה חלות הגשה לחובת נוכרים בה הבעלים לטובה שתחפשים זכיותיו ומכריעים אותו לכף זכות דכתיב ונוכרתם לפני ה' חלקיכם: נוכרים בקמילה - במלות הקטרת קומלה יוכן בהקטרת לבונתה : רבי שתשון אומר נאמר כאן אוכרה ונאמר להלן אוכרה בלחם הפנים כחיב והותה ללחם לחזכרה : חי גרסינן מה כאן קומן אף להלן קומן ניחא שלומד מלכוכה ללחם הפנים שלריך קומן לכל מערכה מקומן לבונה דמנחה • אבל בספרא גרסיכן מה אזכרה האמורה להלן מלח קומן חף כחן מלח קומן ... וום חינו שברי חדרבת במנחה כוח מסורש קומן ולה בלחם הפנים י מיהו

מום הלשון קאמר התם גבי קרא וכיתם ללחם לחוכרה. וקחמר מה להלן מלח קומן חף כחן ולעולם לחם ממנחה יליף. ואגב שותפות נקט ההוח לישנה גם הכח - והגחונים פירשו מה לכלן מלח קומן היינו במנחת מטמח מקדש וקדשיו - וה"ק דהח חוכרתה דקחמר הכח היינו קומן מנחה שהיה מקטירו דנחמר כחן חזכרה ונחמר להלן והביח חל הכהן וקמץ הכהן ממנה מלא קמצו את אוכרתה והקטיר אלמא קומץ נקרא אוכר' ומקטיר: פרק יא א אמ"פ שלא הומלחה · הקטיר קומן בלא מלח והרי חיסר מ טה ואפי הכי השירים מותרים לככנים ואין זה דומה דאם לא

לאהרן

נקטר קומץ דשיריים אסורות יובפרק הקומץ רבה [מנחות י"ח : א מלח כשרה והתם [כ׳ -] בגמ׳ מייתי ברייתא דר׳ יהודה ור׳ שתעון ס"ל דמלח מעכב׳ : אע"ם שלה הוגשה למובה • מפרש התם [י"ט:] דלה תנה בה קרה : אע"ם שלה הקטיר כלל לבונתה · למאן דמכשיר בפ"א דמנחות [י"א] וכן נמי מלי למימר אע"ם שלא הניף ולא בלל: מן המנחה פרט לשחסרה היא מן המנחה פרט לשחסר קמצה • כפ"א דמנחות [ט-] דריש נמי ר' יוחנן חרי קראי דמיירי בחסרון - למנחה גופה " חד לשחסרה קודם קמילתה שלריך להכיח מתוך כיתו ולמלחות י וחד לשחסרו שיריים בין קמיצה להקטרה דאסורים באכילה אע"ג דמקטיר קומן עליה: ולאהרן תחילה לוקח בלא חלוקה ופ"א דיומא [י"ד] כילד נוטל חלק בראש אומר

רמנן: וברייתא זו סיבא במוסות ע': כ"ז' הבמשילה ע': ב" שתו מוסחת כר משנה בפ"ג המפות כ"ג. ורמב"ס פ"א מה' פסולי המוקדשין דין כ"ע: " שאם קמץ ושולם בידו ברו במ"ג המפות ב"ג. ורמב"ס פ"א ד' ורמב"ס שם דין ג': על כל לבורתה והקטיר י הוא סמון בלו הפסק י ד'ע. ו"א אין להם אלא לאחר מתן האישים כ"ה בנ"ל י ד'ע וכ"ה בילקוע: "בני הפסק ידע. וכ"ה מוכרים בקומצה. ד"ע.:
"בן מכרים בקומצה. ד"ע.:
ברק "א א אע"ע שלא הומלחה כו י רמב"ם ע"ג מה' מעה"ק דין י"א: אף בני כהים גדולים טטלים כו' דורש מדכתע לקמן [בהתי מהשתת פשות י]

ביה קרא דכחה פעמים הא כתיב מנחה בלולה וי"ל היא הנוחנת לישתחיט בכלה וליכתב ובללת לשון לווי ולכך חין בילה מעכב וח"ח וכיון שחין בילה מעכבת א"כ מניין לנו שלריך להיות ראוי לבילה וי"ל סברא הוא וכיון שכתוב

עולה לאישים: או כלך לדרך הזו דנין דבר שמעומו מעכב את רובו מדבר שמעומו מעכב את רובו ואל תוכיח לבונה שאין מעומה מעכב את רובו י ת"ל וקמץ קומץ אחד לעשרון אחד - קומץ אחד לששים עשרון י וקמץ משם ממקום שרגלי הזר עומדות · כן בתירה אומר מנין אם קמץ בשמאל יחזיר ויהזור ויקמוץ בימין י ת"ל משם ממקום שקמץ ככר: [מלא קמצו יכול מלא קומצו מבורץ · ת"ל בקמצו או בקמצו יכול יקמוץ בראשי אצבעותיו ' ת"ל מלא קמצו י הא כיצד חופה את פס ידו במחבת ובמרחשת ומוחק בגודלו באצבעו מלמעלן ולממן: ז מלא קמצו סלת יכול מקום הקמיצה יהא סלת והשאר יהא קמח י ת"למסלת אי מסלת יכול מקום הקמיצה והצדרין יהא סולת השאר יהא קמח י תלמוד לומר מסלתה שתהא כלה סלת ומשמנה שתהא כלה שמ: 🎵 מסלתה ומשמנה שתהא הסלת בלולה בשמן י דבר אחר מסלתה שאם חיסר סולתה כל שהוא פסולה י ומשמנה שאם חסר שמן כל שהוא פסל: 🔼 מסלתה לא מסלת הכרתהי ומשמנה לא משמן חברתה שלא יביא שתי מנחות בכלי אחד: מכאן אמרו שתי מנחות שלא נקמצו ונתערבו זו בזו אם יכול לקמוץ מזו בפני עצמה ומזו בפני עצמה כשרות י ואם לאו פסולות: מלא קמצו מכלתה ומשמנה שאם קמץ ועלה בידו צרור או נרניר מלח או קורם של לבונה פסול מסלתה ומשמנה על כל לכונתה שתהא שם לבונה כשעת הקמיצה על כל לכונת' והקמיר שילקטלבונה ויעלה לאישים: ראן והקמיר הקומץ אע"פ שאין שירים י נממא הקומץ י או אבדי יכול יאכלו הכהנים בשירים י ודין הוא מה אם במקום שהורע כח המזבח בשתי הלחם וכלחם הפנים יפה כח הכהני' בהם · מקום שיפה כח המזבח בקומץ י אינו דין שיפה כח הכהנים בשירץ י מה אני מקיים והנותרת מן המנחה לאחרן ולכניו קדש קדשים מאשי ה' י אין להם אלא לאחר מתנת האישים: רב אזכרתה נזכרים כה נזכרים בקמיצה ונזכרין בלבונתה יר"ש אומר נאמר כאן אזכרה ונאמר להלן אזכרה מה אזכרה האמורה להלן מלא קומץ אף כאן מלא קומץ ברכן יא והנותרת אף על פי שלא הומלחה אף על פי שלא הונשה אע"ם שלא הקשיר את כל לבונתח י מן המנחה פרמ לשחסרה היא פרמ לשחסר קמצה: ולא הקשיר מלבונתה כלום: לאהרן ולבניו לאהן תחלה ואחר כך לבניו קרואת חלולה . וכן בפרק המוכר את הספינה [ב"ב ס"ד:] גבי קרואת בכורים קשה דבפ"ח דקדושין [כ"ה:] גבי ורחן כל בשרו דבעי ראוי לביחת מים חפי לבית הסתרים. זה מנין לו . ואדרבא החם כתיב בשרו דמשמע מה מבשרו מאבראי אף כל ולא בית סתרים שמה התם חדכתיב הת כל בשרו דמשמע 'אפו' בות הסתרים . דאהני לריך ראוי וקשה דנימה שלכתחילה לריך רחילה כמו בילה וקריחה · וי"ל והלה כחיב בשרו דמשמע מחברחי וכפ׳ נגמר הדין [סנהדרין ת"ה:] איכא מאן דמחייב אם נקטעה יד העדים והשתח והלח בעינן ראוי לבילה י וי"ל סברא הוא דאין לפטרו בשביל כן וא"ת בנדרים בפרק נערה [ע"ג :] בעי חם חרש יכול להפר ואסתפק אי בעיכן ראוי לשמיעה כר׳ זירת והשתה מחי שכה והמחי לה בעיכן ראוי. וו"ל דאיכא למימר ושמא לאן דוקא דאורחא דמילתא נקט שאין רגיל להפר אח"כ שמע • כך פיי רבי ילחה בר׳ שמואל [בתום׳ מנחות י"ח] דנין שמיעוטו מעכב את רובו דהיינו קומן . כדמפרט בפ׳ הקומן רבה [כ"ז] אמר קרה מלה קמצו תרי זימני וכן שמן מיעוטא מעכבו דכתיב ושמנה שאם חסר כל שהוא פסולה . ולבונה אין מיעוטה מעכב לר׳ יהודא ולר"ש בפ"ח דמנחות [י"ה] ודלה כר"מ דלדידיה גם מיעוט לבונה מעכב: ת"ל וקמן מדלמ כתיב וקוחן דהוה משמע הרבה פעמים מהרבה עשרונים ממקום שרגלי הור עומדות מייתי לה כפ' קדשי קדשים [ובחים ס"ג :] ובפ"ח דמנחות [ח :] והתם מפרש דאילטריך למיכתב וקמן משם י דסד"א הואיל וכתב והקריבה אל הכהן והגישה אל המובח וקמן מה הגשה בקרן דרומית מערבית חף קמילה נמי בקרן דרומית מערבית קמ"ל משם ממקום שרגלו הזר עומדות וחין הזר קרב למובח דכחיב וחל המובח לח

יקרבו שיחזור ויקמון בימין . וא"ת מ"ש מהולכה שלה ברגל דפסולה ולה חיפשר לחקנה ר׳ יוחנן בספ"ח דובחים [ט"ו .] וי"ל דשחני הכח דכתיב וקחן חשם ממקום שקתן כבר · ובפ"ח [דמנחות ד' ט :] יליף ימין לקמילה בג"ש דכחיב יד במצורע של בהן ידו הימנית ובקמילה כתיב ומילח כפו ממנה : ך יכול מה שבצבן ויוצה לכל כד ת"ל והרים ממנו בקמצו הי בקמצו יכול יקמון ברחשי אלבשות . ת"ל חלא קחצו . סרי בראשי אלבשוחיו שלא יגיע סלח לפסח יד במחבת ובמרחשת . שפותת אותן לאחר שנאפו כדאמר פ׳ אלו מנחות [ע'ה :] ולחחר כן קוחץ מהן ויש פחיתין שכולטין מבחוץ ולריך למחוק בגודלו מלמעלה וכן בחלכם מלמטה מייתי לה בפ"ח דמנחות [עי "ח"]: מן חם יכול לקחון מזו בפני עלמה וכו' . מכן לה בפ' הקומץ רבה [כ"ג :] וחוקי לה התם כר' יהודח מזו בפני עלמה וכו' . מכן לה בפ' הקומץ רבה [כ"ג :] וחוקי לה התם כר' יהודח דחתר חין בחינו לא בטל . ולכך כי קחין לראשון לא חבטלי שיריים את הטבל ואליבא דחאן דאתר בתר בטל אוליכן לחיום חין בחינו דעתיד להיות בטל כמבטל דכי קמץ גם מאידך הוו להו שירים . אבל למ"ד בחר מבטל אזלינן י הרי שיריים המבטלין חינן יכולים להיות טבל ח"כ הוי ליה מין בשחינו מינו 'ומבטלין שיריים את הטבל י ואמאי כשירות י ומוקי לה כר' זירא דאמר שגם שיריים אין מבטלין את הקומן י דחכן בפ׳ השוחט והמעלה [זבחים ק"ו"] קמלה

ממחות פ"ח ורמב"ם שם וסוף פ"ג: ה" שמיעוטו "משכב " משכם מנחות כ"ז י ורמב"ם שם סוף פ"ג: ממקום שרגלי הור י ובמים ס"ג י מנסות ו": מ" : בן בתירם מומר יסור הקחון בששכה מנסות ו": ה" כל כילד חופה לת שלש הלבטותיו על פס ידו וכ"ה בר"ת וכ"ה בגמ" יומל מ"ז: מנסות י"ל וע" בקרבן אהרן דמין להגי כאן בתו"כ והבריישה הובמה גם בירושלות פ"ה דיון י"ג וע"ש מ"ש בס" שים ילסק על יומל ה" י"ע על דברו הקרבן אהרן : ובמסבת ובמרהשת מוחק בגודלו ובתלבעו מוחק כ"ה ב"ל משלת כולם ישיה מוחק כ"ל למימר מסולת ש"מ מרתו יות מוחק כ"ל במ"ב וש"ל מחלתה כולה ישיה וגם ה"ל למימר מסולת ש"מ תרתו יות

כו' • מייחי לה בפ' כל המנחות באות מלה [ס"ג -] : קרבן אחד מביא' · קרבן שלם • והוא מין אחד ולא חלות ורקיקין בשביל שנדר קרבן אחד • וסבירא ליה לר׳ יהודא • דשני מין קרבן כתיבי בהאי קרא . והאי דפריך ליה ר׳ שמעון והלא לה כתב הלה קרבן החדי התם משני לה כיון דכתב בשמן יתירה כמהן דכתיב קרבן

קרבן דמי - דכתיב חלות מלות בלילות בשמן ורקיקי מלות משוחים בשמן • ור׳ שמעון לכך כתיב בשמן לומר לך בנודר מאסה תנור רלה חלות יביא רלה רקיקין יביח . חבל חי לח כחיב חלח חד בשחן ה"א מחצה רקיקין ומחצה חלות דוקא: ב לא מאפה כופח י היינו מעין כירה מקוט שפיתת קדירה אחת כדאמרי' בם' כירה [שנת לח:]: רעפים . שיכל"ש שתכסים בהם בתים אם הסיקן ואפה עליהם: יורות הערביי. חופר בחרץ ועח בטיט ו אופה שם כדמפרש בפ"ה דמסכ׳ כלים: מה ת"ל תנור תנור כו' + הכא כתיב קרבן מנחה : מאפה תנו ר - ובם׳ לו וכל המנחה אשר תאפה בתנור: שיהא הקדשה בתנור · קס"ד שהתנור קדוש ומקדשן - וסריך כס"פ כל המכחות 'ס"ג '] דר' שמעון מכשיר [ל"ה :] אפי שתי הלחם ולחם הפנים בבית פאגי . ומשני אמר רבא שיכא הקדשן בתכור פי' כשמקדיש הסלת יאמר על מנת לאפותה בתנור אני מקדש י וא"ת השתא מי דמי (מכחן וחילך חסר עד חשר נשח יחשא המתחיל אח"ו) (בס' שלפני שהויא החורת כהנים עם פי׳ קרבן חהרן נחלקה פ' ויקרא לב' חלקים מגילתא ראשונה עד פ' נפש כי תחטא ויש בה ט"ו פרשיותוכ' פרקי' ונרשם שם. סליק דיבורא דנדבה ונתחיל דבורא דחטאת ובפ׳ אשר נשיא יחשא נרשם פרשתא ה׳ וכזה הספר שאני מעתיקו . והוא פי' הברייתה דתורת כהנים י נרחה שהיה לו סדר זולת זה בחלוקת הפרקים והפרשיות - ואחותי בוה הסדר של בעל קרבן אהרן ולחלוקת הפרקים וההלכות י למחן ירון קורח כו - ויקל עליו ע"י כך למלוח דברי חפץ בביחור זה . וגם מזה לא הנחתי ידי מלכתוב הסימנים כמות

שהם נספר הנ"ל שלפני) :

משאת זו אני אוכל כו': ולאהרן שלא במחלוקת י לריך לומר תרוייהו י דאי אמר לאהרן מחלה הוה אמינא כי חלקו טטל תחילה איום חלק שירצה. ואי אמר לאברן שלא במחלוקת אכתי לא ידעינן דנוטל תחילה • ותנא דברייתא דיותא אשתועינן דלה תיחה דנוטל תחילה שלה במחלוקת הע"ג דהינו הומר חטחת זו

אני אוכל קמ"ל נוטל חלק בראש כשירצה ואומר חטא' זו אני אוכל והתם הוא לאהרן תחילה: ב קדש קדשים להתיר תנחות ישראל - באכילה: וכי תנין יצאו : לאסור שלריך קרא להתיר מכלל שנא׳ כל האורה יעשה ככה את אלה להקריב אשה וגו'י ובפ' כסכים כחיב ומשמעות לשמי עניני׳ אם הוא תדבר בנסכים שתתנדב נסכים לא יפחות מעשרון ואם רצה לרכות ירבה אפי׳ ששים • והכי תניא כתם [בספרא ומנחות ק"ד] כל האורח יעשה ככה שלא ימעט ואם רצה לרבות ירבה - או איכו באה לכך אלא לומר שיהו מכחות ישראל ניתנות על גבי האישים והכי קאמר אם אזרח נודר מנחה לרוך להקטיר כלה אשה ריח ניחוח לה׳ ומה אכי מקיים והנותרת מן המנחה יאכלו מהרן ובניו של נכרים תלחוד לוחר **לאהרון ולבניו קדש קדשים מרבה כלן אפי׳** של ישראל . תימא והא מדכתיב כל מנחת כהן כליל תהיה מכלל דישראל סיט בוה הדין: ך מליקת חטאת של ישראל מנין. וסלקא דעתי' דתיהוי כמנח' כהן דחסורה בחכילה: ד ח"ר שמעון ודין הוא ' לאסור: ומה אם במקום שהתיר סלת דשותי שכל אדם יכול לאכול סלת **חולין שלו. אסר סל**ת מצוה · סלת מנחה שלו : מקום שחםר מליקת רשות י חם מלק כהן עוף חולין שלו: ד מה לי התר כהן בישרחל מליקת מצו׳ שהרי הותר סלת מלוה מכחה: יתיר מליקת מלוה של כהנים ת"ל וכו' . תיתה תעיקרה מחר קשיח ליה דלח הוי מצי למילף מהחי קרם למליקת כהני ולבסוף מחי קח ניחה ליה דיליף מיניה - וי"ל חסמכתה בעלמ׳ לא יליף כל מליקת עוף דמותרת בפ׳ ב"ם [זכחים מ"ד:] ובם' אלו מנחות [מנחר ע"ב] מלכל חטחתם לרבות חטחת עוף: יא קרכן מנחה י א"ר

יהודה מכין לחומר

לאהרן שלא במחלוקת י ולבניו במחלוקת י מה אחרן כהן גדול אוכל שלא במחלוקת אף בניו כהנים גדולים אוכלים שלא במחלוקת: לאחרן ולבניו קרש קדשים להתיר מנחות ישראלי וכי מנין יצאו מכלל שנאמר כל האזרח יעשה ככה את אלה להקריב אשה שאם רצה לרכות ירכה. או אינו אומר אלא שיהו מנחות ישראל ניתנות על גבי האישים ומה אַני מקיים והגותרת מן חמנחה של גרים ושל נשים ושל עבדים ת"ל לאהרן ולכניו קדש קדשים להתיר מנחת ישראל: 🛴 אין לי אלא מנחותיהן מלוקותיהן מנין אמר ר"ש קורא אני נכלה ומרפה לא יאכל לטמאה כה ת"ל לאהרן ולבניו קדש קדשים להתיר מלוקות ישראל: ד אין לי אלא מלוקות ישראל מלוקות כהגים מנין אמר ר"ש ודין הוא מה אם במקום שהתיר סלת רשות אסר סלת מצוה מקום שאסר מלוקות רשות י אינו דין שנאסר סלוקות מצוה י סלוקות ישראל יוכיחו שאסר בהן מלוקות רשות והתיר בהן מלוקות מצוה: 🎵 מה התיר מלוקת מצוה של ישראל שהרי התיר סלת מצוה שלהם נתיר מלוקת מצוה של כהנים שחרי אסר סלת מצוה שלהן י הואיל ואסר סלת מצוה שלהן נאסר מלוקת מצוה שלה ית"ל לאחרן ולבניו קדש קדשים מאישי ה' להתיר מלוקות חבהנים: מאישי ה' אין להן אלא לאהר מתנת האישים:

ישתא י וכי תקריב כשתקריב לעשות חדבר רשות קרבן מנחה י א"ר יחודה מנין לאומר הרי עלי מנחת מאפה לא יביא מחצה חלות ומחצה רקיקין '_ת"ל קרבן קרבן אחר הוא מביא י ואינו מביא חלות ורקיקין: 🔼 אמר ר"ש וכי נאמר קרכן קרכן שני פעמים: הא לא נאמר אלא קרכן אחד ונאמר בו חלות ורקיקין י מעתה רצח להביא חלות יביא י רקיקין יביא י מחצה חלות ומחצה רקיקין יביא י וכשהוא קומץ בולל וקומץ משניהם י הא אם קמץ ולא עלה בידו אלא אחד משניהם דיו: מאפה תנור לא מאפה כופח לא מאפה רעפין ולא מאפה יורות הערכיים יר' יהודה אומר מה ת"ל תנור תנור שני פעמים להכשיר את הכופח י ר"ש אומר מה ת"ל תנור תנור שני פעמים שיהא הקרשה בתנור וכל מעשיה בתנור: 🏲 סלת מה סלת אמורה לחלן מן החמין את כאן מן החטין חלות בלולות ואין הרקיקין בלולין י הלא דין הוא מה אם החלות שאינן טעונות משיחה טעונות בלילה

דקיקין שהן מעונין משיחה אינו דין שיטענו בלילה ת"ל חלות בלולות ואין רקיקין בלולין: 🤼 רקיקין משוחין ואין חלות משוחות הלא דין הוא מה אם הרקיקין שאינן מעונין בלילה מעונין משיחה חלות שהם מעונות בלילה אינו דין שימענו משיחה ת"ל רקיקין משוחין ואין חלות משוחות: (סלת חלות מצות כלולות בשמן ורקיקי מצות משוחים בשמן י מה ת"ל בשמן בשמן שני פעמים לחכשיר בשמן השני ולחכשיר בשמן השלישי רבי אליעזר בן יעקב אומר מושח את הרקיקין כמין כי שאין רבוי אחר רבוי בתורה אלא למעם י רבי יהודה אומר מצות מצות למצות שוו לא שוו לכלילה: ? וכיוצא בו א"ר יהודה ועשית כיור נחשת וכנו נחשת לרחצה יכול כשם שמרחיצין מן הכיור כך מרחיצין מן הכן ית"ל נחשת לנחשת שות לו לא שות לו לרחיצה: כיוצא בו א"ר יהודה ועשית חשן משפט מעשה חושב כמעשה אפוד תעשנו יכול כשם שוה כפול זה כפול ת"ל זהב י לוהב שוה לו י לא שוה לכפילות:

פרכן יב ואם מנחת על המחבת מלמד שהיא מעונה כלי קרבנך קרבנך לנזרה שוה . מה קרבנך אמור כאן מעונה יציקה ובלילה : מה קרבנך אמורה לממן מעונה מתן שמן בכלי קודם לעשייתה את קרבנך אמורה כאן מעונה מתן שמן בכלי קודם לעשייתה: 🗖 סלת בלולה מלמד שהוא בוללה סלת ירבי אומר חלות

ך מה סולת אמורה להלן : סדר כי תשא פרשה כ"ט פסוק ב" וסובא לעיל רפ" : סלות בלולות ואין הרקיקין בלולון שיכיל והלא דין הוא כ"ה בגמ" מוסות ד" ע"ה : והובא בתפב"ה פי"ג מה" מעה"ק דין מ" : דן ת"ל ורקיקין ד"ת : ך להכשיר שמן שני ולהכשיר שמן השלשי. והגם דנפקא ליה במנסות פ"ו : מדכתיב כתית למאור ולא למנסות ע" מורמי וגור ארים לוקני סגמין וקרבן חסרן ובוית רעכן תירץ דסתם לא מוכח דק למנחת לבור דומיא דמנורה והכא לרבות יהגחן קייבן מהרן וביות דענן עירן דהנגם נח מוכם זין נחנשת עבורה והכח דמורה והכח לבות גם מנחת יחיד : רחב" כי' שחין ריבור אחר ריבוי אלא למעט "ול"ל דבוח אל מלרין לרבות שנו וטלישי דביא בהקא ליה הכל מתנות כדלעיל וע' יות רעק: ר'יבודא אוחר מלחת מלחת מלחת לחומ שוו ולא לבלילה . וממילא דהוא הדין ולא למשימה ונטר מד הכא דהוא מפרש כסדר הפסוק שוו ולא לבלילה . משיקרא דרש דרש אחד על סולת חלות מלות בלולות בשמן והדר רוב אחד של סולת חלות מלות בלולות בשמן והדר ביות אוחר בלולות בשמן והדר ביות מלחת אלות הלא מינור להיבור הפסוק מלות :

פרק יב א שהוא טעונה כלו פי כלושרת והיה במקדש כלו נקראת מחבת כבית הלל בגמי מנחות ס"ג מיא : קרבוך אמור למטה; פי גבי מנחת מרסשת וע' גמ' מנחות פ"ד: ע"ה. דרש על האי דושה ואם של המרסשת וע"ש בתום' : ד שהוא בוללה סולת י פי' בעודה

מד הפעם והכותרת מן המנחה לחהרן ולבמו יות רעון: ב מ' ד"ת: והר"ש הקשה הדל מדרתים כל מנחת כהן כליל תהיה מכלל דישראל אינו בוה הדין עכ"ל ונ"ל דחפשר לומר הדלתה כהן איבור למנח כלון ולון לוקרן שליה ושל ישראל אינה באה רק מרין ואין ואין לוקרן הפרלה בו"ר תורן דהו"א דמנסת מיבה של ישראל נאכלת ומנהת נדבה גם דישראל בללתה וצו"ר במקום שהתיר פולת רשית יפי שיורי מנחת נדבה של ישראל אחר סלת שהראל בשהי כל מנחת מובה דכהים כליל הוא מקום שאסור מליקת כשות השראל בשהראל באהר בל מובה של מונה

שבי ייייל או שנים בוט וביון שבשנ

שי ישי יוון. און שיא שוטנם ועור פועני קשוב וכבל בבן שוב. ופרול ונובסקו שונום לפוען ומשכי כי

בש אייני ווניים פיז : ן נבי שסה קות ישי - יבתם פין פשק ליה משום חלילה . חתר ר' ירמיה מן הלד: שתהח שם לבונה בשעח החילה. מנחת על הסלת מלד אחד: א והקטור הקומן אע"פ שאין שיריים י וכחכן בפ' הקומן רבה [כ"ו:] נטמחו שירוים (נשרפו שורוים) אבדו שירוים כמדת ר׳ אליעזר כשרה כמדת ר' יהושע פסולה . רבי חליעור ס"ל [ובחים ק"ד י ספחים ע"ו] אם אין בשר יש דם וכן הכא יש קומן אש"פ שאין שיריים: יכול יאכלו הכהנים בשיריים . אע"ג שאין למוכח חלקו והוי כמו שאין לכהנים יש למזבח : יפה כח הכהנים בהם שווכין בלחם הפנים ובשתי הלחם וחין מהן קומן למובח וה"ה לחלות חודה ורקיקי נזיר: נרחה דגרסינן ת"ל והנותרת מן המנחה לחברן וגם מאשי ה' אין להם אלא לאחר מתכו" החשים פיי אבלוחם אין קומן אין שיריים לכהנים י ובסיפה כתב מה הני מקיים והטתרת מן המנחה וכו' משמע שרוצה לקיים דין שלו : ולח חיפשר ליישב . מיהר קשה מאי קאמר יפה כח הכהנים בהם הלח ואין הכהנים זוכין כהם אלא מכח המובח דבזיכין מתיריו את לחם הפנים וכבשים מתיריי את שתי הלחם: יב מכרים בה. כשהכהן עושה בה חלות הגשה לחובח נוכרים בה הבעלים לטובה שמחפשים וכיותיו ומכריעים חותו לכף זכות דכתיב ומכרתם לפני ה' חלקיכם: מכרים בקמילה - במלות הקטרת קומלה י וכן רבי שתעון בהקטרת לבונתה: אומר נאמר כאן אוכרה ונאמר להלן אוכרה בלחם הסנים כחיב והותה ללחם לחוכרה: חי גרסיכן מה כאן קומן אף להלן קומן ניחא שלומד מלכוכה ללחם הפנים שלריך קומן לכל מערכה מקומן לבונה דמנחה -אכל בספרא גרסיט מה אזכרה האמורה להלן מלא קומץ אף כאן מלא קומץ וזה אינו שהרי אדרבא במנחה כוא

מסורש קומן ולה בלחם הפנים י מיהו

Di

מום הלשון קאמר התם גבי קרא והיתה ללחם לחוכרה. וקחמר מה להלן מלח קומן חף כחן ולעולם לחם ממנחה יליף. ואגב שותפות נקט הסוח לישנה גם הכח - והגחונים פירשו מה לכלן מלם קומן היינו במנחת מטמם מקדש וקדשיו - וה"ק דהם חוכרתה דקמתר הכם

כיינו קומן מנחה שהיה מקטירו דנחמר כחן חוכרה ונחתר להלן והביח חל הכהן

וקמץ הכהן ממנה מלא קמנו את אוכרתה והקטיר אלמא קומץ נקרא אוכר' ומקטיר: פרק יא א חע"פ שלח הוחלחה . הקטיר קומן בלח חלח והרי חיסר מ מה ואפי' הכי השירים מותרים לכהנים ואין זה דומה דאם לא נקטר קומן דשיריים אסורות י ובפרק הקומן רבה [מנחות י"ח י] לא מלח כשרה והתם [כ' -] בגמ' מייתי ברייתה דר' יהודה ור' שמעון ס"ל דמלה מעכב': אע"ם שלא הוגשה למזבח • מפרש התם [י"ט:] דלא חנא בה קרא : אמ"ם שלא הקטיר כלל לבונתה · למאן דמכשיר בפ"א דמנחות [י"א] וכן נמי מצי למימר אע"פ שלא הניף ולא בלל : מן המנחה פרט לשחסרה היא מן המנחה פרט לשחסר קמצה . בצל: מן התנחט פרט בטופו של המיורי בחסרון - למנחס גופה " רט-] דריש נמי ר' יוחנן תרי קראי דמיירי בחסרון - למנחס גופה " חילתה שלריך להביא מתוך ביתו ולמלאות " וחד לשחסרו "טרה דארורים באכילה אע"ג דמקטיר קומן עליה : "מא [י"ד] בפ"ח דמ

עייים אין אפעליון את כקומן : דחק בפ' כשחט וכחעלה [זכחים

יי אין אידוכה שלה ברכל דפסלה ולה איפשר א יתייתה ניין אין המלכי ככל דכתים וקחן חשם

נע א ביעימוני ב נון עיף מון לקמינס בגיש דכחיב

ים בייעית בידיינה כמיד מידם כם מחנה: ף יכול חה

יים אל אל אין פוד ותרים ממנו בקמלו לד בקמלו יכול יקמון ברחשי

: פיל שלא שחל . כי בראבי אנכשמיו שלא יניע סלת לפסח יד פינים שיים לימר בכאבו כדאחר פי אל חנחות [ע"ם :]

... בחינו לא בעל ולכך כי קחין לראשון לא מבעלי ש יון . ל נוף דממן דאמר בסר בטל אוליכן למיסוי חין בחינו ן

יוו יישני דכי פתון גם מחידך כוו לכו בירים . חבל לח"ד בחר

... איי במפעלין איכן יכולים לפיוח טכל א"ב בוו לים מין וקיניו שיריים את כעוכל י ואמאי כשירות י ומוקי לה כרי זיה

منارعة علاهم والترها للماء ביים מיים או יביים ביים בינים מעכב ישה תשו שד - שב לששים בשבי הי נביי. כן בתידה אומר בד בבן יתל משם יבי שביר ביב קשון חיל באבד אבבנים כיל שלא קמצוי שה שהקבטולו באצבעו בי בב בי בקבהקסיצה יהא מלת הקטיצה והצדרין ישו בבי בה שתהא כלה סלת בבידה בשכנה שתהאהסלת בלולה ב שב יש שיהוא פסולה י בב בים בה בה מסלתה לא מסלת בבלי שתי מנחות בבלי - בת יבר שו בדי של בקבד התערבו זו בזו אם יכול יב של נשר בדושר לשה בשרת י ואם לאו פסולות: בים בבי בשבה שב קבין תלה בידו צרור או נרניר שתהא של כל לבונתה שתהא ביבי ביני לביני ליבית הקפיר שילקטלבונהויעלה ש בכבי אל שאין שירים י נטמא הקומץ י או יהין הוא מה אם כמקום שהורע כח ים בכדב הצרם ישה כח הכהגי' בהם . מקום שיפה בי ביבר ביני י שני דן שיפה כח הכהנים בשירון ימה אני ביים ביינית בן בביה לאחרן ולבניו קדש קרשים מאשי ה' י אין את שרי שנת האשים: יב אוכרתה נוכרים בה נוכרים ביבינדי ביביר ביבינה ולש אומר נאמר כאן אזכרה ונאמר להלן צבר שה שבה להלן מלא קומין אף כאן מלא קומין: על פי שלא הומלחה אף על פי שלא דיביבית אף הכשה אע'ם שלא הקמיר את כל לבונתה י מן יברה שים לשיטה היא פרם לשחמר קמצה: ולא חקשיר בשנת ביים: לאנון ולבניו לאחן תחלה ואחר כך לבניו י לאהרן

מנאת פיס . המביש שם וסוף פיצ: הן שמיעוטו מעכבי משכם מכחות כ"ו . ו
שט שף פיצ: ממקום שרגלי סור . וכמים שיצ . מנקות ו": מ': בן בתירת חומר
וי, מון כמשרת מנקות ו": ו סח כילד מופס את שלש אלבעותיו על פס ידו וב"ס ב
וכ"ס כגמ' יומח מי"ו מנחות י"ח וע" בקרבן אסרן דמין להגי כמן בתי"כ וסברייתה הוב
גם בירושלמי פ"ם דיומה ה"ח וברמב"ם פיצ מה' מעס"ק דין י"צ וע"ש מ"ש בס' ש
ינחק על יומה ד' י"ט על דברי הקרבן הסרן : ובמקבת ובמרסשת מוקק בגודלו ובאלבע
מוחק כ"ס בו"ה: ז מ"ל משלתה כולם יפורם וגם כ"ל למימר מסולת ש"מ תרתי : זית

באת נדבת צבור ובאה נרבת שנים: 🗂 אף אתה אל תתמה

על המנחה שאף על פי שאינה כאה נדכת צבור תבוא נדבת

שנים תלמוד לומר קרבנו היחיד מכיא מנחה נדבה ואין השותפין

מביאים מנחה נדבה: [כשם שאין שנים מביאין מנחה נדבה

כך אין מביאין לא יין ולא לבונה ולא עצים אבל מתנדבין עולה

ושלמים ובעוף אפילו פרידה אחת: זויצק עליה שמן על כלה

ונתן על הלבונה על מקצתה מה ראית לומר כן ויצק עליה שמן על

כולה ונתן עליה לבונה על מקצתה שאין רבוי אחר רבוי בתורח אלא

למעם: ה"א ויצק עליה שמן על כלה מפני שהוא נכלל עמה

ונקמץ עמה ונתן עליה לבונה על מקצתה שאינה לא נכללת עמה

ויצק עליה שמן ונתן עליה לבונה ואיני יודע 🏠 : ולא נקמצת עמה

כמה הרי אני דן מעונה קמוצה ומעונה לכונה מהקמיצה מלא

הקומץ אף לכונה מלא הקומץ רבי יהודה אומר אם מיעם לכונתה

כשרה: • ויצק עליה שמן ונתן עליה לבונה והביאה מלמר שיציקה

פרשתא מו והביא והביאה שלא יביאנה חציים הא אם אמר

בשני כלים אלא בכלי אחד" אל בני אחרן אפילו הן רבואות - וכך

הוא אומר כרב עם הדרת מלך י הכחנים וקמץ מלמד שהקמיצה

מצות כהונה י חלא דין הוא מה אם שחימה שקבע לה צפון לא

קבע לו כהן י קמיצה שלא קבע לה צפון י אינו דין שלא יקבע

לה כהן י מליקה תוכיח י שלא קבע לה צפון וקבע לה כהן י לא

אם אמרת במליקה שקבע לה מזבח: תאמר בקמיצה שלא קבע

לה מזכחי הואיל ולא קבע לה מובה לא יקבע לה כהןי תלמוד

לומר חכהנים וקמץ מלמד שהקמיצה מצות כהונה: 🗖 יכול

מצוח שיקמצנה הכהן ואם קמצה זד ההא כשרה י תלמוד לומר

שוב והרים הכהן קבעה שאם קמצה זר תהא פסולה: 🕽 וקמין קומין

אחד לעשרון אחד קומין אחד לששים עשרון או וקמין

קומין אחד לעשרון אחד ששים קומין לששים עשרון - הרי

אני דן מעונה קמיצה ומעונה לכונה מה לבונה לומין אהד

לעשרון אחד קומץ אחד לששים עשרון אף קמיצה קומין אחד

לעשרון אחד קומץ אחד לששים עשרון: דאו כלך לדרך הזו

מעונה קמיצה ומעונה שמן מה שמן לוג אחד לעשרון אחד ששים

לוג לששים עשרון אף קמיצה קומין אחד לעשרון אחד ששים

קומין לששים עשרון: ה נראה למי דמה דנין דבר שכלו עולה

לאישים מדבר שכלו עולה לאישים י ואל יוכיח השמן שאין כלו

הרי עלי מנחה של שני עשרונות לא יביאנה

ובלילה כשרים לכל אדם:

במנחה אחת . דהשתא נמיקרינן ביה והביאה כולה ביחד : אפי׳ רבואות י וכן הוא אומר [משלי י"ד] ברב עם הדרת מלך י כלומר כל מה שהם יכולים לעסוק במנחה עוסקים ומלוחה בכך. כגון אחד יהא מגים . ושלשה יכולים להיות כדחתרים במנחות [1' .] אחד אוחו כלי שהתנחות בתוכו וא' קותן וא'

תופש את הכלי שרם שמקדש בן את הקומן ושוב נותן לחברו וחברו לחברו עד שתניע למזכח וה' מולחו וה' מקטירו כרחתרי' בפ' תתיד נשחט [פסחי' ס"ד:] ום"ח דובחים [י"ד :] נהולכת דם פפח משום ברב עם הדרת מלך · וכפ' כל התנחות [מנחות פ"ב -] ובהולכת חיברי קחתר והח קת"ל דבעינן ג' כהנים משום ברב עם הדרת חלך: חלחד שהקמילה מצות כהונה • ואינה כשר בזר . וכן הגשה אינה אלא בכהן . אלא הכח לח כתיב הנשה על כן אין דן עליה . ועוד אין הגשה מעככת קמילה ולכך דן על קמילה : מליקה חוכית שלח קבע לה לפון ששלת העוף היה מולק קרן דרומית מזרחית כדתכו כפ' קדשי קדשים [ובחים ס"ד :] אף קחילה חע"ג דלם קבע לה לפון דכתיב וקמן משם ממקום שרגלי הזר שומדות וקבע לה כהן וכלח קרח ידענח ליה: לח חם חמרת במליקה שכן קבע לה מיבח . שמולק וטתן דמה למובח . מה שחין כן בקתילה שמקדש קומן בכלי שרת: ב ת"ל שוב והרים חת הדשן שנה הכתוב לעכב . מקשים אחתי לח קאמר הכא כמו גבי מליקה • יכול ימלקנו בסכין - ולימה יכול יעשה מדה להומץ זיקמוץ - והלח דין הוח . ומה שחיטה שלח קבע לה כהן קבע לה כלי. קחיצה שקבע לה כהן לח כ"ש שיקבע לה כלו י מליקה תוכיח שקבע לה כהן ללח קבע לה כלו י מה למליקה שהן קבע לה לקבלת הדם י והוי מצי למימר חלמוד לומר בקמצו שלא יעשה מדה לקומן כדתכי לקמן בפרשה לו: ב קומן אחד לשלשים עשרון · אם הביא בכלי חחד ווליף לה מקומן לבוכה דלח מייתי עמה אלא קומן אחד וסברא אים לוחר דלא בעיא אפי' מנחה גדולה אלא קומץ לבוכה הואיל ואינה מגופה דמנחהי וסריך לה אדרבא כואיל וקמילה בגופה דמנחה היא נקישנה לשמן שלריכה ם' לוג לם' עשרון וכן יצערך לקוחן ס' קחצים: ה דנין דבר שכלו עולה לחישים • קומן מלבונה : ואל יוכיח שמן שאין כלו עולה לאישים • שנשחר ממנו בשמן

ונקט ס' עשרון שיכול להביח בכלי חחד - חבל חס נדר ס"ח עשרון מביח בשני כלים . כדחנן בפ' התנחות והנסבים [תנחות ק"ג:] ותם' טעחה שחין יכולין ליבלל היעב חפי׳ כשישים שם ליג שחן בכל משרון כדחוכת הכח . וחתם פריך וכי אין נבללין מאי הוי והא תכן אם לא בלל כשר י א"ר זירא כל הראוי לבילה אין בילה מעכבת וכו' וא"ת (תום' מנחות י'ח: וע' חידושי רמב"ן ב"ב פ"א) מאי פריך החם והא חכן אם לא בלל כשר מ"ח לכתחילה מצוה לבלול ולכד אין להביא מנחה שאינה יכולה ליבלול וי"ל משום שוה נדר להביא מנחה בכלי החד - וח"ח לה וביה בשני כלים והש הביה פסולו ולכך הי להו שבילה מעכבה היה לו להבי׳ בכלי ה׳ ס׳ה עשרון הע"ג דחין נבלל היטב. ותיתה חנין לו לר׳ זירה דלה בלל כשר היכה דלה בלל כלל דילמה חם לה בלל כהן הלה זר כמי גבי יציקה .

עולה

תכן לה התם : הן ת"ל קרבנו היחיד מביא מנחה ' בס"ם המנחות והנסכים [ק'ד:] נפיק ליה מדכתיב בה נסש: [כך אין מביאין לא יין ולא שמן וכו׳ כיחת לסוגיה דהכה דכלהו נפק מכלל מנחה דמתנדבין להו ולכך חין מביחים שנים דותיה דמנחה : אלה לפוניה דמנחות [ק"ו .] דמתנדבים יין ושמן

מדכתיב אזרח בפ' נסכים תיחא אתאי אין מחנדבין שנים יין ושתן לבונה ועלים: אבל מתנדבים עולה ושלמים כי׳ תכן לה בפרק המנחות והנסכים [ק"ר :] : ז וילק עליה שמן על כלה דתשמע עליםעל כלה: ונתן עלים לבונה פל מקצמה בדמפרש וחזיל שחין ריבוי שחר ריטי אלה לחעט ישהרו עליה . בראשון לרבות ועליה אחרון למעט וכי תיתה וכלה פעחיים עליה דכחיב כחכו על שני דברים על שמן ועל לבונה ותם שייך למר כחן ריבוי חחר ריבוי מרדן דודמו חשוב ריבוי דהוי מלי למכתב וילק עליה שחן ונתן לבונה . אלה כתב שלים לחישוט שיחן לבוכה על מקנתה - חיהו חימה דמשמע אפי' כתן על מקלתה שפיר דתי חבל מ"מ מצי כמי ליתן על כלה י והשתח והלח חם כתן של כלה לח מדי ללקטה כולה ואם יקתון משם נמלא הקומן חסר י וכן סוי חלילה כסלת . וי"ל דהיינו דבר סחר וילק וכו' ולח מטעם ריבוי אחר רוכוי: דן ונתן עליה לבורה על מקצחה. שחינה לה עולה עמה ולה כקתצת שתה י השתה לה קרו על מקצתה אלא היכא דאפשר שלא חבלל שמה - אש"ב שנתן של פני כלה אלא שיכול לפלקה ולקמון : והיינו דקתני ברפיב דסוטה [י"ד :] סדר מנחות כיצד וכר ומסלק לבונחה מלד חפד קותן ממקום שנפרבה שמנה: לו ואינו יודע כמה יסים מלבונה . אף לבונה מלה קותן וכפי בתרה דמנחות [קו :] מליף מוכרים תמנו בקמלו מם לח כתנחם ומשמנה ואת כל הלבוגה מקיש לכונה לכרמה דמנחה מה הרמה קומן אף לבוכה כתר קומן י ויש מפרש דבעי סרי קרחי חד לקומן לכונה הכחה פס המנחה י וחד לנגדר לבונה בפני שלמה שלריך קומן ולח מסתבר דח"כ לפול דהוי בעי לחולף דחתנדב לבונה כוי ליה לחתויי תרי קרחי ולומר דחד מיירד עם המנחה וחד למתנדב לבונה בפני עלמה אם מיעט לבונתה כשרה כר פלוגחייהו בספ"ג [ל"ל בספ"ח דף י"ה : וע"שן דמנחות . וחם מיעט

דסמתר היינו שנתחעט לחחר הפרשה: חבל בשעת הפרשה לריד הוחז: כד מוכח התם: " מלמד שיליקה ובלילה כשרים בכל חדם י וכן חמרי' בפ' כל שעה [ססחים ל"ה] ובפ' הקוחץ רבה [ית:] מקמינה ואילך מנות כהונה . ובהקוחץ רבה ר׳ ישמעאל בעי אף יליקה ובלילה בכהן׳ וקאמר טעמא׳ דכתיב והביאה אל הכהן וקמן י וי"ו דוקמן מוסיף על ענין ראשון שגם יליקה ובלילה

לריכין כהן:

לריכין כהן:

לריכין כהן:

שלא יביאנה לחלאין לא יביא שותר בשני כלים

אש"ג שכהן גדול מקריב חביחין בחלאין י נדבה

אש"ג שכהן גדול מקריב חביחין בחלאין י נדבה אינו יבול להביה לחצחין לה הוה ולה החרים: הה הם החרי כלותי מעתה לחדת חם חמר הרו עלי מנחה של שחי עשרוני' לח יביחנה בשני כלים מחחר שקבעם

הגהות מהרי"ד

פשרונות להביא בכלי אחד והביא בשני כלים אחרו לו בכלי אחד כדרת הקרובן בשני כלים פסולים בכלי אחד כשרים וכן שם בריקא היו עלי שני עשרונות להכיאן בכלי אחד והביאן בשני כלים מה שהביא הביא וחי חולתו לא ילא ופסקה הרמב"ם רש פי"ו מה" מעה"ק משמע דוקא היכא שהענה בפי להביאן בכלי אחד או הוא דפסילה אבל בכלא התנם בפי אינו אלא למצום להביאם בכלי אחד אבל לא לעטובא: תאמר בקמילה שלא קבע לה מובח שהקמילם כשירם בכל מקום כדלקמן ברייתת כ" ממקום שרגלי היר שושרות וע" לפיל מושפת" ז" ברייתת ג' גבי מליקם תר"ע וכי תעלה על דעתך שהור קדב על גבי המובח • ב שחם קשלה זר עהם פסולה - משנה מנחות ו" - רמב"ם רפ"ח שם" פסולי המוקדמין: ג הומן מחד לששים עשרון כר׳ רמב"ם פי"ב מכ׳ מעס"ק דין ו׳ : ד שמין ששים לוג לששים שפרון

כלשר בישרט למעלה שבל במנסה אין ריבוי דמשמע מפני שאין ריבוי לוה אין מביא והלא כלן לדין מיעוע דאי לאו מיעועה הוק מרביק מעולה ולרין לוה מיעועה כוק מרביק מעולה ולרין לוה מיעועה לו מדמים בשל במלן במין מחולה ולרין לוה מיעועה דגם בעם מל מיעועה לו במקב של מיעול ובמים ה' : כסבו דגם בעם המקב לה מיעוע לו הביקר מעול מפש לא מיעוע ליה דגם בעם המהם במים המיב משל המים להי מיעועה מביני למעט שמים מביני מעולה במין לחום כעש דמלה כלי מויל מביל מין מביאין לא יין ולא שבונה ביה בילקוע : אם מיעוע לבונתה בי ע" רמב"ם ע"א מה' פשלי ולא שמין ולא ביל משל מל בילונה ביה בילקוע : אם מיעוע לבונתה כ"א המ"ם ע"א מה' שבונים לא יביאונה בשר כלים כרי מלחה הלינה למים מבונת ה"ב במי כלים כרי מולחה הלינה למיכה למיכול מבונה לאינה למיכול במיכול מבונה לאינה למיכול במיכול מבונה לאינה למיכול המלוב הלינה למיכול בילונה ה"ב במי כלים בלינה למיכול המלוב הלינה למיכול במיכול מיכול מבונה ה"ב במי מכונה ה"ב במיכול מבונה ה"ב במיכול המיכול ה"ב במיכול המיכול ה"ב"ם מילונה היים למיכול המיכול ה"ב מכונה ה"ב מבונה לא יביאונה לא יביאונה לאיכול היים במכונה ה"ב במיכול ה"ב מיכול ה"ב מיכול ה"ב במיכול ה"ב מכונה למבונה לא בילונה ליים במיכול ה"ב במיכול ה"ב מיכול ה"ב במיכול ה"ב מיכול ה"ב מבונה לא בילונה ליים ה"ב מכונה למביל ה"ב מכונה למביל ה"ב מכונה למביל ה"ב מבונה לא בילונה לה"ב ה"ב מכונה למביל ה"ב מכונה למביל ה"ב מביל ה"ב מביל ה"ב"ם מילונה למיכול ה"ב מביל ה"ב מביל ה"ב מביל ה"ב מביל ה"ב מביל ה"ב מביל ה"ב"ם מילונה ל"ב מביל ה"ב מביל ה

Digitized by Google

עקיבה כר"י וכח' הצואל בתרה [קי"ג י] ס"ל כר"ש גבי לוכש כלחים כדי להבריח הת התכם. וו"ל תנהי היה: ולה יפחות משני גזירין י תיירי בה בהקומץ רבה [כ":] ובם' בחרה דמנחות [ק"ו:] ובשקלי [פ"ו] קהמר החומר הרי עלי עץ מביה גזור ה"ר הלשור מתני המר כן שוה קרבן בפני עלמו "דתנים שנים בידם

שני גוירין כפרק ב' דיחח [כ"ז :] יכול יהא היחיד מתנדב קערת בפ' החכלת [מנחות כ] שני בריות ספי מככאן: והא דאמר במעילה בפ' חמאת מתנדל בפ' חמאת במשילה בפ' חמאת במשילה בפ' חמאת והיקה והאימורי קדשים קלים לאחר וריקה יביא קשרת שכלה למובח : התם אחרה לזיבור. והתם מסיים ככל אשר לויתיך יעשו אין לך אלא מה שאחור בענין . פירוש דקטרת קרבה שאחור בענין . פירוש דקטרת קרבה בפנים ולחובת ליבור : והכא מסיים הא אין שמן המשחה וקערת הסחים הא אין שמן המשחה וקערת הסחים קרינין אלא בפנים : ושיבש הוא דאין

שתן המשחה קרב בשום מקום: פרק יא מנחה ליתן האחר כאן בכל המנחות שכל המנחו" הוקשו זו לזו דכתיב בפ' ט זאת תורת במנחה תורה אחת לכל המנחות יוהשתא מפר׳כאן שמן ולבוכי וכן ליתן ככל המנחי׳. ואפילו במנחת כהן שחין שירים כאכלים וכן ליחן הגשה ובלילה שאחור בשאר מנחות . סלת מה סלח האמור להלן מן המטים. במלוחים כחיב סלת חטים תעשה אותם: סלת קרבנו . הוי ליה למיכתב וכתיב סלת יהיה ל גכובא : ליכור מבים מן החיטין חובה : מניות נסכים ולחם הפנים ושתי הלחם. וכן מביאין מכחה מן השעורים חובה כנון מנחת העומר: מף יחיד כו'. [וקשה] מאי דוחקיה" למילף יחיד מציבור לילף יחיד מיחיד דיחיד מביא מן החיטים חובה כגון מנחת חוטא וכן מכיא מן השעורים הוכה כגון מכחות קכחות יכול כמו שתביח מן הסיטים חובה מביא ממנה נדבה כך כיון שמביא מן השעורים חובה יכיא מהן נדבה וכן קחתר בפ' ר' ישמעחל [מכחות ס"ח:] ר׳ עקיבא אומר מלינו יחיד מביא חובתו מן החיטים ומן השעורים וכו' : 🗖 הרי עלי מנחה מן השעורים וכיח מן החיטים : ובפרק המנחות [ק"ג :] והנסכים חוקי לה באומר אילו הייתי יודע שאין נודרין כך לא כייתי נודר אלא כך: קמח אם נתערבו יכיא סלת הבא מן החיטים שלתתו חותן והשירו קליפה עליונה

שלמן : שלח בשמן ולבונה וכוי . כולה

משיח יוסיח שחיט מכים וכו' השתח קס"ד דלה מלי למישוטי ליכור שלה יביהו מנחת נדבה מקרה דמרבינן משיח למנחם נדבה מיניה מעשק ליכור: ב ח"ל כי מקריב הינה הלה רשותי דהה כי משמש בלשון הם קרבן יחירה הוה , דהוי ליה למיכחב כי מקריב מנחה וכתב קרבן מנחה: מלמד שהיחיד

שהוא מביא מנחה על מומאת מקדש וקדשיו : תאמר כצבור שאין מביא מנחה על פומאת מקדש וקדשיו משיח יוכיח: שאין מביא מנחה על מומאת מקדש וקדשיו ומביא מנחה נדבה: את אתה אל תתמח על הצכור שאע"פ שאין מכיא מנחה על מומאת מקרש וקרשיו יביא מנחה נדבה תלמוד לומר גפש. היחיד מביא מנחה נדכה ואין הצכור מביא מנחה נדבה: 🕽 נפש תקריב יכול נזרה תלמוד לומר כי תקריב אינה אלא רשות: קרבנן מנחה: מלמד שהיחיד מתנדב לבונה נאמר הכא בהמח והכא מנחה חובה לה הבא מנחה והבא לכונה חובה לה מה מנחה שהיא כאת חובה עם הבהמה כאה נדבה בפני עצמה אף לבונה שהיא כאה חובה עם המנחה תבא נדבה בפני עצמה: 🏲 מה למנחה באה נדבה בפני עצמה שכן היא באה חובה בפני עצמה תבוא לכונה נדכה בפני עצמה שכן אינה באה חוכה בפני עצמה - הואיל ואינה באה חוכה בפני עצמה לא תבא נדכה בפני עצמה: תלמוד לומר קרבן י מלמד שהיחיד מתנדב לבונה מכמה לא יפחות מקומץ: ומנין שתיחיד מתנדב יין נאמר חבא בהמה והבא מנחה חובה לה הכא בהמה והכא יין חובה לה מה מנחה שהיא באה חובה עם הבהמה כאח נדבה בפני עצמה אף היין שהוא כא חובה עם תבחמה יבא נדבה בפני עצמו: [מה למנחה באח נדבה בפני עצמה שכן באה חובה בפני עצמה יכא יין נדכה בפני עצמו שכן אינו כא חוכה כפני עצמו : הואיל ואינו כא חוכה כפני עצמו לא יבא גדבה בפני עצמו מלמוד לומר קרבן מלמר שהיחיד מתנדב יין מכמה לא יפחות משלשת לוגין: ז ומנין שהיחיד מתנדב שמן י הוא הדין והיא התשוכה תלמוד לומר קרבן דברי רכי פרפון י אמר רכי פרפון מה מצינו כיין שהוא בא חובה ובא נדבה אף השמן שהוא בא חובה יבוא נדבה: אמר ליה רבי עקיבא לא אם אמרת ביין שכן הוא קרב חובתו בפני עצמו תאמר בשמן שאין קרב חובתו בפני עצמו : ומנין שהיחיד מתנדב עצים תלמוד לומר קרכן מלמד שהיחיד מתגדב עצים מכמה לא יפחות משני גזירין: 🧖 רבי יוסי אומר קורא אני קרבן יכול יהא היחיד מתנדב קמורת קורא אני עליו מוצא שפתיך תשמור ועשית מה אני מקיים לא תעלו עליו קמורת זרה ועולה י יכול יתנדב ויבא על מזבח החיצון תלמוד לומר את שמן המשחה וקטורת ססים לקדש ואין שמן המשחה וקטורת ססים קרבין אלא בפנים:

ברקי מנחה ליתן את האמור כאן בכל המנחות ואת האמור בכל המנחות כאן י סולת מה סולת אמורה לחלן מן החימין אף כאן מן החימין י סולת קרבנו סולת יהיה שלא יתנדב ויביא אלא מן החימין י הלא דין הוא צכור מביא מנחה מן החימין חובה ויחיד מביא מנחה מן החימין נדבה י מה צבור שהוא מביא

מתכדב לכוכה י כדתכיה בפרק החרון דמנחות [ק"ו :] האומר הרי עלי לבונה לת יפהות מן הקומן . המתגדב מנחה מביח קומן לבוכה י והכל נקרח קרכן י לבוכה יין ושמן. והתם קחמר רבי מפי׳ עצים נקרחו קרבן י והולרך להביח מנח לן שנקראו קרבן. חבל על שחר דברים לה הולרך להביה קרם דודחי קרי להו קרבן . ובפרק הקומן [כ׳ :] קא בעי למימר דאפר מלח היה לריך להכיח עם המנחה י עד דיליף ברים חלח מברית עולם שכחלה משל ליבור: ך מה למנחה באה בנדבה בפני עלמה שכן היא באה חובה כו׳. כגון חביתי כה"ג : לא יפחות מקומן : בפרק בתרה דמכחות [ק"ו:] מקיש לבונה כמנחה מה התם קומן מף לבוכה קומץ . ובפיא דמכחות פלוגתא דתנאי [י"ה י] בחסרה ועמדה על קורט אמד: יביא יין נדבה בפני עלמה שכן אינו באה חובה בפכי עלמו . דאינו בח"חלם לנסכי בהחה ואי פרכת לבונה חוכיח שחינה כחה חובה בפ"ע ובחה כדבה אף אנו אבוא מן ולמה לו קרא: ו"ל מק ללבונה שכן הוקבעה עם המנחה בכלי ולכך יש לה כח להחנדב בפ"ע מה שאין כן יין · ובפ' בתרא דמנחות [ק"וי] נפיק כן מאורח שמתנדב יין · והחם תכן המתכדב שמן לא יסחות מן הלוג ר׳ מחיר חומר מג׳ לוגין י ובגמ׳ מפרש לרבנו דון מינה מה מנחה מתנדבין אף שתן מתכדבין ומינה מה שמן דמנחה בלוג חף שמן מתכדב בלוג יולר׳ דון מינה דמתנדבין שמן כמנחה ואוקי באתרא כנסכים מה נסכים ג' לוגין אף שמן ג' לוגין: וי"ל הכא אגב אורחיה מסמיך להו כלהו מקרא דהבא: ז א"ל ר"ע לא אם אחרת ביין שכן הוא קרב חובה כא . בספלים לנסכי בהמה חבל שמן פינו קרב עלמו י חלח בלול הוא במנחה. ופלוגמייהו בהמנחו' והנסכי' [ק"ד :] ובפ' כל החדיר [זכחים לא י] והתם קחמר שמוחל המחנדבו מולפו על גבי האישים . אע"ם שחכבה : סביר' ליה כר' שמעון דאמר דדבר שאינו מתכוין מותר : והא דתניא התם . יין כדברי ר' עקיבא לספלים מוקי לה כר' יהודה דהתר דבר שחינו מתכוין הסור. ור' חיים כהן היה מקשה דהתם רבי

סנחה מן החימין חובה מביא מנחה מן השעורין חובה ז אף יחיד שהוא מביא מנחה מן החימין נדבה זיבא מנחה מן השעורים נדבה זיביא מלת יביא מלת קרבנו סלת יהיה שלאיתנדב ויביא אלא מן החימין: בהא אם אמר הרי עלי מנחה מן השעורים יביא מן החימין יקמח יביא מלא שמן ולבונה יביא עמה שמן ולבונה יחצי עשרון יביא עשרון שלם זיעשרון ומחצה יביא שנים רבי שמעון פומר שלא נתנדב כדרך המתנדבין: בקרבנו היחיד מביא מנחה נדבה אין השותפין מביאין מנחה נדבה זיה הלא דין הוא עולת בהמה באה בנדר ובנדבה ומנחה באה נדבת שנים אף מנחה שהיא באה בנדר ובנדבה תבא נדבת שנים באף מנחה שהיא באה בנדר ובנדבה הרי היא באה נדבת שנים באה נדבת צבור עולת חעוף תוכיח שאין באה נדבת שנים באה נדבת צבור עולת חעוף תוכיח שאין באה בדבת שנים באה נדבת צבור שלים באה באה נדבת שנים באה נדבת צבור יעולת חעוף תוכיח שאין באה נדבת שנים באה נדבת צבור יעולת המוף באה

הנהות מהרנ"ה

לא ינחות ד"ת וסובל ברמב"ם שם.ם"פ יו: ז אם אמרת ביין כל מדכ בפני עצמו שכן
כוא קרב כו' תאמר בשמן שיבא נדבה בפני עצמו כ"ה בד"ת ובילקוט: ומכמה לא יפקות
רמב"ם פט"ז מה' מטשה הקרבטת דין י"ג: דן רי"א אי היוא אני הרבן כ"ה ב"ת ובילקוט:
פרבן י"א נאמר כאן סולת ונאמר להלן סולת כצ"ל וכ"ה בילקוט: אלא מן הסיטין
מטנה סוטה י"ד. רמב"ם פי"ב ממעה"ק דין ב' המ"ג עשין קס"ו וע' לקמן
פרק י"ג ברייתא ה' ממעט" מפסוק אחר: ב משנה וגמ' מנמות ק"ג והדבא ברמב"ם
פי"ג מה' מעה"ק דין ט' י": ד עולת העוף תוכית. הובא ברמב"ם כע"ג ממעם"ק ובפ "ד משמה"ק
דין ב' וסמ"ג עשין קפ"ג וסי" קפ"ו ול"ע שם לשון הסמ"ג כ' עולה ועלמים באין בשתפות
רכלבור

פראס ולם על הכניסה ואם כדבריהם א"כ גם על דם יהיו נטורים דכתיב כפש אשר תאכל כל דם וכאמר דאפ"ג דכתיב לא תאכלו דם נפש בא למעט וכטעם דפטורון לבור משום דאיקן חייבין רק על דבר שדונט כרת ושגבעו מטאת קבוע לא במה שבעולה וי רד וגם דאיקן חייבין רק על דבר שדונט כרת ושגבעו מטאת קבוע לא במה שבעולה וי רד וגם משום חלין מביאין על עשה ואל תעשה שבתקה וע' הוריות ה' אשכחן יחיד נשיא ומשים דבור בין בע"א בין בע"א בין באחר מלות ופית" דכולם בכלל נפש אחת הם לבור מיל מהתם משמע דלבור מתמני מופש אבל לא בנפק הבא ווטרא גורם דבר אחר ונפש יכול גדיה ולא וכיתי להבין דהלא דרש מכי תקרוב : להבין דהלא דיש מה מקומן ב"ד ומכמה לא יפחת מקומן כ"ה בד"ת וסובל ברשב"ם פע"ו ממעם"ק דין י"ג : דן ומכמה

אם הנדיל פסול . דהוה חשמע אותו עיכוב׳ כשהוא שלם: יכול אע"פ שמלקו בסכין . בזכחים פ' חטאת העוף [מ"חי] תכן חלק בסכין מטחא בגדו' אבית הבליעה: ופי׳ שם רבינו שלמה דחין זו מליקה דלריכה לפורן וגם שחיטה חינה שהרי חותך שדרה ומפרקת עד שיגיע לסימן כדחתריכן בפרק קדשי קדשים [ס"ה:]

נוה לא איפשר חלא בעוקץ סכין ונמלא שהות מחליד כדממרי' בהכל שוחשין . [חולין כ':] ולפי דבריו היה לריך ליוהר כשמ תחיל לשחוט וחותך העור חין להכנים עוקן הסכין תחת העור ולשחוט כמו שעושים העבחים בשביל שהם חסים על העור שלא לחתכו יותר מדאי : מיהו אין כראה לקרות חלדה כי האי גונא : דבפ"ח דשחיט' חולין קחמר מחן דחמר דורם מ"ט לא אמר מחליד חולדה מיכסיא וההוא מיגליא דההוא קרו ליה התם חלדה משום שחותך הסימן מלד המפרקת י וההוא דקאמר משום דורם דלא חשיב זה חלדה משום דמיגליא : אלא חלדה הוי כשמכנים הסכין תחת המעלית ולמר מסוכך דחשיב חלדה . דהתם הסכין הוא נכנם ויולא משני לדדים: ז ה"ג בפ׳ קדשי קדשים [ס"ו .] עולה אע"פ שמילה דם הגוף ולא מינה דם הראש. יכול מינה דם הראש ולא מילה דם הגוף ת"ל הוא : מאי חלמודא המר רבינא מסתברא דרוב דמים בגוף שכיחי וקשה כילד יליף מהיא שכתוב לאחר החטרה - ולא דתי למנחת חוטא דפ"א דמנחות [ד.] דילפינן בהפסול קומץ שלא לשמה מכי חטאתו היא : נאמר בעולת העוף אשה ריח ניחוח : מייתי לה בפ"ב דשבועות [ט"ו

[ומכחות בסוף]: פרשתא ח א ונפט לרטת כהן משיח י דהוה מלי

למיכתב כי תקריב קרבן מנחה וכהן משים הוא כהן גדול שנמשך בשמן המשחה שמביה מנחת חביתין בכל יום : שכן הוא היחיד : מביא מנחה על טומאת מקדש וקדשיו לדלי דלות . אם נטמא ונכנם למקדש או אכל בשר קדש כדמפרש בשבועות [י"ד.] תאמר במשיח שאינו מביא. לפיןשאינו בא לידי עניות ועשירות כדמפרש כפ דהוריות [ט' :] והוי מלי למימר נשיא יוכיח שאינו מביא על טומאת מקדש וקדשיו ומכיא מנחת נדבה י וו"ל האי תנא ס"ל דנשיא חייב על טומאת מקדש וקדשיו כרבי עקיבא דמיחייב התם [ח':] ונראה שגם נשיא לריך ריכויא מנפש דסד"א הואיל ואינו מביא על שמיעת הקול ולאו בר עדות הוא אפי׳ לר׳ עקיבא דהתם לא יביא מנחת נדבה: 🗖 וה"הלצבור: שאני דן, שיהיו מביאין מנחת נדבה כמו שדנתי למשיח: ליבור שהוא מביא מנחת חובה בכל יום. מנחת נסכים עם תמידין תאמר בליבור שאינו מביא מנחה על טומחת מקדש וקדשיו . שחם הורו ליכנם למקדש בטומחה חו לאכול קדשים ועשו ליבור על פיהם

פטורים דכתיב שם או נפש אשר תגע בכל דבר טמא נפש ולא לבור: משיח

שלת עוף כיה שם חשום שקרובהלבית הדשן שהכהן משליך שם מוראה וכולה: ואם עשאה למטה חרגליו אפי׳ אחה אחת כשרה שהיה. עוחד על הסובב וכובב נכוה מן הקרקע שם אמות. דאמרינן בפ' איוהו מקומן [כ"ד י] עלה וכנם אחה זה יסוד' עלה חמש אחות וכנס אחה זהו סובבי וכל מזכח בגובה עם הקרנים עשר אחותי וחוט הסיקרא

כיה חונרו באמלע. והשתא הוי למטה מן הסובב עד חוט הסיקרא י וכן תכן י במס׳ מדות [פרק ג׳] : כל עלמה אינה נעשית אלא בראשו של מזבח . [ובחים ס"ה :] וכנמרא קאמר מאי בינייהו . אמר רבא עושין מערכה ע"ג מזבח איכא בינייהו לת"ק עושין נחלא שהסוכב הוא מקום הקטרה וכ"ת למטה מרגליו אמה אין ראוי להקטרה: בקיר וקוף. וו"ל כל וה נקרא סובב כמו גבי קרן אפי׳ ממה למטה הכל חשיב קרן ' ולרבי נחמיה ולר' אליעזר כן יעקב אין ששין ויש מפרשים בהפך י תוחק: בן זה הופק יכול יקוב בסכץ את העור שלתעלהי כמו שעושין לתרגנולות: חיל בנולחי. שיחתוך העור סכיב הופק כארובה ויקח הופק עם העור ועם הנולה:

פרק מ א ואין עולת בהמה בהשלכי. שאין להשליך כרם שעיר בתוכה אלא ירחלנו ויקרב. וא"ת והלא כבר נאתר והקרב והכרעים ירחן יו"ל אי לאו מיעוטא דהכא הוה מוקיכן התם בבני מעים דקים שאין בהם טינוף כל כך: ב ונרחה לגרום הכח שיכול ותה במקום שהכשיר. היה יכול לומר כן אם לא כתיב תיצוט כדי להכשיר בני מעיים בבהמה: במקום שהכשיר את העור בעוף. שאינו מפשיטו : מקו׳ שפסל חת השר. בכהת': ב ששם יהיו נותנין את הדשן • תרומת הדשן כדתנן פ"א דתמיד ומייתי לה בפ' קדשי קדשים [ובחים פ"ד :] ששם היו שורפין פסולי המוקדשין דנפק לן דשריפתן דקדש כפ׳ כל שעה [פסחים כ"ד י פ"ב : ולחתן בת"כ לו] מבקדש בחש ישרף יעוד היה בית הדשן שלישי בהר הבית כדחמרי׳ בפ׳ סכול יום [ובחים קיד:]: ד ושמע י כפ' קדשי קדשים [ס"ה :] מפרש אין ושסע אלא ביד וכן הוא אומר וישסעהו כשסע הגדי: ומה עולת העוף שחינה טעונה נחוח טעונה שיסוע . חקשים דאיכא לחימר מה לעולת העוף שכן שעוכה הבדלה בחיעוט סיחן לרבכן וכדאמריי בפ׳ הכל שוחטין [חולין כ"ח ׳] ליכח השלכה שטעונה למיפרך כל כך דחין השלכת מורחה ונולה חשיכה בנופו כל כך : ה בכנפיו להכשיר פת העורי שחקטירה בעור שהכנף אחוו בה וכנף נולה בעור בעוף כמו השער בעור הבהמה י כלומר שחין עולת העוף טעונה הפשט י מייתי לה בפ׳ שמונה שרצים [שבת ק"ח י] וחקשים דהתם אמר אביי דלריך לרבויי עור שהות בכשר דפד"מכיון דמות ביה פירצי

את המה על קיר המזבח ואם עשאה לממה מרגליו אפילו אמה אחת כשרה - רבי נחמיה ורבי אליעזר כן יעקב אומר כל עצמה אינה נעשית אלא בראשו של מזכח: 🗅 והסיר את מראתו בנצתה זה הזפק יכול יעקור בסכין ויטלנו תלמוד לומר בנוצתה יטלנה עם הנוצה אבא יוסי כן חנין אומר נומל את הקרקבנין עמה:

פרק מ והשליך אותה כשרה לא פסולה אותה לא חמאת העוף אותה אותה בהשלכה י ואין עולת כהמה בהשלכה: ב הלא דין הוא מה אם במקום שהכשיר את העור פסל בית הראי מקום שפסל את העוראינו דין שיפסול בית הראי : ת"ל אותה אותה בהשלכה האין עולת בהמה בהשלכה: 🛴 אצל המזבח סמוך למזכח : קדמה למזרחו של ככש . אל מקום הדשן ששם יהו נותנין את הדשן : רבי חנניה כן אנמיננום אומר שני כתי דשנין היו שם אחד כמזרחו של ככש ואחד כמזרחו של מזכח: זה שבמזרחו של כבש שם היו נותנין מוראות העוף ודשון מזכח הפנימי והמנורה וזה שבמזרחו של מזכח שם היו שורפין פסולי קדשי קדשים ואימורי קדשים קלים: 🏲 ושםע אותו כשר לא פסולי אותו. אותו בשסוע ואין עולת כהמה בשסוע הלא דין הוא מה אם עולת העוף שאינה מעונה נתוח מעונה שכוע עולת בהמה שהיא מעונה נתוח אינו דין שתמען שסועי . ת"ל ושסע אותו אותו בשסוע ואון עולת בהמה בשסוע בכנפיו להכשיר את העור הלא דין הוא מה אם במקום שהכשיר בית הראי פסל את העור כאן שפסל בית הראי אינו דין שיפסול את העור ת"ל בכנפיו להכשיר את העור: ן ולא יבדיל יבול אם יבדיל פסל ת"ל והקטיר אי והקטיר יכול אף על פי שמלקו בסכין ת"ל אותו מה ראית להכשיר בהבדלה ולפסול במליקה אחר שריבה הכתוב מיעם מפני מה אני מכשיר בהכדלה שהוא לאחר הרצייה ופוסל במליקה שהוא לפני הרצייה: ז עולה אע"פ שמיצה דם הגוף ולא מיצה דם הראש או יכול אף על פי שמיצה רם הראש ולא מיצה דם הגוף ת"ל הואי עולהי לשם עולהי אשתי לשם אישים. ריח לשם ריחי ניחוחי לשם נחת רוחי לה' - לשם מי שעשה את העולם י נאמר בעולת בהמה אשה ריח ניחוח כעולת העוף אשה ריח ניחוח י במנחה אשה ריח ניחוח י ללמד שאחד מרבה ואחד ממעם וכלבד שיכוון את דעתו לשמים: פרשתא ה ונפש לרכות כהן משיח שיכיא מנחת נדכה הלא דין הוא מה אם היחיד שאינו מביא

מנחת חוכה ככל יום מביא מנחת נדכה י משיח שהוא מכיא מנחת חובה ככל יום - אינו דין שיביא מנחת נדבה לא אם אמרת ביחיד שהוא מביא מנחה על מומאת מקדש וקדשיו י תאמר במשיח שאין מכיא מנחה על מומאת מקדש וקדשיו י הואיל ואינו מביא מנחה על מומאת מקדש וקדשיו לא יביא מנחת נדבה . הלמוד לומר ונפש לרבות כהן משיח שיביא מנחת נדבה הוא הדין לצכור הלא דין הוא מה אם היחיד שאין מביא מנחה חובה ככל יום מכיא מנחת נדכה : צבור שהוא מכיא מנחת חובה ככל יום אינו דין שיביא מנחת נדכה י לא אם אמרת כיחיד

הגהות

שמילה כו' יכול אעפ"י שמילה כו' רמב"ם שם דין כ' : עולה לשם עולה. לעיל סוף פ"ו וספ"ו : ובלבד שיכיון את לבו לשמים ' כ"ה במשכה סוף מנחות ובפסיקתא זוערתי ובשבועות ד' ע"י ע"א ובלבד שיכון את לבו לאביו שבשמים:

פרשתא הא תאמר במשים שאין מביא מנחם על טימאת מקדש ע' רמב"ם וראב"ד פ"ו משגגות דין ז : ת"ל ונפש לרבות כהן משים. פ' זית רענן דרש מו"ו דעפש : ב בפי המום' שאם הורו ליכנסולמקדש בעומאה כו' דכתיב נפש ולא זיכור וכ"כ בקרבן אהרן ולא יסולתי להלום דברים אלו דהיכא משעי מנפש הא הם מיבץ על בתרבן אהרן ולא יסולתי להלום דברים אלו דהיכא משעי מנפש הא הם השרבה ביוראה כורפכ

פרק מ א שותה כשירה ולא פסולהי פי' אם נפסלה ועלמה לראש המובח דקי'ל אם עלתה לא תרד אפ'ה אין מודאתה בהשלכה י זות רעון: ג אל מיקום הדשן ששם היו נוענין את הדשן כ'ה בפסיקתא ווטרמא וע' ירושלמי פ'ב ריומא הלום הדשן ששם היו נוענין את הדשן היא שאם עלה למובח לא ידר אינו לריך שיסוע הרכן אסרן: ה להכשיר את השור י רמב'ם פ'ו ממעשה הקרבטת דין כ'א : להכשיר את השור י פי' שאם הכשיר הטולה ב"א שיכשיר העורי ד'א ב' לא נבדיל . לה בד"מ : אני מכשיל בסבדלה . רמב'ם פ"ו מס' מעשם הקרבטות דין כ'ד : א אעפ"ד בד"מ : אני מכשיל בסבדלה . רמב'ם פ"ו מה" מעשה הקרבטות דין כ"ב : א אעפ"ד

פירצי מחים קמיל והשתח והלח הכח מוכח דצריך לרבויי משום ק"ו: ן יכול

מקום לרוך קרא למעט כן עוף מכלי משום דהוי מלי למיתי משאר קרבטת דאין לריכין לפון בהקישא או בק"ו ולריכים כלי וכן בן עוף ילטרך כלי אע"ג דאיכא למיפרך נמי החם מה לשאר הקרבנות שכן במינן לפון . וי"ל דלח חשיב לכח פירכח . עוד קשה מה לבן לחן שכן מין זבח יו"ל השתח דסבר

דכן עוף שטעון כלי הוה משמע ליה שהוח מין זכח . מכל למחר דקתם ליה דמינו טעון כלי לה חשיב עוף מין דמים . כדחמר בובחים [ח':] מה חטחת העוף שכן אינה מין זכח: וכי שלחה על לב שהזר קרב לגבי המובח יוהלח כחיב אך כלי הקדש ואל המוכח לא יקרבו . כלהו תכאי אית להו הך דרשאותאן דפליג במס' יומא [מ"ה] על הצתת אליתא הייט מטע׳ דקאי החרעה ועבוד בחפוחה: הלה בעלמו של כהן. בלפורן שלו : ך יכול ימלקני. לעולת העוף: בין מלמעלה יש"ג המובח: וכין מלמטה. מן המובח: ומה כהמה שחשאתה למעלה י קרנות כתיב בה : עולה למטה . דלה פירש בה שהים למעלה : עוף שחטאתו למטה י דכתיב והנשארי בדם ימלה אל יסוד המזבח חטחת היח קיר שהשירים שלו מתמלים ליסוד ואי זה זה קיר התחתון כך מפרש בפ׳ קדשי קדשים : [ס"ה :] וכולי האי פירקא התם: ה מליקה ממול העורף : עורף קמי להדי פנים ומום מאחוריו מה שהוא כנגד פרטף י ולמטה משם כנגד גכו נקרא מול עורף . וכנגד אותו חול הוי הכשר חליקה שהוא למעלה ממול : ונאמרה להלן מליקה . בחטאת שכתוב בה ממול ערפו : מולקן ואינו מבדיל . בחטאת כתיב ולא יבדיל שמולק כסימן אחד: מה מלינו בהקטרה הרחש בעלמו והנוף בעלמו - דכחיב והקטיר המזכחה בהקטרת הרמש הכחוב מדבר. הכי מפרש התם: אף מליקה הראש נעצמו כו׳ שלריך למלוק בשני סימנים : ובפ׳ הכל שוחטין [כ:] מפרש דעור אינו מעכב הבדלה. והכא ברייתא אליבא דת"ק דר׳ ישמעאל התם יליף מוסקרינו 'וח"ת דבפתק מ' דקדושין [ל"ו י] חוסר חליקה בנשים מעעם הקישה דמליקה להקטר׳ ובהקטרה כתיב בני אהרן ולא בטת אהרן: והשתא תינח מליקה דעולה · אבל מליקה דחטאת מנין דאסורה בנשים : נכ"ת נילף ומלק וחלק מעולה ועולה הא ילף בהקישא דהקטרה וחלחדת בג"ש לחטחת. והח לא איפשטא כפרה איוהו מחומן [נ"ט :] בדבר הכח בהקישה חי מלמד בג"ש . וי"ל התם גלוי מילת׳ בעלמה דמליק׳ בכהן בכל מקום ולא בנשים: † אלא על קיר העליון למעלה מחוט הסיקרא וכו': דו עלה לו לכבש ופנה לו לסובב . דרך כבש קטן שהיה יולא מכבש גדולי לסובב . כדמוכח כפ' קדשי קדשים [ס"כ:] וכח לו דרך סונכ - לקרן דרומית מזרחית י דחתר [ס"ד י] התם שתקום הַצואר שאין זה לא בכלל גדולים להכשיר את התורים ולא בכלל קטנים להכשיר בני יונה: משיזהיבו שנתחות הליהוב עד שהוא ירוק כמראה הוהב: ך ואין הכשרו תורים: דאין יכול להביאן בחקום לפורי חלורע: והלא דין הוא ומה אם לפור וכו' . מפרש בשם רבינו שמוחל ובשם רבינו ילחק בר' אשר הלוי

> בחקום שאוחר שיכול הוי פירושו אי לא הוי הרא הוי מצי למימר בענין אחר לריך לריד קרא לסתור את הסברא. והיכא דאומר והלא דין פי' והלא מן הדין יכול לומר כך ואמאי לריך קרא . והכא שייך לגרום שיכול ומה אם הלפורים שלה כשרו בפנים לה כשרו להבה מהם קרבן לעורה כשרו לכפר בחוץ היה מטהרו בלפורים מחוץ למחנה ברחוק מבית המקדש: דן ומה במקום ששוה מכשיר שבפנים למכפר. ששניהם בהמות השם מצורע להכשיר וחטחתו לכפר: חלק המכשיר שבחון מהם י לפורים המכשירים אותו לבא אל המחנה . דכתיב ויצא הכהן חל מחוץ לחנה ורחה והנה נרפח נגע הצרעת ולחח למטהר שתי לפורים וגו' ואחרי כן יכא אל המחנ' י והשתא אותו מכשיר שבחוץ. אינו מתין מכשיר ומכפר בפנים דאילו בהמות בקרבן עשיר וחלו לפורים: מקום שלא שוה המכשיר שבפנים למכפר. כגון קרבן מצורע עניי מכשירו אשם ומכפר : קן של תורים או בני יונה : אינו דין שנחלוק מהם מכשיר שבחוץ שלא יהו תורים זכני יונה אלא לפורים אחרים . וקאמר בדין לעני י למדנו מן הדין שחין מכשיר מלורע מכחוץ מן בני יונה . מכל לעשייר שמין לומר המי דיכח מנין שאין מכשיר שלו מבחוץ מן בני יונה ת"ל קרכנו:

פרשתא ז לפי שנאמר והקריב מן התורום ' מיותי לה כפ' מחוסרי כפרה [כריתות ט י] וכפ' קדשי קדשים [וכחים פ"ה י ושם כתום] ת"ל והקריבו . תימה בשחיטת חולין [כ"ח"] קאמר אי מה להלן מולק ואינו מבדיל " אף כאן מולק ואינו מבדיל ח"ל והקריבו . אלמה לריך דרבה . וו"ל דרשה דהכה.דאתר אכילו פרידה אחת מדסמכיה לוהקריבו לתורו' ובני יונה י והתם דרוש ליה מדסמכיה לוהקטיר: שוף שלח קבע לו לפון חינו דין שלח יקבע לו כהן וימלוק אפילו זר ימידי דהוה אשחיטה בבהמה זבחים [תום' ובחים ס"ה י] דניתא קמילה תוכיח שלא קבע לה לפון וקבע לה כהן אף אכי אביא מליקה . וי"ל מקמילה לא אתי . דשאכי קמילה דאין כה הנשה וחנופה : ב שיקכע לה כלי סכין לחלוק ותיחה [שם] דנימה קמילה תוכיחשלרוכה כהן ולא כלי אף אכי אביא מליקה וי"ל שאכי מנחה דחן בהם דמים יש"ו קשה דמה לשחיטה שכן קבע לה לסון ולכך קבע לה כלי תאחר לחליקה דלא : וי"ל חכל

מאימתי תורים כשרים משיזהיבו ומאימתי בני יונה פסולין משיצהיכו: לְ קרבנו תורים ובני יונה ואין הכשרו תורים וכני יונה חלא דין חוא מה אם הצפרין שלא כשרו לכפר בפנים כשרו לכפר בחוץ : תורין ובני יונה שכשרו לכפר בפנים : אינו דין שיכשרו לכפר בחוץ' תלמוד לומר קרבנו תורים וכני יונה ואין חכשרו תורים ובני יונה: ? קל וחומר לצפרים שיכשרו לכפר בפנים מה אם תורים ובני יונה שלא כשרו לכפר בחוץ כשרו לכפר בפנים צפרים שכשרו לכפר כחוץ אינו דין שיכשרו לכפר בפנים ת"ל וחקריב מן התורים או מן בני היונה את קרבנו י אין לך בעוף אלא תורים וכני יונה: ה"ר יהודה מה אם כמקום ששוה המכשיד שבפנים למכפר שבפנים חלק המכשיר שבחוץ מהם מקום שלא שוה המכשיר שבפנים למכפר שבפנים אינו דין שנחלוק המכשיר שבחוץ מהן : הא דין דין לעני לעשיר מנין ת"ל קרכנו תורים וכני יונה אין הכשרו תורים וכני יונה:

פרשתא ז והקריבו מה ת"ל לפי שנאמר והקריב מן התורים או מן כני יונה את קרכנו יכול אין פחות משתי פרידין תלמוד לומר והקריבו אפילו בפרידה אחת: ב והקריבו אל המזבח מה תלמוד לומר והקריבו הכהן ומלק מלמד שלא תהא מליקה אלא בכהן י הלא דין הוא מה אם בן הצאן שקבע לו צפון לא קבע לו כהן מליקה שלא קבע לה צפון אינו דין שלא יקבע לה כהן ית"ל הכחן ומלק מלמד שלא תהא מליקה אלא בכהן: 🛴 יכול ימלקנו בסכין ודין חוא מה אם שחימה שלא קבע לה כהן קבע לה כליי מליקה שקבע לה כהן אינו דין שיקבע לה כלי י ת"ל הכהן ומלק . אמר ר"ע וכי עלת על לב שהזר קרב על נבי המזבח יואם כן למה נאמר ומלק מלמד שלא תהא מליקה אלא בעצמו של כהן: ד יכול ימלקנו בין מלמעלן בין מלמטן ורין הוא בהמה שחמאתה מלמעלן עולתה לממן עוף שחמאתו למטן אינו דין שתהא עולתו למטן ת"ל ומלק את ראשו והקטיר המזבח המזבח אמור לענין הקמרה ולענין מליקה מה הקמרה למעלן אף מליקה למעלן: הן ומלק מליקה ממול העורף יכול מ"מ הרי אני דן נאמרה כאן מליקה ונאמרה להלן מליקה מה מליקה אמורה להלן ממול העורף י אף כאן ממול העורף י אי ומה מליקה אמורה להלן מולק ואינו מבדיל אף כאן ימלוק ולא יבדיל ת"ל ומלק את ראשו והקטיר המזבחה ונמצא דמו על קירי וכי איפשר לומר. כן מאחר שהוא מקמיר הוא מוצה אלא מולקו כדרך הקטרתו מה מצינו בהקטרה הראש לעצמו והנוף לעצמו׳ אף מליקה הראש לעצמו והנוף לעצמו: [ומנין שהקמרת הראש לעצמו כשהוא אומר והקמיר איתו הכהן המזכחה הרי הקמרת הגוף אמורה: הא אינו אומר כן את ראשו והקמיר אלא זו הקמרה לראש לעצמו " מה מצינו בהקטרה הראש לעצמו והנוף לעצמו ' אף סליקה הראש לעצמו והגוף לעצמו: ? וגמצה דמו דם כלו אוחז בראש ובגוף ופוצה משניהם יעל קיר המזכח לא על קיר הכבש א על קיר היסוד : לא על קיר ההיכל . על קיר העליון יכול על קיר התחתון י ודין הוא בהמה שחמאתה למעלן עולתה לממן עוף שחמאתו לממן אינו דין שתהא עולתו לממן י תלמוד לומר ומלק

את ראשו והקטיר המזבחה ונטצא דמו על קיר המזבח המזבחה אמור לענין הקטרה לענין מצייה מה הקטרה למעלן אף מצייה למעלן: 🎵 כיצד הוא עושה עלה לכבש ופנה לסובב בא לו לקרן דרומית מזרחית היה מולק את ראשה ממול ערפה ומבדיל ומוצה

הגהות מהריד

ום כות ברמב"ם עם :

כשרים וכל בנו היונה יהיו כשרים כצ'ל וכ"ה בגמ" חולין ד" כ"ב : ז לכפר בחוץ . פ"י להפשיר ד"ם . כתוב בפ" הפעם" דכל היכת דמומד והלת דין הות פ" כו' ותמתא צרוך קרת . הות צ"ע מלעיל רים פרשתת " ולקמן פרק ש"י בייתתת ב" ד" ופרק ע"ו ברחתת ה ופ"ז ברייתת ד" ב" מו היון דין לעמי כצ'ל . ד"מ : ברייתת ד"ל א והקריעו תפ" פרודה תחת כ"ה בד"ת ובילקוט וכ"ה בובחים ם"ה ע"ה היובת שם כתעט כל הפרשה והובת ברמב"ם פרק ע"ו ממעשה הקרבטת היו הקריעו תל המובת מה ת"ל הכהן מלמד כ"ל ב"ח ובובתה ס"ם ע"ה "דין י" : ב והקריעו תל המובת מה ת"ל הכהן מלמד כ"ל כ"ח בד"ת ובובתה ס"ם ע"ה ד"ן י" : ב

שלמים שהם זכרים ולא נקבות כנון שלמי עלרת ואיל נזיר. מיהו בהנהו לא מיירי סוגי׳ דהכח עוד י"ל דלח נקט זכרות בשלחי׳ חלח חטו עוף דשיוך בו תחות יובחי׳: תאמר שלא יבא עוף בנדב׳ ליבור. שהרי נתרכה תמות ווכרות: נתרב׳ בדבר שהוא מכלל תמות לזכרות שנתרבה כעל מום בדוקין שבעין יוכן נתרבה לעולה חפי היא נקבה יובל הריבוית הן בעולת היא נקבה יובל הריבוית הן בעולת הכרים אינו דין שיכשרו לבא העוף : מ דין אחר ומה אם עולת

בהמה שמיעט הכחוב בהבחתה הרי היא באה גדבת ליבור. כך היה ראוי לגרום והיונו יודעים דאינה באה נקבות כוכרים ובעלי מומין כתמימים . הרי היא באה נדבת ליכור . חבל כמו שכתוב בספרי׳

ארוכת לשון בעלמא הוא: פרק ח כך לה תכה נדכת שנים י אמוף קאי: תלמוד לומר והקריב : כלומר והקריב בכל ענין אסילו הוא של שותסים וקרא יתירא הוא דהוי ליה למיכתב ואם מן העוף "עולה קרבנו לה׳ מן התורים וגו׳ וכתיב והקריב מן התורים . אבל אי לא קרא יתירא הוי משמע קרבנו [כדלקמן פרק ו' ברייתה ה'] שהיחיד מביח ולח שותפין: ב ולר׳ נפיק ליה מאשר יקריבו . ובס"ם המנחות והנסכים [מנחות ק"ד:] קחמר לח בילק הכסוב אלא מנחה שנאמר בה נפש: ב סורים גדולים ולא קטנים . שיכול לומר שיהו קטנים כשרים מק"ו ומה בני יונה כו׳ תיתה והלה אם לה נכתב תורים לה היינו יודעים שכשרים למובח : וי"ל דה"ח אם לא נכתב תורים אלא פעם אחת הייתי אומר דוקא גדולים . וקשיא ואי נפיק לן תורים גדולים מיתור תורים שנכתב עוד במקום אחר א"כ מאי פריך כפ׳ הכל שוחטין [חולין כ״ב וע״ש תום׳ ד״ה שיכול ומה] ואימא תורים אי בעי גדולים לייתי ואי בעי קטנים לייתי והשתח והלח נפיק לן תורים גדולים מייתור קראי: ת"ל תורים גדולי ולה קטנים והתם קחמר מחי תלמודה -אחר רבא לא לישתמע קרא בכל הני דמייתי עוף וליכתב מן בני התורים או מן היוכה . ואימא בכי יוכה לייתי קטכים ולא גדולים אכל תורים הכל משמע אי בעי גדולי׳ לייתי אי בעי קטכי׳ לייתי משני . תורים דומים דבני יונה מה בני חנה קטנים אין גדולים לא : אף תורים גדולים חין קטכי׳ לח: הן יכול כל החורי׳ יהו כשרים מיד משילחו מקטנותם וכל בכי יוכה כשרי׳ כל זמן שלח יצחו לגדלות . וא"ת כילד יבא הדבר שיהיה אלו ואלו כשרים בומן חחד וכלח כבר מיעטנו למעלה כשחלו כשרין חלו פסוליו יו"ל דקבעי אל אחד מהם יכול כל התורים יהו כשרים או כל בני היונה כו'. פרט לחחלת הניהוב שהנולה מהלבת סביב

つかびつ

זבחי שלמים י דלה מצי להחויי שלמים מן העוף י ודריש מה שסמך עולה ועוף ולה כחיב הם עולה קרבנו מן העוף כמו בשחר: וחין העוף ובחי שלמים. דברי ר"ש א"ר יהודא: בן ומה אם נקבות כו׳ - לא ידעתי מאי בינייהו בין לחר בין לחר לחעם העוף חובחי שלחים וחין לוחר דלר' יודח דחיעם נקבות

שלמים שכשרו לבא נקבות כזכרים אינו דין שיכשרו לבא מן העוף תלמוד לומר עוף עולה ואין חעוף זכחי שלמים דברי רבי שמעון : בָ אמר רבי יהודה מה אפ נקבות שבבחמה שלא כשרו לבא עולה כשרו שלמים נקבות שבעוף שכשרו לבא עולות אינו דין שיכשרו לבא שלמים תלמוד לומר העוף עולה ואין העוף שלמים: 🕽 מן העוף ולא כל חעוף לפי שנאמר תמים זכר בבקר בכשבים ובעזים תמות זכרות בבהמה ואין תמות זכרות בעוף יכול שיבש נפו ושנסמת עינו ושנקטעה רנלה ת"ל מן העוף ולא כל העוף: ד אמר רבי שמעון מה אם המוקרשים שהמום פוסל בהם אין אתנן ומחיר חל עליהם העוף שאין המום פוסל בו אינו דין שלא יהא אתנן ומחיר חל עליו תלמוד לומר לכל נדר להביא את חעוף: ה רבי אליעזר אומר כל מקום. שנאמר זכר ונקבה מוממום ואנדרונינוס פוסלין בו י העוף שלא נאמר בו זכר ונקבה אין מוממום ואנדרונינום פוסלין בו: [קרבנו היחיד מביא עוף ואין צבור מביא עוף הלא דין הוא עולת בהמה כאה בגדר וכנדבה ועולת העוף באה כנדר ונדכה מה עולת בהמה שהיא כאה בנדר וכנדכה הרי היא כאה נדכת צכור אף עולת העוף שהיא באה כנדר ונדבה תביא נדבת צכור: ? מנחה תוכיח שהיא באה בנדר ונדבה ואינה באה מנחת צכור לא אם אמרת במנחה שאינה באה מנחת שנים חאמר בעולת העוף שהיא באה מנחת שנים י שלמים יוכיחו שהן כאין נדבת שנים ואינה כאה נדבת צבור: 🧖 מה לשלמים שאינן כאין נדכת צבור שהרי נתמעשו בתמות וכזכרות תאמר בעוף שהרי נחרבה בתמות ובזכרות הואיל ונתרכה בתמות ובזכרות יכא נדבת צבור תלמוד לומר קרבנו היחיד מביא עוף ואין הצכור מביא עוף: 🗅 דין אחר מה אם עולת בהמה שמעם הכתוב בהכאתה ואינה כאה נקבות כזכרים וכעלי מומים כתמימים הרי היא כאה נדכת צבור עולת העוף שריכה הכתוב בחבאתה וכאה נקבות כזכרים ובעלי מימין כתמימים אינו דין שתכא נדכת צבור תלמוד לומר קרבנו היחיד מביא נוף ואין הצכור מכיא עוף:

יכול כשם שאינה באה נדבת צבור כך לא תבא נדבת שנים תלמוד לומר והקריב מלמד שהיא באה נדבת שנים : 🔼 רבי אומר הרי חוא אומר אשר יקריב קרכנו לכל נדר ולכל נדבה אשר יקריבו לה' לעולה כל הקדשים באין בשותפות אלא שסלק הכתוב את המנחה: ג יכול כל העוף כלו יהא כשר ת"ל והקריב מן התורים או מן כני היונה את קרכנו אין לך בעוף אלא תורין ובני יונה תורין נדולים ולא קטנים הלא דין הוא ומה אם בני יונה שלא כשרו לבא נדולים כשרו לבא קמנים ' תורים שכשרו לבא גדולים: אינו דין שיכשרו לבא קטנים ת"ל תורים גדולים ולא קטנים: ד בני יונה קטנים ולא חלא דין הוא ומה אם התורין שלא כשרו לבא קטנים כשרו

לבוא נדולים י בני יונה שכשרו לבא קטנים אינו דין שיכשרו לבא נדולים י ת"ל בני יונה קטנים ולא נדולים : 🏲 יכול כל התורים יהו כשרק וכל בני יונה יהו פסולים ת"ל מן התורים לא כל התורים מן בני יונה ולא כל בני יונה פרט לתחלת הצהוב שבזה ושבזה מאימתי

זו כשיטתו : הן עיין רמב"ם פ"ג מחיסורי מובח דפסק דגם בעוף פוסל טימטוס וע" בכסף משכה ולי נדתה לפרש מ"ש הרמב"ם ובקרבטת וכר וכקבה כ" . לפיכך אף סעוף פסול וחינו מובן מחי לפיכך דחדרבה . לום נרחם לומר דסרמב"ם חינו פוסלי רק מדרבק פסוג חונן מחי ופיכן דחדובה . מו נדחם נוחר דהיחבים חינו שסבי רק מדיבק וכדעת המוס' בינמות מוף דף פ"ג שכתבו דגם ר"א מודה דפסוג מדדבק אף שהמוס' שם וכדעת המוס' בינמות מוץ הוא גם לדברי המו"ב מול ל מוד רק ומודה ר"א דפסול מדדבק אף שהמוס בל הסיניו לאון הפצור מימי מון . ירמב"ם פ"א מה' מעשה הקרבעת: ז ואישו באם בלה בב לבר ב" אימים באם כדב לבות אמת וכ"ה בילקוט: שאינה באם כדב לבת שנים רמב"ם פ"ד מה' מעשה הקרבטת דין ב" : שהיא כדבת שנים י שם ריש פ"ג: ב"ר הין א ת"ל והקרינו כ"ה בילקוט ופ" היית רעק וקרען והקרינו המלאפו"ם לשון ב"ר היום בנמ מנחות דף ק"ד ע"ב: ב"ל מרים בונמ מובח דף ק"ד ע"ב: ב"ל בל מדרים הול מובח דין ב"ר ה": ויכול כל השנים יש

ט"ו וע" ען סיים להגמון מהר"ם חבולעפים כי ויקום ד'ג כ' שהרמב"ם מפרש כן לברייתה

הפוף מובחו שלמים י חכרי העוף ה"כ דכשרים . כי ק"ו היה כח להחיר נקמת לזבחי שלחים וה"ה זכרים ואתא קרא ומעטינהו לכלהו : ג תמות וזכרות בבהתה . דוקין שבעין י ונקבום . פוסלק בעולת בהתה וחין פוסלק בעולת העוף : יכול כמו שהכשרת מקלת מומין בעוף יכשיר נמי יבש גפהי וחם נסמית שינה היינו שנחסטה שהיא חסרה אבר י ונקטעה רגלה אפר אלבע אחד שהוא מסרה חבר: ד ומה חם המוקדשים שכמום פוסל בהם חפילו נולד בהם לאחר שהוקדשו : אין אחכן ותחיר חל עליהם . אם כחן מוקדשים לזונה או מחיר כלב לה נפסלו דכתיב בכל נדר להוציח הניחר . ובתמורה [לי :] פי כל האסורין פריך טעמא דכתיב קרא הא לא חשטינהו קרא ה"א דחל עליהן אתכן הא לאו ממוכא הוא י ומוקי לה כרבי ובחתנה על פסחו . דח"ר החמנה אחרים על פסחו המעות חולין : ועיין בפסחים פ׳ החשה [צ׳ :] : העוף שחין מום פוסל בו בדוקין שבעין . ח"ל לכל מדר להכיח העוף שנחן לוונה קודם שהקדישו הבל לחחר שהקדישו לחו מחונה הוח ולה מיפסל וכל עיקר דיניה לה [כדעת הראב"ד ספ"ד מתיסורי חובח] בה לדון אלה על עוף שהוח חולין: להכיח חת העוף שבח כנדר ויכול לידור עולת העוף: ד כל מקום שנחמר זכר ונקבה טומטום וכוי. מייתי לה בפ' על אלו מומין [בכורות מ"ב י והתם קחמר סמי מכחן טומטום דא"ר חסדא טומטוס בהמה ספקא הוא וקדום מספיקא י וא"ת התם כחיב ואת זכר לא תשכב וכו' ובפרק הערל [יכחות פרק ב':] מחייב סקילה על חנדרונינום וייל התם כדחתר שעתה דכתיב משכבי אשה אי זה זכר שיש בו שתי משכ בות הוי אומר זה אכדרוגיכום: ך הרי היא כאה נדבת ליבור. שמתנדבום לפור שלות לקיץ המובח: חף עולת העוף כו' . תימה חה לשולת בהמה שכן בחה חובת ליכור תחמר בעוף דלח שכך פריך לשיל כפ׳ תקריכו וכפ׳ כן כקר: ל מנחה חופיח וכו׳ - שכן חינה בחה כדבת שנים. דבסמוך קחמר כל הקדשים בחים בשותפות ולה פולק הלה מנחה: ת מה לשלמים וכו׳ שהרי נתמעטו בדין תמות חכרות : שלריכין להיות בתמות כל א מום י ובוכרות לאפוקי אנדרונינום אבל נקבות באים הם לשלתים . ל"א יש

יהא ארק ורובג על המוכה: שלם ישכה

בהם מקום המערכה ייכהן העורך את

המערכה לא ישנה בהן מקום המערכה

באיברים שלא יקטירם חוץ למערכה

שנייה פי הרב שתואל [הוא היה אביו

של ר' יהודה החסיד כתבוחר בנובלות

חכמה ד' ו"ד נשם הרוקה .] החסיד

בר קלונימום. ויש מפרשים שלא ישנב

בהם בעלים מקום המערכי ולא מסתבר

דהוי ליה לחיתר כדלעיל שלא יהו עלים

חלחין מן המערכה: די יכול אפילו

נתערב בפסול ירחצם וחת"כ ישרפס

בכית הדשן: ח"ל והקרוב הראוו להקריב

משחש : ולח הוציח שנתערב בקדשי

קדשים . בקרביים של חטחת וחשם

שאינן נקטרים וחכל חקום כשרים הם

והקריב הכהן את הכל לכבש :

דבעיה כהונה להולכת היברים לכבש.

וכספ"ח דוכחים [פ"ד] יליף חינה.

דהולכת דם לחובח בעיח כהונהי ובמם׳

תמיד [י"ד :) תכן הלכו ונתכום מחלי

כבש ולמטה בחערבו ומלחום שם .

ובפ' הקומן רבה [מנחות כ"ה:] אחר

ששם היה החלח נחון: ך יכול אע"ם

שלא שחט בלפון ת"ל כו׳ ובפרק אחהו

מקומן [מ"ח :] אמריכן שחיסת לפון

כעולה עיכובה ק"ו ומה הטחת הכחה

מכח עולה מעכבת דכחיב ושחט חת

החטאת במקום העולה עולה שבאה

אטאת מכחה אינו דין שמעכבת י והא

דקאמר אע"פ שלא הסשיט ולא כיחח "

וה"ה אע"ג דלא הקטיר כלה אלא כיית

למחן דחית ליה [פשחים ע"ו ובחים

ק"ד.] אם אין בשר אין דם ולמאן דאית

ליה חין בשר יש דם חפיי לח הקטיר

כלל חלח לפי שהיה שוחד בניתוח

האמר על ניתוח י שחין לנודר לנקפו

לבו שנדרתי עולה להקריכה כהוגן .

קמ"ל שילא ידי חובתן: ז שאין סמיכה

מהנת בכל העולות בשל עכו"ם ובשל

ברשתא ך עוף עולה ואין עוף

ליכור וכשל נשים:

וירחלם והדר ישרפם ח"ל והרבו

שבפ׳ איזהו חקומן [נ"ו] מכשר שם לשמיטת קדשים קלים זהיים משום דלא כחיב בהן ירך המובח והח ברייתה מייתי לה בםי קדשי קדשים [כ"ח] ובם׳ אמר להם הממונה [ל"ו :] : [וערך! אותם כסדרן . פר הרב ר' הלל עורכן כסדר ששנינו במם ממיד [פ"ד] הראשון בראש וברגל כו' שוד יש לפרש כסדרן כדתני לעיל [פרשתה ד] שלה

מפרט (שם מ"ב: מפרט בלפון וסניו בדרום. בס' קדשי קדשים (שם מ"ב: מפרט 🕇 לה ידך רגלים : כחדם השוכב ורגליו בלפון ונמלח רחשו ופניו בדרום: ר' יהודה חומר ומשלותם פונים קדים : ביחוקחל [מ"ג] כחיב : ומשמע כשמולה בכבש שהוא ללד דרום פונה לימין ללד מזרח. ח"כ כבש הוא לדרום. ופריך

ואין חשוחם צריך להיות עומד בצפון לפי שמצינו שהמקבל צריך להיות עומד בצפון ומקבל כצפון אם עמד בדרום וקכל בצפון פסול יכול את השוחם ת"ל אותו אותו בצפון ואין השוחם צריך להיות עומד בצפון: 🎵 על ירך המזכח צפונה שהירך בצפון וחיכן הן פונים לדרום הא לטדנו שהככש בדרום י רבי יהודח אומר ומעלתהו פונות קדים שיהא הפולה לו פונה לימינו למיבח הא למדנו שהככש בדרום: 🗅 המובח צפונה שהמובח כלו ראוי להיות צפונה : שאם שחם בראשו קדשי קרשים כשרים דברי רבי יוםי י רבי יהודה אומר מחצי המזבח ולצפון כצפון ומחצי

עלה בפ׳ קדשי קדשים ודלמה בעולה מלד לפון ופונס למזרח חלד שחאל שהרי לא כתב שם פונה דרך ימין . והדר יליף חים שעשה שלחה שהפינות הם דרך ימין : והשתם שפיר יליף שהכבש בדרום: בא שחם שחם ברחשו קדשי קדשים כשרים וכן תכן לה גם' קדשי קדשים [נ"ח] וכתם יליף טעחה דמכשיר חוזבחת עליו הת שלחקד את שלמיך י כלו לעולה וכלו לשלמים אע"ג דבמסקנא דהתם סבירא ליה דכלו מובח כלפון קחי מ"מ לריך קרח דלח חימח בשינן על ירך וליכח . וחידך סבר חלקפו חליו לעולם וחליו לשלמים . אך גירסת תגאים דהכא

המזכח ולדרום כדרום:

מהופכת . מהתם: שהצפון פנוי מכלום פרק ז רבי אליעזר 1737 בן יעקב. מייתי לה בפרק קדשי קדשים: מכוון כנגד הלי פתחו של סיכל כלה בחלי פתחו וכלו כלד הדרום : ומפרש ואול כילד לפון פנוי מכלום . וכח דכוו שם עמודים וטבעות . כנסו לטרך שחיטה הן : ר' יהודא אומר כמובח ממולע וכו׳ מייתי לה בפ׳ קדשי קדשים [זבחים נ"ח: זומה ל"ד"]: לחותו לפון מקור מובח לפוני כו'.. לענין שחיטת קדשי קדשים וקבול דמן קאמר הלרוכין לפון: ר' אליעור בר' שמעון אף בין האולם זלמובה שהוא במערבה של מובח: ר׳ מוסיף מף אדר"א בר"ש אף מקום דריסת רגלי ישראל שכוא לעבר מקום דריסת רגלי הכהנים במזרחו של מובח שהן עשרים ושתום חמה מן המצח עד שער העורה שכמורח כדתנן בפרק אחרון דמדות מקום דריםת ישרחל י"ה חמה מקום דריסת הכהנים י"א אמה המזבח שלשי" ושתים וכו': אבל מכנגד בית החליפות ולפנים הכל מודים שהוא פסול - תא שבלפון אולם ובדרומו קורא בית החלפות ששם גונזים הסכינים . ולפני בית החלפות ללד לפון פסול שם לשחיטת הדשי קדשים דהתם לא מיתרמי מזכח ולה קרונן ביה של ירך המובח הע"פ

צפונה לפני ה' שהצפון פנוי דברי ר' אליעזר בן Ҭ יעקב י המזבח מכוון כנגד חצר פתחו של חיכל וכגנד אחד מן הדלתות משוך כלפי הדדום י רבי יחודה אומר המזכח ממצע באמצע העזרה שלשים ושתים אמה עשר אמות כנגד פתחו של היכל אחת עשרה אמה מן הדרום וי"א אמה מן חצפון נמצא המזבח מכוון כנגד היכל וכותליו: 🗅 אי זהו צפון מקירו של מזכח צפוני וער כזתל העזרה הצפוני ואף כנגד המזכח דברי ר' יוסי בר' יהודה י ר' אלעזר בר"ש מוסיף אף מכנגד בין האולם ולמזבח ועד כותל העזרה צפוני י רכי מוסיף מכנגדן מקום דריסת רגלי ישראל ואף מכנגד מקום דריסת רגלי הכהני' ואף כותל חעזרה הצפוני אכל מכנגד בית החלפות ולפנים הכל מודים שהוא פסול: ונתת אותו כשר לא הפסול אותו אותו לנתחיו ואין נתחו לנתחיו ואת ראשו ואת פדרו מלמד שהראש והפדר קודמין לכל האברים י וערך הכהן אותם כסררן על האש אשר על המובח שלא ישנה בהם מקום המערכה: ד והקרב ירתץ ותכרעים ירחץ אפי נתערכו קרבי עולה בקרבי עולה או בקרבי תמורה יכול אפילו נתערב בפסולין ת"ל והקריב אוציא את שנתערב בפסולין ולא אוציא את שנתערב בקדשו קדשים ובקדשים קלים ת"ל וקרבו ירחץ יכול מה רחיצה אמורה להלן בארבעים סאה אף כאן בארבעים סאה תלמוד לומר במים במים כל שהן י במים ולא ביין במים ולא במזוג במים להכשיר את כל המים קל וחומר למי הכיור: הקריב הכהן את הכל לכבש והקמיר אף על פי שפסול אף על פי שיוצא אף על פי שפנול אף על פי שנותר אף על פי שממא יכול כשהוא לממן תלמוד לומר המזבחה כשהן בראש המזבח אמרתי לא כשהן לממן: ן עולה אע"פ שלא הפשימ אע"פ שלא נתח או יכול אע"פ שלא שחט בצפון תלמוד לומר הוא מה ראית להכשיר בהפשמ ונתוח ולפסול בצפון

אחר שריבה הכתוב מעם : מפני מה אני מכשיר בהפשם וניתום שהן לאחר הרציה : פוסל בצפון שהוא לפני הרציה : עולה אף על פי שלא כמך חלא כמיכה קודמת להרציה אף על פי שלא פמך כשר מה ראית להכשיר בסמיכה ולפסול כצפון אחר שריבה הכתוב מעם מפני מה אני מכשיר כסמיכה כל שאין סמיכה נוהנת בכל העולות ופוסל בצפון שחצפון נוחג בכל העולות: 🗅 עולה לשם עולה: אשה לשם אישים: ריח לשם ריח: ניחוח לשם נחת רוח: לה' לשם מי שעשה את העולם:

ברשתאן עוף עולה ואין העוף זכחי שלמים הלא דין הוא ומה עולה שלא כשרה לכא נקבות כזכרים. כשרה לבא מן העוף שלמים

הגהות מהריד

מהריד ד

ובגמ' יומא כ'ס ע"ב מולין כ'ז ע"א: ד והקרב ירחן כרעים ירחן אפי' נפערב קרב עולה
בקרבי כו' פסולין ת"ל והקרב כל'ל ד"מ וה"ר הגיה שם ת"ל וקרבו: ירחן כו' במים כל
בקרבי כו' פסולין ת"ל והקרב כל'ל ד"מ וה"ר הגיה שם ת"ל וקרבו: ירחן כו' במים כל
שהן יר מו לעיל פ"ו ברייעת זו" וע" ו"ר דמילו לא היו כתב רק מד במים לא הוה דשינן
רק כל שהן וכתב אידן לדוש ג"כ במים ולא ביין וכולהו אינן דרשות והובא ברמב"ם פ"ו
דמעשה הקרבעות דין ו': דן והקריב הככן את הכל לבבש: גמ' יומא כ"ז ע"א י מלי י"ד ע"ב כ"ד ע"ב פסמים ס"ה ע"ב
י"א ע"א ובמים ר' ע"א י"ד ע"ב כ"ד ע"ב מנחנת י' עירובין ק"ד ע"ב פסמים ס"ה ע"ב
והובא ברמב"ם פ"א מסיל החוקדשין דין כ"ב: והקטיר אף על פי שפסול כו' לעיל
במו"ב פ"ז ברייתא מ' וע' פ"ד כאן למה הולדכו תרוייהו: ! יכול אף פל פ" שלח
שמע בלשון. רמב"ם פ"ג ממעשה הקרבעת דין ו"ב: דן עולה לשם כו'. לעיל
ד עולה מעפ"י שלח סמן רמב"ם פ"ג ממעשה הקרבעת דין י"ב: דן עולה לשם כו'. לעיל
סוף פרשתל ד' ושינה עליו הכתוב לכנבי זית רעכן. והובא בדמב"ם פ"ו ממעשה
הרישרוא ו וליו העוף ובמי שלמים רמב"ם פ"א מה" מעשה הקרבעת דין ד': פרישתא ו ומין כעוף ובמי שלמים "מב"ם פים מכי מעשם בקרבנים דין ים:

ט"ו ע"ו : ב. וכתם חותו כשר לח שפשול כר' חותו לממחו . כבר בובח למיל גבי עולם בן בקר פרק ח' ברייתה ו' וע' זים רעכן למה הולדכו תרוייהו : וחת רחשו וחת פדרו ופרך בכבן חיתם מלמד שברחש כו' כל"ל . ד"ת . וכבר בים לעיל פ"ו ברייתה ב'

ם"ב: בן שהמוכח ככו לחוי לפיות לפוכ" למב" לפג מיסורי במוקדשק : דברי די יוסי
ר' יוסי בר' יבודא אומר ב"ב בילק ט ובוית רעת:
בר"ך זא לטוכה לפני ס' שימה כלפון פנוי כלצ' פ' שלה יבה דבר מפסיק ד"ת וכובה
בבמ" זכקים נ"טע"ח ופ' בס" לורת הבית לבעל תו"ע סי" מ"ג: במובם מכוין כנגד הלי
וכ"ב בד"ת במובם ממוצע - ד"ת: ב" איזכו לפון מקירו של מובם סלפוני כל"ל י ד"ת: וכנגד כמובה
ע' יומה ל'ו ע"ה יד"ת חבמים ע"ה וירושלמי יומה פ"ג בלכם ו': דריסת רגלי סבהנים
ואף מכנגד מקום דריסת רגלי שרתל כל"ל - ד"ת: "מוב"ם פ"ב מס" בית הבמירה בלכה

שם כ'ו ע'א ובתוספתא פרק ו' דובקים ובמנחות כ'ו ע'א וברמב'ם פ'ד מה' כסולי כמוקדשין דין מ' יע': דן וסיבן סם פונים לדרום ע' שו"מ מסרי"ל סי' מ' · ובחר שבע סטטם ע'ו ע'ב ותום' יו"ע פ'ג דסוכה משנה ע' : לימינו למורח - ד"מ וכ"ה בגמ' זבחים ס"ב : 🖒 שהמובח כלו ראוי להיות לפונה י רמב"ם רפ"ג מפסולי המוקדשין : דברי ר' יוסי

Digitized by Google

ברשתא ה ואם הרי זה מוסף על ענין ראשון ולמה הפסיק

ובין ענין לענין והרי דברים ק"ו ומה מי שהוא שומע מפי הקדש ומדכר

ברוח הקדש צריך להתבונן בין פרשה לפרשה ובין ענין לענין על

אחת כמה וכמה הדיום מהדיום: ב מן הצאן ומן הכבשים ומן העזים

תרי אלו מעומים פרם לחולה ולזקן ולמוקצה ולמזוהם י קרבנו להוציא

את הנזול כבשים ועזים להוציא את הכלאים אתה אומר לכך נאמרו

מיעומים הללו או לא נאמרו אלא להוציא את שנעבדה בו עבירה

שחרש בשור ובחמור והן מוקרשין וכלאים בכרם ושביעית ועם מוב

ויום כפורים ושבת ח"ל בבשים לעולה ועזים לעולה לרבות

את כולם דברי רבי יהודה: ג רבי שמעון אומר מה ת"ל כבשים

לעולה ועזים לעולה לרכות תמורה והלא דין הוא מה אם שלמים

שלא כשרו לבוא מן העוף כשרה תמורתן עולה שכשרה לבוא מן העוף אינו דין שתכשר לבוא תמורתה לא אם אמרת בשלמים

שכשרו לכא נקבות כזכרים תאמר בעולה שלא כשרה לכא נקבות

כזכרים הואיל ולא כשרה לכא נקבות כזכרים לא תכשר תמורתה

ת"ל כבשים ועזים לעולה לרבות תמורתה: ד רבי אליעזר אומר

מה ת"ל כבשים לעולה ועזים לעולה (לרבות תמורה) שיכול אין לי

שיקרב עולה אלא מותר עולה בלבד מנין לרבות מותר חמאות מותר

אשמות מותר עשירית האיפה מותר קיני זבים קיני זבות וקיני

יולדות מותר קרבנות הנזיר והמצורעי המקדיש נכסיו והיו בהם

דברים ראוים על נבי המזכח יינות ושמנים ועופות מנין שימכרו

לצרכי אותו המין ויביא כדמיהם עולות תלמוד לומר כבשים

לעולה ועזים לעולה לרכות את כלן י וחכמים אומרים יפלו לנדבה

יהלא אף הגדבה עולות היאי מה בין דברי ר' אליעזר לדברי חבמים

אלא בזמן שהיא באה חובה הוא סומך עליה ומכיא עליה נסכים

משלו ואם היה כהן עבודתה ועורה שלו אבל בזמן שהיא באה

נדבה אינו סומך עליה ואינו מביא עליה נסכים ונסכיה משל צבור

אבל אם היה כהן עכודתה ועורה של אנשי המשמר: 🦳 ושחם

אותו יאותו בצפון ואין העוף בצפון והלא דין הוא ומה אם כן

הצאן שלא קבע לו כהן קבע לו צפון עוף שקבע לו כהן אינו דין

שיקבע לו צפון ' ת"ל ושחם אותו אותו בצפון ואין העוף בצפון:

ר' אליעזר כן יעקב אומר אותו בצפון ואין הפסח בצפון והלא דין

הוא ומה אם עולה שלא קבע לו זמן שחימה: קבע לו מקום שחימה

הפסח שקבע לו זמן שחימה אינו דין שיקבע לו מקום שחימה ת"ל

אותו בצפון ואין הפסח כצפון: [רבי חייא אמר אותו כצפון

ליתן ריוח למשה להתבונן בין פרשה לפרשה

מנין לרכות מותר חטאת. כגון מעות שניתותרואו הפריש שתי חטאות לאחרוות לכד מאותן שבחטאת מתה • וסימנן ותמנ"ע • ולדה. תמירתה. מתו בעליה. נככפרו בכרה שנתה. ובאשם כלהו הוו בכלל מותר [ב"ק ק"ו . נזיר כ"ה ממורה י"ח"] דכל שבחטאת מתה באשם רועה: מותר עשירית החיפה • דשמיעת

הול וביטוי שפתים שהפריש משות וניתותרו כו' : והיו בהן דברים רחוים כרי - שאין לפדותן ולהוציאן לחולין אלם ימכרו לצרכי חותו המין ודמיהן לבדק הבית וסבירה ליה לר' חליעור בן יהושע דאמר סתם הקדשות לבדק הבית בתמורה [ע"ש ל"ח ע"ב] פ׳ יש בקדשי חובח ת"ל כבשים לעולה שכל מותרות יביח בהן עולה שחר מותרות ירעו עד שישחחבו וימכרו ויביח בדמיהם עולה. אבל מותרי עולה דחיכא שם עולה על אמו הוא עלמו קרב עולה כדחמר פי אלו קדשים : וחכמים אומרים יפלו לנדבה י דקסברי מותרות לנדבת ליבור אולי : ומפרש ואויל למאי נפקח מינה : מה בין דברי ר' חליעזר לדברי חכמים: וכן תכן בתמורה פ' חלו קדשים חם היה כהן התביח עולה תן התותר לר' חליעזר לנדבת יחיד חולה עבודתה ועורה שלו כדחמרי פ' הנוזל [ב"ה ה"כ: מנחות ע"ד י] מנין לכהן שבח ומקריב קרבטתיו כל שעה שירצה שנחמר ובח בכל חות נפשו : ולחכמים דלנדבת גיבור חולח אע"פ שהוא כהן עבודתי ועורה של אותו משמר שעבודתו בחותו שבועי ובשקלים [פרק ו'] תק י"ג שופרות וכו׳ הס קופה רחבה מלמטה ולרות מלמעלה כגון שופר: וששה לנדבה: מייתי לה בפ׳ בתרא דמנחות נק"ו: וכתמורה כפ׳ ולד חטאת [כ"ג:] קאמר ששה כנגד מי חזקיה אמר כנגד ששה בתי חבות של כהנים שתקנו להם חכמים שיהח להם שלום זה עם זה . פי' כשהמובח בעל כוטל בית אב ביומו וקונה עוכתו והעורות שלהן ותקנו ששה שופרות שהיו בוה כמו בוה כי פעמים שהיה בית אב זה מקריבים כל היום. נדרים ונדבות ומולם גרם והיה להם תרעומת שבית אב אחד היו מקריבים משופר של כדבה . וקלת קשה דבסוף תוספתח דמנחות וכפ' מקוט שנהגו [פסחים כ"ז :] אחרו' שכל בית חב היה מחלק העורות לערב והיו בעלי זרוע של בית חב לוקחי׳ בזרוע ושוב התקינו שהיו מניחין בלשכה ובערב שבת בחים כל המשמר ולוקחכל

בית אב עורות של יומו ומחלקין והשתח אכתי אמאי לא היו בעלי זרוע לוקחין מבית אב שלי וי"ל לא היו רשאין כיון שכל המשתר היו שם יוריווחנן אחר תקט להם שופרות מרובים שלא יתעפשו המעות. פיי ולכך היו ששה לנדבה. וזעירי אחר כנגד פר ואיל ועגל וכבש גדי ושעיר. ותימא בשלחא לחזקיה ור' יוחנן ניחא דשייך שפיר למוחרות אלא לועירי מה שייך זה למוחרות. והיה כראה לומר שלריך עולה במותר מאותו מין שבת מוחר מתנו. כגון ממותר פר לריך ליקח פר יוכן עגל וחיל. אבל משתע המוף יחשתע אבל מביאין במחה אף על גב שאינה ממין שהחותר העוף יחשתע אבל מביאין בחה אף על גב שאינה ממין שהחותר העוף בא ממנו ושא יש לומר מכל מקום מצוה מן המובחר להביא מאותו המין שהחותר לר' בא ועגל ואיל לסימנה בעל אין עושה תמורה ובתום' דעולה הבא מן המוכחר לר' אליעזר עושה תמורה ולרבנן אין עושה תמורה ישהיא עולת ליבור: ה' אותו בכמשו ואין העוף בנוף במותר לר' אליון העוף בעוף בנוף בעוף המיתר ביה אליעזר עושה תמורה ולרבנן אין עושה תמורה ישהיא עולת ליבור: ה' אותו בכשון ואין העוף בנפון.כולה מייתי בשתעתא קמיית' בפ' איזהו מקומן [זכח' מ"ח: ב"

שרשתא הן ואם הרי זה מוסיף על ענין ראשון ללמד לפון לכן בקר שהוא עליון מתחתון מבן לאן כדאמרינן בפ' איוהו מקומן [זבחים מ"ח :] עליון מתחתון מבן לאן מבן בקר שהרי לפון לא כתב בבן בקר ולא בכן נמי יש ללמוד הסשט וניתוח לבן לאן מבן בקר שהרי לפון לא כתב בבן בקר ולא הסשט וניתוח בבן לאן: עאכ"ו הדיוט מהדיוט . ומינה שיש לרב לומר לתלמידו בענין

שיוכל להבין : ב פרט לחולה ולוקן ולחווהם . בפי על אלו חוחין [בכורות מ"ח .] מייתי לה י והתם מלריך להו . מזוהם בעל ריח רע . ופ"א דפרה תכן דאין מביאין את הזקנים מפני בכבוד: קרבנו להוליה הת הגזול י הפיי לחחר יאוש : כדאמר רכא בפ׳ מרוכה : [ב"ק ס"ו:] אבל לסני יאוש לא צריך קרא ובבח מפרש לה שנול קרבן חברו ורל החו דברוך קרא למעוטי היינו שבול פסח חבל בגול עולה ושלחים . אין לריך מישוט ואפיי הוא לאחר יאוש דבמם' ספחים פ' החשה [פ"ט :] קחמר החוכר עולתו ושלמיו לח ששה לא כלום. אבל פסח נראה שיכול לחוכרו כדאמרינן הממנה אחרים על פסחו מעות שבידו חולין . וכן במסכת שכת [קמ"ח .] פ׳ שואל הולך אדם אצל החכוכי הרגיל חצלו וכוחן לו טלה לפסחו ותקוי התם דחקדשיה חנוני חלמה יכול למכור פסחו יום"ד דחם גזל נמי יכול לנחת כו קמ"ל קרבנו ולח הגוול : כבשים ועזים להוליה את הכלחים: שכח תייש על רחל הולד הוי כלחים אפי׳ דומה לאמו שהרי עיבורם שוה. ויכולים להתעבר זה מזה : ומשמע ליה מדכתיב כבשים משמע שיהה אביו ואמו - כבשים וכן עזים י ואין קשה דכפ׳ מרוכה [כ"ק ע"ו: וע"ש בתום'] דריש להוליא את הכלאים מאו שור לא כשב פרט לכלחים חו עז פרט לנדמה י שכן דרך תורת כהנים לרבות מספוקים אחרים · א"נ אגב אורחיה מסמיך ליה אע"ג דאינה דרשא גמורה: א לא נאמרו אלא להוציא את שנעבדה כו עברה כגון שחרש בשור וחמור וכו׳ וכשתה הותו שור יהיה פסול להקדישו לשולם ואם מקדש ועומד יהא פסול להקריבו : ת'ל כבשים לעולה י כלומר כיון שכתוב עולה לבסוף שדיכן ליה על כבשים ועל עזים י והוי ריבויה ולהחיר אפי נעבדה כו עבירה וקחתר רחתנה דהוי שולה . ומתחלה היה סבור לסולית נתי שנעבדה בו עבירה: ב ר' שמשון אומר כו' לרבות תמורה שקריבה כמו עולה : לא פליגי אלא למר

שקריכי כנו שוני כל שכיני חלה לחור ...

מן הקרבן. אבל תמורה לא לריך . ולר' שמעון אדרבה הא לא לריך קרא דסשיטא מן הקרבן. אבל תמורה לא לריך . ולר' שמעון אדרבה הא לא לריך קרא דסשיטא טפי מדססיל רחתנא בעלי מוחין חכלל דנעבדה בו עבירה כשרה יוכי אילטריך קרא לתמורה שלא פרשה התורה בהדיא שהיא קריבה : ך ר' אליעזר אוחר וכו' אין לתמורה שלא פרשה התורה בהדיא שהיא קריבה : ך אלי אליעזר אוחר וכו' אין לי שיקרב עולה אלא חותר עולה . שניתותרו דמיה או עולה שאבדה ונתכפרי באחרת ונתנאת הראשונה. וכן תחורתה בכלל זה י וכן הא דאחרינן בפ' מלו קדשים [תחורה י"א] המסריש נקבה עולה וילדה זכר ר' אוחר הוח עלחו יקרב עולה הכל בכלל שקריבין עולה : (אחר המעשיק כאן ולקמן בד"ה והיה יקרב עולה הכל בכלל שקריבין עולה : (אחר המעשיק כאן ולקמן בד"ה והיה בכן דברים ראוים כי יש בכל אחד מקן חסרון הניכר ועעות דמנכרי מלבד מה שתקנתי כבר והש"י ישלא משאלות לבבי ויסכים על ידי לכתוב הג"ה על זה הביאור ולהעלותם בקונטרם בפ"ע בסוף הספר ושם אחלא החיסרון בעוה"י לבעלוד :)

(. ,

הגחות מהרי"ד

פ"ה משרכין כר"א כגם דמכמים פליג' עליו כאן כום ספם במתני' ומחלוקת בברייתא וקלכ כסתם: אף הנדבה עולות הן מה בין דברי ר"א . כ"ה בד"מ: שם מה בין דברי ר"א כעין זה בפמורה כ" ע"ב: ואם היה כהן עבו דתה ועורה שלו . מב"ם פ"ד מכלי המקדש דין ז" . משל לבור כ"א משל, ליבור אעפ"י שהוא כהן "ד"מ וכ"ה בילקוע ובמשכה תמורה כ"ע"ב: ל" שלא קבע להימן שמיטה קבע לה מקום כל"ד ד"מ: "גמ" ובמים מ"מ ע"ב וסובל בלשן אם ר פרישרא ה א ומה אם מי שכות מכין כרום הקודש שמע ברוכיק ביה בילקוע: ב מן הצחן
ומן הכבשים כו' ולמק ולמווהם כרי הגוול מן הכבשים מן העוים לפוצית
את הכלשים כציל ד'ת הובל בבכורות מים ע"ב וע' תפורה כיח ע"ב: ג לשלה לרבות
מת כולם כיה בילקוע וע' זית רעון . מ"ל כבשים לעולה ועוים לעולה . ד'ת : ך המקדים
מת כי משכה פ"ד דשקלים ושם לת סורו רק דברי ר' מלעור ומרחה דמה"ע פסק הרמב"ם

דבעי משל ליבוד . הכא עלים משכרי כלים ושנים שפיר דמו . ולר"א כן שמוע דוקה מכלים חדשים למוכח דהוי משל ליכור. מוכח בפ' בתרה דובחים [קט"ו :] שגבה דוד מכל שבט ושבט וקנה מקום המובח . וכן מוכח למ נשחחש בו סרחט כדתנן בחסכתה תרות [פרק שלישי חשנה ד] שהיו תביהין הבנים חקרקע בחולה:

שלא יהו הגיורין יוצאים חוץ למערכה גיורין שהיה כחים ככהן חחד בתחיד של שחר ובשני כהכים בחמיד של בין הערבים . זהה ברייתה היתה בפרק קדשי קדשים [ובחים פ"ב : ן על הח דחחר רב נוירון שעשה חשה חיכן חמה ורחבן חמה ועוביין כמחק נדש סחה חתר ר' ירתיה בחתה גרית' . ברי"ש גרים הערוך כלות' בחתה גדולה כתו טתון את גרומיו . א"ר יוסף לאו הייכו דתניא על העלים אשר על האש אשר על המוכח שלה יהו עלים זולהים מחובה כלום אלמא לריכה להיות מצומלמת ולח גדולה: ך והקרב ירחן : כפ' ד׳ דמם' תמיד תכן הכרם מדיחין אותה בבית התדיחין ותדיחין אותה כל לרכיה לשכה היא ששמה בית מדיחין כדאמריי במדות ולפי שהיה מלחה סכופת היו לריכים לרחלה היטב במקום הלכוע. הקרכים פעמים מדיחין אותן ג' ב שאין השימף יוצא כולו במעוטיי בקמנה של שלחמת שלחן קטן שבהן חקוק וחשיםע לתוכו קצת להשים בו מעים לדחק . וח׳ שלחנות כדממריי התם בנת' וכחדות תכן לשכת חדיחים שם קרבי קדשים והיינו נמי כרם דקתני בתמידים א"נ כשקרבנות מרובים היו מדיחין שם כל קרבי קדשים: יכול אפר נחערנו כפסולין בקרבים של בעלי חומין ורובע ונרבע ושחר פסולי קרבן כמו כן ירחילם וחח"כ ישרפום בבית הדשן: ולה חוליה חת שנתערב בקדשי קדשים ' בקרבי מטחת שחיק קריבין על המזכח וכפ׳ התערוכת ובחים ע"ו -] איברי מטאת שנתערכו בחיברי עולה דנפקי לבית השריפה וממעט להי מאותם לענין הקרבה . והכח ממעטן מרחילה : ץ מה רחילה להלו במי סאה : דכתיב ורחן את כל בשרו בתים [פסחים ק"ש] חים שכל

גופו עולה . בהן י והם מ' סחה : במים ולה במווג : שני חלקים מים והחד יין : להכשיר הח כל סמים . הע"ג שמיט מים חיום: ק"ו למי כיור יחים הראוים למי כיור שהם מים חיים כך מפרש בפ' שני דובחים [כ"ב] ומייתי לה נמי בפ' דם הטחת [ל"ו : והוח מת"כ לו פרשתה ז'ברויתה ג']: הן והקטיר אע"פ שפסול וכו' : ומיידי כש העלה אותס ע"ג המובח . וכפ׳ המובח מקדש [פ"ד .] מרכה לה מווחת חורת העולה : 🖰 לרבות העלמות והגידין כו'. ובפ' המזכח מקדש [פ"ה :] מייחי לה . והתם [פ"ו :] מוקי לה כר׳ דחמר פרשו ירדו ופליגי עליה : שולה חשה : מפרש בס"פ ב"ש [מ"ו.] א"ר יהודה שלה לשם שלה להפוקי שלמים דלה. חשה לשם אשים לאפוקי ככבא דלא י פי' על מנת לעשותו חתיכות ללייות בנחלים י ודוגמתו בעירוכין [כ"ט :] ומייחי סוגיחני דערכתא וניככוב וניכול. לשון רש"י לשם ריח לחפוקי חיברים שצלחן והעלן דלח: מיחוח לשם הנחת הרוח נחת רוח לשם שנעשה רצונו: להי לשם חי שחתר והיה העולם. כך גרסינן התם . כלומר בשעת מעשה לריך לחשוב שעשה לשם שמים :

DNY

061 _

רבי חייא אוםר מניין לשחימת שהיא מן הצואר תלמוד לומר וערכו בני אהרן חכהנים את הנתחים שאין תלמור לומר את הראש ואת הפדר והלא הראש ותפרר בכלל האיברים היו ואם כן למה נאמר את תראש ואת הפדר אלא לפי שנאמר והפשים את העולה ונתה אותה לנתחיה וערכו בני אהרן הכהנים את חנתחים נתחים שהיו פכלל הפשמח ומנין לראש שכבר הותו בשחימה תלמוד לומר את ראשו ואת פדרו: 🏲 על העצים אשר על האש עצים נתונים לחיות אש וכי כל חעצים כשרים למערכה הן כל העצים כשרים חוץ משל זית ושל נפן אבל כאלו רגילין במורביות של תאנה ושל אנח ושל עץ שמן ר' אליעזר מוסיף אף של חרוב ושל דקל ושל שקפת ושל מייש ושל אלון: דן יכול המתגדב עולה יהא מביא עציה ואישית עמה תלמוד לומר על העצים אשר על האש אשר על המוכה מה מוכח משל ציבור אף אש ועצים משל ציבור' דברי רבי אלעזר ברבי שמעון רבי אליעזר אומר מה מובח שלא נשתמש כו הראש אף עצים ואש שלא נשתמש כהן הראם ד"א על העצים אשר על האש אשר על חסובה שלא יהו הניוריו יוצאין הוץ לפערכה : [והקרב ירחץ והכרעים ירחץ אפילו נתערבו קרבי עולה בקרבי עולה קרבי עולה בקרבי תמורה יכול אפילו נתערבו כפסולין ת"ל והקרב אוציא את שנתערבו בקדשי קדשים ובקדשים קלים תלמוד לופר וקרבו וכרעיו: ? ירחץ יכול מה רחיצה אמור להלן בארבעים פאח אף כאן בארבעים מאה ת"ל במים מים כל שהן במים ולא יין במים ולא במזוג במים להכשיר את כל המים ק"ו למי הכיור: 🎵 והקמיר אע"ם שפסול אע"ם שיוצא אע"ם שפנול אע"ם שנותר אע"ם שממא יכול כשהן לממה תלמוד לומר המוכח כשהן כראש המוכח אמרתי ולא כשהן לממה: את הכלי לרכות העצם והגירים והקרנים והמלפים והצמר שבראשי כבשים השער שבוקן תישים יכול אפילו פרשו ת"ל ועשית עולותיך הכשר אי ועשית עולותיך הכשר והדם יכול יתלשו הנידים והעצמות ויעלה חבשר ת"ל את חכל ריבה הכיצד כזמן שהן כחוברין יעלו : פרשו אע"פ שהן בראשו של מובח ירדו י עולה לשם עולה : אשה לשם אישים : ריח : לשם ריח : ניחוח

השחיםה : ב שניו לשחישה שהיחתן הצוחר : מייתי לה בחולין כ' השחש [כ"ז.] : שחין ת"ל חת הרחם וחת הפדר. שהם בכלל נתחים ופשוט דמעריכיי על המערכה יוח"ב לחה נאמר הראש ואת העדר י זקאמד לריך לאמרו לפי שנאמר והפשיט את העולה ונתח אותה לנתחיה דהוה משפע נחתים שמועשטים חרויים נתחים גועלייהו קאמר

> וערכו כני אסרן הבהגים את בנתחים : אכל שלאפופשע לפיפוי בכלל עריכה על העלים ואם לא היה בחיבשם מנין גם הרחש שלריך השרכי על העליי שכפר הויהו בשחינום. ית"ל חת יישטו וחת שדרוך פיי מדחינטריך לרכום פרפשמכלל שכחם: הותו הות והיימו בשחישה ולבך לת קתי עליה הפשע וניחות ולריך לרבויי בפני עלמו והמם פריך ותנה פחת ברחשופהר דכתיב ינכי לסשם כשולת כקר וסיים ברחש ופדרו דכתיב צשלת לחן . ומשני דק"ק את הראש ומת הפדה דחיירי ביה תחילה ינרחש ופדחו שכוכור לומר לריך לדרטו עהם קודמים לכל שיכרים. וכמו ששנוייה פאן מיושכת יוסר צולכד הססוקים דמחביף דקפני צחתוצע כברייםה הם רמשוחת פדרו ובפיפה מייפי אפ הראם חום הפדד : זחון זה סדר התלמור: די עמים בטיתוכים להיום מש . במילו ניסוכים שנששו גמלי לוחשות ונתבספו לחש וקרי להו קרם נחלי חש. כחם׳ פחיד [כ"ם:] קלמור מאר פינחו דקורי דלה קטרי וחולו מיקשר : כך מורם רכיי ועקב : פיי דופראי שאין ככם קשרים . לידלק וליעמות אם: וכי כל העטום כשרים לחערכה הין כל העלים כשרים חוק משל זית ומשל גםן : סני מאי טעמא : דב ספא אחר משום דקטרו . יש כהן קשרים ומין נוחין לידלק . רכ אספ בר יעקב פתר משום ישוב חרץ ישראל. ר' חלתנור מוסיף על זית ונפן לספול למערכה אף של חרוב י שנם סים חית כיה קטרי ומפספ מים והחם [ספחי ע"ד י] פסול תמנה למפוד של ססח תשום דמלחלה ומפקה מיה י פר' דרך המוח שכתוכה בחים חים. ימיהו לגזירין של מוכח אינו מזיק כלום דמבקפין אותן ומסירים את שמוח ובתוספתה דמנחות [פ"טין חגי פל השלים בשרייוכוי י ור"ם מוסיף ה' עצים פסולים חף של שקתה

ושל חרוב ושל דקל ושל סתירם. וו'ל ביינו חייש והיינו סתירה ומדקדק בנח' בשלחה למ"ד משום דקטרי כהא פליגי מר סכר אע"ג דלא קטרי מגואי כיון דקטרי מאבראי לה מייתינן בי די הליעזר דחוסר הע"ג שנקשרו מלמעלה מבחון הבל מבפנים שלקף כן יות"ק פבר כיון דלה קטרי מנוחי הע"ג דקטרי מברחי מייתיקי מלא למ"ד משום ישוב א"ר דקל מי לית ביה משום ישוב א"ר. וליטעמיך ותאנה מי לית כה משום ישוב א"ר מאי אית לך למימר בתאנה דלא עבדא פירא . דקל נמי בדקלא דלא עבדא פירא . ובויקרא רבה [פרשה ז'] חון מגפן ווית: חלק לכם כבוד חשום שבניהם קריבין ע"ג החובח: אבל באלו רגיליו להסיק. על המערכה: במורביו' י ענפים : הן יכול המחנדב עולה יהא מביא עלים ואישיה עמה . בהקומן רבה [מנחו' כ"ב] הכי קתני לה . יכול האומר הרי שלי עולה יבוא שלים מחוך ביתו כדרך שמבים נסכים מת ך ביתו . ת"ל על העצים אשר על המוכח מה מוכח משלציבור חף עלים וחש משל ליכור דברי ר"ח בר"ש ר"ח כן שמוע אומר מה מזכח שלא נשתמש בו הדיוט כו' איכא בינייהו חדתי ועתיקו לת"ק

הנהות מהדי"ד

לשם נחת רוחי לה'. לשם מי שעשה את העולם:

Digitized by Google

וערכו עלים על האש . ובפ' ב' דיומא [כ"ז :] קאחר אם איט ענין לחחיד של שחר דכחיב ובער עליה הכהן עלים בבקר בבקר י אפי אחד תנהו ענין לתחיד של בין הערבים י ואע"ג דהאי קרא בעולת נדבה כחיב: יליף חינה שפיר לתחיד וכן לנחחים ילפיק חכאן גם לתחיד :

ברקן א יכול כהנים חאה י כלוחר

כהנים הרבה י ואין לותר מיעוט וערכו שניי. שהרי כתיב וערכו בני ההרן דמשמע הרבה בני אהרן עורכים: כהן אחד עורך כ׳ איברייל. כדכתיב וערך הכהן אותם תיעוט אותם שנים ומעתה וערכו דכתיב על חיברים הרבה: וכחה הם איברים עשרה. שלריכים ה׳ כהנים שכל אחד עורך שני איברים: ואחד קרביים נמצא שלה עולה כששה כוי וח"ת ומנה לן דבטלה מיירי בירושלמי [ספ"ב דיומה] יליף מג'ש נאמר כחן עריכה ונחמר להלן וערך הכהן חותם מה עריכה החמור להלן בחמיד של שחר הכתוב מדבר י אף עריכה האמור כאן בתמיד של שחר הכתוב מדבר י ובפ"ב דיותה דריש החי וערכו למילתה החרית׳ והתם [יומא לו תמיד לב-] פלונתם איכא ח"ד דכהנים שהעלו על הכבש מעליו מעל הכבש למערכה . ואיכא מ"ד כהנים אחרי' מעלין לגבי מערכה: לרבות הקרמיים י כם׳ מומין אלו [בכורות מ"ג :] מפרש דר׳ יודה מכשיר קרחיים דחורייתה ולה אמרו פסולים אלא משום מראית העין אבל לתנא דמתני דהתם בסולים הם מדחורייתה י והתם מפרש לתנה דמתני׳ דפסל ל"ש אלא שאין לו לאחוריו אבל יש לו לאחוריו כשר : וכן זבלגנין וכנסין מכשר ר' יהודה מן התורה : ב לימד שחין הרחש והפדר מנתחים . כלומר חפילו הם של שור י א"נ אינן נחשבים בשני נחחים לחליכם למובח בשתי ידים. אלא כורך את הראש בחלב ומוליכו בידו אחת : ויש גורסים מלחד שאין הראש ופדר תן הנתחים י והיינו נתי [שאין] נחשבים שני נתחים : שיהא פורם את הפדר על בית השחיטה וזה דרך ככוד : שהוח מלוכלך כדם התמלית וגם אין להדיחו משם דלא אמר בכחוב לרחון אלא הקרב והכרעים . אבל לת"ק אינן צריך לפרום חלב על בית כשתימה

לאו בה כפרה [הוא] בקרבן: דק המקרובים. את הבהמה דהיינו בני אדם: הוי אושר את המקרובים מיעט : שמיעט נשים מסמיכה: אבל לא מיעט קרבנם שלא להביא: אף אני ממעט לנכרים מן הסמיכה : אבל לא ממעט קרבנם מהסשט וניתוח שלא מיעסט שום מעשה מה שהוא בגוף העולה עלמה :

אלא כבעלים: הוייא אומר צא וראה את מה מיעמ הכתוב למעלן את הקריבים או את המקריבים הוי אומר המקריכים אף אני אמעמם מן הסמיכה מפני שאני ממעמ את המקריבים לא אמעמם מהפשמ וניתוח מפני שאני ממעם את מעשה עולה עצמה: [אין לי אלא שנשחמה לשמה שלא לשמה מנין חלמוד לומר העולה כל שהיא עולה מעונה הפשמה: ז ונתח יכול ינתח נתחיה לנתחיהם תלמוד לומר אותה אותה לנתחיה ולא נתחיה לנתחיחם: יכול אף הפסולה תהא שעונה הפשט וניתוחי תלמוד לומר אותה כשרה לא פסולה ונתנו 🗂 : שעלתה על נבי המזבח קריבה כמות שהיא בני אחרן הכהנים אש על המזכח י אמר רכי יהודה מנין להצתת האליתא שלא תהא אלא בכהן כשר ובכלי שרת תלמוד לומר ונתנו כני אהרן הכהנים אש על המזבח אמר ר' שמעון וכי עלת' על לב שהזר קרב על נכי המזבח אם כן למה נאמר ונתנו בני אהרן הכהנים אש על המוכח לימר על הצתת האש שלא תהא אלא בראשו של מזבח: בן ונתנו בני אהרן מה תלמוד לומר הכהן ממשמע שנאמר אהרן איני יורע שהוא כהן אם כן למה נאמר הכהן בכיהונו לימד על כהן גדול שעבד בבגדי כהן הדיום שעכורתו פסולה ומנין לכתן הדיום שעבד בבנדי כתן גדול שתהא עבודתו פסולה תלמוד לומר הכחנים בכיחונן הא כהן גדול שעבד בבגדי כהן הדיום וכהן הדיום שעבד בכגדי כהן גדול עבורתן פסולה: ל ונתנו כני אהרן הכהנים אש על המזכח את על פי שתאש יורדת מן השמים מצוח ליתן אש מן ההדיום י אש שיררה בימי משה לא נסתלקה ממזכח הנחושת עד שכאו לבית העולמים י אש שירדה בימי שלמה לא נסתלקה ממזבח העולה עד שנסתלקה בימי מנשה: לא וערכו עצים על האש עצים על נבי האש לא האש על נכי עצים י אמר רבי שמעון מנין לרכות שני נזרי עצים למערכה על תמיד של בין הערבים תלמוד לומר

וערכו עצים על האש:

ערכו בני אהרן יכול אפילו מאה תלמוד לומר וערך
הכהן אותם יכול יהא כהן אחד עורך את כל האברים
תלמוד לומר וערכו הא כיצד אחד עורך שני אברים וכמה הן
אברים עשרה ואחד בקרביים נמצא מלה עולה כששה דברי
רבי ישמעאל רבי עקיבא אומר וערכו שני בני אהרן שנים י

ר נשחטה שלא לשתה תניין י שטעונה הפשט אע"ג שהיא כשרה כדתנן בריש זבחים . מרבה לה : דם"ד כיון שדחה תן הבעלים שלה יצחו ידי חובה לה תכח בחלות הפשט: ז ולח נתחיה לנתחום. שלה יחתוך נתח החד לשנים וכמם' תמיד [פ"ד] מפורש מה הם כנתחים: יכול חף הפסולה טעונה בפשט וניתוח . ואח"כ ישרף הכל בעורה : וספולה שעלתה על גבי החובח . עם עורה ישרף כמות שהוא כהנהו פסולים דתפרש בפ׳ המוכה מקדש [פ'ד:] דחם פלי לה ירדו ובתוספתה דובחים עולה שעלה על גבי המוכח ונמלאת פסולה יקטירנה על גב עורה י והח דחמרי׳ בפ׳ כמוכח [פ"הי] אין הפשט בראש המוכח : התם בבשרה דמלי למחתה ולחסקה חחר כסשט ופלוגתה היה כתם בהפשט ברחש כמובח : הן מנין להלחת אליתה שלא תהא אלא בכהן כשר ובכלי שרת . פי' מלוכש בגדי קדש י וכן בפ"כ דיותה [כ"ד : מ"ה .] יליף מהחי קרת דנתינת הש בעים כהונה: חליתה • עלים דקים להבעיר המערכה שלה תכה הלה ברחשו של מובח . ולה יצית למטה ויעלה דליקה על המזבח . יבפרק טרף בקלפי [מ"ה -] מייתי לה וכתם ר יודה מפיק לכלתת הליחה ברחש המובח מדכתיב והחש על המובח מוקד בו וכי חעלה על דעתך שור קרב על המזכח שהכתוב אומרה אך אל כלי הקדש ואל המובח לא יקרבו: ליחד של כהן גדול שעבד בבגדי כדיוט כו׳. ובוכחים פ"ב [י"ח.] גרסינן בירסת זו בשינוי לשון: " אש שירדה בימי משה לה נסתלק וכו׳ י מייתי לה כפ' קדשי קדשים [ס"ח :] לח נסתלקכ בשעת המסשת [לקמן בת"כ לו פרק ב' ברייתה יי] היה כופין עליה פסכתר במקומה אלא ביתי שלמה שנסתלקה למזכח החבנים שמשה שלחה: רא ח"ל

הכתנים שנים · מלמד שמלה עולה בששה · הכהנים לרבות הקרחנים דברי רבי יהודה : ב וערכו בני אהרן חכהנים את הנתחים מה ת"ל את הראש ואת הפדר מלמד שאין הראש והפדר מהנתחים · דבר אחר שיהא פורש את הפדר על בית השחימה שהוא דרך כבוד של מעלה · ומנין שהראש והפדר קורמין לכל האימורין ת"ל את ראשו ואת פדרו · וערך הכהן אותם · מלמד שהראש והפדר קודמין לכל האמורין :

הגדות מדרי'ד

יהודא מכאן להצפת אלומא היינו עלים קטמים כמ"ש לעיל בשם הערוך שאים מיקר העבודה שהי אחליב כתב הקרא וערכו עלים וגו' [וע' בצלי יומא כ"ד: הצתם אלימא עבודה הוא זור אין חייב עליה משום דאיכא אחלים שני גורי עלים אעמי"כ וראי אין עבודה הוא זור אין חייב עליה משום דאיכא אחלים על כל במי גורי עלים אייכה העודה הוא חור אין חייב עליה משום דאיכא אחלים אריכה כהן ושם איירו ענוקה במוכה לא אולה ביותר משאל בריכה כל איידי המהא לריכה לא על הלמו משאן כלל דלדיכה שמהא באות בל שובח דשות החר במחים מהי דהלת אל מוכח כלל דכה למת לל מוכח כלל דכה למת במי אהרן הבבים הבלחם היהים אש ואחלים על המובח על המובח ולא הייע יודעין ששכא לדיק הרא דבעי השקרא לא מוכח כלל דבעי בלן דבעי בכן של המוב לא הייע יודעין שבה לדוק הרא הדיק הרא הבעי הכן אולה להיו הכלה משאע בל הוויעו על המובח לא בל היוע יודעין שבה לדורים בהל היות הרא בכן אבל היוע יודעין שבה לדורים בהל לא הייב בכן הבלחם לבי היה של הרא הכל הביע כל מובה אל משאר אוצה במונים על החוב להוויעו על החום להוויעו של החום וברך שלה אל אור שלי הוואה ליו בל היו על וומב"ם ופ"ד של הווא בלה אל אורש המשום להוויעו של בליו וואל ב"א ע' גמי וואל כ"ל ב"ל ב"ל אלו עריש מהבכנים למעום פ"ד מות השום הלש והשום הלש והבדר מהבתים פ"ל הלבור מהלה בלון הלבור מהבחם ל"ל היול הלבור הלבור הבדר אל ביע להווים שום של הלש והשל הלש בלא הוואל ב"ל שהם לא הלא של הלש והשל הלש הלש והשל הלש הלבור הבדר של הלבור משלים היוא לווב להלף מותר בלה הלבור הוואל ה"ל ב"ל מהלה הלווי הלבור הלב

את הדם י מנין אתה אומר נשפך מן חכלי על הרצפח ואספו כשר

תלמוד לומר שוב את הדם יכול אפילו נשפך מצואר בהמה על

גבי הרצפת יחזור ויאספנו ויהא כשר תלמוד לומר חדם הרם

שנתקבל בכלי: יב הדם על נבי המזבח ואין חזורק על נבי

חמוכח י דבר אחר חדם על נבי חמובח אף על פי שאין בשר ימה

אני מקיים ועשית עולותיך חבשר והדם חקיש הדם לבשר מה

חדם בזריקת אף הבשר בזריקת יכול יהא זורק ורובג תלמוד לומר וערך חכהן אותם הא כיצד זורק ועורך: יג המובח סביב

כומן שתוא סביב ולא מזמן שנמלח קרנו של מובח הא אם נימלה

קרנו של מובח ועבד עליו עבודתו פסולה: יך אשר פתח אחל

מועד ולא בזמן פירוקו ולא בזמן שנללה הרוח את היריעה. רכי

יוסי הגלילי אומר מה תלמיד לומר אשר פתח אחל מועד לפי

שנאמר ונתת את הכיור בין אהל מועד ובין המזכחי יכול בין אהל

מועד ובין המזבח יהא הכיור נתון תלמוד לומר המזכח סביב אשר

פתח אחל מועד המזבח פתח אחל מועד ואין הכיור פתח אהל מועד

והיכן היח הכיור נתון בין האולם ולמזכח משוך כלפי דרום:

פרק ה והפשים ונתה יכול יהא מפשים אבר אבר ומנתה

אין מעון הפשמה אלא עולת נדבה עולת חובה מנין ודין הוא

נאמר הבא עולת נרכה וחכא עולת חוכה מה עולת נדכה מעונה

חפשמה אף עולת חובה תמען הפשמה: 🕽 אין לי אלא עולת

בקר עולת חצאן מנין ודין הוא נאמר הבא עולה מן הבקר ונאמר

הבא עולה מן הצאן מה עולת בקר מעונה הפשמה אף עולת הצאן

תמען הפשמה: ד אין לי אלא של אנשים של נשים מנין אין לי

אלא של ישראל של נכרים ושל עבדים מנין עד שתהא מרבה להביא

את של נכרים מנין ת"ל העולה כל שהיא עולה מעונה הפשמה י

מה ראית להביאן להפשט וניתוח ולהוציאם מן הסמיכה: אחר

שריבה הכתוב מיעם מפני מה אני מביאם להפשט וניתוח שהפשט

ונתוח כשרים בכל אדם ומוציא אני הסמיכה שאין הסמיכה

ת"ל העולה מפשים כולה ואחר כך מנתחה: 🔼 יכול

נושחי המוכחות כיו חונים בני גרשון ובני מררי נושחי המשכן ומקימין אותו 350 בנסיעתן היה סותרון תחילה ונוסעי' המשכן בני גרשון ובני מררי אחר דגל ראשון ובני קהת אחר [שני דגלים כדי שיביה קודם] בני גרשון חנייתן ומעמידין את המשכן

כדכתיב ונסעו הקהתים נושחי המקדש ועוד או בששיכו את הסדר מוקמת לה־ דחיוהו מקומן שלמים דוקה קחמר מועד ולא יליף שאר קדשים מיניים עד כאן לשונו יולפי זה הא דאמר [מסכת תמיד פ"ג וע' תום' זכחים בעלמה שגללה הרוח חת היריעה של חצר: ר' יוסי הגלילי אומר מה ת"ל וכוי כפרק קדשי קדשים [נ"ם . מייתי קרה החרינה דמובה .פתח ההל מועד דכתיב ואת מובח העולה שם פתח משכן אהל מועד י וקאמר התם דלית ליה כולי מזכח בלפון קחי : ח"כ הוי כיור בין המובח ולאולם והשתח כילד הולך לקדש שם שלח רחון כלים שלַח רחוץ ידים ורגלים חין נכנם את מוחו בנזרק יו"ל דפלוגתא דתכאי

אכל הראש אינו לריך הפשט כדמוכה פרק כ׳ דשחיטת חולין [כ"ו .]

ולכך תכן גבי תמיד [פ"ד דתמיד] היה מפשיט והולך עד שמגיע לחוה חותך את הראש [והייט] עם העור וזהו דרך כבוד שחותך [הראש] תחילה כיון שנקטר תחילה : אבל לאחר הפשט דרך בזיון היא להסריש הראש מן העור י וגם קודם שהפשיט עד החזה לה היה חותך את הראש שגם זה דרך כזיון שהיה נרחה שרוצה לנחח כולו בלח הפשט : ב מה עולת נדבה לריכה הפשט . תימח דליפרך מה לעולת נדבה שכן חין לה חליפין עוף ולכך מחמיר נמי שלרוכה הפשט כדאמרינן לעיל: ג מה עולת בקר טעונה הפשט: תימא דליפרך מה לעולת בקר [כדפריך שם ברייתא ו"] שכן נתרבה בנסכים: ה"ל העולה י ולעיל ריבה מחת . מיהו כלהו מצי למיתני מן השלה וכאן מרבה מעולה משום דקרא אתי לרבויי . ובעלמא ממעטים מן השלה [ובחים כ"ז : פ"ד. נדה מ -] דכתיב זאת תורת העולה היא העולה. והיינו משום דהתם אתי קרא למעוטי : שהפשט ונתוח כשרים בכל אדם . וכיון שהוא ש"י שליח מרכינן להפשט אפי עולח עכו"ם י וכני ישראל דכתיב בפרשה על סמיכה לבד קחי : שחין סמיכה חלח בבעלים. והקפיד הכתוב בסמיכת עכו"ם יוטעחה נרחה חשום שכשבה לסחוך מחודה [יוחה ל"ו .] על חטחת עון חטאת ועל אשם עון אשם יוכן על שלמים היה מחודה כמו על עולה 'אבל עכו"ם

את הדם י דורשו לכמה דרשות למסמך עליו הדומה לרבות והדומה למעט ומרכה דם הנשפך מן הכלי על הרלפה יוממעט מה"ח דהדם הנשפך מן הצוחר של הרלפה ואספוי ותנן לה בפ"ב דונסים [כ"ה .]: יב ואין הזורק ע"ג החזבח . אלה שומד של הרלפה וזורק : אע"ם שאין בשר י אלא נטמא או אבד. וס"ל

אם אין בשר יש דם י ובפ׳ טכול יום ומ"ד ין יליף לה ר' אליעזר מדכתיב ודם ובחיך ישפך איל מה ת"ל ועשית שלותיך הכשר והדם על המוכח לומר לך מה הדם בוריקה אף בשר בוריקה. הח למדת שיש ריוח בין כבש למוכח וכן בפסחים [ע"ז .] . יכול יהא זורק ורובג י מפרש כמו נודש אבר על אבר בפ"ג דאהלות וכן מרבג [לפניט הגירם" מדכך . ע' בערוך ערך רבג] של אבנים קיבון של אבנים וה אלל וה ווה על גב זה והיינו זורק מרחוק בלא מחכוין וכשיכנים כלם יחד יצטרך א"כ לפורם וה מוה כדי שלה לחחוו בהן חש על מערכה יוכן בספרי [ועשית עולותיך הבשר והדם מה דם בוריקה אף בשר בוריקה יוכול יהה עומד מרחוק וזורק ת"ל וערך הכהן חותם חותם עורך ווורק ולא זורק ורובג והיינו שיש לו לעמוד בלד המערכה ולורוק זה חצל זה ולעורכם כדי שיהיו נוחין להקטיר: יג ולח שניטלה קרט של מובח . לחו דוקח עד שניטלה רובה אלא אפילו נפגמה כדאמרי' בהכל שוחטין [חולין י"ח. .] כמה פגימת המזכח כדי שתחגור כו לפורן ואותכיכן מדר' שמעון כן מחשי אומר טפח 'ר' אניעור כיי אומר כזית ל"ק הא בסידה הח בחבנה ונקט נטלה קרנו אורחה דמילתה שהוה דבר מועט וטח ליסתר כדבר מועט כדאמרינן בסוכה [ת"ח:] גבי ורנמוהו באתרוגים ומייתי לה כפ' קדשי קדשים [וכחים ס"בי] והכח החמר לרבותה חע"ג דעולה חינה טעונה קרט' מפסלה הם נטלה קרט של מוכח : וכם׳ קדשי קדשים [שם ע"כ] קאמר אינטריך למיכתב סביב ואינטריך למיכחב רבועי דחי כחב רחמנא סביב ה"ה דלעיל מיעגלי כתב רחמנה רבוע

ואי כתב רחמנא רבוע ה"א דאריך וקטין כתב רחמנא סביב : יך ולא בותן פירוקו . שאם נתפרק המשכן הדם נפפל : כי או אינו נקר׳ אוהל מועד וכן מסקנה דשמעתין בפ' שתי הלחם [מנחות צ"ה] דלה המר הע"פ שנסע חוהל מועד דכשעת מסעות אינו נקרא אוהל מועד כיון שאין מחנה שכינה קיים וקדשי קדשים ולחם הסנים נפסלי ביוצא ומיהו לענין מחנה לויה ומחנ' ישראל נקרא אהל מועד חפי בנסיעתם . לענין שלוח זכים ומצורעה משם . וכן לענין קדשיןקלים דלח מיפסלי בחלה - וכן מסיק בפ' בתרת דובחים [קי"ב :] דלה בעי ההל מועד ממש וקדשים קלים נהכלין בכל מחנה ישראל - והם מקשה דבפ' קדשי קדשים [ס"ה:] קסמר ותניה חידך בשני מקומות קדשים נחכלים וכו׳ י וחב"ה הה והה בקדשי קדשים ומחי בשני מקומות קודם שיעמידו הלוים את המשכן ולאחר שיטרקו הלוים את המשכן מה דתימא איססילי להו ביוצא קמ"ל וסימה ה"כ המר קרה ונסע ההל מועד הע"פ שנסע ההל מועד הוח ופרש"י שם דשני מקומות לחו לחחר שנסטו שנסחלק המוכח משם אלח חד מינייכו כדחיתה בעוד שהמשכן נטוי כמשפטו וחד לחחר שפרקו יריעות המשכן וקרשים ועדיין מזכח כמקומו • וקודם שיעמידו הלוים משכן דנקע לחו דוקא. חדא דלא משכחת לה שיהיה המוכח מונח שהרי קודם שיחנו בני קהת

מהרייד הגהות

> הגלני לומר וכר גמי זכמים די נט : והיכן הים הביור נמון . רווב"ם פ"ל מם בים הבכיורם דין ו": פרק הא מפשיט כולם ואמ"ב מנתח . הרווב"ם רפ"ו ממעשם הקרנטת כתב ומפשיט מדים המשרט וכר מכ"מ פשע סוא ולי מראם דנמברין הרווב"ם להשמיעט הן דינא

לפני בוא בני קהת כדכתיב אחר מסע דגל בני יהודה והורד המשכן ואחר כ' דגלים

דהיינו הארון והמזכחו׳ וכלי שרת . והקימו בני גרשון את המשכן עד בואם של קהת . היכי שחם קרבט׳ קודם שיעמידו המשכן . הא אמרוכן באיוסו מקומן [כ"ה :] שלמים ששחטן קודם שיעמידו הלוים חח המשכן ספולים יוחי גרפי לה מיתוקמה בששינו הת הסדר והכיה משום דכתיב בהו ושחטו פחח חוכל ם"ח · ותום׳ עירובין ב׳ · ד׳ה שלמים :] גבי חמיד לא היה השחוט שחוט עד ששומע שער הגדול שנפתח . התם למצוה קסבר כל המזבח בלפון קאי · פי' ולכך כיור משוך כלפי דרום · ותימא דמאן ידים ורגלים י והא תכיא בריש מם׳ בין החולם ולחובח : וחתר החם פולעין

הים בתוספתה דכלים: פרק ה א תלמוד לומר העולה . שמסשיטה כולב קודם נחוח והיינו נתחים שלריכים הפשם

דיפשיטנה כולה ואם כ מתחקה : ת"ל את העולה כולה מפשיטה ואח"כ מתחקה כ"ה בפסיקתת ווטרתא דף ג' ע"ב וכ"ל בפי' הפעול לקמן ברוימא ד' ע"ל העולה ולפיל ריבה מאת : ווטרתא דף ג' ע"ל העולה ליבל ריבה מאת : בל מקום שכתור בפפין הפשטה הגי' הד"ת הפשט : מה שולת כדבה כו' ובפי' העום' הקשה דליפרון מה לעולת מדנה שכן אין לה חליקי עוף והנימו בקושיא ולשיל פרק ד' ברויישא ד' פריכן כן : והק"א כתב דסמין אמסקנא דיליף לכולהו בב"א מהשולה : ד' שלאן הסמיכה כשיים בכל אדם : גמ' יומא פוף " כ"ו ורמב"ם כי מביאת מקדש דין ו' : שאין הסמיכה כשיים בכעל הבעלה במיים בל"ב מה מוכר המשה הבשל ה

הדם שלא תהא אלא בכהן כשר ובכלי שרת אמר רבי עקיבא מנין

לקבלת הדם שלא תהא אלא בכהן כשר נאמר כאן כיהון ונאמר

להלן כיהון מה כיהון האמור להלן בכהן כשר ובכלי שרת אף כיהון

האמור כאן בכהן כשר ובכלי שרת: האיל רבי מרפון עקיבא

עד אימתי אחה מנבב ומביא עלינו אקפח את בני אם לא שמעתי

שיש חפרש בין קבלח לזריכח ואין לי לפרשי א"ל תרשיני לומר

לפניך מה שלמרתני א"ל אמור א"ל קבלה לא עשה בה את

י המחשבה כמעשה זריקה עשה בה את המחשבה כמעשה

המקבל בחוץ פטור והזורק בחוץ חייב י קבלותו ממאים אין

חייבין עליו זרקוהו ממאין חייבין עליו א"ל ר' מרפון אקפח את

בני שלא הימיתה ימין ושמאל אני הוא ששמעתי ולא חיה לי

לפרש ואתה דורש ומסכים לשמועה הא כל הפורש ממך כפורש

מחייו: [בני אהרן יכול חללים ת"ל הכהנים יצאו חללים: אוציא

חללים ולא אוציא את בעלי מומין ת"ל בני אהרן מת אהרן כשר

אף בניו כשרין יצאו חללים ובעלי מומין: 7 והקריבו בני אהרן

הכהגים את הדם וזרקו את הדם מה ת"ל דם דם מנין אתה אומר

נתערב דם עולה בדם עולה דם עולה בדם המורח דם עולה בדם

חולין יקרב ת״ל דם דם יכול אפילו נתערבו באלו יקרבו שכן

אפילו נתערבו חיים יקרבו י ומנין אפילו נתערב באשם אביא את

שנתערב באשם שאלו ואלו קדשי קדשים י ומנין אפילו נתערב

בשלמים ובתודה י אביא את שנתערב בשלמים ובתודה שאלו

ואלו מתן ארבעי ומנין אפילו נתערב בבכור ובמעשר ובפסח אביא

את שנתערב בככור ובמעשר ובפסח ת"ל דם דם: הן יכול אפילו

נתערב בפסולין ת"ל דמו אוציא את שנתערב בפסולין שאינן

כשרין ליכרב : מנין אפילו נתערב בחמאות הפנימיות : אוציא

את שנתערב בחמאות הפנימיות שאלו מבפנים ואלו מבחוץ י

ומנין אפילו נתערב בחמאות החיצונות אביא את שנתערב

בחמאות החיצונות תלמוד לומר דם דם: 첩 וזרקו יכול זריקה

אחת תלמוד לומר סביב אי סביב יכול יקיפנו בחום תלמוד לומר

וזרקו הא כיצד שתי מתנות שהן ארבע: יו רבי ישמעאל אומר

נאמר כאן סביב ונאמר להלן סביב מה סביב האמור להלן הפסק

ארבע מתנות אף סביב האמור כאן חפסק ארבע מתנות:

וחקריבו בני אחרן הכחנים את חדם אליו וורקו מה ת"ל שוב

משאנ"ץ ז

27

ע"ה:] קדשים כקדשים מין במיני נקרב למי שהום כו'. וכן סם נתערבו בחולין ימכרום ללרכי אותו המין ויקדישום: ותנין אף נתערבו באשם י ואפ"ג שאם נחערבו חיים ירש עד שיםתאבו שום מין בשאיט מיט: ח"ל דם דם י לרבות וכם' המערובת [פ'.] במחניתין קא מיסלגי ר' אליעור ור' יהושיע בנתערב

מתן מחת במתן פרבע. ר' יהושע פותר ינחנו בתחן מרצע י"ח אומר פל ינתנו אלה במתן החת והמם פתני לה קצם משתה בלשת חהכם: דין יפול מפי נחערב בפסולים . יכול לא יהא בעל אסילו אם נפערב כדם פסולים ניורוק אותו ונחתר שרופין פני עם פסולים כאילו הום מים על המערה: ם"ל דמו : משמע קם כחיותד לופיקם ולה שנחערב בססולים י ופרה החריכה כום דכתיב וורקו מת דמו על המוכח סכיב יוש גורסק ת"ל פדם וממעט מכם דסדם ומקרם דהכם: מנין אפר׳ נחערב בחטמות סניפיות והפס [פ"ח :] תכן דניתנק נפנים שנחערכו בניתנין כחון ישפט לחתה יופריך וניפלג רבי אלישור בהה ותשני היכי ניעבד ניתיב בחוץ והדר ניתיב בפנים כשם שתנום להקדים שלאנים לחחתונים כך מעוה לסקדים פנים לחוץ : ניתיב לפנים וסדר ניתיב לחוץ כיון דמיכה חטחת והשם דכי נפנס דמן לפנים פסולין לה פסיקה להו . ואין לכקשות דת"מ [וכ"כ רש"י וכחום ריש ד' פ"ב '] יכנם לפנים ויפסל חיצונים אין לוחר כן . שהרי לחיפפלינהו לידים אין זב ראוי לעשות: מנין אפי׳ נתערב בחטחות החילונו׳. דחסור לזרוק מע"ג דכלהו ממין בחדן וכתם [ע"ט:] תנן רבי חליעור אומר יפן למעלה ורוחה חני חת התחתונים למעלה כחילו הם מים ניחור ויחן למטן י וספמים אומרים שסכן לאמה . וכבא מליבא דחכמים: ת"ל הדם. חרי הדם כחיבי והנו גם הכין מיעוטין: מן יכול זריקה מחת . בפרק מיומו חקותן [כ"נ :] מייתי לה: יכול יקיסע בתגעי סביב יתן בחלבע כל התובח חו בכלו: שפסק ארבע מקט': לא גרסי' במילסא דקנא קמח " והכח בובחים הכי גרמים הח כילד דמה טעון שתי מתנות שהן חרבע . וכדתכן במם' תמיד [פרק ו']

נותן מורחס לפונה ומערבה דרומה.
נותן מורחס לפונה ומערבה דרומה ל היי יסוד לפי של היה בחלקו של טורף י ולמ"ד
פ"א דיומא [י"ב .] ירושלים לא נתחלקה לשבטים י י"ל לדידיה הכי גמירו
ליה שאין להיות לה יסוד י לכך לא גרסינן הפסק ארבע כי תנא קמא
לא בעי הפסק ארבע מתנות אלא זורק על זוית יסוד המובח מורחית
לפונית וכח הוריקה מתהלך והולך לנדדין אלך ואילך וכן באלכסון בתתנה
שנייה : " ונאמר להלן סביב : בדם המטאת הניתן למעלה על הקרנות דכחיב
בחטאת דמלואים ולקחת את דמו וזרקת על המובח סביב : ה"ג התם
מה להלן פיסוק וארבע מתנות אף כאן פיסוק וארבע מתנות אי מה להלן ד'
מתנות על ד' קרנות פי' על זוייה מתן בקרן מזרחה והדר נותן במערב'
אזרחית לא היה לה יסוד : ולדידיה עתן בקרן מזרחה והדר נותן במערב'
אללה : וכן במערבה דרומה שיש כאן פיסוק וד' מתנות : "א מה ח"ל שוב

••••

לה לפגודה שמחוכה לשחיטה דהיינו קבלה: אלא בכהן כשר : לאפוקי בעל מוס וחלל: ובכלי שרת : תלובש בגדי כהוכה. וכן בכל חקום כלי שרת שאלל כק: יכאחר כאן כיהון : בפרק א' דובחים [י"ב :] גרם נאחר כאן בני אהרן בכהום החשוחים : חה להלן בכהן בכהן בנה אחרו הכבנים החשוחים : חה להלן בכהן

כשר . בני אהרן . וכן כלי שרת דכתיב אשר מלא ידם לבהן והוא רבוי כגדי כמונה . זכחיב בגדי בקדש אשר לאהרן יהיו לבניו אחריו וגו' ולמלם בם אם ידם: 🖪 עד מתי אתה מגבב י מכנם קרחי למילף כהו ג"ש . לקושש עצים תרגום לגבנה . וזה הלשון חינו בפ"ם דובפים: מם לח שמעתי הפרש בק קבלה לוריקה י ה"כ חין ללמוד זו מוו כמו שמקה לומד : קבלה לח עשה כה מחשבה כמעשה כגון אם חמר הריני שוחם על חנת לקבל דחו למפר או להקטיר איתורים לחחר . [בפ"ב דובחים כ"ח: י"ג: ומנחות י"ז: תו"כ לו פרשתה מ' ברייתה ו'] יליף מקרא דאם באכל יאכל בשתי אכילוח ככתוב מדבר וכו' . ומיתו אם עשה מעשה והגיח הדם עד למחר הוי ספול . דאמריט בסרק איוכו מקומן [נ"ו] מנין לדם דנפסל בשקיעת כחמכ שנאמר ביום הקריבו ביום שאתה זוכח אחם מפריבו : ורוקם עשה בה מחשבה כמעשה י אם שחש על מנח לזרוק דמו למחר כוי פסול וחס זרק כדם כוי פגול י שהוא מחשבה למזכח: [זכחים קפ"ו; תו"כ פ' אחרי פ"י ברייחא י]: מקבל בחוץ פטור : דכחיב אשר יעלה שולה או זכח . מה העלאה גמר עבודה אף כל גמר שכודה והיינו זריקה זורק בחוץ חייב ונמר עבודה סוא : קבלוהו שמסר׳. לדם בעזר׳ אין חייבין עליו דבפ"ב דיומס [כ"ד :] קאמר דבעינן עבודה חמה לחייב הפסולים וקבלה יש חחריה זריקה וכן בפי צבל הפסולין [ובחים ל"ב שם קו"ב במשנה דקבלת דם אין חייבין עליו לא משום וכו' : ך יכול חללים. בן גרושה לכהן הדחע ובן חלמנה לכה"ג י וקשה דבספרי גבי ובני מהרן הכהנים יתקעו בחצולרות מצריך ר׳ עקיבא כהנים הדיוטים ויליף לה מג"ש דכהנים כהנים ואינו דורש כדהכח . וי"ל התם לאו עבודה היא ואין נראה לדרוש כמו בכאן י ולכך לריך

ג"ש. ותדע [מ' תוריע פרק א' ברייתא ח'] דובי נגעים מרבה מנגעים אפי בעל מומין : שהרי הכחוב מרבה מאו אל אחד מבניו הכהנים אפי ישראל : בעלי מומין : שהרי הכחוב מרבה מאו אל אחד מבניו הכהנים אפי ישראל : וכן בבי שומאה מרבה מבני אהרן אפי בעלי מומין : ואינן מענין דרשה זו : ודעי [ע פרשתא ב' ברייתא ד'] הקרב אותה בני אהרן דרש בני אהרן ולא בעת אהרן ותימא התם גבי עבודה קאי . והוי ליה למימר כדהכא מה אהרן כשר כו' : וא"ת והא [עיין גור אריה] קראי כתיבי דכעלי מהמין פסולין לעבודה : וא"ל הכא אפי דיעבד ובחם' קידושין [מ"ו:] ואם עבד עבודתו כשרה כשלא נודע שהוא חלל: ולא אוליא בעלי מומין שהרי זרעם כשר : וגם מותרים לאכול בקדשים : ז' מה ת"ל דם דם : דם משמע שבא לרבות אפילו נתערב : דאת הדם משמע ליה דלא בטל שמו ממנו בכל לרבות אפילו נתערב חיים : יקרבו : כדתנן בפ' התערובת [ובחים

הגהות מהרי"ד

רשב"ם רוש פרק חמושי מה' מעשה הקרבות ופ"א מפסילי המוקדשין דין כ"ב: דה המקבל בפתן פטור. רמוב"ם שם מיש פרט ממטשה הקרבות דין ו" שם והזורק במון חיוב. רמוב"ם שם דין בפתן פטור. רמוב"ם שם דין בפתן פטור. רמוב"ם שם דין בפתן במון חיוב. רמוב"ם שם דין כ"ל בפי ביואם המקדש: ו"ל הכלו שמיחים כו ורקום ומחים כו ויל הכלו שמי הישבד פכ"ל בפים היש פיל במוך הי"ל הכלו שמי דיעבי מול מול פסולין לעבודה וי"ל הכלו שלי דיעבי בו לו ולל ישב ביוא פיל מים הישב ביוא פיל מים" וועביר לווי ולמנין מלו בדיעבד יישלל וע' פ" הר"ש ופיל התרומית וע' מ"ש וקמי הגאון בגיר לורי ולמנין מלו בדיעבד לה מלו בכ"ל ובחוב בכ"ל ובחוב בכ"ל ובחוב בכ"ל ובחוב בכ"ל ובחוב בכ"ל והווים ביוא בעור במול במון בעי מישר אם פליגן לשעבר להבל לבל לף ר"י מדה וע"ש רפ"ח דברומות עד שים בכ"ד מהרומות בל שוא ממון בעי פשמ המון בעי בשמע דכין צפסל בכ"ד שוב עבודתו פשלה: ז מערב דם עולה וכו' רמוב"ם ע"ב מה' פשלה המוקדשין בלי התום" כמב דאת סדם משמע ליה דלל בעל שמו ממון בכל מקום

Digitized by Google

קום ועשה י רבי שמעון אומר ונרצה לו לו ולוכחו אע"פ שלא

סמך הזבח מרצח: 🛆 ונרצה לו לכפר במכפר אי זהו המכפר

זה הדם שנאמר כי הדם הוא כנפש יכפר י אין לי אלא דם המהור

דם הממא מנין וכשהוא אומר ונשא אהרן את עון הקרשים ונו'

ואי זה עון נושא אם תאמר עון פנול כבר נאמר פנול הוא לא יחשב אם עון נותר כבר נאמר לא ירצה ואיזה עון הוא נושא

עון מומאה שהותר מכלל מומאה לצבור: * אין לי אלא עונות

דם י מנין הקומץ והלבונה והקמרת ומנחת כהנים ומנחת כהן

משיח ומנחת נסכים י ת"ל לכל מתנות קדשיהם י אין לי אלא

של אנשים של נשים מנין אין לי אלא של ישראל של גרים ושל

עבדים מנין י ת"ל עון הקדשים ריבה הואיל ומצינו שאין כפרה

אלא בדם מה ת"ל וסמך ונרצה אלא ללמד שאם עשה סמיכה שירי

מצוה כאילו לא כפר וכפר י עליו רבי שמעון אומר את שהוא עליו

הייב באחריותו ואת שאינו עליו אינו חייב באחריותו

פרשתא ד וסמך ושחמ במקום שסומכין שוחטין ותכף

שחיטה במהורים : ב ושחמ שחיטה כשירה בזרים בנשים

וכעבדים ובפסאים ואפילו בקדשי קדשים וכלבד שלא יהו פסאים

נונעים בבשר או אינו אלא בכהן ובי מנין באתח מכלל שנאמר

ואתה ובניך אתך תשמרו את כהונתכם לכל דבר המזבח יכול אף

לשחיפה י וכשהוא אומר והקריבו כני אתרן הכחנים את חדם אליו

וורקו מיכן ואילך מצות כהונה אבל שחומה כשרה בכל אדם:

בן הבקר לפני ה' ואין השוחם לפני ה' י שמעון חתימני אומר

מנין שתהא ידו של שוחם לפנים מן הנשחם ת"ל ושחם את בן

הבקר לפני ח': ד והקריבו זו קבלת חדם יכול זריקה וכשהוא

אומר וזרקו הרי זריקה אמורה הא אינו אומר כן והקריבו זו קבלת

לסמיכה שחימה מה סמיכה במחורים אף

ליכה פסולה כלל: ה"כ מדינו גם נותר הותר מכלנו כך פי' [ע' תום' ממה ב' ד"ה הה] הרב רבי ילחק בר בברהם . ותימה היכי מדי למימר דם שפיגל בי וכן קומד שפגל בו יהיה כשרים לכתחלה לעלות : בשלמה חשאות הפנימטת דגלי קרה דלית ביה תורת פגול מעייל ליה לפסולה בק"ו הבל דם וקומן דחיכבי

גופייהו פסילי לעלות וכי תיחם במכחת כהנים ובמנחת כהן משיח דחשב עליכן בהילוך דחינהו לה מפגלי מידי ויכול להקריבן לכתחילה . גם הא לא ניתא דהת הילו הוו מתירק הוו הסורי לעלות. כשתה נמי כיון דחשב עליהן אסורי להקרוב : " מניין הקומץ והלבונה המתירון את השיריים כמו דם את הבשר. והלין נושה הת עון טומהה שלהן . ח"נ לבונה של בויכין התתרת לחם הפנים : והקטרת בכל יום קרב פרם בכקר ופרם בערב: מנחת כהנים . כלה כליל : מנחת כהן משיח. חביתי כהן גדול שהיו נעשים מחצי עשרון בבקר ומחלח בערב: ומנחת נסכים. הבאים עם הבהמה . וכולן באים כליל אבל אימורים שנטמאו לא קאמר כאי תנא דמרלה לין דם"ל [ובחי' כ"ה :] אין הלין מרצה על אכילות: של עבדים מנין. אבל של עכוים לא מרצה צין דרצון דכתיב בליץ לישראל ולא לעכו"ם. כדאית׳ כפ׳ הכח על יכחתו [יבחות ם :] וחם העכו"ם נדר קרכן ונטמא הדם חרק חייב להביא קרבן אחר י ובפ' באשה רבה נשם ל'. מנחות כ"ב] חיירי אם בנטחא בשוגג חו בירקו כשונג דמרצ'. חבל בתעד קנפו רבכן דלח לירלו : הוחיל ומלים שחין כפרה אלא בדם. שנא' כי הדם הוא בנפש יכפר: שאם עשה סמיכה שירי מצוה כאים לא כפר. [ודוקה] סמיכה כיון שהוה פשה דלחחר שחיטה דכל כמה דלח שחיט [לחו] בעמוד וסמוך קאי. אימת קא הוי עשה לחחר שחיטה י חבל חעשה דקודם שחיטה מכפרת חפי' חם עשתו לחחר הפרשה

מכשרת מו של הובחים [1'] ואיכא דבעי התם לא כיפר קמי שמיא .
התם דחי ליה : ומיהו בעיא היא התם אי מכפרת על עשה דלאחר הפרשה
התם דחי ליה : ומיהו בעיא היא התם אי מכפרת על עשה דלאחר הפרשה
ואם לאו : עליו ר"ש אומר את שעליו חייב באחריותו כו' . מדהיי ליה למכתב
זנרלה לו לכפר וכתיב עליו קא דריש : וא"ר ילחק בר אבדימי כיון דאמר
עלי כמאן דטעון אכתפי דמו : כך מפורש פ"א דובחים [ד' :] : ואת שאינו עליו .
עלי כמאור הרי זו עולה; ובפי שלוח הקן [חולין קל"ט ע"א :] ופ"א, דר"ה [1'] מיירי בה :
ברישרא במוף ששוחטין מומכין ותיכף לסמיכה שחים' . וכן נמי תכן לה בפי

שחילחדות [מנחי צ"ב] ובגמי גרסי מאי קאמר. ה"ק ובמקר שסומכין שוחטין שחיכף לסמיכה שחיטה : מהלסמיכה בטהורים אף שחיטה בטהוריי. סמיכה דכתיב לפני ה' וטמא לא מצי עייל התם . ובפ' כל הפסולין [זבחים ל"ב .] פריך מינה לסיפא דהכא ולתתני דהתם שחתרת שחיטה בטמאים יומשני הך רישא דבעיא מינה לסיפא דהכא ולתתני דהתם שחתרת שחיטה בטמאים יומשני הך רישא דבעיא שהורים לשחיטה מדרבנן: ב" בי מאין באתה י מאי זה מקרא אתה דוכה בהאי קרא שאתר חוצה לוחר ששיטת קדשים לריכה כהן . וקאמר מכלל דכתיב בהאי קרא שלאחר אתה ובניך תשמרו וגו' . ואיתא בפ' כל הפסולים [שם י] זבפ"ב דיומא [כ"ז י]: ב" ואין השוחט לפני ה' . שיכול לשחום בסכין ארוכה שחשו התימני אותר מנין שתהא ידו של שוחט לפנים מן הנשחט ת"ל ושחט וגו' לפני היא לפני ה' שוחט בן בקר יהא לפני ה' כך מסיים בה בברייתא בס' כל הפסולין היחיט בן בקר יהא לפני ה' כך מסיים בה בברייתא בס' כל הפסולין [זבחים ל"ב :]: ד' והקריבו זו קבלת הדם . ככלי שלריכה כהן ובריש זבחים קבלה פי שלריך גם הולכה לשחה : יכול זריקה . כלומר קרא מיירי בוריקה י כדכתיב המקריב את דם השלמים :! הא איט אומר כאן והקרים א"כ עיקר קרא מקבלה הוא דהולכה ליכא כלל כמו שוחט בלד החזבח הלהיי הולכה ביא שהט ברחוק מן החובה הולכה היא עבודה י דילפינן לה מקבלה דאפקה הלא מילה לויקה הכלל וחיקה הפנין ולריך הולכה . גם אומה הולכה היא עבודה י דילפינן לה מקבלה דאפקה רחתנת בלשון הלכה . נט אומה הולכה היא עבודה י דילפים מל מתכלל וריקה יהבינן וכתונה הבינן התכלה ושוד היכלי למימר כיון דנפקא מכלל וריקה יהבינן התתנת בלדון הלכה . ועוד איכא למימר כיון דנפקא מכלל וריקה יהבינן

שנגמר מחילה גמורה: רבי שמטון אומר ונרצה לו ולא לוכחו מע"פ שלא סמך הזכח מרצה. כלומר האדם צרוך בשורה שנרצה לו אף על פי שחיסר מצוח סמיכה אבל הזכח אין צרוך בשורת ריצוי לומר שנרצה לו בדיעבד כמו בנטמא הדם וזרקו. כי ודאי הזכח כשר הוא לכתחילה לורוק

ולכפר יוש ספרים גורסים וגרצה לו ולוכחו והיכו נמי שזורקין דם הוכח אפילו לכתחילה יוש גורסים וגרצה לו בובחו . והוי פי׳ שלריך רלוי ופיום גדול דחפיי על עבירת מצוה שכבר נתחרט עליה מקריב קרבן. ק"ו על שאר עבירות החמורות ממנה : מ אם עון פגול הרי כבר נאמר לא ירלה ואם עון נותר הרי כבר נאמר לא יחשב . בלין כתיב שנושה ומכשיר פפול קדשים ומרצה הקרבן . ושקיל וטרי בחיוה פסול חיירי שנשח חהרן כשהצין על מלחו . אם עון פגול דהיינו מחשבת חוץ למקומו דכתיב בקדושים תהיו ואם החכל יחכל ביום השלישי פגול הוח לח ירלה יואמר בפי׳ שני דובחים [ד׳ ה] אם חיכו ענין לחוץ לומנו תנהו ענין לחוץ למקומו ואם פון נותר הרי כבר נאמר לא יחשב י והייט בקרא אחרינא בפ׳ ט ואם האכל יאכל מבשר זבח שלחיו ביום השלישי לא ירצה המקריב אותו לא יחשב י ואחר בחחשב לאכלו ביום השלישי הכחוב חדבר ואחריכן הנפש החוכלת ממנו אחד ולא שנים ואי זה חוץ לומכו שחייכין עליו כרת. ולמעוטי חוץ למקומו יוכזו הגירסא מפרש רש"י פ"ח דפסחים [ט"ז:] וכפ"ב דוכחים [כ"ג :] ובהקומץ רבה [מנחות כ"ה: ע"ש בתוםי] וכספר כתיב אם עון פגול הרי כבר נחמר לה יחשב וחם עון נותר הרו כבר נאמר לא ירצה וקשה לרש"י דקרא דלא יחשב במחשכת קון לומנו כתיב . ולפי וה לרוך לומר עון נותר נותר ממש ואינו כי

לחחר שהוכשרו למה לו לחזור וליפסל - ומיהו בירסת הספר מקיים ר'ת י וכן היא מסקנא בפ"ב דוכחים דתרוויהו מקרא נפקי דכתיב ביה ביום השלישי לא ירלה המקריב אותו לא יחשב לו פגול. ומה שמקדים פגול לכוחר אפ"ג דרישה דקרה מוקמינן ליה בחוץ לומנו . היינו משום דבהדיה כתיב פיבול בקרה . והתם גרסי' בהה לישנה הא אינו נושה אלה עון טומאה שהותרה מכללה בציבור : ומקשה אפי׳ אם לא הותרה עון טומאה לכתחילה היה לנו לומר שעון טומחה כוח נושח לשעבר דחם לח כן מה יהח נושח ומתרני חם לא הותרה מכללה ה"א נושה עון שמאל או עון יוצא ובעל מום כדפריך בהקומץ רבה : ולכך בעי הותרה כדבתיב לרצון כדאמר התם : והקשה ר"ת חם כן מה חומר חם עון פנול חם עון נותר והלח הם לא הותרו מכללם . ותירן עון פגול הותר מכללו בכמה דלא שייך מחשב חוץ למקומו . ונותר לה ה"ל למינקט אלה נקט ליה הגב פגול י ועון נותר הותר כגון איכרי' ופדרי' [פסחים כט :] דמעלן וחלינן בראש החובח אך קשה החר כגון איכרי' ופדרי (פסחים כט :] דמעלן וחלינן בחותר מכללו במנחת דהותר מכללו במנחת כהנים ובמנחת כסן משיח והדם וחומץ וכל דבר שאין לו מתירין דאין חייבין עליהם חשום פגול אם אכלן אפי אם חישב עליהן חוץ לומכן כדאיתא פ' צ"ש [זכחים מ"ג .] וכראה דאפילו ססולא ליכא ולכתחילה מותרים להקריב ע"ג המזכח. אע"פ שאם היה מקריב הקומן והדם היו גורמים לבשר ולשיריים להיות אוכליהם בכרת י מ"מ אם רוצה להקריב מותרים להקריב . מדאמרינן כסוף פ"א דובחים [י"ד] חודה רבי שמעון בהולכת חטאות הפניחיות שמחשבה פוסלת בה ופרוך והח"ר שמעון כל שחינו על המוכח החיצון בשלמים אין חייבים עליו פגול וחשני חודה ר' שמעון לפסול מק"ו ומה שלח לשמו הכשר בשלמים פסול בחשאת. חוץ לומנו הפסול בשלמים אינו דין שססול בחשאת חשמע דאי לאו ק"ו ה"א אפי ססולא ליכא וא"ב מנחת . נסכים ומנחת כהנים דליכא ק"ו שהרי לא מיססלי שלא לשמן כמו חטאת

הגהות מהרי"ד

בטסורים - רמב"ם שם דין י"ם לכתחילם: ב" שמיטה כשירה כו' מנמות י"ט - כשסות אומר והקריבו כצ"ל והיו"ו נמחק ד"ת ברכות ל"ם מנחות י"ט - שמישה בשירה בכל מדה - רמב"ם כ"ט מה" ביאם המקדש וריש כ"ה ממעשה הקרבות וריש ה" פחולי השוקדשן והמ"ג לאוץ ש"ט : ד" והקריבו כו' זכמים ד' י"ג - הגיגה י"ם " מוספתה כ"ם דובחים : יכול וריקס כשסות לומר וחדקו כצ"ל ד"ת - פעל בכסן במר ובכלי שרת כ"ם דובחים : יכול וריקס כשסות לומר וחדקו כצ"ל ד"ת - פעל בכסן במר ובכלי שרת

ע' זים רענן על הילקוט ד' קט"ז ע"ג: ב" שהותר מכללה טומאה בצבור ד"מ - ומ"ט בקרבן אהרן על דברי הפנק" יומא ז' בשם ר"י בעל התום' באמת התום' דיומא הם ממהר"ם מרוטנבערג כמו שנראה גם מדברי הגבים מיימומ פ"א דה' ק"ט דין י"א וע"ט בס' שים יצחק על יומא: י ע' יומא ה' ובחים ו' מגילה ה' מנמות צ"ג: פרישרא ד א במקום כו' רמב"ם כ"ג ממעשה הקרבות דין י"ב: שם מה סמיכה צפון או מדת סמיכה י מרוכה מדת צפון ממדת סמיכה שהצפון

נוחג בקרבנות היחיד ובקרבנות חצבור י והסמיכה אינה נוחנת

אלא בקרבנות היחיד י אם מיעמתים מצפון מרובה לא אמעמם

מסמיכה מעומה · אתה אומר בצד הזה נתרבה צפון ונתמעמת

סמיכה י או בצד הוה נתדבה סמיכה ונתמעמ צפון שהסמיכה

נוהנת בקדשיקדשים ובקדשים קלים וחצפון אינו נוחג אלא בקדשי

קרשים י אם מעמתים מצפון מעומה : לא אמעמם מסמיכה מרוכה י

חא לפי שיש בצפון מה שאין בסמיכה ובסמיכה מה שאין בצפון

צריך לומר לפני ה' וסמך ואין סמיכה כבמה צפונה לפני ה' ואין

צפונה בבמה לפני ה' וסמך אע"פ שסמך מבחוץ יחזור ויסמוך מבפנים: ב וסמך ידו לא יד בנו ידו לא יד

שלוחו ידו על ראש ולא על גב ידו על ראש לא על הצוואר י

על ראש לא על הנבים: אוציא את כלם ולא אוציא את החזה

ודין הוא מה אם הראש שאינו מעון תנופה מעון סמיכה י החוה

שטעון תנופה אינו דין שיטען סטיכה י ת"ל על ראש ולא על

החזה: 🕽 יכול אין מעון סמיכה אלא עולת נדבה עולת חובה

מנין ודין הוא נאמר הבא עולת נדבה ונאמר הבא עולת חובה י

בה עולת נדבה מעונה סמיכה את עולת חובה תמען סמיכה

לא אם אמרת בעולת נדבה שאין לה חילופין עוף לפומרה מן

הסמיכה תאמר בעולת חובה שיש לה חילופין עוף לפומרה מן

הסמיכה הואיל ויש לה חילופין עוף לפומרה מן הסמיכה לא תמען

סמיכה ת"ל עולהי אחד עולת נדכה ואחד עולת חובה זו וזו

מעונה סמיכה: האין לי אלא עולת בקר עולת הצאן מנין ודין הוא נאמר הבא עולה מן הבקר והבא עולה מן הצאן מה עולת

בקר מעונה סמיכה אף עולת הצאן תמען סמיכה: (לא אם

אמרת ככן חכקר שנתרכה כנסכים תאמר ככן הצאן שנתמעם

בנסכים הואיל ונתמעם כנסכים לא ימעון סמיכה ת"ל עולה אחד

עולת בקר ואחד עולת חצאן זו וזו מעונות סמיכה: ז יכול אף

עולת העוף תמען סמיכה ת"ל העולה פרט לעולת העוף: 🎵 וגרצה

לו פלמר שהמקום רוצה לו ועל מה המקום רוצה לו אם תאמר

דברים שחייבין עליהן מיתת ב"ד מיתה בידי שמים כרת בידי

שמים מלקות ארבעים חמאות ואשמות הרי ענשן אמורי ועל

מה המקום רוצה לו על מצות עשה ועל מצות לא תעשה שיש בה

היכא שאין מקום רחב בין הקרנים להשים שחי ידיו סומך על [קרניו] כדתניה בתוספתא [פ"י דמנחות] כילד סומך מניח שתי ידיו על קרניו של זכח ולא על גב זכח ולא זו על גב זו . ובפ' שתי מדות [לגי] תכן סמיכה בשתי ידיו דאמר קרא וסמך אהרן את שתי ידיו : ולא ידו . על הלואר . על לד הגרון מקום

הסימנים כדמוכה בהכל שוחטין [חולין י"ט] ולא ידו על הגביים . בראש כתפיי בגב הבהמה וכו' ולריכא דאי כתב חד ה"א למעוטי צואר דלא קאי להדי ראשו : אבל גבו דקאי להדי ראשו אימא לא ואי אשמעינן הני תרתי משום דלא איתרבו לתנופה : אכל חזה דאיתרבי לתנופה אימא לא לריכא : ד שלת נדבה אין לה חליפין שוף לפוטרה מן הסמיכה . שחם נדר בהמה לח מיפטר בעוף . ואפילו לרבי אלעור בן עוריה כפרק אחרון דתנחות [ק"ו .] דאתר שאם אחר הרי עלי עולה יביא תור או בן יונה . היכא שנדר עולת בהמה אפי׳ אם הוא עני לא מיפטר בעולת העוף אבל עולת חובה דתצורע ויולדת כיון שיש חלופם עוף וחין בעוף סמיכה יאפי כשיביא בהמה לא תהא שעונה סמוכה : זו וזו טעונה סמיכה * בפ"ק דחגינה [ט' :] וכפ' שתי מדות [לג :] תני תנא קמיה דרבי יצחק בר' אבא ויקרב את העולה ויעשה כמשפט כמשפט עולת נדכה ליחד על עולת חובה שטעונה סמוכה וכפ"ב דבילה [כ' .] לריך קרא לסמיכת עולת חובה לב"ש . אבל לב"ה אתיא להו מביניא . ושמא הכא אסמכתא היא : ד שלח לאן מנין. שטעונה סמיכה דבקרא לא כחיב סמיכה בעולת הלאן אפי׳ בעולה דנדר ונדבה : ך בן בקר נחרבה בנסכי' . חלי ההין . ולחיל שלישית ההין : חחד עולת בן כקר וה׳ שולת הצהן י וכבש ועו בכלל לחן הם וחץ לומר דלמח בכבש שנתרבה בחליה חו בעו שנתרבה חצל ע"ו כדפריך ם"א דכריתות [ד' :] דוה שייך למיפרך כשאחד מהם כתוב אבל כשבאין מן הריבוי הכל הוא מין בהמה וצריך סמיכה : ז ח"ל העולה פרט לעולת העוף . דמשמע המבוררת בעולות והייט עולת בהמה . כדחמר בעלמח [חולין ל"ח .] חשר על כף הירך המיומן שבירך . ל"ח העולה מיעוטה כדחמר

ואת [בת"כ 'לקמן ריש פ' לו וכנמרא זבחים כ"ו פ"ד נדה מי] היח העולה הרי אלו ג' מיעוטין: דן מלמד שהמקום מתרצה לו : מתפיים ומוחל לו : הרי עונשו אחור : לכל ה' כדחית לים ולה כפרה העולה י וֹאִין לוחר בשנגת לה תעשה או בודון לה תעשה ובדלה אתרו ביה באה שולה לכפרה י כי לא מצינו מויד בלא התראה מתכפר בקרבן . ואין דומה להנהו דמביאין על הודון כשנגה . [משנה כריתות ט'] דהתם פי' כל זדון אפי בהחראה . וכן בשגנת לא תעשה לא מסתבר לאוקמא : על מצות עשה . שעבר על מצות עשה אפילו במזיד : ועל מצות לא העשה שיש בה קום עשה . כנון אונם שנירש שהוא בעמוד והחזר . וכן שלוח הקן . ונותר. ובפי אחר להם החחונה [ל"ו] שולה על שון לקט שכחה ופאה. ובפ"ה דובחים [1':] אחר רבא עולה דורון הוא . היכי דתי אי דליכא תשובה ובח רשעים חועבה י ואי בדאיכא חשובה הא חני עבר על מלות עשה ושב אינו זו משם עד שמוחלין לו י אלא ש"מ דורון הוא. וכן אמר כפ' בתרא דיומא [ד' פ"ו י] עבר על עשה ועל לא תעשה הניחק לעשה תשובה מכפרת י והשתח אע"ג שנמחל לו והפרוש עולה על כך אין זה חולין לעורה י וא"ת דבפ"ח דחגיגה [ה׳ ע"ח וע"ש בחום"] מוכח שם דתשובה מכפרת מיד אפילו על שאר עבירות · דאמר התם כל העושה דבר ומתחרט בו מוחלין מיד · וא"כ עולה למה לי . וי"ל לאו דוקא אלא מוחלין קצת עד יום הכסורים שנגמר

שהלפון טיהג בקרבנות יחיד ובקרבנות ליבור. דכתיב לפונה בעולה וכתיב במקום אשר תשחש העולה תשחש החטחת י וכתיב על עולותיכם ועל זבתי שלחיכם הקיש שלחי ליבור לעולה מה עולה טעונה לפון אף שלחי ליבור כדמתרינן בפרק איזהו מקומן [נ"ה י]: והסמיכה אינה נוהגת אלא בקרבנות כדמתרינן בפרק איזהו מקומן [נ"ה י]:

ישיד . ברוב קרבנות קממר שהרי בכור ומעשר ופסח חין בהם סמיכה כדתכן בפ' שתי מדות [מכחות ל"ב] וכן בקרבטת ליכור אין סמיכה חוץ מפר הכח על כל המצות ושעיר בַמשחלח: אע"פ שפחך מבחון י דתכף לסמיכה שחיטה . ולא אמרינן בדיעבד יצא כשפתך מכחוץ : ותימא דהאי קרא לא כתיב כאן הכי כחיב כאן וסמך ידו על רחש העולה ושחט חת כן הכקר לפני ה׳ י וייל דכל עיקר סמיכה מהקישה דשחיטה יליף וכשחיטה כתיב לפני ה׳ . וכן מוכח ר"ם כל הפסולין [זכחים לג י] דפריך מיתיכיוסמך ושחט כו' וחי חתרת [תיכף לסתיכה שחיטה כנ"ל] סתיכה לא דאורייתא בטמאים נמי משכחת לה כו' אלמא דכל עקרא דסמיכה לא יליף אלא משחיטה. ובפרק בתרא דוכחים [קו"ט] דכעי למילף דחין סמיכ' בבמה קטנה והיינו ברייחה דהכה דקאמר סמיכה דכתיב לפני כ' וסמך. וכשתה אי מהקישה דשחיטה גמר לה לסמיכה והלא יש שחיטה בבמה קטנה. מיל דהתם הים כיון דתיכף לשחיטה סמיכה (לאו) דאורייתפ הוה כמו דכתיב בפירוש בסמיכה לפני הי דחינה בכמה . ושחיטה גופה אילמלי איפשר בלם שחיטה ה"ח דחין שחיטה בבחה קטנה : וכפוף זכחים פרש"י [ברש"י שלפנינו כתב כח"ש החחבר הוה חחנם תוספות זכחים ל"ב יהביאו בשם רש"י כת"ש כחן ע"ש] לפני ה׳ וסתך דכתיכ כפר כהן משיח וקשה א"כ מה צריך בפ׳ כל הפסולין ללמוד סמיכה משחיטה ועוד דהכח מוכח דמההוא קרא דהכא דכתיב בשחיפה לפני ה׳ קא יליף דקא דרש וחזול סדרה דקרחי וכרחה לני דתלמודה דלה מני למילף סמיכה מהחם דפר דלפני ה' לשחר מהתם דפר דלפני קרבטות : ולכך יליף מקרא דכחיב כאן כמו שפי' : ובפ' כל הפסולין דקאמר תיכף לסמיכה שחיטה לאו דאורייתא . הוי מלי למיפרך אי הכי תנהוג בבמה

לאי מופי למיטוך אף הכר ונהוג בכמה לליו לפני ב": ב" ידו ולא יד כנו ולא יד עבדו וכו'. בפ' שחי מדות [מנחות ל"ב:] מלריך לפני ב": ב" ידו ולא יד הטתו ולא קחני ולא יד כנו י והכא לא קאמר ל"ב:] מלריך להו והתם תני ולא יד אשתו ולא קחני ולא יד כנו י והכא לא קאמר לא יד אשתו י וקאמר אי כתב רחמנא חד ה"א למעוטי עבד דלאו כר מלות הוא אבל שלמו אימא ליסמוך יואי אשמעיכן הני תרתי דלאו כנוסו אבל אשחו הכגום אימא ליסמוך לויכל הלא השוב בנו דכגום למ"ד [מנחות ל"ב"] דכגום אמיל למשרים. בדבר שנידר ונידב יו"ל הכא חשוב בנו דכגום למ"ד [מנחות ל"ב"] מורה] יורש אינו מחוך ת"מ אמרינן דהוה כרעא דאבוה לכמה מילי וא"ת [כ"ז כוא בחום להוא בחום ליוד מתולה [כ"ז כוא היום ותיסות ל"ב בעלה כיד בעלה הוא יעוד קשה כיון דמנן בפ"ב מתולה [כ:] כל היום כשר לסמיכה ולשחיטה אלמא ביום ולא בלילה י א"כ היו לה סמיכה מלות עשה שהומן גרמא אחמי לריך למיכתב קרא אחרינא למשטינהו מסמיכה ונ"ל [כ"ה בתום' קידושין ל"ז:] משום קדשים י אימא אינובה וכאי במצים שוחטות [כדאיתא רס"ג דובחים] אפי בקדשי קדשים י אימא אינובה וכאי במצים בתוכה למחיטה למחלה ד"ן מת"ל: ידו על הבובחים [ל"ג:] ובתולה לוים כמיכה לשחיטה במות בתו"כ ריש פרשת ד"ן מת"ל: ידו על הובחים להניו של ידו ומחלה [כ"ן ומחלה ל"ן מת"ל: ידו על הדבחים [ל"ג:] ובתולה [כ"ן שתי קרניו של זבח כדחוכת פי אחר להם המחונה [יומא לו"]

הגהות מהרי"ד

דססס ספרת ר' יכודת כדתיתת בעירובין צ'ו וסנסדרון כ'ו ור'י ס"ל חירש תיט סומן במנקות צ'ב : ותע"ג דססס בגמ' מפיק לים מקרבט זה מלינו פעמים חץ מספר דהגמ' מפיק ליה מקרת וכמו שליינתו לשל פרק ג' ברייתת ב'י מפיק ליה מקרת המרינה וכמו שליינתו לשל פרק ג' ברייתה ב' ובגמ' דסתם משנה שם דהיות סומך לה הבית הך ולה בנו : ך הואיל ונסמעם בנסכים .

קלים . רמב"ם פ"ג מה" מעשה הקרבטת : והלפון אינו נוהג אלא בק"ק . רמב"ם שם פרק ממישי שם אמ"פ שמון מכחון ותחור ויסמון מבפנים . רמב"ם שם פ"ג דין "א והכבף משנה לא הראה מקומן איו : ב ולא יד בע : בגמרא לימא ולא יד בע ע' קרבן אסרן ולו היה מראה לפרע דהפי' הוא ולא יד בע יורש שלו

עולה קרבנו ואמרינן לקמן עוף עולה

הגוזל [סוכה מ"ב] קאמר כגון שלקחו מלשכת הסלאים שאינן מבוקרין דהשתה לא טעה בדבר מלוה שלא מלאו בעורה. ומחייב על שעשה חבורה לא טעה בדבר מלוה מלאו בעורה פטור הכא מתקן וקח"ל דביקור מעכב ואפילו למ"ד מקוקן שבעין . ואליכא דרבי עקיבא הוא דאם עלה לא ירד דלא גרע מדוקין שבעין . ואליכא דרבי עקיבא הוא דאם על לא ירדו ואת"ל דהכלא

כשאינו מבוחר בעל מום גמור כום -מ"מ תיקן שהוציאו מידי נכילה . כדמוכם בפסחים [ע"ג'] פרק חלו דברים : יב מיטפל כו ותביחו של חבל מועד מולם הוצחות להביחו ולח מצי למימ' לכהן כיון שהעבודה שלך היא אתה תטרח כו : מה הוא אומר יקריב י פי' דכבר כתיב ברישה דקרה יקריבנו: שלה בשלה: אפי׳ כעולת חברו ויקריב כל אחד למי שהוח: עולה בחולין. וימכרו חולין לצרכי עולה ויקדישנה בכל מקום שהיה ויקריב כלם . וכן תכן בפ' התערובת [ובחים ע"ה :] : רך אוציה בחטחות החלונות . כגון שנתערכה עולה בשעיר שהוא וכר י כך מפרש בובחים [דף ע"ה :] נחערב בחטאות הפנימיות בפר העלם דבר של ציבור וכפר כהן משיח ושעיר ע"ו שככולן מתן דמים בפנים: אוליא את שנתערב בבכור ומעשר ופסח שאלו מתן ארבע י שולה טעונה שתי מתנות שהן ארבע יואלו מתן אי דכתיבוחת דתם תורוק על קיר התובה דמו לה נחמר חלה דמם לימד על בכור ומעשר וססה שטעונים מתן דמים על המזכח וכתיב חזרת זריקה אחת . וכלהו מפרש באיוהו מקומן : [ומנין אפי נחערב בשלחים וחודה י עולה שנחערבה בשלחים וחודה . אף על גב שבכולן שחי מחנות שהן ארבע שאני ואלו קדשים י ואלו קדשים קלים וסברת הית דתערובת כום לת ריבה הכתוב להקרבה : יכול חפי' נתערב בחשם. שריבה הכתוב להקריב שהרי כחן הן שוין . דעולה וחשם קדשי קדשי וטעונים שתי מתנות שהן ד' : ת"ל יקריכנו לבדו ולא שנתערכ עולה באשם י ודריש מרישה דקרה דמיעוט הוה דהייט שנתערב י מין בשחינו מינו . ובסיסיה דקרא דכתיב יקריב דריש רבויא שנתערב במינו : ונרחה דחשמכתה הוה שהרי כילד ישחטם דחינו רחוי לח להקרוב ולה להכול כגון עולה וחשם דלה ידע להו. וחפר לח"ד [פסחים ע"ו : וכחים ק"ד :] אם אין בשר . יש דם. כחם כששחט סים רחוו כשר: מן וכן אתה אותר בגיטי נשים. וכן תכן לה בפ' האותר משקלי [ערכין כ"ח ים והתם מפרש כופין מותו עד

דמכטל להו כל חודעי:

יחיד אבל בבחה גדולה היתה סחוכה כדתנן בסוף זכחים [פו"ב:].
ובסוף תוספתא דובחים איזה בחה גדולה בשפת אסור בחה אכל
מועד נטוי כדרכו ואין ארון נתון שם י אי זהו כחה קטנה בשעת היתר
מועד נטוי כדרכו ואין ארון נתון שם י אי זהו כחה קטנה בשעת היתר
בחה י עושה אדם בחה על פתח ביתו או בלדו ועל פתח גנתו
ומקריב עליה הוא ובט ובתו עבדו ושפחתו: ואין לפון בבחה י נקע
ליה ואף על גב דלא כתוב כאן לפון משום דבעי לחידן חיניה:

שהלפון הרי"ר דורלי גם המקרים בעל מום עובר למוכם עובר עליו וע' רמב"ם פילו מכ" לישורי מובם שלין מבוקר שסום סייב כו' כצ'ל וכ"ם בילקוע סיי עליו ובר"ע : כוך בופין לועו " סובם פי"ר מכ' מעשם הקרבעע דין ע"ו ובסמ"ג ללויון של"ל וצריך לסגים ולסוסף בסוף וכן בגיעי כשים כופין לועו עד שילער רולה למי ד'ע . וע' שניע סיים למוכר"ם סון

סובם מיד מה' מעשה הקרבמת דין כ"ו ובסמיג לפוין שלים . ובירו לפגים ולהיסים הקרבים וכקושים וכן בגיעי באים כומים ליו ובסמיג למני לים . ועי שנות סיים למוכרים פון בדר מעות : בדר א למני ד' וסמן . ובסים ק"ע ע"ב . שהסמונה מסגת בק"ק ובקרשים . נקפות כזכרים - דכתיב אם זכרואם נקבה: ז' מן הבקר זה שאחרנו להוליא הסריפה - לעיל אחרונן כשהוא אומר מן הבקר למטה זכר ולא נקבה: כשהוא אומר מן הבקר למטה זכר ולא נקבה: כשהוא אומר למטה זכר - דכתיב אם מן הלאן קרבנו מן הכשבים או מן העוים : הוא אם אחרת בשלמים שכן לם כשרו לבא מן העוף - דכתיב ואם מן העוף

נוהנין בהן ת"ל קרבנו לרבות שלמים: 7 מן הבקר זהו שאמרנו להוציא את המרפה זכר ולא נקבה י וכשהוא אומר לממן זכר שאין ת"ל אלא להוציא מוממום ואנדרונינום: הלא דין הוא מה אם שלמים שכשרו לבא נקבות כזכרים לא כשרו לבא מומפום ואנדרונינום - עולה שלא כשרה לבא נקבות כוכרים אינו דין שלא תכשר לבא מומטום ואנדרונינום י לא אם אמרת בשלמים שלא כשרו לכא מן העוף תאמר בעולה שכשרה לכא מן העוף חמאת תוכיח שכשרה לבא מן העוף ולא כשרה לבא מוממום ואנדרונינום: 🗅 לא אם אמרת בחמאת שלא כשרה לבא כל מין זכרים תאמר בעולה שכשרה לבא כל מין זכרים' הבכור יוכיה שפשר לכא כל מין זכרים י ולא כשר לבא מומטום ואנדרונינום: לא אם אמרת בבכור שקדושתו מרחם תאמר בעולה שאין קרושתת מרחם י המעשר יוכיה שאין קרושתו מרחם ולא כשר לבוא מוממום ואגדרונינוס: 🙌 לא אם אמרת במעשר שהוא אחד מעשרת האמר בעולה שהוא אחד מאחד הואיל והוא אחד מאחד תכשר לבא פומפום ואנדרוגינום ת"ל זכר ולא נקבה וכשהוא אומר לממן זכר שאין ת"ל אלא להוציא מומפום ואנדרונינוס: בתמים כשם שאם אינו תמים אינו לרצון כך אם אינו כענין חזה אינו לרצון י תמים יקריבנו : תמים יקדישנו רש יוםי אומר תמים יקריבנו יבקרנו ויקריבנו · אמר ר' יוסי שמעתי בשוחם תמיד בשבת שאין מכוקר חייב חמאת ויביא תמיד אחר: ינ אל פתח אהל מועד מימפל בו ומביאו אל פתח אהל מועד: מה חוא אומר יקריב יקריב מנין אתה אומר נתערבה עולה בעולה עולה בתמורה עולה בחולין יקרבו ת"ל יקריב יקריב יכול אפילו נתערב בפסולין ת"ל יקריבנו אוציא את שנתערב בפסולין שאינן כשרים ליכרב: יך מנין אפילו נתערכה בחמאות החיצונות -אוציא את שנתערב בחמאות החיצונות שאלו למעלן ואלו לממן -ומנין אפילו נתערב בחמאות הפנימיות י אוציא את שנתערב בחמאות הפנימיות שאלו מבפנים ואלו מבחוץ ומנין אפילו נתערב בבכור ובמעשר ובפסח אוציא את שנתערב בככור ובמעשר ובפסח שאלו מתן ארבע ואלו מתנה אחת ומנין אפילו נתערב בשלמים ובתודה אוציא את שנתערב בשלמים ובתודה שאלו קדשי קדשים ואלו קדשים קלים יכול אפילו נתערב באשם ת"ל יקריבנו לבדו הוא קרב ולא שנתערב באחרים: בן מה ראית לומר עולה בעולה שהוא שם אחד עולה בתמורה שתמורה קריבה בעולה עולה בחולין שהוא יכול להקדיש את החולין ולעשותה עולה יקריב אותו מלמד שכופין אותו יכול על כרחו תייל לרצונו הא כיצד כופין אותו עד שיאמר רוצה אני:

פרק ד לפני ה' וסמך ידו ואין סמיכה בבמה · צפונה לפני ה' ואין צפונה כבמה · וכי אי זו מידה מרובה מדת צפון

וחין עוף שלחים: הסחת תוכיה וכו' ולה כשרה טומטום והכדרוגיטם . דכחיב נקבה תתיתה יביאנה י ואתר נקבה ודמית: מ לח מם חמרת בחטחת שכן לא כשרה לבא כל מין וכרים . כך כתוב בספרים וקשית דמה לי להוכיר זכרים אצל חטאת . דבחטאת חלב שהיא נקבה אייריגן והל"ל שכן לא כשרה כל מין שהרי כשבה או שעירה כתיב אבל לא מן הבקר ושמה הטו עולה דוכר נקט לום וס"ק לח חם חתרת בחטחת שכן לה כשרו לבה כל מין זכרים וחפי היכה שחטחת בחה זכר כנון שעירי יוה"כ ושל רגלים ושעיר נשיח וכן פר העלם דבר של ציכור ופר כהן משיח כל חטחת כמו שמסורש זכר ולח ממין חחר: בטר יוכיה וכו׳ ולה כשר לכה טומטום ואכדרוגינום . כדתניגן פרק על אלו מומין [בכורות מ"ח:] וממרו בנמ׳ גכי בכור תרי קראי כחיבי הוכרים ודלא כר׳ ישמעאל אכדרוגיכו׳ בכור הוא ומומו עמו: ר מעשר יוכיח כו' ולה הוכשר לבה טומטו' ואכדרוגיטם : [שם כ"ז .] וכר"ש כן יהודה שאחר שומטום ואנדרוגינום אין נכנסין לדיר להתעשר דם"ל בריה הוא . ומיעט רחמכא בקדשים זכר ודאי נקיבה ודאית " וגבי בכור תחת נמר מקדשים פ' מעשר בהמה: רא שכן הוא אחד מעשרה. ולא ריבה בה הכתוב בהבחתו . וכן חם חין ששרה חין עליהן תורת מששר חפי' חמר זה והוה מעשר: תאמר בעולה שהוא אחד משחד . אפר בכמה אחת אם יש לו יכול לעשותה עולה וכן כל עדרו אם ירצה יעשם עולות : ת"ל זכר . ובפרק אלו מומין [שם מ"ה : מ"ב -] ה"ר חסדה מחלוקת בחנדרוגיטם חבל טומטום ד"ה ספיקה הוה וקדוש מספיקה. ופריך לה מרושה דהך ברייתה . ומשני סמי מכאן טומטום: יב שאם איט חמים אלא בעל מום איט לרלון. כדכתיני קראי בפ' אמור אל הכהנים: כך אם אינו כענין הום. אלא יש בו פסולין דרובע וכרבע מוקצה ונעבד חיט לרצון וסמך מיעוטי דהנהו פסולין לחמים שלה תחמר כ"מ לכתמילה חבל דיעבד כשר קת"ל דהוי דותיה דבעל מום : ממום יקרובט תמים יקדישנו . ותני כפי אי דתמיר [ו':] המקדיש כעל מום י למובה עובר משום המשה שמות משו' בל תקדישו . ובל תשחטו ובל תזרקו "

וכל תקטירו כולו י וכל תקטירו מקלתו. וה"ק איכא נמי עשה : חמים יכקרנו וכל תקטירו כולו י וכל תקטירו מקלתו. וה"ק איכא כמינ יבקרנו . שיבקרנו קודם אחיבי מאחר שלרין להיות תמים א"כ כאילו כתיב יבקרנו . שיבקרנו קודם שחים׳ שהים אור שהים אין לו ביקור י מפני שחומין עשויין להשתנו' אחר מית'י וגבי תמיק הוא דילפינן בספחים [ל"ו" מנחות מ"ט: ערכין י"ג:] שלריך בקור די מים קודם שחיםה י דכתיב ביה תשמרו . וילפינן "מפסח מלרים דכתיב ביה למשמרת: בשומם תמיד בשבת שאינו מבוקר שהוא חייב חטאת . בם' לולב

הגהות מהרי"ד

נדבות ליבור שקונין בהם עולות לקיץ החובח * כדתנן בשקלים (פרק ו") וחייתי לה בסוף מנחות (קו:) ובתחורה פ' ולד חטאת (כג:) * והאי קרא דהבא לה מיירי בה : ן שלחים יוכיחו שבאין חובת ליבור * שלחי עלרת * ותיחה מה לידן להזכיר שלחים יוהוי חלי לחיתר מנחה חובית שהיא באה חובת ליבור

ואינה באה בנדבה י וכן עולת בהמה י ת"ל קרבנכם: רו בי דין אחר ומה אם היחיד כו' מה לציבור שאינו מביא עולת העוף נדבה דין הוא להם שהרי גם אינן מביאין אותה חובה: "א ד"א קרבנכם מתקום שהיחיד מביא בעולת בהמה קיימינן כמו שהיחיד מביאה נדבה כמו

כן ליבור מביאין נדכה : פרשתא ג עולה מה תלמוד למר דסוה

לומר מצי למיכת ב אם קרבנו מן הבקר י וכי תימח לה הוי ידעינו חי זה קרבן הרי הוא אומר למטה (ע' קרבן אהרן) וסמך את ידו על ראש העולה י א"כ עולה דכתיב כאן מה ת"ל: לא יהו כל הפסולין החלה : מוקלה ונעבד רובע וכרבע וגוגה : בשחין לה חליפין י שחין יכול להביח עולת העוף תחתיה כתו בעולת חובה שפעמים בחה עולת העוף תחת עולת בהמה: ך לה הם אמרת בעולה שכן אין קדושה חלה עליה בבעלת מום קבוע . כדתכן בתמורה פ' יש בקרבנות (ט"וי) חומר בתמורה שהקדושה חלה עליה בבעלת מום קבוע ואיכה יוצאת לחולין ליגזו וליעבד : פי׳ ואפילו נפדית : אבל אם הקדיש בעלת מום לעולה יולאת בפדיון לחולין ליגזו וליעבד י ואחריכן כתי פ"א דתמורה (זי) דבעל מום מעיקרו דיקלא בעלמה הוה : תחמר פתמורה שקדושתה רגיל לחול חפילו על דבר פסול : שלחעלה: [ק"ו · כתו ועוד ק"ו ולחה לי קרח: תחתר בשלמים שכשרו לבח נקכות

פרק שלישי א מלחד שמות בתה נדכת שנים · דשנים (חשנה מרח שלישי א מלחות ק"ד:) יכולים להבית בחתה תחת לעולה

מה שאין כן במנחה (שם ולקמן פרק ו' ברייתא ג'): והלא דין הוא בלא קרא: מה עולת העוף באה נדבת שנים וכו' י וא"ת ולפרוק מה לעולת

פרק ג תקריבו מלמר שהיא באה נדבת שנים והלא דין הוא עולת העוף כאה בנדר וכנדבה ועולת כהמה כאה בנדר ובנדבה מה עולת העוף שהיא כאה בנדר ובנדבה הרי היא כאה נדבת שנים אף עולת בהמה שהיא באה בגדר ובנדבה תבא נדבת שנים: 🔼 או כלך לדרך זו מנחה באה בנדר וכנדבה ועולת בהמה כאה כגדר וכנדכה מה מנחה שהיא כאה כנדר ובנדבה אינה כאה נדבת שנים אף עולת בהמה שהיא באה בנדר וכנדבה לא תבא נדבת שנים: ב נראה למי דומה דנין דבר שכולו עולה לאישים מדבר שכולו עולה לאישים ואל תוכיח מנחה שאין כולה לאישים י או כלך לדרך זו דנין דבר שהיא באה חובת ציבור מדכר שהיא באה חובת ציבור ואל תוכיח עולת העוף שאינה כאה חובת ציבור תלמוד לומר תקריבו מלמד שהיא כאה כנדר ובנדבה נדבת שנים: 🏲 קרבנכם מלמד שהיא באה נדבת ציכור והלא דין הוא מנחה באה בנדר ובנדבה ועולת בהמה כאה כגדר וכנדכה מה מנחה שהיא כאה בנדר וכנדכה אינה באה נדבת ציבור אף עולת בהמה שהיא כאה בנדר וכנדכה לא תבא נדבת ציבור: 🎵 לא אם אסרת במנחה שאינה באה נדכת שנים תאמר בעולת בהמה שהיא כאה נדבת שנים י עולת העוף תוכיח שהיא כאה נדבת שנים ואינה כאה נדבת ציבור: לא אם אמרת בעולת העוף שאינה באה חובת ציבור תאפר בעולת בהמה שהיא באה חובת ציבור שלמים יוכיחו שהן באין חוכת ציבור ואין באין נדבת ציבור: 7 אף אתה אל תתמה על עולת בהמה שאע"פ שהיא באה חובת ציבור לא תבא נדבת ציבור ת"ל קרכנכם מלמד שהיא כאה נדבת ציבוד: 🎵 דין אחר מה אם היחיד שאינו מביא עולת חובה ככל יום מביא עולת בהמה נדכה י ציבור שהוא מביא עולת חובה בכל יום אינו דין שיביא עולת בהמה נדבה י לא אם אמרת ביחיד שהוא מביא מנחת נדבה י תאמר כציבור שאינו מכיא מנחת נדכה : שותפים יוכיחו שאינן מכיאין מנחת נדבה ומביאין עולת בהמה נדבה: 🔼 מה לשותפין שהן

הפוף שכן בחה כלח תחות וזכרות ולכך הקילו עליה דבחה בנדבת שנים והכי פרכיט כפ׳ עולת העוף (לקמן פרשה ר ברייתה מ") י וי"ל דהכה חוליכן לדין ראשון ולא חשיב ליה ההוא דינא דריבה בהבחה בלח תמות וזכרות : והתם (לקתן דיש פרק תי) מרבה דעולת העוף באה בנדבת שנים כדכתיב והקריב: מנחה אינה באה נדבת שנים י כדכתיי בה נפש כדמפרש פ' המנחות והנסכים (מנחות ק"ד:) : ב ושל תוכיח מנחה שאין כלה לאישים שהשיריים נאכלין לכהרים וליכח למיפרך דחיהו גמי ממנחת כהנים מייתי לה דכולה לאישים שהרי עיקר מנחה היא הנוהגת בישראל י ומה שהחמיר הכחוב בשל כהנים . מסני שהם משונים מישראל בכמה· עמינים: מדבר שהוח בא חובת ליבור כהמות הכאות לתמידין ומוספין י וכן מכחת העומר דליבור מייתי להי ולקמן (פרשתה וי ברייתה וי) המר עולה קרבנו היחיד מביח עולת העוף ולח הציבור י וכן לעיל בריש דינה הוי חלי למידן י והלה דין הוחי ומה עולת העוף שאנה בחה חובת ליבור בחה נדבת שכים י עולת בהמה הבחה חובת ליבור לא כ"ש שתבא נדבת שנים י והוי מלי למיחר מנחה תוכיח שבאה חובת ליכור ואינה באה נדבת שנים ת"ל תקריבו מלמד שבחה נדבת שנים י וי"ל משום דהת"ל מה למנחה שכן אינה באה נדבת ליטר אינה באה נדבת שנים תאמר בבהמה וחכתי קרח למה לי: ך קרבנכם מלמד שהיח בסה נדבת ליבור י שהליבור מתכדבים שלה : גם מותרות נקראו

מביאון עולת בהמה נדבה שכן מביאים עולת העוף גדבה. תאמר שיביא הציבור עולת בהמה נדבה שכן אינו מביא עולת העוף גדבה שכן העוף גדבה שכן הינו מביאה חובה תאמר שלא יביא ציבור עולת בהמה גדבה שכן העוף גדבה שכן הינו מביאה חובה ואינו מביאה נדבה: ז אף אתה אל הוא מביאה חובה והואיל והוא מביאה חובה יביאנה נדבה מנחה תוכיח שהציבור מביאה חובה ואינו מביאה חובה לא יביאנה נדבה ת"ל קרבגבם מלמד שהיא באה נדבת ציבור: ז"א התחבה על עולת בהמה שאע"פ שהציבור מביאה חובה לא יביאנה מביאה משם הציבור מביא:

פרשתא ג עולה מה תלמוד לומר שיכול לא יהו כל הפסולין האלו נוהנין אלא בעולת נרבה י עולת חובה מנין ודין הוא נאמר הבא עולת נרבה ונאמר הבא עולת חובה מה עולת נדבה כל הפסולים האלו נוהנין בה: ב לא אם אמרת בעולת נדבה שאין לה חליפין האמר בעולת חובה שיש לה חליפין לא יהו כל הפסולין האלו ניהנין בה ת"ל עולה אחר עולת נדבה ואחד עולת חובה כל הפסולין האלו ניהנין בהן: ג ומנין שינהגו בתמורה ודין הוא נאמר הבא עולה ונאמר הבא תמורה י מה עולה כל הפסולין האלו נוהנין בה י אם תמורה כל הפסולין חאלו נוהנין בה : ד לא אם אמרת בעולה שאין קדושה חלה עליה בבעלת מום קבוע לא יהו כל הפסולין קבוע והואיל וקדושה חלה עליה בבעלת מום קבוע לא יהו כל הפסולין האלו נוהנין בה בא עולה לרבות את התמורה: ד ומנין שינהנו בשלמים ודין הוא נאמר הבא עולה לומר הבא שלמים מחולה כל הפסולין האלו נוהנין בהן: ל ק"ו ומה אם עולה שכשרה לבא מהעוף אינו דין שיהו כל הפסולין האלו נוהנין בהן לא אם אמרת בעולה כל הפסולין האלו נוהנין בה שלמים שלא כשרו לבא נקבות כזכרים הואיל וכשרו לבא נקבות כזכרים לא יהו כל הפסולין האלו נוהנין בה שלמים שלא כשרו לבא נקבות כזכרים הואיל וכשרו לבא נקבות כזכרים לא יהו כל הפסולין האלו

באשר זי לישר ליבור י אמנם הרו"ף כתב שם שאין הלבור מביאים שולת מדבה ומ"ש כאן שהיל באה מדבת לצור א אמנם הרו"ף כתב שם שאין הלבור מביאים שולת מדבה ומ"ש כאן שהיל באה מדבת לצור א אותה מותה באהוא היין המובם: ף שלמים יוכישו כרי במ" המוב" הקדי אלא לא בשם מדינו אל מוכל לששת מה הלד רך לדין למילף מדל מחדל : או כתב היית רעבן חלין למו שגם הלצור יביאו עולת השוף גדבה המהכה מיתי ליה מעולת חובה שבהל זה והתם היי בהמה א"ב דיו לבא מן הדין להיוש כמין עב"ל ולא יומים לצב ר מתיבת קרבני ולא יושמי המחלה לקושיישו כי לקמן פרשמא ו' ברייתא ו' ממשע לצב ר מתיבת קרבני ע"ש: "א ממקום שהימי שבת כי' במי למעונה רובע ומרבע ומוקלה ומעד ומצמ י ד"ע: "א מולת שהימה שבת מין פ"ל בון עולם יולדת ועולת ומצות י ד"מ:

לרב אשי יוצא דופן יוכיח י שלא עשה מקריבין כקריבין ומותר להדיום ואפור לגטה י מה ליוצא דופן שכן אינו קדוש בבכורה י בעל מום יוכיה י וחזר הדין הצד השוה שבהן שמותרים להדיוט ואסורים לגבוה וכ"ש טריפה שאסורה להדיום תהה אסורה לגבוה וכו'י מה להצד השוה שבהן שכן מומם ניכר תאמר

ברובע ונרבע וקרה למה לי : 🖸 נעבד שלפויון אסורים אינו דין שיססל מע"ג במובח י וא"ת מה סברה היה זו שהצפוי פשיטה ליה דחסור יותר מן הנעבד שלריך לאסור לנעבד מק"ו י וי"ל משום דכתיב פסילי אלהיהם תשרפון כחש וקס"ד היינו בדבר שחינו בעלי חיים י אבל בבעלי חיים לחי ולכך

בטריפה שכן חין מומה ניכר : משום הכי חילטריך קרח לפסולי והחם מפרש הבחמה להוציא את הרובע ואת הנרבע: 🗅 מן הבקר להוציא אמאי לרוכי תלתא קראי למעט טריפה · את הנעבר והלא דין הוא ומה אם אתגן ומחיר שצפוייתן מותרין וקחמר חי ממשקה ישרחל ה"ח למעוט פסולין מעל נבי המובה נעבד שצפויו אסורין אינו דין שיפסל סיכא שלא היתה לה שעת הכושר דותיא מעל נבי המובח: או חילות ומה אתנן ומהיר שהן אסורין על דערלה וכלאי הכרם : אבל היתה לה נבי מזבח צפוייהן מותרין נעבד שהוא מותר אינו דין שיהו שעת הכושר אימא ליתכשר כתב רחמנא כל אשר יעבר חחת השבט פרט לטריפה -צפוייו מותרים אתה ביפולת לא תחמוד כסף וזהב עליהם ואני ואי מהכיח ה"א המם שנטרפה ולבסוף אקיימנו לא תחמוד כסף וותב עליהם ולקחת לך בדבר שאין בו הקדישה : אבל הקדישה ולבסוף נערעה רות חיים י אבל בדבר שיש בו רוח חיים הואיל והוא מותר יהו לא כיון דבעידנא דאקדשה כוב חויא צפוייו מותרין תלמוד לומר מן הכקר להוציא את הנעבד: לריכי כולהו וח"ת כפי כל הכשר ר וכשהוא אומר מן הבקר לממן שאין תלמוד לומר אלא להוציא (חולין קט"וי) קחמר ואת אומרת כלחי הכרם עיקרו נחסר הוחיל והיחה להם את חמרפה: והלא דין הוא ומה אם בעל מום שהוא מותר שעת הכושר קודם השרשה : אלמא הוי בחולין פסול מעל נבי המזבח מריפה שהיא אסורה בחולין אינו להו לכלחי הכרם שעת הכושר יוח"ת דין שתפסל מעל גבי המובח חלב ורם יוכיחו שהן אסורים בחולין והתם אתאי קרי להו כלאי הכרם כיון שעדיין לח שרשי וי"ל משום שכבר לוקם וכשרין על נבי המזכחי לא אם אמרת בחלב ודם שהן מדבר הוורען י ות"ת חשוב שיש להם שעת הכושר מותר י תאמר במרפח שכולה אסורה מליקת העוף תוכיח שכולה וי"ל דכלחים דבהחי קרא מיירי בעכבים אסורה וכשר על גבי המזבח לא אם אפרת במליקת העוף שעושין כהם יין לנסכים כדדרשינן שקדושתה אוסרתה תאסר במרפה שאין קדושתה אוסרתה והואיל (פסחים מחי) מן המחתים ממותר שני ואין קדושתה אוסרתה לא תפסל מעל גבי המזבה הא אם השבתה מאות שנשתיירו בכור והנהו לא הוי להו כשהוא אומר מן הבקר למטן שאין תלמוד לומר אלא להוציא את נסכים • וח'ת כיון דמיירי קרח שורע כלחים בכרם וכשר משום שנשתיירו המרפה: 🙌 מן הצאן להוציא את המוקצה ומן הצאן להוציא שני מאות י אבל לא נשתיירו לא י את הנונח: אמר רבי שמעון אם נאמר רובע למה נאמר נונח והלא אותן ענבים היחה להם שעת ואם נאמר נונח למה נאמר רובע לפי שיש ברובע מה שאין כנונח הכושר קודם שהביח שם כלחים י ווייל ובנונח מת שאין ברובע י רובע עשה בו את האונם כרצון נונח דמה שנדל בחיסור לח היתה לו שעת הכושר וחותו הוח חסור חבל מה שנדל לא עשה בו את האונם כרצון י נוגח משלם את הכופר לאחר קודם אינו אסור אלא שאינו יכול מיתה רובע אינו משלם את הכופר לאחר מיתה יש ברובע מה להפריש האיסור מן ההיתר ונאסר שאין בנעבד ובנעבד מה שאין ברובעי רובע בין שלו בין של בתערובת מחתים גם הסיתר כך פיי אחרים אסור : נעבד שלו אסור של אחרים מותר : רובע צפוייו רב"ו בר' שתוחל (וכ"ה בתום' תנחות מותרין ונעבד צפוייו אסורין י לפיכך צריך הכתוב לומר ו'י חולין קט"וי): יא מן כצמן לפוציה את המוקנה י וכפרק כל האסורין את כולם:

(תמורה כ"ח:) אמר ריש לקיש אין תקריבו אסור אלא מוקצה לשבע שנים: ומן הצחן להוציח חת ההורג שהרג נפשי ומוח"ו קח"דרשי ובתמורה פי כל האסורין נפיק לתנה דבי ר' ישתעהל ססולין הלו חכי חשחתם בהם חום בם והחם קאמר מיעוטין דמן הבהמה ומן הבקר למאי לרוכי . אבל לרבט לא קאמר . כי משחתם בהם למה לרוך כי ודאי רבטן דרשי ליה לכל שאין מום פוסל בו אין ערוה כו' . וא"ת מה לריך לרבט למילף מהאי קרא תיסוק מכי משחתם כיון דררשי מיניה כל שאין המום פוסל בו אין ערוה ועכו"ם פוסלים כו : וח"כ חלי לחילף חשם חוקלהונרבע ונעבד י וי"ל חשום שכבר דרשינן חהחי קרא דמן הבקר דפסילי מוקצה ורובע . אמרינן כל שהמום פוסל בו דבר ערום ועכו"ם פוסלק . אבל קודם דלא נפיק מהכא לא הוי ידעינן מכי משתחם דבר ערוה ועכו"ם דפוסלין . ובפ׳ כל החסורים ובפ׳ שור שנגח ד׳ וה׳ (מ:) מייתי לה: הם נחמר רובע למה נחמר נוגח : פר ששניהם שקולים ונסקלין כשיש עדים : רובע עשה בו אונם כרלון " אע"ג שבא עליה אדם לאונסה דכחיב ואת הבהמה מהרוגו: טגח לה עשה בו חונם כרצון · דתניה (משנה שם ליט) שור החוצטדין חינו חייב מיתה וכשר לגבי חובה ושעתה דחתר קרח כי יגח ולה שיגיחורו: נוגח משלם את הכופר לאחר מיתה י אע"ם שנסקל בעלים משלמין את הכופר : רובע אינו משלם את הכופר לאחר מיתה י אם רבעה אשה וקטלהי ובגמרם (שם מ:) מפרש אמאי לא משלם כופר מה לי קטלה בקרנה מה לי קטלה ברביעה ומשני קרן כונחה להזיק והחי טנתו להנחת עלמה : נעבד של אחרים מותר . דחין אדם אופר דבר שאינו שלו (ע' זית רעכן) :

צריד לפסלו מק"וי אבל קרא דלא תחמד כסף ווהב עליהם אין נראה לי לחלק . אלא הכל אסור בין על בעלי חיים ובין שלא על בעלי חיים יולכך הוה סשיטא לוה חוסור טפי בלפוי מבנעבד: ת"ל מן הבקר להוליה את הנעבד וח"כ השתח משמע חי לחו קרח דמן הבקר מסתמא הוה מותר לגבוה נעבד של בעלי חיים יוקשה דבפי כל החסורין (חמורה כ"ח) תכן על נעבד ומוקצה זם חם מותרין באכילה : וקאמר בגמרא (כ"ט") מנה"מ ממשקה ישראל ואי ס"ד חסורין להדיוט לחה לי למעטינהו לגבוה מקרח דמן הבקר משמע חי לחו דמעטינהו לגבוה מסחמה הוה הסירה גם להדיוט והכח מסתמת רנה להתירן גם לגבוה . (בתום׳ שם) וי"ל בודאי אי לאו קרא דמן הכקר לא הייתי אוסר נעבד לגבוה כי מה שכתוב פסילי אלהיהם תשרפון באשי היינו בדבר שחין כו רוח חיים . לכך כח הכתוב לחסור לגבוה והחם ה"ם תו ס"ד דאסירי גם להדיושי א"כ למה לי לחיכתב חיעוט גבי גבוה . ליכתביה אצל הדיוט דאפיר ואנא אמינא דכ"ש לגבוה דאסור מדכתיב ממשקה ישראל י וכיון שכתכו אצל גבוה ש"מ אבל להדיוע מותר: יכול יהה לפויין מיתרין ת"ל מן הבקר ויש לפרש כיון דמקרי געכד לחסור לגבוה הוי לפויין חפורין חף להדיום . ומעתה קרא דלא תחמוד כסף ווהב עליהם על כל מי שהוא נעבד ואפילו נעבד דבעלי חיים דלגבוה אסור ולהדיוט מותר י וכן מוכח התם בגח׳ דפרוך רכי חכינה טעמה דרבי קרה הא לאו הכי לפויין מותר והכתיב ואכדתם את שמם והסוא קרא לאסור אפילו להדיום . וא"ת דם כל הללמים

(ע"ו מ"ה) גבי הר הנעבד דאסור לגבוה ומותר להדיוט: ופליגי התם ר"י הגלילי ורבנן בלפוידהר אם מותר להדיוטי והשתם מאן דמתיר מאי שנא מנעבד בעלי חיים : דחסור לגבוה ולפוי אסור אפילו להדיוע : וי"ל שאני לפוי של הר כשחין הצפוי עלמו נעבד דמותר דילפינן מכלים שנשתמשו בהן לצורך הר נעבד דמותרין דאחרי החם אבד תאבדון את כל המקומות בכלים שנשתמשו בהן לע"ז הכתוב בדבר וכתב בסיפרא דקרא אלהיהם על ההרים ולא ההרים אלהיהם ומעתה ממעטינן נמי גבי הכלים שנשחמשו בהן להר דמותרין וכן נמי ילפינן מקרובת דהר דמותרת מכלים : וכן בלפוי ההר מותר : חבל נעבד של בעלי חיים הכל אסור כלים ולפוי ותקרובת : והיינו דאמרינן ס"ם כשחם (חולין מי) כח לכר דתקרוכת מותרי וכח לגדה דכר דתקרוכת הסור משום שהוח בעלי חיים ותקרובתן אסורה והח דפליגי החם בלפוי הר מאן דאסר סובר שגם כלפוי עלמו נעבד עם ההר ולפויו הוא חלוש ואינו מחובר י ומאן דשרי סבר הכר נעבר והלפוי אינו נעבד וכיון שהר מותר להדיוט כ"ש לפויו שלא יהא טפל חמור מן העקר דקדק רבי׳ ילחק ב"ר שמואל: ר כשמות חומר למטה מן הבקר כדכמיב חם שלה קרבט מן הבקר : מייתי לה פ"א דמנחות (ב:ו) והתם מפרש לה: אם השבתה כשהוא אומר מן הבקר למטה וכו' חחי אם בשנתה : חמר רב חשי משום דחיכה למימר מעקרה דדינה פרכא מהיכא מייתי לה מבעל מום י מה לבעל מום שכן עשה בו מקריבים כקרבים י דפסל בהן בעל מום המקרב כבהמה א"ל רב אחא (סבא כ"ה לפניט)

מהריי"ר הנהות

מאליו משנעבור על לים כידים שנקריב נסולים וכדאיעת במשנם ובסים פ' ע"א והובל בעירובין ק' ע"א ושפיר הים תחלתו להמחיר וסיעו להמחיר והים דין והבן . ועל מה שפתדו על לשון הג"א שכבית הך כללת מעו"כ עודע ולש הבי"א שכבית הך כללת מעו"כ עודע ולש הבית מהוב להין דעיקר הען חושר הבית מהוב להי הלי מיל בבית המום דמגמרל המוכ כ"א : " מעל גבי השבם ואם בשנת י"ע על והעורה אמי ובלי בלעול ברובע וורבע : "א נעבד של משור של אחרים שותר כי"מ ווכתב בלדו שאינו בולי מחרין כי"ע"י ע"א בייע בעל לשוי מוערים מוער כי" ווכע לישיע מוערין כי"ע"י בייע בייע בייע מוערים ב"ב משל

וכחות משום מום י מכלל מה שנעבדה בו עבודה ע"י איסור (ל"ל סרים) לא ההפיד לפסלו בשביל כן. וכן חורש בשור ובחמור מיהו למ"ד בפ'ד' מיתות (סנהדרין נ"ו:) בן נח לא נלטווה על הסירום אין להוכיח מכאן דילמא מיירי שהנכרי סורם אותן דלא לעשה בהם עבירה : וחפי לח"ד נלטוו נכרים על הסירום . הכח שנסתרם ע"י

כלכ חוע"ו חיה לכך נ"ל החדפשיטח ליה הכח דחורש בשור ובחמור כשר : היינו דנפק לן בפ׳ עגלה ערופה דלה מיספלי אפי׳ בעבודת אסור י וחימא דאמאי לא אתר עוכד בקדשים יוכיח וי"ל דהוה חלי למימר דמה להתם דלא אסר אלא נקדשים י תחמר ברובע ונרבע דמסור בין בחולין בין בקדשים: ת תחתר ברובע ונרבע שחייבים מיתה חמר ליה טוללך מה שהכחת י שחייבים מיתה לא הוי אלא על פי שנים עדים . ואילו וודאי אין לריכים קרא . אלא אתן מן דינה לפסול: נעבדה בו עבירה ע"פ עד א' או ע"ם הבעלים מנין וכו׳ וא"ת למה ליה למילף מן דינה שהצריך להביהן לפסול תיפוק לי' תדאסירי להדיוט אסירי כמי לגבוה דבעינן (פסחים מ"ח תמורה כ"טי מנחות פו: חולין צי) ממשקה ישראל י וי"ל דמיירי קודם שנגמר דינו לסקול דאכתי חזי להדיוט ואפ"ה אסירי לגבוה מכ"ש דבעל מוסוא"ת קודם גמר דין נמי הרי מצוה להביחו לב"ד וח"כ פשיטח דאסירי לגבוה : וי"ל כי אינו ק"ו מבעל מום היכא שעבר והקריבו (ע׳ תום׳ תמור׳ כתי): תחמר ברובע ונרב׳ שחיו מומו בגלויי וא"ת כילף מיולא דופן שאין מומו כיכר י ואין שני עדים פוסלין חותו מחכילה ועד ה' סוסלו מהקרבה יוכ"ש רובע וגרבע י וי"ל שחכר יולח דופן שלח הי"ל שעת הכושר י ועוד תימה נילף מחתכן ומחיר שחין שני עדים פוסלין חותן מחכילה ואפ"ה עד אחד פוסלן מהקרכה וכן ברוכע

ב אדם לרכות את הגרים ישהם נמי בכלל לאני לאן מרעיתי אדם אתם אבל לא מיקרי בני ישראל שאינן בני יעקב י ולכך נמי לענין תנופה וכרכת כהנים לריך לרבינהו וקשה דבפי בתרח דנזיר (ס"ח: ע"ש) מרבה מקרח עבדים לנזירות משום דכתיב בני ישראל ולא מרבה את הגרים משמע דגרים בכלל בני ישראל הם : מכם

לפוציא את המומרים י מומר לכל התורה כדמוקי לה בפ"ק דחולין (ה' ע"א): כל האמור בענין כשם שאין סומכין על העולות כך לא יסמכו על ד כשיקדים הקדשו להקרבתו שלריך השלמים: 🕻 אדם י לרכות את הנרים י מכם להוציא את המומרים להקדישו קודם י ולחו דוקה חלה קודם ומה ראית לומר כן אמור אדם לרבות המומרים : מכם להוציא כקדש (כ"ל שט"ם הוח ול"ל קודם סמיכה) את הנרים אחר שריבה הכתוב ומיעם ת"ל בני ישראל מה בני שלם יסמוך כשמות חוליון הכל חם מקדישו בעורה כ"ש דניחם טפי כמעשה הלל ישראל מקבלי ברית י אף הגרים מקבלי ברית יצאו המומרים. (ספחים פ"ה) :שלח יחמר לה׳ עולה יוכן שאינן מקבלי ברית י אי מה ישראל בני מקבלי ברית את פים דנדרים (ט:): דן שלח יתן פ"פ לפינין לרדות פי' לרדות ולנכח בחשוכה המומרים בני מקבלי ברית יצאו הגרים שאינם בני מקבלי ברית תלמוד לומר מכם י ועכשיו הא אל תאמר אלא מה ישראל מקבלי שאם היה כתוב לאלהים אצל קרבן מנחה ברית אף הגרים מקבלי ברית יצאו המומרים שאינן (בני) [מקבלי] וקרבן העוף ושם כן ד' חותיות כחוב מצל שלה ומטחת שהוח קרבן גדול היו ברית שהרי הפרו ברית וכן הוא אומר זבח רשעים תועבה: מינין אותרים שאינו מקבל מכם אלא ד אדם כי יקריב יכול נזרה תלמוד לומר כי יקריב אינה אלא קרבן גדול י וכן בספרי פ׳ פנחם י וכן רשות: קרבן לה' כשיקדים הקדשו להקרבתו דברי ר' יהודה י שנינו כפוף מנחות: ך ת"ל כקר ולחן אמר ר' שמעון מנין שלא יאמר אדם לה' עולה לה' מנחה לה' תקריבו י מפרש הכחוב שנה לעכב עליו שלמים אלא יאמר עולה לה' מנחה לה' שלמים לה' ת"ל קרכן לה' שכבר כתב ברישת דקרת חדם כי יקריב ושב כתב תקריבו והיינו לעיכובה והלא דברים ק"ו ומה אם מי שהוא עתיד להתקדש אמרה תורה ורש"י פו' בפי כל הפסולין (זכחים לדי) לא יזכיר שם שמים אלא על הקרבן על אחת כמה וכמה שאין תרי בקר וצחן כתיב שם מן הבקר ומן מזכירים שם שמים לבמלה: 🎵 רבי יוסי אומר כל מקום שנאמר כצאן. וכחיב אם שלה קרבנו מן הבקר קרבן אמור ביויד ה"א שלא ליתן פתחון פה למינין לרדות: ואם מן הלאן קרבט וקשה הלשון דקחמר ן קרבן לה' בהמה יכול אף החיח שהיא קרויה בהמה שנאמר ואת פ"ל בקר ולמן תקרינו : ז להוליה הת סרובע י מייתי לה בחתורה (כ"ח ע"ה) הבהמה אשר תאכלו שור ושה ונומר איל וצבי ונומר תלמוד לומר פרק כל האפורון: חורש בשור וחמור בקר וצאן אין לך כבחמה אלא בקר וצאן: יכול לא יביא ואם יוכיח שמותר לגבוה י בפ׳ עגלה ערופה הביא כשר : משל למה הדבר דומה למי שאמר לו רכו לך והבא (פוטה ת"ד) יליף דלה נפסלו קדשים הם חמים והלך והביא לו חמים ושעורים הרי זה מוסיף על דבריו כעכדה נכן עכודה אסילו עבודת איסורי ת"ל בקר וצאן תקריבו ואין לך בבהמה אלא בקר וצאן בלבד ואים גם בשור ובחמור כשחורש ליפסלו חק"ו דבעל חום שלח נעבדה בו הא למה זה דומה למי שאמר לו רבו אל תביא לי אלא חימין הא שבודה דחסור חורש בשור וכחמור לה כ"ש ומתרפים מדחיבה למיפסל מעוך אם הוסיף זה על החמים הרי זה עובר על דבריו: ז מן הבהמה להוציא את הרובע ואת הנרבע י והלא דין הוא ומה אם בעל

מום שלא נעבדה בו עבירה פסול מעל נבי המזכח הרובע והנרבע שנעבדה בהן עבירה אינו דין שיפסלו מעל נבי המזכח הרי שור שחרש עם החמור יוכיח שנעבדה בו עבירה וכשר על גבי המזבח: 🦰 לא אם אמרת כשחרש שור עם החמור שאינן חייבי מיתה תאמר ברובע וערכע שכן חייבין מיתה מול לך מה שהבאת אין לי אלא כשנעבדה בו עבירה על פי שני עדים נעבדה בו עבירה על פי עד אחד או על פי הבעלים מנין: אמר רבי ישמעאל הריני דן ומה אם בעל מום שאין יעידת שני עדים פוסלתו מן האכילה יעידת עד אחד פוסלתו מן ההכרבה : הרובע והגרבע שיעידת שני עדים פוסלתן מן האכילה אינה דין שתהא יעידת עד אחד פוסלתן מן ההכרבה : אמר לו ר"ע לא אם אמרת בבעל מום שמומו בנלוי תאמר ברובע ונרבע שאין מומו בנלוי הואיל ואין מומו בנלוי לא יפסל מע"ג המובח • ת"ל מן

. הבהמה

מולד וכור בקודש סד' ו"ז וכזית רעכן הקשה מדוד דאמר לד' הארץ ומלואה ותיאה לומר דמדוד לא קשיא כיון דס' מהלים מאמר ברום הקודש הרי הוא עלם הקדושה ולעופם המדוד לא קשיא ביון דס' מהלים מאמר ברום הקודש הרי הוא מצט הקדושה ולעופם הוהר הובא שם בסד הקודש עיקר הטעם היא שימול קדושה על אמירת השם וגם למדץ דאמרין להכך פסוף מותר ג'כ מום הטעם - עוד שפ"ל כיון דאסור לספסיק באמצע הפסוק לה חיישיק שמא יפסוק ולא יאמר גם שאר הפסוק מיהו ובורני שראימי הטעם שמא ימות בתוך כך וליל לר"ש דמותר מטעם הא' ולמידן בלא"ם מותר דלא חיישיק למישה ור"ש לשימות בעוץ בלא מיישיק למישה וכי שב המים ישות מ"ש על מה שאומרים לר" המיים במיים במיים במיים המותר הלה ביותר המיים במיים ב ו שרתי ד' ג' ע"ל חור ושנם עליו תקריבו את קרבנכם לעכב וכן נראה שסים גירסת סרמב"ם

בשקושה פומדת דלמאי אילטריך קרא למעט נשים מסמיכה - ולקוצר דעתי נראה לתרץ סקרגסם איתורבו לכולפי חלות דקרנטת וכח דבשנטות ד' כ' עיב ליל דחיתורבו לקירום סים סשום חבור ושעור בדבור חלות לחתרו בתם כוח חשום דשתור כוח לית חבור סים סשום חבור ושעור בדבור חלי מחלות בתם כוח משום לשנה חתר בדבור חלי מול מותם לשני חלות ולעור ומשנים לחוץ למדבור חלי מחלות ומשנים לחנון במשנים לחתרו למדבור חלי מחלות לחד ורחי ביל כל מחלות ומשנים לחתרו לבולפו חלות דקרבן ושפיר חילטרין קרח למטוטי בלחשי כיון כוח למחלות בלחבן של מחלות בחתרון בחיל מחקר של החושין ד' ל'ז - וישיין חיש הפותם בשל הפותם וכי של מחלות בלחות בלי חקרבן מבותם בחתרון בחיל מחקר של חוץ ליו ליו וישיין חיש בסותם לחתר מבות במחלות בלחון בב' מחקר של היול בעל במחל הוא בשל השל בעל מחלות במחלות בלחות בלחוץ בעיב ד' מיון מיול לון מגיגל ד' ע"ו ע"ב בירושלתי שקלים פרק ח" כלכם כ" : ביות רעכן סבית בשם סקרבן חברן קשית ליק הרח בירושלתי שקלים פרק ח" כלכם כ" : ביות רעכן סבית בשם סקרבן חברן קשית ליק הרח כלו גדים מוכן וו"ש מיור ליון לווק ליון להיון ליון לבין ביון דסתם ספות ל" לוות לחתרון ליון לרעות מתרוך מיון להיון ליון להיון מיון למון מיון להיון מקבלים דבריו בשמחה: יכול לא היה מדבר עמו לצורך עצמוי כלומר שאין למשה זכות בדבר אלא כל דבור וצווי שהיה אומר לו הכל היה בשביל ישראל: אבל מדבר הוא נמי לצורך עצמו דמשמע נמי לאמר לו דכתיב אל משה לאמר

ח"ל לחחר לחחר . לישראל לכד לח הי׳ חדבר עמו חדלה כחיב לחחר לישראל דמשמע לטרך משה

פרשתא ב נני ישראל סאוכין מכרים ואין סומכין וחף על גב (לקמן פ' פתור והוכחה בנת' כויר ס"ב: מנחות ע"ב: חולין יג : תמורה ב :) דטדרין נדרים ונדבות כישראל . אפ"ה מיעטם הכתוב מסמיכה: שהקנופה נוהגת בדבר שיש בו רוח חיים . היינו בכהמות חיים ושחוטות כל זה קורת בדבר שיש בו רות חיים כדתכן כפ' שתי חדות (מכחות לג:) שהתנופה נוהגת בקרבנות היחיד וכקרכנות הליכור בחייו וכשחוטיו כדבר שיש בו רוח חיים וכדבר שחין כו רוח חיים : מכלל דלשחוטין אינו קורא אין בו רוח חיים דה"כ אתאי חזר ושניהו וה"פ כדבר שיש כו רוח חיים . כגון אשם חצורע טעון תנופה חי זבחי שלחי ליבור חיין ושחוטין והיינו שני כבשי עלרת ושלמי יחיד שחוטין : כדחנן בפ' כל המנחות באות (מנחות ס"א ש"א): ובדבר שחין בו רוח חיים כגון לוג שמן של מטרע והבכורים כדברי ר' אליעזר ביי ומנחת העומר ושחי הלחם ומנחת קנאות: וסמיכה נוהגת בדבר שיש בו רוח חיים . לאו דוקא זה הלשון אלא בבעלי חיים : אם מעשמים מתנופה י דבני ישראל כתיב בה ומיירי בה בפ' כל (שם ע"ב) המנחות באות: בכל החבריםי שאם קנו קרבן אחד כמה בני אדם כולן לריכין לסמוך כדתנן בפ' ב' מדות (שם לב:) ומפורט לה התם: ב נשים סיחכות רשות כי' וסחכו עליו הנשים שלהם הי׳ דאין סמיכה אלא בלעלים ואמרינו להו חקפו ידויכו דלח חיסוי עבודה בקדשי' כדמפרש פ"כ דחגיגה (טו ע"כ):

לכתוב וישמע את הקול מדבר לו וכתיב אליו: י יכול מפני שהחול נמוד וכו' : יבול מכל הביח. קול עב וממלא כל הבית. א"נ. סעמים ממורח פעמים מחשרב: אלה כמוסיף על דבריו. שמחלמודו הבין דבר מתוך דבר כי שומש סיה משמע לגריעותה שחיט מדבר עמהם מכל הבית • וקחמר בן עוחי שוה לעילוי

קול לו קול אליו : משח היה שומע את הקול ואין כל אלו שומעים את · הקול : י מאהל מועד מלמד שהיה הקול נפסק ולא היה יוצא חוץ מאחל מועד יכול מפני שהיה נמוך ת"ל וישמע את הקול שאין ת"ל הקול ומה ת"ל הקול הקול המחפרש בכתובים י ויהו המתפרש בכתובים קול ה' בכח קול ה' בהדר קול ה' שובר ארזים וישבר ה' את ארזי הלבנון. קול ה' חוצב להבות אש א"כ למה נאמר מאהל מועד מלמד שהיה הקול נפסק ולא היה יוצא חוץ לאהל: יא כיוצא בדבר אתה אומר וקול כנפי הכרובים נשמע עד החצר החיצונה יכול מפני שהיה הקול נמוך ת"ל כקול שדי בדברו בסיני י וא"כ למה נאמר עד החצר החיצונה אלא כיון שהיה מניע אל החצר החיצונה היה נפסק: יב מאהל מועד יכול מכל הבית . ת"ל מעל הכפורת . אי מעל הכפורת יכול מעל הכפרת כולה: ת"ל מבין שני הכרובים דברי ר"ע אמר ר"ש בן עזאי איני כמשיב על דברי רבי אלא כמוסיה על דבריו הכבוד שנאמר בו הלא את השמים ואת הארץ אני מלא ראה חיכתן של ישראל להיכן גרמה לככוד הזה כלומר דחק להיות מדבר מעל הכפרת מבין שני הכרובים : רבי דומא אומר הרי הוא אומר כי לא יראני האדם וחי בחייהם אינן רואים אכל רואים במיתתן וכן הוא אומר לפניו יכרעו כל יורדי עפר ונפשו לא חיה ר"ע אימר כי לא יראני האדם וחי אף חיות הקדש הנושאות את כסא הכבוד אינן רואות את הככוד אמר רבי שמעון איני כמשיב על דברי רבי אלא כמוסיף על דבריו כי לא יראני האדם וחי את מלאכים שחיים חיי העולם אינן רואין את הכבוד: יג לאמר אמור להם דברי כבושים בשבילכם מדבר עמי שכן מצינו שכל ל"ח שנה-שהיו ישראל כמנודים לא היה מדבר עם משה שנאמר ויהי כאשר תמו כל אנשי המלחמה למות וידבר ה' אלי : דבר אחר לאמר צא ואמור להן וחשיבני ומנין שהיה משה יוצא ומדבר עמחם שנאמר ודבר אל בני ישראל את כל אשר יצוה: ומנין שהיה משה משיב את הדברים לפני הנבורה תלמוד לומר וישב משת את דברי העם אל ה' י אלעזר כן אחווי אומר יכול היה מדבר עמו לצורך עצמו תלמוד לומר לאמר לאמר לישראל בשביל דישראל . כי אם היה מדבר מכל הבית היה משמע כשבני אדם נכנסים שם מסתלק ושילך לו שאין דרך שכינה בגלוי קחיל שנדחק וחלחלם עלחו בכבודו במקום הלנוע להיוח קבוע וחלוי שם חמיד בשכיל חכתו של ישראל: אכל רואים: הם נשעת מיתחם קודם שימותו כי כשפורשת הנשמה מן הנוף יש לה רשות לרחות מדור העליון כמו קודם שניתנה בגוף . וכן יש לה ששה חחת קודם שתלח תן הגוף ורוח הקדש שורה עליהם וחומרי העתידות קודם שנפטרי לג"ע. ובפרקי דר׳ אליעור (פ׳ ל"ד) אין הנפש יולמה מן הגוף עד שתרחה חת השכינה . ובחדרש בחדבר רבה פי"ח ובמס׳ כחובות (ק׳ד ע"ה) קחמר שהקב"ה ושלש כתות של מלחכרי יוצחים לקרחתם וכסוף ספרי קממר ורמית מת מחורי אימתי הראהו סמוך למיתה . הא למדת שהמתים רוחים. וכן חומר במדרש כי ליחוד כדור מגלין לו חת הקד כשעת מיתה . וכן (קדושיןע"ב) פ׳ עשרה יוחסין כי הוה חח ניחח נפשיה דרבי כו': חיות הכושחות י דריש וחי מי שחי לעולם: הריני כמוסיף על דבריו אף מלאכי בשרק . תימה מה תוספתה היה וחת שהלליודע מכ"ש דחיות שהן יותר קדושים ממלחכי' כדמוכח פ' בתרח דיומה (עו) בדרשת כא אל בינות לגלגל יוכן באיכה רכתי ונרחה כגירסת הספרי דתנה ראשון דרש וחי על מלאכי כשרתי ותנא אחרון מוסיף אף חיות ומלאכי השרת י מיהו גם לגירסא זו יש ליישב דהוה כ"ד כיון שתלחכי השרת עושין שליחותו של מקום יש להם רשות יותר לרחות חת הכבוד : לכך הוסיף אף מלאכי השרת: יב בשבילכם מדבר עמי ולא חהיו סבורים שאני גדול מכם כדי שיהיו

ישראל היה מדבר עמו ולא היה מדבר עמו לצורך עצמו י דבר אחר לאמר צא ואמור להם והשיכני ומנין שהיה משה יוצא ומדבר עסהם שנא' ויצא משה וידכר אל בני ישראל י ומנין שהיה משה משיב דברים לפני הנבורה שנאמר וישב משה את דכרי העם אל ה' ברשתא ב דבר אל בני ישראל וסמכו: בני ישראל סומכין ואין הנכרים סומכין וכי איזו מדה מרובה מדת תנופה או מדת סמיכה: מרובה מדת תנופה ממדת סמיכה שהתנופה נוחנת בדבר שיש בו רוח חיים ובדבר שאין בו רוח חיים והסמיכה אינה נוהנת אלא בדבר שישבו רוח חיים: אם מעמתים מתנופה מרוכה לא אמעמם מסמיכה מעומה: אתה אומר בצד הזה נתרכה תנופה ונתמעמת סמיכה או בצד זה נתרבה סמיכה ונתמעמת הנופה שהסמיכה ניהנת בכל החוברין ואין התנופה נוהגת בכל החוברין: אם מעמתים מתנופה מעומה אמעמם מסמיכה מרובה . הא לפי שיש בתנופה מה שאין בסמיכה ובסמיכה מח שאין בתנופה צ"ל דבר אל בני ישראל בני ישראל סומכין ואין הנכרים סומכין: 🗖 בני ישראל סומכין ואין בנות ישראל סומכות י ר' יוםי ור"ש אומרים הנשים סומכות רשות י א"ר יוסי אמר לי אבא אלעזר היה לנו ענל זבתי שלסים והוצאנוהו לעזרת הנשים וססכו עליו הנשים לא ספני שהססיכה בנשים אלא ספני נחת רוח של נשים

יכול לאיסמכו על העולות שאין העולות מעונות תנופה אבל יסמכו על השלמים שדר' השלמים מעונין תנופה ת"ל ואמרת אליהם לרבית

ושלים חיתקש סמיכה בשקיטה ופוח לקחן ריש מרשתה די וממן ושמט מה שמיכה כנים היים והיה למה ז' ובמים ל"ג ע"א דמי מיקף למשיכה שחיטה למי דאורייתא גם זה אסימתה בעלמה והיה למה דאורייתא גם זה אסימתה בעלמה והיה למה דרש שמינים למי דעובים במיכה מידה לא דרש שמינים לבד דרי יהודה לא דרש שמינים לבד כמשיה עיל הך ברייתא דאין בנות ישראל סומכית דאתיא כר"י דסתם ספרא ר" יהודה ע"ל מידה כ"ל מל היים אל אינה רק אסמכתא בעלמא וא"ל מאי מיבעיא ליה לעלמודת אי ההוב ע"ל היות מחום היים אל היות אחריון ביבמות ה" דסעם דריש במשכה עירה משום דמוכח וה"ל דהבא מיום למוכח ותוכח אלי השיים המים דמים המוכח ליות בכל לאו וה"ל מהכם והיות המוכח למוכח ללה להשיים ספים" מופרה והום אסמכתא אל"ל השיים ספים" מופרה והום אסמכתא אל"ל השיים ספים" מופרה והום אסמכתא אל"ל השיים ספים" מופרה והום אסמכתא אליל השיים ספים"

הינקוט למו מכים כן דהבמי זרט נממות כי הקובן מהין שהמשן היח היער עי בתקוט סניסמלו. ובדית משמע שהמסרון כ א היער: פרישרא ב א ואין נכרום סימכין י מע"ם מרק שלשי ממעשה הקרבנית דון חי וסמג עשין סיי קפ"ג : שהתניפה ניהגת ברצר שיש בי רום חיים כ' · רמב"ם פ"ע ממעה"ק דון ו' ופ"ם משמידין ס' י"א · וסמג שם : ואין הנכרום סימכין ·

פרק שני

ך ולא אוציא את הוקנים שכשרו לעלות:

ושבעים מזקני ישראל: שלא נראו בדבורי

דכתיב ואל הוקנים אמרשבו לנו בוה:

ולא אוליא את אפרן שנחוועד בדבור

דכתיב וידבר ה׳ אל משה ואל אהרן ולא

לבניו . ל"א דכתיב ועלית אתה ואהרן

עמך ולא בניו עמו: ך או אוציאס מן

היעידה. שלח היו בחהל מועד לשמוע

הדבור עם משה : ולא אוציאם מן הדברו**ת**י

שהיה שומעים בכל מקום שהיו: ה מבל

סיו שומעין את הקול . קול העברה

בעלמת כעין רעם: ח׳ל קול לו. כי׳ יכול

לכתוב

דכתיב ואל משה אמר עלה וגו' י

לעלמו . כמו בפרשת פסח שבכל פסוק יש חלוה בפני עלמה וכן בפרשת קדושים : בל משה משה . לשון חבה וכמו שכתוב שם כך בכל מקום: הוא משה עד שלא נדבר שתו. היה שוחד בלדקו כמו לאחר שנדבר עמו. וכב"ר (פל"ו) קאתר דמשנקרא . איש מלרו נקרא איש האלהים ולא כנח דמשנקרא איש לדוק נקרא איש האדמה :

וכלא דין כוא וכו' . מן כדין נוכל לידע שהיחה קריאה קודם ומה צריך לכתוב ויקרא: ב לא אם אמרת בדבור הסנה שהוא תחלה לדברות. שנדבר עם משכ ואורחא דמילתא לקרותו תחילכ ולאחר כך לדבר עמו : ב לא אם אמרת בדבור כר סיני . שהוח לטרך כל ישראל ועדיין לא שמעו קולו : דן יצא דבור אהל

ויקרא וידבר חקדים קריאה לרבור . הלא דין הוא נאמר כאן 💦 דבור ונאמר בסנה דבור מה דבור האמור בסנה הקדים קריאה לדבור אף דבור האמור כאן הקדים קריאה לדבור: 🗖 לא אם אמרת בדבור הסנה שהוא תחלה לדברות תאמר בדבור אהל מועד שאינו תחלה לדברות י דבור הר סיני יוכיה שאינו תחלה לדברות והקדים בו קריאה לדבור: 🕻 לא אם אמרת בדבור הר סיני שהוא לכל ישראל האמר בדבור אהל מועד שאינו לכל ישראל. הרי אתה דן מכנין אב לא דבור הסנה שהוא תחלה לדברות כהרי דבור הר סיני שאינו תחלה לדברות ולא דבור הר סיני שהוא לכל ישראל כהרי דבור הסנח שאינו לכל ישראל : ד חצד השוה שבהן שהן דבור מפי קדש למשה והקדים קריאה לדבור. אף כל

פרק א

מועד שחים כחש . לח היה חדבר עמו מתוך כמש אלא מתוך שני כדי ארון היה הקול חלה וכיון שמינו עושה רושם כל כך בוה ס"ד שלה כיה מקדים קריחה לדעור: ז יכול לח סים קריחה חלח לדברות בלבד. לפרשיות שנאמר בהן דבר אל בני ישרחל כמו כאן: מנין אף לחמירות. לפרשיות שנחמרו בלשון חמירה כגון אחור אל הכהנים ובלשון צוויין צו את בני ישראל: האף להפסקות פרשיות כגון וחלה המשפטים שיש דיני פרשיות זו מפר זו: מו וכי מה ההפסקות משמשות . קים ליה שהיה משה שומע כמו שכתובים בתורה בהרחקת הפיסוק זו מזו : וכין ענין לענין . ספוקין כל אחד

שהוא רבור מפי קדש למשה הקדים קריאה לדבור: 🎵 אי מה להצד השוח שבהן שהן דבור באש מפי קדש למשה והקדים בהן קריאה לדבור אף כל שהוא דבור באש מפי קדש למשת נקרים קריאה לדבור יצא דבור אהל מועד שאינו באש. ת"ל ויקרא וידבר הקרים קריאה לדבור: [יכול לא היה קריאה אלא לדבור זה בלבד ומנין לכל הדברות שבתורה . ת"ל מאהל מועד כל שהוא מאהל מועד נקרים בו קריאה לדבור: ? יכול לא היתה הקריאה אלא לדברות בלבד סנין אף לאסירות ולצוויין א"ר שסעון ת"ל דבר וידבר לרבות אף לאסירות ולצוויין: יכול אף להפסקות . ת"ל וידבר לדבור היתה קריאה ולא היתה קריאה להפסקות : 🛆 ומה היו הפסקות משמשות ליתן ריוח למשה להתבונן בין פרשה לפרשה ובין ענין לענין. וחלא הרברים ק"ו . ומה אם מי שהוא שומע מפי הקכ"ה ומדבר ברוה"ק צריך להתבונן בין פרשה לפרשה ובין ענין לענין על אחת כמה וכמה הדיום מן הדיום: י ומנין שכל הקריאות היו משה משה. ת"ל ויקרא אליו אלהים מתוך המנה ויאמר משה משה . שאין ת"ל ויאמר . ומה ת"ל ויאמר מלמד שכל הקריאות היו משה משה : יא ומנין שעל כל קריאה היה אומר הגני . ת"ל ויקרא אליו אלהים מתוך הסנה ויאמר משה משה ויאמר הנני שאין ת"ל ויאמר (הנני) ומה ת"ל ויאמר הנני מלמד שעל כל קריאה וקריאה היה אומר הגני: 🔼 משה משה אברהם אברהם יעקב יעקב שמואל שמואל לשון חבה ולשון זירוז. דבר אחר משה משה הוא משה עד שלא נדבר עמו הוא משה משנדבר עמו

פרק ב

אליו לסעט את אהרן. א"ר יהודה בן בתירא י"ג דברות נאטרו בתורה למשה ולאהרן. וכנגדן נאטרו י"ג מיעוטים ללמדך שלא לאחרן גאמר 🛠 אלא למשה שיאמר לאהרן: ב ואלו הן . וכבא משה אל אהל מועד לדבר אתו . וישמע את הקול מדבר אליו י וידבר אליו . ונועדתי לך ודברתי אתך. אשר אועד לכם שמה לדבר אליך שם. [אשר צוה ה' את משה] י ביום צותו. את אשר צוה ה' אל משה. את כל אשר אצוה אותך אל בני ישראל י ויהי ביום דבר ה' אל משה בארץ מצרים בואלה תולדות אהרן ומשה ביום דבר ה' אל משה בהר סיני. ויקרא אל משה וידבר אליו [מיעם את אהרן מכולם]: (ג מיעם את אהרן מדברות הר סיני באהל מועד מהו אומר ויקרא אל משח מיעם את אהרן מדברות אהל מועד:) ד ר"י הגלילי אומר בג' מקומות נאמרה בתורה דבר למשה י בארץ מצרים י בהר סיני ובאחל מועד: כל התורח כולה: בארץ מצרים מהו אומר ויהי ביום דבר ה' אל משה בארץ מצרים מיעם את אהרן מדברות ארץ מצרים: בתר סיני מהו אומר ואלה תולדות אהרן ומשת ביום דבר ה' אל משה בתר סיני: מיעם את אהרן מדברות הר סיני. באהל מועד מהו אוסר ויקרא אל משה מיעט את אהרן מדכרות אהל מועד דבר אל משח ולא לאהרן: 🦰 רבי אלעזר אומר ונעדתי שמה לבני ישראל תקדש בכבודי עתיד אני להיות ועד להם ולהתקדש בהם י איסתי היה זה יום ח' למלואים . שנאמר וירא כל העם וירונו ויפלו על פניהם. או אינו אלא ליתן להם יעידה לדברות . ית"ל ונועדתי לך לך היתה יעידה ולא היתה יעידה לכלל ישראל: [אוציא את ישראל שלא כשרו לעלות בהר ולא אוציא את הזקנים שכשרו לעלות בהר . אוציא את הזקנים שלא נראו בדבור עם משה ולא אוציא את בני אחרן שנראו בדבור עם משה .. אוציא את בני אחרן שלא נתועדו עם משח בדבור ולא אוציא את אחרן עצמו שנתועד עם משה בדבור ת"ל אשר אועד לך. לך היתה יעידה ולא היתה יעידה לכולם: ? או אוציאם מן היעידה ולא אוציאם מן הדברות. ת"ל תדברתי אתך. אוציא את ישראל ולא אוציא את חזקנים אוציא את הזקנים ולא אוציא את בני אהרן אוציא את בני אהרן ולא אוציא את אהרן עצמו. ת"ל לדבר אליך שם עמך היה הדבור ולא היה הדבור עם כולם: 🦰 יכול לא היו שומעים את הדבור אכל היו שומעים את הקול ת"ל קול לו אוציא את כל ישראל ולא אוציא את הזקנים אוציא את הזקנים ולא אוציא את בני אהרן אוציא את בני אהרן ולא אוציא את אחרן עצמו ת"ל קול לו: 🗅 אוציא את כולם ולא אוציא את מלאכי השרת שאין משה יכול להכנס לתוכן עד שיקרא י ת"ל

הגהות מהריד

הכני מה ת"ל ויאמר ולפי זה א"ל לממוק הנמ ולפרש כפי" הראב"ד שהוא דוחק עלמו לומר ועל ויאמר ולפי זה א"ל לממוק הנמ ולפרש כפי" הראב"ד שהוא דוחק עלמו לומר פרק ב א אלניו למעט את אהר עיין קרכן אכרוןוגור אריה ונראה פ"פ דאמרוק ביומא דף ד' ע"ב קול לו קול אלנו משם שמע וכל ישראלילא שמעו ויעוי"ש ברש"י פי" וישמע את הקול מדבר אלנו [לו] היה יכול לומר וכתב מדבר אלנו וכ"ה בבמדבר רבה סוף פרשה י"ד וישמע את הקול מדבר אלנו קול לו קול אלו לו א"ל מהתם שמעיק ישראל ואייתר כאן למעט אהרן: ד"ר יה הגליני אומר ב"א מקומות נאמרה עורה למשם כליל ד"מ. וכ"ה בילקוע המחבר האי מושני את אחרו מדבר הבי החברות הבר מינו בארב במהמחת במו ה"ל ביותר בור ה" אל משה במדבר האי מושני את אחרו מדברות הבר היינו בארב

פרק א ה סקשה כקרבן מכרן ח"כ לשמוק מכולהו וליתו ממהל מועד והכיח גם מה שתירן הריים מורסי עיים. ולקולר דעתי רחיתי תירון דבר זה מפורם סרבר הכסברת הימה שבתהל מועד ולטרך יוער הריתה מבסיר ומבסנה לוה שפיר לת הוי ילפירן ממסם מוער ובעו"ה ברור הית : ז מ"ל דבר וחדבר למער לרבות כן הגי' בדרך תמים : יא שתין פ"ל ויממר הל עיין בע"ר בוף פ' נפת ושם מעורם שתין ע"ל ויממר חלם ויען

לומר כי החמאת האשם הוא לכהן י אלא לפי שיצא לידון בדבר

חדש בבוחן יד ובבוחן רגל וכאון ימנית י יכול לא יהא מעון מתן

דמים למזכח י ת"ל כי כחמאת האשם הוא לכהן י הרי החזירו הכתוב

לכללו בפירוש לומר לך מח החמאת מעונה מתן מזכח אף אשם

מעון מתן מוכח: הד דבר הלמד מענינו כיצד ואיש כי ימרם ראשו

קרח חוא פתור חוא יכול יהא פתור מכל פומאה י ת"ל וכי

יחיה בקרחת או בגבחת נגע לכן אדמדם דבר למד מענינו שאינו

מהור מכל מומאה אלא ממומאת נתקים בלבד: [דבר למד מסופו

כיצד ונתתי נגע צרעת כבית ארץ אחותכם משמע בית שיש

בו אכנים ועצים ועפר מממא יכול אף בית שאין בו אכנים

ועצים ועפר שמשמא מלמוד לומר ונתץ את הבית את אבניו

ואת עציו ואת כל עפר הבית ' דבר למד מסופו שאין הבית מטמא

עד שיהא בו אכנים ועצים ועפר: 7 שני כתוכים המכחישים זה

את זה עד שיבא השלישי ויכריע כיניהם : כיצד כתוב אהדאומר

וירד ה' על הר סיני אל ראש ההר וכתוב אהר אומר מן השמים

השמיעך את קולו ליסרך : הכריע השלישי כי מן השמים דברתי

עמכם סלמד שהרכין הקדוש ברוך הוא שמי שמים העליונים על

הר סיני ודבר עמהם • וכן אמר דוד בספר תלים וים שמים וירד

וערפל חחת רגליו : חלל הזקן דרש שבע מדות לפני זקני בתירה :

קל ותומר י ונזרה שוה י ושני כתובים י וכלל ופרמי וכיוצא בו

במקום אחר : ודבר למד מענינו : אלו שבע מדות שדרש הלל הזקן

לפני זקני בתירה: 🎵 כתוב אחד אומר ובבא משה אל אהל מועד

לדבר אתו : וכתוב אחד אומר ולא יכול משה לבא אל אהל מועד

הכריע כי שכן עליו העגן אמור מעתה כל זמן שהיה חענן שם

לא היה משח נכנס לשם נסתלק חענן היה נכנס ומדבר עמו"

רבי יוסי הגלילי אומר הרי הוא אומר ולא יכלו הכהגים לעמוד

לשרת מפני הענן כי מלא כבוד ה' את בית ה' מלמד שנתנה

רשות למלאכים לחבל וכך הפסוק אומר ושכתי כפי עליך עד עברי

מלמד שנתנה רשות למלאכים לחבל : וכך הפסוק אומר אשר

נשבעתי כאשי אם יבואון אל מנוחתי כשישוב אפי יבואון

אל מנוחתי:

מעלה חשבו אותם שתי מדות י אי נמי אשמעינן על הנחקים שאעפ"י שנקראו נגע לדעת כשאר נגעים אין למדין אותם מהם הואיל ויבאו לטעון טעון אחר שלא כעניינו : דבר הלמד מעניינו כילד ואיש כי ימרט ראשו קרח הוא טהור הוא יכול יהא טהור מכל טומאה פי' ואפילו מטומאת מגעות והסטיות כשהוא

> אומר וכי יהיה בסרחת או בגבחת נגע לכן אדמדם וט׳ ככר למד שאינו טהור מכל טומאה אלא מטומאת נחקים ואף על פי שוו נשירת שער וזו נשירת שער חין נתק קרוי חלם כשניתק שער רחשו מחמצעיתו ובמכילתה לכי יחרון נמי הכי דרשינן לא תגעוב הרי וו אוהרה לגונב נסשות או איט אלא לגונב ממון . אמרת לא ולמד משלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהם ישלש מצות אמורות בענין שתים מפורשות ואחת סתומה נלמוד סתומה ממפורשת במה העניין מדבר במיתת בית דין פי לא תרלח ולא תנאף עתה לפי הענין הוה כשחכו לחדק מענק הסחוך חין לנו למעט הקרח והגבח חלח מן בטומחה האמורה בענין ומאי ניהי טומאת נגעים אכל לא משאר טומאות שכחורה וכשהוא אומר למטה וכי יהיה בקרחת או בגבחת וכו' למדנו עוד שאפילו מטומאת נגעים נמי לא נטהר אותו אלא מן הנתחים בלבד ואילולי זה הפסוק סייתי מטהר אותו מכל טומאת נגעים כי הם כולם ענין לו והיינו דקאמר וכשהוא ולא קאמר כשהוא אומר: דבר הלמד מסופו כילד ונתתי נגע לרעת בבית ארץ אחותכם משמע בית שיש כו אבנים ועפר ועלים וכית מה שאין וכו׳ וכשהוא אומר למטה ונתן את הכית את אכניו ואת עליו כא לחדת שאין מטמח בכנעים עד שיהח בו וכו׳ קשיא לי הייט כלל ופרט אין בכלל אלא מה שבפרט כדאמרינן לעיל ואיכא למימר לפי שחק זה פרט כשחר פרטק שכן מלמדין את הכללות אלא שבא ללמד כי אף העלים והעפר שבכית יהיו טמאים מפני נגע האבנים והכל לריך כתילה : ואיפשר שאם [אין] שם עלים ועפר כמו כן יהיה טחח בנגעים חלח

ושפת כחו כן יסים שתח בעפים הגמ רובדי אלא לחדרם הוא בא כדרשיכן ליה כדוכתיה: בבית ארץ פרט לבית רובדי אלא לחדרם הוא בא כדרשיכן ליה כדוכתיה: בבית ארץ פרט לבית בספינה או באסבריה ולהביא בית הבנוי בארבעה קורות או על ארבע עחודים. אי נחי כי בכלל עלמו מוחזר בסוף ונחץ את הבית את אבניו ואת עליו י נמלא כי מלת בבית שהיא הכלל אינה לריכה בתחלת הענין והסוף הוא העיקר לכל י תדע לחאן דאמר כלל ופרט המרוחקין זה מזה בחד ענינא לא דרשיכן להו בכלל ופרט הלא כללא ופרטא תרויים דדרשיכן ומרבינן מכללא וממעטיק מפרטא מאי טעמא לא אמריכן בהו דבר הלחד מסופו לדון את הכלל על פי הפרט כי הכא אלא מפני שאין זה כלל כשאר כללות לדרוש ממנו אלא למדרשו הוא בא כדאמרן ועיקר כלל ופרט המרוחקין זה מזה מפורשים בסנהדרין פי נגמר הדין [מור] כענין והומת ותלית י והנה מדה זו בתורה כלל ופרט אלא שהענין מתפרש בתוכו ילחד י ולפי דעתי מסופו לאו דוקא אלא כל שכן שאם נתפרש הדכר בתחלתו שכל הענין כולו הולך ע"ם אותו הפירוש הראשון והאי דקאמר הכא מסופו משום דכבר (התלמד) אמר דבר הלחד מעניינו דשמעיכן מיניה דאפילו מענין הסחוך לו כי ההוא דקרחת ונבחת וכי ההוא דלא תגנובו

שאט למדין שנין מענין וכל שכן מתחלת הענין עלמו ומשום הכי קאמר הכא מסופו כנ"ל: ושני כחובים המכחשים זה את זה: כבר פירשט אותם בכללות: וכן הוא אומר ויט שמים וירד: גם זה הפסוק כמו כן מלמד על ההכרע שאמרכו וזהו כיולא בו במקום אחר שדרש הלל לפני זקני בתירה כלותר האחד מסייע

לחבירו ומחזים חת טעמו יוו איכה חדה בסני עלחה לחשב עם שלש עשרה מדות אלא לפי שהאחרות שדרש לכם היו מדות דרש גם לזו מדה עמהם י ומכין ז' מדות כך הן בקל וחומרי בנורה שוה . ובנין חב . ושני כחובים . פי שכי כתוכים המכחישים זה את זה וכלל ופרט וכיולה בו במקום החרי ודבר למד מעניינו ושתי מדות הרחשונות מפורש בפסחים בפ' ואלו דברים [פו י] והשאר לא נתפרשו ואיפשר תפני שדרש להם כל היום בהלכות פסח הוצרך לכל המדות הללו: כתוב אחד אומר ובבא משה אל אהל מועד לדבר אתו י וכתוב א' אומר ולא יכול משה לבא אל אהל מועד בא השלישי והכריע כי שכן עליו העכן אמור מעתה וכו' וכן הוא אומר ולא יכלי הכהנים לעמוד לשרת גם זה ממדת כיונה בו במקום החר שמלינו כהן כמו כן שני כתובים התכחישים זה חת זה וגא השלישי ותכריע ביניהם וההכרע הואת מפורשת כמי כן במקום אחר שנחתר ולח יכלו הכהנים וכר חלתד שנתנה רשות למחבלים לחבל פירוש אנב אורחיה קאמר דקה מפרש למה לא יכלו הכהנים מפני בענן לא מפני עובי כענן שימנע אותם אלא מסני סבת החחבלים הבחים בפחליה של חעלה שנחנה רשות לחבל שעל מנת כן הן בחים וכן הוא אומר ושכותי כפי עליד עד עברי וכו' מדקחמר שלריך להגן עליו: וכן הוא אומר אשר נשבעתי באפי אם יבואון אל מנוחתו כשישוב אפי זה אינה מלמד על הרחשונים חלה הם למד מן הרחשונים כי כתו שחתרנו על כי שכן עליו הענן שהוא מפרש למה לא יכול משה לבח חל חהל מועד דמשמע כי כשנסתלק הענן היה יכול לבא כך המקרא הום שנאמר בו באפי גבול הוא

לשבועה שכל זמן שיהיה אף לא יכאו וכשיסתלק יבאי י והמקרא הזה על העתיד נאחר ולא על דור החדבר שלא חלינו שנסתלק האף מהם אלא גוירת הארבעים נחקייתה בהם ועל החקרא העליון הוא חזור אל תקשו לבבכם מחדיבה כיום מקייתה בהם ועל החקרא העליון הוא חזור אל תקשו לבבכם מחדיבה כיום מחדבר אשר נסוני אבותיכם בחנוני גם ראו פעלי י ארבעים שנה אקוע בדור ואוחר עם תועי לבב הם והם לא ידעו דרכי אשר נשבעתי באפי וכו כלוחר אל תקשו לבככם כאבותיכם עשו חשובה לחען ישוב אפי חכם כי אני נשבעתי באפי כל זמן שחהיו באף עמי ותעחדו בחריכם שלא תבואו אל מנוחתי נשבעתי באפי כל זמן שחהיו באף עמי ותעחדו בחדיכם שלא הבואו אל מנוחתי חהם אלא שעחדו בחריים עד כלוחם על כן הוא חוהיר על הדורות האחרונים שלא יקשו ערםם כאבותם שנשבע להם ונתקיימה שבועתו וכן יארע להם אם שלא ישובון ואם ישובון ישוב גם הוא עליהם וכן עיקר: ושלחו כללי המדות שהתורה נדרשת בהם ופרטיהם וויתר חהמה בני הזהר שהרו שנו בברייתא ר' אליעור בנו של ר' יוםי הגלילי שלשים ושתים תדות שהחורה נדרשת בם ויש מאלו בכללם:

->3(8)6

הארץ ונדולי קרקע אף אין לי אלא כל דבר שהוא ולד ולדות

הארץ ונידולי קרקע יצאו כמהין ופטריות: מכלל שהוא צריך

לפרט ומפרט שהוא צריך לכלל כיצד קרש לי כל בכור . יכול אם

נקבה במשמע ת"ל זכר - אי זכר יכול אפילו יצאת נקבה לפניו"

ת"ל פטר רחם אי פטר רחם יכול אפילו לאחר יוצא דופן ת"ל

בכור זהו כלל הצריך לפרט ופרט שהוא צריך לכלל:

פרכ א כל דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל ללמד לא ללמד על

אשר תאכל בשר סובה השלמים אשר לה' ומומאתו עליו וגברתה

הנפש ההיא והלא שלמים בכלל כל הקדשים היו דכתיב זאת חתורה

לעולה למנחה ולחמאת ולאשם ולמלואים ולזבח השלמים - וכשיצאו

מן הכלל ללמד לא ללמד על עצמו יצאו אלא ללמד על הכלל

כלו יצאו - לומר לך מה שלמים מיוחרין קדשים שקדושתן קדושת

מזבח אף אין לי אלא כל דבר שקדושתו קדושת מזבח יצאו קדשי

בדק הבית: ב כל דבר שהיה ככלל ויצא מן הכלל למעון מען אחר

שהוא כענינו יצא להקל ולא להחמיר כיצד ובשר כי יהיה בו בעורו

שחין ונרפא וכתיב או בשר כי יהיה בעורו מכות אש . והלא השחין

והמכוה בכלל כל הננעים היו וכשיצאו מן הכלל למעון מען אחר

שהוא כענינו יצאו להקל ולא להחמיר - להקל עליהן שלא ידונו

במחיה ושלא ידונו אלא בשבוע אחד: ג כל דבר שהיה בכלל

ייצא מן הכלל לפעון מען אחר שלא כענינו יצא להקל ולהחמיר.

כיצד ואיש או אשה כי יהיה בו ננע בראש או בזקן - והלא הראש

והזקן בכלל עור ובשר היו - וכשיצאו מן הכלל לטעון מען אחר

שלא כענינו יצאו לחקל ולהחמיר לחקל עליהן שלא ידונו בשער

לכן - ולהחמיר עליהן שידונו בשער צהוב: ד כל דכר שהיה ככלל

ויצא מן הכלל לידון בדבר חדש ואי אתה יכול להחזירו לכללו עד

שיחזירנו חכתוב לכללו בפירוש כיצד ושחם את הכבש במקום

אשר ישחם את החטאת ואת העולה במקום הקדש שאין תלמוד

עצמו יצא אלא ללמד על הכלל כלו יצא . כיצד והנפש

לכסוי כלל נמצח כי הפרט לריך לפירוש הכלל י והח דדרשינן [ב"ק סו.'] בכי יתן איש אל רעהו כלל כסף או כלים [פרט] לשמור חור וכלל איכא לאקשויי לשמור מאי טעמא חשיב לכלל והלא צריך לפרש על כי יתן שהנתינה הזו אינה מתנה אלא פקדון הוא לשמרו ו"ל מדכתיב בפרשה וגונב מבית האיש ונקרב בעל הבית אל האלקים אם לא שלח ידו

במלחכת רעהו חלמה בהדיה שמעינן כי הנתינה הואת אינה אלא לשון מסירה לשם פקדון . כדכתיב תנה חותו על ידי ואני אשיבנו אליך י וכל אשר יש לו נתן בידי שהם לשון שמירה משום החי לשמור מיותר הוא ודרשינן ליה לכללא: פרק א כל דבר שהיה בכלל ויצה מן הכלל ללחד לח ללחד על ענחו יצא אלא ללמדעל הכלל כולוי וכראה לי כי שני דברים הם כלומר כל דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל למה יצא בודאי ללמד יצה הואיל ולה נתחדש בו דבר ולה ללחד על עלמו יצה שהרי לה נחחדם בו כלום אלא ללחד על הכלל כולו יצא : כילד והנפש חשר תחכל בשר מזכח בשלמים אשר לי"י ופומאתו עליו ונכרתה ונר והלא שלמים בכלל כל הקדשים הם שהרי נאמר בפרשת אמור אל הכהנים וימלו מקדשי בני ישראל וכו' הרי כחיב כרת בטומחות קדשים י וח"ת למה חין דנין מדה זו בכלל ופרט לומר אין בכלל אלא מה שבפרט ועל השלמים יהא חייב ועל השאר יהא פטור נשיב ונאמר כי כלל ופרט המרוחקים בשתי פרשיות לדברי הכל אין דנין אותו בכלל ופרט והכי איתה בפסחים בפ"ק [ו:]: וכל דבר שהיה בכלל ויצה מן הכלל לטעון טעון אחר שהוא כעניינו כיצד ובשר כי יהיה בו בעורו שחץ וחלה שחץ ומכוה בכלל כל וכו׳ פירוש טעון אחר שהוא כעניינו פרט אחר שיש כו מקלת הענין הראשון הפרט הראשון הכתוב בכלל הוכיר בו מקצת הענין והניח מקלת כגון שחין ומכוה שפרט בהם כל הענין 'והניח מהם מחיה ושבוע שנית נחמר הוחיל והחקק

לפרש בו דין הטומחה ועשה מהם פרט בפני עלמו מה שהוכיר הוכיר ומה שהניח הניח ואינן טעונין אלא מה שנחפרש בהן וזהו להקל ולא להחמיר שלא יהו טעונין מה שלא נאמר בהם . והא דקאמרינן ולא להחמיר משום דקא בעי לחימר בחדה שלפניה יצא להקל ולהחמיר קאמר נמי בהא ולא להחחיר ואף על גב דלא לריך: וכל דבר שהיה בכלל ויצא לטעון טעון אחר שלא כעניונו וכו׳ . כילד וחים או אשה כי יהיה בו נגע ברמש או ביקן והלא ראש ווקן בכלל שור ובשר היו וכשיצחו לטעון טעון חחר שלח כעניינו פירוש בשוחחת נחקים שחינה חלח נשירת שער וחינה תחרבע מרחות נגעים ולח למעלה תהן ולח למטה מהן: "ד יצח להקל ולהחמיר להקל שלח ידונו בשער לבן . להחמיר שידונו בשער להוב והיינו קל וחומרה שמקילין בו מן הדין הרחשון ומחמירין בו לחת עליו דין החחר שנחפרש בו וחם הוח קל מהרחשון ובדין הוח דמלי למימר להקל שלח ידונו בשער לבן אלח לפי שחין הבהרת והשחת מטמחין ברחש ובוקן כדחיתה בדוכתין וחם חין נוע חין מחיה משום הכי לא אלטריד: דבר שהיה בכלל וילא לידון בדבר חדש אי אתה יכול להחזירו לכללו וכו' . כילד ושחט את הכבש בחקום אשר ישחש את החשאת וכר שאין ת"ל כי כחטחת החשם הוח לכהן פי' שהרי כבר נחמר בפרשת לו חת חהרן אלח לפי שיצח דבר החדש לידון בנהוכות. וחי קשיח לך כיון שהוחור לכללו שחיטת לפון דמפרש ברישה דקרה למה לי והלה כבר נהמר בפרשת לו הת ההרן בתקום אשר ישחטו את העולה ישחטו את האשם ואת דמו יורוק וכו' הא מילתא חיפרשה כדכתיב לפי שיצה לידון בהעחדה יכול חקום העחדה שם תהה שחיטה ת"ל ושחט את הכבש וכו' ואעפ"י שהחזירו לשחיטת לפון אם לא החזירו לכל דבר לא היה מוחור . וא"ת מה בין מדה זו למדה ראשונה שהוכרנו שהרי אין דנין בשתיהן אלא מה שנתפרש שם בהם אלא א"כ החזירן לכללן . תשובתך ודחי כן הוח שהדין שלהם חחד חלח שיש בזו יחרון על הרחשונה כי הרחשונה יצחה לטעון [טוען] אחר שלא כעניינו (כעין) [בענין | טומאת נחקים שאינה מענין הנושים הרחשונים כלל ומן הדין חין לדון בהם מדיני הרחשונים כלום חלח חם כן נתפרש בהם י והמדה הוו בחה ללמד שחשפ"י שהענין הזה כענין הרחשון כנון אשם מצורע שהוא קדשי הקדשים כשאר אשמות וטעון שחיטת לפון כחותן ואפי הכי כואיל ונחחדש בו דבר אין לך בו אלא (חדושו) [משעת] חדושו ואילך עד שיחזירט לכללוי ואע"ם שהיינו יכולין ללחוד את הראשונה חזו כיון שיש ביניהם מעלה

וכלל כילד ונחת הכסף בכל אשר תאוה נפשך וכו' מה הפרט מפורש ולד וולדות החרץ היין והשכר והצחן ולד וולדות החרץ כי היין יוצח מן העובים והבהמה יולדת מן הבהמה כולן תחלת ברייתן מן הארץ מף כל ולד וולדות מן הארץ לתעוטי מים ומלח דלחו ולד הוא שאינו פרי למעוטי כמהין ופטריות דאע"ג

דפירות הן לחו ולד וולדות נינהו שהרי [לכלל] כילד חדש לי כל בכור יכול

שהות נכור לוכרים וככור לדבר אחר לא הוי בכור כדקתני סיפא אי פטר רחם יכול אפילו כולד אחר יוצא דופן ת"ל פטר רחם וכיון שאני רואה הגרסא מתורכת בנמרת דילן קשה עלי מחד לשבש חת זו : וחיפשר לומר מפני שחנו מוצאים בכמה מקומות שעל הוכרים כלבד הוא מזהיר בבכור כדכתיב באותה פרשה וכל פטר שגר נהמה הוכרים לי"ו וכתיב וכל מקנך תוכר פטר שור ושה וכחיב כל הבכור חשר יולד בבקרך ובצחכך הזכר תקדיש משום הכי נקט לה פרטח דוכר והם שני פרטים לכלל חחד והכלל הוח קדש לי כל בכור שהוח סאל נקבות ווכרים ויוצא דופן כא הוכר ומיעט הנקבות בא פטר רחם ומיעט יולא דופן כדמתרץ לה אביו בא הבכור ומיעט כולד לאחר יוצא דופן והוא בא דרך הרחם: כלל הצריך לפרט בשלמא פרט הצריך לכלל איכא שהרי הכלל חוציה מחשמע הפרט שהפרט הוה הזכר ופטר רחם ומשמע כמי פשוט ויוצה אחר הצא הזפן . והכלל הוא הבכור ומוליא הפשוט וכולד אחר יוצא דופן י הנה כי הפרט לרוך לכלל כי הוא חלחד עליו מה שאין כן בשאר כללות ופרטות שהכלל מפורש לעצמו כמו שחתר למעלה מן הבהמה כלל צחן ובקר פרט ווה הפרט אינו לריך לכלל כלום אלא כלל הצריך לפרט מה הוא . וא"ת מפני שהכל סים בכלל ובא הסרט מחנו והנה שהפרט חלמד על הכלל שלא והיה הכל בו כחשמעו ה"כ כל כלל ופרט שנתורה כך הם שהפרט ממעט מן הכלל ומה הפרש יש בין זה לחחרום . עתה דע והבן שלה מפני המיעוט נקרה זה כלל הצריך לפרט אלא שכוא לריך לפרש אותו שאלחלא נאחר בכור ולא נאחר פטר רחם לא הייתי יודע שהרחם קפידא לענין בכורה ולא היה מקפיד אלא על מי שהוא רחשון לולדות חו רחשון לוכרים וכשנחתר פער רחם עכשיו למדנו כי פתיחת הרחם בכלל הקפדת הבכורה הוא י וחשום הכי נקרא זה כלל הצריך לפרט כי הוא לריך לפירוש הפרט מה שאין כן בבהמה בקר וצאן כל הבהמהולפיכך אמרו אין בכלל אלא מה שבפרט וכיוצא בו במסכח חולין [פח:] שהוא כלל הלריך לפרט וכסהו בעפר דלה דרשינן להו בכלל ופרט משום דהוו כלל הצריך לפירוש הפרט משום דהחי וכסהו חשמע לשון סחר כדכתיב מה בלע כי נהרוג את אחינו וכסיט את דמו שר"ל ונסתיר את דמו וכן המכסה אני מאברהם ונאמן רוח מכסה דבר כולם לשון פתר וכשחתר וכסהו בעפר פירוש על הכסוי כזה כי הוא לשון כסוי ולפי דעתי (כי) [פי'] אותו הפסוק הצריך לפרט כדאמרינן ויותר פרט הצריך לכלל שחים נחתר ושפך חת דמו וכסהו בעפר לח למדנו (*)

איכן חלחין חורע אחר למעוטי עופות שלה נברחו מן החרץ הלה מן הרקק והכי מפרט לה בעירובין [כו :] דאיכה תכה החריתי דדריט כללי ופרטי וקהמר מה הפרם מפורש פרו מפרו וגידולי קרקע אף כל פרי מפרי וגדולי קרקע י וקחמר כי דגים דחינהו נמי מחרעה קח רכו : ובעירובין בפרק בכל מערבין [שם] מפרש במסי קח מיפלגי: מכלל שצרון לפרט ומפרט שצריך (לפרט) אף הנקבה ת"ל וכר . נרחה לו שיש כחן שבוש לשון שלח תליט כלל ופרט זה בכל החורה חלח כך רחוי להיות חקדיש כל בכור יכול אף הנקבה ח"ל הוכר וסוח המקרח שבמשנה תורה כל הבכור אשר יולד בנקרך וכנחנך הוכר תקדים ושתה שעה הכותב תחלה מפני שרחה בסמוך פרט ונראה בעיניו שכבר הכלל שלפניו הוח קדש לי כל בכור פטר כל רחם וחינו כן דשני כללות ושני פרטות כוח דורש כרחשון הוח כל הככור תקדיש הזכר וזה פרט הצרוך לכלל לפי שהוכר משמע מעפ"י שהוא פשוט בכורום ושחינם בכורים ת"ל הבכור י והשני הוא קדש לי כל בכור פטר כל רחם וזהו כלל הצריך לפרם ופרם הנריך לכלל כדמפרם ואויל שהכלל מחעש משחע הפרט והפרם משתע הכלל י אלא שאני רואה הגרסא הזו בעלמה נחסכת בכורות בפר׳ כמקח שבר פרתו [יטי] וקח מקשי התם דקתני אי זכר יכול אפילו יצאה נקבה לפניו ת"ל פטר רחם מחי טעמח לא אייתי ליה מבכור אאם יצאה נקבה לפניו הרי אינו בכור לרחם ואעפ"ו

שתם כצו מיד ולדורות אף כל דבר שהוא בצו יהא מיד ולדורות:

מכלל ופרם כיצד מן חברמה כלל מן הבקר ומן הצאן פרם

כלל ופרט אין בכלל אלא מה שבפרט: 🗖 מפרט וכלל כיצד

כי יתן איש אל רעהו חמור או שור או שה פרט וכל בחמה לשמור

כלל פרם וכלל נעשה כלל מוסף על הפרטי מכלל ופרט וכלל כיצד

ונתת חכסף בכל אשר תאוח נפשך כלל . בבקר ובצאן ביין ובשכר

פרט י וככל אשר תשאלך נפשך חזר וכלל כלל ופרט וכלל אי אתה

דן אלא בעין הפרט לומר לך מה חפרט מפורש דבר שהוא וולד וולדות

ובפרשת זאת חוקת התורה כתיב והיה לכם לחוקת שלם י ועוד כתיב את חשכן ה' שתא וככתה וכו' ודרשינן בשבועות [עוז:] אם נאחר תקדש לחה כאתר משכן וכו' אם נאתר משכן ולא נאחר תקדש הייתי אוחר על המשכן יהא חייב שהרי נמשח כשתן המשחה ועל התקדש לא יהא חייב י ואילו נאחר תקדש הייתי

אומר על מקדש הוא חייב שהרי קדושתו
קדושת שלם וכו' ותרווייהו מגמרי לשאר
לוואות שכתורה שיהיו מיד ולדורות מכין
מ"ל לוי ולא הוו שני כתוכים הכאים
כאחד דהא מלריך לריכי כדאמריי וקשיא
לי דתניא בספרי [פ' נשא] ויעש כן בכי
ישראל וישלתו אותם לחדט שהטוי מיד
ולדורות חנין ת"ל ט את בני ישראל ויקרא
אליך שתווית וך וגו'יהא לתדת שהאוי מיד
ולדורות ואיפשר לומר דבשלות שתאים לא
דהרא דכהיל דכתיב בפרשת ואת מוקת לדורות
דהרא דכתיב בפרשת ואת מוקת לדורות

בטמא מת בלבד הוא אבל בשאר הטמאים הכתובים בפרשת נשה לה השכחן ביה דורות ומש"ה הייתי ליה מנרות שהוה שלות בצו מיד ולדורות י ומיהו כשאנו באים ללמד שאר צואות שבתורה מנרות יקשה לכו שלוח טמחים דטמח מת דהוו להו שני כתובים הכחים כחחד לכך הולרך לומר כחו לא הרי פרשת שלות טמאים כהרי פרשת גרות וכו׳ ובההיא ברייתא דספרי דאייתיכן לפיל מסיים בה הכי מנין לכל הצווחות שבתורה היה ר' ישמעחל חומר הוחיל ונאמרו לוואות בתורה סתם ופרט לך הכתוב באחד מהם שיהא מיד ולדורות אף סורט אני את כולן ושמע מינה דבהדיא אשכחן להו לתרוייהו מיד ולדורות ואע"ג דבפרשת אמור לא כתיב ביה מיד ולדורות כנרות בפרשת לו בדוכתא אחריתא מיהא איתא כדכתבים לעיל בשלוח טמאים אע"ג דבפרשת לו לא אשכתן לדורות בדוכתא אחריתי תיהא אשכתן י ואי קשיא לך האי תנא דהכא מ"ט קא חשיב לה להאי מילחה בכנין הב היכעי ליה למיחשבה בגזירה שוה דהה ילפיכן לה בצו . היכה למיחר תשום דט לא מפנן דלגופייהו אתו תשום הכי לא ילפינן להו בגזירם שוה והכי חשכתן לרבי ישמעחל במסכת נדה נסרק המפלת [כב:] דסבירת ליה כל גוירה שוה שחינה מופנה כל עיקר חין למדין ממנה מופנה מלד חחד לחדין וסשיבין י וטוב חוה הטמס דהה חנה לכל החורה יליף מנרות ושלוח טמחים שיהו מיד ולדורות ולח לחותם פרשיות בלבד שכתוב בהן עו חלח לכל המצות שבתורה שהן קרויין מצות י והח דקחני הכח הלד הש.ה שבהן שהן כלו לאו מדוקייה דע נקט ליה הלה שם טומה קחמר י תדע דהה במילה שתהה ככרת מיד ולדורות דילפינן לה במסכת קדושין [כט :] דילפינן תש"ו דכתיב בה מהיום והלחה לדורותיכם הח לח כתיב בה במילה לו ולח לוה חלח מדכתיב וישמור משמרתי מלותי חוקותי : וילפינן לה שם לוחה מע"ז בבנין חב הילכך לכל התורה כולה נמי ילפינן דהח כתיב חלה המצות : וח"ת והלח שלשה כתובים נינהו נרות ושלוח טמחים וע"ז ולכ"ע חין חלחדין : חיכח לחימר מה לע"ז שכן כופר בעיקר והדר דינה נרות וטמחות יוכיתו : מה להצד השום שבהן שכן [יש] כהם לד פנים ע"ו תוכיח וחור הדין לח רחי וה כרחי וה הלד השוה שנהן שהן בצווחה חיד ולדורות אף כל וכו׳ להכי לא תנייה הכא משום דבנין אב ושני כחובים ובנין אב חשלשה כחובים חד גוונא נינהו ולא לריכי לחתכיים : מכלל ופרט . כיצד אדם כי יקריב מכם קרבן לרי מן הבהמה כלל פירוש הוא לחים שהרי חיה בכלל בהמה בקר ולאן פרט ונחמעטה חיה מן הקרבן ומ"ת כלל ופרט למה נכחב הכלל הואיל ואין למדין מחט כדי שחדע כי הפרט דוקה הוח ולח גמרי' מיניה מידי בבנין חב: מסרט וכלל כילד כי יתן חיש אל רעהו חמור חו שור חו שה פרט וכל בהמה כלל עשה חת הכלל מוסף על הפרט - הא מילתא פליגא אנמרא דילן דקא דרשי ליה להאי קרא בכלל ופרט [וכלל] כי יתן איש אל רעהו כלל חמור או שור או שה וכל בהמה פרט לשמור חזר וכלל מה הפרט מפורש דבר המעלטל וגופו ממון ובמכילתה דר׳ ישמעהל בבלל ופרט דרים ליה כי הכח והחם במכילתה חה דרים לשמור עד שיחמר לו שחור לי זה אבל אם אתר לו חן עיניך על זה הוא פטור ומשום הכי לשחור לאו כלל הוא וכי יתן איש אל רעהו לאו כללא הוא משום דהוה ליה כלל הצריך לפרט למה יתן אותו לרעהו לשתור לו שמירה מעולה . ומסיים בה הכי וכל בהמה . חמור או שור או שה למה לי אילו נאמר וכל בהמה הייתי א מר עד שיסקיד אצלו כל בהמה לכך נאמר חמור או שור או שה לחייב על כל אחד ואחד בסני עצמו וכמסכת נויר פרק שלשה מינין [לה י] דריש ר' אליעור להני קראי דנזיר במיעט וריבה וקאחר מאי רבי רבי כל מילי ומאי מיעט מישט שבישתה י ותמיהה מילתה טובה לר׳ הליעור מהי היכה בין מיעט וריבה לריכה ומיעט וריבה ועוד השתח למחן דדריש כללי ופרטי כי הוי פרע וכלל חמריכן נעשה כלל מוסף על הפרע וחתרבי כל מילי למחן דדריש ריבויי ומישוטי לה כל שכן ומסתברה דהיינו טעמה דרבי הליעזר דריבוי גופיה דהיינו מכל אשר יעשה מגפן היין ולם גפן עלמו כדפרישית לעיל י והם דכתב רחמנה לפרט לחיובי על כל חד וחד בחפי נפשיה כדחתר והח דקחני תחי תיעט תיעט שבישתה לחו מדיוקה דמישם נקט לה הלה דסמך מישוטה למישטה וריטי לריכוי וחי קשיה לך להה דתנה ד"ר ישמעהל דלה דריש בההי קרה כלל ופרט זכלל דבר המעלעל וגופו מתון מנה ליה הימה בכעלי חיים חין מידי החרינה

לח י חיבה למיחר יליף לה תשוחר חגם חייב שוחר שכר לת כ"ש: מכלל ופרע

תשובחך מפני שהים לו לומר יצה המרכב כלומר שלה נלמוד הותו ממשכב לכך הזלך לה הרי המשכב להרי המושב העם"י שהמשכב והמושב מצריך צריכי וחינן שני כתובים הבחים כהחד הפילו, הכי חינו למד מהם י ועכשיו יש לנו לפרש מה הנו למדין ממשכב ומושב בכתוב החד י ונחמר כי המשכב והמושב בך הם

המטה והכסת והכר הוא המשכב המיומד והכסא והססטל והקתדרא היא מושב המיומד ואנו באין ללמד הולדומיהן המיומד ואנו באין והחיבה שפתחה מן הכלנין והחיבה שפתחה מן של ועריבה משני לוגין עד תשעה קבין שהן קולדות למשכב והסגום והכדור והחלוק והטלית והקלסטר של ד' קבין והחלוק למשב כדאיתא בפרק ובין בל אלה אנן משכב ומושב ומיוחדין אלא שהן משחשין שכיבה וישיבה מיוחדין אלא שהן משחשין שכיבה וישיבה עם מלאכתן והכך לא כתיבי בקראי אלא דגמרינן להו ממשכב המיוחדין אלה המרודים להו ממשכב המיוחדין אלה המרודים להו ממשכב המיוחדין אלה המרודים להו ממשכב המיוחדים אלה הבתרינן להו ממשכב ממשכב כנין אב הולדות המשכב ממשכב כנין אב הולדות המשכב ממשכב

ותולדות המושב חמושב והיינו בנין אב מכחוב אחד י והלד השוה שבהן עשויין לנחת אדם לבדו . כלומר שאינו לתשמיש אחר והוב מטמא אותו בוובו לטמא אדם לטמא בגדים : אדם במגע ובמשא אף כל וכו' י כלומר כל אלו התולדות כיון שאינן עשויות אלא לנחת אדם לבדו הוב מטחא אותו בזובו וכו' : יצא המרכב שהוא עשוי לפבלון אחר י פירוש לטעונת משא אחר לפעמים לרכיבה פעמים למשה בשעה שהין שם רכיבה משום הכי לה גמרינן ליה ממשכב ומושב אע"ג דלריכי תרוייהו להשוות מגשו במשחו לטמח חדם חלח המשח כלכד הכתובה בו הטמחה הים זו מטמח חדם לטמח בגדים חבל מגשו לח: עתה נשאר לנו לפרש מאי לא הרי המשכב כהרי המושב ומה יש במשכב שאין במושב וכמושל שאין כמשכב דבר זה מפורש בגמרא דכני מערכא [ב"ק פ"א ה'א] אם טחא חושב בטפח יטחא חשכב בשלשה וחפני שטחא חושב בשלשה יטחא (מושב) [משכב] בטסח והכי סירושו שאילו כתב במושב ולא כתב המשכב לא הייתי למד 'חותו מן המושב מסני שוה די לו למלחכתו בטפח חה חין די לו בשלשה טפחים : ואם כתב במשכב ולא כתב במושב הייתי למד אותו ממנו לטמא בשיעור המשכב בשלשה טפחים אבל בטפח לא כדי שלא יהא חמור הלמד מן המלמד לכך סונרכו שניהם . ואי קשיא לך סיכי אחריכן דתולדותיהן בבנין אב קא גחרי והא בפרשת זבים מקרחי גמרינן להו דדרשינן על הכלי וכל המשכב: חשובתך נהי דחתרכי לקבל טומחה מן הוב דהחם הוח דכתיב וחיש חשר יגע במשכבו יכבם בגדיו והמשב על הכלי אשר ישב עליו הוב יכבס בגדיו ובהני לא כחיבי ריבוי לחולדותיהן אלא בבנין אב קא גמרי כדאמר : הא דקתני הוב מעמא אותו ברובו וההוא דדרשיט בפרשת ובים [ספ"ב] אשר ישכב ואשר ישב עליו הוב עד שינשא רובו לה רוב גופו החריט הלה רוב משנהו החריט דהם כן סנדל לה חשכחת לה שיהא שמא מדרם דהא רוב גופו אינו נושא פליו אלא ודאי רוב משענתו קאחר ואיפשר שעוחד לפרקים על רגל אחד. אי נמי כשאדם הולך חרים רגלו אחת ונשען על האחרת: וכשאחרו על שבכה של ילדה שהיא טחאה חדרם ועל כיפת רחשה שהיח טמחה מדרם לח מפני סמיכת הרחש בלבד הן טמחות מדרם דהכח ליכח לח רוב גופה ולח רוב משענתה וחעם"י כי השבכה וכיפה הרחש אינן מיוחדות לישינה ולא לדריסת הרגל כיון שהן משחשות לשכיבה עם מלאכחן ולה בעינן שידרום עליהן כעין חלהכתן הלה הפילו ישב על החגעלים הו שישים הקתדרה חחת רגלי שחין דרך תשמישן בכך טמחות מדרם: וחם ישחל השוחל כיון דבעינן רוב משענתו עליו החיד טמח מושב בטפח ומשכב בג' טפחים וחי חיסדר לרוב גופו חו רוב משענתו במושב בכנד שחין בו חלח טפח על טפח ובמשכב דרך שכיבה הואיל ואין בו אלא ג׳ טפחים י תשובתו איסשר שילחלם חדם על פחות חשני טפחים חשהו ונחצא טפח אחד שהוא רוב חושבו והחשכב כמו כן איסשר שישכב אדם על שדרה בלבד שינביה שוקיו וירכותיו ולא ישען אלא על השדרה ונמצא זה שוכב על פחות מששה טפחים והרי שלשה הם רוב משכבו ונרחה לי דהה דכעינן למשכב שלשה על שלשה דוקה בבגד שחינו כלי חו תכשיט אכל בתכשיט אם חשחש שכיבה עם חלאכתו אף על פי שאין בו שלשה על שלשה טחח חדרם כגון שבכה של ילדה וכיפת הרחש חטחחין חדרם כחה שהן והוח שישען עליו רוב משענתו וחם ישחל השוחל מה הפרש יש בין מרכב לסחה ותרקב שהמרכב מטחחין חדרם לטחח חדם לטחח בגדים במשח וסחה ותרקב אינן מטמאין במדרם כלל וכלא זה חה הם עשויין לחשמים אחד תשובתו מרכב עשוי לרכיבה ולתשמיש אחר סעמים לזה וסעמים לזה אבל סאה ותרקב אינן עשויין לישיבה כלל אלא לחשמיש אחר בלבד וכשישב עליו בחקרה אומרים לו עחוד ונעשה חלאכתו והתורה אחרה אשר ישב עליו הוב שיהא עשוי לישיבה: מבנין אב ושני כתובים כילד י לא הרי פרשת נרות כהרי סרשת שלוח טמחים וכוי הצד השוה שבהן שהן בצווי מיד ולדורות אף כל שהן בצווי מיד ולדורות האי לא הרי לא אתפרש מאי היא ומייתי לה בנמרא דבני מערבה בריש נזיקין ולה מפרש בה מידי והפשר לומר פרשת נרות תדירה לעבודת פנים ושלוח טמחים חים כן שלוח טמחים בכרת ונרות חיכן בכרת וכשחיהן מליט שהן חיד ולדורות בגרות כחיב בם אחור אל הכהנים חוקת עולם הרי דורות אחור ובם׳ בהעלותך כחיב ויעש כן אהרן אל חול פני החטרה הרי מיד וכן כשלוח שמחים בם׳ נשח כתיב ויעשו כן בני ישרמל וישלחו חותם

רבי ישמעאל אומר בשלש עשרה מדות התורה נדרשת מקל

משני כתובים מכלל ופרט מפרט וכלל. מכלל ופרט וכלל אי

אתח דן אלא כעין הפרט . מכלל שהוא צריך לפרט ומפרט שהוא

צריך לכלל: 🗅 כל דבר שחית בכלל ויצא מן הכלל ללמד לא ללמד

על עצמו יצא אלא ללמד על הכלל כלו יצא · כל דבר שהיה בכלל

ויצא מן הכלל למעון מען אחר שחוא כענינו יצא להקל ולא

להחמיר כל דכר שהיה בכלל ויצא מן הכלל לשעון מען אחר

שלא בענינו יצא להקל ולהחמיר כל דבר שהיה בכלל ויצא

מן הכלל לידון בדבר חדש - אי אתה יכול להחוירו לכללו

עד שיחזירנו הכתוב לכללו בפירוש דבר הלמד מעניינו

דבר חלמד מסופו וכן שני כתובין המכחישים זה את זה עד

שיכא הכתוב השלישי ויכריע ביניהם: ג מקל וחומר כיצד ויאמר

ה' אל משה ואביה ירק ירק בפניה הלא תכלם שבעת ימים תסגר שבעת ימים קל וחומר לשכינה ארבעה עשר יום אלא דיו לבא מן

הדין להיות כנדון תסגר מרים שבעת ימים פחוץ למחנה ואחר

תאסף: ד מנזירה שוה כיצד נאמר בשומר שכר אם לא שלח

ידו במלאכת רעהו ונאמר בשומר חנם אם לא שלח ידו במלאכת

רעהו מה בשומר שכר שנאמר בו אם לא שלח ידו פמר את

היורשין את כשומר חנם שנאמר כו אם לא שלח ידו יפטור כו

את היורשים: 🎵 מבנין אב מכתוב אחד כיצד לא הרי המשכב

כהרי המושב ולא המושב כהרי המשכב הצד השוה שבהן שהן

כלים עשויין לנוח אדם לבד והזב מממא אותו ברובו לממא

אדם במגע וכמשא ולפמא כגדים אף כלים שהן עשויין לנוח

אדם לבדו יהא הזכ מממא אותו ברובו לממא בגדים במנע ובמשא

ולממא בנדים יצא המרכב שהוא עשוי לסיבלון אחר: | מבנין אב

משני כתובים כיצר י לא פרשת הנרות כתרי פרשת שלוח ממאים

ולא פרשת שלוח ממאים כהרי פרשת הנרות הצד השוה שבהן

man mangan sak

וחומר : מנזרת שות : מכנין אב מכתוב אחד י מבנין, אב

מכלל וסרט מסרט וכלל כלל וסרט וכלל י מכלל שלריך לסרט י ומסרט שלריך לכלל י כל דבר שהיה בכלל וילא מהכלל ללמד י כל דבר שהיה בכלל וילא לטטון טטון אחר שהוא כענייט י וילא לטטון טטון אחר שלא כענייט י וילא לידון בדבר חדש י ודבר הלמד מעניינו י ודבר הלמד מסופו י ושני כתובים המכחישים זה את

זה י הרי כאן שלש עשרה חלוקות ביניהם ואם ישאל השואל מה ראו לפרט דין מקלתם מדרך עניינם ודין מקלתם לה פרטו עם הפרטות י ועוד משהתחילו לפרש הפסיקו וחזרו ומנו ופרשו . וו"ל מפני שהוכירו כלל ופרט וכלל אין דורשין את הכללות והפרט חור ואמר בפרט וכלל ופרט אי אתה דן אלא כעין הפרע שהרי אנו דנין את הכלל כעין הפרט ומשהחחילו לפרש בחלו פירש דין טולם עד בסוף י וא"ת הרי הססיק בכלל הצריך לפרט ופרט הנריך לכלל לה הפסיק ביניהם לכלל ופרט וכלל שדורשין חת הכל ומפני זה פתך בפירשן על מה שפירש בפרט וכלל ופרט וחזר עוד ומנה ופירש עד הפוף: מקל וחומר כילד וחבים ירק ירק בפניה הלח תכלם שבעת ימים קל וחומר לשכינה ארבעה עשר יום . פירוש שאלחלא לא בָח ללמד שדורשין קל וְחותר למה לחדכורי נזיפת חביה כלל חלח ודחי לאגמורו לשכינה ארבעה עשר יום ומדכתב רחמנה תסגר שבעת ימים גמריכן כמי דדרשיכן דיו לכח מן הדין וגו׳ הרי לך מדה כתוכה בתורה והשחר כולן מן הקבלה חוץ משני כתובים המכחישים זה חת זה שגם היח מפורשת בתורה כדחמרינן לקמן כתוב חחד חומר וירד ה' על הר סיכי וכתוב א' חומר כי מן השמים דברתי עמכם בא הכתוב השלישי ויכריע ביניהם שנחתר תן השמים השמיעך את קולו ליסרך ועל הארץ הראך את אשו הגדולה פירוש הוא השמים שהוא אש ומים שהראה דמות האש העליונות על ראש ההר לדבר מתוכה י וואת היח ההרכנה שאמרו רו"ל [כאן ומכילתא פ׳

יתרו] לא שהרכין השמים מהווייתן כלל ומזו הכרעה שהכרוע הכחוב השלישי ותקן שני כחובים המכחישין זה חת זה לחדו רו"ל לחקוחות אחרים שחכחישין זה את זה ולא בא הכתוב השלישי כדי להכריע כאותה ששנינו בסוטה [כו:] כתוב אחד אומר ומדותם מחוץ לעיר את פאת קדמה אלפים כאמה וגו' וכחוב אחד אומר מקיר העיר וחוצה אלף אתה סביב' וכאותה ששנינו (במסכת נכורות) [ל"ל ערכין כט'] בבכור בקר ולחן כתוב חחד חומר תקדיש וכתוב חחד הומר לח יקדיש והכריעו ביניהם מדעתם ותרצום לפי רמיותם כמו שלמדו מקל וחומר דשכינה כמה קלין וחמורין בכל התורה . והח דקתני עד שיבח הכתוב השלישי ויכרוע ביניהם הכי קחתר שני כחובים המכחישים זה את זה אי אתה רשאי לדחותן ולהחזיקן בשבוש אלא תחויק לחרץ אותם כל מה שתוכל עד שיבא הכתוב השלישי ויכריע דיניהם ואו תעשה כפי ההכרעה חשר תרחה וכו' והגירסת הנכונה כפי דעתי כך הית ושני כחובים המכחישים זה את זה עד שיכא הכתוב כשלישי וגו' וכך פירושו זו מדה נוהגת בחורה שיש כחובים המכחישים זה את זה כלומר שהם כראין כמכחישים זה את זה עד שיבא הכתוב השלישי ומחרן אותם הילכך מכאן יש לנו ללמוד ולתרץ כל שני כחובים שכן קשין זה על זה ולח (שנדמה) [שנדחה] אחד מהם ולא שנחזיק את התורה בשבוש: מגזירה שוה כילד נאחר בשוחר שכר חם לח שלה ידו בתלחכת רעהו ונחתר בשותר חנם חם לח שלח ידו מה שליחות יד האמורה בשומר שכר פטר בה את היורשין י פירוש כדאמרינן בשבופות [מוי] שכועת ה' תהיה כין שניהם ולא כין היורשין כדאיתא התם: ושליחות יד בין דשומר שכר בין דשומר חנם לא לריכי לגופייהו דאתו מקל וחומר דשואל כדאיתא בסרק המסקיד [מא:]: מבנין אב וכתוב אחד לא הרי המשכב כהרי המושב ולח הרי המושב כהרי המשכב וכו': מבנין חב ושני כתובים לח הרי פרשת נרות כהרי פרשת שלוח טחחים ולח הרי וכו'. פשוטן של דברים מכנין אב וכתוב [אחד] כדאמרינן בעלמא חדא מחדא לא אחיא וכו': מבנין אב ושני כתובים חדת מתרתי והדבר ידוע לכל דחדת מתרתי חי לחו דהנהו תרתי מלריך לרוכי לא גמרינן חינייה לעלמא דכל שני כתובים הבאים כאחד אין מלמדין ומשום הכי אלטריך למימר הכי לא הרי ולא הרי וא"ת תינח לא הרי פרשת נרות כהרי פרשת שלוח טחחים שהן שני כתובים החלחדין. אלא משכב ומושב והלא בנין אב מכתוב אחד הוא ומאי לא הרי לא הרי די ישמינאל אומר כשלש עשרה מדות התורה נדרשת וכו' י מפני כי הספר הזה ויקרא מלא משת וחוקים והמדרש שדרשו כו נמשכין שלה כמה קלין וחמורין וכמה כללות ופרטות וכמה גזירות שוות לפיכך קבע בתקלתו המדרש הוה שהוא פתח לכל ויסוד לכל המנות וכולן מן הקבלה חוץ מן

כתעט מהנה שהן מפורשות מן התורה כתו שחגחט עתידין לבחר בע"ה והקבלה אב לכולן ועקר לכל מצום האל אדוכט ואלמלא הקבלה מאין לנו צירוף המשת ופירושן ומנין לנו בפי׳ ברחשית ברח חלהים שהוח תחלה ומנין פיב לנו באלהים שהוא שם הבורא· ואפי^י כשיחה שאנו מדברים בה ומבקשים בה פרטי כל לרכנו תן הבורה חם לה הסבלה במה היינו שואלים על כן אנחנו צריכון להחתין מחד ולסמוך על דברי קדמוניט החכמים הרחשונים שקבלו מאבותם ואבותם מאבותם בכל דקדוקי המצות והמדרשי ואם יצא המדרש מדרך כפשט ולולי כי המלאכה ארוכה לפניט וכבדה עליט ממיעוט שכלט וחומר בינתינו ואנחנו לריכים להשלים עליה כל איברינו כדי לפרש ולהציע דברי רבוסיט ולהיותם נדרשים לכל שואל וכל דורש למען תהיה תועלתם שלימה היינו מארוכים בדברים האלה לשבר דברי כתינין בתחאנים לשתוע ולהאחין לדברי רבותינו חך רמו רמזנו למחמינים פתח פתחנו לנפנים י תחוקנה ידיה' בחלהים: דרבני מתחיל לפרש בעורתו וישעו איחל ובאלהים אעזרי כל מקום

שמנו חכמים מנין לריך מנין למנייניהם וכל שישורים לריך שיעור לשיעוריהם וכללותיהם לריבין סרטי סרטות שהרי מכללותיהם שלש עשרה מדות בכלל יש מדה לפרע נראין חמש עשרה מדות בכלל יש מדה מחרת שהוכירו במסכת נויר פרע מיין ושכר יזיר פרע מיין ושכר יזיר פרע מכל אשר יששה מגפן היין כלל י מחרלנים ועד זג יששה מגפן היין כלל י מחרלנים ועד זג פרע [פרע] וכלל ופרע אי מהה [דן] משה פרע וכרי ופרע אי לפי שהן הפרע וכר' וייל לפי שהן אלא כעין הפרע וכר' וייל לפי שהן

דומות בדיניהם לפיכך לא מנה אותה והיא נכללת במדת כלל ופרט וכלל עוד יש לוחר דרי ישמעאל לא דריש להני קראי דנויר בפרט וכלל ופרט . דם"ל כר' אלעזר כן עזריה דמפיק להאימחרלנים ועד זג לדרשא אחרינא עד שיאכל חרלנים ותן יור' אליעזר נמי הכי סכירא ליה דלא דריש מ"ם אלא מיעט וריבה בלמוד ותשמע דפרעה בתרה כר' חלעור בן עוריה סבירה ליה : וחיפשר דר' ישמעחל נמו הכי סבירה ליה י וח"ת כיון דר' ישמעהל בפרט וכלל קה דריש להו חם כן נפשה כלל מוסף על הפרט ואחרבי כל מילי . אם כן מיעוטא דלולבין מנלן איכת למימר דסבר לה כר׳ חלעזר דמרבי ולה קה ממעט חלה שבישתה כלחוד ומישום שבישתה להו חפרטה קה חמשט ליה הלה משום דכלל גופיה הכי חשמע מגפן היין ולא הגפן עלמו . ואי קשיא לך כיון דהכי הוא למה ליה למימר החם בסלונתה דר׳ הלעזר ורבכן דר׳ הלעזר דרים ריבויי ומיעוטי ורבכן דרשי כללי ופרטי וכח ר׳ ישמעחל כללי ופרטי דריש וחסילו הכי קח מרבי עלין ולולבין וחמפט שבישתא כדאמרינן · אין הכי נמי אלא משום דשמעינן ליה לרבי אלפזר בעלמא דריבויי ומישוטי דריש כדאיתא בעירובין בפ' בכל מערבין [כו:] וכסכהדרין פ' נגמר הדין [מו:] וכיון דחמריכן דהני קרחי דכויר בפרט וכלל בלחוד דרגש להו תו לם אשכחן פרט וכלל בכל התורה כולה י ואי איכא נוסחאי המם דדרוש ליה בקראו אחרינא איפשר דלר' ישמעאל לא מחווירי לחדרש להו הכי וכי האי חירונא מסתבר טפי דלר׳ ישמעאל לית ליה סרט וכלל ופרט דאי אית לוה אע"ג דשוי לפרט וכלל ופרט אפילו הכי הוי ליה למחנייה כי היכי דקנא בנין אב מכתוב אחד : ובנין אב משני כתובים וכלל הלריך לפרט ופרט הצריך לכלל י ודבר הלחד מעניינו ודבר הלחד מסופו י ואש"ג דכל הני בפולים כינהו וכל חד מנייה חשיב להו לשלש עשרה מדותי וחם כן פרט וכלל ופרט נמו חף על גב דשוי לכלל ופרט וכלל הו ליה למתניים כחדם מדה כחדם מהכך ועוד כי בפרק שלשה מינים נותן הפרש ישוד יש מדה החרת שהים נוכרת למטה בשבע מדות שדרש הלל לפני וקני בתירח והים כיוצם בה במקום אחר אלא שאונה מדה כי אם לחזק שאר מדות נפרש במקומו בע"ה: רברודור לחשכון המדוח שמנו כאן . כלל זה יהיה בידך שכל מדה שאין דינה משתלית מחברתה נחשבת עמה מדה חחת י והרי לך חשבונם על פי

הכ**קודות · מ**קל ומומר · מגזירה שה · מכנין אב וכתוב אחד · מכנין אב ושני כתובים ·

ציונים ומראה מקומות מהגאון מהריד

לרה כה מ"ר כו' תחלת ברויתו מראשו והגרי הג' מוכר"י פי"ק כרשום וכ"ה צם' הישר לר"ת פי' קנ"ו אמנם בתוספות על תורת כהנים רוש פרשת תזריע משנה ו' איתא שפיר מרוקם שהוא תחלת יצירתו של

וולד שתחלת ברייתו ברחש נה שתי עינים כשתי טיפין :

לו : מנה"ת דת"ר דמה מחתת עלמה וכו" הוא בתו"כ מצורע פרשת זכים ריש

פרשה ה' וע"ש קרבן אהרן: ארן י ת"ר יש רואה מאה יום כו' הוא בתו"כ מצורע פ' זבים פרשתא ה' ברייתא ד':

: מ"ר יש מקשה כ"ה יום כד הוא בתו"ב שם ברייתא ג':

שם תנו רבנן משב לרכות המקשה כו' הוא בתו"כ תזריע פ' יולדת הוף פרק ב':
פרק ב': פ"ר בכשרה חלמד שהיא מטמאה כו' הוא בתו"כ מטרע פ' זכים פרשתא ד' ברייתא ד':
ברייתא ד' ברייתא ד':
בוב מה"מ דת"ר אשה אין לי אלא אשה כו' הוא בתו"כ מטרע פ' זכים ריש פרשתא ד':

לאם מנה"מ דח"ר איש איש מה ח"ל כו' הוא בתו"כ מטרע פ' ונים פרשה א':

מן: ת"ר מחשמע שנאמר אכול כו' הוא כח"כ שמיני סרשה ג' וע"ש נק"א כאריך בכיאור הסוגיא:

בדן: תנו רבנן הולך על גחון זה נחש כוי הוא בת"כ שחיני פרק י"ב ברייתא ג':

נדן. מנס"מ דת"ר כל כהמה תאכלו כו' הוא בתו"כ שמיני ריש פרק ג':

לנה" תנו רבכן מכין לאותו ואת בנו כו' עיין תו"כ אמור פרשה ח' ברייחת ז':

בל ת"ר מת זו דרש ר"ש בן זומה כו' הום בתו"כ ממור סוף פרק ח' :

לם: רבי אומר יום המיוחד כו' הוא בתו"כ שם ברייתא ט' וע' זית רענן על ילקיט ד' קפ"ב:

שך מ"ר אשר יצוד הוא בחו"כ אחרי פרק י"א ברייתא ב' וגי' הילקוע : שם רחז תקפ"ג אין לי אלא הצד הנצודין הצד את שאיכן נצודין מנין : שך: ת"ר חיה כל משמע חיה כו' הוא בחו"כ אחרי פרק י"א ברייתא ד' :

שינוי נושפך וכיסה כו' היא בתו"כ אחרי פרק י"א ברייתא ז' ועיין שם שינוי נוסחאות :

לבה הנו דבנן וכסמו מלמד שדם הניתו כו' הוא בתו"כ אחרי פרק י"ה ברייתא ט' עיין שם :

ישם תנו רבנן וכסהו יכול יכסנו וכו' שם ברייתה י' י"ה ועיין שם ק"ה:

קין: דתנו רכנן בגבלתה כו' הוא בתו"ב שמיני פרשה וי ברייחא וי

קבב: תט רבון הטחחים לרטת בו' הוח בתו"כ שחינו ריש פרק ז'

קבו: תנו רבק בנבלתה כו' הוא בתו"כ שמיני פרשתא וי ברויתא ה'

: מנו רבנן הטמחים לרבוח כר הוח בחו"כ שמוני פרק ז' ברייחה ב'

שם תנו רכק מתוך שנאמר עכבר כו' כוא כת"כ שמיני פרשה ה' בו ייתא ד' ה' ו' :

י אנו רצון הוב למינהו כו' הוא בתו"ב שם ברייתה צ' :

לרכין די מנה"מ דת"ר בערכך להביה כו' סוח בת"כ בחקותי פרשהיג' ברייתה ה' וַ' ח' ט' וע"ש ק"ה :

ה: תנו רבנן בני ישראל מעריכין כו' הוא בתו"כ בחקותי פרשה ג' :

ת"ר יקריב אותו מלמד כו' בתו"כ ויקרא דיבורא דנדבה פוף פרשה ב' וע' פ' אור חדש פ' ויקרא:

לד י ת"ר ונתן את הערכך כו' הוא בתו"כ בתוקותי פרק י"א ברייתא ה' וט"ש בתום' תיי על קושיית התום' דשמעתין :

בה תני רבנן מנין שאין מחשבין כו' הוא בתורת כהנים בחקותי פרק י' ברייתא ח':

נערכין כה י מט רבנן ונגרע מערכך פוא נחו"כ שם ברייתא יי

ישם תם רבק מניין שאם אמרו בעלים כו' הוא בתו"כ שם ברייתא ע':

שם: תני רכנן אם לא יגאל כו' הוא בתו"כ שם ברייתה י"ב וע' זית רענן על ילקוט ד' קליט ע"ד:

שם: ת"ר לכהן תהיה לחוותו הוא בתו"כ בחקותי פרק י"א ברייתא ג' וע"ש קרבן אהרן:

בן: תט רבנן מנין ללוקח שדה מאביו כו' הוא בחוקותי פרק י"א ברייתא ד'
ושיון שם:

בר י מנס"מ דתכו רבנן מכל חשר לו כו' הוא בתו"כ בחקותי פרק י"ב , ברייתא ג':

ל תט רכנן מכרה לראשון כמנה כו' הוא בתו"כ כהר פרק ה' כרייתא ג':

מנה"מ דת"ר כו׳ הוא בתו"כ בהר סוף פרק ה׳:

לא תט רכנן שנה איני יודע כו' הוא בתו"כ נהר פרשה ד' ברייתא ג' :

בשם ת"ר שנה תחימה כו' הוא שם בתו"כ ברייתא ד' :

לדם ת"ר ללמיתות כו' הוא כת "כ שם ברייתה ה' ומאי דאמר כאן ור"א לא קא מרבי כתבו התום' על תו"כ ם' בהר סוף פרק ב' דר"מ דריש לים להך דרשה דהתם לרבות את האשה :

לבי תט רכנן כית אין לי אלם כית הוא כתו"כ כהר פרשתא ד' כרייתה ה' ו';

לב י תנו רכנן על שדה הארץ יחשב כו' וכח יפה שבבחים כ"ה בתו"ב כהר פרק ז' ברייתה ב' ג' וע"ש בתוספות:

ישה : תנו רבנן ממשמע שנאמר ונחי החלרים כו' הוא בתו"ל בהר ריש פרק ז':

ישום ת"ר גאולת עולם כו' הוא בתו"כ בהר פרק ו' ברייתא ה' :

תכורך ד: תנו רננן כל חשר נו מום לח תקריבו כו' הוח נתו"כ חמור ב פרשה ז' ברינתח ד' ה' וע"ש שד ריש פרק ז' וע' לתום' על

תו"כ שם פרשה ז' : מנה"ת דת"ר בהתה בבהתה כו' הום בתוספתה דתחורה פרק ה' ובתו"כ בתהותי פרק ט' ברייתה ו' :

בחקותי פרק ט' ברייתה ו' : יא: תט רבט יכול האומר רגלה של זו כו' הוא בתו"כ בחקותי ריש פרק ט' :

יב י תכו רבכן יכול יהו קדשי בדק הבית כו' מוא בתו"כ בחקותי פרק ט'

ברייתה ב':

"דך דתנו רבנן דבר יום ביומו כו' הוח בחו"כ חמור פרשתה י'ב ברייתה ט':

בדר תנו רבנן מהו המר מטחת יבוח הוח בחו"כ ויקרח דיבורה דקטחת ריש
פרשה י"ח וע"ש ונרשם בהגהות מוהר"י פיה:

בדן - ת"ר חמש חטאות כו' הוא בחו"כ ויקרא דיבורא דחטאת פרשתא ו' ברייתא . ט' ע"ש וע' ירושלמי פ"ק דשבת הלכה ה':

ין: מנה"מ דת"ר זכר לרכום כו' הום כתו"כ ויקרם דיכורם דנדבה פרק ט"ו ברייתם ח' ט':

יה: דתנו רכנן מהו אומר יקריבנו כו' הוא בתו"כ ס' לו פרק י"א ברייתה ב'
ושם בתו"כ ליתא תיבת וחליפות:

לה" דת"ר מן הכפמה וכו' הוא בתו"כ ויקרא דיבורא דנדבה פרשה כ' בריותא ז' ח' ט' וע"ש בתום' וע"ש קרבן אהרן ועיין גמרא פפמים כ"ו: סוכה ל"ז: ותום' שבת קל"ו: ד"ה דתניא הוכר וידי אליהו למהר"א באליפפא ד' ש"ט וכו' ועיין שם בתורת כהנים בכל הפרק ובקרבן אהרן שם נחוכת כהנים בכל הפרק ובקרבן אהרן שם ובתום' שם:

בריתות ד' מ"ר ועזה אחת ועזה הנה כו' הוא כתו"כ דיכורא דחשאת פריתה ה':

ה ח"ר שמן המשחה כו' משלקי סממנין כו' הביאה סממנים כן לניה בשלטי היבורים לר' אברהם הרופא פ"ח ד' צ"ו:

שם: ת"ר ויקח משה את שמן המשחה כו' הוא בתו"ב ס' צו מכילתה דמלוחים

ן : ת"ר מותר הקטורת כו' ע' שו"ת מהר"ל ן' חביב סו' קי"ח והגהת דרך תמים על קו"כ כ' חחרי ד' כ' נ"ה:

ן : שפחה מנ"ל דת"ר בני ישראל כו' הוא בתו"כ ריש פרשת תורוע וע' שאולת שלום על השאלתות כן אחרי כו' לו ס"ק ק"ח:

מילן דת"ר וכפר עליו הכהן כו' הוח בחורת כהנים קדושים פרק ה' ברייתא ז':

יא. ת"ר והפדה יכול כולה כו' הוא בתו"כ קדושים פ' ה' בריותא ב' ול"ע ברכות ל"א לר"ע אחריכן דברה חורה בלשון בכ"א וע' סוטה ברכות ל"א לר"ע אחריכן דברה חורה בלשון בכ"א וע' סוטה כ"ו מוחלפת השיטה וע' משנה למלך פרק ו' מדיעות ומה שלייכתי על התורת כהנים שם:

לשם: דת"ר או הודע אליו חטאתו כו' הוא בתו"כ ויקרא דיבורא דחטאת ריש פרק ז' ועיין שם בתוספות ובקרבן אהרן שם ובספר ידי אליהו למהר"א גאליבפא ד' פ"ו פ"ח על דברי תום' ותום' ר"ה ו' י ד"ה יקריב ואור חדש על תורה פ' וילא ותוש' יבחות פ"ח יד"ה מה אם ב"ח ג' ד"ה מה אם:

יג : ת"ר יין ובכר כו' היה בתוספתה פ"ה דכריתות ובתו"כ שמיני ריש פרשה ה' וע"ם בקרבן ההרן ובפסיקתה זוטרתי שם כתב שהר משכרין כגון שכר ודבש וחלב:

שם תנו רבנן ולהבדיל בין הקודש הוא בתורת כהנים שם סוף פרשה א':

ב ב מיר כל דם לא תאכלו כו׳ כוא בתו"ב פ׳ צו פוף כרשה ו׳ :

לב : תנו רבון ו'ס נפש וכו' 'הוא בתו"כ ויקרא דיבורא דחטאת ריש פרשתא י"ב :

כן : מנה"מ דת"ר מחטחתו מחטחתו הוא בתו"כ ויקרא דיבורא דמטחת פרשת בריית א ט' י':
בריית א ט' י':
בריית דת"ר יכול אין מייבום בר' הוא בחו"ב אחור חרשה ד'

מעילות י : מנה"ת דת"ר יכול אין חייבים כו' הוא בתו"כ אמור פרשה ד'. ברייחא ו' וע"ש ותו": ס' ט פרשה ט' ברייתא ח' ט' ע"ש וע"ש בס' אמור פרשה ד' ברייתא ה':

ת"ר נפש כי תמשל כו׳ הוא בתו"כ ס׳ ויקרא דיבורא דחטאת ריש פרשה ו"ה ע"ש כל הפרק וע׳ מ"ש שם ת"ל וכריש ד׳ ו"ט בנתרא איתא ר׳

יודה אותר, עד שיורוק ושם בתו"כ ברייתה ז' היתה והכתים אותרים:
תברד לב פ' אתר להן התחונה תשנה והיה תכבדן לאתה ע' תום' יותה
סוף ד' ת"ו: ותום' חגינה כ"ג' ד"ה שאם ותום' על תו"כ פ' נו
סוף פרשם ה':

ציונים ומראה מקומות מהגאון מהריד

- מנחות ה: מ"ד כשסום אומר מן הכוקר כו' הום בתו"כ ויקרא דיבורם דנדכה פרק כ' ברייתה י' וע"ש בתום' ושם בתום' הטסחה ה"ל ר' החם בר הבה לרב השי וע' קרבן החרן שם ושער המלך. פ"ה מה' מתכלות הסורות ה"ה וע' בסוגיה בם' הישר לר"ת סי' ר"ם:
- מור פרק י"ג וע"ט כו' כוח ב ו"כ ס' אחור פרק י"ג וע"ט כוך י"ג וע"ט כור פרק י"ג וע"ט כקרבן אכרן :
- ל ת"ר אילו נאמר מנחה מחלים כו' הוא בחו"כ ס' לו פרשתא ג' ברייחא ו' והוכא לשיל ח' בלשון ותכיא :
- באר כ"ג שמת כו' כוח בחו"כ ס' לו פרק ה' ברייתה ג' ע"ש בקרבן הרוב והובה בירושלתי שקלים פ"ו:
- לן: תנו רבק מנין למעלה מבשר חטאת כו' סוא בחו"כ ויקרא דיבורא דנדבה פרשה י"ב בריותא ו' והובא גם בירושלמי שבת פרק כלל גדול:
- ברן י ת"ר שמור בל מקטירו מין לי כו׳ הוא נחו"כויקרא דיבורא דנדבה פרשתא ני"ב ברייתא ד׳ :
- לה י תיר ונחת שלים שמן ולא של לחם הפנים כו' הוא בחו"כ ויקרא דיבורא בנדבה פרק ט"ו וע"ש בקרבן אהרן:
- מיר לה ישים עליה שחן כוי הוה בחו"כ ויקדה דיבורה דחטהת פרק י"ט בריותה כי וע"ש בקרבן ההרן:
- ם . תיר לא ושים עליה וכו לבשלי כהנים כר הוא בחו"כ ויקרא דיבורא דמטאת פרק י"ט ברייתא ר:
- שם מנה"מ דת"ר אילו נאמר והבאת פשר יעשה כו' הוא נתו"כ ויקרא דיבורא דנדבה פרשה י"א וע"ש בקרבן אהרן:
- מיר והקריב אותו לאשם כו' הוא בתו"כ מעורע פ' נגעים פרשתא ג' ברייתא ה' וע"ש:
- שם תלמוד לומר תנופה ולא תטפות שם נחורת כהגים ונסדר לו פרק ט"ז ברייתא ב':
- שם: תנו רכנן בני ישראל מניסין הום נתו"כ ס' ט פרק י"ח וע"ש קרבן אהרן:
- םב תנו רכנן והניף הכהן אותם כו' הוא בחורת כהנים אחור פרק י"ג ברייתא ה' :
- מנית מחפה תטר כו׳ הוא כתו"כ ויקרא דיבורא דנדבה פרשתא י׳ בדייתא ג׳:
- שם חט רבגן וכי תקרוב כשתקרוב כו' הוא בתורת כהנים שם ברייתא אי וכ':
- בה: ת"ר וספרתם לכם כו' הוא נתו"כ אמור פרק י"ב וע' מקנה קדושין ל"ה : נתום' ד"ה דאקריב:
- ר מ"ר אביב זה אכיב כו' הוא בתו"כ ויקרא פרשתא י"ג ברייתא ו' עד סוף הפרק שם איתא כרמל רך ומל בלקלוט בא וולק לט:
- משקרב השוחר כוא בסו"כ אחור פרשה י' ברייתא י' וע' ירושלמי פ"ק דחלה:
- לגל: דמ"ר והיתה לכהן כמנחה שתהא עבודתה כשירה הוא בתו"כ ויקרא
  דיבורא דחטאת סוף פרק י"ט:
- לד: ת"ר ואם מנחת מרחשת כו' סוח בתו"כ ויקרח דיכורה דנדבה פרק י"ב בתחילתו וכסופו וע"ש קרבן אהרן:
- לה: ת"ר חלות כלולות ואין מדקיקין כלולין והלא דין הוא כ"ה כתו"כ ויקרא דינבורא דנדבה פרשה ו' ברייתא ד':
- מיר מצחה כו׳ ר"ש בן יהודה משום ר"ש וכו׳ הוח בתו"כ פ׳ לו פרק י"ה ברייתה ו׳ :
- לדם א"ר פאות אותם כו׳ לרכות הוא כתו"כ ויקרא דיבורא דנדבה פרק י"ב
  ברייתא הי ז' וע"ש בקדבן אהרן ובפסיקתא זוטרתי שם כתוב ת"ל הוא
  בלומר הוא כתיב אבל היא קרי כלומר היא ולא מנחת מאפה בין חלות בין
  רקייףן ללמדך דקדוקי סופרים שהם תורה שלימה לכך כתוב הוא ולא
  היא עכ"ל :
- ישנה מיד פחות יכול לשלים כי סוח בחו"כ חקרה ליכורה דנדבה פרק י"ב ברייתה ג' וע"ש בקרבן ההרן וחבין גם דברי רש"י בחשנה ד"ה וכולן ופר שוד על דברי רש"י בחלק עטרת הפחרת יפר שוד על דברי דש"י אלו בס' עטרת דחש על ברכות בחלק עטרת הפחרת ד' ק"ה:
- לל: ת"ר סולת וחפית אותה מלמד כור הוא בת"כ אמור דיש פרק ז"ח
- ללף: או"ר זהקרוב ממכו כו' הוא בתו"כ צו פרשה ז' וע"ש בקרבן אהרן כל הסור הסוגיא וח"ש נאמר בשתי הלחם ובלחם הפנים הוא שם ובאו"כ אמור ירש שר י"ב :
- לדן מ"ר שלמיו שלמי כזיר כו' הוא בחו"כ צי סוף פרק י"א והובא לעיל : יכ"א י ופ"א י וכ"א י ופ"א י וכ"א וכ"א י וכ"א י
- שם: מנה"מ דת"ר על חלות לחם חמן כו' הוח נתו"כ ש' צו פרק י"ח

- לום: ת"ר מהו אומר מס על תודה יקדיב כו' מנין לרבות וולדות ותמורורי כ"ה כתורכ לו פרק י"א ברייחא ב' ותיבת וחליפות ליתא שם וע' תום' תמורה י"ח: ד'ה וחליפות:
- בן משנה שלשה ויתים הם כו' הוח נתו"כ חמור פרשתה י"ג וע"ש כתום':
- ת"ר נמצורע עני כחיב כו' הוא נתו"כ מצורע פרשת נגעים פרשתאה בחים לב" מצויתא ח':
- ללם מנה"ח דת"ר מערב עד פוקר כו' הוא בתו"כ אמור פרשתא י"ג ברייתם י"א והוכא ביותא ע"ו ושסחים נ"ט : וזכחים י"א: בלשון תניא וע' רש"י ובחים שם:
- מנה"ח דח"ר ושלשה עשרונים כו' ע' כחו"כ חלורע פ' נגעים פרק צ' כרייתא ט' :
- צב י ת"ר וסמכו זקני העדה כו' הוא נתו"כ ויקרא דיכורא דחטאת פרק צר י וכ"ם:
- לאם: ח"ר קרבנו ולא הבכור שיכול כו' הוא בתו"כ ויקדא דיבורא דנדבה ברוים ליבורא דנדבה ברוים ל':
- בריים אלה יד עבדו הוא בת"כ ויקרא דיבורא דנדבה פרק ד' בריים בל : כריים שם :
  - שם ת"ר וסמך ונרלה הוא שם סוף הפרק:
  - בים ת"ר ידו על הרחש כו׳ הוח שם נרייתה ב׳ :
- מנחות צד · מנה"ח דת"ר שני עשרונים כו' הוא בתו"כ אמור פרק נ"ח בריותא ב':
  - ישם ת"ר הוא שם בברייתא הנ"ל:
- בח" מ"ר אילו נאמר ולקחת סולת כו' הוא בת"כ אמור פרק י"ח ברייתא ג' בשינוי לשון וע' ס נפתלי שבע רצון ד' ע' :
- בשינוי בשין וע' ם נסחכי שבע רכון די ע' : סם ת"ר כל הכלים שבחקדש כו' בתו"כ אמור פרס י"ח ברייתא ח' בקיטר:
- ק: העופות כו' ע' חו"כ ויקרא דיכורא דחטאת פרק ח' כרייתא ה' ום' בחקותי פרשה ד' ברייתא ה' :
- בכורות ן' מנה"מ דת"ר אך את וה כו' הוא בתו"כ ס' שמיני פ"ג ברורות ן' מנה"מ ג':
- ל: ת"ר הכא לקבל דברי חבירות כו' הוא בתו"כ קדושים פרק ח' ברייתא ג'
  ושם איחא ר' יוסי בן יהודה אומר אפילו דבר קטן מדקדוקי סופרים:
  שם שנאמר כו' כל כהן שאינו מודה כו' הוא בתורת כהנים עו פרק ט"ז
- ברייתה ע': ברייתה כור שחחו דם כו' הוח בתו"כ חמור פרשה ז' ברייתה י' וע'
- ירושלמי פ"ח דתרומות הלכה ט':
  מנה"ח דת"ר מן הצחן כו' הוא בתו"כ ויקרא דיבורא דנדבה פרשה ה'
  ברייתא כ':
  - שם מנה"מ דמ"ר מן הבהמה כו׳ הוא שם פרשתא ב׳:
- בדר י מנה"מ דת"ר בעינו כל מה שבעינו כוי הוא בתו"כ אמור פרשתא ג' ברייתא י"ד :
  - ו׳: מ״ר עור בין סומא כו׳ הוא שם ברייתא ו׳
- : מ"ר שבר רגל הוא בתו"כ אמור פרשתא ג' ברייתא י' וע"ש בתום'
- בן י מנה"מ דת"ר שור או כשב כו' הוא במו"כ אמור פרשה ח' ברייתא ג' והובא לעיל י"ב י בלשון דתניא :
- ברן: ת"ר כל אשר יעבור וכו' הוא בתו"כ בחקותי פרק י"ג והובא לעיל נ"ז:
  בלשון מימרא:
- ם : במשנה אמרו משום ר"מי ע' בנמרא סוף מסכת כוריות וע' בתו"כ כחקוחי פרק י"ג ברייתא ג' א"ר מאיר :
  - נות מנין שאם קרא לתשיעי כו׳ הוא בפו"כ במקופי פרק י"ג :
- דולין ים: מנה"מ דת"ר ממול ערפו כו' הוא בקו"כ ויקרא דיבורה דחטאת פרק י"ה ברויתה ז':
- בל מ"ר עורב זה עורב כו' הוא בתו"כ שמיני פרק ה' ברייתה ד' ועיין שם קרבן אהרן :
  - בשם ת"ר כן זה הכן הום שם בתו"ב ברייתה ה' וע"ש ק"ם:
- םה: ת"ר את אלה מהם תאכלו כו' כוא בתו"ב שאיני פרק כ' ברויתה ח' ע' וע' ראב"ן סי' ט"ו :

שר: ת"ר ממשמע שנאמר אכול כו' הוא בת"כ שמיני פרשה ג' וע"ש בק"א בהאריך בביאור הסוגיא :

בד: מכו רכנן הולך על נחון זה נחש טי הוא בח"כ שחיני פרק י"כ ברייתא ג':

עד - מכס"ת דת"ר כל כהתה תחכלו כו' הוא בתו"כ שמיני רוש פרק ג':

ערן תנו רבנן מנין לחותו וחת בנו כו' עיין תו"כ חמור פרשה ח'
ברייתם ז':
ברייתם זו דרש ר"ש בן זומה כו' הוה בתו"כ המור פוף פרק ח':

בע פיר מומר יום המיוחד כו' הוח נחו"כ שם ברייתה ע' וע' זית רענן על

ילקוט ד' קפ"ב : פרק י"ח ברויתה ב' וגי' הילקוט ד' מ"ר משר ילוד הוא בחו"כ מחרי פרק י"ח ברויתה ב' וגי' הילקוט

שם רמו תקפ"ג אין לי אלא הצד הנצודין הצד את שאינן נצודין מנין : בר"ר חיה כל משמע חיה כו' הוא בתו"כ אחרי פרק י"א ברייתא ד':

שלי ת"ר ושפך וכיסה כו' הוא בתו"כ אחרי פרק י"א ברייתא ז' ועיין שם שיכוי נוסחאות :

לבהי הנו דבנן וכסהו מלמד שדם הניתו כו' הוא נתו"ב אחרי פרק י"א ברייתא ע' עיין שם :

בים פנו רבנן וכסהו יכול יכסנו וכו' שם ברייתה י' י"ה ועיין שם ק"ה:

כן דן: דתנו רכנן בנבלתה כו' הוא בתו"כ שמיני פרשה י' ברייחא ו'

קבב: תנו רבנן הטמחים לרפות בו' הוח בחו"כ שמיני ריש פרק ו'

קבר: תנו רבק נובלתה כו' הוא נחו"כ שחוני פרשחא וי ברייתא ה'

: מט רכנן הטמאים לרכות כו' הוא בתו"כ שמיני פרק ז' ברייתא נ'

שם תכו רכם מחוך שנאמר עכבר כו' הוא בח"כ שחיכי פרשה ה' ברייתא ד' ה' ו' :

כלו מנו רבנן הוב למינסו כו' הוא בתו"כ שם ברייתא צ' :

לרכדן די מנה"מ דת"ר בערכך להביח כו' הוח בת"כ בחקותי פרשהיג' ברייתה ה' ו' ח' ט' וע"ש ק"ה :

: תכו רכגן בני ישראל מעריכין כו' הוא בתו"כ בחקותי פרשה ג' :

מ"ר יקריב אותו מלמד כו' בתו"כ ויקרא דיבורא דנדבה סוף פרטה ג' וע' ס' אור חדש פ' ויקרא:

לד י ת"ר ונתן את הערכך כו' הוא בתו"כ בחוקותי פרק י"א ברייתא ה' וע"ש בתום' תי' על קושיית החום' דשתעתין :

כה : מני רבלן מנין שחין מחשבין כו' הוח בתורת כהנים בחקותי פרק י' ברוימה ח' :

ערבין כה . מט רכנן ונגרע מערכך הוא בתו"כ שם ברייתא י׳

שם תם רבנן מניין שאם אמרו בעלים כו' הוא בתו"כ שם ברייתא ע':

שם: תני רבגן אם לא יגאל כוי הוא בתו"כ שם בריותא י"ב וע' זית רעגן על ילקוט ד' קליט ע"ד:

שם: ח"ר לכהן חהיה לחוזתו הוא בתו"כ בחקותי פרק י"א ברייתא ג' וע"ט קרכן אהרן:

בן: תט רבנן מנין ללוקח שדה מאביו כו' כוא בחוקותי פרק י"א ברייתא ד'
ועיין שם:
ברן י' מנס"מ דתנו רבנן מכל אשר לו כו' הוא בתו"כ בחקותי פרק י"ב

ברייתה ג': לתם רבנן מכרה לרחשון במנה כו' הוא בתו"כ בהר פרק ה' ברייתה ג':

שם: מנה"מ דת"ר כוי הוא נתו"כ בהר סוף פרק ה':

בא תנו רנון שנה איני יודע כו' הוא בתו"כ בהר פרשה ד' ברייתא ג' :

בייתה ד' בי החימה כו' הוא שם בתו"כ ברייתא ד'

שם ת"ר ללמיחות כו' הוא בת "כ שם ברייתה ה' ומאי דאמר כאן ור"א לא קא מרכי כתבו התום' על תו"כ ם' בהר סוף סדק ב' דר"מ דריש ליה לכך דרשה דהתם לרבות את האשה :

לבי מנו רכנן בית אין לי מלח בית הוח בתו"כ כהר פרשתח ד׳ ברייתח ה׳ ו׳:

לג' תנו רכנן על שדה הארץ יחשב כו' וכח יפה שבבתים כ"ה בתו"כ בהר פרק ז' ברייחא צ' ג' וע"ש בתוספות:

שם: תנו רבכן ממשמע שנאמר ובחי החלרים כו' הוא בתו"כ בהר ריש פרק ז':

שם ת"ר גחולת עולם כו' הום בתו"כ בהר פרק ז' ברייתה ה' :

תכורה ך: תנו רבכן כל אשר בו מום לא תקריבו כו' הוא באו"כ אמור -פרשה ז' ברינתא ד' ה' וע"ש שד ריש פרק ז' וע' לתום' על תו"כ שם פרשה ז' :

מוכ"ח לח"ר בהמה בבהמה כו' הוא בתוספתא דתחורה פרק א' ובתו"כ בחקותי פרק ט' ברייתא ו' :

באוקות של קם בייתנו או כו׳ הוח בתו"כ בחקותי ריש פרק ט׳:

ירב - תכו רבכן יכול יהו קדשי בדק הבית כו' הוא בתו'כ בחקותי פרק ט' ברייחא ב':

יך דחנו רבנן דבר יום ביוחו כו' הוא בחו"כ אחור פרשתא ו'ב ברייתא ט': בדי מנו רבנן מהו אחר חטאת יכוא הוא בחו"כ ויקרא דיבורא דקטאת ריש פרשה י"א וע"ש ונרשם בהגהות חוהר"י פיה:

לדן - ת"ר חמש חטאות כו' הוא בחו"כ ויקרא דיבורא דחטאת פרשתא וי ברייתא -ט' ע"ש וע' ירושלמי פ"ק דשבת הלכה ה' :

רן: מנה"מ דת"ר זכר לרכום כו' הום כתו"כ ויקרם דיכורם דנדכה פרק ט"ז ברייתם ח' ט':

ירן: דתנו רבנן מהו אומר יקריבט כו' הוא בתו"כ ס' לו פרק י"א ברייתא ב'
ושם בתו"כ ליתא תיבת וחליפות:

דת"ר מן הכפתה וכו' הוא בתו"כ ויקרא דיכורא דנדכה פרשה ב' כרייתא ז' ח' ש' וע"ש בתום' וע"ש קרבן אהרן ועיון גמרא פסמים כ"ז: סוי של וע"ש בתום' וע"ש קרבן אהרן ועיון גמרא מסמים כ"ז: סוכה ל"ז: ותום' שבת קל"ז: ד"ה דתניא הזכר וידי אליהו למהר"א גמליפפא ד' ש"ע וכו' ועיין שם בתורת כהנים בכל הפרק וכקרבן אהרן שם נתורת בהנים בכל הפרק וכקרבן אהרן שם ובתום' שם:

בריתורת ד' מ"ר ועשה אחת ועשה הנה כו' הוא בתו"כ דיכורא דחשאת פרשתא ה':

ת"ר שמן המשחה כו' משלקי סממנין כו' הכיחה סממנים כן לגיה בשלטי היבורים לר' מברהם הרופה פ"ח ד' ל"ו:

שם: ת"ר ויקח משה את שמן המשחה כו' הוא בתו"ב ס' לו מכילתא דמלואים ברייתא ט':

ן : ת"ר מותר הקטורת כו' ע' שו"ת מהר"ל ן' חביב סי' קי"ח והנהת דרך תמים על תו"כ ס' אחרי ד' נ' נ"ה:

ן : שפחה מנ"ל דת"ר בני ישראל כו' הוא בתו"כ ריש פרשת תוריע וע' שאילת שלום על השאלתות פ' אחרי ס' לו ס"ק ק"ח:

שמום על המוזכותו פ לומוי ם כום כן כן ה: בי מגלן דת"ר וכפר עליו הכהן כו' הוא בתורת כהנים קדושים פרק ה' ברייתא ז':

ל"ל. ת"ר והפדה יכול כולה כו' הוא בתו"כ קדושים פ' ה' ברויתא ב' ול"ע ברות ל"א לר"ע אחריכן דברה תורה בלשון בכ"א וע' סוטה ברכות ל"א לר"ע אחריכן דברה תורה בלשון בכ"א וע' סוטה כ"ו מוחלפת השיטה וע' משנה למלך פרק ו' מדיעות ומה שליינתי על התורת כ"ו מוחלפת השיטה וע' משנה למלך פרק ו' מדיעות ומה שליינתי על התורת כהנים שם:

לשם: דת"ר או הודע אליי חטאתו כו' הוא בתו"כ ויקרא דיבורא דחטאת ריט פרק ז' ועיין שם בתוספות ובקרבן אהרן שם ובספר ידי אליהו לתהר"א גאליבפא ד' פ"ו פ"ח על דברי תום' ותום' ר"ה ו' י ד"ה יקריב ואור חדש על תורה פ' וילא ותוש' יבתות פ"ח יד"ה מה אם ב"ת ג' ד"ה מה אם:

לג : ת"ר זין וככר כו' היא בתוספתא פ"א דכריתות ובתו"כ שמיני ריש פרשה א' וע"ם בקרבן אהרן ובפסיקתא זוטרתי שם כתב שאר משכרין כגון שכר ודבש וחלב:

שם תנו רבנן ולהכדיל בין הקודש הוא בתורת כהנים שם סוף פרשה א':

ב : תיר כל דם לא תאבלו כו' הוא בתו"כ ס' לו סוף כרשה י' : בב : תנו רבנן וום נפש וכו' 'הוא בתו"כ ויקרא דיבורא דמטאת ריש

פרטחא ו"ב : ב"ז : מנה"מ דת"ר מחטאתו מחטאחו הוא בחו"ב ווחרא דובורא

בן : מנה"מ דת"ר מחטאתו מחטאתו הוא בתו"כ ויקרא דיבורא דחטאת פרשת בריית א ט' ו':
בריית א ט' ו':
בריית דמ"ת דמ"ר יבול את חוובות בו' בוא בחו"ב אחוב חרשה ד'

בעילה ב : מנה"מ דת"ר יכול אין חייבים כו' הוא בתו"כ אמור פרשה ד' ברייתא ו' וע"ש ומו"ב ס' ט פרשה ט' ברייתא ח' ט' ע"ש וע"ש בס' אמור פרשה ד' ברייתא ה':

הת"ר נפש כי תמשל כוי הוא בתו"כ ם' ויקרא דיבורא דחטאת ריש פרשה י"ל ע"ש כל הפרק וע' מ"ש שם ת"ל וכריש ד' י"ע בנתרא איתא רי

יודה אותר, עד שיורוק ושם בתו"כ ברייתה ז' היתה והכמים אותרים:

רברד לב י פ' אתר להן התחונה משנה והיה תכבדן לאתה ע' תוש' יותה
בוף ד' ת"ו: ותום' חגינה כ"ג ' ד"ה שאם ותום' על תו"כ פ' לו
בוף פרשה ה':

ציונים ומראה מקומות מהגאון מהריד

מנחות ה: ת"ד כשמא אומר מן הכוקר כו' מא בתו"כ ויקרא דיבורא דנדכה פרק כ' ברויתא ו' וע"ש בתום' ושם בתום' הנוסחא א"ל ר' אחא בר אבא לרב אשי וע' קרבן אחרן שם ושער המלך. פ"ה מה' מאכלות אסורות ה"א: וע' בסוגיא בם' הישר לר"ת סי' ר"ם:

מוד פרק י"ג וע"ט כו' כוא ב ו"כ ס' אמור פרק י"ג וע"ט כוך י"ג וע"ט כוך הפרן :

ל ח"ר אילו נאמר מנחה מחלים כו' הוא בחו"כ כו' לו פרשתא ג' ברייתא ו' וכובא לפיל ח' בלשן ותכיא :

באיר מ"ר כ"ג שמת כו' כוח בתו"כ כו' צו פרק כ' ברויתה ג' ע"ש בקרבן הרן והובה בירושלמי שקלים פ"ו:

לן: מנו רכק מנין למעלה מבשר חטחת כו' סוח בחו"כ ויקרה דיבורה דנדבה פרשה י"ב ברייתה ו' והובה גם בירושלמי שבת פרק כלל גדול:

ברן י ת"ר שמור בל הקטירו מין לי כו׳ הומ נתו"כויקרת דיבורת דנדבה פרשתת יוב ברייתם ד׳ :

לם י ת"ר ונחת עלים שמן ולא על לחם הפנים כו' הוא נתו"כ ויקרא דיבורא דנדכה פרק ט"ו וע"ש בקרבן אהרן:

מ"ר לא ישים עליה שמן כוי הוא בתו"כ ויקרא דיבורא דחטאת פרק י"ע ברייתא הי וע"ש בקרבן אהרן:

תיר לא ישים עליהוכו' יכול בשני כהנים כר הוא בחו"כ ויקרא דיכורא דחטאת פרק י"ע ברייתא ר:

שם מנה"ח דת"ר חינו נאחר והבחת ששר יעשה כו' הוא בתו"ב ויקרא דיבורא דנדבה פרשה ייא וע"ש בקרבן אהיין:

מא י ת"ר והקריב אותו לאשם כו' הוא בתו"ב מטורע פ' נגעים פרשתא ג' ברייתא ה' וע"ש:

שם הלמוד לומר תטפה ולא תטפות שם בתורת כהנים ובסדר לו פרק ש"ז ברייתא כ':

שם: תנו רבנן בני ישראל מניפין הוא בתו"כ ס' ט פרק י"א וע"ש קרבן אסרן:

מב · תנו רבנן והניף הכהן אותם כו' הוא בחורת כהנים אמור פרק י"ג בריותא ד' :

מנ י מיר מאפה תטר כי הוא נתו"כ ויקרא ליכורא דכדבה פרשתא יי בדיימא ג':

שם תט רבנן וכי תקריב כשתקריב כו' כוח בתורת כהנים שם ברייתה ל' וב':

םה: ת"ד וספרתם לכם כו' הוא בתו"כ אמור פרק י"ב וע' מקנה קדושין ל"ה: בתום' ד"ה דאקריב:

מר הכיב זה אכיב כו׳ הוא בחו"כ ויקרא פרשתא י"ג ברייתא ו" עד סוף הפרק שם שיתא כרמל רך ומל בלקלוע בא ויצק לע:

מברות כה משקרב העומר כוא בקו"כ אמור פרשה ו' ברייתא י' וע' ירושלמי פ"ק דחלה :

לב: דמ"ר והיתה לכהן כמנחה שתהח עבודתה כשירה הוח בתו"כ ויקרח דיבורת דמטחת סוף פרק י"ט:

לך: ת"ר ואם מנחת מרחשת כו' סוא בתו"כ ויקרא דיבורא דנדבה פרק ""ב בתחילתו ובסופו וע"ש קרבן אהרן:

לה: ת"ר חלות בלולות ואין סדקיקין בלולין והלא דין הוא כ"ה בתו"כ ויקרא דינורא דכובה פרשה ו" ברייתא ד":

שם ת"ר מצחה כי ר"ש כן יהודה משום ר"ש וכו' הוח בתו"כ פ' לו פרק י"ה כרייתה ו':

שם אר פאות אותם כו' לרבות הוא בתו"כ ויקרא דיבורא דכדכה פרק י"ב ברייתא ה' ו' וע"ש בקדבן אהרן ובפסיקתא זוטרתי שם כתוב ת"ל הוא כלומר הוא כתיב אבל היא קרי כלומר היא ולא מכחת מאפה בין חלות בין רקייףן ללמדך דקדוקי סופרים שהם תורה שלימה לכך כתוב הוא ולא היא עכ"ל :

ישנה ית"ד פחות יכול לשלים כי הוח בחו"כ ויקרח דיבורח דנדבה פרק י"ב ברייתה ג' וע"ש בקרבן ההרן וחבין גם דברי רש"י בחשנה ד"ה וכולן וכי שוד על דברי רש"י בחלק עטרת הפחרת יפר שוד על דברי דש"י אלו בם עטרת דחש על ברכות בחלק עטרת הפחרת ד' ק"ח :

לל : ת"ר סולת וחפית חותה מלמד כור הוא בת"כ אמור ריש פרק ז"ח

ללן: אד"ר זהקרוב ממנו כו' סוא בתו"כ לו פרשה ז' וע"ש בקרבן אהרן כל הסוגיה ומ"ש גאמר בשתי הלחם ובלחם הפנים הוא שם ובאו"כ אמור ביל שרק י"ב :

לרך: מ"ר שלמיו שלמי כזיר כו' הוח בחו"כ אי סוף פרק י"ח והובח לעיל יול" וכ"ז יול"ו בלשון וחמר ימר:

לום: מנה"ת דת"ר על חלות לחס חמן כו' הוח בתו"כ ט' צו פרק י"ח

לבן: ת"ר חהו אומר אם על חודה יקדיב כו' מנין לרבות וולדות ותמורור כ"ה בתו"ב לו פרק י"א ברייתא ב' ותיבת וחליפות ליתא שם וע" מום' תמורה י"ח: ד"ה וחליפות:

בן י משנה שלשה ויתים הם כו' הוח בתו"כ חמור פרשתח י"ג וע"ש בתום' :

ס"ר נחצורע ענו כחיב כו' הוח נחו"כ מצורע פרשק נגעים פרשקה במור מ"ר בחיות ח"ר ברייחה ח':

שם מנס"ח דת"ר מערב עד כוקר כו' הוא בחו"כ אמור פרשתה ו"ג בריינפל וכנ" ויא והובה ביותה ע"ו ופסחים נ"ט י וזכחים י"א: בלשון תניא וכני רדי זבחים שם:

מנה"ח דת"ר ושלשה עשרונים כו' ע' בחו"כ חלורע פ' נגעים פרק צ' ברייתה ט' :

צב י ת"ר וסמכו זקני העדה כו' הוא נתו"כ ויקרא דיכורא דחטאת פרק ו' ברייתא ג' וע"ש:

שם: ת"ר קרכנו ולא הנטר שיטל טו׳ הוא נתו"כ ויקרא דיכורה דנדבה פרק י"ו ברייקא ד׳ :

בריים מ"ר ידו ולח יד עבדו הוח בת"כ ויקרח דיבורח דנדבה פרק ד' בריים ב" :

משם ת"ר וסמך ונרצה הוא שם סוף הפרק:

בים ת"ר ידו על הרחש כו' הוח שם ברייתה ב' :

מנחות צדי מנה"מ דת"ר שני עשרונים כו' הוא נתו"כ אמור פרק נ"ח ברייתא ב':

ישם ת"ר הוא שם בברייתא הנ"ל:

ת"ר אילו נאתר ולקחת סולת כו' הוא בת"כ אמור פרק י"ח כרייתא ג' בשינוי לשון ומ' ס נפחלי שבע רצון ד' ע' :

בשם ת"ר כל הכלים שבמקדש כו' בתו"כ אמור פרק י"ח ברייתה ח' בקיטר:

ק: העופות כו' ע' תו"ב ויקרא דיבורא דחטאת פרק ח' ברייתא כ' וס' בחקותי פרשה ד' ברייתא ה':

בכורות ן י מנה"ח דת"ר אך את וה כו' הוא בחו"כ ס' שמיני פ"ג ברורות ג' :

מן : 'מנה"מ דת"ר וכר לרבות את הולד כו' הוא בתו"כ ויקרא דיבורא דנדבה . פרק ט"ו בריימא ח' ט' :

ל: ת"ר הכא לקבל דברי חבירות כו' הוא בתו"כ קדושים פרק ח' בריותא ג' ושם איחא ר' יוסי בן יהודה אומר אפילו דבר קטן מדקדוקי סופרים: שם שנאמר כו' כל כהן שאינו מודה כו' הוא בתורת כהנים עו פרק ט"ז

ברויתה ט': לב : ת'ר בכור שאחזו דם כו' הוא בתו"כ אמור פרשה ז' ברייתה י' וע' ירושלמי פ"ח דתרומות הלכה ט':

מנה"ח דת"ר מן הצחן כו' הוח בתו"כ ויקרם דיבורם דנדבה פרשה ה' ברייתה כ':

שם מנה"ת דת"ר מן הבהמה כו׳ הוא שם פרשתא ב׳:

בוד י מנה"מ דת"ר בעינו כל מה שבעינו כו הוא בתו"כ אמור פרשתא ג' ברייתא י"ד :

מ"ר עור בין סומא כו׳ הוא שם ברייתא ו׳:

בר מ"ר שבר רגל הוא בתו"ב אמור פרשתא ג' ברייתא י' וע"ש בתום' :

בן י מנה"ח דת"ר שור או כשב כו' הוא בתו"כ אמור פרשה ח' ברייתא ג' והובא לעיל י"ב : בלשון דתניא :

ברן: ת"ר כל אשר יעבור וכו' הוא נתו"כ בחקותי פרק י"ג והובה לעיל כ"ז: בלשון מיתרא:

במשנה אחרו משום ר"ח: ע' בנחרא פוף מסכת כוריות וע' בתו"כ בחקוחי פרק י"ג ברייתא ג' א"ר תאיר:

נשם: ת"ר מנין שאם קרא לתשיעי כו' הוא בפו"כ במקופנ פרק י"ג:

תולין ים: מנה"מ דת"ר ממול ערפו כו' הוא בקו"כ ויקרא דינורה דחטאת פרק י"ח ברויתא ז':

של ין יו פויתנה זי מורכ בו׳ הוח בתו"כ שמיני פרק ה׳ ברייתה ד׳ ועיון שפ קרבן אהרן :

ין כן יואן . שם ת"ר כן זה הכן הום שם בתו"כ ברייתם ה' וע"ש ק"ם:

מה. ת"ר את אלה מהם תאכלו כו' הוא בתו"ב שאיני פרק ה' ברויתה ח' ש' וע' ראב"ן סי' ט"ו :

במ ע"ב מיר אך כשר כו' זה אבר מן החי הוא בחו"כ שחיני פרשה בי בריותה ד':

ע"יא ת"ר והעדום אין לרוכין כו׳ הוא בחורת כהנים אמור פרטה ו"ד ברייתה ג':

עיב מנו רבון משונן וכו' הוח בחורת כהנים קדושים פרק ו' ברוותה כ':

א ת"ר איש מה ת"ל איש איש וכו׳ הוא בתו"כ קדושים פרק י׳ מן ברייתה כי והלחה והובה קצת גם לקמן פ"ה: בלשון דתניה והובא גם בשאר מקומות:

עב עיא מיר מנין לרודף אחר חבירו כו' הוא נתורת כהנים קדושים פרק ח' ברייתה ח'

מנה"ת דת"ר איש אשר יקח כו' הוא נחורת כהנים קדושים פרק י ברייתא י"ג:

ע"ב ת"ר אוחו ואתהן וכו' הוא בתורת כהנים קדושים פרק ו' ברויתא ט"ו והוכח ביבמות ל"ד: בלשון דתניח:

שבועות ז עיב פ"ר וכפר על הקודש כו' הוא נתו"כ אחרי ריש פרק ד'

וע"ש בקרבן אהרן: בר ע"א ח"ר האדם בשבועה פרט לאנום וכר הוא בחו"כ ויקרא דיבורא דחטאת פוף פרשה ט' וע"ש וע' לעיל ד' י"ט־:

ל עדיא חנו רבנן בלדק חשפוט כו' הוא נחורת כהנים קדושים פרק ד' ברוותה ד':

לה ע"א ה"ר משכיעני עליכם אם לא תכאו כו' הוא כתו"כ ויקרא דיבורא דחטחת פרק ו"ב ברייחה ד':

מ"ר משביע אני עליכם כשחדעו לי עדות כו' הוא בתו"כ שם פרשה ח'

מ"ר כו' עד מפי עד וכו' הוה בתו"כ שם פרשה פ' ברייתה ה' ושם היתה ח"ל ושמעה קול לה והוא עד כומן שהם כשרים לעדות לא כומן שהם

פסוליו לעדות: : ים רבנן שולח ביד עכדו כו׳ הוא שם בחו"כ ברייתא ד׳

שבועות לו ע"א מ"ר מיש מיש כו' הוא במו"כ אמור פרק י"ט ברויחא ה' והובא בסנהדרין נ"ו : בלשון דתניא :

כדו ע"א פ"ר כלל חינו ח יב כו' הוא בחו"כ ויקרא דינורא דחטאת פרק י"ז ע"ש קרבן מהרן:

בבות יב ת"רושב וכו׳ הוח בתו"כ בהר פוף פרק ז׳ :

ב עיב תיר פחת רחשו כו' זה החשוה נדעיו הוח בתו"כ קדושים פרק ו' : 'צרייתה ג'

בים ת"ר פאת וקנו סוף וקנו שם ברויתה ה':

שם עיא מ"ר ושרט יכול כו' שם ברייתה ז' ח' ט':

בא עייא חיר ופחת וקנם לה ינלחו יכול כו׳ הוא שם ברייתה ד׳: הוריות ד ע"א מ"ר וכעלם דבר כו' הוא בתו"כ ויקרא דיבורא דחטאת

פרשתה ד׳ ברייתה ז׳: ז עיב מנון דמ"ר ישנו יכול יהו חייבים כו׳ הוא בחו"כ ויקרא דיכורא דחטאת פרשתה ד' ברייחה ה':

מכלן דתנו רבנן לפי שיצחת עיה הוה שם ברויתה ו' וע' שם קרכן מסרן:

ר ציין דת"ר פרט לקודמות הוא בתו"כ ויקרא דיכורא דחטאת פרטתא כ׳ ברוותה ו':

שם עיב ת"ר משר נשים יחטם מתר רוב"ז וכו' הום בתו"כ ויקרם דיבורם דמטאת ריש פרשתא ה' וע"ש קרבן אהרן:

מ"ר מעם הארץ פרט למשיח וכו׳ הוא בתו"כ ס׳ ויקרא דיבורא דחטאת פרשה ז' ברויתא ו' וע"ש קרבן אהרן:

: שם ה"ר מעם החרץ פרט למומר הוא שם ברייתא ז' וע"ש

שם ע"ב ח"ר שמן כמשחה כו׳ הוח בחו"כ ס' לו מכילחה דמלוחים ובם' שלטי הגבורים לר׳ חברהם הרופח פ׳ פ״ח ד׳ לו י כ׳ של"ל היו שולקים ט את [הסתתנים] ד"ר יודה רכי יוםי חותר והלה לסוך את [הסתתנים] חינו

םיפק אלא שורין את [הסממנים] וע"ש : יב עיא מיר משוח וכול מלך הוח נחו"כ ויקרח דיבורח דחטמת פרשה בי

ברויחלו ו': יב עדיא מס"ת דמ"ר ושרף חותו כו' הוח כחו"כ ויקרם דינורם דה והת פרק ו' ברייחל ח":

זברום כד י מ"ר כמצבע ולקח וכו" כום בתו"כ ויקרם דיבורם דהעחת רים פרק ט'

בה י תיר ולקח סכהן כר ולח מדם הנשר ולח מדם התמציח כ"ה בחו"כ ויקרח דיטרם דמטחת פרשה ג'ברייתה ז' י והובה גם ביוחה ח"ח:

במן: ת"ר מם המכל ימכל כו' מר"מ כוף מזניך כו' הומ נחו"כ לו ריש פרשה ה' וע"ש בקרכן מהרן:

י תיר ועשם כחשר עשם מה כח ללמוד כו' הוח כתו"כ ויקרה דיבורה לחטמת פרק ו' ברייקמ ס'ו' ו':

בוד ית"ר או אינו מביא אלא כיוצא בשלמים כוא בתו"כ צו פרק י"ג ברייתא ד׳ וע׳ בתום׳ על תו"כ פ׳ אמות פרשתא ד׳:

מן : ת"ר יכול לה יהו חייבים כו׳ הוה בתו"כ ס׳ לו ריש פרק ט"ו וע"ש ס׳ המור פרשה ד':

ית"ר אל יסוד מוכח העולה כו׳ הוא בת"כ ס׳ ויהרא דיבורא דחטאת פרה ט׳ וע"ש נקרכן אהרן:

: ת"ר וכלה מכפר כו' הוא בתו"כ פי אחרי ריש פרשתא ד' והובא לפיל ד'

מ׳: בלשון והתניח : לבחים נה . תנו רכנן וחוה התנופה כו' הוח נתו"כ ס' שמיני פרק ח' ברוותה ט':

מ"ר ושחטו פתח חוהל מועד כו' הוח בתו"כ ויקרח דיבורה דנדבה פרק ו"ז ברייתה י"ה וי"ב וע׳ מנחות ח׳ :

שם: ת"ר יכול יהיו נאכלין אור לשלישי הוא בתו"כ ס' לו פרק י"ב ברייתה י"ג י"ד וע"ש בקרבן אהרן וכם׳ יד דוד בפכחים ג':

בה" : ת"ר וכוה מדם החטחת מגוף החטחת כוח נתו"כ ויקרת דיבורת דחטחת פרק ו"ח כרייתה ח׳ וע"ש קרכן ההרן:

ת"ר והקריבו ובו' הוא בתו"כ ויקרא דיכורא דנדכה פרשה ז' וע"ש בתום' וכקרכן אסרן

בן י ח"ר עולה או אעפ"י כו׳ הוא בתו"כ ויקרא דיבורא דנדבה פוף ס"ט:

בה ית"ר יכול תהא מליקה כו' הוא בתו"כ אחרי פי"ב ברייחא ו' וע"ש בחום׳ פירשו פי׳ מליחה פסולה וע"ש עוד בחום׳ :

ת"ר וחלב נבילה כו' בחלב בהמה עהורה כו' הוא בתו"כ ס' לו פרשתא ר ברייתה ה' ו' וע"ש נוסחה החרת:

בב משנה ר' והושע אותר וכו' הוא בחו"כ ס' לו פ"א ע"ש:

י ת"ר והקטיר הכהן כו' לרבות העלמות כו' הוא בתו"כ ס' ויקרא דיכורא דנדבה סוף פרשתה ד':

בלי מיר הנוגע במובח וכו' הוח בתו"כ ס' לו פרק ח' ברייתה י"ח:

בת" מ"ר בגדו כהונה כו' נתגעלו אין מכנדין עיין תוספות תורת כהנים

י מנה"ת דת"ר והקריב את אשר לחטאת כו' הוא בתו"כ ס' ויקרא דיבורא דחטחת פרק ו"ח ברוותה ה':

ר׳ מ"ר מדמה מדם כשירה כו' הוא נתו"כ ס' לו ריש פרק ו' ושם איתא ר׳ יעקב אומר היתה לו שעת הכושר וכו':

בים ת"ר יכול נתו מן הצוחר כו' הוח בתו"כ שם בדייתם ד':

שם: מנה"ח דת"ר בגד אין לי אלא בגד כו' הוא בתו"כ כו' עו פרק ו' ברייתא ו׳ וע"ש בתו"כ וכקרבן מהרן שם :

: מנה"מ דת"ר יכול ניתו וכו' הוא נתו"כ ס' לו פרק ו' ברייתא גי :

צה: ת"ר אשר תכושל כו כו׳ הוא בתו"כ ס' לו ריש פרק ו׳:

צון: מיר הטחת כו' הוח בתו"כ ס' עו פרק ז' ברייתה ו' ז' ב צל י ת״ר כל אשר יגע כו' הוא בתו״כ ס' לו סוף פרק ה':

י ת"ר כי כן לויתי כו' הוא בתו"כ ס' שמיני פרק א' ברייתא ח':

קב י ת"ר כל זכר לרכות הוא כתו"כ ס' טו פרק ג' ברייתא ה':

: 'ע ריש פרק ע' הוא בתו"כ ס' ע ריש פרק ע'

ם ת"ר עולת איש פרט כו' הוא בתו"כ שם פ' טו כל הפרק ולקמן ע"ב מחק רש"ק תיבות ומחוסר כיפורים אמנם שם בתו"ב איתא ועל מה דמשני מילחת דחתי בק"ו טרח וכתב לה קרח כ שם בתום׳ על תו"כ בשם מורי הר׳ דד בר קלונימום מוה ממינלבורק משום דלפעמים פרכי ליה ק"ו טרח וכתב לוה קרא:

קה: והיא גופא מכלן דח"ר והולים את כל הפד וכו׳ הוא בתו"כ ויקרם דיכורם דחטאת פרק ה' ברייתא ג':

. ת"ר השורף מטמא בגדים הוא בתו"ב אחרי פרשה ה' ברייתא ח' והוכא בגמרת יומה ס"ח:

זבדים קז. מנו רכנן מחון למחנה כו' הוא נתו"כ אחרי פרשה ו' ברייתם נ' ע"ם:

כתה: ת"ר איש איש מה ת"ל הוא בתו"כ ס' אחרי בסוף פרק י

קבן י ת"ר אשר יעלה עולה או זכח הוא בחו"כ ס׳ אחרי פרק י' ברייתה ג'

קמן : תנו רכנן מנין למעלה מבשר משאת הוא בתו"כ ס' אחרי פרק יי ברויתה ט': כון : מה"מ דת"ר דכר אל בני ישראל בני ישראל כו הוא בתו"כ ס' אחרי

ריש פרשה ו' : ככנים כי ע ריש - תכו רבכן מכין לעשות זמן כו' כום בתורת

פרשתה כ': DIDON

מב י עד שילה זובו מכשרו הוה בתו"כ ם' מצורע פ' זכים פרשתה ה' ברייתה ו':

: זוכו טמח ל"ל לימד על הזוכ כו' הוח שם ברייתה ח':

בקרי ביה יאכילו בלחמו הוא בתו"כ אמור פרשתא ה' ברייתא ו':
 משם: דכתיב ואיש כי יכה נסש מ"מ הוא בתו"כ אמור ריש פרק כ':

לן: שנתו שלו כו' כוח בתו"כ חלורע פרשת נגעים סדק ב' כרייתה לח שנה לחנין עולם :

בי ממכרו שלו כו' הוא בתו"כ בהר פרשה ד' ברייתא ב':

בא: דכתיב ולבהחתך ולחי׳ כל זמן כו׳ הוא בת"כ בהר שרק א' ברויחא ח׳:

עב : ר' יומנן אמר הלכה י'א עיין קרכן אהרן בתו"כ ס' צו פרק י"א ברייתא ו' :

תנו רבנן

שבת סד ע"א תנו רבנן שק אין לי וכו' הוא בתורת כהנים שמיני פרק ח' וע' תו"כ ם' מצורע פרק ו' ברויתא ד' ושם בקרכן אהרן וע' ראב"ן ד' קמ"ה ע"ג:

מנה"מ דתנו רבכן בעשותה וכו' הוא בתורת כהנים ויקרא דיבורא דחטאת פרשתא ז' ברייתא ט' הובאה לעיל ד' ג' ביבורא דחטאת פרשתא ז' ברייתא ט' הובאה לעיל ד' ג' בלשון תניא : ובזה נסתר גם הכלל שכתב בשו"ת הרח"ע סי' כ"ה דכל היכא דהובאה בפני עלתה הובאה בלשון תנו רבכן וכל היכא דהובא דרך אגב הובאה בלשון דתניא והא הכא הובאה לעיל בפני עלתה בל' תניא והכא דהובאה בלשון בתייח והכא דהובאה בלשון דת"ר:

פסחים נח צ"ב ח"ר מנין שלא יהא דבר קודם וכו' כמו"כ ס' לו פרק ב' ברייתא י':

נמ ת"ר אין לך דבר וכו' ע' תו"כ שם ברייתא ח' ט':

צה ע"ב תיר זכין וכו' הוא התו"כ צו פרק י"ד יעויין לעיל ד' ס"ו והובא גם בתוספתא דפסחים פרק ח':

ב"ק כן ע"א תיר כו׳ ועדים אין גרוכין הוא בתורת כהנים אמור פרשה י"ד ברייתא ג׳:

ראש השנה כא ע"ב ח'ר חנין שמחללין הוא נחו"כ אחור פרק י' נכופו :

לב ע"א משנה סדר ברכות כו׳ הוא בתו"כ אמור פרשתא י"א :

זכרון (מקרא קודש קדשהו זכרון ר' אלעור אומר כו' זו קדושת היום [מקרא קודש קדשהו] זכרון אלו הוכרונות :

יומא ה ע"ב ח"ר כי כן טיתי כו׳ הוא בתו"כ ס׳ שמיני פרק א׳ ברייתא ח׳:

לן נד"ב חנו רבנן וכפר בכפרת כו' הוא בתורת כהנים אחרי פרשה ב' ברייתא כ':

לן צ"א ת"ר ונתן אהרן על שני השעירים גורלות תו"כ ס' אחרי פרק כ' ברויתה כ':

בוג ע"ב ת"ר וכל אדם לא יהיה נאוהל מועד וכו' הוא בתו"כ אחרי פרק
ד' ברייתא ו':

בה עיא ת"ר דקה וכו' הוא בתו"כ ס' אחרי:

לו ל"א מ"ר בקומלו הוא בתו"כ ס' לו פרק ב' ברייתא ה' ובמכחות י"ט:
הובאה בשם דתניא: ת"ר מלא קומלו בתו"כ ויקרא דיבורא דנדבה
סרשתא ט' ברייתא ו':

מה"ת הה"ת דת"ר ולקח מדם הפר מדם הנפש ולא מדם [הבשר] כ"ה בת"כ ויקרא "דיבורא דחטאת פרשתא גי ברייתא ז' והובא גם בובחים כ"ה:

לג ע"א ת"ר וכתן את הקטורת כו' הוא בתורת כהנים אחרי פרק ג' ברייתא י':

בה ע"א תנו רבנן והוה אותו על הכפורת הוא בתורת כהנים ם' אחרי פרשתא ג':

בר ע"ב ח"ר וכן יעשה לאהל מועד הוא בתורת כהנים אחרי פרק ד׳ ברייתא ה :

בה ע"ב ת"ר ויצא אל המזכח מה ת"ל וכו׳ הוא בתורת כהנים אחרי פרק ד׳

ל"א ת"ר וכפר את מקדש כו' כוא בתו"כ אחרי פרק ח' ב"ח וכובא בשבושת י"ג : ובתנחות צ"ב : ובחולין קל"א: כל' דתניא :

שם ת"ר וכלה מכפר על הקודש כו' הוא בתו"ב פרשחא ח':

לם ע"א נמר מהטת שכמובה ליע ובחים מ"ב וע' תוספות על תו"כ פ' מחרי שם:

ללם ע"ב ת"ר ולקח מדם האשם וכו' חו"כ מטרע פרק ג' ברייתא ג' וע"ש בקרכן אהרן והוכא כובחים מ"ט בלשון דתניא:

מנ ע"א תכו רבכן איש איש וכו׳ הוא בתורת כהנים אחרי פרשת א ו׳ בריים א ו׳:

יומא כז ע"ב ח"ר המשלח כו׳ חלמוד לומר [לעוחול] כ"ה נחו"כ חחרי ריש פרשה ה׳:

םה ע"ל ת"ר יוציה אל מחון למחנה הוא בחורת כהנים אחרי פרשה ה' ברייתא ה':

שם ע"ב ת"ר והשורף כו' ולא המלית כו' הוא בתורת כהנים אחרי פרשה כ"

יל צ"ב תנו רבנן ובא אהרן וכו' הוא בתורת כהנים אחרי פרק ד ברייתא ב':

סוכה מ ע"ב מנו רכנן בסוטת תשכו ט' הוח בתורת כהנים לתור פרק י"ז ברייתל ד':

בח עיא מנהני מילי דתנו רבכן הסורת היא בתורת כהנים פרק י"ז ברייתא י"ט:

מנה"ת דת"ר ולקחתם כוי כוח בתו"כ אחור פרקיט"ז ברייתה בי ולקחן מ"ג : הוכת בלשון דתניה :

מג ע"ב דת"ר נסוטם תשבו כו' הוא בחורת כהנים אחור פרק י"ז ברייחא ה':

מגילה ה ע"א מנה"מ דת"ר ונרצה לו כו' הוח בתורת כהנים ויקרם בינילה ה ע"א מנה"מ דתיבורת דנדבה פוף פרק ד' והובח בוכחים ד':

כלשון דהנים: סוף המסכתא פ"ר משה חיקן כו' הוא בתורת כהנים אחור פרק

י"ז ברייחה י"ב ושם היתה שהיה משה הוחר להם לישרחל והובה לעיל ד' ד' בלשון דתביה :

יבבורת ב ע"ב מנה"מ דת"ר וחשה אל אחותה לא תקח ללחר וט' סום כחו"כ סוף סדר קדושים:

ברינים מ"ר אותה פרט לכלה כו' הוא בתו"ל מצורע פרשת זכים פרק ו' ברינים מ':

ברייתה ח': בון ע"ב ח"ר מי שבה והמר קרהני וכו' הוה בתורת כהנים ם' קדושים ריש

פרק ח' : במי ע"ב ת"ר והוא אשה בכתוליה יקח הוא בתו"כ אמור סוף פרשה כל הבא

בכתובות לו: בכתובות לו: בי לו"א ח"ר ושבה אל בית אביה הוא בתו"ב אמור בתחלת פרם ו' ומ"ש

של ל"א ת"ר ושכה אל בית אביה הוא בתו"כ אמור בתחלת פרק ו' וע"ש בחום' על קו"כ :

כתובות קו ע"ב ח"ר כו' שכל הדר כמרן ישראל כו' הוא נחו"כ ס'

ירושין כב ע"א ת"ר כי טוכ לו עמך הוא בתורת כהנים ם' כהר פרק ז' ברויתא ג':

מנו רבנן ויצא מעמך כו' א"ר שמעון כו' ע' נחורת כהנים ס' בהר שם :

ען ע"א מט רכנן איזו היא חללה הוא בתורת כהנים אמור פרק א' ברייחא מ': ברייחא מ': נזיר ה ע"ב מ"ר בית עגול כו' הוא בתוספחא דנגעים פ"ו ואפשר אמר

הש"ם לשון תנו רבנן עבור שהוא תוספתא ולא יוקשה תכאן על ח"ש הרח"ע בתשובה סי' כ"ה הנ"ל אחנם גם בתו"כ חלורע פרשה נגעים פרשה ו'ברייתא ג':

מרמה כג ע"ב ת"ר איש אין לי אלא איש כו' הוא בחו"כ חזריע פרשת נגעים ריש פרק י"ב והובא בערכיו ג' לכדתניא וע' שו"ת פני אריה סי' ס"א וע"ש בקרבן אהרן:

בבא מציעא נה ע"ב חנו רבנן אם נאל כו' הוא כחו"כ בחקותי פרק

י ב כריינתו . . בן ע"ב מנה"מ דת"ר כו' הוא בתו"כ כו' בהר פרשה ג' :

של של"ב חנו רכנן לא תעשו עול וכי׳ הוא בתורת כהנים כ' קדושים פרק ח' ברייתא ה':

עא עיא ח"ר אל תקח מאתו נשך וכוי הוא בתורת כהנים ם' בהר פרשה ה' ברייתא ב': קיב ע"א ח"ר לא תלין כו' הוא בתו"כ ם' קדושים פרשה ב' ברייתא

בבא בתרא קסר ע"ב מ"ר כית ענול כו' הוא נתוספתא דנגעים פ"ו

אמנם כ"ה גם בתו"ל מטורע פרשת נגעים כ"ה גם בתו"ל מטורע פרשת נגעים בתו"ל וכ"ה גם בנויר מ':

לם דת"ר הוא שם ברייתא כ׳ והוכא גם כמיר שם:

סנהררין נר ע"ב מ"ר זכור לא עשו כו קטן כו' כוא בתו"כ ויקרא דיכורא דרייתא מ':

לוטלות שרטתו מר בריתו קרי בריתו היים בריתו לייט ברייתו די ברייתו די מיים ברייתו די מיים ברייתו די מיים ברייתו די והובה בתגיבה י"ה בלשון מימרה :

נה ע"ב מ"ר אים מה ח"ל אים אים כו' כוא בתו"כ אחרי רים פרק י"ג י"ז
וע' גרושלמי רים קדושין ובקרבן עדה שם וע' ס' אהבת עולם לר"ם
אלגאזי עמוד תורה ד' י"א ע"ם:

ואת זריקה בבמה אלא אף הגרים אף העבדים אף הנשים כשרים בבמה : ברתות ה ורבא אמר ט' שאין מחשבה מועלת אלא במי שראוי לעבודה ט' הוא בתורת כהנים ס' לו פרשתא ח' ברויתא ה' וע' שם קרבן אהרן :

ך מכל אשר ישבור תחת השבע נפקא פרט לטריפה כו' הוא בתו"כ בחקותי ריש פרק י"ג :

שם תמוח וזכרות כו' הוא בתו"כ ס' ויקרא דיכורא דנדכה פרשתה ו' ברייתא ג' וס' אמור פרשה ז' ברייתא כ' :

בא : דאמר מר יאכלי שיאכלי עמה כו' הוא בתו"כ ס' לו פרשחא כ' ברייתא ז' ובתמורה כ"ג : הובאה בלשון דתניא:

בה י דאמר מר תמות וזכרות כו' בול בתו"כ ויקרל דיבורל דנדנה פרשה ו' ברייתל ג' ום' למור פרשתל ו' ברייתל ב' וע' מה שליינתי בובחים קט"ז י ברייתל מר שלמיו לרבות שלמי נזיר וכן הובל לקתן כ"ז י וע"ו : בל' דאמר

מר והוא בתו"כ ם' צו ס"פ ו"א והובא לקמן ע"ח בל' ת"ר:

אני שעירי יוה"כ מעכבין כו' חוקה ע' תו"כ ס' אחרי ריש פרק ב' ולקח

את שני בשעירים חלמד שהם מעכבים זה את זה: בשעירים חלמד שהם מעכבים זה את זה: בשני לרבות וכו' הוא בתו"כ פ' לו פרק י"א והובא לקתן ע"ח

בלשון ת"ר: [ר" ליתי בק"ו מבן לאן ומט בן לאן כו' הוא בתו"כ ויקרא דיבורא דכדבה פרשתא ה'ברייתא ה':

בל • ואימא להוציא ע' קרכן אהרן ויקרא סרק ט"ז ברייתא ה' :

ברש"ד במשנה ל"א מהונף והורס דמלואים כו' כ"ה בחו"כ ס' זו פוף ברשה י"א וריש פרק ט"ז וע' ירושלמי סוטה ר"פ ג':

שם והה המר לפני ה' יכול במערב הום בתו"כ ס' לו פרשתה כ' ברייתה ד' והבה לעיל י"ט : בל' דהניה והובה בספרי נשה פסקה י"ז וחה שנסתן במין משפט אות פ' הוה ט"ס כי שם בתחידון וחוספין הוה ענין אחר והדין בעין משפט אות פ' הוה פרק רביעי מחחוסרי כפרה דין ב' :

בל י מרחשת שמוקה כו' הול בתורת כהנים ויקרל דיבורל דנדבה פרק י"ב

מספקה להו כמום׳ כו' ויש לומר כגון שהפריש כו' ע"ש בחוספות על תורת כהנים :

ינך דאמר מד שלמיו לרבות כו' הוא בת"כ ס' לו ס"פ י"א והובא לקמן ע"ח בלשון ת"ר:

לדן : כדרב חסדה המר הכימי שלה ינתח בשר כו' כ"ה בתו"כ ס' ויקרה דיכורה דיכורה בדרבה פרק כ' ברייתה ב':

לה ילחק בר אכדימי תהיינה כתיב ע' תוס' וע' קרבן אהרן ס' לו פרשתא ז' ברייתא ח' וס' אמור ר"פ י"ג : ברייתא שים אומל משים ר' אלעזר זאת התורה כו' הוא בתו"כ

לו פרק י"ח בריוחה ט': בן: דכחיב ממושבוחיכם תביהו ולה מן חולה לחרץ כו' הוא בחו"כ אמור פרק

ילינו ליוש בקרבן הפרון : יותר ביינו ליותר ביינו ביינו ליותר ביינו ביינו

צא : אבל היכם דאשם להכשיר כו' ע' קרבן אהרן מצורע פוף פרק ג':

צב י ורכט המר ימיר לרכות היורש הוא בתו"כ בחקותי פרק "ג ברויתא ד': שם : בני ישראל סוחכין ואין עכו"ס סומכין הוא בתו"כ ויקרא דיכורא דנדבה

ריש פרשם ב': שם: אמר ריש לקיש דאמר קרם וכו' זה בנה אב הוא בחו"כ אחרי פרשתא ד' ברייתא ד' ע"ש:

: 'כמשנה כחיים וכשחוטין ע' תום' על תו"כ ס' ויקרא פרשחא ב'

שם הטפה אמר רחמנא ולא תנופות הוא בתו"כ מטרע פ' נגעים פרשחא ג' ברייתא ה' ובסדר לו פרק ט"ז ברייתא ב' והובא לעיל ס"א :

קד אלא משום דכתיב כה נפש ע' תו"כ ויקרא דיבורא דנדבה פרק ו' ברייתא ג' מסיק ליה מקרבט דדוקא יחיד :

דו בפוף הדף כנגד פרים וחלים כו' ע' תום' על תורת כהנים ויקרה פרשה כ':

בכורות ין · מהתם נפקא שור או כשב פרט וכו' הוא בחו"כ אמור פרשה ח' ברותא ד' והובא לעיל י"ב כלשון דתניא:

ב: מיט דרכנן תשובו לרכות חת החתנה י ור"ח דריש להך תשובו לדרשה דתו"כ פי בסר פוף פרק בי לרכות חת החשה תוספות על תורת כהנים שם:

ויפיו חדש וישן מתפשרין מזה על זה מק"ו כו' הוח בתו"כ בחקותי סוף פרק י"ב וע"ש בקרבן ההרן:

בר מום׳ דיה דגן וכירושלמי בריש מעשרות ובתו"כ בחקותי פרק י"ב ע"ש:

בן ברט לפרופה שהינה עוברת הוא בתו"ב בחקותי ריש פרק י"ג והובה לקתן כ"ה: בלשון דתניה:

רורין יא מר"ה מתים מרישה של עולה וכו' ולה נתחיה לנתחים הוה בתו"כ ויקרה דיבורה דנדבה פרק ה' ברייחה ז' יע' שו"ת פני מריה סי' נ"ח וסי' ע"ג:

בב יא"ר חסדא דאתר קרא כו' משלו ולא משל לבור הוא בתו"כ ס' אחרי
פרשה ב' ברייתא ב' והובא גם בזבחים ל"ח בלשון מיתרא אתכם
בשבועות ו'י וביותא נ": הובא בל' דתניא וע"ש בקרבן אהרן ברו"כ שם:
בג' דאתר מר תמות וזכרות כו' בזבחים קט"ז ובתנחות כ"ה י הובא בלשון
מיתרא אתנם בחידושין כ"ד: ובתמורה י"ד י הובא בל' דתניא והוא בתו"כ
מ' ויקרא דיבורא דנדבה פרשה ו' ברייתא ג' ום' אמור פרשתא א' ברייתא ו':
ב"א אקרי כאן מבשרו כו' הוא בתו"כ מלורע פרשת זבים פרשה א' ברייתא ו':

בן דאמר מר השב תשיבם כו' ע' קרבן אהרן ם' אחרי פרק י"ז:

קצ . רבה אחר חלוה לשחוע דברי ר"ה בן ערך כו' הוח בתו"כ חלורע פ' זבים סוף פרק ד' סמכו חכמים לטהרת ידים חן החורה:

קיב : א"ל הטמחים לחסור לירן ורוטבן כו' בחו"כ שמיני סוף פרשה ג' חיתה תשקצו לחסור לירן כו'.

הולין קיג: והאחר שחואל חשום ר"א חנין לכהן טחא ע' חו"כ אחור פרק ד' ברייתא ט"ו וחה שליינתי ת"ל בסנהדרין פ"ג: ברי קרא נפש לרכות את השותה הוא בתורת כהנים לו פרשתא יי

כרייתה וי: כקלן: והתם מגלן דכתיב מכל אשר יעבור כו׳ הוא בתו"כ בחקותי ריש פרק י"ג:

קבוא י והאי מצורע כו׳ אסור דכתיב כו׳ הוא בתו"כ מצורע פי נגעים סוף ברשתא כ׳ :

ערבין ב יותנו מתר ימיר לרכות את היורש הוא בתו"כ בחקותי פרק י"ג

ברייתא ד' ופרק ט' ברייתא ו' : בחיב ילבט על בשרו שלא יהא דבר חולץ ע' חורת כהנים ס' מ פרק ב'

בריותה ג' : "הן: שנתו שלו כו' בתו"כ מצורע פ' כגעים פרק ג' ברייתה ט' בת שנתה לה שנה למנין עולם :

מתכרו שלו וכו׳ הוא בתו"כ בהר פרשה די ברייחא ב׳:

ב לא לך אלא לגר כו׳ הוא בתו"כ בהר ריש פרק ח׳:

בפסקר חום' סיחן ע"ב כ"ה בחום' על חו"כ אבל אינו רק לר"מ בבכורות ל"ב :

תכזורה בי ור"מ מ"ט אמר לך אם המר ימיר לרכות היורש הוא כתו"כ כחקותי פרק י"ג ברייתא ד' ושם פרק ט' ברייתא ו' וע' בתורת כהנים ויקרא דיכורא דנדכה פרק ד' ברייתא כ' ומ"ש שם :

ב" מ"ט דר"י בר"ו אמר קרא כו' עיין תו"כ אמור פרק ז' ברייתא י':

"ב" מ"ט אמר קרא ות ורתו כו' ע' תו"כ כחקו זי פרק ט' ברייתא י"ג י"ד מפיה לה מן והיה הוא היא עושה תמורה ואין תמורתו עושה תמורה: "ד": כי אתא ר' דימי א"ר יוחנן משום ר"ש בן יולדק אלה תעשו כו' הוא בתו"כ אמור סוף פרשה י"ב:

מהכא לפקא כל אשר יעבור כו' פרט לטריפה כו' הוא בתו"כ בחקותי ריש פרק ו"ג :

בריתות כא מלבו מגלן מכל חלב הוא בתו"כ ס' לו פרשתא י' בריותא ד': בריותא ד': בב: ועל טפיקו אשם חלוי נסמן בשני חלאי לבנה וע' ד"ח בהגהות תורת

כהנים ויקרא: בהנים ויקרא: כרי יוםי אמאי יורק ע' קרבן אהרן ביזו"כ ס' ויקרא דיבורא דחטאת

פרק כ"ח ברייתא ג' . ברה כה: דאמר ר' ינחק לוכר לרבות את התעורע כו' הוא בתו"כ פוף .

סדר מכורע:

כני ואחר חטקר אמר רחמלא אחר אחר לכולם הוא כחו"כ מצורע פ' זכים

בני חרה נו׳ ורובא להמו ל"י: דלחי בחניא:

ריש פרק ט' והובא לקמן ל"ו : בלשון דתניא : לדי ולית להו לב"ש דבר אל בני ישראל כו' הוא בתו"כ מצורע פ' זבים ריש פרשה א' :

ישׂם: א"ר ילחק לוכר כו׳ הוא כתו"כ סוף סדר חלורע:

: 'לקר האן מבשרו כו' הוא בת"כ מצורע פ' זכים פרשה א' ברייתא ז'

לן · מכי יטהר הוב מזובו נפקא מזובו ולא מנגעו הוא בתו"ב מצורע פ' , זכים רים פרק ה' :

לה: לאו אחריתו דחה חחתת עלחה כו' בתו"כ מלורע פ' זבים ריש פרשה ה': ב' א"ע דרבנן אחר קרא אשה כי תזריע כו' הוא בתורת כהנים ריש תזריע

ברייתה די: ברייתה די: מהתם נפקה מן הנהמה כו' הוה בתו"כ ויקרה דיבורה דנדכה פרשתם

ב' ברייתא ז' : שם מהתם נפקא שור או כשב כו' הוא נתו"כ פ' אמור פרשה ח' ברייתא ג':

: ואמר קרא שארו זו אשתו הוא נתו"כ אמור פרשה א' ברייחא ד' [הוכא לעיל כ"ב :]

שם וכחיב לא ישמא בעל בעמיו הוא בתו"כ אמור פרשתא א' ברייחא ש"ז: כב"ב : דאמר רב חנינא דבר תורה כו' הוא בתו"כ פוף ס' אמור :

בתובות כזג: א"ר זירא א"ר מתנא א"ר כו' דכחיב כו' הוא כחו"כ כהר פרשה בין כדייתא ה' והובא גם בקדושין ט"ו בלשון דתניא: ברייתא ה' והובא גם בקדושין ט"ו בלשון דתניא: בא"ר היננא בר כהנא אחר שחואל חנין לנדה שסופרת לעצמה הוא

בתו"כ תלורע פרשת זבים ריש פרק ט': קדרשין ב"א כדאמר ר"ג בר ילחק לקרוב קרוב קודם הוא בתו"כ פדר בהר ריש פרק ה' ופרק ח' ברייתא ב':

בדי אי לימא בזווי דבעל ומעשר דבעל כו' עיין תו"כ בחקותי פרק יב

בה י אחר עולא הכל חודים כו' חה בשרו כו' הוא בתו"ב חצורע פרשת זבים ... פרק ד' ברייתא ו' :

לה: בשלמה בל תפחה לחתים דכתיב וכו' הוה בתו"כ ריש סדר החור:
קדושין לו דבר הל בני ישרהל והניף כו' בני ישרהל מניפין כו' הוה בתו"כ
ם' צו ריש פרשתה ה':

בים: הא כילד כהן מניח כו' הוא בחו"כ סדר לו פרשתא י"א ברייתא ג' :

בל: דם יחשב כו' ולא שלוחו הוא בתורת כהנים אחרי ריש פרק ט': בל: א"ר יוחנן משום ר"מ כו' על קרבן ענוש כרת כו' הוא בתו"כ ם' אחרי פרשה ו' ברייתא ה':

ברקי כי יובל הוא כו' מה קודש כו' הוא בתו"כ ס' בהר פרק ג' ברייתא ג' וסובא בסוכה מ': בלשון דתניא :

בימין יב י ועד כחן לח קחמרי רבכן כו' לח חלקט לעני כו' הוח בחו"כ ס' קדושים סוף פרק כ' :

בדרים עדו נפקח להו מדרב חפי בר נתן דכתיב כו' הוח בתו"כ ם' חמור פרק י"ז ברייתח י"ב:

סומה בי ור׳ ישמעאל לה מיטמא כו' הוא בתו"כ ס' קדושים פרשתא א' ברותא ו"ג והובא בנויר מ"גי בלשון מיתיבי :

בוך : הא נמו מהכא נפקא ומיד כן נכר כו' הוא במו"כ ט' קדושים פרק ז' ברייחא כ' :

בזיך ה: מ"ט למטה הוא אומר הוא בתו"כ מטרע פ' נגעים פרשה ו' ברייתא ב' והובא בכ"ב קס"ד בלשון דת"ר:

בבא קמא יג י גופה ומעלה מעל כה' כו' הוה בחו"ב ויקרה דיכורה דמטחת פרק כ"ב ברייתה ג' והובה גם בקידושין כ"ב ואם כראם:

םה: וחמישיתו התורה רבתה וט' הוא בתו"כ ס' ויקרא דיבורא דחטאת פרשחא י"ג ברויתא י"ב וסבא גם לקמן ק"ח: כשם מימרא דרכ:

שנאמר למטן אשר יכיאו כו' הוא בתו"כ אחרי ביל ביל ביל ביל ביל ברייתא ד'. והובא יותר בובחים ק"ו בלשון לכדתניא:

לך: דכתיב כי יובל הוא כו' מה קודש כו' הוא בתו"כ כהר פרק ג' כרייתא ג' והובא בסוכה מ': לכדתניא והובא גם בקידושין נ"ח:

שנהדרין פב אדכרו׳ רב לגמרו׳ כו׳ מס ת"ח היח כו׳ הוח בחו"כ אחרי פרק ו"ג ברוותה ג׳ והובה גם בשבת נ"ה : בשם רב וע׳ מ"ש שם :

בי אחר שחואל א"ר אלעזר כו' שאינו בחיתה אבל איסורא איכא כ"כ ר' יהונתן על הרי"ף [פ' נכל מערבין] פי' תר"א ובתום' על תו"כ פ' אחור פרק ד' כ' דחייב חלקות וכ"ה בחוספתא דתרוחות פ"ו וברחב"ם: ברש"י במשנה והמכה לאחר מיתה פטור דאבורה ליכא ע' בתו"כ

אמור פרק כ' ברויחה ה' דמפיק לה מקרה וע' מ"ש שם : בני ישרהל למעוטי מי שהציו עבד כו' ע' בחו"כ מצורע ריש כ' זכים

מרבה לגרים ועבדים מואחרת אליהם : שבועות ח דאחר מר בכל קודש כו' לרבות את התרומה כו' הוא בתו"כ

ריש תוריע פוף פרק א':

לב' אמר אביי אמר קרא כו' הוא נתו"כ ויקרא דיבורא דמטאת פרק י"א

לב י ממר מביי סמר קרח כו: הוח כתויכ ויקרח זינורם זחטחת פרק יים ברייתה ה':

לה: ומאי חוכא ע' קרבן אהרן ויקרא דיפורא דחטאת פרק י"א:

מכות יה י דה"ר אליעזר לה יהכל הובה בפסחים כ"ד: בשם מימרה המנם במעילה י"ז: הובה דתניה כי כן הוה בחו"כ ס' לו פרק ח' ברייתה ז':

בים: הח כילד מניח כקן וכו׳ הוח בתו"כ ס׳ לו פרשתח י"ח ברייתח ג':

הוריות מ' דכחיב והכהן הגדול כו' הוח נחו"כ חמור ריש פרשה כ' וע' מ"ש שם והובח גם בחולין קל"ד ויומח י"ח וע' ס' גבול בנימין מ"ח דרוש ל"ח יח"ב דרוש כ':

לי דכתיב ונתתי נגע לרעת כו' הות בתו"כ ס' מטרע פ' נגעים פרשתם ה' ברייתו ד' :

זבחים ן: דאמר קרא ואם המר ימיר הוא ברויתא בתו"כ פרק אחרון ברויתא ד' והוצא גם בתמורה ב':

הלה אחר ,רבא כו' שיהו כל עשיותיו לשם חטאת הוא בתו"כ מצורע פ' כגעים פרק ג' כרייתה י"ג:

"ה מהתם נפקא ונתנו בני אהרן הכהן כו' הוא בתו"כ ויקרא דיבורא דנרבה פרק ה' ברייהא ט' :

בר: מ"ט דאמר קרא ואני נתתיו לכם על המובה ע' תו'כ ס' אחרי פרשכ מ' כרייתא ה':

לשם והחתר רבה חין מחשבה מועלת כי' הוא בת"כ ס' עו פרשתה חי ברייתה כי:

י דאתר מר החטאת לרבות כי' הוא בתו"כ ויקרא דיבורה דחטאת פרק אברי האתה ו' בריתה ו' בריתה ו' בריתה

בור: א"ר יהודא א"ר עולה לשם עולה וכו' הוא כחו"כ ויקרא דיבורא דנדבה סוף פרק ו' וסוף פרק ו' וס"ם ע' :

בן: היינו דכתיב ממושבותיכם וכו' שחין ת'ל הוח בח"כ ס' צו פרשה ז' ברייתה ז' ח' :

ברש"י נדפם בלדו גרסת הל"ק וכ"ה בתום' על תו"כ ם' ויקרם פרשה ד' וסיים שם ולפריו הא דאתר בתם' המיד פרק ג' לא היה שוחט עד ששותע קול שער הגדול שנפתח התם לחלוה בעלתא:

ששומע קול שער הגדול שנפחח התם לחצוה בעלחה:

ב א"ר הוגא אחר קרא כו' שיהא ירך כו' הוא בחו"כ ויקרא דיבורה
דנדבה פרשה ה' ברייתא ח' :

לוכנט פושם של פוייתתו לו. מתוב ר' ירמיה וקמן משם כו' הוא בתו"כ ויקר דיבורא דנדבה פרשם ש' ברייתא ה' :

בר : נתום׳ ד"ה אלא מעתה כו' ע'. קרבן אהרן ויקרא דינורא דחטאת פרק י"ת ברייתא ז' :

במיני פרק ו"ב ברויתה ה' והובה בתו"כ שמיני פרק ו"ב ברויתה ה' והובה בתולין כ"ח : בלשון דתניה :

ור׳ יהודה מ"ט קרא אשכח ודרוש כר הוא בחו"כ אחרי פרק י'ב ברייחא ח':

ים ור"ח האי נכילה כו׳ לשיעור אכילה בכזית הוא בתו"כ אחרי פרק י"ב ברייתא כ׳ :

לד: מ"ט דר' אליעזר אמר קרא כו' הוא בתו"כ ס' ויקרא דיבורא דנדבה סוף פרשתא י"ב כלשון אחר:

פב: אלא אחר רכא כל מידי דחשיב כו' עיין קרבן אַהרן בתו"כ שמיני פרק בל ברייתא ו':

בה ואי פסולה בת הפשט ונתוח כו' אוחה כשירה כו' הוא בתו"כ ס' ויקרא דיכורא דנדבה פרק ה' ברייתא ה':

בה כלי חרם שילה ע' ערובין ק"ד: ומה שליינתי שם:

דה"ר נחמן אמר רבה בר אבוה דם חטאת ומראות נגעים לריכים שבעת סממנים כו' הוא בתורת כהנים ם' תזרוע פרק ט"ז ברייתא ו' ת"ל וסר מהם הנגע :

שם: בעי רמי בר חמת תלחו בחויר תגור כו' ע' קרבן חברן ם' תמורע פרשת זבים פרשתה ג' ווית רעגן על ילקוט שם ד' קם"ב בילקוט:

צר: לדאמר מר במים ולא ביין כו' הוא בתו"כ ס' צו פרק ז' ברייתא ג'
ועל מק שכתדו התים' ויש ללמוד מכאן דכלים האסורים כו' ע' ביותר
ביאור בתום' על תו"כ כו' :

צד י מנה"ח א"ר יוחנן משום חבח יוסי כן דוסתאי כן העתיק כפי' תום' על תו"כ שם ס' לו פרק ז' :

ישם: אמר שמואל משום ר"א ואת התורה כו' הוא נתו"כ ויקרא דיכורא דכדכה בוף פרק י"מ:

צה משחת חינה כמה חלה מן החולין כו' הות בתו"כ צו רוש פרק ט'

שם וחטאת מכין כו' משלו ולא משל ליבור הוא בתו"כ ס' אחרי פוף פ"ב:

ר"א י רב נחמיה מתרן לה הכי אחר !ו משה לאהרן שמא נכנס כו'
הוא בתו"כ ס' שמיני פרק ב' ברייתא ה' :

בר : דאמר בבית הכסא דנתה בא טבול יום וכו' כ"ז הוא בחו"כ ם' עו פרק י"ז ושם איתה בא והקרב ואכול אמר ליה תן לי כו':

קבור : היכי רמיות דכתיב ונועדתי כו'דבר זה מתר הקב"ה למשה כנ' הום בח"ב שמיני מכילתה דמלוחים ברייתה ל"ו ושם חיתה על ידי דוד

הוא אומר דום לכי : קבון : דאמר מר תמות וזכרות בבהמה כו' הוא בתו"כ ס' ויקרא דיבורא דנדבה פרשהו' ברייתא ג' וס' אמור פרשתא ז' ברייתא ב' והובא במנחות כ"ה : ובחולין ק"ג : בלשון מימרא אמנם בקדושין כ"ד : ובתמורה י"ד.

הובאה כלי לתנים:

קיבו : דכתיב לפני ה' וסמך כו' הוא בתו"כ ויקרא דיבורא דנדבה פרק ד'
וע"ש בתום' :

קב: תאמר בבמה קטנה שהור כשר נה בחו"כ ס' אחרי פרק ט' ברייתא ז' מפיק לה מקרא וורק הכהן את הדם על מזכח ה' זריקת הכהן במזכח ואין

1

כן בייהן אלמלא שמרו ישראל שבת ראשונה [ע' תום׳ על תו"כ סוף סדר אמיר] : עירובין ב י מקדש דאקרי משכן דכחיב ונתתי משכני הוא בתו"כ בחקותי פרק ג' ברויתא ב' משכני זה בית. המקדש: : דכתיב ורחץ את בשרו במים במי מקוה כו' הוא בתו"כ מצורע פ' זבים פ"ו כ"ג וע' חגיגה י"א הוכאה כל' דתניא: ב"ב י מאי דרים ונתנו כני אהרן הוא בתו"כ ויקרא פרק ה' ברייתא י' : ק"ך: פרט לכלי חרם נ"ע ובחים ל"ד: ל"ה י וחו"כ לו סוף פרק ו' וע' מה שכתבתי שם ת"ל ובם׳ ירחים סי׳ שכ"ה: פסחים כ"ד י דא"ר אלעור לא יאכל כו' והגיה הג' מוהר"י פיק דבמכות ו"ח : וכמעולה איתא רבי א יעזר וכמעולה ו"ו: איתא דתנים ולם הזכיר שכן הוח ברייתה בתו"כ ם' לו פרק ח' ברייתה ז' רבי חליעזר הומר לה תחכל: ר"ב : מיט דת"ק כו' ואכילה בכזית הוא בחו"כ ס' אמור פרק ו' ברייתא ג' : ־ ם"ך הא קמ"ל מקבלה ואילך מצות כהונה הוא בתו"כ ויקרא דיבורא דנדבה פרשתה ד' ברויתה ב': בשלמה טמה כו׳ דכתיב הן לה הובה כו׳ הוה בתו"כ שמיני פרק ב׳ : כרויתה ה׳ חבינה בייה: ההוא מיבעיא לים לרבות את הנכרים שמוזהרין על ברכת השם הוא בתו"כ אמור פי"ט ב"ד והובא בסנהדרין נ"ו בל' דתנים: מ"ק ה' רב אשי אמר ושתרתם את משמרתי עשו משמרת הוא בתו"ב סוף ם' מחרי: "ל נפקא ליה מכנגע נראה לי וכו' הוא בתו"כ מצורע ס' נגעים פרשתא ה' : הייתה ו"ה "ובא ד': תום׳ ד"ה שמטמח משכב וכו' מדחמר בתו"כ כי מלורע פרק ח׳ ברייתה ז' וע' תום' פסחים ס"ג . : ע' קרבן אהרן [ד"ה שם] בתו"כ ס' צו פרק ב' ד' ברויתא ה' בסוגיא זו : ב"ן י אביי הוה מסבר לבריה ושחט שחיטה כשירה בזר כו' הוא בהו"כ ויקרא דיכורה דנדכה: ב"ב י מאי דריש ונתנו בני אהרן כו' הוא בתו"כ ויקרא פרק חמישי ברייתא י' : ב"ל י מה כתיכ בהו השוכן אתם כו' הוא בהו"כ אחרי פרק ד' ברייתא ה' : ם"ה: אמרי דבי רב ינאי אתר קרא יעמד חי כו' עד מתי יהא זקנו הוא בתו"כ אחרי פרק כ' ברייתא ז' וכ"ה לקחן ע"א: רבה אחר אחר קרה ועמד חי הוה בתו"כ אחרי פרק ב' ברויחה ז' והוכח לעיל פ"ה : כובה ב"א: ול"ב . כתוב הכא ולקחתם כו׳ הוא בתו"כ אמור ריש פ׳ ט"ו : מו : הא כילד כהן מניח כו' הוא בתורת כהנים ם' לו פרשתא ו"א ברויתה ג': תענית ן: מאי דכתיב ולבהמתך וכו' הוא בתו"כ בהר פרק א' ברייתא ח' . א"ר יצמק אפי' שנים כשני אליהו כו' הוא בתו"כ בחוקותי ריש פ' א' ב"ב : מאי דרוש וחרב לא תעבור כו' הוא בתו"כ בחקותי פרק ב' ברייתא. שקלים פרק ה מ"ח עיין חו"כ ויקרא דינורא דנדנה פרשתא ה' ברויתה ד' ב"ז הלכה ל דאמר רבי שמעון עשרון מקדשו וכו' תו"כ לו פרשתא ג': בגילה ב והכתיב אלה התלות כו' הוא בסוף סדר תו"כ: שם: מ"ט דכתיב ואיש כי ימכור כו' שהוקף וכו' הוא בתו"כ ס' בהר ריש פרשה ד' : השתח מלטמח כלי חרם י הוח בתו"כ ס' חזריע פ' נגעים : פרק ב' ברייתאו' וע' קרבן ההרן: : זכתיב לכם ביום הוא בתו"כ סדר חמור פרק ט"ז ברייחא ג' : ביום לותו כו' הוא בתו"כ ס' לו פרק י"ח ברויתא ו': יבכות בי כדמקרי ליה ריב"ל לברים הוא בתו"כ ויקרא דיבורא דחטאת פרשתה ה' ברייחה ז' והובה בהוריות ה' . דמתני : רב כהנה המר מהכה ושמרתם כו' היה בתו"כ סוף סדר החרי והוה במ"ק ה': ב"ב : ואמר מר שארו זו אשתו הוא בחו"כ אמור פרשה א ברייתא ד' והובא לקמן ל׳ י אמר רכא אחר קרא כו' בין שאומרים כו' הוא בתו"כ קדושים כוף : פרק ו"ח ב"ך: אמר קרא ואים אשר יקה את אשת אחיו נדה הוא כו' הוא בתו"כ

קדושים פרק ו"ב ברייתה ח':

ב"ם אלמנה להחמיר עליו כו' הוא בתו"כ אמור פרק ה' ברייתא ב':

נצ"ך י אמר קרא ומתו בו כו׳ הוא בתו"כ אמור פרק ד׳ ברייתא] ט"ו:

ואמר

בה ע"ב ת"ם אם חקריב מנחת ביכורים כום בחורת כהנים ויקרה דיבורה דנדבה פרשתה ו"ג ברייתה ד' וע"ש: פ ע"א מתיב ר' עמרם מהו אומר התודה יקרוב כו' הוא בחורת כהנים לו רישפרק ו"ח: ע"א מותיב רבה ואם תקריב מנחת ביכורים כו' הוא בתו"כ דינורא דכדבה פרשתה י"ג והובה לעיל ס"ח: שם ע"ב אותיביה ר' אחא כו' קרבן ראשית כו' הוא בתורת כהנים ויקרא דבורת דנדבה פרשתת י"ב ברייתת ו' ח' וע"ש קרבן חהין: צב ע"א ורמינסו החי החי טעון סמיכה כו' הוא בחויכ אהוי פרשחא ד' ברייתה ה׳: בבורות למ ע"ב ת"ש ואת שתי הכליות ולא בעל כוליא אחת כו' הוא בחורת כהנים ויקרא דיכורא דנדכה פרשתא י"ד ברייתה ז': מא ע"ב תה שמע זכר ולה נקנה כו' הוה בתו"כ ויקרה דיבורה דניבה פרשתה ג' ברייתה ז': בוב ע"א תא שמע יכול וכו׳ הוא נתו"כ בחקתי פרשתא ג׳ ברייתא ט׳ : שם ת"ש כו׳ שהיה ר"ח חומר כל מקום שנחמר זכר כו׳ הוח בתו"כ ויקרח דיבורא דנדבה פרשתא ו' ברייתא ה' : בב ע"ב ורמינסו גבן שיש לו הוא בתו"כ אמור פרשתא ג' ברייתא י"ב: ים מיתיבי והלא סלע של קדש כו׳ ׳ תורת כהנים בחקותי סוף פרק י״א: צ"ב מתיב ר' עקיבא בר חמא בנבילתה כו' הוא בת"כ שמיני פרשה ו' ברוותא ו' : קל ע"ב ת"ש כו' ח"ל לה יחללו כו' הוה נח"כ המור פרק ו' ברייתה ט': לא איתיבי רבא לעולה מנחת כהנת כו' הוא בת"כ לו סוף פרק חמישי וע' ירושלמו פ׳ שלושי דסוטה: ערכין כו ע"ב ת"ש לא יגאל יכול לא יגאל כו׳ הוא בתורת כהנים בחקותי כוף פרק י': תמורה ח ע"א מיתיבי ומעלה מעל כו' הוא נח"כ ויקרא דיבורא דחטאת פרק כ"ב ברייתה ג' : כריתות וע"א ה׳ר שמעון ת"ש יכול בין רלופין כו' הוא בת"כ ס' תוריע פ' יולדת פרק כ' ברייתא ג' יכול וכו׳ הוא שם פרק א' ברייתא ו׳ ברייתא ו׳ ברייתא ו׳ ברייתא ו׳ ברייתא ו׳ שם ע"ב ועוד א"ר אשי ח"ש ששת ימים יכול כו' הוא שם פרק נ' ברווסלו ז': תמיד כמ ע"ב מיתיכי על העלים כו' הוא בת"כ ויקרא דיבורא דנדבה פרק ו' ברייתה ד' וע"ש קרבן ההרן וחשנה לחלך פ' שביעי מאיסורי מזכח דין ג׳ בדה לב ע"א ורמינהו אשה אין לי כו׳ הוא בת"כ מצורע פרשת זבים פרק ו' ברייתה ז' וע' כסוגיה זו בקרבן ההרן שם פרק ו' ויד מלחכי כלל רכ"ו: לד ע"ב אחר רכא תיש זוכו טחא הוא הוא כת"כ מצורע פרשת זכים פרשה ו' ברויתה ח': בא ע"ב ח"ש תשעה משקין הן כו' הוח בחו"כ מלורע פרשת זבים סוף פרשה

מימרא , ובמאי קמיפלגי , הא כיצר

ה׳ וע"ש בקרבן חהרן פרק ג' ברייתה ח':

ברכות ע"א : אחר ליה מי כחיב ושחט הכהן כו' הוא בחורת כהנים ויקרא דיבורא דנדבה פרשתא ד' בריימא ב': בופח אחר רב כו' והלח כבר נחחר כו' חם ישרחל הוח שבת נ״ה: כו' הוא בתו"כ אחרי פרק י"ג ברייתא ב' והוא כפול גם בסנהדרון בשם תיתרא דרב והובא גם בסת"ג לאוין ססי קי"ב ול"ע דתפשטות דברי סמ"ג שם משמע דוה העונש לה נחמר רק בכה על הנכרית והלת כחן בגמרת מוכח דעל כל העריות נחמר ויש ליישב וע' ם' חסידים סי' קס"ד וחנכי העירותי דהלח מלינו ממזר ח"ח וע' מה שכתבחי חהלה לחל בהנהותי לתו"כ: : כדמקרי ליה ריכ"ל לבריה הום בחו"כ ויקרם דיכורם דחשתת סיח פרשתה ה' ברייתה ז' והובה בהוריות ה'י כדמתני ליה: רבי שמעון כבר חלתא מיעוטי בתיבי נפש וכו' הוא בתו"כ ויקרא דיכורה דחטהת פרשתה ז' ושם בכרייתה י' הוח כמו שהגיה מהרש"ל כאן כגליון שזה הוא דברי רבי שמעון וע' באר שבע הוריות ג': ד"ה מחי טעמה : ק"ן עד כאן לא פליגי כו' לרבות שעורותיהן הוא נתו"כ שתיני ריש פרק ז'

וכובה בחולין קכ"ב כל' חנו רבנן :

שם תניח דמסייע לי לר' יוחנן כו' זחת תורת העולה כו' הוח בתו"כ ס' טו פרק ח' ברייתה ז' ח':

לא ע"ב והתניה ורחט במים כו' הר"ש כו' הוה בתו"כ מטרע פרשת זבים פוף פ"ו וע"ש קרבן ההרן:

מב ע"ב מנה חמינה לה דתנים יכול תהה נצלת בהמה כו' הוח בתיכ שמיני פרשתה י' ועיין שם קדבן ההרן ובתורת כהנים סדר החרי כרק י"ב ברייתה ה' ו' ז' וע' מזרחי וגור חריה סדר שמיני :

של ע"ב דתניא והיושב על הכלי יכול כו' הוא בתו"כ מצורע פרשת זכים פ' ברייתא ה':

בד ע"ב דתניא יכול תהיה אבן המנוגעת כו' הוא בתורת כהנים מצורע פרשת זבים פרק ב' ברייתא ט' וע' ס' זרע אברהם על ספרי פ' נשא פסקא א' וע' תום' עירובין כ"ג : ד"ה כל שהוב:

לה ע"א דתניא זובו טמא לימד כו' הוא בת"כ מצורע פרשת זבים פרשה ל' נרייתא ח' ועיין תוספות על תורת כהנים ריש סדר תזריע ברייתא ח' :

שם ע"ב דתנים זוכו טמם ווחם לרכות מימי רגליו הוח בתו"כ מטרע פרשה שם ברשה אל ברייתם י"ב:

בו ע"א דתניא יכול יהא דם היוצא מפי האמה כו' שם ברייתא י':

לם דחניה א"ר יצחק ברבי ביסנה אר"ש בן יוחי בהס יכול בכולן כו'.הוה בחו"כ שמיני סוף פרק ז' :

לי ע"ב דתניה והחר תטהר כו' הוה בתורת כהנים תלורע פרשת זבים ריש פרק ט' ע"ם:

משנה הוב והובה כו' הוא בתורת כהנים מצורע פרשת זבים פרק ה' ברייתא ד' ה' :

עב ע"ב דתניא יכול הרואה ג' ימים כו' הוא בתורת כהנים מצורע פרשת ובים פרק ח' וע"ש ק"א האריך בציאור הסוגיא הזו תהלה לאל :

מתיב ומיתבי ות"ש ורמינהו והכתיב

שבת כב ע"ב מתיכ רב ששת מחוץ לפרוכת העדות יערוך וכו' לאורה כוא כחו"כ אחור פרשתא י"ג ברינתא ט' כוא בחו"כ אחור פרשתא י"ג ברינתא ט' ושם איתא וכי לריכים לכר כתו שהביאו התוספות בשבת ונו' בתוספות על תו"כ שם ובקרבן אהרן שם ובם' הישר לר"ת סי' קע"ח קפ"ד ובם' כתנות עור פ' חלוה ובש"ח רשב"א ח"א כי' ע"ט ום' ש"ט :

מחרב ב ש"א מיתיבי יכול יהה נהכל הור לשלישי וכו׳ הוה בתו׳כ כ"ו מ"ר: כ' לו פרק י"ב בריתה י"ג י"ד והובה בובחים נ"ו ח"ר:

לו ה"ש ונשא אהרן כו' וכי איזה עון כו' הוא בחו"כ ויקרא דיבורא דנו בה, פרק ד' ברייתא ע' וע"ש קרבן אהרן והובאה ביומא ז' בלשון מיתיכי פרק ד' ברייתא ע' וע"ש קרבן אהרן והובאה ביומא ז' בלשון מיתיכי ובזבחים כ"ג : בלשון ת"שובמנחות כ"ה : בלשון תכו רבכן :

עדה עיא ורמינהו מכוח כו' הוא בתורת כהנים פ' חוריע פ' נגעים פרק ז' ברייחא ד':

לומא ז מיתיבי ונשא אהרן הוא בתורת כהנים ויקרא דיבורא דנדנה פרק ד' ברייתא ט' ונסחן בססחים ט"ז ועיין שם בקרבן אהרן ובתום' לתורת כהנים שם:

בר ע"ב ורמינהו ירצה לקרבן אשה הוא בתורת כהנים ם' אחרי פרשה ח' ברייתה ו':

לד ע"א איתיכיה ר' יוחנן לר"ל אין לי אלא כל שישנו בעונש כו' הוא בתו"כ ס' לו פרשה י' ברייתא ד' ובפסיקתא זוטרתי ס' לו הנוסחא שחייב מלקות:

והכתיב אלה המצות וכו׳ הוא בתורת כהנים בסופו:

סובה כם ע"ב דכתיב לכם משלכם הוא נתו"כ אמור פרק ט"ז ברייתא כ׳:

מתיכי ד' יוסי אומר הוא בתורת כהנים ויקרא דיבורא דנדבה בדבה ב' ברייתא ו"ב:

מגילה כו ע"א מיחיבי בבית ארן אחוותכם כו׳ בתורת כהנים מצורע פרשת נגעים פ׳ ה׳ ברייתא ה׳ והובא ביומא י"ב׳

בלשון דתניא והובא כב"ק פ"ב: בלשון דכתיב ועי' ירושלמי פ"כ דערלה: ברו צ"א במשנה שנאמר והשימותי עיין בתורת כהנים בחקותי פרק ו' ברייתא ד' וע' גמרא גיטין מ"ב וע' לפכת פענת למוהר"י מטראני

פ' וישב דרוש א' וס' עץ החיים למוהר"ח אבולעפייא פ' ויצא : הגירה מר ע"ב מיחיבי דבר אל בני ישראל וסמך כו' הוא בחו"כ ויקרא דיבורא דנדכה פרשה ב' ברייתא ב':

יבמות פר ע"ב מתיב רבין בר נחמן לה יקיו כו' הוה בחו"כ החור פרק ה' בריותה ו"ב:

פרק ח' ברייתה ו'ב : פרן צ"ב מחיב רבא מנין שאם לא רצה הוא בתורת כהנים אמור פרק א' ברייתא ו"ג :

בתובות מב ע"ב איתיבי כוא בחורת כהגים ויקרא דיבורא דחטאת סוף ברן בו ע"ב מיק כ"ב וע' שו"ת מהרל"ן חביב בסוגיא זו ע"ש:

קרושין ים ע"א אחר רבי זירה ח"ל איש פרט לקטן הוא בתורת כהנים קדושים פרק י ברייתה חי והובה בסנהדרין

כ"ב: בלשון תכו רבכן: מי"א איתובי' בכל גאולה תתנו לרבות כו' הוא בתי"כ כהר סוף פרק ד'

וע"ש קרבן אהרן: לשם איתיביה אביי מה ח"ל יגאלט וכו' הוא בתורת כהנים ד' בהר פרס מ' ברייתא ג':

ביבוין כוא ע"ב חם שמע והפדה יכול לכל כו' הום נתורת כהנים כי קדושים פרק חמישי:

בזיך כזג ע"ב מיחיביה לה יטמא לה הוא מיטמא ואינו מיטמא לאבריה הוא בתורת כהנים כ׳ קדושים פרשתא א׳ ברייחא י"ג

והוכא גם כסוטה ג: בב ע"א מ"ש בהם יכול וכו׳ הוא בחו"כ ם' שמיני סוף פ"ז והובא גם בחגינה י"א . ובכדה נ"ז . בלשון דתניא :

בהצינה ליח יוכנדה כדד ככשן דמנים בחורת כהנים ויקרה בבא קבוא כד ע"ב מיתיבי מן הבהמה כד' הוא בחורת כהנים ויקרה דיבורא דנדבה פרשתא כ' ברייתא זי והובא בככורות מ"ה. כלשון דתנו רבכן וכן בתמורה כ"ח . והובא גם כנדה מ"א . וע"ש קרבן אהרן בתו"ב וע' במרא פסחים כ"ז : סוכה ל"ז : וידי אליהו

למוהר"ם גמליפפח ד' פ"ט : לו: במהר"ם גמליפפח ד' פ"ט : לו: במינה שליין אני אומר הוא בתו"כ ויקרה דיבורה דסטחת פרשתה

י"ג ברייתה ה' : בבא מציעא נה ע"ב מחיב רבה וחת השר חטה כו' לרבות פחות מש"פ כו' הות בתורת כהנים ויקרה דיבורה

מש"פ כוי הוח בתורת כהכים ויקרח דינורם דחטאת פרק כ' ברויתא ז' וע' שם נסוף הסדר ויקרא גבי גזל הדיוט בה לרבות פחות מש"פ וע"ש כזית רעכן וקרכן עדה פ"ק דקדושין הלכה א':

מחיב רב אחדבוי בר אמי אילו כאמר בהמתך כו' הוא בתו"כ ם' קדשים פרק ד' ברייתא י"ג:

שנהררין ברו ע"ב ת"ש כו' כדי שישה קין הת החוחו . עיין תו"כ קדושים פרק י"ה ברויתה י"ה :

מ"ב ע"א ח"ש ונתחי כו' אחר אליהו הלדיק כו' הוא בחו"כ בחקותי פרק ו'
ברייתא ד' שהיה אליהו זכור לטוב יע"ש קרבן אהרן:

בניים מיתיבי כו' גופא כו' בעל מוס כו' הוא בתורת כהנים אמור פרק ג'

ברייתם י"ם: שברעות יה ע"ב ורמינהו מר"ם מה נפשך וכו' ע תו"כ ויקרם דיכורם

דמטחת פרשה י"ב ברייתה ד': מיתיבי בשפתים ולה בלב הוא בתו"כ ויקרא דיבורה דמטחת פרשתה ט' וע"ש קרבן אהרן וע' ירושלמי דתרומות פ"ג - וריש פ"ח דנויר:

זברים ן ע"א מ"ש וסמך ונרלה כו' הוח בתו"כ ויקרח דיבורח דנדבה סוף פרק ד':

בר ע"א מ"ש ונשה אסרן וכו׳ הוה בתו"כ ויקרה דיבורה דנדבה פרק ד' ברייחה ט' והובה גם ביוחה ז' ונסמן שם:

לב ע"א ורמינהו ושחט שחיעה כשירה כו' הוא בתו"כ ויקרא דיבורא דנדבה פרשתא ד' ברייתא ב' :

שם ורמינהו וסמך ושחט מה סמיכה כו' הוא שם ברייתא א' וע' שם קרכן אהרן:

לג ע"ב מיחיבי וסמך ושחט הוא בתורת כהנים ויקרא דינורא דנדבה ריש פרשתה ד' והובא לעיל ל"ב יוע׳ לקמן ד' קי"ט וע׳ תום׳ על תו"כ ס' ויקרא פ' ד' ועל דברי תום' עמ"ש זקיני הגאון בפני יהושע בברכות מ"ב : ובילה כ':

לך מתיב רבא אילו נאמר קרבן להי וכו' הוא בחורת כהנים ויקרא דיבורא דנדכה פרשתא ב' ברייתא ו' ושם איתא הבא לי חטין וכו' ת"ל בקר ולאן תקריבו וע"ש בתוספות ובקרבן אהרן ובפכיקתא זוטרתי שם הגירסא חזר

ושנה תקריבו את קרבוכם לעכב: מתיב ר' ירמיה וקמן משם כו' הוא בתורת כהנים ויקרא דיבורא דנדבה פרק ט' ברייתא ה' :

ע עו״ב מחיב ר׳ נמן וכו׳ ומכול לה תהכלוהו הוה בתו״כ צו פרשתה מי ברייתה ז׳:

ל"ב מתוב רבת והקריבו כו' מה ת"ל דם דם כו' הות בתו"כ ס' מתוב רבת והקריבו כו' מה ת"ל דם דם כו הות בתו"כ ס' ויקרת דיבורת דנדבה פרשה ד' ברייתת ז' וע"ש וכספר קרבן

אהרן שם : ע"א ת"ש ר"א אומר כל מקום וכו' הוא נתו"כ ס' תוריע פרק די ברייתא ג' :

ליינט ב ורמיכהו אי קרבן שומע כו' כ"ה בחורת כהנים אחרי פרשתא ו' ביג ע"ב ברייתא ו' וע"ש קרבן אהרן וע' בספר שיח ילחק יוחא ס"ג

וע"ש משנה למלך פרק חמישי מערכין דין ה':
קבור ע"א לימה מסייע ליה יכול שאני מוניא אף עולות כו' הוא בחו"כ
אחרי פרשתא ע':

מנדורת יד ע"ש רכי אומר משום ר' יוםי הוא בחורת כסנים ם' עו פרק י"ג ברייתא ו' ושם איתא ר' אלעזר אומר משום ר' יוםי פיגל וכו':

ב"ר ע"א כדתני לה ינאל כי הוא בתו"כ בחוקותי סוף פרק י': וסתנים כשנת היוכל ישוב השדם מוח בתו"כ בחוקותי ברק י"ח ברייתא ז': ל"ב והתניא ישוב השדה כו' יכול יחזור לגזבר כו' הוא בתו"כ פ' : "וֹ ברייתוֹ ז' משנה אמר א' הרי הוא שלי כו' הוא בקו"כ בחוחותי פרשה ד' ברויתה ו' וע"ם קרבן אהרן וע' ירושלמי פ"ד דמעשר שני ומרכבת במשנה ח"ג על רמב"ם ש' שמיני ד"ה ערכין וחרמים: ב"ה ע"ב תנים נמי הכי נמצחת אחה אומר כו' הוא בתו"כ בהר סוף פרק חמישי: שיא תניה ר"ה חומר מנין שהם מכרה לו כו' הוה בתו כ בהר סוף פרשתה נ': ל"ב דתניא נמכר במנה והשבית כו' הוא בתו"כ בהר פרק ח' ברויתה ה' ו לם דקנית כי טוב לו עמך עמך במחכל וכו' הוח בחו"כ בהר פרק ז' : 'ברויתא ג' דמניה רבי הומר חין ימים פחות משנים הוא בתו"כ וע"ש בתושפות פרשה ד' ברויתה ב' 5201 זכקר **דברי התום'** דגמרא ד"ה תניא עיין קרבן אהרן סדר בהר פרק ה' נרויתה נ' : ליב ע"א תנא גמלא בגליל וכו' הוא בתו"כ בהר פרשתא ד' ברייחא א'י נס מכאן קלת קשיא להרמ"ע ז"ל סו' כ"ה: מניה רבי ישמעאל ברבי יוסי למה מנה חכמים את אלו הוא שם נתו"כ: בים דתנים משנלה שכט רחובן כו' הוח בתו"כ בהר פרק ב' ברייחם ג': ליג ע"ב תניה משר יגהל מן הלוים יכול לוי מישרחל כו' הוה בתו"כ כהר פרק ו' פרותה ו' ז' גם מכחן קשיה להרמ"ע משנה הין ששק כו' אבל בערי ישראל פושין שדה מגרש ולא מגרש שדה כו' כ"ה בנ,ו"כ בכר פוף פרק ו' ועיין ש"ך ח"מ פי' קכ"ה פ"ק ו"ב ושו"ת יד אליהו פי' ה' : בים והתניה וחים כי ימכור בית מושב כו' עיין בתו"כ בהר ריש פרשה ד': תמורה ב ע"ב דתנים חיש חיש חיש ת"ל כו' הום בתורת כהנים חתור פרשה ז' ברויתה ב' ועיין לקמן ז' תוספות ב"כ ומוך: ה ע"ב דתניא ולקח מדם הפר וכו' הוא בת"כ אמור פרק ד' ברויתא נו' מ"ם: ר ע"ב דתנים עורת או שבור כו' וחשה כו' הוח בת"כ חמור פרק ז' ריש : כפרק וברייתה ד׳ שם שם ע"א והתנים אי קרבן וכו' הוא בח"כ אחרי פרשה ו' ברייתא ד וע"ש קרבן אהרן ועי' רש"י ובחים קי"ג: ובתום' יותא ס"ג " וכם' שיח ילחק שם כיומה ס"ג: לש"ב חנים כוותיה דרבם נדבה חעשה וכו' כוח בתו"כ חתור פ"ז ברייתם : ב"ש 'ו ים בל לכדתנים נדבה תעשה כו' הוח שם בברייתה ז' ח' : במשנה עיין הלשון של חו"ב בחקותי פרק ט' ברייתה כ' : ע"א והתנים אי קרבן כו׳ הוח בחו"כ חחרי פרשה ו׳ ברויתה ו׳ ועיין במה שלייכתי לעיל ד׳ ו׳: למיצ דתניא תמות ווכרות כו' הוא בת"כ ויקרא דיבורא דנדבה פרשה ו' ברויתה ג' וסדר המור פרשתה ז' ברייתה ב': שם ע"ל והתכן אין לי אלא דברים שדרכן ליקרב כו' הוא בת"כ ס' לופרק : ש"ו לרויתה ו"ג "ל ע"ב וכאי תנא כו' הוא קרב ואין תמורתו קריכה הוא בתו"כ ס' לו פרשה ד' ברייתה ב': בג ע"א והתניא יאכלו מה ת"ל כו' הוא בחו"כ סדר צו פרשט ב' ברייחא ז' ובתנחות כ"ח: היבחה בלשון מיתרח: דתק זה מדוש דריש כו' ע' בתורת כהנים ויקרא דיבורא דחובה כרק כ"ג: לפיא דתניה כשהוה מומר מן הבקר ולמטה כו׳ הוה בח"כ ויקרה דיבורא דנדבה פרשה ב' ברייתא ו': תניא כוותיה דר' יוחנן אם בהמה וכו' הוא בתו"כ בחקותי ריש ע"ב פרשתא ד' לד ע"א דחניה ושמו בנחת כו' הוה בתורת כהנים ס' לו פרק ב' : 'דרייתה ד' בריתות דע"ב תניא כל חלב כו' מה חלב כו' הוא בחורת כהנים ויקרא דנדבה פרק כ' ברייתה ו' וע"ש קרכן דיכורה

ה עים חני זכדי בן לוי . נאמר להלן לאוכליו כו' עיין ת"כ צו סוף פרק י"ג ועי' ס' כחר שבע: דתניה והניחם שם מלמד כו׳ הוא בתורת כהנים אחרי פרק ו׳ : צרייתא ז': תנים אחרו להן ב"ש לב"ה כוי הוח בתו"כ תוריע פי יולדת ריש פרק ג' גם מכחן קשיח קלת להרמ"ש ז"ל: משנת החשה שיש עליה וכו' הוח בתו"כ תזרוע פ'יולדת פוף פרק ג'וע"ש בתוספות: שם ע"ב דתנים מבשרו ולה מחמת הונסו הוה בחו"כ מצורע פרשת זכום פתשה ח' ברייתה ז': שם דתניה חין לי אלה חיש כו' הוה בתו"כ תוריע פרשת נגעים ריש פרק י"ב וע"ש בקרבן אהרן: מש ע"א והתנים והקריבו מה ת"ל כו' הום בתו"כ ויקרם דיבורם דנדבה רים פרשתה ז' וע"ש בתו' הקשה דהה הילטריך לקרה להך דרשה דחולין כ"ח שם ע"ב מכלן דתנים חכם קמיה דרב ששת ופת תורת היולדת כו' ע' : ת"כ תוריע פ' יולדת סוף פרק ז' ור"פ ד' ע"ב דתנים ושילה ביד היש עתי כו' כ"ה בתו"כ אחרי פרשתה ד' בריוחה ח': ע"ב במשנה ועוד שחלן ר' עקיבה כו' כל המשנה היה נחו"כ ויהרה דיכורה דחטחת פרק ה' כרייתה וי י"ה וי"ב וע"ש קרבן ההרן: והרמב"ן בחי שבועות ק"ב: [על לירף את המעילה לומן מרובה] כ' יש מי שפירש לה בשני תמחוין הלה בתמחוי ם' ובנוף ה' והיט נכון וע' משנה למלך פי"ד מה' שכועות: מזל משנה אר"ע וכו׳ הוא שם בתויכ ברייתא י"ג וע׳ ירושלמי שבת ר'פ כלל גדול: משנה חלב בנותר כו' הוא בתו"כ שם פ"ו ברייתא ו' ז' ח' ט' ושם איתא ר' ישמעאל ור"ש שזורי אמנס בדרך תמים שם הגיה ר"ש במקום ר' ישמעאל: שם תנוח חייר חליעור מה נפשך שם בתו"כ ברויתה זי גם מכחן קלת קשיח להרח"ע: ינ"ב תניה המר לכן ר' יוסי ע' תום' על תו"כ שם וקרבן ההרן: מליה ה"ר יודה פוטרו היה ר' יהושע הף מחשם תלוי הוה שם נתו"כ ברויתה ז' וע' בסיגיה דלקמן במשנה ט' פ"ד דתרומות ועי' ירושלמי פרק א' דכלאים מעתה אסור להרכיב תאינה שחורה על תאינה לבינה וכו' ומסיק משום דהם מין אחד מותר: בב עד"א אר"כ בר יצחק אף אנן נמי תניא דתנינא דם מה ת"ל כו' הוא בת"ב ם' אחרי פרשה ח' ב"ג: בח ש"א משנה ר"ש אומר כנשים כו' הוא נת"כ קדושים פרשה א' ברייתא ה׳ וע׳ חגיגה י"ב : וטורי אכן שם : מעילה יז ע"ב דתנים ר"ם מומר כל שבקודש כו' הום בתו"כם' לו פרק ח' ברייתה ז' : בדה ים ע"א דתנן ר' חליעור בר"ש כו' הוח משנה פי"ב דנגעים ובת"כ מצורע פרשת נגעים פרשתה ו' ב"ד ע"ש: בב ב"א אלמה תניא כו' אלמה תניא ואת תורת הוב כו' הוא בת"כ מצורע פ׳ זבים פרק ט׳ ברייתא י׳: ע"ב תני תהה קמיה דרב המפלח ברייתה כו' הוה בח"כ ר"ם חזריע ב"ח ובם איתא גם מה שמסיים כאן ושיש לו כ' גבין : בח ע"ב והתניא הזכר ולא טומטום כו" הוא בתורת כהנים בחקותי פרשתא נ׳ ברויתה ט׳: לב ע"א דתנים ולם יחללו כן׳ לרבות מת הסך וכו׳ הוח בת"כ ממור פרק ו׳ ברייתה ח' וע' ירושלמי פ' שני דמעשר שני ופרק ט' דשבת ופרק מ' דיומה : שם ד־ניה חשה חין לי חלה חשה כו' הוה בתורת כהנים מצורע פ' ז' בים ריש פרשתה ד': דמניא איש איש מה ת"ל כו' ע' תו"כ מצורע פרשת זכים ר"פ ו' וסוף םדר מלורע: לב ע"א דתניה ותהי נדתה עליו כו׳ שיכול ועלה לרגלה כו׳ הוח בתורת כהנים מצורע פרשת זכים פ"ז ברייתה ג' וע"ש בק"ה ובחזרחי וגור מריה לו ע"א מנא אמינא לה דתניא ואחר תשהר כו' הוא בתו'כ מצורע פרשת וכים ר"ם ט': שם מנא אמינא לה דתניא מזובה ולא מנגעה שם בתורת כהנים ולא מכנעה ולידתה: שם ע"ב דתנים דותה תעמא לרבות כו' הום בתורת כהנים פ' תורוע סוף פרשה ח': שם דתנות כיתו נדתה כו' שם פרשה ח' ברויתה ו"ג החיש יתו נדתה ליתו לידתה והד"ת שם הניה של"ל הקיש ימי לידתה לימי נדתה חמנם ברשב"ה בחיי גיטין ט': העחיק כמו שהוא בחורת כהנים שלפנינו: אסרן וזית רענן וע׳ ירושלתי פרק ו׳ דנויר ה"ה . גם מכחן קשיה להרמ"ע מדחני תנה קתי' דרב ששת חת חורת כו' עי תו"כ תורוע פ' יולדת כוף פרק ג' ור"ב ד' : בים דתכן דם התמלים כו' עיון תו"כ אחרי פרשה ח' ברייתא ג':

תנים

Digitized by Google

ים ליה נ

(*)

לך התרתי לך תחת היסור דגים לויתן [והוגה שם דג טהור] וחין צורך וע׳ ירושלמי סוף פ"ה דשבת וע' מעשה רופה לשחרי הגר"ה מכ"ד מחמשטרדם על משניות מס' חולין וגם מכחן קצח קשיח להרמ"ע: ם"ם ע"ב והתניא וכו' האומר רגלה של זו שולה הוא בתו"כ בחקותי ריש דתניה ר"ע חומר מנין לרביעית דם הכח מב' חתים כו' כוח ע"ב ע"ב בתו"כ אתור פרשה ב' ברייתא ד' : במשנה בהמה טמאה אין שחיטתו מטהרתו ע' הלימוד לזה בתו"כ ס' שמיני פרק ו' ל"צ ואחרי לה במתניתא תנא אחר קרא וכי ימות מן הבהמה כו" סוא בתו"כ שמיני ריש פרשה ו': בן שמנה חי סוא בתו"כ שמיני פרשה ו' ברייתה ג': דתניה דם התמלית כו' עי' תו"כ שמיני פרשה ה׳ ברייתה נ׳ : ע"ד ע"ב תנינה בנכלתה ולה בעור כו' הוה בתו"כ ס' שמיני פרק י' ברייתה כ' והוכה ברתב"ם פ"ד מהכות השותחות דין ה' וסת"ג נשין רת"ה: עים עים לכדחנים שילו נחתר שור זשה ובנו הום בתו"כ חתור פרשה ח"צ ברייתלו ו': בי דתניא איש אשר יקלל כו' ע' תו"כ קדושים פרק י' ברייתה כ' ב דתניא יכול יהא או"ב נוהג בין בוכרים כו' הוא בתו"כ סדר אמור סוף פרשה ח' ע"ב דתניה מנין לכל הפסולין שבשור ושבשה כו' הוא בתו"כ אמור פרק ז' ברויתה כ' ז ב"ב ע"א דתניה אותו והתיכנו אותו והת המו כו' הוה בתו"כ אמור פרק י ח' ברויתה ג' ד': פ"ה ע"ב דתנים בני ישראל סומכין הום בתו"כ ויקרם דיכורם דנדכה פרשתה כ' ברייתה כ': ואמרי לם במתניתא תנא הוא בתו"כ שמיני ריש פרשה ו" : יים אוידן ושפך וכיסה הוא בחו"כ אחרי פרק י"א ברייתא ו': דמנים והקטיר הכהן את הכל כו' כום בתו"כ פ' ויקרם דיטרם צ' ש"ל דנדבה סוף פרשתה ז': ל"ב והתניה רכי יודה הומר יכול תהה נבלת עוף כו' הוה בחו"כ אחרי פרק י"ב ברייתא ז' והגם ששם לא כוכר רבי יודא סתם ספרא רבי יודא והמרשים ליין בגליון נדה וזה אינו כי שם הוא ברייתא אחרת: כ"א ע"ב והתניח שבת ור"ה כו' עיין תו"כ חמור סוף פרשה ט': קב ע"א והא דתניא הטחאים עי תה שליינתי לעיל קי"ב : דבתו"ב שתינ. סוף פרשה ג' מפיק לה מן תשקטו: קב"ה ע"ב ואמרי לה במתניתון תנא הוא בתו"כ שמיני רוש פרשה ו" דתניא יכול יהא בשר כו' דברי רבי יוסי הגלילי ר"ע אומר כו' כ"ה בתו"כ שמיני פרשה ד' ברייתה ו': א ע"ב דתנית וכפר את מקדש הקודש כו' הות בתו"כ אחרי פרק ח' : כרייתה ח׳ ע"ב דתניא ר"ש אומר כל כהן כו' הוא בתו"כ לו פרק ט"ז : 'צרויתה ש' ל"ב דתנית והכהן הגדול מחחיו כות בתו"כ ממור ריש פרשה כ' וע' מה שלוינתו שם : לים לקט קלירך כו׳ עו"כ קדושים פרק כ׳ ברייתה כ׳ ""ל"ל וכתום' שם : דתניא ר' יוםי אומר אין לי אלא קציר כו' עיין תו"כ קדושים פרק א' ברייתה ז' ובקרכן ההרן שם וכירושלמי פ"ה דשיחה הנירסה חין לי אלה קליר חולם מנין ת"ל לקצור עוקר מנין מ"ל בקוצרך: ערבין ג ע"א דחניה היש מה ח"ל היש היש כו' הים נחו"כ סוף פרשה ם' מלורע לכדתניה היש הין לי הלה היש הוה בתו"כ תוריע כ' נגעים ריש פרק י"כ וע"ש כקרבן ההרן והוכא כסוטה כ"ג: כלשון תנו רכנן ובכריתות ה' ועיין שו"ת פני חריה סי׳ ס"ח: מי לה תכיה החומר רגלה של זו כו' הוח בתו"כ בחקתי רפ"ט: "ל עלא דחנים מנין ליוצם ליהרג כו׳ הוא בתו"כ בחקותי פרק י"ב ברייתה ז׳: "ד ע"ל דתניה תנין ללוקה שדה מחביו כו' עיו' תו"כ בחוקותי פרק י"ה ברייתה ד': "ו ע"א משוה השג יד בנודר כו' הוא בתו"כ בתוקותי סוף פרשה ג'

ל"ד ע"ב דתניא לכן ונכנם נשחור כו' הוא בתו"כ אמור פרשתא ג' ברוותא ויג : לימה כתנהי ומעוך וכתות כו' היה בתו"כ המור פרק ז' : 'ט החיום ותניא גרב זה החרם הוא בתו"כ אמור סוף פרשה ז': לן"א ולמה תניא הוכר ולא שומטום כו' תא שמע כו' הוא בתו"כ בחוקותי פרשה ג' ברייתה ט': דתניא- רבי יודא אומר הכהנים לרצות הקרחנין ע' זית רענן על ילקוט ויקרא סי' תמ"ד: ב׳ לַ"א דתנים עשדים גרה השקל כ׳ הוא בתו"כ בחקותי סוף פרק י"א: ב"ב ע"ב דתניה ומעלה כי' דברי רבי יוסי הגלילי הוה בתו"כ ויהרה דיבורה דחטחת פרק כ"ב כרייתה ג' וע"ש בתום' כתבו דלה השכחן תכח דפליג עלים דרבי יוסי הגלילו ע"ש: מ"א ע"א דתניה אם מן הבקר כו' הוה נחו"כ דיבורה דנדבה פרק ט"ו ברויתא ד' ותניה היוהו שחין הוה תשנה פ"ע דנגעים וחיוה תכוה כו' כוח בתו"כ חזריע פרשת נגעים פרק ז' ברייתה ד': "ליב תנים דלם כרבי חם בר יעקב כו׳ יכול ילך לחוך כיחו כו׳ הום בתו"כ מטורע פרשת נגעים פרשה ו' ברייתה ו' ז': דתנים מכם להוצים את המומרים הוא בתו"כ ויקרא דיבורא דנדבה פרשה כ' ברויתה ג': ב"א ע"ב דתניה ואת השני יעשה עולה כו' הוא בתו"כ ויקרה דיבורה דחטאת פרק ו"ח ברויתה ו' וע"ש קרבן אהרן הארוך בביאור בונים זו דחניא רבי ישמעאל בנו של ר"י בן ברוקה כו' הוא בתו"כ שמימי סוף פרשה ט' : בין עיא וחנה מייתי לים מהכה דחניה הוה בחו"ב ויקרה דיבורה דנדבה פרקו' ברייתה ג' ועיין יד מלחכי כלל רכ"ו וע"ש בקרבן חהרן: שם לכדתנים מנין לרחש ופדר כו׳ הוח שם בתו"כ פרק ז׳ ברייחה ג׳ והובה גם ביומא כ"ה : בלשון דתניא : שם ע"ב לכדתנים כו' חופה חת הפדר כו' הות שם פרת ו' ברויתה ב': ב"ה ע"ב דתנים זחת תורת הככמה כו' הוח בתו"כ שמיני פרח י"ב ברייתה כ' והוכה בזבחים ס"ט בלשון מיתרה וטעם לדברי רבי מחיר: כ"מ ע"א דתני רבי יוסף כו' שלא יהא א' שוחט ב' ראשים הוא בתו"כ קדושים פרק ח' ברויתה נ' : שם ע"ב דתנינה הוכחורו היה הכרייתה דתו"כ הנ"ל : ש"ב תני דבי ר' ישמעהל חין ושחט חלה ומשך הוה בתו"כ ס' לו פרשה די ברויתה ב' ועיק זית רעגן על ילקוט ד' קל"ו . ל"ג ע"ב דתנן בו ביום דרש ר"ע הוא משנה בסוטה כ"ו: וכוא גם בתו"כ ם' שמיני פרשה ז' ברייתא י"ב: ל"ה דתניא שור או כשב פרט לכלאים הוא בתו"כ אתור פרשה ח' : 'ברייתה ג' ע"א דתנא דבי רבי ישמעאל ואת החיה כו' בתו"כ ס' שמיני פרשה ב' ברייתה ב' מלמד שהיה משה אוחז החיה ומראה להם לישראל ואומר להם זו תאכלו וכו': ינד"א דחנים חת כל החלב כו' כ' הגאון מוהר"י פי"ק של"ל וחת שכ"כ ברש"י הוריות ז' אמנס ע' באר שבע הוריות ג' ושו"ת כנסת יחוקאל סו׳ כ"ה תמהו על רש"י וע"ש בם' הורה גבר אמנם בפסיקתא זוטרתי בויקרא איתא ואת כל בחלב ובתו"כ ויקרא דיבורא דנדבה פרשתא י"ד ברייתה ו' היתה חת כל החלב והוא הך ברייתה דהכה: ביך משנה הגלודה ר"מ מכשיר וחכמים אוסרין כ"ה בחו"כ שמיני סוף : 'מרק ג' ע"ב והתניה נשר וכו' כל הסוגיה וכו' הוא בתו"כ שמיני פרק ה' וע"ש בקרבן חהרן וע' ספר הישר לר"ת סי' שס"ג ופורת יוסף למהר"י סאמינא ד' קי"ב ושו"ת מהרל"ן חביב סי' ק"ה כ' שככיון שינה התנא בד' ס"ב לכחוב למינהו להביח סנונית וכן בכנסת יחוקחל סי' כ"ד כ' גם כן פי' על מ"ש בגמרה למינהו דלה כמו שהגיה הנחון מוהר"ו פיק המנם בתו"כ שם כרייתה ד' איתה לחינו ועיין מרכבת המשנה חלק שני פ"ה מהלכות מחכלות מפורות דין י"ד: הולדין ב"ז ע"א תניה דמסייע לך לרבות יבחושין שסינט סוה בתו"כ שמיני פרשתה ג' ברייתה י': שם ע"ב דתני חדה על החרן להוציה כו' הוח בחו"כ שמיני רוש : סרק ו"ב ותנים חידך כל השרן כו' הום שם ברייתם ב': "א משנה יום שלשים וכו' הוא בחו"כ בחוקותי פרשה ג' ע"ש: שם תניא רבי יוםי כן דורמסקיה אומר לויחן כו' הוא בחו"כ שמיני פרשתה

ג' ברויתה כ' וע' רחכ"ן סי' רמ"ח וכויקרם רבה פ' כ'ב מה שחסרתי

וככיחור סוגיות הגת' עי' קרכן חברן תנורע ריש פרשתה ד' וכם'

ידי אליהו למוהר"א גאליפפא ד' צ' צ"א :

כרק ד' ברוותה ב':

בשם ע"ב כענין שנחמר מרחשו ועד רגליו עיי׳ בחו"כ חורוע פרשת נגעים

והתניא ושחט אותו כו' היכן עולה נשחטת בלפון כו' הוא בתו"כ ויקרא דיכורת דחטתת פרשתת ו' ברייתה ו': דתניא וסמך ידו על ראש השעיר כו' הוא בתו"כ שם פרשה ו' בריוחת מ': ב"ל דתניא ר' אחיה אומר כו' הוא בתו"כ ויקרא דיכורא דנדכה פרשתא ה' : 'ו ברייתא בייתה ו': בן יעקב אומר כו' הוא שם ברייתה ו': ל ע"ב חיבעי ליה לכדתנים כו' ר"ז הגלילי אותר להבים את לחם הפנים ר"ע אומר להביא מנחת נסכים כ"ה בתו"כ ויקרא דיבורא דנדבה ברשה ו"ב ברויתה ב': שם ע"ב דתניא המובח אין לי אלא מוכח כו' הוא בתו"כ ויקרא דיכורא דנדבה סוף פרשה ו"ב: צ"ח ע"ב והתניא אם נאמר כל שאור למה נאמר כל דבר כו' הוא בתו"כ ויקרא דיבורא דנדבה פרשה י"ב ברייתא ה' מניה הידך כו' גרים וכו' הוה בתו"כ סדר צו פרשתה י"ה ברויתה ג' ב"ב ע"ב ר' יוסי בר"י אומר מנין לאומר כו' הוא בתו"כ סדר צו ריש פרק ו': נ"ב ע"ב והתנים רבי אומר וידבר משה הום בתו"ב אמור סוף כ' י"ו: לשם לכדתניא מנין שאין חולקין כו' הוא בתו"כ צו פרק י': ע"ב ע"ב דתניה חיש מה ת"ל כו' הוא בתו"כ אמור פרשה ז' וע"ש קרבן להרן וע' ירושלמי ריש פ"ט דנויר: לכדתניא אין לי אלא עליונה בכליל כו׳ הוא בתו"כ סדר צו ע"ב כוף פרק חמישי: ת"ש דתני רבי אליעזר אומר כו' הוא בחו"כ סדר לו פרק ח' שם ע"ב ברויתה ז' והתניא כבש לרבות את הפסח כו' כוא בתו"כ ס' ויקרא דיכורא : 'לכדבה פרק ו"ח ברויתה ד' : 'ז דתניא כו' ומה אני מקיים כו' עיין תו"כ אמור ריש פרשתא ו' תנים ר"ע חומר מה ת"ל בשמן כו' הוח בתו"כ ס' צו רוש פרק י"ה וע"ש קרבן ההרן וזית רעכן על ילקוט ויקרה רמז ת"ן וע' טורי אבן מגילה כ"ג : ד"ה חד : גם מכאן קשיא להדמ"ע: ע"ב דתנים וכפר את מקדש הקדש כו' הוח בתו"כ אחרי פרק ח' ברייתה ח' וע' ירושלמי יומה פ' הוליחו לו הלכה ה': שם ע"א מדתניה וסמך ידו כו' הוה נתו"כ ויקרה דיבורה דחטחת ברשתה ו' ברייתה ח' : דתנים כו' לרבות את האשה הוא בתו"כ בחקותי פרק י"ג ברייתא צ"ב צ"ב : '7 שם ע"ב ותנים גבי תנופה כה"ג לתנופה כו' הוח בתו"כ מצורע פ' נגעים פרשתה ד' ברויחה ה': ל"ה דתנים ר"ם אומר יטל דחקו כו' הום בתו"כ ס' לו פרק י"ד ברייתם ב' והובא בפסחים ס"ז: ל"ה : ועיין מה שליינתי שם : צ"ו ע"א כדתנים נכנס מע"ש ושומען הום בתו"כ ס' אמור פרק י"ח ברייתם מ' וע"ש בתום' : ל"א ע"א דתניה אם כל בהמה טמחה הוא בחו"כ בחקותי ר"פ ד' ועיין ירושלמי ספ"ד דשקלים: תניא כמי הכי רבי אומר אשר יקריב כו' הוא בתו"כ ויקרא דיכורא דנדכה פרק ח' ברייחא ב': ק"ר ע"ב דתניא ר"א אומר כו' אבל אתה מעלה כו' הוא נחו"כ ויהרא דיבורא דנדבה סוף פרשתא י"ב והובא בכתה מקומות: ק"ה ע"א דתנים לה ישים עליו שמן כו' ה"ר יודה הוה קרוי' העהת הוה בתו"כ ויקרא דיבורא דחטאת פרק י"ט ברייתא ח': ע"צ משנה נחמר כו' הוח בחו"כ ויקרה דיכורה דנדבה ספ"ע ושם איתא וכלכד שנכוון את דעתו לשמים : מנים ח"ר שמעון כו' הוח בשפרי פ' פנחם כלשון הוה וכתו"כ ויקרח דיכורה דנדבה פרשתה כ' ברייתה ה' הוה בלשין החר ע"ש ועי' מדרש הנעלם בזהר חדש ד' וינלחה פ' ברחשית ד' ח' ועי' פ' עת דיה שבעה פוף הות ט"ו וגם מכאן קלת קושיא להרמ"ע סי' כ"ה: בכורות ו' ע"ב דתנים הטמחין לחבור לירן כו' ובתו"כ שמיני סוף פרשה ב' תשקלו לחסור לירן וכו' :
ר"ב דתנית שור או כשב פרט לכלחים כו' הוא בחו"כ אחור פרשה ח' ברייתה ג' והובה לקמן כ"ז בלשון דת"ר: מין עיא תניה נמי הכי תניה כוותיה דרבי נחמן הוה בחו"כ שמיני ריש סרק ד' וע' ירושלמי ס"ק דשכת הלכה ד' ומה שכתבתי שם ת"ל:

ל"א ע"ב והתניה בככור נחתר לה תפדה כו' הוא בתו"כ בחקותי פרק י"ג

ד' וע' ירושלמי ספ"ד דשקלים:

דתניא ואם כל בהמה טמאה כו' הוא בחו"כ בחקותי ריש פרשה

דתנים

: 'דרויתא ד'

ק"א ע"ב דתנים ואת שעיר החטאת כו' הוא בתו"כ שמיני פרק ב' ע"ם ועיון כ׳ הישר לר"ת פו׳ ק"ו: תכיא אידך כל זכר לרבות בעלי תותין כוא בתו"כ לו סוף לכדתניא עד כאן הוא מדבר וכו' הוא בתו"כ ס' אחרי פרק ט׳ כרויתה ג׳ ד׳: כשיב רבי תחת ר"ו הגלילי כו' הוא בתו"כ כ' אחרי פרק י' ברויסא ז': שם ע"ב כדתנים ר"ש חומר מובח כו' ופין מובח בנמה הום בתו"כ חחרי מרק ט' ברייתה ז' דתנית יכול המעלה פחות מכוית הוא נחו"כ אחרי פרק יי ברויתה ח': דתניה ומעלה מעל בה' כו' הוא בתו"כ ויהרא דיבורא דחטאת פ' כ"ב ברויחה ג' תכח דבי ר' לוחי יכול שחני מוליח כו' הוח בתו"כ חחרי ריש קטו עיא פרשתה ט': צ"ב אחר רבא תניא נחי הכי וטבל ולא מספג בדם וכו' מנחות ז' הוא בתו"כ סדר לו פרשתא ג' ברייתא ח' ט' : "ל ע"א ותניה הילו נהמר מנחה מחלית וכו' הוה בחו"כ ס' לו פ' ג' ברייתה ו' והובה לקתן כ' בלשון תכו רבכן: והתניח קומן לבוכה עי' בתום' ד"ה קומן ועי' בתו"כ ויקרח דיבורא דנדבה פרק ו' ברויתא ט"ו וכתוספות שם בתו"כ: דתכיח רבי שמעון חומר כל כהן וכו' הוח בתו"כ לו פרק ט"ו וֹכרויתם ט': התניא ולקח הכהן מדם החטאת כו' הוא בתו"כ ויקרא דיבורא דחטפת ריש פרק ט' : ע"ב דתניא מלא קומלו בקומנו וכו' הוא בתו"כ ס' נו ס' כ' ברייחא ב' והוכח בגמרם יומה מ"ז : בלשון ת"ר : בשב דתנים לפני ה' יכול במערב כו' הוח בחו"ב לו פרשתח ב' ברייתה ד': לכדתניה אילו נאמר קרבן במלח כו' הוא בתו"כ ס' ויקרא דיבורה ב' צ"א לכדתניה אילו דנדנה פרק י"ד: ב"א ע"א לכדחנים במלח יכול תבונהו כו' הום בתו"כ ס' ויקרם דיבורם דנדבה פרק ו"ד ברויחא ז'י ועל אסתרוקנית עיין ס' שלעי הגיבורים לה"ר ר' אברהם הרופא פרק ע"ו ד' ע"ע : בשם תקרוב כל שהוא כו' הוא בתו"כ שם סוף הפרק: דתניא יכול האומר הרי עלי מנחה שיביא מלח מתוך ביתו כו' כוא בתו"כ ויקרא דיכורא דנדבה פרק י"ד ברייתא ד': תא שמע והרים ממנו מן המחובר כו' הוא בתו"כ ס' צו פרשתא ב' ברוותא ה': מ"ר עמרם תניה חין לי כו' הוח בתו"כ צו פוק ה' ברייתה ב"ד דתניא לולב בין אגוד וכו' הוא נתו"כ פרשת אמור ריש פרק ט"ו: משם כדתנית ועשה לפר וכו' הוח בתו"כ ויקרת דיבורת דחטחת פרק ו' ברייתה ה' ו' ז' והובה בובחים ל"ט כשם תנו רכנן: בו"ב ע"ב כתנאי טעיתה פוסלת וכו' הוא נתו"כ מצורע פרשת נגעים פרשה ה' ברייתה י"ז ומנין שהם טעמה פסלה שנחמר ושני תולעת וע"ש קרבן חהרן: והתניח מנין שלח יהיה דבר קודם כו' הוח בתו"כ ס' לו פרק ב׳ ברויתה ו׳: ב׳ והתניא יכול יהא יחיד מתנדב כו' הובא גם לקמן נ"ח י והוא בתו"כ ם' ויקרם דיבורה דנדבה סוף פרשתה ח': כתנאי תופיני תאפנה נא וכו' הוא בתו"כ ס' לו פרק ד' ברייתה ו' וע"ש בקרבן מהרן: מניא כנתיה דרבא על מחבת וכו' הוא בתו"כ שם וע"ש פסיקתה הגירסה כמו שהגיה הגחון מהרש"ק וע"ש נתום׳ על תו"כ אחר דברי התום' דכאן ד"ה תלמוד לוחר סיימו ויש לוחר כו' לגבי שתן ולא הוה אחרינן אלא שבא לענין דחיית שבת וטומאה ועיין שם בקרכן מהרן: שם ע"ב לכדתנים זה קרבן חהרן ובניו ט' הוח בתו"כ סדר לו רים פישתח ג' והוכח גם כסמ"ג עשין קפ"ו: לכדתניה חין לי חלה עליונה הוח בתו"כ שם סוף פרק חמישי והובח גם לקמן ע"ר: ב"ב ע"ב כדתנים מלה יכול מלוה הום בתו"כ ס' ויקרם דיכורם דנדבה פרק ו"כ ברויתה כ' וע"ש בקרבן ההרן: ב"ה לכדתניה לה תחפה חמץ כו' הוה בתו"כ ויקרה דיבורה דנדבה פרשה י"ב ברייתה ג' וסדר לו ר"ם ג': 2 3 (ציונים)

: וייתה ט"ו תניא רבי אליעזר אומר משום רבי יוםי פיגל וכו' כן הוא מיר עיב בתו"כ סדר כו פרק ו"ג ברייתה ו' ותיבת הקלו לי ליתה שם: בו"ל ע"ב דתניא ולקח יכול כסלו כו' הוא בתו"כ מצורע פרק ג' ברייתא ג' וע"ם בקרבן חהרן והוכח ביותח ס"ח בלשון תכו רבכן: מיד ע"ל דתניה והם נפש וכו' הוה בתו"כ ויקרה דיבורה דחשהת ריש פרשתה י"ב ועיין שם קרבן אהרן והובא בכריתות כ"ב: בלשון תנו רבכן ועיון שו"ת שי למורה סר פ"ב: זבחים כויה ע"א והניה סכן שלכ נשחשת כו' מה בתו"כ שם פרשכ : הייתה י"ה י שם ע"ב ותנים וסמך ידו וכו׳ הום בתו"כ דיכורם דחטחת פרשה ו׳ ברויתה ח׳ : לם דחניה רבי החי מותר הוה בתו"כ ניקרה דיבורם דנדבה פרשה כ׳ : 'ו ברייתה בום דתניא יכול יהא עוף וכו׳ הוא שם ברייתא ב׳: נ׳ ע״א חניא סלת מרובכת הוא בחו"כ לו פרק י"א ברי"תא ז׳ וגם מכאן מיובתה להרמ"ע ז"ל: שם ע"א אמר רכה תניה וקרכו ופרשו וסליה הוה בתו"כ ויקרה דיכורה דחטחת פ' כ' והוכח כיותה פ"ח וחנים רבי אומר נאמר כאן כו' כום בחויב אחרי פרשה ה' ברייקה ו': ב"ב ע"ב דתניא הכהן המחטא אותה כוי הוא נתו"כ ס' ע פ' ה' ברייתא ג' וע"ש כתום' וכקרבן חהרן: ב"ב ע"ב כתנמי יכול יורקט וכו' כוח בתו"כ ס' ויקרה דיכורה דנדבה פרשתה ד' ברייתה ט' י' : והתניא לשכות בנויות כו' הוא בתו"כ ס' לו סוף פרשתא כ' וסדר שמיני פרק ה' ברייתה ו': בחשנה ואין נאכל אלא למנויו עיין תום׳ על תורת כהנים סדר צו פרשה ש׳ : ב"ה דתניא רבי יוסי אומר זה סימן הוא בתו"כ אחרי פרק ג' ברייתא ו' : דתניא רבי אליעור בן יעקב אותר לפונה כו' הוא בתו" ויקרא ב"ב" ב"ב דיבורא דנדבה ריש פרק ז' וע"ש קרבן אהרן: ע"ב היינו דתניא על העצים כו' עיין תו"כ ס' ויקרא דיבורא דנדבה פרק ו' ברייתה ה': ותנה מיותי לה מהכה דתניה רבי יהודה הומר כו' הוה בתו"כ ויתרה דיכורת דנדבה פוף פ' ה' וגם הך דרשת דרב הונת דמייתי כסמוך כום שם בחו"כ הנ"ל וצריך לומר שלה היה זה בנוסחת החו"ב שלפני חכמי בש"ם וגיתוסף אחר כך ועיין קרבן אהרן שם ותום' י"ט פרק שלישי דסוכה משנה ט' וספר באר שבע סוטה ט"ו ושו"ח מהרו"ל סימן מ' וספר דרך ימין לר"י סאמונא : זבחרם כ"ג ע"ב דחנים לפני ה' יטל במערב כו' הוח בחורת כהנים ם׳ לו פרשה כ' ברייתא ד' ה': מ"ם ע"א תניה הידך יכול תהה שחיטת חולין כו' בתו"כ החרי פרס י"ב ברייתה ו"ב וע"ש בחוספות: במתניתה תניה וכי ימות וכו' הוה בתו"כ שמיני ריש פרשה ו"ה : ע"ב דחנים ר' יודם מוחר יכול חהם נכלת עוף כו' הום בחו"כ חחרי פרם י"ב ברויתה ז' והגם דשם לה כזכר רבי יודה לויתר סתם ספרה יכני יודה : פ"ב ע"א דתניא חטאת אין לי אלא חטאת כו' הוא בתו"כ כו צו ריש פרק ח' וע"ש בתוספות ובקרבן אהרן: מניא א"ר יוסי הגלילי כו' הוא בחו"כ שם ברייתא כי ג': שם ע"ב דתניא תושב זה קנוי כו' הוא בתו"כ אחור סוף פרק די: פ"ג ע"ב חניא כו׳ רבי יוסי הגלילי אותר מחוך שנאתר וכו׳ הוא בחו"כ ריש סדר לו וגם מכאן קשיא להרמ"ע ז"ל: פ"ה ע"א חנים ר' יודה חותר זהת היה העולה כו' הוה בחו"כ פ' צו פרק מ׳ ברייתה ו׳ ז׳ ח׳ גם מכחן קשיה להרמ"ע: ע"ב א"ל אי תניא תניא ע' תום' וע' קרנן אהרן ס' ויקרא דיבורא צ"א דנדבה פרשתה ח' ברייתה ז': למה תניה יכול תהה דם חטחת עוף כו' הוה בתו"כ ם' עו פרשה ג' ברייתה כ' וע"ש בקרבן חהרן תניא אידך יכול ניתו תן הקרן כו' ע' נתו"כ פדר ט פרק ר צ"ב ב"ב"ב בראתה כ': שם ע"ב אחר רבה הניה וטבל ולה החספג בדם כו' הוה בחו"כ ם' ע פרשתה ג' ברייתה ח' ט' : מ"ר עמרם תנינא כים מוה וניתוה הוא בתו"כ עו פרק ו' ברייתא ה': ליא דתמים לה ישמה מניה כו' הוה בחו"כ המור סרשה הי ברייתה י"ב ועי׳ ראב"ן סיי ל"ג ועי׳ מ"ש ת"ל בתו"כ סדר שמיני:

דקנים

מנים חידך ויפח משה את שמן המשחה כו' הוא בתו"כ לו מכילתה דתלוחים ברייתה ט': ריב עיא דתניא משיח אין לי כו׳ הוא בתו"כ דיבורא דחטאת פרשה ג' ברייתא ו' . ריב ע"א ותניא והקריב את אשר לחטאת ראשונה כו׳ הוא בתו"כ ויסרא דיבורה דחטהת פרק י"ה ברייתה ה': שם ע"ב ור"ד ע"א החר ר"ת לה החר, החנם בתו"כ שסידרו הנה אחר איפא שם בפרק אחרון ברייתא ג' אחר רבי מחיד והש"ו יחיר עיני בתורתו: לבחים ג׳ עיא דתכן תטר שחלט בנסרים כו' כוזרת שהיה פחותה כו' כום בתו"כ שתיכי פרשה ז' ברייתה ו' : : ותניח והקריבו זו קבלת הדם לקמן י"ד נסמן: לכדתניא ובשר זבה כו' בא ללמוד וכו' וכתו"כ לו פרשתא כ' איחא תודת ובח השלמים אם על חודה מלמד (٢ נשחעת לשם תודה ולשם שלחים: שם ע"ב לכדתניה ונרלה לו כו' הוה בתו"כ ויקרה דיבורה דנדבה סוף ם׳ ד׳ והובח במגילה ח׳ בלשון דת"ר: ף ע"ב מי לה תכן והטחר כו' הוה בתו"כ סדר מטרע פרשת נגעים פרק ג׳ ברוותא ויב : ד עיב תניא נמי הכי אר"ש חטאת למה באה כו' הוא בתו"כ מצורע פ' : 'נעים פוף פרק ג' לכדתניא כנש לרבות את הפסח כו' הוא בחו"כ ס' ויקרא דיכורא דנדבה פרק י"ח ברייתא ד' והובא גם בפסחים ל"ז: ל"ז ובמנחות פ"ג ועיין יד מלחכי כלל רכ"ו: ע"א תניא אר"א הטאת וכו' כוא תוספתא פ"א דובחים ובתו"כ ס' לו כ׳ ד׳ ברויחלג ו' ז' ח׳ : וחניא מערב עד כוקר כו' הוא כחו"כ אמור פרק י"ג : ה"ו החלים נ"א והחניא והקריבו זו קבלת הדם וכו' הוא בתו"כ ויחרא דיבורת דנדבה פ' ד' ברייתת ד' ה' ושם חיתת קבלוהו טמאין אין חייבין עליו זרקוהו טמאים חייבין עליו וע"ש קרבן אהרן והובא גם ברייתא י"א וקדושין ל"ו: שם והתנים יכול לה תהה מחשבה כו' הוה בתו"כ סדר צו פרשה ח' : כרייתא ד' והתניא יכול לא תהא מחשבה מועלת כו' הוא בתו"כ ס' לו פרשה ח' ברייתה ו': יין ע"ב דתניה מנין לשתויי יין כו' הוה בחו"כ ס' שחיני פרשה ה' ברייתה ח': בי ע"א דתניא איזהו לפון תורת כהנים ויקרא דיכורא דנדבה פרק ו': ל"ל והתניא במים ולא ביין הוא בתו"כ ויקרא דיבורא דנדבה פרשה : 'נ ברייתה ז' שם והא תנא דבי שמואל וכתבו החום׳ ומיהו בתו"כ תניא וכו׳ והגיה כנאון בכרכת הזכח והקרב והכרעים ירחץ במים ולא ביין ולא במזוג במים לרבות שחר מים וכ' הנחון מהר"ד פיק בחו"כ שלפנינו לח נמצח עדיין י ואנכי בעני הראיתי כי דברי התום׳ לודקים בלי שום הנ"ה כי כן הוא ככחבם וכלשונם בחורת כהנים ם' שחיני פרשה ח' ברייתה ה' : בין ע"ב אף אם נמי תניכא רבי יודא אומר זאת הוא העולה כו׳ הוא בתו"כ ם׳ ט פרק א' ברייתא ז' ח' והובא לקתן פ"ד . וכנדה : f"n1 'n ב"ה ע"א סחך אדחני תנא כו' הוא בתו"כ צו פרק י"ג ברייתא כ' ובתו"כ קדושים ריש פרק ה' : דתניא ושחט את כן הנקר הוא נתו"כ ויקרא דיכורא דנדבה ברשתא ד' ברייתא ג': ע"ב תניא כוותיה דריש לקיש נכל קודש כו' עיון תרת כהנים ריש תורוע סוף פרק ה' : דתניה למעלה הוה הוחר כו' הוח בתו"כ ויקרה דיבורה דחטחת פרק ו' ברויתה ד' ה' : לכדתניא ובשר זכח תודת כו' עיין תו"כ לו ריש פ' י"ב וע' מניכי שלמה בפסחים ע"ה: לין ע"א לכדתניא רבי ישמעאל אומר כו' הוא בתו"כ ויקרא דיבורא דנדבה פרשה כ' ברייתה ה': ל"ד ע"א ותנא מייתי לה מהכא וכפר וכפר כו' הוא בתו"כ ויקרא דיכורא דחטאת פרק י"א וע"ש קרבן אכרן כאריך בכאור פוגיא זו: ל" ל"א דתניא למעלה אומר קרן קרטת וכו' הוא נתו"כ ויקרא דיבורא דרכורא דמטאת פרק ג' ברייתא ו"א: שם והתניא וכלה מכפר את הקודש וכו' הוא בתו"כ אחרי פ' ד' והובא לקמן נ"ב בלשון תכו רבכן: ע"ב כדם שיכח כדם שיעור טבילה כוח נחו"כ ויקרח דיכורה דחטאת פרשתא ג' ברייתא ט"ו : ב דתנים אם נאמר קלות כו' הוא נתו"כ אמור פרק ד'

וכו' כ"ה בתו"כ קדושים פרק ד' ברייתא ו' : ב"ר ע"א דתנים חים מים כי יקלל כו' הום בתו"כ חמור פרק י"ע ברייתה ה' והוכה בשבושת ל"ו י בלשון דתנו רבנן : ש"ב ע"ה דתנים תנין לחוכל תן הכהחה כו' ת"ל לח תחכלו על הדם רבי יוםי בר' חניכה חומר חוהרה לכן סורר ומורה וכו' כ"ה בת"כ קדושים רים פ' ו' וקלת מברייתה זו הובה במועד קטן י"ד: סנהררין דף ס"ר ע"ב חנים נמי הכי יכול העביר ולם מסר כו׳ כום : בתו"כ קדושים פ' ו' ברייתה ג' ופיין שם שם ע"ב דתניא כי מזרעו נקן למולך מה תלמוד לומר הוא בתו"כ שם ברייתה ו': דתניה רבי מנחם ברבי יוסי וכו' הוא בתו"ב אמור סוף פרק 🤾"ב י"ט וע"ש בתו"כ קדושים פרק י' ברייחה ו': ע"ב ע"א לכדתנים מנין לרוחה חבירו שהום טובע כו' הום רישה דהך ברייתא שהובאה בסמוך והוא בתו"כ קדושים פרק ד' ברייתה ח': ע"ד ע"א תניא אמר רבי ישמעאל מנין שאם אמר כו' הוא בתויכ קדושים פרק ט' ברייתה ד' והובה גם בע"ז דף כ"ו: מיבעיה ליה לכדתנים חל תחלל וכו׳ הוה בתו"ב קדושים ריש כרק ו': ע"ב כדתנית יודע היה משה רבינו כו' הות בתו"כ הדושים פרשה י"ד בסופו : בה ע"ב דתניה איש איש כו׳ הוא בתו"כ קדושים פרק ו׳ ברייתה ה׳ וכו׳ והוכח לעיל ס' ו' בלשון תנו רבנן ועיון ספר הקנה דף ק"ב: שבועות ד' ע"א דתניה המר רבי יוסי שהל יושע כו' הוה בתוספתה פ"א דפסחים אמנם כן הוא גם בתו"כ תוריע פרשתא כ' ברויתא ו': י שם עא כל כהן שאינו בקי וכו׳ הוא בתורת כהנים חלורע סוף פרשת נגעים: שם ע"ל והתכיח רבי עקיבא אותר הוא משנה כ' פ"א דנגעים וכבר כתבתי בחידושי ריש מס' ברכות דדרך הש"ם לפעמים לומר על משנה שבסדר זרעים וטהרות דתניה: ד"ב ש"א דתניא יכול יהא יוה"כ מכפר על שבים וכני הובא בחו"כ אתור פרק י"ד ועין שם קרבן מהרן: שם ע"ב דתניה וכפר פת מקדש וכו' הוה בתו"כ החרי פ' ח' ברייחה ח' ועיון ירושלמי יומא פ' הוליאו לו הלכה ה' וע' תום' יומא ם'כ : ד"ה שני ועיין כריתות כ"ה : בכחר שבע ובברכת הוכח : "ד ע"א לכדתניה משלו הוה מביה הוה בחו"כ ם' החרי פרשתה כ' כרייתה כ' והובא גם ביומא כ"א: בלשון דתניא ובזכחים צ"ח ובחולין כ"ב י בלשון מימרא ועיין שם בקרבן אהרן פרשה ג': "ל"ל ני"ל והתניח נחתר בעולת בהחה כו' הוח חשנה סוף מנחות חד עבור שהוה מסדר קדשים שייך לומר עליו דחניה והוה גם בתו"כ ויקרא דיבורא דנדבה סוף פרק ט' : ב"ן ע"א דתניה היש השר יקלל כו" עיין תורת כהנים קדושים פרק ט"ו : ברייתה ב׳: ל"ה ע"ל תנים נמי הכי רפה סיעה עיק תו"כ ויקרה דיכורה דחטחת פרשתה ח' ברייתה ו': שם ע"ב דתנית ר' תנינת בר חידי חומר הוחיל וחמרה תורה וכו' הוח בתו"כ קדושים פ' עשירי ברייתם ו': מדתניה אלה הין הלה כו' הוה בתו"כ ויקרה דיבורה דחטהת פרשתה ל"ך ע"א דתניה רבי מנחם ברבי יוםי הוה בתרב שמור סוף פרק י"ט וס׳ קדושים פרק י׳: מבות כ׳ ע"ב תני תנא קמיה דרב חסדא מחד המקיף ואחד הניקף הוא בתו"כ קדושים פרק ו' ברייתא ג' : כ"א ע"ב דחניה שדך לה תזרע כרמך כו' הוה נחרב פרושים פרק ד' : נרייתא ט"ז הוריות ב׳ ע"ב דתנים ר׳ יודם מותר ופת שם כי כול בתו"כ כ׳ נו פרק ה׳ ברייתה ו׳: ע"ב תני רבי מחיר מחייב וכו' הוא נתו"ב ויקרם דיכורה דחטחת פרשתה ו"ה ברויתה ג': דו עדי דלה כר׳ הליעור דתכן כו׳ עיין פויכ ויקרה דיטרה דחטחת פרשתא ו"ב ברייתא ד מדמתני ליה רוב"ל לבריה תורה סחת כות בתרכ ויקרת דיבורת דחטחת פרשתה ח' ברייתה ז' עיין שם ב רי עדיא ותנים כמי הכי גבי נשים כס"ג כרי פרט לפודמות הום בחרכ ויקרה דיבורה דחטחת פרשתה כ' ברייתה כ' ושיין שם קרבן ההרן: שבן והם תנים חדם כר יהוה מן הדיבור וחילך כו' פום בחו"כ תוריע

ריש פ' נגעים ברייתה ב' ג' ום' מטרש ריש פרשת ובים ברייתה ב'

ליים לופנים

ועיון שחלתות מדר חטורע פו' פ"ה ושמילם שלום שם ומכ שכתנתי שם.

נזיך לין ע"ב דתנים כל חשר יגע נכשרה כו' הום נתו"כ כ' עו פוף פרשה ג' והובח גם בפסחים מ"ה : ובחולין צ"ט : והובח נם בובחים ל"ז י בלשון חנו רבכן : ל"ד נו"ל דתנים מנין לרביעית דם הום בתו"כ ם' חמור פרשה ב' ברייחם ד׳ והוכא גם לקמן מ"ט: וכסנהדרין ד׳ ובחולין ע"ב בלשון דתניא מ ע"ב דתניה וקט מה ת"ל הוה בחו"כ מצורע פרשת נגעים פרה כ' ברייתה ד' והוכה גם ביבמות ה' : ומכלן דבתער דתניה כו' ופחת זקנם כו' הוה בתו"כ כ' קדושים פרק ו' ברייתה ד' והובה גם בקדושין ל"ה: ולקמן נ"ח: בלשון דתנית ובמכות כ"ח בלשון תנו רבנן: ב"ה ע"ב דתניה ופחת זקנם כו' הוח בתו"כ מצורע פרשת נגעים פרק ב׳ ברויתה ד׳ ונרשם לעיל ד׳ נ"ו: מיך עיב דתניה יום חלחת כו' ת"ל ובחלחת כו' הוה בתו"כ ס' תזריע ריש פרק ג': **כרבוה ריך עיב** ותניה לפני ה' יכול במערב הוח בתו"כ ס' זו פרשה ב' ברייתה ד' והובה גם בובחים ס"ג ומנחות י"ע י בלשון דתכיא מדיך ע"ב ותנים כדם יכול כדם ולה במים כו' הוה בחו"כ ם' מצורע ם' נגעים פרק א' ברייתא ה' : בריים ליים דתנים והיה ביום השביעי כו' תו"כ ריש חלורע פרק ב' ברייתם ב' ג' והוכח גם בירושלמי פרק קמח דקדושין סוף הלכה ב' : ברא קמא "ב ע"ב דתניה ומעלה מעל בה' וכו' הוח בתו"כ ס' ויקרא דיכורא דחטאת פרק כ"ב ברייתא ג' והובא גם בקדושין כ"ב: ונרשם שם ולקתן י"ג: עיב והתניא יכול נשבע וכו' הוא בתו"כ ויקרא דיבורא דחטאת כרשתה ט' ברייתה ד' : דמנים ושפך וכיסה הום בתו"כ ס' אחרי פרק י"ח ברייתה ז' והובה גם כתולין פ"ו: עיב ועוד תניח כו' הוא בתו"כ ס' ויקרא דיכורא דחטאת פרשתא ו"ג ברוותה כ': בבא מציעא מ"ח ע"א והתנים ח"ר פחשון תנין ליחן כי סום בתו"כ ם' ויקרא דיבורא דחטאת פרשתא ו"ג ברויתה ז": ל"" כתנאי ויסף חמישיתו ע' בתו"כ בחוקתי פרק י"ב ברייתא י"א ום׳ ויקרת דיבורת דחטתת פרק כ' ברייתה ה': בידן עליא תניא כוותיה דריכ"ל פרה זו עי׳ בתו"כ בחוקותי פרק י"ב: עד"א תני תנא קמיה דרבי ילחק כר אבא קדושים כו' ע' תו"כ ויקרא דיבורא דחטאת פרק כ"ב ברייתא ג': מים עות לכדחנים לה תננוב וכו' הוה נחו"כ ס' קדושים פרשה ב' מיב ע"א לכדתניה שנים שהיו מהלכין בדרך כו' הוה בחו"כ ס' בהר פרשה ה' ברייתה ג' וע' שו"ח יד חליהו סי' מ"ג: ע"" תניא רבי אומר גר לדק וכו' עיין תו"כ סדר בהר ריש : 'סרק מ' אדם מביא חומר דתניא יהודה רבו מטרע סדר כהנים כתורת **GIQ** 'D פרשת נגעים סוף פרשתח ד': בבא בתרא מ"ז ע"א דחנים יקריב מוחו ט' הום בחו"כ ויקרם דיבורה לכדבה פרשה ג' והובה גם בר"ה ו': ונרשם שם שחר המקוחות: ע"ב ע"ב דתניה מנין ללוקח כו' הוה בתו"כ ס' בחקתי פרק דים ברייתם ד' והוכח בגיטין ת"ח: ונרשם שחר המקומות: ק"ב ע"א והה תניה שדה מה ת"ל כו' הוא נתו"כ כו נחקותו פרק י ברייתם י'ח: ק"ב ע"ב דתנים נחתר כחן זה הדבר כו' הוח בתו"כ ס' מחרי ריש פרשם ו׳ וקובה גם כנדרים ע"ח: שם עדא מדתנים רבי יוםי הגלילי חומר הום בת"כ חמור פרק י"ו ברייתם : 3" עין כין עיב דתנים היה רבי ישתעמל מותר כו' הום בחו"כ ס' קדושים פרק ט' ברויתה די בשינוי לשון והובה גם בסנהדרין ע"ד: סנהדרין ד' ע"א דתניה רבי עקיבה אומר כו' הוה בתו"כ המור פרשם ב׳ ברויתה ד׳ וכובה בנזיר ל"ח י ושם־נרשם כל כמקומות שסובה : שם דתניא שאנו תלמידים כו' הוא בתו"כ חורוע פרק שני ברייתה שם ע"ב דתנית וכיפר וכיפר כו הוא בתו"כ ויקרא דיבורה דחטאת פרק י"ה וע"ש קרבן הקרן:

ל צייא דתנים רכי נחמיה שומר כך היה מוהגם של דיינים בעלי הדין

בה ני"ב דתניא שנה תמימה הוא בח"כ ס' בהר פרשה ד' ברייתא ד' והובא בר"ה דף ו' בלשון דתניא והובא גם בערכין לא : כלשון דתני והובא גם בערכין לא : כלשון דתני והובא בחנו רבנן :

בו ע"ב לכדתנים המדברה כו׳ הום בת"כ ס׳ מחרי ריש פרק ששי :

שם ע"א דתניא ר' אותר נאתר כאן שור וכשר כו' הוא בת"כ אחרי פרשה ה' ברייתא ו':

של"א דתניה וקרבו ופרשו והוליה הוה בת"כ פ' ויקרה דיבורה דח טהת ריש פרק ה' והובה גם בזבחים כ' :

שם דתניא והוציא את כל הפר כו' הוא שם בת"כ ויקרא דיבורא דחטאת פרק ה' ברייתא ד' :

שם ע"ב דחניה הל שפך הדשן הוא בת"כ ויקרא דיבורה דחטאת פרק הי ברייתה ב':

סם ע"א והתניח לא יעלה עליך כו' הוא בת"כ סדר קדושים סוף פרק ד':

לדיך ע"א דתני רבה ור' יוסף בשחר ספרי דבי רב הוח תורת כהנים חתרי פרק י"ד ברייחה ד':

בשם ע"ב תניה הידך תענו הת נפשותיכם הוה בת"כ החרי פרק שביעי:

מא ע"א ותכח מייתי ליה מהכח הוח בת"כ חמור פרק י"ד ברייתה ז' :

שם ע"ב לכדתניה ועניתם הת נפשותיכם הום בת"כ המור פרק י"ד ברייתה ה':

פה ע"ב במשנה עבירות שבין מדם לחבירו כו' הוח בת"כ מחרי ריש פרק ח':

סוכה יא ע"ב הא דתניא לולב מצוה לאגדו הוא נתורת כהנים אמור פרק ט"ו:

בה ע"א והתנים החורת הוח בתו"כ חתרי סוף פרק ו":

תניה ר' יודה אומר מזום ר' טרפון הוא בתו"כ פרק י"ז ברייתה ה' בשם ר' טרפון הגם שלה מכר שם ר' יודה סתם ברייתה ה' יודה בתם מיובתה להרמ"ע סי' כ"ה:

לב ע"ב תנים מידך ערכי נחל הום בתורת כהנים כי מתור פרק י"ז ברייתם ו:

לו ע"ב קנים בסוכות תשט הום בת"כ אחור פרק י"ו ברייתם י' וע"י תוסי בשבת קלו: ד"ה דתנים ום' ידי אליהו לחוהר"ה גליפפה ד' פ"ט צ':

ל נדב לכדתניה כי יוכל הוה ט' הוה בח"כ בהר פרק ג' ברייתה ג'והובה בקדושין כ"ו: ובע"ז כד י בלשון מימרה:

בשם תנים כוותיה דר' חלעור בת"כ שם :

בוא עיב דתניה משחרב בית המקדש כר הוה בת"כ המור פרק י"ה בריותה ו".

ברנים ולקחתם לכם וכו' הוא בח"כ אחור פרק ט"ו ברויתא ג' ולפיל ד' מ"א : הובאה בלשון דת"ר :

מגילה ד צ"א דתנים משה תיקן להם כו' הוא בתורת כהנים אמור פי"ו ברייתה י"ב שהיה משה אומר להם לישראל וכו' וכפוף המסבתה הובאה בלשון תנו רבק:

דתניה וכפר עליו הכהן כו' הוא בת"כ ס' חלורע פרשתה דובים פרק ה' בסופו:

שם ע"א לכדתניה וכי יטהר סוב כו' הוה בח"כ שם ריש פרק ה' :

שם ע"ב דתניה ר' שמוחל בר ינחק קמיה דרב הונה וטהרו הכהן הוא שם ל"ב ברייתה י":

בב צ"ב ותניא ואבן משכיח כו' הוא תורת כהנים סדר בהר פרק ט' ברייתא ה' :

יבכות ה' ע"א דתנים זקנו מה ת"ל כו' הים בחורת כהנים מצורע פרשת נגעים פרק י"ב ברויתם ד' והובא גם בנויר מ': ע"ש ומה שלינתי שם:

שם ע"ב דתניה וכו' והה כיבוד הב והם הוה כת"כ פרשה ה' פרק ה' בריותה ו':

ך נד"א הניא יכול כו' דתניא יכול אחור כו' הוא בח"כ הנ"ל והובא בב"ח י"ב בלשון חנו רבנן והוא גם בבחדבר רבה פרשה י"ד וע"ש :

לם ע"א מיבעיה ליה לכדתניה יכול יתיירה כו' כוה כת"כ קדושים פרק ז' ברייתה ו':

לן ע"ב דתנית ר"ה כן יעקב חומר הות בת"כ קדושים פרק ז' דין ה' והובת גם ביותת י"ח:

בר ע"ב דתניה ערות החות הביך הוה בסורת להמים קדושים פרק "ב בריתה בי":

בה ע"א דתניה ערות השת החיך כו' הוא בתורת כהנים שם פרק י"ב בריתה ד':

ם לדיא דחנים מחלה אתה עושה כו' הוא בתורת כהנים אחור פרק כ' ברייתה ה':

בר ע"א דתמים מנין לכהן כו' הום בת"כ אמור ריש פרשתה ה' והובם גם בירושלמי כאן:

ע עיא דחניה חושב קטי קנין עולם הוא בחורת כהנים ם' אמור סוף פרק ד':

לה ליא דתניא וטמא יכול לכל הוא בתורת כהנים שמיני סוף פרק ח':

עד עד"ב אנו שונה עחיו מעחיו כו' הוא נחורת כהנים אחור פרק כ' ברייתא ו' :

ינה ע"א כדתנים מנין לחחד מכל העכו"ם כו' הוא בת"כ ם' בהר פרשתם ו' ברייתם ד' וע"ש בפסיקתה זוטרתי נראה שהיתה לו גירסא

מחרת בנת': לך ע"ב דתנים כחש ישרטו הוח בת"כ ס' קדושים סוף פרק י' והובח ג"כ

בסנהדרין ע"ו כלשון תנו רבנן: כדן יש"א דתנים יקריב חותו הוא בתורת כהנים ויקרא דיבורא דנדבה

סוף פרשתה ג' והוכה גם בר"ה ו'י בלשון לתניה : בתובות לן ע"ב לכדתניה מנין ליוצה ליהרג הוה בת"כ בחקותי פרק

י"ב ברייחה ז' והובה גם בערכין ו':
צי לייב דחניה והיה הזה כו' היה בחורת כהנים המור סוף פרשתה ב'
והובה גם ביבחות נ"ט בלשון דתנו רבנן:

קדןשרן ד דתניא תושב הוא בתורת כהנים אמור סוף סי' ד' ונדפם מכבר על הגיליון:

שם ה ע"א דתנים מכסף מקנתו הום בתורת כהנים בהר פרק ח' ברויתם ד':

שם ז צ"א מו לא תניא האומר רגלה של זו שולה הוא בתורת כהנים בתוקתי ריש פרק ט':

מוך ע"א דתניה ושב חל משפחתו כו' בת"כ בהר פוף פרק ז'

שו ל"א דתנים והתנחלתם אותם וכו' היא בת"כ בהר פרשה ר בריית א ה'
והובא בכחובות ת"ג : בלשון מימרא :

בד ע"ב ותכא תוכא תמות וזכרות בכהמה וכו' הוא בת"כ ויקרא דיכורא דנדכה פרשה ו' ברייתא ג' וסדר אמור פרשתא ז' ברייתא כ' והובא בחולין ק"ג ' בלשון מימרא וכתמורה י"ד ' בלשון דתכיא ובזבחים קט"ז בלשון

בחולון ק"ג * בלשון מימרא ובתמורה י"ד * בלשון דתניא ובזבחים קט מימרא וכן במנחות כ"ה * בלשון מימרא :

בין ע"א והתניה היש כו' מות נתורת כהנים קדושים פרשה ה' ברייתה ב' ג':

לשם נד"א תכח דבי ר'ישתעחל כל מקום כו' הוח בת"ב ריש ם' לו וסדר חמור
ריש פרשתח י"ב וע"ש:

לה ע"א לכדמנים לה יגלחו כו׳ הוה בתורת בהנים קדושים פרק ו׳ ברייתה ד׳ :

לב ע"ב דתניה ומעלה מעל בה' כו' הוה בת"כ ויקרה דיבורה דחטהת פרק ב' ברייתה ג' והובה בתמורה ח' בלשון מיתיבי ובזכחים קי"ד בלשון דתניה וכן בככורות כ"ג :

בב ע"ב דתנים מנין שמין חולקין כו' תו"כ סדר צו פרק עשירי:

כז ע"ב כדתניא תנין לאחד תן העכו"ם כו' הוא בת"כ בהר פרשה ו' ברייתא ד' וע"ש בפסיקתא ווטרתי הכיא גירסא אחרת:

בימין בו"ב ע"ב ולתנת דבי רבי ישתעתל דחתר בשפחה כו' הית בתו"כ כהנים סדר קדושים פרק ה' :

ליחם כתנחו מנין וכו' היח נחו"כ סדר בחוקתי פרק י"ח ברייתה ד' והוכה גם כבכה בתרה ע"ב: וערכין י"ד : בלשון דתניה ובערכין ק"ז: בלשון תנו רבכן:

פ"ב ע"א והתניא ונחתי נגע לרעת וכו' הוא בחו"כ מלורע פרשת נגעים פרשתא ה' ברויתא ו' ועי תחים דעים להראב"ד סי' רל"ע :

בררים מ"ן ע"ב דתנית יכול נשבע וכו' הות בתו"כ ויקרת ליבורת דחטתת פרשתת ט' ברייתת ו':

ל"ה נו"ב דתניה רבי יהודה אותר כו' הוא בתו"ב מטורע פרשת נגעים סוף פרשה ד' והובא גם בנזיר כ"ד י ובבא מליעל מ"ד י בלשון דתניא :

ביון לייא מחן חנה בכית כו' תו"כ מצורע פרשת נגעים פרשה ה' ברייתה "ה וע"ם :

לדיך עד"ל והתנים רבי יוסי הגלילי כו׳ הוח בחו"כ חמור פרק י"ז כרייתה י"ב והזכח שם בכ"ב ק"ך: נחמר כחן זה הדבר כו׳ הוח בתו"כ ב מחרי פרשה ו׳ ברייתה ח׳ והובה גם בכ"ב ק"ך: דתנים היים החרים ברשה ו׳ ברייתה ח׳ והובה גם בכ"ב ק"ך:

הגינה מ ע"א דתנים ומנותם וכו' הום בתורת כהנים אחור ריש : פרק נ"ו

לם ריא עיא דתניה והקריבו זו קבלת הדם הוה בת"ב ויקרה דיבורה דנדבה פרשתה ד' ברייתה ד' והיכה גם בזבחים י"ג בלשון והתניא אמנס בקדושין ל"ו הובא בלשון דאמר מר: דתנים ורחן במים במי מקוה וכו׳ הוא בת"כ מצורע פרשת זבים

פרק ו' ברייחה ג' והובה גם בפסחים קיט י בלשון דחניה אמנס בעירובין ד': ובסוכה היבא בלשון דכתיב וע"ש בקרבן אהרן ושו"ת לחמי תודה סו' ח':

דתניא נהס וכו׳ בכולן הוא בח"כ ס׳ שמיני סוף פרק ג׳ והובא גם בנדה כ"ו . בלשון דתכיח ובכזיר כ"ב . בלשון ח"ש :

ב"ב ע"א כדתניה והיושב כו' יכול כו' הוח בת"כ מצורע פרשת זבים פרק בי : 'כרויתא כ'

ב"ד ע"א חניה א"ר יוסי ת"כ פ' לו פרשה ט' ותוספתה דחגינה:

בועד קמן ב ע"ב דחניה לה תורע כלהים הוה בח"כ קדושים פרק די : ברייחה ט"ו וע"ש קרבן ההרן

לם ז ע"ב והחנים וישב מחוץ למהלו כו׳ הוח בת"כ מצורע סוף פרשה ב׳ והובא גם לקמן ט"ו בלשון דתניא ובחולין קת"א בלשון

: לכתיב שם והתניא כו׳ ר׳ אומר אינו לריך הוא בת"כ תוריע פ׳ נגעים פרק א"צ והתניא כו׳ ר׳ אומר אינו לריך הוא כ׳ ברוותה כ׳:

דד ע"ב דתניא מנין לפנהדרין הוא בת"כ קדושים ריש פרק ו' והובא גם בסנהדרין סג י כלשון דחניה:

מו ע"ב דתניה וישב מחוץ לההלו כוי הוה בח"כ מצורע סוף פרשה כי והובה לעיל ד' ו':

דתניא ר"ש חומר שלמים כו' הוא בת"כ ויקרא דיבורא דנדבה פרק ט"ז ברייתם ג' והובח גם בובחים צ"ט בלשון דתניח:

שם ציא דתניא ואחרי טהרתו כו׳ יקריב הטאתו זו עשירית האיפה כו' עי׳ נמרח מנחות ק"ח : ותורת כהגים ויקרה דיבורה דחטחת פרק ו"ט ברוותה ח':

ריה ל עיא דתנים סום בת"כ ויקרם דיכורם דנדכה פרשתם ג' בסופו והוכא גם ביבתות ק"ו יוכ"ב מ"ח . בלשון דתניא ובקדושין מ"ח: בלשון דחכן וערכין כ"ח : בלשון ת"ר:

דתניא שנה תמימה הוא כח"כ פרשת נהר פרשה ד' ברייתא ד' והוכא גם ביומא סיה:

שם חשיב דתנים וקדשתם כו' הוח נת"כ נהר ריש פרק שני וע' ס' נפתלי שבע רצון פ' בשלח:

תניא אידך יוכל הוא מה ת"ל כו' הוא בת"כ בהר ראש פרק שלישי:

מדתנים ועניתם את נפשותיכם כו' הוא בת"כ אמור פרק י"ג

ברייתה ה' וע"י ם' יד יוסף האוינו דרוש א':
ע"א והא תני רבה בר שמואל וכו' הוא בת"כ אמור פרק י : כרייתה ה' ע"ש

שם לב ע"א תניה רבי הותר עם התלכיות הוה נת"כ המור פרשה י"ה ברייתה ה׳ וגם מכחן קלת תיובת ז להרמ"ע:

לג ע"א דתנים בני ישראל סומכין הום בת"כ ויקרם דיבורם דנדבה פרשה ב׳ ברייתה כ׳:

יוטא ה ע"א דתנים וסמך ונרצה כו׳ הוא בת"כ ס׳ ויקרה דיבורה דנדבה סוף פרק ד' והובא בזבחים ו' בלשון ת"ש ובמנחות ל"ג : כלשון ת"ר

דחניה לתנופה לכפר הוח בח"כ פי תצורע פרשת נגעים פרשה די ברייתה ה' והובה גם במנחות ל"ג : כלשון דתניה :

דתנים וכפר הכהן אשר ימשח כו' הום בת"כ ס' אחרי פרשה ח' ום׳ אמור פרזה ב׳ ברייחא ב׳ :

יב ע"א והתניא אחוותכם מטמאה כו' הוא בת"כ מצורע פרשת נגעים פרשם כ׳ ברייתה כ׳ ועיין ירושלמי פ"ק דערלה:

שם עיב תנינה על כשרו וכוי הוה כת"כם׳ נו ריש פרק כ' והוכה לקמן ק"ג בלשון כתנאי:

דתנים והניחם שם הוא נתורת כהנים כ' אחרי פרק ו' בריותא ז' ולקמן ק"ד

שם מו עיא והתנים מערב עד בקר כו׳ סום בח"כ חמור פרשחה י"ג ברייתא ו"א:

יה ע"א והתניה והכהן הגדול מחחיו הוא בת"כ חמור ריש פרשה כ' והובח בהוריות ט' . בלשון דכתיב ובחולין קלד . בלשון דתניח: שם ע"ב והתנים ר' חליעור כן יעקב חומר כו' הוח בח"כ קדושים פרק ז'

בג עיב ניחה כתנהי על בשרו הוכה לעיל ד׳ י"ב והוה בח"כ ס׳ לו ריש פרק כ'

בד ע"א והניחם שם מלחד שמעונים נניום הוא לעיל ו"ב והוא בח"כ ם׳ מחרי פרקו׳ ברייפה ז׳ :

בה ע"א דתנים מנין לרמש ופדר ט' סום בח"כ ויקרם דיבורם דנדבם פרק ז' ברייתה ג':

בה ע"ב דחניה וביום השמיני הוא בחורת כהנים חזרוע פרק א' : 'ברייתה ג'

שם וכו ע"א נ"כן לכדתניה כו' טתן הפדר כו' שם פרק ו' ברייתה כ' :

ותניה ורחץ בשרו הוה בת"כ פ' מצורע פרשת נגעים פרקו' ברייתא ג' והובא בערוכין ד' בלשון דכתיב ובחגיגה י"א ' ובפסחים ק"ט י כלשון דתניח :

לב ע"א תניא אחר רבי יהודה חנין לחחש טבילות כו' ת"כ ס' אחרי פרק ו' ברייתה ג' ושם איתה טעון טבילה ר' אומר מנין לחמש טבילות וע"ש בכל הדף וגם מכחן תיובחה הרח"ע סי ק"ה המנם בתורת כהנים שם

הוא כלשון אחר: לד ע"ב והתנים בשר ערלתו הום בת"כ פרק ם׳ ברייתם ד׳ והוכם בשבת קל"ג י כלשון דתניח:

לו ע"א דתניה לפונה הו ז בת"כ פ' ויקרה דיבורה דנדבה ריש פרק ז' וע"ש קרבן אהרן והובא גם בזבחים נ"ע בלשון דתניא ועי' ירושלמי ספ"ק דשכועות וקרבן עדה שם:

בייתם ז"ב דתניה יעמד חי כו׳ הוה בת"כ פרשת החרי פרק כ' ברייתה ז"

ולקמן ס"ה י וע"ח י הובחה הברוית ז זו בלשון מימרח :

מל שמע ועשהו הטאח הגורל ששהו הטאת וכו׳ סתם סיפרא מני רבי יהודה : והברייתה הוחת לה רחיתי בת"כ שלסנינו וכפי הנרחה רש"י שם ריש ד' מ"ח . הרגיש בזה שכתוב בד"ה סתם ספרת כ' תו"כ ר' יהודה הוא הכי קאמר בסנהדרין פ"ו י והא בת"כ סיא דהא קרא בספר ויקרא כתיב שכ"ל נרחה שבח ליישב שהרי לח נוכר זה בת"כ שלנו לוה כתיב והח בתו"ב הוא כו' והנס דהרבה מקראות נדרשים נש"ם ובמדרשים שלא במקומן היינו היכא שהוכא בדרך אגב אבל כאן מתחיל תחילת הדרשא על הפסוק של ת"כ נרחה שהוח בת"כ הגם שליתה בתורת כהנים שלפנינו ורחיתי בם' שיח יצחה שם ביומה מ"ה כתב כעין שכתבתי וסיים עוד הפשר דהפי' נמצה דרשה זו בספרי בחדבר וכו' סתם ספרא ר"י הוא כיון דקרא כס' ויקרא כתיב עכ"ל והנה מלבד שהדעת אין נותן כן שנימא כיון דהמקרא הוא בם' ויקרא דכל הדרשות שנאמרין במקומות אחרים על מקרא דספר ויקרא הם ר' יסודם דחדרבת כיון דלת קבען רבי יהודה בת"ב מוכח דהות לת סבירת ליה הך דרשת וחיך טכל להקשות מהך דסתם ספרה ר"י וחדרצה הרי המדינן לקמן ע"ד . תני רבה ור׳ יוםף בשחר ספרי דבי רב ופי׳ רש"י דלחו ת"כ ס׳ וידבר חלה הדברים והד דרשה דהתם היה בת"כ שלפנינו סדר החרי פרק ח' ול"ל דבנוסחת הגמ' לה היה זה בח"כ שלהם י ומזה נקח כלל גדול דמברייתה דת"כ שלה הובה בנת' שלנו אין לבנות עליו יסוד לומר דר' יהודה הוא י וא"כ הרי חזינן כי הגם דהך דרשה הוה על מקרה דפי המור שהוה כסי ויקרה כיון שלה הוכה בת"כ לגירסת הגמרת קרי ליה שאר ספרי דבי רב ואינו בכלל סתם ספרה ר"י ועיין רשב"ם בבא בתרא קכ"ד : כתב בשאר ספרי דני רב ספרא דבי רב הינו ת"כ ברייתה של ספר ויקרה שהר ספרי דבי רב קרי לחדרש של ס' בחדבר מישלחו מן המחנה עד סוף הספר אלה הדברים וכו' ומכילתא דהיינו מדרש אלה שמות ' מהחודש הזה לכם עד סוף הספר כולהו חקרי שחר ספרי דבי רב והיינו דחתריט בעלחה סתם מתניתין רבי מחיר סתם ספרה ר' יהודה סתם ספרי ר' שמעין סחם סדר עולם רבי יוםי שתם תושפתה ר' נחמיה וכולן הליבה דר' עקיבה עכ"ל הרי דאינך לא נקראים ספרא אלא ל"ל שרש"ו כיון שבוודאי היו בנוסחת כתו"כ שלפני הגמ':

ב דתניא מנין לאברים ת"כ ס' לו

בוה ע"א דתניא היה ר' יהודה אוחר מנין להלחת כו' תו"כ ס' לו :

שם ע"ב וכדתניה אש תחיד כו' ליחד כו' תו"כ ס' לו ופ"ש קרבן ההרן:

שם נא ע"ב דתניה חשר לו הוה כתורת כהנים ם' חתרי פרשה כ' ברייחה כ' והובה גם בשבועות ד' י"ד בלשון דתניה : בג ע"א תניא ר' אליעזר אותר ולא ימות עונש הוא בחו"כ אחרי סוף פרשתא א' ועי' דרך תמים בהגהת תורת כהנים פ' אחרי . וגם מכאן תיונתא להרח"ע:

בה ע"א דחנה דבי ר׳ שליעזר בן יעקב על פני הכפורת כו׳ הוה נתו"כ : מחרי פרק ג' ברייתה י"כ

בל בן דחנים למעלה הום חומר וכו' הום כתו"כ ויקרם דיבורם דחטחת פרק י והוכח נס בובחים ל"ד: בלשון דתניח:

מנים אידך ולקח מדם הפר וכו' הוח בתורת כהנים אחרי פרק ב"ל ע"א תנים אידך ולקח מדם הפר וכו' הוח בתורת כהנים אחרי ד' ברייתא ט'

שם ע"ב תניא אידך לפני כ' מה חלמוד לומר הוא בתו"כ ויקרא פרק ג' ברויתה ו"ה: ב"ב כדתניא וכלה תכפר כו׳ הוא בת"כ אחרי ריש פרשתא ד׳:

בל ע"ב תניה נמי הכי הוה כח"כ ס' מצורע פרק ב' ברייתה ח':

בג עיב דתנים אשה לה לתכו הום בת"כ ממור פרק ז' ברייתה ד': דתניח

Digitized by Google

הקדמה

<u>עבור</u> כי ראיתי כי הגאונים שעשו ציונים לתורה כגון בעל עין כשפט וססורת הש"ס הכינו וגם חקרו הגאון בעל שלטי הגבורים והגאון כהר"י פיק לא ציינו בהש"ם איזהו מקומן של דברים הנאמרים בתורת כהנים זולת במקומות מועמים וידוע גודל התועלת ביריעת הדברים הנאמרים גם במקום אחר כי דברי תורה שפעמים עניים במקומם ונסתבכו בו ראשונים או אחרונים בפירוש דיבור אחר וכאשר נראה אותן הדברים נאסרים בסגנון אחר באיזה סקום משם נדע הפירוש האסתי באותו מימרא לזה באתי אנכי הצעיר לרשום מה שמצאה ידי הצעירה יד כהה ושפילה לציין כל המקומות שהובאו מיכרת התורת כהנים בש"ם ואם כי לא באתי עד כולן לא אמנע מלרשום מה שהגיעה לידי ואשים לכל הלשון מערכת בפני עצמו כי לפעמים הובאו בשם תנו רבנן: ומה שרצו מקצת לומר שכל תניא הוא מת"ב לאו כללא הוא כמ"ש ה"ר כנהם עורי תשובה כ"ה וכאשר תראה במה שארשום בעוה"י - ולפעמים הוְבאה בשם תניא ולפעמים בשם ת"ש או מיתיבי ולפעמים בשם מיכרא מתמא או לשם איזה אפורא והש"י יאיר עינינו בתורתו∙ ומצינו בגמ׳ דדוה רגילי בספרא הוא תורת כרנים במגילה כ'ח∶ ההוא דהוה תגא הלכתא ספרא וספרי ותוספתא ושכיב אתו אמרו ליה לרב נחמן לספריה מר אמר היכא נספרא הי צנא מלא ספרי דחסר תא חזי וכו' ובשבועות מ"א: פרען באפיה בי תרי דתני הלכתא כי אתא לקמיה דרב נחמן כו' הא אנא ורב ששת דתנינא הלכתא ספרא וספרי ותוספתא וכוליה תלמודא וקדושין מ"ם ע"ם שאני שונה כו'ר' יודא אומר מדרש פי' רש"י ספרא וספרי שהן מדרשי מקראות כו' ה"מ דאמר להו תנינא אבל אמר תנא אנא עד דתנא הלכתא מיפרא וסיפרי ותוספתא ובקדושין ל"ג : בר קפרא ואמרי לה ר' שמאל ב"ר יומי הוה יתיב בי מסחותא ואזיל ר' שמעון ברבי ולא קם מקמיה ואקפד ושקבר ותוספתא ובקדושין ל"ג : בר קפרא ואמרי לה ר' שמאל ב"ר יומי הוה יתיב בי מסחותא ואזיל ר' שמעון ברבי ולא קם מקמיה ואקפד ואתא א"ל לאבוה שני שליש שניתי לו ברייתא של מדרש מדרש המפר תורת כהנים מ' ויקרא, שניתי לו ברייתא של מדרש ואתא א"ל לאבוה שני שליש שניתי לו ברייתא הספר) ולא עמר מפני אמר לו שמא בהן יושב ומהרהר ופי רש"י ומרוד הוא ולא הבין בעברך לפניו והנה למה אמר לו שבהן היה מהרהר היה לו לומר סתם דילמא היה מרוד בדברי תורה והגראה לומר דוראי היה ר' שמעון בר רבי בקי במהותו של בר קפרא או של ר' שמואל ב"ר יוסי כראשכחן שהיו האפוראים סכירים לב כל אחד ואחד בעירובין י"ג' אכר ר' יוחגן י"ח ימים גידלתי אצל ר' אושעיא ברבי ולסדתי לב כל אחד ואחד סתלמידו וא"כ אילו היה מבעו של אותו שלמד לפניו להיות פרוד בעמקות העיון לבל ירגיש בבוא רבי לא היה רבי שמעון ב"ר מקפיד עליו אלא היה מכיר מבעו ודרכו שדרכו שאעפ"י שהוא מרוד בעמקי החכמה היה לו להרגיש בביאת, רבו לזה אמר לו שמא בהן היה יושב ומהרדר היינו הגם שעד הנה לא הורגל להיות פרוד כ"כ שמא בהן היינו בתורת כהנים שהוא קדשים שהוא עמוק וחמור כדאיתא בעירובין עלץ בנערה אהורנית והנעירתו אפרי לה מסכתא פי רש"י סיים אחרת והתחיל בזו עירנית עפוקה וחפורה ופעוררת לופדיה וברש"י ב"ם ק"פ כי ספית לשחיפת קרשים פי'רש"י מסכתא זבחים עפוקה הוא וכו' ולזה אעפ"י שבעיון אחר ררכו להרגיש שפא בהן יושב ופהרהר והוא פקום עיון עפוק וכדאפרינן ביבפות ע"ב: על ר' יוחנן רבשפונה עשרה יפים לפד חכפת כל א' בעירובין נ"ג : ואעפ"כ ת"כ תניא בתלתא יופי ופברה בתלתא ירחי: ובבראשית רבה פ' ג' וירא אלקים את האוד כי מוב זה ס' ויכרא שהוא מלא הלכות רבות וכו כנגד ס' משנה תורה וכו' ובמדרש שיר השירים דף ו' בפכוק ידיו גלילי זהב וכו' מעיו עשת שן זה תו"כ מה הכרס הלב מכאן וכרעים מכאן והוא בתוך כך ת"כ שני ספרים מכאן ושנים מכאן והוא באמצע (וע' תום' ברכות י"ח ע"ב בתוך הבור) עשת שן מה עשת שן זה אתה עושה ממנה כמה יתידות כמה רמדים כך ת"כ יש בו כמה מצות כמה דיקדוקים כמה קלים וחמורים כמה פגולים כמה נותרות כתובים בת"כ מעולפת ספירים מעולפת כוחן של בני ארם שקשה כספיר הזה ובזוהר פרשת בא דף ל"ח יתבי רבי חייא ורבי יוסי (קמיה דר,"ש) ואוליף להו רוא דת"כ והזו מהדרי בכל יומא ויתבי קמיה . ועיין בחזקוני סוף סדר בחוקותי כ' מעם למה נקרא ת"כ:

ציונים ומראה מקומות מהגאון מהריד

ברבות ב ע"א כדתניא וכא השמש וטהר הוא בתורת כהנים פ' אמור פרק ד' ברייתא ח':

שבת ב ע"א תנים רבי אותר מעם הארן בעשותה הוא בת"כ ס' ויקרא דיבורא דחטאת פרשה ז' ברייתה ט' ולקתן ל"ב הובאה

בשם ת"ר וע"ש וגם תכחן קושיא לישוב הרת"ע פי' ק"ה הא מני ר' חייא לפיועי לשת ואל כדי שתהא שלהבת עולה תאלים הא כד"א תני ר' חייא לפיועי לשת ואל בדי שתהא ז' להעלות נר תמיד שתהא בד"ב כת"כ כ' אמור פרשתא ו"ג ברייתא ז' להעלות נר תמיד שתהא

שלהבת שלה [והדרך תמים הגיה גם שם תיבת מאליה]: בא צייא תני רמי בר חמא כו' הוא תני לה והוא אמר לה להעלות נר תמיד שתהא שלהבת שלה מאליה [הוא החו"ב דלעיל:

נמין נותרי שתיין שניטנו שנט מושנים בין הוא בת"כ מצורע פרשת וכים פרק כ' ברייתא ה' :

ופיט ערק כ ביייתה של . קר ע"ב והתניא מנין לסירום באדם כו' הוא בח"כ אמור פרק ז' ברייתא י"א ומסיים שם כדברי בן חכינאי וע' פירוש הראב"ד על תמיד ד'

כ"ז: ובפי הראב"ד שם דף י"ג: קלב צ"א תניא כוותיה דר' יותנן ודלא כר' אחל בר יעקב שמיני ימול כו' הוא בת"כ ם' תזרוע פרק א' ברייתא ג' והובא גם בירושלמי

נדרים פ"ד נדרים: קלג ע"א דתנים בשר וחף על פי שיש שם בסרת ח"ב תזריע פרק ה'

עירובין דף כמי כדתנים מכם כו׳ הוא נתיכ ויקרא דיבורא דנדכה פרשתא כ' ברייתא ג' :

צר ע"ל דתנים בני ישראל סומכין הום בתו"כ ויקרם דיבורם דנדבה פרשה ב' ברייתם ב':

קה ע"א דתנא רב ככנא מחוד שנאמר כו' מטוה בתמימים כו' הוא בת"כ ס' אמור פרק ג' ברייתא י"א .

פברום ד עיא ותנים כל היום כשר לחילה הוח בת"כ חזריע ברייתה ברום ד עיא וחנים כל היום ביותה ק"ח:

לו"א תני תנה קמים דרב ששת שרן מטמחם וכו' הוה בת"כ כו' שמיני כוף פרשה ה' בשם ר' עקיבה:

בן ע"ב דתנים ושמו בנחת כרי סום בת"כ ס' ט פרק ב' כרייתם ד':

לב ע"א דתניה וחטהה בשגגה פרט לחזיד הוה כת"כ ויקרה דיבורה דחטהת פרשתה י"ה ברייתה ה' וע"ש בקרכן ההרן וע' גמ' הגינה כ"ה: פרשתה נ"ה תייה כי כל הוכל חלב וכו' הוה בתורת כהנים כ' לו פרשה י' ברייתה ט':

מה ע"א לתניח כל חשר יגע בנשרה כו' היח בת"כ צו פוף פרשה ג' וע"ש

קרבן אהרן : ל"ב אליכא דר"ע דתפיא וכו' הוא בת"כ ס' בהר פרק ד' ברייתא ה' פ'

אמר ר' עקיבל וכו':
ממר ר' עקיבל וכו':
בי צ"א דתנים מערב עד בקר כו' חו"כ אמור פרשתה נ"ג ברייתה י"ה:

בש ע"א והתניא את אשר לחטאת כו' הוא בת"כ ויקרא פרק י"ח ברייתם כ' והובא גם בהורות י"ג:

מו עדב מיבעי: ליה לכדתניה הוה בח"כ ס' צו פרק ו"ד ברייתה כי ושם הטסחה בשעה שטחהי מתים חייבים וכים וחצורעים חייבים הין מחלי מתים חייבים והיבה לקמן צ"ה : בלשון שמהי מתים חייבים היו ובים ומצורעים חייבים והיבה לקמן צ"ה : בלשון

תנו רכנן:

שם ע"א כתום׳ ד"ה שכן דהה דתנים כת"כ : ס' חוריע פרשת נגעים פרק כ' ברייתה וי ועי' תום' יותה ו' : ד"ה שתפתה וע' פרק כ' ברייתה וי ועי' תום' יותה ו' : ד"ה שתפתה וע' פרק ירחים פי שכ"ה:

יניא דמניה לה ילין כו' הוה בח"כ ס' לו פרק י"ב ברייתה ב' ועיש קרבן ההרן:

לה ל"א ותניא במש כו' הוא בת"כ ויקרא דיבורא דחטאת פ' ה' כסופו: לה ל"ב כדתניא כשב לרבות את הפסח הוא בת"כ ס' ויקרא דיבורא דידורא די והובא גם לקתן עו בלשון דתניא וכן בנדתים ע' ובתנחות פ"ג וער' יד תלאכי כלל רכ"ו:

צו ע"א דתניה כשב וכו׳ נסמן לעיל כסמוך:

קט צ"א כדתניא כו' במי מקוה ט' הוא בת"כ כו' מצורע פרשת ובים פרק
ו' ברייתא ג' והובא גם בעירובין ד' ובתניגה יא וביותא ל"א :
קב צ"א תניא כותיה דרבא כו' ת"ל על תצות ותרורים ע' הו"כ אמור
פרק י"א ברייתא ג' תלמוד לומר עליו תאכלו ופי' הכתוב דכתיב
תאכלו עליו תצות:

הסכמות

בעז"ה . ס"ה החברך המופלג השנון לאשר מהרחוי לסיים לדבר מצום בוד ז"ל מחבר הנהית הנ"ל:

א' כ' שבת תרכ"ו פה גור

בוריי זיל .

ובר אבהן יחי מוה' בצלאל לוחת גם חני מסכים בהרב הנחון החסיד המנוח מוה' להדפסת ס' הנ"ל ושלח להשיג גבול יעסב דוד ז"ל אכ"ד דק"ק ווישגראד החופלג השנון מוה' בצלאל נרו יאיר כן כניע לפני שרצונו להבית לבית הדפום הרב המחה"ג החסיד המנוח מוה' יעקב ספר כת"י מחד מבעלי התום׳ ז"ל רבינו הר"ש משאנ"ן פירוש על הספרא אשר הנחילו אכיו הרה"ג ז"ל ואשר בעודו בחיים חייתו היה משתוקק להדפים הפירוש הנ"ל ולהפיצו בין לוחדי הק' יצחק מאיר בהרב תורה י והה"ג המכוח הכ"ל בבקימותו שגיא עשה מטעמים בשולי היריעה ובשם סנסות מוהרי"ד יקראם : ההנהות

הנ"ל בשוים : הן בדברי הספרת הקי והן בפירוש הר"ש ז"ל י והנה בנו הנ"ל בן יכבד אב רטנו לקיים מילי דאבוה ז"ל ולהעלות הספרא בעטרת הפירוש וכסנסות סנ"ל י לוכות לרבים וכן שלמים המשתוקקים לרוות למחונם בדברי רבותיט הקדמונים ז"ל אשר כיה להם לב רחב כפחחו של אולם י לכן הכני לחמוך בידו ויאושר חילו על הטוב אשר יפעל להוציא אור יקר להיותו קפוי ותלוי לכל מבין וחך למותר להוהיר לנוהרים חחב"י בכ"מ מושבותם שלח להשיג גבולו של החל"ה חשך עשרה שנים רצופים חיום כלות הדפסת הפי סנ"ל וזכוח רבוחינו ז"ל חשר תובחים בספרה ורבינו הר"ש ז"ל יעמוד לנו לקיים בנו נבוחת הנביה יחוקהל נתחי חת תורתי בלבם ועל לוח לכם הכפנו

הבעהה לכנודה של תורה הוגיה ולומדיה ביום ב' כ"ג תמוז שנת הכת"ר לפ"ק:

דובערוש מייזלש חופ״ק ווארשא יע״א

כל מנשימי מלל ימללו חנו שבח חבה יד שלוחם אלי מאת חתני והללו ליוצר כל - אשר חלה מחכמתו המופלג השנון היקר שלשלת לירחיו והופיע כם רות חכמה ובינה היוחסין מוה׳ שלמה בצלאל נ"י . כן לפענת תעלומות תורת כהנים . כבוד מחו' הרב הגאון המטח מוה' סן המה מבעלי החום׳ והמה בכתובים זה יעקב דוד ז"ל אבד"ק ווישגראד כי שנים כבירים ולה זכינו לחזות נועם רצונו להעלות על מכבש הדפום ספר זיו פנינו לחלחות מדע קדשם י והעיר חו"ב עם פי' הר"ש משחנ"ז י וגם ד' לנחות שמו חת כנוד קדושת הרב הנהות ופירושים מחביו הנחון הכ"ל הגאון חו"ב המפורסם לשם ולחפארת ולאשר כי יש בידו הסכמות מגאוני בשערי חכמי לב כועם שמו מוהר"ר זמנינו ע"כ גם ידי חכון עמו להוציא יעקב דוד נ"ו אב"ד דק"ק ווישנראד לאור תעלומות חכמה חמדה גנווה להאיר עיני יושבי חבל ולהתענג מימים קדמונים מבעלי תום' וצ"ל עם באמרי קדשם אמרות שהורות לוף דבש נקודות הכסף מאביו הרב הנאון ול"ל והוסיף ברוח דעת והשכיל חידושים ומובעחני בחחב"י שלה יבום חחר נפלאים יוכוחם יעמוד להרב הקדוש להסיג גבולו דלא ליקום בארור לבצע פרי למעלהו להדפיסם ולהפיץ מפיג גבול וכל המסייע אותו יהיה" עכן אורם על פני חבל : אשרי הדור שכרו כפול מן השמים : שיוכו להתענג באור המאי לעיני כל בשר דברי הבעה"ח לככוד החורה ולומדי יום ה׳ רחה מרכ"ה: מתיקות ועריכות חידושים התתוקים מנופת לוף : כל נכבדי לב חוהבי קנין עדן ישמדו לעזר ולסעד חתונה בק"ק ישמדו לעזר ולסעד חת הרב הקדוש ל"י הק" מאיר החונה בק"ק לברך על המנמור הדפום ונכון לבם זכות שידלאווצי בעלי חום׳ יעחדו לכל החסייעים לדבר

מלוה להגדיל חורה ולהחדירה : יצלחו במעשיהם ויגדלו צחצחיהם לרוב טוב : יום כ' כ"ה סיון כח מעשיו הגיד לעמו לפ"ק . וישראל עם קדוש לא ישינו גבול חלילה איסור תורה מיום לאת הדפום עד עשרה שנים

ישעיה מושקאט חו"ק פראגא

לדעת כל מקום אשר ימצא בפי' הר"ש הג"ה מסובב בשני חצאי לבנה עיגולים הוא מהמעתיק הראשון הכ"י לא נודע מי הוא ואשר מוסבב בחצאי לכנה מרובעים הוא מהרהה"ג מוהרי'ד ז"ל

לבונדן ברחות גלוי לכל כי הפירוש היקר הלו משר אנחנו נותנים לפניכם היום הוא מחד מקמאי יראה בפי' הלו בפ' צו פ' ט' כתב כך שמשתי ממורי הה"ר ר' דוד בר' קלונימום תחינלבורק וכן כפ' נגעים פ"ב כתב כך פירש לי מורי הרב רבי דוד ברבי קלונימום משם ה"ר שמוחל בר' מלוניתום י וזה ה"ר דוד בר' קלוניתום היה תלחיד הרשב"ם ור"ת ור"י אחיהם כח"ש בשלשלת הקבלה ובסדר הדורות זהיה בשנת תתק"פ לפרט כחויכר קטנימום הסר"ם מרוטינבערג ומובה בתום' כתובות ד' ד' ובמרדכי סוף יבמות ובפ' בתרה דע"ו סי' תתנ"ו השיב ראבי"ה לה"ר דוד בר' קלונימום הסובה בתוביה בהי"ו סי' מתנ"ו השיב בתוביה מתוביה מתוביה מתוביה בחלונימום בתוביה מתוביה מתוביה מתוביה בתוביה בתוביה בתוביה בתוביה מתוביה בתוביה בתובי סדורות ריש ד'. נ"ו - וכפרשת בהר פרק ה' ברויתה ב' מסיים ובפירושי למשניות החרכתי יותר הוח בר"ש מם' שביעית פ"ע משנה ז" : והרבה פעמים בהוכירו איזה משנה מס' ורעים מסיים ושם כירשנו " מזה תראו ברור כי הר"ש משאנ"ז היה גם מחבר הפי' הלו על הספרא י

. 10 :937

N. LIT . U

Wolno drukować, z warunkiem złożenia w Komitecie Cenzury, po wydrukowaniu prawem przepisanéj liczby egzemplarzy.

Warszawa dnia 18 (30) Maja 1865 r.

P. O. Cenzora 'B. CYMERMAN.

דבר אל הקורא

סנובעים מתקור הפורם האמם והמוסר י וסמגעים לאיסור גזילה, גניבה, אוגאם, בלי שום חילות כין יסודי וכין אינו יסודי סוסיף לכניי לגפי ישקב ישרו לאחר: , הדבה עד ככ לא חזימי ולא כארמי, אלא מדברים בנוגשים במשון אין סבדל בין ישראל לעם אחר, אבל אם ישאל סשואל, אם מופר לישראל לבוו כלבו אחד שיפר סאומות או לשנאימו, אף אפס אמור לו כשלטות מתוכר מלבד ששנו חכשים כלשון המשום (אבות פרק ד' משני ג') אל פסי בו לכל לו כשלטות מתוכר מלבד ששנו חלשים בלשון המשום ל אדם , דייקו כלשונם כל אדם מאיום אומם שיבים ואמרו עוד שם (פרק כ' משנם יא) כ' יסושע אומר , עין כרע וילר כרע ושואם הבריות עוניאין את האדם תן העולם, ונקסו גלשונה בריות, כל הבריות במשפע, כולם יציר כפיו , וכוא ע"ם השכל , הלא בני אב אחד כולט , ואיך יעלם לל בפרות במשפע, הלדם לפקל או לולול בכבוד שום אדם באדמה יהים מאיזם עם שיסים י חדבר זה על דעת בי בה לדם להדם להדם להדם באדמה יהים מאיזם עם שיסים י חדבר זה מפורם משם למדנו כחוב בחודם (דברים כ"ג ה") לא תחשב מצרי כי גר הייש לארצו - אא ולמד ק"ו , מה המצרים שהשבידו את ישראל והשליבו זכוריםם ליאור , עם כל זה אך בעבור שהיו לישראל לכסניא שמה , צוחה החודה לא חתשב מצרי כן האומות שאנחוו יושנים תחקיםם לישראל לכסניא שמה , צוחה החודה לא חתשב מצרי כן האומות שאנחוו יושנים תחקים שלוים ושקטים, ורשות נתוכה לנו לשמור ולעשום ולקיים אם כל דכרי התורה ולתחור בכל מיני משחר ולאמן את ידינו ככל אומנות ומלאכות, מי שתי חסר לב ומשוגע יעלם על לבו לנאן ולגדף אומות האלם . את זם כי אם רוע לב והוא נגד התורה היראה והתכמה . המחבר שם הוסיף וחתו מה ככל ואם ישאל השואל . אם המלכות שושם מכם פל שום דבר , אם יש הישר לאתר . אם ככל ואם ישאל השואל . אם המלכות שושם מכם פל שום דבר , אם יש הישר לאד ש ישראל למשות החבולה וערמה להבירות א"ע מן המכם היה כוא וראה מה שבחל (המי"מ מ"מ ש"מ שני ושל או ובירות היבל אום שישראל ייםן יותר, מ"מ מקרי | דבר קצוב להל לא מו והינא דמלכותא דינא , והמברית המכם הים עובר פל לא מצאל הצאל המברית המכם הים עובר פל לא מצאל השואל היותר המכור המולה משור שבואל מנת המלך "

ענינו נכנ דור מחתם שיין בחורם החניחן חחם הוח לםם שבנו עניםם מכולריםם כר' וכפרם
הכמים נולרים סהוקרים חמיד אחר כאמת, שלאו שאין לנו אם בסיומע מתחקים לשמר
ולסחוק פורם אלהינו בידינו, ע"כ כיו למחסם לנו ומחשב להם לדקה."
אקרי אשר כצעו לפני כני עמנו קשר אמרי אתם ושלום אלם המיוסדים על דברי חכמיע גאומינו
ומנסלינו נשא שימינו לבורא ואכי כל יצורי קבל, וברוח נכון נפיל תחנש לפניז לסאיר
ומנסלינו נשא שימינו לבורא ואכי כל יצורי קבל, וברוח נכון נפיל מחנש לפניז לסאיר
עינינו בתורתו, להדריכנו בדרך תבונם ומישרים, לשמריש אששחשים ארוח והרסורים רפים
במביאר לודי קרמים שנאם ובדיון ,ולנטוע כלבנו יראמו סספורם, יראת בקרבנן סנשב ופרחמן,
ואכבם אדם האמיחים מתפיקם אושר שלום וברכם, אתן.

בל יודע ספר , ירא אלכים ואוסב מוסר , ינין לאשורו שכל דיני ממונום כנאמרים כשים וכספרא וכפוסקים, ובספר, ירח הנכים וחוכב פוסד, ינין נחשורו שכנ דיני מחשים במתביים בשים וכספר ירוש מספר, ובית מקום, ובית מחשים במתביים בשים וכספר ירוש מספר, גניכם, וגדילם, אונאס, שראת אנידם, שסקי ירושם, שנושר, נכים, שבדות, ירוש, זכות, יאוש, בספר, תרם, דיני מישם, שישין, פלקות וכדותם, אין לכם כאשן כזם שום כח בשועל, כי ענינים כאלם הולכים כומנים לכי וורא נכסל לאמר : אם כן סדבר מם לע עשים לדינים שכבר חלשו וחדל לכיות לכם אורח בשישור שביש של מוד בינים שכבר חלשו וחדל לכיות לכם אורח משומות בששולם על פכאלב האת ישים לע עשים ברינים שכבר חלשו וחדל לכיות לכם אורח משומות בששולם על פכאלב האת ישר שביש מכבות מודרים ודומת בייל של אי שרבים כת משומות בשומות בייל של אי שרבים כת התוכנות המדרים ודומת בייל של אי שרבים כת משומות בשומות בייל של אי שרבים בת התוכנות המדרים ודומת בייל של אי שרבים בתוכנות מודרים ודומת בייל של אי שרבים בת התוכנות המדרים ודומת בייל של אי שרבים בת המדרים ודומת בייל של אי שרבים בת התוכנות המדרים ודומת בייל של אי של הייל בל אי שרבים בת התוכנות המדרים בת המדרים ב מעומות הפעונה כב נכ בכתנה החת ישיב נענמו בנה ניינים החרים דין כומן הום בום כח כת בפיעל, כגון קדשים, תרומות, משברות, שהרות ובדומה, ובכל ואת מוסקים ומשיינים בם, איש איש כשי יכולת הפניות וכנית מרות מצו לקיים והנית בו יותם ולילה יוגם מיים איש השיבים במיים מצו, אליל, ויין נסך, וכדומה, קאי על עמים הקדמונים שלא ידעו אל אתת ולא האמינו בנילוי בכינה ובסורתו, גם דרכי מוסר ואהכם הקדמונים שלא ידעו אל אתת ולא האמינו בנילוי בכינה ובסורתו, גם דרכי מוסר ואהכם המדינות אייראא השמים אבר ארשו שוכנים לכמח המשום אותר משום אותר במדינות אייראא השמים אבר אלים שוכנים לכמח המשום אותר במדינות אייראא השמים אבר אל אלים שוכנים לאחר המשום המדינות הייראא המשום אותר המשום ה על אדמחם כלל חסד שלכיהם כאדירים וסרחמים יו"ם, מכירים כורא האפיקי , מאמינים בגילוי שבינם ובחורתו הקרושם וחשגלי מוסר ואהכם רמים יעצרו . בגילוי שבינם ובחורתו הקרושם וחשגלי מוסר ואהכם רמים יעצרו .

כי בכל ספרי יראה ומוסר בלשוננו הקדושה נמנאים לרוב , ואך להוכרם בעומא נליגה םם מעם מוער :

ואחד אינו ישראל במיכ כדבר זה י ואלה אוהרוחיו בפי' המשמיום כלים פ"ב י א"כ דברה חורה תמו נינו שלמו בידי בדבר ום מהכם הוהכדומיו כפי במבניום כנים שלב חיד דכרם חודה בעובד כיכנים שתחם ידך ה"ו באינו יכודי שאינו מחם ידך וכך אינו מותר כבוד וכתחבולם ומיני הרמאות וכאונאות ורמעקישים על כא"י כיו" ואנו הרשית כולן אשר ביאר כש"י שיא ימער אותם ויתעלב עושם אמר (דברים כ"ם) כי מועבת כ' אלהיך כל עושה אלם כל עושם עול: ב) בגאון ר' מנתם כמאירי בשפרו שם מקובלת (בכא קמא) שכאר ענין אסור גדלה וגניבם

ספקשת כלואם וכדומם אפילו נגד עיבדי כוכבים בלא היו גדורים כדרכי סופות י ואחר חשר כעמיק בחקירתו לענין החזרת חכידה לעובד כוכנים , וחמר שוה חינו חיוב רק דרך חפידות סיים מאמרו כנכנד בדגרים רכולאים אנה ,(ולענין נסק) כא כל שבוא מעממין הגדורי בדרכי כדסום שובדי אלהום על אחר לד אע"ם שארונחם רחוקה מאמותעו אינם בכלל זם, אלא סרי כן כישראל גמור לדברים לאלו, אף באכירה ואף בטעות מעלמםי וכל שאר דברים בלי בום חילוק"

ב) רבי משם כן רגיז בסשרו סיקר אלה המלות (דף ק"ו ק"ו) דפום אמשטרדם בחוך חקירתו על ג) רכי משם בן הגיז בספרו היקר אלה המצוח (דף ק"י ק"ו) דפום אמשטרדם בחוך הקירתו על החיוב בהפרח החד ובהחוקה טובה י הסיף מלחי לאור: בזבן הום מלחי לאור החיוב בהפרח החד ובהחוקה טובה יר"ם בחסד אל מקבלים אימו ובכל שנים יפוח וברחשי אב, הדרוח הופש שמור ולעשוח ככל אשר לוה כ"א לקבינו אותנו כו' ונוסף לזה שמטים לנו חירום הגוף סחור את החדך כאחד מהם , שודאי ראוי להחיק להם טובה ולהמשל בעד שלוחם ושכרם לטוב יהים אתם מאת אבינו שבשחים, וכך הוא חובחנו יין החורה וכך ואם לנו להכיר בטובחם החדם כעל כל אשר גמלנו בש"י על ידם י וכל שתי שיאמין ויאמר הפוך מזה הדבר, שחודמנו מלחדת חופנו לרשות היות לינו אלא טועם, והוא דרך הש"י מלחדת חופנו לרשות הוא לא טועם, והוא דרך הש"י באלוח והשוכות מהרא"ף שבוא דף כ' זו' ואחר אשר החוב המהבר ז"ל חקירתו בדורים

הסכמות

בעודה - ס"ה המכרך המופלג השנון לאשר מהראוי לסייע לדכר מצוה הרב המחה"ג החסיד המנוח מוה' יעקב הנים לפני שרנונו להביח לבית הדפום דור ז"ל מחבר הנהית הנ"ל: ספר כת"י מחד מבעלי התום' ו"ל

א' כ' מבת תרכ"ו פה גור

להדפים הפירוש הנ"ל ולהפיצו בין לוחדי הק' יצחק מאיר בהרב

פנכות מוכרי"ד יקראם : הכנהות סנ"ל בשוים : הן בדברי הספרת הקי והן בפירוש הר"ש ז"ל י והנה בנו הנ"ל בן יכבד אב רטונו לחיים מילי דאבוה ז"ל ולהעלות הספרא בעטרת הפירוש וכבגהות הכ"ל י לזכות לרבים וכן שלמים המשתוקקים לרוות למחונם בדברי רבותינו הקדמונים ז"ל חשר היה להם לל רחב כפתחו של חולם י לכן הנני לתמוך בידו ויחושר חילו של הטוב חשר יפשל להוליח חור יקר להיותו קפוי ותלוי לכל מבין וחך למותר להוהיר לנוהרים חחב"ו בכ"מ מושבותם שלח להשיג גבולו של החל"ה חשך עשרה שנים רלופים חיום כלות הדפסת הפרי סג"ל וזכות רבותינו ז"ל אשר תובאים בספרא ורבינו הר"ש ז"ל יעמוד לנו לקיים בנו נבואת הכביא יחוקאל נתתי את תורתי בלבם ועל לוח לבם אכתבנו

רכינו הר"ש משחנ"ן פירוש על הספרה

אשר הנחילו אכיו הרה"ג ז"ל ואשר

בעודו בחיים חייתו היה משתוקק

תורה י והס"ג המכוח הכיל בבקיחותו שנית עשה תטעמים בשולי היריעה ובשם

הבעה"ה לכנודה של תורה הוגיה ולומדיה ביום כ' כ"ג תמוז שנת הכת"ר לפ"ק:

רובערוש מייזלש חופ״ק ווארשא יע״א

כל מנשימי מלל ימללו חנו שבח חבה יד שלוחה אלי מאת חתני והללו ליוצר כל - חשר חלק מחכמתו לירחיו והופיע כם רות חכמה וכינה היוחסין מוה׳ שלמה בצלאל נ"י . כן לפענה תעלומות תורת כהנים : כבוד מחו' כרב הגאון המנוח מוה' סן המה מכעלי החום׳ והמה בכתונים זה יעקב דוד ז"ל אנד"ח ווישגראד כי שלים כבירים ולח זכינו לחזות נועם רצונו להעלות על מכבש הדפום ספר זיו פנינו לחלחות חדע קדשם י והעיר תו"כ עם פי הר"ש משחל"ן י וגם ד' לכחות שמו חת כבוד קדושת הרב הגהות ופירושים מחביו הגחון הכיל הגאון חו"ב המפורסם לשם ולתפארת ולאשר כי יש בידו הסכמות מגאוני בשערי חכמי לב כועם שמו מוהר"ר זמניט ע"כ גם ידי חכון עמו להוציא יעקב דוד נ"י אב"ד דק"ק ווישנראד לאור תעלומות חכמה חמדה גנווה להאיר עיני יושבי חבל ולהתענג מימים קדמונים מבעלי תום' וצ"ל עם באחרי קדשם אחרות טהורות לוף דבש נקודות הכסף מאביו הרב הגאון ול"ל והוסיף ברוח דעת והשכיל חידושים ומובעחני בחחב"י שלח יבום חחר נפלחים : זכותם יעמוד להרב הקדוש להסיג גבולו דלח ליקום בחרור לבצע פרי למעלהו להדפיסם ולהפיץ מכיג גבול וכל המסייע אותו יהיה" שכן אורם על פני תבל . אשרי הדור שכרו כפול מן השמים . שיוכו להתענג באור המאי לעיני כל בשר הברי הבעה"ח לכבוד התורה ולומדי" מתיקות ועריכות חידושים המתוקים מנופת צוף : כל נכנדי לב חוהבי קנין עדן ישמדו לעזר ולסעד חת הרכ הקדוש נ"י הק' כואיר החונה בק"ק לברך על המגמור הדפום ונכון לכם זכות בעלי פום׳ יעמדו לכל המסייעים לדבר

יום ה׳ רחה תרכ"ה:

המופלג השנון היקר שלשלת

שידלאווצי

מלוה להגדיל חורה ולהאדירה . יצלחו במעשיהם ויגדלו צאצאיהם לרוב טוב . יום כ' כ"ה סיון כח תעשיו הגיד לעמו לפ"ק . וישראל עם קדוש לא ישינו גכול חלילה איסור תורה חיום לאת הדפום עד עשרה שנים

ישעיה מושקאט חו"ק פראגא

לדעת כל מקום אשר ימצא בפי' הר"ש הג"ה מסובב בשני חצאי לבנה עיגולים הוא מהמעתיק הראשון הכ"י לא נודע מי הוא ואשר מוסבב בחצאי לכנה מרובעים הוא מהרה"ג מוהרי"ד ו"ל.

לבונדן ברחות גלוי לכל כי הפירוש היקר הלו משר אנחנו נותנים לפניכם היום הוא מחד מקמאי יראה בפי' הלו בפ' צו פ' ט' כתב כך שמעתי מחורי סה"ר ר' דוד בר' קלונימום תחינלבורק וכן בס' נגעים פ"ב כתב כך פירש לי מורי הרב רבי דוד ברבי קלונימום משם ה"ר שמוחל בר' **קלוניתום : חה ה"ר דוד בר'** קלוניתום היה תלמיד הרשב"ם ור"יו אחיהם כמ"ש בשלשלת הקבלה וכסדר הדורות זהיה בשנת תתק"ם לפרט כתויכר כסוף תשובת מהר"ם מרוטינבערג ומוכח בתום׳ כתוכות ד׳ ד׳ ובמרדכי סוף יכמות וכפ׳ בתרח דע"ו סי׳ תתכ"ו השיב רחבי"ה לה"ר דוד בר׳ קלונימום וסובת גם בהגה"ת אשר"י פ"ב דגיטין פי' כ"ד וכשו"ת מהר"ם סימן תתע"ב שאילת הר' ברוך לרבינו דוד בר קלונימום ועל התשובה חחומים דוד בר' קלונימום המווכר כאן הוא רבינו שמואל החסיד כמבואר במצרף לחכמה ובסדר קלונימום המווכר כאן הוא רבינו שמואל החסיד כמבואר במצרף לחכמה ובסדר המווכר רש ד' נ"ו - ובסרשת בהר פרק א' ברויתא ב' מסיים ובפירושי לתשניות הארכתי יותר הוא בר"ש מס' שביעית פ"ע משנה ז" והרבה פעמים בהוכירו איזה משנה מם' זרעים מסיים ושם כירשנו " מזה תראו ברור כי הר"ש משאנ"ץ היה גם מחבר הפי' הלו על הספרא "

on the late com-P 10 1937

Wolno drukować, z warunkiem złożenia w Komitecie Cenzury, po wydrukowaniu prawem przepisanéj liczby egzemplarzy.

Warszawa dnia 18 (30) Maja 1865 r.

P. O. Cenzora 'B. CYMERMAN.

דבר אל הקורא

בנובעים מתקור הפורם האמם והמוסר י וסנוגעים לאיסור גזילה, גניכה, אוגאם, וכדומה אומר, עין כרע וילר כרע ושנאם בכריום שוניאין אם כאדם עו סעולם, ונקטו בלשונם כריום, לומר, עין כרע וילר כרע ושנאם בכריום שוניאין אם כאדם עו סעולם, ונקטו בלשונ היוך יעלם על דעם כישר כאדם לסקל או לולול בכביד שום אדם כאדמם יסים מאיזם עם שיסים י חבר זם מחורם משם למדנו כחוב כחורם (דנרים כ"ג ה") לא חחשב מלרי כי גר היים נארלו - לא ולמד ק"ו, מה המליום שהענידו את ישראל והשליבו זכוריכם ליאור, עם כל זה אך בעבר שהיו לישראל לכסניא שמם, לוחם החורם לא תחעב מזרי כו' האומום שאנחנו יושנים מחסיםם שלוים ושקשים, זרשות נחונה לנו לשחור ולעשום ולקיים אם כל דברי החורה ולפחור בכל שיני שלוים ושקשים, זרשות נחונה לנו לשחור ולעשום ולקיים אם כל דברי החורה ולמחור בכל שיני משחר ולחון חם ידינו ככל חומנות ומלחכום, מי ששי חסר לב ומשוגם יפלם פל לכו לנחן ולבדף חומות החלה - חין זם כי חם רוע לב והוא נגד התורה הירחה והחכמה - המחבר הום הוסיף לחמר - חם בכל וחם ישחל השוחל - חם המלכות עושם מכם על שום דבר , חם יש הישר לחש ישראל לפשות חחבולה וערמה להבריח א"ע מן המכם הוה. כוא וראם מם שכפוב (בחום"מ ס" שס"ם סמ" ו), מכם ששסקו המלך ליטול דכר קצור אשילו נום שישראל יסן יותר, מ"מ מקרי [דבר קצוב לכל איש ודינא דמלכותא דינא , והמברית המכם הום שובר של לא מגשל הכפוב בתורה משני שגחל מנת המלך"

ד) מם נחמדים למרחה וטופים לנסש דורש חמם ושלום דברי חו"ש במסכת עבודת כוכבים פ' א' משנה ג' - "ומם שכתב הר"ב והחידוא כו' דכל הני דאתפר בו המסכת פייני בשנדי כוכבים ממש, ובני הארן אשר אמונו גרים עמם בינים, לאו שודי כוכבים סם" -

נעוכדי כיוכנים מתב, וכני כירן השר הנחנו גרים מחם ביניסם, וחו שוברי סככים סם".

ן) הגחון ל' יעקב עמדין, המקוכל הגדול בספרו לחם שמים על פרקי אבוח (פרק ד' משט

י"ד) כרים קולו קול אדיר ונשים להשמיענו חדשות מאירות הזסר קרני ששם מרפא בכנפים.

י"בערך אומות כעולם אשר כיו לפניהם שלא הכירו את כ' וכערו בעיקר, ילא ידעו אלום כעל

יכולת המוחלם בעולם, ולא שכר ועוגש וגמול עוב"ב, מקרא בעיסים (של האומות בעיקר שיש שלים

נותן הזם) גם רוא לשם שמים לפרסם האלסות בעשים, ובמרחקים יתכרוםו להדיע שיש שלים

נמתן הזם ובארן מושל ומשגיח משריר ותערש כו' ונתודע על ידם דברים יקרים כללו שםם חפצי בשרים בלים שום הוארך הוא המשור המוחדים ביו יותרים הואר המוחדים הואר המוחדים הואר המוחדים הואר המוחדים ביו או המוחדים הואר המוחדים המוחדים המוחדים הואר המוחדים המוחדים המוחדים הואר המוחדים המוחדים הואר המוחדים הואר המוחדים המוחדים המוחדים הואר המוחדים המוחדים הואר המוחדים המוחדים המוחדים המוחדים המוחדים המוחדים הואר המוחדים המוחדים הואר המוחדים המו שמים ודחי בחיים רחוקים וכחופי חרן . על כן נחקיים ביום דבר כניסתם עד עתם שמים הוא להי פוחם להלושה ולחופים והדישו כבודו בניים אפר לא ידעום ולא שמש אם בשל המכל מכו כבוד לם" אלבי אמת ולחורפו והדישו כבודו בניים אשר לא ידעום ולא שמש אם שמש, לפיכך לא יקשתה שכר כוומם השובה לשמים ורחמתא ללא בעי בפילאם מכם מוכם בדולה לפליטת בית ישראל הנמצאם, כי לולא כם כבר כלחם הרעם, אבום משמאלים המלחים שבלא את ישראל מחמם קנאח הדם - לולא כ" שבים לנו הקים חבמים נוצרים ושמשאלים המלחדים זכום עלינו בכל דור מחמת שי־וף החורם כחלפות אחת הוא להם שבנו עליהם מכלריהם כו' וכפרע

ענינו גכל דור מחתה ש"וף החורה החלכות חתה הוח להם שבנו עליהם מכלריהם כר' וכפרש
חתמים נולרים החוקרים חמיד אחר האמת, מלאו שאין לנו אם בסיוקט מחתקים לשמר
ולהחיק חורם אלהיט בידינו, ע"ב כיו למחסה לנו ומחשב לם לדקה."
ארורי אשר הצעו לפני צני עמט קשט אמרי אתם ושלום אלם השיושים על דברי חכשים נאורנו
ומנסליט נשא שינינו לבורא ואכי כל יצורי פכל, וכרוח נכון נפיל מחנש לפניז לסאיר
עינינו בחורשו, להדריכנו בדרך חבונם ומישרים, לשמריט אששפוטים ארוח והרסורים רשים
ממביאו' לידי קרמים שנאם ובדיון, ולנטוע בלבט יראשו ספסורם, יראש בארם ובדר מבונו ופרחמן,
ואסכם אדם האמיקם אושר שלום וברכם, אמן.

בל יודע ספר , ירא אלכים ואוכב מוסר , ינין לאשורו שכל דיני ממוטים כנאמרים נש"ם וכספרא ובפוסקים, ובפרט וחוכב מוסד, ינין נחשורו שכנ דיני מחונים במתרים בשים וכספל מקום ובספל מודים, אונהם, אונהם במתרים בשים וכספל מיודים, אונהם, אונהם, מודים, אונהם, מודים, אונהם, מודים, אונהם, מודים, במתרים, במתרים בשום במתרים בתרים במתרים בתרים במתרים במתרים במתרים בתרים במתרים בתרים בתרים במתרים במתרים בתרים חפנומות הספינה על הכחלה האם ישיר לפלמו הלות גם לרינים אחרים אין משן הום כום כח בפיעל, כגון קדשים, תרומות, משכחות, סברות, מסהרין ודדומם, ובכל ואח אנו מוקים ומעיינה בם, אדם אדם כדי יותם ועלה ונם מתיינה בם, אדם אדם כדי יותם הכניה! וכדי מכינת מלנו לקיים והגית בו יותם ועלה ' וגם זאם ידוע לל, אבתקום שמאא מכו"ם, ע"ז, אליל, וייין נסך, וכדומה, קאי על עותי הקדמונים שלא ידעו אל אתת ולא האמינו בגילוי בכינם ונסורתו, גם דרכי מוסר ואהבת בעים לא הכינו ובסר הביעה איר אבי שוכנים לנסח על אדמקם כלל חסד מלכיתם כאדירים וסרחמנים יו"ם, מכירים בולא כאמים , מאמינים בגילוי שהנה ובלות הכיר אתם אלם מ"י מושמים ולאיום נותות קלכה ביריעה מככיל, אכובר לו חפני ולאם ביו ובל מפרי אמום ביו ובלים מכול, ביו בל מפרי ובאב מחום להרום בחום לאום מ"י מושמים ולאיום נותות קלכה ביריעה מיותף אינות ביו בל מפרי ובאב מותם בלות ולא החברה מיותף אינות ביו בל מפרי ביותה ביותם ביותה ב

כי בכל סשכי יראה ומוסר בלשונו בקדישה נמנחים לרוב , ואך להוכרם בעימא נצינה םם מעם מוער :

שם ממשל בממר: וצ'ל נספרו יד סחקם גוזר וחומר כל כגוכנ משים פרושם ומשלם שובר על לא ממשם שלמר לא תנשם הבימר לא תנשם ושלמר לא תנשם ואחד הגונב ממון ישראל או הגונב ממון שובד כוכנים י אסור לגוזל כל שסוא דין שורם אשילו שובד כוכנים י אסור לגוזל או לעשקו, אסור לגווב דמם סכריות אשי דמת שובד כיכנים ואפי מלה אחת של שפור של גניכת דעת אשור, אלא ששם אמת ורות נכון ויכ שכור מכל עול וכווב את דמתם ואחד ישראל שובד מוצל של המות את ביל אדם נתנת ותמכר או לגווב את דמתם ואחד שבתם ואחד ישראל את ביל אתם ביל ואחד אינו ישראל במיכ בדבר זם י ואלם אוסרותיו בפי' המשמיום כלים פ"ב י א"כ דברם תורה

חפידות סיים מאמרו כנכנד בדכרים רכולאים אנם ,(ולענין פסק) כא כל שכוא מעממין כגדורי בדרכי הרחות עובדי אלהות על איזה לד אע"ם שאייונחם החוקה מאמונחנו אינם בכלל זם, אלא סרי כן כישראל גמור לדכרים לאלו, אף באכירם ואף בטעות מפלמם. וכל שאר דברים בלי שום חילוק" -

ב) רבי משם בן רגיז בספרו סיקר אלה מצוח (דף ק"ו ק"ו) דפום אמשטרדם בחוך חקירתו על החיוב בהכרת חסד ובהחוקת טובה: הטיף מלחי לאות: בזברן הום מלכי אומם בארלות אשר ישראל שרוים בקרב מלכוםם יר"ם בחבד אל מקבלים אימנו בסבר שנים יפוח וברחמי אב, בהירות הנפש לשמור ולעשות כל אשר אוה אלהיו אותנו כו" ונוסף לום שנותנים לנו חירות הגוף בהירות הנפש לשמור ולעשות כל אשר אוה אלהינו אותנו כו" ונוסף לום שנותנים לנו חירות הגוף סחור את הארך כאחד מהם , שודאי ראוי להחזיק להם טובה ולהתשלל בעד שלוחם ושכרם לטוני ניסום אתם מאת אבינו בכשיום, וכך סוא חובתנו יון בסודה וכך נאם לנו להכיד בטובתם הסדם כעל כל אשר גמלנו כש"י על ידם י וכל שתי שיאמין ויאמר הפוך מום סדבר, שחוחמו מלמדת אותנו לרמום ולניוב את ממוכם ולנקש רעתם ח"ו, אינו אלא טועם, וסוא דרך סש"י מלמדת אותנו לרמום ולניוב את ממוכם ולנקש רעתם ה"ו, אינו אלא טועם, וסוא דרך סש"י לא ידע, כי צדיק ם' בכל דרכיו כו' " ...

באלות והשוכות מהרא"ף מבוא דף כ' וג' ואחר אשר סרחיב המחבר ז"ל חקירתו בדוררים

Digitized by GOOGLE

ם פרא תורת כהגים

עם פירוש מאחד הראשונים מבעלי התום׳ והוא ר"ש משאניץ י המאיר לארץ בחיבורו על המשניות זרעים י ומהרות · כמבואר מעל"ד :

המממון היקר הזה יהיה ספון וממון כבית גנזי הספרים של הרב הגאון החסיד שלשלת היוחסין צנא מלא ספרא מוה' יעקב דוד זצ"ל אבדק"ק וישטאד כן הרב הגדול המופלג בתורה ובחסידות מוה' ישראל איסר זלה"ה ממעזרימש דלימא י והוא עשה אזנים לתורת כהגים, ואסף חילופי נירסאות מש"ם בכלי י וירושלמי י ומדרשים וגירסאות י ופירושים . [מספרי ד"ת וזית רעגן ואות אמת י ומראה מקומות והערות י עינים מאירות י והיו למאורות:

יצא לאור ע"י בני חר"דות הג"ל עם"י מווארצ

ווארשא.

בדפוס ר׳ שמואל בר׳ חיים ארגעלבראנד ניי

לפיק

תרכיו

שנת

SYFRA

CZYL

TORAS KOHANIM.

WARSZAWA

W DRUKARNI S. ORGELBRANDA.

1866.

(tag folio)

